ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1849.

31

001
ΜΡΓ
ΠΡΒ
ΣΥΝ Β-Γ
1848-50

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΤΗΣ Β.' ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Νοεμβρίου 1848, Ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 39 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἰωάννην Θ. Κολοκοτρώνην καὶ Γ. Δαρεώτην, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι εἶναι γνώμης ν' ἀναβληθῶσιν αἱ ἀρχαιρεσίαι τῆς Γερουσίας δι' ἄλλην Συνεδρίασιν, διότι ὁ Γερουσιαστὴς καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Δ. Βούλγαρης δὲν δύναται σήμερον νὰ ἔλθῃ, ὡς λυπηροῦ τινος περιστατικοῦ αὐτῷ ἐπισυμβάντος· ἀντειπόντος δέ τινος, ὅτι ὁ προτεινόμενος λόγος δὲν εἶναι ἀποχρῶν πρὸς ἀναβολήν· ἐπειδὴ αἱ ἀρχαιρεσίαι τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, οὐχ ἧττον ἐνδιαφέρουν τὴν Κυβέρνησιν, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο σπουδαῖον ἀντικείμενον, οἱ Ὑπουργοὶ καὶ ἐπὶ τῆς ἐνεργείας ἐκείνων, καθὼς καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τούτου, πρέπει νὰ παρευρίσκωνται. Ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον κωλύονται διὰ τὸν ἐκτεθέντα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου λόγον, διὰ τοῦτο ἐξαιτεῖται τὴν ἀναβολὴν καὶ πέποιθεν, ὅτι ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ ταύτην.

Ὁ ἀληθὴς λόγος, εἶπεν ἄλλος, δι' ὃν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἀναβολή, εἶναι, διότι δὲν προηγγέλθη εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς κατὰ τὸν Κανονισμὸν τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, οὐδ'

ωρίσθη ἡ ἡμέρα αὐτῆς. Τούτου ἕνεκα πρέπει σήμερον νὰ προσδιορισθῶσιν ἀμφότερα ταῦτα, καὶ κατὰ τὴν ὁρισθησομένην ἡμέραν νὰ γίνῃ ἡ Συνεδρίασις, ἵνα ἐν πλήρει γνώσει τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς συνέλθωσιν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταί.

Ἑπομένως μετὰ τὴν ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀνάγνωσιν τῶν ἄρθρ. 3 καὶ 4 τοῦ Κανονισμοῦ, παραδεξαμένης τῆς Γερουσίας τὴν ἀναβολὴν διὰ τὸν τελευταῖον λόγον, καὶ προσδιορισάσης ὡς ἡμέραν Συνεδριάσεως τὴν ἐλευσομένην δευτέραν, 15 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης ἔσεται ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων, Γραμματέων καὶ Ταμίου τῆς Γερουσίας.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀδὰμ Δούκας.
Γ. Δαρειώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 15 Νοεμβρίου 1848. Ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 42 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς Γ. Δαρειώτην, καὶ Ἀδὰμ Δούκαν, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως α) τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀντιπροέδρων, β) τῶν Γραμματέων, καὶ γ) τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας· γενομένης δὲ τῆς ψηφοφορίας καὶ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν διὰ κλήρου ἐκλεχθέντων ψηφολεκτῶν ΚΚ. Πανηροπούλου καὶ Π. Γιατράκου, ἔλαχον ὁ μὲν Κ. Ν. Μέξης ψήφους 25, ὁ δὲ Κ. Σπυρ. Καλογερόπουλος 22, ὁ Κ. Μοναρχίδης 21, καὶ ὁ Κ. Ἀθαν. Λουδωρίκης 14, τεσσαράκοντα καὶ δύο Γερουσιαστῶν ψηφοφορησάντων· μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα, ὅτι ἐξελέχθησαν δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας Ἀντιπρόεδροι οἱ ΚΚ. Ν. Ι. Μέξης, καὶ Σ. Καλογερόπουλος.

Γενομένης ὡσαύτως ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τῶν Γραμματέων, καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἔλαχον, 42 ἐπίσης ψηφοφορησάντων, ὁ μὲν Κ. Ν. Χρυσόγελος ψήφους 38, ὁ δὲ Κ. Σωτήριος Θεοχαράπουλος 24, ὁ δὲ Κ. Ἀθανάσ. Γρηγοριάδης 19, ἄλλος δέ τις 2 καὶ ἄλλος 1. Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν, ὅτι Γραμματεῖς τῆς Γερουσίας ἐξελέχθησαν δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας οἱ ΚΚ: Ν. Χρυσόγελος καὶ Σωτήριος Θεοχαράπουλος.

Προτεθείσης ἑπομένως τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ταμίου, καὶ γενομένης ψηφοφορίας καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, ἔλαβον, ὁ μὲν Κ. Σπυρίδων Παππαλεξόπουλος ψήφους 21, ὁ δὲ Κ. Γ. Δαρειώτης ψήφους 20· ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα, ὅτι Ταμίας τῆς Γερουσίας ἐξελέχθη ὁ Κ. Σπυρίδων Παππαλεξόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι τὸ Γραφεῖον, ἀφοῦ σχηματίσῃ τὰ Τμήματα, θέλει συγκαλέσει τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὰς ἀπαιτουμένας Ἐπιτροπὰς κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαροπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Νοεμβρίου 1848· ἡμέρα Παρασκευῆ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 34 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Ν. Ι. Μέξης, ἀσθενοῦντος τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Μαυρομιχάλη, ἐξαιτουμένου ἄδειαν ἀπουσίας μέχρι τέλους τοῦ ἐλευσομένου Φεβρουαρίου, διότι αἱ οἰκιακαί του ὑποθέσεις

ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ ἀνατεθειμένη εἰς αὐτὸν δημοσία ὑπηρεσία ἀφ' ἑτέρου δὲν τῷ ἐπιτρέπουν νὰ μεταβῇ ἐνταῦθα πρότερον, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι πρέπει νὰ τῷ δοθῇ ἡ ὡρισμένη παρὰ τῆς Γερουσίας ἄδεια· ἂν δὲ ἡ δημοσία ὑπηρεσία ἀπαιτῇ τὴν περαιτέρω παράτασιν τῆς δοθησομένης αὐτῷ ἀδείας, ἡ Κυβέρνησις θέλει εἰδοποιήσει περὶ τούτου τὴν Γερουσίαν.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ τῷ δοθῇ ἄδεια τεσσαράκοντα μόνον ἡμερῶν κατὰ τὰ προαποφασισθέντα, ἡ Γερουσία παρεχώρησεν εἰς τὸν ἀναφερόμενον τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία παρεχώρησε ταύτην, ἀρχομένην ἐπίσης ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τῆς Συνόδου.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Βασιλείου Βουδούρη, ἐξαιτουμένου τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν ἕνεκεν ἀσθενείας, βεβαιουμένης ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἰατροῦ, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ παραχωρῇ ἀδείας πλέον τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν· τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ Νόμον περὶ τῆς ἀνικανότητος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν διὰ τὸ γῆρας, ἢ πολυχρόνιον ἀσθένειαν.

Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου αἱ περὶ ἀδειῶν ἀποφάσεις τῆς Γερουσίας, διότι ὁ Κ. Β. Βουδούρης πάσχει ἀποδεδειγμένως, καὶ καθίσταται ἀνέφικτος ἡ παρουσία του, καὶ ὅτι τὰ ληφθησόμενα μέτρα περὶ τῶν ἀνικάνων Γερουσιαστῶν, ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς τὸν Κ. Β. Βουδούρην, ὅταν ληφθῶσιν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἰτουμένην τρίμηνον ἄδειαν.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Χ. Παππαπολίτου, καὶ Δ. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένων, λόγῳ ἀσθενείας, ἀμφοτέρων ἄδειαν ἀπουσίας, τοῦ μὲν πρώτου ἀπεριόριστον, μέχρις οὗ ἀναλάβῃ ἀπὸ τῆς νόσου, τοῦ δὲ δευτέρου εἰκοσαήμερον, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε μὲν τοῦ δευτέρου τὴν αἴτησιν, παρεχώρησε δὲ εἰς τὸν πρῶτον τεσσαρακονθήμερον μόνον ἀπουσίας ἄδειαν, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παρούσης Συνόδου.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι, γενομένης ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῆς διανομῆς τῶν Τμημάτων, τὰ μέλη ἑκάστου Τμήματος πρέπει νὰ συνέλθουν σήμερον, διὰ νὰ ἐκλέξῃ ἕκαστον τὸν Πρόεδρον καὶ Γραμματέα του, καὶ τὸ μέλος τῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τοῦ λογιστικοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως Ἐπιτροπῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ

Σ. ΚΛΑΔΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος

Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Νοεμβρίου 1848. Ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 36 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως τὴν ἀνάγνωσιν τῆς συνταχθείσης παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης Βουλευτικῆς Συνόδου.

Ἐπομένως ἀνεγνώσθη ὁ Β. λόγος παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων, ἔχων ὡς ἑπεται·

« *Κύριοι Βουλευταὶ καὶ Κύριοι Γερουσιασταί!*

Ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Ὑψίστου συνερχόμενοι καὶ αὖθις ἐνταῦθα, ἃς ἀναπέμψωμεν αὐτῷ τὰς δεήσεις μας, καὶ ἃς ἐνώσωμεν τὰς προσπαθείας μας ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς φίλης ἡμῶν πατρίδος.

Τὸ Σύνταγμα, ὁ ἀδιάρρηκτος οὗτος δεσμὸς τῆς πολιτείας μας, διὰ τῆς ἀνεπηρεάστου τῶν ὅρων του ἐνεργείας, παρέχει ἡμῖν τὰς ἀσφαλεστέρας ἐγγυήσεις πρὸς στερέωσιν τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Ἔθνους.

Ἡ τακτοποίησις τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τῆς ἐγκαίρου συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἡ ἐπιψήφισις τῶν ὑπὸ τὴν ἐμβριθῆ σκέψιν σας ὑποβληθησομένων λοιπῶν νομοσχεδίων, θέλουσι φέρει τὴν προσήκουσαν οἰκονομίαν καὶ θέλουσι συντελέσει εἰς τὴν εὔκολον τῆς Κυβερνήσεώς Μου πορείαν.

Αἱ σχέσεις Μου μετὰ τῶν ξένων Δυνάμεων ὑπάρχουσι φιλικαί. Ἰδία δὲ συνδέει ἡμᾶς εὐγνωμοσύνη πρὸς τὰς τρεῖς Εὐεργέτιδας Δυνάμεις διὰ τὰς ὑπὲρ Ἑλλάδος ἀγαθοεργίας των.

Ἐγκαυχώμενος, Κύριοι, διὰ τὰ τρανὰ δείγματα φρονήσεως, τὰ ὁποῖα ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἔδειξε πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς δημοσίας τάξεως κατὰ τας σπουδαίας καὶ κρισίμους ταύτας περιστάσεις, ἐκφράζω τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν ἐνεποίησεν εἰς τὴν ψυχήν Μου ἡ διαγωγὴ αὕτη.

Λυπηρὰ τινὰ συμβεβηκότα ἀντίθετα τῶν αἰσθημάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, διετάραξαν εἴς τινα μέρη πρὸς καιρὸν τὴν ἡσυχίαν του, ἀλλ' ἐβεβαίωσαν καὶ ἤδη τὸν ἔμφρονα πατριωτισμόν του.

Ἐρειδόμενοι εἰς τὰ εὐγενῆ τοῦ Ἔθνους αἰσθήματα, ἃς προβῶμεν μετὰ ζήλου εἰς τὸ ἔργον, εἰς ὃ προσεκλήθημεν, τὴν στήριξιν τῆς εὐδαιμονίας τῆς Πατρίδος, ἐπικαλούμενοι τὴν θείαν ἀντίληψιν.

Κηρύττω τὴν ἔναρξιν τῆς παρούσης Βουλευτικῆς Συνόδου.»

Μετὰ τοῦτον ἀνέγνω ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς τὸ ἑπόμενον σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως.

ΒΑΣΙΛΕΥ !

Ἡ Γερουσία ἐπικαλεῖται, ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν Νομοθετικῶν ἐργασιῶν της, τὰς εὐλογίας τοῦ Ὑψίστου ἐπὶ τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ τὸν πολυπόθητον αὐτοῦ Βασιλέα.

Θεωροῦσα ὅτι ἡ ἀνεπηρέαστος ἐφαρμογὴ τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, καὶ ἡ ἔγκαιρος νομιμοποίησις τῆς δημοσίας δαπάνης μεθ' ὅλας τῆς δυνατῆς φειδοῦς, συντελοῦν τὰ μέγιστα εἰς τὴν παγίωσιν τῆς ἐλευθέρας ἡμῶν Πολιτείας, καὶ εἰς τὴν πρόοδον

τῆς εὐτυχίας τοῦ ἔθνους, θέλει προθυμηθῆ, παρέχουσα τὴν Νομοθετικὴν συνδρομήν της, νὰ ἐξομαλίσῃ τὴν πορείαν τῆς Βασιλικῆς Κυβερνήσεως.

Χαίρει ἡ Γερουσία διὰ τὰς πρὸς τὰς ξένας Δυνάμεις φιλικὰς σχέσεις τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος. Λείποτε ἀκμαίαν διατηρεῖ ἰδίως ἡ Ἑλλὰς τὴν πρὸς τὰς τρεῖς εὐεργέτιδας Δυνάμεις εὐγνωμοσύνην της διὰ τὰς πρὸς αὐτὴν ἀγαθοεργίας των.

Δικαίως ἐγκαυχᾶται ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης εἰς τὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς δημοσίας τάξεως τρανὰ δείγματα τῆς φρονήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ κατὰ τὰς κρισίμους τῆς ἐποχῆς ταύτης περιστάσεις. Περὶ πολλοῦ ποιούμενος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τοὺς ἐλευθέρους θεσμούς του, ἐθεώρησε καὶ θεωρεῖ δικαίως κραταίωμα αὐτῶν τὴν κραταίωσιν τοῦ δημοφιλοῦς θρόνου Σου.

Χάρις εἰς τὴν τοιαύτην διάθεσίν του, καὶ εἰς τὴν ἀγαθοποιὸν κηδεμονίαν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, πάντη ἀτάραχος διατηρεῖται ἐπὶ τῶν πολυταράχων τούτων καιρῶν ἡ ἡσυχία τοῦ Τόπου, ἂν καὶ ἐπήλθαν εἴς τινα μέρη λυπηρά τινα συμβάντα πρὸς διατάραξιν αὐτῆς.

Εἰς τοιαῦτα αἰσθήματα τοῦ Ἔθνους καὶ εἰς τοιαύτην πρόνοιαν τοῦ Βασιλέως του ἐρειδομένη ἡ Γερουσία, ἄρχεται σὺν Θεῷ τῶν ἐργασιῶν της ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Νοεμβρίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀάμπρος Νάκος. Γ. Γλαράκης.
Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης. Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Ὁ εἰσηγητὴς Σ. Τρικούπης.

Προτεινάντος ἔπειτα τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἵνα, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τὸ ἀναγνωσθὲν σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ Τμήματα τῆς Γερουσίας, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπεβλήθη τὸ προκείμενον σχέδιον, δὲν ἐπέφερον κἀμμίαν παρατήρησιν ἢ τροπολογίαν ἐπ' αὐτοῦ. Ἑπομένως καθίσταται περιττὴ ἡ τύπωσις καὶ διανομὴ τοῦ εἰρημένου σχεδίου, καὶ ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως

Ἡ πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπάντησις, ἐπέφερεν ἄλλος, θεωρεῖται ὡς τὸ σπουδαιότερον ἔργον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ καὶ διὰ τοῦτο τὸ κεφάλαιον Ι. τοῦ Κανονισμοῦ ἀπαιτεῖ περισσοτέραν ἐπεξεργασίαν ἐπὶ τῶν σχεδίων τῶν πρὸς τὸν Βασιλέα

ἀναφορῶν, παρὰ εἰς τὰ ἄλλα νομοσχέδια ἢ προβουλεύματα τῆς Βουλῆς· καὶ ἐπειδὴ ῥητὴ διάταξις τοῦ Κανονισμοῦ, ἄρθ. 17, ἀπαιτεῖ καὶ τὰ νομοσχέδια καὶ τὰ προβουλεύματα, ἀφοῦ ἀναγνωσθῶσι, νὰ τυπώνωνται καὶ νὰ διανέμωνται εἰς τοὺς Γερουσιαστάς, καὶ μετὰ παρέλευσιν τοὐλάχιστον 24 ὡρῶν νὰ συζητῶνται, ἄρθρ. 22, πολὺ περισσότερον πρέπει νὰ φυλαχθῶσιν οἱ διαληφθέντες ὅροι τοῦ Κανονισμοῦ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς προκειμένης ἀπαντήσεως· καθ' ὅσον μάλιστα τὰ Τμήματα, εἰς τὰ ὁποῖα καθυποβλήθη, δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ μελετήσωσιν αὐτὸ, καὶ νὰ ἐπιφέρωσι τὰς παρατηρήσεις των· διὰ τοῦτο γνωμοδοτῶ νὰ τυπωθῇ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ διανεμηθῇ εἰς ἕκαστον τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως.

Ἐπειδὴ οὐδεμίαν, ἀντέταξεν ἕτερος, ἐπέφερεν προπολογίαν τὰ Τμήματα εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, ἀλλ' ἅπαντα τὰ μέλη τῶν Τμημάτων παρεδέχθησαν αὐτὸ ἐκ συμφώνου, περιττὴ καὶ ἀντιστοιχικὴ μάλιστα καθίσταται ἡ προτεινομένη τύπωσις καὶ διανομὴ· καθόσον καὶ ἄλλοτε προέβη ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν πολλῶν νομοσχεδίων, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν.

Ἐπειδὴ, ἐπέφερεν ἄλλος, τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως ὑπεβλήθη σήμερον εἰς τὰ Τμήματα κατὰ τὴν ὥραν τῆς Συνεδριάσεως, καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ δὲν ἔλαβον καιρὸν νὰ διασκεφθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ ὡρίμως, καὶ νὰ προτείνωσι τυχὸν τροπολογίαν τινὰ ἢ παρατήρησιν, πρέπει τὸ ὑποβληθὲν σχέδιον νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ νὰ ὁρισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως.

Οὐδεμία παράβασις τοῦ Κανονισμοῦ ὑπάρχει, ἀντέτεινεν ἄλλος ἐκ τῶν προαγορευσάντων, ἂν συζητηθῇ σήμερον· διότι τοῦτο δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὰ ἄλλα ἀντικείμενα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ Κανονισμὸς ἀπαιτεῖ νὰ συζητῶνται μετὰ παρέλευσιν 24 ὡρῶν, ὡς ὑπαγόμενον εἰς ἰδιαίτερον τοῦ Κανονισμοῦ Κεφάλαιον. Ἐπειδὴ δὲ μέλη τινὰ τῆς Γερουσίας ἐπιμένουν νὰ δοθῇ καιρὸς διὰ νὰ μελετήσωσι τὸ σχέδιον τοῦτο, καὶ νὰ κάμωσιν ἐπ' αὐτοῦ τὰς παρατηρήσεις των, δύναται ἡ Γερουσία ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς συζητήσεως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ πλειοψηφία τῆς Γερουσίας δὲν παρεδέχθη τὴν προτεινομένην ἐκτύπωσιν καὶ διανομὴν τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον.

Παρατηρήσαντος ἑπομένως τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἀφοῦ ἀπεφασίσθη νὰ μὴ τυπωθῇ τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, πρέπει τοὐλάχιστον ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι τὸ ζήτημα ἐπέθη μόνον ὡς πρὸς τὴν τύπωσιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως. Ἀφοῦ δὲ ἐλύθη τὸ πρῶτον, ἤτοι τὸ νὰ μὴ τυπωθῇ, πρέπει ἤδη νὰ λυθῇ καὶ τὸ δεύτερον, ἤτοι ἂν πρέπῃ καὶ νὰ συζητηθῇ σήμερον.

Μὴ γενομένης δεκτῆς, ἀντέταξεν ἄλλος, τῆς τυπώσεως τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, πρέπει ἤδη ἡ Γερουσία νὰ προχωρήσῃ ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ· διότι ἡ λύσις τοῦ πρώτου ζητήματος συνεπάγεται καὶ τὴν λύσιν τοῦ δευτέρου.

Παρατηρῶ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, εἶπεν ἄλλος, ὅτι καὶ εἰς τὰς παρελθούσας Συνόδους, μ' ὅλον ὅτι ἐθεωρήθη περιττὴ ἡ τύπωσις πολλῶν νομοσχεδίων, ἡ συζήτησις αὐτῶν ἀνεβάλλετο ἐπὶ 24 ὥρας, ἐκτὸς εἰς κατεπειγούσας περιστάσεις· καὶ ἡ συζήτησις λοιπὸν τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ἀπαιτεῖται νὰ ἀναβληθῇ.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη κατὰ πλειοψηφίαν καὶ δι' ἀναστάσεως νὰ συζητηθῇ σήμερον τὸ ἀναγνωσθὲν σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον.

Προτιθείσης δὲ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, καὶ ἀναγνωσθέντος παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων κατὰ στίχον καὶ κατὰ παράγραφον, οὐδεμία παρ' οὐδενὸς ἐπηνέχθη τροπολογία.

Ψηφοφορηθὲν ἑπομένως καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 πρὸς 11, ἔχον ὡς ἀναγνωσθῇ ἀνωτέρω.

Γενομένης ἔπειτα κληρώσεως πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸ ἄρθρ. 81 τοῦ Κανονισμοῦ, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, ἀποτελοῦσα τὴν μεγάλην Πρέσβευσιν, θέλει διαβιβάσει πρὸς τὴν Α. Μ. τὴν ψηφισθεῖσαν ἀπάντησιν, ἔλαχον οἱ Γερουσιασταὶ ΚΚ. Τ. Μαγγίνας, Ἰω. Χ. Πέτρου, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, Α. Νάκος καὶ Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγιλος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇς 23 Νοεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἡ ἡμερησία διάταξις εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως. Ἑπομένως ἀναγνωσθέντα παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇς 8 Δεκεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον αὐτῆς εἶναι ἡ κλήρωσις Ἐπιτροπῆς, ἥτις μέλλει νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰς ΑΑ. ΜΜ. κατὰ τὴν τελεσθησομένην αὔριον ἐπέτειον τελετὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ διατάττεται δεκαπενθήμερον πένθος διὰ τὸν θάνατον τῆς Α. Β. Υ|ψ. τῆς Δουκίσσης Ἀμαλίας τοῦ Σαξ Ἀλτεμβούργ, ἐκ γεννετῆς Λουκίσσης τῆς Βυτεμβέργης.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Μ. Α. Καΐρη, καὶ Ν. Πρασσακάκη, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου 30, τοῦ δὲ δευτέρου 40 ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία παρεχώρησε ταύτην εἰς τοὺς ἀναφερομένους.

Ἀναγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Ἰω. Σταϊκου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, χορηγηθεῖσαν εἰς αὐτὸν προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κατὰ τὸ ἄρθρ. 89 τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν ἐπίσης καὶ ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ ἔκθεσις τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς συνοδεύουσα τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον, καὶ τὰ ἀπαρτίζοντα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον Κεφάλαια· ἔχουσι δὲ οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 98 καὶ 99 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα σήμερον ἐν τῷ καταστήματι, συνέταξε τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον, διαιρέσασα αὐτὸν εἰς τρία Κεφάλαια ὑπὸ στοιχ. Α, Β καὶ Γ.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Α. Κεφάλαιον, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ὑπαρχόντων 52 Γερουσιαστῶν, περιέλαβε τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν, συμποσουμένην ἐτησίως εἰς δραχ. **312,000.**

Εἰς δὲ τὸ Β'. ἐσημείωσε τὴν διὰ μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου ἐτησίαν δαπάνην ἀναβαίνουσαν εἰς δραχ. **16,140**, στηριζομένη εἰς τὸ παρὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας συνταχθὲν πρωτόκολλον, ἐν ᾧ προσδιορίζεται ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων καὶ κλητήρων τῆς Γερουσίας.

Εἰς δὲ τὸ Γ'. προϋπελογίσατο, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς λῆξάσης Συνόδου, ὅλα ἐν γένει τοῦ Γραφείου τὰ ἔξοδα, συνιστάμενα εἰς δραχ. **3,700**, περιορίσασα μόνον εἰς δραχ. **500**, τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον εἰς **1000** δραχ. σημειωθεῖσαν δαπάνην δι' ἀγορὰν συγγραμμάτων.

Τοιουτοτρόπως καταστρώσασα ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν

ἐνεστῶσαν Β΄. Σύνοδον τῆς Β΄. Βουλευτικῆς Περιόδου, ὑποβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Δεκεμβρίου 1848.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος. Ν. Πρασσακάκης.
Γ. Παπαγλιόπουλος. Γ. Καρακατζάνης.
Ἰωάννης Θεοτόκης.

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Β΄. Σύνοδον τῆς Β΄. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Κερ. Α΄. ἀποζημιώσεις.	μηνιαίως	Ἐτησίως
Ἀποζημιώσεις 52 Γερουσιαστῶν. . . .	26000	312000
Β΄. Μισθοὶ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου.		
Μισθοὶ 3 Συντακτῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς λαμβάνει τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος καὶ Βιβλιοφύλακος, ἀνὰ δρ. 200 δρ. 600		
» 3 Γραφέων, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐπιροφτίζεται τὴν διεύθυν. τοῦ Γραφ., τοῦ μὲν πρώτου ἀνὰ δρ. 175, τῶν δὲ λοιπ. δύο ἀνὰ δρ. 150 » 475		
» 1 Πρώτου Κλητῆρος ἀνὰ » 70		
» 5 Κλητήρων ἀνὰ δρ. 40. . » 200	1345	16140
Γ΄. Ἔξοδα τοῦ Γραφείου ἐν γένει.		
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν Πρακτικῶν κλπ. . . . δρ. 800		
Θέρμασμα . . . . . » 150		
Φώτισμός . . . . . » 150		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων. . . . . » 600		
Δετικὰ Πρακτικῶν, βιβλίων, ἐφημερίδων κτλ. » 1000		
Ἀγορὰ συγγραμμάτων. . . . . » 500		
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα. . . . . » 500		3700
Τὸ ὅλον δραχ. τριακόσιαι χιλιάδες τριάκοντα μία καὶ ὀκτακόσιαι τεσσαράκοντα . . . . . δρ.		331840

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Δεκεμβρίου 1848.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος. Ν. Πρασσακάκης.
Γ. Παπαγλιόπουλος. Γ. Καρακατζάνης.
Ἰωάννης Θεοτόκης.

Ἀπεφασίσθη νὰ μὴ τυπωθῶσιν, ἀλλὰ τὸ ἐρχόμενον Σάββατον νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τούτων

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ προγράμματος περὶ τῆς μνησθείσης ἐπετείου τελετῆς, καὶ γενομένης κληρώσεως, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Δ. Κανελλόπουλος, Δ. Νάκος, Γ. Ἀντωνόπουλος, Γ. Νοταρᾶς καὶ Σ. Παπαλεξόπουλος, οἵτινες μετὰ τοῦ Προεδρείου τῆς Γερουσίας θέλουν σχηματίσει τὴν μεγάλην Πρέσβευσιν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας, διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΙΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Δεκεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, παόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 1 καὶ ἡμίσειαν ὥραν Μ. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀνεγνώσθη πρῶτον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Καραμάνου, ἐξαιτουμένου τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν χρονιὰν ἀσθένειαν. Ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην, μετρουμένην ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον, ἐπειδὴ, εἶπεν, ἡ ψηφισθεῖσα πίστωσις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848 ὑπὸ τὸν τίτλον, Δημόσιος ὑγεία Κερ. Δ΄. ἄρθρ. 3 *ἕκτακτα ὑγειονομικὰ ἔξοδα*, ἐξηντλήθη ἤδη, διὰ τὰ ληφθέντα ἕκτακτα ὑγειονομικὰ μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς εἰς τας ὁμόρους Ὀθωμανικὰς ἐπαρχίας ἐνσκηψάσης χολέρας, καὶ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν διαφόρων ἐνδημικῶν νοσημάτων, ἀναρανέντων εἰς

διάφορα μέρη τοῦ Κράτους, πρόκειται δὲ ἤδη νὰ λάβῃ Κυβέρνησις δραστήρια μέτρα, πληροφορηθεῖσα, ὅτι ἡ ἀνθρωποκτόνος αὕτη νόσος ἐνέσκηψεν εἰς τὰς παρὰ τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν Ὀθωμανικὰς ἐπαρχίας, ὑποβάλλει διὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ παρουσιασθὲν σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ μνησθέντος κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ· πέπεισθε δὲ, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, συνορῶσα τὸ σπουδαῖον καὶ κατεπείγον τῆς περιστάσεως, θέλει ἐπισπεύσει, ὅσον οἷόν τε, τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου. Ἀνέγνω ἑπομένως τό τε Νομοσχέδιον, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ψηφισθεῖσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ε. ε. πίστωσις ὑπὸ τὸν τίτλον *Δημόσιος ὑγεία* ἀριθ. 3 Κεφ. Δ'. ἐξαντλήθη εἰς δαπάνας ἐκτάκτων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε κατὰ τῆς μεταδόσεως τῆς χολέρας, ἐνσκηψάσης εἰς τὴν ὅμορον Ὀθωμανικὴν χώραν, καὶ πρὸς ἐξάλειψιν ἐνδημικῶν τινῶν νοσημάτων, ἀναφανέντων εἰς διάφορα μέρη τοῦ Κράτους.

Πρὸ μικροῦ δ' ἐνέσκηψε τὸ νόσημα τῆς χολέρας καὶ εἰς τὰς παρὰ τὴν ὁροθετικὴν γραμμὴν ὀθωμανικὰς ἐπαρχίας, οἷον τὴν Λάρισσαν καὶ τὴν Ἄρταν, καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ λάβῃ τ' ἀναγκαῖα ἔκτακτα μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τῆς μεταδόσεως τοῦ κακοῦ. Ὅθεν ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, ἀφοῦ ὑπεβλήθη καὶ εἰς τὴν τῆς Βουλῆς, καὶ παρεδέχθη σχέδιον Νόμου, περὶ χορηγήσεως πιστώσεως δρ. 10,000 ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ Κεφ. Δ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε.

Ἡ ποσότης αὕτη, ὡς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁρίζεται, θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα μνημονεύει τὸ ε. § ἄρθρ. 13 τοῦ ὑγειονομικοῦ Νόμου εἰς τὴν πληρωμὴν καθυστερούντων τυχὸν ἐξόδων ἐκ τῶν, ὡς εἴρεται, ληφθέντων ὁμοίων μέτρων.

Πέπεισμαι ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, ἀφορῶσα εἰς τὸ σπουδαῖον τῆς προκειμένης περιστάσεως, θέλει ἐπισπεύσει, ὅσον οἷόντε, τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Δεκεμβρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός.
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ὅπως ἐσυζητήθη καὶ ἐπεψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον συμπληρωτικὴ πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1848 ἔτους ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Δ'. *Δημόσιος ὑγεία* ἄρθρ. 3 *Ἔκτακτα ὑγειονομικὰ* δραχμαὶ δέκα χιλιάδες, ἀριθ. 10,000.

Ἄρθρ. 2. Ἡ χορηγουμένη αὕτη πίστωσις θέλει χρησιμεύσει εἰς πληρωμὴν ἀντιμισθίας ἰατρῶν καὶ ἄλλων ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, διορισθησομένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, δυνάμει τοῦ ἄρθρ. 13 § 5 τοῦ ὑγειονομικοῦ Νόμου καὶ τῶν ἐξόδων, ὅσα ἤθελαν ἀπαιτηθῆ ὡς ἐκ τῶν ἐκτάκτων μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν ἤδη, ἢ πρόκειται νὰ ληφθῶσι πρὸς ἀποτροπὴν ἐπιδημικῶν νόσων, καθὼς καὶ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν τυχὸν ὀφειλομένων διαφόρων ἄλλων ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν ἐξόδων, ἅτινα καθυστέρησαν ἕνεκα τῆς ἐξαντλήσεως τῆς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ψηφισθείσης πιστώσεως.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Δεκεμβρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΝΤΟΣ.

Διὰ τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε λόγους ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ ἀμέσως τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἀναγνωσθέντος παρὰ τοῦ Κ. Γραμματέως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ δευτέρου ἄρθρου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. ὅτι, ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην, παραδέχεται μὲν τὴν ζητουμένην πίστωσιν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ὑπάρχον

προσωπικὸν τῶν ὑγιεινομικῶν ὑπαλλήλων εἶναι ὑπεραρίθμον, καὶ εἰς πολλὰ μέρη πλεονάζον, διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις τὸ πλεονάζον τοῦτο προσωπικὸν, πρὸς ἀποφυγὴν περιττῶν ἐξόδων.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν εἰκοσαημέρου τῶν ἐξόδων, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀποδέχομαι τὴν γνώμην τοῦ ἀγορεύσαντος, ἀντίμου Γερουσιαστοῦ, καὶ δύναμαι νὰ τὸν βεβαιώσω, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει μεταχειρισθῇ τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν καὶ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην, καὶ θέλει πληροφορηθῇ ἕκαστος ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν· ὅτι παραδέχομαι δὲ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος προβαλλόμενον μέτρον, δι' οὗ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον τρόπον τινὰ εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ἀπειλεῖ ἐνίοτε ἐπιδημίαν, ὅταν ἐπέστη πρᾶγμα καὶ ἀφανέστατον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πράξῃ, ὅταν ὑπαρχέσθω νὰ μεταχειρισθῇ τὸ πλεονάζον προσωπικὸν, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτον, διότι δὲν δύναμαι νῦν νὰ βεβαιώσω, ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου ἀρτίως. Εἰς τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ ἀνθρώπους τῆς ἐκλογῆς του, ὁραστηρίους, ἱκανοὺς καὶ ἐπιστήμονας, τοὺς ὁποίους δὲν εἶναι εὔκολον ν' ἀνεύρῃ μεταξὺ τῶν ὑπαρχόντων ὑγιεινομικῶν φυλάκων· ἀλλ' οὔτε εἶναι φρόνιμον ν' ἀφήσῃ ἄλλας ὑγιεινομικὰς θέσεις κενὰς, διὰ νὰ προβλέψῃ ἄλλας. Ἐπιδὴ τίς ἐγγυᾶται, ὅτι ἡ νόσος δὲν ἐμπορεῖ ν' ἀναφανῇ εἰς ἐκείνας τὰς θέσεις;

Ἂν ἠνώνησα, ἀπήντησεν ὁ προλαλήσας, νὰ περιορίσω τὴν ἐκλογὴν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ ταύτην, ἢ ἐκείνον τὸν ὑπάλληλον. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχουν πλεονάζοντες ὑγιεινομικοὶ ὑπάλληλοι, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ ἐκ τούτων τοὺς ἱκανωτέρους καὶ τιμιωτέρους, ἔχουσα πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὴν οἰκονομίαν.

Ἕνεκα τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου, ἀντέτεινεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, δὲν δύναμαι νὰ εἴπω, ὅτι τὸ δεῖνα, ἢ δεῖνα ὑγιεινομεῖον εἶναι περιττὸν, ἢ ὅτι πλεονάζουν ὑπάλληλοι, τούτου ἕνεκα θέλω μεταχειρισθῇ τοὺς ἱκανωτέρους ὑπαλλήλους κατὰ τὰς ἀνάγκας.

Ἐπὶ τούτοις ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, παρεδέχθη τὸ Ω καὶ τελευταῖον ἄθροον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 1.

Ὁ Κ. Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς αὐριανῆς συνεδριάσεως, κατὰ τὰ προαποφασισθέντα εἰς τὴν προλαβοῦσαν, τὴν συζήτησιν τοῦ καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΣΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Δεκεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον.

Ἀπαγγειλθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ μετὰ ταύτην τοῦ πρώτου κεφαλαίου « ἀποζημιώσεις 52 Γερουσιαστῶν » ἐπρότεινέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ συνταχθῇ ὁ προκείμενος προϋπολογισμὸς διὰ δέκα μόνον μῆνας, ὡς ἐγένετο καὶ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἐπὶ ἓν ἔτος συνέταξε τὸν προϋπολογισμόν της μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι ἀφῆρεσε τὸ ὅλον, ἢ μέρος τῆς ἀποζημιώσεως τινῶν βουλευτῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν λαμβάνουν σταθερὰν μισθοδοσίαν, ὡς στρατιωτικοὶ ἢ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι, ὅπερ καὶ ἡ Γερουσία δύναται νὰ πράξῃ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο μὲν νὰ συνταχθῇ ὁ προϋπολογισμὸς ἐτησίως, ἀπεφάσισε δὲ νὰ ἐκπεσθῇ τὸ προαφαιρεθὲν ποσὸν ἐκ τῆς μισθοδοσίας, τὴν ὁποίαν τινὲς τῶν Γερουσιαστῶν λαμβάνουν σταθερῶς ὡς στρατιωτικοὶ ἢ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι, συγκεφαλαιούμενον εἰς δραχμὰς 45,154.80· οὕτως ἡ ἐτησία

ἀπαζημίωσις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντὶ δραχ. 312,000 περιωρίσθη εἰς δραχ. 266,845:20.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Β'. κεφαλαίου, « Μισθοὶ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου 3 Συντακτῶν κτλ. » Ἐπειδὴ πρό τινων ἡμερῶν, ἐπέφερέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, τὸ Γραφεῖον ἀνέθεσεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ προσδιορίσῃ τοῦτον. Οἱ τρεῖς Συντάκται, τοὺς ὁποίους τὸ Γραφεῖον παρεδέχθη, εἶναι πολλοί, διότι ἀρκοῦσι μόνον δύο, ἀλλὰ καὶ ὁ μισθὸς αὐτῶν ἀνὰ δραχ. 200 εἶναι ὑπέρογκος, καὶ πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ εἰς δραχ. 175. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς 3 Γραφεῖς, παραδέχεται τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ διευθύνοντος τὸ Γραφεῖον, ἀνὰ δραχ. 175, προτείνει δὲ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀντιμισθίας τῶν δύο ἄλλων εἰς δραχ. 120 ἀντὶ 150.

Προτιθέμενος δὲ τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ πρὸς τὰς Βουλὰς Β. λόγου Του ἐσύστησεν, καὶ αὐταὶ αἱ Βουλαὶ εἰς τὰς ἀπαντήσεις των συνεφωμολόγησαν, παρατηρῶ, ὅτι οἱ τρεῖς Συντάκται εἶναι περιττοί, καὶ δύο μόνον ἀρκοῦν, ἐξ ὧν ὁ εἷς θέλει ἐκπληροῖ καὶ τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος· διότι, ἀφοῦ κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Σύνοδον τῆς πρώτης περιόδου ἤρκεσαν δύο, ὅτε καὶ αἱ ἐργασίαι τῆς Γερουσίας ἦσαν περισσότεραι, καὶ αἱ Συνεδριάσεις συνεχέστεραι καὶ διαρκέστεραι, πολλῷ μᾶλλον θέλουν ἐπαρκέσει κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον, ὅτε αἱ ἐργασίαι εἶναι ὀλιγώτεραι. Ἐκτὸς δὲ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ προσωπικοῦ, πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν εἰς δραχ. 150 ἀναλόγως τῆς ἐργασίας των, διότι εἶναι ἄτοπον αὐτοὶ μὲν νὰ λαμβάνουν 200 δρ., ἄλλοι δὲ ὑπάλληλοι δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐργαζόμενοι, νὰ μισθοδοτῶνται ὀλιγώτερον. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τοὺς Γραφεῖς, ὁ εἷς τούτων, ὁ καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γραφείου ἐπιφορτισθείς, πρέπει νὰ λαμβάνῃ 175 δραχ. κατὰ μῆνα, ὡς περισσότερον ἐργαζόμενος· οἱ δὲ ἄλλοι, οἵτινες κυρίως εἶναι ἀντιγραφεῖς, πρέπει νὰ λαμβάνουν ἀνὰ 70 δραχμάς, διότι εἰς κανὲν Γραφεῖον δὲν ὑπάρχει ἀντιγραφεὺς, μισθούμενος μὲ 150 δραχ. τὸν μῆνα. Ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης προκύπτει οἰκονομία ὑπὲρ τὰς 5,000 δραχμάς. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἔλαβε χώραν ἡ τοιαύτη κατάχρησις, πλὴν ἤδη ὀφείλομεν νὰ ἐπανορθώσωμεν τὰ κακῶς ἔχοντα, καὶ νὰ προνοήσωμεν περὶ τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας.

Τὸ Γραφεῖον, ἀντέταξεν ἄλλος, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον τροποποιηθὲν 92 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν τροποποίησιν καὶ ὁ προλαλήσας θερμῶς ὑπεστήριξε τότε, ἐπρότεινε, σύμφωνα μὲ τοῦτο, τρεῖς Συντάκτας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν τριῶν Συντακτῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐκπληροῖ τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος, διότι ἀπαιτεῖται νὰ λαμβάνωσι μέρος εἰς ἑκάστην Συνεδρίασιν δύο Συντάκται, καὶ μάλιστα, ὅταν αἱ Συνεδριάσεις διαρκῶσιν ἐπὶ τρεῖς καὶ περισσοτέρας ὥρας, καὶ αἱ ἀγορεύσεις γίνωνται διεξοδικαί, ὅτε ἡ ἐργασία τῶν σημειώσεων, καὶ ἡ σύνταξις τῶν πρακτικῶν πρέπει νὰ μερίζεται διὰ νὰ ἦναι ἐνήμερα τὰ πρακτικά· πρέπει δὲ νὰ ὑπάρχῃ καὶ τρίτος διὰ ν' ἀναπληροῖ τὸν ἕτερον τούτων, δι' ὁποιονδήποτε λόγον κωλυόμενον. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Σύνοδον ἦσαν ὀλιγώτεροι Συντάκται, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο ἀπαντῶνται πολλαὶ ἐλλείψεις εἰς τὰ πρακτικὰ, καὶ πολλὰ γραφικὰ σφάλματα, διότι δὲν ἐπρόφθανον νὰ διορθόνωνται ἀκριβῶς.

Ὁ προλαλήσας ἐπρότεινε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἐλάττωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν Συντακτῶν. Τὸ Γραφεῖον ὡς πρὸς τοῦτο δὲν ἐκαινοτόμησεν, ἀλλὰ παρεδέχθη τὴν ἀντιμισθίαν, ἡ ὁποία ὡρίσθη ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τὰ δύο νομοθετικὰ Σώματα. Ἡ σύνταξις τῶν πρακτικῶν δὲν εἶναι ἔργον τοῦ τυχόντος, διότι δὲν ἀπαιτεῖται μόνον ἀκρίβεια περὶ τὸ λεκτικὸν, ἀλλὰ καὶ σκέψις πολλὴ καὶ κρίσις ὀρθὴ περὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ πραγματικοῦ, ὥστε νὰ μορφώνεται ἡ ἰδέα τοῦ λέγοντος ἐπὶ τὸ λογικώτερον καὶ γραμματικώτερον, ὁπόταν μάλιστα αὐτοσχεδιάζων ὁ ῥήτωρ καὶ τοι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄῤῥητον ἄμεινον. Ὅταν οἱ Συντάκται δὲν ἔχουν τοιαύτην ἱκανότητα, οἱ Γραμματεῖς τῆς Γερουσίας δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν πρακτικῶν, καὶ αἱ ἐργασίαι τῆς Γερουσίας θέλουν ἀναβάλλεσθαι συνεχῶς.

Δὲν παραβιάζεται ὁ Κανονισμὸς, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅταν ἀντὶ τριῶν διορισθῶσι δύο Συντάκται, ἀλλ' ὅταν διορισθῶσι περισσότεροι τῶν τριῶν. Ἐπειδὴ ὁ Κανονισμὸς ἀναφέρει τὸν ἀνώτατον, καὶ ἀνυπέρβατον ὅρον. Ἀφοῦ λοιπὸν ἀρκοῦσι δύο, ὡς ἡ πεῖρα μέχρι τοῦδε ἀπέδειξεν, εἶναι περιττὸς ὁ τρίτος· ἂν δ' ἐπέλθῃ κώλυμα εἴς τινα τῶν Συντακτῶν, δύναται νὰ τὸν ἀναπληρώσῃ εἰς Γραφεύς.

Περαιωμένης κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως, καὶ μυστικῆς γενομένης ψηφοφορίας, κατ' αἴτησιν ἑκτὰ Γερουσιαστῶν, περὶ τῆς παρα-

δοχῆς, ἢ μὴ, τῆς προτάσεως τοῦ νὰ μείνωσι δύο Συντάκται ἀντὶ τριῶν, δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ εἰρημένη πρότασις διὰ ψήφων 18 κατὰ 14.

Συγχωνευθεισῶν ἐπομένως τῶν περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν Συντακτῶν προπολογιῶν εἰς μίαν, τοῦτέστιν εἰς 175 δραχμάς, καὶ μυστικῆς ὡσαύτως γενομένης ψηφοφορίας, δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ προπολογία αὕτη διὰ ψήφων 19 κατὰ 13, καὶ οὕτως ὡρίσθη ἡ μισθοδοσία αὐτῶν ὡς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀνὰ δρ. 200.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς Γραφεῖς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν μισθοδοσίαν τοῦ πρώτου, ὁρισθεῖσαν εἰς δραχμὰς 175.

Ὡς πρὸς τοὺς δύο ἄλλους Γραφεῖς, συγχωνευθεισῶν τῶν δύο προτάσεων ἀνὰ δραχ. 70 καὶ 120 κατὰ μῆνα εἰς μίαν, τοῦτέστιν εἰς 100 δραχ. καὶ μυστικῆς ὡσαύτως γενομένης ψηφοφορίας, δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρότασις αὕτη διὰ ψήφων 19 κατὰ 11 καὶ οὕτως ἔμεινεν ἡ μισθοδοσία αὐτῶν, ὡς ἔχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀνὰ δραχ. 150.

Προτείναντος μετὰ ταῦτα τινὸς νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία καὶ ἕνα τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἀντιγραφέων, ὡς ὄντα ἀναγκαῖον πρὸς βοήθειαν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ταμίου, καὶ πρὸς ἄλλας ἀντιγραφάς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι, ἀφοῦ ἅπαξ ὡρίσθη τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων, δὲν εἶναι δεκτὴ οὐδεμία προσθήκη· ἐπομένως ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν προσθήκην ἄλλου Γραφέως.

Προτείναντος ὕστερον τινὸς ν' ἀρεθῇ ἡ ἐκλογὴ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας ἢ εἰς τὸ Γραφεῖον, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ νὰ μὴν ἦναι κανεὶς τῶν προσληφθησομένων οἰκεῖος ἢ συγγενὴς τινος τῶν μελῶν τοῦ Γραφείου, ἢ εἰς ἐπιτροπήν τινα ἐκ Γερουσιαστῶν, φυλαττομένου τοῦ αὐτοῦ ὅρου, καὶ ἄλλου ὑποστηρίξαντος τὴν πρότασιν ταύτην, ἀντειπόντος δ' ἄλλου, ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὴν εἰρημένην πρότασιν, καὶ οὕτως ἀνετέθη ἡ ἐκλογὴ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ Γραφεῖον κατὰ τὸν Κανονισμόν· ἡ Γερουσία παρεδέχθη ἐπίσης τὸν ἀριθμὸν τῶν 5 κλητήρων, καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν ἀνὰ δραχ. 40 ὡς ἔχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, τοῦ δὲ Ἀρχειοφύλακος ἀνὰ δραχ. 70.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου Γ'. ἐξόδα Γραφείου ἐν γένει καὶ προτείναντός τινος ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν τῶν ἀπροβλέπτων ἐξοδῶν εἰς 1000 ἀντὶ 500, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ἅπαντα τὰ γεγονότα, καὶ γενησόμενα ἔξοδα πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ καταστήματος τῆς Γερουσίας, πρὸς ἀγορὰν

τάπητος διὰ τὴν αἴθουσαν κτλ. ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν αὔξησιν ταύτην εἰς 1000 δραχ. καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸς ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τῆς ἐνεστώσης Συνόδου, ὅτις μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς μισθοδοσίας, τὴν ὁποίαν τινὲς τῶν Κκ. Γερουσιαστῶν ἀλλοδαπὴν λαμβάνουσι, καὶ μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν αὔξησιν τῶν 500 δραχ. εἰς 1000, συμποσοῦται εἰς δρ. 287,185.20, ὡς ἑπεται.

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Κεφ. Α. Ἀποζημιώσεις.	μηνιαίως		ἐτησίως	
Ἀποζημιώσεις 37 Γερουσιαστ. ἀνὰ δρ. 500	18500			
Συμπλήρωσις ἀποζημ. 15 Γερουσιαστῶν, μισθοδοτουμένων ὡς στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ συνταξιούχων.	3737	10	266845	20
Κεφ. Β'. Μισθοὶ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου.				
Μισθοὶ τριῶν Συντακτῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἀναπληροῦνει τὰ χρέη τοῦ ἀρχειοφύλακος καὶ βιβλιοφύλακος ἀνὰ δραχ. 200 ἕκ. . . . 600				
Τριῶν γραφέων, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐπιτροπεύεται τὴν διεύθυνσιν τοῦ γραφείου, τοῦ μὲν πρώτου ἀνὰ δρ. 175 τῶν δὲ λοιπῶν δύω ἀνὰ δραχ. 150 . . . 475				
Ἑνὸς πρώτου κλητῆρος ἀνὰ δραχ. 70 70				
Πέντε κλητήρων ἀνὰ 40 . 200	1345		16140	
Κεφ. Γ'. Ἔξοδα γραφείου ἐν γένει.				
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν κλπ. δραχ. . . .			800	
Μισθώματα			150	
Φωτισμὸς			150	
Συνδρομὴ ἐφημερίδων			600	
Λεπτὰ Προσώπων, Βιβλίων, ἐφημερίδων κτλ.			1000	
Ἀγορὰ Σημειωμάτων			500	
Ἀπροβλεπτα Ἔξοδα			1000	4200
Τὰ ὅλα δραχ.				287185 20

ἤτοι δραχμὰς διακοσίας ὀγδοήκοντα ἑπτὰ χιλιάδας ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε καὶ λεπ. 20 ἀντὶ τῶν ὑπολογισθεισῶν δρ. 331840

διαφορὰ . . . 44654:80

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος

Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Δεκεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, κατ' ἐντολὴν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ καὶ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος 1849, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ὑποβάλλω κατ' ἐντολὴν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ὑπὸ τὴν βάσανον ὑμῶν, Κύριοι, τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν νομοσχέδιον τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1849 ἔτος.

Μηδόλως διαφέρον τοῦ παρ' ὑμῶν ἐπιψηφισθέντος κατὰ τὸ 1848 ἔτος, κρίνω περιττὴν πᾶσαν ἀνάπτυξιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Δεκεμβρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ, ὅπως ἔχει, κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Δεκεμβρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας,

Διατάσσομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἡ ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ ἔτος 1849 εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑξήκοντα ἐννέα, ἀξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας,

τὸ μὲν σῶμα τοῦ ναυστάθμου	ἐξ ἀνδρῶν	54
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν	»	67
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν	»	741
	Τὸ ὅλον	862

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἀνέγνω δὲ μετὰ ταῦτο τὰ ἑξῆς Νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων. 1) Περὶ δανείου 20000 δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηνῶν. 2) περὶ ἐπιβολῆς φόρων εἰς τὸν δῆμον Καρύστου πρὸς ἐπισκευὴν καὶ κάθαρσιν τοῦ αὐτόθι ἀρχαίου λιμένος· 3) περὶ προσόντων τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικιζομένων οἰκογενειῶν τῶν ψαριανῶν· ἅπαντα δὲ τὰ νομοσχέδια ταῦτα, καθὼς καὶ αἱ ἐπὶ τούτων αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις, ἔχουσιν ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ περὶ χορηγίας δανείου ἑτέρων εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν ὑδραγωγείων τῆς πόλεως, νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη παρ' αὐτῆς κατὰ τὰ ἄλλα, ὡς ἐξάγεται

ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν της· ἀφηρέθη δὲ ἐκ τούτου τὸ 2 ἄρθρον, ἔχον ὡς ἑρεξῆς.

« Ἄρθρ. 2. Ἐὰν πρὸς ἐντελῆ τοῦ ἔργου ἀποπεράτωσιν ἤθελε λάβει ἀνάγκην ὁ δῆμος ἑτέρου δανείου, τὸ περὶ τούτου ποσὸν θέλει συμπεριληφθῆ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου. »

Ἡ κυβέρνησις παρατηροῦσα, ὅτι ἡ τροποποίησις αὕτη δὲν μεταβάλλει τῶν κυρίων σκοπῶν τοῦ νομοσχεδίου, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῆ αὐτὴν διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐκτίθενται εἰς τὸν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλων ἀντίγραφον, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ἐντεῦθεν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Δεκεμβρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΥΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ χαραγθῆ εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων τοῦ ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1847 νόμου, νέον δάνειον εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ἀποκλειστικῶς διὰ τὰς ἐπισκευὰς τῶν ὑπαρχόντων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΥΤΟΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρων εἰς τὸν δῆμον Καρύστου

πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ἐκεῖσε λιμένος συνταχθὲν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως, ὡς θέλετε πληροφορηθῆ ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεώς της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ἐκτίθενται εἰς τὸν συνοδεύουσαν αὐτὸ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλων ἀντίγραφον, θεωρῶ περιττὸν νὰ σᾶς ἀπασχολήσω μὲ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Δεκεμβρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΥΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν ταῦτα.

Ἄρθρ. Α'. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Καρύστου νὰ ἐπιβάλῃ τοὺς ἑξῆς φόρους καὶ προσωπικὴν ἐργασίαν.

α') Ἐφ' ὅλων τῶν εἰς τὸν δῆμον εἰσαγομένων καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων, ἓν ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

β') Ἐπὶ τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν δῆμον πλοίων δεκαπέντε λεπτὰ (15) τὸν κάδδον (τόνον) δι' ἑκάστην προσόρμισιν.

γ') Τρία ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἀπὸ 18 μέχρι 60 ἐτῶν ἡλικίαν ἐχόντων, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ἀποστεγνωρίων, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, προσδιορισθησομένων διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐγκρίσεως τῆς ἐρωτωμένης διοικητικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. Β'. Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω φόρων εἰσπραχθησόμενα χρήματα, καὶ ἡ προσωπικὴ ἐργασία προσδιορίζονται εἰς μόνην τὴν ἐπισκευὴν καὶ κάθαρσιν τοῦ ἀρχαίου λιμένος Καρύστου.

Ἄρθρ. Γ'. Ἡ εἰσπραξις καὶ τιμίευσις τῶν χρημάτων, ἡ ἐργολαβία καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως ἐν γένει, θέλουσιν ἐνεργηθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου.

Ἄρθρ. Δ'. Οἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμενοι φόροι καὶ προσωπικὴ ἐργασία θέλουσι διαρκέσει ἐπὶ ἑξαετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. Ε'. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Δεκεμβρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικιζομένων οἰκογενειαρχῶν Ψαριανῶν νομοσχέδιον, ὅπερ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν ἐψηφίσθη παρ' αὐτῆς μὲ μόνην τὴν προσθήκην μετὰ τὰς λέξεις « τοῦ 2 ἄρθρου ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ εὐθύνην τοῦ δασονομικοῦ ὑπαλλήλου δι' ἐνδεχομένην εἰς τὰ δάση βλάβην, καὶ μεταπώλησιν τῆς ξυλείας εἰς ἄλλους παρὰ τοὺς συνοικιζομένους χάριν ἰδιωφελείας » τὴν προσθήκην δὲ ταύτην παρεδέχθη ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ ὑποβαλλομένου καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν νομοσχεδίου, ὡς μηδόλως βλάπτουσαν τὸν σκοπὸν αὐτοῦ.

Ἐπισυνάπτων ἑπομένως τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου, ἐν ᾗ ἐκτίθενται οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου λόγοι, θεωρῶ περιττὸν νὰ ἀπασχολήσω ὑμᾶς μὲ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Δεκεμβρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. Α. Ὡς ἀρχηγέται οἰκογενείας θεωροῦνται, καὶ νὰ μετάσχωσι τῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Μαρτίου π. ἔ. νόμου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν εἰς Ἐρέτριαν ὁριζομένων παραχωρήσεων, δύνανται, ὅσοι ἐκ τῶν Ψαριανῶν συνοικιζόμενοι ἐκεῖσε ὑπάγονται εἰς μίαν τῶν ἑξῆς κατηγοριῶν.

1. Πᾶς ἔχων γυναῖκα ἢ χηρεύων πατὴρ οἰκογενείας. »
2. Πᾶσα ἔχουσα τέκνα ἢ ἄτεκνος χήρα. »
3. Οἱ ἄγαμοι καὶ οἱ διαζευγμένοι, οἵτινες κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον θεωρούμενοι ὑπεξούσιοι. »
4. Τὰ πατρός τε καὶ μητρὸς ὀρφανὰ ἄγαμα τέκνα ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀποθανόντος πατρός. »

Ἐὰν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς, τὰ ὀρφανὰ δὲν ἔχωσι νόμιμον ἡλικίαν, ἡ παραλαβὴ καὶ χρῆσις τῶν ἀνωτέρω παραχωρήσεων γίνεται κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ κηδεμονίας κανόνας.»

Ἄρθρ. Β'. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ μνησθέντος νόμου χορηγουμένων εἰς τοὺς συνοικιζομένους παραχωρήσεων, παραχωρεῖται εἰς αὐτοὺς ἡ ἄδεια τοῦ νὰ λαμβάνωσι δωρεὰν ἐκ τῶν παρακειμένων ἐθνικῶν δασῶν τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὰς ἀνεγειρομένας οἰκοδομὰς των ξυλείαν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ εὐθύνην τοῦ δασονομικοῦ ὑπαλλήλου, δι' ἐνδεχομένην εἰς τὰ δάση βλάβην καὶ μεταπώλησιν τῆς ξυλείας εἰς ἄλλους παρὰ τοὺς συνοικιζομένους, χάριν ἰδιωφελείας.

Ἄρθρ. Γ'. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Δεκεμβρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΟΝΤΟΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσι τά τε νομοσχέδια καὶ αἱ ἐκθέσεις, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, συνελθόντα δὲ τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσι τὰς ἐπιτροπὰς πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐφ' ἑκάστου τούτων ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν μετὰ ταῦτα τριῶν ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Χ. Παππαπολίτου, Διαμαντῆ Ὀλυμπίου, καὶ Ἰωάννου Κολοκοτρώνου, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου εἰκοσαήμερον, τοῦ δὲ δευτέρου δίμηνον παράτασιν τῆς δοθείσης εἰς αὐτοὺς ἀδείας, λόγῳ ἀσθενείας, βεβαιουμένης ἀπὸ τὰ ἐπισυνημμένα πιστοποιητικὰ τῶν ἰατρῶν, τοῦ δὲ τρίτου εἰκοσαήμερον ἄδειαν ἕνεκα κατεπειγουσῶν οἰκειακῶν ὑποθέσεων, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὰς αἰτήσεις τῶν ἀναφερομένων.

Ἀναγνωσθείσης ὑστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Παναγιώτου Νόταρᾶ, ἐξαιτουμένου ἀόριστον ἄδειαν ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν δύναται νὰ παρευρεθῇ εἰς τὰς Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας, διὰ τὸ ἕαθὺ γῆρας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου· ἐγένετο δὲ ἡ παρατήρησις, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ φροντὶς διὰ νὰ δίδεται εἰς χεῖρας τοῦ ἰδίου ἡ Γερουσιαστικὴ ἀποζημίωσις, καὶ νὰ χρησιμεύῃ εἰς περίθαλψιν αὐτοῦ. Ἀπεφασίσθη ἑπομένως ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸν Κύριον Πρόεδρον καὶ εἰς τὸν Ταμίαν τῆς Γερουσίας ἡ φροντὶς τοῦ νὰ διευθύνηται ἀσφαλῶς εἰς τὸν ἴδιον ἡ μηνιαία ἀποζημίωσις.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Μαυρομιχάλη, ἐξαιτουμένου παράτασιν τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν ἄδείας, μέχρι τέλους τοῦ ἐλευσομένου Φεβρουαρίου, ἕνεκα ἀσθενικῶν ἀναγκῶν, καὶ εἰπόντων τινῶν, ὅτι κατὰ τὰ προαποφασισμένα δὲν δύναται νὰ δοθῇ εἰς οὐδένα ἄδεια πλέον τῶν τεσσαράκοντα ἡμερῶν, ἄνευ ἀσθενείας ἢ ἄλλης δικαιολογημένης αἰτίας, καὶ ὅτι πρέπει νὰ στερῶνται τῆς μισθοδοσίας των οἱ μετὰ τὴν παρέλευσιν τούτων ἄνευ ἀδείας ἀπόντες, ἡ Γερουσία, δὲν παρεδέχθη τὴν ζητουμένην παρὰ τοῦ ἀναφερομένου παράτασιν ἀδείας, ἀπεφασίσθη δὲ νὰ παύσῃ ἡ μισθοδοσία του ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν παρατάσεως, λήξάσης κατὰ τὴν 7 τοῦ ἤδη ἐκπνέοντος Δεκεμβρίου.

Μετὰ ταῦτα γενομένης κληρώσεως πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου, ἀποτελοῦσα τὴν μεγάλην πρεσβευσιν, θέλει παρευρεθῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς πρώτης Ἰανουαρίου τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, καὶ θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὰ Ἀνάκτορα διὰ νὰ προσφέρῃ εἰς τὰς Α.Α. Μ.Μ. τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς ὡς ἐκ προσώπου τῆς Γερουσίας, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Γ. Καρακατζάνης, Δ. Κανελόπουλος, Ν. Πονηρόπουλος, Ἰωάννης Γρηγοράκης, καὶ Γ. Λαζειώτης.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρα τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Θεοτόκη ζητοῦντος ἄδειαν ἀπουσίας τεσσαρακονθημέρου, ἥτις ἀπεφασίσθη νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἀνέγνωσε Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 73,000 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848 τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχον ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ὑποβάλλω εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν τὸ ἤδη συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 73000 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τοῦ 1848, συνωδευμένον μὲ τὴν αἰτιολογικὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, καὶ μὲ τὸ ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῆς ΜΕ'. Συνεδριάσεως αὐτῆς, καθ' ἣν συζητηθὲν ἐπεψηφίσθη τὸ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιτρέπομεν διὰ τοῦ παόντος εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ νὰ ὑποστηρίζῃ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ὅπως ἔχῃ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Δεκεμβρίου 1848.

ΟΘΩΝ

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 73000 ἐπὶ τῶν ἑπομένων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848 ὡς ἑρεξῆς.

Κεφάλαιον 5 ἄρθρ. 1 καὶ 2 ἀποζημιώσεις Βουλευτικῶν Σωμάτων ἐπὶ μὲν τοῦ ἄρθρου, 1 « Βουλὴ » δραχ. 28000, ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 « Γερουσία » 29500.

Κεφ. 22 ἄρθρ. 3 καὶ 6 ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 « ἐπισκευὴ προσοδοφόρων κτιρίων » δραχ. 500· ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρ. 6 « ἔξοδα δικαστικὰ καὶ δικηγορικὰ » δραχ. 5000.

Κεφάλαιον 9. Ἐπὶ μὲν τοῦ ἄρθρου 2 ἔξοδα μεταθέσεως Οἰκονομικῶν Ἐφόρων δραχ. 500, καὶ τέλος ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 10 στοιχείων ἀ ποσοστὰ ἐπὶ φόρου δεκάτων καὶ λοιπὰ δραχ. 9500.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ὡς ἀνωτέρω ποσὰ τῆς συμπληρωτικῆς ταύτης πιστώσεως θέλουν καταλογισθῆ εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848.

Ὁ παρὼν Νόμος συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασίσθη νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου καὶ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ τμήματα διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἔκθεσις τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ, τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν 3 Σύνοδον τῆς Α'. Περιόδου, συναμα καὶ ἔκθεσις τοῦ Ταμία πρὸς τὴν λογιστικὴν ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτονται οἱ Γενικοὶ καὶ Εἰδικοὶ Πίνακες συνοδευόμενοι μ' ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ κατὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς Περιόδου Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐπεξεργασθεῖσα μετ' ἐπιστασίας τὸν παρὰ τοῦ τότε Ταμίου καθυποβληθέντα ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον ἐξόδων τῆς Γερουσίας, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Ταμίου ἀναφερομένους λόγους, παραδέχεται τὸν προκείμενον ἀπολογισμὸν, ὅπως ἔχει, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ Σώματος.

Παρατηρεῖ δὲ ὡς πρὸς τὰς γενομένας ὑπερβάσεις ἐπί τινων ἄρθρων τοῦ Κεφαλαίου τῶν γενικῶν ἐξόδων τοῦ Γραφείου, περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ταμίου, ὅτι, ἂν καὶ αὗται φαίνωνται ἀρκούντως δικαιολογημέναι, ὡς ὑποστηριζόμεναι μὲ τὰς ἀπαιτουμένας ἀποδείξεις τῶν πληρωμῶν, οὐχ' ἧττον ὅμως ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας· καὶ διὰ τοῦτο πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ δοθῇ περισσοτέρα προσοχὴ, ἵνα μὴ λαμβάνωσι χώραν τοιαῦται ὑπερβάσεις.

Θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαῖον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον τὸν ἀκριβῆ ἔλεγχον τῶν διὰ φωτισμὸν, θέρμασμα καὶ καθαρισμὸν τοῦ Καταστήματος παρουσιαζομένων ἐξόδων, καὶ ἄλλων τοιούτων, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νομίζει κατάλληλον τὸ μέτρον τοῦ νὰ διαταχθῇ ὁ ἐπιτετραμμένος τὰ ἔξοδα ταῦτα πρῶτος κλητὴρ νὰ μὴ κάμνῃ χρῆσιν αὐτῶν ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τοῦ Γραφείου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Δεκεμβρίου 1848

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπή.

Σ. Θεοχαρόπουλος. Γ. Δαρειώτης.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Πρὸς τοὺς συνιστῶντας τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Α'. Βουλευτικῆς Περιόδου Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ν. Πρασσακάκην, Γ. Δαρειώτην, Σ. Θεοχαρόπουλον, καὶ Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 104 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ὑποβάλλω διὰ τῆς παρούσης εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς Περιόδου Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τῆς Γερουσίας, διηρημένον κατὰ τὰ κεφάλαια τοῦ παρ' αὐτῆς ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ, καὶ συνοδευομένων μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος περιέχεται εἰς τοὺς ἐπισυναπτομένους πίνακας ὑπ' ἀριθ. 1, 2 καὶ 3, καὶ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ζ. καὶ Η.

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1. Γενικοῦ Πίνακος θέλει παρατηρήσει ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας προϋπολογισθέντα ἐτήσια ἔξοδα συνεποσοῦντο εἰς δραχ. 297,840.

Ἀπέναντι τούτων ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον δυναμεῖ χρηματικῶν ἐνταλμάτων, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδοθέντων, δραχ. 120,528 : 76.

Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τοὺς Πίνακας 2 καὶ 3 καὶ Α. Β. Γ. Δ. Ε. Ζ. καὶ Η. . . . . δραχ. 116,552:35
ἔμεινε δὲ περίσσευμα ἐκ . . . . . » 3,976:41
αἵτινες ἐπεστράφησαν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ.
1. Πίνακα Γραμμάτιον . . . . . » 120,528:76

Πρὶν ἡ προβῶ εἰς τὴν δικαιολόγησιν ὑπερβάσεών τινων, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον χώραν ἐπί τινων Κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ, κρίνω ἀναγκαῖον νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῶν ἐντίμων μελῶν τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι οὐδέποτε ἐγένοντο ἐκ μέρους μου πληρωμαὶ τῶν παρουσιαζομένων ἀποδεικτικῶν, ἐὰν ταῦτα δὲν ἔφερον τὴν ὑπογραφὴν καὶ ἐπικύρωσιν οὕτως εἰπεῖν ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων τῆς Γερουσίας, ἐξαιρουμένων μόνων τῶν διὰ τὰς ἐρημερίδας συνδρομῶν, αἵτινες εἰσὶν ὡρισμέναι, καὶ οὐδεμιᾶς χρήζουσιν ἐξελέγξεως.

Διὰ τὴν γραφικὴν ὕλην προϋπολογισθεῖσαν εἰς δραχμ. 250, παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπή, ὅτι ἐδαπανήθησαν δραχ. 277 : 70, ἡ δὲ καθ' ὑπέρβασιν πληρωμὴ τῶν δραχμῶν 27:70 ἐγένετο ἐξ ἀνάγκης παρὰ τοῦ ὑποφαινομένου, ὡς μὴ δυναμένου ν' ἀρνηθῇ ταύτην, ἀφ' οὗ αἱ προσαχθεῖσαι ἀποδείξεις ὑπῆρχον παρὰ τοῦ Κυρίου Γραμματέως ὑπογεγραμμέναι.

Ἡ Γερουσία προϋπελογίσατο διὰ θέρμασμα δραχ. 150, καὶ ἐπληρώθησαν δραχ. 284:17, τουτέστι δραχ. 134:17 περιπλέον τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ. Ἡ ὑπέρβασις αὕτη ἔλαβε χώραν, διότι τὸ πλεῖστον μέρος τῶν 4659 ὀκάδων καυσοξύλων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς ά Δεκεμβρίου 1846, ἐδαπανήθη κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος, πολὺ δὲ μέρος τῶν κατὰ τὴν 10 Νοεμβρίου 1847 ἀγορασθέντων 3554 ὀκάδων καυσοξύλων ἐχρησίμευσε καὶ διὰ τὸ 1848 ἔτος.

Διὰ τῶν φωτισμῶν εἶχον προσδιορισθῆ δραχμαὶ 100, καὶ ἐπληρώθησαν δραχ. 166 : 80· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν ἀποδεικτικὰ ἐπαρουσιάζοντο πάντοτε ἀναμεμιγμένα μὲ ἔξοδα ἀνήκοντα εἰς τὸ Κεφάλαιον τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων, διὰ τοῦτο ἠναγκάσθην νὰ ἐνώσω τὴν πίστωσιν ταύτην τῶν δραχ. 100, μὲ τὰς τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων δραχ. 500, καὶ δι' ἀμφότερα τὰ Κεφάλαια ταῦτα ἐδαπανήθησαν περιπλέον τῶν προϋπολογισθέντων δραχ. 366 : 55. Περὶ τῆς ὑπερβάσεως ταύτης δὲν ἔχω ν' ἀναφέρω, εἰμὴ ὅσα καὶ διὰ τὴν τῆς Γραφικῆς ὕλης.

Ὡσαύτως καὶ διὰ τὸ Κεφάλαιον τῆς συνδρομῆς τῶν ἐφημερίδων ἐπληρώθησαν καθ' ὑπέρβασιν δραχ. 46 : 25. Ἀλλ' αὗται προκύπτουσιν ἐκ τῆς συνδρομῆς τῆς Ἀμαλθείας καὶ τοῦ Βοσπόρου, τῆς μὲν πρώτης συνισταμένης ἐκ δραχμ. 32:50, τῆς δὲ δευτέρας ἐκ δραχ. 40:95. Ἡ δὲ πληρωμὴ τούτων ἔπρεπε νὰ γενῇ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς λῃξάσης Συνόδου, καὶ κατὰ παραδρομὴν συμπεριελήφθη εἰς τὸν προκείμενον ἀπολογισμόν.

Ἡ ἀναπλήρωσις τῶν καθ' ὑπέρβασιν τούτων ἐξόδων ἐγένετο ἐκ τῶν λοιπῶν Κεφαλαίων, ἐξ ὧν πλεονάζουσιν, ἐκ μὲν τῶν τυπωτικῶν καὶ δετικῶν δραχμ. 3,555:8, ἐκ δὲ τῆς ἀγορᾶς συγγραμμάτων δραχμ. 271, καὶ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἑνὸς ὡρολογίου δραχ. 125.

Μετὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν παρατηρήσεών μου τούτων, παρακαλῶ τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸν προκείμενον ἀπολογισμόν, καὶ νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Νοεμβρίου 1848.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς

Σπ. Παπαλεξόπουλος,

3.°

Ἀπολογισμὸς εἰσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας

Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα παρὰ τοῦ σώματος προϋπολογισμὸν	Ποσότητες Δραχ.	Ποσότητες Λ.
Δι' ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.	276000	
Διὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας	14640	
Ἔξοδα γραφείου	290640	
Γραφικὴ ὕλη . . . . . δραχ. 250		
Θέρμασμα . . . . . » 150		
Φωτισμὸς . . . . . » 100		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων. . . » 600		
Τυπωτικὰ καὶ δετικὰ . . . » 5000		
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . » 300		
» ἑνὸς ὡρολογίου . . » 300		
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα. . . . » 500	7200	
Τὰ προϋπολογισθέντα	297840	—

Ἔσοδα	Ποσότητες	
Ὅσα πληρ. τὸν Νοέμβριον 1846		
ὁμ. » Δεκέμβριον »		
ὁμ. » Ἰανουάρ. 1847		
ὁμ. » Φεβρουάρ. »		
ὁμ. » Μάρτιον »		
ὁμ. ἀπὸ 1 ἕως 14 Ἀπριλίου		
Τὸ ὅλον τῶν εἰσόδων . .		

Ἀναχεφαλαίωσις

Ἔσοδα κατὰ τὸν παρόντα πίνακα. . . . . ὁρ. 120328. 76
Ἔξοδα κατὰ τοὺς πίνακας 2, 3 καὶ Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε'. Ζ'. καὶ Η'. ὁρ. 116352. 35
Περίσσευμα πληρωθὲν εἰς τὸν ταμεῖον . . . . . » 3976. 41 120328. 76

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Δεκεμβρίου 1846.

διὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς Περιόδου

Ποσότ. ληφθ. ἐκ τῶν ἀντιλ. παρὰ τοῦ Κεντρ. Ταμ. Δι' ἀποζημ. τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστ. Δραχ.	Λ.	Διὰ μισθοὺς προσωπ. Δρ.	Λ.	Δι' ἔξοδα Δρ.	Ὁλικὰ ἔξοδα Δραχ.	Λ.	Ἔξοδα	Ποσότητες	
15890	80	4020			16940	80	Ὅσα ἐπληρώθησαν δι' ἀποζημίωσιν τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἀπὸ 7 Νοεμβρ. 1846		
20363	50	4020			21383	50	ἕως 14 Ἀπριλίου 1847		
20363	50	4070			21433	50	κατὰ τὸν πίνακα 2 . . .	106689	47
20363	50	4140			21503	50	Ὅσα δὲ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου κατὰ		
20363	50	4220			21583	50	τὸν πίνακα 3	6039	29
9344	67	569	29	7800	17743	96	Ὅσα ὁμοί. δι' ἔξοδα γραφείου ὡς ἀκολούθως·	112728	76
							Διὰ γραφικὴν ὕλην ὡς ὁ πίναξ Α'. . . ὁρ. 277:70		
							Διὰ θέρμασμα Β'. » 284:47		
							Διὰ συνδρομὴν ἐφημερίδων Γ'. » 646:25		
							Διὰ τυπωτικὰ καὶ δετικὰ Δ'. » 1444:92		
							Δι' ἀγορὰν συγγραμμάτων Ε'. » 29:—		
							Δι' ὁμοίαν ἑνὸς ὡρολογίου Ζ'. » 175:—		
							Δι' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . Η'. » 966:53	3823	59
							Τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων .	116552	35
							Ὅσα ἐμετρήθησαν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον κατὰ τὸ ὑπ' ἀρ. 1770 γραμμάτιον. .	3976	41
106689	47	6039	29	7800	120528	76		120528	76

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς Σπ. Παπαλεξόπουλος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ παρακατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἰς τὸ Γραφεῖον διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τούτων ὁ βουλόμενος ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις τοῦ ἀπολογισμοῦ εἰς τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν. Ἐνταῦθα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἠρώτησεν, ἂν ἡ ἐξέλεγξις τῶν ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας, ὡς καὶ τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, πρέπῃ νὰ γίνηται παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου σύμφωνα μὲ τοὺς περὶ τούτου κειμένους νόμους, διὰ νὰ σημειῶνται εἰς τὰ λογιστικὰ βιβλία, καὶ νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τοὺς γενικοὺς ἀπολογισμούς. Ἄλλος παρατηρεῖ, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὑπάρχει ἐξαίρεσις· καὶ ὁ λόγος εἶναι προφανὴς· διότι ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία εἶναι ὅλως ἀνεξάρτητος τῆς Νομοτελεστικῆς, καὶ ὡς τοιαύτη δὲν ὑπόκειται εἰς κανένα ἔλεγχον· διὰ ταῦτα καὶ ἡ χορηγουμένη ἀμοιβὴ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν εἶναι οὔτε μισθὸς οὔτε ἀντιμισθία, ἀλλ' ἀποζημίωσις· ἑπομένως ὁ θεμελιώδης νόμος ἐθεώρησε καὶ κατὰ τοῦτο τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἀνεξάρτητα τῆς λογιστικῆς ἐξελέγξεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόκεινται ὅλαι αἱ ὑπάλληλοι Ἀρχαί· σύμφωνα μὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Κανονισμοῦ, ληφθεῖσα κατὰ γράμμα ἀπὸ τὸν Γαλλικόν, ἀναθέτει τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπήν, τὴν δ' ἔγκρισιν τούτου εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας. — Ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον ἀντέταξεν, ὅτι δὲν ἐννοεῖ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς χορηγουμένης ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, ἀλλὰ τὰς λοιπὰς δαπάνας τοῦ ὑλικοῦ, οἷον τὰ γραφικὰ ἔξοδα κλπ. Ἕτερος, ὑποστηρίζων τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι ὅλοι ἐν γένει οἱ ἀπολογισμοὶ πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἄλλως δὲν εἶναι δυνατὸν οὔτε ἰσολογισμὸς νὰ ὑπάρξῃ ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἀλλ' οὔτε τὰ λογιστικὰ βιβλία νὰ κλείσουν· διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία ὀφείλει μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ της, καθ' ὅσον μάλιστα ἐγένοντο καὶ ὑπερβάσεις, νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, μὴ ὑπαρχούσης εἰς τὸν Κανονισμὸν οὐδεμιᾶς ἐξαιρετικῆς διατάξεως περὶ τούτου. — Ἄλλος, συμφωνῶν μὲ τὸν προαγορεύσαντα, προσθέτει, ὅτι οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἁρμόδιον ν' ἀποφασίζῃ, ἂν ἐννόμως διεχειρίσθησαν αἱ χορηγηθεῖσαι πιστώσεις, ἄλλως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἰσοζύγιον.

Ἕτερος, ἐνιστάμενος, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Καταστατικὸς τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νόμος χαρακτηρίζει ὡς ὑπολόγους ὅλας ἐν γένει τὰς διαχειριζομένας δημόσια χρήματα Ἀρχάς, τὰ δὲ Νομοθετικὰ Σώματα, οὔτε ὑπάλληλοι Ἀρχαί εἶναι, οὔτε ὁ ἐπελθὼν νέος Νόμος τὰ κατέστησεν ὑπόλογα· ἑπομένως ὑποβάλλοντες τὴν διαχείρισιν αὐτῶν ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, θέλομεν δώσει εἰς αὐτὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς ὑπαλλήλου Ἀρχῆς, ἐνῷ ταῦτα κατὰ τὸν θεμελιώδη νόμον δὲν ὀφείλουσι λόγον εἰς καμμίαν ἄλλην Ἀρχήν.

Ἄλλος, ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι διὰ τῆς ἐξελέγξεως θέλομεν καταστήσει ὑπολόγους ὅλους ἐν γένει τοὺς Γερουσιαστάς, ὡς ὅταν π. χ. χορηγῆται ἄδεια εἰς τινα Γερουσιαστήν, τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον θέλει ἐξετάζει τότε, ἂν ἐτηρήθησαν αἱ περὶ ἀδείας ἀπουσίας διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ λαβόντος ἄδειαν.

Ἕτερος παρετήρησεν, ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ καταστήσῃ τὴν Γερουσίαν ὑπόλογον, ἀλλὰ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἐξέλεγξιν, ἑπομένως τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον δὲν θέλει ἐξελέγξει τὸ Σῶμα ἀλλὰ τὴν διαχείρισιν αὐτοῦ, — ἄλλος, συμφωνῶν ἐν μέρει μὲ τὸν προαγορεύσαντα, παρατηρεῖ, ὅτι μετὰ τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἀπολογισμοῦ παρὰ τῆς Γερουσίας πρέπει νὰ διευθύνηται εἰς τὸ Συνέδριον διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ φυλαχθῇ ὁ τύπος, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸ τῆς ἐγκρίσεως, ἑπομένως ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας εἶναι ὑπόλογος ἐνώπιον αὐτῆς μόνον οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ Συνεδρίου· — ἄλλος παρετήρησεν, ὅτι ἡ Γερουσία ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸν Κανονισμόν της, καθ' ὃν ὁ Ταμίας εἶναι ὑπόλογος ἐνώπιον αὐτῆς μόνον, — ἕτερος, συμφωνῶν μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι, παραδεχόμενοι τὴν προταθεῖσαν ἀρχὴν τῆς ἐκ μέρους τοῦ Συνεδρίου ἐξελέγξεως, θέλομεν φέρει σύγχυσιν εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ Συνέδριον ἤθελεν ἀποβάλλει μίαν δαπάνην, ἢ ὑπέρβασιν ὡς μὴ νομίμως γενομένην· — ὁ δὲ τελευταῖον ἀγορεύσας ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, προστίθησιν, ὅτι ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας δὲν ἔχει διαχείρισιν χρημάτων, ἀλλ' εἶναι ἐντολοδόχος τρόπον τινὰ τοῦ Σώματος, λαμβάνων τὰς ἀποζημιώσεις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δυνάμει τῶν μηνιαίων καταστάσεων ὑπογεγραμμένων παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν μελῶν, καὶ πληρώνων τὰ ἔξοδα τοῦ ὑλικοῦ κατὰ τὰς παρουσιαζομένας ἀποδείξεις τοῦ

Γραφείου τῆς Γερουσίας, καὶ ὡς τοιοῦτος δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἦναι ὑπόλογος ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, εἰς τὸ ὁποῖον διευθύνονται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν αἱ εἰρημέναι καταστάσεις καὶ ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα τῶν ἐξόδων. Παραδεχόμενοι λοιπὸν μίαν τοιαύτην ἀρχὴν, προδήλως ἀντικειμένην εἰς τὸν Κανονισμόν, θέλομεν καταστήσει καὶ τὰ μέλη τῆς Γερουσίας ὑπεύθυνα. Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἀπεφασίσθη σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον 104 τοῦ Κανονισμοῦ νὰ γίνηται ἡ ἐπεξεργασία καὶ ἔγκρισις τῶν ἀπολογισμῶν τῆς Γερουσίας, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγίνετο ἀπὸ τὸ ἴδιον Σῶμα.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ συμπεριληφθῇ ὡς δοηθὸς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας καὶ ὁ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ὑπηρετήσας ὡς γραφεὺς Γ. Γουσόπουλος, ἀναγκαῖος ἄλλως καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ταμείου· ἕτερος δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ συμπεριληφθῇ ὁμοίως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ Λιδωρίκη Ἀριστομένης, ὑπηρετήσας καὶ οὗτος ὡς γραφεὺς εἰς τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον· ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸν διορισμὸν ἀμφοτέρων καὶ τὴν ἀνὰ δραχμ. 60 κατὰ μῆνα ἀντιμισθίαν αὐτῶν. Ἐπροτάθη ἐπίσης παρ' ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν καὶ ἡ παραδοχὴ τοῦ Γαλάνη Παππαθεοδωροπούλου ὡς κλητῆρος παρὰ τῇ Γερουσίᾳ ἕνεκα τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός του, πεσόντος κατὰ τὸν ἀγῶνα, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν προσθήκην τοῦ ῥηθέντος κλητῆρος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. Συνόδου τῆς Α'. Περιόδου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος·
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 10 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Ν. Μέξης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται,

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀδάμ Λούκα, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Χαλκίδα πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἀσθενούσης συζύγου του, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην διὰ χειροτονίας.

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα αἱ ἐκθέσεις τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ἑπομένων Νομοσχεδίων 1) τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 73,000 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848, 2) τοῦ περὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος 1849, καὶ 3) τοῦ περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐν Ἑρετρίᾳ συνοικιζομένων Ψαριανῶν οἰκογενειῶν, ἔχουσαι, ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὸ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν ὑποβληθὲν σχέδιον Νόμου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848, τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου ἐκ δραχ. 73,000, καὶ διελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ, συνίστησι τὴν παραδοχήν του εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, ὡς στηριζομένου εἰς τὰ διάφορα ἄρθρα καὶ κεφάλαια τοῦ ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὸ ἔτος 1848.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰανουαρίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Θεοχαρόπουλος. Γ. Παπαηλιόπουλος.
Γ. Δαρειώτης. Ν. Πονηρόπουλος.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς διὰ τὸ ἔτος 1849 Ναυτικῆς

Δυνάμεως, καὶ διελθοῦσα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας, συνίστησι τὴν παραδοχήν του εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, ὑποβάλλουσα εἰς αὐτὸ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις, τῶν ὁποίων τὸ σπουδαῖον καὶ ὠφέλιμον πάποιθεν, ὅτι θέλει ἐκτιμήσει ἐπαξίως τὸ Σ. Σῶμα.

Ἡ ἐπιτροπή σας, Κύριοι, παρατρέχουσα ὡς γνωστὰ πολλὰ καὶ τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς ἤδη νεωτέρας ἱστορίας παραδείγματα, ἐξ ὧν ἀριδήλως καταδηλοῦται τὸ ἐκ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως ὠφέλιμον καὶ σωτήριον δι' Ἐπικράτειαν μάλιστα περιβρεχομένην πανταχόθεν ἀπὸ θαλάσσας, δὲν δύναται νὰ παρατρέξῃ τὴν ἀπό τινος χρόνου στασιμότητα τοῦ κλάδου τούτου, περὶ τῆς προόδου τοῦ ὁποίου ὄχι μόνον οὐδὲ μία φροντὶς ἐλήφθη, μ' ὅλον ὅτι πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως ἔγεινε λόγος ὑπὸ τοῦ Σώματος τούτου, ἀλλὰ τοὐναντίον ὁσημέραι παραμελεῖται καὶ παραβλέπεται εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε μετ' οὐ πολὺ τὰ πλεῖστα τῶν πλοίων μας θέλουν ἀποκατασταθῆ ἄχρηστα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἐπιτροπή σας, Κύριοι, δὲν διστάζει νὰ ἐπικαλεσθῇ, ὅπως τὸ Σ. Σῶμα προσκαλέσῃ τὴν διὰ τὸ μέλλον ἔντονον καὶ ταχυτέραν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τοῦ τόσον οὐσιωδεστάτου διά τε τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν ἀσφάλειαν, προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, ὥστε ὄχι μόνον περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων πλοίων, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐξήσεως τοῦ τόλου μας φροντὶς νὰ ληφθῇ, γενομένων ἄλλοθεν τῶν δυνατῶν οἰκονομιῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰανουαρίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Α. Μοναρχίδης. Ἰωάννης Θεοτόκης.
Ν. Πονηρόπουλος. Γ. Ψύλλας.
Ν. Ἰω. Μίξης.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἐπὶ τῶν προσόντων τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικιζομένων οἰκογενειαρχῶν Ψαριανῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, θεωρεῖ, ὅτι τὰ προσόντα αὐτὰ εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προσδιορίζονται ἀπαραλλάκτως, ὡς εἶναι προσδιωρισμένα καὶ εἰς τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον.

Παρατηρεῖ δὲ πρὸ πάντων, ὅτι οἱ ὅροι τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου κύριον σκοπὸν ἔχουσι τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικισμοῦ. Διὰ ταῦτα

παραδέχεται καθ' ὁλοκληρίαν τὸ προτεινόμενον Νομοσχέδιον, μετὰ τῆς προσθήκης, ἣν ἐπέφερεν ἡ Βουλή, καὶ παρεδέχθη ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἑπομένως γνωμοδοτεῖ νὰ παραδεχθῇ αὐτό, ὡς ἔχει, ἡ Σ. Γερουσία.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰανουαρίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Γ. Γλαράκης. Ν. Ἰω. Μίξης.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος. Ἰωάννης Θεοτόκης.
Β. Χρηστακόπουλος.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ εἰρημέναι Ἐπιτροπαὶ οὐδεμίαν ἐπιφέρουσιν ἐπὶ τῶν εἰρημένων Νομοσχεδίων τροποποίησιν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ μὴ τυπωθῶσιν αἱ ἐκθέσεις, ἀλλὰ νὰ συζητηθῶσι τὴν ἐπιοῦσαν τὰ δύο πρῶτα Νομοσχέδια, τὸ δὲ τρίτον τὴν ἑπομένην, ὡς χρήζον προμελέτης τινός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὑπολιμεναρχείου Πειραιῶς καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν σύσκεψιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν, Κύριοι, τὸ περὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὑπολιμεναρχείου Πειραιῶς ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον, ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν δικαιολογητικῆς ἐκθέσεώς μου καὶ τῶν Πρακτικῶν αὐτῆς ἐν τῇ συζητήσει αὐτοῦ διὰ τὰ παραιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ἰανουαρίου 1849.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, Διατάσσομεν·

Τὸ Ὑπολιμεναρχεῖον Πειραιῶς θέλει διευθύνεσθαι τοῦ λοιποῦ ἀπὸ Ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικοῦ μὲ βαθμὸν πλοιάρχου Γ', τά-

ξεως, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ὑποπλοιάρχου, ὅτις ν' ἀπολαμβάνῃ τὸν μισθὸν τοῦ ὁποίου ἔχει βαθμοῦ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ τμήματα, τὰ ὁποῖα θέλουν διορίσει ἐπιτροπὴν, πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθέντος ἐπὶ τέλους τοῦ ὑπ' ἀριθ. 18 πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης, δι' οὗ κοινοποιεῖ τὸν μερισματικὸν πίνακα διὰ τὴν Β'. ἑξαμηνίαν τοῦ 1848, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυτε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, καὶ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος

Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Παππαηλιοπούλου, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον ἄπουσίας ἄδειαν, λόγῳ οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, ἡ Γερουσία παρεδέχθη ταύτην διὰ χειροτονίας.

Ἀπαγγειλάντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ συμ-

πληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 73,000 Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ δύω αὐτοῦ ἄρθρα, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 31 κατὰ 2· ἔχον ὡς ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 5. τοῦ παρόντος.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ε. ε. καὶ παρατηρήσαντός τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ τοῦ ἀριθμητικοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ὁλογράφου, διότι ἐκεῖνο μὲν φέρει ἄνδρας 862, τοῦτο δὲ 869, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐβεβαίωσεν, ὅτι τὸ ἀληθὲς ποσὸν εἶναι 862, τὸ δὲ ὁλόγραφον ἐξ 869 εἶναι λάθος γραφικόν. Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθὲν δὲ τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένατο δεκτὸν, ὡς ἔχει. Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιφέρει παρατηρήσεις σπουδαίας, ἀφορώσας τὴν κατάστασιν τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, παραμελουμένης ἐπὶ τοσοῦτον, καὶ περὶ τῆς παραδοχῆς τούτων, ἢ μὴ, πρέπει νὰ ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, καὶ ἄλλου ὑποστηρίξαντος τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν ὁμοφώνως τὰς παρατηρήσεις ταύτας· ἀπεράσισε δὲ νὰ σταλῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖον ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ σκεφθῇ ὡρίμως καὶ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα, σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 31 κατὰ 2, ἔχον, ὡς ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 30 Δεκεμβρ. π. ε.

Προετέθη μετὰ ταῦτα ἡ συζήτησις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς Περιόδου, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεως τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη τὸν ἀπολογισμὸν τοῦτον, ὅπως ἐπαρουσιάσθη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις τῆς ἰδίας, ἀφορώσας τὰ καθυπέρβασιν γενόμενα ἔξοδα, ἐναντίον τῆς ῥητῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν γενομένων ἐξόδων διὰ τοῦ ἀρχιλῃστῆρος, οἷον τοῦ φωτισμοῦ, θερμάσματος, καθαρισμοῦ κτλ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐν Ἑρετρίᾳ συνοικιζομένων Ψαριανῶν οἰκογενειῶν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μιᾷ μιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀναγγέλλοντος τὸν διορισμὸν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γλαράκη ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε Γερουσιαστοῦ Κ. Δόντου, παραιτηθέντος· διορισθέντος δὲ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Τζανετάκη Γρηγοράκη, ζητοῦντος τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη ἡ Γερουσία διὰ χειροτονίας.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, ἀπαγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ προσόντων τῶν ἐν Ἑρετρίᾳ συνοικιζομένων Ψαριανῶν Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας ἀναβάλλονται πολλάκις, μὴ συμπληρουμένου τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, καὶ ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ὁρίσῃ τὴν ὥραν τῆς ἐνάρξεως τῶν Συνεδριάσεων, καὶ νὰ τεθῇ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ Γερουσία ὥρισε μὲν ὡς ὥραν τῆς Συνεδριάσεως τὴν 11 Π. Μ., ἀπεράσισε δὲ νὰ σημειῶνται τὰ ὀνόματα τῶν μὴ γνωστοποιούντων τὸν λόγον τοῦ κωλύματος, σύμφωνα μὲ τὸ μνησθὲν ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον, δι' οὗ πέμπονται 60 ἀντίτυπα τῶν ἐκφωνηθέντων λόγων κατὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν νέων Ἀκαδημιακῶν Ἀρχῶν, ὑπό τε τοῦ πρώην Πρυτάνεως καὶ τοῦ διαδεξαμένου αὐτόν, διὰ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ τῷ χορηγηθῇ, ἂν κατὰ τὰ προαποφασισμένα διαμένωσιν ἐνταῦθα 36 Γερουσιασταί.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προετέθη εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐν Ἑρετρίᾳ συνοικιζομένων Ψαριανῶν οἰκογενειῶν, τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη παρὰ τοῦ Κ. Γραμματέως.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Ἐπειδὴ ὁ ψηφισθεὶς περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν Νόμος κατὰ τὸ 1846 δὲν χαρακτηρίζει ἀρκούντως τὰ προσόντα τῶν οἰκογενειῶν, ἀνεφύησαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ δυσκολίαι τινές, αἵτινες, ὡς μὴ ἄλλως δυνάμεναι νὰ ἐξομαλυνθῶσιν, ἐπροκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, προσδιορίζοντος ἀκριβῶς τὰ προσόντα ταῦτα· ἀλλὰ διὰ ν' ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς τοὺς προσενεγκόντας τόσας θυσίας εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ἔθνους, δὲν ἔφασε

νὰ γίνωσι διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου τόσαι διακρίσεις, ἀλλὰ νὰ ληφθῇ ὡς βάσις ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τοῦ περὶ συνοικισμοῦ Νόμου, τοῦ νὰ λάβωσι δηλονότι περιθαλψιν οἱ χάριν τῆς ἀνεξαρτησίας της Ἑλλάδος τὴν πατρίδα των καταλειπόντες ἀρχηγέται οἰκογενείας Ψαριανοί, καὶ μόνοι αὐτοὶ νὰ προτιμηθῶσι παντὸς ἄλλου, κατασταθέντος οἰκογενειάρχου μετὰ τὸν Ἐθνικὸν ἀγῶνα· τὰ δὲ τέκνα τῶν τελευτησάντων, ὡς μιᾶς οἰκογενείας μέλη θεωρούμενα, νὰ συμμερισθῶσιν ἅπαντα τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς πατέρας των. Διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ὅμως τούτου τοιαύτη διάκρισις δὲν γίνεται, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀρχικοί, οὕτως εἰπεῖν, οἰκογενειάρχαι, καὶ οἱ κατὰ μὲν τὸν ἀγῶνα ἀνήλικες, ἤδη δὲ ἐνήλικες καὶ οἰκογενειάρχαι καταστάντες, ἀπολαμβάνουν ἐξ ἴσου τὰς παρὰ τοῦ Νόμου χορηγουμένας ὠφελείας· καὶ ἐντεῦθεν αἱ ὀλίγαι τῆς Ἐρετρίας γαῖαι διανεμόμεναι εἰς πολλοὺς οἰκογενειάρχας ἢ δὲν θέλουν ἐξαρκέσει, ἢ θέλει ἀναλογήσει εἰς ἕκαστον ἐλάχιστον μέρος· πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοῦ ἀτόπου τούτου γνωμοδοτεῖ, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ βαθμολογία τις, τοὐτέστιν οἱ μὲν ἀρχικοὶ οἰκογενειάρχαι ἢ οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν ἐξ ὀνόματος τοῦ πατρὸς νὰ λάβουν μεγαλήτερον μέρος, οἱ δὲ μετὰ τούτους ἐρχόμενοι οἰκογενειάρχαι ὀλιγώτερον· αἱ χῆραι δὲ, καὶ οἱ διεζευγμένοι νὰ λάβουν μερίδιον, ὅταν περισσεύσωσι γαῖαι, μετὰ τὴν εἰς τὰς δύο μνησθείσας τάξεις ἀπόδοσιν τοῦ ἀναλογοῦντος· ἂν δὲ οἱ Ψαριανοὶ ἐπιθυμοῦν τὴν ἐξ ἴσου διανομήν, δύνανται νὰ τὴν κάμουν μεταξύ των· ἡ Γερουσία ὅμως ὀφείλει νὰ νομοθετήσῃ κατὰ τὸ δίκαιον. Τούτου ἕνεκα προτείνει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ, καὶ νὰ τροποποιήσῃ τὸ Νομοσχέδιον κατὰ τὰς ἀνωτέρω βάσεις.

Πρὸς ταῦτα ἁπάντων ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἡ διάκρισις, εἶπεν, αὕτη, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν ὁ προλαλήσας, ἤθελε φέρει μέγα ἐμπόδιον εἰς τὸν συνοικισμὸν, καὶ διὰ ταῦτα αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἀρχηγέται τῶν οἰκογενειῶν, οἱ ἐπιζήσαντες μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρῶν, ἐπροτίμησαν τὴν ἐξ ἴσου διανομήν. Καὶ ἡ Κυβέρνησις, ἀποδεχομένη τὴν τοιαύτην αὐταπάρνησιν αὐτῶν, ὡς συντελοῦσαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ συνοικισμοῦ, παρεδέχθη τὰς προτάσεις των, καὶ συνέταξε τὸν πρῶτον Νόμον σύμφωνα μὲ τὴν γνωμοδότησιν τῶν ἐπὶ τούτῳ προσκληθέντων προκρίτων Ψαριανῶν, καθ' ὃν καὶ οἱ κατασταθέντες οἰκογενειάρχαι Ψαριανοὶ μετέχουν ἐξ ἴσου τῶν παρ' αὐτοῦ χορηγουμένων ὠφελειῶν. Εἶναι λοιπὸν πεπεισμένος, ὅτι ἡ Γερουσία, ἔχουσα ταῦτα ὑπ' ὄψιν, δὲν θέλει παραδεχθῇ καμμίαν διάκρισιν.

Ἐπρόσθετεν ἄλλος, ὅτι, ἐνῷ πρόκειται περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, οἱ προλαλήσαντες εἰσῆλθον εἰς τὰ καθέκαστα, καὶ ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀπορανθῇ προηγουμένως, ἂν παραδέχηται, ἢ μὴ, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Ὅταν οἱ Ψαριανοὶ, ἐπέφερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, δὲν θέλουν νὰ ὠφεληθοῦν ἐκ τῆς αὐστηρᾶς δικαιοσύνης, ὑπαγορευούσης τὰς διακρίσεις καὶ τὰς βαθμολογίας, περὶ ὧν ἀνέφερον, ἂς ἀρήσωμεν αὐτοὺς νὰ πράξουν ὅ,τι θέλουν μεταξὺ των κατὰ τὴν διανομὴν, καὶ χωρὶς νὰ ψηφίσωμεν νέον νόμον, τὸν ὁποῖον θεωρῶ ὅλως περιττὸν, ἂς ἀρήσωμεν αὐτοὺς νὰ τὸν ἐφαρμώσουν, ὅπως νομίζουν συμφερώτερον πρὸς εὐκολίαν τοῦ συνοικισμοῦ· ἂν δὲ ἀπαιτῆται, καὶ θέλωμεν νὰ τὸν ἑρμηνεύσωμεν νομοθετικῶς, πρέπει νὰ τὸν παραπέμψωμεν εἰς ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τὸν μεταποιήσῃ κατὰ τὰς διαληφθείσας διακρίσεις.

Μὴ προκειμένου ἐντεῦθεν, ἀντέταξεν ἄλλος, περὶ ἀμοιβῆς ἢ ἀποζημειώσεως τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος θυσιῶν, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἡ προτεινομένη παρὰ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος διάκρισις καὶ βαθμολογία, διότι αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ περὶ συνοικισμοῦ Νόμου, ὅστις, θέλων νὰ δώσῃ ὅλας τὰς εὐκολίας, παρεχώρησε τὴν προτίμησιν εἰς τοὺς προσερχομένους πρώτους εἰς τὴν Ἐρέτριαν πρὸς συνοικισμόν. Ἐὰν δὲ δεχθῶμεν τὴν διάκρισιν ταύτην, οὐ μόνον τὸν συνοικισμὸν θέλομεν καταστήσει ἀδύνατον, ἀλλὰ καὶ τὰς βάσεις τοῦ πρώτου Νόμου θέλομεν ἀνατρέψει. Τοιαύτη διάκρισις ἀδικεῖ καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰς χήρας τῶν ἀποθανόντων οἰκογενειαρχῶν, τὰ ὁποῖα ὁ προαγορεύσας ἔθεσεν εἰς τὴν ἐσχάτην τάξιν, ἀπονέμων εἰς αὐτὰ τὸ περισσεῦον ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐὰν περισσεύσῃ. Διὰ ταῦτα γνωμοδοτῶ νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἔχει.

Ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ἐπέφερεν ἄλλος, ἐθεώρησε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον περιττὸν, διότι ἡ κοινότης τῶν Ψαριανῶν δύναται, εἶπε, νὰ ἑρμηνεύσῃ τὴν ἐν τῷ πρώτῳ περὶ συνοικισμοῦ Νόμῳ λέξιν *οἰκογένειαν*, ὅπως νομίσει καταλληλότερον εἰς τὸν σκοπόν της· ἡ ἀρχὴ ὅμως αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη, διότι μόνα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἶναι ἁρμόδια νὰ ἑρμηνεύουν ἐπισήμως τοὺς Νόμους. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ τοῦ Νομοσχεδίου ἡ ἀρχὴ, καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἕκαστος τὰς παρατηρήσεις του.

Ἑπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας.

Αναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, λαβών τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπε· μὴ ὑπάρχοντος γραπτοῦ νόμου, ὁρίζοντος, τί ἐστιν οἰκογένεια, κατὰ τὸν φυσικὸν Νόμον καὶ κατ' ἔθιμον μακροῦ χρόνου θεωροῦνται μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας ὅ,τε πατὴρ, τὰ τέκνα, καὶ οἱ ἔγκοποι αὐτοῦ, ὁμοῦ κατοικοῦντες, καθὼς καὶ τὰ ὀρφανὰ, ὁμοῦ ἐπίσης κατοικοῦντα, τῶν ὁποίων προΐσταται ὁ πρεσβύτερος· ὁ δὲ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος, θέλων νὰ διαθέσῃ περισσοτέρας ἐθνικὰς γαίας, ἔθεσεν εὐρυτέρας βάσεις. Τὸ προκείμενον δὲ Νομοσχέδιον δὲν συνάδει μὲ κανένα τῶν προμνησθέντων Νόμων, ἀλλὰ μάλιστα, παραλείπων τὴν κυρίαν βάσιν τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, λαμβάνει τὸ ἐλαττικὸν αὐτοῦ μέρος, καὶ οὕτως ἐκτείνει τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν. Πρὶν ἢ ἐπιφέρω τὰς περὶ τούτων ἀποδείξεις, προλέγω, ὅτι δὲν προτίθεμαι νὰ πολεμήσω τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον· ἀπ' ἐναντίας, καὶ ἐγὼ, καὶ ἅπαντες ἐν γένει οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ ἐδείξαν εἰς πολλὰς περιστάσεις τρανώτατα δείγματα τῆς πρὸς τοὺς Ψαριανοὺς συμπαθείας των, καὶ ἀρκούντως ἐσεβάσθησαν τὰ δικαιώματά των. διότι, προκειμένου ἄλλοτε περὶ τῆς εἰς αὐτοὺς παραχωρήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν δύο βουλευτὰς εἰς 250 ψυχὰς, περὶ χορηγήσεως χρηματικῆς βοηθείας πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν, περὶ βοηθείας πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν ἰδίων, ὅτε κατέπεσον ἐκ τῆς πολιορκίας, κλπ. οὐδεὶς ἀντιλέξει· ἤδη ὅμως, προκειμένου περί τινος εἰς αὐτοὺς παραχωρουμένου προνομίου, δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω. Παραδέχομαι ἐντελῶς, ὅτι ὁ συνοικισμὸς ἐπιφέρει τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ Ἔθνους, διότι αὐξάνει ἡ βιομηχανία, τὸ ἐμπόριον, καὶ αἱ ἐργατικαὶ χεῖρες, ὅταν οἱ συνοικισθησόμενοι ἔρχωνται ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς· δὲν εἶναι ὅμως λογικὸν, καὶ πολιτικὸν νὰ καθιερῶνται διὰ Νόμου ὑπὲρ τούτων προνόμια, τὰ ὁποῖα οὐδεὶς τῶν ἐγχωρίων ἔχει, ὡς συμβαίνει ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ἐὰν ἐπὶ ὑποθέσει μεταβληθῇ τὸ φοιολογικὸν σύστημα, καὶ ἀποφασισθῇ νὰ πληρώνῃ ἑκάστη οἰκογένεια 20 φρ' εἰπεῖν δραχμὰς, οἱ Ψαριανοὶ, ἐνῷ εὐχαρίστως ἤδη διαπελιζονται εἰς πολλὰς οἰκογενείας πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν ἐκ τοῦ Νόμου τούτου καὶ τοῦ προηγουμένου ὠφελειῶν, θέλουν δυσκολευτῆσαι, ἢ μᾶλλον δὲν θέλουν παραδεχθῇ τὴν αὔξησιν ταύτην τῶν οἰκογενειῶν, διὰ νὰ ἀπορύγωσι τὸν ἐπιβληθέντα φόρον. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἂν παραχωρήσωμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς πολλαπλασιάσεως τῶν οἰκογενειῶν εἰς τοὺς Ψαριανοὺς, πρέπει διὰ τὸν αὐτὸν λόγον νὰ τὸ παραχωρήσωμεν καὶ εἰς τοὺς Κρῆτας, Ἠπειρώτας, Σουλιώτας, Μακεδόνας, καὶ λοιποὺς· καὶ ἑπομένως δίδεται εἰς τούτους προνόμιον, ὅπερ οἱ ἐντόπιοι δὲν ἔχουν.

Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι αὐτολεξεὶ ἀντιγεγραμμένον ἀπὸ τὸ 4 ἄρθρον τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, παραλειφθέντος μόνον τοῦ πρώτου αὐτοῦ μέρους, τῆς κυρίας δηλονότι βάσεως, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ λάβῃ χώραν ἡ πολλαπλασιασις τῶν οἰκογενειῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπέκτασις τῆς χορηγήσεως, καὶ νὰ μὴν ἐφαρμοσθῇ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ μνησθέντος 4 ἄρθρου, καθόσον μάλιστα γεννᾶται καὶ τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι ἐν γνώσει τὸ παρέλιπεν ὁ Νομοθέτης.

Κατὰ τὸ εἴδάριον 3. τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου μετέχουσι τῶν παραχωρήσεων τοῦ Νόμου καὶ οἱ διεζευγμένοι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ διάζευξις προϋποτίθησι κακοήθειαν θατέρου τῶν συζύγων, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὑποθάλπει τὴν τοιαύτην κακοήθειαν, καὶ βραβεύει τοὺς διαζευχθησομένους· δὲν πιστεύω ὅμως, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον συνέλαβέ ποτε τοιαύτην ἰδέαν. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ὁ μὲν περὶ συνοικισμοῦ Νόμος δὲν ὁρίζει τὰ πρόσωπα τῆς οἰκογενείας, τοῦ δὲ προκειμένου Νομοσχεδίου τὸ πρῶτον ἄρθρον θεωρῶ πλημμελὲς, προτείνω τὴν ἑπομένην ἐγγραφον τροπολογίαν, (τὴν ὁποίαν ἀνέγνω)· αὕτη δὲ, ὑποστηριχθεῖσα κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου καὶ παρ' ἄλλου Γερουσιαστοῦ, ἔχει, ὡς ἕπεται·

Τροπολογία τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1848 Νομοσχεδίου περὶ τοῦ εἰς Ἐρέτριαν συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν.

Ἄρθρ. 1.

Ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 10 Μαρτίου π. ε. Νόμου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν εἰς Ἐρέτριαν παραχώρησις γῆς δὲν ἐννοεῖται χωριστὰ δι' ἕκαστον μέλος τῆς οἰκογενείας, ἀλλὰ δίδεται μία καὶ μόνη εἰς τὸν ἀρχηγέτην διὰ τὴν ὁλομέλειαν τῆς οἰκογενείας.

Ὡς ἀρχηγέται οἰκογενείας θεωροῦνται, ὅσοι εἰς μίαν τῶν ἀκολούθων κατηγοριῶν ὑπάγονται·

α'. Πᾶς ἔχων γυναῖκα, ἢ χρεύων πατὴρ οἰκογενείας.
β'. Πᾶσα χήρα, ἔχουσα τέκνα.
γ'. Πᾶς ἄγαμος νομίμου ἡλικίας, ἔχων χωρισμένα τὰ οἰκιακά του συμφέροντα ἀπὸ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, εἰς ἣν ἀνήκει, καὶ ἂν δὲν ἦναι μέλος οἰκογενείας, εἰς τὴν ὁποίαν παρεχωρήθη τυχὸν γῆ προηγουμένως κατὰ τὸν ἀπὸ 10 Μαρτίου π. ε. μνησθέντα Νόμον.

δ'. Τὰ ὀρφανὰ ἄγαμα τέκνα ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀποθανόντος πατρὸς αὐτῶν ὡς μία οἰκογένεια, ἂν τυχὸν δὲν ἐγένατο παραχώρησις εἰς τὸν πατέρα ἢ μητέρα αὐτῶν προηγουμένως.

ε'. Ἐὰν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς καὶ μητρὸς τὰ ὀρφανὰ δὲν ἔχωσι τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἡ παραλαβὴ καὶ χρῆσις τῆς παραχωρήσεως γίνεται κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ κηδεμονίας Νόμους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ Γερουσιαστὴς Τάκης Μαργίνας.

Ἐπειδὴ ἡ προταθεῖσα τροπολογία, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, μεταβάλλει οὐσιωδῶς τὸ Νομοσχέδιον, πρέπει νὰ τυπωθῇ, καὶ νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, ἵνα ἐν γνώσει καὶ ἐσκεμμένως ἀποφανθῶσι περὶ τοῦ παραδεκτοῦ, ἢ μὴ, αὐτῆς. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐπίσης οὐδεμίαν δυσκολίαν ἔχει νὰ τὴν παραδεχθῇ, ἂν ἔχῃ καλῶς, καὶ ἂν συναδῇ, καὶ συντελῇ μᾶλλον εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ συνοικισμοῦ, διότι δὲν προτίθεται νὰ ὑποστηρίζῃ παντὶ σθένει τὰς εἰς τὰ Σώματα προτάσεις του, ἀλλὰ μᾶλλον ἐμφανίζεται εἰς αὐτὰ διὰ νὰ ρωτισθῇ ἀπὸ τὰς γνώσεις, καὶ τὴν πεῖραν αὐτῶν. Ἐν τούτοις ἐκ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεών του πέπεισθεν, ὅτι ἡ Γερουσία θέλει πεισθῇ, καὶ παύσει πᾶσαν περαιτέρω περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησιν καὶ ἀναβολήν.

Ὁ προλαλήσας πρὸς ὑποστήριξιν τῆς τροπολογίας του ὑπέμνησε τὸν περὶ ἐθίμων Νόμον, καὶ τὸν περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν, μὲ τοὺς ὁποίους δὲν συνάδει ἐντελῶς, ὡς λέγει, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· τὸ Ὑπουργεῖον ἀμφοτέρους τοὺς Νόμους τούτους εἶχεν ὑπ' ὄψιν πλήν, θεωρῶν ἀφ' ἑτέρου, ὅτι πρόκειται περὶ συνοικισμοῦ ἀγωνιστῶν, στερηθέντων τῆς πατρίδος των, καὶ τῆς περιουσίας των ἕνεκα τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ἀγῶνος, καὶ ἐχόντων τὴν ἀτυχίαν νὰ ὀλέσωσιν εἰσέτι τὴν ἰδίαν αὐτῶν πατρίδα δουλην, περὶ ἀνθρώπων δηλονότι, περὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ δείξῃ ἡ Ἑλλὰς πᾶσαν πρόνοιαν καὶ περίθαλψιν, παρεδέχθη τὴν μνησθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐλαστικότητα, τὴν ὁποίαν εἶπεν, ὅτι ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ χάριν τῶν ἀδελφῶν μας Ψαριανῶν. Ὑμεῖς αὐτοὶ πολλάκις ὑπεστηρίξατε τὴν ὀρθὴν ἰδέαν τοῦ νὰ ἐλκύσωμεν, ὅσον ἔνεστι, πολλοὺς ἀποίκους, πρὸς εὐδαιμονίαν τοῦ Ἔθνους· τὸ δὲ Ὑπουργεῖον σήμερον προτίθεται νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν

σας ταύτην, καὶ νὰ φέρῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς πατρίδος μας τοὺς μεθ' ἡμῶν πολλὰ δεινὰ ὑποστάντας Ψαριανούς.

Κατὰ τὸν προλαλήσαντα, προσέθηκε, τὸ Νομοσχέδιον οὐ μόνον εἶναι εὐρύτερον, καὶ ἑπομένως αἱ διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Μαρτίου π. ε. Νόμου ὁριζόμεναι παραχωρήσεις δίδονται εἰς πολλὰς οἰκογενείας, ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι καὶ διὰ τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ πρώτου ἄρθρου ὑποβάλλεται ἡ πρὸς διάζευξιν κακοήθεια· οὐδέτερον τούτων εἶναι ἀληθὲς, διότι τὸ μὲν πρῶτον ἐδάφιον περιέχει ἕνα μόνον οἰκογενειάρχην, τὸ δὲ δεύτερον τὴν ἀρχηγέτριαν οἰκογενείας, τὸ δὲ τρίτον τὰ πατρόθεν, καὶ μητρόθεν ὀρφανὰ, τὰ ὁποῖα θέλουν λάβει τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν πατέρα των· ὅθεν ἐξάγεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἡ ἐλαττικότης, περὶ ἧς διελαβεν ὁ προλαλήσας. Τὸ τρίτον ὡσαύτως ἐδάφιον δὲν προτίθεται νὰ περιθάλψῃ τὴν πρὸς διάζευξιν κακοήθειαν, διότι ποτὲ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν συνέλαβε τοιαύτην ἰδέαν, ἀλλ ἐννοεῖ τοὺς ὑπάρχοντας διεζευγμένους.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ τροπολογία· ἂν ὅμως ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ, ἂς ἀποφασίσῃ τὴν συζήτησιν αὐτῆς.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ ἡ διαληφθεῖσα τροπολογία, καὶ νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, τὴν δ' ἐπιοῦσαν νὰ συζητηθῇ.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔπειτα τὰ ἑξῆς Νομοσχέδια, καὶ τὰς ἐπὶ τούτων αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις,

1) Περὶ ἐξορύξεως μυλοπετρῶν καὶ γύψου, καὶ

2) Περὶ διαθέσεως τῶν ἰχθυοτροφείων τοῦ Κράτους, ἔχοντα, ὡς ἕπεται·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ ἐξορύξεως Μυλοπετρῶν καὶ Γύψου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισίν σας τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐπιψηφισθὲν περὶ ἐξορύξεως μυλοπετρῶν καὶ γύψου Νομοσχέδιον.

Οἱ λόγοι αἵτινες ὑπαγόρευσαν τὴν εἰσαγωγήν του, φαίνονται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον.

Συνυποβάλλεται καὶ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Κ'. Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς, καθ' ἣν ἐσυζητήθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐπιψηφισθὲν περὶ ἐξορύξεως μυλοπετρῶν καὶ γύψου Νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Δεκεμβρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Αἱ κατὰ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου μυλόπετραι καὶ ὁ γύψος θέλουν ἐξορύττεσθαι δι' ἐργολαβίας ἢ δι' ἡμερομισθίων, ἐὰν τὸ πρῶτον μέτρον ἤθελεν ἀποδειχθῇ ἐπιζήμιον ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργηθησομένης ἑκάστοτε ἐπιτοπίου δημοπρασίας· ἡ δὲ διάρκεια τῆς ἐργολαβίας καὶ οἱ ὅροι αὐτῆς προσδιορίζονται διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ὑπηρεσία τῆς διαχειρίσεως τῶν ὀρυκτῶν τούτων θέλει εἶσθαι χωριστὴ ἀπὸ τὴν ἐπιστασίαν τῆς ἐξορύξεως. Ἐπὶ τούτῳ θέλουν διατηρεῖσθαι δύω ὑπάλληλοι ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ εἷς ἐπιστάτης τῆς ἐξορύξεως τῶν ὀρυκτῶν Μήλου μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 150, καὶ ὁ δεύτερος ἐπιστάτης τῆς διαχειρίσεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 100. Τὰ δὲ καθήκοντα ἀμφοτέρων τῶν ἐπιστατῶν θέλουν κανονισθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐκτὸς αὐτῶν θέλει διατηρεῖσθαι, καὶ εἷς φύλαξ τῶν ὀρυκτῶν μὲ μηνιαῖον μισθὸν δραχ. 40.

Ἄρθρ. 3. Ἡ τιμὴ τοῦ γύψου προσδιορίζεται εἰς δραχ. 4 1/2 τὸ καντάρι, τῶν δὲ μυλοπετρῶν ὡς ἑξῆς·

Διὰ τὰς ἐντὸς τοῦ Κράτους πωλουμένας·

Τῶν πελεκητῶν	δραχ.	5:50	τὸ κομμάτι.
Τοῦ καρίκου	»	2:80	»
Τῆς πόλεως	»	1:70	»
Τοῦ Μαστόρου	»	:80	»
Τῆς Μαζούρας	»	:22	»
Τῶν χειρομύλων	»	9:	τὸ ζευγάρι.

Διὰ τὰς ἐκτὸς τοῦ Κράτους·

Τῶν πελεκητῶν	δραχ.	7:50	τὸ κομμάτι.
Τοῦ Καρίκου	»	3:80	»
Τῆς Πόλεως	»	2:40	»
Τοῦ Μαστόρου	»	1:10	»
Τῆς Μαζούρας	»	:32	»
Τῶν χειρομύλων	»	12:	τὸ ζευγάρι.

Ἄρθρ. 4. Ὡς πρὸς τὴν ἐξαγωγὴν τῶν μυλοπετρῶν διὰ τὰ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας, καὶ τὴν μεταφορὰν ἐντὸς αὐτῆς, θέλουν τηρεῖσθαι αἱ διατυπώσεις καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος περὶ Τελωνείων Νόμου ἀπὸ 19/31 Μαρτίου 1843.

Ἄρθρ. 5. Ὁ μεταφέρων ἐντὸς τοῦ Κράτους μυλοπέτρας, ἐὰν δὲν παρουσιάσῃ ἐμπροθέσμως τὴν παρὰ τοῦ Τελωνιακοῦ Νόμου ὁριζομένην λυσεγγύησιν, ὑποχρεοῦται ἀλληλεγγύως μετὰ τοῦ ἐγγυητοῦ του εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς ὑπερβαλλούσης τιμῆς.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἐπιστάτης τῆς διαχειρίσεως εἶναι ὑπόχρεος νὰ δίδῃ κτηματικὴν ἢ χρηματικὴν ἐγγύησιν ἐκ δραχ. 2,000 διὰ τὴν ἀπρόβλ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας του.

Ὁ δὲ ἐπιστάτης τῆς ἐξορύξεως θεωρεῖται ὑπεύθυνος διὰ τὴν εἰς καλὴν κατάστασιν διατήρησιν τοῦ λατομείου τῶν μυλοπετρῶν.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ διαθέσεως τῶν ἰχθυοτροφείων τοῦ Κράτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων κατὰ τὴν Κ'. Συνεδρίασίν της ἐπεψήφισε τὸ εἰσαχθὲν παρ' ἐμοῦ, περὶ διαθέσεως τῶν ἰχθυοτροφείων τοῦ Κράτους, Νομοσχέδιον. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσάξω καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν, παρατηρῶν, ὅτι παρεδέχθην τὰς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τῶν λέξεων *βραχυτέρου ἢ μακροτέρου* καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων *μέχρι πεντασιοῦς*.

Οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν εἰσαγωγήν του λόγοι φαίνονται ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει μου, ἣς ἐπισυνάπτεται ἀντίτυπον· ἐπισυνάπτεται ἐπίσης καὶ ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς

εἰρημένης Συνεδριάσεως, ἐν ᾧ ἐκτίθενται αἱ ἐπ' αὐτοῦ γεννηθεῖσαι συζητήσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐπιψηφισθὲν περὶ διαθέσεως τῶν ἰχθυοτροφείων τοῦ Κράτους Νομοσχέδιον, παραδεχόμενοι τὴν ἐπενεχθεῖσαν παρὰ τῆς Βουλῆς τροποποίησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰανουαρίου 1849.

ΟΘΩΝ.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκθέσει εἰς δημοπρασίαν μέχρι πενταετοῦς ἐκμισθώσεως ἐκεῖνα τῶν ἰχθυοτροφείων, θυνείων, ἰχθυοτρόφων ποταμῶν, ἢ λιμνῶν, ἰχθυοτρόφων ὑδάτων, κειμένων εἰς διάφορα μέρη τοῦ Κράτους, ὅσων ἡ ἐκμίσθωσις πλησιάζει νὰ λήξῃ, καὶ ὅσα δύνανται τοιουτοτρόπως νὰ διατεθῶσιν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ὅροι, καθ' οὓς θέλουν ἐνεργηθῆ αἱ δημοπρασίαι, θέλουν κανονισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν ἀπέναντι τοῦ Δημοσίου, αἱ ἀσφάλειαι τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, καθὼς καὶ αἱ ποιναὶ διατάξεις κατὰ τῶν προσβαλλόντων τὰ δικαιώματα τοῦ Δημοσίου, ἢ τῶν ἐνοικιαστῶν, αἱ διαλαμβανόμεναι εἰς τὸν ἀπὸ 23 Μαρτίου (4 Ἀπριλίου) 1839 Νόμον περὶ πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἰχθυοτροφείων τοῦ Κράτους, εἶναι εἰς πλήρη ἰσχὺν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Παρατηρήσαντός τινος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ τυπωθῇ, καὶ διαρρεύσωσιν ἐπιτροπαὶ πρὸς σύνταξιν

ἐκθέσεως, διότι ἀρμοδίως κανονισμένην καὶ τακτικὴν ὑπηρεσίαν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὴν συζήτησιν τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τροπολογίας, καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου τούτου, καὶ τῶν λοιπῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΠΕΙΚΟΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 20 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, παόντων 33 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται ἡ συζήτησις τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισθησομένων Ψαριανῶν Νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐπενεχθείσης τροπολογίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ α. ἄρθρου καὶ τῆς ἐπὶ τούτου τροπολογίας, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπ' αὐτῆς, ὁ εἰσαγαγών, εἶπε, τὴν προκειμένην τροπολογίαν Κ. Γερουσιαστὴς μᾶς ἔφερε δύω λόγους πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, α) ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον δὲν συνάδει παντελῶς μὲ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, καὶ β) ὅτι ἀντίκειται καὶ εἰς αὐτὸν τὸν φυσικὸν νόμον.

Ὡς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον, ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν χρεὼν νὰ συμβιβάσῃ τρόπον τινὰ δύω νόμους, διαφέροντας κατὰ τὰς βάσεις καὶ τὸν σκοπόν. Ἀλλ' ὁ μὲν περὶ προικοδοτήσεως Νόμος

χορηγεῖ ἀμοιβὰς δι' ὑπαρχούσας ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἀποκτήσαντας τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος Νόμος ὁρίζει· ὁ δὲ περὶ συνοικισμοῦ παραχωρεῖ ὠφελείας καὶ ἐξαιρετικά τινα προνόμια, πρὸς ὄρελος μᾶλλον τοῦ Δημοσίου, διὰ τὴν ἐντεῦθεν προσγινομένην αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τὴν πρόοδον τῆς βιομηχανίας· διὰ τοῦτο δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ ὁ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος μὲ τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, οὐδὲ μὲ τὸν ἤδη ἐκδοθέντα περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν Νόμον τῆς 10 Μαρτίου 1846.

Ὡς πρὸς τὸν δεύτερον λόγον, ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν περιώρισεν εἰς στενὰ ὅρια τὴν λέξιν *οἰκογένεια*, καὶ *πατὴρ οἰκογενείας*, ἐννοῶν ὡς πατέρα οἰκογενείας μόνον τὸν ἔχοντα τέκνα ὑπεξούσια, συνοικοῦντα μετ' αὐτοῦ, καὶ ὑποκείμενα εἰς αὐτὸν ὡς ἀρχηγέτην, ἀλλὰ κατὰ τὴν νομικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, ὄχι μόνον ὁ τοιοῦτος θεωρεῖται πατὴρ οἰκογενείας, ἀλλὰ καὶ ὁ μὴ κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον θεωρούμενος ὑπεξούσιος, συνοικῶν, ἢ μὴ, μετὰ τοῦ πατρός, ζῶν δὲ ἀνεξαρτήτως τῆς πατρικῆς οἰκογενείας, τῆς ὁποίας δὲν δύναται πλέον νὰ θεωρηθῇ μέλος, παρὰ κατὰ τὴν γενεαλογικὴν σημασίαν τῆς λέξεως οἰκογένεια, καθ' ἣν οἱ καταγόμενοι ἀφ' ἑνὸς ἀρχηγέτου, ὀνομάζονται μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, καὶ τοι μακρυνόμενοι ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας.

Ὑπὸ τὴν νομικὴν λοιπὸν σημασίαν τῆς λέξεως, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀντιβαίνει παντελῶς μήτε εἰς τὸν ὑπ' ὄψιν ἀνάμεσα φυσικὸν νόμον ὁ εἰσηγητὴς τὴν τροπολογίαν, μήτε εἰς τὸν πολιτικόν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ προνόμια, περὶ ὧν διατείνεται ὁ Κ. Γερουσιαστής, ὅτι εἰσάγει τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, παρετήρησεν, ὅτι τοῦτο, ἐρμηνεῦον τὸν Νόμον τῆς 10 Μαρτίου, δὲν καινοτομεῖ, μὴ χορηγῶν πλειότερα ἐκείνου δικαιώματα ἢ προνόμια, ἀλλ' οὔτε τὸ περὶ προικοδοτήσεως, ὡς θέλω ἀποδείξει.

Γνωρίζετε, Κύριοι, τὰς μεγάλας παραχωρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις, καὶ αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ἔκαμαν εἰς τοὺς Ψαριανούς, χάριν τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῶν, διὰ τὰς ὑπὲρ πατρίδος θυσίας των κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα. Τί εἶναι πρὸς ταύτας αἱ παραχωρούμεναι ἤδη ὠφέλειαι διὰ τοῦ προκειμένου καὶ τοῦ ἤδη ὑπὸ συζήτησιν νόμου; Ἀναλύων τὴν τροπολογίαν εἰς τὰ καθέκαστα, παρετήρησεν, ὅτι αὐτὰ δὲν τροπολογεῖ παντελῶς τὸ ἄρθρον Α'. τοῦ Νομοσχεδίου, ἄρα εἶναι ἄσκοπος. Ὡς πρὸς δὲ τὸν § 1. δὲν ἐπίστρεψε καμμίαν παρατήρησιν, ὡ

συμφωνοῦντα μὲ τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν § 2, προτίθησιν, ὅτι, ἐνῷ τὸ Νομοσχέδιον δὲν χορηγεῖ κανὲν προνόμιον, ἡ τροπολογία ἀφαιρεῖ, τὸ ὁποῖον ὁ περὶ προικοδοτήσεως νόμος δίδει εἰς τὰς ἀτέκνους γήρας, προσβάλλουσα τὰ ἀναντίῤῥητα δικαιώματα αὐτῶν, καὶ φέρουσα μέγα πρόσκομμα εἰς τὸν συνοικισμόν, τοῦ ὁποίου ἡ προαγωγὴ ἄνευ ὑλικῆς ὠφελείας δὲν κατορθοῦται.

Ἄλλο πρόσκομμα μεγαλήτερον φέρει ἡ τροπολογία τοῦ § 3, ἀποκλείουσα τὰ κατὰ τὸν πολιτικὸν νόμον μὴ ὑπεξούσια τέκνα, τὰ ὁποῖα δὲν θεωροῦνται ὡς μέλη τῆς οἰκογενείας ὡς ἀνωτέρω ἀπεδείξαμεν, καὶ τὰ ὁποῖα ὡς τοιαῦτα δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ συνακολουθήσωσι τὸν πατέρα, χωρὶς ν' ἀπολαύωσιν ἰδίας ὠφελείας. Ἀλλὰ δὲν ἔμεινεν ὁ περιορισμὸς οὗτος· ἡ τροπολογία ἀπαιτεῖ καὶ νὰ ἔχωσι χωρισμένα τὰ συμφέροντα τῶν ἀπὸ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, μὴ ἔχοντα καμμίαν ἐμπορικὴν σχέσιν ἢ ἑταιρείαν μετ' αὐτῶν· ἡ Κυβέρνησις ἄρα πρέπει νὰ ἐπιμβαίνῃ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα, ἀπαγορεύουσα πᾶσαν ἐμπορικὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ συνάψωσι μὲ τὸν τυχόντα.

Ὁ εἰσαγαγὼν τὴν τροπολογίαν Κ. Γερουσιαστὴς παρέλειψε τοὺς διεξεργάσους, θεωρήσας τὴν διάταξιν ταύτην ἐξοβελιστέαν, ὡς ὑποβάλλουσαν δέβιν τὴν κακοήθειαν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἠμπορῶ ποτὲ νὰ τὸ παραδεχθῶ, καθότι ἡ διάταξις δύναται νὰ ὑποτεθῇ μᾶλλον δυστύχημα, εὐχὶ δὲ κακοήθεια. Τοιοῦτον περιορισμόν, Κύριοι, δὲν ἀπαντῶμεν οὔτε εἰς τὸν νόμον τῆς προικοδοτήσεως, οὔτε εἴς τινα ἄλλον. Πῶλεν εἶσθαι λοιπὸν ἄδικον νὰ στερήσωμεν τούτους, χαίροντας ὅλα τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, τῶν ὠφελειῶν τοῦ συνοικισμοῦ, τοὺς ὁποίους ὁ νόμος τῆς προικοδοτήσεως δὲν ἀποκλείει, διότι συμπεριλαμβάνονται εἰς τοὺς ἐγγάμους, οἱ ὁποῖοι χαίρουν τὰ δικαιώματα τῆς προικοδοτήσεως. Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνω τὴν ἀπόῤῥιψιν τῆς προταθείσης τροπολογίας καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ὁ εἰσαγαγὼν τὴν τροπολογίαν Γερουσιαστής, ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ προικοδοτήσεως, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ περὶ δωρήσεως, καὶ ὅτι δὲν προτίθεται νὰ προσβάλῃ, τὰ ὁποῖα τὸ ἔθνος ἀπένειμε δικαιώματα εἰς τοὺς Ψαριανούς, ἐπ' ἐναντίας μάλιστα ὑποστηρίζει αὐτὰ, διαφωνῶν μόνον ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν αὐτῶν, τὴν ὁποίαν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τῆς ἐλαστικότητός του καὶ τῆς ἀσαφείας του παρεισάγει, καὶ ἐπὶ τούτῳ προτείνει

νὰ περιορισθῇ ἡ ἐλαστικότης αὐτοῦ, καὶ νὰ σαρηνισθῇ· προσέθησι δέ, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, ἂν καὶ ἔχῃ τὴν βάσιν του ἐπὶ τοῦ νόμου τῆς προικοδοτήσεως, ἀπομακρύνεται αὐτῆς, ὥστε μένει εἰς τὴν αὐθαιρεσίαν τοῦ ἐκτελεστοῦ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἕνεκα τῆς ἐλαστικότητός του, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἴσως παρελείφθη ἡ βάσις αὕτη. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν § 2 συμφωνεῖ μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ἀρκεῖ μόνον νὰ προστεθῇ « πᾶσα χήρα μήτηρ οἰκογενείας » ὡς ἐπὶ τοῦ α. ἄρθρου ἐτέθη « πᾶς χήρευων πατὴρ οἰκογενείας » τὴν δὲ διαζευξιν εἰσέρησεν ὡς ἐκ κακοηθείας πηγάζουσαν, διότι ἕνεκα δυσπιστίας δὲν συγχωρεῖ ὁ νόμος τὴν διαζευξιν· ἄρα εἰς τὴν διαζευξιν προϋπάρχει πάντοτε κακοήθεια, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ νόμος οὕτω πως χαρακτηρίζει, ἐπιβάλλων ποινὰς εἰς τοὺς διαζευγνυομένους, καὶ οὐχὶ βραβεύσεις. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εἶπεν, ὁ λόγος εἶναι περὶ διασαφήσεως νόμων, καὶ οὐχὶ περὶ διπλωματικῶν ἐγγράφων διαφερουμένων, καὶ τοιαύτην πρόθεσιν ἔχει ἡ εἰσαχθεῖσα τροπολογία, οὐδέποτε δὲ νὰ προσβάλῃ δικαιώματα ἀγωνιστῶν, τῶν ὁποίων τὰς θυσίας καὶ αὐτὸς ἀνεγνώρισε· παράδειγμα δὲ τῆς ἀσαφείας τῶν νόμων ἔφερε τὴν περὶ τοῦ ἀσυμβιβάστου τῶν καθηκόντων τῶν δημοτικῶν παρέδρων καὶ συμβουλίων ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἥτις ἐγέννησε μακρὰς συζητήσεις ἕνεκα τῆς ἀσαφείας τοῦ νόμου· τοιαύτην δὲ ἀσάφειαν εὑρίσκομεν καὶ εἰς ἄλλους νόμους, οἷον τὸν τοῦ **1846** περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν εἰς τὸν § 1, τοῦ ἄρθρου **1**, καὶ εἰς τὸ ἄρθρον **2**. Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσέθηκεν, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν θέλει φέρει τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, μὴ οὖσης ἀνάλογου τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐν Ἐρετρίᾳ γῆς μὲ τοὺς συνοικισθησομένους, ἐπαρκούσης μόλις εἰς εἰκοσιπέντε οἰκογενείας, κατὰ τὴν ὁποίαν παρελήφθη ἀρχὴν τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ὑποστήριξεν ὁ προαγορεύσας· διὰ ταῦτα ἐπιμένει νὰ διευκρινηθῇ εἰς τὸν νόμον τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ, διότι ἄλλως εἶναι καὶ διφορούμενος καὶ προνομιοῦχος, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει ν' ἀρέσῃ ὁ ἐκτελεστὴς ἐλεύθερος εἰς τὴν ἐφαρμογήν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐνιστάμενος κατὰ τοῦ προαγορεύσαντος, ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ εἰσαγαγόντος τὴν τροπολογίαν Κ. Γερουσιαστοῦ πέποιθε, εἶπεν, ὅτι καὶ ὑμεῖς ἐπείσθητε περὶ τῆς ὠφελίμου καὶ τοῦ δικαίου τοῦ Νομοσχεδίου· ἔρχομαι δὲ νὰ λύσω τὴν ἀμφιβολίαν, τὴν ὁποίαν πιθανὸν ἐνόησεν εἰς ὑμᾶς ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον Κ.

Γερουσιαστὴς εἶπεν, ὅτι πρόκειται δῶθεν περὶ δωρήσεως καὶ οὐχὶ περὶ προικοδοτήσεως· ἂν ἀνεγίνωσκε τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ νόμου τοῦ **1844**, δὲν ἤθελεν εἰπεῖ βεβαίως, ὅτι ὁ λόγος εἶναι περὶ δωρήσεως, ἀλλὰ περὶ ἀμοιβῆς ἕνεκα θυσιῶν πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα· ἐν οἰκόπεδον μόνον καὶ ἓν στρέμμα διὰ κῆπον δίδεται δωρεὰν εἰς τοὺς συνοικιζομένους εἰς Ἐρέτριαν Ψαριανούς, ἡ δὲ ἀξία τῆς παραχωρουμένης γῆς θέλει ἐκπεσθῆ ἐν καιρῷ τῆς ἐξαρλήσεως, τῶν ὅσων τυχὸν οἱ Ψαριανοὶ ἔχουν ἀπὸ τὸ δημόσιον ἀπαιτήσεων. Ὁ προαγορεύσας περιωρίσθη εἰς τὴν ἀσάφειαν τοῦ νόμου, καὶ τὴν ἐλαστικότητα αὐτοῦ, ἐν ᾧ τοιοῦτον τι δὲν ὑπάρχει, ἡ δὲ προτεινομένη τροπολογία ἀποβλέπει τὴν καταστροφὴν τοῦ συνοικισμοῦ· ἐξετάσατε, Κύριοι, τὸ Νομοσχέδιον, καὶ θέλετε πεισθῆ, ὅτι οὐδαμοῦ δὲν λέγει, ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας νὰ λάβουν γῆν, ἀλλ' οὔτε καμμίαν ἀσάφειαν, ἡ ἐλαστικότητα θέλετε εὕρει εἰς τὰ ἐδάφια αὐτοῦ· περιγραφὴν δὲ μόνον ὁρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁ ἐκτελεστὴς θέλει ἐνεργήσει· ἐκ τούτου εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἐπείσθητε, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ἔχει ὅλας τὰς αἰτήσεις, ὅσαι συντείνουν εἰς τὸν συνοικισμόν, ἡ δὲ τροπολογία προτίθεται τὴν καταστροφὴν αὐτοῦ.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, συμφωνῶν μὲ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, προσέθηκεν, ὅτι ἀναμφιβόλως ἡ τροπολογία ἤθελεν εἰσθαι περιττὴ, ἂν δὲν μετερρύθμιζε μερικὰ μέρη τοῦ Νομοσχεδίου, τὰ ὁποῖα ἀνάγκη νὰ ἐξετάσωμεν. Ἡ τροπολογία προσβάλλει τὸ Νομοσχέδιον ὡς πλημμελὲς, ὡς δῶθεν ἐλαστικὸν, ἀσαφὲς, καὶ προνομιοῦχον κλπ. χωρὶς νὰ διορθώνῃ αὐτὸ, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας εὑρίσκομεν εἰς αὐτὴν πλείονα ἐλαστικότητα ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὸν § 3, ἀντικείμενον εἰς τὸν πολιτικὸν νόμον, ἐφ' οὗ βασίζεται τὸ Νομοσχέδιον. Ὡς πρὸς δὲ τὴν σαρήνειαν εὑρίσκομεν πλειοτέραν εἰς τὸ Νομοσχέδιον, παρ' ἣν ἐγγυᾶται ἡ εἰσαχθεῖσα τροπολογία, ἐκτείνουσα μάλιστα διὰ πολλῶν φράσεων, ὅ,τι δι' ὀλίγων συντέμνει τὸ Νομοσχέδιον, δηλαδὴ μακρηγορίαν καὶ ἔκτασιν, ἥτις δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς τοὺς νόμους. Ὁ εἰσαγαγὼν τὴν τροπολογίαν προτιθέμενος τὴν σαρήνειαν, μᾶς ἔρριψεν εἰς περισσοτέραν ἀσάφειαν, ὁρίσας τὸ ποσὸν τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐν Ἐρετρίᾳ γῆς χωρὶς νὰ μᾶς φέρῃ καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀπόδειξιν, ὥστε τὸ μὲν Νομοσχέδιον καθίσταται σαφὲς, ἡ δὲ τροπολογία ἀσαφὲς· διότι ἐκτὸς τούτου τὸ μὲν ὁρίζει τὴν οἰκογένειαν σύμφωνα μὲ τὸν πολιτικὸν νόμον, ἡ δὲ τ' ἀνάπαλιν· ἀντὶ δὲ νὰ διορθώσῃ τὸν § 6'. ὥρισεν ὅτι ἡ

ἄτεκνος μήτηρ λόγῳ ἀτεκνίας δὲν δύναται ν' ἀποκτήσῃ δικαίωμα, ὥστε κατ' αὐτὴν πᾶς μόνον ὁ ἔχων τέκνα ἔχει καὶ δικαίωμα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διαζευξιν, ἡ ὁποία, ὡς διατείνεται, ἐμψυχόνει τὴν κακοήθειαν, εἶπεν, ὅτι ὁ γάμος εἶναι ἔμφυτον εἰς τῶν ἀνθρώπων αἴσθημα λίαν ἰσχυρόν, ὥστε κανεὶς δὲν δύναται νὰ διαζευχθῇ διὰ νὰ ὠφεληθῇ 50 στρέμματα γῆς ἀντὶ νὰ λάβῃ τὰ ἥμισυ ὡς σύζυγος· διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους ἐπεώρησε προτιμητέον τὸ 1. ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου παρὰ τὴν εἰσαχθεῖσαν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίαν. Ὁ πρωτείνας τὴν τροπολογίαν ἀπήντησεν, ὅτι κανεὶς ἀφ' ὅσους ὡμίλησαν μέχρι τοῦδε, δὲν ἀντέκρουσε τὴν πρώτην ἰδέαν τῆς τροπολογίας, ἥτις εἶναι ἡ βάσις, ἡ ὁρίζουσα τὸν ἀπαρτισμὸν τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος τροπολογία, ἥτις ἀπερρίφθη διὰ μεγάλης πλειοψηφίας, γενομένου παραδεκτοῦ τοῦ 1. ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπως εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως καὶ τὸ ἄρθρον 2. Ἐνταῦθα εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἀσκόπως καὶ ἄνευ ἀποτελέσματος καθιστῶμεν ὑπεύθυνον τὸν δαστονόμον, διότι οὗτος δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ ἐπιτηρῇ ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς ξυλείας, ἐκτὸς ἐὰν τὸν χαρακτηρίσωμεν ἀστυνόμον· διὰ τοῦτο καὶ τοιαῦται διατάξεις δὲν πρέπει νὰ λαμβάνουν χώραν εἰς τοὺς νόμους, αἱ ὁποῖαι δὲν φέρουν κανὲν ἀποτέλεσμα. Ψηφοφορίας δὲ γενομένης ἐπ' αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, παρεδέχθη, ὅπως εἰσήχθη, διὰ ψήφων 20 κατὰ 13.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς Διευθύνσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς, ἔχουσα, ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ὑπολιμεναρχείου Πειραιῶς Νομοσχέδιον, καὶ θεωρήσασα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας, ἐπιφέρει τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

Τὸ ἀπὸ 4/16 Ἰανουαρίου 1834 Βασ. Διάταγμα περὶ ὀργανισμοῦ τῶν λιμενίων ἀρχῶν διαιρεῖ τοὺς λιμένας τοῦ Βασιλείου εἰς πέντε τμήματα, καὶ ὁρίζει πρωτεύοντας λιμένας αὐτῶν τὴν Ὕδραν, Σύρον, Σκιάθον, Μεσολόγγιον καὶ Νεόκαστρον, μὲ

τὴν διαχώρισιν τῆς περιφερείας ἑκάστου τμήματος, κανονίζον, ὅτι ὅλοι οἱ εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου τμήματος κείμενοι λιμένες ὑπάγονται εἰς τὸν πρωτεύοντα λιμένα τοῦ ἀρμοδίου τμήματος· καὶ εἰς μὲν τὸ δεύτερον ἄρθρον προσδιορίζει τοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν λιμένων εἰς τρεῖς τάξεις, ἤτοι εἰς λιμενάρχας μὲ βαθμὸν πλοιάρχου Γ'. τάξεως, εἰς ὑπολιμενάρχας μὲ βαθμὸν ὑποπλοιάρχου, καὶ εἰς ἐπιστάτας μὲ βαθμὸν σημαιοφόρου. Εἰς δὲ τὸ ἄρθρον τρίτον ὁρίζει, ὅτι εἰς τοὺς πρωτεύοντας λιμένας τῶν τμημάτων θέλουν διορίζεσθαι πάντοτε λιμενάρχαι, οἵτινες θέλουν προϊστανται ὅλων τῶν εἰς τοὺς λιμένας τῆς περιφερείας των ἀξιωματικῶν, εἰς δὲ τοὺς διαφόρους λιμένας ἑκάστου τμήματος θέλουν διορίζεσθαι ὑπολιμενάρχαι καὶ ἐπιστάται ἀναλόγως τῆς ἐμπορικῆς σημαντικότητος ἑκάστου λιμένος, ὥστε ἡ θέσις ἑκάστου συνδέεται μὲ τὸν βαθμόν του. Παρατηρητέον δὲ, ὅτι ἡ φράσις «ἀναλόγως τῆς σημαντικότητος ἑκάστου λιμένος» ἐννοεῖ σαφῶς, ὅτι εἰς τὰ ὑπολιμεναρχεῖα θέλουν διορίζεσθαι ἢ ὑποπλοίαρχοι, ἢ σημαιοφόροι, ἀναλόγως τῆς ἐμπορικῆς σημαντικότητος τοῦ λιμένος, καὶ οὐδέποτε πλοίαρχοι Γ'. τάξεως. Ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι περιττὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ Νομοθέτου ὡς πρὸς τοῦτο εἶναι ἐμφὺς, δηλαδὴ νὰ διατηρῆται ἡ ἱεραρχικὴ τάξις τῶν ἀξιωματικῶν, καθότι ὁ ἀξιωματικὸς δὲν ἀρμόζει νὰ ἦναι ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ ὁμοιοβάθμου του, ὡς ὑπάλληλος αὐτοῦ, διὰ νὰ μὴ προσβάλληται οὐσιωδῶς ὁ χαρακτὴρ τοῦ βαθμοῦ του.

Ὁ παράγραφος β'. τοῦ ἄρθρου 4. ὁρίζει, «οἱ μὲν λιμενάρχαι θέλουν ἀναφέρεσθαι ἀμέσως εἰς τὴν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματείαν, οἱ δὲ ἄλλοι ἐπὶ τῶν λιμένων ἀξιωματικοὶ διὰ τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν λιμεναρχῶν,» ἐπίσης καὶ τὰ ἄρθρα 25 καὶ 26, καθὼς καὶ ὁ παράγραφος 2. τοῦ ἄρθρου 28.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ ἔτος 1834, ὅτε ἐγένετο τὸ μνησθὲν ὀργανικὸν Διάταγμα, ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς ἦτο πάντῃ ἀσήμαντος, καὶ διὰ τοῦτο κατετάχθη εἰς τὴν ὑπολιμεναρχικὴν τάξιν, ἀλλ' ἤδη ἀνεπτύχθη ἐπὶ τοσοῦτον ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του πλησίον τῆς Πρωτευούσης, ὥστε πρέπει νὰ ἦναι ὁ τῆς ἀνωτέρας τάξεως λιμήν.

Ὅθεν ὁ ὀρθὸς καὶ ἀκαταπολέμητος λόγος ὑπαγορεύει νὰ γίνῃ διὰ Νόμου πρωτεύων λιμὴν ὁ Πειραιεὺς μὲ τὴν ἀνήκουσαν Τμηματικὴν περιφέρειαν, ὥστε ν' ἀπαρτίζῃ πέμπτον Τμῆμα, καθότι τὸ Νεόκαστρον ἐγένετο ὑπολιμεναρχεῖον, καὶ ἔμειναν τέσσαρα Τμήματα διὰ τοῦ ἀπὸ 7/19 Ἰουνίου 1843 Β. Δια-

τάγματος, καὶ τότε εἶναι ἐπόμενον νὰ ἦναι πλοίαρχος Γ'. τάξεως ὁ λιμενάρχης τοῦ Πειραιῶς, καὶ οὐχὶ νὰ προβιβάζηται ὁ ἀξιωματικὸς χάριν τῆς σημαντικότητος τοῦ λιμένος, ὁ δὲ λιμὴν, καὶ τοι σημαντικώτερος τῶν λοιπῶν ὁμολογουμένως, νὰ μένῃ ὑπολιμεναρχεῖον, ὡς κατετάχθη, καθ' ἣν ἐποχὴν ἦτον ἀσήμαντος.

Τὸ Νομοσχέδιον ἀναφέρει, ὅτι ἡ θέσις τοῦ ὑπολιμεναρχείου Πειραιῶς νὰ κατέχηται τοῦ λοιποῦ ἀπὸ πλοίαρχον Γ'. τάξεως, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ὑποπλοιάρχου, ἀλλὰ κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας ἡ Ἐπιτροπὴ, ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπολιμεναρχὴς Πειραιῶς ἐχαρακτηρίσθη πλοίαρχος Γ'. τάξεως τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1841· ἄρα καὶ τὸν βαθμὸν ἔχει καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ στολὴν τοῦ πλοιάρχου Γ'. τάξεως δύναται νὰ φέρῃ, διὰ νὰ διατηρῇ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς θέσεως ἐνώπιον τῶν ξένων πλοιάρχων καὶ σημαντικῶν ὑποκειμένων, ἐρχομένων εἰς Πειραιᾶ, ὥστε δὲν μένει ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἀπολαβὴ τοῦ περιπλέον μισθοῦ, ὡς τακτικοῦ πλοιάρχου Γ'. τάξεως.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ· ἐπειδὴ ὁ ὑπολιμενάρχης Πειραιῶς διὰ προηγουμένου Β. Διατάγματος τοῦ 1841, φέρει τὸν βαθμὸν καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ πλοιάρχου Γ'. τάξεως, τὸ ὁποῖον διὰ πολλοὺς λόγους, δὲν ἐπιδέχεται ἤδη μεταβολὴν, καὶ δὲν μένει ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἀπολαβὴ τοῦ περιπλέον μισθοῦ του, τὸν ὁποῖον δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ ἕνεκα τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται εἰς τὴν θέσιν ταύτην, νὰ γένῃ μὲν παραδεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ νὰ γενῇ στενὴ σύστασις ἐκ μέρους τοῦ Σώματος εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν νὰ εἰσαχθῇ Νομοσχέδιον εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ διορίζηται πέμπτον Τμῆμα καὶ πρωτεύων λιμὴν αὐτοῦ ὁ Πειραιεὺς μὲ τὴν ἀνήκουσαν περιφέρειαν, ὥστε καὶ ὁ σημαντικώτερος οὗτος λιμὴν νὰ μὴ μένῃ ἀπεριπλεύστως ὑπολιμεναρχεῖον, καὶ ὁ ὀργανικὸς Νόμος τῶν λιμένων νὰ ἦναι ὁμοιόμορφος καθ' ὅλα τὰ Τμήματα καὶ τὰς περιφερείας αὐτῶν. Ἐπίσης δὲ καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ νὰ ἦναι ἕκαστος εἰς τὴν ἀνήκουσαν μὲ τὸν βαθμόν του θέσιν, συμφώνως μὲ τὸ ὀργανικὸν Διάταγμα.

Ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπιφυλάττεται νὰ κάμῃ τὰς παρατηρήσεις του κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰανουαρίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Τ. Μαγγίνας. Ν. Χρυσόγελος
Γ. Δαρειώτης. Δ. Πλαπούτας.
Χ. Παππαπολίτης.

Ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν.

Ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2. ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ διευθύνσεως τοῦ λιμένος Πειραιῶς Νομοσχεδίου, καὶ μετὰ τοῦτο τὴν τῶν περὶ ἰχθυοτροφείων καὶ περὶ ὀρυκτῶν τῆς Μήλου Νομοσχεδίων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνεδριάσεως, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνήγγειλεν εἰς τὸ Σῶμα, ὅτι ὁ ἔνδοξος καὶ σεβάσμιος Γερουσιαστὴς, ὁ Προεδρεύσας διαφόρων Ἐθνικῶν Συνελεύσεων καὶ τῆς τελευταίας ἐν Ἀθήναις, ὁ πολλὰ μογήσας, καὶ μεγάλα συνεισενεγκὼν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἱερὸν ἀγῶνα, ὁ ἐνάρετος γέρων Πανοῦτσος Νοταρᾶς, πλήρης ἡμερῶν ἐξεμέρησε τὸ ζῆν πρό τινων ἡμερῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς μνήμην τοῦ ἐνδόξου τούτου πολίτου θέλει ἐνεργήσει τὰ δέοντα· πέποιθε δὲ, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, συμμεριζομένη τὰ αἰσθήματα τοῦ Ὑπουργείου, θέλει δείξει πόσον τιμᾷ τὴν μνήμην τῶν διακριθέντων πολιτῶν, διὰ τὸν ἔνθερμον πατριωτισμόν, καὶ διὰ τὰς εὐαγγελικὰς καὶ κανωνικὰς ἀρετὰς των· ἡ Γερουσία ἀποδεξαμένη τοὺς λόγους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ν' ἀποδοθῶσιν αἱ ὀφειλόμεναι τιμαὶ εἰς τὴν μνήμην τοῦ

τελευτήσαντος, ἀναθέσαρα τὴν περὶ τούτου ῥροντίδα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ διατάξῃ τὰ δέοντα.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ διευθύνσεως τοῦ ὑπολιμεναρχείου Ηειραιῶς Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ τὴν παρ' αὐτῆς γενομένην σύστασιν πρὸς τὸν ἀριθμὸν Ὑπουργὸν τοῦ νὰ εἰσαχθῇ Νομοσχέδιον, δι' οὗ νὰ διορίζεται πέρπτον λιμενικὸν Τμῆμα, καὶ πρωτεῦον λιμὴν αὐτοῦ ὁ Πειραιεύς· ἐπειδὴ, παρατήρησε τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, δὲν ἀρκεῖ ἡ διαβεβαίωσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἐὰν παραδέχηται τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγκρίνῃ νὰ συσταθῇ εἰς τὸν ἀριθμὸν Ὑπουργῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ἡ τάξις ἀπαιτεῖ νὰ ἐρωτηθῇ τὸ Σῶμα, καὶ ν' ἀποφασίσῃ διὰ ψηροφορίας.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη διὰ χειροτονίας τὴν ἀνωτέρω γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διέταξε νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, νομίζω, εἶπε, περιττὸν νὰ ἐπιφέρω πρὸς τὸ παρὸν τὰς ὁποίας ἐπιφυλάχθην νὰ κάμω παρατηρήσεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς προαγωγῆς τοῦ λιμένος Ηειραιῶς εἰς λιμεναρχεῖον, ταύτας θέλω καθυποβάλει εἰς τὸ Σ. Σῶμα, ὅταν εἰσαχθῇ τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἐπομένως, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον διὰ χειροτονίας.

Ψηροφορηθὲν δὲ ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 4, ἔχον, ὅπως ὑποβλήθῃ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 10 Ἰανουαρίου ε. ε.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ διαθέσεως τῶν ἰχθυοτροφείων, θυνείων κλπ., καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ συνόλου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι δύνανται νὰ γίνωσιν ἐνοικιάσεις καὶ ἐπὶ ἓν, ἢ δύω, ἢ τρία κλπ. ἔτη, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

Ὑπουργὸς ἐπέφερε τοὺς ἑξῆς λόγους. Τὰ ἰχθυοτροφεῖα, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1844 Νόμου, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1839, διετέθησαν τὰ πλείστα μὲν πενταετῶς, τινὰ δὲ δεκαετῶς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ λῆξις τῆς προθεσμίας τῶν πρώτων ἔφθασεν, ἡ δὲ Κυβέρνησις προτίθεται νὰ ἐνεργῇ ταυτοχρόνως τὴν διάθεσιν ὅλων, διὰ τοῦτο παρέτεινεν ἤδη διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπὶ πέντε ἔτη τὴν ἐνοικίασιν τῶν πρώτων κατὰ γνωμοδότησιν τῆς Βουλῆς, θεωρήσασα τοῦτο συμφερώτερον· διότι ὁδηγουμένη ἐκ τῆς πείρας, δύναται νὰ αὐξάνῃ τὸ ἐκμίσθωμα· δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ γίνῃ ἡ ἐνοικίασις ἐπὶ βραχυτέρᾳ προθεσμίᾳ, διότι καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ἔχουν συμφέρον νὰ ἐνοικιάζουν ἐπὶ πλέον τοῦ ἑνὸς ἢ δύω ἐτῶν, διὰ ν' ἀνορθώνουν κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος τὰς ἐκ τῶν προλαβόντων τυχὸν συβαινούσας ζημίας των. Ἄλλως ὅμως ἔχει ὡς πρός τινα μικρὰ ἰχθυοτροφεῖα· διότι, ὡς μὴ ὑποκείμενα εἰς τὰς περιστάσεις τῶν ἄλλων, καὶ ὡς μὴ ἀπαιτουμένων πολλῶν δαπανῶν, δύνανται ταῦτα νὰ ἐνοικιασθῶσιν ἐπὶ ἓν, ἢ δύω ἔτη μέχρι τῶν πέντε, ὅπως ἡ Κυβέρνησις θεωρήσει λυσιτελέστερον· τούτου ἕνεκα ἀρίεται ἀπεριόριστος ὁ χρόνος τῆς ἐνοικιάσεώς των.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον ἄρθρον διὰ χειροτονίας, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ 2, 3, καὶ 4.

Ψηροφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηρεί, ἔχον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 19 ἐνεστῶτος μηνός.

Προτεθέντος μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως μυλοπετρῶν, καὶ γύψου, καὶ ἀναγνωσθέντος παρά τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διὰ χειροτονίας.

Ἐπειδὴ ὁ μὲν προκείμενος Νόμος εἶναι διαρκὴς, εἶπέ τις τῶν ΚΚ Γερουσιαστῶν καὶ ἐπομένως χρῄζει ἐμβριθεστέρας μελέτης, καὶ σκέψεως, οὐδεὶς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐμελέτησεν αὐτὸν, ὡς μὴ τυπωθέντα, οὐδὲ κἂν παραπεμφθέντα ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὰ Τμήματα, διὰ τοῦτο πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διὰ νὰ μελετήσῃ ἕκαστος, καὶ ἐπιψηρίσῃ αὐτὸν ἐν γνώσει.

Ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, δύω τρόπους μέχρι τοῦδε διετήρησεν, ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων· ἐὰν μὲν ταῦτα ἦναι συνηθῆ, καὶ εὐλήπτα, συζητεῖ αὐτὰ μετὰ 24 ὥρας ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς των, χωρὶς νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, καὶ νὰ συσταθῇ ἐπὶ τούτων Ἐπιτροπὴ, κ. τ. λ.

ὅπως ὁρίζει ὁ Κανονισμός. Ἐὰν δὲ θεωρῇ αὐτὰ, χρήζοντα μελέτης, καὶ σκέψεως μεγάλης, παραπέμπονται εἰς τὰ Τμήματα, καὶ διορίζεται ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔλαβε χώραν ὁ πρῶτος τρόπος, καὶ περὶ τούτου ἀπεράσισεν ἤδη ἡ Γερουσία εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 19 τοῦ παρόντος. Ἂν δέ τινες τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν θέλουν νὰ μελετήσωσι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἡ Γερουσία δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν.

Συμφωνήσαντος καὶ ἄλλου μὲ τὸν προαγορεύσαντα, καὶ προσθέσαντος, ὅτι οὐδεμίαν ἐναντίαν παρατήρησιν ἔχει νὰ κάμῃ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ὡς καλῶς ἔχοντος, τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, οὔτε τὴν τάξιν θέλει νὰ παραβιάσῃ, οὔτε τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς νὰ ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ σκεφθοῦν ὡρίμως, καὶ νὰ ἐπιφέρουν τὴν ψῆφόν των ἐν γνώσει καὶ ἐσκεμμένως· ἐὰν λοιπὸν ἐπιθυμοῦν τὴν ἐπὶ τὴν αὔριον ἀναβολήν, οὐδαμῶς ἐναντιοῦται.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου διὰ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε μετὰ ταῦτα τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Ἰανουαρίου 1849· ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον ἄπουσίας ἄδειαν, ἕνεκα κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεων, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ τῷ χορηγηθῇ, ἂν ὑπάρχωσιν ἐνταῦθα, κατὰ τὰ προαποφασισμένα, 36 Γερουσιασταί.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐξορύξεως καὶ ἐκποιήσεως τῶν κατὰ τὴν Μῆλον μυλοπετρῶν καὶ γύρου· ἐπὶ τούτου λαβὼν τὸν λόγον εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐπειδή, εἶπεν, ἡ διάρκεια τοῦ χρόνου τῆς ἐργολαβίας, μὴ προσδιορισμένη ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον, ἀφίνεται εἰς τὴν θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως, αὕτη δύναται νὰ τὴν παρατείνῃ, ἐφ' ὅσον θέλει· καὶ ἐντεῦθεν δύναται νὰ προέλθῃ ἐπαισθητὴ εἰς τὸ δημόσιον ζημία· διότι, ἂν ποτε ἡ δι' ὑπερμισθίων ἐξόρυξις φανῇ συμφερωτέρα, δὲν θέλει πραγματοποιηθῇ, διακούσης τῆς περὶ ἐργολαβίας πολυχρονίου συμβάσεως· τούτου ἕνεκα φρονεῖ, ὅτι εἶναι συμφερώτερον νὰ ὁρισθῇ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς ἐργολαβίας.

Παραδέχομαι, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι πρέπει νὰ ὁρίζηται ὁ χρόνος τῆς διαρκείας, ὁσάκις πρόκειται περὶ διαθέσεως Ἐθνικῆς περιουσίας· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν πρόκειται περὶ τοιαύτης διαθέσεως, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ ἐξορύξεως ὀρυκτῶν, τουτέστι περὶ προπαρασκευαστικῆς τινος πρὸς διάθεσιν πράξεως, διότι μετὰ τὴν ἐξόρυξιν διατίθενται τὰ ἐξορυττόμενα· ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ πρᾶξις αὕτη διαφέρει οὐσιωδῶς τῆς διαχειρίσεως, ἢ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς περιουσίας, καὶ τὸ ἐκ ταύτης προερχόμενον κατ' ἔτος ποσὸν, μὴ ὑπερβαῖνον τὰς 10,000 δραχμὰς, δὲν δίδει ὑπόνοιαν καταχρήσεως ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, διὰ ταῦτα οὔτε ἐπιζήμιον, οὐδ' ἄτοπον εἶναι ν' ἀρθῇ ὁ προσδιορισμὸς τῆς διαρκείας τῆς ἐργολαβίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰδικὰς περιστάσεις, εἶναι ἀρμοδιωτέρα νὰ ὁρίσῃ ταύτην πρὸς τὸ συμφερώτερον· ἡ διάρκεια αὕτη δὲν θέλει εἶσθαι οὔτε βραχυτέρα τοῦ ἑνὸς, οὔτε μακροτέρα τῶν 5 ἐτῶν· τὴν παράτασιν δὲ ταύτην θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὸ Ὑπουργεῖον, καθόσον ὁ ἐργολάβος, ἀσφαλιζόμενος δι' αὐτῆς τὰ συμφέροντά του, προπαρασκευάζει τὰ ἀναγκαῖα ἐργαλεῖα ἐντελέστερον, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐξόρυξις γίνεται περισσοτέρα, καὶ ἐπωφελεστέρα διὰ τὸ Δημόσιον. Διὰ

νὰ μὴν ἐπανέλθῃ λοιπὸν τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ προσγίνεται ματαία ἀναβολὴ, δύναται νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ὁ ἀνώτερος οὗτος ὅρος τῆς διαρκείας τῆς ἐργολαβίας, τὸν ὁποῖον δὲν θέλει ὑπερβῇ τὸ Ὑπουργεῖον.

Πολλάκις ἐλέχθη, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν ὑποχρεοῦν τὴν Κυβέρνησιν αἱ καταχωριζόμεναι ἀποφάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων εἰς τὰ Πρακτικὰ, ἀλλὰ μόνον ὅσα ὁ Νόμος ῥητῶς ὁρίζει· ἑπομένως εἶναι ἀδιάφορον, ἂν ὁ προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου τεθῇ, ἢ μὴ, εἰς τὰ Πρακτικά· διὰ νὰ προληφθῇ λοιπὸν πᾶσα καταχρησις ἐκ μέρους Ὑπουργοῦ τινος, ὅστις θέλων νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ὄφελος, δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ, ἐφ' ὅσον θέλει, τὴν διάρκειαν τῆς ἐργολαβίας μὲ συμφωνίας ἐπιβλαβεῖς εἰς τὸ Δημόσιον, καὶ διὰ νὰ ἦναι τέλος ἐλεύθερος ὁ συναγωνισμὸς, ὅστις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ περισσοτέρας εἰς τὸ Δημόσιον ὠφελείας, πρέπει νὰ ὁρισθῇ διὰ τοῦ Νόμου ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς ἐργολαβείας· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν τὸ ἐκ ταύτης ποσὸν ἦναι μικρὸν, διότι ἡ αὐτὴ φροντὶς πρέπει νὰ γίνηται περὶ τε τῶν μικρῶν καὶ τῶν μεγάλων· ὁ λόγος δὲ, τὸν ὁποῖον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπιφέρει, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον θέλει ἐπανέλθει εἰς τὴν Βουλὴν, ὅταν ἀλλοιωθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Γερουσίας· ἔχει μὲν πλήρη πίστιν, ἐπρόσθεσεν, εἰς τὴν καλὴν τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου διαχείρισιν, ἀλλ' ἡ πίστις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀμετάβλητος, μεταβαλλομένων τῶν προσώπων τούτου.

Συμφωνῶν μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ἐπέφερεν ὁ κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι τὰ Πρακτικὰ οὐδεμίαν ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν ἔχουν διὰ τὸ Ὑπουργεῖον, ὑποστηρίζων δὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ διαθέσεως Ἐθνικῆς περιουσίας, ἀλλὰ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν αὕτη θέλει προπαρασκευάζεσθαι, διὰ νὰ διατίθεται ἀκολούθως, διαβεβαιῶ τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα, ὅτι οὐδεὶς πλάγιος σκοπὸς ὑπάρχει ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲ τοιοῦτόν τι ὑπέλαβεν ὁ προαγορεύσας· παρατηρῶ δὲ, ὅτι εἶναι ὀρθώτερον νὰ μὴ προσδιορισθῇ ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς ἐργολαβίας, διότι ἄλλως δίδεται μεγαλητέρα εὐκολία εἰς τὴν καταχρησιν· ἐπειδὴ, ὁρισθέντος τοῦ χρόνου, τὸ Ὑπουργεῖον, προτιθέμενον νὰ κάμῃ καταχρηστὴν, δύναται νὰ ἐκμισθώσῃ τὴν ἐργολαβίαν ταύτην δι' ὅλον τὸν προσδιορισθέντα χρόνον, χωρὶς αὐθένης τινὸς, ἐνῷ διὰ τοῦ μὴ προσδιορισμοῦ τοῦ χρόνου θεω-

ρεῖται ὑπεύθυνον, ὅταν ἀποδειχθῇ μὲν ἐπωφελεστέρα ἡ δι' ἡμερομισθίων ἐξόρυξις, τοῦτο δὲ ἐξεμίσθωσε τὴν ἐργολαβίαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὸν ἕτερον τρόπον τῆς ἐξορύξεως.

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἔχει, διὰ χειροτονίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου, παρετήρησεν ὁ πρώτων ἀγορεύσας, ὅτι εἰς μόνος ἱκανὸς ἐπιστάτης δύναται νὰ ἐπαρκῇ πρὸς ἐκπλήρωσιν ἀμφοτέρων τῶν ὑπηρεσιῶν, τῆς διαχειρίσεως δηλονότι τῶν ὀρυκτῶν, καὶ τῆς ἐξορύξεως, καθόσον δὲν θεωρεῖ ἐπάναγκες νὰ παρευρίσκηται πάντοτε ὁ ἐπὶ τῆς ἐξορύξεως, ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ μεταβαίνῃ ἐκ διαλειμμάτων, διὰ νὰ δίδῃ τὰς ἀπαιτουμένας περὶ τὴν ἐξόρυξιν ὁδηγίας, ὡς ἐπιστήμων. Ἐὰν δὲ ἄλλως κρίνεται ἀναγκαία ἡ παντοτεινὴ παρουσία αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐξόρυξιν, τότε ἡ διαχείρισις δύναται ν' ἀνατεθῇ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ἢ τὸν Τελώνην, καὶ οὕτω καθίσταται περιττὸς ὁ ἰδιαίτερος ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως ἐπιστάτης.

Ἐπειδὴ ὁ προκείμενος πόρος ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, μέλλει νὰ κανονισθῇ, καὶ τακτοποιηθῇ ἤδη διὰ Νόμου διαρκοῦς, πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὅλα τὰ πρόσφορα μέτρα πρός τε τὴν κατελληλοτέραν ἐξόρυξιν τῶν ὀρυκτῶν τῆς Μήλου, καὶ τὴν καλὴν διαχείρισιν αὐτῶν· καὶ ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ ἀνάγκη δύο ὑπαλλήλων, ἐχόντων διακεκριμένα καθήκοντα, ὡς διαφόρου οὔσης καὶ τῆς ὑπηρεσίας· ἡ διακρὶς ἐπὶ τῆς ἐξορύξεως παρουσία ἐπιστήμονος ὀφωσοῦν καὶ εἰδήμονος ἐπιστάτου εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαία, διότι οὗτος ὀφείλει νὰ ὁδηγῇ τοὺς ἐργολάβους, νὰ προλαμβάνῃ πάντα κίνδυνον ἐκ τῆς καταπτώσεως τῶν πετρῶν, καὶ νὰ φροντίζῃ περὶ ἀνακαλύψεως ἄλλου τινὸς λατομείου κλπ. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι δὲν ἔχει καιρὸν νὰ φροντίζῃ καὶ περὶ τῆς διαχειρίσεως τοῦ ἐξορυττομένου, νὰ προκαλαμβάνῃ τοιούτοτι αὐτὸ, νὰ πωλῇ, νὰ ἐναποταμιεύῃ κτλ. Ἐκτὸς τούτων, ἡ ὑπαρξις ἀμφοτέρων τῶν ὑπαλλήλων εἶναι παραγωγὸς περισσοτέρας ὠφελείας, καὶ ἀφαιρεῖ πᾶσαν ὑπόνοιαν καταχρήσεως· ἡ πρότασις λοιπὸν τοῦ προαγορεύσαντος, ἀντὶ νὰ ᾖ οἰκονομία τῶν ἐξόδων, ἐπιφέρει ζημίαν, τὴν ὁποίαν δὲν δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν, καὶ ἂν ἀναθέσωμεν τὰ ἔργα τῆς διαχειρίσεως εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ἢ τὸν Τελώνην, διότι οὗτοι ἔχοντες ἄλλην εἰδικὴν καὶ ἐπίπονον ὑπηρεσίαν, δὲν δύνανται νὰ ἐπιφορτισθῶσι μὲ ἄλλην νέαν, καὶ νὰ ἐκπληρώσουν ἀμφοτέρας χωρὶς ζημίαν τοῦ Δημοσίου. Παρετήρησε δ' ἐπὶ

τέλους, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ὀρυκτῶν φύλαξ δὲν προσδιορίζεται πρώτην ἤδη φοράν, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς διετηρεῖτο τοιοῦτος, ὡς ἀναγκαῖος, καὶ τώρα κανονίζεται ἡ θέσις αὐτοῦ διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου.

Ὁ διορισμὸς ἰδιαιτέρου ἐπὶ τῆς ἐξορύξεως ἐπιχάτου, παρετήρησεν ἄλλος, εἶναι ἀναγκαῖος, ὄχι μόνον διὰ νὰ προλαμβάνῃ πᾶσαν ἐκ μέρους τῶν ἐργολάβων καταχρησιν, οἵτινες, ἔχοντες συμφέρον νὰ ἐξορύττουν τὰς τῆς πρώτης ποιότητος πέτρας, παραπρέχουν τὰς ἄλλας, ἀλλὰ καὶ διότι εἷς καὶ μόνος δὲν ἐπαρκεῖ εἰς ἀμφοτέρας τὰς ὑπηρεσίας, καθόσον τὸ μὲν λατομεῖον ἀπέχει τῆς πόλεως τρεῖς περίπου ὥρας, ὁ δὲ τόπος, ὅπου ἐξορύττεται ὁ γύψος, δύω καὶ ἡμισείας, κατ' ἄλλην διεύθυνσιν· ἡ ἀνάγκη αὐτὴ ἔτι μᾶλλον καθίσταται ἐπαισθητή, ὅταν ἡ ἐξόρυξις γίνηται δι' ἡμερομισθίων, διότι τότε πρέπει διαρκῶς νὰ παρευρίσκηται ὁ ἐπιστάτης, διὰ νὰ παρακινῇ τοὺς ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι, μὴ ἔχοντες συμφέρον ὡς ἐκ τῆς ποσότητος τῶν ἐξορυττομένων, δὲν θέλουν ἐργάζεσθαι ἐπιμελῶς· ἐκτὸς τούτων, ὅταν ἡ ἐπιστασία τῆς ἐξορύξεως καὶ τῆς διαχειρίσεως ἀνατεθῇ εἰς τὸν αὐτόν, δύνανται νὰ συμβῶσι μυρίαι καταχρήσεις, διότι ὁ ἐπιστάτης, συμμεριζόμενος τὸ κέρδος μὲ τοὺς ἐργολάβους, ἢ τοὺς ἐργάτας ἀποκρύπτει τὸ ποσὸν τῶν ἐξορυττομένων, χωρὶς νὰ ὑπάκηται εἰς κανένα ἔλεγχον. Εἶπεν τέλος, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνατεθῇ ἡ διαχείρισις εἰς τὸν Τελώνην, διότι δὲν ἔχει ἄλλον βοηθὸν, καὶ διότι, πολὺ ἀπέχοντος τοῦ λατομείου ἀπὸ τὸ Τελωνεῖον, δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλείπῃ τὴν τακτικὴν ὑπηρεσίαν του, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου δευτέρου ἄρθρου ἄνευ τροποποιήσεώς τινος.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη διὰ χειροτονίας τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τρίτου, ὁ προσδιορισμὸς τῶν τιμῶν, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἔπρεπε ν' ἀρεθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ νὰ μὴ κανονισθῇ ἐκ τῶν προτέρων, διότι μόνη αὕτη κατὰ τὰς εἰδικὰς περιστάσεις εἶναι καταλληλοτέρα νὰ προσδιορίζῃ τὰς ἐπωφελεστέρας τιμὰς, καὶ διότι ὁ ἐκ τῶν προτέρων προσδιορισμὸς ἀποκλείει πάντα ἐπωφελῆ συναγωνισμὸν, ἐπειδὴ οὔτε περισσοτέραν τιμὴν τῆς προσδιορισμένης δύναταί τις νὰ προσφέρῃ, οὐδ' ὁ ἐπιστάτης δύναται ν' αὐξήσῃ αὐτήν.

Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι εἶναι προτιμώτερον νὰ τεθῇ σταθερὸς ὅρος, κάτω τοῦ ὁποίου ποτὲ δὲν προτρέρεται μεγαλητέρα τιμὴ, διότι ἄλλως θέλουσι συμβαίνει πολλαὶ καταχρήσεις, ἐπειδὴ ὁ ἐπιστάτης τῆς διαχειρίσεως, ὠφελούμενος ἀπὸ τὸ ἀόριστον τῶν τιμῶν, καὶ μὴ ὑποκείμενος εἰς οὐδεμίαν ἐξέλεγξιν, θέλει ἀποκρύπτει πρὸς ἴδιον κέρδος τὸ ἀληθὲς τίμημα τῶν πωλουμένων, ἐν ᾧ δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ὅταν ὁρισθῇ ἡ τιμή. — Αἱ ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ τιμαὶ, προσέθηκεν ἄλλος, εἶναι πρὸ πολλοῦ διὰ Β. Διατάγματος κανονισμέναι καὶ γνωσταὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ τοὺς ἀλλοδαπούς· καὶ ὅπερ ἄλλοτε ἐγένετο διὰ Διατάγματος, γίνεται ἤδη διὰ Νόμου.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ προκείμενον τρίτον ἄρθρον διὰ χειροτονίας, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὰ ἀκόλουθα τέταρτον, πέμπτον καὶ ἕκτον, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπιούσης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν, καὶ τὴν κλήρωσιν ἐπιτροπῆς πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως διὰ τὴν κατὰ τὴν 25 τοῦ ἐνεστῶτος Ἐπέτειον Ἑορτὴν τῶν Ἀποβατηρίων της Α. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῇ 28 Ἰανουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐπὶ τούτων ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς ῥύρων εἰς τὸν Δῆμον Καρυστίας, πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ἐκεῖ λιμένος, τὸ ὁποῖον ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπὴ ὑμῶν, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον, περὶ ἐπιβολῆς φόρων εἰς τὸν Δῆμον Καρύστου πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ἐκεῖσε λιμένος, καὶ τὴν περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος τούτου λεπτομερῆ ἔκθεσιν τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ, ἐν ᾗ ἀναφέρεται ἥ τε θέσις καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων, καὶ θεωροῦσα, ὅτι ἡ ἐπισκευὴ τοῦ τοιούτου λιμένος θέλει εἶσθαι λίαν λυσιτελὴς καὶ συντελεστικὴ εἴς τε τὴν βελτίωσιν καὶ πρόοδον τοῦ συνοικισμοῦ τῆς Ὀθωνοπόλεως, καὶ τοῦ λοιποῦ Δήμου Καρύστου, κατὰ τὴν περὶ τούτου ὁμόφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Καρυστίων, παραδέχεται τήν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σ. Σώματος τῆς Γερουσίας, εὐχομένη, ἵνα καὶ ἄλλοι Δῆμοι ἀναφανῶσιν ἐφάμιλλοι τοῦ Δήμου Καρυστίων, καὶ προκαλέσωσι τοιαῦτα εἰς τὴν ἐπὶ τὰ πρόσω βελτίωσιν τῶν συντείνοντα Νομοσχέδια.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰανουαρίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακατσάνης.	Α. Μαυρογόρδης.
Ἰω. Παξιμάδης.	Ν. Πανδροπουλος.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνωσε μετὰ ταῦτα τὸ Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως μηνιαίας συντάξεως εἰς τὴν χήραν καὶ ὀρφανὰ τοῦ ἀποβιώσαντος Κωνσταντίνου Κολοκοτρώνη μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ἔχοντα, ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἀναλαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν τὸ ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ συντάξεως εἰς τὴν χήραν τοῦ Κ. Κολοκοτρώνου, μετὰ τροποποιήσεώς τινος γενομένης ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐν τῷ ἄρθρῳ 3. § γ'. αὐτοῦ, ἀφορώσης τὴν τοποθέτησίν τινος ἐκ τῶν θηλέων εἰς ἐκπαιδευτικόν τι κατάστημα, τὸν ὁποῖαν ἡ Κυβέρνησις παρεδέχθη.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς

Γ. ΓΑΡΓΑΚΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ χορηγήσεως μηνιαίας συντάξεως εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ Κωνσταντίνου Θ. Κολοκοτρώνου.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὅπως ἔχει παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε·

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ τέσσαρα ὀρφανὰ τοῦ Κωνσταντίνου Θ. Κολοκοτρώνου ἀποβιώσαντος Βουλευτοῦ Γύρτυνος καὶ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων, παραχωρεῖται ἀπὸ τῆς 1. Ἰανουαρίου 1849. σύνταξις μηνιαία ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἐκ δραχ. τετρακοσίων (400).

Ἄρθρ. 2. Ἡ σύνταξις θέλει ἐξακολουθεῖ, ἐν ὅσῳ ἡ χήρα μένει εἰς τὴν χηρείαν της, καὶ μέχρις ὅτου τὰ μὲν θήλεα ἀποκατασταθῶσι, τὸ δὲ ἄρρεν συμπληρώσει τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἢ τοποθετηθῆ δυνάμει Βασιλικοῦ τινος διορισμοῦ.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν ἡ χήρα ἀποβιώσῃ, ἢ συνάψῃ δεύτερον γάμον, ἡ σύνταξις μένει εἰς τὰ ὀρφανά· εἰς πᾶσαν δὲ ὀρφανοῦ ἀποβίωσιν, ἀποκατάστασίν τινος τῶν θηλέων, ἐνηλικιότητα, ἢ τοποθέτησιν τοῦ ἄρρενος, πωλεῖ τὸ πεμπτημόριον τῆς ὅλης συντάξεως.

Ἐὰν ἡ ὡς ἐκ τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἄρρενος προερχομένη αὐτῷ χορηγία, καὶ ἡ ἐκ τῆς πρὸς ἀνατροφὴν εἰς ἐκπαιδευτικόν τι Κατάστημα τοποθετήσεως τοῦ θήλεως δαπανῆ τοῦ Δημοσίου εἶναι κατωτέρα τοῦ πεμπτημορίου τῆς συντάξεως, ἀποδίδεται τὸ περιπλέον μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 4. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν θηλέων, τὴν ἐνηλικιότητα, ἢ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἄρρενος, ἢ τὴν ἀποβίωσιν ὅλων τούτων, ἡ χήρα, μένουσα εἰς τὴν χηρείαν της, λαμβάνει σύνταξιν ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου δραχμ. ἑκατὸν (100)· τὴν αὐτὴν θέλει λαμβάνει καὶ τὸ ὀρφανόν, ἐὰν εὑρεθῆ εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις.

Ἄρθρ. 5. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἰανουαρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Γ. ΓΑΛΑΡΑΚΗΣ.

Ἀπερασισθὲν δὲ νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν χωρὶς νὰ τυπωθῇ· ἀκολούθως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, ἀπαγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἐπομένης τὴν συζήτησιν τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων δύω Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἰανουαρίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κυρίου Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ χορηγήσεως μηνιαίας συντάξεως εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ ἀποβιώσαντος Κωνσταντίνου Θ. Κολοκοτρώνου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Νομοσχεδίου παρὰ τοῦ Κ. Γραμματέως, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, μακρὰν, εἶπε, τοῦ νὰ προσβάλω τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν παραδέχομαι καὶ ὑποστηρίζω,

προτίθεμαι μόνον νὰ ὑπομνήσω εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅσα καὶ ἄλλοτε ἐλέχθησαν ἐντὸς τούτου τοῦ περιβόλου περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ προηγηθῇ Νόμος, κανονίζων τὰ προσόντα τῶν ἐχόντων δικαιώματα εἰς τὰς παρὰ τοῦ Δημοσίου συντάξεις, διότι τοιαῦτα ἔχουν ἀναντιρρήτως καὶ οἱ ἀποβιώσαντες Γερουσιασταὶ, Κωνσταντῖνος, Λοιδωρίκης καὶ Αἰνιάν, τῶν ὁποίων αἱ οἰκογένειαι στεροῦνται ἀπολύτως τῶν πρὸς τὸ ζῆν μέσων, ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι μεγάλας ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας προσενεγκόντες εἰς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, περὶ τῶν ὁποίων οὐδεμίαν μέχρι τοῦδε ἔλαβε πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις· ἕνεκα τούτου τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπονέμον ἴσην πρὸς πάντας δικαιοσύνην, ὀφείλει χωρὶς περαιτέρω ἀναβολὴν, νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα Νομοσχέδιον κανονίζον, ὡς ἀνωτέρω, τὰ προσόντα τῶν συνταξιούχων. — Ἕτερος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, συμφώνων μὲ τὸν προαγορεύσαντα, προστίθησιν, ὅτι ἡ γνώμη τοῦ προαγορεύσαντος πρέπει νὰ συστηθῇ στενῶς εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Ὑπουργείου ὡς δικαία, καὶ ἔλλογος· μηδενὸς δ' ἀντειπόντος, ἀνεκρίθη παμψηφεὶ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ γνώμη τοῦ προαγορεύσαντος ὡς ἀπόφασις τοῦ Σώματος· παρόντες δὲ, ὅτε Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργείου, καὶ οἱ ΚΚ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοὶ διεβεβαίωσαν, ὅτι θέλουν ἐνεργήσει προθύμως σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἀναγνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην τοιούτου Νομοσχεδίου· Δεκτῆς δὲ γενομένης τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παμψηφεὶ, ἀναγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, καὶ 5, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο παραδεκτὰ ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως, διὰ χειροτονίας. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ἐγένετο παραδεκτὸν, ὅπως εἰσήχθη ἐν τῇ Γερουσίᾳ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 τοῦ παρόντος, διὰ ψήφων 26 κατὰ 2, μὴ ψηφορορήσαντος τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Κολοκοτρώνη.

Ἀνεγνώσθη μετὰ τοῦτο παρὰ τοῦ Κ. Γραμματέως τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρων εἰς τὸν Δῆμον Καρυστίας, πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ἐκεῖ λιμένος Νομοσχέδιον, μετὰ τῆς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ διὰ χειροτονίας. Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ ἄρθρα Α., Β., Γ., τὰ ὁποῖα ἐγένοντο παραδεκτὰ διὰ χειροτονίας, μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου Δ., εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἀφορῶσα τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν τῶν δημοτῶν ἐπὶ ἑξαετίαν, δὲν εἶναι

δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ, διότι ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ, στερουμένη τῶν ἀναγκαίων χρηματικῶν μέσων, θέλει ἀρχίσει τὰς ἐργασίας μετὰ παρέλευσιν δύο ἢ τριῶν ἐτῶν, μέχρις ὅτου πορισθῇ ταῦτα· ἑπομένως θέλει γίνει ἀνάγκη νὰ ἐπιψηφίσωμεν νέον Νόμον κανονίζοντα τὸ κατ' ἔτος ποσὸν τῶν ἡμερομισθίων, ἢ νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν νὰ πράξῃ τοῦτο· ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ βραδύτης ἐγνωμοδότησε νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον, ὅπως ἔχει, καὶ ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ προκείμενον ἄρθρον διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν δὲ ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 30 Δεκεμβρίου 1848, διὰ ψήφων 26 κατὰ 2.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνωσεν ἀκολούθως Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1849, καὶ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἔχοντα, ὧν ἔπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Συντάγματος, τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1849 ἔτος, ἀπαραλλάκτως ὡς τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, προσθέσας μόνον τοὺς γενικοὺς ἐπιτελεῖς, ἐπειδὴ κατὰ παραδρομὴν παρελείφθησαν εἰς τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους Νομοσχέδιον, καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστηθῆτε καὶ ἐπιταχύνητε τὴν συζήτησίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰανουαρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος, προσδιο-

ρίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1849 εἰς 8,854, ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας διαιρουμένους ὡς ἑξῆς·

Α.	Εἰς τὰς τετραρχίας	389
Β.	Γενικοὶ ἐπιτελεῖς	6
Γ.	Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3,473
Δ.	Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
Ε.	Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασίου	481
Ϛ.	Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Ζ.	Εἰς τὴν χωροφυλακήν:	
	α. Πεζὴν	1,285
	β'. Ἱππον	165
	γ'. Ἐπικουρίαν τῆς χωροφυλακῆς .	115
Η.	Εἰς τὴν ὁροφυλακήν	2,383
Θ.	Εἰς τὰ πρυτανεῖα	45
Ι.	Εἰς τὰ στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα .	24
ΙΑ.	Εἰς τὸ στρατιωτικὸν Σχολεῖον . .	41
ΙΒ'.	Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ .	6
ΙΓ'.	Εἰς τὰ Στρατοδικεῖα	9
ΙΔ'.	Εἰς τὸν λόγον τῶν ἀπομάχων . .	157
	Γενικὴ Ἄθροισις	8,854

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰανουαρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα, καὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα διὰ νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ, ἥτις θέλει καθυποβάλλει τὴν ἐπὶ τούτῳ ἔκθεσιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μ., ἀναγγείλας, ὅτι θέλουν συνέλθει τὰ Τμήματα κατὰ τὴν 30 τοῦ παρόντος, διὰ ν' ἐπεξεργασθῶσι τὸ ἀνωτέρω Νομοσχέδιον.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγαλος.
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Φεβρουαρίου 1849 ἡμέρᾳ τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 1/2 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Πλαπούτα, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε αὐτήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ε. ε. Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Διατεταγμένος παρὰ τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, ἐψηφισμένον παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, ἣν ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα, ἱκανῶς ἐκτίθενται οἱ λόγοι, οἵτινες ἔπεισαν τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος νὰ παραδεχθῇ καὶ ἐρέτος τὸ αὐτὸ σύστημα τῆς βεβαιώσεως καὶ ἐξακριβώσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ὧδε, περιοριζόμενος μόνον νὰ σημειώσω, ὅτας ἡ Βουλὴ ἐπήνεγκε μικρὰς τροποποιήσεις ἢ συναρμολογήσεις εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ εἰς αὐτὴν ὑποβληθέντος Νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 2. Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶχεν εἰς τὸ πρὸς τὴν Βουλὴν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον οὕτως « ὁ φόρος τῶν μεγάλων ζώων, ὡς καὶ τῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου π. ε. Νόμου βεβαιωθέντων χοίρων πληρώνεται μέχρι τῆς 10 Μαρτίου, » ἀλλ' αὐτὴ συνεπλήρωσε τοῦτο, ὅπως ἔχει πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν.

Τὰς τροποποιήσεις ταύτας, ἃς ἐπήνεγκεν ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, δὲν ἐδυσκολεύθην νὰ παραδεχθῶ, καθ' ὅσον οὔτε μετέβαλλον, οὔτε παρέλλαξαν κατὰ μικρὸν τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου.

Ἄρθρ. 3. Ἡ Βουλὴ προσέθηκε τὸ παρὸν ἄρθρον πρὸς τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ περισυνοῦ σχετικοῦ νόμου, ἀφορῶσαν τὴν κατάστρωσιν δύο πρωτοκόλλων πρὸς τὸ τέλος, τοῦ νὰ παραδίδεται καὶ εἰς τὸν κτηνοτρόφον τὸ ἓν τούτων. Ἐπομένως τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νομοσχεδίου κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 4.

Οὐδὲ τὴν προσθήκην ταύτην ἐδίστασα νὰ παραδεχθῶ ὡς πρόταση, ἔχουσαν τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κτηνοτρόφων.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Φεβρουαρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοῥώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ ἔτος 1849 φόρος ἐπὶ τῶν ζώων κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1848 Νόμου ΟΔ'. περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ἰσχύοντος καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2. Ὁ φόρος τῶν μὲν μεγάλων ζώων ὡς καὶ τῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου π. ε. Νόμου βεβαιωθέντων χοίρων πληρώνεται μέχρι τῆς 10 Μαρτίου, τῶν δὲ μικρῶν ζώων, ἤτοι τῶν αἰγοπροβάτων, μέχρι τῆς 15 Μαΐου, τῶν δὲ ἐξερχομένων ἀπὸ τὸ Κράτος ὁ φόρος θέλει πληρώνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὐτῆ τῶν προσημειωθεισῶν ἐποχῶν· ἐπομένως αἱ τελωνιακαὶ ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον, πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου· ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἡ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουσι σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα τῶν δήμων τοῦ Βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἀπαρίθμησις τῶν μηδόλως ἢ μὴ ἀκριβῶς δηλωθέντων ζώων ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου ἀπὸ ἀπαριθ-

μητὰς καὶ βοηθοὺς, διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου· διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύο βοηθῶν καὶ δύο μαρτύρων, προσκαλουμένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἐωσοῦ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Εἰς τοῦ πρωτοκόλλου τούτου, καταστρωμένου εἰς διπλοῦν, τὸ ἓν ἀντίτυπον παραδίδεται ἀμέσως εἰς τὸν φορολογούμενον, ἢ, ἀποποιηθέντος αὐτοῦ τὴν παραλαβήν, διευθύνεται ἐντὸς **24** ὡρῶν εἰς τὴν ἁρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχήν, τὸ δὲ ἕτερον διευθύνεται εἰς τὸν Οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ πρὸς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγγελέα διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ πταισματοδικείου, ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. **4.** Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ **1850** θέλει γείνει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν κατὰ τὸν Νοέμβριον ε. ε. σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρ. **12** τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.

Ἄρθρ. **5.** Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐσύστησε δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου διὰ νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ δηλώσεις τῶν κτηνοτρόφων μέχρι τῆς **10** Μαρτίου, ἥτις εἶναι ἡ ὁριζομένη προθεσμία παρὰ τοῦ νόμου.

Ἀπεφασίσθη ἑπομένως νὰ τυπωθῇ μόνον τὸ Νομοσχέδιον, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως· διὰ νὰ συζητηθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐντὸς τῆς παρούσης ἑβδομάδος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ ὑποβληθέντος σήμερον Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 10 Φεβρουαρίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **27** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν τῆς Μεσημβρίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθεισῶν ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Γιαννούλη Καραμάνου, καὶ Ν. Πονηροπούλου, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου τριμήνων ἀπουσίας ἄδειαν, λόγῳ ἀσθενείας, ἐπιβεβαιουμένης διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἰατροῦ Δ. Παππαδοπούλου, τοῦ δὲ δευτέρου δεκαπενθήμερον, λόγῳ οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὰς αἰτήσεις ἀμφοτέρων.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης, συνοδεῦον τὴν πρᾶξιν τῆς ἰδίας περὶ ἀποσφραγίσεως καὶ παραδόσεως εἰς τὴν Τράπεζαν τῶν κατὰ τὸν ἀπὸ **4** Ἀπριλίου **1848** Νόμον ἀποταμιευθέντων Τραπεζικῶν Γραμματίων.

Ἀνεγνώσθη ἐπὶ τέλους ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ἔχουσα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας, ἐπεξελθοῦσα τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ἐναστῶς ἔτος, παρετήρησεν, ὅτι τοῦ φόρου τούτου ἡ εἴσπραξις θέλει γίνει καὶ ἐφέτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος Νόμου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, μέ τινας μικρὰς μόνον τροποποιήσεις, ἐπενεχθείσας παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων ἐπί τινων ἄρθρων τοῦ Νομοσχεδίου· θεωρήσασα δὲ ὀρθὰς τὰς τροποποιήσεις ταύτας, ὡς ἀφορώσας τὴν ἐξασφάλισιν τῶν κτηνοτρόφων, καὶ μηδεμίαν ἐπενεγκούσας οὐσιώδη μεταβολὴν ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῶν τροποποιηθέντων ἄρθρων, καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ κατεπείγον τῆς ἀνάγκης, ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν ταχείαν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἐπιψήφισιν, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα, ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὸ Σεβαστὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **9** Φεβρουαρίου **1849.**

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀθανάσιος Λιδωρίκης — Δ. Κανελόπουλος
Γιαννάκης Χ. Πέτρος — Ἰω. Παξιμάδης.

Γενομένου δὲ λόγου περὶ τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, διὰ τὸ κατεπείγον, ἐπρότεινέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ ἐπὶ τὴν αὔριον, διότι κατὰ τὸν Κανονισμὸν πρέπει νὰ παρέλθουν **24** ὧραι ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, καθὼς καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἶναι λίαν κατεπείγον, καὶ ὅτι ἑπομένως πρέπει νὰ συζητηθῇ σήμερον, διότι, ἂν συζητηθῇ αὔριον, ἡ ἀνάγνωσις καὶ ἡ ἐπικύρωσις τῶν Πρακτικῶν θέλει παραταθῇ τοὐλάχιστον μέχρι τῆς τρίτης τῆς ἐλευσομένης ἑβδομάδος, ἐπειδὴ πρὸ ταύτης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ Συνεδρίασις· ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι καὶ διὰ νὰ μὴν παραβιασθῇ ὁ Κανονισμὸς, καὶ διὰ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, δύναται αὔριον νὰ συζητηθῇ, καὶ γενομένης μικρᾶς διακοπῆς, ν' ἀναγνωσθῶσι τὰ πρακτικὰ, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ αὔριον, καὶ συγχρόνως ν' ἀναγνωσθοῦν τὰ τῆς συζητήσεως ἐκείνης Πρακτικὰ μετά τινα διακοπήν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ διαληφθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΑΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Φεβρουαρίου 1849. Ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **32** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προετέθη εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ε. ε.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐπειδὴ, εἶπεν, ὀφείλομεν σέβας εἰς τοὺς ἀποθανόντας συναδέλφους μας Γερουσιαστάς, διὰ ταῦτα προτείνει νὰ καταγράφηται ἐπί τινος πίνακος, ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐκτεθειμένου, τότε ὄνομα, ἡ ἡμέρα τῆς γεννήσεως, καὶ τῆς ἀποβιώσεως ἑκάστου τῶν ἀποβιωσάντων ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρὸς μνήμην. Τὴν πρότασιν ταύτην ὑποστηριξάντων καὶ ἄλλων, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρ. 1, 2, 3, 4, καὶ 5, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντα δεκτὰ ἅπαντα, ὡς ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο διὰ ψήφων **30** κατὰ **2** ἔχον ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **8** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἑπομένως κατὰ τὴν ἐν τῇ χθεσινῇ Συνεδριάσει ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, μετὰ διακοπήν τινα, ἀναγνωσθέντα τὰ πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως ταύτης, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΑΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Φεβρουαρίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **29** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ε. ε. **1849.** Ἀναγνώσθη ἑπομένως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔκθεσις παρὰ τοῦ Κ. Γραμματέως, ἔχουσα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, παρετήρησεν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὅπως εὑρίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑπεβλήθη ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν, δὲν διαφέρει τοῦ περισυνοῦ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἀξιωματικῶν, Ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, εἰμὴ κατὰ ἓξ μόνον ἀξιωματικούς, καὶ οὗτοι εἶνε οἱ Γενικοὶ Ἐπιτελεῖς, οἵτινες, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, δὲν εἶχον συμπεριληφθῆ ἐκ παραδρομῆς εἰς τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους Νομοσχέδιον.

Ἡ Ἐπιτροπή, ὡρίμως σκεφθεῖσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐμβῇ εἰς λεπτομερεῖς ἐξετάσεις ἰδίως ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν Σωμάτων, τῶν συνιστώντων τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ, καθ' ὅσον τὸ προσδιορίζον αὐτὴν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον προτίθεται εἰς συζήτησιν, στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὀργανικοῦ Διατάγματος τοῦ Στρατοῦ, καὶ ἐπομένως ἐθεώρησεν ἁρμοδιωτέραν τὴν περίστασιν τοῦ νὰ γίνωσιν αἱ λεπτομερεῖς αὗται ἐξετάσεις ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, εἰς τὸν ὁποῖον φαίνεται ἐξακριβωμένος ὁ ἀριθμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, καὶ ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη δι' ἓν ἕκαστον τῶν συνιστώντων αὐτὸν Σωμάτων.

Τὴν προσοχὴν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐφείλκυσεν ἡ εἰς τὴν χωροφυλακὴν σημειουμένη ἐπικουρία, ἥτις ἐστὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, διὰ τὸν διοργανισμὸν τοῦ ὁποίου εἶχεν ὑποσχεθῆ πέρυσιν ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν νὰ καθυποβάλῃ ἐντὸς 10 ἡμερῶν τὸ ἀπαιτούμενον Νομοσχέδιον.

Ἐξετάσασα λοιπὸν περὶ τούτου, ἐπληροφορήθη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, ὅτι ὁ πρώην Ὑπουργὸς Κ. Ῥόδιος εἶχεν εἰσάξει τωόντι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον εἰς τὴν Βουλὴν τοιοῦτο Νομοσχέδιον, ἀλλ' ἐπειδὴ, λυθείσης τῆς Συνόδου ταύτης, δὲν ἠδυνήθη ἡ Βουλὴ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεώς του, πράττεται ἤδη νὰ τὸ εἰσάξῃ ἐκ νέου εἰς αὐτὴν ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν.

Κατὰ συνέπειαν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν

Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Φεβρουαρίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀδάμπρος Νάκος	Τζανετάκης Γρηγοράκης
Σ. Θεοχαρόπουλος	Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Προτείναντος δὲ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἵνα προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον, ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς, μέχρις οὗ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, προσκληθείς, ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν Κατάλογον τῶν νεωστὶ βαθμολογηθέντων καὶ προβιβασθέντων ἀξιωματικῶν, διότι μεταξὺ τούτων, ὡς ἐπληροφορήθη, συγκαταλέγονται πολλοί, κατηγορηθέντες, ἢ καταδικασθέντες ἐπὶ κακουργήμασιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου παρετήρησεν, ὅτι τὸ σημειούμενον ποσὸν τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπερβαίνει τὸ σημειούμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἐφ' ᾧ καὶ ἐζητήθη ἐγγράτως συμπληρωτικὴ πίστωσις, καὶ περὶ τούτου ὀφείλει ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας. Πρὸς ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ ἀγορεύσαντος εἶναι ἔξω τοῦ προκειμένου, καὶ δὲν ἔχει καιρίαν σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον ζήτημα, ὅπερ εἶναι, νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως, σύμφωνα μὲ τοὺς Κανονισμούς· κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν, ὁ προαγορεύσας Κύριος Γερουσιαστὴς δύναται νὰ ζητήσῃ τὰς περὶ τούτων πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ.

Ἕτερος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι δὲν συμμερίζεται τὴν γνώμην τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ἓν ζήτημα διαφέρει τοῦ ἄλλου, καθόσον ἔχουν στενὴν σχέσιν πρὸς ἄλληλα. Ἐπομένως, ὑποστηρίζων τὴν γνώμην τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, ἐζήτησε νὰ ὑποβληθῇ ὁ κατάλογος, πρὶν ἡ Γερουσία προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου. Ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν εὑρίσκονται αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι, ἐνῷ σημειοῦνται μόνον οἱ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοί, εἰς δὲ τὸ Νομοσχέδιον ἐμπεριέχεται ἡ ὁλικὴ δύναμις τοῦ Στρατοῦ. Ἄλλος διεχωρίσθη τὸ ἐναντίον, ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειοῦται πάντοτε τὸ ὁλικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον

πολλάκις ὑπερβαίνει τὸ πραγματικόν· συμφωνῶν δὲ μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ἐγνωμοδότησε νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως, καθ' ἣν θέλουν ζητηθῇ αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πληροφορίαι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Ἀπεφασίσθη ἐπομένως ὡς ἡμέρα τῆς συζητήσεως ἡ προσεχὴς δευτέρα ἡ 21 Φεβρουαρίου. Μετὰ ταῦτα ἐπρότεινέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νὰ παρακαταθέσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας τὰ ἀφορῶντα τὴν εἰς τοὺς κατοίκους Νεοχωρίου (χωρίον τῆς ἐπαρχίας Μεσολογγίου) παραχώρησιν ἐθνικῶν οἰκοπέδων καὶ γαιῶν ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἔγγραφα, καθότι, ὡς ἐπληροφορήθη, τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐθνικὰ κτήματα ἐχαρίσθησαν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ εἰρημένου χωρίου δι' ὑπουργικῆς πράξεως, ἐκδοθείσης πρὸ 15 ἤδη μηνῶν· ἀπεφασίσθη νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, ἵνα λάβῃ γνῶσιν τοῦ πράγματος, καὶ παρακαταθέσῃ τὰ ζητούμενα ἔγγραφα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτο ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γεωργαντᾶ Νοταρᾶ, ζητοῦντος τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν ἕνεκα σωματικῆς ἀσθενείας, βεβαιουμένης ἀπὸ τὸ ἐπισυναπτόμενον πιστοποιητικὸν τοῦ ἰατροῦ, ἀπεφασίσθη νὰ τῷ παραχωρηθῇ.

Ἀκολούθως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 21 Φεβρουαρίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ε. ε. τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου καὶ μόνου αὐτοῦ ἄρθρου, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς.

Δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ κάμω καμμίαν ἀντίκρουσιν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου· καὶ ἂν εἶχον, δὲν ἤθελον τὴν κάμει, διὰ νὰ μὴ φέρω πρόσκομμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν. Ἀλλὰ θέλω κάμει μόνον γενικάς τινας παρατηρήσεις εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, τὰς ὁποίας ἐὰν λάβῃ ὑπὸ ὄψιν του σκέπτεται, καὶ εὐκολυνθῇ νὰ τὰς ἐνεργήσῃ, νομίζω, ὅτι θὰ προκύψῃ οὐσιώδης ὠφέλεια εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἔπαινος εἰς τὸν ἴδιον κατ' ἐμὴν κρίσιν.

Ἡ κατάστασις τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, καθ' ὅσον μάλιστα ἀποβλέπει τὸ οἰκονομικὸν μέρος, δὲν εἶναι πάσῃ εὐάρεστος· δὲν ἐννοῶ δὲ μὲ τοῦτο τὸ ἐναντίον, διότι τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ τὸ παρὸν δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ συνέχεια τοῦ παρελθόντος. Ἑπομένως ὁ νῦν Ὑπουργὸς δὲν εἶνε ἔνοχος, εἰμὴ, καθ' ὅσον ἐμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν συνέχειαν καὶ ἐξακολούθησιν τοῦ παρελθόντος. Τὸ κράτος ἔχει λογιστικὸν σύστημα, μὲ τὸ ὁποῖον συμμορφοῦνται τὰ διάφορα ὑπουργεῖα, καὶ ὅλη ἡ οἰκονομικὴ διαχείρησις, ἐκτὸς τῶν δύο Ὑπουργείων ἤτοι τοῦ στρατιωτικοῦ, καὶ τοῦ ναυτικοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, περιορίζομαι εἰς τὴν δύναμιν τῆς ξηρᾶς· τὰ Ὑπουργεῖα σημειώνουν εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων συμφώνως μὲ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους καὶ κανονισμούς, ἀλλ' εἰς τὴν διαχείρησιν λαμβάνουν μόνον ἐκεῖνα τὰ ποσά, ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὸ πραγματικὸν προσωπικόν, καὶ ἐκδίδουν τὰ ἐνταλίματα τῆς πληρωμῆς πρὸς τοὺς ἔχοντας λαμβάνειν· προσέτι δὲ, σημειώνουν καὶ ἐκεῖνα τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα δὲν πηγάζουν μὲν ἀπὸ νόμους καὶ κανονισμοὺς, προκαλοῦνται δὲ ἀπὸ τὴν ἀνάγκην, καθὼς τὰ ἔξοδα περὶ ὁδοποιίας, ἀποξηράνσεις ἑλῶν, ἀποστολὰς πρεσβειῶν εἰς τὰ ξένα Κράτη καὶ τὰ τοιαῦτα· παραδείγματος χάριν, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν σημειώνει ἔξοδα Πρεσβειῶν, ἀλλ' ἐὰν δὲν ἀποστελλωσι πρέσβεις, δὲν κάμει χρῆσιν τῶν ἐξόδων τούτων, ἀλλὰ μένουν εἰς τὸ Ταμεῖον. Ἐπίσης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπάρχει Διοικητικὸς

ὀργανικὸς νόμος, ὅστις, ἐὰν περιέχῃ καθ' ὑπόθεσιν 40 ἐπάρχους, εἶναι δὲ πραγματικῶς διωρισμένοι 32, ἤτοι χάριν οἰκονομίας, ἢ διότι δὲν χαλαίνει ἡ ὑπηρεσία ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτῶν, δὲν δίδει ἐντάλματα πληρωμῆς, εἰμὴ εἰς μόνον τοὺς ὑπάρχοντας πραγματικῶς. Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως τῶν Στρατιωτικῶν δὲν συμμορροῦται μὲ αὐτὸ τὸ σύστημα, οὔτε ὡς πρὸς τὰ ἐντάλματα τῆς πληρωμῆς εἰς τοὺς ἔχοντας λαμβάνειν, οὔτε ὡς πρὸς τὸ πραγματικὸν προσωπικόν, ἀλλὰ λαμβάνει τὸ σημειωθὲν ὁλικὸν ποσὸν εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἤτοι τὸ δεκαπενθήριον αὐτοῦ κατὰ μῆνα· ἐπὶ παραδείγματος, ἐὰν ἓν σῶμα στρατιωτικόν, ἢ ἓν τάγμα τοῦ πεζικοῦ τῆς γραμμῆς, κατὰ τὸν κανονισμὸν σύγκειται ἀπὸ τετρακοσίους ἄνδρας, πραγματικῶς δὲ εἶναι τριακόσιοι, λαμβάνει τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν τετρακοσίων καὶ οὐχὶ τῶν τριακοσίων, τὸ ὁποῖον δίδεται εἰς τὰ διάφορα στρατιωτικὰ ταμεῖα, τὰ ὁποῖα πληρώνουν κατὰ τὸ ὑπάρχον προσωπικόν· τὰ δὲ περισσεύοντα δὲν τὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, οὔτε εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, οὔτε εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, καθὼς γίνεται δῆλον τοῦτο, ἐκ τοῦ ὅτι δὲν φαίνονται εἰς κανένα προϋπολογισμὸν ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων, τὸ ὁποῖον εἶναι παράβασις τοῦ νόμου, ἀταξία καὶ ζημία εἰς τὸ δημόσιον. Ἐὰν ὑποθέσωμεν, καθὼς καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ὅτι περισσεύουν κατ' ἔτος **200,000** δραχμαί, εἰς δέκα ἔτη κατὰ συνέχειαν πρέπει νὰ ἀναβαίνῃ τὸ ποσὸν τοῦ περισσεύματος τούτου εἰς δραχ. **2,000,000.** Ὑπάρχει ἄρα γε τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὰ διάφορα στρατιωτικὰ ταμεῖα; Κύριος οἶδε! Γίνεται ὁ ἀπαιτούμενος ἔλεγχος; μήτε καὶ τὸ περίσσευμα τοῦτο διατί νὰ μὴν ἐμβαίνῃ εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, ὥστε νὰ μὴν εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δανεισθῶμεν ἀπὸ τὸν Κ. Ἐνάρδον **500,000** δραχμὰς καὶ ἄλλας τόσας ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, διὰ τὰς ὁποίας πληρώνομεν τόκους, καὶ ἔχομεν ὑποθηκευμένας τὰς μερίδας τῆς τραπέζης δραχμῶν ἑνὸς ἑκατομμυρίου, τὰς ὁποίας ἔχει τὸ δημόσιον, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐὰν δὲν πληρωθῶσιν εἰς τὸν προσδιορισμόν, θὰ ἐκποιηθῶσι, καὶ τότε προκύπτει εἰς τὸ δημόσιον ζημία ὁλικὴ καὶ ἠθική, ὁλικὴ μὲν διότι πληρόνομεν τόκους, ἠθικὴ δέ, διότι θέλουν ἐκποιηθῆ αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης, τὰ ὁποῖα ἐξαρτῶνται μὲ ἰδιαιτέραν χαρακτῆρα. Ἐνταῦθα ἠμπορεῖ νὰ μοῦ εἰπῇ τις, διατί δὲν ἐπρόβλεψα τοῦτο, καθ' ὃν καιρὸν ἤμην Ὑπουργός. Ἀπαντῶ, ὅτι τὸ ἐπρόβλεψα, καθ' ὅσον ἐξήρτητο ἀπ' ἐμέ· καθ' ὅτι ὡμίλησα εἰς τὸν τότε Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐνθυμοῦμαι τὴν

ἡμέραν τὴν ὥραν καὶ τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ὡμίλησα περὶ τούτου. Τὸν εἶπον, ὅτι πρέπει καὶ τὸ Στρατιωτικὸν Ὑπουργεῖον νὰ συμμορρωθῇ μὲ τὸ λογιστικὸν ζήτημα, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ὑπουργεῖα· καθότι τὸ ἀνομοιόμορφον τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸν νόμον, καὶ βλάπτει τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου· καὶ ἂν τυχὸν γένῃ συζήτησις περὶ τούτου, πρῶτος ἐγὼ θέλω εἶσθαι ἐναντίος· αὐτὸς δὲ μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι τὸ θεωρεῖ δίκαιον, καὶ ὅτι θέλει διαταχθῇ νὰ γένῃ ὁ ἔλεγχος τοῦ στρατιωτικοῦ ταμείου, καὶ ἀκολούθως νὰ συμμορρωθῇ μὲ τὸ σύστημα τοῦτο· ἀλλὰ νομίζω, ὅτι δὲν ἐπροφθασεν ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἔμεινε μέχρι τοῦδε.

Πρόσεχε ὅλοι καταβροῦν ὅτι εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον γίνονται παραπολλὰ τὰ ἐτήσια ἔξοδα ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, ὥστε ὁ κλάδος οὗτος ἀπορροφᾷ τὰ δύο πέμπτα τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων, καὶ ἐγὼ συνομολογῶ, καὶ προσθέτω, ὅτι ὄχι μόνον ἐξωδεύονται τὰ δύο πέμπτα, ἀλλὰ καὶ περισσότερα τοῦ ἡμίσεως τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων, καθ' ὅσον ἐπαρατήρησα, καὶ πιστεύω, ὅτι δὲν εἶμαι εἰς ἀπάτην· καὶ ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις. Τὰ ἐτήσια δημόσια εἰσοδήματα τοῦ **1849** κατὰ τὸν εἰσαχθέντα προϋπολογισμὸν ἀναβαίνουν εἰς δραχμὰς **14,286,499** ἤτοι

Ἀπὸ ἀμέσους φόρους	**7,709,556** —
Ἀπὸ ἐμέσους φόρους	**4,065,445** —
Ἀπὸ ταχυδρομικὰς εἰσπράξεις, νομισματοκοπείου καὶ τυπογραφείου	**331,756** —
Ἀπὸ ἐπικαρπίας, ὁρκωτὰ, δάση, ἁλυκὰς κτλ	**1,715,816** —
Ἀπὸ δεκάτας πιστώσεις, χρεωλύσια, καὶ τόκους προικοκτησιῶν	**319,463** —
Ἀπὸ μοναστηριακὰ εἰσοδήματα	**144,463** —
	14,286,499 —

Ἐξ αὐτῶν πρέπει νὰ ἐκπέσωμεν τὰ μὴ βέβαια ὡς ἀκολούθως (καθ' ὅτι δὲν ἠμπορεῖ βεβαίως νὰ πωληθῇ ὁ σῖτος πρὸς 5 δραχμὰς τὸ κοιλὸν, ὡς εἶναι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, οὔτε ὁ φόρος τῶν ζώων τῆς ματαξῆς καὶ βαλανιδίου δύναται νὰ εἶνε, ὅσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειοῦνται,) ὅσα ἐκ τῆς ὀλιγωτέρας τιμῆς

των προϊόντων τουλάχιστον δρ.	800,000	
Έξοδα είσπράξ. καὶ ἐπιχασίας	1,570,505	
Τὰ τοῦ ταχυδρομείου, τὰ ὁποῖα σημειοῦνται μόνον διὰ τὴν τάξιν εἰς τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα . . .	200,931	2,571,436 —
Μένουν . .		11,715,063 —
Τῶν ὁποίων τὰ ἥμισυ φέρουν δραχ. . .		5,857,531:50

Ἂς ἴδωμεν τώρα ἐὰν εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον ἐξοδεύεται τὸ ἥμισυ τούτων, ἢ καὶ περισσότερον.

Ἐτήσια ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849, ὁλικὸν ποσὸν δραχμάς	4,679,807 —
ἡ αἰτηθεῖσα νέα πίστωσις	180,000 —
	4,859,807 —

Ἐκτὸς τούτων εἶναι καὶ ἄλλο ποσὸν ἐξόδων εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον ἀρκετῆς ποσότητος, τὸ ὁποῖον δὲν φαίνεται εἰς τὸν προϋπολογισμόν, διότι ἓν μέγα μέρος ἀξιωματικῶν φαλαγγιτῶν ἔλαβον γραμμάτια διὰ γαίας ἐθνικὰς εἰς ἀντίτιμον τῆς μισθοδοσίας των. Τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὴν ἡμέραν ὁπού ἔμιλν Ὑπουργός, ὡς εἶπα, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 7,300,000 —

Εἶναι προσέτι ἀπραγματοποίητα εἰς χεῖρας φαλαγγιτῶν καὶ ἄλλων πολιτῶν, οἵτινες τὰ ἠγόρασαν, τουλάχιστον . . . . . 800,000 —

8,100,000 —

Καὶ ταῦτα, ἐκτὸς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς τὰ διάφορα Μητρῶα, καὶ τὰ ὁποῖα μένουν εἰσέτι ἀπραγματοποίητα, φθάνοντα ἴσως εἰς 2,000,000 δραχμάς. Ἐὰν λοιπὸν δὲν ἐλάμβανον τὰς ἐθνικὰς ταύτας γαίας, ἤθελον λαμβάνει βεβαίως τὸν μηνιαῖον μισθόν ὡς καὶ οἱ λοιποί· καὶ προσέτι ἂν παρατηρήσῃ τις μόνον τὸν τόκον τῶν ὡς ἀνωτέρω προπληρωθεισῶν δραχμῶν 8,100,000 ἀναβαίνει εἰς δραχ. 800,000 ἐκτὸς τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, τὴν ὁποίαν στερεῖται διὰ παντὸς τὸ δημόσιον, καὶ τὴν ὁποίαν ἀπολαμβάνουν κατ' ἔτος οἱ ῥηθέντες φαλαγγῖται πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς μισθοδοσίας των· ἆρα εἶναι ἐτησία δαπάνη, ἥτις γίνεται εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον, ἐκτὸς τῶν ἐξόδων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα γίνονται διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 8,100,000 εἶναι δι' ἓξ ἔτη, ἐπεται, ὅτι τὸ ἓν ἕκτον αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐτησία δα-

πάνη· διαιρούμενον λοιπὸν τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς ἓξ ἴσας μερίδας φέρει ποσὸν 1,350,000, τὸ ὁποῖον προσθετόμενον εἰς τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῆς ἐτησίας δαπάνης τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς πιστώσεως δραχ. 4,859,807, συμποσοῦται τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἐτησίας δαπάνης τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, 6,209,807. Παραβαλλόμενον λοιπὸν τὸ ποσὸν τοῦτο μὲ τὸ ἥμισυ τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων, τὸ ὁποῖον εἶνε ὡς ἀνωτέρω δρ. 5857531:50, ἀποδεικνύεται ἡ ἐτησία δαπάνη εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον περισσοτέρα τοῦ ἡμίσεως τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων κατὰ δραχ. 352,275.

Εἰς ποῖον ἔθνος τοῦ κόσμου, ὄχι μόνον ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἀλλ' ἐν καιρῷ πολέμου, ἐξοδεύονται εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον περισσότερα τοῦ ἡμίσεως τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων; βεβαίως εἰς οὐδέν· ἡμεῖς ὅμως ἐξοδεύομεν περισσότερα τοῦ ἡμίσεως ἐν καιρῷ εἰρήνης, καὶ μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἐπαρκοῦν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας. Ἆρα, ἢ ὁ διοργανισμὸς πταίει, ἢ ἄλλο τι χειρότερον ὑπάρχει.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας τὰς κάμω εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ πέπεισμαι εἰς τὸν πατριωτισμόν του, ὅτι θὰ τὰς λάβῃ ὑπὸ ὥριμον σκέψιν, καὶ θὰ συμβουλευθῇ ἀνθρώπους εἰδήμονας καὶ θὰ διορίσῃ ἐπιτροπήν, ἥτις νὰ σκεφθῇ καὶ γνωμοδοτήσῃ περὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου, δὲν λέγω, ὅτι τοῦ ἐπιβάλλω νὰ ἐπιφέρῃ ἄμεσον καὶ τελείαν διόρθωσιν, καθότι τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ δύσκολον, καὶ ὅταν τοιαῦτα πράγματα γίνωνται, εἶναι δύσκολον νὰ ξεγίνωσι. Τὸ φρόνιμον ὅμως εἶναι νὰ τὰ προβλέπῃ τις, ὥστε νὰ μὴν γίνωνται. Τοῦτο εἶναι ὡς εἰς ποταμὸς ὅταν λάβῃ ῥοῦν κατωφερῆ, ὅστις δυσκόλως μετοχετεύεται εἰς ἄλλο μέρος· τοιαύτην καὶ περισσοτέραν δυσκολίαν θεωρῶ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο. Ἀλλ' ὅταν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπιχειρισθῇ μὲ πατριωτισμὸν καὶ ἀκάματον ζῆλον τὴν διόρθωσιν τοῦ πράγματος, δύναται νὰ κάμῃ τὸ μέρος, ἂν ὄχι τὸ ὅλον. Εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, ὅταν δηλαδὴ ἀπαντήσῃ ἀνυπέρβλητα προσκόμματα, τότε ἔχει τὴν συνείδησίν του καθαράν, καὶ τὸ κοινὸν γνωρίζει, ὅτι ἔκαμε τὸ κατὰ δύναμιν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ ἀνυπέρβλητα προσκόμματα. Αὐταί εἶναι αἱ γενικαὶ παρατηρήσεις μου, τὰς ὁποίας κάμνω εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν. Καθ' ὅσον δὲ ἀποβλέπει τὸ Νομοσχέδιον, δὲν κάμνω καμμίαν ἀντίκρουσιν, ὡς προανέφερα, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ ποσὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ, δὲν ἐννοεῖ βεβαίως, ὅτι θέλει

τεθῇ ὁλικῶς εἰς ἐνέργειαν, ἀλλ' ὅσον ἡ ἀνάγκη τοῦ Κράτους ἀπαιτήσει.

Εἰς ἓν μόνον κανδύλι ἔχω δισταγμόν, ἤγουν εἰς τὸ ἐπικουρικὸν σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, διὰ τὸ ὁποῖον ἔχει προηγουμένην ἀπόφασιν ἡ Γερουσία· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσήχθη πρὸ πολλοῦ Νομοσχέδιον περὶ τούτου εἰς τὴν Βουλήν, ἐὰν παραδέχηται τοῦτο ὁ νῦν Ὑπουργός, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ περιμείνωμεν, μέχρις ὅτου ἐπικυρωθῇ καὶ κυρωθῇ ὁ νόμος οὗτος.

Ἐντελῶς παραδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός, διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι οὐ μόνον περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ λογιστικοῦ, ἀλλ' ἐν γένει περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου θέλω καταβάλει πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν· ὡς πρὸς τὸ ἐπικουρικὸν δὲ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς, παρετήρησεν, ὅτι μισθοδοτοῦνται 115 ἄτομα, ἀποτελοῦντα τὸ Σῶμα τοῦτο, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, καὶ ὅτι καθυποβάλλθη εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον Νομοσχέδιον περὶ τοῦ διοργανισμοῦ αὐτοῦ.

Πρὶν ἡ ἐπιφέρω γενικάς τινας παρατηρήσεις, εἶπεν ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, περὶ τῆς στρατιωτικῆς ἐν γένει δυνάμεως, θέλω προτάξει τινα, ὡς πρὸς τὸν τύπον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ ἕκαστος Νόμος ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὰ τρία Νομοθετικὰ Σώματα, δὲν εἶναι κατάλληλος ἡ φράσις « ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, προσδιορίζομεν κτλ. » ἥτις ἁρμόζει μόνον εἰς τὰ Βασιλικὰ Διατάγματα· καταλληλοτέρα δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἡ φράσις « ἡ δύναμις τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς προσδιορίζεται κτλ. » ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' ἀναφέρηται ῥητῶς ἐν τῷ νόμῳ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, δυνάμει τοῦ ὁποίου καθυποβάλλεται τὸ περὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως νομοσχέδιον κατ' ἔτος εἰς τὰς Βουλάς, διότι τοῦτο εἶναι ὁλοθεν γνωστὸν καὶ ταῦτα ὡς πρὸς τὸν τύπον. Γενικώτερον δὲ παρατηρῶ, ὅτι, ἀείποτε εἰς τὸν αὐτὸν κύκλον ἡμῶν περιστρεφομένων, οὐδεμία ἐπῆλθε διόρθωσις ἢ βελτίωσις τῶν πραγμάτων καὶ μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν, καὶ ἐντεῦθεν δικαιολογοῦνται τινες, λέγοντες, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν ἐπέτυχεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζον τὴν κατ' ἔτος ἐπιψήφισιν τοῦ στρατοῦ, σκοπεῖ βεβαίως τὴν κατὰ τὰς περιστάσεις αὐξομείωσιν αὐτοῦ· ἀλλ' ἀφ' ὅτου εἰσήχθη εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ ἐψηφίσθη τὸ περὶ τῆς Δυνάμεως τοῦ στρατοῦ Νομοσχέδιον, οὐδεμία ἐγένετο μεταβολὴ αὐτοῦ, ἂν καὶ ἐπῆλθον ἀκολούθως περιστάσεις, ὅλως

ἀπ' ἀλλήλων διαφέρουσαι, καὶ ἑπομένως τὴν τοιαύτην μεταβολὴν δικαιολογοῦσαι· διὰ νὰ δώσωμεν ζωὴν εἰς τὸ γράμμα τοῦ Συντάγματος, καὶ διὰ νὰ δείξωμεν, ὅτι σκοπὸν ἔχει τὴν ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων, ἔπρεπε τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς πραγματικὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ νὰ ἐλαττώνωσι τὸ ποσὸν τοῦ στρατοῦ, ὅστις δαπανᾷ ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τῶν εἰσοδημάτων.

Ἡ ὑπάρχουσα δύναμις τοῦ στρατοῦ δὲν εἶναι ἀναγκαία εἰς τὰς παρούσας τοῦ ἔθνους περιστάσεις, διότι οὔτε εἰς τὴν αὐτὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐξελθόμεν τοῦ πολεμετοῦς καὶ καταστρεπτικοῦ περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας μας πολέμου, καὶ καθ' ἣν προσδιωρίσθη τοσοῦτος ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, εὑρισκόμεθα, οὔτε ἡ στάσις ἡμῶν ὡς πρὸς τὰς προστατίδας Δυνάμεις ἄλλαξε, τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθόσον σήμερον, ὅτε τὰ πάντα διαλύονται διὰ τοῦ λόγου, καὶ οὐχὶ διὰ τοῦ πολέμου, καὶ τὰ μικρὰ αὐτὰ ἔθνη ὑπάρχουν, διότι τὰ ὑποστηρίζει ἡ κοινὴ γνώμη. Πρὸς τί λοιπὸν νὰ ἔχωμεν τοσοῦτον ἀριθμὸν στρατιωτῶν, καὶ ἀποσπῶντες τοὺς πολίτας ἀπὸ τὰ ἔργα τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας, νὰ καταναγκάζωμεν αὐτοὺς εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν; Τὸ φιλήσυχον ἄλλως καὶ εἰρηνικὸν πνεῦμα, τὸ ὁποῖον οἱ λαοὶ τῆς Ἑλλάδος ἐδείξαν εἰς τὰς σημερινὰς τῆς Εὐρώπης περιστάσεις, ἐγγυᾶται ἀποχρώντως τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν· αἱ περισσότεραι ἐπαρχίαι καὶ ἐν γένει αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους διοικοῦνται χωρὶς στρατιωτικῆς Δυνάμεως, οὔτε βλέπουσι ποτὲ ἔνοπλον δύναμιν, παρ' ὅταν πρόκηται νὰ ἐνεργήσωσι Βουλευτικὰς ἐκλογάς· καὶ εἰς τὴν Λακωνίαν αὐτὴν, ἔνθα παρέμενεν ἄλλοτε στρατιωτικὴ δύναμις, δὲν ὑπάρχει σήμερον οὐδεμία· μόνον εἰς ὀλίγας τινὰς πόλεις, ὅπου πολλοὶ καὶ διάφοροι ξένοι κατοικοῦσιν, εὑρίσκονται στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα, πρὸς διατήρησιν τῆς εὐταξίας· οὔτε κίνδυνος λοιπὸν ἐξωτερικὸς, οὔτε ἀνάγκη τῆς ἐσωτερικῆς εὐταξίας δικαιολογοῦν τὸ ποσὸν τοῦ στρατοῦ, τὸ ὁποῖον φέρει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· ὅσον δὲ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν μεθορίων, μία ἁπλῆ στήλη, νομίζω, φέρουσα τὴν ἐπιγραφὴν τὰ δ' ἐντεῦθεν Ἑλλὰς, οὐχὶ Τουρκία, ἀρκεῖ νὰ ἐμποδίζῃ πᾶσαν τυχὸν καταπάτησιν τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων.

Πρὸς ἀνακούφισιν λοιπὸν τοῦ φορολογουμένου λαοῦ εἶναι συμφέρον νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, ἐκτὸς ἂν ἀποδειχθῇ ἀναντιῤῥήτως, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος ὁ ἀριθμὸς οὗτος, μολονότι, πολλάκις ἐρωτηθέντες οἱ κατὰ καιρὸν ἐπὶ τῶν

Στρατιωτικῶν Ὑπουργοί, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ ἀποδείξουν τὴν ἀπόλυτον ταύτην ἀνάγκην. Παρέστησα πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὴν ἀνάγκην τῆς διοργανώσεως ἐθνικῆς φρουρᾶς, περὶ τῆς ὁποίας καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐθέσπισε, καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐπεκαλέσθησαν· αὕτη εἶναι τὸ μόνον καὶ φυσικὸν στοιχεῖον, τὸ δυνάμενον νὰ καταβάλῃ ἀμέσως πᾶσαν ἐσωτερικὴν στάσιν, καὶ νὰ ἀποκρούσῃ πάντα ἐξωτερικὸν ἐχθρόν, καὶ τοῦτο ἐπαναλαμβάνω νὰ συστήσω πάλιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν τύπον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, δὲν εὑρίσκω οὐδὲν πλημμελές, διότι ἅπαντες οἱ ψηφιζόμενοι νόμοι, ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ἐπικυροῦνται καὶ ἐκδίδονται ἀπὸ τὸν Βασιλέα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα φέρουσιν ἐπὶ κεφαλῆς. Ἐπίσης δὲν εἶναι περιττὸν νὰ ἀναφέρηται ὡς ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπορρέουσι διότι, καθὼς Διατάγματά τι πρὸς ἐκτέλεσιν Νόμου τινὸς ἀναφέρει τὸν νόμον ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται, οὕτως εἶναι ἐπόμενον, ἵνα μὴ εἴπω ἀναγκαῖον, νὰ γίνηται ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου μνεία τοῦ θεμελιώδους Νόμου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπορρέει. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ στρατοῦ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος Κυρίου Γερουσιαστοῦ, νομίζω, ὅτι ἡ ταυτότης τοῦ ἀριθμοῦ δι' ὅλα τὰ ἔτη, δὲν ἀρκεῖ νὰ πείσῃ τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ μεταβάλῃ τὸ Νομοσχέδιον· ἀλλ' ὠφειλεν ὁ προλαλήσας ν' ἀποδείξῃ, ἂν ἦναι, ἢ μὴ, ἀναγκαῖος ὁ ὑπάρχων ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ. Ἐκτὸς τούτου, ἂν καὶ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προσδιορίζεται ὁ μέγιστος ὅρος τῆς Δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, δὲν ἔπεται ὅτι θέλει τεθεῖ ὁλικῶς εἰς ἐνέργειαν, ὡς οὐδὲ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Εἰς τὰς σημερινὰς μάλιστα πολιτικὰς τῆς Εὐρώπης περιστάσεις ὁ ὅρος οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ, οὔτε τοιαύτη ἐπιγραφὴ, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, εἶναι ἁρμοδία.

Εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὁ Βασιλεὺς κυρώνει τοὺς Νόμους, ἐπιψηφισθέντας ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, πλὴν ὁ τύπος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, εἶναι τύπος διατάγματος, καὶ ὄχι Νόμου· πρὸς τούτοις ἄλλοτε ἐρρέθη, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρουσιάζωνται τὰ Νομοσχέδια ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως, τὰ ὁποῖα τροπολογούμενα πολλάκις παρὰ τῶν Βουλῶν, ἀντικρούουν τρόπον τινὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος. Ἡ δὲ μνεία τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Συντάγματος εἶναι ὅλως περιττὴ, διότι καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους Νόμους ἠδύνατο νὰ γίνηται μνεία τῶν ἄρθρων τοῦ Συντάγματος, ἐξ ὧν οὗτοι ἀπόρρέουσιν, ἀλλ' ἐθεωρήθη ὅλως περιττόν.

Καθὼς ποτὲ δὲν ἐγένετο παρατήρησις, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, περὶ τῆς εἰς τὰ Νομοσχέδια ὑπογραφῆς τοῦ Βασιλέως, διότι παρουσιαζομένου Νομοσχεδίου τινὸς ὑπὸ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, πρέπει ν' ἀναφέρηται τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου αὕτη ἐνεργεῖ, οὕτω καὶ σήμερον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ οὐδεμία παρατήρησις περὶ τῆς φράσεως « ἔχοντες ὑπ' ὄψιν κτλ. »

Ἡ γνώμη τοῦ προαγορεύσαντος ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὸν Νόμον τὰ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος ἐφ' ὧν στηρίζεται, εἶναι ὀρθὴ καὶ ἔλλογος, διότι οἱ Νόμοι ψηφιζόμενοι ἀπὸ τὰ βουλευτικὰ σώματα, δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην αἰτιολογίας, διότι αὕτη εὑρίσκεται εἰς τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, καὶ εἰς τὰ Πρακτικὰ τῶν Βουλῶν· ἐπίσης εἶναι λογικὸν νὰ ἀντικατασταθῇ ἡ φράσις προσδιορίζεται, ἀντὶ τοῦ προσδιορίζομεν, διὰ τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε λόγους ὁ προαγορεύσας. Ὁ αὐτὸς τύπος ὑπῆρχε καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, δηλαδὴ εἰσήγοντο τὰ Νομοσχέδια ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως, πλὴν οἱ ἴδιοι Γάλλοι τὸν καταχρίνουν· Ἀλλ' αἱ παρατηρήσεις αὗται δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ μέλλον.

Μεθεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 12, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 29 Ἰανουαρίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον, ἐπειδὴ, εἶπεν, ἀναφέρεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως, ὅτι διωρίσθησαν ἀξιωματικοὶ κακοῦργοί τινες, ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας εἰς τὸ Σ. Σῶμα, καὶ ν' ἀποκρούσῃ τὴν γενομένην προσβολὴν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπουργοῦ καὶ τῶν ΚΚ. Ἀξιωματικῶν, ἐν παρόδῳ ὁμιλήτας κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν περὶ τῶν βαθμολογιῶν κακούργων τινῶν, ἀπήντησεν ὁ ἐννοούμενος ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργὸς Γερουσιαστὴς, ἐπερυλάχθην νὰ κάμω λόγον λεπτομερῶς κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς αἰτουμένης πιστώσεως δραχ. 180,000· ἀλλ' ἤδη προκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἀναφέρω τινὰς τούτων· ὁ Δ. Κορκοτζέλος καὶ ὁ Ἀποστ. Κοντομήτρος ἀμφότεροι ἐκ τῶν διαπεκριμένων ἀρχηγῶν ἐβαθμολογήθησαν· περὶ δὲ τῶν ἄλλων

τῶν διὰ βίου ἢ εἰς πρόσκαιρα δεσμὰ καὶ εἰς εἱρκτὴν καταδικασθέντων. θέλω κάμει λόγον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ διαληφθέντος περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ὁ πρῶτος, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀμνηστευθεὶς διὰ τὰς προηγουμένας πράξεις του κατὰ τὸ 1836, ὅτε ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἀνταρσίαν καὶ μεγάλως συντελέσας κατὰ τὰς τελευταίας στάσεις, ἐδικαιολογήθη ἕνεκα τῆς μεγάλης ὑπὲρ τῶν καθεστώτων ἀφοσιώσεως του· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου εἶπεν, ὅτι δὲν δύναται νὰ δώσῃ ἤδη πληροφορίας, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ δώσῃ ταύτας εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ἅπαντες ὁμολογοῦσιν, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ μνησθεὶς Δημ. Καρκάτζελος, ληστὴς ὤν, ἔλαβεν ἀμνηστείαν ἐπὶ Κωλέττου· ἡ ἀμνηστεία αὕτη μόνη, ἥτις, ὡς μέγα δικαίωμα θεωρουμένη χορηγεῖται εἰς ἄλλα ἔθνη μόνον διὰ Νόμου καὶ διὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ κοινά, ἦτον ἀρκετὴ χάρις εἰς τοὺς λαβόντας. δὲν ἔπρεπε δὲ ποτὲ νὰ βαθμολογῶνται κακοῦργοι ἀμνηστευθέντες· ὁ λειποτακτήσας εἰς τας Θερμοπύλας Σπαρτιάτης μ' ὅλον ὅτι χρήσιμος λιμπρῶς εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην δὲν ἐκρίθη ἄξιος νὰ καταταχθῇ εἰς τοὺς ἀριστεύσαντας, ἐπειδὴ ἐνομίσθη ἱκανὴ ἀμοιβὴ, ἡ ἐξάλειψις τῶν προημαρτημένων.

Ὁ σκοπὸς τῶν παρατηρήσεών μου, ἀνέτρεχεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, εἶναι νὰ καταδείξω τ' ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης διαγωγῆς τοῦ Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἐνῷ λαμβάνει ἀρραστήρια μέτρα πρὸς ἐξάλειψιν τῆς κατὰ τὴν στερεὰν Ἑλλάδα λῃστείας δίδον ἀπόλυτον ἐξουσίαν εἰς τὸν ἀποστελλόμενον ἐπὶ τούτῳ Ταγματάρχην Μοίραρχον Τσῆνον, βαθμολογεῖ ἀρ' ἑτέρου τοὺς ἐπισήμους λῃστάς. Ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἀμνηστεύῃ καὶ βαθμολογῇ τοὺς τοιούτους, οὐδεμία πλέον ἐναπολείπεται ἐλπὶς εἰς τοὺς εἰρηνικοὺς καὶ φιλησύχους πολίτας, διότι ἅπαντες θέλουν προτιμήσει τὸν λῃστρικὸν βίον διὰ ν' ἀμνηστευθῶσιν ἔπειτα καὶ βαθμολογηθῶσιν.

Προτεινάντος δέ τινος ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν διὰ νὰ δυνηθῶσιν ἀμρότεροι, ὅ,τε προκαλέσας αὐτὴν, καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, νὰ συλλέξωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως τῆς πρώτης τριμηνίας καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχοντα ὡς ἑπεται.

Κύριοι!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν Νομοσχέδιον περὶ προμήνου πιστώσεως, διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τὸ ὁποῖον ἐσυζητήθη καὶ παρεδέχθη παρὰ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὰ ἐπισυναπτόμενα πρακτικά. Παρακαλῶ νὰ ταχύνητε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ὡς λίαν ἀναγκαίου, παρελθόντων ἤδη σχεδὸν τῶν δύω μηνῶν τῆς πρώτης τριμηνίας διὰ τὴν ὁποίαν ζητεῖται ἡ πίστωσις.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν·

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπορασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1849, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848 καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων ἢ Κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀθῆναι τὴν 19 Φεβρουαρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ὧν ἕκαστον νὰ σταλῇ εἰς τὰ τμήματα, τὴν δ' ἐρχομένην τετάρτην, 22 τοῦ παρόντος, νὰ συζητηθῇ.

Ὑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ διαληφθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Φεβρουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνώσθη πρῶτον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένου δίμηνον παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας ἕνεκα σωματικῆς ἀσθενείας, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον ἐνταῦθα ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ καταρτισθῇ ὁ περὶ ἀποχωρήσεως τῶν Γερουσιαστῶν Νόμος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 27 τοῦ Συντάγματος, ὅπως ἕνεκα γήρατος ἢ διαρκῶν νοσημάτων κατέστησαν ἀνίκανοι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἰδίων καθηκόντων, κατὰ πρότασιν δὲ ἑνὸς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἀπεφασίσθη νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου σκέψις καὶ ἀπόφασις τῆς Γερουσίας εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ἀναγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς συνεδριάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν ε. ε. περὶ πιστώσεως νομοσχεδίων· ἀναγνωσθέντος δὲ τούτου, εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, ἐπειδὴ κατὰ μέγα μέρος εἶπε, χορηγοῦνται διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὰ μέσα, δι' ὧν αὐτὴ θέλει δυνηθῇ νὰ διεξαγάγῃ τὴν ὑπηρεσίαν, δὲν εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, πρὶν ἐμβώμεν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, νὰ ἐρωτηθῶσιν οἱ Κ.Κ. ὑπουργοί, ἂν ἔχηται ἀληθείας τὸ μετὰ θετικότητος εἰς τὴν ἐφημερίδα ἡ *Ἐλπὶς* ἀναφερόμενον παράδοξον καὶ μοναδικὸν περιστατικόν, ὅτι ὁ διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν λῃστῶν σταλεὶς Κ. Τσῖνος ὑπεχρέωσε τοὺς κατοίκους τῶν Θηβῶν νὰ ὑπογράψωσιν ἔγγραφόν τι, δι' οὗ ἀλληλεγγύως ὑποβάλλουσιν ἑαυτοὺς εἰς τὰς παρὰ τῶν Νόμων ἐπιβαλλομένας ποινάς, ἐάν τις ἐξ αὐτῶν ἀποδειχθῇ λῃστής, ἢ λῃσταπόδοχος ἢ ῥροντιστὴς λῃστῶν, ἢ ἀπειθὴς εἰς τὰ Β. Διατάγματα, καὶ παραβάτης τῶν νόμων, καὶ ὅτι ὁ ῥηθεὶς ἀρχηγὸς τοῦ μεταβατικοῦ σώματος μὴ εὑρὼν εἰς τοῦτο σύμφωνον τὸν Ἔπαρχον Θηβῶν, διέταξεν ἀπ' εὐθείας τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀποσπασματάρχας νὰ ὑποχρεώσωσι τοὺς κατοίκους νὰ ὑπογράφωσι τοιαῦτα ἀλληλεγγυτικά.

Οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν, τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τῆς Δικαιοσύνης ἀπήντησαν ὁμοφώνως, ὅτι οὐδεμίαν γνῶσιν περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐγγράφου ἔχουσιν, οὐδὲ τοιαύτη διαταγὴ ἐδόθη εἰς τὸν Κ. Τσῖνον. Ἐκ τοῦ ἐναντίου διὰ νὰ μὴ συμβαίνωσι παρανομίαι διεβεβαίωσεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, ὅτι ἐστάλη ἐντεῦθεν Ἀνακριτὴς, ὅστις παρακολουθῶν τὸν ἀρχηγὸν τοῦ μεταβατικοῦ σώματος θέλει ἐνεργεῖ τὰς ἀνακρίσεις κατὰ τὸν Νόμον.

Προσθέσαντος ἄλλου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει, λαβὸν τὰς ἀναγκαίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας, νὰ καθυποβάλῃ ταύτας ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, καθὼς καὶ τὰ ὁποῖα ἔλαβε περὶ τούτου μέτρα, ἂν ἀληθῶς ἔλαβε χώραν τοιοῦτον περιστατικόν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην, καὶ οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ διεβεβαίωσαν ὅτι θέλουν ἐνεργήσει συμφώνως μὲ τὰ ἀποφασισθέντα.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, δὲν ἐναντιοῦμαι, εἶπεν, εἰς τὴν χορήγησιν τῆς ζητουμένης πιστώσεως διότι χωρὶς αὐτῆς δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ ἡ ὑπηρεσία, πρυτείνει δὲ ὥστε τοῦ λοιποῦ τὰ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδια νὰ γίνωσιν ἀληθῶς τύπον πιστώσεως, καὶ οὐχὶ ἀδείας, ὁποῖον εἶναι τὸ προκείμενον.

Ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας, ἐπέρασεν ἄλλος, δὲν ἀνέπτυξεν ἀρκούντως τὴν περὶ τοῦ τύπου τῆς προκειμένης πιστώσεως ἰδέαν του, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ἐγὼ κατακρίνω, καὶ ἐπειδὴ πολὺς λόγος ἐγένετο ἄλλοτε περὶ τοῦ τύπου τῶν τοιούτων πιστώσεων ἔρχομαι νὰ ὑποβάλω εἰς τὸ Σ. Σῶμα τὰς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεις μου.

Τὸ Νομοσχέδιον διαλαμβάνει « ὅτι τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους *ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως* τοῦ 1848, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων, ἢ Κανονισμῶν. » Ἀλλὰ διὰ τί νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, ἐνῷ εἶναι πολλὰ πιθανὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἔξοδα, ἀναγκαῖα μὲν τότε, ὅλως δὲ περιττὰ κατὰ τὸ ἐν στοὺς· τὸ ὑπουργεῖον μ᾽ ὅλα ταῦτα λαμβάνον τὴν ἄδειαν νὰ ἐξοδεύῃ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1848, μένει ἐλεύθερον νὰ κάμῃ δαπάνας, τὰς ὁποίας δὲν ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη.

Ἡ δευτέρα ὁρᾶσις ἐπίσης « τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων, ἢ Κανονισμῶν » ἐτέθη ἄλλοτε διὰ νὰ περιορίσῃ τρόπον τινὰ τὸ ὑπουργεῖον, μὴ ἐπιτρέπουσα εἰς αὐτὸ νὰ δαπανᾷ αὐθαιρέτως· ἀλλ᾽ ἡ ὁρᾶσις αὕτη θεωρεῖται ἤδη περιττὴ, καὶ ἴσως ἀποβῇ καὶ ἐπιβλαβὴς, διότι, ὅσα ἂν δαπανήσῃ τὸ ὑπουργεῖον δυνάμει τῆς ὁρᾶσεως ταύτης, τούτων οὐδεμίαν δυνάμεθα νὰ ἐπιτρέψωμεν ἐλάττωσιν εἰς τὴν ψῆφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐλάττωσιν, ἥτις δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ δυνατὴ καὶ ἀναγκαία· οὕτω π. χ. ἂν, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, θεωρήσωμεν ἀναγκαίαν τὴν ὀλιγόστευσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ὑπάρχων, πρὸς ἐλάττωσιν τῶν δι᾽ αὐτοὺς ἀπαιτουμένων ἐξόδων, καὶ διὰ τὰς περιστάσεις μας, καὶ δι᾽ ἄλλους λόγους, ἡ ἐλάττωσις αὕτη θέλει πραγματοποιηθῇ διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸ παρελθὸν, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον ἔκαμεν ἤδη τὴν δαπάνην δυνάμει τοῦ περὶ Ὑπάρχων Νόμου.

Ὁ καταλληλότερος λοιπὸν τύπος ἤθελεν εἶσθαι νὰ ζητῆται διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους, ὡς τρίμηνος ἢ ἐξαμηνιαία πίστωσις, τὸ ἓν τέταρτον τῶν εἰσοδημάτων, ἢ ἀκόμη τις μᾶλλον χρηματικὴ ποσότης εἰς λογαριασμὸν τοῦ ψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε. διότι τότε τὸ ὑπουργεῖον, ἔχον ὑπ᾽ ὄψιν τὴν οἰκονομίαν, θέλει δαπανᾷ βεβαίως, ὅταν ἐνέστιν, ὀλιγώτερα, διὰ νὰ ἦναι ἐντὸς τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ, καὶ διὰ νὰ περιμένῃ ἄφευκτον τὴν ὑποστήριξιν τῶν Σωμάτων· καὶ οὗτος ὁ τύπος, τὸν ὁποῖον καὶ ἄλλα συνταγματικὰ Κράτη ἔχουσι, γενόμενος δεκτὸς, θέλει μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὰς καθημερινὰς συζητήσεις, καὶ θέλει συντελέσει εἰς τὴν ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν φειδὼ τῶν δαπανωμένων.

Τὸν τύπον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ἄλλος, παρεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον ἐξ ἀρχῆς, προταθέντα ἄλλοτε παρὰ τῆς Γερουσίας αὐτῆς· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὰ ἄλλα Κράτη

ζητεῖται πίστωσίς θετικῆς τινος ποσότητος, ὅταν ἐπέλθῃ τυχαία περίπτωσις ἀπαιτοῦσα ἔκτακτον δαπάνην, μὴ προβλεπομένην εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ἀλλ᾽ εἰς ταῦτα ἡ ψῆφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ προηγεῖται τοῦ ἔτους, παρ᾽ ἡμῖν ὅμως ὁ προϋπολογισμὸς, ὡς συνέβη καὶ τὰ παρελθόντα ἔτη, δὲν εἰσηρίσθη εἰσέτι· ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν προταθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος τρόπον· ὡς πρὸς τὸν τύπον δὲ τοῦ Νομοσχεδίου εἴτε ὡς ἄδειαν τοῦ ἐξοδεύειν θεωρηθῇ, εἴτε ὡς πίστωσις, εἶναι ἀδιάφορον· διότι ἀμφότερα, νομίζω, εἶναι συνώνυμα.

Ὁ τύπος οὗτος τοῦ νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι ἐπισφαλὴς, διότι λαμβάνονται εἰς βάσιν καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1848, καὶ ὁ τοῦ 1849, καὶ ἐπομένως εἶναι ἄδηλον, ἐπὶ τῇ βάσει τίνος τῶν δύο τούτων θέλουν γίνεσθαι αἱ δαπάναι.

Ὁ πρακείμενος τύπος, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐσχηματίσθη κατὰ συνέπειαν τῶν ἄλλοτε γενομένων παρατηρήσεων τῶν Σωμάτων, καὶ μάλιστα τῆς Γερουσίας· συναρέρεται δὲ εἰς αὐτὸν « καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων, ἢ Κανονισμῶν τοῦ 1848, » διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν Νόμοι, ψηφισθέντες ὑπὸ τῶν Βουλῶν μέχρι τοῦδε, οἵτινες δὲν πρέπει νὰ ἀναταλῶσιν ἕνεκα τῆς ἔλλειψεως τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρὸ πολλοῦ μὲν εἰς τὴν Βουλὴν καθυποβληθέντος, ἀλλὰ μὴ εἰσέτι ἕνεκα περιστατικῶν ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως τῶν τε Σωμάτων καὶ τοῦ ὑπουργείου ἐπιψηφισθέντος. Ἐὰν δὲ ἀναγκασθῇ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ καὶ πάλιν πίστωσιν ἄλλην, ὅπερ δὲν ἐπιθυμεῖ, θέλει λάβει ὑπ᾽ ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τῶν προλαλησάντων, καὶ σχηματίσει τὸν τύπον κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν Σωμάτων· ἐν τούτοις ὁρᾶται, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ πλέον περαιτέρω συζήτησις, καὶ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, διότι εὑρίσκονται εἰς ἐνδεικτικὴν οἱ ὑπάλληλοι, ἐπὶ δύο μῆνας στερούμενοι τὰς μισθοδοσίας των.

Ἐπειδὴ διάφοροι γνῶμαι, ἀντιτάξασαι εἰς τῶν προαγορευσάντων, εἶναι περὶ τῆς ὀρθῆς βάσεως τοῦ περὶ πιστώσεως τύπου, ἀλλ᾽ οὐδεμία τούτων ἀρκούντως ἀνεπτύχθη, πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις πρὸς περισσοτέραν ἀνάπτυξιν, ἢ τοὐλάχιστον πρέπει ἡ Γερουσία, ἢ τὸ ὑπουργεῖον ν᾽ ἀποφασθῶσιν, ἂν δέχωνται, ἢ μὴ, τὴν προταθεῖσαν τροποποίησιν τοῦ τύπου.

Εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὅτι εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν δύναται ἡ Γερουσία νὰ προβῇ εἰς τὴν προκειμένην

συζήτησιν, πρὸς περισσοτέραν ἀνάπτυξιν τῶν διαφόρων ὡς πρὸς τὸν τύπον τῆς πιστώσεως γνωμῶν, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προλαλήσας, ὅτι τοιαύτη συζήτησις δὲν δύναται ἄλλοτε νὰ γένῃ, εἰμὴ, ὅταν πάλιν καθυποβληθῇ ἑτέρα πίστωσις.

Περαιωμένης κηρυχθείσης ἐνταῦθα τῆς περαιτέρω συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ διαληφθὲν πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 9, ἔχον, ὡς ὑποβληθὲν εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 21 τοῦ ἐνεστῶτος.

Ἐπομένως ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Φεβρουαρίου 1849. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν Τελετῶν Κ. Αὐλάρχου ἀπὸ 25 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, δι' οὗ εἰδοποιεῖ τὸν Κ. Πρόεδρον, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος ὀκτὼ ἡμερῶν ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Αὐτοῦ Βασιλ. Ὑψηλότητος τοῦ Πρίγκιπος Βαλδεμάρου τῆς Πρωσσίας.

Ἀναγνωσθεισῶν μετὰ ταῦτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Κ. Χρυσογέλου, Ν. Πρασσακάκη, καὶ Γ. Ἀντωνοπούλου, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου καὶ τρίτου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ δευτέρου ἐπὶ τεσσαράκοντα εἴκοσι ἡμέρας παράτασιν τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν ἀδείας, ὅταν ἐσυζητεῖτο, εἰδικὸν τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, τὸ περὶ ἀδείας 89 ἄρθρ. τοῦ Κανονισμοῦ, ἐλέχθησαν πολλὰ, καὶ μάλιστα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶχε προτείνει νὰ στερῆται τῆς μισθοδοσίας του

ὁ ἐν ἀδείᾳ ἀπών. Ἐπειδὴ ὅμως, ὅταν τις ἀναγκάζηται ν' ἀναχωρήσῃ ἕνεκα συμβεβηκότος τινὸς ἀπροόπτου, ἡ στέρησις τῆς μισθοδοσίας του ἐθεωρήθη ὡς προσθήκη τοῦ δυστυχήματος τούτου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ μηνυθὲν ἄρθρον, ὡς ἔχει. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως οἱ ἐν ἀδείᾳ ἀπόντες, ἢ καὶ οἱ αἰτούμενοι ἤδη ἄδειαν δὲν κατεπείγονται ν' ἀναχωρήσουν ἕνεκα τυχαίου τινὸς δυστυχήματος, ἀλλὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν οἰκιακῶν των ὑποθέσεων· ἂν λοιπὸν παραχωρῶμεν ἀδείας ἄνευ τῆς στερήσεως τῆς ἀποζημιώσεως, ἀντιβαίνομεν εἰς τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ὑπαγόρευσε τὸ διαληφθὲν ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ· ἐκτὸς δὲ τούτων ἕνεκα τῆς ἀπουσίας πολλῶν Γερουσιαστῶν καὶ αἱ συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας ἀναβάλλονται, μὴ συμπληρωμένου τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, καὶ τὰ τμήματα ποτὲ δὲν καθίστανται πλήρη.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ γίνωσι δεκταὶ αἱ περὶ ἀδείας αἰτήσεις τῶν ἀναφερομένων, ἂν κατὰ τὰ προαποφασισμένα οἱ ἐν τῇ πρωτευούσῃ διαμένοντες ΚΚ. Γερουσιασταὶ εἶναι 36, καὶ νὰ τεθῇ τοῦ λοιποῦ εἰς ἐνέργειαν πλήρη ἡ ἀπόφασις τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρίου 1848, ὁριζούσα νὰ μὴ δίδεται ἄδεια εἰς οὐδένα πλέον τῶν 40 ἡμερῶν, ἄνευ ἀνάγκης, ἢ συμβεβηκότος ἐκτάκτου δικαιολογοῦντος τὴν ἔλλειψίν του.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Μαρτίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ κοινοποιεῖ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν παράτασιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξω-

τερικῶν Ὑπουργῶν Κ. Α. Λούτσου Γερουσιαστοῦ, καὶ τὴν ἀνάθεσιν προσωρινῶς τοῦ Ὑπουργείου τούτου εἰς τὸν ἀπὸ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν Κ. Γ. Ράλλην.

Ἀναγνώσθη μετὰ τοῦτο ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Βουδούρη, ζητοῦντος παράτασιν ἀδείας τριῶν μηνῶν ἕνεκα σωματικῆς ἀσθενείας, βεβαιουμένης διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἰατροῦ, ἐπισυναπτομένου εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀναφοράν· ἀπεφασίσθη δὲ νὰ παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια εἰς τὸν ἀναφερόμενον κατὰ τὰ προαποφασισθέντα παρὰ τοῦ σώματος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνωσε τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τοὺς Δήμους τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν τοῦ Πειραιῶς Νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Λαμβάνω τὴν τιμήν, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιτήρησιν Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τοὺς Δήμους τῆς Πρωτευούσης καὶ τὸν τοῦ Πειραιῶς, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς παρεδέχθη.

Οἱ σπουδαῖοι λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν ἄλλοτε ἕνα τῶν προκατόχων μου νὰ παρουσιάσῃ εἰς Ὑμᾶς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, διατελοῦσιν ὑπάρχοντες ἔτι σπουδαιότεροι σήμερον.

Ἀρκοῦντες, Κύριοι, εἰς τὴν σωτήριον σκοπιὰν, τὴν ἀσφάλειαν καὶ τάξιν τῶν Πρωτευουσῶν τοῦ Βασιλείου, θέλετε εὐαρεστηθῆ καὶ πάλιν νὰ ἐπιβάλητε τὴν ἐπιμέλειάν σας εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Μαρτίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Γ. ΓΑΡΔΑΚΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τοὺς Δήμους Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὰ ἐπόμενα Νομοσχέδια θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

« Ὑπερισχύσαντες ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς δήμους τῆς πρωτευούσης τοῦ Βασιλείου καὶ εἰς τὸν τοῦ Πειραιῶς ἡ ἀστυνομία ἐνεργεῖται τοῦ λοιποῦ διὰ δημοσίων ὑπαλλήλων, διοριζομένων ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, αἱ δὲ δημοτικαὶ ἀρχαὶ τῶν εἰρημένων δύο δήμων ἀπαλλάσσονται τῶν ἀστυνομικῶν καθηκόντων.

Ἄρθρ. 2. Ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, διὰ μὲν τὴν πρωτεύουσαν προσδιορίζονται ὡς ἑξῆς·

α' Εἷς διευθυντὴς τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας, ἔχων βαθμὸν νομάρχου.

β') Εἷς ὑπαστυνόμος ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων.

γ') Εἷς ὑπαστυνόμος ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας τοῦ δήμου Ἀθηνῶν.

δ') Τέσσαρες ὑπαστυνόμοι εἷς εἰς ἕκαστον τμῆμα τῆς πόλεως.

ε') Πεντήκοντα ἀστυνομικοὶ κλητῆρες.

Διὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ εἷς ὑπαστυνόμος, ἐκπληρῶν ὅλα τὰ ἀστυνομικὰ καθήκοντα καὶ πέντε κλητῆρες.

Ἄρθρ. 3. Ὅλοι οἱ ὑπαστυνόμοι καὶ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες θέλουν διατελεῖ ὑπὸ τὰς διαταγὰς καὶ ἐξάρτησιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. 4. Παρὰ τῷ διευθυντῇ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας διορίζεται εἷς γραμματεὺς μὲ βαθμὸν τμηματάρχου 6ης τάξεως, εἷς ὑπογραμματεὺς καὶ δύο γραφεῖς.

Παρὰ τῷ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων ὑπαστυνόμῳ διορίζεται εἷς βοηθὸς καὶ εἷς γραφεύς, παρὰ δὲ τῷ ὑπαστυνόμῳ Πειραιῶς εἷς βοηθός.

Ὁ διευθυντὴς τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας, ὑγραμματεὺς αὐτοῦ καὶ οἱ ὑπαστυνόμοι θέλουν διορίζεσθαι ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Οἱ δὲ ὑπογραμματεῖς, βοηθοί, γραφεῖς καὶ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μόνον.

Ἄρθρ. 5. Ἀπόντος ἢ κωλυομένου τοῦ διευθυντοῦ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας, ὁ γραμματεὺς αὐτοῦ ἐκπληροῖ τὰ καθήκοντα τὸν ἀπόντος δὲ ἢ κωλυομένου τοῦ ὑπαστυνόμου Πειραιῶς καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων, οἱ βοηθοὶ αὐτῶν ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντα τῶν κωλυομένων· δὲ τινος τῶν ὑπαστυνόμων ἀναπληροῖ προσωρινῶς αὐτὸν εἷς τῶν ἄλλων ὑπαστυνόμων τῶν τμημάτων, κατὰ διαταγὴν τοῦ διευθυντοῦ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας.

Ἄρθρ. 6. Ὁ διευθυντὴς τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας τῶν δήμων

τῆς πρωτευούσης καὶ τοῦ Πειραιῶς θέλει ἐνεργεῖ εἰς τὴν περιφέρειάν του ὅλα τ' ἀστυνομικὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ἀνατίθενται διὰ νόμων ἢ διαταγμάτων εἰς τὰς διοικητικὰς ἢ δημοτικὰς ἀρχάς. Ἔχει δὲ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς βεβαιώσεως τῶν γενομένων ἀξιοποίνων πράξεων, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρ. 17 καὶ 18 τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ ἐπομένως τὰ ὡς πρὸς τοῦτο δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἐπὶ τῆς ἀναζητήσεως ὑπαλλήλων κατὰ τὰ ἄρθρ. 153, 157 καὶ 159.

Θέλει ἐνεργεῖ ὡσαύτως εἰς τὸν ὅρμον τῆς πρωτευούσης καὶ τοῦ Πειραιῶς τὰ πρὸς διάλυσιν στασιαστικῶν συναθροίσεων, συμφώνως μὲ τὰ περὶ τούτου νομίμως διατεταγμένα, καὶ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνταποκρίνηται κατ' εὐθείαν μ' ὅλας τὰς ἀρχὰς τοῦ κράτους, τὰς ἐπιτροπτευομένας μ' ἀστυνομικὰ χρέη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του, καὶ νὰ ὑποβάλῃ προτάσεις περὶ διορισμοῦ καὶ παύσεως τοῦ ὑπαλλήλου εἰς αὐτὸν προσωπικοῦ.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ὑπαστυνόμοι τῶν τεσσάρων τμημάτων τῆς πόλεως θέλουν ἐκτελεῖ τὰ ἀστυνομικὰ των καθήκοντα ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ τμήματός του ἑκάστου. Ὁ ὑπαστυνόμος, εἰς τὸν ὁποῖον θέλει ἀνατεθῇ τὸ περιέχον τὴν ἀγορὰν τῶν τροφίμων τμῆμα, θέλει ἐκπληροῖ καὶ τὰ χρέη τοῦ ἀγορανόμου. Οἱ λοιποὶ ὡσαύτως ὑπαστυνόμοι θέλουν ἐκτελεῖ τὰ κανονισμένα δι' ἕκαστον αὐτῶν καθήκοντα.

Ἅπαντες οἱ ὑπαστυνόμοι οὗτοι διατελοῦντες ὑπὸ τὸν διεύθυνσιν καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ διευθυντοῦ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας, ὑπόκεινται καὶ εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνακριτικῶν καθηκόντων.

Οἱ ἀγροφύλακες τῶν δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὑπάγονται μὲν εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας ὑπαστυνόμον, διορίζονται δὲ καὶ παύονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου. Τί δὲ θέλει γίνεσθαι ἐν περιπτώσει διαφωνίας, θέλει προβλέψει Β. διάταγμα.

Ἄρθρ. 8. Ὁ διευθυντὴς τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας ὑπάγεται ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄρθρ. 9. Ἡ μηνιαία μισθοδοσία τῶν εἰς τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων προσδιορίζεται ὡς ἑξῆς.

Α'. Ἡ τοῦ διευθυντοῦ τῆς διοικητ. ἀστυνομίας εἰς δρ	400
Ἡ τοῦ γραμματέως αὐτοῦ	200
Ἡ τοῦ ὑπογραμματέως.	120

Ἑκάστου τῶν γραφέων	60
Β'. Ἡ τοῦ ὑπαστυνόμου ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων εἰς δραχμὰς	180
Ἡ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ	80
Ἡ τοῦ γραφέως	60
Γ'. Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας, τοὺς τέσσαρας ὑπαστυνόμους τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸν ὑπαστυνόμον Πειραιῶς προσδιορίζονται εἰς ἕκαστον κατὰ μῆνα δραχ.	150
Ἡ τοῦ βοηθοῦ τοῦ ὑπαστυνόμου Πειραιῶς .	80
Δ'. Εἰς ἕκαστον τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων .	45

Ἄρθρ. 10. Εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας χορηγοῦνται δι' ἔξοδα γραφικῆς ὕλης καὶ θερμάνσεως (30) τριάκοντα δραχμαὶ κατὰ μῆνα, εἰς δὲ τὸν ὑπαστυνόμον ἐπὶ τῆς καταδιώξεως τῶν πταισμάτων καὶ εἰς τὸν τοῦ Πειραιῶς εἴκοσι (20) δραχμαὶ κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον.

Θέλει χορηγηθῇ ὡσαύτως ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη διὰ τὰ ἐνοίκια τῶν ἀναγκαίων ἀστυνομικῶν καταστημάτων, καὶ ἡ διὰ τὴν πρώτην ἀποκατάστασιν.

Ἄρθρ. 11. Ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς ἀστυνομίας τῆς πρωτευούσης καὶ τοῦ δήμου Πειραιῶς θέλουν εἶσθαι εἰς βάρος τοῦ δημοσίου. Ἐπομένως ὅλα τὰ κατὰ τοὺς δύο τούτους δήμους εἰσπραττόμενα ἀπὸ τὰ πρόστιμα, ἀπὸ τὰ διαβατήρια, ἀπὸ τὰς ἐμπορικὰς παντηρίδας, ἀπὸ τὰ σταθμικὰ καὶ μετρικὰ δικαιώματα, καὶ ἀπὸ ἄλλα παρόμοια δικαιώματα, τὰ ὁποῖα παρεχωρήθησαν εἰς τοὺς δήμους χάριν τῶν ἐξόδων τῆς διατηρήσεως τῆς ἀστυνομίας, θέλουν εἰσέρχεσθαι τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον.

Ἄρθρ. 12. Ὁ ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Μαρτίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερ. Ὑπουργὸς Γ. ΓΑΡΑΚΗΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ νὰ τυπωθῇ τὸ Νομοσχέδιον, καὶ νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, διὰ νὰ διορίσουν τὴν Ἐπιτροπὴν σύμφωνα μὲ τὸν Κανονισμόν.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀποτεινόμενος

πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐζήτησε πληροφορίας περὶ τῶν προταθέντων κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 21 Φεβρουαρίου ἀφορώντων τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Μεταβατικοῦ σώματος Τζήνου, ἂν τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἀπὸ ἐπισήμων τοῦ ἰδίου πρὸς τὸν Ἔπαρχον Θηβῶν, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον φέρει ὑπ' ὄψιν τοῦ σώματος, (ἀνέγνωσε τὸ μνησθὲν ἔγγραφον)· ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι τοιαῦτα μέτρα ἐπρότεινεν ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ μεταβατικοῦ Σώματος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ δὲν ἐπεριθπαν, ὡς ἀντιβαίνοντα εἰς τοὺς κειμένους νόμους, ἐκτὸς μόνον τοῦ τρίτου, τοῦ νὰ ἐροδιάζωνται μὲ διαβατήρια οἱ μεταβαίνοντες εἰς ἄλλον Δῆμον· κατὰ συνέπειαν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον, ἀπαγορεύουσαν κατηγορηκῶς τὴν ἐφαρμογὴν τοιούτων μέτρων. Ὁ πρῶτος λαβὼν τὸν λόγον προσέθηκεν, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μᾶς διαβεβαίωσε κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν Συνεδρίασιν, ὅτι τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ μεταβατικοῦ τάγματος παρακολουθεῖ καὶ ἀναχωρητικὸς ὑπάλληλος, σταλεὶς ἐπίτηδες διὰ νὰ παρακολουθήσεται πᾶσα τυχὸν παραβίασις τῶν νόμων, ἀλλ' ἐκ τῆς διαγωγῆς τοῦ ῥηθέντος Ἀρχηγοῦ, ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἀναχωρητικὸς ὑπάλληλος δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, διότι ἄλλως δὲν ἤθελεν ἐπιτρέπει εἰς τὸν Ἀρχηγὸν νὰ προτείνῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοιαῦτα μέτρα ἀντιβαίνοντα εἰς τοὺς Νόμους. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀναχωρητικὸν ὑπάλληλον, εἶναι ἀρμόδιος ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίους πληροφορίας, ὡς πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν δὲ τοῦ μεταβατικοῦ σώματος, οὗτος ἐπρότεινεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὡς εἴρηται τρία μέτρα, τὸ περὶ ἀλληλεγγύης τῶν Δημοτῶν, τὸ νὰ ἐροδιάζωνται οὗτοι μὲ διαβατήρια ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐντὸς τοῦ ἰδίου Δήμου ἢ ἀπερχόμενοι εἰς ἄλλότριον Δῆμον, τὰ ὁποῖα οἱ μὴ φέροντες πρέπει νὰ καταδιώκωνται ὡς ὕποπτοι ὅταν συλλαμβάνωσιν, ἀλλ' ἐκ τῶν τριῶν τούτων μέτρων τὸ τελευταῖον μόνον παρεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον ὡς σύμφωνον μὲ τὸν περὶ Δήμων Νόμον, τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἀντιβαίνοντα εἰς τὸν Νόμον δὲν ἐπέτρεψεν· ὁ προαγορεύσας παρετήρησεν, ὅτι τοιαῦτα μέτρα, οἷα τὰ προταθέντα πρὸς τὸν Ἔπαρχον Θηβῶν ἀπὸ τὸν ῥηθέντα Ἀρχηγόν, ἠδύναντο νὰ φέρουν κακὰς συνεπείας πρὸς τοὺς συμπολίτας μας, ἐὰν ὁ Ἔπαρχος ἤθελε παραδεχθῇ αὐτά· ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἠδύναντο νὰ προληφθοῦν, ἐὰν ὁ ἀναχωρητικὸς ὑπάλληλος εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, διότι βεβαίως ὀφείλει καὶ τοὺς νόμους νὰ γνωρίζῃ καὶ τὸν Ἀρχηγὸν νὰ προτρέπῃ εἰς τὴν καλὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, διὰ τοῦτο, προσέθηκεν, εἶναι καλὸν νὰ ἐπι-

στήσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ εἰς τὴν καλὴν ἐκλογὴν ὑπαλλήλων, ἄλλως προσυμιζόμεθα κακῶς μὲ τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰσαχθὲν σήμερον Νομοσχέδιον· δὲν πρόκειται, εἶπεν ὁ Κύριος Ὑπουργός, ἀπαντῶν εἰς ταῦτα, περὶ τοῦ εἰσαχθέντος σήμερον Νομοσχεδίου· κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ δύναται ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ παρατηρήσεις του, πρὸς τὰς ὁποίας θέλομεν ἀπαντήσει ἐγκαίρως· ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντέταξεν, ἡ παρατήρησις τοῦ ὅτι ὁ ἀναχωρητικὸς ὑπάλληλος ὤφειλε νὰ ἐμποδίσῃ τὸν Διοικητὴν ἀπὸ τοῦ νὰ προβάλῃ τοιαῦτα μέτρα, δὲν εἶναι ὀρθή, διότι οὗτος δὲν παρακολουθεῖ ὡς σύμβουλος τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅστις ἐξ ἰδίας ἀρμοδιότητος ἠδύνατο νὰ προβάλῃ τὰ ὁποῖα ἐνόμιζε πρόσφορα μέτρα πρὸς ἐξάλειψιν τῆς λύσσης, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἐνταῦθα εἶναι διαφορετικόν, διότι ἐνῷ ὁ Κ. Ὑπουργὸς μᾶς παρέστησεν, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ἀρχηγὸς ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκδώσῃ τοιαύτας διαταγὰς καὶ ἐμποδίσθη, ἀπὸ τὸ παρουσιασθὲν ὅμως ἐπίσημον ἔγγραφον του πρὸς τὸν Ἔπαρχον Θηβῶν ἐξάγεται τὸ ἐναντίον, ὅτι ἐζήτησε τὴν ἐκτέλεσιν, τῶν προταθέντων παρ' αὐτοῦ μέτρων· διὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον, τί ἔπραξεν εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ἀφοῦ ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἐνήργησεν ἐξ οἰκείας ἀρμοδιότητος· ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, ὅτι, ὡς ἐξέθεσεν ἀνωτέρω, ἐπροτάθησαν μὲν τοιαῦτα μέτρα, ἀλλὰ δὲν ἐξετελέσθησαν, ὡς τοῦτο γίνεται ὄχλον ἀπὸ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τοῦ Ὑπουργείου, τὰ ὁποῖα ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς ἠμπορεῖ νὰ ἀναγνώσῃ εἰς τὸ γραφεῖον· ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε μετὰ ταῦτα τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΑΛΑΪΤΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Χρυσάγελος
Σ. Θεοχαράπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆ 9 Μαρτίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνωσε τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή σας τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχέδιον, καὶ ἐπεξεργασθεῖσα αὐτό, ὑποβάλλει εἰς τὸ σεβ. τοῦτο Σῶμα τὰς παρατηρήσεις της.

Ἡ Κυβέρνησις, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰ λυπηρὰ συμβάντα, ἅτινα πρὸς διατάραξιν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ ἡσυχίας, λαμβάνουν χώραν συνεχῶς εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, καὶ σκεφθεῖσα, ὅτι ἄλλως τε εἶναι ἀδύνατον νὰ τὰ προλάβῃ, παρὰ ἀναθέτουσα τὴν Ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Δήμων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς εἰς Δημοσίους Ὑπαλλήλους, ἐκλεγομένους παρ' αὐτῆς, εἰσῆξε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἡ δὲ Ἐπιτροπή σας, μελετήσασα τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἰδίως τὰς διαβεβαιώσεις αὐτοῦ περὶ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν ἀνωτέρω Δήμων εἰς τὰς ἀναποφεύκτους δαπάνας, καὶ ὅτι τὸ περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς Πρωτευούσης ἀντικείμενον εἶνε πολλοῦ λόγου ἄξιον, νομίζει ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἠδύνατο ν' ἀποφασίσῃ τὸ τοιοῦτον μέτρον, εἰμὴ ὀφείπτε θέλει εἶσθαι εἰς θέσιν νὰ πείσῃ ἕκαστον, εἴτε ἐκ τῶν ὑστέρων, εἴτε ἐξ ἄλλων ἀναντιρρήτων ἐπιχειρημάτων περὶ τῆς μὴ ἀνάγκης αὐτοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον καὶ ἄλλοτε ἐγένετο δεκτὸν παρὰ τῆς Γερουσίας, καὶ ἤδη εἰσήχθη, ὅπως τότε ἐτροπολογήθη παρ' αὐτῆς, εἶνε δὲ εἰς ἐνέργειαν καὶ εἰς ἄλλα εὐνοούμενα Κράτη, καὶ βεβαίως δὲν θέλει διαρκέσει, εἰμὴ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ καὶ ἡ ἀνάγκη, ἥτις τὸ ὑπαγόρευσε.

Τέλος προχωρήσασα ἡ Ἐπιτροπή σας εἰς τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, δὲν ἐπέφερεν καμμίαν τροπολογίαν, παραδεχθεῖσα αὐτὰ ὡς ἔχουσι· θεωρεῖ δὲ μόνον οὐσιώδες καὶ πρέπον νὰ συσταθῇ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐκλογὴ τῶν καταλλήλων προσώπων, διότι ἐξ αὐτῶν οὐσιωδῶς ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ὑποβλήθη ὁ προκείμενος νόμος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Μαρτίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀ. Νάκος	Ἰω. Θεοτόκης.
Γιανάκης Χ. Πέτρου	Ἰάκωβος Πετιμεζᾶς.

Ἐπειδὴ οὐδεμίαν ἐπέφερε τροπολογίαν ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, παραδεχθεῖσα αὐτὸ ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐθεωρήθη περιττὴ ἡ τύπωσις τῆς ἐκθέσεως, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον, τὴν ἐπομένην ἡμέραν 10 τοῦ παρόντος.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσα ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐρεξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1848, ὑπ' ἀριθ. 263 τοῦ Γεωργίου Κουφαργυράκου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτων τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, καὶ τὴν δυστυχῆ αὐτοῦ κατάστασιν, στερηθέντος τοῦ ἑνὸς τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐξαιτεῖται μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς περίθαλψιν τῆς πολυαρίθμου οἰκογενείας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ δίκαια τοῦ ἀναφερομένου.

2. Ἀναφορὰν ἀπὸ 8 Αὐγούστου 1848 ὑπ' ἀριθ. 265 τῆς Παρασκευῆς χήρας τοῦ Κωνσταντίνου Καινούριου, ἐπικαλουμένης τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν ἐξ ὀρφανῶν θυγατέρων αὐτῆς, χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν τοῦ ἐσχάτως ἀποβιώσαντος συζύγου της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

3. Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Νοεμβρίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 9 τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καρνέσι τοῦ δήμου Κλειτορος τῆς Ἐπαρχίας Γόρτυνος, διὰ τῆς ὁποίας παραπονοῦνται κατὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Γόρτυνος, ὡς ἐκθέσαντος εἰς δημοπρασίαν ἐκποιήσεως 100 στρέμματα γαιῶν Ἐθνικῶν παρ' αὐτῶν καλλιεργουμένων, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν ἀναστολὴν τῆς διαθέσεως τῶν γαιῶν τούτων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῶσι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ περὶ αὐτῶν συμφώνως μὲ τοὺς Νόμους.

4. Ἀναφορὰν ἀπὸ 19 Νοεμβρίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 16 τοῦ Δημάρχου Ὀρχομενοῦ τῆς Ἐπαρχίας Μαντινείας, ἐξαιτουμένου ἐν ὀνόματι τῆς Κοινότητος τοῦ Λεβιδίου ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως δάνειον 10,000 δραχμῶν, ἀποδοτέων ἐν διαστήματι δέκα ἐτῶν, καὶ βοήθειάν τινα πρὸς μεταφορὰν ὕδατος πλησίον τοῦ εἰρημένου χωρίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

5. Ἀναφορὰν ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 17 τῆς Στάνας χήρας τοῦ Γ. Ν. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένης νὰ τῇ χορηγηθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπέναντι τοῦ πρὸς τὸν σύζυγόν της χρέους τοῦ Δημοσίου, συγκειμένου ἐκ 5500 φλωρίων Ὁλλανδικῶν, τάλληρα τρεῖς χιλιάδες πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν της, καὶ ν' αὐξηθῇ ἡ ἐκ δραχ. 150 μηνιαία σύνταξίς της, εἰς δραχ. 500.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

6. Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 19 τῶν πολιτῶν τῶν Πατρῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζουσι τὰς εὐχὰς των ὑπὲρ τῆς ἐπὶ τὸ ἐπιεικέστερον καὶ ταχύτερον ἐπιψηφίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος Νόμου περὶ τῶν καθυστερούντων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

7. Ἀναφορὰν ἀπὸ 11 Δεκεμβρίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 25 τοῦ Γ. Παππαευθυμίου Ὑπολοχαγοῦ, πρώην Ὑποπροξένου εἰς Ἰόππην, ἐξαιτουμένου νὰ διορισθῇ καὶ ἤδη εἰς Προξενικήν τινα θέσιν, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

8. Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 35, κατοίκων τινῶν τοῦ χωρίου Τζιπιανῶν τοῦ Δήμου Μαντινείας, παραπονουμένων κατὰ τοῦ Γεωργίου Ρεβελιώτου, ὅστις ἐνοικιάσας πλουσίως τὸ ἐν τῷ Δήμῳ τούτῳ ἀγρόμενον ἄργὸν πεδίον, δὲν περιωρίσθη εἰς τὴν κατοχὴν μόνον τούτου, ἀλλὰ κατεπάτησε πέντε χιλιάδας ἐτῶν στρέμματα ἐθνικῶν γαιῶν, νομίζων τὴν ἐπικαρπίαν αὐτῶν, καὶ ἐπιφέρων οὕτω μεγίστην ζημίαν καὶ εἰς τὸ Δημόσιον καὶ εἰς τοὺς κατοίκους, τοὺς ὁποίους ἀπέβαλεν ἐκ τῆς καλλιεργείας αὐτῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῶσι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

9. Ἀναφορὰν ἀπὸ 29 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 63 τοῦ Γεωρ. Κουφαργυράκη ἐκθέτοντος τὰς κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

10. Ἀναφορὰν ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 65 τῆς Ἑλένης χήρας τοῦ Π. Ἀναγνωστοπούλου Ταγματάρχου τῆς φάλαγγος, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσα τὰς ὑπὲρ Πατρίδος ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασιν αὐτῆς καὶ τῆς ὀρφανῆς θυγατρός της, ἐξαιτεῖται νὰ τῇ χορηγηθῇ μηνιαία σύνταξις πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον.

11. Ἀναφορὰν ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 72 τοῦ Ν. Ἀθ. Μπρούσκη, ὅστις ἐκθέτων τὸ συμβὰν αὐτῷ δυστύχημα τῆς βλάβης τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐνῷ διετέλει εἰς δημόσιον ὑπηρεσίαν, ἐξαιτεῖται ἕνεκα τούτου καὶ ὡς ἀγωνιστὴς, νὰ διορισθῇ εἰς δημοσίαν τινὰ θέσιν, ἢ νὰ τῷ χορηγηθῇ μηνιαία τις σύνταξις, διὰ νὰ οἰκονομῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀπολύτως ἀναγκαῖα τῆς οἰκογενείας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

12. Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 74, τῆς χήρας Π. Σέκερη, διὰ τῆς ὁποίας ὑπενθυμίζουσα τὰς σημαντικὰς ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος χρηματικὰς θυσίας τοῦ συζύγου της, γνωστὰς οὔσας εἰς πάντας τοὺς Ἕλληνας, ἐξαιτεῖται τὴν χορήγησιν μηνιαίας συντάξεως, ἀναλόγου τῆς κοινωνικῆς αὐτῆς τάξεως καὶ τῆς δυστυχίας της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ καὶ αὖθις ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν.

13. Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 81 τῆς χήρας Μαρίας Ν. Ρενιέρη, ἐπικαλουμένης τὴν πρόνοιαν τοῦ Σώματος, εἰς ὃ ἀνῆκε καὶ ὁ μακαρίτης σύζυγός της, ὑπὲρ τῆς εἰς αὐτὴν χορηγήτεως μηνιαίας συντάξεως, πρὸς περίθαλψιν καὶ παρηγορίαν τοῦ γήρατος αὐτῆς, ὀγδοηκονταετοῦς ἤδη οὔσης, καὶ ἀπὸ πολλὰς ἐλλείψεις καὶ στερήσεις περιεστοιχισμένης.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν.

14. Αναφοράν από 14 Ιανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 82 τῆς Ἑλένης Χ. Γεωργίου Παπ. Σπύρου ἐκ Μεσολογγίου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσα τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός της πεσόντος ἐν Μεσολογγίῳ, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας της, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον χρηματικὴν βοηθειαν πρὸς ὑπανδρείαν τῆς θυγατρός της, καὶ ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκογενείας της, διατελούσης ὑπὸ τὴν ἀσθενῆ προστασίαν γεγηρακότος καὶ παραλύτου συζύγου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

15. Ἀναφοράν ἀπὸ 18 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 83 τοῦ Τυπογράφου καὶ Βιβλιοπώλου Ι. Α. Βακαλοπούλου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει οὗτος, ὅτι ἐγκριθέντος μὲν παρὰ τοῦ πρότερον Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Κ. Γλαράκη, ἐρανίσματός τινος Γαλλικῶν μαθημάτων, συστηθέντος δὲ παρὰ τοῦ διαδόχου του Κ. Α. Μαυρομιχάλη δι' ἐγκυκλίου ἀποκλειστικῶς εἰς ὅλα τὰ Σχολεῖα, ὡς καταλληλοτάτου πάντων, ἐπεχείρησε τὴν ἐκτύπωσιν αὐτοῦ δαπανήσας ὑπὲρ τὰς τρεῖς χιλιάδας δραχμῶν· ἀλλ' ὁ νῦν Ὑπουργὸς Κ. Καλλιφρονᾶς ἠκύρωσε τὴν εἰρημένην ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου, καὶ κατέστησεν ἄχρηστον τὸ Βιβλίον, ἐπενεγκὼν οὕτω ζημίαν ἐπαισθητὴν εἰς τὸν ἀναφερόμενον. Παραπονούμενος ὅθεν οὗτος κατὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ἐπικαλεῖται τὴν πρόνοιαν τῆς Γερουσίας, ὑπὲρ τῆς θεραπείας τῆς προσγενομένης εἰς αὐτὸν ζημίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως.

16. Ἀναφοράν ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου ὑπ' ἀριθ. 78 τῶν Κλητήρων τῆς Γερουσίας, ἐξαιτουμένων ἀνάλογον μὲ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας των, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου, ὡς μὴ ἐπαρκούσης τῆς τεσσαρακονταδράχμου ἀντιμισθίας, τὴν ὁποίαν ἤδη λαμβάνουσιν, ἐνῷ κατὰ τὰς παρελθούσας Συνόδους ἐλάμβανον 50 δραχ. κατὰ μῆνα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀπαράδεκτος ἡ αἴτησίς των, ὡς προϋπαρχούσης περὶ τῆς αἰτήσεως των προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Μαρτίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Μανούλας — Α. Μουστοξύδης
Δ. Καντακουζηνός

Ἐπρότεινε δέ τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν νὰ συζητηθῇ ἡ προκειμένη ἔκθεσις μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου· πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις σημειοῦται, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, εἰς τὴν ἀπιρυλλίδα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας Συνεδριάσεως, καὶ ἑπομένως ἐγνωμοδότησε νὰ συζητηθῇ σήμερον· πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς διαλαμβάνει συνοπτικῶς τὸ περιεχόμενον τῶν ἀναφορῶν, ἀπαιτεῖται νὰ δοθῇ καιρὸς διὰ νὰ μελετήσῃ ἕκαστος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν τὰς ἀναφορὰς, καὶ ἀποφανθῇ ἐν γνώσει τοῦ πράγματος, ἄλλως τὰ συμφέροντα τῶν ἀναφερομένων πολιτῶν δὲν θέλουν εὕρει κἀμμίαν ὑπεράσπισιν, ὅταν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως προχωρήσῃ ἀμέσως ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῆς· ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ὅτι τοῦτο ἀπαιτεῖ καὶ ὁ Κανονισμὸς, νὰ παρακαταθέτωνται δηλαδὴ αἱ ἀναφοραὶ εἰς τὸ Γραφεῖον, διὰ νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν ὁ βουλόμενος ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως νὰ ἀποφασίζεται ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως· σύμφωνα μὲ τὴν γνώμην ταύτην, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ ἡ ἔκθεσις τῶν ἀναφορῶν μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καΐρη τῆς 15 Φεβρουαρίου ε. ε. ζητοῦντος παράτασιν ἀδείας τεσσαρακονθήμερον ἕνεκεν ἀσθενείας βεβαιουμένης ἀπὸ τὸ ἐπισυναπτόμενον πιστοποιητικὸν τοῦ ἰατροῦ· παρετήρησε δὲ τὸ Γραφεῖον, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορὰ ἐφάλτσα διὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Β. πλοίου, τὸ ὁποῖον ἐστάλη ἐπίτηδες διὰ νὰ παραλάβῃ τὸν ἀναφερόμενον, ἐβδόθη εἰς τὸ Γραφεῖον ἐσχάτως καὶ μετὰ τὴν ἄριξιν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, ἐπειδὴ ὁ ῥηθεὶς Διευθυντὴς περιήρχετο καὶ νέσους διὰ δημόσιον ὑπηρεσίαν, καὶ ὅτι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ ἀφῆρεσεν ἀπὸ τὴν μηνιαίαν κατάστασιν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναφερομένου. Γνωμοδοτήσαντος δέ τινος νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ πράξῃ κατὰ τὰ προαποφασισθέντα, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ, ἀλλὰ περὶ τῆς παραχωρήσεως τῆς παρατάσεως τῆς ἀδείας, περὶ τῆς ὁποίας μόνη ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἀποφασίσῃ, καὶ συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην θέλει ἐνεργήσει ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποζημίωσιν· ἡ Γερουσία ἐπα-

μένως κατ' ερώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΑΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι ΜΙΣΕΗΣ
Σ. ΘΕΟΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαρτίου 1849 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 35 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μιᾷ μόνῃ ἐνστάσει γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τοὺς Δήμους Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς Νομοσχέδιον. Τούτου δ' ἀναγνωσθέντος, εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ἀναφέρει εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν αἰτιολογικήν ἔκθεσίν του, ὅτι οἱ ἄλλοτε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προκαλέσαντες ἰσχυροὶ λόγοι ἐγένοντο ἤδη σπουδαιότεροι. Ἐπίσης δὲ καὶ ἐγὼ λέγω, ὅτι οἱ ἄλλοτε κατὰ τῆς παραδοχῆς τούτου ῥηθέντες λόγοι δὲν ἐξέλιπον καθόλου, ἀλλὰ μᾶλλον ηὐξήσαν καὶ ἰσχυροποιήθησαν διά τε τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ διὰ τὴν μεγάλην καὶ περιβόητον τῶν ἐθνῶν κίνησιν πρὸς ἀπόκτησιν ἐλευθεριῶν, τὰς ὁποίας δὲν εἶχον, καὶ ἐξασφάλισιν τῶν ὑπαρχουσῶν· μὴν ἔχων σκοπὸν νὰ ἀπαριθμήσω ἓν πρὸς ἓν ὅλα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐζήτησαν νὰ τελειοποιήσουν, ἢ νὰ ἀποκτήσουν συνταγματικὰς ἐλευθερίας, καθόσον τινὰ μὲν τούτων εἶχον αὐτὰς ἀτελεῖς, τινὰ δὲ ἐστε-

ροῦντο παντάπασιν αὐτῶν, περιορίζομαι μόνον νὰ ἀναφέρω ὀλίγα τινα, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τοιοῦτοι καταθλιπτικοὶ νόμοι ὦθησαν τὰ ἔθνη εἰς αἱματηροὺς ἀγῶνας.

Ἅπαντες γνωρίζομεν τὴν πρὸ τοῦ παρελθόντος Μαρτίου πεβόητον Ἀστυνομίαν τῆς Αὐστρίας, ὑπὸ τὸν διπλωμάτην ἐκεῖνον, ὅστις ἐζήτησε νὰ κρατῇ ὅλα ὑπὸ τὰ νεύματά του καὶ νὰ καταπνίξῃ τὰς ἐλευθερίας αὐτῶν· ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας μισθωτοὶ εἶχον ἔργον νὰ ἐξιχνιάζωσιν οὐ μόνον τὰς πράξεις, καὶ τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ τὰ διανοήματα τῶν πολιτῶν· οὕτως ἐφρόνει ἡ Αὐστρία, ὅτι κυβερνῶνται τὰ ἔθνη διὰ σιδηρᾶς ῥάβδου· τοιαῦτα μέτρα ἐπέφεραν τοὺς ἐσωτερικοὺς σπαραγμοὺς ἐκείνου τοῦ Κράτους, κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλὰ καὶ ἐπ' ἐσχάτων καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πρωτεύουσάν της ἔλαβον χώραν αἱ μεγαλήτεραι ἀντεκδικήσεις, καὶ δολοφονίαι ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας· φρίττει τις, βλέπων, ὅτι πεπολισμένος λαὸς ἀρνήσασε τοσοῦτον, ὅσον οὐδ' αὐτὰ τὰ βάρβαρα ἔθνη τὴν μεγάλην ταύτην αὐτηρότητα καὶ αὐθαιρεσίαν τῆς Ἀστυνομίας τῆς Μητροπόλεως τῆς Αὐστρίας ἐδοκίμασα ὁ ἴδιος· ὅτε κατὰ τὸ 1821 ἤθελον νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ Ἀστυνομία ἐκείνη μετὰ δίμηνον ἐπίμονον αἴτησίν μου μοὶ ἐπέτρεψε μὲν ν' ἀναχωρήσω, μοὶ ἀπηγόρευσεν ὅμως νὰ διέλθω διὰ τῆς πόλεως Λουβιάνης, ὅπου εἶχον συνέλθει οἱ Βασιλεῖς διὰ τὰ πράγματα τῆς Νεαπόλεως. Τὴν διαταγὴν ταύτην τῆς Ἀστυνομίας τῆς πρωτευούσης κατακρίνουσαι αἱ τῶν ἐπαρχιῶν Ἀστυνομίαι, μοὶ ἐπέτρεψαν νὰ διέλθω ὅθεν ἤθελον, καὶ μὲ συνώδευσαν μὲ δάκρυα, καὶ μὲ εὐχὰς ἀπερχόμενον.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι καὶ ἄλλα περφυτιμένα ἔθνη ἔχουν τὸ σύστημα τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπάρχει Ἀστυνομία περιβεβλημένη μὲ πᾶσαν δύναμιν καὶ πομπήν, ἀλλ' εἰς τὴν Ἀγγλίαν, τὴν προμήτορα τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν εἰς τὸ Λονδῖνον, ἔνθα παντοχόθεν συνέρχονται, καθ' ἡμέραν ὑπὲρ τὰς 30 χιλιάδας ξένων, ἔνθα ὁ λαὸς εὑρίσκεται εἰς ἄκραν ἔνεκα τοῦ πληθυσμοῦ ἐνδειαν, καὶ ἔνθα οἱ κάτοικοι εἶναι ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια, δὲν εἶναι Διοικητικὴ Ἀστυνομία, ἀλλ' οἱ Δήμαρχοι, ἀμέσως καὶ κατ' εὐθεῖαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκλεγόμενοι, ἐκπληροῦν καὶ τὰ ἀστυνομικὰ χρέη· καὶ διὰ τοῦτο ὅταν οἱ χαρτισταὶ ἤθέλησαν ἐσχάτως νὰ ταράξουν τὴν ἡσυχίαν τῆς πόλεως, οἱ πολῖται κατέπαυσαν ἐπιτυχῶς τὰ θορυβώδη καὶ στασιαστικὰ κινήματά των.

Εἰς τὴν Γαλλίαν τὸ σύστημα τοῦτο τῆς ἀστυνομίας εἶναι

σχεδὸν φυσικόν· Διότι οἱ Γάλλοι, τάσιν ἔχοντες εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς ἐξουσίας ὑπὸ μίαν καὶ μόνην θέλησιν, τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Κράτους, εἴτε ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς θέσεως τοῦ τόπου, εἴτε ἴσως ἐκ τῆς ὀλιγοχρονίου συνταγματικῆς πείρας των, δὲν δύνανται νὰ νοήσουν τὴν ὠφέλειαν τὴν προκύπτουσαν ἀπὸ τὴν διαίρεσιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς Νομαρχίας, ἐπαρχίας, κοινότητας κτλ. ἐκτὸς ὀλίγων, εἰς οὓς ἐνεπνεύσθη ἡ ἰδέα αὕτη. Ἐγὼ ὅμως σύμφωνα μὲ τοὺς ἐμβριθῶς καὶ ἐπιστημονικῶς τὰς συνταγματικὰς πολιτείας μελετήσαντας, φρονῶ, ὅτι ἡ παντελὴς ἀφαίρεσις τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸν λαὸν, καὶ ἡ παράδοσις αὐτῆς εἰς μίαν χεῖρα, εἶναι ὀλεθρία, καὶ πρόσφατον παράδειγμα τῶν ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων τῆς τοιαύτης ἀρχῆς, εἶναι ἡ Γαλλία αὐτὴ· τὰς παρατηρήσεις δὲ ταύτας ἐπιβεβαιοῖ καὶ ἡ ἐξῆς περικοπὴ ἐκ τῆς ἐφημερίδος τῆς Αὐγούστης περὶ τῆς συγκεντρώσεως τῆς ἐξουσίας.

« Ἀλλὰ ποῖα εἶναι τὰ Κράτη, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ « σήμερον συνταραττομένου κόσμου, διετήρησαν ἐντελῆ ἡσυ« χίαν, καὶ ἀπέδειξαν τὴν στερεότητα τῆς πολιτικῆς των οἰκο« δομῆς; ἐκεῖνα μάλιστα, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν αὐθύπαρκτον « κατάστασιν ἐπαρχιακῶν καὶ δημοτικῶν συγκημάτων. Ἡ Ἑλβε« τία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ὁλλανδία, ἡ Ἀγγλία, τὰ Ἡνωμένα Κράτη « τῆς Ἀμερικῆς. Ὅσον περισσότερον θέλει Κράτος τι νὰ συγκεν« τρώσῃ τὰς δυνάμεις καὶ ἐνεργείας τοῦ δημοσίου βίου εἰς « τοὺς γραφικοὺς θαλάμους τῆς Κυβερνήσεώς του, καὶ εἰς τὰς « φλέβας τῆς πρωτευούσης του, τόσον ὁρμητικώτερον ἐξω« θεῖται, ὡς βλέπομεν, εἰς τὸ ἀχανὲς τῆς ἐρήμου πέλαγος, « ὅταν συμπέσῃ τρικυμία· ὅταν δ' ἐξ ἐναντίας τὸ αἴσθημα τοῦ « αὐτεξουσίου ζῇ εἰς ὅλα τοῦ Κράτους τὰ σώματα, καὶ εἰς « τὰς κοινότητας, τότε πᾶς οἶκος εἶναι ἀκρόπολις τῶν ἀρχαίων « ἠθῶν, τοῦ ἀρχαίου δικαίου, καὶ τῆς προγονικῆς ἐλευθερίας. « Τὸ δημοτικὸν πνεῦμα ἐπροστάτευσε τὴν Ἑλλάδα ἐναντίον « τῆς καταστρεπτικῆς Δυνάμεως δύο χιλιάδων ἐτῶν τυραννίας « καὶ βαρβαρότητος. »

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ, καὶ δικαιολογήσῃ τὸ πρακείμενον Νομοσχέδιον, ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀποδείξῃ, ὅτι τὰ ἐγκλήματα, ἕνεκα τῶν ὁποίων καθίσταται τοῦτο ἀναγκαῖον, συμβαίνουσιν ἐνταῦθα ἀπό τινος ἐποχῆς συνεχέστερα καὶ δεινότερα, παρ' ὅ,τι εἰς ἄλλας Πρωτευούσας ἐπαρχιῶν, ὤφειλε διὰ τοῦτο νὰ μᾶς παρουσιάσῃ στατιστικὸν πίνακα τῶν ἀπὸ τῆς καθιδρύσεως τῆς Κυβερνήσεως ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχόθι πραχθέν-

των ἐγκλημάτων, διὰ νὰ ἴδωμεν, ἂν ἐδῶ ἐπράχθησαν περισσότερα, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πρὸ μικροῦ λῃσταὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν πολίτου τινός· οὐχ' ἧττον ὅμως ἀληθὲς, ὅτι καὶ εἰς Σύρον λῃσταί τινες ἐλῃστεύσαν, καὶ ἐφόνευσαν πολίτην τινα ἀθῶον καὶ πτωχόν· τὰ πλεῖστα τῶν πραχθέντων ἐγκλημάτων ἐφωράθησαν, καὶ ἐτιμωρήθησαν· δὲν βλέπω λοιπὸν ἰσχυροτέρους ἤδη γινομένους τοὺς λόγους τῆς ἀνάγκης τοῦ Νομοσχεδίου τούτου· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ πλείστου μέρους τῶν κακουργημάτων, καὶ τὴν νόμιμον αὐτῶν τιμωρίαν, ταῦτα δὲν ἐξηλείφθησαν, ἡ αἰτία ὑπάρχει ἀλλοῦ, εἰς τὴν ἔλλειψιν νόμων περὶ ξένων ὑπόπτων, ὑπηρετῶν κτλ. καὶ ὄχι εἰς ἐκείνην τῆς ἐπαγρυπνήσεως τῆς Ἀστυνομίας.

Καὶ ἄλλοτε εἶπον, καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἡ Ἀντιβασιλεία, συνισταμένη ἀπὸ ἄνδρας μᾶλλον ἡμῶν τὴν κατάστασιν τῆς κοινωνίας σπουδάσαντας, καὶ περισσοτέραν ἐπιστημονικὴν πεῖραν ἔχοντας, οὐ μόνον τοιαύτην Ἀστυνομίαν δὲν εἰσήγαγον, ἀλλὰ καὶ εὑροῦσα αὐτὴν τὴν κατήργησε διὰ Β. Διατάγματος, καὶ Νομάρχην τινὰ, τἀναντία παρατηρήσαντα, ἀπέλυσε τῆς ὑπηρεσίας· μήπως τότε δὲν συνέβαινον κακουργήματα; μήπως τότε δὲν ἔλαβε χώραν ὁ γνωστὸς καὶ τρομερὸς φόνος τοῦ Νεγρεπόντου, τοῦ ὁποίου οἱ φονεῖς οὔτε συνελήφθησαν, οὐδ' ἐτιμωρήθησαν; ἀλλ' ἡ Ἀντιβασιλεία δὲν εἶχεν ἀνάγκην τοιαύτης Ἀστυνομίας, διότι διὰ τοῦ περὶ Δήμων Νόμου συγκεντρώσασα τὴν δύναμίν της, ὅπου ἔπρεπεν, ἔθεσε τὰ θεμέλια τῆς ἐπαγρυπνήσεως τῆς ἐξουσίας ἐπὶ παντὸς ζῶντος ἐν Ἑλλάδι.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. 42 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου ὁ Ἀστυνόμος διορίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ Δημάρχου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γνωμοδότησις αὕτη δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ, ὅπως δὲν ἦτο καὶ ἐκείνη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἐπειδὴ ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παύῃ τὸν Δήμαρχον, καὶ νὰ διαλύῃ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ὅπως συνέβη ἄλλοτε, ὅτε διελύθη Δημοτικόν τι Συμβούλιον, ἐκφράσαν τὴν ἐπιθυμίαν του περὶ τῆς συνταγματικῆς μεταπολιτεύσεως, δύναται νὰ παύσῃ τὸν ἀμελοῦντα περὶ τὴν τάξιν καὶ ἡσυχίαν τῶν πολιτῶν Δήμαρχον, καὶ νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐκλογὴν ἄλλου καταλληλοτέρου, ἐπιμελεστέρου καὶ ἱκανωτέρου. Ἐκτὸς τοῦ μέτρου τούτου, ἐπειδὴ ἡ ἐνεστῶσα δημοτικὴ τῶν Ἀθηνῶν Ἀρχὴ δὲν ἐτέθη εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὰς κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις, αὐτὴ δύναται νὰ ἐπε-

νεργῇ ἐπ' ἐκείνης, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιστάσεως.

Φρονῶ καὶ ἐγὼ, ὅτι ὑπάρχει αἰτία τις τοῦ κακοῦ, ἀλλ' αὕτη κεῖται βαθύτερα, εἰς αὐτὸν δηλονότι τὸν περὶ Δήμων Νόμον, ὅστις, θέλων νὰ συγκεντρώσῃ τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καθιέρωσε διακρίσεις τῶν πολιτῶν εἰς μᾶλλον φορολογουμένους, καὶ μὴ, καὶ ἐπέφερε μεταξὺ αὐτῶν διενέξεις· καὶ ἐντεῦθεν ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ πηγάζει ἐξ ἑνὸς μέρους μόνον τῶν πολιτῶν, ὅπερ φέρει τὰς κομματικὰς διαιρέσεις, καὶ τὰς ἀντενεργείας· διότι εἶναι τῷ ὄντι ἄτοπον καὶ ἄδικον νὰ μὴν μετέχωσι τῶν ἐκλογῶν οἱ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνισθέντες πεπαιδευμένοι, βιομήχανοι καὶ πρότερον πλούσιοι, ὧν οἱ μὲν κατὰ τὸν πόλεμον τὴν περιουσίαν των κατηνάλωσαν, οἱ δὲ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος ἐπιθυμοῦντες καὶ ὑπὲρ ταύτης ἀθλήσαντας, δὲν ἐρρόντιζον περὶ ἀποκτήσεως πλούτου· τὴν πηγὴν λοιπὸν ταύτην τοῦ κακοῦ πρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ διορθώσουν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, οἵτινες ἐπίσης καὶ αὐτοὶ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἔπαθον, καὶ τῶν ὁποίων τινὲς στεροῦνται τοῦ τίτλου τοῦ μᾶλλον φορολογουμένου.

Ὀρθότερον εἶναι φρονῶ, νὰ ἐμμείνῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν κείμενον δημοτικὸν Νόμον, καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἐνταῦθα ἀναπτύξεως καὶ ἐφαρμογῆς του, διὰ νὰ δώσῃ παράδειγμα καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας· διότι μέχρι τοῦδε περὶ τῆς ἐντελοῦς ἐκτελέσεως οὐδενὸς Νόμου δὲν κατεβλήθη κατὰ δυστυχίαν ἡ ἀπαιτουμένη προσπάθεια.

Δὲν συνηγορῶ ὑπὲρ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, λέγων ταῦτα· εἶναι γνωστὸν, ὅτι δὲν εἶμαι τῶν αὐτῶν φρονημάτων μὲ τὴν πλειοψηφίαν αὐτῆς· ἀλλὰ φοβοῦμαι τὰς ἐκ τοῦ φόβου ἐντυπώσεις· διότι ὅταν τις ἀκολουθῶν τὰς ἐντυπώσεις ταύτας, θέλῃ νὰ νομοθετῇ, φοβοῦμαι, μήπως μὲ τὸν χρόνον αἰσθανθῶμεν τὴν ἀνάγκην ἄλλων ἐξαιρετικῶν Νόμων, οἷον ἐκτάκτων Δικαστηρίων κτλ. φοβοῦμαι μήπως ἀποκοιμήσωμεν τὸ Σύνταγμα, ἂν ῥητῶς δὲν τὸ καταργήσωμεν· φοβοῦμαι τὴν σύγχρουσιν τῶν Διοικητικῶν καὶ Δημοτικῶν Ἀρχῶν περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων των, καὶ τὸ ἀδύνατον τοῦ νὰ περισταλῇ ἡ ληστεία, ἡ ἀνακάλυψις τῆς ὁποίας εἶναι ἀδύνατος, χωρὶς τὴν σύμπραξιν τῶν Δημοτῶν, φοβοῦμαι τὴν Διοικητικὴν Ἀστυνομίαν, διότι εἶναι κίνδυνος νὰ καταστασθῇ μυστική, ὡς φρονῶ· καὶ ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ Νομοσχεδίου, καθ' ὃ ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ὑπάγεται ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· καὶ ὅτι ὡς

τοιαύτη εἶναι ἀποτρόπαιος· εἶναι γνωστὸν εἰς πάντας, καθὼς ἐπίσης εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων δεινῶν συνεπειῶν της, ὁ τοιοῦτος Ἀστυνόμος γίνεται ἐνίοτε ἀνώτερος καὶ αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἔγινεν ὁ φουσὲ τῆς Γαλλίας ἐπὶ Ναπολέοντος· φοβοῦμαι τέλος, μήπως δὲν πρόκειται περὶ προκαταλήψεως ἢ ἀνακαλύψεως τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ περί τινος ἄλλου σκοποῦ· τὸν φόβον δὲ τοῦτον στηρίζω εἰς τὴν ἐπιμονὴν τοῦ ὑπουργείου τοῦ νὰ μὴν ὁρισθῇ προθεσμία τῆς διαρκείας τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ἂν τοῦτο πρώτην ἤδη φορὰν εἰσήγετο, οὔτε τὴν ἐπιμονὴν τοῦ Ὑπουργείου κατὰ τῆς προθεσμίας ἤθελον ὑποπτεύσει, οὔτε σκοπόν τινα πλάγιον ἤθελον συλλάβει, ἀλλὰ καὶ ὅτε εἰσήχθη τὸ 1846 εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παρὰ τῆς πλειονοψηφίας, ἐπροτάθη ἡ αὐτὴ τροπολογία περὶ προθεσμίας τῆς διαρκείας του, ἀλλὰ δὲν ἔγινε δεκτὴ, μὲ διαφορὰν μόνον δύο ψήφων. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τοι προγνωρίζων τὴν περὶ τῆς προθεσμίας τῆς διαρκείας τοῦ Νόμου διάθεσιν τῆς Γερουσίας, δὲν ἐπρότεινεν αὐτὴν οἰκοθεν, ὅπερ ἤθελε δείξει, ὅτι ὁ Νόμος γίνεται ἐξ ἀνάγκης, καὶ θέλει παύσει ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, παρελθούσης τῆς ἀνάγκης, δικαιολογεῖται ὁ φόβος τῆς ὑπάρξεως ἄλλου τινὸς πλαγίου σκοποῦ, συγχωρήσατέ μοι, Κύριοι, τὴν δυσπιστίαν, τὴν ὁποίαν οἱ μεγάλοι πολιτικοὶ ἄνδρες θεωροῦν ὡς στοιχεῖον τῆς ζωῆς τῶν πολιτειῶν.

Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν ἀγορεύσαντα ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἡ Ἀστυνομία, εἶπε, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον δὲν εἶναι τοιαύτης φύσεως, ὁποίαν ἀποδίδει εἰς αὐτὸ ὁ προλαλήσας ἔντιμος Γερουσιαστής, καὶ μᾶς ἀνέπτυξεν ἐν ἐκτάσει.

Διττὴ εἶναι ἡ Ἀστυνομία. Ἀστυνομία ἀρσοῦσα τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ὑλικὴν βελτίωσιν ἑνὸς τόπου, καὶ Ἀστυνομία πολιτική. Ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ πολιτικῆς· ἂν ἐπρόκειτο περὶ τοιαύτης, θὰ ὑψώναμεν ὅλοι τὰς φωνάς μας κατ' αὐτῆς καὶ θὰ κατεστρέψαμεν διὰ μιᾶς τὸ Νομοσχέδιον ὅλοι, εἶμαι βέβαιος, ὁμοθυμαδὸν, ὅτε μάλιστα τοιοῦτοι Νόμοι κατηργήθησαν καὶ εἰς τὰ Κράτη ὅπου πρὸ χρόνων ἴσχυον. Ἀλλ' οὔτε ὑπάρχει οὔτε ὑπονοεῖται τι τοιοῦτον εἰς τὸ Νομοσχέδιον· καὶ οὔτε ποτὲ ἠμπορῶ νὰ πιστεύσω, ὅτι ὑπὸ τοὺς ἐλευθέρους ἡμῶν θεσμοὺς θὰ εὑρεθῇ Ἕλλην Ὑπουργὸς νὰ συλλάβῃ τοιαύτην ἐθελοντὴν ἰδέαν· δι' ἀλ-

λων προσώπων καὶ ὄχι διὰ κλητήρων, διὰ μυστικῶν καὶ ἀφθόνων χρηματικῶν μέσων, καὶ ὄχι διὰ τῶν φανερῶν καὶ μικρῶν μόνον μισθῶν τῶν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἐνδιαλαμβανομένων ὑπαλλήλων, ἐνεργεῖται ὅπου ἐνεργεῖται ἡ πολιτικὴ ἀστυνομία· καὶ εἶναι χρεία ἐν Ἑλλάδι τοιαύτης Ἀστυνομίας, ὅπου εἶναι ἐλεύθερα βήματα, ἐλευθέρα ἐφημεριδογραφία, ἀκράτητος παντοῦ καὶ ἀνεπηρέαστος λογομαχία; Τίς τῶν Ἑλλήνων κρύπτει τὸ φρόνημά του; Ὥστε ἡ Ἀρχὴ ἀνάγκην δὲν ἔχει νὰ τὸ μάθῃ διὰ τοιούτων μισητῶν καὶ ἐπιζημίων μέσων· δὲν πρόκειται λοιπὸν ποσῶς περὶ τοιαύτης Ἀστυνομίας, περὶ τὴν ὁποίαν περιεστράφησαν οἱ λόγοι τοῦ προαγορεύσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ· πρόκειται ἁπλῶς τοῦ νὰ ἀσφαλισθῶσιν οἱ κάτοικοι τῆς πρωτευούσης ἀπὸ τῶν ἐπιπολαζόντων ἐντὸς αὐτῆς κακούργων, ὑφ' ὧν τινὲς καὶ ἐζημιώθησαν καὶ ἐκινδύνευσαν μέχρι ζωῆς, καὶ ὅλοι φοβοῦνται μὴ πάθωσι· κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ κατὰ δυστυχίαν νὰ ἀρνηθῇ. Ὅτι τὰ κακὰ ταῦτα ἐπλεόνασαν, καὶ ὅτι ἀνεπαρκὴς ἐδείχθη ἡ δημοτικὴ τῆς πρωτευούσης Ἀρχὴ πρὸς παῦσιν αὐτῶν, καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν, καὶ ὅτι ἕνεκα τούτου ἔκρινεν ἡ Κυβέρνησις ἀναγκαῖον νὰ προνοήσῃ ἄλλως πως περὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν πολιτῶν. Ὑπάρχει τωόντι τοιαύτη ἀνάγκη ὁποίαν ἐκφράζει ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ ἐξαιρετικοῦ τούτου Νόμου; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα γυμνὸν καὶ καθαρόν. Ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη ἀνάγκη ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιπολαζόντων καὶ μὴ προλαμβανομένων διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀστυνομίας δεινῶν, κανεὶς δὲν δύναται νὰ τὸ ἀρνηθῇ. Τοιαύτη ἀνάγκη δὲν εἶναι δυστυχῶς προφανής· ἐφανερώθη πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν, καὶ εἰσήχθη τότε εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἴδιον τοῦτο Νομοσχέδιον καὶ ἐσυζητήθη καὶ παρεδέχθη παρὰ τῆς Γερουσίας, ὅπως εἰσάγεται καὶ σήμερον, ἀλλὰ διαλυθείσης τῆς Βουλῆς δὲν ἐτελειοποιήθη ὁ Νόμος. Ἀλλὰ πῶς τὸ παρεδέχθημεν τότε; ὅπως νομίζω θὰ τὸ παραδεχθῶμεν καὶ τώρα, *ὡς ἀναγκαῖον κακόν*. Ἄκοντες καὶ τότε πολλοὶ ἐξ ἡμῶν τὸ παρεδέχθημεν, ἄκοντες καὶ σήμερον τὸ παραδεχόμεθα· καὶ τότε τὸ ἐθεωρήσαμεν, καὶ σήμερον τὸ θεωροῦμεν ὡς ἐξαίρεσιν τοῦ γενικοῦ κανόνος, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ὡς παράβασιν, ὡς πρὸς μόνην τὴν Πρωτεύουσαν, τοῦ δημοτικοῦ Νόμου, τοῦ πολιτικοῦ θεμελίου τῶν διαφόρων κοινωνιῶν, ἐξ ὧν σύγκειται τὸ Κράτος, καὶ τῆς ἀληθοῦς βάσεως τῶν ἐλευθέρων Συνταγμάτων. Ἀλλὰ τοιοῦτοι Νόμοι, Νόμοι τῆς ἀνάγκης, δὲν πρέπει νὰ διαρκῶσιν, εἰμὴ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ καὶ ἡ προκαλοῦσα αὐτοὺς ἀνάγκη. Καὶ τὰ πλέον εὐνομούμενα, τὰ πλέον φωτισμένα, καὶ τὰ πλέον ἐλεύθερα ἔθνη ὑπόκεινται καὶ

αὐτὰ εἰς τοιαύτας ἀνωμαλίας. Ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἐξ αἰτίας τῶν δεινῶν περιστάσεών της δὲν ἔπαθε πρὸ ὀλίγου ἄλλα χειρότερα; δὲν ὑπεβλήθη εἰς στρατιωτικὸν Νόμον; ἀλλὰ μόλις παρῆλθεν ἡ ἀνάγκη, ἔπαυσε καὶ ὁ ἐξαιρετικὸς οὗτος Νόμος.

Συνήθως ἔγεινε πλέον εἰς τὴν Ἰρλανδίαν ὁ ἐξαιρετικὸς νόμος τοῦ habeas corpus, καὶ μ' ὅλον τοῦτο ὁσάκις εἰσάγεται, ὡς προσωρινῶς εἰσάγεται. Τοιοῦτον πρέπον εἶναι νὰ θεωρήσωμεν καὶ τὸν εἰσαγόμενον ἤδη Νόμον τὸν προκαλούμενον ἀπὸ τὴν ἀπαραίτητον καὶ πανθομολόγητον ἀνάγκην, ἂν καὶ πολὺ ἀπέχῃ τῆς φύσεως ἐκείνων, εἶναι ὅμως πάντοτε ἐξαιρετικός· ἀλλὰ παρεκτρεπόμενοι, ἕνεκα τῆς ἀνάγκης ταύτης, τῆς τακτικῆς ὁδοῦ, ὀφείλομεν νὰ στήσωμεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἑνόσῳ διαρκεῖ ὁ Νόμος οὗτος, εἰς τὴν καταλληλον ἐκλογὴν τοῦ ἀνδρὸς εἰς ὃν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Νόμου τούτου· Ἐπάναγκες ὁ ἄνθρωπος οὗτος νὰ χαίρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ κοινοῦ. Ἐπάναγκες νὰ ἦναι τίμιος, ἱκανὸς, ἄγρυπνος καὶ δίκαιος· μόνη τοιαύτη ἐκλογὴ δύναται νὰ φέρῃ τὰ προσδοκώμενα καλὰ ἀποτελέσματα, καὶ μόνη δύναται νὰ δικαιώσῃ καὶ τοὺς εἰς ἀσφάλειαν τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης καὶ εἰς παῦσιν τῶν δεινῶν αὐτῶν εἰσαγαγόντας, καὶ τοὺς παραδεχομένους τὸν ἐξαιρετικὸν τοῦτον Νόμον.

Παραλείπων νὰ κάμω παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ὡς ὁρκούντως πολλῶν λεχθέντων, καθυποβάλλω μόνον εἰς τὴν Γερουσίαν πραγματικά τινα συμβάντα, δικαιολογοῦντα τὴν ἀνάγκην τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· λῃστής τις ἀμνηστευθείς, καὶ μετὰ τοῦ λῃστοῦ Μπίμπησι ἐνωθείς, ἤρχετο ἐντὸς τῆς πόλεως πάντοτε, καὶ λαμβάνων διαβατήρια δι' ἑαυτὸν καὶ δι' ἄλλους λῃστάς, ἐπανήρχετο εἰς τοὺς συντρόφους του· πολλοὶ ἄλλοι λῃσταί, λῃστεύοντες ἀλλαχοῦ, διέμενον ἐδῶ· καὶ ἐσχάτως δύο ἄλλοι κατοικοῦντες τὸ πλεῖστον εἰς τὴν πρωτεύουσαν, συνελήφθησαν ἀπὸ τὸν Κ. Τσῆνον εἰς τὴν Ἀταλάντην, φέροντες διαβατήρια τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, καὶ ἀποδειχθέντες, ὅτι ἦσαν σύντροφοι τῶν εἰς τὸ Λουτράκι λῃστευσάντων.

Ἂν καὶ ἡ Ἀστυνομία Ἀθηνῶν, ἐπήνεγκεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ἔδωκε διαβατήρια εἰς λῃστάς, γνωρίζει, ὅτι καὶ αἱ ἀνώτεραι ἀρχαὶ ἔδωσαν τοιαῦτα εἰς πολλοὺς ὑποπτους, καὶ ἐπροσπάθησαν νὰ καταστήσουν τὴν Ἀστυνομίαν τοιαύτην, ὁποία εἶναι σήμερον· καὶ διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι πρέπει νὰ ζητήσωμεν τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἀλλαχοῦ.

Δὲν εἶναι μυστικὴ Ἀστυνομία, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, διότι ἄλλως ἔπρεπε νὰ χορηγῶνται καὶ τὰ μέσα τῆς συντηρήσεώς της· ἀλλὰ τὰ μέσα ταῦτα εἶναι οἱ μισθοί των, καὶ τὰ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους ἐπιψηφιζόμενα εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἂν ἡ κυβέρνησις θεωρῇ ἀναπαρκῆ τὰ μέσα τοῦ δήμου πρὸς συντήρησιν καλῆς Ἀστυνομίας, ὤφειλε ν' αὐξήσῃ ταῦτα, νὰ προσθέσῃ περισσοτέρους ὑπαλλήλους εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀστυνομίαν, καὶ ἐν γένει νὰ μεταχειρισθῇ πᾶν ἄλλο πρόσφορον μέτρον διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτήν, καὶ νὰ συνδράμῃ εἰς τὴν καλὴν καὶ ἐπιτυχῆ ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων της.

Περικωμένης κηρυχθείσης ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, ἐγένοντο δεκτά, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου ἑβδόμου, ἐπειδὴ οἱ δῆμοι, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὰς ἐντὸς τῆς περιφερείας των πραττομένας εἰς τὰ δένδρα καὶ φυτείας φθοράς, καθὼς καὶ διὰ τὰς λῃστείας, ἂν τὸ περὶ τούτων Διάταγμα ἰσχύῃ μέχρι τοῦδε, προτείνει τὰ τεθῇ ἕτερον ἄρθρον, ἐξαιροῦν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἀπὸ τὰς συναπείας τὰς ὁποίας κανονίζουν οἱ μνησθέντες νόμοι, διότι εἶναι ἄδικον νὰ ἐνέχωνται οἱ δημόται τῶν δήμων τούτων εἰς ἀποζημιώσεις, ἐνῷ δὲν μετέχουσι τῆς ἐκλογῆς τῶν προσώπων, εἰς τὰ ὁποῖα ἀνατίθεται ἡ διατήρησις τῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Δύο Νόμοι, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός, ἀφορῶσι τὴν εὐθύνην τῶν δήμων, ὁ μὲν διὰ τὰς ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν πραττομένας λῃστείας, ὁ δὲ διὰ τὰς εἰς τὰ δένδρα καὶ φυτείας φθοράς· ἀλλ' ὁ μὲν πρῶτος ὡς προσωρινός, εἶναι κατηργημένος, ὁ δὲ δεύτερος ἰσχύει· διὰ τοῦ Νόμου τούτου ὑποβάλλονται οἱ δῆμοι εἰς ἀποζημιώσεις τῶν παθόντων διὰ τὰς εἰς τὰ δένδρα καὶ φυτείας φθοράς, διότι οὗτοι δύνανται νὰ γνωρίζωσι τοὺς ἐνόχους, καὶ ὑπάπτους τοιούτων πράξεων, καὶ ἐπομένως νὰ προλαμβάνωσι τὰς τοιαύτας βλάβας, ἢ νὰ καταγγέλλωσι τοὺς αὐτουργούς. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ προκείμενοι δύο δῆμοι ἔχουσι τὴν εὐθύνην ταύτην, διὰ τοῦτο μετέχουσι, διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀγροφυλάκων, διότι ἄλλως ἤθελεν εἶσθαι ἀντίφασις τοῦ Νόμου νὰ κηρύττῃ αὐτοὺς ὑπευθύνους, χωρὶς νὰ μετέχωσι τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπιτηρούντων

τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυτειῶν καὶ δένδρων ἀγροφυλάκων· ἐκτὸς τούτων καὶ τυπικῶς ἐξεταζομένη ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, εἶναι ἀνυπόστατος, διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἶναι ὀργανικόν, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ περιλάβῃ καὶ οὐσιαστικὰς διατάξεις.

Φαίνεται μὲν, ὅτι μετέχουν οἱ περὶ ὧν πρόκειται δῆμοι τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀγροφυλάκων, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ἀλλ' ἡ μετοχὴ των αὕτη εἶναι ὅλως ἄνισος ἀπέναντι τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἐπιφυλάττει εἰς ἑαυτὴν ἡ Κυβέρνησις· Διότι, ἐπειδὴ κατὰ τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀποφασίσει διὰ Διατάγματος, τί γενήσεται ἐν περιπτώσει διαφωνίας, δύναται αὕτη νὰ φυλάξῃ εἰς ἑαυτὴν καὶ μόνην τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ μετοχὴ τῶν δήμων θέλει καταντήσει ὅλως ἰδανική· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσι ῥητῶς οἱ δύο οὗτοι δῆμοι ἀπὸ τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει εἰς τοὺς δήμους ὅλους ὁ νόμος περὶ τῶν εἰς τὰ δένδρα καὶ φυτείας φθορῶν. Ἂν δὲ ἡ πρότασις αὕτη ἀφορᾷ οὐσιαστικὴν διάταξιν, δὲν εἶναι ἄτοπον νὰ τεθῇ εἰς ὀργανικὸν Νόμον, ἐπειδὴ εἰς πλείστους τοιούτους νόμους ἀπαντῶνται καὶ οὐσιαστικαὶ διατάξεις.

Ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, ἀντέταξεν ἄλλος, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος θεωρεῖ ἐπωφελῆ διὰ τοὺς δημότας τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἀπεναντίας εἶναι ἐπιβλαβεστάτη. Ὁ περὶ εὐθύνης τῶν δήμων Νόμος σκοπὸν ἔχει νὰ περιστείλῃ τὰς εἰς τὰ δένδρα καὶ φυτείας φθορὰς διὰ τῆς ἀλληλεγγύου, οὕτως εἰπεῖν, ὑποχρεώσεως τῶν δημοτῶν, καὶ νὰ καταστήσῃ ἀνεπαίσθητον τὴν ζημίαν τοῦ παθόντος διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν συνδημοτῶν του, ὅπερ ἐπέτυχεν· ἂν λοιπὸν ἤδη ἐξαιρεθῶσιν οἱ προκείμενοι δύο δῆμοι τῆς μνησθείσης εὐθύνης, τότε οὐ μόνον ἡ φθορὰ τῶν δενδροφυτειῶν θέλει αὐξήσει, ἀλλὰ καὶ ὁ παθὼν θέλει καταστρέφεσθαι, ὡς μὴ ἔχων οὐδεμίαν ἐλπίδα περὶ ἀνορθώσεως τῆς ζημίας του· τοιαύτη προσθήκη λοιπὸν εἰς τὸ Νομοσχέδιον, θέλει ἀποβῆ μᾶλλον πρὸς βλάβην τῶν δημοτῶν τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὅταν ἀπαλλαχθῶσιν ἀπὸ πᾶσαν εὐθύνην· διότι τότε οὔτε θέλουν ἐπιτηρεῖ ἀμοιβαίως τὰς ἰδιοκτησίας των, οὔτε θέλουν καταμηνύει τοὺς ἐλάπτοντας αὐτάς.

Εἶναι δεῖγμα τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ὅταν ὅλα τὰ μέλη μιᾶς πολιτείας μετέχωσι τῆς ἐπισυμβάσης εἰς τινα συμπολίτην των ζημίας, συναισθανόμενοι τὰ χρέη τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου. διὰ τοῦτο

εἰς πολλὰ εὐνομούμενα Κράτη τὰ μέλη συνοικιῶν συσταίνουσιν αὐθορμήτως ἀλληλασφαλείας assurances mutuelles, καὶ ὑποχρεοῦνται δι' ἰδιαιτέρας συμβάσεως νὰ ἀποζημιώνουν τὸν ὁπωσδήποτε ζημιούμενον· τοιοῦτον σκοπὸν φιλάνθρωπον, καὶ σωτήριον ἔχει καὶ ὁ περὶ εὐθύνης τῶν δήμων Νόμος, ὅθεν ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι ἀνυποστήρικτος.

Ἀντέταξε τέλος ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἀλληλοϋποχρεώσεως, τὸ ὁποῖον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐξύμνησε, θεωρεῖ καταχρεπτικὸν καὶ κατακριτέον, καὶ ὅτι δὲν ἀνέχεται νὰ εἰσαχθῇ κατὰ καιροὺς ἡ Κυβέρνησις Νόμους, ὑποχρεοῦντας τοὺς πολίτας εἰς ὅ,τι ἤθελε φανῇ εἰς αὐτὴν ἀρεστόν· ἐπὶ παραδείγματι, ἡ σωφροσύνη, ἡ νηφαλιότης καὶ ἡ ἐγκράτεια εἶναι ἐκ τῶν οὐσιωδεστάτων πραγμάτων τῆς κοινωνίας, καὶ ὅμως καιρία Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀρετῶν τούτων, καὶ τοι ὑπαρχουσῶν πολλῶν καὶ μεγάλων ἑταιριῶν, σκοπὸν κύριον ἐχουσῶν τὰς μνησθείσας ἀρετάς.

Μηδεμιᾶς δ' ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ προκείμενον ἕβδομον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα τὰ Ἄρθρα 8, 9, 10, καὶ 11 ἐγένοντο παραδεκτὰ ὅπως ἔχουσι.

Ἐνταῦθα ὁ πρῶτος ἀγορεύσας λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι δι' οὓς ἐξέθεσε λόγους ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ ἐνταῦθα ἀκροτελεύτιον ἄρθρον προσδιορίζον τὴν διάρκειαν τοῦ Νόμου ἐπὶ τετραετίαν, καθ' ὅσον μάλιστα ἅπαντες συνωμολόγησαν καὶ ἤδη ὡς καὶ ἄλλοτε, ὅτι ὁ προκείμενος νόμος εἶναι ἐξαιρετικός, προκαλεσθεὶς ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῶν περιστάσεων, καὶ ὡς τοιοῦτος πρέπει νὰ καταργηθῇ, ὅταν ἐκεῖναι παρέλθωσιν· τοιαύτην γνώμην εἰσήγαγε καὶ ὑποστήριξε μὲ λόγους ἰσχυροὺς εἰς τῶν συναδέλφων μας κατὰ τὸ 1846 ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, ὡς φαίνεται εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας· ἂν ἡ διάρκεια τοῦ προκειμένου Νόμου, εἶπε, μείνῃ ἀπεριόριστος πῶς θέλομεν θεραπεύσει τὸ ἀναγκαῖον κακόν, ὡς ὠνόμασέ τις τῶν προαγορευσάντων τὸν νόμον τοῦτον· τὴν γνώμην ταύτην ἐλπίζω νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία καθ' ὅσον καὶ τότε ἀνεδείχθησαν ὑπὲρ αὐτῆς 17 ψῆφοι πρὸς 19, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ψήφων τῶν τότε Ὑπουργῶν· ὑποστηρίζαντος τὴν προπολογίαν ταύτην ἑνὸς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπέφερεν, ὅτι ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος ζητοῦντος τὴν παρα-

δοχὴν τῆς ῥηθείσης τροπολογίας, διὰ τὸν λόγον ὅτι καὶ ἄλλοτε ὑπεστηρίχθη διὰ ψήφων 17 πρὸς 19, δυνάμεθα νὰ ἀντιτάξωμεν ὅτι τὸ ἴδιον Σῶμα, τὸ ὁποῖον τὴν ἀπέῤῥιψε τότε προταθεῖσαν, δὲν εἶναι πιθανὸν νὰ τὴν παραδεχθῇ τώρα ἐπαναληφθεῖσαν· ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν δὲ τῆς διαρκείας τοῦ Νόμου ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον, εἶπεν, ὅτι δὲν δυνάμεθα ἀπὸ τοῦδε νὰ προϊδωμεν τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν θέλει ἐκλείψει ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ, καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι, ὅτι καὶ μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν, ἀρότου εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἀναφαίνεται ἐκ νέου ἡ ἀνάγκη αὐτοῦ, καὶ ἰσχυροποιοῦνται ἔτι μᾶλλον οἱ προκαλέσαντες αὐτὸ λόγοι· παρατηρεῖ περιπλέον εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἔντιμον Γερουσιαστήν, ὅτι ᾗ νόμου Κυβερνήσεως ἴδιον εἶναι, ὄχι μόνον νὰ θεραπεύῃ τὰς ἐπιγενομένας νόσους τοῦ κοινωνικοῦ σώματος, ἀλλὰ καὶ νὰ προλαμβάνῃ αὐτὰς διὰ προφυλακτικῶν μέσων, καὶ προκαταληπτικῶν μέτρων, ὡς πράττουσιν οἱ ἰατροὶ μεταχειριζόμενοι τὰ φάρμακα πρὸς ἀνάκλησιν τῆς σωματικῆς ὑγείας, ἢ τὰ ὑγιεινὰ παραγγέλματα πρὸς διατήρησιν αὐτῆς· τοιαῦτα προκαταληπτικὰ μέτρα εἶναι αἱ διατάξεις τῶν Ἀστυνομικῶν Νόμων, δι' ὧν προλαμβάνονται τὰ ἐγκλήματα καὶ κακουργήματα, τὰ ὁποῖα λυμαίνονται τὰς κοινωνίας.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὁ κατ' ἀρχὰς δεύτερον ἀγορεύσας ἐπέφερεν, ὅτι καὶ πρὸ τριῶν ἐτῶν, ὅτε κατὰ πρῶτον εἰσήχθη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν, χωρὶς νὰ εἰσαχθῇ τότε εἰς τὴν Βουλήν, ἀναγκαῖον εἶδεν τὸ νὰ προσδιορισθῇ ἡ διάρκειά του, καὶ σήμερον ἐπίσης θεωρῶ τοῦτο ἀναγκαῖον· εἶπα πρὸ ὀλίγου καὶ ἐπαναλέγω, ὅτι εἰς πᾶσαν ἐξαιρετικὴν πρᾶξιν ἀπαιτεῖται νὰ προσδιορίζηται ἡ διάρκειά της, ἔφερα εἰς πίστωσιν τούτου καὶ παραδείγματα ἄλλων ἐθνῶν, καὶ σήμερον ἀκόμη συζητεῖται ἐν ταῖς Βουλαῖς τῆς Ἀγγλίας ὁ συνήθης ἐξαιρετικὸς νόμος ὡς πρὸς τὴν Ἰρλανδίαν τοῦ habeas Corpus, ἀλλὰ καὶ τώρα καθὼς καὶ πάντοτε ὁπόταν ἄλλοτε εἰσήχθη ὁ τοιοῦτος νόμος προσδιορίζεται ἡ διάρκειά του· προκειμένου τοῦ περὶ τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Νομοσχεδίου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσήχθη τοιοῦτος ὅρος, καὶ ὁ προτείνας αὐτὸν καὶ οἱ ὑποστηρίξαντες αὐτὸν τὸν ἀνέπτυξαν καὶ μὲ ἱκανότητα καὶ μὲ ζῆλον, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν δὲν εἰσηκούσθησαν, ὑπερίσχυσεν ἡ ἐναντία γνώμη, καὶ ὁ ὅρος οὗτος ἀπερρίφθη ἐπὶ λόγῳ, ὅτι δι' αὐτοῦ ὁ νόμος ἐξασθενεῖ ὡς προσωρινός, καὶ ὅτι ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία τὸν καταργεῖ, ὅταν παρέλθῃ ἡ ἀνάγκη

δι' ἣν εἰσήχθη, καὶ κατὰ πόσον ἀπορρίπτεται; κατὰ 69 ψήφους πρὸς 11· ὁ ἴδιος οὗτος ὅρος ἐν τῇ Βουλῇ ὑπὸ πλειονοψηφίας ἀπορριφθεὶς προτίθεται ἔδη εἰς τὴν Γερουσίαν· ἂν τυχὸν ἡ Γερουσία τὸν δεχθῇ, τί μέλλει γενέσθαι; ἀνάγκη πάσα νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλήν, ἀλλ' ἐκεῖ, ὡς εἴπαμεν, ἀπορριφθὲν σχεδὸν παμψηφεί, ἀφοῦ ἐρίζημος ἐτυζκτήθη καὶ ἐξαντλήθησαν ὅλοι οἱ ὑπὲρ αὐτοῦ λόγοι, ἔστε δὲν μένει παραμικρὰ ἐλπὶς τοῦ νὰ μὴν ἀπορριφθῇ καὶ ἐκ δευτέρου, τί θὰ συμβῇ τότε, τῆς μὲν Γερουσίας παραδεχομένης, τῆς δὲ Βουλῆς ἀπορριπτούσης τὸν ὅρον τοῦτον; θὰ ἐπέλθῃ ἀμοιβὴ τῷ λόγῳ· ἀπόρριπτος ὅλου τοῦ νόμου· ποίαν τάχα ἀναλαμβάνει εὐθύνην ἡ Γερουσία ἀρνουμένη τὴν νομοθετικὴν συμπράξιν της ἐπὶ τόσον σπουδαίου ἀντικειμένου; πῶς ἔξεφρα ὅτι τοῦτο ἐπιθυμεῖ ὁ προκαλέσας Κ. Γερουσιαστής, ὁ εἰσάξας εἰς τὴν Γερουσίαν τὸν περὶ διαιρέσεως ὅρον, καὶ τοῦτο μᾶς τὸ εἶπε, καὶ μᾶς τὸ ἐπιβεβαίωσε ψηφίσας παρ' ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ λόγου κατὰ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ· ἀλλὰ δὲν ἐπιθυμεῖ τοῦτο πορρώ ἡ Γερουσία, ἡ ὁποία ἀπολαυομένη τὴν ἀνάγκην παραβλέψει καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νόμου καὶ ὅλον τὸν Νόμον. Τούτων οὕτως ἐχόντων, πρόκειται ἢ ἓν τῶν δύω, ἢ νὰ ἀπορριφθῇ ὁ Νόμος τροπολογηθείς, ἢ νὰ γένῃ θεκτὸς ἀτροπολόγητος· ἀφοῦ εἰσηγήσαμεν τὸν Νόμον τοῦτον ὡς πρᾶξιν ἀπαραιτήτου ἀνάγκης, εἶμαι, νομίζω, ἠναγκασμένος νὰ τὸν παραδεχθῶμεν μᾶλλον, ὅπως ἔχει, παρὰ νὰ τὸν ἀπορρίψωμεν ἕνεκα τῆς τροπολογίας του· διότι ἀπορριπτοντές τον ἀφίνομεν τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα πάσχει ἡ πόλις, ἀθεράπευτα, ἐλλιπόμεν τὰς δικαίας προσδοκίας τοῦ Κοινοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναβαλλόμεθα, ὡς προεῖπον, βαρυτάτην εὐθύνην· διὰ αὐτὸν τὸν λόγον βιαζόμαι νὰ μὴν ὑποστηρίξω σύμπαν τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος τροπολογίαν, ἀπαράδεκτον γενομένην ἐν τῇ Βουλῇ, ἂν καὶ τὴν θεωρῶ ἀναγκαίαν, διότι παραδεχθεῖσα ἡ τροπολογία αὕτη ὑπὸ τοῦ ἑνὸς καὶ ἀποῤῥιφθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἄλλου νομοθετικοῦ σώματος, ῥίπτει τὴν βεβαίαν καταστροφὴν τοῦ νόμου, ὅστις θεωρεῖται τόσον ἀναγκαῖος· δυοῖν κακοῖν προκειμένων τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον· καὶ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει τὸ μὴ χεῖρον εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ παραδοχὴ τοῦ Νόμου, ὅπως ἔχει, διότι καὶ οὕτως ἐκπληροῦται ὁ σκοπὸς τὸν ὁποῖον προτιθέμεθα. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὁ πρῶτος ἀγορεύσας, ἀντιτιθέμενος τὴν ὁποίαν ἐξέβαλε γνώμην, ἤθέλησε νὰ παραστήσῃ μεταφορικῶς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀπορριπτου διαιρέσεως τοῦ προκειμένου νόμου, ὡς μέσον ἀναιτητικοῦ ἢ ὑγιεινοῦ τινὸς παραγγέλματος· ἀλλ' ἐρωτῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, τίς

φρόνιμος ἰατρὸς ὑποχρεοῖ τὸν κάμνοντα καὶ μετὰ τὴν ἀνάῤῥωσιν νὰ ἐξακολουθῇ διὰ βίου τὰ αὐτὰ ἰατρικὰ, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθη πρὸς θεραπείαν τοῦ πάθους, ἢ νὰ φυλάττῃ αὐστηρῶς τὴν αὐτὴν δίαιταν, στερούμενος πάντων τῶν ἡδέων, καὶ ζῶν βίον ἀβίωτον; θέλει λοιπὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ δεσμεύωμεν τὰς ἐλευθερίας τοῦ πολίτου, χωρὶς καμμίαν ἀνάγκην, καὶ ἀφοῦ παρέλθωσιν αἱ περιστάσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἠναγκάσθημεν νὰ περιορίσωμεν πρὸς καιρὸν τὰς ἐλευθερίας του, καὶ νὰ ἐμποδίζωμεν διὰ παντὸς τὴν ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα καὶ οἱ φυσικοὶ καὶ οἱ πολιτικοὶ νόμοι καθιέρωσαν; ταῦτα πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν· πρὸς δὲ τὸν μετὰ τοῦτον ἀγορεύοντα ἔντιμον Γερουσιαστὴν παρατηρῶ, ὅτι ἡ προτεινομένη τροπολογία δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν ἀπορριφθεῖσαν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων· διότι εἰς ἐκείνην περιωρίζετο ἡ διάρκεια τοῦ νόμου ἐπὶ τρία ἔτη ὁριστικῶς, ἐνταῦθα δὲ ἠμπορεῖ νὰ ὁρισθῇ εἰς τὰ τέσσαρα καὶ περισσότερα· ἔπειτα ἡ ἀπόφασις τοῦ ἑνὸς Νομοθετικοῦ Σώματος δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ ἄλλο· ὅστις ὡρίσθη νὰ δίδῃ τὴν ψῆφόν του κατὰ τὴν ἰδίαν συνείδησιν δὲν πρέπει νὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν ἄλλου, ἂν δὲ πρόκηται περὶ ὑποχωρήσεως, οἱ νεώτεροι πρέπει νὰ ὑποχωρῶσιν εἰς τοὺς πρεσβυτέρους· ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἐμμείνει εἰς τὰ ἀποφασισθέντα, ὡς διατείνεται ὁ προαγορεύσας, δὲν βλέπω κανένα κίνδυνον ἐκ τῆς ἀναβολῆς τῆς ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου· οἱ Κ. Ὑπουργοὶ δύνανται κάλλιστα νὰ κυβερνήσουν μὲ τοὺς καιρίνους νόμους, διότι μὲ αὐτοὺς ἀνέλαβον τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Κράτους.

Πρὸς ταῦτα ἀντέτασεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὰ Νομοθετικὰ σώματα ἀνεξάρτητα ὄντα δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποχωρῶσιν ἀλλήλοις, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ προλαλήσας, ἀλλ' ἑκάτερον ψηφίζει κατὰ τὴν ἰδίαν πεποίθησιν, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζηται ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἑτέρου, διὰ ταῦτα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἤδη παραδεκτὴ παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ προκειμένη τροπολογία παμψηφεὶ σχεδὸν ἀπορριφθεῖσα. Ὁ Κ. Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λαβὼν τὸν λόγον, ἡ Ἐπιτροπή σας, εἶπεν, ἐπιφορτισθεῖσα τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ἔκαμε λόγον καὶ περὶ τῆς προταθείσης τροπολογίας, ἀλλὰ παρατηρήσασα ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ἀπόῤῥιψεν αὐτὴν παμψηφεὶ σχεδὸν, καὶ ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη κατὰ τὸ 1846, περιωρίσθη νὰ συστήσῃ εἰς τὴν ἔκθεσίν της τὴν κατάργησιν τοῦ προκειμένου νόμου, ἅμα ἐκλείφουν τὰ προκαλέσαντα αὐτὸν αἴτια, καὶ τὴν ἐκλογὴν

τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ. Προταθέντος λόγου καὶ περὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν καταλληλον διορισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀστυνομίας, εἰς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἶπε, προεκαλέσθη ἀπὸ ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, ἀλλὰ διὰ νὰ ᾖρχῃ τὸ παθούμενον ἀποτέλεσμα πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ συνοδευθῇ καὶ μὲ τὰ καταλληλα μέσα, διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συγκληθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ διορισμὸς καταλλήλων προσώπων, ἐξ ὧν οὐσιωδῶς ἐξαρτᾶται τὸ καλὸν ἀποτέλεσμα· εἰς ἐναντίαν δὲ περίπτωσιν, λέγω ἀπὸ τοῦδε, θέλει ἀποδοθῇ ἡ ἀποτυχία, ὄχι εἰς τὴν ἔλλειψιν τῶν νόμων, ἢ ἄρνησιν χορηγήσεως μέσων, ἀλλ' εἰς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα παμψηφεὶ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἀπεράσισε νὰ συσταθῇ στενῶς εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν παρόντα κατὰ τὴν συζήτησιν, ὅστις διεβεβαίωσε ὅτι θέλει ἐνεργήσει κατὰ τὰς εὐχὰς τῆς Γερουσίας, καὶ θέλει δώσει ὅλην τὴν προσοχὴν εἰς τὸν καταλληλον ἐκλογὴν τοῦ προσωπικοῦ, πεπεισμένος ὅτι ἡ ἀκαταλλήλος ἐκλογὴ τοῦ προσωπικοῦ εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν, φέρει ὅλα τὰ κακὰ ἀποτελέσματα.

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἐτέθη εἰς ψηφοφορίαν τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐγένετο παραδεκτόν, ὅπως εἰσήχθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, διὰ ψήφων 27 κατὰ 10.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀνέγνωσε τὸ περὶ ἀναπληρωτικῆς ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849 ἐνόρκων Νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849 ἐνόρκων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τινὰ τῶν ἐπαρχιακῶν συμβουλίων τοῦ Κράτους δὲν συνῆλθον μέχρι τοῦδε, διὰ νὰ ἐκλέξωσι τὸν ἐπιβάλλοντα αὐτοῖς ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων τῶν κακουργιοδικείων τοῦ 1849, οὐδ' εἶναι ἐλπιζόμενον νὰ συγκροτηθῶσι ταχέως πρὸς τὸν διαληφθέντα σκοπόν.

Ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ἡ Κυβέρνησις ἀσχολεῖται ἤδη εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν διατάξεων τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων νόμου,

ἐκ τῆς ἀτελείας τῶν ὁποίων προκύπτει ἡ κατ' ἔτος καθυστέρησις τῆς συγκροτήσεως διαφόρων ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἐνόμισεν ἀφ' ἑτέρου ἀναγκαῖον, διὰ νὰ μὴ ἀναβάλλεται περαιτέρω ἡ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παραπεμφθέντων ὑποδίκων ἀναγκαία συγκρότησις τῶν κακουργιοδικείων, νὰ εἰσάξῃ νομοσχέδιον περὶ προσωρινῆς ἀναπληρώσεως τῶν ἐλλειπόντων ἐνόρκων, ἐνεργηθησομένης καθ' ἣν τρόπον καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου τῆς 17 Ἰουνίου 1848.

Ὑποβάλλω διὰ ταῦτα εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ τοιοῦτο νομοσχέδιον, ὅπερ εὐρήκησθε ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαρτίου 1849.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τῶν ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργῶν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον αὐτῆς συζητουμένου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀπὸ 17 Ἰουνίου 1848 περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων νόμος ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἔτος 1849.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Μαρτίου 1849.

Ο Θ Ω Ν

Ἀνέγνωσεν ὡσαύτως καὶ τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς δραχ. 696 : 16 ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου 1 ἄρθρ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848 Νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ.

Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 696 16/00 εἰς τὸ κεφ. Γ. ἄρθρ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Αἱ ὑπηρεσίαι ἐπροκάλεσαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν μετάθεσιν διαφόρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων, δι' ἣν ἐξαντλη-

θείσης τῆς ἀρχικῆς ψηφισθείσης ποσότητος δραχμὰς 2100, ἀπαιτεῖται προσέτι ἓν ποσὸν δραχ. 696 16,00 διὰ νὰ πληρωθῶσιν ὅσα ἀκόμη ὀφείλονται πρὸς διαφόρους μετατεθέντας.

Τὴν χορήγησιν τῆς πιστώσεως τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ ἐξαιτούμενος διὰ τοῦ συνημμένου νομοσχεδίου, ψηφισθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ΛΖ' συνεδριάσεως αὐτῆς, θεωρῶ ἁρμόδιον νὰ πληροφορήσω τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἂν καὶ ἡ ζητουμένη ἤδη νὰ ψηφισθῇ ποσότης τῶν δρ. 696: 16/00 φαίνεται αὔξησις εἰς τὰ διὰ τὸ 1848 ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὁποίου διευθύνω ὑπουργεῖον, ἐν μέγα ὅμως ποσὸν δραχ. 60,000 αἴτινες πιθανῶς θέλουν περισσεύσει ἐξ αὐτοῦ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἀποχρῶν λόγος νὰ πείσῃ τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἀντὶ αὐξήσεως θέλει προκύψει ἐπαισθητὴ ἐλάττωσις εἰς τὰς ψηφισθείσας δαπάνας τοῦ ὁποίου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προΐσταμαι κλάδου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Φεβρουαρίου 1849.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΔΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τῶν ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας θέλει τὸ ὑποστηρίξει συζητουμένου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν τ' ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. ἄρθρου 2 τοῦ διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848 προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ, συμπληρωτικὴ πίστωσις δρ. 696: 16,00

Ἄρθρ. 2. Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Φεβρουαρίου 1849.

ΟΘΩΝ.

Γ. Α. ΡΑΔΔΗΣ. Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσι καὶ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ τμήματα διὰ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν

3 ὥραν Μ. Μ. ἀναγγείλας εἰς ἡμερησίαν διάταξιν τὰς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, καὶ τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι ΜΕΞΗΣ
Σ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 12 Μαρτίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς ἀνέγνωσε τὸ περὶ ἀναγέρσεως τινῶν ἐκ τῶν διαλελυμένων Μονῶν Νομοσχέδιον, καὶ τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἐν τῇ Βουλῇ συζητηθὲν, καὶ παρ' αὐτῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἀναγέρσεώς τινων ἐκ τῶν διαλελυμένων μονῶν.

Ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίν μου τῆς 11 τοῦ παρελθόντος μηνὸς, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτεται ὧδε, θέλετε παρατηρήσει τοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον.

Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ εἰς αὐτὴν ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ἐπήνεγκεν ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ Α'. τὴν ἑξῆς τροπολογίαν ἀντὶ τῆς ἐκφράσεως « κατὰ τὰς περὶ τῶν διατηρουμένων μονῶν γενικὰς διατάξεις » τὴν « κατὰ τὰς περὶ συστάσεως καὶ διατηρή-

σεως τῶν μονῶν γενικὰς διατάξεις· » διότι ἐθεωρήθη ἡ τροπολογία αὕτη, ὡς διασάφησίς τις τοῦ δικαιώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Βασιλείου εἰς τὸ γνωμοδοτεῖν ἐν περιπτώσει συστάσεως καὶ διατηρήσεως μονῆς τινος, κατὰ τὸν § 2 τοῦ 14 ἄρθρου τοῦ ὀργανικοῦ Βασιλικοῦ Διατάγματος 23 Ἰουλίου 1833· ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ Β'. προσετέθη » « τὰ δὲ πολυετῶς ἐνοικιασθέντα κτήματα τῶν περὶ « ὧν ὁ λόγος μονῶν, θέλουσιν ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἀνήκουσαν « μονὴν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς περὶ ἐνοικιάσεως προθεσμίας· » παρεδέχθημεν τὴν προσθήκην ταύτην ὡς προνοητικὴν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, καὶ πρὸς ἐντελῆ ἀπαγόρευσιν τοῦ νὰ μὴ συνεννοηθῶσί ποτε μοναχοὶ μετὰ πολυετῶν ἐνοικιαστῶν καὶ ἐναλλάξ, πρὸς διάλυσιν ὑφισταμένης πολυετοῦς ἐνοικιάσεως κτημάτων ἐκκλησιαστικῶν· καὶ τέλος προσετέθη Γ'. ἄρθρον, τὸ, « εἰδικὸς « νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς « περιουσίας τῶν μονῶν καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν, » πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ κανονισθῆ διὰ νόμου εἰδικοῦ, οὐ μόνον ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως καὶ τῆς λογοδοσίας τῶν μοναστηριακῶν συμβουλίων ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινωφελὴς χρῆσις, εἰς ἣν θέλουν ὑποχρεωθῆ αὐτὰ ταῦτα τὰ μοναστήρια νὰ συντρέχωσι.

Τόσον τὴν τροπολογίαν, τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἐπήνεγκεν ἐν τῷ Α'. ἄρθρῳ, καθὼς καὶ τὰς δύο προσθήκας, τὴν μὲν ἐν συνεχείᾳ τοῦ Β'. τὴν δὲ ὡς Γ'. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου τεθεῖσαν, ἐυιώρησα καταλλήλους, καὶ ἑπομένως ἀποδεκτὰς, κατὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ γενομένας συζητήσεις, ἐν ταῖς ΝΑ'. καὶ ΝΒ'. συνεδριάσεσιν αὐτῆς, τῶν ὁποίων τὰ πρακτικὰ ἐπισυνάπτονται ὧδε.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Μαρτίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως
Ὑπουργὸς Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον συζητηθὲν εἰς τὴν Βουλὴν

κατὰ τὰς ΝΑ'. καὶ ΝΒ'. συνεδριάσεις, καὶ γενόμενον δεκτὸν παρ' αὐτῆς μὲ μίαν τροπολογίαν καὶ δύο προσθήκας, τὰς ὁποίας παραδεχόμεθα, θέλει εἰσαχθῆ ἀπὸ τὸν ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ταῦτα.

Α') Ἐκ τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ ὑπαρχουσῶν διαλελυμένων μονῶν, ὅσων εὔλογοι αἰτίαι ἤθελον ἀπαιτήσει τὴν ἀνέγερσιν, αὗται δύνανται ν ἀποκατασταθῶσι κατὰ τὰς περὶ συστάσεως καὶ διατηρήσεως τῶν μονῶν γενικὰς διατάξεις.

Β') Εἰς τὰς ἀνεγερθησομένας οὕτω μονὰς θέλουσιν ἀποδοθῆ τὰ κτήματα, ὅσα ἑκάστη τούτων εἶχε πρὸ τῆς διαλύσεώς της, ἐκτὸς ἐκείνων ἅτινα τυχὸν ἐξεποιήθησαν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος 29 Ἀπριλίου 1843. Τὰ δὲ πολυετῶς ἐνοικιασθέντα ἀκίνητα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος μονῶν, θέλουσιν ἀποδοθῆ εἰς τὴν ἀνήκουσαν μονὴν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς περὶ ἐνοικιάσεως προθεσμίας.

Γ') Εἰδικὸς νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν μονῶν καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Μαρτίου 1849.

ΟΘΩΝ

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα καὶ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ τμήματα διὰ νὰ διορισθῆ, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἤρξατο ἑπομένως ἡ συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, καὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεων αὐτῆς.

1) Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 263, καὶ 63 τοῦ Γ. Κουραργυράκη, ἐνεκρίθη ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ διευθυνθῶσιν αὗται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, μὲ τὴν προσθήκην τοῦ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ δίκαια τοῦ ἀναφερομένου.

2) Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 265 ἐνεκρίθη ὡσαύτως ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ διευθυνθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

3) Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Καρνέσι τοῦ δήμου Κλείτορος τῆς Ἐπαρχίας Γόρτυνος, γενομένης προτάσεως ἐκ μέρους τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ ἀναβληθῇ ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις, καὶ νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ δώσῃ πληροφορίας, καθόσον ἐν γνώσει τοῦ πράγματος ὤν, δὲν ἐπέφερε μέχρι τοῦδε τὴν νόμιμον καὶ δικαίαν θεραπείαν ἐπὶ τῶν παραπόνων τῶν ἀναφερομένων, ἐτροποποιήθη ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διευθυνθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορὰ εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις θέλει δώσει ἀκολούθως ἐπὶ Συναφορίσεως τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

4) Ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 16, 17, 19, 25, 33, 65, 72, 74, 81, καὶ 82, ἐναριθμησαν αἱ ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

5) Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83 ἀναφορᾶς τοῦ Τυπογράφου, καὶ Βιβλιοπώλου Ι. Α. Πανελληνίου, ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, παρόντος καὶ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ, ἐπρότειναν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ πρέπει νὰ συσταθῇ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διότι δύω τῶν μελῶν αὐτοῦ, οἱ ΚΚ. Γλαράκης, καὶ Μαυρομιχάλης, ὡς ὑπουργοὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἄλλοτε ἐνεργήσαντες ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης θέλουσι σκεφθῇ καὶ ἀποφασίσει τὰ δέοντα μὲ τὸν νῦν ὑπουργὸν· ἀντιτάττοντος δὲ ἄλλου, ὁ προαγορεύσας ἐπρόφθασεν, ὅτι ὁ ἀναφερόμενος ζημιοῦται σημαντικῶς, διότι ἀφοῦ ἐξώδευσεν ὑπὲρ τὰς 3 χιλιάδας δραχμὰς εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐγκειριδίου τῶν γαλλικῶν μαθημάτων, στηριζόμενος εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου ἐκδοθείσαν κατὰ συνέπειαν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς συμφώνως μὲ τὸ ἀριθ. 123 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος, καὶ ἀφοῦ ὁ Κ. Μαυρομιχάλης ἐδέχθη αὐτὸ δι' ἐγκυκλίου κατὰ τὸν παρελθόντα Αὔγουστον εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους, ὡς τὸ μόνον κατάλληλον διδακτικὸν βιβλίον ἀπὸ τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὁ νῦν ὑπουργὸς ἐξέδωκεν ἄλλην ἐγκύκλιον καταργήσας τὴν πρώτην, εἶναι λίαν δίκαιον νὰ ἀποζημιωθῇ, καὶ τοῦτο ἀνατίθεται εἰς τὴν δικαιοσύνην καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅστις δὲν θέλει ἀνεχθῇ νὰ καταστραφῇ ὁ ἀναφερόμενος ἐνεργήσας κατὰ νόμον καὶ ἐπὶ τῇ πίστει πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς κυβερνήσεως.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπρόφθασεν, ὅτι ἐκδοὺς τὴν μνησθεῖσαν ἐγκύκλιον σκοπὸν δὲν εἶχε νὰ καταργήσῃ τὴν τοῦ προκατόχου του,

ἀλλ' ἀρκέσθη εἰς τοὺς Διδασκάλους τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλληλοτέρου βιβλίου πρὸς διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους, 1) διὰ νὰ ἦναι ὅσον τὸ δυνατὸν ἡ διδασκαλία ὁμοιόμορφος, ὅταν γίνεται χρῆσις τῶν αὐτῶν βιβλίων, 2) διὰ νὰ μὴν ὑποχρεοῦνται οἱ μαθηταὶ, ἐνδεεῖς ὄντες, νὰ ἀγοράζωσιν ἄλλα βιβλία, καὶ 3) διὰ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ βιβλιεμπορία, τὴν ὁποίαν πολλοὶ μεταχειρίζονται πρὸς ἴδιον ὄφελος, διότι ἄλλος θέλων εἰσάγεσθαι καθ' ἡμέραν ἄλλα ἀντ' ἄλλων διδακτικὰ βιβλία μὲ ζημίαν ὑλικὴν καὶ λύπην τῶν μαθητευομένων.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐνδεεῖς μαθητὰς, τῶν ὁποίων κήδεται τόσον ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὁ ἀναφερόμενος ὑπεσχέθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ὀφείλει δίδει τὸ βιβλίον του ἀμισθὶ εἰς αὐτοὺς, ὅταν φέρωσιν ἀπόδειξιν τοῦ Γυμνασιάρχου, ὅτι εἶναι πένητες.

Ἐντεῦθεν ἔμειναν ἐκκρεμὴς ἡ συζήτησις, παρατηρηθέντος, ὅτι τὸ Σῶμα δὲν ἦτον πλῆρες, ἀπογωρησάντων τινῶν ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΛΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσογέλος
Σ. Θεοχαροπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Μαρτίου 1849 ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς πρωτοκόλλου Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν, κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀσθενοῦντος τοῦ Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνώσθησαν δύο ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν, ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ Ναυαγελίου περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἐκ δρ. 696 : 16 ἐπὶ τοῦ κεφ. Α. ἄρθρ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιο-

σύνης, ἡ δὲ ἑτέρα ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849 ἐνόρκων, ἐχούσας ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς δεκάτης Μαρτίου καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἀκούσαντες καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοὺς λόγους, δι' οὓς ἠναγκάσθη νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην εἰς τὴν τακτικὴν πίστωσιν ἥτις χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1848, ἐκτιμήσαντες τοὺς λόγους αὐτοὺς, καθ' ὃ στηριζομένους εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ βελτιώσεως τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας πέρυσι ψηφισθέντων, τῶν περὶ αὐξήσεως π. χ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφετείων κτλ. ἐπεισθημεν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ συνιστῶμεν τοῦτο εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Σ. Σώματος τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Μαρτίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος
Ἰω. Θεοτόκης
Γ. Δαρειώτης.
Χ. Παππαπολίτης
Γ. Ψύλλας

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849 ἐνόρκων, τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν καὶ τὰ πρὸς συζήτησιν αὐτοῦ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ παρετήρησεν ἐκ τούτων ἁπάντων, ὅτι ὁ περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων ψηφισθεὶς καὶ δημοσιευθεὶς Νόμος τῆς 9 Ἰουλίου 1848 ὑπάρχει εἰς ἐνέργειαν, καὶ κατ' αὐτὸν γίνεται ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἡ ἐκλογὴ τῶν ὑποψηφίων Ἐνόρκων, ἀλλ' ἐπειδή τινα τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δὲν συ-

νῆλθον κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, οὐδὲ εἶναι ἐλπιζόμενον νὰ συγκροτηθῶσι ταχέως διὰ νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ παρὰ τοῦ Νόμου τούτου ἐπιβαλλόμενον αὐτοῖς καθῆκον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ των ἀναλογούντων ὑποψηφίων Ἐνόρκων, καὶ δύναται ὡς ἐκ τούτου νὰ προκύψῃ ἀναβολὴ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν εἰς τὰ Κακουργιοδικεῖα παραπεμφθέντων ὑποδίκων, ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὅπερ προτείνεται τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων ἐνόρκων, ἐνεργηθησομένην καθ' ὃν τρόπον ἐνεργήθη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου τῆς 17 Ἰουνίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας λαβοῦσα παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ προφορικὰς πληροφορίας, καθ' ἃς δεκαὲξ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τοῦ Κράτους δὲν συνῆλθον μέχρι τοῦδε, καὶ πεισθεῖσα ἐκ τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς περὶ τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παραδέχεται αὐτὸ κατὰ πλειοψηφίαν, ὅπως ἔχει, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του καὶ εἰς τὸ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Μαρτίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος
Γ. Δαρειώτης
Χ. Παππαπολίτης
Ἰω. Θεοτόκης
Γ. Ψύλλας

Ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῶσι τὰ διαληφθέντα Νομοσχέδια τὴν ἐλευσομένην δευτέραν 21 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, θεωρηθείσης παριττῆς τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἐκθέσεων, ὡς μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης τροπολογίας παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων τούτων.

Ἐπομένως ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως κατὰ τὴν προλαβοῦσαν, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἡ Γερουσία, εἶπε, δὲν ἀπεράνθη κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπρότεινε τροπολογίας τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, τοῦ νὰ συστηθῇ δηλονότι ἡ ἀναφορὰ τοῦ Τυπογράφου καὶ βιβλιοπώλου Ἰω. Βασιλοπούλου εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ ὄχι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ὡς ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ἤδη ἐπαναλαμβάνων ὅσα καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν

ἐκείνην ἐξέθεσα, προσθέτω, ὅτι δὲν ἐπρότεινα τὴν τροπολογίαν ταύτην διὰ νὰ προσβάλω τὸν κύριον Ὑπουργὸν, ἀλλὰ διότι φρονῶ, ὅτι τρεῖς τῶν νῦν Ὑπουργῶν, ἀλληλοδιαδόχως Ὑπουργοὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν διατελέσαντες, δύνανται νὰ συσκεφθῶσιν ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ περὶ τῆς ἀντιράσεως τῆς ἐγκυκλίου τοῦ νῦν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ πρὸς τὰς τῶν δύο ἄλλων προκατόχων του, καὶ νὰ ἐπιφέρωσι τὴν προσήκουσαν θεραπείαν· διὰ νὰ γένῃ δὲ κατανοητὴ ἡ ἀντίρασις αὕτη, καθυποβάλλω εἰς τὴν Γερουσίαν τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγκυκλίους, καὶ ὅλα τὰ ἔγγραφα τὰ ἔχοντα σχέσιν μὲ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

Εἰπόντος τινὸς, ὅτι ἀρκούντως ἀνέπτυξεν ὁ προαγορεύσας τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, διαλαβὼν περὶ τῶν ἐγκυκλίων, καὶ τῶν ἄλλων ἐγγράφων, καὶ ὅτι διὰ ταῦτα θεωρεῖ περιττὸν τὴν ἐπανάληψιν, ἡ Γερουσία, συναινέσαντος καὶ τοῦ προαγορεύσαντος, παρεδέχθη τὴν διαληφθεῖσαν γνώμην, καὶ ἀπεράσισε νὰ συσταθῇ ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

Ἀναγνωσθεῖσα ἔπειτα ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78 ἀναφορᾶς τῶν κλητήρων τῆς Γερουσίας, ζητούντων αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας των, ἐγένετο παραδεκτή.

Ἀναγνώσθη μετὰ ταῦτο ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ὑπ' ἀριθ. 5261 καὶ ἀπὸ 16 Μαρτίου ε. ε. κοινοποιοῦντος εἰς τὸν Κ. Πρόεδρον, ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χ. Βλάσσης, ἀπεβίωσεν εἰς Ναύπλιον, κατὰ τὴν νύκτα τῆς 12 πρὸς τὴν 13 τοῦ παρόντος, ἐγένετο δὲ ἡ κηδεία αὐτοῦ μετὰ τῆς προσηκούσης λαμπρότητος, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ἐπισυνημμένον ὑπ' ἀριθ. 1761 καὶ ἀπὸ 14 Μαρτίου ἔγγραφον τοῦ Νομάρχου Ἀργολίδος· πρὸς ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντέταξεν, ὅτι ἐκ τοῦ πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον ἐγγράφου τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Παππαλεξοπούλου, τῆς 14 Μαρτίου, καὶ ἐξ ἰδιαιτέρων ἄλλων γραμμάτων τοῦ ἰδίου βεβαιοῦται τὸ ἐναντίον, ὅτι ὁ Κ. Νομάρχης Ἀργολίδος καὶ τοι προσκληθεὶς ἐγγράφως νὰ διατάξῃ τὰς ἀνηκούσας τιμὰς εἰς τὴν κηδείαν τοῦ μακαρίτου, καὶ αὐτὸς καὶ ὁ κ. χρυσοχόος ἀπεποιήθησαν, μ' ὅλας τὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν πρὸς αὐτοὺς ὁ ἴδιος, καὶ ἄλλοι ἐγγράφως καὶ προφορικῶς, ὑποβάλλοντες τὸν ἰσχύοντα παρ' ἡμῖν Γαλλικὸν Κανονισμὸν· καὶ ὅτι ὁ Κύριος Νομάρχης ἀναφέρων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὅτι συνώδευσε τὴν ἐκφορὰν μετὰ

τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐβεβαίωσεν, ὅτι ἡ κηδεία ἔγεινε μετὰ τῆς προσηκούσης λαμπρότητος.

Εἶναι ἀληθὲς, εἶπεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἀπεδόθησαν εἰς τὸν νεκρὸν τοῦ Κ. Βλάσση αἱ προσήκουσαι τιμαί. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Γαλλικὸς Κανονισμὸς, ὁ ἰσχύων καὶ παρ' ἡμῖν, εἶναι ἀσαφὴς, προτείνει νὰ ἀναβληθῇ ἡ προκειμένη συζήτησις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, διὰ νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερα.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀναβολὴν τῆς προκειμένης συζητήσεως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου.

Ἀναγνωσθεισῶν ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Νοταρᾶ, καὶ Γ. Παππαλεξοπούλου, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου τριακονθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας, λόγῳ ἀσθενείας, ἐπιβεβαιουμένης διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ, τοῦ δὲ δευτέρου τεσσαρακονθήμερον ἄπουσίαν ἄδειαν, ἵνα τακτοποιήσῃ τινὰ τῶν οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν ἀμφοτέρων τὰς αἰτήσεις.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τῶν εἰρημένων Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Κ. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Χρυσόγελος
Ι. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Μαρτίου 1849 ἔτους δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀσθενοῦντος τοῦ Γραμματέως Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Μέξη,

ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην.

Ἀπαγγειλάντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν α΄ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, καὶ β΄ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849 ἐνόρκων.

Ἀναγνώσθη τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον, καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 5, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 10 τοῦ λήγοντος μηνός.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ του παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 22 κατὰ 6, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 10 τοῦ λήγοντος μηνός.

Γενομένου δὲ λόγου περὶ τῆς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἀναβληθείσης συζητήσεως, ἀφορώσης τὴν κηδείαν τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Κ. Βλάσση, ὁ Γαλλικὸς στρατιωτικὸς Κανονισμὸς, εἰπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶναι ἀσαφὴς, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἀπορασίσῃ, νὰ ἀποδιδῶνται αἱ στρατιωτικαὶ τιμαὶ εἰς τοὺς ἀποθνήσκοντας Γερουσιαστὰς, καθότου καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις ἀπένειμε αὐτὰς μέχρι τοῦδε εἰς τοὺς ἐνταῦθα ἀποθανόντας.

Πᾶσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, ἐπέρρητον ἄλλως, εἶναι ἄνευ ἀποτελέσματος, διότι δὲν δύναται νὰ ὑποχρεώσῃ τὴν Κυβέρνησιν· φρονεῖ ὅμως ὀρθὸν νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερα περὶ τούτου, καὶ ρωτίσῃ τὴν Γερουσίαν.

Τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην παραδεχθεῖσα ἡ Γερουσία, διώρισε μέλη τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐπιτροπῆς τοὺς ΚΚ. Γεώργιον Ψύλλαν, Σ. Τρικούπην, καὶ Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνην, ἡ ὁποία θέλει καθυποβάλλει εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν γνώμην της ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Μαρτίου 1849. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Παρατηρήσαντός τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἡ Γερουσία δύναται νὰ συνεδριάζῃ τοῦ λοιποῦ παρόντων μόνων 26 μελῶν, διότι ἅπαντες οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ εἶναι 49, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν παρατήρησιν ταύτην, ὡς συνάδουσαν μὲ τὸ Σύνταγμα.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Θεοχαρόπουλος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Ἀπριλίου 1849. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην,

άπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἐπομένως ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Κ. Κανάρη πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, κοινοποιοῦντος, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ηὐδόκησε ν' ἀποδεχθῇ τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παραίτησιν τῶν ΚΚ. Α. Μαυρομιχάλη Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Δ. Βούλγαρη ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Γ. Α. Ῥάλλη ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ νὰ διορίσῃ Ὑπουργοὺς τοὺς ΚΚ. Κίτσον Τσαβέλαν Ὑποστράτηγον καὶ Βουλευτὴν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Δ. Χρηστιδῆν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Δυκοῦργον Κρεστενίτην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τὸν Ἰω. Δ. Ἀντωνόπουλον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης· τὸν δὲ Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Γλαράκην Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν μετατίθεσιν ὡς τοιοῦτον εἰς τὸ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἑπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1849.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ὑποβάλλεται εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν, Κύριοι Γερουσιασταί, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως.

Κρίνων δὲ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω ἐνταῦθα τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὁρμηθεῖσα ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἐνάκρινε νὰ ἐξακολουθήσῃ κ' ἐφέτος τὸ αὐτὸ φορολογικὸν σύστημα, διότι οὗτοι ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ προκατόχου μου, ἧς ἀντίγραφον παρασυνάπτω τῇ παρούσῃ, περιορίζομαι νὰ σημειώσω τὰς ἐπενεχθείσας ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ τροποποιήσεις, κατὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 2.

Μετὰ τὰς λέξεις « κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 14 τοῦ ΠΓ', Νόμου »

ἡ Βουλὴ προσέθηκε τὰς λέξεις « εἰς μίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἀποθηκῶν » διὰ νὰ καταστήσῃ οὕτω τὴν διάταξιν πληρεστέραν. Τὴν δὲ τελευταίαν τοῦ ἄρθρου περίοδον, ἥτις ἀρχικῶς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ εἶχεν οὕτω « πᾶσα δὲ κατὰ « τὴν εἰς τὴν ἀποθήκην παράδοσιν προκύπτουσα ἔλλειψις, ἢ « ἀναφαινομένη νόθευσις τοῦ φόρου, καταψηφίζεται εἰς βάρος « τοῦ ἐνοικιαστοῦ » ἡ Βουλὴ συνεπλήρωσε διὰ τῶν λέξεων « ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τ' ἁλώνια, εἴτε ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην » προσθέσασα ἐπὶ τέλους « ὅστις δύναται αὐτοπροσώπως, ἢ « δι' ἀντιπροσώπου νὰ παρευρίσκηται κατὰ τὴν τοιαύτην « παράδοσιν. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 4.

Μεταξὺ τῶν λέξεων « ὁ ἐνοικιαστὴς καλεῖ δύο μάρτυρας ὑπογράψοντας αὐτὸ » παρενέθηκεν ἡ Βουλὴ « ἐξ ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ πάρεδρος ἢ ὁ ἱερεὺς τοῦ χωρίου » ἐν δὲ τῷ τέλει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προσέθηκε τὸν παράγραφον « ἅμα δὲ γενῇ κατὰ τὸ ἄρθρ. 14 τοῦ ΠΓ'. Νόμου κλπ. »

Ἐπὶ τῶν ἄρθρ. 7 καὶ 8.

Παρὰ τὴν ἄμεσον εἴσπραξιν τοῦ ἐγγείου φόρου ἐπὶ τοῦ ἐλαίου προτιμήσασα ἡ Βουλὴ τὴν δι' ἐνοικιάσεως διάθεσιν αὐτοῦ ὡς συμφερωτέραν, μέτρον, ὅπερ δὲν ἐδυσκολεύθην νὰ παραδεχθῶ, ὑπ' ὄψιν ἔχων τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως, συνδυάζομένα μὲ τὴν ἀξίαν τῆς παραγομένης προσόδου, διήρεσε τὴν ἀρχικῶς τεθεῖσαν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ διάταξιν ὑπὸ τὸν ἀριθ. 7 εἰς δύο, καὶ εἰς μὲν τὸ ἄρθρ. 7 περιέλαβε τὸν τρόπον τῆς βεβαιώσεως καὶ διαθέσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, εἰς δὲ τὸ ἄρθρ. 8 ἐκανόνισε τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς τῶν δι' ἐκτιμήσεως ἐξακριβουμένων φόρων, μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ἀντὶ νὰ πληρώνηται ὁ φόρος τῶν καπνῶν κλπ. τοιούτων τὸν Σεπτέμβριον, ὡς εἶχεν ἀρχικῶς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἀνάγκαζε τὴν ἐποχὴν τῆς πληρωμῆς εἰς τὴν ἀ. Ὀκτωβρίου ὅπως καὶ πέρυσιν.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων διατάξεων οὐδεμίαν ἡ Βουλὴ ἐπήνεγκε τροπολογίαν, παραδεχθεῖσα αὐτὰς ὅπως ἔχουν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν Ἀπριλίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1849

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ὅπως ἔχει παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἀπριλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν

Ψηφισάμενοι ὁμοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου π. ἔ. Νόμος ΠΓ'. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1849, καθόσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν παρόντα.

Ἄρθρον 2.

Εἰς πᾶσαν κεντρικὴν ἀποθήκην θέλει χρησιμεύθῆ κοιλὸν δημόσιον ἴσης χωρητικότητος τοῦ κοιλοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, δι' οὗ θέλουν παραλαμβάνεσθαι τόσον οἱ παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν ὀφειλόμενοι, ὅσον καὶ οἱ πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου κρατούμενοι ὑπέγγυοι καρποί. Ὀφείλει ἑτοίμως πᾶς ἐνοικιαστὴς νὰ καταμετρᾷ ἐπὶ τῶν ἁλωνίων τοὺς καρποὺς διὰ κοιλοῦ ἴσης χωρητικότητος μὲ τὸ τῆς ἀποθήκης, καὶ παραδίδῃ τὸν βεβαιωθέντα φόρον ἐσφραγισμένον ἐντὸς σάκκων εἰς τὸν φορολογούμενον πρὸς μετακομιδὴν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 14 ἄρθρου τοῦ ΠΓ'. Νόμου, εἰς μίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἀποθηκῶν. Πᾶσα δὲ κατὰ τὴν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὰ ἁλώνια, εἴτε ἀπὸ τὴν εἰδικὴν ἀποθήκην παρά τινων προκύψουσα τυχὸν ἔλλειψις, ἢ ἀναφαινομένη νοθεύσις τοῦ φόρου καταψηφίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ὅστις δύναται αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου νὰ παρευρίσκηται κατὰ τὴν τοιαύτην παράδοσιν.

Ἄρθρον 3.

Ἡ φροντὶς τῆς παρὰ τῶν φορολογουμένων μετακομιδῆς τῶν φόρων ἀπὸ τὰ ἁλώνια εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐνοικιαστάς· ἑπομένως ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως

καρπῶν μετὰ τὸ πέρας τῆς συγκομιδῆς ἢ τῆς ἀποξηράνσεως, τὸ δημόσιον καταλογίζει αὐτοὺς εἰς χρήματα, ἢ εἰς βάρος τῶν ἐνοικιαστῶν, ἢ τῶν καθυστερούντων αὐτοὺς φορολογουμένων, καὶ ἐνεργεῖ διοικητικῶς τὴν εἴσπραξιν.

Ἄρθρον 4.

Ἅμα μετὰ τὴν καταμέτρησιν τῶν καρπῶν, καὶ τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐνοικιαστὴς σημειοῖ αὐτοὺς ὁλογράφως καὶ ἀριθμητικῶς εἰς διπλότυπον βιβλίον, καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ἰδιοχείρως ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐνοικιαστὴς, ὅστις τὸ ἐγχειρίζει εἰς τὸν φορολογουμενον. Ἀλλ' ἐὰν οὗτος ἔχῃ ἀντιρρήσεις, εἴτε ὡς πρὸς τὸ σημειωθὲν ποσὸν, εἴτε ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ καρποῦ, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ κτήματος, δύναται νὰ σημειώσῃ τὰς ἐνστάσεις του ἐντὸς ἢ ὀπισθεν τοῦ στελέχους, ὅπερ ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ δὲν ἐκτελεῖται διοικητικῶς, εἰμὴ ὡς πρὸς τὸ μέρος τὸ ἀναγνωριζόμενον παρὰ τοῦ φορολογουμένου. Ἐὰν ὅμως ὁ φορολογούμενος ἦναι ἀγράμματος, ὑπογράφει τὴν εἰς τὰ στελέχη σημείωσιν τοῦ φόρου, ἢ τὰς ἐν αὐτῷ ἐνστάσεις ἄλλος τῆς ἐμπιστοσύνης του ἐνώπιον δύω μαρτύρων, χρησιμευόντων πρὸς βεβαίωσιν της εἰς τὸν ὑπογράψαντα δοθείσης ἐντολῆς ὡς πρὸς τὴν σημείωσιν τοῦ ποσοῦ καὶ τὴν ποιότητα τοῦ ὀφειλομένου.

Ἂν οἱ μάρτυρες γνωρίζωσι νὰ γράφωσιν, ὀφείλουν νὰ προσυπογράφωνται εἰς τὸ στέλεχος· ἐν περιπτώσει δὲ καθ' ἣν ὁ φορολογούμενος ἀρνεῖται νὰ ὑπογράψῃ εἰς τὸ στέλεχος εἴτε ὁ ἴδιος, εἴτε δι' ἄλλου, ὁ ἐνοικιαστὴς καλεῖ δύω μάρτυρας, ἐξ ὧν, ὁ εἷς πρέπει νὰ ἦναι ὁ παρέδρος ἢ ὁ ἱερεὺς τοῦ χωρίου, ὑπογράψοντας αὐτὸ πρὸς μόνην τὴν βεβαίωσιν τῆς ἀπὸ μέρους τοῦ φορολογουμένου γενομένης ἀρνήσεως.

Τὸ τοιουτοτρόπως συνταχθὲν στέλεχος, καθίσταται ἐκτελεστὸν, ἐκτὸς ἐὰν ἐπέλθῃ ἀνωτέρᾳ δικαστικῶς ἡ ἐκτέλεσίς του.

Ἅμα δὲ γενῇ κατὰ τὸ 14 ἄρθρ. τοῦ ΠΓ'. νόμου ἡ μετακόμισις τοῦ φόρου, ὀφείλει ὁ νέος ἐνοικιαστὴς νὰ σημειώσῃ ὄπισθεν τοῦ διπλοτύπου τὸ ποσὸν τοῦ φόρου καὶ τὸν ἀριθ. τῶν σάκκων πρὸς μετακομιδὴν, ὁ δὲ ἀπηλλαγμένος νὰ ἐκδώσῃ διπλότυπον τῆς παραλαβῆς περὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ εἴδους τοῦ φόρου.

Ἄρθρον 5.

Ὅστις τῶν ἐνοικιαστῶν ἀμελήσει τὴν ἐπὶ τῶν ἁλωνίων τακτικὴν ἔκθεσιν τῶν ἐπιστόμων, ἢ χαρακτηρίσει εἰς αὐτὰ ὡς ἰδιωτικὰ κτήματα ἀναγνωρισμένα ἐθνικὰ ἢ ἐθνικοεπιδόκτητα, ἢ

ὡς ἐθνικοϊδιόκτητα κτήματα ἐθνικά, ἢ ἐγγράψει εἰς τὰ διπλότυπα τῆς φορολογίας ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τὸν ὁποῖον κατεμέτρησεν, ἢ εἰσπράξει φόρους παρὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ΠΓ'. νόμου, τιμωρεῖται κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—100 ἐπιφυλαττομένου καὶ εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον ἐν ἐλλείψει τοιαύτη ν' ἀναθέτῃ τὴν τακτικὴν τῶν διπλοτύπων ἔκδοσιν εἰς πρόσωπον τῆς ἐκλογῆς του, οὗ ἡ ἀντιμισθία καταψηφίζεται εἰς βάρος τοῦ ἐνοικιαστοῦ· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν δραχ. 50—200 καὶ ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ δημοσίου, κατὰ δὲ τὴν τρίτην μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ μειωθέντος φόρου, τὸ ἥμισυ τοῦ ὁποίου δίδεται εἰς τὸν καταμηνύσαντα τὴν πρᾶξιν ἰδιώτην, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἰδίου φορολογουμένου, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ εἰσέρχεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον, καὶ κατὰ τὴν τετάρτην μὲ τὸ διπλοῦν τοῦ παρανόμως εἰσπραχθέντος καρποῦ.

Εἰς χρηματικὴν ποινὴν 15—100 δραχμῶν ὑποβάλλεται καὶ ὁσάκις ἀναφυῇ ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, τὴν ὁποίαν ἐπισύρουν αἱ ἀνωτέρω πράξεις.

Ἄρθρ. 6.

Οἱ ἐνοικιασταὶ εἶνε ὑπόχρεοι ν' ἀποστέλλωσιν ἀσφαλῶς, ἢ παραδίδωσιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, τὰ στελέχη τῶν διπλοτύπων βιβλίων, ἅμα ἕκαστον πεπαιῶται, καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα ἄνευ σβυμάτων καὶ ξυσμάτων· ἀλλ' ἐν ἐλλείψει τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, κατ' αἴτησιν τοῦ ἐφόρου, δικάζον κατὰ προτίμησιν ἐπιβάλλει εἰς τὸν ὀλιγωρήσοντα τὴν ἐν καιρῷ καὶ καλῇ καταστάσει παράδοσιν τῶν στελεχῶν ἐνοικιαστὴν πρόστιμον ἐκ δραχ. 100—200, καὶ χρείας καλούσης, διατάττει νὰ ληφθῇ πᾶν ἄλλο ἔννομον μέτρον πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως, δαπάναις τοῦ ἐνοικιαστοῦ.

Ἄρθρ. 7.

Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἐλαιῶν ἐξακριβοῦται, μετρουμένου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα καὶ ἀποδίδεται εἰς εἶδος 10 τοῖς 0/0· ὁ φόρος οὗτος ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίας κατὰ τοὺς περὶ δημοπρασιῶν τύπους, καὶ πληρώνεται εἰς χρήματα ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν εἰς τρεῖς ἴσας δόσεις, τὴν Α. Ἰανουαρίου, τὴν Α. Φεβρουαρίου καὶ Α. Μαρτίου· ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν δὲν προσορθῇ ἀνάλογος προσφορά, ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου ἐνεργεῖται κατὰ τὸ ἄρθρ. 22. τοῦ ΠΓ'. νόμου· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διατίθενται διὰ ζυγίσματος, ἢ δι' ἐκτιμήσεως, κατ' ἐκλογὴν τοῦ φορολογουμένου, ἐξακριβούμεναι καὶ αἱ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι. Τὸ ἀνωτέρω ἔλαιον εἶνε ὑπέγγυον μέχρι τῆς ἀποπληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου.

Αἱ περὶ διπλοτύπων ἐν γένει διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν φορολογίαν τοῦ ἐλαίου.

Ἄρθρ. 8.

Οἱ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενοι φόροι εἰσπράττονται, τῶν μὲν καπνῶν, περιβολίων, μποστανίων, κήπων, γεωμήλων καὶ τῶν τοιούτων τὴν 1. Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ ἀμπέλων καὶ βαμβακίων τὴν 15 Νοεμβρίου.

Ἄρθρ. 9.

Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ προϊνοκοκίου προσδιορίζεται εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν δι' ἑκάστην ὀκάν· τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτ. 90. ἡ δὲ τοῦ ῥιζαρίου εἰς δραχ. 2 τὸ καντάρι, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς δραχ. 1 καὶ 20.

Ἄρθρ. 10.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταριδαμπέλων καὶ συκῶν βεβαιοῦται δι' ἐκτιμήσεως, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ΠΓ' νόμου, τῶν μὲν σταριδαμπέλων ἐπὶ τῶν ἀλωνίων εἰς λίτρας σταριδοκάρπου, τῶν δὲ συκῶν ἐπὶ τῶν τραπεζῶν εἰς δράμαθους, καὶ ἀποδίδονται ἢ εἰς εἶδος, ἢ εἰς χρήματα, κατ' ἀρέσκειαν τοῦ φορολογουμένου· ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίστασιν ὁ φορολογούμενος ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τῷ ἐνοικιαστῇ τὸν ἀναλογοῦντα ἔγγειον φόρον ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, τὸ μὲν δικαίωμα τοῦ σταριδοκάρπου πληρώνεται κατὰ τὴν ἀποκοπείσαν τιμὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ΠΓ'. νόμου, τὸ δὲ τῶν συκῶν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 30 τοῦ ἰδίου νόμου.

Τὸ δικαίωμα τῶν ἀνωτέρω προϊόντων ἐνοικιάζεται διὰ δημοπρασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΠΓ'. νόμου, περὶ τῶν λοιπῶν ἐνοικιαζομένων φόρων, πληρουμένου τοῦ ἐνοικίου εἰς χρήματα τὴν 1 Ὀκτωβρίου ε. ε.

Τὸ δὲ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων μωραιοβδένδρων προσδιορίζεται πέντε λεπτὰ ἑκάστου δένδρου, ἡλικίας, πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων.

Ἄρθρ. 11.

Τὸ δημόσιον ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ εἰς ἔτι τὴν νομικὴν κατοχὴν ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν γαιῶν καὶ κτημάτων ἐκείνων, ἐφ' ὧν

ἐλάμβανε δικαίωμα ἐπικαρπίας μέχρι τέλους τοῦ 1843, ἐκτὸς ἂν ἀπώλεσεν αὐτὴν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἢ δ' ἰδίας παραιτήσεως.

Ἄρθρ. 12.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ τυπωθέντα ἀμφότερα, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς κυρίους γερουσιαστὰς, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, εἰδοποιοῦντος, ὅτι ἡ Α. Μ. εὐηρεστήθη νὰ διορίσῃ Γερουσιαστὴν τὸν Κ. Ἀναστάσιον Μαυρομιχάλην Ὑποστράτηγον. Ἐπὶ τούτῳ δὲ ἀνεγνώσθη καὶ τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ του Β. Διάταγμα, ἔχον, ὡς ἕπεται·

Ἀριθ. Σφραγ. 11985.

Ο Θ Ω Ν

ΚΑΙ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Τὸν Κύριον Ἀναστάσιον Μαυρομιχάλην Ὑποστράτηγον ἀναδειχθέντα Βουλευτὴν ἐπὶ τοῦ Α'. καὶ Β'. δύω βουλευτικῶν περιόδων, κτλ. εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστήν.

Ὁ ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει συνυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἀπριλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ γραφεῖον διὰ τὰ παραιτέρω.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν Τελετῶν ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1849 πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας, εἰδοποιοῦντος, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος [illegible] ἡμερῶν ἑβδομάδων ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ βασιλέως τῶν Κάτω Χωρῶν Βιλχέλμου Β'.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ὑπ' ἀριθ. 7048, 10851 καὶ ἀπὸ 11 Ἀπριλίου ε. ε., πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, εἰδοποιοῦντος, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν ἔγγραφα, ἀφορῶντα δωρεὰν κτημάτων εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου Νεγχωρίου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐγγράφου τῆς Νομαρχίας Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας, καὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Δημάρχου Αἰτωλιακοῦ, τὰ ὁποῖα ἐσωκλείστως διεύθυνε.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν λόγῳ ἀσθενείας, παραχωρηθεῖσαν προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην.

Ἀναγνωσθείσης τέλος ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Θεοτόκη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίαν ἄδειαν ἕνεκα κατεπειγουσῶν ὑποθέσεών του, διότι δὲν ἔλαβε χρῆσιν τῆς πρότερον αὐτῷ δοθείσης, ἡ Γερουσία παρεχώρησε ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΙΞΗΣ

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Σ. Θεοχαρόπουλος.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἀπριλίου 1849, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὰς 12 ὥρας τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ

νεοδιορισθέντος Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη, ἀνεγνώσθη αὐτη, ἔχουσα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 25 τοῦ λήγοντος ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν προλαβουσῶν Συνεδριάσεων, καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1844, τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη, καὶ ἐξετάσαν αὐτό, τὸ εὗρε φέρον τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἀπριλίου 1849.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΛΑΔΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Θεοχαρόπουλος.

Παρατηρήσαντός τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὁ τύπος οὗτος τῆς ἐκθέσεως δὲν εἶναι ἀκριβὴς, διότι δὲν πρέπει ν' ἀναφέρῃ ἂν τὸ περὶ διορισμοῦ Γερουσιαστοῦ τινὸς Διάταγμα ἔχῃ τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις, ἀλλ' ἂν ὁ διορισθεὶς Γερουσιαστὴς ἔχῃ τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενα προσόντα· οἱοσδήποτε καὶ ἂν ᾖναι ὁ τύπος τῆς ἐκθέσεως, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι ἀδιάφορον ὡς πρὸς τὴν ἐξέτασιν δὲ τῶν προσόντων καὶ ἄλλοτε, καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ἔτι τοῦ Κανονισμοῦ ἐλέχθησαν πολλὰ, καὶ ὀρθώτερα εἶναι ἡ γνώμη, καθ' ἣν ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως αὐτῶν, ἀλλὰ τὸ Γραφεῖον μόνον, μετὰ τῆς Κυβερνήσεως συνεννοούμενον, δύναται νὰ προλάβῃ, ἢ γενόμενον νὰ ματαιώσῃ τὸν διορισμὸν τινος ὡς Γερουσιαστοῦ, μὴ ἔχοντος τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα. Ἐὰν εἶμαι μέλος τοῦ Γραφείου, θέλων παρατηρήσει, ὅτι ἐνίοτε τὸ ἄρθρον 72 τοῦ Συντάγματος δὲν ἐφαρμόζεται στενῶς, ὡς ἔπρεπε, διότι ἀπαιτοῦν τοῦτο, ὥστε ὁ διορισθησόμενος Γερουσιαστὴς νὰ ἐξελέχθῃ Βουλευτὴς εἰς δύο τοὐλάχιστον περιόδους, ἐννοεῖ, ὅτι αὐταὶ πρέπει νὰ ᾖναι συμπεπληρωμέναι· ταῦτα δὲ λέγων δὲν προτίθεμαι νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Α. Μαυρομιχάλη, ἀλλὰ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχὴν τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ Συντάγματος ἐξήγησιν· διότι εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατὰ τὰς παρούσας μάλιστα γενικὰς ἀντιδράσεις,

πρέπει νὰ διατηρῆται εἰλικρινῶς καὶ νομίμως ἡ ὕπαρξις τῆς Γερουσίας, ἥτις μετὰ πολλοὺς μόχθους ἐστερεώθη.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ Συντάγματος, ἀντέταξεν ἄλλος, ἀπαιτεῖ, ὥστε ὁ διορισθησόμενος Γερουσιαστὴς νὰ ἀναδειχθῇ δὶς Βουλευτὴς εἰς δύο Περιόδους, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ᾖναι αὐταὶ συμπεπληρωμέναι.

Μετὰ ταῦτα δύο τῶν Γερουσιαστῶν οἱ ΚΚ. Ἀλάμ Δούκας, καὶ Δ. Καπελλόπουλος, κατ' ἐντολὴν τοῦ Κ. Προέδρου, εἰσάγουσιν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Γερουσίας, προπορευομένων δύο κλητήρων, τὸν Κ. Ἀναστάσιον Μαυρομιχάλην, ὅστις, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ του ὡς Γερουσιαστοῦ εἰδικοῦ Διατάγματος, δοὺς τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον, ἔλαβε τὴν ἕδραν του.

Ἐπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ε. ε. καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἔτος 1849.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Παρουσιάζοντες εἰς ὑμᾶς τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζητηθὲν καὶ παραδεχθὲν Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1849 ἔτος ἐπικαλούμεθα τὴν ὅσον τάχος συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ παρ' ὑμῶν, καθ' ὅσον ἡ δύναμις τῶν σωμάτων τῆς γραμμῆς ἐξησθένησεν ἤδη μεγάλως, καὶ ἕνεκα τούτου ἡ ὑπηρεσία πάσχει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἀπριλίου 1849.

Οἱ Ὑπουργοὶ Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Πρύτεροι Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, θέλουσι παρουσιάσει τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηρίζωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοροῦνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Άρθρ. 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων κατὰ τὸ ἔτος 1849 προσδιορίζεται εἰς 1500.

Οἱ 1500 οὗτοι ἄνδρες θέλουν διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ μὲν τῶν Νομαρχῶν εἰς τὰς Ἐπαρχίας τῶν Νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν Ἐπάρχων εἰς τοὺς Δήμους τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Άρθρ. 2. Οἱ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀνήκει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἀπριλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ. Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ἡ Γερουσία, διὰ τὸ σύνηθες καὶ εὔλαπτον τοῦ Νομοσχεδίου θεωρήσασα περιττὴν τὴν τύπωσιν αὐτοῦ, καὶ τὸν διορισμὸν Ἐπιτροπῆς, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ τὴν ἐλευσομένην δευτέραν 2 Μαΐου.

Ὁ μακαρίτης Κ. Χρῆστος Βλάσσης, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀπέβιωσεν ἄπορος, μικράν τινα περιουσίαν, καὶ ταύτην καταβεβαρυμένην μὲ χρέη, καταλιπών· τούτου ἕνεκα ἐδέησε νὰ καταβληθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι διὰ τὴν κηδείαν του δαπάναι παρ' ἡμῶν, διότι οἱ συγγενεῖς του, ἄποροι καὶ αὐτοὶ ὄντες, δὲν ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ καταβάλωσιν αὐτάς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Κυβέρνησις, θέλουσα ν' ἀποδώσῃ καὶ τελευταῖον φόρον εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένους, καὶ τὴν περιουσίαν των ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καταναλώσαντας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπόρους καταστάντας, προθύμως κατέβαλε τὰς εἰς τὴν κηδείαν πάλιν τουτων ἀπαιτουμένας δαπάνας, διὰ τοῦτο προτείνει, ἵνα ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ νὰ χορηγηθῶσι καὶ τὰ διὰ τὴν κηδείαν τοῦ μακαρίτου Βλάσση δαπανηθέντα ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, καταλογιζόμενα εἰς ἓν τῶν κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς.

Ἡ Γερουσία παραδεξαμένη τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεφάσισε νὰ καταβληθῶσιν αἱ δαπάναι αὗται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, καὶ νὰ καταλογισθῶσιν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ ἀπροόπτων ἐξοδημάτων.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Θεοχαρόπουλος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Ἀπριλίου, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς πρὸς ρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀναγινώσκεται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς προσόδων τῶν προϊόντων διὰ τὸ ε. ε. ἐγκυσα ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ προσόδων τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1849, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, καὶ μελετήσασα μετὰ τῆς ἀνηκούσης προσοχῆς ταῦτα, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ διάθεσις τῶν ἐγκαπτικῶν φόρων θέλει γίνει καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ὅπως ἐγένετο καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ψηφισθέντος ΠΓ'. Νόμου τῆς 19 Ἀπριλίου 1848, μέ τινας μόνον τροποποιήσεις ἐπενεχθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως παραδεχθείσας.

Θεωρήσασα δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι αἱ τροποποιήσεις αὗται, εἰς τὴν πεῖραν τοῦ παρελθόντος στηριζόμεναι, συντελοῦσιν εἴς τε τὴν ἐξασφάλισιν τῶν φορολογουμένων ἀπὸ τὰς τυχὸν καταπιέσεις, καὶ εἰς τὴν τοῦ Δημοσίου, ἀπὸ τὰς συνήθεις καθυστερήσεις τῶν δικαιωμάτων του, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου φορολογικοῦ Νόμου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτων καὶ εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἡ Ἐπιτροπή Σας ἐν τούτοις δὲν δύναται νὰ παρέλθῃ ἐν σιωπῇ τὴν ἐν τῷ φορολογικῷ νόμῳ φαινομένην ἀνισότητα ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν Ακαρνανικῶν προϊόντων, ἀλλ' ἐπειδὴ δυστυχῶς ὁ φορολογικὸς οὗτος νόμος πρόκειται νὰ συζητηθῇ εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀρχίζει ἡ συγκομιδὴ τῶν προϊόντων, καὶ πᾶσα βραδύτης εἰς τὴν ἐπιψήφισιν του δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐπαισθητὴν ζημίαν, ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρισκομένη εἰς τὴν ἀνάγκην, εἰς ἣν εὑρέθη πέρυσι καὶ ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα αὐτὸ, διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ χρόνου, γνωμοδοτεῖ, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον νὰ γίνῃ μὲν παραδεκτὸν τὸ μέτρον τοῦτο τῆς φορολογίας τῶν Ακαρνανικῶν προϊόντων διὰ μόνον τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἀλλὰ τοῦ λοιποῦ νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ περὶ φορολογίας νόμος εἰς ὅλα ἐξ ἴσου τὰ μέρη τοῦ κράτους, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, νὰ γίνῃ δὲ συγχρόνως πρὸς τοὺς κυρίους ὑπουργοὺς ἡ παρατήρησις ὅτι τοιαῦτα νομοσχέδια, ὡς τὸ προκείμενον, ἀπαιτεῖται νὰ εἰσάγωνται ἐγκαίρως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἀπριλίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Κελογερόπουλος	Ἀδάμ Δούκας
Γ. Δαρειώτης	Ν. Πανιερόπουλος.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ, τὴν δ' ἐρχομένην δευτέραν 2 Μαΐου νὰ συζητηθῇ τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἀφορᾷ Νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Καραμάνου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν αἴτησίν του.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν α') τοῦ

φορολογικοῦ Νομοσχεδίου καὶ β') τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ε. ε.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΥΞΗΣ

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Σ. Θεοχαρόπουλος.

Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Μαΐου 1849, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ κύριος Πρόεδρος παρακαθέσας ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν κύριον Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ε. ε. Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, εἷς τῶν Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἔλεξε τάδε· ἂν καὶ οὐδὲν ἐπωφελὲς ἀποτέλεσμα προσδοκῶ, δὲν δύναμαι νὰ μὴν ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινάς, τὸ ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ περιεχόμενον σύνολον τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου ἀφορώσας. Οἱ φορολογικοὶ πρὸ πάντων Νόμοι, ὡς ἀμέσως μετὰ τῶν πολιτῶν εἰς σχέσιν ἐρχόμενοι, καὶ ὑπὸ τούτων ἀμέσως ἐκτελεσθησόμενοι, πρέπει ἐν συνόλῳ νὰ ἦναι ὑπ' ὄψιν αὐτῶν, καὶ νὰ μὴν ὁμιλοῦσι μὲ ἐπιστημονικὰς βιβλίων, τοῦ ὁποίου ὁ συγγραφεὺς, θέλων διὰ τὸ σύντομον νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐπαναληψιν, ἡ πλατεῖαν ἀνάπτυξιν ἀρχῶν καὶ πραγμάτων, περὶ ὧν ἄλλο βιβλίον πραγματεύεται, παραπέμπει εἰς αὐτό· διότι ὁ λαὸς μὴ ἔχων τὸν ὀλιγὸν καιρὸν, καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, νὰ φυλλολογῇ, καὶ παραβάλλῃ τοὺς

εκδιδομένους πρὸς τοὺς ἐκδεδομένους Νόμους, οὐδὲ τὰ μέσα νὰ φυλάττῃ τοὺς πρώτους, θέλει εὑρίσκεσθαι εἰς ἀμηχανίαν, καὶ ἄγνοιαν τῶν ἐφαρμοστέων διατάξεων· εἰς τὴν αὐτὴν ἄγνοιαν δύναται νὰ εὑρεθῇ καὶ ἡ Γερουσία, ὡς μὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ σύνολον τοῦ Νόμου. Τοιαύτη ἐλλειψις ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου τὸ πρῶτον ἄρθρον κηρύττει, ὡς ἰσχὺν ἔχοντα, τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους φορολογικὸν Νόμον, ἐνῷ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν εἰρημένων δυσχερειῶν, ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ τοῦτον, τροποποιηθέντα μόνον κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ λαοῦ, καὶ ἐνῷ κατὰ τάξιν, ἢ μᾶλλον ὑποχρεώσεων συνταγματικὴν οἱ φορολογικοὶ Νόμοι ὁρίζονται κατ' ἔτος ἐν συνόλῳ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπανορθοῦνται τὰ τυχὸν κακῶς ἔχοντα, καὶ νὰ προστίθενται, ὅσα ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἐπωφελῆ, καὶ πρόσφορα εἰς τὴν ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ. Ὅτι δὲ ὁ τρόπος οὗτος τῆς εἰσαγωγῆς δὲν εἶναι ὁ καταλληλος, ἐκ τῶν ἰδίων του πράξεων ἀποδεικνύει τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς παρουσιάζον κατ' ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν ἐν συνόλῳ, ἐνῷ ἄλλως, ἂν ἐθεώρει τὸν παρηλλαγμένον τοῦτον τρόπον καταλληλον καὶ ὀρθὸν, ἠδύνατο καὶ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ τὸν ἐφαρμόσῃ, εἰσάγον μόνον κατ' ἔτος Νομοσχέδιον μὲ ἓν ἄρθρον, κυρούν καὶ διὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο τὸν τοῦ παρελθόντος προϋπολογισμόν. Ἐνῷ λοιπὸν οἱ λόγοι τοῦ καταλλήλου τρόπου τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι ἀποχρῶντες, καὶ πείθουν ἅπαντας, ἐὰν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐπιτρέψωμεν διόρθωσίν τινα, διότι ὁ χρόνος κατεπείγει τὴν ἐπιψήφισιν του, καὶ καθίστησι δυσχερῆ καὶ ἐπιβλαβῆ ἴσως τὴν εἰς τὴν βουλὴν ἐπάνοδόν του· ἀλλὰ τοῦ κατεπείγοντος τούτου πάντοτε παρουσιαζομένου, θέλομεν περιστρέφεσθαι εἰς τὸν αὐτὸν στενὸν κύκλον ἄνευ τινὸς ὠφελείας, καὶ ἐπομένως οὐ μόνον οἱ παλμοὶ καὶ οἱ κίνδυνοι πρὸς ὑπαρξιν τοῦ θεμελιώδους Νόμου θέλουν γίνει ἀνωφελεῖς καὶ ἐπιβλαβεῖς, ἀλλὰ καὶ τὰ δεινὰ, νομιμοποιημένα τρόπον τινὰ πάντοτε θέλουν ὑπάρχει. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἐπικαλεῖται τὴν σύντονον προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν ἔγκαιρον εἰσαγωγὴν τῶν φορολογικῶν νόμων· ἀλλὰ καὶ τὰ παρελθόντα ἔτη τὴν αὐτὴν ἐπιθυμίαν ἐξεφράσαμεν, καὶ τὴν αὐτὴν σύστασιν ἐκάμαμεν, πλὴν δὲν εἰσηκούσθημεν· ὥστε ἡ πρέπει νὰ μὴ ψηφίσωμεν τὸ προκείμενον Νομοσχεδίον, διὰ ν' ἀναγκάσωμεν τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ τηρῶν τὸ ὑνταγμα, ἢ πρέπει νὰ βαδίζωμεν πάντοτε ἐν ἀταξίᾳ εἰς τὰ αὐτὰ, ἄνευ προσδοκίας βελτιώσεώς τινός.

Συμφωνῶ μὲν, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, μὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι οἱ φορολογικοὶ Νόμοι πρέπει νὰ καθυποβάλλωνται ἐγκαίρως, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὁ ὑλικὸς καιρὸς πρὸς ὡρίμων σκέψιν, καὶ ἂν ἤμην ὑπουργὸς, ἤθελον καθυποβάλλει τούτους εἰς τὰ Σώματα ἀμέσως μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως· ἀλλὰ ἐμπόδισαν ἴσως τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν αὐτῶν πολλὰ αἴτια, γνωστὰ εἰς ἅπαντας, καὶ μάλιστα ἡ πρωτοπειρία τῶν συνταγματικῶν ἕξεων· διαφωνῶ ὅμως πρὸς αὐτὸν, καὶ δὲν παραδέχομαι τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρατηρήσεις του, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ πλημμελὲς, διότι διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου ἀναφέρεται εἰς τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους φορολογικὸν Νόμον. Ὑπάρχει ἀρχὴ φιλοσοφικὴ, τὴν ὁποίαν ἅπαντες κοινῶς παραδέχονται, καὶ ἡ ὁποία οὐχ ἧττον καὶ ἐπὶ τῶν νόμων δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ· « τὸ δι' ὀλίγου γινόμενον, μάτην διὰ πολλῶν » κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην, τὴν ὁποίαν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἐφήρμοσαν τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τοῦ Νόμου περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων, ἦτον μάταιον νὰ ἐπαναλάβωμεν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὰς αὐτὰς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι περιέχονται εἰς τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους φορολογικὸν Νόμον, καὶ τὰς ὁποίας καὶ ἤδη ὡς καλὰς παραδεχόμεθα. Δὲν γνωρίζει, εἶπεν ὁ προλαλήσας, οὐδὲ ἡ Γερουσία τὸν παρελθόντα Νόμον· ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον καθυπέβαλε συγχρόνως καὶ τοῦτον εἰς τὰ Σώματα μετὰ τοῦ προκειμένου, καὶ ἀμφοτέρους ὁμοῦ τυπωθέντας, θέλει ἀποστείλει εἰς τὰς ὑποδεεστέρας ἀρχὰς διὰ νὰ λαμβάνῃ ὁ βουλόμενος γνῶσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ σύγκρισιν εὑρίσκῃ τὰς διαφορὰς, καὶ τὰς ἀκυρωθείσας διατάξεις τοῦ παρελθόντος Νόμου. Ἐντεῦθεν λοιπὸν αἴρεται ἡ ὑπόνοια τῆς ἀγνοίας τῶν ἰσχυσουσῶν καὶ ἀκυρωθεισῶν διατάξεων, καὶ γίνεται δῆλον, ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου τὸ ὑπουργεῖον προέθετο νὰ μὴ δαπανᾷ τὸν χρόνον τῶν Σωμάτων εἰς προεψηφισμένα, ἀλλὰ νὰ προκαλέσῃ μόνον τὴν ἐπιψήφισίν των εἰς τὰς ὁποίας ἐθεώρησεν ἀναγκαίας τροποποιήσεις. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους φορολογικὸς Νόμος, ὅπως ἐξάγεται ἐκ τῆς συναρμολογήσεως τοῦ τε προκειμένου καὶ τοῦ παρελθόντος, ἔχῃ καλῶς, εἶναι περιττὸν νὰ συζητῶμεν τὸ κατὰ τὸν προλαλήσαντα ἔλλειμα τοῦ συζητουμένου νόμου, ἐν ᾧ ἀληθῶς τοιοῦτον δὲν ὑπάρχει.

Πλὴν, ἀντέταξεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὁ κύριος Ὑπουργὸς ἤθελε δεχθῇ προθύμως τὰς ὁποίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ φορολογικοῦ Νόμου ἐκάμομεν διὰ τὸ μέλλον

παρατηρήσεις, ὡς ὀρθὰς κατ' ἐμὲ, καὶ ὡς τεινούσας ν' ἀπαλλάξωσι τούτους πολίτας καὶ τὰς Ἀρχὰς αὐτὰς ἀπὸ τὴν ἐπίπονον, πολλάκις δὲ καὶ ἄγονον ἐργασίαν πρὸς σύγκρισιν ἀμφοτέρων τῶν Νόμων, καὶ πρὸς εὕρεσιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων· ἀλλὰ οὗτος ἐκεῖνος φιλοσοφικοῦ ἀξιώματος μᾶλλον ὁρμησάμενος, ἠθέλησε νὰ ὑποστηρίξῃ παντὶ σθένει τὰ ἐναντία· τὸ ἀξίωμα τοῦτο, ἂν καὶ καθ' ἑαυτὸ ἀληθὲς, καὶ γενικῶς παραδεδεγμένον, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Οἱ νομοι, ὡς ῥυθμίζοντες τὰς σχέσεις τῶν πολιτῶν, καὶ ὡς παραγωγοὶ δικαιωμάτων, καὶ ὑποχρεώσεων, πρέπει νὰ ὦναι σαφεῖς καὶ εὔληπτοι. Τὸ οὐσιῶδες τοῦτο προσὸν δύναται νὰ ἐκλείπῃ, ὅταν ἀναφέρωνται εἰς προγενεστέρους Νόμους, διότι εἴτε ἐξ ἀκουσίας τοῦ νομοθέτου παραδρομὴ, εἴτε ἐκ τοῦ διαφόρου τρόπου τῆς ἐκφράσεως τῶν νόμων, εἴτε ἐκ τῆς ἀλλοίας ἐννοίας, τὴν ὁποίαν οἱ ἑρμηνευταὶ δύνανται ν' ἀποδώσουν εἰς αὐτὰς, εἴτε ἐν γένει ἐκ πολλῶν ἄλλων αἰτιῶν, ἐνδέχεται καὶ ἡ ἔννοια τούτων νὰ καταστῇ ἀμφίβολος, καὶ τὰ δικαιώματα καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν πολιτῶν προβληματικά. Τὸ ἄτοπον λοιπὸν τοῦτο δύναται νὰ συμβῇ καὶ ἐπὶ τῶν φορολογικῶν Νόμων, ὅταν ἐπικρατήσῃ ἡ συνήθεια νὰ καθυποβάλληται κατ' ἔτος ἀπόσπασμα Νόμου, ἐν μέρει μὲν τροποποιοῦντος, ἐν μέρει δὲ κυροῦντος τὰς διατάξεις τῶν προγενεστέρων Νόμων, καὶ ὅταν ὦναι οὕτως ἠναγκασμένοι οἱ πολῖται νὰ καταφεύγουν εἰς Πανδέκτας Νόμων, καὶ κατὰ σύγκρισιν νὰ καταγίνωνται εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀνεγνώρισε μὲν τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας καὶ ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς τῶν φορολογικῶν Νόμων, ἀλλ' ἀπέδωκε τὴν ἔλλειψιν ταύτην εἰς γνωστὰς, κατ' αὐτὸν, περιστάσεις, καὶ εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν συνταγματικῶν ἕξεων, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὑπάρχουσαν εἰς ἅπαντας. Ὡς πρὸς ἐμαυτὸν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀπειρίαν ταύτην, ἀναγνωρίζω ὅμως ἄλλους πολλῷ κρείττονας καὶ ἐμπείρους, καὶ ἐν τούτοις οὗτοι μὲν καθηνται, γυμναζόμενοι τὰς συνταγματικὰς ἕξεις, ἄλλοι δὲ εἰσπηδῶσιν εἰς τὰ πράγματα.

Οἱ λόγοι τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέφερεν ἄλλος, εἶναι μὲν ἀληθεῖς, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ Νομοσχέδιον. Ἐὰν ὁ προκείμενος Νόμος ἐκύρου ὁλόκληρον τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἢ ἂν ἐτροπολόγει ἡ κύρου ἓν μόνον ἄρθρον αὐτοῦ, τὸ πρᾶγμα ἤθελεν εἶσθαι ἁπλοῦν· ἤδη ὅμως ὁ Νόμος οὗτος τροπολογεῖ κατὰ πολλὰ τὸν παρελθόντα, καὶ ἐν-

τεῦθεν θέλουν γεννηθῇ ζητήματα περὶ τῆς ἰσχύος, ἢ μὴ, τῆς δεῖνα, ἢ δεῖνα διατάξεως. Οὕτω π. χ. τὸ ἄρθρον 5 τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 16 τοῦ 83 Νόμου, ἀναφέρει μόνον τοὺς ἐνοικιαστὰς, καὶ παραλείπει τοὺς ἐπιστάτας, καὶ ἐντεῦθεν δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι, ἐπειδὴ ἐν γνώσει οὗτοι παρελείφθησαν, δὲν ὑποβάλλονται εἰς τὰς διαγραφομένας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑποχρεώσεις.

Τὸ ἄρθρον πρῶτον, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, κηρύττει ὡς ἰσχύοντα τὸν παρελθόντα Νόμον, καθόσον δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν παρόντα· ἑπομένως οὐδεμία ἀσάφεια δύναται νὰ προέλθῃ, διότι ἐκεῖναι αἱ διατάξεις ἐκείνου δὲν ἰσχύουν, ὅσαι ῥητῶς ἤδη διὰ τούτου τροπολογοῦνται· ἡ δεμνηοθεῖσα παράλειψις ἐγένετο, διότι, ἐνοικιασθεισῶν πέρυσι παντὸς τῶν προσόδων, ἐλπίζεται καὶ ἐφέτος νὰ ἐνοικιασθῶσιν ἅπασαι. Οὐχ ἧττον ὅμως ἰσχύει ἡ διάταξις αὕτη καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐπιστάτας, ἂν τυχὸν διορισθῶσί που τοιοῦτοι.

Δὲν ἀμφιβάλλω, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι θέλουν τινὲς θεωρήσει τὴν ἑπομένην ἀγόρευσίν μου, ὡς ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως προερχομένην· ἂν καὶ ἡ ἀντιπολίτευσις ἦναι ἄφευκτον στοιχεῖον εἰς τὰ συνταγματικὰ πολιτεύματα, ἐγὼ δὲν κινοῦμαι μὲν ἐκ τοιούτου πνεύματος, διότι ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἕνεκα τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων πρακύπτει βλάβη, καὶ ὄχι ὠφέλεια εἰς τὸ Δημόσιον· δὲν δύναμαι ὅμως νὰ παραλείψω, ὅσα ἐν πεποιθήσει φρονῶ ὀρθὰ καὶ δίκαια.

Κατά τινα διάταξιν τοῦ φορολογικοῦ Νόμου τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἰσχύουσαν καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς, ὡς μὴ τροποποιηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ προκειμένου Νόμου, ἡ Δακωνία δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν γενικὴν φορολογίαν. Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη εἶναι ἀντικοινωνικὴ, σκανδαλώδης καὶ ἀντισυνταγματική· ἀντικοινωνικὴ μὲν διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους· Διὰ νὰ ὑπάρξῃ κοινωνία, πρέπει νὰ ὑπάρξωσι Νόμοι, Δικαστήρια πρὸς διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, στρατὸς πρὸς ἀπόκρουσιν πάσης ἐξωτερικῆς προσβολῆς, καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ ἀσφαλείας· πρέπει νὰ ὦναι Κυβέρνησις κτλ. ἅπαντα δὲ τὰ πρόσωπα ταῦτα, καταγινόμενα περὶ τὰ δημόσια, καὶ καταλείποντα τὰ ἴδια, πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀναγκῶν των. Τούτου ἕνεκα ἐπιβάλλεται φορολογία εἰς τοὺς πολίτας ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἑκάστου· ὅστις δὲ δὲν συγκατανεύει νὰ συνεισφέρῃ, ἐννοεῖται, ὅτι ἀρνεῖται νὰ ἦναι μέλος τῆς κοινωνίας· εἰς τὴν κατηγορίαν λοιπὸν ταύτην ἀνήκει ἡ Δακωνία, ἥτις συνεισφέρει μὲν ἀκουσίως

ελάχιστα, ἀπολαμβάνει δὲ πλεῖστα. Ἔπεται ὅθεν, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις αὕτη εἶναι ἀντικοινωνική. Εἶναι δὲ σκανδαλώδης, διότι τὰ λοιπὰ τῆς κοινωνίας μέλη, βλέποντα τὴν ἀνισότητα ταύτην, δικαίως δυσανασχετοῦν, καὶ ἐντεῦθεν γεννᾶται κρύφιον κατὰ τῶν μὴ συνεισφερόντων μῖσος· εἶναι τέλος ἀντισυνταγματική, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τρίτου τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν ἅπαντες οἱ πολῖται συνεισφέρουσιν ἀναλόγως τῆς περιουσίας των· ἀντίκειται προσέτι εἰς ῥητὴν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἀπόφασιν, ἥτις, μὴ παραδεξαμένη τὴν αἴτησιν τῶν πληρεξουσίων τῆς Λακωνίας περὶ τῆς ἀτελείας αὐτῆς, ἐσύχησεν εἰς τὰς Βουλὰς τὴν εὕρεσιν καταλλήλου τρόπου πρὸς φορολογίαν τῆς Λακωνίας. Ἐν τούτοις ὁ τοιοῦτος μὲν τρόπος μέχρι τοῦδε δὲν εὑρέθη, οἱ δὲ Λάκωνες μένουν ἀπηλλαγμένοι τῆς φορολογίας· καὶ τοῦτο ἴσως προέρχεται ἐκ τῆς μὴ προσηκούσης φροντίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁμολογῶ, ὅτι οἱ ἐνεστῶτες ὑπουργοὶ ἔχουν καὶ δύνανται νὰ προτείνουν τοὺς ἐξῆς πρὸς δικαιολόγησίν των λόγους· ὅτι οἱ προκάτοχοί των δὲν ὑπέβαλον τοὺς Λάκωνας εἰς φορολογίαν, καὶ ἑπομένως ἂν οὗτοι τοὺς ὑποβάλλουν ἤδη, καὶ συμβῇ τι ἀπευκταῖον, θέλουσι καταριθῇ· ὅτι δύναται μὲν νὰ γίνῃ νόμος ἄνευ ἐξαιρέσεως ὡς πρὸς τοὺς Λάκωνας, σιωπηλῶς ὅμως αὕτη νὰ λάβῃ χώραν· καὶ ἐπειδὴ ἡ σιωπὴ δίδει εἰς ἕκαστον ἐξουσίαν νὰ ἐνεργήσῃ, ἢ μὴ, τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, δὲν δύνανται οὗτοι νὰ λάβωσι τὴν εὐθύνην τῆς ἐνεργείας, ἢ μὴ, αὐτῆς· ὅτι τὸν προκείμενον νόμον εὗρον ἕτοιμον, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχουν τὸν προσήκοντα χρόνον διὰ νὰ τὸν ἀνακαλέσουν, καὶ διορθώσουν. Ἐν τούτοις ὁ Νόμος περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων δὲν περιέχει οὐδεμίαν ὡς πρὸς τοὺς Λάκωνας ἐξαίρεσιν, καὶ μόλον τοῦτο οὐδέποτε οὗτοι ἐφορολογήθησαν.

Πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νόμου τούτου ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ σκεφθῇ πρὸς εὕρεσιν καταλλήλου τρόπου τῆς φορολογίας τῶν Λακώνων, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως, ὅστις εἶναι εὔκολος. Οὕτω, φέρ' εἰπεῖν, πολλοὶ τῶν Λακώνων μισθοδοτούμενοι ἀδρῶς, ἂς ὑποχρεωθοῦν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ φορολογικοῦ Νόμου· προσέτι πρὸ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἠδύνατο νὰ προεισαχθῇ ἄλλο, καθιεροῦν τὴν κατ' ἐκτίμησιν φορολογίαν διά τε τὸ ἄφορον τῆς Λακωνίας, καὶ διὰ τὸ ἔνεκα τῶν σποράδην εὑρισκομένων προϊόντων πολυδάπανον, ἂν ἐφηρμόζετο ὁ αὐτὸς φορολογικὸς Νόμος· διὰ τῶν μέσων δὲ τούτων καὶ οἱ Λάκωνες ἤθελον εὐχαριστηθῇ, καὶ ἀντίφασις εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως

δὲν ἤθελεν ὑπάρχει. Ταῦτα ἕκαστον ὑπουργεῖον πρέπει νὰ σκέπτηται, καὶ ὄχι πῶς νὰ κερδίζῃ τὰς ἐκλογὰς καὶ τὴν πλειονοψηφίαν, καὶ πῶς νὰ κατέχῃ τὰς ἕδρας του, ἀμελοῦν περὶ τῶν οὐσιωδεστάτων ἀντικειμένων, καὶ ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης πρόκειται ἤδη νὰ ἀπολέσῃ τὸ Δημόσιον πέντε χιλιάδας στρεμμάτων γῆς.

Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, ἐπικαλοῦμαι τὴν εἰς τὸ μέλλον προσοχὴν τῶν τε Ὑπουργῶν καὶ τῆς Γερουσίας ἵνα πρὸς διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, διότι, μὴ προβλέπουσα ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς καλῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων, εἰσάγει τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, ὥστε καὶ ὁ κλητὴρ αὐτοῦ τοῦ εἰρηνοδίκου νὰ ζητῇ νὰ γίνῃ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπειδὴ δὲν εἶναι ὑπεύθυνος νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ὀρθῆς διανομῆς τῆς δικαιοσύνης· οὕτω λοιπὸν θέλομεν ῥιφθῇ εἰς τὸ ἀθεράπευτον.

Οὐδεμία ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τοὺς Λάκωνας ὑπάρχει, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ἀλλὰ κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως φορολογοῦνται κατ' ἴδιον τρόπον, τοὐτέστιν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν προϊόντων, ὅπως γίνεται καὶ ἐπὶ τῶν λεμονιῶν Ἄνδρου, Πόρου, Νάξου, καὶ ἄλλων τινῶν μερῶν· καὶ τοῦτο ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ λαοῦ· δὲν παραδέχομαι, ὅτι ἡ Λακωνία ἀποκτείται νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὰ δημόσια βάρη, διότι τὸ ὑπουργεῖον, προβλέπον, ὅτι τὰ διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν μερῶν ἐκείνων φόρων δαπανηθησόμενα θέλουν ὑπερβῇ κατὰ πολὺ τὰ εἰσπραχθησόμενα, οὐδέποτε ἀπεπειράθη νὰ ἐφαρμώσῃ τὸν περὶ φορολογίας Νόμον καὶ ἐπὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι οὔτε ἐξαίρεσις, οὔτε ἀντισυνταγματικόν τι ὑπάρχει. Δὲν παραδέχομαι προσέτι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν ἰδιάζουσαν ὄθεν εὔνοιαν ἢ προστασίαν ἐνθαρρύνει τοὺς Λάκωνας νὰ μὴ πληρώνουν φόρους, διότι ὁ τρόπος οὗτος ἀντίκειται εἰς τὰ συμφέροντά της· δὲν εἶναι ἀληθὲς τέλος, ὅτι δὲν ἐφαρμόσθη ὁ φορολογικὸς Νόμος ἐκ φόβου μήπως συμβῇ ἀπευκταῖόν τι, ἐπειδὴ τοῦτο ἐγένετο πρὸς ἀποφυγὴν δαπανῶν πολλῶν ἄνευ ὠφελείας.

Ὁ περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων Νόμος δὲν ἔχει ἐξαίρεσιν, εἶπεν ὁ προλαλήσας, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν Λακωνίαν· ἀλλὰ καὶ τὰ ζῶα ταύτης, ἂν καὶ ὀλίγα διὰ τὸ ξηρὸν καὶ αὐχμηρὸν τοῦ τόπου, ὑποβάλλονται ἅπαντα σχεδὸν εἰς τὸν τῆς ἐξαγωγῆς φόρον, ἐπειδὴ διὰ τὸ ἔνδεες τῶν κατοίκων ἅπαντα σχεδὸν ἐξάγονται, καὶ πωλοῦνται.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οἱ κυβερνῶντες, θέλοντες νὰ ἔχουν τὴν

ἀρχὴν, περιποιοῦνται τοὺς λαοὺς διὰ νὰ λαμβάνουν ψήφους, διότι οὐδεὶς ποτε, διευθύνων τὰ δημόσια, ἀνέχεται νὰ καταστρέψῃ τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ καταστραφῇ καὶ αὐτὸς, ἄρχων, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας εἶναι προτιμώτερον νὰ καταστρέφῃ ἀρχόμενος.

Δὲν παραδέχομαι ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους τῆς φορολογίας, τοὺς ὁποίους ὁ προλαλήσας ἐθεώρησε καταλλήλους, διότι οὔτε πρέπον εἶναι ν' ἀφήσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν εἰσπραξιν τῶν φόρων εἰς τοὺς μισθοδοτουμένους Λάκωνας, οὔτε διὰ τῆς ἐκτιμήσεως δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν τοῦ σκοποῦ μας, διότι διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ ἐξόδων πολλῶν, καὶ χρόνου οὐ μικροῦ ἔχομεν ἀνάγκην.

Ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν κυβερνώντων, εἶπε τελευτῶν ὁ προλαλήσας, θέλει ἀπολέσει τὸ Δημόσιον πέντε χιλιάδας στρεμμάτων γῆς. Ἐπιθυμῶ πολὺ νὰ μοὶ διακοινώσῃ τὸ περιστατικὸν τοῦτο, διὰ νὰ προλάβω, καὶ ἀπαλλάξω τὸ Δημόσιον τῆς τοιαύτης ζημίας.

Ἡ συζήτησις αὕτη, ἐπέρασεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ἐγεννήθη σήμερον, καθὼς καὶ ἄλλοτε, ἐκ τῆς πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ἀναφορᾶς τῶν πληρεξουσίων τῆς Λακωνίας, καὶ ἐκ τῆς κατὰ συνέπειαν ταύτης ἀποράσεως καὶ πρὸς τὰς Βουλὰς συστάσεως τῆς Συνελεύσεως· διότι, ἄνευ τῶν γεγονότων τούτων οὐδαμῶς ἠδυνάμεθα σήμερον νὰ ἐπιληρθῶμεν τῆς συζητήσεως τοιούτου θέματος, καὶ ἂν εἴχομεν τὴν θέλησιν νὰ χαρηγήσωμεν ἀτέλειαν εἰς τοὺς Λάκωνας. Τούτου ἕνεκα ἀνάγκη νὰ ἐρμηνεύσωμεν πρῶτον τὴν ἀπόρασιν τῆς Συνελεύσεως.

Γινώσκετε, ὅτι ἡ σύστασις δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ· καὶ διὰ τοῦτο ἐκ τῶν πολλῶν συστάσεων, τὰς ὁποίας καὶ αὐτὰ τὰ Σώματα εἰς τὴν Κυβέρνησιν προτείνουν, ἐλάχιστον μέρος πραγματοποιεῖται. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα κύριοι νὰ δεχθῶμεν, ἢ μὴ, τὴν σύστασιν τῆς Συνελεύσεως· ἀλλὰ καὶ ἂν τὴν δεχθῶμεν, πρέπει νὰ εὕρωμεν τὸν καταλληλον τρόπον τῆς φορολογίας, οὐδέποτε ὅμως καὶ νὰ παραχωρήσωμεν ἀτέλειαν, ἥτις λαμβάνει χώραν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ὑπὲρ τῆς τακτοποιήσεως τῆς τε φορολογίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων ἐν γένει διὰ τὸ Κράτος πολλάκις καὶ ἐπὶ τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας ἀνεφέρθην, καὶ ὕψωσα φωνήν· ὅτε τὸ 1829 καὶ 1830 ἤμην εἰς τὴν Μεσσηνίαν ἔκτακτος ἐπίτροπος, οἱ πρόκριτοι τῆς Λακωνίας, καὶ οἱ φίλοι τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας μὲ ἐβεβαίωσαν, ὅτι καὶ οἱ Λάκωνες

εἶναι πρόθυμοι νὰ συνεισφέρουν εἰς τὰ δημόσια βάρη, ὅταν εὑρεθῇ καταλληλός τις τρόπος, διότι τὸν τῆς φορολογίας ἕνεκα τῆς φυσικῆς ἀγονίας τοῦ τόπου ἐθεώρουν ἐπαχθῆ· ὡς τοιοῦτον δὲ ἐπροτίμων τὴν ἐκτίμησιν τῶν γαιῶν των, καὶ τὴν ἀναλόγως τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν ἐπιβολὴν φόρου τινός. Ταῦτα πάντα ἀνέφερον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἔκτοτε, ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο· ἡ ἀνισότης λοιπὸν συνίσταται εἰς τὸ εἶδος τῆς φορολογίας, διότι πατὲ οἱ οἰκοδεσπόται καὶ κτηματίαι Λάκωνες δὲν δύνανται ν' ἀρνηθῶσι τὴν πληρωμὴν φόρων, ἐνῷ εἰς τούτους ὑποβάλλονται καὶ αὐτοὶ οἱ ἀσταχυλόγοι, οἵτινες μετὰ μεγίστου κόπου μόλις ἀθροίζουσι μικρόν τι μέρος διὰ ν' ἀποζήσωσι τοὐλάχιστον πρὸς καιρόν.

Φορολογοῦνται, κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, τὰ Λακωνικὰ προϊόντα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ, διότι μένουσιν ἀφορολόγητα ὅλα τὰ καταναλισκόμενα ἐντὸς τῆς Λακωνίας· φορολογοῦνται, εἶπεν ὁ αὐτὸς, καθὼς οἱ λεμονιῶνες· ἀλλ' οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ σύγκρισις, διότι τὰ λεμόνια, ὡς μὴ ὄντα ἀναγκαῖα, καὶ ἄρευκτος τροφὴ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὡς ὑποκείμενα εἰς ῥῦθρον, οὐ μόνον ἐλάχιστον μέρος δαπανῶνται εἰς τὸν τόπον, ὅπου προέρχονται, ἀλλὰ καὶ ταχέως ἐξάγονται. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος καταλληλος, λέγουν οἱ ὑπερασπισταὶ τοῦ Νομοσχεδίου, οὔτε εἶναι εὔκολον νὰ εὑρεθῇ· διὰ τοῦτο λοιπὸν πολλοὶ καθορῶντες τας ἀνυπερβλήτους ταύτας δυσκολίας εἰς τὴν πρώτην πορείαν τῆς μεταπολιτεύσεως, ἀποσυρόμενοι, εὔχονται νὰ λάβουν τὰ πράγματα τὸν ἀληθῆ δρόμον των· δὲν εἶναι μὲν ἐντελῶς ὀρθὸν τὸ σύστημα τοῦτο, ἀλλὰ τοὐλάχιστον δεινόν, ὅτι ἀναγνωρίζοντες τὰς δυσκολίας, φοβοῦνται. Ἀπαιτοῦνται, λέγουν, ἔξοδα περισσότερα, ἐνῷ τὰ εἰσπραχθησόμενα εἶναι ὀλιγώτερα· ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἐφαρμογῆς Νόμου, πρέπει οὗτος νὰ ἐφαρμόζεται, μὴ λαμβανομένων παντελῶς ὑπ' ὄψιν τῶν ἐξόδων, διότι ἡ δυστυχία, ἢ ἡ εὐτυχία παντὸς ἔθνους προέρχεται μᾶλλον ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς, ἢ μὴ, τῶν Νόμων, καὶ διὰ τοῦτο ἄκαιρος μεγάλης καὶ ἀνυπερθέτου ἀνάγκης δὲν πρέπει νὰ παρεγκλίνωμεν τῶν γενικῶν καὶ κοινῶς παραδεδεγμένων ἀρχῶν· δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπάρχῃ τοιοῦτον ἐξαιρετικὸν παράδειγμα, διότι οἱ πολῖται, δυσανασχετοῦντες διὰ τοῦτο, δύνανται ἐπιτυχῶς ν' ἀντιστοιχήσωσι κατὰ τῆς φορολογίας, καὶ τότε ὁποία πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἔσεται βλάβη, ἕκαστος δύναται νὰ ἐννοήσῃ.

Οὔτε φρονῶ ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ, οὐδ' ὑπάρχει ἐξαίρεσις ὡς

πρὸς τὴν Λακωνίαν, ἀντέταξεν ἄλλος· ἡ φαινομένη αὕτη ἐξαίρεσις προέρχεται ἐκ τῆς φυσικῆς τοῦ τόπου καταστάσεως, καὶ ἐκ τῶν ἕνεκα ταύτης ἀπαιτουμένων πολλῶν ἐξόδων ἄνευ ὠφελείας τινὸς τοῦ δημοσίου, ὡς ἀρκούντως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέφερε· τὰ αἴτια δὲ ταῦτα, θεωρήσασα ἀποχρῶντα καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἐσύστησε στενῶς εἰς τὰς Βουλὰς τὴν εὕρεσιν καταλλήλου τρόπου τῆς φορολογίας. Ἡ Λακωνία πληρόνει φόρους διὰ τὸ ἔλαιον, τὴν μετάξαν, καὶ τὸ βελανίδι, ἐκτὸς τῆς κριθῆς, λουπίνων, καὶ καυκίων, τὰ ὁποῖα εἶναι μικροῦ λόγου ἄξια, καὶ ὀλίγιστα διὰ τὸ ἄγονον τοῦ τόπου· ἀλλὰ καὶ τὰ πρῶτα εἴδη δὲν φορολογοῦνται, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὡς καταναλισκόμενα εἰς τὸν τόπον τῆς παραγωγῆς των. Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι οἱ Λάκωνες διὰ τὴν μεγάλην αὐτῶν ἔνδειαν, ἅπαντα σχεδὸν τὰ ἐξάγουν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀναγκῶν των, καὶ ἐλάχιστον μέρος ἐλαίου δύο μέχρι δέκα ὀκάδων τὸ πολὺ καταναλίσκουν ὀλίγισται μᾶλλον εὐπορώτεραι οἰκογένειαι. Τελευτῶν, παρατηρῶ, ὅτι οἱ Λάκωνες δὲν ἀρνοῦνται νὰ φορολογηθῶσιν, ἀλλ' εἶναι ἄδικον νὰ ἐπιβαρύνηται ἡ δυστυχία αὐτῶν ἐπαισθητῶς, ἄνευ ὠφελείας τοῦ Δημοσίου, ἐνῷ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν οὐδεμίαν ἄλλην εὐτυχίαν ἀπήλαυσαν, εἰμὴ τὸ ἐπαχθὲς ἐπάγγελμα τοῦ ἀχθοφόρου.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξέ τις τῶν προλαλησάντων, ὅτι καὶ ἡ Λακωνία, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, φορολογεῖται, καθὼς αἱ λοιπαὶ Ἐπαρχίαι, οὔτε ὅτι φορολογεῖται, ὡς ἀπεφάσισεν ἡ Συνέλευσις, διότι αὕτη ἐσύστησεν ἁπλῶς τὴν εὕρεσιν καταλλήλου τρόπου, ἐπειδὴ τὸν φόρον τῆς ἐξαγωγῆς ἔδιδον καὶ πρὸ ταύτης. Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του, ἀνέφερεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, τοὺς λεμονῶνας τοῦ Ηὸρου, τῆς Ἄνδρου κτλ. ἀλλ' οὐδεμία μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ προκειμένου δύναται νὰ ὑπάρξῃ σύγκρισις. Εἶπεν ἔτι, ὅτι τὰ ζῶα τῆς Λακωνίας ὑποβάλλονται εἰς φόρον κατὰ τὴν ἐξαγωγήν των· ἀλλ' ὁ φόρος οὗτος, διάφορος ὢν τοῦ κατὰ κεφαλὴν ἑκάστου ζώου διδομένου, ἐπιβάλλεται εἰς τὰ ἐξαγόμενα ζῶα πάσης ἐπαρχίας. Ἡ ἐκτίμησις, εἶπε τέλος, εἶναι ἐπιζήμιος· τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι αὕτη καὶ βραχεῖα εἶναι, καὶ οἱ διαμένοντες ἐκεῖ ὑπάλληλοι δύνανται εὐκόλως νὰ τὴν ἐνεργήσουν, καὶ οὕτως ἐκτελεῖται ὁ Νόμος, ὅπερ ἅπαντες σκοποῦμεν. Ἐν τούτοις ἂν αὕτη δὲν θεωρηθῇ καταλληλος, ἂς γίνῃ δημοπρασία, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὰ ἄλλα μέρη· καὶ τότε ὑποβαλλόμενοι καὶ οἱ Λάκωνες εἰς τὸν αὐτὸν Νόμον, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἔχουν παράπονόν τι.

οὔτε δύνανται νὰ προτείνουν, ὅτι τὰ προϊόντά των εἶναι ὀλίγα, ἐπειδὴ θέλουν δίδει ἀναλόγως τῶν ὅσων ἔχουν. Περαίνων τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι πρέπει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φροντίσῃ πολὺ πρὸς εὕρεσιν τοῦ καταλλήλου τρόπου τῆς φορολογίας τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, ὡς ἀπεφάσισεν ἡ Συνέλευσις, καὶ νὰ μὴ μένῃ ἡ Λακωνία ἀφορολόγητος πρὸς κοινὸν σκάνδαλον τῶν ἄλλων πολιτῶν.

Περαιωμένης ἐνταῦθα κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς συζητήσεως ταύτης, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ ἰδίου, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον πρῶτον, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα δεύτερον μέχρι τοῦ δωδεκάτου, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἐγένοντο δεκτὰ ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 7, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 30 Ἀπριλίου.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν ἕνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ κ. τ. λ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Σ. Θεοχαρόπουλος.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Μαΐου 1849, ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀπάντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ε. ε., τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς. Οἱ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀπαιτούμενοι 1500 ἄνδρες ὑπερβαίνουσι τὸ ἀληθῶς ἀναγκαῖον ποσὸν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τοὐλάχιστον κατὰ 300, καὶ τοῦτο, ἕνεκα τῆς καθυστερήσεως πολλῶν κληρούχων, μεγαλητέρας μάλιστα οὔσης εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους· ὅτι δὲ ἡ καθυστέρησις αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς μὴ ἀκριβοῦς καὶ δραστηρίου ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, εἶναι πρόδηλον· διότι, ἂν αὕτη ἐλάμβανε χώραν εἰς τὰς μεθορίους, ἢ ὀρεινάς τινας ἐπαρχίας, ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἕνεκα τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, ἡ ἀκριβὴς τοῦ Νόμου ἐκτέλεσις καθίσταται ἀνέφικτος διὰ τὸ εὔκολον τῆς δραπετεύσεως, καὶ ἀποκρύψεως τῶν κληρούχων· διὰ τὰς νήσους ὅμως, ἔνθα καὶ οἱ κάτοικοι εἶναι μᾶλλον πειθήνιοι εἰς τοὺς Νόμους, καὶ οἱ Νόμοι μᾶλλον εὐεκτέλεστοι, τοιαύτη πρόφασις δὲν χωρεῖ· καὶ ἑπομένως ὡς αἴτιον τῆς καθυστερήσεως καταφαίνεται ἡ μὴ φροντὶς τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου. Τούτου ἕνεκα ὀφείλουσιν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ νὰ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν περὶ τὴν αὐστηρὰν τῶν νόμων ἐκτέλεσιν, διότι ἄλλως, ἂν τὰ βάρη ἐπιβάλλωνται εἰς μόνους τοὺς εὐπειθεῖς, τότε καὶ οἱ ἀπειθεῖς θρασύτεροι, καὶ οἱ εὐπειθεῖς τούτους μιμούμενοι, ἀπειθεῖς θέλουσι γίνει.

Εἶναι ἀληθές, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι γίνονται καθυστερήσεις, διότι οἱ κληροῦχοι, ὡς ἐπαχθῆ θεωροῦντες τὴν στρατολογίαν, δραπετεύουν, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις οὐδέποτε ἔπαυσε τῆς ἐνεργείας τῶν δραστηρίων μέτρων πρὸς σύλληψίν των. Ἂν δ' ἤδη ἐλαττωθῇ μὲν ὁ ὑπὸ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ συλληφθῶσιν οἱ δραπετεύσαντες, ἡ δὲ σύλληψις αὐτῶν δὲν πραγματοποιηθῇ μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην τῆς Κυβερνήσεως προσπάθειαν, τότε ἡ συμπλήρωσις τῶν σωμάτων τοῦ στρατοῦ θέλει καταστῆ ἀδύνατος, ἢ μᾶλλον ταῦτα θέλουσι διαλυθῆ, καθόσον μάλιστα πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν μέλλουσι ν' ἀπολυθῶσι τῆς ὑπηρεσίας, ὡς συμπληρωθέντος τοῦ χρόνου τῆς διαρκείας της.

Πρὸς ἀπορυγὴν λοιπὸν τῆς ἐπιζημίου καὶ ὀλεθρίας ταύτης συνεπείας, πρέπει νὰ μείνῃ τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἔχει.

Οὐδεὶς Νόμος, ἐπέφερεν ἄλλος, ὑρίσταται, ὅταν ἀκριβῶς καὶ ἀμερολήπτως δὲν ἐφαρμόζηται. Ὁ περὶ ἀπογραφῆς Νόμος εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τῆς ὑπάρξεώς του ἐξησθένησεν ἕνεκα τῆς ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν μεροληπτικῆς ἐφαρμογῆς του, διότι αὗται, χαριζόμεναι πρός τινας κληρούχους, ὑπὸ ἰσχυρῶν προστατευομένους, γίνονται αἰτίαι τῆς δραπετεύσεως ἄλλων, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι μὲν δικαίωμα πρὸς ἀπαλλαγήν, καὶ προτείνουν τοῦτο ἐν καιρῷ εἰς τὰς ἁρμοδίους Ἀρχὰς, ἀλλὰ δὲν εἰσακούονται αἱ αἰτήσεις των. Ἐὰν λοιπὸν παύσῃ ἡ μεροληπτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου, τότε οὐδεμία καθυστέρησις θέλει λάβει χώραν, διότι, ἂν καὶ κατ' ἀρχὰς οἱ πολῖται δυσανασχέτουν, καὶ θεωροῦντες ἐπαχθῆ τὴν στρατολογίαν, παντὶ τρόπῳ ἐπροσπάθουν νὰ τὴν ἀποφεύγουν, ἤδη συνειθίσαντες, καὶ ἀδύνατον βλέποντες τὴν ἀπαλλαγήν των, προθύμως ὑπείκουν· τὸ μόνον ὅθεν μέσον τῆς ἐλλείψεως τῆς καθυστερήσεως εἶναι ἡ ἀκριβὴς, καὶ ἀμερόληπτος τοῦ Νόμου ἐφαρμογή· ἄλλως, τὸ κακὸν τοῦτο ἔτι μᾶλλον θέλει αὐξήσει.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι γίνονται πολλαὶ χάριτες, καὶ διὰ τοῦτο λαμβάνουσι χώραν καθυστερήσεις, ἀλλὰ ταῦτα προέρχονται ἐκ τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀθλίας κακῆς ὠθήσεως καὶ τῆς ἀτιμωρησίας τῶν καταχρωμένων Δημάρχων. Ὅταν λοιπὸν ἡ ὠθησις αὕτη ἐξαλειφθῇ ἐντελῶς, ἂν καὶ ἐπὶ πολὺ σήμερον ἐμετριάσθη, καὶ ὁ Νόμος ἐφαρμοσθῇ ἀκριβῶς, τότε οὐδεμία καθυστέρησις δύναται νὰ γίνῃ.

Ἐπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ ἄρθρον δεύτερον.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 3, ἔχον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 29 Ἀπριλίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Θεοχαρόπουλος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαΐου 1849· ἡμέρᾳ Τρίτῃ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, εἰδοποιοῦντος τὸν Κ. Πρόεδρον, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος τριῶν ἑβδομάδων ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Χριστίνης χήρας τοῦ Βασιλέως Καρόλου Εὐτυχοῦς τῆς Σαρδινίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ δευτέρας τριμήνου πιστώσεως, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849 δὲν ἐψηφίσθη εἰσέτι παρὰ τῶν Βουλῶν, αἱ δὲ τοῦ λήξαντος ἤδη μηνὸς Ἀπριλίου ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἐπέβαλλεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀναγκῶν της, κατέστησαν ἀπαιτηταί, καὶ ὡς εἰκάζεται καὶ αἱ τῶν δύο ἑπομένων μηνῶν θέλουσι καταστασθῆ τοιαῦται, πρὶν ἢ περαιωθῆ ἐντελῶς ἡ παρὰ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔχομαι, κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν τὸ ἐπισυνημμένον Νομοσχέδιον περὶ δευτέρας τριμήνου πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑποστηρίζῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Μαΐου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπορασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1849, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν δευτέραν τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τᾶς χρήσεως 1848, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων ἢ Κανονισμῶν.

Ἄρθρον 2. Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς τυπώσεως τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τοῦ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως διὰ τὸ εὐκατάληπτον αὐτοῦ, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ συζητηθῆ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ διαληφθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Σ. Θεοχαρόπουλος.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Μαΐου 1849, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ δευτέρας τριμήνου πιστώσεως, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα πρῶτον καὶ δεύτερον, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 4, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν.

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ν' ἀναγνωσθῶσι καὶ ἐπικυρωθῶσι σήμερον τὰ περὶ τῆς συζητήσεως ταύτης πρακτικὰ διὰ τὸ κατεπείγον, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Γενομένης δὲ διακοπῆς τῆς Συνεδριάσεως, ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικὰ τῆς προκειμένης συζητήσεως, καὶ ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Χ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Θεοχαρόπουλος.
Ι. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Μαΐου 1849, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀδὰμ Δούκα, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω ἑπομένως δύο Νομοσχέδια, α') περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ε. ε., β') περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 670, 65/00 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 2 ἄρθρου 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου κτλ., καθὼς καὶ τὰς περὶ ἀμφοτέρων τούτων αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, ἔχοντα ὡς ἕπεται,

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ παραδεχθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων Νομοσχέδιον, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 670: 65 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 2 ἄρθρου 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τῆς χρήσεως τοῦ 1848 πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τόκων μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1848, διὰ τῶν μετ' αὐτῆς ἀνοικτῶν λογαριασμῶν κατὰ τὸν Νόμον τῆς 17 Ἀπριλίου 1848.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο συνοδεύων μὲ τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῆς ΟΤ' Συνεδριάσεως, καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς πρὸς αὐτὴν ἐκθέσεώς μου, περιορίζομαι νὰ συστήσω πρὸς τὴν Γερουσίαν τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ ἐπιψήφισιν ὡς κατεπείγοντος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Μαΐου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Μαΐου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον συμπληρωματικὴ πίστωσις διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848 ἐκ δραχμ. 670: 65 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 2 ἄρθρου 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ πρὸς τελείαν ἐξόφλησιν τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τόκων μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1848 ἐκ δραχμῶν 3,337 31/00 διὰ τῶν μετ' αὐτῆς ἀνοικτῶν λογαριασμῶν κατὰ τὸν Νόμον τῆς 17 Αὐγούστου 1848.

Ἄρθρον 2. Ἡ ὡς ἀνωτέρω συμπληρωματικὴ πίστωσις θέλει

καταλογισθῆ εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ 1848.

Ὁ Ημέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ε. ε. Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ Σώματος τούτου, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι οὐδεμία ἐπηνέχθη τροποποίησις κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν αὐτοῦ.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ παραδεχθῆ καὶ προτείνῃ τὸ αὐτὸ σύστημα τῶν δηλώσεων, φαίνονται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τὴν ὁποίαν ἐν ἀντιγράφῳ ὑποβάλλω καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Μαΐου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νοδοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Μαΐου 1849.

ΟΘΩΝ.

Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διαταξεις τοῦ ἀπὸ 7 Μαΐου 1848 ΠΣΤ'. Νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Ἄρθρον 2. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Περιττῆς θεωρηθείσης, διὰ τὸ εὔληπτον τῶν προκειμένων Νομοσχεδίων, τῆς τε τυπώσεως αὐτῶν, καὶ τῆς συστάσεως ἐπι-

τροπῆς κατὰ τὸν Κανονισμὸν, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῶσιν ἀμφότερα αὖριον.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο αὐτήν.

Ἀναγνωσθείσης ὡσαύτως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γιαννάκη Χ. Πέτρου, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, χορηγηθεῖσαν προηγουμένως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 89 τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε καὶ ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τῶν διαληφθέντων δύο Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Σ. Θεοχαρόπουλος
Ἀδὰμ Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 25 Μαΐου 1849. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀδὰμ Δούκα, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον ἄρθρον, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 30 κατὰ μιᾶς, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 670: 65 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 2 ἄρθρου 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου κτλ. ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον τοῦτο, εἰπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀναφέρει, ὅτι ἡ προκειμένη πίστωσις θέλει χρησιμεύσει πρὸς τελείαν ἐξόφλησιν τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τόκων, ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίσῃ ἡ Γερουσία, ἂν τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὰς ἐν τῇ Τραπέζῃ μετοχὰς τῆς Κυβερνήσεως μέρισμα ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ε. ε. ὅτε κλείει ὁριστικῶς ὁ μετὰ ταύτης ἀνοικτὸς λογαριασμὸς τῆς Κυβερνήσεως, μέχρι τοῦδε, καθὼς καὶ τὸ ποσὸν τῶν τόκων τῶν ὀφειλομένων τυχὸν εἰς τὴν Κυβέρνησιν παρὰ τῆς Τραπέζης διὰ τὰ παρ' ἐκείνης εἰς ταύτην δοθέντα χρηματικὰ ποσά, ὑπελογίσθησαν ἤδη, καὶ ἀρχρέωσαν ἐκ τῶν εἰς τὴν Τράπεζαν δοθησομένων τόκων, καὶ ἂν τέλος ἐξεκαθαρίσθησαν οἱ μεταξὺ Τραπέζης καὶ Κυβερνήσεως λογαριασμοί, καὶ μάλιστα οἱ ἀφορῶντες τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Μερεδίτου.

Κατὰ τὸν ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1848 νόμον, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἡ Κυβέρνησις ἐνεργήσασα διαφόρους μετὰ τῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ λυφοδοσίας, ὀφείλει τόκους, δι' ὅσα ἔλαβε παρὰ ταύτης κεφάλαια, καὶ πρὸς ἀπότισιν τῶν τόκων τούτων ζητεῖται ἤδη ἡ προκειμένη πίστωσις· δὲν ἔχει δὲ προχείρους τὰς ὁποίας ὁ προλαλήσας ζητεῖ πληροφορίας, ἀλλ' ἡ ἔλλειψις αὐτὴ δὲν εἶναι ἀποχρῶσα πρὸς ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως.

Ἐπιμένοντος τοῦ προλαλήσαντος εἰς τὴν περὶ τῶν μνησθεισῶν πληροφοριῶν πρότασίν του, καὶ προσθέσαντος, ὅτι κακῶς ἔπραξεν ἡ Κυβέρνησις, μὴ ζητήσασα ν' ἀνανεώσῃ τὸν διαληφθέντα Νόμον, καὶ νὰ παρατείνῃ τὴν ἐν αὐτῷ τεταγμένην ἐνιαύσιον προθεσμίαν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὁποίας ἀπόλλυσι τὰς ἐνεγυριασθείσας μετοχάς της, ἀπὸ τὰς ὁποίας ὠφελεῖτο 8 ἢ 10 τοῖς 0|0, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἀντέταξέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, δὲν πρόκειται ἤδη περὶ παντελοῦς ἐξοφλήσεως τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν Τράπεζαν τόκων, ἀλλὰ μόνον περὶ ὅσων αὐτὴ δικαιοῦται νὰ λάβῃ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1848· ὥστε αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι παρὰ τοῦ προλαλήσαντος δὲν εἶναι οὐσιώδεις εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν συμψήφισιν μετοχῶν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ πρὸς τὴν Τράπεζαν ὀφειλόμενα, ἡ Κυβέρνησις καθόλου

δὲν ἐνέχεται· διότι ἡ συμψήφισις αὕτη καθιεροῦται διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1848 νόμου ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδόσεως τῶν ὀφειλομένων· οὐχ ἧττον ὅμως ἡ Κυβέρνησις δικαιοῦται ν' ἀνακτήσῃ ταύτας ἐντὸς ἑνὸς ἔτους. Ἐν τοσούτῳ πρὸς ἀποφυγὴν τῶν συνεπειῶν τούτων, ἡ Κυβέρνησις συνεννοήθη μετὰ τῆς Τραπέζης περὶ νέου Νόμου, παρατείνοντος τὴν προθεσμίαν ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ, ἀλλ' ἀμφισβητήσεών τινων περὶ τούτου ἐγερθεισῶν, (διότι ἡ Τράπεζα ἐζήτει περισσότερον τόκον μέχρις 6 τοῖς 0|0, πρὸς δὲ καὶ τινας ὅρους ἐπιζημίους εἰς τὸ Δημόσιον), καὶ ἀναβαλούσης τῆς Τραπέζης τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασίν της μέχρις οὗ ἐν Συμβουλίῳ διασκεφθῇ, ἔμεινε τότε, ὅτε παρητήθην τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ζήτημα ἐκκρεμές, διότι ἡ Τράπεζα δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀποφανθῇ.

Ἐπειδὴ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 17 Αὐγούστου 1848 Νόμου, εἶπεν ἄλλος, θεωροῦνται ἐνεχυριασμένοι εἰς τὴν Τράπεζαν ἀπὸ τῆς 4 Ἀπριλίου ε. ε. τόσαι τῆς Κυβερνήσεως μετοχαί, ὅσαι ἀρκοῦν διὰ νὰ καλύψουν τὰ παρὰ ταύτης εἰς ἐκείνην ὀφειλόμενα, ἔπεται, ὅτι ἡ Τράπεζα, γινομένη κυρία τῶν μετοχῶν τούτων, λαμβάνει καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς αὐτὰς ἐκ τοῦ μερίσματος ὄφελος.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου 1848 Νόμου ἀποζημίωσιν τῆς Τραπέζης, διὰ τὰ ἀφαιρεθέντα ὑπὸ τοῦ στασιαστοῦ Μερεδίτου χρήματά της ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος αὐτῆς, ἐζήτει μὲν νὰ τὰ λάβῃ ἐκ τῶν αὐτῇ παρακατατεθειμένων κληροδοτημάτων, ὡς ὠφελουμένη οὕτω περισσότερον, ἐπειδὴ διὰ ταῦτα πληρόνει τόκον 4 1/2 τοῖς 0|0 ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις πληρόνει εἰς αὐτὴν 3 τοῖς 0|0, ἀλλ' ἐδόθησαν ἐκ τοῦ Ταμείου· εἶχε προσέτι ἐγερθῇ φιλονεικία ὡς πρὸς τὰς ἐν Μελίτῃ ἐπὶ τῆς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Μερεδίτου ἀφορώσης δίκης δαπάνας, διότι ἡ μὲν Τράπεζα ἤθελε νὰ ὑπολογίσῃ ὅλας ταύτας εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, τοῦτο δὲ, στηριζόμενον εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ μνησθέντος Νόμου, συγκατένευε νὰ καταβάλῃ τὸ ἥμισυ· ἐν τούτοις εἶναι πρόδηλον, ὅτι, ἂν ἐντὸς τοῦ ἔτους δὲν ἀποτίσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰ εἰς τὴν Τράπεζαν ὀφειλόμενα, θέλει ἀπολέσει τὰς ἐνεχυριασθείσας μετοχάς της.

Ἐπειδὴ ἐγένετο λόγος, εἶπεν ἄλλος, περὶ τῆς τῶν Μερεδίτην ἀφορώσης δίκης, εἶναι ἐπάναγκες νὰ δοθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ αἱ ἀπαιτούμεναι πληροφορίαι· προσέτι θεωρεῖ ἐπιζήμιον εἰς τὸ Δημόσιον νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ πρότασις τῆς Τραπέζης ὅπως ν' ἀνανεωθῇ ὁ νόμος ἐπὶ τόκῳ 6 τοῖς 0|0, καὶ νὰ παρα-

τεθῇ ἡ προθεσμία, ἐνῷ ἄλλως ἤθελε τοῦτο ὠφελεῖται, ἔχον τὰς μετοχὰς, αἵτινες δίδουν κέρδος 9 τοῖς 0/0.

Ἂν καὶ δὲν ἐπεθύμουν, εἶπέ τις τῶν προλαλησάντων, βιάζομαι ν' ἀναφέρω εἰς τὸ Σῶμα τοὺς παρὰ τῆς Τραπέζης προτεινομένους ἐπιβλαβεῖς ὅρους πρὸς παραδοχὴν τῆς ἀνανεώσεως τοῦ νόμου· ἡ Τράπεζα πρὸς ἀμοιβὴν τῆς συγκαταθέσεώς της ἀπῄτει νὰ πληρώσῃ τὸ Δημόσιον ὅλα τὰ εἰς τὴν δίκην τοῦ Μερεδίτου ἔξοδα. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦτο μὲν συγκατένευε νὰ πληρώσῃ τὸ πολὺ τὰ ἥμισυ, ἐκείνη δὲ ἐπέμενεν, ἀπαιτοῦσα τὸ ὅλον, μένει εἰσέτι ἐκκρεμὲς τὸ περὶ ἀνανεώσεως τοῦ Νόμου ζήτημα.

Ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς πολὺ ἤδη ἀπεχόντων τοῦ προκειμένου, δύναται ἡ Γερουσία νὰ ἐπανέλθῃ ἀλλοτε· ἤδη δὲ πρέπει ν' ἀποφασίσῃ, ἂν δέχηται, ἢ μὴ, τὴν ζητουμένην πίστωσιν πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὀφειλομένων τόκων, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις, ὡς ὑπὸ ῥητοῦ νόμου διατεταγμένους, δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἐδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ δεύτερον.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 6, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης
Ἀδὰμ Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 27 Μαΐου 1849, Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος Κ. Ν. Μέξης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, παραλαβὼν ὡς

προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, καὶ Ἀδὰμ Δούκαν, θατέρου μὲν τῶν Κυρίων Γραμματέων ἀπόντος, τοῦ δ' ἑτέρου κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάδεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 15,000, χρησιμευούσης πρὸς διατήρησιν καὶ συνδρομὴν διαφόρων ἐνδεῶν προσφύγων, καθὼς καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διαταγῇ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Ὑμετέραν συζήτησιν Νομοσχέδιον εἰδικῆς πιστώσεως δραχμῶν δεκαπέντε χιλιάδων (15,000) διὰ συνδρομὰς εἰς διαφόρους πρόσφυγας, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν ἐν τῇ Βουλῇ, παρεδέχθη ὡς ἔχει.

Οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν δαπάνην ταύτην λόγοι ἐξετέθησαν ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει μου, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα.

Ἡ αἰτουμένη πίστωσις εἶναι ἐκ τῶν λίαν κατεπειγουσῶν, καὶ παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν, εὐαρεστουμένην νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Μαΐου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἔκτακτος πίστωσις δραχμῶν δεκαπέντε χιλιάδων (15,000) ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ Ὑπουργείου τῶν

Ἐσωτερικῶν, ἥτις θέλει ἀποτελέσει ἰδίων ἐδάφιον «συνδρομὴ εἰς πρόσφυγας ἐν τῷ κεφαλαίῳ Γ' ἄρθρῳ 1 γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.

Ἄρθρον 2. Ἡ ἀνωτέρω ποσότης θέλει χρησιμεύσει εἰς διατήρησιν καὶ συνδρομὴν διαφόρων ἐνδεῶν πρόσφύγων.

Ἄρθρον 3. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθῆναι, τὴν 12 Μαΐου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Περιττὴς θεωρηθείσης τῆς τυπώσεως αὐτοῦ, καὶ τοῦ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ νὰ συζητηθῇ αὔριον.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Σ. Θεοχαρόπουλος

Ἀ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Μαΐου 1849, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Ν. Μέξης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθαν. Γρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγελθέντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δρ. 15,000 πρὸς διατήρησιν καὶ περιθαλψιν τῶν ἐνδεῶν πρόσφύγων. Τούτου δ' ἀναγνωσθέντος, εἷς τῶν Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, εἶπε τάδε. Ἐπειδὴ τὸ προ-

κείμενον Νομοσχέδιον δὲν εἰσήχθη τακτικῶς, προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησίς του μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· διότι, διὰ νὰ χορηγηθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις, ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τῶν προϋπολογισμῶν, ἐξ οὗ θέλομεν ἐννοήσει, ἂν, εἴτε διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν εἰσοδημάτων μας, εἴτε διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων, δυνάμεθα νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τῆς προκειμένης πιστώσεως· τοσοῦτο δὲ μᾶλλον, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησίς του, καθόσον πᾶσα συμπληρωτικὴ πίστωσις δίδεται μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἕνεκα περιστάσεώς τινος ἀπροσδοκήτως ἀναφυομένης.

Ἂν δ' εἴπῃ τις, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἔχει σχέσιν μὲ τὰ συνήθη Νομοσχέδια, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων δύναται νὰ ζητηθῇ πίστωσις συμπληρωτική, ἔπρεπε πάλιν νὰ εἰσαχθῇ ὡς ἀναγκαῖος διὰ τὸ Κράτος Νόμος, καὶ ἑπομένως νὰ θέσῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὁ Ὑπουργὸς τὰ ἀπαιτούμενα ἔξοδα.

Ἐπειδὴ ἡ ζητουμένη πίστωσις, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι ἔκτακτος, καὶ ὄχι συμπληρωματική, καλῶς ζητεῖται ἀπέναντι τοῦ παρουσιασθησομένου προϋπολογισμοῦ, ἑπομένως πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή.

Ἂν ἦναι ἔκτακτος, ἀντεπέφερεν ὁ προλαλήσας, ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ ὁ χρόνος τῆς διαρκείας της, ἐνῷ, ὡς ζητεῖται, εἶναι περιοδική, ἐπὶ ἓν ἔτος ἰσχύουσα, ὅπως καὶ ὁ προϋπολογισμός, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ζητεῖται· ἀλλὰ καὶ ἔκτακτος ἂν ἦναι, ἔπρεπε νὰ διορισθῇ ἐπιτροπή, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὴν ἀνάγκην της· ὅθεν ἐπιμένει εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασίν του.

Οὐδενὸς δ' ἄλλου τὴν πρότασιν ταύτην ὑποστηρίξαντος, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν τὴν παρεδέχθη, καὶ ἑπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 4, ἔχον, ὅπως ὑποβληθῇ εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Ἐπειδὴ, εἶπε μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Αὐτὸς, ἡ ἐφημερὶς, τὸ Ἐθνικὸν Πνεῦμα, ἀναφέρει, ὅτι ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξέδωκα χρηματικὸν ἔνταλμα δρ. 2000 ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τζανετάκη Γρηγοράκη, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ δι' αὐτῶν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας των, παρακαλῶ τὸν νῦν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν

νὰ ἐξετάσῃ, καὶ νὰ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν περὶ τούτου, καὶ νὰ καταψεύσῃ τὴν συκοφαντίαν ταύτην.

Προτείναντος τέλος τινὸς τῶν Γερουσιαστῶν νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας συντάξεως καὶ εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων τῶν συνταξιούχων Νομοσχεδίου, καθὼς ἄλλοτε ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἐπισήμως ὑπεσχέθη, καὶ παραδεξαμένης τῆς Γερουσίας ταύτην, ὁ Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ π. Παπαλεξόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Ἰουνίου 1849, Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν παρόντων **26** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Σ. Ππππαλεξόπουλον, κωλυομένου τοῦ Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **11** ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Σ. Τρικούπη, Ν. Μέξη, καὶ Β. Βουδούρη, τῶν μὲν δύω πρώτων ζητούντων τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ τρίτου τὴν παράτασιν ἀδείας, ἀπερασίσθη δὲ νὰ χορηγηθῇ πρὸς αὐτοὺς κατὰ τὰ προαποφασισθέντα.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἰουνίου 1849, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **26** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συστάσεως τρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Διαβιβάζω πρὸς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐσώκλειστον ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζητηθὲν ἤδη καὶ ψηφισθὲν Νομοσχέδιον, συναδευμένον ὑπὸ τῆς πρὸς αὐτὴν αἰτιολογικῆς ἐκθέσεώς μου, διὰ νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **6** Ἰουνίου **1849**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης **Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.**

ΟΘΩΝ

ΚΑΤΑ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας θέλει τὸ ὑποστηρίζει συζητούμενον.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον. **1.** Συνίσταται εἰς Πάτρας τρίτον Δικαστήριον Ἐφετῶν, περιλαμβάνον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του τὰ πρωτοδικεῖα τῶν Πατρῶν, Μεσολογγίου καὶ Καλαμῶν μετὰ τῆς ἀνηκούσης εἰς ἕκαστον αὐτῶν περιφερείας.

Ἄρθρον **2.** Ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἄρχεται τῶν ἐργασιῶν του, θέλει ὁρισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τούτης ὅλαι αἱ ἀπὸ τῶν Πρωτοδικῶν Πατρῶν, Μεσολογγίου καὶ Καλαμῶν ἐφέσεις Πολιτικῶν, Ἐμπορικῶν, ἢ Διοικητικῶν ὑποθέσεων, ὅσαι εἶναι ἐκκρεμεῖς ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις ἢ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετῶν κατὰ τὴν εἰς τὰ Πινάκια τῶν ὑρεστώτων Ἐφετείων χρονολογικὴν σειρὰν τῆς ἐγγραφῆς των. Εἰς αὐτὸ μεταβιβάζονται ὡσαύτως ἅπασαι αἱ ποιναὶ καὶ ἀνακρίσεις τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἐν Πάτραις, ἐν Καλάμαις καὶ ἐν Μεσολογγίῳ Πρωτοδικῶν, ἂν καὶ παρεπέμφθησαν ἤδη διὰ βου-

λεύματος εἰς τὰ ἤδη ὑφεστῶτα ἐφετεῖα, ἢ τὰ κατὰ τὴν περιφέρειαν αὐτῶν Κακουργιοδικεῖα, ἐξαιρουμένων μόνον ἐκείνων τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων, ἐφ' ὧν ἐξεδόθησαν ἤδη αἱ πρὸς τοὺς κατηγορουμένους κλήσεις εἰς τὸ ἀκροατήριον.

Ἄρθρον 3. Ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰουνίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ι. Δ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ γίνουν πέντε ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ μετὰ τὴν εἰς τὰ Τμήματα διανομήν των νὰ συνέλθωσι ταῦτα, καὶ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀθ. Νάκου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄφεσιν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Θεοχαρόπουλος.
Ι. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 13 Ἰουνίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀσθενοῦντος τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ περὶ προβιβασμῶν εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς προβουλεύματος καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συστάσεως τρίτου ἐφετείου εἰς Πάτρας ἐκθέ-

σεως τῆς Ἐπιτροπῆς· ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνωσε τὸ προβούλευμα καὶ τὸ διευθῦνον αὐτὸ ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Ὁ βουλευτὴς Μεγαρίδος Κ. Τζαλακώστας ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν πρότασιν Νομοσχεδίου περὶ προβιβασμῶν εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, ὅπερ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἁπασῶν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 45, 46, 47 καὶ 49 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, εἰσήχθη εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῆς, καὶ ἐγένετο παραδεκτὸν, μὲ τινας τροπολογίας.

Τὸ Προεδρεῖον συμμορφούμενον μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ εἰρημένου Κανονισμοῦ, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσῃ πρὸς Ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, καὶ δι' Ὑμῶν εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, ἀποσπάσματα τῶν πρακτικῶν τῶν ΠΖ', ΠΗ. καὶ Ρ'. Συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς μετὰ τινων ἀντιτύπων τοῦ Νομοσχεδίου, ἵνα ἐνεργηθῶσιν ὅ,τι κελεύουσιν οἱ περὶ τῶν διαβιβαζομένων ἐν τῇ Γερουσίᾳ προβουλευμάτων τῆς Βουλῆς ὁρισμοὶ τοῦ ὑμετέρου Κανονισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.

Λ. Σ. Δανόπουλος.

Ἔκθεσις ἐπὶ τῆς προτάσεως Νομοσχεδίου περὶ προβιβασμῶν εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς, ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Μεγάρων Τσαλακώστα.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἐγερθὲν ἀπὸ μακρὰν δουλείαν, ἀνέκτησεν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ξίφους τὰ δίκαιά του, καὶ ἐτάχθη εἰς τὴν οἰκείαν του θέσιν, προωρισμένον νὰ ἦναι τὸ κατὰ τῆς βαρβαρότητος προπύργιον· ἐκ τοῦ μηδενὸς προαχθὲν διὰ τῆς ἀνδρείας του, ἐβάδισεν ἀρχηθὲν πρὸς τὸν πολιτισμὸν μὲ πρόθυμα ἀλλὰ ἀργὰ βήματα, διότι οἱ τύραννοί του λαοὶ τῆς ἀνατολῆς βάρβαροι καὶ ἀπαίδευτοι ἐξέτεινον παντοῦ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀμαθείας, ζητοῦντες νὰ καταπνίξωσιν ἐν διαστήματι τριῶν καὶ ἡμίσεως αἰώνων πᾶν αἴσθημα εὐγενές. Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔπρεπε λοιπὸν νὰ δημιουργήσῃ τὰ πάντα, παρίζοντα τὰ πάντα ἐκ τῆς Εὐρώπης, λαμβάνον, οὕτως εἰπεῖν, τὰ δανεισθέντα, ἀλλὰ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ θεραπεύσῃ διὰ μιᾶς καὶ μὲ ἐντέλειαν τὰς ἀνάγκας του.

Ὁ τακτικὸς στρατός μας δημιούργημα τῶν αἱματηρῶν περιστάσεων τοῦ ἀγῶνος, προήχθη μὲ τερασταίαν ταχύτητα, καὶ

θεωρεῖται δικαίως πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ὡς δυνάμενος νὰ παραβληθῇ ἄνευ φόβου μετὰ τῶν στρατῶν τῆς Εὐρώπης. Ἀλλ' ἡ πειθαρχία καὶ ἡ ἐγκράτεια τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, δὲν εἶναι μόνα ἐπαρκῆ. Εἰς τὸν στρατόν μας ἐλλείπουσι καθ' ὁλοκληρίαν οἱ στρατιωτικοὶ νόμοι, οἱ ἀναπτύσσοντες καὶ ἐξευγενίζοντες τοὺς στρατούς. Ἐντεῦθεν προέκυψαν κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ μεγάλα ἀδικήματα, καὶ καταφανεῖς καὶ ἐπαισθηταὶ ζημίαι εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔχων ἀφορμὴν, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ προσφέρω εἰς τὴν σκέψιν τῆς Βουλῆς τὸ περὶ προβιβασμῶν εἰς τὸν Στρατὸν Νομοσχέδιον, μεταφράσας μὲν αὐτὸ ἐκ τοῦ ἐν ἰσχύϊ Γαλλικοῦ Νόμου, ἀλλὰ τροποποιήσας μερικὰ ἀντικείμενα σύμφωνα μὲ τὴν ἠθικὴν καὶ μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ τόπου. Εἰς τοῦτο δὲ ὡδηγήθην ἐκ τῆς πείρας, ἣν ἀπέκτησα ὑπηρετῶν ἤδη εἴκοσι ἔτη περίπου εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν ὡς ἀξιωματικός, καὶ ἀπὸ τὰς συμβουλὰς πολλῶν ἀξιοτίμων συναδελφῶν μου.

Ὁμολογῶ, κύριοι, ὅτι εἰς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, ἀπήντησα πολλὰς δυσκολίας. Καὶ οἱ Γάλλοι αὐτοί, οἱ ἐγκρατέστεροι τῶν πολεμικῶν, ὁμολογοῦν ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ περὶ προβιβασμῶν νομοσχεδίου αὐτῶν παρίστα ἀνυπερβλήτους δυσκολίας· ἀλλ' ἡ παροῦσα τοῦ στρατοῦ κατάστασις ἀπαιτεῖ κατεπειγόντως τὴν ἐπιψήφισιν στρατιωτικῶν νόμων. Πρέπει πλέον νὰ ἐκλείψῃ ἀρ' ἑνὸς ἡ ἀβεβαιότης τῶν στρατιωτικῶν, ὅσοι προσέφερον τοὺς βραχίονάς των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος, καὶ ἀρ' ἑτέρου ἡ αὐθαίρετος διάθεσις τῆς τύχης καὶ τῶν δικαιωμάτων των. Πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν ἀνυπέρβλητοι κανόνες εἰς τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸ στάδιον τῶν προβιβασμῶν νὰ ἦναι ἀνάλογον τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ, καὶ τῆς καταστάσεως τῶν πόρων τοῦ Κράτους.

Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι πολλάκις ἐξεδόθησαν προβιβασμοὶ ἄνευ φειδοῦς, ἄνευ ὁριστικῶν κανόνων, καὶ ἐνίοτε ἄνευ ἀνάγκης, θέλομεν πεισθῇ, ὅτι ἡ ἐπιψήφισις νόμου τοιούτου εἶναι κατεπείγουσα, διὰ νὰ ἐξασφαλίζῃ τὰ δίκαια τοῦ στρατοῦ καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ταμείου.

Εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον καθιεροῦνται δύο ἀρχαί, ἡ μὲν τῆς ἀρχαιότητος, ἡ δὲ τῆς ἱκανότητος. Εἰς τὴν δευτέραν ἀρχὴν ἔδωκα πλειοτέραν ἔκτασιν, διότι ἔχομεν ἀνάγκην καλῶν ἀξιωματικῶν· ἀλλὰ θέλετε παρατηρήσει ὅτι, μὴ δυναμένης τῆς

ἐκλογῆς νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ ἐπισήμων ἐξετάσεων, πᾶς φόβος αὐθαιρεσίας ἐκλείπει.

Ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἀπήντησα δυσκολίας ἀνυπερβλήτους εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ κατὰ τὴν ἐξέλεγξίν του θέλετε πεισθῇ, ὅτι αἱ δυσκολίαι εἰσὶν ἄφευκτοι· ἀλλ' ἐπροσπάθησα, ὅσον ἦτο δυνατόν, νὰ ὁρίσω τὰ δίκαια ἑκάστου ἐπὶ βάσεων ἀκλονήτων καὶ στερεῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος, προχωρούσης δὲ τῆς συζητήσεως, θέλω δίδει λεπτομερεῖς πληροφορίας καθ' ἕκαστον ἄρθρον. Ἐλπίζω δὲ, ὅτι συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τοιούτου θεμελιώδους στρατιωτικοῦ Νόμου, θέλετε προθυμοποιηθῇ νὰ τὸν ἐξελέγξητε· διότι οἱ ὁρισμοὶ τῶν περὶ προβιβασμῶν βάσεων, εἶναι ἐλατήρια φιλοτιμίας εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ἰσχυραὶ ἐγγυήσεις οἰκονομίας εἰς τοὺς πτωχοὺς πόρους τοῦ Κράτους.

Ν. ΤΣΑΛΑΚΩΣΤΑΣ.

Πρότασις Νομοσχεδίου.

Περὶ προβιβασμῶν εἰς τὸν Στρατὸν τῆς ξηρᾶς.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

« Ἄρθρ. 1. Οὐδεὶς προβιβάζεται δεκανεὺς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ διαρκῶς, ἓξ τοὐλάχιστον μῆνας, ὡς στρατιώτης. »

« Ἄρθρ. 2. Οὐδεὶς προβιβάζεται λοχίας ἢ σιτιστὴς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ὡσαύτως ἓξ μῆνας ὡς δεκανεύς. »

« Ἄρθρ. 3. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἐπιλοχίας, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ὡσαύτως ἓξ μῆνας ὡς λοχίας ἢ σιτιστής. »

« Ἄρθρ. 4. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἀνθυπασπιστὴς, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ ὡς ἐπιλοχίας ἐπὶ ἓν ἔτος, ὡς λοχίας ἢ σιτιστὴς δὲ ἐπὶ μῆνας 18.

Θέλουν κατατάσσεσθαι πρὸς τούτοις ἀνθυπασπισταὶ οἱ ἐκ τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων ἐξερχόμενοι, οἱ εὐδοκιμήσαντες εἰς τὰς περὶ τούτου κανονισμένας ἐξετάσεις.

« Ἄρθρ. 5. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἀνθυπολοχαγὸς α.) Ἐὰν δὲν ἄγῃ τὸ 20 ἔτος τῆς ἡλικίας του· β.) Ἐὰν δὲν ὑπηρέτησεν ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος ὡς ἀνθυπασπιστής, ἢ τρία ὡς ἐπιλοχίας, ἢ τρία ἥμισυ ὡς λοχίας ἢ σιτιστής· γ.) Ἐὰν δὲν εὐδοκιμήσῃ εἰς τὰς πρὸς τοῦτο κανονισθησομένας ἐξετάσεις. »

« Ἄρθρον 6. Οὐδεὶς προβιβάζεται ὑπολοχαγὸς, ἐὰν δὲν ὑπηρέτησε δύο ἔτη τοὐλάχιστον μὲ τὸν προηγούμενον βαθμόν. »

« Ἄρθρον 7. Λοχαγὸς δὲν προβιβάζεται τις, ἐὰν δὲν διέλθῃ τριετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα τάξις τοῦ βαθμοῦ τοῦ λοχαγοῦ ἀφορᾷ μόνον τὰς ἀποδοχάς, καὶ ἡ ἐκ τῆς 2 εἰς τὴν 1 μετάβασις ἐνεργεῖται κατ' ἀρχαιότητα.

Ἄρθρον 8. Οὐδεὶς προβιβάζεται ταγματάρχης, ἐὰν δὲν ἔχῃ τετραετῆ ὑπηρεσίαν ὡς λοχαγός.

Ἄρθρον 9. Οὐδεὶς προβιβάζεται ἀντισυνταγματάρχης, ἐὰν δὲν διέλθῃ τρία ἔτη ὑπηρεσίας ὡς ταγματάρχης.

Ἄρθρον 10. Οὐδεὶς προβιβάζεται συνταγματάρχης, ἐὰν δὲν ὑπηρετήσῃ τρία τοὐλάχιστον ἔτη ὡς ἀντισυνταγματάρχης.

Ἄρθρον 11. Διὰ νὰ προβιβάζηταί τις εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ συνταγματάρχου, ἀπαιτοῦνται τέσσαρα ἔτη ὑπηρεσίας εἰς τὸν πρὸ τοῦ προκειμένου βαθμόν.

Ἄρθρον 12. Αἱ χηρεύουσαι θέσεις ἀνθυπολοχαγῶν ἀνήκουσι κατὰ τὸ ἥμισυ εἰς τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους ἐν τῷ § 2 τοῦ ἄρθρ. 5. Αἱ δὲ λοιπαὶ θέλουσι μὲν κατέχεσθαι ἀπὸ τοὺς ἐν ἀργίᾳ, τοὺς ἔχοντας δικαίωμα νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς τάξεις τῆς ἐνεργείας, ἀνήκουσιν ὅμως εἰς τοὺς τοῦ § 6'. ἄρθρ. 5 ἐὰν δὲν ὑπάρχωσιν ἀργοὶ ἀξιωματικοί. »

« Ἄρθρ. 13. Τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν θέσεων τῶν ὑπολοχαγῶν δίδοται ἐξ ἡμισείας κατ' ἀρχαιότητα, καὶ ἐξ ἡμισείας κατ' ἐκλογὴν εἰς τοὺς ἀνθυπολοχαγούς. Ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἀξιωματικοὶ ἀργοὶ ἔχουν δικαίωμα ἀνακλήσεως εἰς ἐνέργειαν, τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν θέσεων ἀνήκει εἰς αὐτούς· τὸ δὲ ἕτερον ἀνήκει ἐν ἴσῃ ἀναλογίᾳ εἰς τὴν ἀρχαιότητα καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐχόντων δικαίωμα προβιβασμοῦ, ὡς προεῤῥέθη.

Ἄρθρ. 14. Τὸ ἥμισυ τῶν χηρευουσῶν θέσεων τῶν λοχαγῶν δίδοται κατ' ἀρχαιότητα· τὸ δὲ κατ' ἐκλογὴν εἰς τοὺς ὑπολοχαγούς, φυλαττομένων τῶν αὐτῶν ὅρων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, ἐν περιστάσει καθ' ἣν ἤθελον ὑπάρχει ἀξιωματικοὶ μετακλητέοι ἐκ τῆς ἀργίας.

Ἄρθ. 15. Οἱ βαθμοὶ οἱ ἀνώτεροι τῶν τοῦ λοχαγοῦ δίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, ἀλλὰ συνεπείᾳ τῆς εὐδοκιμήσεως εἰς τὰς ἐξετάσεις.

Ἐν ταιαύτῃ περιπτώσει πάντες οἱ λοχαγοί, ὅσοι ἔχουσι τὰ προσόντα τοῦ ἄρθρου 8, πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἐξετάσεις, καὶ οἱ μᾶλλον εὐδοκιμήσαντες ἐκλέγονται παρὰ τοῦ Βασιλέως διὰ τὸν προβιβασμόν,

Ἄρθρ. 16. Ὁ χρόνος τῆς ἀρχαιότητος τῶν ἀξιωματικῶν ἄρχεται ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ διπλώματος, καὶ ἐν περιπτώσει ὁμοίας ἡμερομηνίας ἑτέρου διπλώματος, ἀπὸ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ διπλώματος τοῦ κατωτέρου βαθμοῦ αὐτῶν· ὅταν δ' ἀξιωματικός τις διακόψῃ τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν του, ὁ χρόνος οὗτος ἐκπίπτεται ἀπὸ τὸν χρόνον τῆς ἀρχαιότητος, ἐκτὸς μόνον ἐὰν διέρρυσεν αὐτὴν δι' ἀποστολὴν ἐν ὑπηρεσίᾳ, διὰ διάλυσιν σώματος ἢ διὰ κατάργησιν θέσεως. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἀξιωματικός τις ἐπεφορτίσθη ὑπηρεσίαν ἐθνοφρουρᾶς, ἢ ναυτικήν, ἢ διετέλεσεν ἐν τεχνικῇ ἀσχολίᾳ καὶ μήπω στρατιωτικῇ θεωρουμένῃ, ἢ ἐν διπλωματικῇ ἐντολῇ, εἶναι χρόνος ὑπηρεσίας πραγματικῆς· ἀλλ' ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ξένου Κράτους ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὴν πραγματικήν.

Ἄρθρ. 17. Οἱ αἰχμάλωτοι ἀξιωματικοὶ διατηροῦν κατ' ἀρχαιότητα τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμόν των.

Ἄρθρ. 18. Ὁ ἐν πολέμῳ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας διπλοῦς λογίζεται διὰ τὸν ἀπαιτούμενον εἰς προβιβασμὸν χρόνον.

Ἄρθρ. 19. Εἰς τὰς ἐρεξῆς μόνον ἐξαιρετικὰς περιστάσεις δύναται νὰ γίνῃ παράβασις τῶν ὁρισμῶν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου·

α) Ἕνεκα ἐνδόξου πράξεως, ἀνηκόντως ἀποδεδειγμένης καὶ δημοσιευομένης εἰς τὸν στρατὸν διὰ τῆς ἡμερησίας διαταγῆς.

β) Ὅτε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πληρωθῇ ἄλλως κενωθεῖσά τις θέσις εἰς τὰ σώματα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ.

Ἄρθρ. 20. Οἱ ἐπίτιμοι καὶ οἱ χαρακτηρισμένοι βαθμοὶ ἀπαγορεύονται, εἰς οὐδεμίαν δὲ περίστασιν δίδοται βαθμός, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ νενομοθετημένη θέσις.

Ἄρθρ. 21. Πᾶς προβιβασμὸς πρέπει ἀμέσως νὰ δημοσιεύηται διὰ διαταγῆς τοῦ στρατοῦ καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν ἐρεξῆς πληροφοριῶν.

Θέλει καλεισθαι ὀνομαστὶ ὁ ἀξιωματικὸς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ὁποίου προεβιβάσθη ἕτερος, καὶ θέλει περιέχει τὴν αἰτίαν τῆς χηρεύσεως τῆς θέσεως, προσέτι δὲ ἐὰν ὁ προβιβασμὸς ἔγεινε κατ' ἀρχαιότητα ἢ ἐκλογήν.

Ἄρθρ. 22. Ἐκ τῶν συνταξιούχων ἢ ἀμετακλήτων (en reforme) ἀξιωματικῶν οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 23. Ἡ φάλαγξ δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ὑπάρχοντος ἤδη εἰδικοῦ νόμου περὶ αὐτῆς. »

« Ἄρθρ. 24. Διὰ τὴν χωροφυλακὴν ἰσχύει ὁ κανονισμὸς τῆς ὑπη-

ρεσίας τοῦ σώματος τούτου ὡς πρὸς τὴν τάξιν τῶν προβιβασμῶν.

Ἄρθρ. 25. Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ παρόντος νόμου ἐφαρμόζονται πληρέστατα εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τοὺς τῆς ὑγείας, οἵτινες παραλληλίζονται μετὰ τῶν μαχίμων ὡς ἀκολούθως.

1) Ὁ ἀνώτερος ἐπιμελητὴς μὲ τὸν Συνταγματάρχην.

2) Ὁ ἀνώτερος ἀρχιἰατρὸς καὶ ὁ ἐπιμελητὴς μὲ τὸν ἀντισυνταγματάρχην.

3) Ὁ ἀρχιἰατρὸς καὶ ὁ ὑπεπιμελητὴς, μὲ τὸν ταγματάρχην.

4) Ὁ ἐπικαταλυματίας Α΄. καὶ Β΄. τάξεως, ὁ ἐπιἰατρὸς, καὶ ὁ φαρμακοποιὸς μὲ τὸν λοχαγόν.

5) Ὁ καταλυματίας Α΄. τάξεως, ὁ ἰατρὸς, ὁ ἱππιατρὸς καὶ ὁ φαρμακοποιὸς Α΄. τάξεως μετὰ τῶν ὑπολοχαγῶν.

6) Οἱ δὲ τῆς Β΄ μετὰ τῶν ἀνθυπολοχαγῶν.

7) Καὶ οἱ λογισταὶ καὶ δόκιμοι μετὰ τῶν ἀνθυπασπιστῶν.

Ἄρθρ. 26. Μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἱκανότητα τοῦ προβιβάζεσθαι εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ὑγείας, ἐπειδὴ ὁ κλάδος εἶναι ἐπιστημονικὸς, πρέπει νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν εἰδικὸν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῶν ἐξετάσεων, περὶ τοῦ εἴδους τῶν σπουδῶν, καὶ περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν προσόντων τοῦ προβιβάζεσθαι εἰς ἕκαστον βαθμόν.

Ἄρθρ. 27. Εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῇ καὶ παραπεμφθῇ εἰς τὰ τμήματα, διὰ νὰ διορίσουν τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀνέγνωσε τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, κύριοι, διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὸ περὶ συστάσεως τρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου Νομοσχέδιον, τὰς συνοδευούσας αὐτὸ ἐκθέσεις τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ, ὅτι ἂν πραγματικὸς σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου ὑπάρχῃ ἡ ταχίστη, κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ ἔκθεσιν, διανομὴ τῆς ὑπὸ τῶν Ἐφετείων διαχειριζομένης δικαιοσύνης, οὐδαμῶς κατορθοῦται οὗτος διὰ τοῦ προτεινομένου μέτρου· διότι εἴτε συστηθῇ ἐν Πάτραις τρίτον Ἐφετεῖον, διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ Β΄. Τμήματος τοῦ ἐν Ναυπλίῳ, εἴτε μὴ, οὐδεμία προσαύξησις εἰς

τὸν ἀριθμὸν τῶν ἤδη ἐκπεραιουμένων ὑποθέσεων θέλει προσγενῇ, καθ' ὅσον ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν καθ' ἑβδομάδα Συνεδριάσεων θέλει ὑπάρχει, ὡς ἀποτελούντων τῶν ἐν Ναυπλίῳ δύω Τμημάτων δύω πραγματικῶς Ἐφετεῖα.

Μόλον τοῦτο, ἐπειδὴ ἐκ τῆς συστάσεως τρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου, διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἐν Ναυπλίῳ δευτέρου Τμήματος, οὐδεμία, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, προσγίνεται αὔξησις ἢ μείωσις εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἤδη ἐκπεραιουμένων ὑποθέσεων, καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ ἀδιαφόρων περιστάσεων ἀπαιτεῖται νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον, ἠδύνατό τις νὰ προτείνῃ ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου τὴν ὠφέλειαν τῶν κατοίκων τοῦ Νομοῦ Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, καὶ ἰδίως τῶν Πατρῶν. Ἀλλ' ὁ λόγος οὗτος, κύριοι, διὰ τὰς οἰκονομικὰς τοῦ Κράτους περιστάσεις, δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ ἀπέναντι τῆς περιπλέον δαπάνης τῶν δραχ. 26,150, μὲ τὰς ὁποίας πραγματικῶς θέλει ἐπιβαρυνθῇ ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς, διότι καθίσταται ἰδανική·

Α΄. Ἡ ἐλάττωσις δραχ. 14,850 ἐκ τῶν διὰ ποινικὰς ὑποθέσεις ἐξόδων, ὡς ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἀποστήματος. Ἡ ἕδρα τοῦ Κακουργιοδικείου δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τοῦ Ἐφετείου, μὲ τὴν ὁποίαν ὑπάρχει πάντῃ ἄσχετος, ἡ δὲ οἰκονομία τῶν ποινικῶν ἐξόδων δὲν γίνεται ἐκ τῆς συστάσεως τρίτου ἐφετείου, ἀλλ' ἐκ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἕδρας τοῦ Κακουργιοδικείου, καθ' ἃ μέρη ἀνερρίνησαν αἱ πλεῖσται ἐγκληματικαὶ πράξεις, ἐπισύρουσαι τὴν προσαγωγὴν μαρτύρων, καὶ ἐκ τῆς ἀνάγκης συγχρόνου συστάσεως δύω Κακουργιοδικείων εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκατέρου τῶν Ἐφετείων, ὡς γίνεται ἀπό τινος χρόνου ἐν Πελοποννήσῳ.

Β΄. Ἡ εἴσπραξις δραχ. 11,300, ἐξ ἐτησίας καταναλώσεως πλείονος σφραγιστοῦ χάρτου, ὡς ἐκ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεων καὶ πράξεων πλειόνων τῶν παρὰ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου δικαζομένων ἤδη· διότι, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, αἱ αὐταὶ Συνεδριάσεις θέλουσι γίνεσθαι, ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ὑποθέσεων θέλει διεξάγεσθαι, καὶ ἑπομένως ἡ αὐτὴ σφραγιστοῦ χάρτου κατανάλωσις θέλει γίνεσθαι.

Πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἡ ἐπιτροπὴ, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἴσην ἀπολαυὴν τῶν δικαιωμάτων καὶ ὠφελειῶν, δὲν δύναται νὰ παρίδῃ, ὅτι τὸ προσγινόμενον εἰς μέρη τινὰ ὄφελος ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἀποστάσεων διὰ τῆς συστάσεως τοῦ τρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου, δὲν ἀντιστοιχεῖ ποσῶς μὲ τὰς πραγματικὰς δυσκολίας καὶ ζημίας, εἰς ἃς παρεμβάλλονται ὁλοκλήρου πολυπληθοῦς Νομοῦ κάτοικοι, τῶν ὁποίων ἡ ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ

προτεινομένου Ἐφετείου ἀπόστασις ἐπαυξάνει ἐπαισθητῶς, καὶ οἵτινες οὐχὶ ὀλίγον θέλουσι διατρέχει κίνδυναν διερχόμενοι δι' ὁδῶν καὶ ἀτραπῶν δυσβάτων, καθισταμένων ἐπικινδυνωδεστέρων τὸν χειμῶνα, διὰ τοὺς μεσολαβοῦντας ποταμούς, χειμάρρους, καὶ γλιτνώδεις γαίας. Ἄλλως ἡ ἀπὸ Ἠλείας, Πατρῶν καὶ Μεσολογγίου, εἰς Ναύπλιον καὶ Ἀθήνας ὁδὸς, διανυομένη διὰ τῶν ἀτμοπλοίων ὑπάρχει ὁμαλὴ καὶ ἀκίνδυνος, αἱ δὲ ἀποστάσεις δὲν κρίνονται εἰς ἰδιωτικὰ συμφέροντα ὡς ἐκ τοῦ μαθηματικοῦ διαστήματος, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν εὐκολιῶν, τὰς ὁποίας παρέχει ἡ ὁμαλότης τῶν ὁδῶν καὶ ἡ ἀτομικὴ ἀσφάλεια.

Ἐὰν ἐκτὸς τούτων, λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν, ὅτι, εἰς ἕτερα ἔθνη πολὺ προοδεύσαντα εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, τὰ δικαστήρια περιλαμβάνουσιν ἐκτεταμένας περιφερείας, πείθεται ὅτι, ὅταν αἱ ἀποστάσεις περιέχουσιν ὁμαλὰς ὁδοὺς δὲν καθίστανται αἰτία τῆς καθυστερήσεως τῆς διεξαγωγῆς τῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων, καὶ ἰδίως τῶν πολιτικῶν· καὶ ὅτι δι' ἄλλων μέσων ἀπαιτεῖται νὰ ζητηθῇ ἡ διόρθωσις τοῦ κακοῦ, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς συστάσεως τρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου, ἀφαιρουμένου του Β'. τμήματος τοῦ ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἐπιβαρυνομένου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους μὲ ὑπέρογκον δαπάνην ἄνευ ἀποχρώσης αἰτίας.

Τοιαῦτα μέσα, Κύριοι, ὑπάρχουσιν ἴσως ἡ δυνατὴ ἁπλοποίησις τῆς νομοθεσίας, καὶ ἡ ἀκριβὴς παρὰ τῶν πρωτοδικείων ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης. Καθ' ὅσον ὁ συγκρατισμὸς τῶν πρωτοδικείων ἐξ ἱκανῶν, ὁποίων εὐτυχῶς δὲν στερεῖται ὁ δικαστικὸς σύλλογος, καὶ ἐξ ὁποίων προβαίνει πλουτιζόμενος ὁσημέραι, θέλει φέρει τὸ ἀποτέλεσμα, ὅπως αἱ μὲν πρωτόδικοι ἀποφάσεις νὰ μὴ δίδωσι χώραν εἰς ἐφέσεις, τὰ δὲ ἐφετεῖα εἰς τὴν ἐκπεραίωσιν τῶν εἰς αὐτὰ εἰσαγομένων ὑποθέσεων νὰ διευκολύνωνται διὰ τῆς νομίμου πρωτοδίκου διεξαγωγῆς των.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, κύριοι, καὶ διότι τὸ ἀπὸ τῆς προσθήκης τῶν ἐφετῶν μέχρι τοῦδε διελθὸν χρονικὸν διάστημα, δὲν ὑπάρχει ἱκανὸν νὰ χορηγήσῃ πεποίθησιν, ὅτι δὲν προῆλθε τὸ εὐκταῖον ἀποτέλεσμα διὰ τοῦ μέτρου τῆς προσθήκης, ἤτις ὑπάρχει ἀπόῤῥοια ὁμογνώμονος τῶν ἐφετείων καὶ εἰσαγγελέων γνωμοδοτήσεως, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ πρώην ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ πατὲ Κ. Θ. Κολοκοτρώνου τὴν 24 Ἰανουαρίου 1848. ἡ ἐπιτροπή σας δὲν ἐδυνήθη νὰ σχηματίσῃ πεποίθησιν ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἐπομένως προτείνει τὴν μὴ παραδοχήν του, ὡς ἐπάγοντος δαπάνην

σημαντικὴν ἄνευ ἐλαχίστης ὠφελείας, μᾶλλον δὲ μὲ ἐπαισθητὴν ζημίαν τῶν κατοίκων ἑνὸς ὁλοκλήρου νομοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Ἰουνίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Ψύλλας — Γ. Δαρειώτης
Δρ. Μανσόλας — Ν. Πονηρόπουλος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῇ καὶ νὰ συζητηθῇ τὴν αὔριον, τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἀφορᾷ Νομοσχέδιον.

Κατόπιν ἀνεγνώσθησαν ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Κ. Α. Ὀλυμπίου καὶ Γ. Κουντουριώτου, τοῦ μὲν ζητοῦντος ἄδειαν ἀπουσίας δύω μηνῶν, τοῦ δὲ τριῶν· ἀπεφασίσθη δὲ νὰ χορηγηθῇ πρὸς ἀμφοτέρους τεσσαρακονθήμερος ἀπουσία ἄδεια, κατὰ τὰ προαποφασισθέντα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συστάσεως τρίτου ἐφετείου εἰς Πάτρας Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Θεοχαρόπουλος.
Γιαννάκης Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Ἰουνίου 1849. Ἡμέρᾳ τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 34 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γιαννάκην Χ. Πέτρου, κωλυομένου τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγελθέντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἀνεγνώσθησαν ἔγγραφα τοῦ τε Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ζητούντων

ἀμφοτέρων τὴν εἰς ἄλλην ἡμέραν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου Νομοσχεδίου, διότι ἕνεκα ἄλλων κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων, δὲν δύναται οὐδεὶς τῶν Ὑπουργῶν νὰ παρευρεθῇ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ἀφοῦ ἡ Γερουσία, εἷπέ τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, προσδιώρισεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὴν παροῦσαν, δὲν δύναται πλέον νὰ δεχθῇ ἀναβολὴν ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν, καθὰ ἐπανειλημμένως ἔχει ἄλλοτε προαποφασίσει.

Εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἄλλοτε νὰ μὴν ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν, ἀλλ' ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ οὔτε ἐμφανίζωνται, οὔτε ζητοῦν ἀναβολήν· ἤδη ὅμως οἱ Ὑπουργοὶ προτείνουν ἀποχρῶντα λόγον ἀναβολῆς, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει αὕτη νὰ γίνῃ δεκτή· ἄλλως θεωρεῖ ταύτην ἀναγκαίαν, διότι πρέπει νὰ ἦναι παρὼν ὁ ἁρμόδιος τοὐλάχιστον Ὑπουργὸς, διὰ νὰ δίδῃ, ἐρωτώμενος, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας πρὸς φωτισμὸν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν· τούτου ἕνεκα ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἤδη ἂν δέχηται, ἢ μὴ, τὴν ἀναβολήν.

Εἰπόντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι θεωρεῖ περιττὸν ν' ἀποφασίσῃ ἐκ νέου ἡ Γερουσία περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ἀφοῦ περὶ τούτου ἄλλοτε ἔχει ἀποφανθῇ, ἐπειδὴ, ἀντέταξεν ἄλλος, καὶ ἡ προκειμένη περίπτωσις πολὺ ἐκείνης διαφέρει, καὶ ἡ ἀναβολὴ ἤδη ζητεῖται ἕνεκα ἀποχρῶντος λόγου, φρονεῖ, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ· διότι αὕτη οὐ μόνον εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν θέλει δώσει καιρὸν νὰ μελετήσῃ ἐσκεμμένως τὰς ἀντιρρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ εὕρῃ τοὺς ἀναγκαίους πρὸς ἀντίκρουσιν λόγους, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα Γερουσιαστὴν· διότι ἐκ διαμέτρου ἀντιθέτου οὖσης τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀπαιτεῖται ἱκανὸς χρόνος, καὶ βαθεῖα σκέψις πρὸς εὕρεσιν τῶν ὀρθῶς ἐχόντων· ἄλλως ἡ ἀναβολὴ δὲν βλάπτει, διότι ἕκαστος θέλει διατηρήσει βεβαίως τὴν ὁποίαν ἔχει μορφώσει πεποίθησιν.

Περαιωμένης κηρυχθείσης ἐνταῦθα τῆς παραιτέρω συζητήσεως, καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας γενομένης, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, ἡ Γερουσία δὲν ἐδέχθη τὴν ἀναβολὴν διὰ ψήφων 20 κατὰ 17.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρουσιασθεὶς ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἐζήτησατο τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, διὰ τὸν λόγον, ὅτι μόλις πρὸ ὀλίγου λαβὼν τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν εἶχε τὸν προσήκοντα χρόνον διὰ νὰ μελετήσῃ αὐτὴν, καὶ οὕτως ἐν γνώσει ἀνασκευάσῃ τὰς ἐν αὐτῇ ἀντιρρήσεις· ἄλλως τε

ἡ ἀναβολὴ οὐδὲν πρόσκομμα φέρει, διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν εἶναι τόσον κατεπείγον.

Εἰπόντος τινὸς, ὅτι ἡ Γερουσία, ἀποφασίσασα ἅπαξ περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς ἀναβολῆς, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα, χωρὶς ν' ἀναιρέσῃ τὰ προαποφασισμένα, τὸ ζήτημα ἤδη εἶναι διάφορον, ἀντέταξεν ἄλλος· πρότερον ἐπρόκειτο, ἂν, ἀπόντων τῶν Ὑπουργῶν, δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ ἡ λύσις ἐγένετο καταφατική· ἤδη δὲ, παρὼν ὁ Ὑπουργὸς, ζητεῖ τὴν ἀναβολὴν διὰ λόγους ἰσχυροὺς, καὶ περὶ ταύτης πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία.

Καὶ ἐγὼ, ἀντέταξεν ἄλλος, ὑπεστήριξα κατ' ἀρχὰς τὴν περὶ ἀναβολῆς αἴτησιν τῶν Ὑπουργῶν, ἀφοῦ ὅμως ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη ταύτην, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ ἀποφασισμένα· πρέπει λοιπὸν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν, νὰ ἀναπτύξῃ πλατύτερα ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν γνώμην της, ν' ἀντικρούσῃ τις, ἂν ἔχῃ λόγους, καὶ ἂν ἐν τῷ μεταξὺ ἀναφανῇ ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναβολῆς, τότε δυνάμεθα νὰ τὴν παραδεχθῶμεν.

Κατ' ἀρχὰς, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἐζήτησα τὴν ἀναβολὴν, διότι ἤμελλον νὰ ἐργασθῶ μετὰ τῆς Α. Μ. περὶ σπουδαίων τινῶν ἀντικειμένων· ἤδη δὲ ἐξαιτοῦμαι τὴν ἀναβολὴν δι' ἄλλον ἔλλογον καὶ οὐσιώδη λόγον, μὴ προτιθέμενος καθόλου ν' ἀνατρέψω τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, καὶ πέποιθα, ὅτι θέλει παραδεχθῇ τὴν αἴτησίν μου, ἂν δὲν προτίθηται ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐκ μονομερείας.

Αἱ ἐνστάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντέταξεν ἓν μέλος αὐτῆς, οὐ μόνον δὲν εἶναι δυσκατάληπτοι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Βουλῇ ἤκουσε ταύτας ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐν ἐκτάσει ἀναπτυχθείσας, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου ἔχων αὐτὰς ὑπ' ὄψιν, ὤφειλε βέβαια νὰ σκεφθῇ, καὶ δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ἔκτοτε ἐσκέφθη, καὶ ἔχει προχείρους, ὅσους θεωρεῖ καταλλήλους πρὸς ἀντίκρουσιν λόγους.

Εἰπόντος τέλος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ ψηφορία περὶ τῆς προτάσεώς του δυνάμει τοῦ Κανονισμοῦ, ἄλλου δὲ ἀντιτάξαντος, ὅτι περὶ αὐτῆς, ἐγγράφως προηγουμένως προταθείσης, ἡ Γερουσία ἀπερήνατο, ἂς ἀναπτύξῃ, εἶπε τρίτος τις, ἐκτενέστερα ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἔκθεσίν της, καὶ μετὰ ταῦτα δύναται ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν αἴτησίν του, ἂν τὴν θεωρῇ ἀναγκαίαν. Ἑπομένως ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπε τὰ ἑξῆς.

Οἱ συντάκται τῶν νῦν ἰσχυόντων παρ' ἡμῖν δικονομικῶν νόμων

ἐγνώριζον καλλίτερον ἡμῶν τὸν καταλληλότερον πρόπονπρὸς ταχείαν καὶ ἀκριβῆ τῆς δικαιοσύνης διανομήν· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἔργον των θαυμάζεται παρ' ἁπάντων τῶν νομομαθῶν τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἴσως τοῦ νῦν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ. Ἡ Ἀντιβασιλεία, λέγω, εἶχε γνῶσιν καὶ πεῖραν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Νομοθεσίας· ἐγίνωσκεν, ὅτι ἦσαν συσσωρευμέναι πολυειδεῖς διαφοραὶ διὰ τὴν κατὰ τὸν πόλεμον διακοπὴν τῆς ἐνεργείας τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, καὶ ὅτι οὐ μόνον τότε δὲν ἦσαν, ὡς σήμερον, δικαστικοὶ λειτουργοὶ πολλοί, ἀλλὰ καὶ οἱ ὄντες ἐστεροῦντο τοῦ πρακτικοῦ μέρους τῆς ἐπιστήμης· εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν της ἀρθονώτερα μέσα, ἢ σήμερον, καὶ ἐν τούτοις συνέστησε δύο ἐφετεῖα. Οὐ πολὺς χρόνος παρῆλθεν, ἀφοῦ ἀμφότερα τὰ σώματα ἐνησχολήθησαν εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ δικαστικοῦ κλάδου, εἰσαχθέντων διαφόρων δικαστικῶν Νομοσχεδίων ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς Ὑπουργούς, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ εἰσήχθησαν καὶ ἐπεξηρίσθησαν Νομοσχέδια περί τε τῆς μισθοδοσίας τῶν εἰρηνοδικῶν (ἂν καὶ ἡ τοιαύτη τοῦ μισθοῦ χορήγησις δὲν ἐπέτυχε τὸν προτεθέντα σκοπὸν), καὶ περὶ αὐξήσεως τοῦ παρὰ τοῖς ὑπάρχουσιν Ἐφετείοις προσωπικοῦ· ἤδη πάλιν προτείνεται σύστασις τρίτου ἐφετείου· καὶ ταῦτα πάντα ἐγένοντο, κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργόν, πρὸς ταχείαν καὶ ἀκριβῆ τῆς δικαιοσύνης διανομήν· ἀλλ' ἀφοῦ τὰ δύο πρῶτα μέσα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, πρέπει νὰ ἐμμείνωμεν εἰς αὐτὴν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, διὰ νὰ ἴδωμεν, ἂν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα θέλῃ ἐπέλθῃ, διότι ἄλλως διὰ τῶν ἀλλεπαλλήλων δοκιμῶν οὐδὲν μέσον θέλει εὐδοκιμήσει. Ἐκτὸς τούτων, τὸ προτεινόμενον ἤδη ἐφετεῖον, ὡς ἀποσπωμένου καὶ εἰς Πάτρας μετατιθεμένου τοῦ ἑνὸς τμήματος τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τρίτον, οὐδὲ θέλει ἐπέλθει διὰ τῆς μεταθέσεως ταύτης αἰσιώτερον ἀποτέλεσμα, διότι, ἐκτὸς ὅτι ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑποθέσεων θέλει καταστῆ βραδυτέρα διὰ τὰς ἀναγκαίως γεννηθησομένας ἕνεκα τῆς προκαταρξέως τῶν ἐργασιῶν του δυσκολίας, θέλει στερηθῆ προπάτι θάτερον τῶν τμημάτων ἀπομονωμένον, τῆς συμπράξεως καὶ συναρμογῆς τοῦ ἑτέρου.

Ἕκαστον δικαστήριον προσέτι, δικάζον ἐπὶ ὁμοίων περιπτώσεων πολλάκις, μορφόνει νομολογίαν, ἡ ὁποία τοῦ λοιποῦ, ὡς ἀπαράβατος κανὼν πρὸς διάλυσιν τῶν διαφορῶν τῶν πολιτῶν θεωρουμένη, οὐ μόνον τοὺς δικαστάς, ἀλλὰ καὶ τοὺς δικηγόρους, καὶ τοὺς δικαζομένους ὁδηγεῖ, ἐξηγοῦσα, ἢ ἀναπληροῦσα τὸν Νόμον καὶ ὑποδεικνύουσα οὕτω τὸ ἀποτέλεσμα πάσης νομικῆς σχέσεως. Τὸ πλεονέκτημα δὲ τοῦτο θέλει ἐκλείψει διὰ τῆς προ-

κειμένης μεταστάσεως. Ἡ σύστασις τοῦ τρίτου Ἐφετείου, κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργόν, συντελεῖ προσέτι εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀποστάσεως ἀπὸ τῆς ἕδρας αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκτὸς ὅτι καὶ ἡ ἀπόστασις αὕτη εἶναι μικροτέρα, καὶ αἱ ὁδοὶ δυσβατώτεροι, ὡς ἐν ἐκτάσει ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρει, ὑποβάλλει προσέτι τοὺς διαδίκους εἰς περισσότερα ἔξοδα διὰ τῆς ἐν Πάτραις διαμονῆς των, καὶ συνταράττουσα τὰς ὑποθέσεις τῶν πολιτῶν, τοὺς ἀφαιρεῖ τρόπον τινὰ ἀπὸ τοὺς φυσικούς των δικαστάς.

Τὸ μέγα καὶ εὐκταῖον ἀποτέλεσμα τῆς ταχείας τῶν δικῶν ἐκδικάσεως θέλει φέρει ἡ ἁπλοποίησις τῆς νομοθεσίας, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ὑποδεικνύει, καὶ ἡ ἐθνοσυνέλευσις ἐσύστησε, καὶ τὰ Σώματα πολλάκις ἐπεκαλέσθησαν. Ἐνόσῳ ὅμως αἱ Βουλαὶ εὐκολύνουν τοὺς ὑπουργοὺς, παρέχουσαι εἰς αὐτοὺς τοιαῦτα πρόσκαιρα μέσα, ποτὲ δὲν θέλει αὐτὴ πραγματοποιηθῇ, καὶ ἐπομένως πάντοτε θέλομεν περιστρέφεσθαι εἰς τὸν αὐτὸν ἀδιέξοδον κύκλον, καὶ οἱ πολῖται θέλουν κατατρίβεσθαι διὰ τῆς πολυχρονίου τῶν ὑποθέσεων των ἐκφορήσεως, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θέλουν ἀπαλλαχθῆ, ὡς προεῖπον, διὰ μόνης τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς νομοθεσίας, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν δικαστηρίων· ἐπειδὴ ὅσον ταῦτα αὐξάνουν, τοσοῦτον οἱ πολῖται συνειθίζουν νὰ καταφεύγουν εἰς αὐτὰ συνεχέστερον, καὶ μάλιστα διὰ τὴν δυστυχῶς ἐμπνευσθεῖσαν πρὸς τὸν λαὸν τοιαύτην τάσιν. Ὀφείλει προσέτι τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φροντίσῃ μᾶλλον περὶ βελτιώσεως τῶν δικονομικῶν καὶ οὐσιαστικῶν νόμων, διότι πολλάκις διὰ μόνης τῆς παραγνωρίσεως ἁπλουστάτου τινὸς δικονομικοῦ τύπου, καὶ διὰ τῆς ἀσαφείας, ἢ τῆς ἐσφαλμένης διατάξεως οὐσιαστικοῦ τινος δικονομικοῦ Νόμου καταστρέφονται τιμαλφέστερα τῶν πολιτῶν δικαιώματα. Εἰς τὴν Εὐρώπην σήμερον, καταγινόμενοι ν' ἁπλοποιήσουν τὴν Νομοθεσίαν, ζητοῦν νὰ εἰσαγάγουν τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα καὶ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων. Ἡμεῖς ἀπ' ἐναντίας, ἀμερμνῶντες, ἐναγκαλιζόμεθα ὅ,τι ἀλλαχοῦ ὡς περιττὸν καὶ ἀλυσιτελὲς κατακρίνεται, καὶ ἐξοβελίζεται.

Διὰ τοὺς λόγους ὀθεν τούτους, καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτενέστερον ἀναφερομένους ἐξαιτοῦμαι τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, διότι τὸν προτιθέμενον παρ' αὐτοῦ σκοπὸν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐκπληρώσῃ ἡ ἱκανότης, καὶ ἡ φιλοπονία τῶν δικαστῶν.

Παραλείπων, ἀντέταξέ τις, τὰ μὴ ἔχοντα σχέσιν μὲ τὸ προκείμενον, θέλω διαλάβει μόνον περὶ τῶν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ἀφορώντων. Τρία τινὰ δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς παρα-

δοχῆς. ἡ μὴ, τοῦ Νομοσχεδίου τούτου· α') ἐὰν διὰ τῆς συστάσεως τοῦ τρίτου Ἐφετείου προκύπτῃ ἐπαισθητὴ εἰς τὸ δημόσιον ζημία, μὴ ἀνάλογοῦσα πρὸς τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους· β') ἐὰν μέγα μέρος πολιτῶν ἔχῃ συμφέρον εἰς τὴν σύστασίν του· καὶ γ') ἐὰν βλάπτωνται τρίτοι. Ὅταν οὐδὲν τούτων δὲν ἀντίκηται εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν· τούτου ἕνεκα θέλω ἀναλύσει ἕκαστον κατ' ἰδίαν. Καὶ πρῶτον ὡς πρὸς τὸ πρῶτον. Ὁ Ὑπουργὸς διὰ τοῦ ὁποίου ἐκθέτει ὑπολογισμοῦ παρουσιάζει ὄφελος **1510** δρ. ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἱδανικὴν τὴν ἐλάττωσιν τῶν δραχμῶν **14,850** ἐκ τῶν διὰ ποινικὰς ὑποθέσεις, ὡς ἐκ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἀποστήματος, καθὼς καὶ τὴν ποσότητα τῶν **11,300** ἕνεκα τῆς καταναλώσεως πλείονος σφραγιστοῦ χάρτου, διὰ τὸν λόγον, ὅτι οὔτε ἡ ἕδρα τοῦ Κακουργιοδικείου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τοῦ Ἐφετείου, οὔτε πλείονες ἀποφάσεις καὶ πράξεις θέλουν ἐκδίδεσθαι ἀπὸ τὸ προτεινόμενον Ἐφετεῖον· ἀμφότεραι αὗται αἱ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι ἐσφαλμέναι, διότι καὶ ἡ σύστασις τῶν Κακουργιοδικείων ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν Ἐφετείων, καὶ ἑπομένως εἶναι προφανέστατον, ὅτι διὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν μαρτύρων εἰς τὸ ἐν περιφερείᾳ τοῦ τρίτου Ἐφετείου Κακουργιοδικεῖον ἀπαιτοῦνται ὀλιγώτερα ἔξοδα διὰ τὴν βραχυτέραν ἀπόστασιν, καὶ ἀποφάσεις καὶ πράξεις πλειότεραι θέλουν ἐκδίδεσθαι διὰ τῆς συστάσεως τοῦ τρίτου Ἐφετείου· ἐπειδὴ καὶ τὸ Ἐφετεῖον τῆς Ναυπλίας, ὑπ' ὄψιν τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως διατελοῦν θέλει προθυμοποιεῖσθαι νὰ ἐκδίδῃ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν ἀποφάσεων, ὡς καὶ πρότερον, καὶ τὸ Ἐφετεῖον τῶν Πατρῶν δὲν θέλει δειχθῇ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὀκνηρότερον τούτου· ἀλλὰ καὶ ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς τῶν ἀποφάσεων ἂν ἐκδίδηται, πάλιν συμφέρει ἡ ἐν Πάτραις σύστασίς του πρὸς πλείονα εὐκολίαν τῶν δικαζομένων. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι οὐδεμία ἐπαισθητὴ ζημία εἰς τὸ δημόσιον θέλει προκύψει· ἀλλὰ καὶ ἂν προκύψῃ δαπάνη τις, δὲν πρέπει καθόλου νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, διότι ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τῶν δικαστηρίων δὲν εἶναι ἡ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου παραγωγὴ χρηματικῶν πόρων, ἀλλ' ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης, τοῦ μόνου μοχλοῦ πάσης εὐνομουμένης κοινωνίας.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον. Ἡ δικαιοδοσία τοῦ συστηθησομένου Ἐφετείου περιλαμβάνει τοὺς Νομοὺς Αἰτωλοακαρνανίας, Ἀχαΐας καὶ Μεσσηνίας, καὶ μόνον τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου οἱ κάτοικοι ὑπερβαίνουν τὰς **250,000**· ἀφοῦ λοιπὸν ἡ σύστασις αὐτὴ ὠφελῇ

τοσούτους πολίτας, εἶναι ἄδικον νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ, χωρὶς μάλιστα νὰ προκύπτῃ οὐδεμία εἰς τὸ δημόσιον ζημία. Ἡ Μεσσηνία, λέγει ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὰς Πάτρας, πρὸς δὲ καὶ ἡ εἰς αὐτὰς ἄγουσα ὁδὸς εἶναι δύσβατος, καὶ ἐπικίνδυνος· ἀλλὰ τὰ αὐτὰ καὶ κατὰ μείζονα λόγον πλείονα φυσικὰ προσκόμματα ὑπάρχουν καὶ ὡς πρὸς τὴν Ἀκαρνανίαν, ἥτις ἤδη ὑπάγεται εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἐφετεῖον, καὶ ἑπομένως διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ προνοήσῃ καὶ περὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς εὐκολίας τῶν κατοίκων αὐτῶν. Ἐν τούτοις, ἂν ἡ εἰς τὸ ἐν Πάτραις συστηθησόμενον Ἐφετεῖον ὑπαγωγὴ τῆς Μεσσηνίας παρέχῃ δυσκολίας εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς, δύναται νὰ τροποποιηθῇ τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ν' ἀφεθῇ αὕτη εἰς ἣν ἤδη ὑπάγεται δικαιοδοσίαν τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου.

Ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου δὲν εἶναι ἀπόῤῥοια δημοτικότητος, ἢ ἄλλου τινὸς σκοποῦ, ἀλλὰ τὴν ἀνεγνώρισε τὸ **1843** τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀποφασίσει τὴν σύστασίν του. Ἀναφέρει προσέτι ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι δι' ἄλλων μέσων ἀπαιτεῖται νὰ ζητηθῇ ἡ διόρθωσις τοῦ κακοῦ, ἐννοοῦσα βεβαίως τὴν προσήκουσαν μόρφωσιν τῶν δικαστηρίων πρὸς ἀκριβῆ τῆς δικαιοσύνης διανομήν· παραδέχομαι καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην ταύτην, τὴν ὁποίαν πολλάκις ὑπεστήριξα, ἀλλ' ἡ μόρφωσις πρέπει νὰ ἦναι γενικὴ, καὶ τὸ ἐκ ταύτης παραγόμενον ὄφελος νὰ μὴν ἐκμηδενίζηται διὰ τῆς μακροτάτης ἀποστάσεως, ὅπερ ἤδη συμβαίνει εἰς τοὺς Νομοὺς Αἰτωλοακαρνανίας καὶ Ἀχαΐας.

Ὡς πρὸς τὸ τρίτον.

Ἐκ τῆς εἰς τὸ συστηθησόμενον Ἐφετεῖον μεταβιβάσεως ἁπασῶν τῶν ἐν τοῖς Ἐφετείοις Ἀθηνῶν καὶ Ναυπλίου ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, τῶν ἐκδεδικασμένων εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα Πατρῶν, Μεσολογγίου, καὶ Καλαμῶν, δύνατάι τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ζημιοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ τὸν λόγον, ὅτι οἱ παρ' αὐτῶν διορισθέντες δικηγόροι ἐμελέτησαν τὰς ὑποθέσεις των, καὶ ἔλαβον προπληρωμάς. Τὰ αἴτια ὅμως ταῦτα δὲν εἶναι οὐσιώδη, διότι καὶ οἱ παρὰ τῷ συστηθησομένῳ Ἐφετείῳ δικηγόροι ἐπίσης θέλουν μελετήσει, καὶ ὑπερασπίσει τὰς ὑποθέσεις των, καὶ τὰς προπληρωμὰς δύνανται νὰ ἀναλάβουν· ἑπομένως οὐδεμία ζημία θέλει προκύψει· ἀλλὰ καὶ ζημία τις ἂν συμβῇ εἰς τινας, δὲν εἶναι ἀποχρῶν καὶ οὐσιώδης πρὸς τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου λόγος, διότι ἄλλως οὐδεμία ποτὲ θέλει ἐπέλθει βελτίωσις οἱουδήποτε πράγματος, ἐπειδὴ διὰ τῆς μεταβολῆς πάντοτε θέλουν ζημιοῦσθαι

τινές. Πρέπει λοιπὸν νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ παραχθησομένη εἰς πλείστους μεγίστη ὠφέλεια, καὶ ὄχι ἡ ἐλαχίστη εἰς τινας ζημία.

Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, πέποιθα, ὅτι ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπειδὴ, ὡς ἀπεδείχθη, καὶ ὡς σαφέστερα καὶ ἐκτενέστερα ἀποδειχθήσεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, καὶ πλεῖστον μέρος τῶν πολιτῶν διευκολύνει, καὶ εἰς τὴν ταχυτέραν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης συντελεῖ.

Ἐβεβαιώθημεν ἄλλοτε, εἰπέ τις τῶν προλαλησάντων, ὅτι ὁ πρὸς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν ἀρχηγὸς τοῦ μεταβατικοῦ ἐζήτησε παρὰ τῶν κατοίκων τῶν χωρίων ἀλληλεγγυητικὸν διὰ τὰ πραττόμενα εἰς τὰ χωρία των ἐγκλήματα. Αἱ ἐφημερίδες ἀναφέρουσι πρότερον, ὅτι καὶ αὐτὸς, καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν καὶ ὁ ἐν Ναυπλίῳ Ἀστυνόμος μεταχειρίζονται τρομερὰς βασάνους ὡς μέσα προανακρίσεως· καὶ ὅμως οὐδεὶς τούτων εἰσήχθη εἰς δίκην· ἂν λοιπὸν ταῦτα πάντα ἦσαν ἀληθῆ, ἀντιράσκομεν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, ζητοῦντες νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὰ μέσα τῆς διανομῆς τῆς δικαιοσύνης, ἐπειδὴ ἡ αὐθαιρεσία διέπει τοὺς κατοίκους τῶν Νομῶν.

Ἐπὶ τέλους λαβὼν τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα καταφαίνεται τὸ ἀνυποστήρικτον τῶν λόγων τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψῃ ἐπὶ πολύ. Τὸ Νομοσχέδιον, εἶπε, δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ δικαιολογηθῇ δι' ἐκθέσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς ἁπλῆς μόνον αὐτοῦ ἀναγνώσεως ἠδύνατο ἕκαστος νὰ κατανοήσῃ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ὠφέλιμον αὐτοῦ, σκοπὸν ἔχοντος τὴν εὐκολίαν τῶν πολιτῶν, καὶ τὴν ταχεῖαν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης. Τοιοῦτ' ἦτον, Κύριοι, καὶ ἡ πρόθεσις τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ διευκολύνῃ τοὺς τρεῖς Νομοὺς, τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὡς ἐξηγήθη πλατύτερον εἰς τῶν ἐντίμων Κ. Γερουσιαστῶν, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κάνεις ἄλλος σκοπός.

Δὲν παραδέχομαι δὲ παντελῶς τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, τοῦ ὅτι ἡ σύστασις τρίτου Ἐφετείου εἰς Πάτρας εἶναι περιττὴ, ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς εἰς δύο τμήματα διαιρέσεως τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου, διότι ἡ προκειμένη ἀνάγκη τοῦ τρίτου Ἐφετείου δὲν ἐξέλιπεν, ὡς μὴ δυναμένων τῶν δύο τμημάτων νὰ ἐργασθῶσι πλέον τῶν ἓξ ὡρῶν, καθ' ὅσον τὸ ἐν τούτων στερούμενον τοῦ ἀναγκαίου Προέδρου καὶ Εἰσαγγελέως, δὲν ἔχει τὴν τακτικὴν καὶ ταχεῖαν διεύθυνσιν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων. Ἐκ τούτων ἁπάντων πειθόμεθα, ὅτι ἡ σύστασις τοῦ

περὶ οὗ ὁ λόγος Ἐφετείου εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία. Ἐκτὸς τῆς προσγινομένης, ἐπρόσθεσεν, ὑλικῆς ὠφελείας τῶν τριῶν Νομῶν, ὠφελεῖται ἀκόμη καὶ τὸ Δημόσιον σημαντικὰ, ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα τῶν μαρτύρων, καὶ εἰς τοῦτο δὲν ἐπέστησεν ἀρκούντως τὴν προσοχήν της ἡ Ἐπιτροπή. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ἀποστάσεις τοῦ Νομοῦ Μεσσηνίας ἀπὸ τὴν ἕδραν τοῦ Ἐφετείου, δὲν εἶμαι εἰς κατάστασιν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ δώσω λεπτομερεστέρας πληροφορίας, διότι δὲν μοὶ ἐδόθη ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς νὰ μελετήσω τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, παρ' ὅσον μόνον ἠδυνήθην νὰ φωτισθῶ ἀπὸ τὰς γινομένας ἀναπτύξεις κατὰ τὴν συζήτησιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμένω εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, ἐπιφυλαττόμενος νὰ πράξω τοῦτο εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίασιν.

Εἴθε νὰ εἴμεθα εἰς κατάστασιν, Κύριοι, νὰ συστήσωμεν ἀντὶ δύο, πέντε Ἐφετεῖα, ἐλπίζω δὲ τοῦτο νὰ γίνῃ κατόπιν, ὅταν τὰ χρηματικώτερα μέσα τὸ ἐπιτρέψουν· ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται ἤδη νὰ συστήσῃ Πρωτοδικεῖα εἰς Τριφυλλίαν καὶ Ἀμφισσαν, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν εὐκολίαν τῶν πολιτῶν, καὶ τὴν ταχεῖαν τῆς δικαιοσύνης ἀπονομὴν ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπραξεν. Προσέθηκε δὲ, ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος, εἰμὴ μόνον δι' ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος, καὶ δι' ἕνα Γραμματέα· χάριν δὲ οἰκονομίας, τὴν ὁποίαν καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἐγγυᾶται, θέλει μεταχειρισθῇ ἕνα ἐφέτην ἀντὶ Εἰσαγγελέως· ἄρα ἡ σύστασις τοῦ τρίτου Ἐφετείου, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας ρέπει εἰς τοὺς κατοίκους τῶν τριῶν Νομῶν, πραγματοποιεῖται ἀνεξόδως, διότι δὲν ἀπαιτεῖται τίποτε ἄλλη, ὡς ἀπέδειξε ἀρκούντως, παρὰ νὰ μεταφέρωμεν τοὺς τέσσαρας ἐφέτας ἀπὸ Ναυπλίαν εἰς Πάτρας. Περαιωθείσης ἐντεῦθεν τῆς συζητήσεως, ἀπεφασίσθη κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν νὰ γίνῃ μυστικὴ ψηφοφορία ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἡ ὁποία ψηφοφορηθεῖσα ἀπερρίφθη διὰ ψήφων 23 κατὰ 18, καὶ οὕτω δὲν ἔγινε παραδεκτὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΙΧΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Ἰουνίου 1849, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ κατελόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν αὐλικῶν τελετῶν πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, εἰδοποιοῦντος, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος τριῶν ἑβδομάδων ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Υ. τῆς πριγγιπέσσης Μαρίας Ἐλισαβέτης Ἀμαλίας εἰς Βαυαρίαν γήρας τοῦ ποτὲ Πρίγγιπος τοῦ Βάγραμ.

Ἀκολούθως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνωσε Νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως των εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποβιωσάντων ἀξιολογήτων καὶ ἀπροικοδοτήτων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Κύριοι!

Πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διατάξεως τοῦ 10 ψηφίσματος τῆς ἐθνοσυντελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως τῶν εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποβιωσάντων ἀξιολογήτων καὶ ἀπροικοδοτήτων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, παρουσιάζομεν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, κανονίζον τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας μέχρις οὗ ἐπεκτείνεται τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα.

Ἀθῆναι, τὴν 15 Ἰουνίου 1849.

Οἱ Ὑπουργοὶ
τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν
Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ. Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ο ΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τοὺς Ἡμετέρους Ὑπουργοὺς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν νὰ παρουσιάσωσι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ὑποστηρίζωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοροφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Α. Τὸ δικαίωμα κληρονομίας εἰς τὴν προικοδότησιν τῶν

ἀποβιωσάντων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, κατατεταγμένων διὰ πραγματικὸν βαθμὸν εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, τῶν συστηθεισῶν διὰ μὲν τοὺς στρατιωτικοὺς δυνάμει τῶν ἀπὸ 13 Μαρτίου 1833, 15 Δεκεμβρίου 1835 καὶ 23 Νοεμβρίου 1836 Β. Διαταγμάτων, διὰ δὲ τοὺς Ναυτικοὺς δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. Διατάγματος χορηγεῖται μόνον εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν κατ' ἴσην μερίδα, καὶ ἐν ἐλλείψει ὅλων τούτων, εἰς τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας ἐκείνων, καὶ τούτων μὴ ὑπαρχόντων, εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς ἐπίσης κατ' ἴσην μερίδα.

Β'. Τὸ κληρονομικὸν τοῦτο δικαίωμα δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰς εἰς δεύτερον γάμον συνελθούσας χήρας.

Γ'. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ, τὰ ὁποῖα ἤθελον λαμβάνει σύνταξίν τινα παρὰ τοῦ δημοσίου δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσουν τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦτο, εἰμὴ ἐὰν παραιτήσωσι τὴν σύνταξιν.

Ὀφείλουσι δὲ νὰ παρουσιάσωσι τὴν τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος ἐπὶ παραιτήσει τῆς συντάξεως ἀπαίτησίν των ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου, μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα.

Δ'. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατατεταγμένων εἰς τὰ μητρῶα διὰ πραγματικὸν βαθμὸν καὶ ἀποβιωσάντων ἐν ὑπηρεσίᾳ ἀπροικοδοτήτων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῶν οἱ γονεῖς των, ἔχουν ἐπίσης κατὰ τοὺς διὰ τὰς χήρας, τὰ ὀρφανὰ καὶ τοὺς γονεῖς τῶν πρὸ τοῦ διορισμοῦ των ἀποβιωσάντων τεθέντας εἰς τὸν παρόντα νόμον ὅρους, τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα διὰ τὴν προικοδότησιν τὴν ἀναλογοῦσαν εἰς τοὺς ἀποβιώσαντας συζύγους καὶ πατέρας ἢ τέκνα των κατὰ τὸν βαθμὸν, τὸν ὁποῖον προσδιορίζουν δι' αὐτοὺς τὰ μητρῶα.

Ε. Ἡ προικοδότησις θέλει χορηγηθῆ εἰς τοὺς κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἀναγνωριζομένους κληρονόμους ἐπὶ τῇ βάσει § 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1838 περὶ προικοδοτήσεως νόμου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐτησίου μισθοῦ εἰς προικοδοτικὸν χρεωμάτιον.

Ϛ'. Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν θέλουν ἐκτελέσει τὸ παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουνίου 1849.

Ο ΘΩΝ

Οἱ Ὑπουργοὶ { Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.
Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ τμήματα, ἅτινα νὰ συνέλθωσι τὴν 17 τοῦ παρόντος, ἵνα διορίσουν τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἑπομένως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Ι. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ἰουνίου 1849, ἡμέρᾳ τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Καλογερόπουλος, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀσθενοῦντος τοῦ Γραμματέως Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑπέβαλε τὰς εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 12 Μαρτίου ε. ε. ζητηθείσας πληροφορίας περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν κατὰ τὸ χωρίον Καρνέσι τοῦ δήμου Γόρτυνος κειμένων ἐθνικῶν γαιῶν, ὅτι ὁ βοηθὸς τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἐνήργησεν αὐθορμήτως τὴν δημοπρασίαν τῶν γαιῶν τούτων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· τὸ δὲ Ὑπουργεῖον, πληροφορηθὲν ἐξ ἀναφορῶν τῶν κατοίκων τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ὅτι αἱ δημοπρατηθεῖσαι γαῖαι κατέχονται παρ' αὐτῶν, ἐκύρωσε τὴν δημοπρασίαν ταύτην κατὰ τὴν 15 Μαρτίου ε. ε. ἐνεργοῦν ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1843 Νόμου.

Ἀκολούθως ἀνέγνωσεν ὁ ἴδιος τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τοῦ πλοίου ἡ Ἀθηνᾶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας Μ. Α. Τζαμαδὸν καὶ λοιποὺς συνιδιοκτήτας, τὸ ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ἠγόρασε παρ' αὐτῶν, καὶ τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μέχρι σήμερον μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται,

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ πλοίου τοῦ Μ. Α. Τζαμαδοῦ καὶ λοιπῶν συνιδιοκτητῶν, τὸ ὁποῖον ἐξεποιήθη παρὰ τῶν εἰρημένων πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἀποτελεῖ μέχρι σήμερον μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου.

Ἐκθέσας λεπτομερῶς τὰ περὶ τῆς παραχωρήσεως τοῦ πλοίου τούτου διὰ τῆς ἀπὸ 3 Μαΐου ε. ε. πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω διὰ τῆς παρούσης ἀντίτυπον αὐτῆς μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως τῆς Βουλῆς, ἵνα λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν καὶ ἡ Γερουσία, ἥτις ἀναγνωρίζουσα τὸ δίκαιον τῶν ἀξιώσεων τῶν εἰρημένων ἰδιοκτητῶν, ἐλπίζω ὅτι θέλει ἐπιφέρει τὴν ἐπιψήφισίν της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουνίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι, τὴν 17 Ἰουνίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐγκρίνεται ἡ ἀπότισις τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς τοὺς Μ. Α. Τζαμαδὸν, Ἀναστ. Τζαμαδὸν, Βασίλειον Βουδούρην καὶ Λάζαρον Τζαμαδὸν ὀφειλομένης ποσότητος ἐκ δραχμῶν 66, 691 : 83 διὰ τὸ τίμημα τοῦ παρ' αὐτῶν κατὰ τὸ 1831 εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν πωληθέντος πλοίου τῶν «ἡ Ἀθηνᾶ» καλουμένου.

Ἄρθρον 2. Ἡ ἀπότισις τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένης ποσότητος θέλει γίνει εἰς τρεῖς ἴσας δόσεις, πληρωθησομένας ἐπὶ τρία ἔτη, καὶ τὸ ποσὸν ἑκάστης δόσεως θέλει συμπεριληφθῇ εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν 1849—1851.

Ἄρθρον 3. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὁ Ὑπουργὸς Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ νὰ γίνουν πέντε ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ νὰ διανεμηθοῦν εἰς τὰ Τμήματα, τὴν δὲ προσεχῆ πέμπτην, 23 Ἰουνίου νὰ συζητηθῇ.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας, ἀναγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἐπομένης, τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Χρυσόγελος
Ι. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰουνίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Σ. Καλογεράπουλος, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως πρατίθεται ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τοῦ πωληθέντος εἰς τὴν Κυβέρνησιν πλοίου ἀπὸ τοῦ 1831 παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν Κυρίων Τζαμαδῶν καὶ λοιπῶν συμμετόχων, ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνωστε τὸ Νομοσχέδιον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον εἶς τῶν Γερουσιαστῶν· δὲν ἔχει σκοπὸν, εἶπε, νὰ προσβάλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διότι, ἀναγνωρίζων τὰ δίκαια τῶν ἀπαιτούντων, εἶναι κατὰ πάντα σύμφωνος καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα, διὰ τοῦτο καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς πρὸς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις της, εἴτε ἐκ συναλλάγματος πηγάζουσιν εἴτε ἄλλως πως· παρατηρεῖ μόναν ὅτι καὶ ἄλλαι τοιαύτης φύσεως ἀπαιτήσεις ὑπάρχουν, καὶ ἡ

Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ λάβῃ γενικώτερον μέτρον πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν· δύναταί τις νὰ μᾶς ἀντιτάξῃ, ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς προκειμένης· διότι τὸ μὲν πλοῖον, περὶ οὗ ὁ λόγος, ἠγοράσθη ἐπὶ συμφωνίᾳ νὰ πληρωθῇ τὸ τίμημα ἀπὸ τὴν Τράπεζαν, τὰ δὲ, ἄλλως πως· ἀλλ' ὅλα ταῦτα εἶναι συναλλάγματα καὶ ὡς τοιαῦτα εἶναι δίκαιον νὰ ἐκπληρωθοῦν καὶ ν' ἀποζημιωθοῦν οἱ ἰδιοκτῆται, ἀδιάφορον δὲ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀναγνώρισε τὴν Τράπεζαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑποχρεοῦται μόνον νὰ ἀποζημιώσῃ τοὺς παρ' αὐτῆς ἔχοντας λαμβάνειν, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένους νὰ παραλείψῃ· τοιοῦτος λόγος, Κύριοι, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, ὡς ἀντιβαίνων εἰς αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ νὰ διανέμηται ἡ δικαιοσύνη εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς πολίτας ἐξ ἴσου. Τοιαύτης φύσεως πλοῖα εἶναι 4 ἢ 5, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταριθμεῖται καὶ τὸ τοῦ Μακαρίτου Ἀποστόλη τοῦ Ναυάρχου τῶν Ψαρῶν, μεγάλας θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν ἱερὸν τῆς πατρίδος ἀγῶνα προσενεγκόντος καὶ δυσχερῆ οἰκογένειαν καταλιπόντος. Τὸ πλοῖον τοῦτο, ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις δέκα ἔτη μετεχειρίσθη εἰς τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν, ἐξεποίησεν αὐτὸ πρὸ ὀλίγων μηνῶν, λαβοῦσα τὰ χρήματα χωρὶς νὰ δώσῃ οὐδὲ μέρος αὐτῶν εἰς τοὺς δυσχεῖς κληρονόμους τοῦ μακαρίτου. Διὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρῶ δίκαιον, εἶπε, καὶ νόμιμον νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, καὶ τὰς ἄλλας, ὅσαι εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως, διὰ νὰ ληφθῇ γενικὸν μέτρον καὶ περὶ τούτων. Προσέθηκε δὲ, ὅτι διὰ νὰ γίνῃ κάτοχος ἡ Κυβέρνησις τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πολίτου, πρέπει νὰ ἔχῃ τίτλον τινὰ, δηλαδὴ ἢ νὰ χρεωστῇ ὁ πολίτης καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ κατάσχῃ τὴν περιουσίαν του, ἢ ἂν ἦναι πλοῖον, καὶ κατεδικάσθη ὁ πολίτης διὰ λαθρεμπόριον, ἢ ἂν ὑπῆρξε συναλλαγμα ἀγοραπωλησίας, ἢ ἐκμισθώσεως· μὴ ὑπάρχοντος δὲ οὐδενὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἡ Κυβέρνησις τότε αὐθαιρέτως κατακρατεῖ τὴν ξένην περιουσίαν, καὶ ἐπομένως κατὰ τὸν Νόμον ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἰδιοκτήτην δι' οἱουδήποτε μέσου δυνηθῇ. Τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι σύμφωνον μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς τελευταίας Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, τὸ Ἔθνος αὐτὸ ἀναγνώρισε διὰ ψηφίσματος τὰς ὑποχρεώσεις ταύτας, καὶ ὅτι γίνεται διὰ τὸν ἕνα, πρέπει νὰ γίνεται καὶ διὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς ἔχοντας τῆς αὐτῆς φύσεως ἀπαιτήσεις. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἐπρότεινεν ἐπανειλημμένως νὰ συσταθῇ στενῶς ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα λάβῃ πρόνοιαν καὶ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λοιπῶν πλοίων,

σύμφωνα καὶ μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως. Ἐγὼ δὲ, εἶπε, πλήρη πεποίθησιν ὅτι καὶ τὸ Σ. Σῶμα θέλει παραδεχθῆ τὴν γνώμην μου, καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, παρὼν κατὰ τὴν συζήτησιν ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα θέλει ἐνεργήσει σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον καὶ τὴν δικαιοσύνην.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, συνομολογῶ, εἶπεν, ὅτι εἶναι ἀντισυνταγματικὸν τὸ νὰ μὴ διανέμηται ἡ δικαιοσύνη ἐξ ἴσου εἰς ὅλους τοὺς πολίτας, παρατηρῶ δὲ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον οἱ προκάτοχοί μου ἐπροκάλεσαν, ἀρκούντως συνιστᾷ τὴν δικαιοσύνην τῆς Κυβερνήσεως, παρέχον ἐγγύα καλῆς πίστεως ὡς πρὸς τὰ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν πολιτῶν συναλλάγματα· ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ ταύτην θέλουν διαδεχθῆ καὶ ἄλλαι ὁμοίαι, ὅταν οἱ ἔχοντες ἀπαιτήσεις τοιαύτης φύσεως ἀναφερθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπραξαν μέχρι τοῦδε, περιμένοντες νὰ ἴδωσι τὴν τύχην τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ παμψηφεὶ παρεδέχθη· ἐγὼ δὲ χρηστὰς ἐλπίδας, ὅτι καὶ ἡ Σ. Γερουσία θέλει τὸ παραδεχθῆ. Χαίρω δὲ, εἶπε, διὰ τὴν ὁποίαν εὑρίσκω προθυμίαν εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοιούτων νόμων, οἷος ὁ προκείμενος· βεβαιωθῆτε δὲ, Κύριοι, ὅτι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ θέλουν φανῆ πρόθυμοι ἐκτελεσταὶ τοιούτων ἀποφάσεων, ἀρκεῖ νὰ δίδωσιν εἰς αὐτοὺς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τὴν συνδρομήν των.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παραδεχόμενος, εἶπε, τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου σύμφωνος κατὰ πάντα μὲ τὸν προαγορεύσαντα ἔντιμον Γερουσιαστὴν, παρατηρῶ μόνον, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις σχετίζεται μὲ τὴν συστηθεῖσαν ἐπὶ τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου Τράπεζαν, διότι εἰς ταύτην εἶχε καταθῆ τὰ κεφάλαια τοῦ τιμήματος τοῦ προκειμένου πλοίου, ὠφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὴν περὶ ταύτης ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως, ἔχουσαν κατὰ γράμμα οὕτως· « Περὶ τῶν » ἐκ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Κυβερνήτου » τῆς Ἑλλάδος προκυπτόντων χρεῶν ὀφείλει ἡ Νομοθετικὴ » Ἐξουσία νὰ λάβῃ ταχίστην πρόνοιαν, ὥστε ἐντὸς τῆς Α' Βου- » λευτικῆς Συνόδου νὰ κανονίσῃ τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς » ἀποτίσεως αὐτῶν. » Ἑπομένως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπόφασις πρέπει νὰ ἐπεκταθῆ καὶ εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ τῆς αὐτῆς φύσεως χρέη.

Μηδενὸς δ' ἀντειπόντος, ἀπεφασίσθη νὰ συσταθῶσιν αἱ ἀνωτέρω παρατηρήσεις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ καθυποβάλῃ τὸ συντομώτερον εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν συνωμολόγησεν. Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3, ἐγένοντο παραδεκτὰ ἄνευ τινὸς τροπολογίας. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 30, κατὰ τριῶν, ἔχον, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 21 Ἰουνίου ε. ε.

Μετὰ τοῦτο εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ προσκληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς ὡρισμένην συνεδρίασιν διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ τοὺς Νομοὺς Φθιώτιδος καὶ Εὐβοίας πραττομένων βιαιοπραγιῶν, καὶ στρεβλώσεων ἐκ μέρους τοῦ Μεταβατικοῦ Σώματος, περὶ ὧν εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἔκαμε καὶ ἄλλοτε λόγον ἐν δημοσίᾳ Συνεδριάσει, καθ' ὅσον μάλιστα ταῦτα ἐπιβεβαιοῦνται καὶ ἀπὸ ἄλλας ἐφημερίδας, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον αὐτὸ, ὡς λέγεται, ἐξέδωκε περὶ τούτων διαταγάς. Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προτέθηκεν, ὅτι καὶ εἰς Ναύπλιον ἔλαβον χώραν τοιαῦτα ἀθεμιτουργήματα, καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἔστειλεν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐπίτηδες, ἀγνοεῖται μολαταῦτα μέχρι τοῦδε ποῖα μέτρα ἔλαβε τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ τοῦτο προτείνει νὰ ζητηθῶσι καὶ περὶ τούτων πληροφορίαι τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν. Ἄλλος, συμφωνῶν μὲ τοὺς προαγορεύσαντας ἐπρότεινε νὰ ὁρισθῇ ἡ προσεχὴς Τρίτη 28 τοῦ παρόντος, καθ' ἣν οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ παρουσιασθέντες θέλουν πληροφορήσει τὴν Γερουσίαν, ἐὰν ἔχωσι ἀληθείας ὅσα δημοσιεύονται διὰ τοῦ τύπου, καὶ διαφημίζονται παρὰ πολλῶν περὶ τῶν ἀθεμιτουργημάτων τοῦ Μεταβατικοῦ Σώματος, διότι εἶναι ἐναντίον καὶ τοῦ νόμου καὶ τῆς ἠθικῆς, καὶ τῆς ἐθνικῆς ὑπολήψεως νὰ καλύπτωνται μὲ τὴν σιωπὴν τοιαῦτα ἀθεμιτουργήματα, ἐὰν τῳόντι ἐπράχθησαν.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν εἰς τὸν Κύριον Πρόεδρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς γνῶσιν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν, διὰ νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς ἐρχομένης Τρίτης 28 τοῦ παρόντος, καὶ νὰ δώσωσι, καθ' ὅσον ἀνήκει εἰς ἕκαστον, τὰς ζητουμένας πληροφορίας. Ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Σταϊκου

ζητοῦντος τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν· ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τῷ χορηγηθῇ κατὰ τὰ προαποφασισθέντα.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας, ἀπαγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Ἰουνίου 1849.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μ. Λ. Καΐρη, ζητοῦντος τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν· ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τῷ χορηγηθῇ τριάκοντα μόνον ἡμερῶν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Ἰουνίου 1849, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 1/2 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθησαν ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Μαυρουδῆ, καὶ Ἰω. Καραμάνου ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ παράτασιν ἐπὶ δύω εἰσέτι μῆνας. Ἐνταῦθα παρατηρησάντων τινῶν ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι, ἢ δὲν πρέπει νὰ δίδεται πλέον ἄδεια ἀπουσίας, καθότι δὲν θέλουν μένει παρόντα 36 μέλη κατὰ τὰ προαποφασισθέντα τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον διὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ τρυγητοῦ τῆς σταφίδος πολλοὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀναγκάζονται νὰ ἀναχωρήσωσιν, ἢ νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων τοὐλάχιστον εἰς τριάκοντα, ἀπεφασίσθη νὰ χορηγηθῇ μὲν ἡ ζητουμένη ἄδεια εἰς τοὺς ἀναφερομένους, νὰ περιορισθῇ δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων εἰς τριάκοντα, καὶ τοῦτο μέχρι τέλους Αὐγούστου.

Ἀπαγγείλαντος ἀκολούθως τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, ὅτι πρόκειται νὰ δώσουν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ τὰς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ παρόντος ζητηθείσας πληροφορίας, εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἀποτεινόμενος εἰς τοὺς Κ. ὑπουργοὺς τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης παρόντας, ἠρώτησεν ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὰς ἐφημερίδας περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα μεταβατικοῦ σώματος καὶ τῶν ἐν Ναυπλίῳ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν ἔχωνται ἀληθείας καὶ κατὰ πόσον· καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ὁποῖα τὰ ληφθέντα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μέτρα. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι πρὶν προβῶ εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως θέλετε μὲ συγχωρήσει, Κύριοι, νὰ σᾶς παρατηρήσω, ὅτι οἱ ὑπουργοὶ σπανίως προσκαλοῦνται νὰ δώσουν πληροφορίας ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων διὰ τὰ γραφόμενα εἰς τὰς ἐφημερίδας, οἱ ὑπουργοὶ εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὰς πράξεις των, καὶ τούτων ὀφείλουν νὰ δίδωσι λόγον, ὁσάκις προσκαλοῦνται ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ταγματάρχην Τζῆνον διοικητὴν τοῦ κατὰ τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα μεταβατικοῦ σώματος θέλω σᾶς ὑποβάλλει, Κύριοι, τὰς πράξεις αὐτὰς τοῦ ὑπουργείου· περὶ δὲ τῶν ἐν Ναυπλίῳ συμβάντων, ὁμολογῶ, ὅτι ἔλαβε χώραν ἐκεῖ σκανδαλώδης τις πρᾶξις, ἥτις ὡς ἀντικείμενη καὶ εἰς τὸν νόμον καὶ τὴν δικαιοσύνην συνεκίνησε τοὺς πολίτας, καὶ εἵλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις ἐνήργησε κατὰ τὸ καθῆκόν της ὅτι ὁ νόμος καὶ ἡ δικαιο-

σύνη ἀπήτουν, καὶ ἡ ὑπόθεσις ἔλαβεν ἤδη πέρας· ἔχει δὲ οὕτως· κατὰ τὴν 9 Μαΐου ἠκολούθησεν εἰς Ναύπλιον κλοπὴ μιᾶς καρφίτζας παρά τινος Ζαρβάνου, τὸν ὁποῖον ἡ Ἀστυνομία συλλαβοῦσα ὡς ὕποπτον ἔπεμψεν εἰς τὴν χωροφυλακήν· τὴν πρωΐαν τῆς 10 εὑρέθη ὁ ἄνθρωπος οὗτος κακομεταχειρισμένος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐδόθη ὑπόνοια κατὰ τῶν ἀρχῶν, ὁ δὲ εἰσαγγελεὺς ἐπιληφθεὶς παραχρῆμα τῆς ἀνακρίσεως ἀπέλυσεν αὐτόν. Ὁ Νομάρχης ἀνέφερε τὸ γεγονὸς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, προσθέτων, ὅτι ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐπελήφθη τῆς πρακειμένης ὑποθέσεως, συγχρόνως δὲ καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ναυπλίας διεύθυνε πρᾶξιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον δι' ἐπίτηδες ἐπιτροπῆς, κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων ἐξεδόθησαν διαταγαὶ τοῦ ὑπουργείου (τὰς ὁποίας ἀνέγνωσε)· ἔλαβον δὲ χώραν καὶ ἄλλα ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα χάριν συντομίας παραλείπω· ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσις, εἶπεν, παρεπέμφθη εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἥτις ἐνήργησε τὰ καθήκοντά της μὲ τὴν μεγαλητέραν ἀκρίβειαν, καὶ ὡς ἀπόδειξιν τούτου φέρει τὸ βούλευμα δυνάμει τοῦ ὁποίου παρεπέμφθησαν εἰς δίκην τινὲς τῶν χωροφυλάκων καὶ ὁ ὑπομοίραρχος ἕνεκα αἰκιῶν μόνον, καὶ οὐχὶ βασάνων, ὡς ἐρρέθη εἰς τὰς ἐφημερίδας, ὁ δὲ Ἀστυνόμος ἀπελύθη εὐρεθεὶς ἀθῶος, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν δικαστικῶν ἀνακρίσεων· πρὸς ταῦτα ἀντιτάξας εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις, εἶπεν, τοῦ Κ. ὑπουργοῦ παρατηρῶ, ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῆς Ναυπλίας παρεμόρφωσαν ὅλως τὸ πρᾶγμα παρασιωπήσασαι ὅλα τὰ περιστατικά, τὰς κακώσεις καὶ βασάνους τοῦ συλληφθέντος, αἱ ὁποῖαι ἂν δὲν ἐλάμβανον χώραν δὲν ἤθελον συνταράξῃ τοὺς πολίτας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ὑποθέσεως τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον. Ὁ ἀντεισαγγελεύς, Κύριοι, ἠλευθέρωσε τὸν δυστυχῆ Ζάρβανον ἀπὸ τὰς βασάνους, καὶ τὸν ὁποῖον οἱ ἰατροὶ ἐπισκεφθέντες ἀπεφάνθησαν, ὅτι ἡ ζωή του διατρέχει κίνδυνον ἕνεκα τῶν ἐπενεχθεισῶν κακώσεων κλπ. Ἐπιθυμῶ, Κύριοι, νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἔκθεσις τοῦ ἀντεισαγγελέως, τὴν ὁποίαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔχει ἀνὰ χεῖρας, διὰ νὰ πεισθῆτε περὶ τῶν τοιούτων ἀθεμιτουργημάτων· προσέθηκεν δὲ, ὅτι ἐκτὸς τοῦ Ζαρβάνου, ἐβασανίσθη μία ὑπηρέτρια διὰ νὰ ὁμολογήσῃ κατ' αὐτοῦ, καὶ εἷς τῶν πολιτῶν εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Ζαρβάνος ἀναγκαζόμενος ἀπὸ τὰς βασάνους, εἶπεν ὅτι ἔδωσε τὴν καρφίτζαν, ἀπήχθη περὶ τὸ μεσανύκτιον ἀπὸ τὴν Πρόνοιαν εἰς τὴν Μοιραρχίαν, καὶ ὅλα ταῦτα διὰ τὴν πολύτιμον ὄθθεν καρφίτζαν, ἥτις ἀκολούθως εὑρέθη εἰς τὴν ἀγοράν. Ἐκ τούτου βλέπετε, Κύριοι, τὴν ἀθωότητα τοῦ

ἀνθρώπου τούτου, ὅστις ὑπέστη ὅλα τὰ βασανιστήρια καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ἀστραγάλους εἰς τοὺς μήνιγκας, ῥαβδισμοὺς καὶ βασάνους βανδαλικάς· αἱ γυναῖκαι φωναὶ τοῦ βασανιζομένου συνεκίνησαν τοὺς πολίτας, συρρεύσαντας εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης, καὶ μόλις τὴν αὐγὴν ἡ παρουσία τοῦ Ἀντεισαγγελέως ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον εὑρισκόμενον εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, καὶ οἱ τολμήσαντες τοιοῦτα ἀθεμιτουργήματα εἶπον ὅτι ἐκρήμνισε ζητῶν νὰ δραπετεύσῃ· καὶ τοῦτο διέδωκε καὶ ὁ Νομάρχης. Ἐπικαλοῦμαι τὴν ὁμολογίαν ἐπὶ ὅλων τούτων τοῦ ἐντίμου συναδέλφου μας Κ. Παπαλεξοπούλου, εὑρεθέντος κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν εἰς Ναύπλιαν, ὅστις, ὡς μὲ ἐβεβαίωσε, δὲν ἤθελε τὰ πιστεύσει, ἐὰν δὲν ἦτον αὐτόπτης τῶν τραγικῶν τούτων σκηνῶν. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν μᾶς ἀνέγνωσε καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ Νομάρχου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν θέλετε πεισθῇ κατὰ πόσον ἐκ προθέσεως παρεμόρφωσε τὸ γεγονός· ἂν τοιαῦτα γίνωνται, Κύριοι, εἰς τοιαύτην πόλιν, εἰς τὸ Ναύπλιον, τί πρέπει νὰ συμπεράνωμεν διὰ τοὺς ἀπωτέρω τόπους, ὅπου αἱ πράξεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἔχουν μήτε πολλοὺς καὶ νομίμους μάρτυρας; Δι' ὅλα ταῦτα ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν νόμον, τοὺς παθόντας, τοὺς πολίτας, τιμωροῦσα πραγματικῶς τοὺς ἐνόχους τοιούτων ἀθεμιτουργημάτων, ἅτινα κατεστάραξαν τοὺς ἡσύχους καὶ εἰρηνικοὺς πολίτας τῆς Ναυπλίας, καὶ ὀφείλει νὰ φέρῃ τὴν ἡσυχίαν διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα συνετέλεσαν εἰς τοιαῦτα κακουργήματα, ἢ ἠμέλησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ καθῆκόν των. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, εἶπεν, ὁ προλαλήσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς δὲν ἐπρόσθεσέ τι περισσότερον παρὰ τὰ λεχθέντα παρ' ἐμοῦ. Δὲν ἠμπορῶ, Κύριοι, παρὰ νὰ ἀποδοκιμάσω καὶ ἐγὼ τοιαύτας ἀθεμίτους πράξεις, καὶ τοῦτο ἀποδείχθη ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐπισήμων τοῦ Ὑπουργείου ἐγγράφων· τὰ δὲ βασανιστήρια, περὶ ὧν ἀνέφερε, δὲν ἀποδεικνύονται, καὶ ἐκ τούτου δὲν δυνάμεθα νὰ καταδικάσωμεν ἀρχὰς καὶ μάλιστα ὑπάρχοντος δικαστικοῦ βουλεύματος, ἄλλως πρέπει νὰ πιστεύσωμεν τὴν κοινὴν φήμην, καὶ οὐχὶ τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέει κυρίως ἡ ἀλήθεια· εἶναι ἀλήθεια, Κύριοι, ὅτι ὁ Νομάρχης δὲν ἔλαβε τὸ γεγονὸς ὑπὸ σοβαρὰν ὄψιν, ὅπως ἡ Κυβέρνησις, ἂν καὶ συνετέλεσε κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κακώσεων, αἵτινες μολαταῦτα δὲν εἶναι ὅπως ἡ κοινὴ φήμη τὰς μεγαλύνει· εὐεώρησα δὲ περιττὸν νὰ σᾶς ἀναγνώσω τὰ ἔγγραφά του, ἀφοῦ

τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀνεπλήρωσα διὰ τῶν ὑπουργικῶν ἐγγράφων· ἐκ τούτου δὲν ἔχω τὴν παραμικρὰν ἀφορμὴν νὰ τιμωρήσω τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἂν δὲ ἀκολούθως δοθῇ αἰτία, θέλω πράξει ὅ,τι ὁ νόμος καὶ ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ· ἂν δὲ ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ Ναυπλίας ἔχῃ λόγους κατὰ τοῦ Ἀστυνόμου ἂς προτείνῃ τὴν παῦσίν του, ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο οἰκοθεν, διότι καὶ τὸν Δημοτικὸν νόμον προσβάλει καὶ ἀπαγορῶντας ἤδη λόγους δὲν ἔχει, ἤθελε δὲ εἶσθαι ἄδικον νὰ θυσιάζωνται οἱ ὑπάλληλοι δι' ἁπλᾶς μόνον ὑπόνοιας.

Ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς ἐζήτησε ν' ἀναγνωσθῇ ἡ πρᾶξις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἡ ἔκθεσις τοῦ Ἀντεισαγγελέως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἐπιμηλαττόμενος νὰ φέρῃ ἀκολούθως ἐπ' αὐτῶν τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις. Πρὸς ὃν ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ναυπλίας ἠκυρώθη, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ἀντεισαγγελέως, ἂς ἀποσταλῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργόν. Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ἕτερος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν τοῦ ὁποίου τὴν μαρτυρίαν ἐπεκαλέσθη ὁ πρῶτος ἀγορεύσας, δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον, εἶπεν, ἐὰν δὲν ἔβλεπον τὴν ὑπόληψιν τῶν συμπολιτῶν μου προσβαλλομένην, τὴν ἀλήθειαν παραμορφουμένην, καὶ τὸν νόμον παραβιαζόμενον ἀπὸ τὰς ἐν Ναυπλίῳ ἀρχάς. Δὲν ἐκτείνομαι εἰς τὴν ἐξιστόρησιν τῶν γεγονότων, διότι τοῦτο ἔπραξεν ὁ ἔντιμος συναδελφός μας, περιορίζομαι μόνον νὰ διαβεβαιώσω τὸ σεβαστὸν Σῶμα, ὅτι ὁ πολίτης Ζάρβανος ἐστρεβλώθη, ἐμαστιγώθη ὑποστὰς ὅλα τὰ βασανιστήρια, τὰ ὁποῖα ἐπροξένησαν φρίκην καὶ ἀγανάκτησιν ὄχι μόνον εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Ναυπλίας, ἀλλ' εἰς ὅλην ἐν γένει τὴν κοινωνίαν, καὶ μολαταῦτα αἱ ἀρχαὶ τῆς Ναυπλίας ἐκ προθέσεως παρεμόρφωσαν τὰ γεγονότα. Ἡ ὑπηρέτρια, Κύριοι, ἕνεκα τῶν ῥαβδισμῶν τοὺς ὁποίους ὑπέστη καὶ διὰ νὰ ἀπαλλαχθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τοιούτων δημίων ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ψευδῶς, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ζάρβανος ἔκλεψε τὴν καρφίτζαν, αὐτὸ τὸ Αὐτοκρατορικὸν κόσμημα, ἀξίας ὄχι πλέον τῶν 50 δραχ. κατὰ συνέπειαν δὲ ὁ Ἀστυνόμος αὐθωρεὶ συλλαβὼν τὸν Ζάρβανον διεύθυνεν αὐτὸν εἰς τὴν Μοιραρχίαν, ἔνθα ὑπέστη τὴν νύκτα ἐκείνην τὰ τρομερώτατα βασανιστήρια, καὶ μόλις τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Ἀντεισαγγελεὺς ἠλευθέρωσεν αὐτὸν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν βασανιστῶν· ἡ ἰατρικὴ ἐπίσκεψις τοῦ ἀξιοτίμου ἰατροῦ Κ. Βλάσση δὲν ἀρίνει δισταγμὸν κανένα εἰς τὴν ψυχήν μας περὶ τῶν βασάνων, ἕνεκα

τῶν ὁποίων καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐξεπλάγη. Ὕστερον ἀπὸ τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἀθεμιτουργήματα πραττόμενα ἐνώπιον τοῦ Κ. Νομάρχου, τὰ ὁποῖα ἀντὶ νὰ συγκινήσουν καὶ αὐτὸν ὡς πάντα ἄλλον καὶ νὰ πράξῃ ὅ,τι ἡ σοβαρὰ αὐτὴ περίστασις ἀπήτει, εὑρίσκομεν εἰς αὐτὸν τὴν μεγαλητέραν ἀδιαφορίαν, ἂν καὶ προσεκλήθη παρ' ἐντίμων πολιτῶν μηνυσάντων τὰς κολασίμους ταύτας πράξεις ἀποδιδομένας εἰς τὸν Ἀστυνόμον. Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ναυπλίας δὲν ἠδύνατο, Κύριοι, νὰ θεωρήσῃ μὲ ἀδιαφορίαν τὴν προκειμένην περίστασιν, ὅπως ὁ Κ. Νομάρχης, ἀλλὰ συνῆλθεν ἀμέσως εἰς διάσκεψιν προσλαβὸν δύω συμπληρωτικὰ μέλη ἀντὶ δύω συμβούλων οἱ ὁποῖοι ἔχοντες ὁρίζους καὶ Πάτρωνα τὸν Νομάρχην, Φρούραρχον, καὶ Ἀστυνόμον, ἐνήφθησαν νὰ λάβουν μέρος καὶ ἀπορανθῇ κατὰ τῶν τοιούτων ἀθεμιτουργημάτων διὰ πράξεώς του, τὴν ὁποίαν διεβίβασεν εἰς τὸν Κ. Νομάρχην, ὅστις ὄχι μόνον ἀπεφαίνθη τὴν παραδοχὴν τῆς πράξεως, ἀλλ' ἔλαβε καὶ τὴν ἀναίδειαν νὰ γράψῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ὁ Ζάρβανος ἐπληγώθη πεσὼν ἐκ τῆς σκάλας, καὶ ὅτι τὰ περὶ βασάνων κλπ. εἶναι ἀποτέλεσμα ῥαδιουργίας. Εἰς ὅλους ἐν γένει, εἶπε, τοὺς δήμους ὑπάρχουν διαιρέσεις, ὡς καὶ εἰς Ναυπλίαν, εἰς τὴν προκειμένην ὅμως περίστασιν ὑπῆρξε γενικὴ σύμπνοια εἰς τοὺς κατοίκους, διότι τὰ γεγονότα ταῦτα ἐπροξένησαν εἰς αὐτοὺς τὴν μεγαλητέραν ἀγανάκτησιν, καὶ ἀπόδειξις εἶναι ἡ ἐκ Ναυπλίου σταλεῖσα ἔκτακτος ἐπιτροπὴ εἰς τὴν καθέδραν ἐκ τῶν πλέον εὐυπολήπτων πολιτῶν, ἀλλὰ τί πρὸς ταῦτα; ὁ Κ. Ὑπουργὸς διατηρεῖ ἀκόμη τὸν ἀστυνόμον παραδόξως εἰς τὴν θέσιν του, καὶ τὸν Νομάρχην ἐπαναπαυόμενον εἰς τὰς δάφνας του, ἀντὶ νὰ τιμωρήσῃ αὐτὸν παραδειγματικῶς ὕστερον ἀπὸ τοιαύτην ἐπιλήψιμον καὶ ἐπονείδιστον, ἂν ἔβλεπε, διαδιαγωγὴν, τὴν ὁποίαν ἐπισήμως καὶ ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ Ναυπλίας κατήγγειλε· διὰ ὅλα ταῦτα ἀπαιτεῖ ὥστε ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐξετάσῃ λεπτομερέστερον τὴν ὑπόθεσιν, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ καταλληλοτέραν θεραπείαν πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ νόμου καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον, ἀντέκρουσε τὸν προαγορεύσαντα, εἰπὼν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔβλεπε μεγάλην δραστηριότητα, ὅπως τὸ σοβαρὸν τῆς ὑποθέσεως ἀπῄτει· ἐπομένως ὁ προλαλήσας, δὲν ἔχει δίκαιον νὰ μᾶς ἀποδώσῃ ὀλιγωρίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι τὸ σῶμα ἐπείσθη περὶ τῆς διαγωγῆς μας ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὑπουργικῶν ἐγγράφων, καὶ διὰ τοῦτο θεωρῶ δίκαιον νὰ ἀναλάβω

ὁ προαγορεύσας τὴν φράσιν του. Τὸ δικαστήριον, κύριοι, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ γεγονότα, ὅσα ὁ προλαλήσας σᾶς ἐξέθεσε, καὶ οὕτω ἐπέφερε τὴν δικαστικὴν ἀπόφασίν του, τὸ βούλευμα, τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα νὰ προσβάλωμεν ἡμεῖς, χωρὶς νὰ προσβάλωμεν καὶ τὰς περὶ δεδικασμένου ἀρχάς, αἵτινες θεωροῦνται ἱεραί, καὶ εἰς ταῦτο πρέπει νὰ στηριχθῶμεν, ἄλλως καθιστῶμεν αὐτὸ ἀμφίβολον. Ὁ Ὑπουργὸς δὲν δύναται, κύριοι, οἴκοθεν καὶ χωρὶς νὰ παρανομήσῃ, νὰ παύσῃ τὸν ἀστυνόμον, ὅστις εἶναι ὑπάλληλος τοῦ Δημάρχου, ἄνευ προηγουμένης αὐτοῦ κατηγορίας· ἄλλως προσβάλλομεν τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ δημοτικοῦ μας συστήματος, τοῦ ὁποίου τὴν διατήρησιν ἐπεκαλέσθητε πολλάκις εἰς ταῦτον τὸν περίβολον, καὶ ἡ βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων διὰ τὰς ὑγιεῖς καὶ σωτηριώδεις ἀρχάς του. Ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Χ. Πέτρου μᾶς παρέστησε πολὺ διάφορα τὰ πράγματα, παρ' ὅπως τὰ ἐξέθεσαν οἱ προλαλήσαντες, καὶ διὰ τοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν του· ἀποδέχομαι ἐν μέρει τὰ παρὰ τῶν ἐντίμων Κυρίων Γερουσιαστῶν Ἀντωνοπούλου καὶ Παπαλεξοπούλου λεχθέντα, διότι ἀληθῶς ἡ πρᾶξις αὕτη ἦτον ἀποδοκιμαστέα καὶ ὡς ἀνήθικος καὶ παράνομος· καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸν Ἀστυνόμον παρατηρῶ, ὅτι κακῶς ἔπραξε διευθύνας τὸν πολίτην εἰς τὴν χωροφυλακήν, ἂν καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν κρατήσῃ· ὤφειλε δὲ νὰ παραπέμψῃ αὐτὸν εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχήν.

Περαίνων τὸν λόγον μου, διαβεβαιῶ ὑμᾶς, Κύριοι, ὅτι αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαὶ δὲν ἐνήργησαν ἐπὶ τοῦ πρακειμένου μὲ κακὴν πίστιν, ὡς διατείνονται οἱ ἔντιμοι Γερουσιασταί, καὶ ὅτι τὰ βασανιστήρια δὲν ἔλαβον χώραν, ὡς ἀπεδείχθη δικαστικῶς.

Ὁ ῥηθεὶς Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Χ. Πέτρου διεβεβαίωσεν, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπήντησε κατὰ τὴν ἀγορὰν τὸν Ζάρβανον ὑγιαίνοντα, ὅτι συνώδευσεν αὐτὸν μέχρι τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ἐπεβιβάσθη ν' ἀναχωρήσῃ, καὶ ὅτι αἱ ἐν Ναυπλίῳ ἀρχαὶ δὲν ἔπραξάν τι ἀντικείμενον εἰς τὸν Νόμον, ὅπως οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων τὸν ἐβεβαίωσαν.

Πρὸς τοῦτον ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ταῦτα δὲν ἔχονται ἀληθείας, διότι ἡ μὲν διαγωγὴ τῶν ἀρχῶν καταδεικνύεται ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐπισήμων ἐγγράφων, ὡς πρὸς δὲ τὸν Ζάρβανον, ὅτι πιθανὸν νὰ εἶδε τὴν σκιάν του καὶ οὐχὶ αὐτόν, διότι ὁ Ζάρβανος εὑρίσκεται ἀκόμη μέχρι τῆς σήμερον εἰς κίνδυνον.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ὅσον ἀφ' ἑνὸς βλέπω, εἶπε, τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὑπουργείου νόμιμον,

δικαίαν καὶ ἐπαινετὴν ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων, ἀλλὰ τόσον ἀφ' ἑτέρου εὑρίσκω ἐπιλήψιμον τὴν διαγωγὴν τῶν ἀρχῶν. Ὁ Ἀστυνόμος δὲν ἠδύνατο, Κύριοι, νὰ διευθύνῃ εἰς τὴν χωροφυλακὴν ἐπὶ ἁπλῇ μόνον ὑποψίᾳ ἕνα πολίτην, παρὰ τὸν αὐτόχρημα ἐγκληματίαν. Ἐντεῦθεν ὁ Ἀστυνόμος παρεβίασε τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ τιμωρηθῇ, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ προκειμένη πρᾶξις εἶναι σοβαρά. Ἡ δικαστικὴ ἀρχή, ἐπιληφθεῖσα τῆς ὑποθέσεως, ἀπαιτεῖ ἀποδείξεις διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγονότων· ἐκ τούτου καὶ δυσκολία μεγίστη παρεμβάλλεται εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν βασανιστηρίων, ἅτινα, ἂν καὶ δικαστικῶς δὲν ἀπεδείχθησαν, δύναται μολαταῦτα νὰ ὑπάρχῃ ἠθικὴ πεποίθησις, περὶ τοῦ ὅτι ἔλαβον χώραν τοιαῦτα ἀθεμιτουργήματα· προσέθηκε δὲ ὅτι, ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον ἐνήργησεν εἰλικρινῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀπαιτοῦμεν καὶ ἤδη νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἠθικὴν διόρθωσιν, διότι αἱ διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἠθικῶς δὲν θεωροῦνται ἀθῶοι, ἂν καὶ δικαστικῶς δὲν ἐπιβαρύνονται, δι' οὓς ἐξέθεσα λόγους.

Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἠθικὴν ἐνοχὴν τῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ τοῦ παρόντος· πιθανὸν νὰ ὑπάρχουν, εἶπεν, ὑπόνοιαι κατ' αὐτῶν, τὰς ὁποίας, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον εὕρῃ βασίμους, ἀναμφιβόλως θέλει ἐπιτρέψει τὴν νόμιμον καὶ δικαίαν θεραπείαν κατὰ τῶν ἐνόχων, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν ὁ προλαλήσας ἐξέφρασεν ἐπιθυμίαν.

Ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ἀντικρούων τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν, εἶπε· Λαμβάνων τὸν λόγον ἄρχομαι ἐκ τῆς πρώτης ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι δὲν εἶναι εὔλογον νὰ προσκαλῶνται οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων διὰ ῥήμας ἁπλᾶς, ἐμπεριεχομένας εἰς τὰς ἐφημερίδας, παρὰ μόναν ὁσάκις ὑπάρχουν θετικὰ γεγονότα. Σᾶς βεβαιῶ, Κύριε Πρόεδρε, ὅτι τὸ κοινὸν ἐθαύμασε, διότι ἀφοῦ παρῆλθε τοσοῦτος καιρὸς δὲν ἔγεινε λόγος ἐνταῦθα παντελῶς περὶ τῶν διαθρυλλουμένων εἰς τὸν δημόσιον τύπον, ἐὰν ἔχωνται ἀληθείας ἢ μή. Ἐνθυμεῖσθε, Κύριοι, ὅτι ἐγὼ εἰς μίαν τῶν συνεδριάσεων ἀνέφερον περὶ τούτου, παρόντων καὶ τινων Ὑπουργῶν, καὶ μολαταῦτα τὸ πρᾶγμα ἀπεσιωπήθη, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι τοιαῦτα ἀθεμιτουργήματα ἐξέλιπον πλέον ἀπὸ τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν, βλέπων ὅτι ταῦτα ἐξακολουθοῦν νὰ γίνωνται, ἐνόμισα χρέος μουνὰ ἐπαναλάβω καὶ σήμερον ὅσα ἄλλοτε εἶπον, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ προκαλέσω τὴν προσοχὴν τοῦ

Ὑπουργείου διὰ νὰ λάβῃ ἔντονα μέτρα πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ. Δὲν στηριζόμεθα μόνον εἰς τὰ λεγόμενα παρὰ τῶν ἐφημερίδων· ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουν πολλοὶ ἄλλοι βεβαιοῦντες τὰ πράγματα, ὅσα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὰς ἐφημερίδας, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει πάντοτε νὰ ἐκλαμβάνωμεν ὡς ἁπλῆν ὑγρά. Ὁ λόγος ἐνταῦθα εἶναι, ἐὰν αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ ἔπραξαν τῷ ὄντι τοιαῦτα τρομερὰ κακουργήματα, καὶ ποῖα τὰ ληφθέντα κατ' αὐτῶν μέτρα παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Ἠκούσαμεν, Κύριοι, ἀπὸ ἀξιόπιστα ὑποκείμενα, ὅτι ὑπάρχουν, ἐκτὸς τῶν εἰς τὰς ἐφημερίδας ἀναφερομένων, καὶ ἐκθέσεις τοῦ εἰσαγγελέως, τοῦ Συνταγματάρχου Δήμου Λούλιου κατὰ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Μεταβατικοῦ σώματος Τζήνου, εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, αἵτινες ἰσχυροποιοῦν τὰ γραφόμενα εἰς τὰς ἐφημερίδας περὶ τῶν κατὰ τὴν Φθιώτιδα καὶ ἀλλαχοῦ λαβόντων χώραν βασανιστηρίων κλπ. Ὅταν λοιπὸν λόγους ἀφ' ἑνὸς καὶ κοινὴν φήμην ἔχωμεν, καὶ ἀφ' ἑτέρου πράξεις ἀναφερομένας εἰς ἐφημερίδας καὶ ἐκθέσεις ὑπαλλήλων κατ' αὐτῶν τῶν πράξεων, δυνάμεθα νὰ καλῶμεν ἐνώπιόν μας τοὺς Κυρίους Ὑπουργοὺς διὰ νὰ μᾶς δώσουν πληροφορίας. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, Κύριοι, ἐγράφοντο πολλὰ κατὰ καταχρήσεων στρατιωτικῶν, δὲν εἴδομεν μολαταῦτα καμμίαν ἐνέργειαν τῶν δικαστηρίων, μήτε τῆς Κυβερνητικῆς ἐξουσίας· διότι μόνον τὰ δικαστήρια δὲν ἔχουν τὴν δύναμιν τοῦ περιστέλλειν τὸ κακὸν κολάζοντα τοὺς ἐνόχους· τότε, κατ' αὐτὴν τὴν ἀρχήν, αἱ ἄλλαι ἐξουσίαι καθίστανται περιττά. Τὸ χρῆμα τῆς πολιτικῆς συναρμολογίας ἔχει ἄλλως, πρέπει νὰ συντρέξουν πολλαὶ δυνάμεις διὰ νὰ ἀποτελέσουν τὴν κυβερνητικὴν μηχανήν. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς μᾶς εἶπεν, ὅτι τὸ δεδικασμένον εἶναι ἱερόν, καὶ ὡς τοιοῦτον ἀπρόσβλητον, ἀλλ' ὑπάρχει μέγα χάσμα μεταξὺ ἠθικῆς πεποιθήσεως καὶ δεδικασμένου, ὡς καλῶς παρετήρησεν εἷς τῶν Κυρίων συναδέλφων μας. Τὸ δικαστήριον εὑρὲν ἐντὸς τοῦ φρουρίου, φρουρούμενον ἀπὸ στρατιωτικὴν ἀρχήν, ἀπεφάσισεν ὅπως ἀκούσατε, ἡ δὲ στρατιωτικὴ ἀρχὴ ἦτον ἐκείνη, ἥτις ἐπρόκειτο νὰ δικασθῇ· σέβομαι τὸ δεδικασμένον, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ ἀποσιωπήσω καὶ τὰς κατὰ τοῦτο ἀμφιβολίας μου, διότι ἐνυπάρχει διστασμός τις εἰς τὴν καρδίαν μου, ὡς προεῖπα ἀνωτέρω. (Ἐνταῦθα ὕφερε παραδείγματα διάφορα περὶ τοῦ δεδικασμένου). Ἀκούσατε, Κύριοι, ὅτι τὰ προκαλέσαντα αἴτια τῆς βασάνου ἦτον ἡ κλοπὴ μιᾶς καρφίτζας, ἀξίας δρ. 50, αὐτοκρατορικὸν κόσμημα, ὡς εὑρῶς τὸ ὠνόμασεν εἷς τῶν Κυρίων συναδέλφων μας· δὲν δύναμαι

λοιπὸν νὰ ἀποσιωπήσω ἢ ὅτι ὅλα ταῦτα γίνονται σκοπίμως, ἢ συνεχῶς, καὶ οἱ ἄνθρωποι μὴ ἐφαρμόζοντες δικαιοσύνην τὰ ἀπεσιώπουν. Ὁ Ἀστυνόμος ἠδύνατο ἴσως διὰ μόνον ἁπλῆν ὑπόνοιαν νὰ παραδώσῃ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος Χάρβανον εἰς τὸν εἰσαγγελέα, οὐδέποτε δὲ εἰς τὴν χωροφυλακήν. Τοιοῦτον περιστατικὸν ἔλαβε χώραν καὶ εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἀστυνομίαν. Ἐκλάπη μία στρατιωτικὴ στολὴ καθ' ὁδόν, τὴν ὁποίαν ἐν καιρῷ νυκτὸς διεύθυνεν ὁ ἰδιοκτήτης πρός τινα φίλον του, ἀλλ' ὁ Ἀστυνόμος, μαθὼν τὸ γεγονός, ἀδιαφόρησεν, εἰπὼν ὅτι δὲν ἔπρεπεν ἐν καιρῷ νυκτὸς νὰ τὴν διευθύνῃ. Ἰδοὺ λοιπὸν ἀντιρατικὴ διαγωγὴ μεταξὺ τοῦ Ἀστυνόμου Ἀθηνῶν, καὶ ἐκείνου τῆς Ναυπλίας, ὁ μὲν δὲν ἔλαβε μέρος παντελῶς εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, ὁ δὲ ἐπὶ ἁπλῇ ὑπονοίᾳ κατέφυγεν εἰς φυλακίσεις, βασανιστήρια κτλ. Ἠκουσα, κύριοι, πολλάκις νὰ λέγητε ὅτι πάντες ἀποδοκιμάζομεν τὰ τοιαῦτα ὡς ἀντικείμενα καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ τὸν νόμον, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν εἶδον ἀκόμη καὶ τὰ μέτρα, ἃ τινα ἔλαβον οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ διὰ νὰ κολάσουν τὰς ἀποδοκιμαστέας πράξεις, εἴδομεν ἔγγραφα, ἀλλὰ ταῦτα δὲν ἐπιφέρουν καὶ παύσεις, διότι αὐτὰ εἶναι τὰ μέσα τῆς ἀποδοκιμασίας. Τοιαῦτα πράγματα ὑπάρχει τάσις νὰ ἐποδοκιμάζωνται πολλάκις, καὶ ἂν τοῦτο δὲν ἔβλεπον, ἤθελον σιωπήσει· τὴν τάσιν ταύτην πολεμῶ, καὶ δὲν εὐχαριστοῦμαι εἰς ἁπλοῦς λόγους λεγομένους μόνον ἐνταῦθα. Τὸ Σύνταγμα ῥητῶς λέγει ὅτι « Αἱ βάσανοι καταργοῦνται· » δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ τὸ εἴπῃ, μήπως ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας, ἢ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἢ εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλον καιρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα; ἐγὼ ὁ ἴδιος, Κύριοι, ἐριλονείκησα πολλάκις μὲ τὸν Ὀδυσσέα ἐπὶ τῆς ἐνταῦθα τρομοκρατίας του, ὅτι δὲν ἦτο νόμιμον νὰ ἀναλάβουν τοὺς λῃστὰς μὲ βασανιστήρια, καὶ αἱ πρῶται τῆς Ἑλλάδος ἀκόμη Συνελεύσεις κατήργησαν ταῦτα· πιστεύω δὲ, ὅτι δὲν ἤθελε φθάσει ποτὲ εἰς τοιαύτην ἀπόνοιαν Ἕλλην νὰ νομοθετήσῃ περὶ βασανιστηρίων μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Βεκαρίας· εἶναι βλασφημία νὰ τὸ εἴπῃ τις, καὶ μολαταῦτα πρέπει ἐγὼ νὰ ἐπιληρθῶ σήμερον τοιούτου θέματος, ὅπερ εἶναι τὸ ἀπανθρωποπρεπέστατον καὶ θηριωδέστατον· διὰ τί ὀμιλῶ περὶ τούτου ἤδη; διότι βλέπω τοιαύτην τάσιν σήμερον, ὥστε πολλοὶ νομίζουν, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος διοικεῖται διὰ στρεβλώσεων καὶ λαγχῶν· περιῆλθον καὶ ἐγὼ ἄλλα ἔθνη, ἀλλ' εὐαγωγώτερον ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν δὲν εἶδον, καὶ τοῦτο δὲν λέγω διὰ νὰ καυχηθῶ· ἤκουσα πολλοὺς ἀξιοτίμους ἀνθρώπους, λέγοντας, ὅτι συμβαίνουν μὲν τὰ τοιαῦτα,

ἀλλ' οὐχὶ ὅπως διαδίδονται, καὶ ὅτι ἡ ὠφέλεια εἶναι μεγίστη καὶ πρέπει νὰ ὑποφέρωμεν ταῦτα ὡς μικρά, καὶ ὅτι ἕφερον τὴν ἡσυχίαν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ ἡσυχία, τὴν ὁποίαν ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν, ἀλλὰ τὴν κοινωνικὴν, τὴν ἀνθρωπινὴν. Ὅταν μεταχειριζώμεθα τοιαῦτα μέσα, ἃ τινα καὶ φιλόσοφοι καὶ βασιλεῖς, καὶ θεσμοὶ κατεδίκασαν διὰ μίαν πρόσκαιρον ἡσυχίαν, ποτὲ δὲν θέλω συμφωνήσει. Δὲν εἶναι μεγίστη ἀντίφασις εἰς τὸ διάστημα τοῦτο, καθ' ὃ κυβερνώμεθα συνταγματικῶς, νὰ βλέπῃ τις ἀφ' ἑνὸς μέρους ἀμνηστευομένους τοὺς ληστάς, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ γέμουν αἱ φυλακαὶ ἀπὸ πολίτας διὰ μόνον ἁπλᾶς ὑπονοίας; Ἂς ὁδεύσωμεν ὁδὸν ἐθνικὴν, ἠθικὴν καὶ νόμιμον, καὶ ἂς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι τὰ δεινὰ ὅλα παύουν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον καὶ αὖθις ἀντέταξεν, εἰπὼν, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστὴς ἀποπεράτωσε τὴν ὁμιλίαν του ἄνευ συμπεράσματος, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν δὲν ἐκθέτομεν ἀρχὰς, ἀλλὰ πράξεις. Ὡς πρὸς δὲ τὰ εἰς Ναυπλίαν διατρέξαντα ἔδωκα τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας· περιορίζομαι ἤδη εἰς τὰ κατὰ τὴν Φθιώτιδα, ἀλλὰ πρὶν προβῶ εἰς τὰς λεπτομερείας, ὀφείλω νὰ κάμω παρατηρήσεις τινὰς εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὡς πρὸς τὴν ὁποίαν βλέπει ὅθεν τάσιν ἐναντίον τοῦ Νόμου κλπ. Σᾶς ὁμολογῶ, Κύριοι, ὅτι τὴν ἀρχὴν ταύτην δὲν ἠνόησα, ὑποθέτω ὅμως, ὅτι τὴν ἐφαρμόζει καὶ εἰς ἡμᾶς. Ἐὰν ἐπρόκειτο διὰ νὰ ἐκθέσωμεν ἀρχὰς, δὲν εἴχομεν τὴν παραμικρὰν δυσκολίαν καὶ νὰ τὰς ἀποδείξωμεν, διότι τῶν μὲν αἱ ἀρχαὶ ἐφηρμόσθησαν, καὶ εἶναι γνωσταὶ, τῶν δὲ ὡς μὴ ἐφαρμοσθεισῶν εἶναι καὶ δύσκολος ἡ ἀπόδειξις. Δὲν βλέπω ποῖα εἶναι τὰ ἑκτακτα μέτρα, τὰ ὁποῖα αἰτιᾶται ὁ προλαλήσας· τὰ μέχρι τοῦδε ληφθέντα μέτρα παρ' ἡμῶν εἶναι ἐντὸς τοῦ Νόμου, ὡς θέλομεν τὰ ἀποδείξει παρακατιών, ἂν καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς γνωστὰ, ὅ,τι εἶναι ἐπαχθὲς δὲν εἶναι καὶ κακὸν, ὅταν ὁ Νόμος τὸ ὑπαγορεύῃ. Μετὰ τὰ συμβάντα, Κύριοι, τῆς περισυνῆς στάσεως, ἡ κοινωνία εὑρέθη τεθορυβημένη, ἄνθρωποί τινες παρεξετράπησαν ἀπὸ τὸν Νόμον, καταφυγόντες εἰς ληστρικὰς πράξεις, μαστίζοντες τὴν στερεὰν Ἑλλάδα. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδυνήθη διὰ τῶν συνήθων μέσων, ὡς ἀνεπαρκῶν οὔτε τὴν λῃστείαν νὰ ἐξοντώσῃ, οὔτε τάξιν νὰ ἐπαναφέρῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς ἄλλα μέτρα προσφορώτερα, τὰ ὁποῖα, διὰ νὰ καταστήσω σαφῶς εἰς τὸ Σῶμα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἀναγνώσω ἓν ὑπόμνημα τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Ἀόντου πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον περὶ λη-

στείων μέτρων κατὰ τῆς λῃστείας (ἀνέγνωσε τὸ ἔγγραφον). Ἐντεῦθεν διωρίσθη ὁ ἀξιωματικὸς Τζῆνος εἰς τὴν στερεὰν Ἑλλάδα πρὸς καταδίωξιν τῆς λῃστείας, τεθέντων ὑπὸ τὰς διαταγάς του, ἐκτὸς τῆς κανονικῆς δυνάμεως, καὶ 350 ἐθνοφυλάκων. Ἐννοεῖτε δὲ, Κύριοι, ὅτι τοιαῦτα δραστήρια μέτρα δὲν ἠδύναντο νὰ ἦναι εὐάρεστα εἰς ὅλας τὰς τάξεις καὶ τάσεις, ἂν καὶ ὁ τόπος εὐχαριστήθη εἰς τὰ μέτρα ταῦτα· ἀμέσως μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Τζήνου, καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐγεννήθη ἐναντία διάθεσις κατ' αὐτοῦ, ὅτι δῆθεν θὰ βλάψῃ, θὰ βασανίσῃ τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν ἐκείνων, οἱ δὲ λῃσταὶ καὶ λῃσταποδόχοι δὲν ἔμειναν καὶ οὗτοι ἀναντιρρήτως εὐχαριστημένοι. Ἐκ τούτων καταναοῖτε, ὅτι ὑπῆρχε μία τάξις ἐξ ὑπαρχῆς ἀπαρεσκομένη εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Τζήνου, ὥστις εἶχε καὶ χρέος βαρύτατον νὰ καταδαμάσῃ δηλ. τὴν λῃστείαν· δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ μεταχειρισθῇ ὅλας τὰς διατυπώσεις πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν ἐγκλημάτων, ἀφοῦ μάλιστα οἱ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του ἐθνοφύλακες οὔτε τοιαύτην πεῖραν ἔχουν, οὔτε τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν γνωρίζουν, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ μὴν ἐνήργουν τὰ χρέη των μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν. Παράπονα δὲ κατὰ τοῦ μεταβατικοῦ σώματος ἔρθασαν καὶ εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ εἰς τὸν τύπον πολλὰ ἐῤῥέθησαν δηλ. περὶ βασάνων, ἂν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠγνόει τὰ γινόμενα, τὸ ὁποῖον ἐγκαίρως ἐῤῥόντισε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Τζήνου εἰς τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, ἐὰν πραγματικῶς τοιαῦται λαμβάνουν χώραν. Τὰ παράπονα δὲν ἔγειναν κατὰ τοῦ Τζήνου, ἀλλὰ κατὰ τῶν ὑπαλλήλων του, καὶ ταῦτα ὀλίγιστα ἐκ μέρους τινῶν παθόντων, ἀπ' ἐναντίας εὐχαριστήρια ἐστάλησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπὲρ αὐτοῦ πάμπολλα, τὰ ὁποῖα, ἂν μοι ἐπιτρέψητε, θέλω ἀναγνώσει, καὶ περὶ τούτου ἐπικαλοῦμαι καὶ τὴν μαρτυρίαν ἑνὸς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὅστις, διαμείνας κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη ἀρκετὰς ἡμέρας, δὲν ἤκουσε κανὲν παράπονον κατὰ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀξιωματικοῦ. Δὲν ἐνόησα ποτὲ νὰ συγχωρήσωμεν τὰς παρεκτροπὰς τοῦ Τζήνου, καὶ ἐὰν ἡ ἀποστολή του ἔφερεν ὠφελείας κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα, ἐπιθυμῶ τὴν αὐστηρὰν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων, καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν παραβαζόντων αὐτούς. Διὰ νὰ σᾶς δώσω μίαν ἰδέαν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἤκουσεν ὅ,τι καὶ ὑμεῖς, καὶ ἔχει τὸ αὐτὸ αἴσθημα, ὅπερ ἐνυπάρχει καὶ εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν, συγχωρήσατέ μοι, Κύριοι, νὰ σᾶς ἀναγνώσω ἔγγραφά τινα, ἅπερ ἐξέδωκα πρὸς τὸν Τζῆνον, ἐκ τῶν ὁποίων θέλετε

κατανοήσει τὰς πεποιθήσεις μου καὶ τὴν θέλησιν τοῦ Ὑπουργείου (ἀνέγνω τὸ ἀπὸ 4 Ἰουνίου (9 Μαΐου) καὶ διάφορα ἄλλα ἔγγραφα, τὰ μὲν ἀφορῶντα τὴν ἀπόλυσιν τινῶν πολιτῶν συλληφθέντων παρανόμως, τὰ δὲ τὴν περιστολὴν καταχρήσεων καὶ καταδίωξιν αὐτῶν). Ἐκ τῶν ὅρων, τοὺς ὁποίους μετεχειρίσθην εἰς τὰ ἔγγραφα, βλέπετε τὰς ἀρχάς, αἵτινες διέπουν τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μεταβατικοῦ σώματος, καὶ εἰς τοῦτο κυρίως ἐπέτυχα ἀπ' ἀρχῆς τὴν προσοχήν μου, διότι, ὡς ἔκτακτον σῶμα, ἠδύνατο νὰ ὑποπέσῃ εἰς παρεκτροπάς. Δὲν θέλω ἀνεχθῇ, Κύριοι, τὴν παραμικρὰν παρανομίαν, καὶ ὅστις μοῦ ἀποδείξει τὸ ἐναντίον, εἶμαι ἕτοιμος νὰ ὑποστῶ τὴν μεγαλητέραν ποινήν· δὲν εἶναι δὲ ἀποχρῶν λόγος, τὸ ὅτι ὁ τόπος δὲν κυβερνᾶται ἠθικῶς, ἐὰν εἷς κανὲν μέρος ἔλαβε χώραν καὶ τις παρβίασις τοῦ νόμου, διότι τοιαῦτα συμβαίνουν πανταχοῦ, ὡς συνήθη. Προσέθηκε δὲ ἐπὶ τέλους, ὅτι εἰς ἀξιωματικὸς, ἀποτελῶν μέρος τοῦ μεταβατικοῦ σώματος, παρεδόθη εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης ἕνεκα ἐγκληματικῶν πράξεων.

Περαίνων τὸν λόγον μου βεβαιῶ τὸ Σῶμα, ὅτι ἅμα ἐκλείψει ἡ ἀνάγκη θέλουν ἐκλείψει καὶ τὰ ἔκτακτα μέσα, καὶ ὅτι προτίθεμαι νὰ διαλύσω τὸ μεταβατικὸν σῶμα καὶ χάριν οἰκονομίας, καὶ ὡς ἔκτακτον.

Κατὰ τοῦ προαγορεύσαντος Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀντέταξεν ὁ πρὸ αὐτοῦ λαλήσας Κ. Γερουσιαστής. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶπε, χωρὶς νὰ ὑπαινίττωμαι αὐτὸν, ἔστρεψε τὸν λόγον του πρὸς ἐμὲ διὰ τὴν τάσιν, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὅτι ὑπάρχει εἴς τινας ἀνθρώπους, νὰ εἴπω τὸ ῥητόν· « Ὅστις ἔχει τὴν μυίαν εἰς τὸ σκιάδιον, ξερνιάζεται. » Ἐγὼ, Κύριοι, εἶπον ῥητῶς, ὅτι ἀνέλαβον τὴν ὁμιλίαν διὰ νὰ διδάξω τὸ Ἔθνος μου ἀπὸ τὸ βῆμα τοῦτο, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀκούῃ τὰς εἰσηγήσεις τῶν ἐπιδοκιμαζόντων ὁπωσοῦν τὰ μέτρα ταῦτα καὶ ὄντων ὄχι εὐκαταφρονήτων πολιτῶν. Εἴδετε ἐν πρωτοκόλλοις διὰ τὰ μεγάλα τῆς λῃστείας δεινά· ἃς ἀναγνώσω καὶ ἐγὼ τὰς ἐφημερίδας διὰ νὰ μάθητε ὅσα οἱ κατὰ τῆς λῃστείας φύλακες, δηλαδὴ τῆς τάξεως καὶ τῆς ἡσυχίας, ἐπέφερον δεινὰ εἰς τὸν λαὸν, βασανιστήρια καὶ λοιπά! Ἐὰν, Κύριοι, ἔχετε καρδίαν εὐαίσθητον, θέλετε βεβαίως συμμερισθῆ τὰ δεινὰ τῶν βασανισθέντων, καὶ πρέπει νὰ ὑπομείνητε εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐφημερίδων. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἔπραξε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ μᾶς ἀναγνώσῃ διάφορα ἔγγραφα, ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι ἔχει ὑπονοίας περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ Τζήνου,

καὶ μολαταῦτα τί ἔγεινε; ἃς μᾶς εἴπῃ ὁ Κ. Ὑπουργός· αἰσχρουργήματα λαμβάνουν χώραν καθ' ἑκάστην, καὶ ἐκ τούτου δικαιούμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ εἴπωμεν, ὅτι ὑπάρχει ἀληθῶς μία τοιαύτη τάσις. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς μᾶς εἶπεν, ὅτι παρέδωσεν ἕνα ἀξιωματικὸν εἰς τὰς χεῖρας τῆς δικαιοσύνης· δὲν ἐξεύρω, ἂν ἦναι ἐκεῖνος, ὅστις ἀναφέρεται εἰς τὰς ἐφημερίδας ὁ Κάππας, καὶ ποίαν μέχρι τοῦδε ὑπέφερον ποινὴν οἱ κακουργήσαντες; Σᾶς προσκαλοῦμεν, Κύριε Ὑπουργὲ, νὰ τοὺς τιμωρήσητε, ἄλλως μένετε ὑπὸ τὸ στίγμα τῆς εὐθύνης, ὑποφέροντες νὰ πράττωνται τόσα αἰσχρουργήματα ἀτιμωρητὶ ἐν καθαρᾷ μεσημβρίᾳ, καὶ νὰ καταισχύνωνται οἰκογένειαι ἐγκλειόμεναι εἰς τὰς φυλακὰς, ὡς ἐπὶ παραδείγματι ὁ περιβόητος Κάπας ἔπραξε κατὰ τὴν Χαλκίδα. Παρατρέχων τὰς στρεβλώσεις καὶ βασάνους, φέρω μόναν μεταξὺ τῶν πολλῶν ὡς παράδειγμα τὸν Χρῆστον Κρατζοῦλαν, ἀποβιώσαντα εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Λαμίας πρό τινων ἡμερῶν ἀπὸ τὰ βασανιστήρια, κατὰ τὴν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἔκθεσιν, καὶ ἐρωτῶ κατ' ἐπανάληψιν τὸν Κ. Ὑπουργὸν νὰ μᾶς εἴπῃ, πῶς ἀνέχεται τοιαῦτα αἰσχρὰ πράγματα; Ὁ Κ. Ὑπουργὸς περιωρίσθη νὰ μᾶς ἱκανοποιήσῃ μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐγγράφων του, ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἀποδεικνύουν, ὅτι τὰ φημιζόμενα εἰς τὰς ἐφημερίδας εἶναι ἀληθέστατα, καὶ ἑπομένως τοιαῦτα ἀνήκουστα κακουργήματα προστρίβουν μῶμον εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ εἰς ὅλον τὸ Ἔθνος. Ἐπὶ τέλους ἢ τὰ γραφόμενα καὶ θρυλλούμενα ἔχονται ἀληθείας, καὶ τότε δικαιούμεθα νὰ καταδικάσωμεν δημοσίως τὴν περὶ αὐτὰ ἀδιαφορίαν τῆς Κυβερνήσεως, ἢ τὰ γραφόμενα εἶναι συκοφαντίαι, καὶ ὡς τοιαύτας ἡ Κυβέρνησις ἔπρεπε νὰ τὰς καταδιώξῃ, διότι χρέος της εἶναι ἐπίσης ἱερὸν τὸ νὰ προφυλάττῃ τὴν κοινωνίαν ὄχι μόνον ἀπὸ τὰς ληστείας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς συκοφάντας, καὶ τόσῳ πλέον, καθ' ὅσον οὗτοι ἐξευτελίζουσιν ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ τὸ ὀφειλόμενον πρὸς αὐτὴν σέβας.

Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ἕτερος, ὅτι, διαμείνας 40 σχεδὸν ἡμέρας εἰς τὴν πατρίδα του Ἄμφισσαν, δὲν ἤκουσε τίποτε περὶ ὅσων ὁ προαγορεύσας ἀναφέρει, καὶ ὅτι τὰ γραφόμενα εἰς τὰς ἐφημερίδας δὲν ἔχονται ἀληθείας, ἄλλως δὲν ἤθελον ποτὲ σιωπήσει τὰ τοιαῦτα ἀθεμιτουργήματα αἱ ἐκεῖ ἀρχαί, ἐὰν πραγματικῶς ἔλαβον χώραν. Προσέθηκε δὲ, ὅτι τὸ μεταβατικὸν σῶμα ἀνεκάλυψεν ὅλας τὰς ἀπὸ τὸ 1840 μέχρι τοῦδε πραχθείσας κλοπάς.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀντέταξεν, ὅτι αἱ δοθεῖσαι παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῶν παρα-

νομιῶν τοῦ μεταβατικοῦ σώματος πληροφορίαι δὲν δύνανται νὰ μᾶς πείσουν, ὅτι δὲν ἐπηνέχθησαν, ὅσα ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς περιέγραψε, καὶ ἡ δημοσιογραφία ἐκτραγωδεῖ βασανιστήρια, ἀρκεῖ μόνον νὰ λάβῃ ἕκαστος ὑπ' ὄψιν του τὸ **526** φύλλον τῆς Ἐλπίδος, καὶ τὸ **274** τοῦ Αἰῶνος, διὰ νὰ πληροφορηθῇ πόσα ἀθεμιτουργήματα ἔπραξεν ὁ περιβόητος Ὑπομοίραρχος Κάπας κατὰ τῆς θυγατρὸς τῆς Τρικαλιώτισσας, κατὰ τῶν θυγατέρων τοῦ Βελέντζα, καὶ κατὰ τῆς θυγατρὸς ἑνὸς χωρικοῦ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ξηροχωρίου, καὶ κατὰ τοῦ Κωνσταντίνου Σακελλαρίου, τὸν ὁποῖον ἐξώρισε, πόσα κατὰ τοῦ ἀμνηστευθέντος Ν. Κορέλα, καὶ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ Κ. Πετροκοκκίνου, πόσα ἐνήργησεν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπαρχίαν ὁ Χαρίσσης Ν. Ὀλύμπιος, ὁ Μάρκος Λάζος, καὶ πόσα τόσοι ἄλλοι ἐκ τοῦ μεταβατικοῦ. Ὁμολογῶ καὶ ἐγώ, εἶπεν, ὅτι ὁ Τζῆνος εἶναι τίμιος ἄνθρωπος, εἶναι ἀδωροδόκητος, καὶ ἱκανὸς νὰ καταπαύσῃ τὴν ληστείαν, ἀλλὰ ἀφοῦ ἐδόθησαν εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ μέσα, ἐὰν διεγράφησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τὰ καθήκοντά του, ὡς νομίζω, διὰ τί τόσαι παρανομίαι, βιαιοπραγίαι, καὶ κακώσεις; Ὁ Κ. Ὑπουργὸς μᾶς εἶπε τὴν νομικὴν ἀρχὴν «ὅτι καλλιον νὰ ἐλευθερωθοῦν δέκα κακοῦργοι παρὰ νὰ τιμωρηθῇ εἷς ἀθῷος.» Ἀλλ' ἐνταῦθα βλέπει τις τὸ ἐναντίον, ὅτι δηλαδὴ δι' ἕνα ληστὴν τιμωροῦνται δέκα ἀθῷοι. Ἐὰν δὲ ἐξετάσωμεν καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης καταδιώξεως, εὑρίσκομεν, ὅτι ἄλλοι μὲν ἐκ τῶν καταδιωχθέντων ληστῶν ἀπέρασαν εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἐπικράτειαν, καταφορτωμένοι ἀπὸ λάφυρα, καὶ ἄλλοι εὑρίσκονται καταστεταγμένοι εἰς τὸ μεταβατικὸν σῶμα, καὶ ἐπαληθευσεν ἐνταῦθα ἡ παροιμία «τὸν χειμῶνα ἀριστοῦλος, τὸ καλοκαῖρι κλέπτης.» Ὅταν καταδιώκωμεν οὕτω τὴν ληστείαν, δὲν κάμνομεν ἄλλο, εἰμὴ ν' αὐξήσωμεν τοὺς ληστὰς διὰ νὰ βασανίζωνται ἀκαταπαύστως οἱ τῶν ἐπαρχιῶν κάτοικοι. Ἀλλὰ τί νὰ εἴπῃ τις καὶ διὰ τὰς κατ' οἶκον ἐν Λαμίᾳ ἐρεύνας καὶ εἰς τὰς οἰκίας ἀκόμη τῶν Γερουσιαστῶν Ἀρύσσου Μανσόλα καὶ Δημαντῆ Ὀλυμπίου; βεβαίως θὰ ἀπολογηθοῦν, ὅτι ἐξηπατήθησαν παρὰ τοῦ καταμηνυτοῦ, ἀλλὰ διὰ τί νὰ μὴ τιμωρηθῇ καὶ ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, ὁ συκοφάντης, πρὸς ἱκανοποίησιν τῆς ἀληθότητος καὶ τῆς ἀληθείας;

Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὅτι εἰς μὲν τὰς προλαβούσας ἐπερωτήσεις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησε θεωρίας καὶ γενικότητας, ἤδη δὲ ἀναφέρονται συμβάντα καὶ πράξεις τοῦ Κάπα, καὶ ἐπειδὴ εἰς ὡρισμένας πράξεις χρεωστεῖ ὁ Ὑπουργὸς νὰ δίδῃ πληροφορίας, σᾶς

διαβεβαιῶ, Κύριοι, ὅτι ὁ Κάπας παρεπέμφθη εἰς τὰ ἁρμόδια δικαστήρια (ἀνέγνωσε περὶ τούτου ἔγγραφον), καὶ ὅτι πολλαὶ ἄλλαι κολάσιμοι πράξεις, καταγγελθεῖσαι εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων, εἶναι ὑπὸ ἀνάκρισιν, καὶ ἐλπίζω οἱ αὐτουργοὶ νὰ λάβουν τὴν δικαίαν καὶ νόμιμον ποινήν· αὐτὸ τὸ πνεῦμα διέπει γενικῶς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ ἤδη μάλιστα προτίθεται νὰ δώσῃ πέρας τῶν τοιούτων ἐκτάκτων μέτρων ἐκ τῆς ἀνάγκης προκαλεσθέντων, καὶ νὰ ἐλαφρυνθῇ καὶ τὸ δημόσιον ἀπὸ τὰ παρόμοια ἔξοδα.

Ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἐκ τῆς ἐκθέσεως, εἶπε, τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν καὶ τῆς ἀναγνωσθείσης ἀλληλογραφίας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπαρέσκεται κατὰ τῶν βιαίων καὶ παρανόμων μέτρων, καὶ μάλιστα εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν νὰ καταπαύσῃ τὰ ἔκτακτα μέσα κλπ. ἂς παύσωμεν λοιπὸν ἤδη τὰς ἐπερωτήσεις, καὶ ἐὰν ἴδωμεν εἰς τὸ μέλλον ὀλιγωρίαν, τότε σχηματίζομεν ἄλλην κατὰ τοῦ Ὑπουργείου πεποίθησιν, ἀλλὰ σήμερον βλέπομεν, ὅτι ἔδειξε καὶ δεικνύει τὴν αὐτὴν μὲ ἡμᾶς ἀπαρέσκειαν· ὅθεν ἐφθάσαμεν εἰς τι πέρας. Ἐπὶ τέλους ἐπροκάλεσε τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ δώσῃ τὰς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς **28** Μαΐου ζητηθείσας πληροφορίας, περὶ τοῦ ἂν εὑρέθη καμμία χρηματικὴ ποσότης εἰς τὰ λογιστικὰ βιβλία τοῦ Ὑπουργείου σημειωμένη ὡς χορηγηθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ὑπουργίας του εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ζανετάκην. Ἐπὶ τούτου ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι τοιαύτη πρᾶξις δὲν ἔλαβε χώραν, μ' ὅλας τὰς ὁποίας ἔκαμεν αὐστηρὰς ἐρεύνας.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, λαβὼν τὸν λόγον, ἐβεβαίωσεν, ὅτι αἱ κακώσεις ἔλαβον χώραν κατὰ τοῦ Ζαρβάνου, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ δικαστικὸν βούλευμα, τὸ ὁποῖον ἔφερεν ἀνὰ χεῖρας· ἀνέγνωσε δὲ καὶ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐν Ναυπλίῳ ἀντεισαγγελέως, ἥτις ἰσχυροποιεῖ πληρέστατα τὰ τοιαῦτα ἀθεμιτουργήματα, χαρακτηρίζουσα ἐπιλήψιμον συνάμα καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν.

Πρὸς ταῦτα ἀπαντήσας ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, εὐγνωμονῶ, εἶπε, καὶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀντωνόπουλον, ὅστις ἐπροκάλεσε τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἀντεισαγγελέως, ἐξ ἧς καταφαίνεται ἡ ἀντίρασις μεταξὺ τῶν πληροφοριῶν τοῦ Νομάρχου καὶ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰς ἐπενεχθείσας κακώσεις καὶ βασάνους κατὰ τοῦ φολίτου Ναυπλίας Ζαρβάνου. Ἡ προκειμένη ἔκθεσις ἐνοχοποιεῖ

Κύριοι, τὸν Νομάρχην, διότι ἀπέκρυψε τὴν ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος ἐν γνώσει, καὶ διὰ τοῦτο νομίζω, ὅτι δὲν κάμνει τιμὴν εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ διατηρῇ εἰς τὴν θέσιν του τοιοῦτον ὑπάλληλον.

Πρὸς ταῦτα ἀνταπήντησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ὁ Νομάρχης περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν διαβίβασιν τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Ἀστυνόμου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, εἰπόντος ὅτι ὁ Ζάρβανος ἔπεσεν ἀπὸ τὴν σκάλαν, ὁ δὲ Ὑπομοίραρχος, ὅτι ἀπεστειλάθη νὰ δραπετεύσῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ ἐπαθεν· ἄρα ὁ Νομάρχης δὲν ἐπρόσθεσε τίποτε ἐδικόν του. Τὸ βούλευμα ἐκήρυξεν ἐνόχους τὸν Ὑπομοίραρχον καὶ τινας χωροφύλακας, τὸν δὲ Ἀστυνόμον ἀθῶον.

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, εἰπόντος, ὅτι πρέπει νὰ περιμείνωμεν τὸ ἀποτέλεσμα· καὶ ἐὰν φανῇ εἰς τὸ μέλλον ὀλιγωρία, τότε θέλομεν σχηματίσει ἄλλην περὶ τοῦ Ὑπουργείου πεποίθησιν.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ·

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαροπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Ἰουλίου 1849, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα ἑκτὼ μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ τοῦτο τοῦ Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως τὴν ἀνάγνωσιν προτάσεως περὶ τῆς

τροπολογίας τῶν ἄρθρων 43, 44 καὶ 80 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, τὴν ὁποίαν δύω τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρέδωκαν ἐγγράφως εἰς τὴν Προεδρείαν, διέταξε τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς.

Εἷς τῶν προτεινάντων ἀνέγνω τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος τροπολογίαν, ἔχουσαν ὡς ἕπεται.

Πρότασις τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Σ. Καλογεροπούλου καὶ Σ. Θεοχαροπούλου περὶ τροπολογίας τῶν ἄρθρων 43, 44 καὶ 80 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας.

Θεωροῦντες οἱ ὑποφαινόμενοι, ὅτι προσήκει μᾶλλον εἰς τὴν ὁποίαν κατέχει ὁ Γερουσιαστὴς ὑψηλὴν θέσιν, νὰ ἐκφράζῃ δημοσίως τὴν πεποίθησίν του, καὶ ὅτι ἡ φανερὰ ψηφοφορία συνάδει μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς δημοσιότητος, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται αἱ ἐλεύθεροι θεσμοθεσίαι, προτείνομεν, ὥστε τὰ ἄρθρα **43** καὶ **44** τοῦ κεφαλαίου Ε. τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, νὰ τροποποιηθῶσιν ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρ. 43.

« Ἐὰν ἑπτὰ μέλη ζητήσωσι τὴν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως » ψηφοφορίαν, εἴτε πρὸ πάσης δοκιμῆς, εἴτε μετὰ πρώτην καὶ » δευτέραν ἀμφιβολλον, ἐξ ἀνάγκης γίνεται παραδεκτὸς ὁ » τρόπος οὗτος. »

Ἄρθρ. 44.

« Τὰ ἄρθρα τῶν Νομοσχεδίων, καθὼς τῶν προβουλευμάτων » ἐμποροῦν νὰ ψηφοφορηθοῦν κατὰ τοὺς ἀνωτέρω τύπους ἄρθ. » **41** καὶ **43**· ἡ δὲ ἀρχὴ καὶ τὸ σύνολον τῶν Νομοσχεδίων, προ» βουλευμάτων καὶ προτάσεων ὑποβάλλονται πάντοτε εἰς φανεράν » δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορίαν, ἐκτὸς ὅταν πρόκηται » περὶ ζητημάτων ἀφορώντων ὡρισμένα πρόσωπα· τὰ ζητήματα » ταῦτα ψηφίζονται διὰ ψηφοφορίας μυστικῆς.

Ἄρθρ. πρόσθετον

« Ἡ ὀνομαστικὴ κλῆσις συνίσταται εἰς τὴν ἐκφώνησιν τοῦ » ὀνόματος ἑκάστου τῶν γερουσιαστῶν παρ' ἑνὸς τῶν γραμμα» τέων κατὰ τὴν τάξιν τοῦ διορισμοῦ ἑκάστου αὐτῶν. Ὁ δὲ » ἕτερος τῶν γραμματέων σημειοῖ τὰ ὀνόματα καὶ τὴν ψῆφον » ἑκάστου, ἐπιτροπούντων δύω ψηφολεκτῶν, τοὺς ὁποίους προ» καλεῖ ὁ Πρόεδρος ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν. »

Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω τροπολογιῶν νὰ τροποποιηθῇ

καὶ τὸ ἄρθρον 80 τοῦ Κεφαλαίου Γ. τοῦ Κανονισμοῦ καὶ νὰ τεθῇ ὡς ἀκολούθως εἰς τὴν τελευταίαν φράσιν·

« Καὶ αὕτη ἀποφασίζει κατὰ τὸ ἄρθρ. 44 περὶ τοῦ σχεδίου. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Ἰουλίου 1849.

Οἱ Γερουσιασταί

Σ. Καλογερόπουλος.

Σ. Θεοχαρόπουλος.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀκολούθως, ἀναγνοὺς τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Κανονισμοῦ, ἀνέθεσεν εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφανθῇ ἂν ἡ πρακειμένη τροπολογία πρέπει νὰ συζητηθῇ, ἢ ἀφοῦ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη, ὡς ὁρίζει τὸ μνησθὲν ἄρθρον. Τὸ πρῶτον ὑπεστήριξάν τινες, θεωροῦντες ὡς τροπολογίαν ἁπλῆν τὴν προκειμένην πρότασιν, οἱ δὲ διϊσχυρίσθησαν τὸ ἐναντίον, προτείνοντες, ὅτι ἡ προκειμένη πρότασις, ὅπως καὶ ἂν θεωρηθῇ, χρήζει μελέτης συντόνου καὶ σκέψεως διὰ τὸ σπουδαῖον τοῦ ἀντικειμένου, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ δοθῇ ὁ ἅπαι τούμενος καιρὸς πρὸς τοῦτο εἰς τοὺς Κυρίους Γερουσιαστάς.

Ἐπήνεγκε δὲ ἄλλος, ἁπάντων εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι γνωμοδοτεῖ ὑπὲρ τῆς ἀναβολῆς, ὄχι μόνον ὡς συμφώνου μὲ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν, ἀλλὰ καὶ διότι οἱ προτείνοντες τὴν τροπολογίαν ὀφείλουν ν' ἀναπτύξωσι προηγουμένως αὐτὴν, καὶ νὰ δηλώσωσιν, ἂν θέλουν νὰ συζητηθῇ ἀμέσως, ἢ νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις.

Πρὸς τοῦτον ἁπάντων ὁ ἕτερος τῶν προτεινάντων, οἱ λόγοι, εἶπεν, ἐφ' ὧν στηρίζεται ἡ τροπολογία, καταφαίνονται ἐν συντομίᾳ εἰς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν, ἥτις προτίθεται αὐτῆς, αἰτιολογοῦντες ἀποχρώντως αὐτὴν. Καὶ τωόντι, Κύριοι, ἡ φανερὰ ψηφοφορία εἶναι, καὶ ὠφέλιμος καὶ συνάδουσα μὲ τὴν ἀνεξαρτησίαν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ Γερουσιαστὴς, καὶ σύμφωνος μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς δημοσιότητος, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται αἱ ἐλεύθεροι θεσμοθεσίαι. Ἐπρόβαλε δὲ τελευτῶν τὴν ἄμεσον συζήτησιν αὐτῆς.

Ἄλλος ἐνιστάμενος, ἡ τροπολογία, εἶπεν, ἐκτὸς ὅτι ἔχει καὶ ἀρχὴν καὶ καθ' ἕκαστα, ἅ τινα πρέπει ἐσκεμμένως νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, θεωρεῖται καὶ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της λίαν σπουδαία καὶ οὐσιώδης, διότι ἀφορᾷ τὴν ἀνατροπὴν συστήματος, τὸ ὁποῖον ἡ Γερουσία ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς της παρεδέχθη καὶ ἠκολούθησε μέχρι τῆς σήμερον, ἀπορρίψασα διὰ μεγάλης πλειοψηφίας τὴν περὶ φανερᾶς ψηφοφορίας πρότασιν, γενομένην κατὰ τὴν Α' Σύνοδον τῆς Α' Περιόδου. Ἡ τροπολογία αὕτη, Κύριοι, ἔχει σοβαρὰς συνεπείας, ἔχει μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς

ἀξίας τοῦ Σώματος, καὶ ὡς τοιαύτη χρήζει βαθείας σκέψεως.

Ἐνταῦθα, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία παρὰ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ προκειμένη τροπολογία πρέπει νὰ τυπωθῇ καὶ νὰ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη· νὰ συζητηθῇ δὲ τὴν προσεχῆ Δευτέραν, 4 τοῦ παρόντος.

Μετὰ τοῦτο εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ὑπείκω, εἶπεν, εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἔρχομαι δὲ νὰ καθυποβάλλω εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα παρατηρήσεις τινας περὶ τὰς τροπολογίας καὶ προτάσεις στρεφομένας, αἱ ὁποῖαι ἄλλοτε δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς παρομοίας περιπτώσεις.

Πολλὰ Νομοσχέδια εἰσήχθησαν, Κύριοι, εἰς τὰς Βουλὰς καὶ ἐψηφίσθησαν παρὰ τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀφοῦ παρεπέμφησαν εἰς τὰ Τμήματα, ἐπεξεργάσθησαν παρὰ τῶν ἐπιτροπῶν, καὶ διῆλθον τὴν ὁδὸν τοῦ Κανονισμοῦ, μολονότι ἦσαν τροπολογίαι κειμένων Νόμων, οἷον τὸ περὶ ἐκτελέσεως τῆς θανατικῆς ποινῆς, τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀστυνομίας, τὸ περὶ σχηματισμοῦ Γ' Ἐφετείου κλπ. καὶ ἐπὶ τούτων ἁπάντων ἠκολουθήσαμεν τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην καὶ ἡ προκειμένη τροπολογία θεωρουμένη εἶναι πρότασις Νόμου· αἱ τροπολογίαι ἄλλως ἐκπηγάζουν ἀπὸ τὴν συζήτησιν τῶν ἄρθρων εἰς τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται, ὡς ἀπὸ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Κανονισμοῦ ἐξάγεται. Ἐνταῦθα μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης περιστάσεως, ἡ προκειμένη τροπολογία πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς πρότασις.

Ἄλλος, ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, κυρία πρότασις, εἶπε, θεωροῦνται ἐνταῦθα τὰ προτιθέμενα εἰς τροπολογίαν ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ. Ἀντεῖπε δὲ ἄλλος, ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τροπολογία, διότι ἔχει καὶ ἄρθρον πρόσθετον, ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὰ ἄλλα. Ἄλλος δὲ προσέθηκεν, ὅτι ἡ Γερουσία, ὁσάκις πρόκειται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ ἀναβολῆς ἢ μὴ, πρέπει νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὸ σπουδαῖον τοῦ ἀντικειμένου, ὡς ἔπραξεν εἰς πολλὰς περιστάσεις· ἀδιάφορον δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἴτε ὡς τροπολογία, εἴτε ὡς πρότασις θεωρηθῇ τὸ προτεινόμενον· διότι καὶ πολλαὶ προτάσεις νόμων ἐσυζητήθησαν χωρὶς νὰ διέλθωσι τὴν ὁδὸν τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ δύνανται νὰ συζητηθῶσιν, ὁπόταν δὲν εἶναι σπουδαῖαι καθ' ἑαυτὰς καὶ πολλῆς μελέτης ἄξιαι· ἐνῷ τ' ἀπλᾶ ἁπλαῖ τροπολογίαι, ὅταν ἦναι σπουδαῖαι καὶ οὐσιώδεις, καθυποβάλλονται εἰς προξένους, τυπούμεναι καὶ διανεμόμεναι εἰς τοὺς Κυρίους Γερουσιαστάς· καὶ ὡς τοιαύτην ἀναμφιβόλως ἐθεώρησε καὶ τὴν προκειμένην ἡ Γερουσία, ἀποφανθεῖσα οὕτως, ὡς ἀπεφάνθη.

Ἐνταῦθα τῆς Γερουσίας ἀποφηναμένης ἐπαναλημμένως νὰ τυπωθῇ ἡ γενομένη πρότασις καὶ διανεμηθῇ, νὰ συζητηθῇ δὲ τὴν ἐρχομένην δευτέραν, 4 τοῦ παρόντος, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας, προσδιορίσας τὸ ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἰουλίου 1849, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 40 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀναγγέλλει τὴν ἡμερουσίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ παρὰ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Σ. Καλογεροπούλου καὶ Σ. Θεοχαροπούλου προταθεῖσα τροπολογία ἐπὶ τῶν ἄρθρων 43, 44 καὶ 80 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, τὴν ὁποίαν ἀνέγνωσεν εἰς τῶν Κυρίων Γραμματέων.

Ἐρωτήσαντος ἔπειτα τινὸς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν τοὺς προτείναντας τὴν τροπολογίαν, ἂν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 32 ἐδ. 2 τοῦ Κανονισμοῦ, θέλουν νὰ ἀναπτύξουν αὐτήν, ἀπήντησεν ὁ ἕτερος αὐτῶν, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν προφορικὴν ἀνάπτυξιν, διότι οἱ προκαλέσαντες τὴν τροπολογίαν ταύτην κυριώτεροι λόγοι, ἐκτίθενται ἐγγράφως ἐν ἀρχῇ τῆς προτάσεως.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς προκειμένης τροπολογίας, εἶπεν, ὅτι κατὰ

τὸ ἔτος 1844, ὅτε ἡ Γερουσία συνέταξε καὶ ἐψηφίσατο τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς, δι' οὗ ἔμελλε νὰ προσδιορίσῃ τὸν τρόπον τῶν ἐργασιῶν της, μόνος ἐγὼ ἀντέστην κατὰ τῆς παραδοχῆς τῶν ἄρθρων 43 καὶ 44 τοῦ Κανονισμοῦ, ἤτοι κατὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, ἀντ' αὐτῆς δὲ ἐπρότεινα τὴν φανεράν, νομίσας αὐτὴν καταλληλοτέραν· εὐτυχῶς ὅμως ἡ πρότασίς μου αὕτη δὲν ἔγεινε δεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας, μηδενὸς ὑποστηρίζαντος αὐτήν· λέγω εὐτυχῶς, διότι ἡ πολυετὴς μέχρι ταῦδε πεῖρα ἀπέδειξε τρανώτατα, ὅτι αἱ περὶ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας θεωρίαι δὲν δύνανται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἴδομεν τωόντι εἰς τὸ διάστημα τοῦτο, ὅτι διάφορα οὐσιώδη ζητήματα, ἀφορῶντα ἐθνικὰ συμφέροντα, ἔτυχον τῆς παραδοχῆς τῆς Γερουσίας ἕνεκα μόνης τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, εἰς τὴν ὁποίαν εὗρον καταφύγιον. Προστιθέμενος διὰ ταῦτα εἰς τὴν ἐναντίαν γνώμην σήμερον, πέποιθα, Κύριοι Γερουσιασταί, ὅτι θέλω τύχει τῆς συγγνώμης ὑμῶν. Ἐὰν τότε ἐξ ἀγνοίας ἐφάνην ὑπέρασπιστὴς τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, ἤδη δὲ ἐκ τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος ὁδηγούμενος, κηρύττομαι ἐναντίον αὐτῆς, παραδεχόμενος τὴν μυστικήν.

Μετὰ τοῦτον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Τρικούπης, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς. Ἡ ὑπ' ὄψιν τοῦ Νομοθετικοῦ τούτου Σώματος πρότασις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν μᾶς ἀναγκάζει νὰ ἐξετάσωμεν ἐκ νέου σήμερον, ποῖον τῶν δύω εἰδῶν τῆς ψηφοφορίας συμφέρει νὰ παραδεχθῶμεν, τὸ τῆς φανερᾶς ἢ τὸ τῆς μυστικῆς;

Ἐπειδὴ δὲ ἄλλοτε ἐξετέθησαν ἐν ἐκτάσει οἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγοι τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης τῶν δύω τούτων ψηφοφοριῶν, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω σήμερον τὰ αὐτά. Ἂν ἐπρόκειτο νὰ θεωρήσωμεν ἀπολύτως, καὶ νὰ παραβάλωμεν πρὸς ἄλληλα τὰ δύω ταῦτα εἴδη τῆς ψηφοφορίας, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι θὰ εὑρίσκομεν τὴν φανερὰν προτιμοτέραν τῆς μυστικῆς διὰ τὰ πολύτιμα πλεονεκτήματά της. Ἀλλ' οἱ συνετοὶ καὶ φιλοπάτριδες νομοθέται δὲν θεωροῦν νομοθετοῦντες τὸ ἀπολύτως καλὸν, ἀλλὰ τὸ σχετικῶς καλὸν, τὸ καλὸν, τοῦ ὁποίου ἡ κοινωνία, διὰ τὴν ὁποίαν νομοθετοῦν, εἶναι δεκτική. Ἂν, νομοθετοῦντες, θεωρήσωσι τὸ ἀπολύτως καλὸν, εἶναι σχολαστικοὶ καὶ ἰδεολόγοι· ἀλλ' ἂν θεωρήσωσι τὸ σχετικῶς καλὸν, εἶναι ἄνδρες ὑγιῶν ἀρχῶν καὶ ὀρθῆς κρίσεως.

Ὁ Σόλων, ὁ ὁποῖος, κατ' αἴτησιν τῶν συμπολιτῶν του, ἔθεσε νόμους, καὶ τοιούτους νόμους, ὁποίους καὶ αὐτὸς ὁ μὴ σεβό-

μενος τὰς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος του Πεισίστρατος ἐσεβάσθη· ὁ σοφὸς οὗτος, λέγω, νομοθέτης, ἐρωτηθεὶς ἂν ἐρρόνει, ὅτι ἔθετε τοὺς καλλιτέρους νόμους εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὄχι, ἀπεκρίθη, ἀλλὰ τοὺς καταλληλοτέρους· καὶ ὑπὸ τοὺς καταλληλοτέρους καὶ ὄχι καλλιτέρους ἐκείνους νόμους ἤκμασεν, ηὐτύχησε καὶ ἀπεθανατίσθη ἡ πατρίς του.

Χρέος λοιπὸν καὶ ἡμῶν εἶναι νὰ ἐξετάσωμεν καὶ νὰ εὕρωμεν, ποῖον εἶδος ψηφοφορίας εἶναι παρ' ἡμῖν τὸ καταλληλότερον ἐν πράξει, καὶ ὄχι ποῖον εἶναι τὸ καλλίτερον ἐν θεωρίᾳ. Ἀλλὰ πῶς νὰ εὕρωμεν τὸ ζητούμενον; Ἔχομεν ἐν Ἑλλάδι πενταετῆ πεῖραν καὶ τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης ψηφοφορίας, τῆς μὲν φανερᾶς ἐν τῇ Βουλῇ, τῆς δὲ μυστικῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Λύτὴν τὴν πενταετῆ πεῖραν ἂν ἐρωτήσωμεν, λύομεν, νομίζω, εὐτυχῶς τὸ ζήτημα.

Ἐπὶ ὁλόκληρον τριετίαν ἐκυβέρνησε τὴν Ἑλλάδα ὁ ἀνὴρ, ὁ ὁποῖος δὲν ζῇ πλέον. Τί εἴδομεν καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ἐν τῇ Βουλῇ, ὅπου ἐπεκράτει ἡ φανερὰ ψηφορία; εἴδομεν ἐν τῇ Βουλῇ ἄνδρας, ἀξιοτίμους διὰ τὴν ἀρετήν των, διὰ τὰ φῶτά των, διὰ τὸν πατριωτισμόν των, διὰ τὰς μακρὰς ὑπηρεσίας των, καὶ διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Πατρίδος ἀγῶνάς των, νὰ ἀποβληθῶσι πάσης ὑπηρεσίας, νὰ καταδιωχθῶσι, νὰ πάθωσι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ συγγενεῖς των, ὅσα δεινὰ καὶ λέγειν. Καὶ διὰ τί; διότι, συναισθανόμενοι τὸ ἱερὸν αὐτῶν καθῆκον, ἐψήφισαν, ἕνεκα τῆς ἐπικρατούσης φανερᾶς ψηφοφορίας, παῤῥησίᾳ ἐπί τινων ζητημάτων κατὰ τὴν πεποίθησίν των, καὶ δὲν ἐψήφισαν πρὸς χάριν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ὅστις ἤθελε τὰς συνειδήσεις αὐτῶν ὑποχειρίους.

Ἰδοὺ διὰ βραχέων τὰ ἀποτελέσματα, τὰ πρόσφατα, τὰ ἀναμφισβήτητα ἀποτελέσματα ἐν Ἑλλάδι τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας.

Ἂς παρατηρήσωμεν τώρα καὶ τὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἰδίαν ἐποχὴν γεγονότα ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ὅπου ἴσχυεν ἡ μυστικὴ ψηφοφορία. Ποσάκις Γερουσιασταί, τοὺς ὁποίους ἐθεώρει ὑποστηρικτὰς τῆς πολιτικῆς του ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, αἰσθανόμενοι τὸ ἱερὸν αὐτῶν καθῆκον, δὲν κατέπιναν διὰ τῆς μυστικῆς ψήφου των τὴν κακὴν πολιτικὴν πορείαν του; ἀλλὰ δὲν ἔπαθαν ὡς οἱ κατακρίναντες αὐτὴν παῤῥησίᾳ Βουλευταί· δὲν λέγω, ὅτι δὲν ἔπαθον αὐτοί, διότι, ὡς ἰσόβιοι, δὲν ἠδύναντο νὰ παυθῶσιν, ἀλλὰ δὲν ἔπαθον τὰ ἐν ὑπηρεσίᾳ τέκνα των, καὶ οἱ συγγενεῖς των. Καὶ διὰ τί; διότι δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσδύσῃ ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου εἰς τὸ βάθος τῆς κάλπης, ὅπου οἱ γηραιοὶ καὶ εὐσυνεί-

δητοι ἄνδρες ἐναπέθεταν ἀφανῶς τὴν κατακρίνουσαν τὴν πολιτικὴν του ψῆφόν των, καὶ οὕτω δὲν ἠδύνατο νὰ τοὺς τιμωρήσῃ, ὡς ἐτιμώρησε τοὺς φανερὰ ψηφίσαντας Βουλευτάς.

Ἰδοὺ τὰ ἀποτελέσματα ἐν Ἑλλάδι τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας· αὐτὰ μᾶς ἐδίδαξεν ἡ πεῖρα ἐν μὲν τῇ Βουλῇ περὶ τῆς φανερᾶς, ἐν δὲ τῇ Γερουσίᾳ περὶ τῆς μυστικῆς. Θέλετε ἤδη νὰ ὀλιγωρήσωμεν τὰ σωτήρια ταῦτα μαθήματα; Ἂς παρατηρήσωμεν τώρα, καὶ τί μᾶς εἶπαν διὰ τῆς Ἀκρωνικῆς ἐκθέσεώς των εἰς ὑποστήριξιν τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας οἱ Κύριοι Γερουσιασταί, οἱ θέλοντες νὰ ἀντικαταστήσωσι τὴν μυστικὴν διὰ τῆς φανερᾶς. Μᾶς ἀπέδειξαν τὴν ἀνάγκην τῆς μεταβολῆς ταύτης; ὄχι! μᾶς εἶπον, ἂν ὑπέστη καμμίαν βλάβην τὸ Ἔθνος διὰ τῆς μυστικῆς ταύτης ψηφοφορίας; ὄχι! μᾶς εἶπον, ἂν ἀπαρέσκεται ὁ λαός; οὐδὲν τοιοῦτον. Καὶ τί νὰ μᾶς εἴπωσι κατὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας τῆς Γερουσίας, ἐν ᾧ οὔτε ποτὲ ἡ καινὴ γνώμη κατ' αὐτῆς ἐξεφράσθη, οὔτε αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπαραπονέθησαν, οὔτε ποτὲ ὁ τύπος ὕψωσε τὴν φωνήν του; Μᾶς εἶπαν μόνον, ὅτι ἡ φανερὰ ψηφοφορία συνάδει μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς δημοσιότητος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐρείδονται αἱ ἐλεύθεραι θεσμοθεσίαι. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐν Βελγίῳ καὶ ἐσχάτως ἐν Γαλλίᾳ ἡ φανερὰ ψηφοφορία εἶναι ἐν χρήσει· ἀλλ' εἶναι ἐν χρήσει ἐκεῖ ἡ φανερὰ ψηφοφορία διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν εἶναι καὶ παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει ἡ μυστική· εἶναι ἐκεῖ ἐν χρήσει ἡ φανερὰ, διότι παρ' αὐτοῖς ἡ φανερὰ εἶναι καταλληλοτέρα, καθὼς καὶ παρ' ἡμῖν ἡ μυστική.

Εἶπον οἱ δύω Κύριοι Γερουσιασταί, ὅτι ἡ φανερὰ ψηφοφορία συνάδει μὲ τὰς ἀρχὰς τῆς δημοσιότητος, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται αἱ ἐλεύθεροι θεσμοθεσίαι. Καὶ μήπως ἡ μυστικὴ ψηφοφορία εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὰς ἐλευθέρας θεσμοθεσίας; μήπως οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι, οἱ ἔχοντες ὄχι ἐλευθέρας, ἀλλὰ παντελεύθερας θεσμοθεσίας, δὲν εἶχον ἐν χρήσει τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν; ἡ ἰδία λέξις *ψήφισμα* μᾶς τὸ δεικνύει. Ἡ πρᾶξις ἐλέγετο ψήφισμα, διότι τὸ ζήτημα ἀπεφασίζετο διὰ ψήφων, ἤτοι πετραδίων, ῥιπτομένων εἰς τὴν κάλπην.

Ἐξ ὅσων συντόμως ἀνέφερα, βλέπετε, Κύριοι, ὅτι οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει παρ' ἡμῖν εἰς κατάργησιν τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐν ᾧ ἀκαταμάχητοι λόγοι ὑπάρχουν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως αὐτῆς. Ὁ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Πατρίδος εἰς χρῆσιν τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας καιρὸς δὲν ἦλθεν ἀκόμη κατὰ δυστυχίαν. Ἂν ἐφρόνουν, ὅτι εἴμεθα εἰς τὴν εὐτυχῆ ἐκείνην ἐποχὴν, πρῶτος πάντων

ἐγὼ, προθυμότατος θὰ ὑπεστήριζον τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν· διότι, ὡς εἶπα προοιμιάζων, τὴν θεωρῶ ὑπερτέραν καὶ ἀξιοπρεπεστέραν τῆς μυστικῆς.

Συγκεφαλαιῶν λοιπὸν τὸν λόγον μου, καὶ θεωρῶν τὴν σημερινὴν Ἑλλάδα, ὄχι Ἀγγλίαν, Βέλγιον, ἢ Γαλλίαν, ἀλλὰ Ἑλλάδα, ὡς πρέπει νὰ τὴν θεωρήσω, λέγω ὅτι, ἐξ ὅσων παρετηρήσαμεν ἐν τῇ πενταετεῖ πείρᾳ, διὰ μὲν τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας πάσχει ἡ ὁ ἄνθρωπος ἢ ἡ συνείδησίς του, διὰ δὲ τῆς μυστικῆς δὲν πάσχει οὔτε ὁ ἄνθρωπος οὔτε ἡ συνείδησίς του. Τούτων οὕτως ἐχόντων, μένει καμμία ἀμφιβολία, ποῖον εἶδος ψηφοφορίας εἶναι παρ' ἡμῖν τὸ πρατιμότερον; Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν θεωρουμένου τοῦ πράγματος, σᾶς φαίνεται μικρὸν τῆς πολιτείας μας δυστύχημα, τὸ νὰ μετακινοῦνται εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε οἱ Νόμοι της; « Κακὸν εὖ καλῶς κείμενον μὴ κίνει, » εἶπεν ὁ Σορός. Ἂν, κατὰ τὸ παράγγελμα τοῦ Σοροῦ, δὲν πρέπει νὰ κινῶμεν τὸ *καλῶς* κείμενον κακόν, πόσον ὀλιγώτερον δὲν πρέπει νὰ κινῶμεν τὸ *καλῶς κείμενον* καλόν. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, Κύριοι, φρονῶ, ὅτι ὁ Κανονισμὸς τῆς Γερουσίας, ὅπως ἔχει, καλῶς ἔχει, καὶ γνωμοδοτῶ ν' ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας πρότασις.

Ἄλλος ἐνιστάμενος πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἐπέμεγκεν, ὅτι τὸ περὶ μυστικῆς ἢ φανερᾶς ψηφοφορίας ζήτημα, εἶναι ζήτημα οὐσιώδες, σπουδαῖον. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἔγεινε μελέτη πολλῶν ἐξόχων πολιτικῶν ἀνδρῶν, καὶ πάμπολλα ὑπάρχουσι συγγράμματα, πραγματευόμενα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπὲρ καὶ κατά. Οἱ πλειότεροι τῶν ἀνδρῶν τούτων ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, προτιμῶντες αὐτὴν τῆς μυστικῆς, καὶ στηρίζονται εἰς τοὺς ἑπομένους λόγους· α) Ὅτι ἡ δημοσιότης εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως· β) Ὅτι ἐκ τῆς δημοσιότητος ἡ Κυβέρνησις ἀποκτᾷ πραγματικωτέραν ἰσχὺν καὶ δύναμιν, τὴν ὁποίαν μόνη ἡ κοινὴ γνώμη δύναται νὰ ἐνισχύσῃ· καὶ γ') Ὅτι ἡ ἐλευθεροτυπία εἶναι ἡ ἀσφαλεστέρα ἐγγύησις τῆς κοινωνικῆς τάξεως. Οὗτοι θεωροῦν, ὅτι, ὡς ἡ συζήτησις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων εἶναι δημοσία, οὕτω καὶ ἡ ψῆφος πρέπει νὰ ἦναι δημοσία· διότι ἡ δημοσία ψῆφος τίθησι τοὺς ψηφοφόρους ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς κοινῆς γνώμης, τοὺς περιορίζει εἰς τὸ καθῆκον διὰ τοῦ χαλινοῦ τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς τιμῆς, καὶ προσέτι ἐπενεργεῖ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν.

Τὸ προκείμενον ζήτημα ἔγεινεν ἀντικείμενον σοβαρῶν συζητήσεων καὶ μεταξὺ ἡμῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, καὶ εἰς τὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν πρώτην Περίοδον τῆς Βουλῆς. Τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς γέμουσιν ἀπὸ πολλοὺς ἐμβριθεῖς ὑπὲρ τῆς προτιμήσεως τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας λόγους, τοὺς ὁποίους ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἀνέγνωσε, καὶ εἶναι πάντη περιττὸν νὰ τοὺς ἐπαναλάβωμεν καὶ σήμερον.

Μεταξὺ τῶν Συνταγματικῶν Κυβερνήσεων, μόνη ἡ Γαλλία διετήρει μέχρι τινὸς τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ὄχι ἄκρατον, ἀλλὰ διηρημένην εἰς δύω, εἰς φανερὰν, διὰ ἧς οἱ ψηφοφοροῦντες ἐξέφραζον τὴν ψῆφόν των διὰ ἀναστάσεως, καὶ εἰς μυστικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν κατέφευγον, ὁσάκις ἡ διὰ ἀναστάσεως ψηφοφορία μετὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν δοκιμὴν ἀπέβαινεν ἀμφίβολος. Σημειωτέον δὲ, ὅτι παρὰ τοῖς Γάλλοις τὸ δεύτερον τοῦτο μέρος τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐθεωρεῖτο ὡς μέσον τοῦ νὰ συντέμνουν τὸν χρόνον, καὶ νὰ καταντοῦν εἰς ἀκριβὲς καὶ διακεκριμένον ἀποτέλεσμα. Ἄλλα ἔθνη, ὡς ἡ Ἱσπανία καὶ τὸ Βέλγιον, ἅτινα ἐμιμήθησαν πολλοὺς συνταγματικοὺς τύπους τῆς Γαλλίας, παρεδέχθησαν μὲν τὸ πρῶτον μέρος τῆς Γαλλικῆς ψηφοφορίας, τὸ δὲ δεύτερον, διὰ ν' ἀποφύγωσι πᾶσαν μυστικότητα, ἐδιόρθωσαν, ἀντικαταστήσαντες τὴν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορίαν, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ οἱ συγγραφεῖς Γάλλοι θεωροῦσιν ὡς ἁπλουστέραν, ταχυτέραν καὶ εὐκρινεστέραν τῆς μυστικῆς. Ἡμεῖς δὲ τί ἐπράξαμεν; ἐμιμήθημεν πολλοὺς συνταγματικοὺς τύπους τῆς Γαλλίας, καὶ παρεδέχθημεν τὸν Κανονισμὸν τῆς Γαλλικῆς Γερουσίας, μεταφράσαντες αὐτὸν, ἀλλ' ὄχι μόνον δὲν ἠτυχήσαμεν νὰ διορθώσωμεν τὸ μυστικὸν μέρος τῆς ψηφοφορίας, ὡς ἔπραξαν ἥ τε Ἱσπανία καὶ τὸ Βέλγιον, ἀλλὰ καὶ ἔτι πρόσω προεβήμεν. Ἡ συνήθεια ἀνεπαισθήτως μᾶς ἔφερεν, ὥστε νὰ καταργήσωμεν τὸ πρῶτον μέρος τῆς ψηφοφορίας, τὸ φανερὸν, καὶ νὰ καταστῇ ἡ ψηφοφορία ἡμῶν αὐτόχρημα μυστική· διότι ὁσάκις γείνῃ λόγος περὶ ψηφοφορίας, ἀμέσως ἀνίστανται ἐπτὰ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, καὶ παρευθὺς, χωρὶς τινος προαγουμένης δοκιμῆς, προσάγονται αἱ κάλπαι, καὶ ἡ ψηφοφορία ἐνεργεῖται μυστική. Ὥστε δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μετὰ βεβαιότητος, ὅτι μεταξὺ τῶν Συνταγματικῶν Κυβερνήσεων μόνον εἷς ἐν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τῆς Ἑλλάδος, τὴν Γερουσίαν, διατηρεῖται ἡ μυστικὴ ψηφοφορία, καὶ αὐτὴ ἄκρατος· διότι τὸ ἕτερον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, τὸ τῶν ἀντιπροσώπων,

παραδέχθη τὴν φανεράν, ἥτις ἐνεργεῖται ἀξιοπρεπῶς καὶ θαυμασίως.

Τὸ κατ' ἐμὲ παραδέχομαι τὰς ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας ἀρχὰς τῶν νομοδιδασκάλων, ὁρισθεὶς ἐνπεποιθήσει, ὅτι, καθὼς αἱ συζητήσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων εἶναι δημόσιαι, οὕτω καὶ αἱ ψῆφοι πρέπει νὰ ἦναι φανεραί. Διὰ ταῦτα προτείνω εἰς τὸ Σεβ. τοῦτο Σῶμα, τοῦ ὁποίου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι μέλος, τὴν παραδοχὴν τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, τὴν ὁποίαν ἠσπάσθησαν ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη, καὶ αὐτὴ ἡ Γαλλία, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων. Διότι δὲν θεωρῶ ἀξιοπρεπὲς εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα τῆς Γερουσίας νὰ κρύπτῃ τὴν ψῆφόν του εἰς τὸν πυθμένα τῆς κάλπης. Ἡ μυστικότης ὑποκρύπτει βεβαίως τι, τὸ ὁποῖον, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, δὲν εἶναι εἰλικρινές. Παρατηρήσατε τὴν Βουλὴν μὲ πόσον θάρρος καὶ ἀξιοπρέπειαν ἐνεργεῖ τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν. Διὰ ταῦτα παραδέχομαι πληρέστατα τὴν ὑπὸ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Σ. Καλογεροπούλου καὶ Σ. Θεοχαροπούλου προταθεῖσαν τροπολογίαν τῶν ἄρθρων 43, 44 καὶ 80 τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἁπάντων ἄλλος, ἀντέταξεν ὅτι, καὶ τοι ὁ προαγορεύσας πολλὰ ἐκ διαφόρων Νομοδιδασκάλων ἠρύσατο ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, οὐδεμίαν ὅμως, εἰς ὅσα ὁ πρὸ αὐτοῦ ἀγορεύσας ἀνέφερεν ὑπὲρ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, ἔκαμεν ἀντίκρουσιν, ἀλλ' ὡς παράδειγμα μόνον ἔφερε τὴν Γαλλίαν, τῆς ὁποίας, ἐάν, ὡς λέγει, παραδέχεται ὡς λίαν ὀρθὸν τὸ σύστημα τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι πρέπει νὰ ἀσπάζεται ὡς τοιοῦτον ὁλόκληρον ἐν γένει τὸ πολίτευμα τῆς Γαλλίας, διότι δὲν πρέπει κατ' ἐκλογὴν καὶ ἐκ μονομερείας τινὰ μὲν μέρη τούτου νὰ παραδέχεται ὡς ὀρθά, ἄλλα δὲ νὰ ἀποδοκιμάζῃ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ προαγορεύσαντες περιεστράφησαν εἰς τὴν θεωρίαν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος τῆς φανερᾶς καὶ μυστικῆς ψηφορίας, ἐγὼ θέλω περιορισθῇ μόνον εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος αὐτοῦ, διὰ νὰ καταδείξω ἔτι μᾶλλον, πόσον προτιμοτέρα ὑπάρχει, καὶ πρέπει νὰ θεωρῆται παρ' ἡμῖν μάλιστα ἡ μυστικὴ ψηφοφορία. Οὐδεμία, Κύριοι, ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι μετὰ τὴν μεταβολὴν τῆς μυστικῆς εἰς τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, πολὺ θὰ περισταλῶσιν αἱ ἐν τῇ Γερουσίᾳ συζητήσεις, δὲν θὰ ἀντηχοῦσι πλέον οἱ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐκφωνούμενοι πατριωτικοὶ καὶ ἐλεύθεροι λόγοι, καὶ ἄλλο τι δὲν θ' ἀκούεται ἐνταῦθα, εἰμὴ τὸ *ναὶ* ἐκ δεξιῶν, καὶ τὸ *μάλιστα* ἐξ εὐωνύμων, καὶ πολλάκις μάλιστα οὔτε ταῦτα.

Διὰ νὰ προβῶ δὲ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ὁποίου προτίθεμαι πρακτικοῦ μέρους τοῦ ζητήματος, θέλω ἐκθέσει ἐν ὀλίγοις τὴν γέννησιν τῆς φανερᾶς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὴν διαφορὰν τῆς μιᾶς καὶ τῆς ἄλλης.

Ἐπὶ τρία ὁλόκληρα ἔτη ὑπῆρχεν εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα σφοδρὰ ἀντιπολίτευσις, τῆς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι μέλος. Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ οἱ μὲν φίλοι τοῦ Ὑπουργείου διέβλεπον, ὅτι πολλοὺς ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Κράτους τὸ Ὑπουργεῖον προτίθεται σκοποὺς, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἀντιπολίτευσις ἐνεργεῖ παντὶ σθένει νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξουσίαν, ὡς ἐκ τούτου ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται νὰ κάμῃ παραχωρήσεις καὶ παρεκτροπάς τινας, αἵτινες συνέτειναν εἰς τὴν πρόοδον τῆς διαφθορᾶς. Ἄλλοι δὲ, διὰ νὰ προτιμηθοῦν εἰς τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐκθέσουν τὴν ἀντιπολίτευσιν, κατὰ τὸ ἀπόφθεγμα «δυοῖν μαχομένοιν ὁ τρίτος πρῶτος,» ἐκήρυττον, ὅτι ἡ ἀντιπολίτευσις ὑπάρχει φανατική, καὶ δὲν πρέπει νὰ μεθέξῃ τῆς ἐξουσίας· καὶ ἄλλοι ἀδιάφοροι, διὰ νὰ καταστοθῶσιν ἀναγκαῖοι, ἔλεγον, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία ἡ ἀντιπολίτευσις, ὡς ἀναπόφευκτον στοιχεῖον εἰς πᾶν Συνταγματικὸν Κράτος, διὰ νὰ περιστέλλῃ τὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς πράξεις της. Ποία ὅμως ἡ ὠφέλεια μετὰ τοσαύτην πολυετῆ καὶ δεινὴν πάλην τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τῆς ἐξουσίας; οὐδεμία. Προτιμότερον λοιπὸν καὶ καταλληλότερον τρόπον ἐθεώρησεν ἡ ἀντιπολίτευσις τὸν ἡπιώτερον καὶ πρακτότερον. Ἐξ ἐκ τούτου τὸ κατ' ἐμὲ, πρὸ 16 ἤδη μηνῶν ὑποστηρίζω τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα, μήτε ἀπὸ ἄμεσον ἢ ἔμμεσον συμφέρον κινούμενος, μήτε ἀπὸ ἰδιοτέλειαν ὁρμώμενος· Τότε δὲ ἠδύνατό τις νὰ μὲ θεωρήσῃ, ὅτι ἀπὸ συμφέρον ἢ ἰδιοτέλειαν κινούμενος, ὑποστηρίζω τὰ Ὑπουργεῖα, ὅταν κατ' ἐδικήν μου σύστασιν, ἢ καὶ πλαγίαν, ὑπάρχωσι διωρισμένοι εἰς ὑπηρεσίαν καὶ μέχρι κλητῆρος ἢ φύλακος συγγενεῖς ἢ οἰκεῖοί μου. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην ἂς ὁμολογήσουν παῤῥησίᾳ οἱ παρόντες ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοί, καὶ ἐκ μέρους τῶν λοιπῶν συναδελφῶν των, καὶ ἂς παύσουν, λέγω μετὰ θάῤῥους, ὄντινα ἐξ αὐτῶν εὕρουν εἰς ὑπηρεσίαν κατ' ἐμὴν σύστασιν. Ἐὰν, Κύριοι, ἡ περὶ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας πρότασις παρίστατο γυμνὴ καὶ μεμονωμένη ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην αἰτίαν, δὲν ἐπεδέχετο αὐτὴ οὔτε σχολίων, οὔτε ἄλλων παρατηρήσεων, ἀλλὰ μόνον ἁπλῆς ἀντικρούσεως. Ἂν ἡ πεῖρα πολλῶν ἐτῶν κατεδείκνυε διὰ τῶν πραγ-

μάτων, ὅτι προτιμοτέρα ὑπάρχει ἡ φανερὰ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, τότε πάλιν οὐδεμία ἦτον δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ ἀντίστασις· ἂν ἐπίσης ἡ πρότασις αὕτη προήρχετο ἀπὸ τοὺς ἐπὶ παντὸς ζητήματος ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἀγορεύοντας ὑπὲρ ἢ κατὰ Γερουσιαστάς, δὲν ἐγένοντο τοσαῦται παρατηρήσεις, διότι βεβαίως ἤθελον οἱ προτείναντες τὴν πρότασιν ταύτην νὰ ἐκθέσουν εἰς τὴν δημοσιότητα καὶ τοὺς λοιποὺς Γερουσιαστάς. Οὐδὲν τούτων ὑπάρχει. Ἀπὸ ἄλλην λοιπὸν αἰτίαν ὡρμήθησαν νὰ καθυποβάλλουν τὴν πρότασιν ταύτην. Ἡ γέννησις ὅθεν τῆς προτάσεως ταύτης προῆλθεν, διότι οἱ ἀγορεύοντες πρὸς ἀντίκρουσιν, ἔχουν μυστικοὺς συμμάχους ἐκείνους, οἵτινες πείθονται ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ συμψηφίζουν μυστικῶς μετ' αὐτῶν· καθότι φανερὰ δυσκολεύονται νὰ κάμουν τοῦτο, προφυλαττόμενοι ἀπὸ βλαπτικὰς κατ' αὐτῶν συνεπείας. Ὅταν ὅμως γίνῃ φανερὰ ἡ ψηφοφορία, οἱ τοιοῦτοι διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν δὲν παρουσιάζονται δημοσίως νὰ ἀντικρούσουν, δὲν θέλουν τολμήσει ἐπίσης καὶ φανερὰ νὰ ψηφοφορήσουν μὲ τοὺς ἀγορεύοντας. Τότε δέ, θεωροῦντες οἱ ἔχοντες τὴν τόλμην ν' ἀγορεύωσι καὶ ν' ἀντικρούωσιν, ὅτι δὲν ἔχουν πλέον μυστικοὺς συμμάχους, ἢ ἀπαυδοῦν καὶ σιωπῶσιν, ἢ τοὐναντίον ἂν λαλῶσι, δὲν θέλουν φέρει πώποτε αἴσιον ἀποτέλεσμα ὑπὲρ τῆς γνώμης των. Αὐτὴ καὶ μόνη κατ' ἐμὴν ἰδέαν εἶναι καθαρὰ ἡ γέννησις τῆς προτάσεως καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Ἴσως ἐνταῦθα θελήσει τις νὰ εἴπῃ μὲ σκοπὸν ἐρεθισμοῦ, ὅτι κατακρίνω πολλοὺς, ὡς μὴ ἔχοντας τόλμην, ἢ πολιτικὴν ἀνδρίαν. καὶ προλαμβάνω νὰ εἰπω ἀπὸ τοῦδε, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ὁμιλίας μου δὲν ἔχει οὕτω διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους.

Οὐδέποτε, Κύριοι, εἷς ἄνθρωπος δύναται νὰ ἐξεύρῃ ὅλας τὰς ἐπιστήμας καὶ τέχνας· ποτὲ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι δειλοί, καὶ ποτὲ ὅλοι γενναῖοι. Ἂν παραβάλῃ τις τοὺς ἔχοντας μόνον ἀγνὴν καὶ καθαρὰν τὴν πεποίθησίν των, πρὸς ἐκείνους, οἵτινες περιβάλλουν αὐτὴν διαφοροτρόπως καὶ μὲ τέχνην, θέλει βεβαίως προτιμήσει τοὺς πρώτους. Τότε πιστεύεται ὁ νομίζων τὸ καλὸν καὶ ὀρθὸν συμφώνως μὲ τὴν ἐνδόμυχον πεποίθησίν του, ὅταν τὸ ὑποστηρίζῃ καὶ δημοσίως, καὶ δὲν θέλῃ νὰ παραβιάσῃ τὸν ἄλλον, μὴ δυνάμενον ν' ἀγορεύσῃ. Ἐκτὸς τούτου, διὰ τί νὰ ἐκτίθεται ὁ Γερουσιαστὴς διὰ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, ἀπέναντι τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ ὁποῖος ἐνδέχεται να ἔχῃ προσωπικὸν κατ' αὐτοῦ πάθος, καὶ νὰ ὑποπίπτῃ εἰς τὴν καταδίωξιν τῆς ἐξουσίας; Πολλάκις εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, μόλις ἠγέρθησαν ἑπτὰ τῶν ΚΚ. Γερουσιαζῶν, ζητούντων τὴν μυστικὴν

ψηφοφορίαν, φοβούμενοι νὰ ἐκτεθῶσιν οἱ λοιποὶ εἰς τὴν δημοσιότητα, καὶ, ψηφοφορίας γενομένης, εὑρέθησαν εἰς τὸν πυθμένα τῆς κάλπης 17 καὶ πλειότεροι ψῆφοι. Ἐὰν λοιπὸν ἑπτὰ μόνον δὲν τολμῶσι νὰ ἐγερθῶσι, πολλῷ μᾶλλον καὶ νὰ ψηφοφορήσωσιν ἅπαντες δημοσίως δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως. Εἰς τὴν Βουλὴν, ὅπου καθ' ἡμέραν σχεδὸν προτίθενται εἰς συζήτησιν διάφορα σπουδαῖα ζητήματα, πολλοὶ τῶν Βουλευτῶν, κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τὰ ῥηθέντα γνωστὰ αἴτια, ἢ ἀρνοῦνται τὴν ψῆφόν των, ἢ ἀναχωροῦν. Ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Ἰω. Κωλέττου, δέκα ἓξ, ἐνθυμεῖσθε Κύριοι, διωρίσθησαν Γερουσιασταὶ, ἅπαντες προσωπικοὶ καὶ πολιτικοὶ φίλοι του, καὶ πολλάκις ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντες, καὶ μ' ὅλον τοῦτο, εἰς διάφορα Νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα ἐθεώρησαν ὡς μὴ συνᾴδοντα μὲ τὴν πεποίθησίν των, καὶ ὡς μὴ ὠφέλιμα εἰς τὸ κοινὸν, ἔδωκαν μέλαιναν ψῆφον μυστικῶς. Ἐὰν, Κύριοι, ἐξ ὅσων ἠγόρευσεν ὁ δεύτερον ἀγορεύσας, καὶ ἐγὼ ἤδη ἐν συντομίᾳ ἀνέφερον, παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, τότε ὅλοι ἐν γένει οἱ ἄνθρωποι θέλουν πεισθῇ, ὅτι ἡ Γερουσία, τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα, εἶναι οὐ μόνον περιττὸν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβές· περιττὸν μὲν, διότι δὲν θὰ ἀκούεται ἐνταῦθα ἄλλο τι, εἰμὴ τὸ ναὶ ἐκ δεξιῶν, καὶ τὸ *μάλιστα* ἐξ εὐωνύμων· ἐπιβλαβὲς δὲ, διότι ἄνευ τινὸς ὠφελείας θὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ δημόσιον μὲ ὑπέρογκα ἔξοδα. Ἐὰν λοιπὸν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα θὰ περιορίζωνται μόνον εἰς τὸ ναὶ καὶ μάλιστα, τότε πρὸς τί ταῦτα νὰ ὑπάρχουν; προτιμότερον νὰ ὑπάρχῃ τότε μία μόνη ἐξουσία, ἥτις, ὡς ἀναδεχομένη βαρεῖαν εὐθύνην, μεγίστην εἰς τὸ ἔθνος θέλει ἐπιφέρει ὠφέλειαν.

Ἐὰν, Κύριοι, παραδεχθῆτε τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, θέλετε ἐνταφιάσει τὴν Γερουσίαν, ὑμᾶς αὐτοὺς, καὶ τινας ἀθώους. Τὸ κατ' ἐμὲ, καὶ τινας ἄλλους ἐκ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν μᾶλλον συμφέρει ἡ φανερὰ παρὰ τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν· διότι ἐπὶ παντὸς ἀναφυομένου ζητήματος, μὴ δυνάμενος νὰ κρύψω τὴν πεποίθησίν μου, ἀγορεύω ὑπὲρ ἢ κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῆς ἀγορεύσεώς μου καταδεικνύεται καὶ ἡ γνώμη μου καὶ ἡ ψῆφός μου, καί τοι μυστική. Διὰ ὅλα ταῦτα παρακαλῶ τοὺς Κυρίους Γερουσιαστὰς, τοὺς προτείναντας τὴν περὶ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας πρότασιν, ν' ἀνακαλέσουν αὐτὴν, χωρὶς ποσῶς νὰ συσταλῶσιν ὅτι ἐξετέθησαν· διότι ὁ ἀνακαλῶν κακόν τι εἶναι μᾶλλον ἀξιέπαινος, ἢ ὁ ἐπιμένων, καί τοι γινώσκων αὐτὸ ὡς τοιοῦτον. Ὅταν ἡ κοινὴ γνώμη παραδέχεται καὶ θεωρῇ τι ὡς καλὸν, ἐξ

ἀνάγκης πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ τὸ θεωρήσωμεν ὡς τοιοῦτον, ἢ τοὐλάχιστον νὰ τὸ σιωπήσωμεν. Ἂς ἀρεθῇ ἕκαστος εἰς τὴν πεποίθησίν του, εἰς τὴν συνείδησίν του, ἂς ἐκλείψῃ πᾶσα ἔμμεσος προτροπὴ, καὶ θέλετε παρατηρήσει, ὅτι μόνον ἴσως πέντε ἐκ τῶν Γερουσιαστῶν θέλουσιν εὑρεθῇ ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, ἐν ᾧ ἐλέγετο ὅτι εἶναι 25. Τελευτῶν ὅθεν τὸν λόγον μου, πρατείνω νὰ ἀναπαλέσουν τὴν τροπολογίαν οἱ πρατείναντες αὐτὴν, εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναποφεύκτως θέλει ἐπιφέρει δυσάρεστα ἀποτελέσματα, καὶ ἂν θέλουν, ἂς τὴν εἰσάξουν εἰς ἄλλην καλλιτέραν ἐποχήν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι, καὶ τοι ἀρκούντως ἀνέπτυξαν τὸ ζήτημα, τῆς φανερᾶς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας οἱ μέχρι τοῦδε ἀγορεύσαντες, παρακαλῶ καὶ ἐγὼ τοὺς Κυρίους Γερουσιαστὰς νὰ ἀκροασθῶσι καὶ τὰς ἰδικάς μου παρατηρήσεις, ἂν καὶ περιττὰς μετὰ τοσούτους λόγους.

Πᾶσα πρότασις Νόμου, ἡ βούλευμα Νομοθετικῶν Σωμάτων, πρέπει νὰ γίνεται πρός τινα σκοπὸν πρακτικόν. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τῆς προκειμένης συζητήσεως ἐγένατο λόγος περὶ παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα οἱ ἀγορεύσαντες ἠρύσθησαν ἀπὸ τὸ Γαλλικὸν Ἔθνος, ἀναφέρω καὶ ἐγὼ ὅ,τι εἰς πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως τῆς Γαλλίας διαπρέψας καὶ ὡς Ὑπουργὸς καὶ ὡς δημοσιογράφος ὀνομαζόμενος, **Salvandy**, εἶπεν ἄλλοτε· «δὲν πρέπει νὰ παραδεχώμεθα προτάσεις, αἵτινες δὲν συγκινοῦνται ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην, διότι ἄλλως ματαιοπονοῦμεν.»

Ἐὰν τὸ ζήτημα τοῦτο ἤρχετο ἐνώπιόν μας, Κύριοι, ὡς ἁπλῆ μόνον θεωρία, τότε ἠθέλαμεν ἀσχοληθῆ εἰς λύσιν θεωρητικοῦ τινὸς ζητήματος μόνον· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Ὑπουργοὶ μᾶς ἐπαρουσίασαν τὸ ζήτημα τοῦτο ὡς πρακτικὸν, καὶ ὑπουργικὸν συγχρόνως, καθότι καὶ Ὑπουργικοὶ Γερουσιασταὶ τὸ εἰσήγαγον, καὶ Ὑπουργὸς Γερουσιαστὴς τὸ ἐπεστήριξε, θέλω καὶ ἐγὼ διαλάβει διὰ βραχέων περὶ τῆς γεννέσεως τοῦ ζητήματος, προελθούσης πρό τινων ἡμερῶν, καὶ οὐχὶ πρὸ πολλοῦ, ὡς ὁ προλαλήσας ὑπέλαβεν. Ἡ γένεσις αὕτη προῆλθεν ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὸ περὶ συστάσεως πρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου Νομοσχέδιον. Ἐὰν λοιπὸν ψηφίσητε, Κύριοι, ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, τότε θέλομεν εὑρεθῆ ἀντιφάσκοντες πρὸς ἀλλήλους εἰς ὅσα μέχρι τοῦδε κατεψηφίσαμεν, τότε θέλομεν εἶπει, ὅτι, κακῶς ποιοῦντες, ἀπερρίψαμεν τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, καὶ ἄλλα τινά, τὰ ὁποῖα, ἂν ὄχι δι' ἄλλο, διὰ τὴν τιμὴν τοῦ Σώματος καὶ διὰ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ τοὐλάχιστον, ἔπρεπε ν' ἀποῤῥιφθῶσι·

διότι ἄλλως τὰ Ὑπουργεῖα θὰ ἐθεωροῦντο πάνσοφα, καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα περιττά. Ὡς ἄλλοτε εἰς τὴν ἐφημερίδα «Ἡ ἐπιθεώρησις τῶν δύω Κόσμων (Revue des deux mondes)» ἔλεγον πολλοί, ὅτι ὁ Κωλέττης τοσαύτην κολοσσαίαν εἶχεν ὑπόληψιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὥστε κατώρθωσε νὰ φέρῃ εἰς τὴν Β' Βουλευτικὴν Περίοδον Βουλευτὰς ὅλους προσωπικοὺς καὶ πολιτικοὺς φίλους του, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ προσπαθήσῃ νὰ φέρῃ καὶ ἀντιπολιτευομένους, ὡς στοιχεῖον ἀναπόφευκτον πάσης Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ γίνωνται συζητήσεις σπουδαῖαι καὶ σοβαραὶ, καὶ νὰ μὴ παραδέχωνται τὰ οὐσιωδέστερα ζητήματα ἄνευ τινὸς ἀναπτύξεως θεωρητικῆς, διότι ἄλλως τοιαύτη Βουλὴ πρέπει νὰ διαλυθῇ.

Ἐπειδὴ δὲ ὑπὸ τὸ κράτος τοιαύτης ψυχολογικῆς δυσαρεσκείας εἰσήχθη τὸ ζήτημα τῆς φανερᾶς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὡς ἐκ τούτου εὑρέθημεν δύσπιστοι πολὺ, καὶ θέλομεν ἀντικρούσει αὐτὸ πάσῃ δυνάμει, ἀνατρέχοντες καὶ εἰς τὰ προκαλέσαντα τοῦτο αἴτια.

Ἐκτὸς τούτου, δύω ἴσως μῆνες ὑπολείπονται ἔτι μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐνεστώσης Β' Βουλευτικῆς Συνόδου· δὲν εἶχον λοιπὸν ὑπομονὴν νὰ παρέλθωσι καὶ οἱ μῆνες οὗτοι, καὶ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐπομένης Συνόδου νὰ προτείνωσι τὴν περὶ φανερᾶς ψηφοφορίας πρότασιν, διὰ νὰ ἔχωσι τότε εὐρύτερον στάδιον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ψηφοφορίας ταύτης; Ἡ τοιαύτη, ἐπαναλέγω, ἐπιμονὴ καταδεικνύει πληρέστατα, ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος δυσαρεσκείας ἐγεννήθη τὸ προκείμενον ζήτημα, τὸ ὁποῖον, ἐὰν λυθῇ καταφατικῶς, ἤτοι ὑπὲρ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, θέλει καταφανῇ, ὅτι εἰς πολλὰ ζητήματα δὲν ἀπεφασίσαμεν συμφώνως μὲ τὴν πεποίθησίν μας, ὡς ἐπισπεύσαντες ἤδη τὴν τροποποίησιν τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ὁ λαὸς τότε δὲν θέλει ἔχει σειρὰς εἰς ὅσα μέχρι τοῦδε ἐψηφίσαμεν. Ἐκτὸς, Κύριοι, τῆς δυσαρεσκείας ταύτης, ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὁποίας εἰσήχθη τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ ἄλλαι τινὲς περιστάσεις ἰδιαίτεραι συνώδευσαν τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ, τὰς ὁποίας γνωρίζετε. Δυστυχῶς ἀνεμίχθη εἰς τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερτάτου Ἄρχοντος, καὶ μεγίστη, νὰ εἴπῃ τις, συνωμοσία ἐκινήθη διὰ τὴν τροποποίησιν τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας· διὰ τοῦτο εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τῆς Πατρίδος καὶ τοῦ ὑπερτάτου Ἄρχοντος τοῦ Κράτους, δὲν πρέπει ἤδη ἡμεῖς νὰ ψηφίσωμεν, καὶ νὰ παραδεχθῶμεν τοιαύτην πρότασιν· διότι ἡ πρότασις αὕτη, θὰ εἴπῃ ὁ λαὸς, ἐπεβλήθη, ἀλλὰ δὲν ὑπεβλήθη.

Κὰν θέλετε ν' ἀνατρέξωμεν καὶ εἰς παραδείγματα τῆς τε ἀρχαίας καὶ νέας ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἄλλων ἐθνῶν, διὰ νὰ καταδείξωμεν ὁπόσον προτιμοτέρα ἡ μυστικὴ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας, ἀρκοῦμαι μόνον νὰ σᾶς ἀναφέρω τὸ ἑπόμενον τεμάχιον τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας τοῦ Ξενοφῶντος βιβλ. Β', κεφ. 4. «Δεῖ » οὖν ὑμᾶς, ὥσπερ καὶ τιμῶν μεθέξετε, οὕτω καὶ τῶν κινδύνων » μετέχειν. Τῶν οὖν ξυνειλεγμένων Ἐλευσινίων καταψηφιστέον » ἐστίν, ἵνα ταὐτὰ ἡμῖν καὶ θαρρῆτε καὶ φοβεῖσθε. Δείξας δέ τι » χωρίον, εἰς τοῦτο ἐκέλευσε φανερὰν φέρειν τὴν ψῆφον· οἱ » δὲ Λακωνικοὶ φρουροὶ ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ ᾠδείου ἐξωπλισμένοι » ἦσαν. » Καὶ εἰς τὴν Γαλλικὴν ἱστορίαν ἂν παρατηρήσωμεν, θέλομεν ἴδει, ὅτι ἂν εἰς τὴν περὶ θανατικῆς ποινῆς πρόταστν κατὰ τοῦ Λουδοβίκου 15ου Βασιλέως τῆς Γαλλίας, παρεδέχετο ἡ μυστικὴ ψηφοφορία, ὁ Βασιλεὺς ἐκεῖνος θὰ ἐσώζετο· ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡ ψηφοφορία ἐγένετο φανερὰ, δὲν εὑρέθη οὐδὲ εἷς φίλος του, νὰ δώσῃ λευκὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ψῆφον, διότι ὁ λαὸς ἔξωθεν τῆς Συνελεύσεως περιϊστάμενος, ἐμαίνετο κατὰ τοῦ Βασιλέως· καὶ ἐζήτει ἐπὶ πίνακος τὴν κεφαλήν του.

Ἔπειτα ἡμεῖς, γινώσκοντες ὁποῖα ἀθέμιτα μέσα ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς δημοτικὰς καὶ βουλευτικὰς ἐκλογὰς, ὁπόσαι παραβιάσεις συνειδήσεων καὶ νόμων, ὁπόσαι βιαιοπραγίαι καὶ κακώσεις, παρεδέχθημεν τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν· ἤδη δὲ, ἀντὶ μᾶλλον νὰ περιβάλλωμεν τὰς ἐκλογὰς ταύτας μὲ ἔτι περισσότερα ἐγέγγυα ἀσφαλείας καὶ μυστικότητος, διὰ νὰ ἐξασφαλίσωμεν τὸν Νόμον, νὰ ζητῶμεν τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν; Τίς ἡ ἀνάγκη αὐτῆς; διότι ἔπεσε μὴ γενόμενον δεκτὸν ἐν Νομοσχεδίαν περὶ συστάσεως τρίτου ἐν Πάτραις Ἐφετείου; καὶ ποῖα τὰ δεινὰ ἀποτελέσματα, ποία ἡ ζημία τοῦ ἔθνους διὰ τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου;

Σύμφημι, Κύριοι, ὅτι ἡ δημοσιότης ἔχει καλὰ τὰ ἀποτελέσματα· ἀλλ' ἡ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Ἐθνικὴ Συνέλευσις ῥητῶς διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ Συντάγματος διέταξεν, ὅτι δύνανται ἥτε Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία νὰ διασκέπτωνται τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ἡ μὲν κατ' αἴτησιν δέκα, ἡ δὲ κατ' αἴτησιν πέντε ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν, καὶ μολοντοῦτο οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἐγένετο συνεδρίασις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν. Τὴν διάταξιν δὲ ταύτην ἐθεσπίσατο ἡ Συνέλευσις, διὰ νὰ περιφρουρήσῃ τὰς Βουλὰς ἀπὸ τὴν κακῶς ἐννοουμένην κοινὴν γνώμην, ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὀχλαγωγίαν, ὅταν ὁ λαὸς δὲν ἔχῃ, ἐπί τινος ζητήματος, τὴν αὐτὴν μὲ τὰ Νομοθετικὰ

Σώματα πεποίθησιν. Δὲν εἶναι λοιπὸν αἱ συνεδριάσεις πάντοτε δημόσιαι, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς καὶ Γερουσιαστὴς, διὰ νὰ γίνηται καὶ ἡ ψηφοφορία δημοσίως, ἀλλ' ἐνίοτε γίνεται καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ὀχλαγωγίας· ἀλλ' ἡ τυραννία εἶναι μόνον εἰς τὸν ὄχλον; δὲν ὑπάρχει αὐτὴ καὶ εἰς ὀλιγομελῆ καὶ μονομελῆ, οὕτως εἰπεῖν, Σώματα; δὲν ἠξεύρετε, ὅτι συνέρχονται ἐνίοτε ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ δύω ἄκρα διὰ νὰ κακαστρέψουν τὴν πατρίδα; δὲν ἐνθυμεῖσθε μὲ πόσον παλμὸν καρδίας καὶ κίνδυνον ἐλύθησαν ζητήματά τινα τοῦ Συντάγματος;

Καὶ ἐγὼ, Κύριοι, ἀνέργων πολλοὺς Νομοδιδασκάλους, πραγματευομένους περὶ τῆς φανερᾶς καὶ μυστικῆς ψηφοφορίας, καί τινα σοφὸν συγγραφέα καὶ δημοσιογράφον, τὸν Βένθαμ, καὶ παρετήρησα, ὅτι μόνον διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους παντὸς Συνταγματικοῦ Ἔθνους θέλει ὡς κανόνα καὶ γνώμονα τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν, διὰ νὰ γνωρίζῃ καὶ πληροφορῆται ὁ λαὸς, ὅστις τοὺς ἐκλέγει, περί τε τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δοξασιῶν, καὶ περὶ τῆς βουλευτικῆς διαγωγῆς των περὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους, διὰ νὰ ὁδηγῆται ἐκ τούτου εἰς τὰς κατὰ καιρὸν ἐκλογάς του. Ὁ αὐτὸς ὅμως συγγραφεὺς θέτει καί τινα ὑπεκφυγὴν τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας καὶ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν ἀντιπροσώπων, ὁσάκις ἤθελον παρουσιασθῇ περιστάσεις, ἀπαιτοῦσαι τοῦτο, ὁσάκις δηλαδὴ ἤθελε ζητηθῇ ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἀπό τινα προσδιωρισμένον ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως.

Εἰς τὴν Βουλὴν, ὁσάκις πρόκειται νὰ λυθῶσί τινα ζητήματα δι' ἀναστάσεως, ἐγείρονται ἐνίοτε 25 ἢ καὶ 30 ἐκ τῶν βουλευτῶν, ἐν ᾧ, ὅταν λύωνται ταῦτα συγχρόνως δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, μόλις μέχρι τῶν ἓξ ὀφθάνει ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν.

Ἐνθυμεῖσθε, Κύριοι, ὅτι κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν περίοδον, ἀξιότιμός τις βουλευτὴς καὶ δικαστὴς, ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, ὁποίαν ψῆφον θέλει δώσει ἐπί τινος ζητήματος, προκειμένου νὰ συζητηθῇ, καὶ ἀπειληθεὶς μάλιστα ὅτι θέλει παυθῇ τῆς δικαστικῆς θέσεώς του, ἐὰν δὲν δώσῃ λευκὴν ψῆφον, αὐτὸς μὲν, ὡς ἀκάμπτου χαρακτῆρος ἀνὴρ, ἀπεκρίνατο, ὅτι δὲν ἐσκέφθη παντάπασιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἀλλ ἐπειδὴ ἐπιβάλλεται εἰς αὐτὸν ἡ ψῆφος, θέλει φανῇ ἐναντίος, ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῷ ὄντι τὸν ἔπαυσεν ἀναιδῶς τῆς θέσεώς του.

Ἀλλὰ δύναταί τις νὰ μᾶς εἴπῃ, ὅτι ἡ μυστικὴ ψηφοφορία θέλει διατηρεῖσθαι εἰς τὰ προσωπικὰ ζητήματα· ἀλλὰ τὰ προ-

σωπικὰ ζητήματα, ὡς συναρπῇ μὲ τὰ πραγματικὰ, εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις· τὸ περί τινος κοινότητος ζήτημα, φέρ' εἰπεῖν, καί τοι πραγματικόν, εἶναι καὶ προσωπικόν, ὡς ἀφορῶν ὡρισμένον τινὰ ἀριθμὸν προσώπων. Οἱ φορολογικοὶ νόμοι, καὶ πραγματικοὶ θεωρούμενοι, εἶναι ὅμως καὶ προσωπικοί, ὡς ἐπιβάλλοντες φόρους εἰς ῥητήν τινα τάξιν ἀτόμων, τὴν τῶν γεωργῶν, π. χ. ἢ τῶν ποιμένων, ἢ ἄλλων βιομηχάνων. Ἅπαντες ἐν γένει οἱ νόμοι ὡς φορτικοὶ εἰς διαφόρους τάξεις ἀνθρώπων, εἶναι καὶ προσωπικοί· διότι ὁ κόσμος εἶναι συμπεπλεγμένος μὲ τὰ πράγματα.

Κύριοι Ὑπουργοί, καὶ ὑπουργικοὶ Γερουσιασταί, μὴ θελήσετε νὰ κερδήσετε μόνον αὐτὰ τὰ ξυλάρια, τὰς ψήφους αὐτὰς, ἢ τὴν πλῆξιν τῶν χειλέων μας μὲ τὸ *ναί* καὶ *ὄχι*, ἀλλὰ προσπαθήσατε νὰ κερδήσετε τὰς καρδίας μας, τὴν πεποίθησίν μας διὰ τῶν ἀγαθῶν πράξεών σας· διότι ἄλλως, ὄχι μόνον δὲν θέλετε ἔχει τὴν πλήρη σύμπραξίν μας εἰς τὰς στιγμὰς τῶν δυσκολιῶν σας, ἀλλὰ καὶ ἐπιτίθενται μάλιστα καθ' ὑμῶν ἐκεῖνοι, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπεβάλετε τὴν τοιαύτην βίαν, αὐτὴν τὴν δέσμευσιν τῆς συνειδήσεως· διότι εἶναι μὲν οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων εὐσυνείδητοι, ἀλλὰ τὸ πολιτικὸν θάρρος, τὴν αὐταπάρνησιν δὲν ἔχει ἕκαστος, ὡς πολλοὶ μὲν εἰσὶ κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοὶ κατὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Καὶ αὐτοῦ τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ μόλις 12 ἐκ τῶν πολλῶν μαθητῶν του ἀνεδέχθησαν τὴν κήρυξιν τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν διάδοσιν τοῦ Θείου Λόγου, μυρία ὑποστάντες δεινά, οἱ δὲ λοιποὶ ἦσαν μυστικοὶ ὀπαδοὶ αὐτοῦ, ἀπεκδεχόμενοι ἐν τῷ κρυπτῷ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀνθρώπινος φύσις δυστυχῶς! Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, προτείνω, ὅτι, διὰ τὴν τιμὴν τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας, καὶ τὴν διατήρησιν τοῦ σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν εἰς τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα τοῦ Κράτους, ὡς καὶ ἀρχόμενος εἶπον, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, καὶ προκειμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἐπρότειναν τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι εἰς τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀπαιτεῖται νὰ διατηρηθῇ ἀκριβέστατα ἡ περὶ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας διάταξις τοῦ

Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ ψηφοφορήσῃ ἕκαστος κατὰ συνείδησιν.

Πρὸς τούτους ἀντιπαρατήρησεν ὁ Κ. Πρόεδρος, εἰπών, μοὶ λέγετε, Κύριοι, νὰ διατηρήσω τὸν Κανονισμὸν, καὶ τὸν ἐφύλαξα, ὡς τὸ βλέπετε. Ἀλλ' ὁ Κανονισμὸς ὁρίζει μὲν, ὅτι ἡ ψηφοφορία νὰ γίνηται μυστική, δὲν ἀπαγορεύει ὅμως, ἄντινες τῶν Γερουσιαστῶν θελήσουν νὰ δώσουν τὴν ψῆφόν των φανερὰν. καὶ πολλοὶ πολλάκις ἔδωκαν φανερὰν τὴν ψῆφόν των, καὶ οὐδεὶς τοὺς ἐμπόδισε, καὶ πρὸς τοῦτο ἔχομεν πρόσφατον παράδειγμα. Πρό τινων ἡμερῶν ἐψηφοφορήθη τὸ περὶ συστάσεως τρίτου ἐν Πάτραις Ἐρετείου Νομοσχέδιον, καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνης εἶπε φανερὰ, ὅτι εἶναι ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἔδωκε φανερὰν τὴν λευκὴν ψῆφόν του, καὶ οὐδεὶς τὸν ἐμπόδισε. Διὰ τί λοιπὸν τώρα νὰ ἐμποδισθῇ νὰ δώσῃ φανερὰν τὴν ψῆφόν του ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος ὅστις ἐξ ἡμῶν θέλει;

Μὴ συναινεσάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην τοῦ Κ. Προέδρου, ἐπρότεινέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Θεοχαρόπουλος δὲν δύναται, ὡς γραμματεὺς τῆς Γερουσίας, νὰ διανέμῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ Κανονισμοῦ, τὰς ψήφους εἰς τοὺς προτερχομένους Γερουσιαστὰς εἰς τὴν κάλπην, διότι οὗτος, ὡς εἷς ἐκ τῶν προτεινάντων τὴν προκειμένην περὶ τῆς φανερᾶς ψηφοφορίας πρότασιν, ἔχει ἄμεσον συμφέρον ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεώς του.

Τοῦτον ἀντέκρουσεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Θεοχαρόπουλος, εἰπών ὅτι ὁ Κανονισμὸς τῆς Γερουσίας δὲν ἀπαγορεύει ποσῶς τὸν γραμματέα νὰ διανέμῃ τὰς ψήφους ἐπὶ τῆς ψηφοφορίας τινὸς ζητήματος, τὸ ὁποῖον αὐτὸς προτείνει, οὔτε ἔλαβέ ποτε χώραν τοιοῦτόν τι ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Γερουσίας.

Ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν παρατήρησιν τοῦ Κ. Θεοχαροπούλου.

Μετὰ ταῦτα, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, μυστικῆς γενομένης ψηφοφορίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς ἀρχῆς τῆς προκειμένης περὶ φανερᾶς ψηφοφορίας προτάσεως, ἡ Γερουσία, 41 Γερουσιαστῶν ψηφοφορησάντων, δὲν παρεδέχθη τὴν φανερὰν ψηφοφορίαν διὰ ψήφων 23 κατὰ 18, καὶ οὕτως ἔμειναν ἐν ἰσχύϊ αἱ περὶ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος

Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8, Ἰουλίου 1849 ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Β. Χρηστακόπουλον, κωλυομένου τοῦ Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθησαν, ἀναφοραὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν Α. Λόντου, Ι. Κολοκοτρώνη, καὶ Σ. Παπαλεξοπούλου ἐξαιτουμένων τῶν μὲν δύω πρώτων ἄδειαν ἀπουσίας τριάκοντα ἡμερῶν, τοῦ δὲ τελευταίου τεσσαρακονθήμερον. ἀπερασίσθη δὲ νὰ χορηγηθῇ πρὸς αὐτοὺς ἡ ζητουμένη ἄδεια· ἀκολούθως ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης συνοδεῦον τὸν μερισματικὸν πίνακα τῆς Α. ἐξαμηνίας τοῦ 1849, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξάγεται ὅτι τὸ ἀπονεμόμενον μέρισμα εἰς ἑκάστην μετοχὴν, διὰ τὴν Α'. ἐξαμηνίαν εἶναι δρ. 41 καὶ εἰς ἀποθεματικὸν κερ. 1:60 τὸ ὅλον 42:60, τοῦτέστι πλέον τῶν 8 1/2 τοῖς 0/0 ἐτησίως.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως τῶν εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποβιωσάντων, στρατιωτικῶν, καὶ ναυτικῶν, εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, ἔχουσα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας ἔλαβεν ὑπ'ὄψιν τὸ παρὰ τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως τῶν εἰς τὰ Μητρῶα ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποβιωσάντων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, καὶ ἐπεξεργασθεῖσα αὐτὸ μετὰ πολλῆς σκέψεως, παρετήρησεν, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο σκοπὸν κύριον προτίθεται νὰ κανονίσῃ τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας, ἐφ'οὗ θέλει ἐπεκτείνεσθαι τὸ περὶ οὗ πρόκειται κληρονομικὸν δικαίωμα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ι. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, καὶ τὴν ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 28 Φεβρουαρίου ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γενομένην παρ'αὐτῆς ἀπόφασιν.

Θεωρήσασα δὲ, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συνάδει ἐντελῶς μὲ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ μὲ τοὺς εὐεργετικοὺς σκοποὺς τοῦ Ἔθνους ὑπὲρ τῶν κληρονόμων τῶν ἀποβιωσάντων ἀγωνιστῶν, παρεδέχθη ταύτην ὁμοροώνως.

Προχωρήσασα ἑπομένως εἰς τὰ καθέκαστα, παρεδέχθη τὸ Α. ἄρθρον, ὅπως ἔχει, προσθέσασα μόνον ἐν τῷ τέλει αὐτοῦ τὰ ἀκόλουθα· «Ἐν περιπτώσει δὲ ἀποβιώσεως τινὸς τῶν ἀδελφῶν, εἰς τὰ τέκνα του.»

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην ταύτην πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων διενέξεων· διότι εἶναι πιθανὸν νὰ ἀποθάνῃ τις τῶν ἀδελφῶν πρὸ τῆς παραχωρήσεως τῆς προικοδοτήσεως, καὶ ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ νὰ ἀποκλεισθῶσι τὰ τέκνα αὐτοῦ τοῦ πατρικοῦ των δικαιώματος, ἐν ᾧ ἂν ἔζη ὁ πατὴρ αὐτῶν, ἤθελεν ἀναντιρρήτως συμμεθέξει τῶν ὠφελημάτων τῆς προικοδοτήσεως ἐπίσης, ὡς καὶ οἱ ἐπιζῶντες ἀδελφοὶ, ἡ ἀδελφαὶ αὐτοῦ.

Παρεδέχθη ὡσαύτως, ὅπως ἔχουσι, τὰ ἄρθρα Β', καὶ Γ'. μὲ τὴν ἀκόλουθον προσθήκην ἐν τῷ τέλει τοῦ τελευταίου Γ'. ἄρθρου, ὑπὸ ἰδιαίτερον ἐδάφιον.

«Ἡ χορηγουμένη πρὸς τὰς ἀνωτέρω χήρας καὶ ὀρφανὰ σύν» ταξις θέλει παύσει τότε, ὅταν τοῖς παραχωρηθῶσι τὰ προικο» δοτικὰ γραμμάτια.»

Ἡ διάταξις αὕτη ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὸν φιλάνθρωπον σκοπὸν τοῦ ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς συνταξιούχους ἀπὸ τὴν ζημίαν, εἰς ἣν δύνανται νὰ ὑποκύψωσι στερούμενοι τῆς μηνιαίας συντάξεώς των ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποφασισθῇ ἡ προικοδότησις αὐτῶν μέχρι τῆς εἰς αὐτοὺς παραχωρήσεως τῶν προικοδοτικῶν γραμματίων των.

Τὸ Δ'. ἄρθρον ἐθεώρησε πάντῃ περιττὸν ἡ Ἐπιτροπή, ὡς μὴ συνᾴδοντος τοῦ ἐν αὐτῷ περιεχομένου μὲ τὰς διατάξεις τοῦ Ἱ. Ψηφίσματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καὶ ὡς δυναμένου νὰ ἐπιφέρῃ περιπλοκὰς καὶ δυσχερείας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐθνικῶν ἀποφάσεων· διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου ἐξάλειψίν του.

Τὰ ἄρθρα Ε'. καὶ Ϛ'. τοῦ Νομοσχεδίου μεταποιούμενα εἰς Δ'. καὶ Ε'. κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεως, παρεδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Συσταίνουσα ἑπομένως ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, κατὰ τὰς ἀνωτέρω τροποποιήσεις, κρίνει χρέος της ν' ἀναφέρῃ εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα τῆς Γερουσίας, ὅτι, καθ' ἃς ἔλαβε πληροφορίας, ἐπιξελθοῦσα τὰ διάφορα Μητρῶα, ὑπάρχουσι μὲν εἰς αὐτὰ κατατεταγμένοι καὶ πολλοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν τῶν ἐν τῷ διαστήματι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος πεσόντων τε καὶ ἀποθιωσάντων, ἀλλ' οὗτοι ἔμειναν ἀβαθμολόγητοι, ὡς μὴ ὄντες εἰς τὴν ζωήν, καθ' ὃν καιρὸν αἱ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ μνημονευόμεναι Ἐπιτροπαὶ ἐνησχολοῦντο εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν ἐκδουλεύσεων, προσδιορίζουσαι τὸν βαθμὸν ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀγωνιστῶν. Ὑπάρχουσιν ὡσαύτως κατατεταγμένοι μὲν εἰς τὰ διάφορα Μητρῶα, ἀλλ' ἀβαθμολόγητοι μείναντες, καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ζώντων Στρατιωτικῶν τε καὶ Ναυτικῶν. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἄδικον νὰ στερηθῶσι τοῦ δικαιώματος τῆς προικοδοτήσεως τόσον οἱ κληρονόμοι τῶν ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι πεσόντων καὶ ἀποθιωσάντων, ὅσον καὶ οἱ ζῶντες ἔτι καὶ μὴ βαθμολογηθέντες ἀγωνισταί, ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτῶν, καθ' ὅσον μάλιστα τινὲς ἐκ τῶν τελευταίων ἔλαβαν κατ' ἐξαίρεσιν τὴν προικοδότησίν των, ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει χρέος της νὰ προκαλέσῃ τὴν πρόνοιαν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῶσι θερμῶς εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τούτων τὰ ἀναντίῤῥητα δίκαια, συμφώνως μὲ τὰς ἀποφάσεις τῶν Ἐθνικῶν Συνελεύσεων, καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἱ. Ψηφίσματος, τοῦ

ὁποίου τὴν ἐκτέλεσιν προτίθεται τὸ ὑπὸ τὴν ἀνάκρισιν τοῦ Σώματος ὑποβληθὲν ἤδη Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰουλίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Θεοχαρόπουλος — Α. Μαυρογένης
Γιαν. Σταΐκος — Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης
Χαρίλ. Παππαπολίτης.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῇ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη· τὴν δὲ πρόσοχὴ δευτέραν νὰ συζητηθῇ. Μετὰ τοῦτο ἀνέγνωσεν ὁ Κ. Γραμματεὺς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν ὡς ἕπεται.

Ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπήσασα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐρεξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1) Ἀναφορὰν ἀπὸ 12 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθμὸν 100 τῆς Μοναχῆς Εὐθυμίας ἐκ Σεβαστουπόλεως τῆς Ῥωσσίας, ἥτις ἐλθοῦσα ἐνταῦθα, ὡς ἀναφέρει, πρὸς εὕρεσιν τινὸς ἀδελφοῦ της, καὶ μὴ ἐπιτυχοῦσα αὐτόν, ἐξαιτεῖται νὰ τῇ χορηγηθῶσι τὰ διὰ τὴν ἐπιστροφήν της ἀπαιτούμενα ἔξοδα, τῶν ὁποίων στερεῖται.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

2) Ἀναφορὰν ἀπὸ 24 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 112, τῆς χήρας Μαρίας Θεοφίλη Δημητρίου ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Λακεδαίμονος, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, ἀποθιώσαντος ἕνεκα τῶν πληγῶν τὰς ὁποίας ἔλαβε μαχόμενος ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος, ἐξαιτεῖται νὰ προικοδοτηθῇ ἡ μεγαλητέρα τῶν τριῶν θυγατέρων της, οὖσα ἤδη εἰς ἡλικίαν γάμου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

3) Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Ἀπριλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 117 τοῦ Διονυσίου Φακλῆ Ἱεροκήρυκος καὶ Πνευματικοῦ, ἐπικαλουμένου τὴν συνδρομὴν τῆς Γερουσίας περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὸν ἑκατονταδράχμου μηνιαίας συντάξεως, ἕνεκα τοῦ γήρατος, καὶ τῶν ἠθικῶν καὶ ψυχικῶν ὠφελειῶν, ἃς ἐπήνεγκεν εἰς τοὺς κατοίκους Ἀργολίδος καὶ Ἀκαρνανοαιτωλίας, ὅπου ἐχρημάτισε Πνευματικὸς καὶ Ἱεροκήρυξ.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

4) Ἀναφορὰν ἀπὸ 23 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθμ. 118 τοῦ Α. Μαλανδρίνου ἐμπόρου, δι' ἧς παραπονούμενος κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς τὴν ὁποίαν ὁ ἐπιστάτης τοῦ Τελωνείου Πειραιῶς ἐνεργεῖ ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἀριθμ. 31 τοῦ περὶ Τελωνείων Νόμου, διορίζων ὡς ἐκτιμητὰς τοὺς ὑπαλλήλους του ἐν περιπτώσει διαφωνίας, ἐξαιτεῖται ὅπως ἡ Γερουσία δώσῃ εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ῥητὴν ἐξήγησιν, διὰ τὸ τέλος τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

5) Ἀναφορὰν ἀπὸ 3 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 131 τοῦ Π. Σοφιανοπούλου, δι' ἧς προσφέρει 500 ἀντίτυπα τοῦ περὶ Χολέρας Συγγράμματός του, ἀνὰ μίαν δραχμὴν ἕκαστον, καὶ προτρέπει τὴν Γερουσίαν νὰ τὰ ἀγοράσῃ καὶ νὰ τὰ διανείμῃ εἰς τοὺς Δήμους τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ κατὰ πλειοψηφίαν νὰ ἀγορασθῶσι 300 ἀντίτυπα καὶ νὰ σταλῶσιν εἰς τοὺς Δήμους τοῦ Κράτους.

6) Ἀναφορὰν ἀπὸ 3 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 132 τῆς Πετροῦς Σαλκιμανοῦ ἐκ Λεονταρίου, δι' ἧς ἐκθέτουσα τὰς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις τοῦ Συζύγου της, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον αὔξησιν τῆς χορηγουμένης αὐτῇ ἀκαθαρίστου μηνιαίας συντάξεως, μεθόλως ἀνταποκρινομένης εἰς τὰ δίκαια αὐτῆς καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

7) Ἀναφορὰν ἀπὸ 11 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθμ. 157 τοῦ Χαραλάμπους Φάσσου, δι' ἧς ἐκθέτων τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις τῆς οἰκογενείας του, καὶ τὴν ἐκ λῃστρικῆς συμμορίας διαρπαγὴν ἅπασης τῆς περιουσίας του ἐν Σωποτῷ τῶν Καλαβρύτων, ἐξαιτεῖται χρηματικήν τινα βοήθειαν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἐμπορικόν του στάδιον.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

8) Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 154 τῆς Κανέλλας Παπαευθυμίου Πολυχρονοπούλου, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς εἰς τὸν ἀγῶνα στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, πεσόντος εἰς τὴν ἐν Γρικόρροις μάχην κατὰ τοῦ Ἰμβραὴμ Πασσᾶ, ἐξαιτεῖται χρηματικήν τινα βοήθειαν διὰ τὰς ὀρφανὰς θυγατέρας της.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

9) Ἀναφορὰν ἀπὸ 10 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 161 κατοίκων τινῶν καὶ δημοτῶν Λαμίας, παραπονουμένων κατὰ τῶν ἐκεῖ πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν, ὡς παραβιασασῶν τὰς οἰκίας των, διὰ κατοίκων ἐρεύνης, ἐναντίον τῆς περὶ ταύτης διατάξεως τοῦ Συντάγματος ἐνεργηθείσης.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων καὶ ἐνεργήσῃ τὰ κατὰ Νόμον.

10) Ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 164 τῆς χήρας Ζαπρείρας Σωρρούσου Μουμουντζοπούλου, ἐξαιτουμένης τὴν προικοδότησιν τῶν δύο θυγατέρων της, καὶ τὰ τροφεῖα ἑαυτῆς, χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα θυσιῶν τοῦ Συζύγου της ἀπαγχονισθέντος ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Ἰουλίου 1849.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Δ. Κανελλόπουλος
Σπ. Παπαλεξόπουλος.
Α. Μοναρχίδης.
Δρ. Μανσόλας.
Ν. Πουτρόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τῆς ἐπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Μ. Χρυσόγελος.
Σ. Θεοχαρόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9, Ἰουλίου 1849, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν μετὰ ταῦτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Ψύλλα καὶ Σ. Θεοχαροπούλου, ἐξαιτουμένου τοῦ μὲν πρώτου τριακονθήμερον, τοῦ δὲ δευτέρου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἐνέκρινε νὰ χορηγηθῶσιν αἱ ζητούμεναι ἄδειαι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους, ἐὰν προηγουμένως ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα τριάκοντα Γερουσιασταὶ κατὰ τὰ προαποφασισμένα.

Ἀκολούθως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὰ ἑπόμενα τέσσαρα Νομοσχέδια καὶ τὰς αἰτιολογικὰς αὐτῶν ἐκθέσεις.

1) Περὶ ἐπιβολῆς φόρων καὶ χορηγήσεως δανείου δρ. 30,000 εἰς κατασκευὴν προκυμαίας ἐν Σύρῳ, 2) περὶ χορηγήσεως δανείου δραχ. 6,000 εἰς τὸν βιομήχανον Π. Στερόπουλον, πρὸς σύστασιν μεταξοβραντείου, 3) περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ, καὶ 4) περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου, ἔχοντα, ὡς ἑπεται.

Ἔκθεσις τοῦ πρὸς κατασκευὴν προκυμαίας εἰς Σύρον Νομοσχεδίου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρου προκυμαίας εἰς Σύρον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συνυποβαλλομένων πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου γενομένων συζητήσεων.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, οὗτοι ἐν ἐκτάσει διαλαμβάνονται ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτομεν ὧδε.

Ἀθῆναι, τὴν 8 Ἰουλίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον γενόμενον παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν, θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Περὶ ἐπιβολῆς φόρου προκυμαίας εἰς Σύρον.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1.

Τὰ ἐν τῷ λιμένι τῆς Ἑρμουπόλεως προσορμιζόμενα πλοῖα ὑποβάλλονται εἰς πληρωμὴν δικαιώματος προκυμαίας ἴσον μὲ τὸ εἰσπραττόμενον δικαίωμα ὅρμου, ἀδείας ἀναχωρήσεως, καὶ δικαιώματος φάρου, συμφώνως μὲ τὸ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1834 περὶ λιμενικῶν δικαιωμάτων Β. Διάταγμα.

Ἡ εἴσπραξις θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τοῦ ἐπιγράτου τοῦ τελωνείου Σύρου ἐπὶ ἀμοιβῇ 2 τοῖς 0/0 τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ κατὰ τὰς περὶ δημοσίων ὑπολόγων διατάξεις καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Ἑρμουπόλεως.

Τὰ ἐκ τῶν εἰσπράξεων διαθέσιμα χρήματα θέλουν κατατίθεσθαι ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Ἄρθρον 2.

Τὰ ἐντεῦθεν εἰσπραττόμενα θέλουν χρησιμεύσει·

α'. Εἰς κατασκευὴν προκυμαίας πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ λιμένος Ἑρμουπόλεως ἀπὸ τῶν προσβαλλόντων αὐτὸν ἀνατολικομεσημβρινῶν ἀνέμων·

β'. Εἰς ἀνέγερσιν ἑτέρου φάρου·

γ'. Εἰς κάθαρσιν τοῦ λιμένος· καὶ

δ'. Εἰς ἐπισκευὴν τῆς ὑπαρχούσης αἰμασίας.

Ἄρθρον 3.

Ἐκτὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τακτικῶν εἰσοδημάτων θέλει δαπανηθῆ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὁριζομένων ἔργων, τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῶν κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1834 Β. Διατάγματος ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν κατεχόντων τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς πόλεως ἐθνικὰ γήπεδα τὸ ὁποῖον θέλει εἰσπραχθῆ εἰς τέσσαρας ἐτησίας ἴσας δόσεις ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον 4.

Ἡ εἴσπραξις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπιβαλλομένου δικαιώματος θέλει ἐξακολουθῆ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου κεφαλαίου διὰ τὴν ἐντελῆ ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένων ἔργων, ὡς καὶ τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὸ δημόσιον τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον 3 ἄρθρον εἰσπραχθησομένου χρηματικοῦ ποσοῦ ἐκ τῶν κατόχων τῶν ἐπὶ τῆς παραλίας ἐθνικῶν γηπέδων.

Ἄρθρον 5.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν προκειμένων ἔργων θέλει ἐνεργηθῆ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων κανονισμένα, διευθύνονται δὲ ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, συγκειμένης ἐκ δύω μελῶν διοριζομένων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουν ὁρισθῆ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρον 6.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ταχείας ἐνάρξεως τῶν ἔργων θέλουν προκαταβληθῆ ὑπὸ τοῦ δημοσίου δραχμαὶ τριάκοντα χιλιάδες. Τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει ἀποδοθῆ εἰς πέντε ἴσας δόσεις, ἀρχομένας ἓν ἔτος μετὰ τὴν δημοτίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρον 7.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰουλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ περὶ χορηγίας δανείου εἰς τὸν βιομήχανον Π. Στερόπουλον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ἐπεγκρούστης μόνον τὴν ἐξῆς εἰς τὸ ἄρθρ. 1 αὐτοῦ προσθήκην· « ἡ δὲ ἔναρξις τῆς πληρωμῆς θέλει γίνει εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους, ἀφ' ἧς ἡμέρας λάβῃ οὗτος τὰ χρήματα ἀπὸ τὸ δημόσιον, » καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς λέξεως « μεταξουργείου» διὰ τῆς «μεταξοϋφαντείου.» Τὴν προσθήκην δὲ ταύτην θεωροῦσα εὔλογον ἡ Κυβέρνησις, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ. Ὑποβάλλων ἑπομένως τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς, ὡς καὶ ἀντίγραφον τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅπου ἐκτίθενται οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου λόγοι, θεωρῶ περιττὸν νὰ ἀπασχολήσω ὑμᾶς μὲ πᾶσαν περαιτέρω ἀνάπτυξιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰουλίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅπως ἔχει, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸν βιομήχανον Π. Στερόπουλον ἐπὶ ἀξιοχρέῳ ἐγγυήσει, δάνειον ἓξ χιλιάδων δραχμῶν, ἀποδοθησόμενον παρ' αὐτοῦ εἰς τὸ δημόσιον εἰς ὀκτὼ ἴσας δόσεις· ἡ δὲ ἔναρξις τῆς πληρωμῆς θέλει γίνει εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους, ἀφ' ἧς ἡμέρας οὗτος λάβῃ τὰ χρήματα ἀπὸ τὸ δημόσιον.

Ἄρθρον 2. Ὁ εἰρημένος βιομήχανος ὑποχρεοῦται νὰ μεταχειρισθῇ τὸ δάνειον τοῦτο πρὸς σύστασιν μεταξοϋφαντείου εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ δανείου, καὶ νὰ διατηρῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ κατάστημα καθ' ὅλην τὴν πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ δανείου τεθεῖσαν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προθεσμίαν.

Ἀρθ. 3. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ βιομήχανος δὲν ἤθελε συστήσει τὸ μεταξοϋφαντεῖον ἐντὸς τῆς τεθείσης προθεσμίας, ἢ ἤθελε παύσει τῶν ἐργασιῶν του εἰς τὰ ἀκόλουθα ἔτη, εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἀποδώσῃ ἀμέσως τὸ χορηγηθὲν εἰς αὐτὸν δάνειον παρὰ τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν δεδουλευμένων τόκων πρὸς 8 τοῖς 0/0 κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 4. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰουλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

« *Κύριοι!*

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησίν σας, τὸ περὶ ἐπιβολῆς διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον παρουσιασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν ἐψηφίσθη ὑπ' αὐτῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς τροποποιή-

σεως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεώς της.

Οἱ λόγοι οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλων ἀντίγραφον, θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰουλίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅπως ἔχει, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Αἰτωλίας νὰ ἐπιβάλῃ τὰ ἑξῆς διόδια, ἐπὶ τῶν διὰ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ διαβαινόντων.

Α'. Δύω λεπτὰ δι' ἕκαστον ἄτομον, ἐκ τῶν ἐξερχομένων ἢ εἰσερχομένων εἰς Αἰτωλικὸν διὰ μιᾶς τῶν ἀνωτέρω γεφυρῶν.

Β'. Τρία λεπτὰ δι' ἕκαστον, ἐκτὸς διὰ τούτων διαβαινόντων μεγάλων ζώων, καὶ ἓν λεπτὸν δι' ἕκαστον τῶν μικρῶν ζώων.

Ἄρθ. 2. Ἐξαιροῦνται τῆς πληρωμῆς τῶν ἀνωτέρω διοδίων οἱ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως, ὁ στρατὸς καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῦ.

Ἄρθρον 3. Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διοδίων εἰσπραχθησόμενα χρήματα προσδιορίζονται·

α') Εἰς τὴν διὰ λιθίνων θόλων ἀντικατάστασιν τοῦ φθαρέντος ξυλίνου καταστρώματος τῆς ἀνατολικῆς γεφύρας·

β') Εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ὅσων ὀφείλει εἰσέτι ὁ δῆμος εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἐκ τοῦ χορηγηθέντος αὐτῷ δανείου μετὰ τῶν τόκων αὐτοῦ·

γ') Εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν, πρὸς συντήρησιν ἀμφοτέρων τῶν γεφυρῶν.

Ἄρθρον 4. Ἡ εἰσπραξις καὶ ταμίευσις τῶν χρημάτων, ἡ ἐγγαλαβία καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς διαχειρίσεως ἐν γένει, θέλουν ἐνεργηθῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων Νόμου.

Ἄρθρον 5. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλόμενα διόδια θέλουν διαρκέσει ἐπὶ ὀκταετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 6. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἰουλίου 1849

ΟΘΩΝ.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω τὸ περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς τροποποιήσεως καθ' ἃ ἐξάγεται ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεώς της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλων ἀντίγραφον θεωρῶ περιττὸν νὰ ἀπασχολήσω ὑμᾶς μὲ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 8 Ἰουλίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἔχει, παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Τήνου νὰ ἐπιβάλῃ τοὺς ἑξῆς φόρους.

Α'. Πέντε λεπτὰ τὸν κάδδον (τόνον) ἐπὶ τῶν πλοίων κατὰ πᾶσαν προσόρμισιν αὐτῶν εἰς τοὺς λιμένας τοῦ δήμου.

Β'. Ἥμισυ ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς ἐπὶ τῆς ἐξαγομένης μετάξης.

Γ'. Μίαν μὲν δραχμὴν κατὰ κεφαλὴν ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων βοῶν καὶ λοιπῶν μεγάλων ζώων, πεντήκοντα δὲ λεπτὰ ἐπὶ τῶν μόσχων καὶ χοίρων, καὶ δέκα λεπτὰ ἐπὶ τῶν προβάτων καὶ λοιπῶν μικρῶν ζώων.

Ἄρθ. 2. Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω φόρων εἰσπραχθησόμενα χρήματα προσδιορίζονται εἰς τὴν ἐπισκευὴν καὶ τελειοποίησιν τοῦ κατὰ τὸν δῆμον Τήνου λιμένος, σταυροῦ ἐπιλεγομένου, ἔτι δὲ καὶ πρὸς ἀπότισιν τοῦ ἐκ δραχμῶν εἴκοσι πέντε χιλιάδων δανείου τοῦ Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων ἑτέρου τοῦ δημοσίου.

Ἄρθ. 3. Αἱ ἐργασίαι θέλουν διευθύνεσθαι ὑπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς, ἡ δὲ εἴσπραξις καὶ ἡ δαπάνη τῶν εἰρημένων φόρων ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐν Τήνῳ ἐπαρχιακὸν ταμίαν.

Ἄρθ. 4. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους ὁ ταμίας θέλει δίδει τὸν ἀπολογισμὸν τῆς ἐτησίας αὐτοῦ διαχειρίσεως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, αὕτη δὲ δίδει λόγον τῆς διοικήσεώς της κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ δήμων νόμου.

Ἄρθ. 5. Οἱ διὰ τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλόμενοι φόροι ἰσχύουσι μέχρι τέλους τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἐνάτου ἔτους.

Ἄρθ. 6. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἰουλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα κατὰ τὴν ἐλευσομένην Δευτέραν, 11 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὰς πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐφ' ἑκάστου Νομοσχεδίου ἐκθέσεων.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐζήτησατο νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ δώσῃ τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας ἐπὶ τῶν ἑπομένων ἀντικειμένων, ἐχόντων σχέσιν μὲ τὰ καθυποβληθέντα σήμερον τέσσαρα Νομοσχέδια· 1) ἓν τὸ διὰ Νόμου ἐν Πάτραις συσταθὲν Βαμ-

βακοκλωστεῖον, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τοσαῦτα ἐχορηγήθησαν μέσα, δάνειον, γαῖαι, προνόμιον ἀτελείας κτλ. προσδεύῃ, ἢ μὴ, καὶ τίνας μέχρι τοῦδε παρέσχε καρπούς· 2) ἂν ἐπίσης καὶ ἡ κατασκευὴ τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐπεβλήθησαν δημοτικοὶ φόροι προχωρῇ ἢ μὴ, καὶ εἰς ὁποίαν μέχρι τοῦδε κατάστασιν εὑρίσκεται, καὶ 3) ἂν ἐνεργήθῃ ἢ μὴ ἡ σύστασις τῆς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν τεχνῶν ἕδρας τῆς Στενογραφίας, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐψήφισαν νόμον αἱ Βουλαὶ, καὶ ἐχορηγήθησαν τὰ ἀναγκαῖα μέσα· διότι δὲν πρέπει μόνον νὰ χορηγῶμεν τὰ πρὸς σύστασιν τοιούτων ἐπωφελῶν καταστημάτων μέσα, ἀλλὰ καὶ νὰ ζητῶμεν πληροφορίας περὶ τῆς ἐπιτυχίας καὶ προόδου αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ καταναλίσκωνται εἰς μάτην τὰ δημόσια χρήματα.

Ἐπειδὴ δὲν δύναμαι ἐκ τοῦ προχείρου σήμερον, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, νὰ δώσω τὰς ζητουμένας πληροφορίας ἀκριβῶς, πρὶν ἢ ζητήσω καὶ συλλέξω αὐτὰς διὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, διὰ ν' ἀπαντήσω ἐν γνώσει, διὰ τοῦτο ἐπιφυλάττομαι εἰς ἄλλην τινὰ Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας νὰ δώσω εἰς τὸ Σῶμα τὰς ὁποίας ἀπαιτεῖ πληροφορίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας, ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως τῶν ἀποβιωσάντων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγαλος.

Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 11 Ἰουλίου 1849. ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μαθεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως τῶν ἀποβιωσάντων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως ἡ τε ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ τὸ Νομοσχέδιον αὐτό.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, μόλις ἔλαβον, εἶπεν, ὑπ' ὄψιν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἀμέσως ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ διασκεφθῶ ἐπὶ τῶν ψηφισμάτων **5**, **10** καὶ **11** τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς **3** Σεπτεμβρίου· ἐκ δὲ τῆς διασκέψεως ταύτης μοὶ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ψηφίσωμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, πρὶν ἢ ἐκτελεσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ **5** ψηφίσματος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπορρέουν τὸ **10** καὶ **11** ψήφισμα. Τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ψηφισμάτων τούτων ἀνέθεσεν ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν στρατιωτικῶς καὶ πολιτικῶς ἀγωνισθέντων κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἐκδουλεύσεων ἑκάστου, καὶ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἀπονεμηθέντων βαθμῶν ἢ ἀποζημιώσεων ἢ παραχωρήσεων ἀπέναντι τῶν δικαιωμάτων τούτων πρὸς ἀποφυγὴν πάσης καταχρήσεως, λαβούσης κατὰ τὸ παρελθὸν χώραν.

Ὅτι δὲ ἡ θέλησις τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως εἶναι τοιαύτη, ἐξάγεται ἐκ τοῦ διασκεπτικοῦ καὶ διατακτικοῦ μέρους τοῦ εἰρημένου **5** ψηφίσματος, τὸ ὁποῖον ἀρκεῖ ν' ἀναγνώσετε, Κύριοι, καὶ θέλετε εὑρεθῆ εἰς τὴν αὐτὴν μὲ ἐμὲ ἀμφιβολίαν.

Μολονότι ἐκτιμῶ, Κύριοι, τοὺς ἀγῶνας τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους στρατιωτικῶς ἀγωνισθέντων, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ μὴ σεβασθῶ καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτικῶς ὑπηρετησάντων, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐθέσπισε νὰ δοθῶσι πραγματικὰ δείγματα εὐγνωμοσύνης, ἐφαρμοζομένης καὶ ἐπὶ τούτων τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν στρατιωτικῶν Νόμου. Ὅλοι ἐν γένει οἱ Ἕλληνες ὑπηρέτησαν πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, ἀναλόγως τῆς δυνάμεώς των, καὶ ὅλοι ἔχουσι δικαιώματα εἰς ἀποζημιώσεις καὶ ἀμοιβὰς, κατὰ τὸ μέτρον τῶν ἐκδουλεύσεών του ἑκάστου.

Ἐὰν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δώσωμεν τὴν ἀνήκουσαν ἀμοιβὴν εἰς μέρος ἀγωνιστῶν δι' ἐθνικῶν γαιῶν, αἱ ὑπο-

λειπόμεναι δὲν θέλουσι βεβαίως ἐξαρκέσει εἰς τὰς ἀποζημιώσεις καὶ ἀμοιβὰς τῶν λοιπῶν, ὅταν ἐκκαθαρισθῶσι καὶ τὰ δικαιώματα τούτων.

Οὔτε ἀπὸ πνεῦμα ἰδιοτελείας, οὔτε ἀπὸ πλάγιον ἄλλον σκοπὸν κινούμενος ἔφερα εἰς τὸ μέσον τὴν πρότασιν ταύτην, ἀλλὰ ἀπὸ μόνον τὸ αἴσθημα τῆς δικαιοσύνης, ἥτις πρέπει νὰ τηρηθῇ εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ἀγωνισθέντων, ἀναλόγως τῶν θυσιῶν καὶ ἐκδουλεύσεων ἑκάστου. Διὰ τοῦτο εἶμαι γνώμης, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρὶν ἢ ἐκτελεσθῶσι προηγουμένως αἱ διατάξεις τοῦ **5** ψηφίσματος, ὅπερ, ἀρχόμενος, εἶπον.

Πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐνιστάμενος, οὐδεμιᾶς, εἶπεν, ἀναπευδῆς χρήζει ἡ πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, διότι ῥητῶς καὶ σαφῶς τὸ μὲν **5** ψήφισμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἀναφέρει περὶ τῆς ἐξακριβώσεως τῶν ἐχόντων δικαιώματα καὶ ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων, ὅσαι δὲν ἐξηκριβώθησαν, καὶ δὲν ἐλήφθησαν εἰσέτι ὑπ' ὄψιν, καὶ περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἄχρι τοῦδε δοθεισῶν ἀποζημιώσεων, περὶ ὧν ὁποίων ἤδη δὲν πρόκειται· τὸ δὲ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ἀφορᾷ μόνον κεκτημένα καὶ ἀνεγνωρισμένα δικαιώματα στρατιωτικῶν ἀποβιωσάντων, καὶ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ διάφορα μητρῶα, τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, καθ' οὓς θέλουσιν ὁρίσει βαθμοὺς συγγενείας τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Ἐκ τοῦ μετ' οὐ πολὺ δὲ εἰσαχθησομένου Νομοθετικοῦ Σώματος, περὶ Νομοσχεδίου, κατ' αἴτησιν τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων, περὶ συντάξεων τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγωνισθέντων, λαβὼν ἀφορμὴν τὸ Ὑπουργεῖον, διεσκέφθη σήμερον καὶ περὶ τῆς προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ ἐλπίζει νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ τὴν εἰς τὸ **5** ψήφισμα ἀναφερομένην θέλησιν καὶ ἀπόφασιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου παρατηρῶ καὶ πάλιν εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ **5** ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ἤτοι περὶ ἀπονομῆς δικαιωμάτων εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς συνεισενεγκόντας καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον εἰς τὸν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγῶνα, ἀλλὰ περὶ τοῦ **10** ψηφίσματος, ἤτοι περὶ ἀπονομῆς ἀποκτημένου δικαιώματος παρὰ τοῦ ἀποβιώσαντος εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ.

Τὸ **5** ψήφισμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, εἰς τὸ ὁποῖον στηρίζεται ὁ πρῶτος ἀγορεύσας, ἀναγνωρίζει μὲν

ὅτι ἔχουν δικαιώματα εἰς ἀποζημιώσεις καὶ ἀμοιβὰς οἱ ὁπωσδήποτε συντελέσαντες εἰς τὸν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγῶνα, ἀλλ' ἀπαιτεῖ ὁ § 2, νὰ ἐξακριβωθῶσι προηγουμένως, καὶ νὰ ἐκκαθαρισθῶσι τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἀποζημιώσεων ἀπὸ ἐπίτηδες ἐπιτροπὴν, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ ὁρισθῶσι διὰ Νόμου τὰ μέσα καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ψηφίσματος.

Ἡ ἐξακρίβωσις αὕτη, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς στρατιωτικούς, ἐνηργήθη ἤδη καὶ ἐνεγράφησαν εἰς τὰ διάφορα μητρῶα μὲ βαθμὸν πραγματικὸν, οἱ ὁποῖοι καὶ ἔλαβον τὰ γραμμάτια τῆς ἀνηκούσης μισθοδοσίας των ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου (1 Ἰουνίου) 1838 Γ. Β. Διατάγματος, δὲν μένουν παρὰ ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον, καὶ τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα ὑπάρχουν εἰς τὰ μητρῶα, εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ὁποίων πρόκειται νὰ δοθῇ τὸ γραμμάτιον τῆς ἀντιμισθίας τῶν βαθμῶν των, καθ' οὓς ἤθελαν ἀρίσει τρόπον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ψηφίσματος.

Τὰ δικαιώματά λοιπὸν τῶν στρατιωτικῶν τούτων εἶναι ἐξηκριβωμένα καὶ ἀνεγνωρισμένα καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, καὶ τὴν ἀπόδοσιν τούτων ἀνέθεσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ 10 ψήφισμα, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀνισοσίευσιν τοῦ Συντάγματος, ἄνευ ἀναβολῆς· ἄλλως τὸ 10 ψήφισμα ἤθελεν εὑρεθῇ εἰς ἀντίφασιν μὲ τὸ 5, ἐὰν ἀπῃτεῖτο προηγουμένως ἡ ἐξακρίβωσις τῶν δικαιωμάτων τῶν στρατιωτικῶν τούτων, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν τάξεων τῶν ἐν τῷ 5 ψηφίσματι. Ἀναγνώσατε, Κύριοι, τὸν § 1 τοῦ 10 ψηφίσματος, καὶ θέλετε πεισθῇ εἰς τοὺς λόγους μου.

Δὲν μένει λοιπὸν παρὰ νὰ ὁρισθῇ παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων εἰς ποίους ἐκ τῶν συγγενῶν, καὶ μέχρι τίνος βαθμοῦ θέλουν ἀπονεμηθῇ τὰ δικαιώματα τῶν ἀποθανόντων στρατιωτικῶν, τῶν καταστεταγμένων εἰς τὰ μητρῶα μὲ πραγματικὸν βαθμόν.

Δὲν πρόκειται σήμερον, ἐπέρασεν ἄλλος, περὶ τοῦ 5 ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ἀλλὰ περὶ τετελεσμένου ἤδη πράγματος, ἤτοι περὶ ἀποκτημένων δικαιωμάτων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ μητρῶα στρατιωτικῶν, τῶν ὁποίων πρόκειται ἤδη νὰ ὁρίσωμεν ποῖοι εἶναι οἱ νόμιμοι κληρονόμοι, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως.

Οὔτε οἱ προαγορεύσαντες ΚΚ. Γερουσιασταὶ, οὔτε ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ἕτερος, ἐνόησαν καλῶς τὸ 5

ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως, καὶ ὡς ἐκ τούτου μόνον εἰς τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα περιεστράφησαν ἅπαντες, ἐν ᾧ ἀπ' ἐναντίας μεγίστην ἔχει συνάφειαν καὶ σχέσιν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον μὲ τὰς διατάξεις τοῦ 5 ψηφίσματος· διότι, ἂν γενῇ δεκτὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, δὲν θέλουσιν ἀποζημιωθῇ πολλοὶ, τῶν ὁποίων εἰσὶν ἀκόμη ἐκκρεμῆ τὰ δικαιώματα· τίς θέλει μᾶς βεβαιώσει, ὅτι εἷς τινας μὲν ἐδόθησαν καταχρηστικῶς βαθμοὶ, εἰς ἄλλους δὲ δὲν ἐδόθησαν οἱ ἀνάλογοι; τίς θέλει μᾶς βεβαιώσει ἐπίσης, ὅτι ἀμφιβόλων εἰσέτι ὄντων τῶν δικαιωμάτων, ἄλλοι μὲν ἀπεζημιώθησαν καταχρηστικῶς, ἄλλοι δὲ δὲν ἐδικαιώθησαν πρασηκόντως; τὰς καταχρήσεις ταύτας θεωρήσασα ἡ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐψήφισεν διὰ τοῦ 5 αὐτῆς Ψηφίσματος νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ καὶ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐχόντων, κατὰ τὰς Ἐθνικὰς ἀποφάσεις, ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων, καὶ πρὸς ἔλεγξιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν μέχρι τοῦδε δοθεισῶν· σέβομαι τὰ δικαιώματα τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει· ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπῆρξε κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἰδιαιτέρα τάξις στρατιωτῶν, ἀλλ' ἅπαντες ἐπολέμησαν κατὰ δύναμιν, καὶ συνεισέφερεν ἕκαστος διαφοροτρόπως εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα· διὰ ταῦτα προτείνω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρὶν ἢ, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως, ἐκκαμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ 5 ψηφίσματος, ἤτοι πρὶν ἐξακριβωθῶσι τὰ δικαιώματα, καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ἐχόντων ἀπαιτήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ μὲν ἐδικαιώθησαν, οἱ δὲ ἀντεμείρθησαν ἐχι ἀναλόγως, καὶ ἄλλοι παρημελήθησαν παντελῶς.

Ἐπειδὴ δὲν ἐνόησε καλῶς ὁ προαγορεύσας, ἀντέταξεν ἄλλος τῶν προλαλησάντων, τὴν διάταξιν τοῦ 5 ψηφίσματος, διὰ τοῦτο ἐσύγχυσεν αὐτὴν μὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· διότι ἐκεῖνο μὲν ἀναφέρει τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ ἔλεγξιν τῶν δικαιωμάτων τῶν μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ μητρῶα, τοῦτο δὲ, τὴν ἀπονομὴν τῶν δικαιωμάτων τῶν εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποθανόντων ἀγωνιστῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν.

Παρατηρήσαντος τινὸς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰσάγεται πρὸς ἐκτέλεσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ 10 καὶ οὐχὶ τοῦ 5 ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ἤτοι μεταγενεστέρας καὶ οὐχὶ προγενεστέρας ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως, ἐπέρασεν ἄλλος, ὅτι τὴν πρόταστν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος θεωρεῖ λογικὴν καὶ ὀρθὴν, ὡς ἔχοντος ἄμεσον σχέσιν τοῦ Ε' ψηφίσματος μὲ τὸ Α' τῆς Συνελεύσεως· διότι ἡ Ἐθνικὴ Συνέ-

λευσις δὲν ὁρίζει εἰς τὸ Ε' ψήφισμα μόνον δι' ἐκείνους, οἵτινες δὲν εἶναι ποσῶς ἐγγεγραμμένοι εἰς τὰ μητρῶα, ἀλλὰ καὶ δι' ὅσους ἐβαθμολογήθησαν· ὡς ἐκ τούτου μάλιστα ἐψήφισεν αὕτη ὡς πρώτιστον χρέος τῆς Κυβερνήσεως, τὴν ἐξέλεγξιν τῶν γενομένων καταχρήσεων, καὶ ὥρισε νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀγωνιστῶν· διὰ νὰ προκύψῃ δὲ τὸ ἀπαιτούμενον ἀποτέλεσμα ἐκ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θέλω ἐκθέσει ἐν συνόψει καὶ διηγηματικῶς ὀλίγα τινά, καὶ μετὰ ταῦτα θέλω ἐξετάσει κατὰ πόσον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ τοῦτο.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ὡς μὴ ὑπάρχον αὐτόνομον, δὲν εἶχε καὶ ἰδιαίτερον στρατιωτικὸν Σῶμα, ἐξαιρουμένων ὀλίγων, ὅσοι εἴτε ἀπὸ ἐγχώρια περιστατικὰ, εἴτε ἀπὸ καταπιέσεις τῶν ὀθωμανῶν παρακινούμενοι μετήρχοντο τὸν στρατιωτικὸν βίον, ἀπομεμακρυσμένοι πάντοτε ἀπὸ τὴν κοινωνίαν· ὡς ἐκ τούτου ἅπαντες ὡς εἰς σταυροφορίαν ἔβραζαν τὰ ὅπλα κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, ὅλοι ἐπολέμησαν εἰς τὸν ἄνισον ἐκεῖνον πόλεμον, καὶ ἕκαστος συνεισέφερεν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον κατὰ δύναμιν· ὅσοι δὲ ἠνδραγάθησαν ὡς ἀρχηγοὶ σωμάτων, ἢ κατὰ ξηρὰν ἢ κατὰ θάλασσαν, οὗτοι μόνοι ἀνεδείχθησαν. Μετὰ δὲ τὴν ἄριξιν τοῦ ἀοιδίμου Καποδιστρίου ἔμεινεν ἓν Σῶμα στρατιωτικὸν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰς οἰκιακάς των ὑποθέσεις, ἢ εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον· ἔπειτα ἐλθοῦσα ἡ ἀντιβασιλεία, καὶ θεωρήσασα, ὅτι διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ ἡσυχίαν τοῦ Κράτους εἶναι ἐπάναγκες νὰ ὑπάρχῃ τακτικὸς στρατὸς, συνέστησε μὲν τοῦτον, διώρισε δὲ καὶ ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἐκδουλεύσεις ἑκάστου τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ ἀνταμείψῃ αὐτοὺς ἀναλόγως τῶν ἐκδουλεύσεών των, διὰ τοῦ ἀνήκοντος βαθμοῦ, καὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἀποζημιώσεως· ἂν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐνέργησεν ἐντὸς τῶν διαγραφέντων ὅρων τοῦ περὶ συστάσεως αὐτῆς Β. Διατάγματος, οὐχ' ἧττον ὅμως ἐγένοντο πολλὰ παράπονα ὑπὸ διαφόρων ἀγωνιστῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου διωρίσθησαν μετὰ ταῦτα διάφοροι ἐπιτροπαὶ ἀλλεπαλλήλως, αἵτινες ἐβαθμολόγησαν ἱκανὸν ἀριθμὸν ἀγωνιστῶν.

Ἐπειδὴ δὲ πολὺς ἐγένετο ὁ τῶν ἀγωνιστῶν ἀριθμὸς, ἐξεδόθη κατὰ τὸ ἔτος 1837 Νόμος, καθ' ὃν πολλοὶ μὲν παρητήθησαν, ἐκόντες ἄκοντας λαβόντες τὸν ἀνήκοντα στρατιωτικὸν βαθμὸν καὶ τὴν ἀνάλογον ἀποζημίωσίν των, ἄλλοι δὲ ἠκολούθησαν τὸ στρατιωτικὸν στάδιον.

Ἀλλ' ἅμα τινὲς ἔλαβον τὸν στρατιωτικὸν βαθμὸν καὶ τὴν ἀποζημίωσίν των, δὲν περιωρίσθησαν μόνον εἰς τοῦτο, ἀλλ' εἰσῆλθον καὶ εἰς τὸ πολιτικὸν στάδιον, ἔλαβον ὑπηρεσίαν πολιτικὴν, ἀποκλείσαντες ἄλλους τινὰς, χωρὶς τοὐλάχιστον νὰ ἀφήσουν νὰ παρέλθουν τὰ ἓξ ἔτη, τῶν ὁποίων κατὰ τὸν Νόμον ἐκεῖνον, ἔλαβον προπληρωτέαν τὴν ἀντιμισθίαντων· ὥστε, ἕνεκα τούτων, μία τάξις ἀνθρώπων ἠδικήθη, ἄλλη δὲ ἀπεκλείσθη, καὶ δὲν ἔμεινε καὶ δι' αὐτὴν στάδιον· καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς δὲ πρὸς τὸ Ε' ψήφισμα, τίς δύναται νὰ μὲ βεβαιώσῃ ὅτι θέλει ἐνεργηθῇ τοῦτο ἀγογγύστως καὶ δικαίως; τίς πιστεύει, ὅτι ἡ συστηθησομένη ἐπιτροπὴ θέλει ἐξελέγξει ἀκριβῶς τὰ δικαιώματα ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀγωνιστῶν, ἄλλους μὲν βαθμολογοῦσα προσηκόντως, ἄλλων δὲ ἀφαιροῦσα τοὺς βαθμοὺς ὡς μὴ δικαίως δεδομένους; τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ὄντα πολλὰ τούτων μέλη καὶ τῶν προηγηθεισῶν ἐπιτροπῶν θὰ ἀνατρέψουν ὅσα πρότερον ἀπεφάσισαν; θὰ προσβάλλουν αὐτὰ ἑαυτὰ, ὅσα ἐκ τούτων ἀδίκως ἐβαθμολογήθησαν πρότερον; ὅσον εὐχερὴς θεωρεῖται ἡ σύστασις τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης κατὰ τὸ Ε' ψήφισμα, τοσοῦτον δύσκολος εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἀκριβὴς ἐνέργεια αὐτοῦ· ἐκτελεσθέντος δὲ τοῦ Γ' ψηφίσματος ποία ἔσται ἡ τοῦ Ε' ψηφίσματος ὠφέλεια; ἐκτὸς δὲ τούτου, δὲν πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ τὸ ΙΑ' ψήφισμα τὸ ἀφορῶν τοὺς πολιτικῶς ὑπηρετήσαντας τὴν πατρίδα; ταὐτοχρόνως ὅθεν πρέπει νὰ ἐκτελεσθοῦν ὅλα ταῦτα τὰ ψηφίσματα, πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων.

Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον χρήζει μεγάλης προσοχῆς καὶ ἐμβριθοῦς μελέτης, μήπως ἐκτελοῦντες τὸ ἓν ψήφισμα, ἀνατρέψωμεν τὸ ἕτερον, διὰ τοῦτο προτείνω τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω συζητήσεως εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, διὰ νὰ διασκεφθῶμεν μετὰ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, καὶ φέρωμεν καλὸν ἀποτέλεσμα.

Δὲν πρόκειται σήμερον, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, περὶ βαθμολογιῶν τῶν ἀγωνιστῶν, ἀλλὰ περὶ κληρονομικοῦ δικαιώματος ἀποκτημένου καὶ παραχωρημένου· πρόκειται νὰ μεταδῶσι τὰ ἐκδοθέντα ἤδη γραμμάτια τῆς προικοδοτήσεως ὑπὸ διαφόρων Ὑπουργῶν, εἰς τοὺς συγγενεῖς τῶν ἀγωνιστῶν ἐκείνων, ὅσοι πρὶν ἢ λάβωσι ταῦτα ἀπεβίωσαν· ἐνδέχεται ἐξ αὐτῶν τῶν γραμματίων νὰ ὑπάρχωσι καὶ τινα κακῶς δεδομένα διὰ τοὺς ἀναξίως βαθμολογηθέντας τὰ ὁποῖα ἤδη καὶ ἐξηργυρώθησαν, τότε τί μέλλει γενέσεσθαι; πῶς τολμῶ

ἐγὼ ν' ἀνατρέψω πράγματα προαποφασισμένα δι' ἐπιτροπῶν, καὶ διαταγμάτων, καὶ νὰ ἀκυρώσω ἀποφάσεις τῶν προκατόχων μου; ἐπειδὴ δὲ δὲν δυνάμεθα ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἀνταμείψωμεν, κατὰ τὸ Ε' ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως, ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἀγωνιστάς, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ ἀφαιρέσωμεν καὶ τὰ ἤδη δεδομένα εἰς τινας ἐξ αὐτῶν; εἰς ποίους λοιπὸν θέλετε νὰ δώσωμεν τὰ χρήματα ἐκείνων, ὅσοι ἀπεβίωσαν; δὲν εἶναι ἄδικον καὶ ἀπάνθρωπον νὰ τὰ ἁρπάσῃ ἡ Κυβέρνησις, ἐν ᾧ αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τούτων γυμνητεύουσι καὶ λιμοττουσιν; ὅστις δὲν κάμνει τινὰ ἀρχήν, ποτὲ δὲν ῥθάνει εἰς τὸ τέλος. Τὸ Ὑπουργεῖον, Κύριοι, σεβόμενον τὰς Ἐθνικὰς ἀποφάσεις θρησκευτικῶς, ἐπρότεινε συμφώνως μὲ τὸ Γ' ψήφισμα, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπιφυλαττόμενον νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ τὰς λοιπὰς ἀποφάσεις τῆς Συνελεύσεως· ἂν δὲ μέχρι τοῦδε δὲν εἰσήγαγε περὶ ἀμοιβῆς ὅλων ἐν γένει τῶν ἠδικημένων ἀγωνιστῶν Νομοσχέδιον, δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος νὰ προτείνῃ τοῦτο ὅστις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐπιθυμεῖ· ἐπειδὴ δὲ πολὺς ἔγεινε λόγος περὶ τοῦ Ε' ψηφίσματος, ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ὑπάρχει πάντῃ ἄσχετον τοῦτο μὲ τὸ Γ' ψήφισμα, τοῦ ὁποίου μάλιστα ἤρξατο καὶ ἡ ἐκτέλεσις· διότι πολλοί, ἐν οἷς καὶ ὁ γέρων Μπούκουρας ἐκ Γορτυνίας, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Γ' ψηφίσματος, ἔλαβε καὶ τὸ ἀνάλογον χρημάτιον, ὡς ὑπάρχων βαθμολογημένος εἰς τὸ μητρῶον· ἂν δὲ οὗτοι ἔλαβον κακῶς τὰ χρήματα ταῦτα, δυνάμεθα ἤδη ἡμεῖς νὰ λάβωμεν ταῦτα ὀπίσω, χωρὶς νὰ προσβάλωμεν ἀποκτημένα δικαιώματα, ἀποφάσεις Ὑπουργῶν καὶ Β. Διατάγματα; ἀφ' οὗ λοιπὸν ἅπαντες ἔλαβον τὰ χρηματά των, εἶναι πολὺ ἄδικον, τὰ τῶν ἀποθανόντων καὶ μὴ προλαβόντων νὰ ἀποζημιωθῶσι, νὰ μὴ μεταβῶσιν εἰς τοὺς κληρονόμους των· τὸ Ὑπουργεῖον λοιπὸν ἀπὸ αἰσθημα δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας ὁρμώμενον, εἰσήγαγε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διὰ νὰ μὴ μείνωσιν ἠδικημένοι οἱ συγγενεῖς, ἐκείνων ὅσοι εὑρίσκονται βαθμολογημένοι εἰς τὰ μητρῶα. Πᾶσα ἀντίστασις, Κύριοι κατὰ τοῦ κληρονομικοῦ τούτου δικαιώματος, ἐπὶ τῇ ὑπονοίᾳ, ὅτι κακῶς ἐξ ἀδύνων τὰ χρηματα ταῦτα, θέλει ἐπιφέρει δίκαια παράπονα· συνομολογῶ, Κύριοι, ὅτι ὅλοι συνετέλεσαν εἰς τὸν Ἱερὸν ἀγῶνα, οἱ μὲν μαχόμενοι, οἱ δὲ παρασκευάζοντες τὰ πρὸς πόλεμον, οἱ δὲ γεωργοῦντες, καὶ ἄλλοι πολιτικῶς ὑπηρετοῦντες, συνεισφέροντες ὅ,τι ἕκαστος ἠδύνατο· καὶ εἰς ὅλους ὀφείλονται ἀμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις, τὰς ὁποίας

ἀνεγνώρισε καὶ παρελήφθη τὸ Ἔθνος· ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται μόνον περὶ τῶν καθαρῶς στρατιωτικῶν, ὅσοι βαθμολογηθέντες ἀπεβίωσαν, πρὶν λάβωσι τὰς ἀνηκούσας ἀμοιβάς, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, ὡς ἤθελαν ἀποφασίσει τὰ νομοθετικὰ Σώματα· ἀπὸ τούτων ἀρχόμενοι θέλομεν δικαιώσει καὶ τοὺς λοιποὺς, καὶ τὴν πρόθεσιν ἡμῶν εἴδατε, Κύριοι, ὅτε πρὸ ὀλίγου ἐζητήσαμεν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποστίσεως τοῦ τιμήματος τοῦ ἀνήκοντος εἰς τοὺς Κ.Κ. Τσαμαδοὺς πλοίου· ἀγορεύων ὁ προλαλήσας, νομίζω, ὅτι διέλαβε καὶ περὶ τοῦ 4 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς περιττοῦ, ἐν ᾧ δὲν πρόκειται ἀκόμη περὶ αὐτοῦ, ὡς περιστρεφομένης εἰσέτι τῆς συζητήσεως περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου· ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν δὲ εἰς πολιτικὴν ὑπηρεσίαν τινῶν ἐκ τῶν βραβευθέντων ἀγωνιστῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἀνέφερεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, τὸ κατ' ἐμὲ ῥηθὲν, ὅτι πρέπει νὰ ἀνταμείβωνται διὰ τῆς ὑπηρεσίας, ὅσοι δὲν ἐβραβεύθησαν· ἀλλ' ἐὰν τινες τῶν βραβευθέντων ἀγωνιστῶν θεωρηθῶσιν ἀναγκαῖοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν διὰ τε τὴν τιμιότητα καὶ δραστηριότητά των, θέλει προκαλεῖ τὸν διορισμὸν τῶν τοιούτων, χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος, τὸ ὁποῖον ὁ Ὑπουργὸς πρέπει νὰ ἔχῃ πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν· ὡς παράδειγμα δὲ φέρω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, τὸν διορισμὸν ἑνὸς στρατιωτικοῦ, ἀναπληροῦντος προσωρινῶς τὸν Τελώνην Πατρῶν, ὅστις κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον καὶ Ἰούνιον εἰσέπραξε δραχμὰς ἐννέα χιλιάδας περιπλέον, συγκριτικῶς μὲ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἰδίων μηνῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Περαίνων τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀναστηλῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Γ' ψηφίσματος, τὴν ὁποίαν προτίθεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, καὶ νὰ ἀδικῶνται περαιτέρω δυστυχεῖς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποθανόντων ἀγωνιστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἄφησαν ἄλλην κληρονομίαν εἰς αὐτὰ, παρὰ τὰ ὁποῖα ἀπέκτησαν δικαιώματα διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰς τὸν μακρὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα.

Ἄλλος δὲ τῶν προαγορευσάντων, ἀντικρούων τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, εἶπεν· Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, προθέμενος νὰ ἀνασκευάσῃ ὅ,τι ἐν ἀρχῇ εἶπον, ὡφειλε τὰ παρ' ἐμοῦ λεχθέντα πιστῶς καὶ εἰλικρινῶς νὰ ἐπαναλάβῃ, καὶ οὐχὶ παραμορφόνων ταῦτα νὰ ἐπιφέρῃ σκέψεις καὶ ἰδέας, οὐδεμίαν σχέσιν ἐχούσας μὲ τὸ πνεῦμα τῆς πρώτης μου ἀγορεύσεως· καὶ ἐξηγοῦμαι.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὅθεν περιέπεσα εἰς ἀντίφασιν διότι, ἐν ᾧ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἀγορεύσεώς μου ἀνέφερα, ὅτι πρὶν

ἡ ἐκβραχῆ ἡ ἐπανάστασις δὲν ὑπῆρχε στρατὸς ἐθνικός, ἀλλ' ἅπαντες ἀδιακρίτως, ὡς εἰς πόλεμον σταυροφορικόν, ἔλαβον τὰ ὅπλα καὶ καρτερικῶς ἠγωνίσθησαν, μετὰ ταῦτα ἤρχθην τοῦτο, εἰπὼν ὅτι ὑπῆρχε διάκρισις αὐτῶν εἰς πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικούς. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἢ δὲν κατενόησε τὴν ὁμιλίαν μου, ἢ μὲ σκοπὸν παρεμόρφωσε ταύτην, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι Ἔθνος, μὴ αὐτόνομον καὶ μὴ ἔχον πολιτικὴν ὕπαρξιν, οὔτε δύναται, οὔτε τῷ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃ στρατὸν ἴδιον καὶ διωργανισμένον· ἡ δὲ διάκρισις, τὴν ὁποίαν, κατὰ τὸν Ὑπουργὸν ἀνεγνώρισα ὁ ἴδιος, αὕτη ἐπῆλθε μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος· αἱ δὲ ἀμοιβαὶ δὲν ἐδόθησαν διὰ τὴν μετὰ ταῦτα ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως στρατιωτικοὺς ἀγῶνας. Καὶ τὸ περὶ τούτων ἀρχικὸν διάταγμα ἔθεσεν ὅρους διακεκριμένους εἰς τὴν Ἐπιτροπήν, καθ' οὓς αὕτη ὤφειλε νὰ ἐργασθῇ, βαθμολογοῦσα τοὺς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀνδραγαθήσαντας, καὶ βαθμόν τινα λαβόντας ἀπὸ τὰς διαφόρους Κυβερνήσεις ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως.

Εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τῆς ἀναβολῆς ζητοῦμεν νὰ προσβάλωμεν δικαιώματα κεκτημένα τῶν μὴ ἀποζημιωθέντων εἰσέτι. Καὶ ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς, παραμορφώσας τοὺς λόγους μου, ἐξήγαγεν ἔννοιαν ὅλως ξένην καὶ ἀντίθετον τῆς ἐδικῆς μου, διότι, προτείνας τὴν ἀναβολὴν, δὲν ἐνόησα ταύτην ἀόριστον, ἰσοδυναμοῦσαν μὲ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐφήμερον, διὰ νὰ λάβωμεν καιρὸν νὰ σκεφθῶμεν ὡριμώτερον, καὶ νὰ ἀποφασίσωμεν ἐν γνώσει, ἵνα μὴ οἰκοδομοῦντες τὸ ἕν, καταστρέφωμεν τὸ ἄλλο, καὶ ἐνεργοῦντες τὸ 10 ψήφισμα, παραβῶμεν τὸ 5 καὶ 11. Ἐπαναλαμβάνω δὲ καὶ ἤδη ὅ,τι καὶ εἰς τὴν πρώτην μου ὁμιλίαν εἶπον, ὅτι ἀξιωματικοί τινες, λαβόντες τὴν ἐξαετῆ ἀντιμισθίαν των, καὶ οὕτω πάσης ἀξιώσεως καὶ ἀπαιτήσεως ἀπεκδυθέντες, μετὰ ταῦτα ἠ ἐπανῆλθον εἰς ἐνεργητικὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἢ διωρίσθησαν εἰς πολιτικὴν, καὶ διπλῶν ἀμοιβῶν ἀξιωθέντες διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις των, ἀπέκλεισαν οὕτω τὰς θύρας εἰς τοὺς προτιμήσαντας τὸ πολιτικὸν στάδιον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐκάκισέ τινας ἐκ τῶν ἀντικρουσάντων τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, διότι, καί τοι Ὑπουργοὶ διατελέσαντες, δὲν ἐνήργησαν ὅ,τι σήμερον παρ' ἄλλων ἀπαιτοῦν. Καὶ ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν δικαιοῦται, διότι ἐπὶ τῆς ὑπουργείας ταύτων δὲν παρουσιάσθη τὸ προκείμενον ζήτημα, καὶ ἂν δὲν ἦναι ἄξιοι ἐπαίνων, ἐπίσης ὅμως οὐδὲ μομφῆς.

Εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι πᾶσα ἀναβολὴ πρὸς ἐφαρμογὴν

τοῦ Ι' Ψηφίσματος καὶ ἄδικος καὶ ἀξιοκατάκριτος εἶναι. Καὶ ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπεμακρύνθη τῆς ὁμιλίας μου, διότι ἐφήμερον, καὶ ὄχι ἀπροσδιόριστον, ἀναβολὴν ἐπρότεινα, καὶ τοῦτο, διὰ νὰ σκεφθῶμεν ὡριμώτερον διὰ νὰ μὴ προσβληθῶσι διατάξεις ἄλλων ψηφισμάτων. Εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ἐξ ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως ὑπῆρχον διακρίσεις, διότι οἱ μὲν ἐπολέμων, οἱ δὲ ἐκαλλιέργουν, καὶ ἄλλοι εἰς ἄλλα κατεγίνοντο. Ἀληθῶς ἐκαλλιέργουν τινὲς ἐνίοτε, πλὴν ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἀπεμακρύνετο, ὅτε δὲ οὗτος ἐπανήρχετο, καὶ ἀνεφαίνετο ἡ ἀνάγκη, τότε ὅλοι καὶ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες αὐταὶ ἐξήρχοντο πρὸς καταδίωξιν τοῦ ἐχθροῦ.

Δὲν εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅ,τι ὁ Ὑπουργὸς ἀνέφερεν, ὅτι ὅθεν ἐγὼ διὰ τῆς πρώτης μου ἀγορεύσεως ἐπελήφθην τοῦ Α ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, διότι, προκειμένης εἰς συζήτησιν τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, οὐδεμία ἀνάγκη νὰ ἐπέμβῃ τις εἰς τὰ καθέκαστα, ἀφοῦ μάλιστα μετ' οὐ τολὺ θέλει γίνει τοῦτο. Εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι ὅθεν ἐγὼ, πρὸς τοὺς ἄλλους, προσέθηκα ὅτι οἱ φέροντες βαθμοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ἀπολαμβάνοντες τὰς ἐκ τούτων ἀμοιβὰς ἀποκλείονται διὰ Νόμου τοῦ νὰ λαμβάνωσι καὶ θέσεις πολιτικάς. Καὶ τοῦτο ἀληθὲς δὲν εἶναι, διότι, ἔχων γνῶσίν τινα τῶν κειμένων Νόμων, καὶ πώποτε μὴ ἀπαντήσας τοιαύτην διάταξιν, δὲν ἠδυνάμην βέβαια καὶ νὰ διϊσχυρισθῶ τοῦτο. Τελευτῶν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, μᾶς ἀνέφερε τὴν αὔξησιν τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων τῶν Πατρῶν ὡς ἐπιχείρημα ἰσχυρὸν, ὅλως ἄσχετον καὶ ξένον τῆς προκειμένης συζητήσεως· διότι οὔτε περὶ τῆς ὑπουργικῆς πορείας ἐγένετο λόγος, οὔτε τίς διενοήθη νὰ ἐπικρίνῃ τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, καὶ τὴν διεύθυνσιν, τὴν ὁποίαν οἱ Ὑπουργοὶ δίδουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των.

Ἀνακεφαλαιόνων τὸν λόγον μου, Ἰύριοι, ἀφ' ἑνὸς μὲν θεωρῶ τὸ προκείμενον ζήτημα καὶ σπουδαῖο καὶ σχέσιν ἔχον μὲ ἄλλα, πρότεινα ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις διὰ τὴν ἐρχομένην Συνεδρίασιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν νομίζῃ ὅτι ἡ ὁμιλία μου αὕτη διαφέρει τῆς πρώτης, ν' ἀπαντήσῃ, διότι ἄλλως δὲν εἶναι ὀρθὸν παραμορφόνων τοὺς λόγους μου, νὰ ἐξάγῃ ἔννοιαν ὅλως ἀντίθετο ἐκείνης, τὴν ὁποίαν οἱ λόγοι μου παριστάνουν.

Μετὰ τοῦτον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομιῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς διϊσχυρισμοὺς τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ὅθεν ἐγὼ διέστρεψα τοὺς λόγους του, θεωρῶ περιττὴν πᾶσαν ἀπάντησιν, διότι τὰ πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνεδριά-

σεως ἀναπαλαίζουν αὐτούς. Καθ' ὅσον δ' ἀποβλέπει τὴν ἀναβολήν, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐναντιοῦται, ἀρκεῖ αὕτη νὰ μὴ ἐπεκταθῇ εἰς ἀόριστον. Καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, Κύριοι, ἀναγνωρίζει, ὅτι καὶ τὸ Ε΄ καὶ ΙΑ΄ Ψήφισμα πρέπει νὰ ἐνεργηθῶσιν, ἀλλὰ ἐπειδὴ ταῦτα δὲν γίνεται σήμερον, εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβληθῇ καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ ΙΑ΄; Ἀρχόμενοι σήμερον τῆς ἐνεργείας τοῦ ἑνὸς δὲν θὰ ἀκολουνθῶμεν ἔτι μᾶλλον νὰ ἐνεργήσωμεν μετ' οὐ πολὺ καὶ τὰ λοιπά; Τοιοῦται γενικαὶ ἀποφάσεις τῆς Συνελεύσεως εἶναι ἀδύνατον ἅπασαι συλλήβδην νὰ ἐνεργηθῶσιν, ἀλλ' ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην.

Ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προσέθηκεν. Τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, Κύριοι (ὅπερ καὶ ἀνέγνω) καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τῆς ἐπιτροπῆς σας μέλη ἔδωσεν ἀφορμὴν νὰ σκεφθῶμεν, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ εἰσαγάγῃ κατὰ πρῶτον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν. Εἶναι ἀληθὲς, Κύριοι, ὅτι ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου σύδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τοὺς ὅρους τοῦ μνησθέντος ἄρθρου· πλὴν οἱ λόγοι, οἵτινες ἐβρέθησαν σήμερον περὶ αὐτοῦ, περιεστρέψαν κυρίως εἰς ἀμοιβὰς, καὶ αὗται βέβαια δὲν πραγματοποιοῦνται εἰμὴ διὰ διαθέσεως ἐθνικῆς περιουσίας. Τὴν γνώμην ταύτην, καὶ εἰς ἐμὲ κατὰ πρῶτον προσβεβλημένην, δὲν ἠσπάσθην ἀμέσως, σκεπτόμενος δὲ ἐθεώρησα αὐτὴν ὡς συζητητέαν, διότι φέρει τὴν ἑρμηνείαν ῥητοῦ ἄρθρου τοῦ θεμελιώδους Νόμου. Πρῶτον τότε, Κύριοι, μετὰ πενταετίαν πρόκειται ἡ ἑρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ συνταγματικοῦ ἄρθρου, ἃς προσέξωμεν μὴ, παρεξηγοῦντες καὶ κακῶς ἑρμηνεύοντες αὐτὸ, περιπέσωμεν εἰς συνεπείας ἀληθείας· διότι προτιμότερον εἰς πᾶσαν ἀμφιβολίαν νὰ σταματῶμεν καὶ ὀπισθοπορῶμεν, ἢ σπεύδοντες καὶ προτρέχοντες νὰ παραβαίνωμεν ῥητὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, Κύριοι, ἐπειδὴ σύδεμία ἀνάγκη κατεπείγει, ἂς ἐξηγήσωμεν τὴν διάταξιν ταύτην ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος, γνωμοδοτοῦντες νὰ καθυποβληθῇ κατὰ πρῶτον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλήν, καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Γερουσίαν· διότι ἐκεῖ μὲν σύδεμία παραβίασις ὑπάρχει, ἐνταῦθα δὲ ὁ ἰσταγμὸς, ἂν ἡ Γερουσία δύναται πρώτη νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἀντικείμενον ἔχοντος ἀμοιβὰς καὶ διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας· καὶ ἐνδέχεται, ἅπαξ τοιαύτης ἀρχῆς γενομένης, νὰ μᾶς ὑποβάλλωνται εἰς τὸ μέλλον ὑπὸ διάφορα προσχήματα πολλοὶ Νόμοι, οἵτινες πρέπει νὰ εἰσάγωνται κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν. Ἄλλως τε, Κύριοι, τὸ προκείμενον ἄρθρον δὲν ἐτέθη ἀτλῶς, οὔτε δι' ἐπίδειξιν, οὔτε διὰ

πολυτέλειαν· ἐρανίσθη ἀπὸ Συντάγματα ἄλλων ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα πεῖρα πολυετὴς καὶ παθήματα ὑπηγόρευσαν ὡς ἀναγκαῖον· διότι ἀφορᾷ τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους, τὴν διάθεσιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας καὶ τὸν ἐτήσιον προσδιορισμὸν ἐν γένει τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως. καὶ ταῦτα οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ ὁρίσῃ καὶ διαθέσῃ εἰμὴ οἱ Βουλευταὶ, οἵτινες καὶ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ πρόληψιν ἀντιπρόσωποι ὄντες τοῦ Ἔθνους, αὐτοὶ καὶ μόνοι καὶ τὰς ἀνάγκας του γνωρίζουν καὶ τὰ βάρη, τὰ ὁποῖα δύναται νὰ φέρῃ. Καὶ, ἐπειδὴ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ἀφορᾷ διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας πρὸς ὄφελος προσώπων, ἅτινα δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν ἀμοιβὰς, καὶ ἐπειδὴ ἄνευ τοῦ Νόμου τούτου σύδεμία ἀμοιβὴ δύναται νὰ δοθῇ, διὰ ταῦτα προτείνω, ὥστε ἡ Γερουσία, ἀναβάλλουσα τὴν συζήτησιν, νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον ἐπὶ τῆς προτάσεώς μου ταύτης, διὰ νὰ προλάβωμεν οὕτω τὰς δυσαρέστους συνεπείας μιᾶς ἐσπευσμένης ἀποράσεως, ἥτις προσβάλλει δικαιώματα ἄλλου Νομοθετικοῦ Σώματος.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἀντιφρούων τοὺς προαγορεύσαντας, γνωρίζετε, Κύριοι, εἶπεν, ὅτι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐσυστήθησαν κατὰ καιροὺς πολλαὶ ἐπιτροπαὶ, εἰς τὰς ὁποίας ἀνετέθη τὸ χρέος τοῦ νὰ ἐξακριβώσωσι τοὺς ἀγῶνας καὶ ἐκδουλεύσεις τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ἀναλόγως τούτων νὰ προσδιορίσωσιν εἰς ἕκαστον αὐτῶν τὸν ἀνήκοντα βαθμόν. Ἡ ἐντολὴ αὕτη ἐξεπληρώθη, καὶ ἐντεῦθεν ἐσχηματίσθησαν τὰ διάφορα μητρῶα. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἡ γνώμη αὕτη τῶν ἐπιτροπῶν δὲν ἦτο ὑποχρεωτικὴ, διὰ τοῦτο ἡ τότε Κυβέρνησις δὲν ἐπεκύρωσε διὰ μιᾶς καὶ ἐν γένει τοὺς βαθμοὺς τούτους, ἀλλὰ κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ ἐκ διαλειμμάτων, ὅσους ἐνόμισεν αὕτη δικαιοτέρους. Ἐν τούτοις ἐπῆλθεν ἡ σεπτεμβριανὴ μεταβολὴ, καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἀναγνωρίσασα ὅλας τῶν Ἐπιτροπῶν τὰς πράξεις, ἀπεράσισεν, ὥστε ὅλοι οἱ ἐν τοῖς Μητρώοις νὰ λάβωσι τοὺς βαθμοὺς των καὶ τὰ γραμμάτια, τὰ δὲ τῶν τεθνεώτων νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν. Ἐκ τούτου, Κύριοι, βλέπετε ὅτι τὴν τῶν διαθέσεων τῆς ἐθνικῆς περιουσίας ἐνήργητε κατὰ πρῶτον ἡ πρὶν Κυβέρνησις καὶ μετὰ ταύτην αὐτὴ ἡ Συνέλευσις· τὸ δὲ Ὑπουργεῖον σήμερον, ἐκτελοῦν τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνελεύσεως, δὲν ζητεῖ νὰ διαθέσῃ ἐθνικὴν περιουσίαν, ἀλλ' ἁπλῶς τὸν προσδιορισμὸν τοῦ κληρονομικοῦ βαθμοῦ. Θέλετε, φέρ' εἰπεῖν, εἰς μόνας τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν ἀποθανόντων νὰ δοθῶσι ταῦτα, ἢ θέλετε νὰ ἐπεκτείνετε τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα; Εἰς τοῦτο καὶ μόνον περιστρέφεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον,

καὶ οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, διότι οὔτε στρατολογίαν, οὔτε διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας ἀποκλείει, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστής. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἀναβολήν, πάντῃ περιττὴν θεωρῶ ταύτην, ἀφοῦ προφανῶς ἀπεδείχθη ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἔχοντες, Κύριοι, ἡμῖν τὸν τῆς Συνελεύσεως Νόμον, δι' οὗ ὑποχρεούμεθα νὰ δώσωμεν τὰ γράμματα ταῦτα εἰς τοὺς κληρονόμους, εἶναι ἄδικον καὶ σκληρὸν ν' ἀρνούμεθα ταῦτα· ἄδικον, διότι ῥητὴν τῆς Συνελεύσεως ἐντολὴν παραβαίνομεν, καὶ σκληρόν, διότι πολλαὶ χῆραι διὰ τούτων καὶ μόνων ἀναμένουν ἢ τὰ ὀρφανά των ν' ἀναθρέψωσιν, ἢ τὰς θυγατέρας των ν' ἀποκαταστήσωσιν. Ἐν καὶ μόνον σᾶς φέρω, Κύριοι, παράδειγμα, διὰ νὰ σᾶς πείσω κατὰ πόσον ὁ προκείμενος Νόμος δεῖται τῆς ταχυτέρας ἐπιψηφίσεως.

Ἡ πολεμικωτέρα ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος οἰκογένεια τῶν Πατρῶν ὑπῆρξεν ἡ τῶν Κουμανιωταίων· τρεῖς ἀδελφοί, ὁ μὲν ζῇ, βαθμολογηθείς, οἱ δὲ ἀπέθανον πρὶν ἢ λάβωσι τοὺς βαθμούς των, καὶ ὁ μὲν ἐξ αὐτῶν ἐγκατέλιπε δύο θυγατέρας ἐν ὥρᾳ γάμου, ὁ δὲ τὴν χήραν καὶ υἱόν, τὸν ὁποῖον ἔχω ὡς ὑπηρέτην, μέχρις οὗ ψηφισθῇ ὁ παρὼν Νόμος. Καὶ ἐκεῖναι καὶ οὗτος τὰς περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς των ἐλπίδας καὶ τὸ μέλλον των ἐναπέθεσαν εἰς αὐτὴν καὶ μόνην τὴν κληρονομίαν, τὴν ὁποίαν οὐδεμία Ἑλληνικὴ καρδία δύναται ν' ἀρνηθῇ.

Μολονότι, Κύριοι, ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀγόρευσα πρῶτος κατὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θεωρῶν αὐτὸ ὡς προσβάλλον ἢ ἀνατρέπον διατάξεις ἄλλων ψηφισμάτων, μολαταῦτα ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐσχημάτισα τὴν πεποίθησίν μου καὶ τὴν ἐφημέρου ἀναβολὴν θεωρῶ ἀναγκαίαν μόνον εἰς τὸ νὰ σκεφθῶμεν ὡριμώτεραν ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων, ὅπως ἐγνώσει περὶ τούτων ἀπορασίσωμεν.

Ἤκουσα, Κύριοι, ὅσα ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης περὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Κουμανιωταίων ἀνέφερε· πρὸς ταῦτα ἀντιπαραθέτω μόνον ἄλλην κατὰ πολὺ ἐπισημοτέραν καὶ ἔντιμον οἰκογένειαν. Ὑπῆρξε, Κύριοι, ὁ Σωτήριος Χαραλάμπης, ἀνὴρ μεγίστης βαρύτητος, μεγάλης ἐπιρροῆς, καὶ κολοσσαίας καταστάσεως· Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀνεδείχθη εἰς τὸν Ἑλληνικὸν ἀγῶνα εἷς τῶν πρωταγωνιστῶν. Ἂν οὗτος δὲν ὑπεστήριζε τὴν χεῖρα τοῦ ἀοιδίμου Παλαιῶν Πατρῶν, δὲν ἠξεύρω ἂν ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας ἤθελεν ὑψωθῇ εἰς τὴν Ἁγίαν Λαύραν. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ

ἀγῶνος ἀπέθανεν ὁ ἀνὴρ οὗτος, καταλιπὼν χήραν καὶ πολυμελῆ οἰκογένειαν, καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Σ. Χαραλάμπη ἀνέτοιοι, πέντε περιέρχονται τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν, πεινῶντες, καὶ μὲ καρδίαν ἀλγοῦσαν θεωροῦντες τὴν Πατρίδα, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐδυστύχησαν.

Ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνης, ἀπαντῶν εἴς τινα τῶν προαγορευσάντων, εἰπόντα ὅτι ἡ Ἑλλὰς, ὡς μὴ οὖσα πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἔθνος ἀνεξάρτητον, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ στρατιωτικὸν, ἀντέταξεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔκπαλαι εἶχε στρατιωτικοὺς τοὺς λεγομένους ἁρματωλούς· καὶ ὅταν οὗτοι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος κατεστράφησαν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, διετηρήθησαν ὄχι ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κάποι εἰς τὴν Πελοπόννησον, πολλοὶ εἰς τὴν Μάνην, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα. Καὶ ἐσχάτως δὲ, ἐνθυμοῦμαι καλῶς εἶπεν, εἰς τὸ ἐν Κομπότι κατὰ τὸ **1822** συγκροτηθὲν Ἑλληνικὸν στρατόπεδον ἐκ **4,000** στρατιωτῶν, οἱ μὲν ἥνικον εἰς τὴν πολυπληθῆ τῶν ἁρματωλῶν τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος τάξιν, οἱ δὲ λοιποὶ **2,000** ἦσαν πολῖται, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν ἁρματωλῶν διατελοῦντες. Εἶν' ἀληθὲς, ὅτι οὐδέποτε, οὔτε νὰ κινηθῇ, οὔτε νὰ εὐοδωθῇ ἡ Ἑλλ. Ἐπανάστασις ἦτο δυνατὸν ἄνευ τῆς συμπράξεως τῶν Προεστώτων, τῶν Ἀρχιερέων καὶ τοῦ Λαοῦ, Οὐχ ἧττον ὅμως βέβαιον, ὅτι οἱ παλαιοὶ στρατιωτικοὶ, ὡς ἁρματωλοί, ὑπῆρξαν κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος οἱ ὁδηγοὶ τοῦ ἀγῶνος. Ὅσοι δὲ ἐκ τῶν πολιτικῶν ἐνηγκαλίσθησαν τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα, ἔλαβον καὶ αὐτοί, ὡς καὶ οἱ ἀρχαῖοι στρατιωτικοί, τοὺς στρατιωτικοὺς βαθμούς των.

Ἄλλος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπέφερε, Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀναβολὴν, δὲν ἐναντιοῦμαι, καὶ ἐναπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παραδεχθῇ ἢ μὴ ταύτην. Περὶ δὲ τῶν λοιπῶν, λέγω ὅτι καὶ ἐγὼ καὶ τὰ λοιπὰ τῆς Ἐπιτροπῆς μέλη, σεβόμενα θρησκευτικῶς τὰς διατάξεις τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐλάβαμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ Ε καὶ τὸ Ι' καὶ τὸ ΙΑ' Ψήφισμα, καὶ εἴδομεν ὅτι ἔχουσιν ὅλα σχέσιν πρὸς ἄλληλα, διότι καὶ αὐτὴ ἡ Βουλὴ, ὅτε κατὰ πρῶτον ὑπεβλήθη εἰς αὐτὴν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ἐτροπολόγησε σύμφωνα μὲ τὴν σκέψιν ταύτην. Ἡ Κυβέρνησις ἐν ταύτοις, ἐπειδὴ καὶ τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογηθὲν Νομοσχέδιον ἐνόμισεν ὅτι ἔχον ἐλαστικότητά τινα, δὲν συνεβιβάζετο οὔτε μὲ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, οὔτε μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Ι' Ψηφίσματος, συνέταξε καὶ ὑπέβαλε τὸ ὁποῖον

σήμερον πρόκειται Νομοσχέδιον. Καὶ ἡ Ἐπιτροπή σας, Κύριοι, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφυεῖσαν ἔνστασιν, ὅτι πρώτη ἡ Βουλὴ ἔπρεπε νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ· ἐσκέφθη ἀρκούντως ἐπ' αὐτῆς, συνεβουλεύθη καὶ ἐπιστήμονας περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐπείσθη ἐντεῦθεν, ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος εἶναι ἀνυποστήρικτος, διότι ὁ Νόμος ἀφορᾷ τὸν προσδιορισμὸν τῶν κληρονόμων, καὶ οὐχὶ διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας. Ἀλλ' ὁ σκοπὸς, λέγουν, τοῦ Νόμου ἀποβλέπει διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας, διότι πρόκειται οἱ κληρονόμοι νὰ λάβωσι Φαλαγγιτικὰ Γραμμάτια. Ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην, καὶ ὁ Ὀργανικὸς περὶ Ὑγειονομείων Νόμος, δὲν ἀπέβλεπε διάθεσιν ἐθνικῆς περιουσίας, ὅηλ. τὸν προσδιορισμὸν τῆς μηνιαίας μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων, καὶ μολαταῦτα ἐσυζητήθη καὶ ἐψηφίσθη πρῶτον παρὰ τῆς Γερουσίας. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἐπιληφθῶμεν πρῶτοι τῆς ψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Σφοδρὰ συζήτησις ἐγένετο, Κύριοι, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τῶν μὲν ἰσχυριζομένων, ὅτι αὕτη ἀντιβαίνει εἰς ἄλλα ψηφίσματα, τῶν δὲ Ὑπουργῶν ὡς ἀπόρριαν ῥητῆς ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως θεωρούντων αὐτήν. Συμφωνῶ, Κύριοι, μὲ τοὺς Ὑπουργούς· ἀλλὰ ῥητὴ τῆς Συνελεύσεως ἀπόρασις δὲν ὑπάρχει καὶ περὶ τῶν τριῶν Ναυτικῶν Νήσων, περὶ τοῦ Στρατιωτικοῦ Σώματος τοῦ Μεσολογγίου, περὶ τῶν ὑπὸ τὸν Καραϊσκάκην καὶ τόσων ἄλλων στρατιωτικῶν; Τί ἐπὶ τούτων ἐνήργησε τὸ Ὑπουργεῖον; ποίαν πρόνοιαν ἔλαβε; Λέγει ὁ Ὑπουργός, ὅτι σήμερον ἐνεργοῦμεν τὸ ἓν καὶ αὔριον τὸ ἄλλο, διότι ἀδύναται τὰ πάντα ὁμοῦ νὰ ἐνεργηθῶσι. Καὶ ἐγὼ, Κύριοι, ἀπολύτως ἀναγνωρίζω τὴν ἀρχὴν ταύτην, πλὴν, ὅταν εἰς τὸ παρελθὸν ἀποβλέψω, ὑπάρχουσι τοσαῦται καταχρήσεις, αἵτινες μὲ βιάζουν νὰ διστάζω περὶ τῶν διαβεβαιώσεων τῶν Ὑπουργῶν. Δὲν ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ἀξιῶ μόνον, ὥστε οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ῥυθμίσωσι τὴν διαγωγήν των, νὰ διατρέξωσι τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, διὰ νὰ δυνηθῶσιν ὁμοῦ μὲ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ λάβωσι πρόνοιαν διὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ τῶν λοιπῶν ψηφισμάτων.

Πολλῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ λεχθέντων, ἐπανελήφθη τὸ περὶ ἀναβολῆς ζήτημα, πρὸς τὸν σκοπὸν ὡριμωτέρας σκέψεως, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου τὴν ἐρχομένην Τετάρτην, 13 τοῦ παρόντος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰουλίου 1849, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ., προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα, τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου Κ. Σ. Θεοχαροπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην, ἐὰν προηγουμένως ὑπάρχωσιν ἐνταῦθα παρόντες 30 Γερουσιασταί, κατὰ τὰ προαποφασισμένα.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως τῶν ἀποβιωσάντων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, πρῶτος ἐγὼ, εἶπε, παρενέβαλον καὶ ὑπεστήριξα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν, τὴν περὶ τῆς συγχρόνου ἐκτελέσεως καὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ε. Ψηφίσματος γνώμην, ἥτις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς σοβαρὰν συζήτησιν, ἀναβληθεῖσαν, κατ' ἀπόρασιν τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ σκεφθῇ ὡριμώτερον ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Λαμβάνων δὲ καὶ σήμερον τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐλπίζω, ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ δὲν θέλουν παρεξηγήσει τὴν ἐπιμονήν μου, φρονοῦντες, ὡς καὶ ἐγὼ, ὅτι τὰ εἰσαγόμενα παρ' αὐτῶν Νομοσχέδια εἰς τὰς Βουλὰς, δὲν θεωροῦνται ἀνελ-

λειπῇ, πρὶν ἡ καθυποβληθῶσιν εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν, καὶ ἐξετασθῶσιν ὑπὸ ὅλας τὰς ἐπόψεις, ὅταν μάλιστα ἀφορῶσι σπουδαῖα ἀντικείμενα, ὁποῖον εἶναι τὸ προκείμενον. Τῳόντι, τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον προτίθεται τὴν ἐνέργειαν τῶν ψηφισθέντων παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, τὰ ὁποῖα σεβόμενοι οἱ Κύριοι Ὑπουργοί, καθὼς ἡμεῖς, ἔχομεν κοινὴν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἀκριβῶς καὶ νὰ ἐκτελεσθῶσιν αὐστηρῶς.

Πρόκειται ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ἀποθανόντων στρατιωτικῶν, τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ μητρῶα, τὰ γραμμάτια τῆς προικοδοτήσεώς των πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Γ'. Ψηφίσματος· ἀλλα πρὸ τούτου ἀπαιτεῖ τὸ Ε'. Ψήφισμα νὰ ἐξελεγχθῇ πᾶσα κατάχρησις, λαβοῦσα χώραν ὡς πρὸς τὰς βαθμολογίας.

Ἡ ἰδέα τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν, ὅτι τὰ μητρῶα ταῦτα, εἶναι τετελεσμένα, ἔγκυρα καὶ ἀνεπίδεκτα πάσης ἐξελέγξεως εἶναι ἐσφαλμένη· διότι ἀπὸ μόνην τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν Ψηφισμάτων Ε', Γ', καὶ ΙΑ'. ἐξάγεται, ὅτι τὰ μητρῶα ταῦτα, ὡς κακῶς συντεταγμένα, πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐξέλεγξιν συστηθησομένης ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς· ἐὰν δὲν παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην τῆς ἐξελέγξεως τῶν μητρώων, ματαίαν, νομίζω, πᾶσαν περαιτέρω συζήτησιν· ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ τὴν ἀποδοκιμάσωμεν, χωρὶς νὰ προσβάλλωμεν τὰ θεσπίσματα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως; Ἡ Συνέλευσις τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου, Κύριοι, αἰσθανομένη, ὅτι πολλαὶ εἰσεχώρησαν καταχρήσεις περὶ τὰς βαθμολογίας καὶ ἀποζημειώσεις, καὶ πολλαὶ παρανομίαι καὶ ἀδικίαι ἔλαβον χώραν, καὶ θέλουσα ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ δικαιώματα τῶν μηκέτι ἀποζημιωθέντων, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἀποζημιωθέντων, διὰ νὰ ἐξελεγχθῇ πᾶσα κατάχρησις, εἴτε εἰς τὰς βαθμολογίας, εἴτε εἰς τὰς ἀποζημιώσεις, ἢ ἄλλας παραχωρήσεις, ἐθέσπισε διὰ τοῦ Ε'. Ψηφίσματος, « νὰ διορισθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως Ἐπιτροπὴ πρὸς ἀκριβῆ ἐξέλεγξιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους **1821** μέχρι τοῦ **1827** ἀγωνισθέντων κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. » Ἂν δὲ ἐνίστανται οἱ τὰ ἐναντία φρονοῦντες, ὅτι πρέπει νὰ δοθοῦν ἄνευ τινὸς ἐξελέγξεως τὰ γραμμάτια τῶν εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων ὑπὸ πραγματικὸν βαθμὸν, ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ἡ Συνέλευσις ὡς πρώτιστον ἔργον τῆς Κυβερνήσεως ἐθεώρησε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Ε'. Ψηφίσματος,

καὶ διὰ τοῦτο ἀπήτησε πρῶτον νὰ γενῇ ἡ ἐξέλεγξις τῶν δικαιωμάτων, καὶ ἔπειτα ἡ ἀπονομὴ τῶν ἀποζημιώσεων· διότι ὁ § 5 τοῦ Ε'. Ψηφίσματος ὁρίζει ῥητῶς, ὅτι μετὰ τοιαύτην ἐξακρίβωσιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν δικαιωμάτων, θέλουν ὁρισθῇ διὰ Νόμου καὶ τὸ μέσα καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως ὡς πρὸς τὰς ὀφειλομένας ἀποζημιώσεις.

Εἶπε μὲν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀκυρώσῃ τὰς πράξεις τῶν προκατόχων του, ἀναστέλλων τὴν ἀπονομὴν τῶν γραμματίων τούτων, καὶ ἀναβάλλων τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ τούτων ἐκδοθέντων Διαταγμάτων, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρω, ἂν ἦναι ἰσχυρὸν τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ἀπέναντι τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ Ε'. Ψηφίσματος, καὶ ἂν, διότι ἐδόθησαν κακῶς τινὰ τῶν προλαβόντων, πρέπει νὰ δοθῶσι καὶ τὰ ὑπόλοιπα.

Δὲν πρόκειται, Κύριοι, περὶ μικροῦ τινὸς πράγματος, πρόκειται περὶ διαθέσεως Ἐθνικῆς γῆς, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐχύθησαν τόσα αἵματα, καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχουσιν ἀναμφισβήτητα δικαιώματα τόσοι ἀγωνισταί, περιφερόμενοι μέχρι τῆς σήμερον ἄστεγοι καὶ ἀνέστιοι, μὴ ἔχοντες οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς νὰ ταφῶσι, τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν ἔβαψαν μὲ τὸ αἷμά των, τὸ αἷμα τῶν συγγενῶν καὶ πατέρων των· ἐκτὸς τούτου, μήπως ἐκ τῶν γραμματίων τούτων θὰ ὠφεληθῶσιν οἱ λαμβάνοντες ἀγωνισταί; Μόλις οὗτοι θὰ λάβωσιν 25 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τὰ γραμμάτια, τὰ δὲ λοιπὰ ὠφελοῦνται οἱ κερδοσκόποι καὶ κεφαλαιοῦχοι. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τῆς ἐξελέγξεως καὶ ἐκκαθαρίσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀγωνιστῶν, εἰμὴ μόνον περὶ τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος τῶν συγγενῶν τῶν ἀποθανόντων, ἤτοι περὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Γ'. Ψηφίσματος· ἀλλὰ τὸ Ψήφισμα τοῦτο ἔχει ἄμεσον σχέσιν μὲ τὸ Ε', καὶ ἐφαρμοζομένου τοῦ πρώτου παραδιάζεται τὸ δεύτερον· λέγων ταῦτα, δὲν θέλω ν' ἀφαιρέσω τὸν ἄρτον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὡς εἶπε κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀλλὰ θέλω ν' ἀπονεμηθῇ δικαιοσύνη εἰς ὅλους ὅσοι ἔγιναν τοὺς ἀγωνιστάς.

Τοιαῦτα, Κύριοι, εἶναι ἡ θέλησις τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις ἐγνώριζεν ἀναμφιβόλως τὰ παράπονα πολλῶν ἠδικημένων ἀγωνιστῶν πρὸ τῆς συνταγματικῆς μεταπολιτεύσεως· τὰ παράπονα ταῦτα κορυφωθέντα ἐπροκάλεσαν τὸ Ε'. Ψήφισμα, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ Γ'. καὶ ΙΑ'. Τίς ἀγνοεῖ, ὅτι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου οἱ ἀγωνισταὶ, αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν γυμνοὶ καὶ λιμώττοντες παρηγωνίζοντο καὶ κατεφρονοῦντο μηδαμινῶς

ἀξιούμενοι βοηθείας ἢ περιθάλψεως ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως; Οἱ δὲ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων ἐλθόντες εἰς τὴν Ἑλλάδα, πολλοὶ τούτων τυχοδιῶκται, καὶ μηδὲν ὑπὲρ αὐτῆς συνεισενεγκόντες, κατέλαβον τὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς θέσεις, πάσης ἀπολαύοντες βοηθείας, καὶ προαγόμενοι εἰς τὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς θέσεις; Ἄλλοι δὲ μηδὲ τὸν καπνὸν ἰδόντες τοῦ πολέμου ἐτιμήθησαν μὲ τὰ παράσημα, τὰ ὁποῖα φέρει ὁ ἥρως τῆς Κλεισούρας, καὶ τόσοι ἄλλοι ἐπίσημοι ἀγωνισταί; Ἐπικαλοῦμαι, Κύριοι, τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰδίου, δυναμένου νὰ σᾶς πληροφορήσῃ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, καθὸ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Θέλετε λοιπόν, ὕστερον ἀπὸ ταῦτα, νὰ δοθῇ τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα ἄνευ ἐξελέγξεως; Ἀλλ' ἐὰν μετὰ ταῦτα ἀποδειχθῇ ὅτι κακῶς ἐδόθη, ποία ἡ διόρθωσις; Ἡ ἀναβολὴ ὅθεν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Ε'. Ψηφίσματος εἶναι ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως ἄρνησις τῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις μὴ ἔχουσα τότε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν, διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς εὐχὰς καὶ τὴν θέλησιν τοῦ Ἔθνους, ἐθέσπισε τὰ εἰρημένα Ψηφίσματα, ἀναθέσασα τὴν ἐκτέλεσιν τούτων πρὸ πάντων εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἐὰν, Κύριοι, τὸ Ψήφισμα, περὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ὁποίου πρόκειται, ἦτο πάντῃ ἄσχετον μὲ τὸ Ε', πρῶτος ἐγὼ ἤθελον φέρει τὴν ψῆφόν μου ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα· ἀλλὰ τοῦτο, ὡς ἀπεδείχθη, συνέχεται μὲ τὰ λοιπὰ Ψηφίσματα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἐκτελεσθοῦν ἢ κατὰ πρῶτον ἢ καὶ συναμα μὲ τὸ Γ'. Ψήφισμα.

Περαίνων τὸν λόγον μου, νομίζω, ὅτι δὲν δύναται κατ' ἐμὴν γνώμην, νὰ ἐνεργηθῇ τὸ Γ'. Ψήφισμα, χωρὶς νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ τὸ Ε'. Τὸ κατ' ἐμὲ ἐξέφρασα τὴν πεποίθησίν μου, τὴν ὁποίαν θεωρῶ σύμφωνον μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, καὶ ἐλπίζω, ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοί, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον, δὲν θέλουν παρεξηγήσει τὴν ἐπιμονήν μου.

Πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀντέταξεν. ὅτι δὲν πρόκειται σήμερον περὶ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐκτελέσεως τοῦ Ε'. Ψηφίσματος, ἤτοι περὶ τῆς ἐξελέγξεως καὶ ἐξακριβώσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀγωνιστῶν, ἀλλὰ περὶ τοῦ Γ'. Ψηφίσματος, ἤτοι περὶ ἀπονομῆς ἐξακριβωθέντων ἤδη καὶ ἀδιαφιλονεικήτων δικαιωμάτων, ἡ δὲ ἐκτέλεσις καὶ ἐφαρμογὴ τούτου δὲν ἀναστέλλει ποσῶς τὴν τοῦ Ε'. καὶ ΙΑ', ὡς ἀνεξαρτήτων ἀμφοτέρων θεωρουμένων. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὰ γραμ-

μάτια ταῦτα τῶν ἀποζημιώσεων, περὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν ὁποίων μόνον πρόκειται σήμερον, εἶναι ἐκδεδομένα, καὶ πολλὰ τούτων ἐδόθησαν, καὶ ἀπολείπονται μόνον ὀλίγα, τὰ ὁποῖα εἶναι δίκαιον νὰ λάβουν οἱ κληρονόμοι τῶν ἀποβιωσάντων, ὡς ἔλαβον ταῦτα καὶ οἱ ζῶντες.

Διέταξε μὲν ἡ Συνέλευσις διὰ τοῦ Ε'. Ψηφίσματος νὰ ἐξακριβωθῶσιν ἀπὸ ἐπιτροπὴν τὰ δικαιώματα τῶν μηκέτι ἀποζημιωθέντων ἀγωνιστῶν, ἀλλὰ συγχρόνως διὰ τοῦ Γ'. Ψηφίσματος ἀπεφάσισε νὰ χορηγηθῶσιν ἄνευ ἀναβολῆς, ὅσα ἐξετάσθησαν ἐκ τούτων, εἰς τοὺς κληρονόμους των κατὰ τὴν ἔννοιαν λοιπὸν τοῦ Γ'. Ψηφίσματος, ἀφ' οὗ οἱ ζῶντες ἔλαβον τὴν ἀνήκουσαν ἀποζημίωσιν, ὑπολείπονται μόνοι τῶν ἀποθανόντων οἱ κληρονόμοι, τῶν ὁποίων πρόκειται ἤδη νὰ ὁρισθῇ ὁ βαθμὸς τῆς συγγενείας. Ἐνεργοῦντες ὅθεν τὸ Γ'. Ψήφισμα, δὲν ἀντιβαίνομεν παντάπασιν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ε'.

Ἐὰν δὲ θεωρηθῇ ἄτοπον, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, τὸ νὰ δοθῶσι παρ' ἀξίαν δύω ἢ τρία ἐκ τῶν γραμματίων τούτων, δὲν εἶναι ἄτοπον ἐνταυτῷ καὶ ἄδικον νὰ στερήσωμεν αὐτὰ πολλοὺς ἄλλους, εἰς τοὺς ὁποίους εἶναι δίκαιον ν' ἀποδοθῶσιν; Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἀναστείλωμεν τὴν τοιαύτην ἀπονομὴν, ἔπεται ὅτι δὲν πρέπει καὶ νὰ ἐξαργυρόνωμεν οὐδὲ τὰ μέχρι τοῦδε δεδομένα γραμμάτια· καὶ τότε πόσον δὲν προσβάλλεται ἡ δημοσία πίστις;

Οἱ παρ' ἀξίαν καὶ ἀδίκως ἀποζημιωθέντες εἶναι πιθανῶς ὀλίγοι, οἱ δὲ δικαίως, πολλότατοι. Χάριν λοιπὸν τῶν ὀλίγων, καὶ ἐπὶ τῇ ὑπονοίᾳ μόνον, ὅτι ἀδίκως ἀνταμείφθησαν οὗτοι, εἶναι δίκαιον ν' ἀρνηθῶμεν εἰς τοὺς πολλοὺς τὴν δικαιοσύνην, καὶ νὰ τοὺς στερήσωμεν τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν;

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον δὲ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ Γ'. Ψηφίσματος, ῥητῶς διατάττεται εἰς τὸν § 2 αὐτοῦ νὰ δοθῶσι τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν γραμμάτια τῶν ἀποβιωσάντων εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, τῶν ὁποίων ἤδη πρόκειται νὰ ὁρισθῇ ὁ τῆς συγγενείας βαθμός· τὰ γραμμάτια δὲ ταῦτα θέλουσι δοθῇ ἀκέραια, κατὰ τὸν προσδιορισθέντα βαθμὸν ἑκάστου εἰς τὰ διάφορα μητρῶα, καὶ ὄχι πρὸς 25 τοῖς ἑκατὸν, ὡς ὑπέλαβεν ὁ προαγορεύσας· διότι οὐδέποτε αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ἠδίκησάν τινα διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἀξίας τῶν γραμματίων· ἂν δέ τινες δὲν διεχειρίσθησαν καλῶς τὰ γραμμάτια ταῦτα, καὶ δὲν τὰ ἀντήλλαξαν διὰ γαιῶν Ἐθνικῶν διὰ ν' ἀποκατασταθῶσιν, ἀλλὰ τὰ ἐπώλησαν πρὸς 25 τοῖς ο/ο, τί πταίει ἡ Κυβέρνησις; μήπως

παλλοί των αγωνιστών δεν απεκατεστάθησαν διά των γραμμάτιων, και ζώσιν ήδη βίον άνετον μέ τους καρπούς των κόπων των; Φρονώ όθεν, ότι, διά της επιψηφίσεως του προκειμένου Νομοσχεδίου, εκτελούμεν την απόφασιν της Συνελεύσεως, χωρίς ποσώς να παραβώμεν τας διαταξεις του Ε'. Ψηφίσματος. Είναι μέν δίκαιον, όσοι εκ των αγωνιστών απεζημιώθησαν παρ' άξίαν, να επιστρέψωσι τα κακώς δοθέντα, αλλ' όσοι εκ τούτων δικαίως πράττεται ν' αποζημιωθώσι, δεν είναι άδικον να τους στερήσωμεν του επιουσίου άρτου;

Οσάκις βλέπω τι, άντέταξεν ο προαγορεύσας, προσβάλλον το δίκαιον και τα συμφέροντα του Εθνους, οφείλω να το αντικρούσω, χωρίς ποσώς ν' αποβλέψω εις πρόσωπα· τοιαύτην πορείαν εξ υπαρχής ηκολούθησα εις το πολιτικόν μου σταδιον, και τοιαύτην θέλω εξακολουθή πάντοτε. Είναι μέν αληθες, ότι η Κυβέρνησις δίδει ακέραια τα προικοδοτικά γραμμάτια, αλλ' οι ραλαγγίται, μή δυνάμενοι ευχερώς ν' ανταλλάξωσιν αυτά διά εθνικών γαιών, αναγκάζονται άκοντες να πωλώσι ταύτα προς 25 τοις ο/ο. Άς διέλθη ο Κ. Υπουργός επί των Οικονομικών τα άρχεία του Υπουργείου, και θέλει ήδη χιλιάδας αιτήσεις περί εγκρίσεως εθνικών γαιών διά φαλαγγιτικών γραμμάτιων, εκ των οποίων άλλαι μέν δεν κατεκυρώθησαν μέχρι τούδε, άλλαι δε ενεκρίθησαν είς υπέρογκον τιμήν, και άλλαι εις ελαχίστην.

Μεταξύ των μητρώων, Κύριοι, τα οποία περιλαμβάνουν χιλιάδας αγωνιστών, υπάρχουσιν εγγεγραμμένοι πολλοί, οίτινες ούδε τον καπνόν της μάχης μακρόθεν είδον, και μ' όλον τούτο φέρουν επιδεικτικώς εις τα στήθη των το εθνόσημον εκείνο, το οποίον στεροϋνται πολλοί εισέτι των αγωνιστών. Τας καταχρήσεις ταύτας θεωρήσασα η Συνέλευσις, συνέταξε το Ε'. Ψήφισμα εις επανόρθωσιν των αδικημάτων· η αναβολή όθεν του προκειμένου Νομοσχεδίου δεν προσβάλλει τους αγωνιστάς, αλλά μάλλον θα ωφελήση πολλούς εξ αυτών, όσοι ή παντάπασιν ή μή προσηκόντως αντεμείφθησαν. Επειδή φρονώ, ότι όλαι εν γένει αι βαθμολογίαι υπάγονται εις αναθεώρησιν, κατά το Ε'. Ψήφισμα.

Εάν περιμείνωμεν, Κύριοι, αντέτεινεν ο επί των Οικονομικών Υπουργός, να διορισθή επιτροπή προς εξέλεγξιν εν γένει των βαθμολογιών, φρονώ, ότι θά παρέλθουν πολλά έτη· διότι η επιτροπή αύτη θέλει έχει χρέη ού μόνον να βαθμολογή, αλλά και να εξελέγχη τας γενομένας βαθμολογίας. Εάν πολλοί άδίκως βραβεύθησαν, ως διατείνεται ο προαγορεύσας, τι πταίουν τα

ορφανά και αί χήραι των βαθμολογουμένων και αποθανόντων, τα οποία περιμένουν τοσαύτα έτη λιμώττοντα; Η εθνική γή απεφασίσθη να διανεμηθή εις τους αγωνιστάς· εκτελούντες δε τούτο, εκτελούμεν την απόφασιν της συνελεύσεως, και πάσα εκ μέρους ημών βραδύτης, μεγίστην επιφέρει αδικίαν και ζημίαν. Συμφωνώ μέν ότι απαιτείται να διορισθή επιτροπή προς γενικήν εξέλεγξιν όλων των βαθμολογιών, κατά το Ε'. Ψήφισμα, διϊσχυρίζομαι όμως ότι τα γραμμάτια, τα οποία πρόκειται να δοθώσιν εις τους κληρονόμους των αποθανόντων, είναι εκδεδομένα και τινα εξ αυτών εδόθησαν, και πάσα αναβολή θέλει επιφέρει παράπονα δίκαια.

Αμβάνω και πάλιν τον λόγον, προπέθηκε τις των προλαλησάντων, διά ν' απαντήσω εις όσα μέχρι τούδε εσφαλμένως ερρέθησαν, και να φθάσω εξ τι αποτέλεσμα, συμφώνως με την παρούσαν ημών κατάστασιν. Η Εθνική Συνέλευσις αισθανομένη ότι πολλοί βαθμολογηθέντες απέθανον καταλιπόντες τας χήρας και τα ορφανά αυτών εις μεγίστην πενίαν, και μή θέλουσα να οικειοποιηθή τας αποζημιώσεις των αποθανόντων, απεφάσισε να παραχωρήση αυτάς εις τους κληρονόμους αυτών· αλλά ποίος είπεν, ότι πρέπει η Κυβέρνησις να εξακολουθή να εκδίδη ακόμη γραμμάτια; τις εγγυάται την ακριβή εκτέλεσιν του Ε'. Ψηφίσματος; Και τούτου δοθέντος, δεν είναι πολλοί βαθμολογηθέντες, οίτινες ούτε εις τα μητρώα υπάρχουσιν εγγεγραμμένοι; Επειδή λοιπόν ούδεμία διόρθωσις δύναται να γίνη πλέον, διά τούτο προτείνω να επιψηφίσωμεν το προκείμενον Νομοσχέδιον, και να προσκαλέσωμεν τους Κυρίους Υπουργούς να θέσουν εις ενέργειαν και το ΙΑ'. Ψήφισμα.

Συνομολογησάντων των Κ. Κ. Υπουργών εις την εκτέλεσιν και του ΙΑ'. Ψηφίσματος, παρετήρησεν άλλος των Κ.Κ. Γερουσιαστών, ότι, επειδή μέγα μέρος αγωνιστών δεν εδικαιούθη από τας κατά καιρούς Κυβερνήσεις, και πολλά παρά τούτων εγένοντο παράπονα, η Συνέλευσις εξέδωκε τα Ψηφίσματα Ε', Γ', και ΙΑ'. διά τε τους πολιτικούς, στρατιωτικούς και ναυτικούς. Ως πληρεξούσιος της Εθνικής Συνελεύσεως της 3 Σεπτεμβρίου, ύψωσα την φωνήν μου υπέρ των συμπολιτών μου, οίτινες μάλλον των άλλων ηγωνίσθησαν, και μεταξύ τούτων μόλις ενδεκα έλαβον στρατιωτικούς βαθμούς, εν ώ οι κυρίως αγωνισταί εξ αυτών ούδεμιάς ηξιώθησαν έτι αποζημιώσεως· εις μάλιστα εκ τούτων, όστις ως σημαιοφόρος εις πολλάς παρεμβλήθη μάχας υπό την οδηγίαν μου, υπάρχει ακρωτηριασμένος λαβών πολλάς

πληγάς, καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἔχει οὔτε στρατιωτικὸν βαθμὸν, οὔτε κἂν αὐτὸ τὸ ἐθνόσημον, τὸ ὁποῖον ἤδη φέρουν καταχρηστικῶς πολλοί, οἵτινες οὐδὲ τὸν καπνὸν τῆς μάχης εἶδον. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν μου πρῶτος ἐγὼ ὕψωσα τὴν σημαίαν τῆς ἀνεξαρτησίας, εἰς διαφόρους κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὡς ἀρχηγέτης σώματος παρευρεθεὶς μάχας, ἐπολιόρκησα δύω φρούρια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕν, ἤτοι τὸ τῆς Πύλου, παρεδόθη εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, καὶ ἐντοσούτῳ ἄλλοι ἀντεμείφθησαν διὰ βαθμῶν ὑποστρατηγιῶν καὶ διαγαιῶν, καὶ ἐγὼ οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἠξιώθην ἀποζημιώσεως. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν συμφωνῶ μὲν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ προτείνω νὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ τὰ Ψηφίσματα Ε'. καὶ ΙΑ'. διότι ὅλαι ἐν γένει αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι κατελήφθησαν ὑπὸ νεοφύτων καὶ φαλαγγιτῶν, οἱ δὲ λοιποὶ Ἕλληνες, καὶ τοι ἀγωνισθέντες καὶ θυσιασθέντες οὐδὲ σπιθαμῆς ἐθνικῆς γῆς εἶναι κάτοχοι.

Ἐπειδὴ τὸ Γ'. Ψήφισμα, προσέθηκεν ἄλλος, εἶναι μεταγενέστερον τοῦ Ε'., καὶ δὲν ἀναιρεῖ οὔτε ἀκυρόνει αὐτὸ, ἕπεται ἀναντιῤῥήτως, ὅτι πρῶτον πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ τὸ Ε'. καὶ ἔπειτα τὸ Γ'. Ψήφισμα, ἢ καὶ τὰ δύω συγχρόνως, ὡς μεγίστην πρὸς ἄλληλα ἔχοντα συνάφειαν καὶ ἀλληλουχίαν. Ἀλλ' ἐρωτῶ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν, θέλει ἀποζημιώσει τοὺς εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένους ὑπὸ τὸν πρῶτον βαθμὸν, τὸν ὁποῖον εἶχον, ἢ κατὰ τὸν προβιβασμὸν τὸν ὁποῖον πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἔλαβον ὕστερον; Ὡς ἐκ τούτων εἶπον ἐνιστάμενος, ὅτι ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ γένῃ ἡ ἐξέλεγξις τῶν δικαιωμάτων, κατὰ τὸ Ε'. Ψήφισμα, καὶ ἔπειτα νὰ φθάσωμεν καὶ εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ Γ'. Ψηφίσματος. Ἂς περιμένουν ὀλίγον ἀκόμη χρόνον οἱ μηκέτι ἀποζημιωθέντες, διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἀκριβῶς ἡ ἀπόφασις τῆς Συνελεύσεως. Προτείνω λοιπὸν νὰ προστεθῇ διάταξίς τις εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀναστέλλουσα τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Γ'. Ψηφίσματος μέχρι τῆς ἀκριβοῦς ἐξελέγξεως ὅλων ἐν γένει τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀγωνιστῶν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγνοὺς τὸ 27 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ὁ Βασιλεὺς, εἶπε, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπονέμων τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ Ναυτικοὺς βαθμοὺς, ἐξασκεῖ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις καθιέρωσε. Πᾶσα λοιπὸν παρατήρησις ἐπὶ τῶν γενομένων βαθμολογιῶν καὶ προβιβασμῶν εἶναι καὶ ἄτοπος καὶ περιττή· ὁ δὲ νομίζων, ὅτι ἔλαβε χώραν κατάχρησις περὶ ταῦτα, δύναται νὰ κατηγορήσῃ τὸν ὑπεύθυνον Ὑπουργόν.

Ἐπαναλαμβάνω δὲ, Κύριοι, ὅτι τὸ μὲν Ε'. Ψήφισμα, ἀποβλέπει πράγματα ἄγνωστα, μὴ δυνάμενα νὰ ἐνεργηθῶσι, πρὶν προηγηθῶσιν αἱ ἀπαιτούμεναι ἐξακριβώσεις παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ διορισθησομένης ἐπιτροπῆς, καὶ ὁρισθῶσι τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν μέσα. Τὸ δὲ Γ'. ἀφορᾷ πράγματα γνωστὰ, πρόσωπα ὡρισμένα, καὶ ὅστις ἀρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσίν του, παραβαίνει ῥητὴν τῆς Συνελεύσεως ἐντολήν· ἀπὸ τὸ αὐτὸ ἅπαντες κινούμενοι αἴσθημα, καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ἀποβλέποντες σκοπὸν, ἂς κάμωμεν ἅπαξ ἀρχὴν τοῦ δυσχεροῦς τούτου ἔργου, διὰ νὰ δυνηθῶμεν κατὰ μικρὸν νὰ ἐνεργήσωμεν ὅλας τὰς ἀπορράσεις τῆς Συνελεύσεως, τὰς ἀφορώσας τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἀποζημιώσεις τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισθέντων. Οὐδεὶς, Κύριοι, ἐπανέλαβεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, διεμπλονείκησε τὰ δικαιώματα τοῦ Στέμματος, τὰ ὁποῖα τὸ Σύνταγμα ἐχορήγησεν, οὐδὲ περὶ τούτων ἐγένετο λόγος· ἀληθῶς οἱ βαθμοὶ χορηγοῦνται ἀπὸ τὸν Βασιλέα, ἀλλ' ἡ Συνέλευσις θεσπίσασα τοῦτο, δὲν ἐννοοῦσε βεβαία νὰ ἀπονέμωνται οἱ βαθμοὶ καὶ τὰ φαλαγγιτικὰ γραμμάτια, ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, διότι τότε ἤθελεν εἶσθαι ἀσυνεπὴς, θεσπίσασα τὴν ἐξέλεγξιν καὶ ἐκκαθάρισιν τῶν δοθεισῶν ἀποζημιώσεων καὶ βαθμολογιῶν.

Ὅλως λοιπὸν ἀκατάλληλον ἦτο τὸ ν' ἀναγνώσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐνταῦθα τὸ 27 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ ν' ἀναφέρῃ δικαιώματα καὶ προνόμια Βασιλικὰ, διότι, ὡς εἶπον, οὐδεὶς περὶ τούτων λόγος ἐγένετο, ἀλλὰ περὶ ὑπουργικῶν πράξεων. Ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν δὲ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει ἐξελέγξει τὰς γενομένας καταχρήσεις, εἰμεθα σύμφωνοι μὲ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, μὲ τὴν διαφορὰν ταύτην, νὰ μὴ δοθῶσιν ἤδη τὰ γραμμάτια τῶν ἀποθανόντων εἰς τοὺς κληρονόμους, ἀλλὰ μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς· καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μὴ ἐπαυξήσωμεν τὰς γενομένας τυχὸν καταχρήσεις περὶ τὰς βαθμολογίας καὶ πραικοδοτήσεις.

Διὰ τῆς προηγουμένης ἀγορεύσεώς μου, προσέθηκεν εἰς τῶν προλαλησάντων, δὲν ἐναντιούμην εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ Ε'. Ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, διότι τὰ ψηφίσματα ἐκφράζουν τὴν ἰσχυρὰν θέλησιν τοῦ Ἔθνους, καὶ πρέπει νὰ ἐνεργηθῶσιν ἀκριβῶς· ἀλλ' εἶπον, Κύριοι, καὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι προκειμένου νὰ νομοθετήσωμεν, πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὥστε αἱ πράξεις μας νὰ φέρωσι καὶ ἀποτέλεσμα, διότι ἄλλως ματαιοπονοῦμεν. Ὑποθέσατε π. χ. ὅτι οἱ δυνάμει τῶν μητρώων βαθμολογηθέντες ὡς φαλαγγῖται εἶναι περὶ τὰς 4,000, προσθέσατε εἰς τούτους

καὶ τοὺς μετὰ τὴν Συνέλευσιν βαθμολογηθέντας 1,000 περίπου, καὶ θέλομεν ἔχει 5,000 ἀξιωματικοὺς φαλαγγίτας· διὰ μόνον δὲ τοὺς ἀποθανόντας 157, τῶν ὁποίων οἱ κληρονόμοι ἐπίσης δικαιοῦνται νὰ λάβωσι τὰ γραμμάτια τῆς προικοδοτήσεως, δυνάμει τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου γνωμοδοτοῦσί τινες ν' ἀναβάλλωμεν τὴν ἐκτέλεσιν· διὰ τὸν λόγον, ὅτι μεταξὺ τούτων ἐνδέχεται νὰ εὑρεθῶσί τινες μὴ κατ' ἀξίαν βαθμολογηθέντες. Τὴν ὑπόθεσιν ταύτην παραδεχόμενος καὶ ὑπολογίζων κατὰ λόγον 1: 10, εὑρίσκω μεταξὺ τῶν 157, δεκαπέντε μὴ κατ' ἀξίαν βαθμολογηθέντας. Ἐρωτῶ ἤδη, Κύριοι, εἶναι δίκαιον διὰ τοὺς 15 τούτους ν' ἀδικήσωμεν τοὺς 140, καὶ νὰ παραβλέψωμεν τοσαύτας χήρας καὶ ὀρφανὰ, ἔχοντα δικαίωμα εἰς τὴν προικοδότησιν ἐκείνων; Καὶ ταῦτα χωρὶς νὰ λαμβάνεται κανὲν μέτρον περὶ τῶν ἄλλων, ὅσοι μεταξὺ τῶν 5,000 ὑπάγονται εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν κατὰ τὴν τεθεῖσαν ἀναλογίαν; Παραδεχόμενος λοιπὸν ἐν μέρει τὰς σκέψεις τοῦ προαγορεύσαντος, γνωμοδοτῶ νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀλλ' εἰς τὴν συγκροτισθησομένην ἐπιτροπὴν νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐξελέγξῃ καὶ τὰς μετὰ τὴν Συνέλευσιν γενομένας φαλαγγιτικὰς βαθμολογίας, ὡς πρὸς τὰς ἀποδοχὰς, καὶ μὴ συμπεριλαμβανομένας εἰς τὰ μητρῶα.

Τὴν τελευταίαν ταύτην γνωμοδότησιν ἐγκρίνασα ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἀπεφάσισε νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ, ὅτι εἰς τὴν συστηθησομένην ἐπιτροπὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Ε'. Ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, θέλει ἀνατεθῇ τὸ χρέος τοῦ νὰ ἐξελέγξῃ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰς δοθείσας μετὰ τὴν Συνέλευσιν φαλαγγιτικὰς βαθμολογίας τῶν μὴ καταταταγμένων εἰς κανὲν μητρῶον, καὶ νὰ ἀφαιρεθῶσιν οἱ βαθμοὶ καὶ αἱ προικοδοτήσεις ἀπὸ τοὺς ἀναξίως λαβόντας.

Ἡ συζήτησις προεχώρησεν ἑπομένως εἰς τὰ καθέκαστα, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ναυτικοὺς, τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς τὰ μητρῶα, ἀπαιτεῖται νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου (3 Μαΐου) 1833 μητρῶον, διότι τοῦτο πρῶτον τῶν ἄλλων συνετάχθη διὰ τοὺς ναυτικοὺς, καὶ κακῶς παρελείφθη ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Τὴν δὲ γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου τούτου, «ἐν περιπτώσει δὲ ἀποβιώσεώς τινος τῶν ἀδελφῶν εἰς τὰ τέκνα του» ὑπεστήριξεν ἓν μέλος

τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνης, ὡς ἀναγκαίαν πρὸς ἀποφυγὴν διενέξεων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ γεννηθῶσι μεταξὺ τῶν κληρονόμων, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ἀποβιώσει τις τῶν ἀδελφῶν, καταλιπὼν τέκνα· ὡς συνέβη ἐπὶ παραδείγματος εἰς τὴν πατρικὴν οἰκογένειαν τοῦ ἰδίου, ἀποθανόντος τοῦ ἀδελφοῦ Κ. Θ. Κολοκοτρώνη, καὶ καταλιπόντος ὀρφανά. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὁ ἐπιζῶν ἀδελφὸς ἢ ἀδελφοὶ δύνανται νὰ διαφιλονεικήσωσι τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τῶν τέκνων τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφοῦ, ὅπερ εἶναι ἄδικον.

Μετὰ τοῦτον, ἄλλος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι κατὰ τὸ ἀναγνωσθὲν ἄρθρον, τὸ δικαίωμα τῆς κληρονομίας χορηγεῖται ἐν πρώτοις εἰς τὴν χήραν καὶ ὀρφανὰ, ἔπειτα εἰς τοὺς γονεῖς, καὶ τελευταῖον εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς. Ὅταν ὅμως δὲν ὑπάρχωσι τέκνα, ἐπιζῶσι δὲ οἱ γονεῖς καὶ ἡ χήρα, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα εἰς τίνα θέλει περιέλθει; Διότι οἱ γονεῖς προτιμῶνται κατὰ τὸ Νομοσχέδιον μόνον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ χήρα· καὶ πιστεύω, ὅτι οὗτοι, ἐκτὸς μόνον τῶν τέκνων τοῦ ἀποθανόντος, πρέπει νὰ προτιμῶνται ὅλων τῶν ἄλλων· Ἤκουσα ὅτι οἱ ἔγγονοι ἀποκλείονται παντὸς κληρονομικοῦ δικαιώματος· καὶ τοῦτο θεωρῶ ἄδικον· διότι ἂν οἱ ἀδελφοὶ καὶ υἱοὶ τούτων, καίτοι πλάγιοι συγγενεῖς, κληρονομῶσι, πολλῷ μᾶλλον δικαιοῦνται εἰς τοῦτο οἱ ἔγγονοι, οἵτινες, ὡς κατιόντες, καὶ τέκνα δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν. Ἐκτὸς τούτων, Κύριοι, γνωρίζετε ὅτι πολλοὶ βαθμολογηθέντες, χρεωτοῦν τοὺς βαθμούχους εἰς τὴν ὑποστήριξιν καὶ τὰς χρηματικὰς βυνθείας τῶν ἀδελφῶν των, διότι διὰ τούτων ἀνεδείχθησαν κατὰ τὴν ἐπανάστασιν καὶ διετήρησαν καὶ τοὺς ὑπ' αὐτοὺς στρατιώτας. Τοὺς ἀδελφοὺς λοιπὸν τούτους δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προτιμήσωμεν ἀπὸ τὴν χήραν καὶ τοὺς γονεῖς; Ἀνακεφαλαιῶν τὸν λόγον μου, Κύριοι, προτείνω, ὥστε οἱ μὲν ἔγγονοι νὰ συμπεριληφθῶσι μετὰ τῶν κληρονόμων, οἱ δὲ γονεῖς νὰ προτιμῶνται καὶ ἀπὸ τὴν χήραν αὐτήν.

Ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντέταξεν, ὅτι τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα προσδιωρίσθησαν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως· ὅτι καὶ ἐκεῖ ἔγειναν τοιαῦται προτάσεις, καὶ ἐπειδὴ ἡ συζήτησις ἤθελεν ἀποβῇ σκανδαλώδης, ἐπιμενόντων τινῶν, ὅπως ἐπεκταθῶσι ταῦτα, ἡ Συνέλευσις διὰ τῆς ὑπεκφυγῆς της ὑπέδειξε τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ περιορισθῶσι ταῦτα. Τὸ Νομοσχέδιον λοιπὸν ἔπρεπε ἐντὸς τῶν ὅρων τούτων νὰ περιορισθῇ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήντησεν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ προτελευταίου ἀγορεύσαντος ὅτι ἡ χήρα ἐπροτιμήθη ἀπὸ τοὺς γονεῖς, διότι, ἀφοῦ οὗτοι κατὰ τὸ πολ. δίκαιον εἶναι οἱ φυσικοὶ κληρονόμοι τῶν υἱῶν των, ὅταν οὗτοι ἄτεκνοι ἀποθάνωσιν, ἤθελεν εἶσθαι σκληρὸν εἰς τοῦτον τοὐλάχιστον νὰ μὴ προτιμηθῶσιν αἱ χῆραι.

Εἰς πᾶσαν Συνέλευσιν, ἐπήνεγκεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, ἡ καλαλαμένην ἀπὸ Ἐθνικὴν Ἐπανάστασιν, ἐνυπάρχει καί πνεῦμά τι ὅσιον καὶ ὁρμητικόν, διὰ τοῦ ὁποίου προτίθεται διὰ προτάσεων ὅλως ἀδυνάτων νὰ πραγματοποιηθῶσι, νὰ ἐλκύσωσι τὴν ἀγάπην τοῦ λαοῦ. Πνεῦμα τοιοῦτον ἐνυπῆρξε καὶ εἰς τὴν τελευταίαν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, καὶ τοῦτο πάντοτε, προκειμένων ζητημάτων Ἐθνικῶν καὶ γενικῶν, ἀπήτει τὴν ὅσον οἷόν τε εὐρυτέραν αὐτῶν ἐρμηνείαν. Ἀναγνώσατε, Κύριοι, τὰ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Πρακτικὰ τῆς Συνελεύσεως, καὶ θέλετε κατανοήσει τὸ ἀληθὲς πνεῦμά της. Ὅτε καὶ ἐκεῖ παρουσιάσθη ἓν τοιοῦτον ζήτημα, ἐπρόκειτο νὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τοὺς στενωτέρους ὅρους· ἐπειδὴ ὅμως καί τινες ἀπῆτουν ὥστε τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα νὰ ἐπεκταθῶσι καὶ εἰς τοὺς ἀδελφούς, ἡ Συνέλευσις ἐπίτηδες ἀνέθεσε τὸν προσδιορισμὸν τοῦ βαθμοῦ εἰς τὰς Βουλάς, ὑπεκφεύγουσα οὕτω τὴν διὰ τὸ Δημόσιον ἐπιβλαβῆ ταύτην ἐπέκτασιν. Καὶ ἡμεῖς λοιπὸν σήμερον, θεσπίζοντες τὸν ἐξαιρετικὸν τοῦτον Νόμον, δὲν δυνάμεθα παρὰ ἐντὸς τῶν στενωτέρων ὅρων νὰ περιορισθῶμεν, διότι ἄλλως ὁ Νόμος οὗτος ἦτο περιττός, διότι οἱ κληρονόμοι ἤθελον προσδιορίζεσθαι κατὰ τὸ Πολιτικὸν Δίκαιον. Ἐπὶ τούτοις θεωρῶν ὅτι, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ τὸ ἄρθρον, ἐκφράζεται σαφῶς, γνωμοδοτῶ ἢ ν' ἀπορριφθῇ ἡ πρότασις τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ προσθήκης τῶν υἱῶν τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφοῦ, ὅ ἐστι, τῶν ἀνεψιῶν, ἢ νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ οἱ ἔγγονοι, διότι ἄλλως ὑποτίθεται ὅτι οὗτοι ἀποκλείονται, καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι μέγα ἄδικον. Διὰ νὰ ἐννοήσετε δέ, Κύριοι, ἔτι μᾶλλον τὸ ἄδικημα τοῦτο, φέρω ἓν παράδειγμα. Ὁ Γέρων Κολοκοτρώνης, βαθμολογημένος εἰς τὰ μητρῶα, πρὶν λάβῃ τὰς ἀποδοχάς του, ἀπέθανε, καταλιπὼν δύω τέκνα, ἐξ ὧν μετ' οὐ πολὺ ἐτελεύτησε τὸ ἓν· οἱ υἱοὶ τούτου, μετὰ τὴν παραδοχὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκης, φαίνεται, κατὰ τὸ γράμμα τοὐλάχιστον, ὅτι ἀποκλείονται παντὸς κληρονομικοῦ δικαιώματος· ὅπερ ἐστὶν οἱ υἱοὶ τοῦ Κολίνου οὐδεμίαν ἀξιώσιν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Πάππου των· ἐν ᾧ, κατὰ τὴν προσθήκην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν ὁ Γέρων Κολοκοτρώνης δὲν ἄφινε τέκνα, ἀλλ' ἀδελφούς, καὶ εἰς τούτων ἀπέθνησκεν, οἱ υἱοί του ἐδικαιοῦντο νὰ κληρονομήσωσι τὸν θεῖόν των. Πρὸς ἀπορυγὴν λοιπὸν πάσης τοιαύτης παρεξηγήσεως ἢ πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ ἄρθρον, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καὶ τότε κατὰ τὸ Πολ. Δίκαιον, οἱ ἔγγονοι κληρονομοῦσιν, ἢ, ἂν παραδεχθῶμεν τὴν προσθήκην τῆς Ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τοὺς ἐγγόνους, πρὸς ἀπορυγὴν, ὡς εἶπον, πάσης παρεξηγήσεως.

Ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι περὶ τούτου συνεβουλεύθησαν ἐπιστήμονας, καὶ οὗτοι εἶπον ὅτι κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐννοοῦνται καὶ οἱ ἔγγονοι· ἂν ὅμως ἡ προσθήκη τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνατρέπῃ τὴν ἔννοιαν ταύτην, παραδέχεται καὶ αὐτὸς τὴν ἐξάλειψίν της, διότι θεωρεῖ ἄδικον νὰ μὴ κληρονομῶσιν οἱ ἔγγονοι.

Εἰς ἄλλον ἐρωτήσαντα τίς θέλει προτιμᾶσθαι, μὴ ὑπαρχόντων τέκνων, ἡ χήρα ἢ οἱ γονεῖς, ἀπήντησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἡ χήρα, διότι τοῦτο συμβιβάζεται καὶ μὲ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον, καθ' ὃ ἡ χήρα, ἐν ὅσῳ διατελεῖ εἰς τὴν χηρείαν της, καρποῦται τὰ εἰσοδήματα τῆς περιουσίας τοῦ συζύγου της.

Ἀκολούθως ἐγένοντο παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τοῦ λεκτικοῦ, καὶ ἐνεκρίθη ἀντὶ « κατατεταγμένων διὰ πραγματικῶν βαθμῶν » νὰ τεθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον « τῶν κατατεταγμένων εἰς τὰ « μητρῶα μὲ πραγματικῶν βαθμόν. »

Καὶ οὕτως ἡ Γερουσία, περιττὴν θεωρήσασα τὴν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην, καὶ πᾶσαν ἄλλην, διότι τὸ Νομοσχέδιον ἐκφράζεται σαφῶς, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ μὲ τὰς ἀνωτέρω λεκτικὰς διορθώσεις.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 2, καὶ 3 ὁμοῦ καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο παραδεκτὰ, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ὁμοῦ μὲ τὴν εἰς τὸ ἄρθρον 3 προτεινομένην προσθήκην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις θέλει ταχθῇ ὡς γ'. ἐδ. τοῦ ἄρθρου 3, ἔχουσα οὕτως· « Ἡ χορηγουμένη « εἰς τὰς ἀνωτέρω χήρας καὶ ὀρφανὰ σύνταξις θέλει παύσει « τότε, ὅταν τοῖς παραχωρηθῶσι τὰ προικοδοτικὰ χρεμμάτια. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 4 ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, προτεινούσης τὴν ἐξάλειψιν αὐτοῦ, καὶ οὐδενὸς οὔτε τῶν Γερουσιαστῶν, οὔτε τῶν Ὑπουργῶν ἀντειπόντος, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἐξάλειψιν αὐτοῦ, ἀντικατασταθέντος τοῦ ἄρθρου 5, ὡς 4.

Αναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθρου 4, ἐπρότειναν τινες μὲν νὰ σαφηνισθῇ καθαρώτερον, ἵνα μὴ οἱ κληρονόμοι τῶν ἐχόντων βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ Ταγματάρχου ἀξιωματικῶν ἀπαιτήσωσι γραμμάτια καὶ διὰ τὸ περιττὸν τῶν 140 δρ. τὸ ὁποῖον, ἂν ἔζων οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι, ἤθελον λαμβάνει κατὰ μῆνα εἰς χρήματα· ἄλλοι δὲ ἐνιστάμενοι, εἶπον· ὅτι καθαρῶς ἐκφράζεται τὸ ἄρθρον. Πολλῶν δὲ ἀπαιτησάντων τὴν διασάφησιν ταύτην, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ὥστε μετὰ τὸ τέλος τοῦ 4 ἄρθρου νὰ τεθῇ ὡς ἐδάφιον ἡ ἑξῆς διάταξις·

«Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ἡ προικοδότησις αὕτη δὲν θέλει ὑπερβαίνει, «κατὰ μέγιστον ὅρον, τὴν ὡρισμένην διὰ τὸν Ταγματάρχην «τῆς Φάλαγγος προικοδότησιν.» Καὶ οὕτω μὲ τὴν προσθήκην ταύτην ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἐπὶ τέλους ψηφοφορηθὲν τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25—5, ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἄρθρ. 1. Τὸ δικαίωμα κληρονομίας εἰς τὴν προικοδότησιν τῶν ἀποβιωσάντων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, τῶν κατατεταγμένων μὲ πραγματικοὺς βαθμοὺς εἰς τὰ μητρῶα τῶν ἐξεταστικῶν Ἐπιτροπῶν, τῶν συστηθεισῶν διὰ μὲν τοὺς Στρατιωτικοὺς δυνάμει τῶν ἀπὸ 13 Μαρτ. 1833, 15 Δεκεμ. 1835 καὶ 23 Νοεμ. 1836 Β. Διαταγμάτων· διὰ δὲ τοὺς Ναυτικοὺς δυνάμει τῶν ἀπὸ 21 Ἀπριλίου (3 Μαΐου) 1833, καὶ 23 Φεβρουαρίου 1835 Β. Διαταγμάτων, χορηγεῖται μόνον εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν κατ' ἴσην μερίδα, καὶ, ἐν ἐλλείψει ὅλων τούτων, εἰς τοὺς πατέρας καὶ τὰς μητέρας ἐκείνων, καὶ τούτων μὴ ὑπαρχόντων, εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς ἐπίσης κατ' ἴσην μερίδα.

Ἄρθρ. 2. Τὸ κληρονομικὸν τοῦτο δικαίωμα δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰς εἰς δεύτερον γάμον συναλθούσας χήρας.

Ἄρθρ. 3. Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανά, τὰ ὁποῖα ἤθελον λαμβάνει σύνταξίν τινα παρὰ τοῦ Δημοσίου, δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τοῦτο, εἰμὴ ἐὰν παραιτήσωσι τὴν σύνταξιν.

Ὀφείλουσι δὲ νὰ παρουσιάσωσι τὴν τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος ἐπὶ παραιτήσει τῆς συντάξεως ἀπαίτησίν των ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου, μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα.

Ἡ χορηγουμένη εἰς τὰς ἀνωτέρω χήρας καὶ ὀρφανὰ σύνταξις θέλει παύσει τότε, ὅταν τοῖς παραχωρηθῶσι τὰ προικοδοτικὰ γραμμάτια.

Ἄρθρ. 4. Ἡ προικοδότησις θέλει χορηγηθῇ εἰς τοὺς κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ἀναγνωριζομένους κληρονόμους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1838 περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐτησίου μισθοῦ εἰς προικοδοτικὸν γραμμάτιον.

Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ἡ προικοδότησις αὕτη δὲν θέλει ὑπερβαίνει, κατὰ μέγιστον ὅρον, τὴν ὡρισμένην διὰ τὸν Ταγματάρχην τῆς Φάλαγγος προικοδότησιν.

Ἄρθρ. 5. Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Β. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ἰουλίου 1849, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐκθέσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν καθυποβληθέντων Νομοσχεδίων· 1) Περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου· 2) Περὶ ἐπιβολῆς διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ· 3) Περὶ χορη-

γήσεως δανείου 6,000 δραχμῶν εἰς τὸν βιομήχανον Π. Σταφόπουλον· καὶ 4) Περὶ ἐπιβολῆς φόρου προκυμαίας εἰς Σύρον.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέγνωσε τὰς εἰρημένας ἐκθέσεις, ἐχούσας ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ κατασκευῆς προκυμαίας εἰς Σύρον Νομοσχέδιον, καὶ ἐπιξεργασθεῖσα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἐξασφάλισις τοῦ λιμένος τῆς Νήσου Σύρου, τὴν ὁποίαν προτίθεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τῆς κατασκευῆς Προκυμαίας, καθίσταται ἀναγκαιοτάτη καὶ πολλῶν ὠφελειῶν πρόξενος, ὡς συντελοῦσα τὰ μέγιστα εἴς τε τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, καὶ ἐν γένει τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορίου.

Ὅσον δὲ τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι σημαντικὸν καὶ πολυδάπανον, ὡς ἀπαιτοῦν ἐν περίπου ἑκατομμύριον δραχμῶν κατὰ τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν μηχανικῶν, ἄλλο τόσον οὔτε ν' ἀρχίσῃ οὐδὲ νὰ ἀποπερατωθῇ δύναται ἄνευ σημαντικῶν βοηθειῶν καὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ Δημοσίου, ὅπερ καὶ χρέος καὶ συμφέρον ἔχει νὰ προνοήσῃ ὑπὲρ τῆς τοιαύτης δαπάνης.

Οἱ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιβαλλόμενοι ἐπὶ τῶν πλοίων φόροι θεωροῦνται καὶ δικαιότεροι καὶ καταλληλότεροι· καθότι, ἐὰν οὗτοι ἐπεβάλλοντο ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, ὡς κατὰ τὸ 1839 ἔτος εἶχε γνωμοδοτήσει διὰ πράξεώς του τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Σύρου, ἤθελον ἐπιβαρυνθῇ ἀρ' ἑνὸς διάφορα τοῦ Κράτους μέρη μὲ τὴν Σύρον ἐμπορευόμενα, τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἔχουσι συμφέρον εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, ἐν ᾧ ἀρ' ἑτέρου τὸ ἐμπόριον ὑπάρχει ἤδη ἀρκούντως ἐπιβεβαρυμένον διὰ τῆς πληρωμῆς 1|4 τοῖς ἑκατὸν πρὸς διατήρησιν Νοσοκομείου, καὶ 1/4 τοῖς ἑκατὸν ἔτι πρὸς ἀπάντησιν τῶν δημοτικῶν ἐξόδων.

Ἡ παραχώρησις τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ τῶν εἰς τὸ Δημόσιον ὀφειλομένων ὑπὸ τῶν κατεχόντων τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς πόλεως ἐθνικὰ γήπεδα, συνισταμένου εἰς δραχμὰς 90,000, καὶ ἡ διὰ τὴν ταχεῖαν ἔναρξιν τοῦ ἔργου προκαταβολὴ τῶν δραχ. 10,000, συμποσουμένων ὅλων ὁμοῦ εἰς δραχμὰς 120,000, καὶ χρησιμευόντων ἐν εἴδει δανειοπαγοῦς τόκου, εἶναι βεβαίως ἐπαισθητὴ συνδρομή, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ τόσον ἐπιζήμιος εἰς τὸ Δημόσιον, καθ' ὅσον ἡ πρώτη ποσότης τῶν δραχμῶν 90,000 συγκαταριθμεῖται μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἐκείνων χρεῶν, τῶν ὁποίων ἡ

ἀπότισις θέλει συμπεριληφθῇ ἀναμφιβόλως εἰς ἓν γενικὸν περὶ τῶν τοιούτων χρεῶν μέτρον, ἀπαλλάττον τοὺς χρεώστας τῆς πληρωμῆς τῶν ὀφειλομένων τόκων, διότι εἰς ἐναντίαν περίστασιν τὰ χρέη ταῦτα θέλουν μείνει διὰ παντὸς ἀνεξόφλητα. Ἑπομένως τὸ Δημόσιον δὲν θέλει στερηθῇ, εἰμὴ τοὺς τόκους μόνον τῶν δραχμῶν 30,000, τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων ἀναβαίνει εἰς δραχ. 7,200, λογιζομένων τῶν πληρωμῶν εἰς πέντε βραχυπροθέσμους ἐτησίας ἴσας δόσεις κατὰ τὸ Νομοσχέδιον· ἀλλ' ἡ ζημία αὕτη οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν ἀπέναντι τῆς σημαντικότητος τοῦ ἔργου, ἐξ οὗ θέλει προκύψει ἡ ἐξασφάλισις τῶν συνεχῶς κινδυνευόντων πλοίων, καὶ ἡ ἐντεῦθεν προσδοκωμένη πρόοδος τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς Ναυτιλίας.

Ἂν καὶ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου δὲν προσδιορίζηται ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῶν ἐπιβαλλομένων φόρων, ὅπερ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς οὐσιώδης τοῦ Νόμου ἔλλειψις, ἐκ τῆς ἐτησίας ὅμως εἰσπράξεως αὐτῶν ἀναβαινούσης εἰς δραχ. 25,000, κατὰ τὰς περὶ τούτων ληφθείσας πληροφορίας, ἐξάγεται, ὅτι ἡ διάρκεια τῶν φόρων τούτων θέλει παραταθῇ ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη, μέχρις ὅτου συμπληρωθῇ δηλαδὴ ἡ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς Προκυμαίας ἀπαιτουμένη δαπάνη τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐνδέχεται κατὰ τὸ πολυετὲς τοῦτο διάστημα νὰ προκύψωσιν ἄλλαι περιστατικαί, ἡ ἀπρονόητα ἀπὸ τοῦδε μέσα ὠφελείας, καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ παύσωσιν οἱ φόροι πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν 40 ἐτῶν, ἐθεωρήθη προτιμοτέρα ἐν τῷ Νόμῳ ἡ τῆς διαρκείας ἀποσιώπησις.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Παρατηρεῖ δὲ μόνον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Νομοσχεδίου, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς προκαταβολῆς, ὅτι δὲν ἀναφέρεται σαφῶς, ἂν αἱ δόσεις αὗται θέλουν εἶσθαι ἐτήσιαι. Πρὸς ἀπορρυγὴν λοιπὸν τῆς ἀσαφείας ταύτης ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ προστεθῇ μεταξὺ τῶν λέξεων « πέντε » καὶ « ἴσας » ἡ λέξις « ἐτησίας » διὰ νὰ γίνῃ οὕτω σαφὴς ἡ ἔννοια « εἰς πέντε ἐτησίας ἴσας δόσεις. »

Ἡ Ἐπιτροπή, θεωροῦσα προσέτι οὐχ ἧττον συντελεστικὸν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Ναυτιλίας, καὶ τὸ ἀναίτιμα τοῦ πορθμοῦ τῆς Εὐβοίας, περὶ οὗ πολλάκις ἐγένετο λόγος, καὶ διάφοροι προτάσεις καὶ γνωμοδοτήσεις ἐμπειροτε-

χνῶν καὶ Ναυτικῶν εἰδημόνων καθυποβλήθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, νομίζει χρέος της νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ περὶ τούτου τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας, καὶ γνωμοδοτεῖ, ὅπως συσταθῇ θερμῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ ταχεῖα εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου, ἀρρῶντος τὴν ὅσον τὸ συντομώτερον ἐναρξίν του τόσον οὐσιώδους καὶ λίαν κοινωφελοῦς τούτου ἔργου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουλίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Νάκος — Ἰωάννης Θεοτόκης
Ἀθ. Λοιδωρίκης — Ὁ Εἰσηγητὴς Τ. Μαγγίνας

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ Ἐπιτροπή Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἐπιβολῆς διοδίων ἐπὶ τῶν Γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ Νομοσχέδιον, καὶ μετ' ἐπιστασίας ἐπεξελθοῦσα αὐτό, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ τρόπος τῆς φορολογίας, τὸν ὁποῖον παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον δὲν θέλει ἐφαρμοσθῇ ἐπιτυχῶς, καὶ ἐπομένως ἡ ἀπαιτουμένη ταχεῖα λιθόστρωσις τῆς ξυλίνης Γερύρας δὲν θέλει ἀποβῇ αἴσιος διὰ τοὺς ἀκολούθους λόγους.

Τὰ διόδια τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τὴν Κωμόπολιν τοῦ Αἰτωλικοῦ εἰς τὴν ξηρὰν ὑπῆρχον καὶ πρὸ τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, καὶ ἐν καιρῷ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἀφ' ὅτου μάλιστα ἐγένοντο αἱ Γέφυραι μέχρι πρὸ τεσσάρων περίπου ἐτῶν. Πρὸ τῆς κατασκευῆς τῶν Γεφυρῶν ἡ ἀπὸ τὴν Πόλιν εἰς τὴν ξηρὰν μετάβασις ἐγένετο πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων διὰ πλοιαρίων κατεσκευασμένων ἐπιτηδείως ἐκ συνεισφορῶν τῶν κατοίκων τῆς Πόλεως Αἰτωλικοῦ ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἑκάστου, οἵτινες δὲν ὑπεβάλλοντο εἰς πληρωμὴν διοδίων διὰ τὸ δυσεφάρμοστον τῆς φορολογίας ταύτης, ἥτις ἤθελεν ἐπιβαρύνει κατὰ μέγα μέρος τὴν πτωχοτέραν κλάσιν τῶν πολιτῶν καὶ ἐργατῶν, εὑρισκομένων πάντοτε εἰς τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάγκην νὰ εἰσέρχωνται καὶ ἐξέρχωνται πολλάκις τῆς ἡμέρας χάριν τῶν ἐξωτερικῶν ἐργασιῶν των. Πρὸς δὲ ἤθελεν ἐπιφέρει βλάβην εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἐνδεῶν καὶ ἀνηλίκων παίδων καὶ κοριτσίων ἡ παρεμποδίσεις τοῦ περιπάτου, διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς πληρωμῆς τῶν διοδίων εἰς τε τὴν καθημερινὴν ἔξοδον καὶ εἴσοδον. Τούτων

ἕνεκα ἐθεωρεῖτο προτιμοτέρα ἡ κατασκευὴ τῶν περαματικῶν πλοιαρίων διὰ συνεισφορᾶς ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἑκάστου, μ' ὅλον ὅτι ἦτον ἀσυγκρίτως λόγῳ μεγαλητέρα ἡ δαπάνη αὐτὴ εἰς βάρος τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, τὰ δὲ διόδια ἐπληρώνοντο μόνον ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν μακρυνῶν καὶ πέριξ χωρίων καὶ πόλεων, χάριν μικρᾶς βοηθείας τῶν πρὸς τοῦτο ἀπαιτουμένων πολλῶν ἐξόδων, καὶ διότι ὅλοι οἱ διαβαίνοντες εὑρίσκοντες εὐάρεστον εὐκολίαν καὶ συμφέρον εἰς τὴν διάβασιν, ἐπλήρωναν εὐχαρίστως τὸ μικρὸν αὐτὸ ἔξοδον τῶν διοδίων· διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, καὶ ὅταν ἐγένοντο αἱ Γέφυραι, οἱ μὲν κάτοικοι τῆς Κωμοπόλεως Αἰτωλικοῦ ἐξηντήσαντο τὴν ἐπιβολὴν τῶν διοδίων εἰς τοὺς ἐξωθεν εἰσερχομένους, καὶ ἐξερχομένους εἰς δὲ τὸν ἑαυτόν των ἐπέβαλαν ἀδρὸν ἐτήσιον φόρον, ἤτοι δύω τοῖς 0/0 ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων των, καὶ ἥμισυ τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ διὰ θαλάσσης ἐνεργουμένου παρ' αὐτῶν ἐμπορίου, ἐξ ὧν εἰσεπράττοντο ὀφειλαὶ κατ' ἔτος ἐπέκεινα τῶν ἑπτὰ χιλιάδων· ἐκτὸς τούτων ὑπεβάλλοντο καὶ εἰς ἄλλας ἐκουσίους συνεισφοράς, ἤτοι εἰς δωρήματα προσφερόμενα ὑπὸ τῶν εὐκαταστατωτέρων πρὸς τοὺς κατὰ καιροὺς ἐργολάβους κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀλωνίσματος καὶ τοῦ τρυγητοῦ τῶν προϊόντων, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος ἑκάστης ἐργολαβίας.

Ἐκ τῆς πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Αἰτωλικοῦ, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή, ἐξάγεται, ὅτι τοῦτο ἐξητήσατο κατὰ πρῶτον τὴν ἀνανέωσιν τῶν διοδίων, ὅπως ἦτο καὶ εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον, μὴ γνωρίζον τὰ εἰρημένα περιστατικὰ, ἐθεώρησε τὸ πρᾶγμα ὑπὸ γενικωτέραν ὄψιν, ὅτι δηλ. αἱ ὁδοὶ πρέπει νὰ ἦναι ὁμοιόμορφοι καὶ γενικοὶ εἰς ἅπαντας τοὺς ἔχοντας συμφέρον ἄνευ ἐξαιρέσεως, καὶ οὕτω διέταξε τὴν ἀκύρωσιν τῆς πρώτης πράξεως, προκαλέσαν δευτέραν, ἐφ' ᾗ στηρίζεται τὸ Νομοσχέδιον· τὸ δὲ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἀντὶ νὰ ἀπαντήσῃ, ἐκθέτον λεπτομερῶς ὅλα τὰ περιστατικὰ, ὥστε νὰ βάλῃ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς θέσιν νὰ γνωρίσῃ ἐμπεριστατωμένως τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα συμφώνως μὲ τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ τοῦ τόπου, ἐσυμμορφώθη μὲ τὴν διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου, ὑποπτεῦον ἴσως ἀπὸ ἀπειρίαν, ὅτι αἱ παρατηρήσεις του θέλουν φέρει τὸ ἀπαράδεκτον, ἐξ οὗ εἶπετο νὰ μὴ πραλληφθῇ ἡ περαιτέρω φθορὰ τῆς ξυλίνης Γερύρας, καὶ ἡ ἐκ ταύτης προκύψουσα εἰς τὸ ὑπάρχον ὑλικὸν ἐπαισθητὴ ζημία.

Ἐπομένως, ἐπειδὴ τὸ καθαρὸν εἰσόδημα τῶν διοδίων μόλις

θέλει ὑπερβαίνει τὰς δύω χιλιάδας δραχμάς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐργασία πρὸ τῆς παρελεύσεως τῶν πέντε ἐτῶν, ἐὰν δὲν χορηγηθῇ μία προκαταβολὴ ἐκ δέκα χιλιάδων δραχμῶν, ὥστε ἡ φθορὰ τῆς ξυλίνης γεφύρας καταντᾷ ἀναπόφευκτος, καὶ τὰ ἥμισυ τῶν διοδίων θέλουν χρησιμεύσει πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς προξενηθείσης ζημίας· ὥστε τὰ ἑπτὰ ἔτη διὰ τοὺς φόρους τῶν διοδίων νὰ γίνουν ἀκολούθως δώδεκα, καὶ ἡ ἐναρξις τῆς ἐπιπεδώσεως νὰ γενῇ μετὰ παρέλευσιν ἑπτὰ ἐτῶν.

Διὰ νὰ γένῃ ὅμως τὸ ἔργον ἀποτελεσματικὸν καὶ ἐπιτυχές, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ καταλληλον τὸ ἀκόλουθον μέτρον.

Ὁ φόρος τῶν διοδίων νὰ τεθῇ ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη, ὅπως εἶναι εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ἐπιβαλλόμενος εἰς μόνους τοὺς ἔξωθεν, ὡς ἦτο καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν, εἰς δὲ τοὺς κατοίκους τῆς Πόλεως νὰ ἐπιβληθῶσι διὰ δύω ἔτη οἱ αὐτοὶ, ὡς καὶ εἰς τὸ παρελθὸν φόροι, ἤτοι δύω τοῖς 0/0 ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν εἰσοδημάτων των, καὶ ἥμισυ τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν διὰ θαλάσσης ἐμπορευμάτων, τὸ δὲ δημόσιον νὰ προκαταβάλῃ δέκα χιλιάδας δραχμὰς, τὰς ὁποίας νὰ λάβῃ ἄνευ τόκου εἰς τρεῖς ἐτησίας ἴσας δόσεις, ἀρχομένης τῆς πρώτης μετὰ παρέλευσιν δέκα ἑπτὰ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς χορηγήσεως τῆς προκαταβολῆς.

Ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχει πρᾶξις τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, σύμφωνος μὲ τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τοῦτο, ἑπομένως ἡ ῥιζικὴ μεταῤῥύθμισις τοῦ Νομοσχεδίου ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας, ἂν καὶ λυσιτελὴς ἐναργῶς, εἶναι μ' ὅλα ταῦτα ἐνδεχόμενον νὰ παρεξηγηθῇ, καὶ ἑπομένως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἄρνησις, διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ γένῃ παραδεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον μὲ τὴν προσθήκην 6. ἄρθρου, ἔχοντος ὡς ἀκολούθως.

« Ἄρθρον 6. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ταχείας ἐνάρξεως τοῦ ἔργου θέλουν καταβληθῇ ἀπὸ τὸ Δημόσιον ὄραχ. δέκα χιλιάδες· τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει ἀποδοθῇ εἰς τὸ Δημόσιον ἄνευ τόκου εἰς τρεῖς ἐτησίας ἴσας δόσεις, ἀρχομένας μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου. »

Τὸ δὲ 6 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου νὰ τεθῇ ὡς ἄρθρον 7.

Μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἂν ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ, νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὥστε ἐὰν πληροφορηθῇ βασίμως, ὅτι ἡ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ῥολόγια ἀποκαθίσταται δυσεράρμοστος καὶ ἀτελεσφόρητος, νὰ προτιμήσῃ τὴν μὴ δημοσίευσιν τοιούτου ἀκάρπου Νόμου, ἀλλὰ συνεννοούμενον μετὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἄνευ βραδύτητος, νὰ προτείνῃ ἄλλο Νομοσχέδιον κατὰ τὰς

βάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ ὅπως ἄλλως θεωρηθῇ καταλληλότερον καὶ ἐπιτυχέστερον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουλίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀμπρος Νάκος — Ἰω. Θειτόκης
Ἀθ. Λουδωρίκης — Ὁ Εἰσηγητὴς Τ. Μαγγίνας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ Ἐπιτροπὴ Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως δανείου δραχ. 6,000, εἰς τὸν βιομήχανον Π. Στερόπουλον, πρὸς σύστασιν Μεταξοϋφαντείου, καὶ θεωροῦσα, ὅτι τὸ Κράτος στερεῖται βιομηχανικῶν Καταστημάτων, δυναμένων νὰ παράσχωσι σημαντικὰς ὠφελείας εἰς τὸν τόπον, καὶ ὅτι τὸ Δημόσιον χρεωστεῖ νὰ χορηγῇ πᾶσαν εὐκολίαν καὶ συνδρομὴν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν πρόοδον τῆς βιομηχανίας, συσταίνει εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς καὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχουσιν.

Ἀθῆναι τὴν 21 Ἰουλίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀμπρος Νάκος. — Ἰωάννης Θειτόκης.
Ἀθανάσιος Λουδωρίκης. — Ὁ Εἰσηγητὴς Τ. Μαγγίνας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἡ Ἐπιτροπὴ Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου Νομοσχέδιον, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι οὐσιώδες καὶ κοινωφελὲς, ἡ δὲ διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ ἐπιβολὴ τῶν φόρων γίνεται κατ' αἴτησιν τῶν κατοίκων, τοὺς ὁποίους ἰδίως ἐπιβαρύνουσι, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ τούτων τὴν παραδοχὴν σπεύδει νὰ συστήσῃ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι τὴν 21 Ἰουλίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀμπρος Νάκος. — Ἰωάννης Θειτόκης.
Ἀθανάσιος Λουδωρίκης. — Ὁ Εἰσηγητὴς Τ. Μαγγίνας.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν αἱ ἀνωτέρω ἐκθέσεις εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἐντὸς τῆς ἡμέρας, καὶ κατὰ τὸ σάββατον, 23 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἐπ' αὐτῶν συζήτησιν, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ προκείμενα Νομοσχέδια, ὡς λίαν σπουδαῖα, καὶ μὴ κατεπείγοντα ἄλλως, πρέπει νὰ μελετήσωμεν ἐσκεμμένως, πρέπει νὰ λάβωμεν πᾶσαν περὶ τούτων πληροφορίαν περὶ τῆς δυνατῆς ἐκτελέσεώς των· διότι δὲν πρόκειται περὶ ἁπλοῦ τινὸς καὶ συνήθους Νομοσχεδίου, ἀλλὰ περὶ ἔργων κολοσσαίων, περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἑνὸς σχεδὸν ἑκατομμυρίου δραχμῶν διὰ κατασκευὴν προκυμαίας τῆς Σύρου, περὶ χορηγήσεως ἱκανῆς χρηματικῆς ποσότητος ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως λόγῳ δανείου, κτλ. αἱ δὲ φορολογίαι αὗται θέλουσιν ἐπιβαρύνει ἀφορήτως ἐπὶ πολλὰ ἔτη μίαν πολυαρίθμων τάξιν πολιτῶν. Τοιαῦτα λοιπὸν σοβαρὰ καὶ ἐμβριθῆ Νομοσχέδια, καὶ μὴ κατεπείγοντα μάλιστα, δὲν πρέπει νὰ ἐπιψηφίζωμεν ἐπιτροχάδην, ἀλλὰ μετὰ προηγουμένην ὥριμον διάσκεψιν, καὶ πᾶσαν δυνατὴν περὶ τούτων πληροφορίαν, καὶ οὕτω νὰ προβαίνωμεν εἰς τὴν συζήτησιν. Ζητεῖται δάνειον δι' ἑνὸς τῶν Νομοσχεδίων τούτων πρὸς σύστασιν μεταξουργικοῦ. Τοιοῦτον δάνειον ἔδωκεν ἡ Κυβέρνησις καὶ διὰ τὸ βαμβακοκλωστεῖον τῶν Πατρῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἐζητήθησαν πληροφορίαι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου εἰς μίαν τῶν προλαβουσῶν Συνεδριάσεων, καθὼς καὶ περὶ ἄλλων ἀνακεκινημένων. Νομίζω λοιπὸν ἐπάναγκες, πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν προκειμένων Νομοσχεδίων, νὰ δώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς τὰς ζητηθείσας ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 9 Ἰουλίου Ἐ. Ἔ. πληροφορίας, ἐχούσας σχέσιν μὲ τὰ προκείμενα. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει βέβαια νὰ ἐνισχύῃ τὴν βιομηχανίαν, νὰ συντρέχῃ διὰ παντὸς τρόπου εἰς τὴν κατασκευὴν κοινωφελῶν ἔργων, ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ χρέος νὰ ἐξετάζῃ ποῖα εἶναι ἡ πρόοδος αὐτῶν, καὶ ὁποία ἔγινε χρῆσις τῶν ὁπλίων ἢ ἰδίᾳ ἐχορήγητε βοηθημάτων.

Προτείνω λοιπὸν ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τῶν προκειμένων Νομοσχεδίων ἐπὶ δέκα σχεδὸν ἡμέρας διὰ νὰ διασκεφθῇ ἕκαστος ὡρίμως, νὰ λάβῃ πᾶσαν ἀκριβῆ πληροφορίαν περὶ αὐτῶν, καὶ ἐν γνώσει νὰ ἀποφασίσῃ.

Αἱ πληροφορίαι, ἐπέτειγεν ἄλλος, τὰς ὁποίας προσκαλεῖται νὰ δώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι πάντῃ ἄσχετοι μὲ τὰ προκείμενα Νομοσχέδια, τῶν ὁποίων ἀναγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις σήμερον· διότι, ἂν, ὡς εἶπεν, τὰ τρία ἐκεῖνα Νομο-

σχέδια, περὶ ὧν ζητοῦνται αἱ πληροφορίαι, δὲν ἐπεραιώθησαν ἀκριβῶς ἢ παντάπασι, δὲν ἔπεται, ὅτι καὶ τὰ προκείμενα τὴν αὐτὴν θέλουσι λάβει τύχην. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν γνωμοδοτῶ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν προκειμένων Νομοσχεδίων, κατὰ τὴν 23 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Αἱ πληροφορίαι, ἀντέτεινεν ἄλλος, τὰς ὁποίας ζητεῖται νὰ δώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, οὔτε ἄσχετοι, οὔτε περιττὰ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ μεγίστην ἔχουσι σχέσιν μὲ τὰ συζητηθησόμενα Νομοσχέδια, χωρὶς δὲ ταῦτα, ἀρρώστοι φορολογίαι, καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁσάκις πρόκειται περὶ μερικῆς ἢ γενικῆς φορολογίας, πρέπει βραδέως νὰ βουλεύωνται, καὶ μετὰ πολλὴν καὶ ὡρίμον σκέψιν νὰ φέρωσι τὴν ψῆφόν των.

Εἷς δύω κυρίως διαιρεῖται μέρη, ἀντέταξεν ἕτερος, ἡ ἀγόρευσις τοῦ κατὰ πρῶτον λαλήσαντος, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἀφορᾷ τὰς ζητουμένας πληροφορίας, τὸ δὲ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῶν προκειμένων Νομοσχεδίων, ἐπὶ σκοπῷ ὡρίμου διασκέψεως. Ἀμφότερα δὲ ταῦτα εἰσὶν ἄσχετα, καὶ οὐδεμίαν οὔτε πρὸς ἄλληλα ἔχουσι συνάφειαν, οὔτε πρὸς τὰ συζητηθησόμενα Νομοσχέδια· διότι αἱ μὲν ζητούμεναι πληροφορίαι δὲν ἐμποδίζουν τὴν ἐπιψήφισιν τῶν τεσσάρων τούτων Νομοσχεδίων, τῶν ὁποίων σήμερον ὡς εἰσηγητὴς ἀνέγνων τὰς ἐκθέσεις, οὔτε δύναται νὰ ᾖναι ὡς πρόσκομμα εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν ἡ καθυστέρησις τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δώσει, ὀψέποτε θέλῃ περὶ τούτων συλλέξει ἀκριβεῖς καὶ λεπτομερεῖς γνώσεις· ἡ δὲ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τῶν Νομοσχεδίων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὡρίμου διασκέψεως, καίτοι θεωρουμένη ὀρθή, δὲν δύναται ὅμως νὰ ὑποστηριχθῇ ὡς πάντῃ περιττή, διότι πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἰσηχθέντα τὰ προκείμενα Νομοσχέδια εἰς τὴν Γερουσίαν, παρεπέμφθησαν εἰς τὰ τμήματα, ἐξετάσθησαν ὑπ' αὐτῶν, καὶ διωρίσθησαν καὶ αἱ ἐπιτροπαί, αἵτινες συνέταξαν τὰς ἀναγνωσθείσας σήμερον ἐκθέσεις, καὶ ἔδύναντο ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ νὰ διασκεφθῇ ὡρίμως ἐπ' αὐτῶν, καὶ νὰ ζητήσῃ πᾶσαν πληροφορίαν. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν προτείνω νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ περὶ ἀναβολῆς πρότασις, καὶ νὰ ὁρισθῇ ἡ 23 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς εἰς συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων τούτων, καθ' ἣν δύναται ἕκαστος νὰ ἐπιφέρῃ πᾶσαν παρατήρησιν. Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν ἀναφανῶσιν ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια πρὸς περαιτέρω διάκρισιν, ἢ καὶ πρὸς συλλογὴν οὐσιωδῶν πληροφοριῶν, δύναται τότε ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας ἡ συζήτησις.

Ὁ χρόνος τῆς ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων διασκέψεως, εἶπεν ἄλλος, δὲν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰσαγωγῆς τούτων εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐπειδὴ δὲ σήμερον ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν προκειμένων Νομοσχεδίων, ἀπὸ τοῦδε ἄρχεται καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν διάσκεψις τῶν Γερουσιαστῶν.

Ὡς πρὸς τὰς ζητουμένας πληροφορίας, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, θέλω δώσει αὐτὰς, ὅταν μοὶ σταλῇ ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας, καθ' ἣν ἐζητήθησαν· ὡς πρὸς δὲ τὴν προτεινομένην ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων, ἡ Γερουσία εἶναι ἀρμοδία ν' ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῶν.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, ὥρισεν ὡς ἡμέραν τῆς συζητήσεως τῶν Νομοσχεδίων τὸ ἐλευσόμενον Σάββατον, ὅτι τὴν 23 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν μ. μ., ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 23 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας, τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων 1) περὶ ἐπιβολῆς φόρου προκυμαίας εἰς Σύρον, 2) περὶ ἐπιβολῆς διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ, 3) περὶ χορηγήσεως δανείου 6,000 εἰς τὸν βιομήχανον Π. Στεφόπουλον, καὶ 4) περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων εἰς κατασκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰουλίου 1849, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γε-

ρουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων, 1) περὶ ἐπιβολῆς φόρου προκυμαίας εἰς Σύρον, 2) περὶ ἐπιβολῆς διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ, 3) περὶ δανείου ἓξ χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸν βιομήχανον Π. Στεφόπουλον, καὶ 4) περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου.

Προτεθείσης ἑπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου, ἤτοι ἐπὶ τοῦ περὶ ἐπιβολῆς φόρου προκυμαίας εἰς Σύρον, ἀνεγνώσθη τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παιμφερεί.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη τὸ 1, ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι οὐδεὶς ἐνίσταται εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, συντελοῦντος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ὁποῖα προτίθεται μέσα τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, ἀπαιτοῦν οὐ μικρὰν δαπάνην, πρέπει νὰ διασκεφθῶμεν ὡρίμως, ἂν τὰ χρηματικὰ μέσα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἡ σημερινὴ τῆς ναυτιλίας κατάστασις, ἥτις πρόκειται νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὸ πολυδάπανον τοῦτο ἔργον· διότι δὲν εἶναι ὁ λόγος περὶ μικρᾶς τινὸς χρηματικῆς ποσότητος, ἀλλὰ περὶ δαπάνης ἑνὸς τοὐλάχιστον ἑκατομμυρίου δραχμῶν, καὶ αὗται ἴσως θέλουν εὑρεθῇ ἀνεπαρκεῖς διὰ τὸ μέγα τοῦ λιμένος βάθος, καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν λοιπῶν μηχανικῶν μέσων, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀμφίβολος, ἢ ἔργον πολὺ μεγαλητέρας δαπάνης, καὶ πολλῶν ἐτῶν ἐργασίας· Διὰ ταῦτα παραδεχόμενος τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, δὲν εἶμαι σύμφωνος ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου, ὡς λίαν ἐπαχθοῦς, καὶ ὡς ἐπιβαρύνοντος μίαν μόνον τάξιν πολιτῶν, τὴν τῶν ναυτιλλομένων· διότι ὁ φόρος οὗτος, οὔτε ὡς δημοτικὸς δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὡς μὴ ἐπιβαλλόμενος εἰς τοὺς δημότας, οὔτε ὡς γενικὸς, ὡς μὴ ἐπιβαρύνων ὅλους ἐν γένει τοὺς πολίτας· ὥστε ἠμπορεῖ νὰ εἴπῃ τις ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι μοναδικὸν μεταξὺ τῶν ἐπιψηφισθέντων μέχρι τοῦδε παρὰ τῶν Βουλῶν. Ἔχει δὲ καὶ τοῦτο ἰδιαίτερον, ὅτι εἰσήχθη παρὰ τοῦ

επί των Κοινοτικών Υπουργού, όστις τότε μόνον είναι αρμόδιος, όταν προηγήται πράξις του Δημοτικού Συμβουλίου. Άλλως, το περί κατασκευής λιμένων, ναυσταθμών κτλ. υπάγεται εις την αρμοδιότητα του επί των Ναυτικών Υπουργού, ως διαγράφεται ρητώς εις τον ς Ε' του από 3 (15) Απριλίου 1833 Β. Διατάγματος περί καθηκόντων του Υπουργείου των Ναυτικών· αλλ' ας έλθωμεν εις το προκείμενον.

Ο επιβαλλόμενος διά του Νομοσχεδίου φόρος άντι να επεκταθή εις όλας τας κλάσεις, όσαι έχουν συμφέρον εκ της ασφαλείας του λιμένος, και να καταστα θή ούτως ανεπαίσθητος, επιτίθεται εις μίαν μόνην κλάσιν, την των ναυτιλλομένων, την κλάσιν την πλέον δυστυχή εις την παρούσαν της ναυτιλίας κατάστασιν, χωρίς αύτη να απολαύη καμμίαν ωφέλειαν από την κατασκευήν του μώλου της Σύρου, από την κατασκευήν του φάρου, και από την κάθαρσιν του λιμένος, έργα τα οποία, τις οίδε, μετά πόσα έτη θέλουν συντελεσθή, και ποία γενεά θέλει απολαύσει τας εκ τούτων ωφελείας· ας εξετάσωμεν ήδη πόσον είναι επαχθής ο φόρος ούτος.

Πολλάκις διά διαφόρων Νόμων επεβλήθησαν φόροι εις τινας τάξεις πολιτών, αλλά μόνον εν ή δύω επί τοις εκατόν, και ουδέποτε εγίνοντο παράπονα κατά της φορολογίας ταύτης· διά δε την επισκευήν των λιμένων Πατρών και Πειραιώς επεβλήθησαν φόροι πέντε τοις εκατόν επί των τελωνιακών τελών, και ευχαρίστως παρεδέχθησαν την φορολογίαν ταύτην οι κάτοικοι των ειρημένων πόλεων. Αλλά διά του προκειμένου Νομοσχεδίου επιβάλλεται διπλούς φόρος εις μόνον την ναυτιλιακήν τάξιν· την τάξιν εκείνην, την παραγωγόν τοσούτων ωφελειών, την οποίαν, αντί να ανακουφίσωμεν και από άλλα υπέρογκα βάρη δικαιωμάτων, διά την παρούσαν δυστυχίαν της, υποβάλλομεν εις διπλούς φόρους· υπολογίσθητε, Κύριοι, τους φόρους τούτους, και θέλετε ευρει, ότι τα μεν μέχρι των 300 τόνων πλοία θέλουν πληρόνει κατά μέσον όρον δραχμάς 46, άπαξ μόνον του έτους εις Σύρον καταπλέοντα, τα δε μικρά πλοία, πολλάκις του ενιαυτού προσορμιζόμενα εις τον λιμένα της Σύρου, θέλουν πληρόνει διά δικαιώματα 200 περίπου δραχμάς, ώστε είναι αδύνατον ν' ανθέξωσιν εις τοσαύτην υπέρογκον φορολογίαν· διά τούτο λοιπόν, νομίζω, ότι, επειδή το προκείμενον έργον συντείνει εις την ανάπτυξιν του τοπικού εμπορίου, πρέπει να μετριασθή μεν ο φόρος ως προς την τάξιν των ναυτιλλομένων, το ελλείπον δε να επιβληθή εις την τάξιν των εμπορευομένων,

μέχρι της συμπληρώσεως των δραχ. 25 χιλιάδων, όσας υπολογίζεται ο Κύριος Υπουργός κατ' έτος· ούτως η φορολογία γίνεται ανεπαίσθητος, και το έργον βαθμηδόν θέλει προχωρεί, χωρίς να ήναι ανάγκη σημαντικής κατ' έτος εισπράξεως διά την εκτέλεσιν αύτου· Άν παρατηρήσωμεν τα εκ των εις Σύρον καταπλεόντων πλοίων εισπραχθέντα δικαιώματα από τα έτη 1844 μέχρι του 1848, εκ των τελών του όρμου, της αδείας αναχωρήσεως και του φάρου, θέλομεν ευρει κατά μέσον όρον έτησίαν είσπραξιν δραχμάς 46,000 και όχι 25,000 ως εσφαλμένως αναφέρει ο Υπουργός εις τον προς την Βουλήν αιτιολογικήν έκθεσιν του προκειμένου Νομοσχεδίου. Διά να ήναι λοιπόν ο φόρος ανεπαίσθητος, δυνάμεθα να ελαττώσωμεν κατά το ήμισυ τον επιβαλλόμενον φόρον, και το έλλειπον μέχρι της συμπληρώσεως των 25 χιλιάδων, ποσόν ασήμαντον, να επιβάλωμεν εις το τοπικόν εμπόριον· από της εισπράξεως ταύτης και των προκαταβαλλομένων λόγω δανείου δραχμών 120 χιλιάδων εκ μέρους της Κυβερνήσεως δύνανται να γίνη έναρξις της εργασίας· δύτι μόλις 30 ημέραι του έτους θέλουν είσθαι εργάσιμοι, καθ' ον καιρόν η θάλασσα είναι γαληνιαία, και μόλις 60 άτομα κατά τας ημέρας ταύτας δύνανται να εργάζωνται καθ' εκάστην· συμπεριλαμβανομένης δε εις τα έξοδα των εργατών και της τιμής της αναγκαίας ύλης, άρκει και περισσεύει μάλιστα το κατ' έτος εισπραχθησόμενον ποσόν. Όταν λοιπόν έχωμεν όσον ποσόν κατ' έτος απαιτείται εις την δαπάνην του έργου, προς τι να επιβάλωμεν τοσούτον υπέρογκον φόρον; τας παρατηρήσεις μου ταύτας έκρινα δίκαιον να υποβάλω εις την σκέψιν του Σ. Σώματος, και είμαι βέβαιος, ότι εάν εκτιμήση επαξίως αυτάς, θέλει επιβάλλει τον μεν ήμισυ φόρον εις την ναυτιλίαν, το δε έλλειπον εις την εμπορικήν τάξιν.

Δεν επιβάλλεται διπλούς φόρος, αντέταξεν άλλος, διά του προκειμένου Νομοσχεδίου, ως εσφαλμένως υπέλαβεν ο προαγορεύσας· ούτε διά της επιβαλλομένης ταύτης φορολογίας επιβαρύνεται εν γένει η ναυτιλία, αλλά μόνον τα εις Σύρον καταπλέοντα πλοία, και εις μεν τα από ξένην επικράτειαν προερχόμενα πλοία μέ φορτίον, και αναχωρούντα μέ νέον φορτίον επιβάλλεται ολόκληρον το δικαίωμα, εις δε τα ερχόμενα μέ φορτίον και αναχωρούντα κενά ή και τανάπαλιν, τα 2/3, και το 1/3 εις τα καταπλέοντα και αποπλέοντα κενά, τα δε προερχόμενα από λιμένας του Βασιλείου, εις μεν την πρώτην των ανωτέρω τριών περιπτώσεων πληρόνουν το ήμισυ, εις δε την δευ-

τέραν τὸ 1|3 καὶ εἰς τὴν τρίτην τὸ 1|6, ὅσα δὲ καταπλέουν ἔντεκα τριημίας, ἢ διά τινα ὑπόθεσιν, χωρὶς σκοπὸν τοῦ νὰ ἀποβιβάσωσιν ἢ νὰ λάβωσι φορτίον, τὰ μὲν πρῶτα εἶναι ἐλεύθερα παντὸς τέλους ἐπὶ 8, τὰ δὲ δεύτερα ἐπὶ 5 ἡμέρας· (ἀνέγνω τὸ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1834 Β. Διάταγμα)· κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας τῶν μικρῶν πλοίων ὁ φόρος μέχρι 20 τόνων μόλις φθάνει εἰς δραχ. 1 40|00 διὰ τὰ δικαιώματα τοῦ ὅρμου, τῆς ἀδείας τῆς ἀναχωρήσεως καὶ τοῦ φάρου, τὸ διπλάσιον τοῦ ὁποίου εἶναι δραχ. 2:80|00, ποσὸν μικρὸν καὶ ἀνεπαίσθητον. Ὁ δὲ ἐπιβληθησόμενος οὗτος φόρος διὰ τὸν λιμένα Σύρου, δὲν ἐπιβαρύνει τὴν ναυτιλίαν, ἀλλὰ κυρίως τὴν ἐμπορικὴν τάξιν τῆς Σύρου, παρὰ τῆς ὁποίας ἐξαρτῶνται καὶ διευθύνονται, δικαιώματι κυρίου, τὰ πλοῖα καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὄχι μόνον δὲν παραπονοῦνται οἱ ἔμποροι τῆς Σύρου διὰ τὴν ἐπιβολὴν τούτου τοῦ φόρου, ἀλλὰ καὶ εὐχαριστοῦνται μεγάλως διὰ τὴν ἐκ τούτου ἀσφάλειαν τῶν πλοίων των. Ἐὰν δὲ τὰ κατὰ μέσον ὅρον εἰσπραττόμενα ἐτησίως ἀπὸ τὰ δικαιώματα ὅρμου, ἀδείας ἀναχωρήσεως καὶ φάρου ἀναβαίνουν εἰς δραχμὰς 46,000 ὡς ὑπελογίσατο ὁ προαγορεύσας, εἰς ταῦτα συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ ἀπὸ ναυτιλιακῶν ἐγγράφων δικαιώματα βεβαίως· διότι οὐδέποτε τὰ πρῶτα δύνανται νὰ φθάσωσι μέχρι τῆς ποσότητος τῶν δραχμῶν 46,000. Ὁ προαγορεύσας διϊσχυρίσθη, ὅτι μόνον 60 ἐργάται καὶ εἰς τριάκοντα ἡμέρας κατ' ἔτος θέλουν ἐργάζεσθαι, καὶ ἑπομένως δὲν ἀπαιτοῦνται κατ' ἔτος τόσα ἔξοδα· ἀλλὰ ποία ἡ ἀπόδειξις; ἐγὼ νομίζω, ὅτι καὶ διπλάσιον ἀριθμὸν ἡμερῶν δύνανται νὰ ἐργάζωνται, καὶ πλείονες τῶν ἑξήκοντα ἐργατῶν, διὰ τοῦτο καὶ περισσότερα χρηματικὰ μέσα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἔναρξιν καὶ ταχεῖαν τοῦ ἔργου ἀποπεράτωσιν.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 8 Φεβρουαρίου 1834 Β. Διάταγμα, ἀντέταξεν ἄλλος, οἱ λιμένες τοῦ Βασιλείου διαιροῦνται εἰς δύω τάξεις, εἰς κεντρικωτέρους καὶ μή· καὶ εἰς μὲν τοὺς πρώτους ὑπάγονται οἱ λιμένες Σύρου, Ναυπλίας, Πειραιῶς, Χαλκίδος, Καλαμῶν, Γυθείου, Πατρῶν, Πύλου, εἰς δὲ τοὺς δευτέρους ἀνήκουν οἱ λοιποὶ λιμένες τοῦ Βασιλείου· εἰς τοὺς τελευταίους τούτους τὰ μὲν μέχρι 20 τόνων χωρητικότητος πλοῖα πληρόνουν ὡς δικαίωμα ὅρμου 6 λεπτά, τὰ δὲ ἐπέκεινα τῶν 20 τόνων λεπτὰ 9, ἐν ᾧ εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου καὶ τοὺς λοιποὺς ὁμοίας τάξεως τὰ μὲν πρῶτα πληρόνουν λεπτὰ 9, τὰ δὲ δεύτερα λεπτὰ 12· ὥστε ὁ φόρος οὗτος εἶναι καθ' ἑαυτὸν ἐπαχθής· διότι τὰ μέχρι 20

τόνων πλοῖα, ὁσάκις καταπλέουν εἰς Σύρον, θέλουν πληρόνει ὡς δικαίωμα ὅρμου, ἀδείας ἀναχωρήσεως καὶ φάρου δραχ. 1 40|00 κατὰ τὸ μνησθὲν διάταγμα, προστιθεμένου δὲ ἴσου ποσοῦ, θέλουν πληρόνει 2: 80|00· τὰ δὲ ἐπέκεινα τῶν 20 τόνων, τὰ 300 φερ' εἰπεῖν τόνων χωρητικότητος, θέλουν πληρόνει, ἐὰν μὲν προέρχωνται ἀπὸ τὴν ἀλλοδαπὴν δραχ. 50· δι' ὅλα ταῦτα τὰ δικαιώματα· ἐὰν δὲ ἀπὸ λιμένας τοῦ Βασιλείου, τὸ ἥμισυ τοῦ δικαιώματος τούτου. Ἐὰν προσθέσωμεν τώρα καὶ ὅσα ἄλλα δικαιώματα ὑγειονομικὰ κ.τ.λ. πληρόνουν τὰ μέχρις εἴκοσι τόνων μικρὰ πλοῖα καὶ εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου, καὶ εἰς τοὺς λιμένας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀναχωροῦν, ἐὰν ἐξετάσωμεν ποῖα εἶναι τὰ κέρδη τῆς μικρᾶς ταύτης κλάσεως τῆς Ναυτιλίας, θέλομεν ἰδεῖ πόσον ὁ φόρος οὗτος εἶναι δυσβάστακτος, εἰς τὴν σημερινὴν μάλιστα τῆς Ναυτιλίας κατάστασιν.

Ὅλα τὰ μικρὰ πλοῖα τῶν παραλίων, καὶ τῶν νήσων πρὸ πάντων, εὑρίσκονται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ταξειδεύουν εἰς Σύρον τρὶς καὶ τετράκις τοῦ μηνὸς πολλὰ τούτων ἕκαστον λοιπὸν τούτων θέλει πληρόνει κατ' ἔτος πλέον τῶν 200 δραχμῶν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων δικαιωμάτων, ὅσα πληρόνουν εἰς τὸν λιμένα ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀναχωροῦν. Στοχασθῆτε τώρα, ἂν δύναται νὰ ἀνθέξῃ ἡ μικρὰ αὐτὴ ναυτιλία εἰς τόσα ἔξοδα, ἂν τόσοι δυστυχεῖς παλαίοντες ἡμέραν καὶ νύκτα μὲ τρομερὰ στοιχεῖα, ἐμπορῶν νὰ παρίζωνται διὰ τὰ τέκνα των τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, ἄνθρωποι ἄποροι ἄλλως, μηδεμίαν ἔχοντες ἰδιοκτησίαν.

Ὁρμώμενος, Κύριοι, ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὴν ὁποίαν ἔθεσεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων ἔκθεσίν του, καὶ τὴν ὁποίαν παρεδέχθη καὶ ἡ Ἐπιτροπίσα, ὅτι οἱ ἀπολαμβάνοντες τὰς ὠφελείας, πρέπει νὰ ἀναδέχωνται καὶ τὰ βάρη, ἔχομαι νὰ παρατηρήσω, ἂν ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ἐφαρμόσθη παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἰδίου οἱ ὠφελούμενοι διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ λιμένος τῆς Σύρου εἶναι ὁ δῆμος αὐτὸς, ἡ ναυτιλία καὶ τὸ ἐμπόριον, ἕπεται λοιπὸν ἐκ τῆς λογικῆς ἀνάγκης, ὅτι καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας τάξεις πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ὁ φόρος· ἀλλὰ τὸ συμπέρασμα τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ εἶναι ἄλλο· ἰδοὺ ποῖον κάμνει συλλογισμόν· οἱ ὠφελούμενοι ἐκ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ λιμένος τῆς Σύρου πρέπει νὰ ἀναδέχωνται καὶ τὰ βάρη, «ἀλλ' οἱ ὠφελούμενοι εἶναι ὁ Δῆμος, ἡ Ναυτιλία καὶ τὸ Ἐμπόριον» ἄρα ἡ Ναυτιλία πρέπει νὰ ἀναδεχθῇ ὅλα τὰ βάρη» τὸ εἶδος τοῦτο

τοῦ συλλογισμοῦ δὲν ἀπέντησα εἰς κἀμμίαν λογικὴν ἀφ' ὅσας ἀνέγνωσα. Οὐδέποτε ὁ Νομοθέτης πρέπει νὰ ἦναι τόσον προσεκτικός, ὅσον, ὅταν ἐπιβάλλῃ φόρους· πρέπει νὰ ἦναι πολλὰ προσεκτικὸς εἰς τὴν δικαίαν διανομὴν αὐτῶν, πρέπει νὰ καταβαίνῃ εἰς τὴν καλύβην τοῦ πτωχοῦ διὰ νὰ μανθάνῃ τὴν ὑλικήν του κατάστασιν, νὰ ἐξετάζῃ τὰς ἀνάγκας του. Εἰς τὰ κοινοβούλια τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ ὀλόκληρα ἔτη ἐσυζητεῖτο ἡ ἐπιβολὴ μικροῦ τινος φόρου, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τόσον πρόθυμοι νὰ διπλασιάζωμεν ἀσυζητητεὶ φόρους, ἐπιβαρύνοντες τὴν δυστυχεστέραν τάξιν τῶν συμπολιτῶν μας.

Ναὶ Κύριοι! Ὁ φόρος οὗτος εἶναι ἐπαχθέστατος, ἄδικος, διότι ἐπιβαρύνει μόνον, τὴν ὁποίαν ὠφελεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνισχύσῃ Ναυτιλίαν, ὡς παραγωγικὴν μεγάλων ὠφελειῶν, καὶ νὰ ἀνακουφίζῃ ἀπὸ πολλὰ βάρη. Εἰς τοὺς περὶ προκυμαίας Πειραιῶς καὶ Πατρῶν νόμους ἐπεβάλαμεν φόρους 5 ἐπὶ τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων τῶν ἐμπορευμάτων, ἤδη δὲ θέλομεν ν' ἀπαλλάξωμεν παντελῶς παντὸς βάρους τὸ ἐμπόριον τῆς Σύρου, τὸ ὁποῖον δὲν πληρόνει παρὰ 1,1 μόνον διὰ τὰς ἄλλας δημοτικὰς ἀνάγκας, καὶ νὰ ἀναθέσωμεν εἰς μόνην τὴν ναυτιλίαν ὅλον τὸ βάρος; Νόμοι τοιοῦτοι, εἶναι νόμοι ἐξαιρετικοί, ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ συγχρόνως καθυποβληθεὶς διὰ τὸν λιμένα τῆς Τήνου, τὸν ὁποῖον θέλομεν συζητήσει ἐπομένως· τοιοῦτοι νόμοι ἀνοίγουν θύραν εἰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἱκανοποιήσῃ πρὸς ἀπορριγὴν δικαίων παραπόνων· ὁ Κύριος ὑπουργὸς δὲν πρέπει νὰ βλέπῃ τοὺς μὲν μὲ τὸ ἀριστερὸν ὄμμα, τοὺς δὲ μὲ τὸ δεξιόν.

Μετ' οὐ πολὺ αἱ Νῆσοι Νάξου καὶ Σίφνου θέλουν ζητήσει διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν λιμένων των νὰ ἐπιβάλωσιν εἰς τὰ ξένα πλοῖα, ὅ,τι καὶ ἡ Νῆσος τῆς Τήνου, δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀρνηθῇ εἰς τούτους ὅ,τι εἰς ἄλλους ἐπέτρεψε; καὶ τότε ποῦ κατάντᾷ ἡ μικρὰ Ναυτιλία; καταδικασμένη νὰ ἐργάζεται διὰ νὰ πληρόνῃ δικαιώματα πρὸς κατασκευὴν τῶν λιμένων; ἐξετάσατε, Κύριοι, ἐπαναλέγω, ποῖα εἶναι τὰ κέρδη τῆς μικρᾶς ναυτιλίας, διὰ νὰ γνωρίσητε πόσον δυσβάστακτοι δι' αὐτὴν εἶναι οἱ φόροι οὗτοι.

Στηριζομένη εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη, ὅτι τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ λιμένος Σύρου ἐκ τῶν τριῶν τούτων δικαιωμάτων ἀναβαίνει μόλις εἰς δραχ. 25 χιλιάδας, καὶ πολλοὶ ἐξ ὑμῶν συνωμολόγησαν· ὀλίγοι δὲ τινες ἔχοντες ἄλλας περὶ τούτου πληροφορίας ἐζήτησαν εἰς τὴν προ-

λαβοῦσαν συνεδρίασιν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, διὰ νὰ λάβωσι καιρὸν νὰ καθυποβάλωσιν αὐτὰς ἐπισήμους εἰς τὸ Σ. Σῶμα. Περὶ τούτων δύναται νὰ Σᾶς πείσῃ καὶ ὁ πρῶτος ἀγορεύσας ἔντιμος Γερουσιαστής, ὡς Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἄλλοτε.

Ἀπὸ τὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ὑπαρχούσας καταστάσεις, ἐξάγεται, ὅτι εἰσπράττονται κατὰ μέσον ὅρον κατ' ἔτος ἀπὸ τὰ εἰς Σύρον καταπλέοντα πλοῖα διὰ δικαιώματα ὄγκου, ἀδείας ἀναχωρήσεως καὶ φάρου, δραχ. 43,673, ἐξαιρουμένων τῶν ἀπὸ τῶν ναυτιλιακῶν ἐγγράφων δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπερβαίνουν τὰς δραχ. 3,000· ὥστε διπλασιάζοντες τὰ δικαιώματα ταῦτα, ἐπιβαρύνομεν τὴν ναυτιλίαν κατ' ἔτος μὲ δραχ. 87 χιλιάδας περίπου.

Ἐκ τούτων παρατηρεῖτε, Κύριοι, ὅτι μόνον τὸ ἥμισυ τῶν εἰσπραττομένων ἀπὸ τῶν δικαιωμάτων τούτων, καὶ χωρὶς νὰ ἐπιβαρυνθῇ τὸ ἐμπόριον, δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐτησίαν δαπάνην, παρέχον τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 25 χιλιάδων ὡς ἔγγιστα· καὶ οὕτως ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος ἐλαττούμενος κατὰ τὸ ἥμισυ καθίσταται ἥττον ἐπαχθής.

Πρὸς τί νὰ ἐπιβάλωμεν τόσον βαρὺν φόρον εἰς μίαν τάξιν πολιτῶν δυστυχῆ, μηδεμίαν ἀπὸ τούτου ἔχουσαν ὠφέλειαν πρὸς τὸ παρόν; διότι ἡ ἐξασφάλισις τοῦ λιμένος Σύρου δὲν εἶναι ἔργον εὐκατόρθωτον, μήτε δύναται νὰ συντελεσθῇ, εἰμὴ μετὰ πολλὰ ἔτη. Τοιαῦτα μεγάλα ἔργα γίνονται εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ μακροῦ χρόνου, διὰ χρηματικῆς συνεισφορᾶς ἑταιριῶν, διὰ μεγάλων κεφαλαίων, καὶ δι' ἄλλων πολλῶν μέσων, τὰ ὁποῖα εἰς ἡμᾶς ἐλλείπουν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἠδυνάμεθα πρὸς τὸ παρόν, ἀναλόγως τῶν μέσων μας, νὰ ἐπιχειρήσωμεν πρῶτον τὴν κατασκευὴν τοῦ Μώλου, ὅστις ὅταν κατορθωθῇ, τότε θέλει κτισθῇ καὶ ὁ ἐπ' αὐτοῦ φάρος, διὰ νὰ μὴ κτίζωμεν, κατὰ τὴν παροιμίαν, κάρρα εἰς τὸν ἀέρα· τότε εἶναι καὶ δυνατὴ καὶ εὐκολωτέρα ἡ κάθαρσις τοῦ λιμένος· αὐτὴ ἦτον ἡ γνώμη καὶ αὐτῶν τῶν ἰδίων Ἑρμουπολιτῶν ἐσχάτως, οἱ ὁποῖοι ὑπελογίσθησαν, ὅτι 400 μόνον χιλιάδες δραχμαὶ, ἐκτὸς τοῦ δανείου τῆς Κυβερνήσεως, ἀρκοῦν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ Μώλου· διὰ δὲ τὰ περαιτέρω δύνανται νὰ προκαταβληθῶσι κεφάλαια διὰ μετοχῶν, πληρωτέα ἀπὸ τὸν φόρον 8 λεπτῶν κατὰ τόνον, ἐπιβαλλόμενον εἰς τὰ καταπλέοντα πλοῖα.

Ὁ διπλασιασμὸς τοῦ φόρου, καθ' ὅσον καθίσταται ἐπαχθὴς,

κατὰ τοσοῦτον θέλει ἐλαττωθῇ, διότι πρὸς ἀποφυγὴν τούτου θέλουν ἐλλιμενίζεσθαι πολλὰ πλοῖα εἰς ἄλλους λιμένας, παρὰ τὸν τῆς Σύρου· ὁ προλαλήσας ἀντέκρουσε τὸν πρῶτον ἀγορεύσαντα, διισχυριζόμενος, ὅτι οἱ ἐργάται δύνανται νὰ ἐργάζωνται περισσοτέρας ἡμέρας τοῦ ἔτους, ἀγνοῶν ὅτι ὁ βραχίων τοῦ λιμένος τῆς Σύρου, ὅστις πρόκειται νὰ ἐπεκταθῇ 160 μέτρα, καταπνέεται ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνέμους, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς βορείους, ἐπικρατοῦντας κατὰ τὸ πλεῖστον· τοιαύτη ἐργασία λοιπὸν ἀπαιτεῖ γαλήνην τῆς θαλάσσης, ἡ ὁποία συμβαίνει ὀλίγας ἡμέρας τοῦ ἔτους, κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα, καὶ κατὰ τὰς λεγομένας Ἀλκυωνίδας ἡμέρας κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ χειμῶνος.

Διὰ 30 λιπὸν ἢ 40 ἐργασίμους ἡμέρας τοῦ ἔτους, καὶ διὰ 60 ἢ καὶ 70 ἐργάτας, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἀξίας τῆς ὕλης δὲν ἀρκεῖ τὸ ἥμισυ τῶν κατ' ἔτος εἰσπραττομένων κατὰ μέσον ὅρον δραχ. 23 χιλιάδων περίπου; ἀπὸ τοιαύτην ὁρμώμενοι σκέψιν ἐπροτείναμεν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 21 Ἰουλίου τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, διὰ νὰ σκεφθῶμεν ὡρίμως ἐπ' αὐτοῦ, καὶ παρατηρήσωμεν, ἂν ἦναι ἀνάγκη νὰ διπλασιάσωμεν τὸν μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐπιβεβλημένον φόρον· παραίνων τὸν λόγον μου, γνωμοδοτῶ νὰ ἐλαττωθῇ μὲν ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἰς τὴν Ναυτιλίαν κατὰ τὸ ἥμισυ, νὰ τεθῇ δὲ φόρος 1|1 τοῖς ἑκατὸν μόνον, ἢ καὶ ὀλιγώτερον ἐπὶ τῶν πληρωμένων τελωνείων διὰ τὰ ἐμπορεύματα.

Μὲ τὴν αὐτὴν προσοχὴν, ἐπέτρεψεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μὲ τὴν ὁποίαν ἠκούσατε τῶν προλαλησάντων, σᾶς παρακαλῶ ν' ἀκροασθῆτε καὶ ἐμοῦ ἐπὶ ταύτης τῆς συζητήσεως. Λυποῦμαι παρατηρῶν, ὅτι εἰς τὸν περίβολον τοῦτον, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάρχουν ἄνδρες σεβαστοὶ, γηραιοὶ, τὰ μέγιστα συντελέσαντες εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἱερὸν ἀγῶνα, καὶ γνωρίζοντες, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἐπλάσθη διὰ μεγάλα ἔργα, προτείνουν, ὅτι ὁ ἐπιβαλλόμενος διὰ τοῦ Νομοσχεδίου φόρος, διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ λιμένος Σύρου, εἶναι ἐπαχθὴς, ἐν ᾧ εἶναι ἐλαφρότατος, ἐν ᾧ ζητεῖται ἀπὸ αὐτοὺς ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ ἐπιβληθῇ. Τὸ προκείμενον ἔργον εἶναι δημοτικὸν, ἀλλ' ἡ ὠφέλεια εἶναι γενικὴ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται ὁ φόρος εἰς ὅλα τὰ καταπλέοντα εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου πλοῖα. Ὅσα δὲ ἔργα ἀφορῶσι δημόσια συμφέροντα, τὰ ἔξοδα τούτων ἀναδέχεται τὸ Δημόσιον. Ἐνταῦθα ὅμως δὲν πρόκειται περὶ κατασκευῆς πολεμικοῦ τινὸς λιμένος, χρησιμεύοντος ὡς ναυστάθμου

διὰ τὰ πολεμικὰ πλοῖα τοῦ Βασιλείου, διὰ ν' ἀναλάβῃ τὸ Δημόσιον τὴν δαπάνην αὐτοῦ, ἀλλὰ περὶ τοῦ λιμένος μιᾶς Νήσου, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ ὠφεληθοῦνται οἱ ναυτιλλόμενοι. Δὲν πιστεύω ποτὲ νὰ διαφιλονεικήσῃ τις, ὅτι ἡ κατασκευὴ τοῦ λιμένος Σύρου εἶναι ἔργον, τὸ ὁποῖον, πρὸ παντὸς ἄλλου, κατὰ προτίμησιν ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ συνδράμῃ· διότι ἡ Νῆσος αὐτὴ ἀπὸ ἁπλοῦν καὶ σχεδὸν ἀκατοίκητον βράχον, τοσοῦτον ἤδη ἐπροόδευσεν, ἐκαλλωπίσθη, καὶ αὔξησε κατὰ τὸν πληθυσμὸν, ὥστε ὑπάρχει ἤδη τὸ κέντρον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου. Τὰ ἀποτελέσματα δὲ ταῦτα τῆς προόδου ἔφερεν ὁ λιμήν, ὅστις, ἐὰν ἀκόμη ἐξασφαλισθῇ, θέλει συγκεντρώσει περισσοτέρους κατοίκους καὶ μεγαλήτερον ἐμπόριον. Εἶδα ξένους, καὶ ἔκαυσα αὐτοὺς νὰ θαυμάζουν διὰ τὴν μεγάλην τῆς Σύρου ἐμπορικὴν ἀνάπτυξιν, καὶ διὰ τὴν πρόοδον τῆς ἐκπαιδεύσεως, ὑπερβαίνουσαν κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐκείνων τῶν Παρισίων. Ἐὰν ἐπισκεφθῆτε, Κύριοι, τὴν Σύρον, θὰ ἰδῆτε ἀνατροφὴν σπουδαίαν καὶ ἤθη σπάνια εἰς τὴν Ἑλλάδα, θὰ ἰδῆτε ἤθη τῆς οἰκογενείας, τὰ ὁποῖα εὔχομαι νὰ ἴδω καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Ὅλοι οἱ κάτοικοι εἶναι Θεοσεβεῖς, φιλόκαλοι, φιλάνθρωποι, καὶ ἅπαντες συντρέχουσιν εἰς βοήθειαν παντὸς δυστυχοῦς. Οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων τῆς Νήσου ταύτης, καταγόμενοι ἀπὸ παλλὰς πόλεις τῆς Τουρκίας, καὶ ἔχοντες εἰς αὐτὰς φίλους καὶ συγγενεῖς, ἐξακολουθοῦν μὲ μεγάλην εὐκολίαν τὸ μέγα μὲ τὴν Τουρκίαν ἐμπόριον, ἐκ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ναυτιλία καὶ προοδεύει. Ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν ὀφείλει νὰ ἐνισχύσῃ ὅλαις δυνάμεσι τοιαύτην πόλιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν τοσαῦται παράγονται γενικαὶ ὠφέλειαι εἰς ὅλον τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

Προκειμένης τῆς ἀνάγκης περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τοῦ λιμένος τοιαύτης πόλεως, ὅλοι προθύμως οἱ ναυτιλλόμενοι θέλουν πληρώνει εὐχαρίστως τὸν ἐπιβληθησόμενον φόρον, οὐδέποτε δὲ θὰ παραπονεθῶσι. Ἐὰν τυχὸν παραπονοῦντο διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου τούτου, ἡ Κυβέρνησις, χάριν αὐτῆς τῆς ἐμπορικῆς πόλεως, ἤθελε καταβάλλει ἐξ ἰδίων πόρων τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην· ἀλλ' οὐ μόνον δὲν παραπονοῦνται, ἀλλ' εὐχαριστοῦνται μάλιστα, ζητήσαντες αὐθορμήτως νὰ ἐπιβληθῇ τοιοῦτος φόρος, τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ τοῖς ἀρνηθῇ.

Ἂν δὲ ὁ φόρος οὗτος ἦναι ἐπαχθὴς, καὶ ἐπιβαρύνῃ ἐπὶ πολὺ τὴν ναυτιλίαν, δύναται, ὅστις τῶν πλοιάρχων θέλει, νὰ μὴ προτορμίζηται εἰς τὸν λιμένα τῆς Σύρου, καὶ ν' ἀποφεύγῃ οὕτω τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου. Φόροι κυρίως λέγονται ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους

δὲν δύναται τις ν' ἀποφύγῃ· τὸν δὲ προκείμενον, ὡς δυνάμενος ἕκαστος ν' ἀποφύγῃ, ὅταν δὲν καταπλεύσῃ εἰς τὸν λιμένα, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τὸν χαρακτηρίσωμεν ὡς φόρον, ἀλλ' ὡς τέλος τι πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐλλιμενιζομένων, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ πληρώνῃ ἡ ναυτιλία, ὡς ἰδίως αὐτὴ ὠφελουμένη· διότι οὔτε ὁ τέκτων, οὔτε ὁ ὑποδηματοποιός, οὔτε αἱ ἄλλαι τάξεις τῶν κατοίκων ἔχουν ἀνάγκην νὰ πληρώνουν φόρον διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου τρίτου τινός.

Κατὰ τὸ ἔτος **1847**, ὅτε ἡ ναυτιλία εἶχε μεγάλα κέρδη, μόλις τὸ εἰσπραχθὲν ἀπὸ τὰ πλοῖα ποσὸν τῶν δικαιωμάτων ἔφθασεν εἰς δραχ. **38,000**, καὶ εἰς τὸ **1848** ἐλαττώθη μέχρι δραχ. **31,000**· κατὰ δὲ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καθ' ὃ ἡ ναυτιλία, διὰ τὴν γενικὴν τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ ἐμπορίου δυσχερῆ θέσιν, θέλει πολὺ ἐλαττωθῇ, μόλις τὸ εἰσπραχθησόμενον ὁλικὸν ποσὸν θέλει εἶσθαι δραχ. **20,000**. Ὥστε δὲν ὑπάρχει, ὡς ἐσφαλμένως διϊσχυρίσθησαν οἱ δύω προαγορεύσαντες, μέγα τὸ ἐτησίως εἰσπραττόμενον ποσὸν τῶν δικαιωμάτων. Ἐὰν δέ, κατὰ τὸν προλαλήσαντα, τὰ μικρὰ μέχρι **20** τόνων πλοῖα πληρώνουν κατ' ἔτος ὅσον ὑπέθεσε φόρον, τότε μόνον ἀπὸ τὰ μικρὰ πλοῖα Ὕδρας, Πετζῶν, καὶ τῶν λοιπῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους θέλει εἰσπράττεσθαι ποσὸν δικαιωμάτων μέχρι **180,000**. Ἐκ τῶν **88** μεγάλων πλοίων τῆς Ὕδρας, μόλις **30** καταπλέουν κατ' ἔτος εἰς Σύρον, καὶ ἀπὸ αὐτὰ εἰσπράττονται ὡς ἔγγιστα, λόγῳ δικαιώματος, δραχμαὶ **1,500** ἕως **2,000** σχεδόν. Ὅταν ὁ λιμὴν, Κύριοι, δὲν ἦναι ἀσφαλὴς, τότε τὸ πλοῖον διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ καλῶς, θέλει ὑποπέσει εἰς **100** τοὐλάχιστον ταλλήρων δαπάνην, διὰ τὴν ἀγορὰν διπλῆς ἀγκύρας καὶ τριπλασίων πρυμνησίων, μὲ τὰ ὁποῖα διὰ τὴν ἀσφάλειάν του θέλει προφυλαχθῇ. Κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ ἔτους **1837**, ὅτε διετέλουν ὡς Διοικητὴς Σύρου, τοσαύτη ἐγένετο τρικυμία, ὥστε ἡ θάλασσα, πλημμυρήσασα, εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ συνέτριψε πολλὰ πλοῖα, ἐπεναγκοῦσα μεγίστην καὶ ἀνήκουστον ζημίαν.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἑρμουπόλεως διὰ τῆς ἀπὸ 7 Ἰουλίου ἐ. ἔ. πράξεώς του, ὡς καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῆς Ἄνω Σύρου δι' ἑτέρας πράξεώς του, ἀπονέμουν μεγίστην εὐγνωμοσύνην εἰς τε τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτου κοινωφελοῦς Νομοσχεδίου, καὶ εἰς τὰς Βουλὰς διὰ τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ ἐπιψήφισιν, θεωροῦντα καταλλήλων τὸν ἐπιβληθησόμενον τοῦτον φόρον. Τοιαύτας δὲ πράξεις περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ μώλου, ἀμφότερα τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια τῆς

Σύρου ἀπὸ τοῦ ἔτους **1834** καὶ ἐφεξῆς καθυπέβαλλον εἰς τὰς διαφόρους κατὰ καιρὸν Κυβερνήσεις.

Αἱ κυρίως αἰτίαι, διὰ τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν ἐμπορικὴν τάξιν τῆς Σύρου διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου τούτου, εἶναι **1**) διότι τὰ εἰς Σύρον καταπλέοντα πλοῖα ἀνήκουν εἰς τοὺς ἐμπόρους Σύρου, καὶ **2**) διότι τὰ ἐμπορεύματα αὐτῶν εἶναι ἀρκούντως ἐπιβεβαρυμένα διὰ τὴν πληρωμὴν **1/4** ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν πρὸς διατήρησιν Νοσοκομείου, καὶ **1/4** ἐπίσης τοῖς ἑκατὸν πρὸς ἀπάντησιν τῶν δημοτικῶν ἐξόδων. Ὅταν λοιπὸν οἱ ἔμποροι οὗτοι, ἐπιβεβαρυμένοι μὲ τοιαύτην πληρωμὴν φόρων, ὑποχρεωθῶσι νὰ πληρώνουν προσέτι καὶ φόρον προκυμαίας, τότε θέλει παύσει ὁ μεταξὺ τούτων ἀναγκαῖος συναγωνισμὸς, διότι πολλοὶ τῶν ἐμπόρων εὐχαριστοῦνται καὶ μὲ **2** τοῖς **0/0** κέρδος νὰ πωλῶσι τὰ ἐμπορεύματά των, διὰ νὰ κάμωσι καὶ ἄλλας ἐπιχειρήσεις. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὅταν φορολογῶνται τὰ τῆς Σύρου ἐμπορεύματα, ὁ φόρος αὐτῶν πίπτει εἰς βάρος ὅλου ἐν γένει τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ἀπορρέει ἐκ τῆς Σύρου.

Εἷς Ἔθνος ἀναγεννώμενον, ὡς τὸ Ἑλληνικὸν, δὲν δύναται τις νὰ θέσῃ γενικόν τινα κανόνα ἐπὶ παντὸς ἔργου, διότι ἡ τε ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ κατάστασις καὶ αἱ διάφοροι τοπικαὶ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουν. Εἰς τὴν Γαλλίαν αὐτὴν, πρὸ πολλῶν καὶ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ἀποκαταστημένην, πολλαὶ τῶν δημοσίων ὁδῶν ἐγένοντο διὰ προσωπικῆς ἐργασίας, καὶ οὐχὶ διὰ χρηματικῆς προκαταβολῆς τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ὅταν λοιπὸν εἰς ἔθνη τοιαῦτα ἀποκαταστημένα, γίνωνται τοιαῦτα ἐξαιρετικὰ μέτρα, πολλῷ μᾶλλον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀρτίως ἀναγεννηθεῖσαν· πρέπει λοιπὸν ἕκαστον ν' ἀρχίσωμεν νὰ προσδεώμεθα ἐπὶ τὰ κρείττω κατ' οἰκείαν βούλησιν. Οἱ Ἄνδριοι ἐζήτησαν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος των, μικρόν τινα φόρον, καὶ ἀμέσως ἡ Κυβέρνησις διὰ Νόμου ἐπέβαλεν αὐτόν. Ἔκτοτε μετὰ ταῦτα οἱ Σύριοι, ζητήσαντες ὁμοίαν φορολογίαν διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος τῆς Νήσου των, αὐτὴν ἐπίσης ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβάλλῃ. Οἱ Τήνιοι καὶ οἱ Σύριοι ἐζήτησαν διάφορον φορολογίαν, ταύτην καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ τῶν προκειμένων Νόμων ἐπέβαλε. Τοιαῦται δὲ ἐξαιρετικαὶ φορολογίαι δὲν ἐπιβάλλονται εἰμὴ κατ' αἴτησιν τῶν κατοίκων.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἐργασία διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας, μόλις ἐπὶ **50** ἢ **60** ἡμέρας κατ' ἔτος θὰ γίνεται, ἐπικρα-

τούσης γαλήνης. ἀλλ' ἡ προπαρασκευὴ τῆς ὕλης, καὶ τὰ λοιπὰ ἄλλα ἀναγκαῖα ἔργα θέλουν ἐξακολουθῇ προετοιμαζόμενα ἐπὶ ὅλου τοῦ ἔτους· διότι καὶ τὸ ἔργον τοῦτο δὲν θέλει χρησιμεύσῃ μόνον διὰ τὸ μέλλον καὶ τὰς ἐπερχομένας γενεάς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ παρόν, καὶ δὲν εἶναι ποσῶς παράδοξον μετὰ δύω ἢ τρία ἔτη νὰ προχωρήσῃ τοσοῦτον ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀρκούντως ὁ λιμήν· διότι, προϊούσης τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας, ἐπανέρχεται κατ' ἀνιοῦσαν πρόοδον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ λιμένος, καὶ ἐξασφαλιζομένων οὕτω τῶν πλοίων, ἐλαττοῦνται καὶ τὰ ἀσφάλιστρα.

Οὔτε ἐγώ, οὔτε ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, παρετήρησεν ὁ προλαλήσας, ἀντέστημεν εἰς τόσον κοινωφελὲς ἔργον, οἷα ἡ τῆς προκυμαίας τῆς Σύρου κατασκευή, ἀλλὰ ἐπεμείναμεν μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, ὡς λίαν ἐπαχθοῦς, προτείνοντες τὴν ἐλάττωσιν αὐτοῦ κατὰ τὸ ἥμισυ. Τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν τῆς Σύρου, τὴν πρόοδον εἰς τὸν πολιτισμὸν γνωρίζομεν καὶ ἡμεῖς πολὺ πρότερον καὶ καλήτερον ἴσως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καὶ ἦτον παντάπασιν ἔξω τοῦ προκειμένου νὰ μᾶς κάμῃ τὸν πανηγυρικὸν τῆς Σύρου. Ὡς πρὸς δὲ τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1847 καὶ 1848 εἰσπραχθέντα ποσὰ διὰ δικαιώματα ὅρμου, ἀδείας ἀναχωρήσεως καὶ φάρου, διαβεβαιῶ ὅτι ταῦτα εἶναι πολλῷ πλείονα τῶν δραχμῶν 38 καὶ 31 χιλιάδων, τὰς ὁποίας ἀνέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι εἰσεπράχθησαν κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα.

Δύναμαι νὰ βεβαιώσω τὴν Γερουσίαν, ἐπήνεγκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, καὶ ν' ἀποδείξω δι' ἐπισήμων ἐγγράφων τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείου, παρ' ᾧ διετέλεσα ὡς Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κατ' ἔτος ποσότης τῶν δικαιωμάτων τούτων εἶναι πολὺ περισσοτέρα τῶν δραχμῶν 25,000, τὰς ὁποίας ἀναφέρει ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐπειδὴ οἱ προαγορεύσαντες, εἶπεν ἄλλος, ἠγόρευσαν ἀρκούντως ὑπὲρ καὶ κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγὼ θέλω ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς μόνον ὡς πρὸς τὰ ὑπ' αὐτῶν λεχθέντα, ὅσα δὲν νομίζω ἰσχυρά.

Ὁ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιβαλλόμενος φόρος δὲν τίθεται ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῆς τιμῆς τοῦ πράγματος, ὡς ἐτέθη διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τῆς προκυμαίας Πειραιῶς 5 ἐπὶ τοῖς χιλίοις, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν πλοίων μόνον· διότι, ὅταν τὰ πλοῖα δὲν καταπλέουν εἰς ἀσφαλεῖς λιμένας, δυσκόλως δύνανται ν' ἀσφαλισθοῦν ἀπὸ ἐξασφαλιστικὴν ἑταιρίαν, καὶ

εὐχερῶς τότε τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ναυτιλία ὀπισθοδρομοῦν καὶ ζημιοῦνται.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ κατ' ἔτος εἰσπραττόμενα δικαιώματα ἀπὸ τὰ καταπλέοντα εἰς Σύρον πλοῖα, μήτε ὁ μέσος ὅρος τῶν 46,000 δραχμῶν εἶναι ἀκριβὴς, μήτε τῶν 25,000 ἢ 38,000, ἀλλ' ὅλα ὑποθετικά· καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἰς μὲν τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν του πρὸς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ὑπελογίσατο ταῦτα εἰς δραχ. 25,000, σήμερον δὲ ἀγορεύων, ὥρισε ταῦτα κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1847 εἰς 38,000 δραχ., κατὰ δὲ τὸ 1848 εἰς 31,000. Ἐὰν δὲ μέρος τοῦ προκειμένου φόρου ἐπιβάλωμεν καὶ εἰς τὴν ἐμπορικὴν τάξιν τῆς Σύρου, ὡς εἶπον οἱ προαγορεύσαντες, καὶ ἐλαττώσωμεν τοὺς ἐπιβληθέντας εἰς αὐτὴν φόρους διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Νοσοκομείου, καὶ τὴν ἀπάντησιν τῶν δημοτικῶν ἐξόδων, τότε πρέπει ν' ἀνεύρωμεν ἄλλους πάλιν φόρους διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἀγαθοεργοῦ τούτου καταστήματος καὶ τὴν προμήθειαν τῶν δημοτικῶν ἐξόδων.

Ἡ κατ' ἔτος ἐργασία ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας δὲν θέλει εἶσθαι μόνον ἐπὶ 30 ἡμέρας, ὡς ὑπέλαβον οἱ προαγορεύσαντες, ἀλλ' ἐφ' ὅλου τοῦ ἔτους· διότι ἡ περισσοτέρα ἐργασία θέλει γίνεσθαι ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Ὡς δὲ πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, ὅστις ἔχει ἄμεσον συμφέρον ἀπὸ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ λιμένος, ἐκεῖνος πρέπει καὶ νὰ ὑποφέρῃ τὸν φόρον τοῦτον. Ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτον ἄμεσον συμφέρον ἔχει κυρίως ἡ ναυτιλία, εἰς αὐτὴν καὶ μόνην πρέπει νὰ ἐπιβληθῇ ἡ διὰ τὴν προκυμαίαν τῆς Σύρου φορολογία, ἀδιάφορον δὲ, ἂν διὰ τὴν κατασκευὴν ταύτης προσγίνεται ὠφέλεια εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς Νήσου.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζητήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο παμψηφεί, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 2, 3, 4 καὶ 5, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 6 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, περὶ τῆς προσθήκης τῆς λέξεως «ἐτησίας» μεταξὺ τῶν λέξεων «πέντε» καὶ «ἴσας,» παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ γραφικὸν λάθος δὲν ἐτέθη εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἡ λέξις «ἐτησίας,» μολονότι οἴκοθεν ἐννοεῖται

ἡ λέξις αὕτη· εἰς τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν ὅμως τοῦ προκειμένου Νόμου ἐκδοθησόμενον Β. Διάταγμα ὑπόσχεται νὰ προσθέσῃ, ὅτι αἱ πέντε ἴσαι δόσεις θέλουν εἶσθαι ἐτήσιοι.

Παρατηρήσαντος τινός, ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ λέξις κατ' ἔτος εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, διότι τότε αἱ δόσεις δύνανται νὰ παραταθῶσιν ἐπ' ἄπειρον, καὶ ἄλλου ἀντιτείνοντος, ὅτι ἐννοεῖται οἰκοθεν ἡ λέξις αὕτη, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη, ὡς ἔχει τὸ 6 ἄρθρον, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι αἱ πέντε ἴσαι δόσεις θέλουν εἶσθαι ἐτήσιοι, ὡς ὡμολόγησεν ὁ Ὑπουργὸς, καὶ ὡς ὑπεσχέθη νὰ ἀναφέρῃ περὶ τούτων εἰς τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νόμου ἐκδοθησόμενον Βασιλικὸν Διάταγμα.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 7, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 πρὸς 5, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 9 Ἰουλίου ε. ἔ.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. Πρόεδρος, κηρύξας τὸ ἀποτέλεσμα, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ὁρίσας τὴν ἐρχομένην Πέμπτην, 28 τοῦ παρόντος, ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως, πρὸς συζήτησιν τῶν λοιπῶν τριῶν Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Σ. Θεοχαρόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἰουλίου 1849, Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβών, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Κυρίου Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ ἀναγγέλλεται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουλίου ε. ε. Υ. Β. Διατάγματος, διώρισεν Ὑπουργοὺς τὸν Κ. Ζ. Ι. Βάλβην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τὸν Κ. Α. Ι. Κρεστενίτην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Κ. Δ. Χρηστίδου, ἐπιφορτισθέντα συγχρόνως καὶ τὴν ἐπίτροπον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, μέχρις οὗ ὁ Κ. Ζ. Ι. Βάλβης ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του.

Ἀπαγγειλλάντος μετὰ τοῦτο τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ δανείου ἓξ χιλιάδων δρ. ἀ. εἰς τὸν βιομήχανον Π. Στερόπουλον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 πρὸς 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 9 Ἰουλίου ε. ε.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου, ἀνέγνω τις τῶν Κ. Κ. Γραμματέων τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτή.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τ' ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 πρὸς 2, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 9 Ἰουλίου ε. ε.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἐπιβολῆς δικαίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἐνέγνω τις τῶν Κ.Κ. Γραμματέων τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτή.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι διὰ νὰ γνωρίσῃ ἕκαστος ἐμπεριστατωμένως τὸ πρᾶγμα, καὶ ποῖον ἀποτέλεσμα θέλει φέρει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, πρέπει νὰ πληροφορηθῇ τὸ πραγματικὸν τῆς ὑποθέσεως, τὸ ὁποῖον διὰ βραχέων θέλω ἤδη ἐκθέσει. Ἡ πόλις τοῦ Αἰτωλικοῦ, κατοικημένη ἀπὸ ψυχὰς 2,500, ὡς ἔγγιστα, κεῖται ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ πρὸς μὲν τὸ μεσημβρινὸν μέρος αὐτῆς ἐκτείνεται ἡ θάλασσα μέχρι δύω ὡρῶν, πρὸς δὲ τὸ

δυτικὸν καὶ ἀνατολικὸν ἡ ξηρὰ εἶναι πλησίον, καὶ ἐκεῖ ἅπαντες τοῦ Αἰτωλικοῦ οἱ κάτοικοι ἔχουσι τὰ κτήματά των. Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἐπειδὴ ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις δὲν εἶχεν οὐδεμίαν φιλοκαλίαν, οὔτε προθυμίαν εἰς τὴν πρόοδον τῶν κατοίκων, δὲν ὑπῆρχον γέφυραι, ἀλλὰ πλοιάρια κατεσκευασμένα ἐπὶ τούτῳ, ἐκ συνεισφορῶν τῶν κατοίκων τῆς πόλεως τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἀναλόγως τῆς καταστάσεως ἑκάστου, διὰ τῶν ὁποίων οὗτοι, καὶ μάλιστα οἱ ἐργάται, καὶ ἡ πτωχοτέρα τάξις, εἰσήρχοντο καὶ ἐξήρχοντο πολλάκις τῆς ἡμέρας, χάριν τῶν καθημερινῶν καὶ συνεχῶν ἐργασιῶν των. Μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου, ἀνεμένθησαν οἱ κάτοικοι ζητοῦντες τὴν συνδρομὴν τοῦ Δημοσίου εἰς τὴν ἀνέγερσιν τῶν γεφυρῶν· ἀλλ' ὁ Κυβερνήτης, πρὶν ἡ ἀπορασίσῃ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τῶν κατοίκων, διῆλθεν ἐπίτηδες κατὰ τὸν Ὀκτώβριον 1831 τὸ Αἰτωλικὸν, ἐπεσκέρθη ἐπιτοπίως τὸ μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον ἤθελον ἀνεγερθῆ αἱ γέφυραι, καὶ ἀπεράσισε νὰ ἀναλάβῃ καὶ ἡ Κυβέρνησις μέρος τῶν ἐξόδων, διότι οἱ κάτοικοι, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ των καὶ τῆς καταστάσεώς των, δὲν ἐδύναντο νὰ καταβάλλωσιν ὁλόκληρον τὴν δαπάνην τῶν γεφυρῶν. Ἐπελθόντος ὅμως μετὰ ταῦτα τοῦ θανάτου τοῦ Κυβερνήτου, ἔμεινε τὸ ἔργον ἀκαρμάς.

Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1835 ἢ 1836, οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰτωλικοῦ ἔφεραν ἐργάτας ἐκ Ζακύνθου διὰ τὴν προπαρασκευὴν μεγάλων πετρῶν, ἀναγκαίων εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν γεφυρῶν, καὶ διαφόρους ἄλλους κτίστας· ἔθεσαν τὰς βάσεις τῶν γεφυρῶν, καὶ ὑπελογίσαντο τὰ ἔξοδα τούτων μέχρι τῶν δραχμῶν 55,000, πρὸς εἰσπραξιν τῶν ὁποίων ἐπέβαλον εἰς ἑαυτοὺς βαρεῖς ἐτησίους φόρους, ἤτοι 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων των, καὶ 1/2 τοῖς ὁρ πάλιν ἐπὶ τοῦ διὰ θαλάσσης ἐνεργουμένου παρ' αὐτῶν ἐμπορίου, ἐξ ὧν εἰσεπράττοντο κατ' ἔτος ἐπέκεινα τῶν ἑπτὰ χιλιάδων δραχμῶν. Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας ἀπῃτοῦντο χρηματικά τινα κεφάλαια, τῶν ὁποίων ἐστεροῦντο οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης, ἀνέφθησαν οὗτοι τότε εἰς τὴν ἀντιβασιλείαν, ζητοῦντες, λόγῳ δανείου, δραχμὰς 30,000 μὲ τόκον 8 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, τὰς ὁποίας καὶ παρεχώρησεν ἡ Κυβέρνησις. Διὰ τῆς προκαταβολῆς λοιπὸν ταύτης ἤρξατο μὲν ἡ ἐργασία, καὶ ἐπροχώρησεν ἀρκούντως· ἀλλὰ δυστυχῶς ἔμεινεν ἀτελείωτος· διότι καὶ ἡ Κυβέρνησις, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας ἔλαβε τὸ δάνειόν της, ἐκτὸς μόνων 5,000 δραχμῶν, εἰσέτι καθυστερουμένων, καὶ ἡ προθεσμία τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου ἔληξεν· ἔκτοτε ἔμειναν αἱ γέφυ-

ραι, εἰς ἣν ἤδη εὑρίσκονται κατάστασιν, καὶ ἤρχισε νὰ σήπεται καὶ τὸ ξύλινον στρώσιμον αὐτῶν, διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτοῦνται περισσότερα ἔξοδα, ἢ ἐὰν ἐγίνετο ἐκ λίθων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ προκειμένη ἐργασία, κατὰ τὴν γενομένην ἐκτίμησιν, ἀπαιτεῖ δαπάνην τοὐλάχιστον δραχμῶν 15,000, αἱ ὁποῖαι μετ' οὐ πολὺ πρέπει νὰ πληρωθῶσιν εἰς τοὺς ἐργολάβους, ἅμα οὗτοι, ἀναλαβόντες τὸ ἔργον περαιώσουν αὐτό, ὡς νομίζω, ἐντὸς ὀλίγου χρόνου, καὶ μόλις εἰς 2,000 δραχμὰς ῥθάνει τὸ καθαρὸν εἰσόδημα τῶν ἐπιβληθησομένων διοδίων, τὸ ἥμισυ τῶν ὁποίων θέλει ἐπαρκέσει εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν γεφυρῶν, διὰ τοῦτο, ῥρωῶ, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ προκείμενος Νόμος, καὶ νὰ γίνῃ ἔναρξις τῆς ἐργασίας, ἄνευ προκαταβολῆς χρημάτων ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἐπιβολῆς καὶ ἄλλων φόρων. Εἰς τοιαῦτα μάλιστα κοινωφελῆ ἔργα, ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις οὐ μόνον νὰ συντρέχῃ μὲ δάνεια, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἰδίων της νὰ καταβάλλῃ εἰς τὴν δαπάνην αὐτῶν, καθόσον διὰ τῶν γεφυρῶν τούτων θέλουσι διέρχεσθαι πολλάκις καὶ στρατοὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπειδὴ δὲ, μὴ ὑπαρχόντων χρημάτων, εἶναι ἀδύνατον νὰ γένῃ ἡ ἐργασία, πρέπει ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἔχουσα τὴν ὑψηλὴν ἐποπτείαν ἐπὶ παντὸς δημοτικοῦ ἔργου, νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Αἰτωλικοῦ, διὰ νὰ παρατηρήσουν, ἂν, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν χρημάτων διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας, δύνανται ἄλλως πως νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ Νομοσχέδιον. Ἐὰν ὁ φόρος τῶν διοδίων ἐπιβληθῇ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐργατικὴν καὶ πενιχρὰν τάξιν τῶν κατοίκων, θέλει εἶσθαι πολὺ ἐπαχθὲς· διότι οὗτοι, καὶ χάριν ὑγείας, καὶ ἕνεκα τῶν ἐργασιῶν των, πολλάκις τῆς ἡμέρας διὰ τῶν γεφυρῶν διαβαίνοντες, θέλουν ὑπόκεισθαι, διὰ τῶν φόρων τῶν διοδίων, εἰς συνεχῆ πληρωμὴν ἱκανοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, τοῦ ὁποίου στεροῦνται. Εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ πληρώνουν οἱ κάτοικοι φόρον καὶ δι' αὐτὴν τὴν ὑγείαν των;

Ἕκαστος γινώσκει, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, τὸ δύσκολον παντὸς ἐπιχειρήματος, ἀλλὰ, κατά τινα τὸν εἰπόντα, ἡ ἀρχὴ εἶναι τὸ ἥμισυ παντός. Εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις, εἰς κρείττονα εὑρισκομένη οἰκονομικὴν κατάστασιν, ἠδύνατο ἐξ ἰδίων της νὰ καταβάλλῃ τὰς ἀναγκαίας διὰ τὰς γεφύρας τοῦ Αἰτωλικοῦ δαπάνας. Δυστυχῶς ὅμως δὲν δύνανται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ συνεισφέρῃ εἰς τοιαῦτα ἐπωφελῆ ἔργα, καὶ ἄλλα τοιοῦτοι ὅμοια, καὶ ὡς ἐκ τούτου, διὰ νὰ συμβιβάσῃ τὸ πρᾶγμα, καθυπέβαλλεν εἰς τὰς Βουλὰς τὸ προκείμενον

Νομοσχέδιον κατ' αἴτησιν τῶν κατοίκων τοῦ Αἰτωλικοῦ. Ἐὰν δὲ, ἐκ τῶν ἐτησίως εἰσπραττομένων ἐκ τῶν διοδίων δικαιωμάτων, δὲν δύναται νὰ γείνῃ ἔναρξις τῆς ἐργασίας ἀμέσως, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ἂς ἀναβληθῇ αὕτη μέχρι πέντε ἀκόμη ἐτῶν, διὰ νὰ εἰσπραχθῇ ἱκανὸν χρηματικὸν ποσόν. Εἶναι μὲν ἐπαχθὴς διὰ τοὺς πτωχοὺς τῶν κατοίκων τοῦ Αἰτωλικοῦ ὁ ἐπιβληθησόμενος φόρος, ὡς πολλάκις τῆς ἡμέρας, καὶ διὰ τὴν ὑγείαν των καὶ διὰ τὰς ἐργασίας των, διερχομένους διὰ τῶν γεφυρῶν, ἀλλὰ γενικῆς οὔσης τῆς φορολογίας, πρέπει νὰ ὑποκύψουν εἰς αὐτὴν καὶ οἱ ἐνδεεῖς, οἵτινες δὲν ἐπιβαρύνονται μάλιστα καὶ διὰ τὰ διαβαίνοντα ζῶα, ἀνήκοντα εἰς τὴν καλλιτέραν τάξιν τῶν κατοίκων.

Ὡς πρὸς μὲν τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως χρηματικὴν προκαταβολὴν διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, οὔτε ἐγὼ ἔχω παραγγελίαν ἀνωτέραν νὰ παραδεχθῶ ταύτην, οὔτε ἡ Γερουσία, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἁρμοδία νὰ προτείνῃ αὔξησιν τῶν ἐξ ὧν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐὰν ὅμως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρατηρηθῇ, ὅτι δυσκολεύονται οἱ πτωχοὶ τῶν κατοίκων εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τῶν διοδίων, τότε δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν μικράν τινα τροποποίησιν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ Νόμου. Ἀλλ' ἤδη, διὰ τί νὰ μὴ εὐχαριστήσωμεν τοὺς κατοίκους, ζητοῦντας ἐπιμόνως τὴν γενικὴν ταύτην φορολογίαν ἐπὶ τῶν διοδίων; Ὡς πρὸς δὲ τὴν φορολογίαν καὶ τοῦ Δημοσίου διὰ τὰ ἐκεῖθεν διαβαίνοντα στρατεύματά της, κατὰ γενικὴν ἀρχὴν, οὔτε τὰ κτήματα οὔτε τὰ πρόσωπα τοῦ Δημοσίου φορολογοῦνται, ὡς ὑπάρχοντα διὰ κοινὴν ἀνάγκην.

Δὲν πρόκειται περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἔργου, ἀντιπαετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀλλὰ περὶ τοῦ τέλους σχεδὸν αὐτοῦ· διότι μόνον μία λιθόστρωσις τῆς ξυλίνης γεφύρας ἀπαιτεῖται· τὰ δὲ φορολογούμενα διὰ τὴν διάβασίν των ζῶα δὲν ἀνήκουσιν, ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας Κ. Ὑπουργὸς, εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν τῶν κατοίκων τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἀλλὰ μάλιστα εἰς τὴν πενιχράν· διότι ὅλα τὰ ζῶα ἀνήκουσιν εἰς τοὺς ἀγωγιάτας, οἵτινες δι' αὐτῶν ἀπαντῶσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα· ὥστε ὅλος σχεδὸν ὁ φόρος τῶν διοδίων ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν πτωχὴν τάξιν, ἡ ὁποία διὰ τοῦτο πολλὰ θέλει κάμει παράπονα· ὡς πρὸς δὲ τὴν προταθεῖσαν ἀναριθμοδότητα τῆς Γερουσίας περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Δημοσίου χρηματικῆς προκαταβολῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Συντάγματος, νομίζω, ὅτι

δύναται ἡ Γερουσία νὰ κάμῃ τὴν τοιαύτην πρότασιν ὡς μὴ ἀφορώσης τῆς καταβολῆς ταύτης προσωπικὸν ἀλλὰ γενικὸν ὄφελος· ἐὰν, κατὰ τὸν Ὑπουργὸν, οἱ στρατοὶ τῆς Κυβερνήσεως διέρχωνται διὰ τῶν γεφυρῶν τούτων, διὰ δημοσίαν ἀνάγκην διαβαίνοντες, τότε πρὸς τί νὰ μὴ φορολογῶνται καὶ οὗτοι, ἢ νὰ μὴ συνδράμῃ χρηματικῶς καὶ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ κοινωφελὲς τοῦτο ἔργον;

Περαίνων τὸν λόγον μου, δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι εἶναι ἀδύνατον τοῦτο νὰ ἐκτελεσθῇ, μὴ ὑπαρχόντων χρημάτων· διότι ἐκ τῶν ἐτησίως εἰσπραττομένων ἐκ τῶν διοδίων, τὰ ὁποῖα μόλις ὑπολογίζονται μέχρι 2,000 δραχμῶν, τὸ μὲν ἥμισυ θέλει χρησιμεύσει εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν γεφυρῶν, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ θέλει παρακατατεθεσθαι, μέχρις οὗ αὐξηθῇ τὸ κεφάλαιον, καὶ καταχῇ δι' αὐτοῦ ἐρικτὴ ἡ ἐργασία· ὥστε πολλὰ θέλουσι παρέλθῃ ἔτη διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεράσισε νὰ παραδεχθῇ μὲν τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἐγκρίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, νὰ συστήσῃ δὲ τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος εἰσηγητοῦ τῇ Ἐπιτροπῇ, καθὼς καὶ τὰς ἐν τῇ ἐκ ἕπει αὐτῆς ἐνδιαλαμβανομένας παρατηρήσεις εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὰς ἐπιτοπίους δημοτικὰς ἀρχὰς τοῦ Αἰτωλικοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν, ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 πρὸς 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 9 Ἰουλίου ε. ἔ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας, ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως, τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΣΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Αὐγούστου 1849. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς. Ἀναγνωσθεῖσα ἑπομένως ἡ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 100, 112, 117, καὶ 118 ἀναφορῶν γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτή.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 131 ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίον, εἶπέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, πραγματευόμενον περὶ τῶν μέσων, τῶν δυναμένων νὰ προφυλάξωσι τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν φθοροποιὸν νόσον τῆς χολέρας, τὴν ἐπαπειλοῦσαν τὴν Εὐρώπην ὅλην, εἶναι λίαν ἐπωφελὲς καὶ σωτήριον· τοῦτο ἀναγνωρίσασα καὶ ἡ Βουλὴ, ἀπεράσισε ν' ἀγορασθῶσι, καὶ νὰ σταλῶσιν εἰς τοὺς διαφόρους δήμους 10000 σώματα. Τὸ ἐπωφελὲς τοῦ βιβλίου τούτου ἐπίσης καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναγνωρίσασα, καὶ θεωρήσασα, ὅτι τὰ ἀγορασθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς σώματα δὲν ἐπαρκοῦν διὰ νὰ εὑρίσκωνται πέντε τοὐλάχιστον εἰς ἕκαστον Δῆμον, ἐπρότεινε τὴν ἀγορὰν τριακοσίων εἴσετι σωμάτων.

Δὲν εἶναι ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς Γερουσίας, ἀντέταξεν ἄλλος, ν' ἀγοράζῃ οἱαδήποτε βιβλία, καὶ νὰ τ' ἀποστέλλῃ εἰς τοὺς Δήμους· διότι μόνη ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ κάμῃ τοῦτο, ἀφοῦ προηγουμένως πεισθῇ περὶ τῆς ὠφελείας αὐτῶν.

Εἰπόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἁρμόδιον ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς χρησιμότητος ἢ μὴ τοῦ προκειμένου βιβλίου, καὶ περὶ τῆς ἀποστολῆς του εἰς τοὺς διαφόρους Δήμους διὰ δημοσίας δαπάνης, καὶ ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα κατὰ τὸ Σύνταγμα, δὲν πρέπει ν' αὐξάνουν τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν δύναται ἡ Γερουσία, παρετήρησεν ἄλλος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, νὰ κάμῃ οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασιν, μόνον δὲ τὸ Ὑπουργεῖον

εἶναι ἁρμόδιον, ἀκούσαν τὴν γνώμην τοῦ Ἰατροσυνεδρίου, νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφανθῇ, ἂν παραδέχεται, ἢ μὴ, τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάνθη ἀποφατικῶς.

Ἀναγνωσθείσα μετὰ ταῦτα ἡ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 132, 157, 154, 161, καὶ 164, ἀναφορῶν, ἐγένετο παραδεκτή.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1849, καθὼς καὶ τὰ περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων Νομοσχέδια, καθυποβαλὼν καὶ ἅπαντα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, καὶ τοὺς σχετικοὺς πίνακας τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ὅπως ἐτροπολογήθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς· ἡ μνησθεῖσα δ' ἔκθεσις καὶ τὰ Νομοσχέδια τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἔχουσιν, ὡς ἑπεται·

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τοῦ Γενικοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν χρῆσιν 1849.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἐκπληρῶν τὴν δοθεῖσάν μοι παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐντολὴν, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸν Γενικὸν τοῦ Κράτους Προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1849, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἤδη συζητηθεὶς ἐψηφίσθη.

Τὰ δύω περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων Νομοσχέδια συνοδεύονται μὲ τὸν Γενικὸν Πίνακα τοῦ Προϋπολογισμοῦ, μὲ ἑπτὰ ἰδιαιτέρας ἐκθέσεις τῶν διαφόρων Ὑπουργείων καὶ μὲ τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, τὰ ἀναγόμενα εἰς τὸν ἰδιαίτερον Προϋπολογισμὸν ἑκάστου.

Εἰς τὰς ἰδιαιτέρας ταύτας ἐκθέσεις ἀναπτύσσονται αἱ τροπολογίαι, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐν τῇ Βουλῇ ὁ ἰδιαίτερος ἑκάστου Ὑπουργείου προϋπολογισμὸς, τῶν ὁποίων παρεκατέθεσα εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἱκανὰ ἀντίτυπα. Ἀποφεύγων ἑπομένως τὰς περιττὰς ἐπαναλήψεις, περιορίζομαι νὰ σᾶς ἐκθέσω ἐν συνόψει·

1) Ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων οὐδεμίαν ἔλαβε τροπολογίαν κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν, καὶ ἐμφαίνει ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐσόδων δραχ. 19,411,429: 34·

2) Ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων, φόρων ἀρχικῶς ὁλικὸν ποσὸν τῶν πιστώσεων δραχ. **19,411,429 : 34**, παρουσιάζει, τροποληφθείς κατὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις, ὁλικὸν ποσὸν δραχμ. **19,640,173 : 51**, ὥστε, παραβαλλομένων τῶν ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα, παρουσιάζεται ὑπέρβασις τῶν τελευταίων κατὰ δραχμὰς **228,744 : 17**. Ἡ ὑπέρβασις αὕτη θέλει καλυφθῆ διὰ συμπληρωτικοῦ τῶν ἐσόδων Νόμου, σχέδιον τοῦ ὁποίου κατ' αὐτὰς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλήν. Διὰ νὰ μὴν ὑποτεθῇ δὲ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον προτίθεται νὰ ζητήσῃ νέων φόρων ἐπιβολὴν ἢ ἐκτάκτους τινὰς πόρους, προλαμβάνω νὰ σᾶς γνωστοποιήσω, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον θέλει ἀποβλέπει τὴν αὔξησιν τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, διότι τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐγκτητικῶν φόρων, εἶναι λίαν εὐάρεστα καὶ ἐπιτρέπουν τὴν τοιαύτην αὔξησιν.

Ἄλλως τε παρατηρῶ, ὅτι καὶ ἡ τοιαύτη τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἰσορροπία εἶναι μᾶλλον τυπικὴ, διότι πολλαὶ τῶν χορηγηθεισῶν πιστώσεων δὲν θέλουν ἐξαντληθῆ, καὶ ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου ὅλαι αἱ προσπάθειαι τοῦ Ὑπουργείου τείνουν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν προϋπολογιζομένων ἐσόδων, καὶ τοῦτο ἐλπίζεται νὰ κατορθωθῇ διὰ τῆς αὐστηρᾶς ἐπιτηρήσεως εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ταμιακῶν εἰσπρακτόρων, τῶν ταμιῶν καὶ τῶν λοιπῶν οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, διὰ τῆς ἐγκαίρου βεβαιώσεως πάντων τῶν φόρων, καὶ τελευταίου διὰ τῆς καταλλήλου τῶν προσώπων ἐκλογῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Αὐγούστου **1849**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον, ὅπως ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Αὐγούστου **1849**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1849**.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρον **1**. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων, καὶ τὰ προσηρτημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ ρύλλα, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ **1849** ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, καὶ τῶν ἐκδοθησομένων περὶ τῶν ἐσόδων Νόμων.

Ἄρθρον **2**. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως **1849** ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς δέκα πέντε ἑκατομμύρια, πεντακοσίας ἑβδομήκοντα πέντε χιλιάδας, ἐννεακοσίας πεντήκοντα πέντε, καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα ἕξ, ἀριθ. **15,575,955 : 76**· προστίθενται δὲ εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων, ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε χιλιάδων, τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν, καὶ λεπτῶν πεντήκοντα ὀκτώ, ἀριθ. **3,835,473 : 58** κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ **1849** τὰ ἔσοδα ἐκεῖνα, ὅσα παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἄρθρον **3**. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως **1849** παρατείνεται μέχρι τῆς **31** Ὀκτωβρίου **1850**. Τὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσπρατόμενα ἐξ αὐτῆς ὑπόλοιπα, καταλογίζονται εἰς τὰ ἔσοδα τῶν ἑπομένων ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ εἴσπραξις, σημειοῦνται δὲ ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ, ἐπιγραφομένῳ « Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων. »

Ἄρθρον **4**. Τὰ περὶ λογοδοσίας τῶν ἐσόδων κατὰ τε χρῆσιν καὶ ἐνιαύσιον διαχείρισιν κανονίζονται διὰ τοῦ περὶ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1849** Νόμου.

Ἄρθρον **5**. Παντὸς φόρου ἢ δικαιώματος ἄλλου, παρὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **1** τοῦ παρόντος Νόμου κυρωθέντα ἀπαγορεύεται ἡ εἴσπραξις, τιμωρεῖται δὲ ἐπὶ καταπιέσει πᾶς ὑπάλληλος, εἴτε διατάξας, εἴτε ἐνεργήσας τὴν εἴσπραξιν χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται πρὸς καταδίωξιν ἰδιαιτέρα ἄδεια τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς· ἐπιφυλαττομένης δὲ προσέτι καὶ τῆς ἐντὸς πενταετίας ἀγωγῆς, πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ πλημμελήσαντος ὑπαλλήλου.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς

Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον νομοσχέδιον, ὅπως ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1849.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1849 προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς δέκα ἐννέα ἑκατομμύρια, ἑξακοσίας τεσσαράκοντα χιλιάδας, ἑκατὸν ἑβδομήκοντα τρεῖς, καὶ λεπτὰ πεντήκοντα ἕν, ἀριθ. 19,640,173 : 51 καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυναπτόμενον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων ὡς ἑξῆς.

Α'. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου δραχμὰς	3,835,473:58
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ	50,376:42
Εἰς ἀπόδοσιν τῶν προκαταβολῶν τῶν 3 Δυνάμεων	1,278,491:20
Εἰς ἀπόδοσιν τοῦ δανείου Εὐνάρδου	184,272
Εἰς τόκους αὐτοῦ κλπ.	15,000
Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους	4,750
Εἰς συντάξεις	394,749:12
Μεταφέρεται	5,763,112:32

Ἐκ μεταφορᾶς	5,763,112:32
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν	1,000,000
Γ'. Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν Βουλευτ. Σωμάτων	580,000
Δ'. Εἰς τὴν γενικ. ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων, τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων	318,545:25
Τῆς Δικαιοσύνης	1,166,374:10
Τῶν Ἐσωτερικῶν	1,740,630:03
Τῶν Ἐκκλησιαστ. καὶ τῆς δημ. Ἐκπαιδεύσεως	878,619:45
Τῶν Στρατιωτικῶν	4,678,371:71
Τῶν Ναυτικῶν	1,265,898:78
Τῶν Οἰκονομικῶν	504,490:23
	10 552,923:55
Ε'. Εἰς τὰ Ἔξοδα Διοικήσεως Ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων	1,493,795:09
ΣΤ'. Εἰς διαφόρους πληρωμὰς	250,336:55
Τὸ ὅλον δραχ.	19,640,173:51

Ἀνήκουν δὲ εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῇ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως 1849, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 3. Αἱ ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν διανέμεσθαι καθ' ἑκατὸν μῆνα, καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Βασιλ. Διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Β. Διατάγματα καὶ Κανονισμούς.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιουδήποτε εἰδικοῦ πίστου ν' αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθέντων διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας των πιστώσεων. Ἐὰν ἑπομένως κινητὰ ἢ ἀκίνητα εἰς τὴν διάθεσιν των εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1849, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον, καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους. εἰς τὰ ἔσοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐν-

ταλμάτων, ἀκαταλλήλως, ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνεται μετὰ τὸ κλεισιμοντῆς ἀνηκούσης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν, εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 5. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως 1849, παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἐπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα, μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν, εἴτε καὶ δι' εἰδικῶν νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις, διὰ δημόσια ἔργα καὶ γενικὰ βοηθήματα, ἰσχύουν, μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν. Τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἐπομένου ἔτους. Τὰ Ὑπουργεῖα ὀφείλουσι νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ λογαριασμὸν ἰδιαίτερον τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἐπιμελείᾳ αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων, ἀπὸ τῆς ἐναρξεώς μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἕκαστος Ὑπουργὸς ὀφείλει ἐντὸς τῶν πρώτων 15 ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1850 νὰ συντάξῃ, καὶ κοινοποιήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1849. Ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1851, τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως ταύτης, διὰ τὴν διαχείρησιν τῶν χορηγηθεισῶν αὐτῷ πιστώσεων.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1850 τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, διὰ τὸ ἔτος 1849, καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1849, καὶ χάριν πληροφορίας νὰ ὑποβάλῃ αὐτοὺς εἰς τὰς Βουλάς, μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 ἐνδιαλαμβανομένων προσωρινῶν καταστάσεων τοῦ Ὑπουργείου, ἐντὸς δὲ τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1851, ὀφείλει νὰ ἔχῃ συντεταγμένον καὶ τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849, ὅστις πάλιν μετὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διαλαμβανομένων ὁριστικῶν ἀπολογισμῶν τῶν διαφόρων Ὑπουργείων θέλει ὑποβληθῆ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὰς Βουλάς, διὰ νὰ ἐκδοθῇ ὁ κυρῶν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849 Νόμος.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς

Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐκθέσεως, εἰπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐξάγεται, ὅτι ὑπάρχει ὑπέρβασις τῶν ἐξόδων ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ καλύψῃ διὰ συμπληρωτικοῦ Νόμου, ἀφοῦ ὑπολογίσῃ τὰ ἔξοδα κατὰ τὴν πραγματικὴν αὐτῶν ἀξίαν, ἥτις κατ' ἀρχὰς ἦτον ἄγνωστος, ὡς ἀγνώστων ὄντων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐφετεινῆς ἐφορίας. Ἀλλ' ἀντὶ νὰ καταγίνηται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ αὐξάνῃ τὰ εἰσοδήματα, εἶναι συμφερώτερον καὶ λυσιτελέστερον εἰς τὸν λαὸν νὰ ἐλαττώνῃ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους.

Ἐπειδὴ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἐπαρουσιάσθη ἀναπόφευκτος ἀνάγκη ἐξόδων, τὴν ὁποίαν ὁ προϋπολογισμὸς δὲν προεῖδεν, ἀπῃτεῖτο νὰ συμπεριλιφθῇ εἰς τὸν Γ. προϋπολογισμόν· ἕνεκα τούτου ἔγεινεν ἡ φαινομένη ὑπέρβασις τῶν ἐξόδων, ἥτις θέλει καλυφθῆ διὰ συμπληρωτικοῦ τῶν ἐσόδων Νόμου. Περὶ δὲ τῆς ἐλατώσεως τῶν ἐξόδων, τὴν ὁποίαν συστήνει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς, δυνάμεθα νὰ τὸν βεβαιώσωμεν, ὅτι τὴν ἐλάττωσιν ταύτην ἐπέφερε τὸ Ὑπουργεῖον, ὅσον ἦτον δυνατόν· δὲν δύναται ὅμως ν' ἀποφύγῃ καὶ τ' ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας· ὅτι δὲ οὐδὲν ἔξοδον εἶναι περιττὸν, θέλει ἐννοήσει ὁ Κ. Γερουσιαστὴς ἐκ τῆς εἰς τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως.

Ὅταν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, ἀντεπέφερεν ὁ πρυλαλήσας, παριστάνωσι πάντοτε τὰς αὐτὰς, καὶ ἔτι πλείους ἀπολύτους ἀνάγκας, ποτὲ τὰ ἔσοδα, ὅσα καὶ ἂν ὦναι, δὲν θέλουσιν ἰσορροπήσει μὲ τὰ ἔξοδα.

Εἰπόντος τέλος ἄλλου, ὅτι πᾶσα παραιτέρω περὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις καὶ παρατήρησις, ὡς ἀνήκουσα εἰς τὴν καθ' ἕκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, εἶναι ἤδη περιττὴ, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ ἡ ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ Γενικοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰ δύω Νομοσχέδια, τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ὁ Γενικὸς πίναξ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ εἰδικὸς πίναξ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ οἱ Γενικοὶ πίνακες τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἁπάντων δύνανται νὰ ἐξαχθῶσιν αἱ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαι προπολογίσεις· ἀφοῦ δὲ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, νὰ συνέλθωσι τὰ

τμήματα, καὶ νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Αὐγούστου 1849, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 καὶ 1/2 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Σ. Τρικούπη, καὶ Γ. Κουντουριώτου, ἐξαιτουμένων παράτασιν τῆς εἰς αὐτοὺς δοθείσης ἀδείας, τοῦ μὲν πρώτου μέχρι πρώτης Σεπτεμβρίου, τοῦ δὲ δευτέρου μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡ Γερουσία παρεδέχθη μὲν τὴν αἴτησιν τοῦ πρώτου, εἰς δὲ τὸν δεύτερον παρεχώρησε παράτασιν μέχρι τῆς 10 Σεπτεμβρίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνωσε Νομοσχέδιον, ἀφορῶν τὴν κατάργησιν τῆς κανονικῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων

τοῦ Κράτους, ἔπαυσεν ἤδη πρὸ καιροῦ, καθόσον ἀφορᾷ διαφόρους δημοσίους ὑπαλλήλους, τῶν ὁποίων ὁ μισθὸς προσδιωρίσθη διὰ νέων νόμων, εἰς μόνους δὲ τοὺς κλάδους τῆς Ναυτικῆς καὶ Στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνεργῆται.

Ἡ ἐξακολούθησις αὕτη τῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν, μετὰ τὴν κατάργησίν της διὰ τοὺς πολιτικοὺς ὑπαλλήλους, ἦτον ἐπόμενον νὰ ἐπιφέρῃ δίκαια παράπονα ἐκ μέρους τῶν πρώτων.

Οἱ ὑποφαινόμενοι ὑπουργοί, θεωροῦντες, ὅτι ἡ εἰρημένη κράτησις ἐνομοθετήθη εἰς περιστάσεις δυσαρέστους, ὅτι τὰ νομοθετικὰ σώματα εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν μισθῶν τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων κατήργησαν αὐτήν, καὶ ἑπομένως, ὅτι ἡ ἐξακολούθησις αὐτῆς ἐπὶ τοῦ μισθοῦ μόνων τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν φέρει ἀνισότητα μεταξὺ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, παρουσιάζομεν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, ἀφορῶν τὴν κατάργησιν τῆς κανονικῆς κρατήσεως καὶ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἐπεμηρίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐλπίζομεν δέ, Κύριοι Γερουσιασταί, ὅτι θέλει τύχει τῆς ἐπιψηφίσεως καὶ Ὑμῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰουλίου 1849.

Οἱ Ὑπουργοί

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ. Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τοὺς Ἡμετέρους Ὑπουργοὺς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν νὰ παρουσιάσωσι τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Α. Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα προσωρινῶς κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὁμοιοβάθμων ὑπαλλήλων τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ παύει, ἀφ' ἧς ἡμέρας κυρωθῇ ὁ παρὼν Νόμος.

Β'. Περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ

31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ παρόντος Νόμου κρατηθέντων, θέλει καθυποβληθῆ ἰδιαίτερον Νομοσχέδιον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ εἰρημένου Β. Διατάγματος.

Γ'. Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἰουλίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ Κ ΤΣΑΒΕΛΑΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῆ, καὶ συνελθόντα τὰ Γραφεῖα νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω ὡσαύτως Νομοσχέδιον περὶ διμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ε. ε. καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριε!

Ὑποβάλλω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ἐπικύρωσιν ὑμῶν Νομοσχέδιον περὶ διμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ε. ε. ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἡ πίστωσις αὕτη ζητεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1849. Ἐθεωρήθη δὲ ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῆ δίμηνος πίστωσις, διότι τὰ μὲν ἔξοδα τοῦ Ἰουλίου ἀπεκαταστάθησαν ἤδη ἀπαιτητὰ καὶ πληρωτέα, τὰ δὲ τοῦ Αὐγούστου μετ' ὀλίγον θέλουν καταταχθῆ τοιαῦτα· καὶ ἐὰν τυχὸν ἡ συζήτησις καὶ κύρωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ παραταθῆ πέραν τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, νὰ μὴ καθυστερήσῃ ἡ ἑτοιμος πληρωμὴ καὶ τῶν διὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐξόδων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Αὐγούστου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον περὶ διμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου

ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Αὐγούστου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1849, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων, ἢ Κανονισμῶν.

Ἄρθρον 2. Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς τυπώσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῆ αὐθωρεί.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ διαληφθέντος περὶ διμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Αὐγούστου 1849. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς

Γραμματέα τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ διμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ε. ε. Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντα τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν, διὰ ψήφων **22** κατὰ **7** ἔχον, ὡς ὑποβληθὲν εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ νὰ ἀναγνωσθῶσιν σήμερον τὰ πρακτικὰ διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην· ἑπομένως μικρᾶς γενομένης διακοπῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ ταῦτα, καὶ ἐγένοντο δεκτά, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσάγελος
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Αὐγούστου 1849, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Ἀνεγνώσθη κατὰ πρῶτον ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως τῆς κανονικῆς

μισθοδοσίας τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἔχουσα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως τῆς κανονικῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, καὶ θεωρήσασα δίκαιον τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον προτίθεται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα, καὶ συσταίνει τὴν παραδοχήν των καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Παρατηροῦσα ἐν τούτοις ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν γίνεται λόγος καὶ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ οὗ εἴρηται μέτρου, ὡς πρὸς τὸν μισθὸν τινῶν τῶν πολιτικῶν δημοσίων Ὑπαλλήλων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξακολουθεῖ εἰσέτι, καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου **1843** Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα κράτησις, καὶ θεωροῦσα συνεπὲς καὶ ὀρθὸν τὸ νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ὡς πρὸς τούτους τὸ προκείμενον μέτρον, γνωμοδοτεῖ, ὅπως ἡ Γερουσία συγκατανεύσῃ εἰς τὴν πρόνοιαν τῶν ἀρμοδίων ΚΚ. Ὑπουργῶν, τὸ νὰ καθυποβάλωσιν εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον καὶ περὶ τῆς καταργήσεως τῆς κανονικῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Πολιτικῶν τούτων Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **16** Αὐγούστου **1849**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Χ. Παππαπολίτης — Δ. Κανελλόπουλος.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς τυπώσεως τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ὡς μηδεμίαν τροποποίησιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιφερούσης, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ τοῦτο αὖριον.

Ἀναγνωσθεισῶν ἑπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Β. Βουδούρη, καὶ Δ. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένων λόγῳ ἀσθενείας, ὑπὸ πιστοποιητικῶν ἰατρῶν ἐπιβεβαιουμένης, τοῦ μὲν πρώτου τριμήνου, τοῦ δὲ δευτέρου τριακονθημέρου παράτασιν τῆς δοθείσης εἰς αὐτοὺς ἀδείας, ἡ Γερουσία τοῦ μὲν πρώτου τὴν αἴτησιν παρεδέχθη, εἰς δὲ τὸν δεύτερον παρεχώρησε μόνον 20 ἡμερῶν παράτασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ προειρημένου Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Αὐγούσου 1849, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τῶν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Σ. Θευχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως.

Ἀνεγνώσθη ἐν πρώτοις ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, εἰδοποιοῦν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς Κ. Ι. Δ. Ἀντωνόπουλος ἀνεχώρησεν ἐν ἀδείᾳ ἐπὶ τριάκοντα ἡμέρας, καθ' ἃς θέλει τὸν ἀναπληροῖ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Κ. Ζ. Ι. Βάλβης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως τῆς κανονικῆς μισθοδοσίας τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν ὑπαλλήλων Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, ἐκτὸς τῆς κρατήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, εἰπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, συμποσουμένης κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848 εἰς δραχ. 104,632 : 04, τὴν ὁποίαν προτίθεται ἤδη

νὰ καταργίσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὑπάρχει καὶ γίνεται εἰσέτι κράτησις τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐξῆς πολιτικῶν ὑπαλλήλων, συνισταμένης εἰς δραχμὰς 18,107 : 56.

οἱον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου	5,075:60
Τελωνείων	6,904:80
Δασονομείων	318
Ταχυδρομείου	1,029:96
Γεωμετρῶν	753:20
Σχολείου τεχνῶν	234
Ἐπὶ τῶν χορηγημάτων ἀπέναντι δανείων, καὶ τοι μὴ ὁριζομένων ἀπὸ τὸ Β. Διάταγμα τοῦ 1843	3,792:
	18,107:56

Διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ λοιπὸν ἡ ἀνισότης αὕτη, ἢ πρέπει νὰ ὑποσχεθῶσιν οἱ Κ. Κ. Ὑπουργοί, ὅτι, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, θέλουν καθυποβάλει Νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως καὶ τῆς τοιαύτης κρατήσεως, ἢ ἄλλως πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ καὶ αὕτη εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

Μετὰ τὸ 1845, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς, ἐψηφίσθησαν διάφοροι Νόμοι ἐπί τινων κλάδων τῆς Δημοσίου ὑπηρεσίας, κανονίσαντες τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων, καὶ ἐπομένως ἡ κράτησις αὐτῆς ἔπαυσεν αὐτοδικαίως. Ἐπίσης καὶ ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν προτίθεται νὰ καθυποβάλῃ τοιούτους ὀργανικοὺς Νόμους περὶ διαφόρων κλάδων· ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν περιπτώσει πᾶσα δοθησομένη ἤδη ὑπόσχεσις εἶναι ἄκοπος, διότι καθίσταται ἄγνωστον τὸ ἀποτέλεσμά της. Ὅταν ὅμως τοιοῦτοι ὀργανικοὶ Νόμοι δὲν καθυποβληθῶσι, τότε βεβαίως εἶναι δίκαιον νὰ εἰσαχθῇ Νομοσχέδιον περὶ παύσεως τῆς κρατήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν μνημονευθέντων ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ ὑπαλλήλων.

Τὸ περὶ κρατήσεως Διάταγμα, ἐπέφερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἐγγραφόμενος, ἐφαρμόζεται ἤδη εἰς τινας μόνον ὑπαλλήλους· τούτου ἕνεκα θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν εἰσαγωγὴν Νομοσχεδίου, καταργοῦντος καὶ τὴν κράτησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν σημειωθέντων ἀνωτέρω κλάδων, ὅπερ δὲν ἐμποδίζει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ κανονίσῃ ἔπειτα τὴν μισθοδοσίαν ταύτην, διὰ τῶν ὀργανικῶν Νόμων.

Ἐπεθύμουν ν' ἀναπτυχθῇ περισσότερον ἡ ὑπόθεσις αὕτη, εἶπεν ἄλλος, ὄχι διότι ἐναντιοῦμαι εἰς τὸ νὰ λαμβάνωσιν οἱ Στρα-

τιωτικοὶ ὑπάλληλοι τοὺς κανονισμένους μισθούς των, ἀλλὰ διότι ἐπιθυμῶ νὰ γίνωνται τὰ πάντα, ὅπως πρέπει. Ἡ κράτησις ποσοστοῦ τινος τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων ἔγεινεν ἐξ ἀνάγκης κατὰ τὸ 1843, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τοῦ ν' ἀποδοθῇ ἐν καιρῷ· μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν διάφορα ὀργανικὰ Νομοσχέδια, κανονίσαντα τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων κλάδων τινῶν τῶν Ὑπουργείων, κατήργησαν τὴν κράτησιν ταύτην. Ἐπίσης δὲ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὡς εἶπεν, προτίθεται νὰ καθυβάλῃ τοιαῦτα ὀργανικὰ Νομοσχέδια καὶ περὶ τῶν μηκέτι ὀργανισθέντων κλάδων, τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου, ἅπινα θέλουν ἐπιφέρει τὴν κατάργησιν τῆς ἐνεργουμένης μέχρι τοῦδε κρατήσεως ἐκ τῆς μισθοδοσίας καὶ τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων. Δὲν ἦτο λοιπὸν ἀριθμιώτερον νὰ παρουσιάσῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς τοιοῦτον καὶ περὶ τοῦ στρατοῦ ὀργανικὸν Νομοσχέδιον; Περὶ τούτου πολλάκις ἐγένετο λόγος εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀλλὰ ποτὲ αἱ εὐχαί της δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

Εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἡ μισθοδοσία ἑκάστου στρατιωτικοῦ κλάδου εἶναι ἄνισος, καὶ ἀνάλογος μὲ τὴν χρησιμότητα αὐτοῦ· τούτου ἕνεκα οὔτε εἰς ἄλλο ἔθνος ὑπάρχει ὀργανικὸς Νόμος, ἐξ ἴσου κανονίζων τὴν μισθοδοσίαν τῶν στρατιωτικῶν κλάδων, οὔτ' αὐτὸς δύναται ποτὲ νὰ εἰσαγάγῃ τοιοῦτον.

Οὐδόλως ἐναντιούμενος, ἐπέφερεν ἄλλος, εἰς τὸν διὰ Νόμου ὀργανισμὸν πάσης ὑπηρεσίας, τὸν ὁποῖον καὶ ὁ Ὑπουργὸς καὶ πᾶς Γερουσιαστὴς δύναται νὰ εἰσαγάγῃ, παρατηρῶ μόνον, καθόσον ἀφορᾷ τὸ προκείμενον ζήτημα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ περὶ κρατήσεως τῆς μισθοδοσίας Διατάγματος ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκδώσῃ Νόμον, δι' οὗ θέλει χορηγεῖσθαι δικαίωμα συντάξεως εἰς χήρας, ἢ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τοὺς κατὰ τοὺς ὅρους αὐτοῦ ὑπηρετήσαντας ὑπαλλήλους, τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, τὸ μνησθὲν Διάταγμα θεωρεῖται μονομερῶς καταργημένον, καὶ ἑπομένως οὐδεὶς ὑπάλληλος ὑποχρεοῦται νὰ στερῆται μέρους τῆς μισθοδοσίας του. Διὰ τὸν λόγον λοιπὸν τοῦτον, καὶ διότι ἡ ἐνεργουμένη ἤδη κράτησις περιορίζεται εἰς ἐλάχιστον ποσόν, δὲν ἐναντιοῦμαι μὲν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θεωρῶ δὲ ὀρθὴν, καὶ ἑπομένως παραδέχομαι τὴν γνώμην τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος. Οὐχ ἧττον ὅμως καὶ ἡ γνώμη τοῦ Κ. ἐπὶ

τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἶναι δικαία. Ἐντούτοις ἂν ἡ εἰσαγωγὴ τῶν ὀργανικῶν Νόμων μέλλῃ νὰ βραδύνῃ, πρέπει νὰ ἐπισυνθῇ ἡ εἰσαγωγὴ ἑτέρου Νόμου περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως τῆς μισθοδοσίας ὀλίγων εἰσέτι ὑπαλλήλων, διότι ἄλλως ὑπάρχει ἀνισότης καὶ ἀδικία.

Μηδεμιᾶς δ' ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο τὸ ἄθροον πρῶτον δεκτόν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα δεύτερον καὶ τρίτον.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 32 κατὰ 2, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 11 τοῦ παρόντος.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.
Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσάγελος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 26 Αὐγούστου 1849, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυτε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.
Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσάγελος
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1849, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Γραμματέως Σ. Θεοχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου, Ἀδὰμ Δοῦκα, καὶ Κ. Μπότζαρη, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου δεκαπενθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας, τῶν δὲ δύω ἄλλων τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἕνεκα οἰκιακῶν των ὑποθέσεων, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὰς αἰτήσεις αὐτῶν.

Γενομένης μετὰ ταῦτα κληρώσεως τῆς παρασταθησομένης ἐν τῷ Ναῷ τῆς Καπνικαρίας κατὰ τὴν ἐπέτειον Ἑορτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου Ἐπιτροπῆς, ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Γ. Δαρειώτης, Ἰω. Θεοτόκης, Γ. Παππαηλιόπουλος, Ἀδὰμ Δοῦκας, καὶ Μ. Α. Καΐρης.

Μετὰ ταῦτα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, τινὲς τῶν ἐφημεριδῶν, εἶπε, τῆς Πρωτευούσης, προσέβαλον τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ὡς αὐτουργὸν ἐγκληματικῶν πράξεων, ἀναφέρουσαι πρὸς ἀπόδειξιν τούτων καὶ ἓν τοῦ ποτὲ Πρωθυπουργοῦ Ι. Κωλέττου γράμμα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν εἶχήτησε μέχρι τοῦδε ν' ἀποδείξῃ ψευδῆ τὰ κατ' αὐτοῦ λεγόμενα, καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ὑπόληψίν του προσβαλλομένην, θεωρεῖται ὡς ἔνοχος, καὶ τοῦτο ἔχει συνέπειας.

Τὰ παρὰ τῶν ἐφημεριδῶν κατὰ τοῦ διαληφθέντος ὑπουργοῦ ἀναφερόμενα, ἀντέταξεν ἄλλος, καὶ αληθῆ ἂν ὑποτεθῶσιν, ἀρορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον, καὶ ἑπομένως ἡ Γερουσία εἶναι ἀναρμόδιος νὰ ἐπιληφθῇ, ἢ ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτων.

Ἂν καὶ αἱ τοιαῦται κατηγορίαι, ἀντέταξεν ἄλλος, ἦναι πρὸ πολλοῦ δημοσιευμέναι παρὰ τῶν ἐφημερίδων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς σιωπᾷ, χωρὶς νὰ ζητήσῃ καμμίαν ἱκανοποίησιν· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ Κ. Ὑπουργὸς πρέπει νὰ ὁρκοτίσῃ διὰ νὰ καταψεύσῃ τὰς τοιαύτας κατηγορίας, ἐὰν ἦναι ψευδεῖς, διὰ νὰ ἐξαλείψῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν μῶμον αὐτῶν.

Ἐὰν Ὑπουργός τις, παρετήρησεν ἄλλος, κατηγορῆται ἕνεκα πράξεως, τὸν δημόσιον αὐτοῦ βίον ἀρορώσης, περὶ παραβάσεως δηλονότι Νόμου, περὶ καταχρήσεως τοῦ δημοσίου πλούτου, περὶ προσβολῆς κατὰ τῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου, κτλ., ἡ Γερουσία εἶναι ἁρμοδία, καὶ ὀφείλει μάλιστα νὰ ζητήσῃ λόγον παρὰ τοῦ τοιούτου Ὑπουργοῦ. Ὅταν ὅμως ἡ ἀποδιδομένη εἰς αὐτὸν πρᾶξις ἀφορᾷ ἐντελῶς τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον, ἡ Γερουσία εἶναι ἀναρμόδιος νὰ ἐπιληφθῇ ταύτης. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐγὼ, καὶ ἄλλοι ἴσως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δὲν γνωρίζουσι καθαρῶς, ἂν αἱ ἀποδιδόμεναι εἰς τὸν μνησθέντα Ὑπουργὸν πράξεις ἀποβλέπωσι τὸν δημόσιον, ἢ τὸν ἰδιωτικὸν αὐτοῦ βίον, προτείνω ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, μέχρις οὗ ἅπαντες λάβωσιν ἀκριβῆ τῆς κατηγορίας γνῶσιν.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἀναβολήν.

Ἡ Κυβέρνησις, παρετήρησεν ἔπειτα ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ὡς ἔχουσα μέγιστον συμφέρον εἰς τὴν τιμὴν τῶν σταφίδων, ὡς μεγαλήτερος ἰδιωκτήτης, ὤφειλε νὰ ὁροντίζῃ διὰ νὰ μὴ λαμβάνωσι χώραν, ὅσαι καὶ ἄλλοτε, καὶ ἤδη συνέβησαν καταχρήσεις, καθόσον ἀφορᾷ τῆς σταφίδος τὴν τιμήν· διότι κερδοσκόποι τινὲς, χωρὶς ἀκόμη ν' ἀπαρασισθῇ ἡ τιμὴ, ἀφοῦ ἐξαπατήσαντες τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων τῶν Πατρῶν καὶ Βοστίτζης, ὅτι δῆθεν θέλει ἀναβῇ εἰς 40 τάλληρα, συνήθροισαν, καὶ ἐξήγαγον 12 περίπου ἑκατομμύρια, ἤδη προσφέρουν μόνον 26 τάλληρα διὰ τὴν σταφίδα τῶν Πατρῶν, καὶ 5 ὀλιγώτερον δ' ἐκείνην τῶν ἄλλων μερῶν, καὶ ἐντεῦθεν ἡ ζημία ἀναβαίνει εἰς δύο ἑκατομμύρια δραχμῶν· ἡ Κυβέρνησις, ὡς τὰ μέγιστα ἕνεκα τούτου ζημιουμένη, ὤφειλε, καὶ ἠδύνατο μάλιστα νὰ περιστείλῃ τὰς τοιαύτας καταχρήσεις, ἂν ἐρρόντιζε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐξαγωγὴν, πρὸ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς, ἢ ἂν προκατέβαλλε μικρὸν χρηματικὸν ποσὸν διὰ ν' ἀνακουφίσῃ τὰς ἀνάγκας τῶν σταφιδοζώντων πολιτῶν, καὶ νὰ μὴν ἀναγκάζωνται ἑπομένως νὰ παραδίδωσι τὰς σταφίδας των, πρὶν ἢ γνωρίσουν τὴν τιμήν της.

Μὴ προτιθέμενος ν' ἀποδοκιμάσῃ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, εἶπεν ἄλλος, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἂν καὶ ἡ Κυβέρνησις ἦναι ὁ μεγαλήτερος σταφιδοβόσκος, δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τινὰ τοῦ νὰ μεταχειρισθῇ, ὅπως βούλεται, τὴν ἰδιοκτησίαν του· εἶναι ὅμως ἀληθὲς, ὅτι συμβαίνουσι καταχρήσεις, ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας· πλὴν ἄνευ Νόμου ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ τίποτε· οὐχ ἧττον δὲ εἶναι σπουδαῖον τὸ

ζήτημα, καὶ μεγάλης χρήζει σκέψεως, ἂν πρέπῃ νὰ γίνῃ Νόμος, καὶ ποῖαι πρέπει νὰ ὦσι αἱ βάσεις αὐτοῦ, ἂν δηλονότι πρέπῃ νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐξαγωγὴ τῆς σταφίδος πρὸ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς της, ἢ νὰ ληφθῇ ἄλλο μέτρον.

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΛΑΔΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Σεπτεμβρ. 1849, ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀνεγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 36 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα, τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Αθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος Κυρίου Σ. Θεοχαροπούλου.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα οἱ εἰσηγηταὶ τῆς τε πλειοψηφίας καὶ μειονοψηφίας τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἀνέγνωσαν τὰς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεις των, ἐχούσας οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Πλειοψηφίας τῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Ἐπιτροπή, καθυποβάλλουσα εἰς τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα τὴν περὶ τούτου Γενικὴν Ἔκθεσίν της, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξῃ τὰς ὁποίας ἔκαμε σκέψεις, πρὶν ἐπιληρθῇ τοῦ ἔργου, καὶ τὴν ὁποίαν, κατὰ συνέπειαν τούτων, διέγραψε καὶ ἠκολούθησεν ὁδὸν εἰς τὰς ἐργασίας της.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, Κύριοι, ἐθεώρησε καὶ θεωρεῖ, καθὼς καὶ ὑμεῖς, τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ ὡς τὸ πρώτιστον δικαίωμα τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δικαίωμα, τὸ ὁποῖον αὐτὸ τὸ Σύνταγμα διὰ ῥητῆς διατάξεως καθιέρωσε, καὶ τὸ ὁποῖον, διὰ νὰ ἐξασκῶσι δεόντως αἱ Βουλαί, ἀπαιτεῖται, κατὰ τὴν Συνταγματικὴν τάξιν, νὰ καθυποβάλληται εἰς αὐτὰς ἐγκαίρως ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμός, δι' οὗ κανονίζονται τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Κράτους.

Ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς ὁποίας ἀπεύθυνεν ἐπανειλημμένως εὐχὰς ἡ Γερουσία κατὰ πᾶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν ἡ Α. Μ. ἐξέφρασεν ἔρεσιν εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν Β. λόγους, περὶ τῆς ἐγκαίρου ὑφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ φυλαχθῇ ἡ Συνταγματικὴ αὕτη τάξις, οὐδὲ ἠδυνήθησαν μέχρι τοῦδε ἡ Γερουσία νὰ ἐξασκήσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δικαίωμα οὔτε κατὰ τὰς παρελθούσας Βουλευτικὰς Συνόδους, οὔτε κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν, καθ' ἣν ὁ προϋπολογισμὸς εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν 6 Δεκεμβρίου π. ε., διότι ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς ὑπεβλήθη πάντοτε εἰς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῆς κατὰ τὸ τέλος, ἢ περὶ τὸ τέλος τῆς Συνόδου, ὅτε ἡ ἀκριβὴς ἐπεξεργασία αὐτοῦ καθίσταται ἀδύνατος, καὶ οἱαδήποτε τροπολογία ἢ ἐλάττωσις ἐπὶ πραγματοποιηθέντων ἤδη ἐξόδων ἀποβαίνει ματαία.

Ἐκ τούτου ἡ Γερουσία, ἐπιληφθεῖσα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἐποχήν, ἠναγκάσθη διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ καιροῦ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον της κατὰ τὴν 10 Λύγούστου, παραδεχθεῖσα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ περιορισθεῖσα εἰς τινας παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ἀναγκαίας διὰ τὸ μέλλον.

Ταῦτα ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή, καὶ ὅτι ὁ καιρὸς κατεπείγει τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον ὁ ἐφετεινὸς προϋπολογισμὸς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν 40 ἡμέρας ὀψιαίτερον τοῦ περυσινοῦ, ἐνέκρινε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ἐβάδισεν ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος Ἐπιτροπή.

Ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὑποβαλλομένης ἐκθέσεως θέλετε πληροφορηθῆ, Κύριοι, ὅτι ἡ Ἐπιτροπή σας ἐπεξεργάσθη τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν, διότι διεξῆλθε μετ' ἐπιστασίας τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεις ἑνὸς ἑκάστου τῶν Ὑπουργείων, τοὺς ἐπισυναπτομένους γενικοὺς καὶ εἰδικοὺς πίνακας, κατόπιν δὲ τούτων τὰς πρὸς τὴν Γερου-

σίαν ἐκθεσεις, καὶ πίνακας, εἰς τοὺς ὁποίους σημειοῦνται κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον αἱ γενόμεναι κατὰ τὴν συζήτησιν προσθῆκαι ἢ ἀφαιρέσεις, δυνάμει δηλώσεων τῶν Ὑπουργείων. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἐπορίσθη παρὰ τῶν Ὑπουργείων, ὅσας ἠδυνήθη πληροφορίας, καὶ ἐπὶ τέλους ἐπέρερε τὰς παρατηρήσεις της ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸ μέλλον, παρέλειψε δὲ, συντομίας χάριν, νὰ σημειώσῃ εἰς τὴν ἔκθεσίν της ἓν καθ' ἓν, τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα παρεδέχθη, ὅπως εὐηρίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων ἐργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπή σας, καθυποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της εἰς τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα.

Ἔ σ ο δ α.

Τὸ ποσὸν τῶν κυρίως ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐσόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων ἐκ δραχμῶν **1,290,000**, ὑπελογίσθη εἰς δραχμὰς **15,575,955 : 76**, προστιθεμένης δὲ καὶ τῆς προκαταβολῆς τῶν τριῶν Δυνάμεων, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ροτσχίλδ ἐκ δραχμῶν **3,835,473 : 58**, συγκεφαλαιοῦται εἰς δραχμὰς **19,411,429 : 34**, ὡς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν φαίνεται, καὶ τὸν ἐπισυναπτόμενον Γενικὸν πίνακα. Εἰς δὲ τὰ παρακολουθοῦντα φύλλα τῆς λεπτομερείας σημειοῦνται κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τὰ συναπαρτίζοντα τὸ ὅλον μερικὰ ποσά.

Ἡ Ἐπιτροπή, παραβάλλουσα τὰ ποσὰ τῶν ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους πρὸς τὰ τοῦ παρελθόντος κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, παρετήρησε τὰς μεταξὺ διαφορὰς, αἱ ὁποῖαι αἰτιολογοῦνται εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀναπτύσσονται δὲ εἰς τὰ ἐπισυνημμένα φύλλα τῆς λεπτομερείας.

Ἐκ τῶν διαφορῶν τούτων προκύπτει αὔξησις τῶν ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους δραχ. **687,955 : 76**· αὔξησις, τὴν ὁποίαν ὁ Ὑπουργὸς θεωρεῖ κατωτέραν τῆς ἐλπιζομένης, ὡς ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γνωστῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐγκτητικῶν ὅρων καὶ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐπικαρπίας, κατὰ τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν γενικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἰδίου. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιφέρει τὰς παρατηρήσεις της ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, τὰς ὁποίας θεωρεῖ συντελεστικὰς εἰς τὴν αὔξησιν τῶν δημοσίων πόρων.

Π α ρ α τ η ρ ή σ ε ι ς.

Κεφ. Β'. Ἄρθρ. 1. Τελώνια.

Ἡ ἐλάττωσις τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων προέρχεται μᾶλλον ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένων καταχρήσεων τῶν τελωνιακῶν ὑπαλλήλων, ἢ ἐκ τῆς σημειωτῆς ἀκινησίας τοῦ ἐμπορίου, ὡς διατείνεται ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἔκθεσίν του· διὰ τοῦτο γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ συσταθῇ εἰς τὴν φροντίδα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἡ ἐκλογὴ προσώπων ἐγνωσμένης καὶ αὐστηρᾶς τιμιότητος, ἰδιαιτέρως δὲ πρέπει νὰ ἐπισυσταθῇ τὴν προσοχήν του εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιθεωρητῶν, δι' ὧν ἐνεργεῖται ἡ ἐξέλεγξις καὶ ἐπιτήρησις ἐφ' ὅλων τῶν διαχειριζόντων τὸν δημόσιον πλοῦτον.

Κεφάλ. Δ'. ἄρθρον 1. Ἁλικαί.

Ἡ ἐπιτροπὴ κρίνει συμφερωτέραν διὰ τὸ Δημόσιον τὴν ἐνοικίασιν τῶν ἁλικῶν· καὶ τὸ μέτρον τοῦτο, ἐὰν ἐγκρίνῃ, θέλει συστήσει ἡ Γερουσία εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἄρθρον 6. Ἐλαιῶνες.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου ἔκαμε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ σπουδαίας παρατηρήσεις (Πρακτ. σελ. 850), γνωμοδοτήσασα νὰ διατεθῶσιν ἄλλως αἱ πολυετῶς ἐνοικιασθέντες ἐλαιῶνες, τῶν ὁποίων οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν ἐξεπλήρωσαν τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις. Σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην ταύτην ἡ Ἐπιτροπή σας θεωρεῖ τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ εἰσαχθῇ, χωρὶς περαιτέρω ἀναβολῆς, Νομοσχέδιον περὶ διαλύσεως τῆς τοιαύτης πολυετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐλαιώνων, καὶ τῆς διαθέσεως αὐτῶν πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρον 7. Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες.

Αἱ ἐθνικαὶ σταφίδες, ὅσαι δὲν εἶναι πολυετῶς ἐνοικιασμέναι, ἢ τῶν ὁποίων ἡ προθεσμία τῆς ἐνοικιάσεως ἔληξε, νομίζει συμφερώτερον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐκποιηθῶσι διὰ νόμου, πρὶν καταστραφῶσιν ἐξ ὁλοκλήρου· ὅσαι δὲ τούτων δὲν ἐκποιηθῶσιν, ἡ καλλιέργεια αὐτῶν συμφέρει νὰ γίνεται δι' ἐργολαβίας καὶ οὐχὶ δι' ἐπιστασίας.

Κεφ. ΣΤ'. ἄρθρον 8.

Μερίσματα μετοχῶν εἰς τὴν Τράπεζαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συσταθῇ στενῶς εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀνακτήσῃ τὰς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ὑποχρεωθείσας μερίδας τοῦ Δημοσίου, πληρώνουσα τὸ χρέος ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἐνεχειρίσθησαν· καὶ τοῦτο, διὰ τὴν ἐθνικὴν πίστιν,

καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τοῦ κοινωφελοῦς τούτου καταστήματος.

Μετὰ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου, καὶ τὸ πρῶτον ἄρθρον αὐτοῦ, ὁρίζον τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων εἰς δραχ. 19,411,429: 34/00, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, χωρὶς τινος προπολογίας, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ τις τοιαύτας ἐπὶ ποσῶν ὑποθετικῶν, τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τόσας περιστάσεις, τὰς ὁποίας δὲν δύναται τις νὰ προίδῃ.

Ἐπίσης παρεδέχθη καὶ τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 5, καὶ ἑπομένως τὸ σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη καὶ ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων· καὶ τούτου τὴν παραδοχὴν συνιστᾷ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἔ ξ ο δ α.

Τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὑπολογισθὲν τὸ πρῶτον εἰς δραχμὰς 19,411,429:34, ἐλαττοῦται τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος κατὰ δραχμὰς 327,303:36, ὡς φαίνεται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ. Ἰσολογίζεται δὲ ἀκριβῶς μὲ τὰ ὑπολογισθέντα κατ' ἀρχὰς ἔξοδα, ἀλλὰ διὰ τὰς γενομένας ἐν τῇ Βουλῇ τροπολογίας, κατὰ συνέπειαν ὑπουργικῶν δηλώσεων, ἕνεκα τῶν ἐπιγενομένων ἀναγκῶν, ἀνεβιβάσθη εἰς δραχμὰς 19,640,173:51, ὡς εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν γενικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ φαίνεται, ὑπερβαῖνον τὸ κεφάλαιον τῶν ἐσόδων κατὰ δρ. 228,744:17. Τὸ ἔλλειμμα δὲ τοῦτο, ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα, προτίθεται ν' ἀναπληρώσῃ διὰ συμπληρωτικοῦ τῶν ἐσόδων Νόμου ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς διαβεβαιοῖ εἰς τὴν μνησθεῖσαν ἔκθεσίν του.

Αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος τροπολογίαι καταχωρίζονται ἐν γένει εἰς τὸν ὑποβληθέντα Γενικὸν Πίνακα, λεπτομερέστερον δὲ εἰς τοὺς εἰδικοὺς πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεις ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου, καὶ τοὺς ἐπισυναπτομένους εἰδικοὺς πίνακας.

Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου, διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, συνταχθεὶς ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων μὲ τῶν τοῦ παρελθόντος, ὑπελογίσθη τὸ πρῶτον εἰς δραχμὰς 352,171, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον πίνακα τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν· ὡρίσθη δὲ εἰς δρ. 318,545:25, ἐλαττωθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ δραχ. 36,550.

Αἱ ἐλαττώσεις αὗται φαίνονται κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου καὶ τοὺς παρακολουθοῦντας εἰδικοὺς πίνακας τῆς λεπτομερείας ὑπὸ τοιχ. Α—Α· ἡ σημαντικωτέρα δὲ τούτων εἶναι ἡ ἐλάττωσις κατὰ δραχ. 29,600 τῆς ἀντιμισθίας τοῦ εἰς μίαν τῶν τριῶν Δυνάμεων διορισθησομένου Πρέσβεως, τοῦ ὁποίου ὁ διορισμὸς δὲν ἐπραγματοποιήθη εἰσέτι.

Κεφ. ΣΤ'. Παρατηρήσεις.

Ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συστηθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν·

α') Ὁ διορισμὸς εἰς τὴν προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἀνθρώπων ἱκανῶν νὰ ἀντιπροσωπεύωσιν ἀξιοπρεπῶς τὴν Κυβέρνησιν, νὰ ὑπερασπίζωνται τὰ ἐθνικὰ δίκαια, καὶ νὰ προστατεύωσι τὰ συμφέροντα τῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων εἰς τὰς ξένας Ἐπικρατείας.

β') Νὰ γίνῃ ὁρισμὸς περὶ τῶν εἰσπραττομένων προξενικῶν δικαιωμάτων, ὄχι μικρᾶς ποσότητος, τὰ ὁποῖα καταχρῶνται πολλοὶ τῶν Προξένων, χωρὶς νὰ δίδωσι ποτὲ λόγον. Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ ὁρισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν τῶν δραχμῶν 318,545:25, διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἐκ δραχμῶν 876,990:47, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν, παραβαλλόμενος μὲ τῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὑπερβαίνει τοῦτον κατὰ δρ. 20,837:07. Αἱ διάφοροι δὲ προσθῆκαι, αἱ ὁποῖαι παράγουν τὸ ποσὸν τοῦτο, αἰτιολογοῦνται ἀπαρρήκτως εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ τὰ παρακολουθοῦντα φύλλα τῆς λεπτομερείας ὑπ' ἀριθ. 1—15.

Αἱ γενόμεναι ἀκολούθως τροπολογίαι παρὰ τῆς Βουλῆς συνίστανται εἰς τὴν ἀφαίρεσιν δρ. 1200 διὰ τὴν μὴ νενομοθετημένην θέσιν τοῦ γραφέως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ, καὶ εἰς τὴν προσθήκην δραχ. 2800, τῶν μὲν 2000 διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἐν Μονάχῳ ἐφημερίου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, τῶν δὲ 800 διὰ καθυστερούντας μισθοὺς τοῦ νῦν Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς φαίνεται εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Κατὰ συνέπειαν τῶν τροπολογιῶν τούτων, ὡρίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου εἰς δραχμὰς 878,619:45, πλέον τοῦ ὑπολογισθέντος κατὰ δραχ. 1,628:98.

Παρατηρήσεις. ΚΕΦ. Γ'. Ὑπότροφοι.

Ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου τούτου παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται αὐστηρῶς ὁ περὶ Ὑποτρόφων Νόμος, μὴ προτιμωμένων τῶν ἐχόντων τὰ παρὰ τοῦ Νόμου προσόντα, οὐδὲ ὑποχρεουμένων τῶν ὑποτρόφων εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτοὺς παρὰ τοῦ Νόμου.

Ἡ κατάχρησις αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκλείψῃ· νὰ καταβληθῇ δὲ πᾶσα φροντὶς ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ περὶ τῆς διανοητικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τῶν Ὑποτρόφων ἐν γένει καὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ δαπανῶνται ἐπὶ ματαίῳ τὰ βοηθήματα τῆς Κυβερνήσεως.

ΚΕΦ. ΙΔ'. Ἄρθρ. 1. Δημοδιδασκαλία.

Ὁ Κλάδος οὗτος τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κατήντησεν εἰς παραλυσίαν, ἕνεκα τῆς μὴ τακτικῆς μισθοδοσίας τῶν Δημοδιδασκάλων, στερουμένων καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, διὰ τὴν ἀμέλειαν ἢ τὴν κατάχρησιν τῶν Δημοτικῶν πόρων ἐκ μέρους τῶν πλειοτέρων Δημάρχων.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς πρέπει νὰ καταβάλῃ πᾶσαν φροντίδα, διὰ νὰ πληρώνωνται τακτικῶς οἱ Δημοδιδάσκαλοι παρὰ τῶν Δήμων, αἱ δὲ χορηγούμεναι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως βοήθειαι πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν νὰ χορηγῶνται κατ' ἀναλογίαν εἰς ὅλους, καὶ ὄχι νὰ δίδωνται κατὰ προτίμησιν εἴς τινας τούτων.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἡ Ἐπιτροπὴ παραδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἀναβαίνοντα εἰς δραχ. 878,619:45.

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλήν, συμπεσοῦται εἰς δρ. 1,161,145:23, ὑπερβαίνων τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχ. 204,630:23· ἡ αὔξησις δὲ αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς μισθοδοσίας προσωπικοῦ τῶν δικαστηρίων, καθισταμένου διὰ νόμων μεταγενεστέρων.

Εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ τὰ ἐπισυναπτόμενα ἀναλυτικὰ φύλλα ὑπ' ἀριθ. 1, 11, εὑρίσκονται κατ' ἄρθρα αἱ νομικαὶ βάσεις πάσης δαπάνης, καὶ οἱ λόγοι τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως πρὸς τὰς τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τὸ προϋπολογισθὲν ὡς ἀνωτέρω ποσὸν ἠλαττώθη παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ δραχ. 830, προϋπολογισθέντος τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ Κεφαλαίου Α. τυχήσαν δὲ κατὰ δραχ. 6,058:87 διὰ τὰς γενομένας προσθήκας εἰς τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Κεφ. Θ'. καὶ εἰς τὸ κεφ. 16'.

κατὰ συνέπειαν δηλώσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ . . . . ὡς εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν τοῦ ἰδίου φαίνεται.

Ἐκ τούτου τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν ὡρίσθη εἰς δραχ. 1,166,374:10, πλέον τοῦ ὑπολογισθέντος κατὰ δραχ. 5,228:87.

Παρατηρήσεις.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν Ὑπουργείου.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο σημειοῦται μισθὸς ἑνὸς Τμηματάρχου δραχ. 300 κατὰ μῆνα, καὶ τοι μὴ ὑπάρχοντος τοιούτου· παρέλειψε δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔθεσε βάσιν, νὰ ἐκπέσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς μὴ πραγματοποιηθέν.

Ἄρθρ. 2.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου προστίθενται δραχ. 1,680 δι' ἀντιμισθίαν δύο ἐκτάκτων βοηθῶν τοῦ Γραφείου τοῦ Ὑπουργείου, ἐναντίον τοῦ Ὀργανικοῦ τῶν Ὑπουργείων Νόμου· τὴν προσθήκην ταύτην ζητεῖ νὰ δικαιολογήσῃ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἰς τὸ φύλλον 85 τῆς λεπτομερείας, διατεινόμενος ὅτι δύο γραφεῖς δὲν ἐπαρκοῦν εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τῶν ἐγγράφων· ἀλλ' αἱ γραφικαὶ ἐργασίαι τοῦ Ὑπουργείου τούτου εἶναι ὀλίγαι· καὶ πιστεύει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι δὲν ἔγινε, μήτε θέλει γενῇ ἀνάγκη τῆς χρήσεως τοῦ ποσοῦ τούτου.

ΚΕΦ. Ε. Ἄρθρ. 2. Ὑλικῶν Πρωτοδικείων.

Παρετηρήθη ὅτι τὰ ἐνοίκια τινῶν Πρωτοδικείων, εἰς τινας πόλεις, εἶναι ἀκριβά, σχετικῶς μὲ τὰ ἐκεῖ ἐνοίκια· καὶ πρέπει νὰ ληφθῇ περὶ τούτου πρόνοια εἰς τὸ μέλλον, χάριν οἰκονομίας.

ΚΕΦ. Στ'. Ἄρθρ. 1.

Ἡ ἀντιμισθία τῶν Εἰρηνοδικῶν, ἥτις παρεδέχθη διὰ Νόμου, διὰ τὴν εὔκολον καὶ ταχεῖαν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, ἠμπορεῖ νὰ φέρῃ τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, μὴ ἐχόντων τῶν Εἰρηνοδικῶν συμφέρον εἰς τὴν ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταβληθῇ φροντὶς ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, διὰ νὰ προλαμβάνῃ τὴν κατάχρησιν ταύτην, διατάττων τοὺς Εἰσαγγελεῖς νὰ ἐξελέγχωσι τὰς πράξεις τῶν Εἰρηνοδικῶν αὐστηρότερον.

ΚΕΦ. Ζ'. Ὑποδίκων φυλακαί.

Τὸ περὶ καθαριότητος τῶν φυλακῶν, τῆς διατροφῆς τῶν ὑποδίκων, καὶ τῆς περιποιήσεως τῶν ἐν αὐταῖς ἀσθενούντων συνιστᾷ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς Σ. Γερουσίας εἰς τὴν μέριμναν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὡς ἔργον δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας· καθὼς καὶ τὸ περὶ ἐπιστατῶν τῶν φυλακῶν, διὰ τὴν ἀφέλειαν ἢ κακοήθειαν τῶν

ὁποίων συμβαίνουν πολλαὶ δραπετεύσεις, πρὸς βλάβην τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Κοινωνίας.

Ἐπομένως ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχ. 1,166,374:10.

Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὅπως ὑπεβλήθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν Βουλήν, παραβαλλόμενος πρὸς τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, παρουσιάζει διαφορὰν ἐπ' ἔλαττον δραχ. 159,206:69, τὰς δὲ γενομένας προσθαφαιρέσεις, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ διαφορὰ αὕτη, καὶ τὰς αἰτιολογίας μιᾶς ἑκάστης εὑρίσκει τις εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀναλυτικώτερον δὲ φαίνονται εἰς τοὺς παρακολουθοῦντας πίνακας τῆς λεπτομερείας ὑπ' ἀριθ. 1—24.

Τὸ ἀνωτέρω ἀρχικὸν ποσὸν ηὐξήθη μὲν κατὰ δρ. 70,318:46 διὰ τῶν πρὸς τὴν Βουλὴν δηλώσεων τοῦ Ὑπουργείου, τῆς μὲν ὑπὸ τὴν 24 Μαρτίου ε. ε. ἐκ δρ. 67,158:46, τῆς δὲ ὑπὸ τὴν 28 Μαΐου ἐκ δρ. 3,160, καὶ διὰ τὴν γενομένην προσθήκην δρ. 740, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς 16 Ἰουνίου Συνεδ. ΡΠ'· ἐλαττώθη δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς κατὰ δραχ. 115,384. ὁρισθὲν εἰς δραχ. 1,740,610:03, σύμφωνα μὲ τὸν περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμον, καὶ οὐχὶ ἐκ δραχ. 1,740,630:03, ὡς σημειοῦται κατὰ λάθος λογιστικὸν εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα.

Αἱ γενόμεναι παρὰ τῆς Βουλῆς τροποποιήσεις φαίνονται κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου.

Κεφ. Γ'. ἄρθρον 1. Παραπτηνήσεις.

Δημόσιος ἀσφάλεια.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ ποσὸν τῶν δρ. 100,000 διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν· αἱ δὲ φράσεις «βραβεῖα καὶ ἀποζημιώσεις πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας,» αἱ ἀναγραφόμεναι εἰς τὰς διασταρήσεις τοῦ ἄρθρου τούτου, θεωροῦνται καὶ ἀκαταλλήλοι, καὶ μὴ στηριζόμεναι εἰς νόμον, κανονίζοντα τὰ ἔξοδα ταῦτα, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάγκην ἀναγνώρισε καὶ ὁ Κ. Ὑπουργός, ὡς ἀναφέρει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν του.

Κεφ. Ε. ἄρθρ. 4. Περιοδείας ἔξοδα τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων.

Τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 100 κατὰ μῆνα διὰ τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐννοεῖται, δι' ὅσον καιρὸν περιοδεύει, καὶ δὲν ὑποτίθεται ὡς

τακτικὴ μισθοδοσία κατὰ μῆνα. Ἡ παρατήρησις αὕτη εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας (πρακτ. Γερουσ. σελ. 977, 978).

ΚΕΦ. Θ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Τὰ ἔξοδα ταῦτα συμποσοῦνται εἰς δραχ. 54,044:57 μετὰ τὴν γενομένην προσθήκην διὰ τῆς δηλώσεως τῆς 24 Μαρτίου, καὶ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐκπεσθέντων παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἡ Βουλὴ θεωρήσασα ἀμφισβητεῖται τινὰ τῶν κονδυλίων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, παρεδέχθη μὲν διὰ μιᾶς τὰ ποσὰ ταῦτα εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Ἰουνίου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ λογισθῶσιν εἰς βάρος τῶν Ὑπουργῶν, ὅσα τυχὸν δὲν ἤθελον εὑρεθῆ στηριζόμενα εἰς Νόμους.

Ἡ Ἐπιτροπή σας συνεμορφώθη μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, γνωμοδοτήσασα νὰ μείνῃ μὲν τὸ σημειούμενον ποσὸν τοῦ κεφαλαίου τούτου ἀναλλοίωτον, ν' ἀνατεθῇ δὲ εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς νὰ μὴ διατάξωσι τὴν πληρωμὴν οὐδενὸς τούτων τῶν κονδυλίων, τὸ ὁποῖον δὲν ἤθελεν εὑρεθῆ ἀρκούντως δικαιολογημένον.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, συμποσούμενον εἰς δραχ. 1,740,610 : 03, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ὁ καθυποβληθεὶς εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, συνταχθεὶς ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων μετὰ τοῦ παρελθόντος, συμποσοῦται εἰς Δρ. 9,289,741:21 ἐλαττοῦται δὲ τοῦ παρελθόντος κατὰ Δρ. 563, 833:54, ὡς εἰς τὸν Γ'. πίνακα, τὸν ἐπισυνημμένον εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ, φαίνεται

Εἰς τὸ ἀνωτέρω ποσὸν τῶν Δρ. 9,289,741 : 21, προσετέθησαν διὰ μὲν τῶν δηλώσεων τοῦ Ὑπουργείου Δρ. 198,195:53. Κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν Δρ. 180,000, δι' ἀποζημειώσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, ἐπὶ τρεῖς μῆνας περιπλέον· δρ. 22,230: 61, δι' ἀποζημίωσιν τοῦ πλοίου τῶν Κ. Κ. Τσαμαδῶν κλπ. δυνάμει τοῦ ἐκδοθέντος Νόμου, καὶ δρ. 600, διὰ τὴν προσθήκην δύω στοιχειοθετῶν εἰς τὴν Β. Τυπογραφίαν, ἀπὸ Α. Αὐγούστου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου ε. ε. διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς συλλογῆς τοῦ Κ. Μάμουκα, ἀποτελοῦσαι τὸ ὅλον δραχμὰς 401,026 : 14, (σημειωτέον δὲ ὅτι αἱ τελευταῖαι αὗται Δρ. 600 δὲν ἐσημειώθησαν κατὰ λάθος λογιστικὸν εἰς τὸν ἀνακεφα-

λαιωτικὸν πίνακα, ὁπισθεν τοῦ πρὸς τὴν Γερουσίαν Γ'. πίνακος) ἀρχηρέθησαν δὲ, ἀπορριφθέντων ὁλοσχερῶς, ἢ ἐλαττωθέντων τινῶν ποσῶν, Δρ. 99,033 : 16, διὰ δὲ τῆς προσθαφαιρέσεως ταύτης ὡρίσθη τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου εἰς Δρ. 9,591,734 : 19.

Τὰ συναπαρτίζοντα τὸ ποσὸν τῶν δηλώσεων δρ. 198,195:53 μερικὰ ποσὰ φαίνονται λεπτομερῶς εἰς τοὺς ἐπισυνημμένους εἰς αὐτὰς πίνακας· αἱ δὲ γενόμεναι προσθαφαιρέσεις κατὰ τὴν συζήτησιν εὑρίσκονται κατὰ Κεφάλαιον εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, κατ' ἄρθρον δὲ εἰς τὸν προστεθέντα πίνακα τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξαχθέντα ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν καθ' ἕκαστα, διεξελθοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὰ ἀναλυτικὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας ὑπὸ στλ. 41, 76 ἐπέστησε πρὸ πάντων τὴν προσοχήν της ἐπὶ τῶν ἀκολούθων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων.

Παρατηρήσεις. ΚΕΦ. 3. Ἄρθρ. 1—4.

Συντάξεις καὶ χορηγήματα.

Ἐπειδὴ περὶ τούτων πολὺς ἔγινε λόγος εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιχειρισθῇ τὴν ἐξέτασιν τῶν καταλόγων τῶν συνταξιούχων καὶ τὰ προσόντα ἑνὸς ἑκάστου, καθόσον ὁ καιρὸς ἐπέτρεπεν· Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἐζήτησε παρ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν Ὑπουργείων τοιούτους καταλόγους, καὶ ἔλαβε παρὰ μόνων τῶν Ὑπουργείων τῶν Ἐσωτερικῶν, τῶν Ναυτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, τὰ δὲ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγονται 2,134, συνταξιοῦχοι, δὲν ἐδυνήθησαν νὰ δώσωσι τοιούτους καταλόγους πραχείρως, ἐνασχολούμενα μέχρι τοῦδε εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ἕνεκα τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ τὴν ἐπεξεργασίαν ταύτην, ἀνετέθη δὲ τὸ ἔργον εἰς τὰς Βουλάς, εἰς τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ εἰσαχθῇ τὸ περὶ συντάξεως Νομοσχέδιον, κατὰ τὰς ὁποίας ἐξέφρασαν εὐχὰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα.

Τὸ δὲ περὶ χορηγήσεων νομίζει ἀναγκαῖον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ συστηθῇ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου· διότι ὄχι μόνον εἶναι ἄδικον ν' ἀπολαύωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο ὀλίγοι τινὲς ἀπέναντι τοσούτων ἄλλων, ἐχόντων ἀξιώσεις μεγαλητέρας καὶ δικαιωτέρας, ἀλλ' εὑρίσκονται μεταξὺ τῶν λαμβανόντων τοιαῦτα χορηγήματα τινὲς, λαβόντες πλειότερα τῶν πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένων λόγῳ ἀποζημιώσεων. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ κανονίσῃ καὶ τὸ περὶ χορηγήσεων, πρὸς ἀπορυγὴν δικαίων παραπόνων ἐκ μέρους τῶν ἀδικουμένων, καὶ ἀπόδοσιν τῆς δι-

καιοσύνης πρὸς τοὺς εἰσενεγκόντας τὴν ἰδίαν περιουσίαν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα.

Κεφ. 6. ἄρθρον 1.

Τὸ σημειούμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους ποσὸν τῶν δρ. 1,000, διὰ τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν καὶ ὑλικὸν εἰς τὴν τύπωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, ἐλαττώθη κατὰ τὸ ἐνεστὼς εἰς δραχ. μόνον 500.

Κεφ. Θ'. Ἔφοροι Ἀκαδημίας.

Ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ἀκαδημίας καὶ ὁ εἰς Κασκησκάλι φύλαξ θεωροῦνται περιττοὶ, καὶ περὶ τούτων ἔγεινε λόγος εἰς τὰς Βουλάς. Τὸ περιττὸν τοῦτο ἔξοδον πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ εἰς τὸ μέλλον.

Κεφ. 10. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Ὑπολογισθέντα τὸ πρῶτον εἰς δραχ. 52,943:58, ηὐξήθησαν διὰ τῆς δηλώσεως τῆς 3 Μαΐου κατὰ δραχ. 21,639:72, τὸ ὅλον 74,583:30· αἰτιολογοῦνται δὲ εἰς τὸν πίνακα τῶν κλεισμένων χρήσεων τοῦ Προϋπολογισμοῦ, καὶ εἰς τὸν ἐπισυναπτόμενον εἰς τὴν μνησθεῖσαν δήλωσιν.

Κεφ. ΚΓ'. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.

Ὡσαύτως τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπολογισθὲν τὸ πρῶτον εἰς δραχ. 4,688 25/00, ηὐξήθη διὰ τῆς Δηλ. κατὰ δρ. 31,668 91/00, τὸ ὅλον 36,357 16/00 αἰτιολογεῖται εἰς τὸν ἀριθμὸν πίνακα.

Κεφ. ΚΔ'. Ἀποζημιώσεις.

Ὑπολογισθὲν 66,155 87/00 ηὐξήνθη κατὰ δρ. 154,851:80 διὰ τῆς Δηλώσεως, τὸ ὅλον δραχ. 221,007:67.

Τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ὑπαγομένων κανδυλίων εἰς τὰ τρία ταῦτα Κεφάλαια, δηλ. τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων, τῶν ἐπιστροφῶν χρημάτων καὶ ἀποζημιώσεων μὴ δυναμένη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιχειρισθῇ, δι' οὓς ἐξέθεσε λόγους, ἐγνωμοδότησε περὶ τούτων σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου· τουτέστι νὰ μὴ διατάξῃ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς τὴν πληρωμὴν τῶν εἰς τὰ Κεφάλαια ταῦτα ὑπαγομένων ποσῶν, πρὶν ἡ προηγουμένως ἀποδειχθῇ ἡ νομιμότης αὐτῶν, διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐξελέγξεως ἑνὸς ἑκάστου.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸν Προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργείου διὰ τὸ ἐνεστὼς

ἔτος, συγκεφαλαιούμενον εἰς δραχ. 9,591,734:19, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τούτου, συνταχθεὶς ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων μὲ τὸν τοῦ παρελθόντος, συμποσοῦται εἰς δραχ. 4,679,807:8, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλήν· παραβαλλόμενος δὲ μὲ τὸν τοῦ παρελθόντος, πλεονάζει ἐκείνου κατὰ δραχ. 52,180:40.

Τὸ ἀρχικὸν τοῦτο ποσὸν τῶν δραχμῶν 4,679,807:8, ἐλαττώθη μὲν κατὰ δραχ. 134,118:56 ηὐξήθη δὲ δρ. 133,683, ἡ αὔξησις δὲ αὐτὴ προῆλθεν ἐκ τῆς προσθήκης 458 ἀνδρῶν εἰς τὸ Σῶμα τῆς ὁροφυλακῆς, αἱ δὲ διάφοροι ἐλαττώσεις φαίνονται κατὰ κεφάλαιον εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, κατ' ἄρθρον δὲ καὶ ἐδάφιον εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Ἐπιτροπὴ συνέταξεν ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς πίνακα, ἐπισυναπτόμενον εἰς τὸν ἀνωτέρω.

Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα, ὅτι εἰς τὰς γενομένας ἐλαττώσεις συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ κανονικαὶ κρατήσεις ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν στρατιωτικῶν, συμποσούμεναι εἰς δραχ. 82,202:4· ἀλλ' ἐπειδὴ αὗται καταργοῦνται δυνάμει τοῦ ἐκδοθέντος Νόμου, ὁ Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου αὐξάνει κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν δραχ. 82,202:4.

Ἡ ἐπιτροπή, διεξελθοῦσα κατ' ἄρθρον τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ Προϋπολογισμοῦ τούτου, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀπορίας τῆς Βουλῆς, ἐθεώρησε τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτῶν δυσχερῆ καὶ σχεδὸν ἀδύνατον διὰ τὸ πολύπλοκον. Τοιαύτην ἐθεώρησεν αὐτὴν καὶ ἡ Βουλή, περιορισθεῖσα νὰ καταδείξῃ, τὰς ὁποίας εὗρεν ὑπερβάσεις, καὶ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν θέλουν ἐπαναληφθῇ εἰς τὸ μέλλον, παρεδέχθη τὰ προϋπολογισθέντα ποσά.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους παρεδέχθη καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἔχουσα πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ κατεπείγον τοῦ καιροῦ.

Παρατηρήσεις.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους Ἐπιτροπή, παραδεχθεῖσα τὸ αὐτὸ μέτρον, ἔκαμεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της (Πρακτ. τῆς Γερ. σελ. 861—869) πολλοῦ λόγου ἀξίας παρατηρήσεις περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ κλάδου τούτου, χωρὶς τῆς ὁποίας οὐδεμία δύναται νὰ γίνῃ ἐλάττωσις τῶν ὑπερόγκων ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου, ἡ ἐξέλεγξις τῶν περὶ

τὰς δαπάνας καταχρήσεων, διὰ τὴν περὶ τὸ λογιστικὸν ἀταξίαν.

Ἐκτὸς τούτου παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπή Σας, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο δὲν ἀκολουθεῖ, τὴν ὁποίαν φυλάττουν τάξιν εἰς τὴν κατάστρωσιν τῶν Προϋπολογισμῶν τὰ λοιπὰ Ὑπουργεῖα· διότι μήτε ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις αἰτιολογεῖ ἕκαστον ποσόν, μήτε αἱ γινόμεναι προσθαφαιρέσεις κατὰ τὴν συζήτησιν σημειοῦνται ἀνεπτυγμένως κατ' ἄρθρον, καὶ τοῦτο φέρει μετὰ τῶν ἄλλων πολλὴν δυσκολίαν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Προϋπολογισμοῦ· τὴν ἔλλειψιν ταύτην κατέδειξε πολλάκις ἡ Βουλή, καὶ εἰς τὴν ἐρετεινὴν συζήτησιν ἐπανέλαβεν, ἀπαιτήσασα νὰ συμμορφοῦται τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο μὲ τὰ λοιπά, εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐτησίου Προϋπολογισμοῦ.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας κρίνει χρέος της ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Σ. Γερουσίας εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἀναβαίνει εἰς δραχ. 1,265,898 78|00· παραβαλλόμενος δὲ μὲ τὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκ δραχ. 1,273,416 61|00 ἐλαττοῦται κατὰ δραχ. 7,517 83|00.

Ἡ Βουλή, συζητήσασα τοῦτον, παρεδέχθη, χωρὶς τινος τροποποιήσεως, περιορισθεῖσα εἰς παρατηρήσεις τινὰς, ἀφορώσας κυρίως τὴν κατάστασιν τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου.

Εἰς τοὺς ἐπισυναπτομένους εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἀναλυτικοὺς πίνακας ὑπὸ στοιχεῖα Α—Ο καταφαίνονται λεπτομερῶς τὰ ὑπαγόμενα εἰς ἕκαστον κεφάλαιον ἔξοδα· εἰς τοῦτον σημειοῦνται πάλιν χρηματικὰ δι' ἐπισκευὴν καὶ κατασκευὴν πλοίων, καὶ δι' ἀναγκαῖα καταστήματα, τὰ ὁποῖα ἐτέθησαν καὶ εἰς τὸν περυσινὸν Προϋπολογισμόν.

Διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦτον, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, χωρὶς καμμίαν ἀλλοίωσιν, συμποσούμενον, ὡς ἄνωθεν, εἰς δρ. 1,265,898, 78|00, σύμφωνος μὲ τὰς ὁποίας ἐξέφρασεν ἡ Βουλὴ εὐχὰς περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ἐθνικοῦ στόλου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἑπομένως παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου, καὶ τὸ πρῶτον ἄρθρον αὐτοῦ κατὰ τὰς γενομένας παρὰ τῆς Βουλῆς τροποποιήσεις κατὰ τὴν συζήτησιν, κατὰ τὰς ὁποίας συγκεφαλαιοῦται τὸ ὅλον εἰς δραχμὰς 19,648,997 12|00.

Επίσης παραδέχθη καὶ τὰ ἄρθρα 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8 τοῦ Νομοσχεδίου, ψηφισθέντα καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς χωρὶς τινος τροπολογίας, καὶ ἐπομένως τὸ σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου.

Ἐσημειώθη δὲ ἀνωτέρω, ὅτι τὸ πρακτέον ἔλλειμμα τῶν ἐσόδων ἐκ δραχμῶν 228,744 17| 0 θέλει καλυφθῆ διὰ συμπληρωτικοῦ τῶν ἐσόδων Νόμου, ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐγγείων φόρων καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας πραττομένων, καὶ ἐκ τῆς μὴ πραγματοποιήσεως πολλῶν κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Σεπτεμβρίου 1849,

Τὰ Μέλη τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς
Ἀναστάσιος Λόντος, Γ. Ἡλιόπουλος.
Ὁ Εἰσηγητὴς Ν. Χρυσόγελος.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσαχθέντα Προϋπολογισμὸν τῶν Ἐσόδων καὶ Ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1849 ἔτος, καὶ ἐπεξεργασθεῖσα αὐτὸν μετ' ἐπιστασίας, καὶ ὅσον ὁ βραχύτης τοῦ χρόνου ἐπέτρεπεν εἰς αὐτήν, φέρει ἐνώπιον τοῦ Σώματος τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν της· καὶ πρῶτον

Περὶ τῶν Ἐσόδων.

Τὰ ἐτήσια ἔσοδα τοῦ 1849, κατὰ τὸν εἰσαχθέντα προϋπολογισμόν, ἀνεβαίνουν εἰς δραχμὰς 14 285,955: 76, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν δραχμῶν 1,290,000 διὰ τὰ ἔσοδα κλεισμένων χρόνων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἔσοδα ἐκ τῶν πρόσωτων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀλλ' ἀπὸ καθυστερήματα τῶν παρελθόντων ἐτῶν· ὡσαύτως καὶ δραχμῶν 3,835,473: 58 διὰ προκαταβολὰς τῶν τριῶν Δυνάμεων, τὰ ὁποῖα ἐπίσης δὲν εἶναι εἰσοδήματα τοῦ Κράτους.

Παρατηρήσασα ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐρευτενῆ εὐφορίαν τῶν δημητριακῶν καρπῶν, θεωρεῖ ἐκ ταύτης βεβαίαν τὴν αὔξησιν τῶν ἐσόδων κατὰ δραχμὰς 1,000,000 περίπου, ἀλλ' ἐρευνήσασα ἀφ' ἑτέρου τὰ ἀποτελέσματα τῆς εἰσπράξεως ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ ἰδίως τοῦ ἀμέσως παρελθόν-

τος ἔτους, ἤτοι τοῦ 1848, τοῦ ὁποίου ὁ προϋπολογισμὸς μ' ὅλον ὅτι ἀνεβαίνει εἰς δραχμὰς 13,878,000, ἡ πραγματικὴ ὅμως εἴσπραξις αὐτοῦ ἐλαττοῦται εἰς δραχμὰς 12,237,854, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ μὲν δραχμαὶ 11,287,854: 91 εἰσεπράχθησαν μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου τ. ἐ., αἱ δὲ δραχμαὶ 950,000 κατὰ μέγιστον ὑποθετικὸν ὅρον εἶναι ἐλπιζόμενον νὰ εἰσπραχθῶσι μέχρι τῆς 31 τοῦ ἐλευσομένου Ὀκτωβρίου, ὅτε κλείουν κατὰ τὸν νόμον τὰ βιβλία τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους τούτου, εὑρίσκει ἐκ τῆς ἀναλογίας ταύτης ὅτι, κατὰ προσθετέαν διὰ τὴν ῥηθεῖσαν αὔξησιν τῶν δραχμῶν 1,000,000 ἐκ τῆς ἐρετεινῆς εὐφορίας εἰς τὰς δραχμὰς 14,285,955: 76, αἵτινες εἶναι τὸ ποσὸν τοῦ εἰσαχθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, συμποσοῦνται ὅλαι ὁμοῦ εἰς δραχμὰς 15,285,955: 76, θέλει περιορισθῆ κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἀναλογίαν ἡ πραγματικὴ εἴσπραξις αὐτῶν εἰς δραχμὰς 13,479,412· ἐν τῷ, ὅταν τὸ ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848, τὸ συνιστάμενον εἰς δραχμὰς 13,878,000 ἔφερε πραγματικὸν ἀποτέλεσμα εἰσπράξεως δραχ. 12,237,854 βλέπεται, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, συνιστάμενον εἰς δραχμὰς 15,285,955, θέλει φέρει πραγματικὸν ἀποτέλεσμα εἰσπράξεως δραχμῶν 13,479,412· παραβαλλομένου λοιπὸν τοῦ ποσοῦ τούτου μὲ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐξόδων τοῦ 1849, κατὰ τὸν εἰσαχθέντα προϋπολογισμόν, συγκειμένων ἐκ δραχμῶν 15,804,699: 93, θέλει προκύψει ἔλλειμμα ἐκ δραχμῶν 2,325,287 περίπου, τὸ ὁποῖον ἀναπληροῦται ἀπὸ τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερημάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ προπάντι ἐξ ἐκείνων τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα μολονότι σημειοῦνται εἰς τὸ προϋπολογισμόν, δὲν πραγματοποιοῦνται ὅμως, καθὼς παραδείγματος χάριν ἐκεῖνα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ κατασκευὴν πλοίων κτλ., τὰ ὁποῖα εἶναι μὲν σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, ἀλλὰ δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ ἔμειναν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον δραχμαὶ 111,025: 46· ἐπίσης τὰ τῶν Πριόδων, ἑβδομαδίας, καὶ ἄλλων μικρῶν ποσοτήτων, ὥστε ἐν ἐλλείψει εἰσπράξεως τῶν καθυστερημάτων καὶ τῶν μὴ πραγματοποιουμένων ἐξόδων, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπαρκέσωμεν εἰς τὰ ἐτήσια ἔξοδα· καὶ ἐπομένως τὸ σημειούμενον ποσὸν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων ἐκ δραχμῶν 1,278,491: 20 διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τριτημορίου τοῦ ἐτησίου χ ωλούτρου καὶ τόκων εἰς τὰς τρεῖς Δυνάμεις, δυσκόλως θέλει εὑρεθῆ εἰς κατάστασιν ἡ Κυβέρνησις νὰ τὸ πληρώσῃ.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀναντίῤῥητον, ὅτι μία καταλληλοτέρα γενικὴ

διεύθυνσις δύναται τὰ φέρῃ ταχέως τὴν οἰκονομικήν μας κατάστασιν εἰς τοιαύτην πρόοδον, ὥστε τὰ ἐτήσια ἔσοδα νὰ ὑπερτερῶσι κατὰ πολὺ τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἐτήσια ἔξοδα, καὶ τοιαύτην εὐχὴν θέλει συστήσει βεβαίως ἡ Γερουσία εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἡ Ἐπιτροπὴ προσθέτει τὰς ἀκολουθους παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας θεωρεῖ συντελεστικὰς εἰς τὴν αὔξησιν τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων.

ΚΕΦΑΛ. Β'. Τὸ ἐκ τῶν τελωνιακῶν εἰσπράξεων ἐτήσιον εἰσόδημα δὲν ἀνταποκρίνεται μὲ τὴν πρόοδον τοῦ ἐμπορίου, καὶ τὴν αὔξησιν τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐγχωρίων προϊόντων, ἀλλ' εἶναι κατὰ μέγιστον λόγον ἔλαττον τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ· ὅθεν τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὸν εὐσιωδέστατον τοῦτον κλάδον τῶν ἐσόδων πρὸς περιστολὴν τῶν μεγάλων καταχρήσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐκλείπει ἡ ἀνήκουσα ἐπιτήρησις τῶν Ἐπιθεωρητῶν.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 7. Τὰ Προξενικὰ εἰσοδήματα εἶναι πολὺ ὀλιγώτερα, ἀφ' ὅσα ἔπρεπε νὰ ἦναι· ὅθεν ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ παρὰ τῆς Γερουσίας σύστασις εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὸν διορισμὸν καταλλήλων προσώπων, ὥστε οὐχὶ μόνον νὰ περισταλῶσιν αἱ καταχρήσεις, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐθνικὴ ὑπόληψις νὰ διατηρῆται δεόντως, ἥτις προσεβλήθη καὶ προσβάλλεται εἰς τινα μέρη.

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 1. Ἡ πολυετὴς ἐνοικίασις τῶν Ἐθνικῶν ἐλαιώνων, ἐπειδὴ κατέστη γενικῶς μὲν ἐπιζήμιος, ἐν μέρει δὲ ἔρμαιον διαφθορᾶς, νὰ διαλυθῇ ἡ ἐνοικίασις ἀπὸ τοὺς ἐνοικιαστὰς ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἐξετέλεσαν τὰς συμφωνηθείσας ὑποχρεώσεις· καὶ οἱ μὲν ἐνοικιασταὶ οὗτοι νὰ ὑποχρεωθῶσι διὰ νόμου νὰ πληρώσωσι τὰ ὀφειλόμενα μέχρι τῆς διαλύσεως τῆς ἐνοικιάσεως μὲ καταλλήλους πολυχρονίους προθεσμίας, τὸ δὲ δημόσιον νὰ διαθέσῃ διὰ τὸ μέλλον τὰ ἐθνικὰ ταῦτα κτήματα μὲ τὸν συμφερώτερον καὶ ἀσφαλέστερον τρόπον.

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 2. Οἱ ἐθνικοὶ σταριδαμπελῶνες, ὅσων δὲν διαρκεῖ διὰ τὸ μέλλον ἡ πολυετὴς ἐνοικίασις, ἐπειδὴ φθείρονται κατ' ἔτος ἀπὸ τὴν κακὴν καλλιέργειαν, καίτοι καλλιεργούμενοι, ἔχει πολλάκις τὸ δημόσιον περισσοτέραν ζημίαν, παρὰ ὠφέλειαν, νὰ ἐκποιηθῶσι διὰ Νόμου. Ὅσα δὲ τεμάχια ἐξ αὐτῶν δὲν ἐκποιηθοῦν, ἕνεκα τῆς μὴ προσφερθησομένης ἀναλόγου τιμῆς, νὰ καλλιεργῶνται δι' ἐργολαβίας, καὶ οὐχὶ δι' ἐπιστασίας, καθὼς ἔγινεν εἰς τινα μέρη.

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 4. Τὸ ἐτήσιον καθαρὸν εἰσόδημα τῶν Ἁλικῶν περιορίζεται κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν εἰς δραχμὰς 282,593,

ποσόν, ἔλαττον κατὰ μείζονα λόγον, ἀφ' ὅσον ἔπρεπε νὰ ἦναι· ὅθεν θεωρεῖται προτιμοτέρα ἡ ἐνοικίασις τῶν Ἁλικῶν.

Νὰ γενῇ παρὰ τῆς Γερουσίας στενὴ σύστασις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν ταχεῖαν ἀνάκτησιν τῶν δημοσίων μετοχῶν τῆς Τραπέζης ἐκ δραχμῶν 500,000, τῶν ὁποίων ἐγγίζει ν' ἀποξενωθῇ τὸ Δημόσιον, πρᾶγμα λίαν δυσάρεστον, διὰ τὸ ὁποῖον οὐχὶ μόνον ζημιοῦται τὸ Δημόσιον, ἀλλὰ βλάπτεται οὐσιωδῶς ἡ ἠθικὴ ὑπόληψις τοῦ τε Ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ πεντηκοντούτις ἐνοικίασις τῶν σωζομένων δύω ἐθνικῶν χωρίων Βουβῶρι καὶ Γαλατᾶ, ἐπειδὴ δὲν ἐγένετο κατὰ τοὺς νομίμους τύπους τῆς ἐνοικιάσεως ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐνοικιαστὴς ἀφ' ἑνὸς μὲν μέρους δὲν ἐξεπλήρωσε τας ὑποχρεώσεις του, ἀφ' ἑτέρου δὲ ζητεῖ ὑπερόγκους ἀποζημιώσεις, τὸ δὲ δημόσιον ζημιοῦται κατ' ἔτος ἐπέκεινα τῶν 20,000 δραχμῶν, ἐκτὸς τῶν προαναφερθεισῶν ἀποζημιώσεων, τὰς ὁποίας θέλει προπαρασκευάσει καὶ δικαιολογήσει ἡ παλυκαιρία, ἀπαιτεῖται νὰ διαλυθῇ ἡ ἐνοικίασις αὕτη διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων ἔπρεπε νὰ ἦναι συμπεφωνημένα καὶ τὰ εἰσπραχθησόμενα ἐκ τῶν προκαταβολῶν, τὰς ὁποίας δίδει τὸ δημόσιον διὰ τυχούσας καταμετρήσεις ζώων καὶ ἀμπελώνων, ἕνεκα ἐλλείψεων, ἢ κακῶν δηλώσεων τῶν ἰδιοκτητῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι, κατὰ τὸν νόμον, εἰς βάρος ἐκείνων, οἵτινες ἔφερον τὰς ἐλλείψεις, ἢ τὰς κακὰς δηλώσεις, χάριν τῶν ὁποίων γίνονται τὰ ἔξοδα ταῦτα.

Ἐπειδὴ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων δὲν βλέπει ἡ ἐπιτροπὴ ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων, ἢ μᾶλλον ὑπὸ τὸν τίτλον ἐπιστροφὴ χρημάτων ἢ ἐκ τῶν προκυπτόντων περισσευμάτων εἰς τὰ ἔξοδα τῶν δύω Ὑπουργείων· δηλαδὴ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν, καθότι ταῦτα λαμβάνουν ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τὸ ὁλικὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον ἐπιψηφίζεται εἰς τὸν προϋπολογισμόν, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβαίνῃ τότε ἀκρίβεια εἰς τὴν δαπάνην αὐτοῦ, ὥστε νὰ μὴ προκύπτῃ μήτε ἔλλειμμα, μήτε περίσσευμα, εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ μὴ παρασιωπήσῃ τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην τοῦ λογιστικοῦ συστήματος, περὶ τῆς ὁποίας ἀνέφερον πολλάκις αἱ κατὰ καιροὺς ἐπιτροπαί, καὶ ἡ Γερουσία κατὰ συνέπειαν εἰσύστησε τὴν διόρθωσιν αὐτῆς.

Τὸ Ἔθνος ἔχει λογιστικὸν σύστημα, μὲ τὸ ὁποῖον συμμορφοῦται ὅλη ἡ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους, ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων δύω Ὑπουργείων, τὰ ὁποῖα ἔχουν εἰς τὴν διαχείρισιν των τὰ περισσότερα τοῦ ἡμίσεος ὅλων τῶν ἐτησίων ἐξόδων τοῦ Κράτους,

ὥστε τὸ ἐνυπάρχον λογιστικὸν σύστημα ἐφαρμόζεται εἰς μόνον τὸ ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ ἡμίσεος τῶν γενομένων ἐξόδων· τὸ διπλοῦν τοῦτο σύστημα φέρει οὐ μικρὰν δυσκολίαν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν καὶ εἰς τὴν ἐπιτάχυνσιν τῆς καταστρώσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν Ὑπουργείων τῶν Στρατιωτικῶν μεταχειρίζονται ἄλλας λέξεις καὶ διάφορον μέθοδον ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ ἐνυπάρχον λογιστικὸν σύστημα. Τούτων ἕνεκα ἡ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησεν ἀπὸ τὰ δύω ταῦτα Ὑπουργεῖα τὴν ἀκόλουθον πληροφορίαν.

Ἐπειδὴ αἱ εἰς τοὺς κλάδους τῶν δύω τούτων Ὑπουργείων γινόμεναι πληρωμαὶ τῶν ἐξόδων δὲν γίνονται δι' ἐνταλμάτων πρὸς τὰ πρόσωπα, τὰ ἔχοντα λαμβάνειν, ὡς πράττουν τὰ λοιπὰ Ὑπουργεῖα, ἀλλὰ λαμβάνουν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου εἰς τὰ ἰδιαίτερα των Ταμεῖα τὴν ἐπιχορηγουμένην εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὁλικὴν ποσότητα, πρέπει νὰ λάβωσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν σημείωσιν, πόσην ποσότητα ἔλαβον ἀπὸ τὸ κεντρικὸν ταμεῖον ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1848, πόσα ἐξ αὐτῆς ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ πόσα ἐπερίσσευσαν, τὰ δὲ περισσεύοντα εἰς ποῖα ταμεῖα εὑρίσκονται· Κατὰ συνέπειαν τούτου, τὸ μὲν Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔδωκε πληροφορίαν, ὅτι ἐκ τοῦ ἐνυπαρχόντος ὁλικοῦ ποσοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου συγκειμένου ἐκ δρ. 1,273,416:61, ἔλαβε δρ. 1,162,391:15, αἵτινες ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ πρὸς τούτοις ἐδαπανήθησαν καθ' ὑπέρβασιν εἰς τινα κεφάλαια δρ. 325:56, εἶτε δὲ καὶ ἀπραγματοποίητοι δραχ. 111,025:46, αἱ ὁποῖαι ἔμειναν εἰς τὸ Κεντρικὸν ταμεῖον. Ἀπὸ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἔλαβεν ἀπάντησιν, ὅτι, μόλον ὅτι ἐλήφθη παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἡ ἐμπεριεχομένη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὁλικὴ ποσότης, δὲν εἶναι ὅμως εἰς κατάστασιν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ζητηθεῖσαν πληροφορίαν, ἥτις φέρει χαρακτῆρα ἀπολογισμοῦ· μ' ὅλας τὰς ἀντιπαρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ἡ ἐπιτροπή, ὅτι δηλαδή, ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου, εἶναι ὑπόχρεοι οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ νὰ δώσωσιν εἰς τὰ βουλευτικὰ σώματα ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλλίου τὸν γενικὸν λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως καὶ τὴν προσωρινὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ ἦναι εἰς κατάστασιν καὶ ὑποχρεωσιν νὰ δώσωσιν ἤδη ταῦτα, ἤτοι τὸν μῆνα Σεπτέμβριον, ἐκτὸς ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι πώποτε δὲν θέλουσι θεωρηθῇ ἀπολογισμοί, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἔφερεν ἀποτέ-

λεσμα. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐσκέφθη κατὰ συνέπειαν τούτων νὰ ἐπιμείνῃ καὶ νὰ σταματήσῃ ἐνταῦθα, μέχρις οὗ λάβῃ τὴν ζητηθεῖσαν πληροφορίαν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπορρύγῃ τὰς μεμψιμοιρίας διὰ τὴν ἀργοπορίαν τῶν ἐργασιῶν της, ἐπροχώρησεν ἀφ' ἑαυτῆς νὰ πράξῃ τοῦτο, ἂν ἐγκρίνῃ, τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, καὶ σὺν τούτοις νὰ συστήσῃ ἐντόνως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν διόρθωσιν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης, ἥτις νὰ συμπληρωθῶσι τοῦ λοιποῦ καὶ τὰ δύω ταῦτα Ὑπουργεῖα μὲ τὸ ἐνυπάρχον λογιστικὸν σύστημα. Πᾶν δικαιολογημένη δυσκολίαι, τὸ ὁποῖον ἤθελε προταθῇ τυχὸν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τούτου, εἶναι ἐφαλμένον, ἐπειδὴ εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας, ὅπου εἶναι στρατεύματα, ὑπάρχουν καὶ δημόσια ταμεῖα.

Ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχεδίου, καὶ μεταβαίνει εἰς τὰ ἔξοδα.

Ἔξοδα.

Μολονότι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐμελέτησεν ὅλα τὰ κονδύλια τῶν ἐξόδων ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, μ' ὅλα ταῦτα ἐθεώρησε περιττὸν καὶ ματαιοπονίαν νὰ ἀναφέρῃ εἰς τὴν ἔκθεσίν της τὰ κονδύλια ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν δὲν φέρει παρατηρήσεις, καὶ περιορίσθη εἰς μόνα ἐκεῖνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων φέρει τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις.

Ὑπουργεῖον τοῦ Ἐσω. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων.

Εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὑπάρχουν κονδύλια μὴ πραγματοποιηθέντα, καὶ μὴ πραγματοποιηθησόμενα ἴσως, ὡς ἐκεῖνα δηλ. τῶν τραπεζῶν, καὶ τινα ἄλλα μερῶν ποσοτήτων, τῶν ὁποίων ἡ ἀφαίρεσις ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν δὲν φέρει κἀμμίαν πραγματικὴν οἰκονομίαν ἐξόδων, ἀλλὰ μᾶλλον κατ' ἐπιφάνειαν, ἐπειδὴ, μὴ διοριζομένων τῶν προσώπων, ἢ μὲ ἐκτεταμένης τῆς ὑπαρτίας, διὰ τὴν ὁποίαν σημειοῦται ἡ δαπάνη, δὲν δύνανται νὰ γενῇ χρῆσις αὐτῆς. Ἐπομένως ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ παραδεκτέα ὅλα τὰ διάφορα κονδύλια κατὰ τὴν ἀκόλουθον ποσότητα.

Ὁλικὸν ποσὸν κατὰ τὸν παρουσιασθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν δραχ. 352,171

Ἡ γενομένη συμπληρωτικὴ πίστωσις δι' ὑπόλοιπον τῶν γεφυρικῶν ἐξόδων 2,924:25

Μεταφέρεται 355,095:25

Ἐκ μεταφορᾶς . . 355,095:25

Ἀφαιροῦνται αἱ παρὰ τῆς Βουλῆς γενόμεναι ἐλαττώσεις 36 550:

Τὸ μένον ἐγκριτέον ποσὸν δραχ. 318,545:25

τοῦ ὁποίου τὴν παραδοχὴν προτείνει ἡ Ἐπιτροπή.

Ὑπουργείον Δικαιοσύνης.

Εἰς τὸ Κεφ. Α. ἄρθρ. 1. Ὑλικόν· Ὑπάρχει κονδύλι ἐξόδων δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων βοηθῶν τοῦ γραφείου δραχ. 1680, ἐκ τῶν ὁποίων ἠλάττωσεν ἡ Βουλὴ δρ. 830, ἀλλὰ καὶ τὸ μείναν ποσὸν δρ. 850 ἀντιβαίνει εἰς τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων Νόμον. Ἡ Ἐπιτροπὴ μολονότι δὲν προτείνει τὴν ἀπόρριψιν τοῦ κονδυλίου τούτου, δὲν δύναται ὅμως νὰ παρασιωπήσῃ τὴν ἀσυγχώρητον προσκρουσιν εἰς ὀργανικὸν νόμον, καὶ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τοιαῦται ὑπερβάσεις κατὰ τῶν ὀργανικῶν νόμων δὲν πρέπει νὰ παρουσιάζωνται πρὸ τῆς τροπολογίας αὐτοῦ διανέου νόμου.

Κεφάλ. Ε. ἄρθρ. 2. Ὑλικόν. Τὰ ἐνοίκια κατεγραμμάτων τινῶν πρωτοδικείων εἶναι ὑπερογκα μὴ ἀνταποκρινόμενα μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐντοπίων ἐνοικίων· ὅθεν νὰ φροντίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῆς διορθώσεως αὐτῶν.

Κεφάλ. ΣΤ. ἄρθρ. 1. Ἡ μισθοδοσία τῶν Εἰρηνοδικῶν ἐπέφερεν ἐπαισθητὴν αὔξησιν εἰς τὰ δημόσια ἔξοδα, ἀλλ' ἐκ τῆς δραστηριότητος τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ, δύναται ν' ἀναπληρωθῇ κατὰ μέγα μέρος τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὅταν οἱ Εἰρηνοδίκαι δὲν ὀλιγωροῦν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν δικῶν καὶ τὴν ταχεῖαν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεων διὰ τὸν λόγον, ὅτι δὲν ἀνήκει πλέον εἰς αὐτοὺς ἡ ὠφέλεια τοῦ χαρτοσήμου, ἀλλὰ κατεβάλουν ἐνεργητικωτέραν ἐπιμέλειαν, ὥστε καὶ τὰ ἔσοδα νὰ αὐξηθῶσιν ἐκ τῆς περισσοτέρας καταναλώσεως τοῦ ἐνσήμου χάρτου, καὶ οἱ πολῖται νὰ εὐχαριστηθῶσιν, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὴν ταχεῖαν ἀποπεράτωσιν τῶν διαφορῶντων.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἡ Ἐπιτροπὴ συναινεῖ τὴν παραδοχὴν τῆς ποσότητος τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης συγκειμένης εἰς δραχ. 1,166,374 10/00 ὡς ἐξῆς.

Ὁλικὸν ποσὸν κατὰ τὸν εἰσαχθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμόν. . . . . δρ. 1,161 145:23

Ἡ γενομένη προσθήκη διὰ δηλώσεως . . » 6 058:87

» 1167.204:10

ἀφαιρεῖται ἡ παρὰ τῆς Βουλῆς γενομένη ἐλάττωσις . . . . . » 830:

» 1,166,374:10

Ὑπουργείον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως.

Κεφάλ. Α. Ὑπότροφοι. Ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑποτρόφων ἦτο καὶ εἶναι διὰ τὰ τέκνα τῶν θυσιασάντων τὰς καταστάσεις των ἀγωνιστῶν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, καὶ μὴ ἐχόντων τὰ μέσα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ καλὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων των ἀρρένων καὶ κορασίων· ὁ αὐτὸς σκοπὸς ἐπίσης εἶναι καὶ διὰ τοὺς στελλομένους νέους εἰς τὴν Εὐρώπην, οἵτινες ἔχουν ὡρισμένας ὑποχρεώσεις μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν των· μολονότι τὰ διάφορα ὑπουργεῖα πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως εἶχον ἐν μέρει ὑπ' ὄψιν τὸ μέτρον τοῦτο, ἤδη ὅμως δὲν ἐφαρμόζεται καθ' ὁλοκληρίαν· ὅθεν νὰ γενῇ σύστασις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Κεφ. Ιδ'. Δημοδιδάσκαλοι. Πολλῶν Δημοδιδασκάλων καθυστεροῦνται οἱ μισθοί, καὶ ἐκ τούτου εὑρίσκονται εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ παραιτηθῶσι τῆς διδασκαλίας· προσέτι τὰ χορηγούμενα βοηθήματα ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου δὲν δίδονται κατ' ἀναλογίαν εἰς ὅλους τοὺς δήμους· διὸ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ διόρθωσις αὐτῶν.

Μετὰ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ γίνωσι παραδεκτὰ τὰ διάφορα κονδύλια τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κατὰ τὸ ἀκόλουθον ποσόν.

Ὁλικὸν ποσὸν κατὰ τὸν εἰσαχθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμόν . . . . . δρ. 876.990:47

Ἡ διὰ δηλώσεως γενομένη προσθήκη . . » 2 828:98

» 879.819:45

Ἀφαιρεῖται ἡ παρὰ τῆς Βουλῆς γενομένη ἐλάττωσις . . . . . » 1200:

Τὸ μένον ποσὸν » 878,619:45

τοῦ ὁποίου τὴν ἐπιψήφισιν καὶ παραδοχὴν συνιστᾷ ἡ Ἐπιτροπή.

Ὑπουργείον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Κεφ. Γ'. Ἄρθρ. 1 Ἔκτακτα μέτρα ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας κτλ. δραχ. 100,000: Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ παραδεκτέον τὸ ποσὸν τοῦ κονδυλίου τούτου, ἀλλὰ ὑπὸ μόνον τὸν τίτλον «Ἔκτακτα μέτρα ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας» καὶ οὐχὶ διὰ βραβεῖα πρὸς τοὺς ἀνδραγαθοῦντας κατὰ τῶν λῃστείας καὶ δι' ἀποπομπὴν φυλοβίων, ἐπειδὴ τοιοῦτοι τίτλοι ἔχουν ἐλαστικότητα καὶ

φέρουν εὐκολίας εἰς καταχρήσεις, αἵτινες ἐγένοντο πολλάκις ἕνεκα τούτων ἀπερράνθη ἡ Γερουσία εἰς τὸ παρελθὸν κατὰ τοιούτων ἐξόδων· τοιαύτη μάλιστα εἶναι καὶ ἡ ἔνοια τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν παρενείρει εἰς τὴν ἔκθεσίν του.

Κερ. Γ'. Ἄρθρ. 3. Μισθοὶ δεσμοφυλάκων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ γενῇ σύστασις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν καταρτίσιν τῶν φυλακῶν καὶ διὰ τὴν κατάλληλον ἐκλογὴν τῶν δεσμοφυλάκων, διὰ νὰ μὴ δραπετεύουν οἱ ὑποδικοι καὶ κατάδικοι, αἵτινες μετὰ τὴν φυγήν των γίνονται μανιωδέστεροι καὶ πράττουν τὰς αἰσχροτέρας κακουργίας, ῥάπους καὶ γυμνώσεις κατὰ τῶν πολιτῶν, καὶ μάλιστα κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἐμαρτύρησαν, ἢ συνετέλεσαν καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον διὰ τὴν σύλληψιν αὐτῶν.

Κερ. Δ'. Ἄρθρ. 2 Ὑγιεινομεῖα καὶ Καθαριότης.

Εἶναι σφαλμένον καὶ ἐπιζήμιον τὰ μέτρα νὰ διαρίζωνται ὑγιεινομικοὶ σταθμάρχαι καὶ φύλακες, εἰς ὅσα μέρη ὑπάρχει Τελωνικὴ εἰσπραξις· τὴν δὲ ἀλήθειαν ταύτην ἀπέδειξαν αὐτὰ τὰ ἴδια πράγματα εἰς τὴν εἰσπραξιν τῶν Τελωνιακῶν δικαιωμάτων· ἔθεν εἰς τοὺς τοιούτους σταθμοὺς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ διορίζωνται Τελωνικοὶ σταθμάρχαι καὶ φύλακες, οἵτινες νὰ ἐκτελοῦν καὶ τὰ ὑγιεινομικὰ καθήκοντα, καὶ μάλιστα εἰς τὰ σταθμαρχεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα κεῖνται εἰς τὰ δύσερμα μέρη τοῦ Κράτους, ὅπου σπανίως συμπίπτει ἀνάγκη ὑγιεινομικῆς ὑπηρεσίας. Ἐὰν δὲ νὰ λείψουν ὁλοτελῶς οἱ Ὑγιεινομικοὶ σταθμάρχαι καὶ φύλακες ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖοι ὑγιεινομικοὶ ὑπάλληλοι, ἀλλὰ διορίζονται χάριν ἰδιοκτησιακῶν προσώπων· πρὸς τούτοις εἰς τοὺς λιμένας ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ὑπάρχουν λιμενάρχαι, δυνάμενοι νὰ ἐκτελέσωσιν ἀκριβέστερα τὰς ὑπηρεσίας, νὰ μὴ διορίζωνται ἰδιαίτεροι Ὑγιεινομικοὶ, ἀλλ' οἱ Λιμενάρχαι νὰ ἐκτελέσωσι καὶ τὰ Ὑγιεινομικὰ καθήκοντα· ἐκ τῶν καταλλήλων καὶ οἰκονομικῶν τούτων μέτρων θέλει προκύψει ἐπαισθητὴ οἰκονομία ἐξόδων.

Κερ. Ε. Ἄρθρ. 4. Ἔξοδα περιοδείας τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων δραχ. 1200: ἀνὰ δραχ. 100. κατὰ μῆνα· ὁ ὁρισμὸς οὗτος τῆς κατὰ μῆνα χορηγήσεως ἐμπράττει κανονισμένην πληρωμὴν, ἐν ᾧ εἶναι ὑποθετικὴ, ἐὰν ὑπαγορευθῇ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, καθὼς εἶναι καὶ ἐκείνων τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων περὶ τούτου ἀπερράνθη ἡ Γερουσία καὶ εἰς τὸ παρελθὸν, συμφώνως μὲ τὴν λύσιν τῆς τότε Ἐπιτροπῆς, ἥτις ἐπαναλαμβάνεται καὶ

αὐθις, ὥστε εἰς τὸ μέλλον νὰ ἦναι τὸ ποσὸν ἐτήσιον καὶ ἀνάλογον.

Κερ. Ζ'. Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ἄργος εἰς Ναύπλιον δραχ. 13.000 Ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ δημόσιον δαπανᾷ διὰ τὰς γενικὰς ὁδοποιίας τοῦ Κράτους, οὐχὶ δὲ καὶ μεταξὺ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον Δήμων, καθότι τότε δὲν θέλουν ἐπαρκέσει τὰ ἥμισυ τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων διὰ μόνας τὰς ὁδοποιίας, τὸ ὁποῖον δὲν συνάδει μὲ τὴν πτωχὴν κατάστασιν τοῦ δημοσίου Ταμείου, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀρνεῖται ἐξ ἀναγκῆς τὸ δημόσιον νὰ δώσῃ μικρὸν δάνειον εἰς διαφόρους Δήμους διὰ ὁδοποιίας, ὑδραγωγεῖα, γεφύρας, νεώρι καὶ σχολεῖα. Ἡ Κυβέρνησις μολαταῦτα ἔκαμε κατ' ἐξαίρεσιν τὴν πρώτην κατασκευὴν τῆς ὁδοποιίας ταύτης μὲ ἔξοδα τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ δὲν κατελείφθη διὰ τοῦτο τὸ δημόσιον νὰ ἐξοδεύῃ δικαίως καὶ διὰ τὴν συντήρησιν τῆς ὁδοῦ ταύτης, ὥστε νὰ διαγείσῃ κατ' αὐτῆς παραπονα καὶ ἀπαιτήσεις τοιαύτας ἀφ' ὅλας τὰς Ἐπαρχίας καὶ Δήμους τοῦ Κράτους· ὅθεν νὰ λείψῃ εἰς τὸ μέλλον ἡ δαπάνη αὐτὴ, ἥτις νὰ γίνεται ἀπὸ τοὺς δήμους Ναυπλίου καὶ Ἄργους, οἵτινες ἔχουν ἄμεσον συμφέρον ἐπὶ τῶν ἐξόδων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ τὸ μέρος τῆς γενικῆς ὁδοποιίας.

Κερ. Θ'. Ἄρθρ. Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων, ἀλλειῶν ποσῶν δραχ. 52.903: 31

Τὸ ποσὸν τοῦτο σύγκειται ἀπὸ κονδύλια διαφόρων εἰδῶν· ὅθεν ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ γενῇ παρατεταμένον τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπὸ τὸν ὅρον, τὸν ὁποῖον ἔθεσε καὶ ἡ Βουλὴ, δηλαδὴ νὰ ἦναι ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἡ πληρωμὴ τῶν κονδυλίων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι νομιμοποιημένα· ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν ἑπομένων·

Τοῦ ληστοῦ Γρηγορίου Χ. Χασιώτου, τοῦ 1844			δρ. 2,000:
»	Κριβιτσιλοπούλου	. . . . .	400:
»	Τράλια καὶ συμπορίας του	. . . . .	340:
»	Σκαρλάτου	. . . . .	60:
»	Μουσχανδριοπούλου	1845	333: 33
»	Ἀλμπουρα τὸ	1845	1,000
»	Ἀρκουμανοπούλου	»	1,000
»	Γ. Κίτσου	»	500
»	Νόβα καὶ Χρ. Μπίκα τὸ	1846 . .	162:50
»	Κρούσια καὶ Οἰκονομοπούλου	» . . .	2,000
		Μεταφέρεται . .	7,795.83

	Ἐκ μεταφορᾶς . . .		7,795:83
»	Καινουρίου » . . .		965
»	Καστρινοῦ » . . .		36:84
»	Κραγιάννη καὶ Μακρῆ » . . .		71:43
»	Κ. Γοϊντσου καὶ Σουτσουμανιώτου » . . .		303
»	Βερώμη Δ. Ἰω. καὶ Γιουρούκου » . .		120
			9,292:10

Διὰ μισθοὺς ὁδηγῶν καὶ ὑποδηγῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἀπεφάνθη ἡ Γερουσία ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 23 Μαρτίου 1848.

Τοῦ Κ. Γ. Γιουρούκου ὁδηγοῦ Κορινθίας τὸ 1845			76
Τοῦ Α. Γ. Μαρκοπούλου	»	Ἀποδοτίας »	225:32
	ὁδηγῶν	Μεσολογγίου »	1,195:37
Τοῦ Ἰ. Ἀγγελάκη	»	Τραγαίας Νάξου »	60
»	»	Τοῦ ὑπόμ. Κολωνεῖ. »	25:27
Τοῦ Γ. Ἰ. Γιουρούκου ὁδηγοῦ Κορινθίας τὸ 1846			101
			1,685:96
Διὰ μισθοὺς 30 ἐθνοφυλάκων Ὕδρας τὸ 1845			1,200
Δι' ἔξοδα ἀποστασίας εἰς Ἀκαρνανίαν		»	5,061:20
Τοῦ Κ. Ξενουδάκη, ἀναχωρήσαντος εἰς τὴν διαμονὴν τῶν ἐν Ἑλλάδι Κρητῶν ἀποζημιώσεις . . .			1,500

Ἀνακεφαλαίωσις τοῦ συνόλου διὰ τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ὁλικὸν ποσὸν κατὰ τὸν εἰσαχθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν	δρ.	1,785,675:57
Ἡ γενομένη προσθήκη δι' ἀπλώσεων . . .	»	70,318:46
Ἔτι πρὸς διατροφὴν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ἀκαρνανίας	»	740
		1,856,734:03
Ἀφαιροῦνται αἱ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐλαττώσεις		116,124
Τὸ μένον ποσὸν . .		1,740,610:03

τὸ ὁποῖον τὴν παραδοχὴν προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω τεθέντας ὅρους.

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ἐπειδὴ ἀνέφερεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ μέτος τῶν ἐσόδων, ὅσας παρατηρήσεις ἐθεώρησεν ἀναγκαίας τόσον διὰ οἰκονομίας τινὰς ἐξόδων, καθὼς καὶ δι' αὔξησιν ἐσόδων, δὲν ρίπτει ἐνταῦθα καμμίαν ἄλλην παρατήρησιν εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα

τῶν ἐξόδων, εἰ μὴ εἰς τὸ κεφάλαιον 9 ἄρθρον 1. περὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ Ἔφορος καὶ ὁ Φύλαξ εἰς τὴν θέσιν Κακοσκάλι εἶναι ὅλως διόλου περιττοί, ἐπειδὴ τὰ ἀσήμαντα καὶ ἀνωφελῆ καθήκοντα τοῦ Κράρου τούτου δύναται νὰ τὰ ἐκπληρώσῃ μὲ τὴν μεγαλητέραν εὐκολίαν ὁ τελώνης Γυθείου· προσέτι ἡ χορήγησις δίδεται ἀπέναντι δημοσίου χρέους πρὸς τοὺς ἔχοντας λαμβάνειν· ἀλλ' ἐν ᾧ δὲν εἶναι ἐκκαθαρισμένων εἰς οὐδένα τὸ ποσὸν τοῦ δημοσίου τούτου χρέους, καὶ μήτε γενικὸν ὑπάρχει τὸ μέτρον τοῦτο τῆς πληρωμῆς, καὶ μάλιστα εἰς πολλοὺς, οἵτινες ἔχουσι μεγάλων ποσοτήτων συναφορᾶς, δὲν γίνεται καὶ διάκρισις τοιαύτη πρὸς τοὺς ἔχοντας λαμβάνειν περισσότερα· ὥστε δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἔλθουν τινες μέχρι τοιούτου διπλάτιον ποσὸν ἀπὸ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἡ ἐκκαθάρισις θέλει ἀποδείξει πραγματικὸν χρέος, καὶ εἴς τινας, μολονότι λαμβάνουν, νὰ μὴν ἀποδειχθῇ ὑπαρκτὸν χρέος. Διὰ νὰ μὴν εὑρεθῇ λοιπὸν μίαν ἡμέραν τὸ δημόσιον περιπεπλεγμένον εἰς ἀπαιτήσεις ἐπιστροφῶν τοιούτων χορηγήσεων, εἶναι φρονήσεως ἔργον νὰ φροντίσῃ διὰ τὸ μέλλον περὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν χρεῶν τούτων, πρὶν προχωρήσῃ εἰς περισσοτέρας πληρωμὰς, συμμορφούμενον μὲ τὸ περὶ τούτου Ψήφισμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Ἐπομένως προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ τὴν παραδοχὴν τοῦ ἑπομένου ποσοῦ τῶν ἐξόδων.

Κατὰ τὸν εἰσαχθ. εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμ.	9,285,741:21
Ἡ προσθήκη διὰ ἀπλώσεων	401,026:14
	9,690 767:35
Ἀφαιρεῖται ἡ παρὰ τῆς Βουλῆς γενομ. ἐλάττωσις	99 039:16
Τὸ μένον ποσὸν .	9,591,734:19

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου, κατὰ τὸν εἰσαχθέντα προϋπολογισμὸν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 4.679371 : 52, εἰς τὰς ὁποίας δὲν συμπεριλαμβάνονται καὶ ἐκεῖναι, τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν ἄπαξ εἰς ἐθνικὰ κτήματα γῆς, διὰ παντοτεινὴν μισθοδοσίαν, εἰς πολλοὺς ἀξιωματικοὺς Φαλαγγίτας, δι' ἀντίτιμον τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον ποσὸν ὑπερβαίνει τὴν ποσότητα τῶν δραχ. 1,500,000· ὥστε τὰ δύο ταῦτα ποσὰ ὑπερβαίνουν τὸ ἥμισυ τῆς ὁλικῆς ποσότητος τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων τοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον εἶνε μοναδικὸν παράδειγμα· ἡ κατάστασις αὐτὴ προ-

έρχεται ἄρα γε ἀπὸ τὰ ἰδικὰ σράλματα τοῦ ἐνεστῶτος ἢ τοῦ παρελθόντος ἔτους; ὄχι βεβαια· ἡ πηγὴ αὐτῆς εἶνε πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἢ μᾶλλον ἀπ' ἀρχῆς, ἤτις χειροτερεύει κατ' ἔτος· δύο εἶνε τὰ κυριώτερα αἴτια τῆς καταστάσεως ταύτης, τὰ ὁποῖα προχωροῦν εἰς τὸ ἀθεράπευτον ἔτως· ἤτοι ἡ πληθὺς τῶν ἀξιωματικῶν μὲ ἐπαισθητὴν πολυτέλειαν τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει, καὶ ἡ καθημέραν βρύουσα καὶ ἀένναος πηγὴ τῶν Φαλαγγιτῶν· ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τοῦ ὑψηλοῦ Β. Διατάγματος περὶ τῆς συστάσεως τοῦ σώματος τῶν Φαλλαγγιτῶν ἦτον ἱερὸς καὶ δίκαιος, διότι προέθετο σκοπὸν νὰ ἀποδώσῃ χρεωστουμένην ἀμοιβὴν εἰς εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους ἀγωνισθέντας, οἵτινες εἶχον στρατιωτικοὺς βαθμοὺς ἀπὸ τὰς προλαβούσας ποσοωρινὰς Κυβερνήσεις· τὸ περὶ τούτου ἀρχικὸν Β. Διάταγμα διετηρήθη ἄρα γε; ὄχι βεβαια· ἐπῆλθε ὅριον εἰς τὴν πληθὺν τῶν κατὰ καιροὺς νέων ἀξιωματικῶν; οὐδέν. Περιωρίσθη τοὐλάχιστον εἰς μόνους τοὺς ὑπηρετήσαντας στρατιωτικῶς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἂν καὶ δὲν εἶχον βαθμοὺς ἀξιωματικῶν; μήτε τι δὲ συνέβη; ἐπεκτάθη καὶ ἐπεκτείνεται εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες δὲν εἶδον καὶ τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, καὶ εἰς πολλοὺς, ἀκόμη, οἵτινες ἦσαν ἀγέννητοι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν· ἐκτὸς τούτων πολλοὶ ἐκ τῶν βαθμολογηθέντων τούτων ἀξιωματικῶν, ἐπὶ λόγῳ ἀμοιβῆς τῶν ἐκδουλεύσεων των πρὸς τὴν πατρίδα, εἴτε εἶνε εἰς τὰ Μητρῶα εἴτε μή, προβιβάζονται ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρόν, καὶ λαμβάνουν τὸ περιπλέον ἀντίτιμον τοῦ προβιβασμοῦ των, ὡς νὰ ἤχθησαν ἄρτι ἐξ νέου ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνα μετὰ τὴν πρώτην βαθμολογίαν των· προσέτι τινὲς ἐξ αὐτῶν, ἐνῷ λαμβάνουν τὰ ῥηθέντα ἀντίτιμα πρὸς ἐξόφλησιν τοσούτων ἀπαιτήσεων, ἐπανέρχονται εἰς τακτικὸν μηνιαῖον μισθὸν ἐνεργείας ὑπὸ τῶν ὅρων ὅτι ἔβαν, ὅτι τὸ πρῶτον ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἔλαβον δι' ἀντίτιμον τοῦ βαθμοῦ των νὰ συμψηφίζεται ἀνὰ ἓν μικρὸν ποσὸν καὶ ἀ μῆνα ἐκ τῆς τακτικῆς μισθοδοσίας, τὴν ὁποίαν θέλουν λαμβάνει κατὰ μῆνα καὶ εἰς τὸ μέλλον χάριν τῆς ἐπανόδου των εἰς ἐνέργειαν μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως· ὥστε ὁ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγὼν εἶνε ἀτιθάλλης καὶ διὰ τοὺς τότε ζῶντας καὶ διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς. Ἰδοὺ τὸ δυσκολοθεράπευτον τοῦ πράγματος· διότι δὲν εἶνε δυνατὸν ν' ἀριθμηθῶσι στρατιωτικοὶ βαθμοὶ, δοθέντες μὲ Β. Διάταγμα διὰ προτάσεων ὑπουργικῶν. Ἰδοὺ τὰ αἴτια, ἕνεκα τῶν ὁποίων δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνωσιν οὐσιώδεις ἐλαττώσεις εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ κλάδου τούτου, μὲ ὅλην τὴν ὑπάρχουσαν γενικὴν ἰδέαν περὶ σημαντικῆς ἐλαττώσεως.

Διὰ νὰ γνωρίσῃ ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ὑπαρχόντων καὶ προικοδοτηθέντων ἀξιωματικῶν ἐν γένει, καὶ εἰς ποῖα κονδύλια ἐξόδων δύναται νὰ γένῃ ἐλάττωσις, τοὐλάχιστον διὰ τὸ μέλλον, ἐζήτησεν ὀνομαστικὸν κατάλογον ἀπὸ τὰ δύο ὑπουργεῖα, ἤτοι τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπὸ τὴν σημείωσιν τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου ἑκάστου ἀξιωματικοῦ, ποίου δήμου εἶνε δημότης, ποῖον βαθμὸν φέρει, εἰς ποῖαν ἐποχὴν ἐβαθμολογήθη, πόσην μηνιαίαν μισθοδοσίαν λαμβάνει, καὶ ποῖα εἶνε τὰ προσόντα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἔλαβε τὸν βαθμόν· εἰς τὸν κατάλογον δὲ τοῦτον νὰ συμπεριλαμβάνωνται καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ Φαλαγγῖται, οἵτινες ἔλαβον τὸ ἀντίτιμον τῆς μισθοδοσίας των εἰς ἐθνικὰς γαίας, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας τὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαρχόντων ἀξιωματικῶν τοῦ κράτους μὲ τὰ προσόντα ἑκάστου, εἰς ποῖον ἔτος ἐβαθμολογήθη ὁ καθεὶς, ποῖον βαθμὸν φέρει, καὶ ἂν αἱ βαθμολογίαι καὶ προβιβασμοὶ ὑπηγορεύθησαν ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, ἢ ἐξ ἀδιαφιλονεικήτων δικαιωμάτων· κατὰ συνέπειαν τούτων, τὸ μὲν Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔδωσε τὰς ζητηθείσας ταύτας πληροφορίας, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀπήντησεν, ὅτι δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ τὸ κάμῃ ἤδη, διότι ἀπαιτεῖται χρόνος πολὺς καὶ ἔξοδα ἱκανὰ· καθότι τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου δὲν ἐπαρκεῖ διὰ νὰ ἀναχωληθῇ εἰς ἔργα ἐπείκτια τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας· μετὰ τὴν ἀπάντησιν ταύτην, ἐφάνη εἰς τὴν ἀνάγκην ἡ ἐπιτροπὴ νὰ καταβάλλῃ κόπους διὰ νὰ ἐξάξῃ ἀπὸ τὸν ἀνὰ χεῖράς της προϋπολογισμὸν τοὺς εἰς αὐτὸν εὑρισκομένους ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας μὲ τὴν μηνιαίαν μισθοδοσίαν ἑκάστου μέχρι τέλους Νοεμβρίου τοῦ 1848, ὅτε ἐπαρουσιάσθη ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὴν Βουλήν· διότι ἄλλο μέσον ἡ σημείωσιν δὲν εἶχεν εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον δὲν ὑπάρχουσιν οἱ μετὰ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1848 νέοι ἀξιωματικοὶ, ἂν τυχὸν ἐβαθμολογήθησαν, ἢ ἐπροβιβάσθησαν ὡς τοιοῦτοι, διότι δὲν ἠδύνατο ἡ ἐπιτροπὴ νὰ γνωρίσῃ τοὺς μὴ εἰσπραττομένους εἰς τὸν ἀνὰ χεῖράς της προϋπολογισμόν· ἔπειτα δὲν ὑπάρχουν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ Φαλαγγῖται ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον τὸ ἀντίτιμον τοῦ μισθοῦ των εἰς ἐθνικὰς γαίας, καὶ δὲν μισθοδοτοῦνται ἤδη διὰ νὰ ἦνε σημειωμένοι εἰς τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμόν.

Ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου, τὸν ὁποῖον κατέστρωσε καὶ καθυποβάλλει πρὸς γνῶσιν τοῦ σώματος ἡ ἐπιτροπὴ, σημειόνει τὴν παρέλκυσιν αὐτοῦ εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της.

Ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπαξιωματικοὶ		Ἐτησία μισθοδοσία δραχμαί
31	Ὑποστράτηγοι	131,568
35	Συνταγματάρχαι	117,004
52	Ἀντισυνταγματάρχαι	118 524
98	Ταγματάρχαι	206,328
211	Λοχαγοὶ	333,532
227	Ὑπολοχαγοὶ	229,140
5	Ἐπιμεληταὶ καὶ ὑπεπιμεληταὶ	16,764
15	Ἴλαρχοι καὶ ὑπίλαρχοι	30,240
26	Καταλυματίαι	40 680
13	Ἐπικαταλυματίαι	34 080
31	Ἰατροί, φαρμακοποιοὶ καὶ ἱππιατροί	49 944
20	Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι	44,400
8	Ἱερεῖς	10,080
20	ἰατροί, ἱερεῖς καὶ σημαιοφόροι εἰς τὴν φυλακὴν	25,920
218	Ἀνθυπολοχαγοί	182,148
94	Ἀνθυπασπισταί	34 001:40
25	Λογισταί	21,600
5	Ἐργοστασιάρχαι	7,920
8	Δόκιμοι ἰατροί	6,720
5	Ἀρχιμουσικοί, ἀρχιτυμπ. καὶ ἀρχισαλπισταὶ	3,781:40
41	Μουσικοὶ	23,875
106	Ἐπιλοχίαι	50 378:40
61	Σωτῆρες	25 686:50
135	Λοχίαι	42 625:20
433	Δεκανεῖς καὶ ἀντιδεκανεῖς	113 940:80
78	σαλπισταί	20,784
30	Κερατῶναι	6,132
5	Πεταλωταὶ	1,460
5	Σαγματοποιοὶ	1,642:50
4	Ὁπλοποιοί	876
199	Ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς	201,966:80
60	Σῶμα Γιάννη Κῶστα	25,200
2304		2,158,942
Διὰ νομὴν ἵππων 129 τῶν ἀξιωματ. δρ. 35,201:25		
Ἐνοίκια καὶ ἐπιμίσθια ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς	15,180:	50,381:25
		2,209,326:25

Στρατιῶται καὶ ἄνοιοι αὐτῶν		Ἐτησία μισθοδοσία	
1750	Πεζικὸν τῆς γραμμῆς	204,400	
800	Ἀκροβολιστῶν	93,440	
117	Μοῖρα λογχιστῶν	25,842	
30	Πυροτεχνῖται	5,913	
1728	Ὁροφύλακες	483,840	
1250	Χωροφύλακες	464,400	
8	Δεσμοφύλακες	2,784:95	
100	Τεχνῖται	18,104	
42	Τυμπανισταὶ	5,217:20	
55	Σῶμα Γιάννη-Κῶστα	16,500	
12	ὑπηρέται	3,240	
2	Θυρωροὶ καὶ ὡρολογοφύλαξ	744	
6	Ὑποδεσμοφύλακες	700:80	
150	Πυροβολισταὶ	22,630	
6140|| 30	Λόχος ἀπομάχων	3,504	1,351,259:95
8444			3,560,586:20

Ἀφαιροῦνται αἱ γενόμεναι κρατήσεις ὡς ἑξῆς·

Δι' ἀδείας ἀξιωμ. τῆς γραμμῆς	31,534:56	
Δι' ἀδείας ἀξιωμ. ὑπαξ. καὶ στρατιωτῶν τῆς χωροφυλακῆς	8,678	
Δι' ἀδείας ἀξιωμ. καὶ στρατιωτῶν τῆς ὁροφυλακῆς	77,440	
Δι' ἀδείας ἀξιωμ. τῆς φάλαγγος	6,000	
Δι' ἐλλείποντας χωροφύλακας	53,000	
Διὰ τοὺς ἀσθεν. ἀξιωμ. καὶ στρατιώτ.	20,000	
		196,652:56
		3,363,933:64

Τὸ μέγον ὁλικὸν ποσὸν διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν ὑπαξ. καὶ στρατιωτῶν ἀναβαίνει εἰς δρ. 3,363,933:64, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιδέχεται ἐλάττωσιν διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους. Εἰς τὴν μισθοδοσίαν ὅμως τῶν στρατιωτικῶν προκύπτει βεβαίως πραγματικὴ ἐλάττωσις, καθότι δὲν εἶναι πάντοτε συμπληρωμένον τὸ ποσὸν τῶν στρατιωτῶν εἰς τὰ διάφορα σώματα, ὡς εἶναι ἀνωτέρω σημειωμένον, καθολοκληρίαν εἰς τὴν ἐτησίαν μισθοδοσίαν αὐτῶν, ἡ δὲ ἐλάττωσις θέλει φανῇ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἀπολογισμῶν, τῶν ὁποίων μένει ἀμφίβολον

κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε παραδείγματα, ἂν, καὶ πότε θέλομεν φθάσει εἰς θεώρησιν καὶ ἀποπεράτωσιν ἀπολογισμοῦ.

Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγονται καὶ τὰ ἀκόλουθα κονδύλια, τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων εἶναι ὑποθετική, ἤτοι διὰ μερίδος τροφῆς εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ σώματα δρ. 283,101:65. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐξοδεύεται βεβαίως καθ' ὁλοκληρίαν, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν στρατιωτῶν εἰς τὰ διάφορα σώματα, ὡς εἶναι σημειωμένον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, ἅτε θέλει προκύψει ἐλάττωσις, ἥτις κατ' ἄρθρον λόγων θέλει φανῆ εἰς τὸν ἀπολογισμόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ πράγματα αὐτὰ μαρτυροῦσι τὴν ἀόριστον βραδύτητα τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ ἑπομένως δὲν θέλομεν γνωρίσει πώποτε, πόσα εἶναι ἀκριβῶς τὰ πραγματοποιούμενα ἔξοδα ἑκάστου εἴδους δαπάνης, ὥστε παραδειγματιζόμενοι ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ παρελθόντος ἔτους νὰ ῥυθμίζωμεν τὸ μέλλον, εἶναι καλὸν καὶ συμφέρον, ὅπως μὲν χρήματα περισσεύουν ὡς ἀπραγματοποίητα ἀπὸ ἕκαστον κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ σημειώνωνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων τοῦ ἐλευσομένου δευτέρου ἔτους, ὑπὸ τὸ ὄνομα *ἐπιστροφὴ χρημάτων* ἐκ τῶν κονδυλίων δεῖνα τοῦ προϋπολογισμοῦ δεῖνα· εἰς δὲ τὰς ἐκθέσεις τῶν Κυρίων ὑπουργῶν, νὰ ἀναφέρωνται λεπτομερῶς οἱ λόγοι τῶν περισσευμάτων ἐξ ἑκάστου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, καὶ τοῦτο μέχρις ὅτου φθάσωμεν νὰ γίνωμεν ἐνήμεροι εἰς τοὺς ἀπολογισμοὺς διὰ τὸ ὀλιγώτερον κακόν, ἐπειδὴ ἄνευ τακτικοῦ ἀπολογισμοῦ τὰ πάντα εἶναι ἀβέβαια.

Οἱ αὐτοὶ λόγοι ὑπάρχουν καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῶν ἀκολούθων κεφαλαίων, ἤτοι, διὰ ἱματισμὸν δραχμὰς **190,626:73**, ὁπλισμὸν δραχμὰς **69,848:80**, ἱππωσίαν δραχμὰς **18,388**. ἱπποσκευὴν, δραχμὰς **9 740**, Στρατωνισμὸν δραχ. **88,192**, Θεραπείαν ἀσθενῶν δραχμὰς, **90,348:45**, πορείας καὶ μετακομίσεις δραχ. **46,750**, Στρατολογίαν κληρούχων δραχ. **15,000**, ἀνέγερσιν οἰκοδομῶν κτλ. δραχ. **109,212**, καὶ ἱματισμὸν τῆς χωροφυλακῆς ἐκ τῆς καταθέσεως τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν, δραχ. **114,590**, αἱ ὁποῖαι ὅλαι συμποσοῦνται εἰς δρ. **1,035,797:63**· προστιθεμένου εἰς ταῦτα καὶ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν δραχμὰς **3,363,933:64**, ἀναβαίνει τὸ ὁλικὸν ποσὸν εἰς δραχμὰς **4,389,731:27** περὶ δὲ τῶν λοιπῶν κονδυλίων, ἤτοι τῶν συντάξεων, ἐξόδων γραφείων, νομῆς ἵππων, Στρατιωτικῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἐξόδων κλειομένων χρήσεων, τῶν ὁποίων

τὸ ποσὸν ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς **279,284:60**, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν φέρει καμμίαν παρατήρησιν· ἐπὶ τέλους προσθέτει ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι εἰς τὸ ποσὸν τῶν ὑπαθετικῶν ἐξόδων ἐκ δραχμῶν **1,035,797:63** ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω διαφόρων κεφαλαίων πέποιθεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει φέρει εἰς τὸ μέλλον τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν· καθὼς ἐπὶ παραδείγματι, εἰς τὰ ἔξοδα διὰ ἱματισμόν, τὰ ὁποῖα ἀναβαίνουν εἰς δραχ. **190,626:73**. Ὁ ἱματισμὸς τοῦ στρατιώτου βασίζεται ἐπὶ μιᾶς σταθερᾶς καταθέσεως, ἀναλόγως τοῦ ὅπλου, εἰς ὃ ἀνήκει, ἑπομένως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν **3,485** τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ, ἐὰν ὑπελογίζετο ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς σταθερᾶς ταύτης καταθέσεως, τότε ἡ ὁλικὴ δαπάνη τοῦ ἱματισμοῦ ἤθελε περιορισθῆ εἰς δραχ. **137,012:35**· ὥστε νὰ προκύψῃ οἰκονομία ἐκ δρ.**53,614:38**, καὶ οὕτω, ἐρεξῆς ἐπὶ διαφόρων ἄλλων κονδυλίων.

Ἐκ τούτων ὅλων ἐξάγεται, ὅτι διὰ νὰ φθάσωμεν ἀληθῶς, καὶ ὅταν εἶναι δυνατὸν εἰς μίαν ἐπιθυμητὴν οἰκονομίαν ἐξόδων, ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ μία ῥιζικὴ μεταῤῥύθμισις, δηλαδὴ, νὰ ὁρισθῇ διὰ νόμου ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, ὅσος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος διὰ τὸ κράτος μὲ ἕνα οἰκονομικὸν ὀργανισμόν· ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν νὰ ᾖναι κατὰ τὴν τακτικὴν ἀναλογίαν, τῶν ὁποίων αἱ ἀποδοχαὶ νὰ συνάδωσι μὲ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους· νὰ μετριασθῇ κατὰ πολὺ ὁ ἀριθμὸς τῆς ὀρφυλακῆς, καθ' ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ ἀπόλυτος ἀνάγκη διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ὁρίων· ἡ φάλαγξ νὰ μένῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἀρχικοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἐσυστάθη, τακτοποιουμένης καὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὁμοιοβάθμων· αἱ δὲ προμήθειαι καὶ ἐπισκευαὶ νὰ προβλέπωνται ἐγκαίρως μὲ τὸν καταλληλότερον τῆς οἰκονομίας τρόπον· ἄλλως θέλομεν ματαιοπονεῖ πάντοτε, ἐπαναλαμβάνοντες τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς, καὶ μὲ ξηρὰς παρατηρήσεις, ἐχούσας τὴν φράσιν α νὰ χρησιμεύσωσι διὰ τὸ μέλλον β χωρὶς νὰ φθάσωμεν πώποτε εἰς οἰκονομικὸν ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἀπεναντίας εἰς προσθήκην νέων ἐξόδων, ἀμνημονοῦντες τὰς γενομένας παρατηρήσεις τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, εὑρίσκεται εἰς θέσιν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ προτείνῃ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος τὴν παραδοχὴν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὡς ἑπομένως.

Ὁλικὸν ποσὸν κατὰ τὸν παρουσιασθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν	4,679,807: 8
Ἡ γενομένη προσθήκη διὰ δηλώσεως . .	133,683:
	4,813,490: 8

Ἀφαιροῦνται αἱ παρὰ τῆς Βουλῆς γενόμεναι ἐλαττώσεις 134,118:56

Τὸ μένον ποσὸν δραχ. . . . . 4,679,371:52.

Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν

Ἐὰν βλέψῃ τις ἓν βλέμμα μετὰ προσοχῆς οὐχὶ εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἐτησίας δαπάνης, ἀλλ' εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, θέλει ξενισθῆ βεβαίως, ὅταν ἴδῃ ὅλην τὴν ναυτικὴν δύναμιν συμποσουμένην εἰς 17 πλοῖα, καὶ ταῦτα ποίου εἴδους; εἰς δύω Κορβέτας, ἓν Ἀτμόπλοιον, ἓν Βρίκιον, ἑπτὰ Γολέττας, τρία Κότερα, καὶ τρεῖς Κανονοφόρους· τὰ πλεῖστα αὐτῶν σεσηπότα, ὥστε ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν θέλομεν εὑρεθῆ ἴσως μὲ μόνας τρεῖς Γολέττας, τρία Κότερα καὶ τρεῖς Κανονοφόρους· καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὰ ὁποῖα ἔχομεν στόλον, διὰ τὸν ὁποῖον ἔχομεν Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν μὲ ἐτήσια ἔξοδα δραχμὰς 1,265,898:78. Δὲν κατακλίνει ἡ Ἐπιτροπὴ, διὰ τῆς θετομένης μεγάλης ποσότητος τῶν ἐξόδων, τὰς γινομένας μηνιαίας μισθοδοσίας εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς ἐκείνους, οἵτινες ὑπηρέτησαν εὐκλεῶς τὴν πατρίδα εἰς τοὺς ἐπικινδύνους ἀνάγκας αὐτῆς, ἀλλὰ κάμνει λόγον περὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν κατὰ δυστυχίαν δὲν ἔχομεν. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι περιζωσμένη ἀπὸ θάλασσαν, καὶ ἡ θέσις αὐτῆς ἐμπορικὴ, ὥστε εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἔχῃ καλὴν καὶ μεγάλην ναυτικὴν δύναμιν, ἄνευ τῆς ὁποίας μήτε τὸ ἐμπόριόν της δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ, μήτε καὶ τὴν ἀσφάλειάν της αὐτὴν νὰ διατηρήσῃ ἀφ' ἑαυτῆς. Ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ λάβῃ ὑπὸ ἐμβριθῆ σκέψιν τὴν ναυτικὴν ταύτην κατάστασιν, πρὶν ἡ παρέλθῃ ὁ χρόνος, ὅστις δὲν εἶναι ἴσως καὶ ἤδη μακρὰν, καὶ πρὶν χάσῃ τοὺς ὁποίους ἔχει ἀξίους καὶ δυσευρέτους ναυτικούς, οἵτινες, μὴ ἔχοντες ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀναγκάζονται νὰ καταφύγουν εἰς ἄλλα ἔργα διαφόρων βιομηχανιῶν, διὰ νὰ προσποριζωνται τὰ ἀναγκαῖα τῆς ζωῆς των, καὶ τότε θέλει καταντήσει δύσκολος πλέον ἡ ἐπάνοδός των εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀνάγκη πᾶσα νὰ διορισθῆ ἐπιτροπὴ ἀπὸ ἀνθρώπους ἔχοντας γενικὰς ἰδέας καὶ πεῖραν, οἵτινες, συσκεπτόμενοι, νὰ δώσουν κατάλληλον σχέδιον μὲ κατορθωτὸν ἀποτέλεσμα περὶ τοῦ ὅλου, νὰ μετριάσουν τὴν γινομένην πολυτέλειαν εἰς τινας δαπάνας, νὰ γνωμοδοτήσουν περὶ ἐξοικονομήσεως μιᾶς κατορθωτῆς ἐτησίας χρηματικῆς ποσότητος, ἥτις ἂν μένῃ ἀνέπαφος, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ἀποκλειστικῶς εἰς κατασκευὴν νέων πολεμικῶν πλοίων, προσδιορίζοντες τὸ εἶδος καὶ τὸ

μέγεθος ἑκάστου, ὥστε ἐν διαστήματι ὀλίγων ἐτῶν νὰ ἔχωμεν μίαν μετρίαν ναυτικὴν δύναμιν, ἡ ὁποία ν' αὐξάνῃ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος. Τὸ δὲ ὑλικὸν τοῦ Ναυστάθμου, ἐκ τοῦ ὁποίου, ὡς πληροφορούμεθα, ἔμεινε πολὺ ὀλίγον, ἐν ᾧ ἦτον ἀρκετὴ ποσότης πρὸ τινων ἐτῶν, πρέπει νὰ μένῃ ἐπίσης ἀνέπαφον διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἢ ἂν ἀπαιτῆται μέρος αὐτοῦ δι' ἐπισκευὰς, ν' ἀναπληροῦται ἀπὸ νέον.

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατηρήσεις περὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, ἐκθέτει τὰς σκέψεις της ἡ ἐπιτροπὴ περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων.

Παραβάλλουσα ἡ ἐπιτροπὴ ἐξ ἀντιπαραθέσεως τὴν ποσότητα τῶν ἐξόδων πρὸς τὴν ὀλιγότητα τῶν ὑπαρχόντων πλοίων, καὶ εὑρίσκουσα μεγάλην διαφορὰν, ἐζήτησε τὰς ἑπομένας πληροφορίας ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν· πρῶτον, ἂν ἐξοδεύηται κατ' ἔτος ὅλον τὸ ποσὸν, τὸ ἐμπεριεχόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν, ἐζήτησε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ 1848. δεύτερον, πόσοι καὶ ποῖοι εἶναι οἱ ὑπάρχοντες ἀξιωματικοὶ ναυτικοὶ, ποίου δήμου εἶναι δημότης ἕκαστος αὐτῶν, πόσος εἶναι ὁ μηνιαῖος μισθός του, ποῖον βαθμὸν φέρει, ποῖον ἔτος ἐβαθμολογήθη, καὶ ποῖα εἶναι τὰ προσόντα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἔλαβε τὸν βαθμὸν, διὰ νὰ γνωρίσῃ ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, ἂν ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας ὑπηγόρευσε τὰς βαθμολογίας ταύτας, ἢ ἡ χρεωστουμένη ἀμοιβὴ διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις των εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἢ σύδετερον τούτων· καὶ τρίτον, πόσοι εἶναι οἱ συνταξιοῦχοι ὑπὸ τὴν σημείωσιν τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου, καὶ πατρίδος ἑκάστου, τοῦ ποσοῦ τῆς μηνιαίας συντάξεως, καὶ τῶν προσόντων, δυνάμει τῶν ὁποίων λαμβάνει τὴν σύνταξιν· τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔδωκε τὰς ζητηθείσας ταύτας πληροφορίας, τὰς ὁποίας συνοδεύει ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, τὰ δὲ περιεχόμενα αὐτῶν ἀναφέρει ἀκριβῶς.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον ἐκ τῆς ποσότητος τῶν δρ. 1,162,391:15 αἵτινες εἶναι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848, ἔμειναν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον δρ. 111,025:46, ὡς μὴ δαπανηθεῖσαι.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, οἱ ἀξιωματικοὶ ναυτικοὶ συμποσοῦνται εἰς ἄτομα 429, ἐξ ὧν εἶναι ὑποναύαρχοι τέσσαρες, βαθμολογηθέντες ὡς τοιοῦτοι, ὁ εἷς τὸ ἔτος 1841, οἱ δύω τὸ 1843, καὶ ὁ ἕτερος τὸ 1844· ἡ δὲ ἐτησία μισθοδοσία αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς δρ. 19,560.

Πλοίαρχοι Α΄. τάξεως εἶναι 12, βαθμολογηθέντες ὡς τοιοῦτοι οἱ μὲν δύω τὸ ἔτος 1844, οἱ δὲ 7 τὸ 1847, καὶ οἱ τρεῖς τὸ 1848, ἡ δὲ ἐτησία μισθοδοσία αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς δρ. 41,040.

Πλοίαρχοι Β΄. τάξεως εἶναι 53, βαθμολογηθέντες ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὸν ἀκόλουθον χρονολογικὸν πίνακα:

τὸ 1832	τὸ 1835	τὸ 1839	τὸ 1841	τὸ 1842
1	15	9	3	6

τὸ 1843	τὸ 1844	τὸ 1846	τὸ 1847	καὶ τὸ 1848
6	1	2	1	9

ἡ δὲ ἐτησία μισθοδοσία αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 85,200.

Πλοίαρχοι Γ΄. τάξεως εἶναι 75, βαθμολογηθέντες ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὸν ἀκόλουθον χρονολογικὸν πίνακα:

τὸ 1835	τὸ 1836	τὸ 1837	τὸ 1838	τὸ 1839	τὸ 1841
8	4	5	1	3	3

τὸ 1842	τὸ 1843	τὸ 1844	τὸ 1845	τὸ 1846	τὸ 1847
10	14	4	3	5	2

τὸ 1848	καὶ τὸ 1849, ἐκ τούτων 4 εἶναι ἄνευ μισθοδοσίας.
8	5

οἱ μὲν 3 ἐπίτιμοι, ὁ δὲ 1 προικοδοτημένος· τῶν ὑπολοίπων 71 ἡ ἐτησία μισθοδοσία ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 79,800.

Ὑποπλοίαρχοι εἶναι 122, βαθμολογηθέντες ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὸν ἑπόμενον πίνακα.

τὸ 1834	τὸ 1835	τὸ 1836	τὸ 1837	τὸ 1838	τὸ 1841
2	25	10	7	2	3

τὸ 1842	τὸ 1843	τὸ 1844	τὸ 1845	τὸ 1846	τὸ 1847
7	3	6	1	9	9

τὸ 1848	καὶ τὸ 1849 ἐκ τούτων οἱ 3 εἶναι ἐπίτιμοι ἄνευ μι-
24	4

σθοδοσίας, τῶν δὲ λοιπῶν 119 ἡ ἐτησία μισθοδοσία ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 93,120.

Σημαιοφόροι εἶναι 123, βαθμολογηθέντες ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὸν ἀκόλουθον πίνακα.

τὸ 1833	τὸ 1834	τὸ 1835	τὸ 1836	τὸ 1837	τὸ 1838
1	12	19	53	2	2

τὸ 1841	τὸ 1843	τὸ 1844	τὸ 1846	τὸ 1847	τὸ 1848
1	6	4	8	2	9

καὶ τὸ 1849, ἐκ τούτων οἱ 6 εἶναι ἄνευ μισθοδοσίας, οἱ μὲν

4

4 ἐπίτιμοι, οἱ δὲ 2 προικοδοτημένοι. τῶν δὲ λοιπῶν 117 ἡ ἐτησία μισθοδοσία ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 74,640.

Φροντισταὶ Α΄. τάξεως εἶναι 20, βαθμολογηθέντες ὡς τοιοῦτοι κατὰ τὸν ἑπόμενον πίνακα.

τὸ 1837	τὸ 1840	τὸ 1842	τὸ 1843	τὸ 1842	τὸ 1846
2	1	2	2	2	2

τὸ 1847	τὸ 1848	τὸ 1849	καὶ τὸ 1841· ἐκ τούτων ὁ εἷς
2	4	1	2

εἶναι ἐπίτιμος ἄνευ μισθοῦ· τῶν δὲ λοιπῶν 19 ἡ ἐτησία μισθοδοσία ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 28,200.

Φροντισταὶ Β΄. τάξεως εἶναι 13, βαθμολογηθέντες κατὰ τὸν ἀκόλουθον πίνακα.

τὸ 1841	τὸ 1842	τὸ 1843	τὸ 1845	τὸ 1846	καὶ τὸ 1848
1	2	2	1	2	5

ἐκ τούτων οἱ δύω εἶναι ἐπίτιμοι ἄνευ μισθοδοσίας, τῶν δὲ λοιπῶν 11 ἡ ἐτησία μισθοδοσία ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 2,800.

Εἶναι πρόσθετι ἀνὰ εἷς μὲ τοὺς ἑπομένους βαθμοὺς καὶ ἐτησίαν μισθοδοσίαν.

1	Ἀνώτερος ἐπιμελητὴς κατ' ἔτος . . .	Δρχ.	2,400
1	Χαρακτηρισμένος ὑπεπιμελητὴς . . .	»	3600
1	Λοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ τὸ 1842 . .	»	1080
1	Ὑπολοχαγὸς » τὸ 1849 . .	»	1200
1	Ἰατρὸς Α΄. τάξεως τὸ 1834	»	1200
1	» Β΄. » 1839	»	1200
1	Ὑποφαρμακοποιὸς 1840	»	420

Ὅλοι οἱ ῥηθέντες ἀξιωματικοὶ εἶναι σχεδὸν Ὑδραῖοι, Πετσιῶται καὶ Ψαριανοὶ ἀγωνισταί· τὸ δὲ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἐτησίας μισθοδοσίας αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 440,460.

Περὶ δὲ τοῦ τρίτου, ἀναφέρει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ μέρος τῶν συντάξεων, ἔνθα ὁμιλεῖ γενικῶς περὶ ὅλων τούτων.

Τὸ ἀνωτέρω λοιπὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 440,460 διὰ ἐτησίαν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι ἀναπόδεκτον ἐλαττώσεως, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀφαιρεθῶσιν οἱ βαθμοὶ προσπιθεμένων εἰς ταύτας καὶ τῶν δραχμῶν 580,860, ὡς ἀναπόδεκτον ἐπίσης ἐλαττώσεως, διότι πηγάζουν ἀπὸ Νόμους ἐκδοθέντας προσφάτως, ἤτοι περὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουρ-

γείου μὲ ἐξοδα Γραφείου, τοῦ Ναυστάθμου, τῶν λιμεναρχείων μετὰ τῶν φάρων καὶ φανῶν, τῶν λόχων τῶν τεχνιτῶν καὶ ἀποστράτων, τῶν ἐξόδων τοῦ στολου καὶ τῶν ἀπουδαζόντων ναυτικῶν· ἔτι δὲ καὶ δραχ. 200,000, αἵτινες εἶναι ὑποθετικαὶ διὰ κατασκευὰς καὶ ἐπισκευὰς πλοίων, συμποσοῦνται ὅλα ὁμοῦ μετὰ τῶν τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν εἰς δρ.1,128 920· ὥστε δὲν μένουν εἰμὴ δραχ. 36,978 δι' ἔξοδα καταστημάτων, ναυτολόγησιν, ὁδοιπορίας, ναυτοδικεῖα καὶ προκαταβολήν, ἐπὶ τῶν ὁποίων δύναται νὰ γενῇ ἐλάττωσις 12 ἕως 20 χιλιάδας δραχμὰς τὸ πολύ· ἀλλὰ τὸ μικρὸν τοῦτο ποσὸν τῆς ἐλαττώσεως θέλει τὸ κάμει βεβαίως οἰκοθεν ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς κατὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἐξόδων. Τούτων ἕνεκα ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, συγκειμένου εἰς δραχμὰς 1,265,898:78

Περὶ συντάξεων, τῶν ὁποίων τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων ἐμπεριέχεται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν Ὑπουργείων, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκθέτει τὸν ἑπόμενον πίνακα.

Ἄτομα			ἐτησία δαπάνη δραχ.
1669	Ὑπουργ.	Οἰκονομ. διὰ χήρας καὶ ὀρφανὰ	209,229:12
356	»	» ἀπομάχους. . . .	87,204 —
10	»	» Πρεσβυτ. τῆς Φάλαγ.	5,160 —
99	»	» Χορηγήματα . . .	85,212 —
2134			386 805:12
2	»	Δικαιοσύνης συντάξεις. . .	1320 —
43	»	Ἐσωτερικῶν » . .	23.616 —
	»	Ἐκκλησιαστικῶν » κληρικῶν	55.777:44
	»	Στρατιωτικῶν » . .	102.244:91
34	»	Ναυτικῶν » . . .	7,600:80
		Ὁλικὸν ποσὸν δραχ. . .	577,364:27

Διὰ τὰς ἀνωτέρω συντάξεις ἡ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησεν ἀπὸ ἕνα ἕκαστον Ὑπουργεῖον ἰδιαίτερον κατάλογον, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ ἐμπεριέχηται τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἑκάστου συνταξιούχου, ποίου δήμου εἶναι δημότης, πότε ἤρχισεν ἡ σύνταξις, πόσον τὸ μηνιαῖον ποσὸν, καὶ ποῖα εἶναι τὰ προσόντα, δυνάμει τῶν ὁποίων λαμβάνει τὴν σύνταξιν· κατὰ συνέπειαν τούτου, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήντησεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς σύγκειται ἀπὸ 2,134 ἄτομα, δὲν δύνανται νὰ συνταχθῶσιν οἱ κατάλογοι μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν εἰς ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα· ἔλαβεν ὅμως τὸ μέτρον νὰ ἐνεργήσῃ τὴν αἴτησιν, τὴν ὁποίαν θέλει πέμψει εἰς τὴν Γερουσίαν, ἅμα ἀποπερατωθῇ· ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ δικαιολογημένους τοὺς λόγους τούτους.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης ἔδωσε τὴν αἰτηθεῖσαν σημείωσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ σύνταξις τῶν δύω τούτων ἀτόμων δὲν δίδεται εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, ἀλλ' εἰς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, παθόντας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ὧν ὁ μὲν εἷς ἐβλάβη κατὰ τὸν νοῦν, ὁδὲ ἕτερος, ὢν εἰρηνοδίκης, ἀπεβίωσε, ἀφήσας τὰ τέκνατου εἰς δυστυχίαν.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἔδωκεν ἐπίσης τὴν αἰτηθεῖσαν σημείωσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι πολλὰ μὲν ὀλίγα ἄτομα τῶν συνταξιούχων τούτων εἶναι χῆραι καὶ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, μέγα δὲ μέρος εἶναι ἐξ ἀτόμων παθόντων ἀπὸ λῃστρικὰς συμμορίας, καὶ ὑπαλλήλων κατασταθέντων ἀνικάνων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀπήντησεν, ὅτι καταγίνεται εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου, τὸν ὁποῖον θέλει πέμψει εἰς τὴν Γερουσίαν, ἅμα ἀποπερατωθῇ.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἴσως τὸν πέμψει ἀκολούθως εἰς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔδωκε τὴν αἰτηθεῖσαν σημείωσιν ἐξ ἀτόμων34 χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων, ὅλων σχεδὸν Ψαριανῶν, Ὑδραίων καὶ Πετσωτῶν, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ μὲν 15 ἄτομα λαμβάνουσιν ἀνὰ δραχ. 15 κατὰ μῆνα, τὰ δὲ 17 ἀπὸ δραχ. 10 ἕως 30, καὶ τὰ δύω τὸ μὲν 40 τὸ δὲ 50 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Τοὺς μνησθέντας καταλόγους τῶν ὑπουργείων συνοδεύει ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της· ἐναπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ἡ αἴτησις τῶν ἐλλειπόντων τριῶν καταλόγων, καὶ ἡ περαιτέρω διάγνωσις τῶν προσόντων.

Τελευταῖον προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τῶν ἐξόδων, ὅπως ἐπιψηφισθῇ παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1849.

Τὰ μέλη τῆς μειονοψηφίας.

Τ. Μαγγίνας — Β. Χρηστακόπουλος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότεραι, καὶ τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν διανομὴν αὐτῶν εἰς ἕκαστον τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν, εἶπε, τῆς 2 τοῦ παρόντος, δύω τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἔκαμαν λόγον περὶ ἀντικειμένων ἐκτὸς τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Γερουσίας. Νομίζω διὰ ταῦτα καλὸν νὰ ἀνακαλέσωσι τοὺς λόγους τούτους· διότι δὲν εἶναι εἰπρεπὲς ν' ὑπάρχωσι τοιοῦτοι λόγοι εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας, προσβάλλοντες αὐτὸ τὸ Σύνταγμα.

Μετὰ τοῦτον ἠγόρευσεν ἄλλος, εἰπὼν, ὅτε, κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν ἐζήτησα τὸν λόγον ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῆς 2 τοῦ παρόντος, πρὶν ἡ κυρωθῶσι, σκοπὸν δὲν εἶχον νὰ κάμω ἔνστασιν, μήτε ἐπὶ τῆς συνταξεως αὐτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβον μέρος ὡς Γραμματεύς, μήτε κατὰ τῆς κυρώσεως αὐτῶν, τὴν ὁποίαν μήτε ὁ Πρόεδρος μήτε οἱ γραμματεῖς δύνανται νὰ ἀρνηθῶν, ἀφοῦ ἐγκριθῶσι παρὰ τῆς Γερουσίας.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὰ πρακτικὰ ταῦτα ἐμπεριείχετο πρότασις, τὴν ὁποίαν ἐθεώρησα καὶ θεωρῶ προσβάλλουσαν αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, καὶ ἐκτὸς οὖσαν τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Γερουσίας, προσθέμην ν' ἀποδείξω αὐτὸ τοῦτο, ἐλπίζων, ὅτι ὁ προτείνας αὐτὴν καὶ ὁ ὑποστηρίξας ἤθελον πεισθῆ, προτρεπόμενοι καὶ παρ' ὑμῶν, ν' ἀνακαλέσωσι τὰ λεχθέντα, ὡς τοῦτο συνέβη πολλάκις κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν, καθ' ἣν πολλοὶ τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἐζήτησαν, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Κανονισμὸς δίδει δικαίωμα, τὴν ἐξάλειψιν ἀπὸ τὰ πρακτικὰ ἁπλῶν λέξεων ἢ φράσεων, αἱ ὁποῖαι ἐθεωρήθησαν ὡς προσβάλλουσαι ἁπλῶς πρόσωπα, καὶ ὄχι δικαιώματα ἀνώτερα, ὡς ἐνταῦθα, καθιερωμένα ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα.

Ἀλλ' ἐπειδή τινες, πρὶν ἐνόησαν τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου μου, ἐπρότειναν, ὅτι παραβιάζεται ὁ Κανονισμός, τὰ μὲν Πρακτικὰ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπεκυρώθησαν, ἐπερυλάχθη δὲ εἰς ἐμὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποδείξω, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρότασις εἶναι προφανῶς ἀντισυνταγματική.

Ἔρχομαι λοιπὸν σήμερον, Κύριε Πρόεδρε, νὰ ἀναπτύξω τὸ θέμα τοῦτο, ἐν ὀλίγοις, φέρων εἰς ἀπόδειξιν λόγους, τοὺς ὁποίους ἠρύσθην ἀπὸ ἐνδόξους συγγραφεῖς τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου, λόγους, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ μᾶς χρησιμεύσουν ὡς κανὼν, περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων μας.

Ἐνταῦθά τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, διακόψας τὸν ἀγορεύοντα, ἡ Γερουσία, εἶπε, πρέπει νὰ ἀνασχοληθῇ εἰς ἔργα, δυνάμενα νὰ ἐπιφέρωσι καὶ οὐσιώδη ἀποτελέσματα, καὶ οὐχὶ εἰς γενικὰς θεωρίας. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν μᾶς εἶπεν ὁ προαγορεύσας ποία εἶναι ἡ πρότασίς του, καὶ ποῖον ἀφορᾷ σκοπὸν, ἀλλ' εἰς γενικὴν περιστρέφεται θεωρίαν, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιληρθῶμεν ἤδη τοιαύτης συζητήσεως· ἂν ὅμως προτίθεται νὰ διδάξῃ τοὺς κατὰ τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην ἀγορεύσαντας, ὡς καὶ πάντας ἡμᾶς περὶ τε τοῦ τρόπου τοῦ ἐκφράζεσθαι καὶ περὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Γερουσίας, ἂς ἐπιρυλαχθῇ τὴν τοιαύτην ἀγόρευσίν του ἐπὶ τῆς θεωρίας ταύτης εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, περιοριζομένης τῆς σημερινῆς εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 2. Σεπτεμβρίου, ἕτερος ἄλλος, ἐπρότεινέ τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως· ἐπειδὴ δὲ δὲν προσδιωρίσθη ἡ σημερινὴ Συνεδρίασις διὰ τὴν συζήτησιν ταύτην, δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐπιληρθῶμεν τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ἄλλος, εἰπών· ἀκούω μὲ ἀπορίαν μου νὰ γίνεται λόγος τοῦ νὰ προσδιορίσωμεν ἡμέραν συζητήσεως περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητός μας.

Ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἔχουν τὸ δικαίωμα ἡ μὲν νὰ κατηγορῇ, ἡ δὲ νὰ δικάζῃ τοὺς ὑπουργούς· ἀλλ' ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ οὐδενὸς τούτων.

Ὁ Γερουσιαστὴς ἢ ὁ Βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκφράζῃ τὴν γνώμην του πρὸς ῥωτισμὸν τῶν συναδέλφων του· ἀλλὰ δὲν ἔπεται διὰ τοῦτο, ὅτι ἡ γνώμη του παραδέχεται ἀπὸ τὸ Σῶμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει, ὡς εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, καθ' ἣν οὔτε κἂν δυνάμεθα νὰ ἐπιληρθῶμεν.

Εἶπον περὶ ἐπιμβάσεως εἰς τὰ Β. δικαιώματα· ἀλλὰ τοιαύτην διάθεσιν, οὔτε Γερουσιαστὴς, οὔτε ἡ Γερουσία οὔτε ἔδειξεν, οὔτε δύναται νὰ δείξῃ, καὶ εἰς τοῦτο ἐδείξατε, ὅτι εἴσθε ὅλοι σύμφωνοι.

Ἐνταῦθα ἀναστάντες τινὲς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, δὲν ἀνεχώρησαν, εἶπον, μήτε νὰ δοθῇ ὑπόνοια, ὅτι προσβάλλονται παρά τινος τὰ Β. Δικαιώματα· ἄπαγε τῆς βλασφημίας!

Κατὰ συνέπειαν, ἐπανέλαβεν ὁ ἀγορεύων, τὸ ἐπαναλέγω οὔτε σήμερον οὔτε ἄλλην ἡμέραν δυνάμεθα νὰ ἐμβῶμεν εἰς συζήτησιν περὶ τούτου· καὶ διὰ τοῦτο γνωμοδοτῶ νὰ παύσῃ πᾶς περὶ τούτου λόγος, καὶ νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Εἰς τὸν συζητήσαντα τὸν λόγον ἐπομένως, ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι, ἀφοῦ ὁ λόγος ἀφηρέθη ἀπὸ τὸν δεύτερον ἀγορεύσαντα, δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου εἰς τὸν ζητοῦντα. καὶ ἄλλου ὑποστηρίξαντος τοῦτον, ἡ Γερουσία προέβη εἰς τὴν ἡμερουσίαν διάταξιν διατάξαντος τοῦ Κυρίου Προέδρου τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἀναγνώσθη αὕτη, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς παρουσιασθείσας ἐπομένας ἀναφοράς.

1. Ἀναφορὰν ἀπὸ 25 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 177 τῶν κατοίκων τοῦ Δήμου Ἀρκανίας τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τῆς ἐπὶ τῶν δημαιρεσιῶν τοῦ δήμου των διαγωγῆς τοῦ Νομάρχου Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, καὶ τῶν ὑποδεεστέρων Ἀρχῶν τῆς εἰρημένης Ἐπαρχίας, καὶ ἐπικαλοῦνται τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ Νόμου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

2. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 184 τοῦ Θεοδώρου Σακελλαρίου Φιλιώτου ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Καλαβρύτων, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῇ μηνιαία σύνταξις ἀνάλογος μὲ τὰς ἀνάγκας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

3. Ἀναφορὰν ἀπὸ 17 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 188 τῆς Βασιλικῆς χήρας Ν. Δασκαλάκη, ἐξαιτουμένης, χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Συζύγου της, νὰ χορηγηθῇ προικοδότησίς της εἰς τὴν θυγατέρα της, καὶ ἀνάλογος ὑπὲρ ἑαυτῆς μηνιαία σύνταξις.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

4. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 189 τῆς Κυράτζας χήρας τοῦ ποτὲ Αθ. Κάππου, ἐξαιτουμένης, χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ Συζύγου της, πεσόντος κατὰ τὴν ἔφοδον τῆς Τριπόλεως, προικοδοτησίν τινα διὰ τὴν θυγατέρα της, καὶ ἀνάλογον ὑπὲρ ἑαυτῆς μηνιαίαν σύνταξιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

5. Ἀναφορὰν ἀπὸ 5 Ἰουλίου ε.ε. ὑπ' ἀριθ. 190 τῆς Κανέλας Παππαευσταθίου Πολυχρονοπούλου, ἐξαιτουμένης χάριν τῶν Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ Συζύγου της, φονευθέντος κατὰ τὴν ἐν Τρικόρφοις μάχην, ἀνάλογον προικοδότησιν διὰ τὴν ἄγαμον θυγατέρα της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

6. Ἀναφορὰν ἀπὸ 21 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 193 τοῦ Γ. Ἀθανασίου, καταγγέλλοντος τὴν διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Πατζούρα, ὡς Ἑλληνικοῦ Προξένου ἐν Βουκουρεστίῳ γενομένην παράβασιν τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ ἀναφερόμενα.

7. Ἀναφορὰν ἀπὸ 21 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 194 τῆς Τζηνοβίτζας Παναγιωτίτζας θυγατρὸς τοῦ Τζωάνου Σλαβάνου Μαυροβουνιώτου, διὰ τῆς ὁποίας, ἐκθέτουσα τὰς στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός της, καὶ τὴν δυστυχίαν αὐτῆς, ἐξαιτεῖται χρηματικήν τινα βοήθειαν, καὶ τὸ προικοδοτικὸν τοῦ πατρός της γραμμάτιον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

8. Ἀναφορὰν ἀπὸ 29 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 195, τοῦ Σαράντου Ἰωάννου, ἐξαιτουμένου νὰ συστηθῶσιν ὑπὸ τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τὰ δίκαιά του, διὰ τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, ἵνα λάβῃ αὐτὴ τὴν ἀνήκουσαν καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ πρόνοιαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

9. Ἀναφορὰν ἀπὸ 14 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 196 τοῦ Α. Ν. Ἀποστόλη, ἐξαιτουμένου νὰ τῷ πληρωθῇ τὸ τίμημα τοῦ πλοίου α ὁ Φοίνιξ υ παραχωρηθέντος ὑπὸ τοῦ πατρός του εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὡς ἐγένετο ἤδη καὶ περὶ τοῦ πλοίου τῶν Τζαμαδαίων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι καὶ περὶ τοῦ πλοίου τῶν Τζαμαδαίων.

10. Ἀναφορὰν ἀπὸ 9 Αὐγούστου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 202, τῆς Ἀνθούλας χήρας τοῦ Νικολάου Ἰουλίου Πλοιάρχου, ἐξαιτουμένης νὰ χορηγῆται πρὸς αὐτὴν, ὁ ἐκ δραχ. 95 μισθὸς, τὸν ὁποῖον ἐλάμβανεν ὁ Σύζυγός της διὰ τὰς μεγάλας θυσίας καὶ ἐκδου-

λεύσεις του πρὸς τὸ Ἔθνος, ὅπως ἐξοικονομῇ δι' αὐτῶν τὰ πρὸς τὸ ζῆν μέσα τῆς οἰκογενείας της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

11. Ἀναφορὰν ἀπὸ 6 Αὐγούστου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **206**, τοῦ ἐκ Κερκύρας Πέτρου Φηλιάνου, δι' ἧς ἀναφέρων ἐν ἐκτάσει τὰς στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις του, καὶ τὰ πολυειδῆ παθήματά του, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος στρατιωτικὸς βαθμός.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

12. Ἀναφορὰν ἀπὸ 18 Ἰουλίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **217**, τῆς χήρας Ὄρσας Πέτρου Μουζάκη, ἐξαιτουμένης χάριν τῶν Στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της, καὶ τοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν φονευθέντος υἱοῦ της, νὰ προικοδοτηθῶσιν αἱ τρεῖς εἰς ἡλικίαν γάμου θυγατέρες της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

13. Ἀναφορὰν ἀπὸ 5 Σεπτεμβρίου ὑπ' ἀριθ. **222**, τοῦ Κ. Ν. Γαλάτη, διὰ τῆς ὁποίας, ἐπισυνάπτων ἀντίγραφον ἀναφορᾶς του πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐν ᾗ ἐξιστορεῖ τὸ συμβὰν τῆς ἀπαγωγῆς τῆς δεκαεπταετοῦς θυγατρός του ὑπὸ τοῦ Ὑπολοχαγοῦ Χ. Σαρδέλη, παραπονεῖται κατὰ τῆς ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ διαγωγῆς τῶν ἐντεῦθεν Εἰσαγγελιῶν, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς παράνομον καὶ λίαν σκανδαλώδη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῶσι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, διὰ νὰ λάβῃ ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνεργήσῃ τὰ κατὰ Νόμον.

14. Ἀναφορὰν ἀπὸ 8 Σεπτεμβρίου ὑπ' ἀριθ. **224** τῆς χήρας Φυλακτῆς Δήμου Ἀργυροκαστρίτου, ἐξαιτουμένης νὰ τῇ χορηγηθῇ δεκάδραχμος μηνιαία σύνταξις, ἀντὶ τῆς δεκαπενταδράχμου, ἣν ἐλάμβανεν ὁ σύζυγός της χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα στρατιωτικῶν ἐκδουλεύσεών του, καὶ ἡ ὁποία ἔπαυσε τοῦ νὰ τῇ χορηγῆται μετὰ τὸν κατὰ τὸ **1845** θάνατον τοῦ Συζύγου της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

15. Ἀναφορὰν ἀπὸ 24 Αὐγούστου ὑπ' ἀριθ. **218** δημοτῶν τινῶν τοῦ Δήμου Μέσσης τῆς Λακωνίας, διὰ τῆς ὁποίας, ἐκθέντες τὰς ἐν τῇ θέσει Κεντροκολόσπηλον γενομένας διαπραγίας, καὶ τὴν κατεδάφισιν πέντε οἰκιῶν ἐκ μέρους ὁπαδῶν τῆς Μαυρομιχαλικῆς Οἰκογενείας, ἐξαιτοῦνται, ὅπως ἡ Γερουσία λάβῃ πρόνοιαν πρὸς κατάπαυσιν τῶν τοιούτων ἀθεμίτων πράξεων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συσταθῇ εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐνεργήσωσιν ἐκ συμφώνου τὴν καταδίωξιν τῶν ἀναφερομένων προσώπων, ἐὰν ἔχωσιν ἀληθείας τὰ κατ' αὐτῶν· λάβωσι δὲ τὰ καταλληλα μέτρα διὰ τὴν εἰς τὸ μέλλον κατάπαυσιν τῶν τοιούτων.

16. Ἀναφορὰν ἀπὸ 7 Σεπτεμβρ. ὑπ' ἀριθ. **229** τοῦ Δ. Σαρδέλη, δι' ἧς ἐπισυνάπτει οὗτος ἀντίγραφα ἀναφορῶν πρὸς τὴν Α. Μ. τοῦ Ἀδελφοῦ του Ὑπολοχαγοῦ Χ. Σαρδέλη, καὶ τῆς Εὐφροσύνης θυγατρὸς τοῦ Κ. Γαλάτη, διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἐξ αὐτῶν ἡ Γερουσία τὴν ἀλήθειαν τῶν μεταξὺ τούτων διαπραξάντων, καὶ νὰ μὴ δίδῃ πίστιν εἰς τὰ παρὰ τοῦ Κυρίου Γαλάτη ἀναφερόμενα.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης.

17. Ἀναφορὰν ἀπὸ 12 Σεπτεμβρ. ὑπ' ἀριθ. **227** διαφόρων προσφύγων Ἰταλῶν, διὰ τῆς ὁποίας, ἐκφράζοντες τὴν εὐγνωμοσύνην των, διὰ τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτοῖς φιλοξενίαν ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος, ἐξαιτοῦνται, ὅπως τοῖς συγχωρηθῇ νὰ συνοικισθῶσιν ἐν αὐτῇ, κατὰ τοὺς ἐν τῇ ἀναφορᾷ των ἐνδιαλαμβανομένους ὅρους.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τῶν ἀναφερομένων ὡς οὐσιώδη καὶ σπουδαίαν.

18. Ἀναφορὰν ἀπὸ 19 Σεπτεμβρ. ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **228**, τοῦ Κωνστ. Γερακάκη Κρητὸς, ἐξαιτουμένου νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἵνα συμμορφωθῇ μὲ τὴν ἀπὸ 18 Μαρτίου **1848** ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, χορηγῶν εἰς τοὺς ὁρισθέντας Κρῆτας, τοὺς ἔχοντας ἀναμφισβήτητον δικαίωμα βαθμολογήσεως εἰς τὴν Β. Φάλαγγα, τὸ ποσὸν τῶν 6,000 δραχμῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **24** Σεπτεμβρ. **1849**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δρ. Μανσόλας — Δ. Καντελόπουλος.
Α. Μουαρχίδης — Ν. Πονηρόπουλος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συζητηθῇ τὴν ἐλευσομένην Τρίτην, ἤτοι τὴν **27** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Κληρώσεως ἐπομένως γενομένης τῆς πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, ἀποτελοῦσα τὴν Μεγάλην Πρέσβευσιν, θέλει παρευρεθῆ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν, διὰ τὴν αὐριανὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τοῦ Ὀνόματος τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον οἱ ἑξῆς Γερουσιασταὶ Κ. Κ. Χ. Παπαπολίτης, Β. Χρηστακόπουλος, Δ. Κανελλόπουλος, Ν. Πονηρόπουλος καὶ Δρ. Μανσόλας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης κατὰ τὴν 27 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς τὴν συζήτησιν τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ

Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγελος.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1849. ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 34 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 177 ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, προτεινόντος δέ τινος, ὅτι ἡ προκειμένη ἀναφορὰ, ὡς ἀναφέρουσα ἐπέμβασιν τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν εἰς τὰς Δημοτικὰς ἐκλογὰς τῶν ἀναφερομένων, πρέπει νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ὄχι ἁπλῶς νὰ διευθυνθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ οὕτως ἀντὶ «νὰ διευθυνθῇ» ἐτέθη «νὰ συστηθῇ».

Ἀναγνώσθησαν ἀκολούθως αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 184, 188, 189, 190 ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένοντο δεκταί.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 193 γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶπε τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶναι παρὼν, δύναται νὰ μᾶς δώσῃ τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας περὶ ἀντικειμένου, ὑπαγομένου εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του. Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι πρέπει νὰ διευθυνθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἀκολούθως θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐγένετο δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπίσης ἐγένοντο δεκταὶ αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 194, καὶ 195 γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 196 ἀναφορᾶς τῶν κληρονόμων τοῦ μακαρίτου Ἀποστόλη, Ναυάρχου τῶν Ψαρρῶν, ἐπρότεινέ τις ἀντὶ τῆς φράσεως «διὰ νὰ ἐνεργήσῃ, ὅτι καὶ περὶ τοῦ πλοίου τῶν Τζαμαδαίων» νὰ τεθῇ «νὰ ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα».

Ἡ Κυβέρνησις, παρατήρησεν ἄλλος, ὀφείλει νὰ λάβῃ πρόνοιαν καὶ περὶ τῶν κληρονόμων τοῦ ἐνδόξου τούτου ἀγωνιστοῦ, ἐχόντων τὰ αὐτὰ δίκαια· διότι καὶ τούτου ἔλαβεν ἐπίσης τὸ πλοῖον ὡς καὶ ἐκείνου, ὑποσχεθεῖσα νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ· τοσοῦτο δὲ μᾶλλον ὀφείλει ν' ἀποδώσῃ τὸ δίκαιον εἰς τούτους, καθόσον μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουν καὶ θήλεα, τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἄλλο μέσον ἔχουσι πρὸς ἀποκατάστασιν· ἂν λοιπὸν δὲν γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως ἔχει, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ σύστασις πρέπει νὰ ἦναι στενή.

Ἐπειδὴ, ἀντέταξεν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ, καθ' ὃν τρόπον ἡ τῶν Τζαμαδαίων, διὰ τοὺς ὁποίους ἐξέθεσα λόγους καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀρορῶντος τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ πλοίου τῶν ΚΚ. Τζαμαδῶν Νομοσχεδίου, διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα, χωρὶς νὰ ἐννοῶ διὰ τούτου, ὅτι δὲν ἔχουν ἰσχυρὰ καὶ ἀναντίῤῥητα δίκαια οἱ κληρονόμοι τοῦ μακαρίτου Ἀποστόλη.

Καὶ ἄλλοτε, εἶπεν ἄλλος, συζητουμένου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ πλοίου τῶν Τζαμαδῶν, ἀπέδειξα διὰ μακρῶν, ὅτι καὶ ἡ αἴτησις τοῦ ἤδη ἀναφερομένου εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως μὲ τὴν αἴτησιν ἐκείνων, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Κυ-

βέρνησις ὀφείλει ν' ἀποζημιώσῃ ἐπίσης καὶ τοῦτον. Παραλείπων λοιπὸν νὰ ἐπαναλάβω τ' αὐτά, ὁρονῶ, ὅτι πᾶσα ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας σύστασις εἶναι δικαία.

Ἡ τύχη, παρατήρησεν ἄλλος, τῶν κεφαλαίων, τῶν καταθέντων εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου συσταθεῖσαν Τράπεζαν, δὲν ἀπερασίσθη εἰσέτι, μὴ ἐνεργηθέντος τοῦ περὶ τούτου ψηφίσματος τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως· ἀλλὰ τὸ τίμημα τοῦ πλοίου τοῦ μακαρίτου Ἀποστόλη, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἐπωλήθη, ἔπρεπε νὰ λάβωσιν οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ποσόν, καὶ ὄχι νὰ τὸ οἰκειοποιηθῇ ἡ ἰδία, ἀφήσασα εἰς τοιαύτην κατάστασιν τὴν οἰκογένειαν ἑνὸς πρωταγωνιστοῦ, τὴν ὁποίαν ἄλλως ὀφείλει νὰ περιθάλψῃ.

Ἐπειδὴ τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης ἐκείνης, εἶπεν ἄλλος, εἶναι πολλά, πρέπει νὰ συσταθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ νὰ καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον περὶ ἀποζημιώσεως τῶν μετόχων αὐτῆς, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως· τοῦτο ὅμως δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πραγματοποίησιν τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναφερομένου.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία κατ' ἐμότασιν τοῦ Κ. Προέδρου ἀπεφάσισε νὰ τεθῇ ἀντὶ τῆς φράσεως « διὰ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι καὶ περὶ τοῦ πλοίου τῶν Τζαμπαδαίων » « διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα πρὸς δικαίαν ἀποζημίωσιν τοῦ πολίτου. »

Ἀναγνωσθείσαι ἔπειτα αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **202, 206, 217, 222, 224** γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο δεκταί.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **218** ἀναφορᾶς, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἐπὶ τῶν ἐνδιαμφιβαλλομένων, εἶπεν, εἰς τὴν προκειμένην ἀναφοράν, δύναμαι νὰ δώσω πληροφορίας εἰς τὴν Γερουσίαν, ἔχων γνῶσιν τοῦ πράγματος ὡς ἐκ τῶν τοπικῶν σχέσεων· κατὰ τὸν Δήμαν τῆς Μέσσης εἰς τὴν παραλίαν τοῦ λιμένος κατοικοῦν οἰκογένειαί τινες· ἄλλοι δὲ δημόται, θέλοντες νὰ συνοικισθῶσιν ἐκεῖ, ἐπεχείρησαν νὰ οἰκοδομήσουν, ἀφοῦ πρότερον ἔλαβον τὴν ἄδειαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἀντισταθέντων τῶν πρώτων κατοίκων, συνέβη μικρὰ τις σύγκρουσις, χωρὶς νὰ συμβῇ κἀνὲν δυσάρεστον, ἀφ' ὅσα ἡ προκειμένη ἀναφορὰ διαλαμβάνει, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχονται παντελῶς ἀληθείας. Μετὰ τοῦτο ἐγένετο δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθεῖσα ἔπειτα ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **229** γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτή.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **227** ἀναφορᾶς, καὶ προτεινάντος τινος ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις « ὡς οὐσιώδη καὶ σπουδαίαν », ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἐξάλειψιν αὐτῶν.

Ἀναγνωσθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **228** ἀναφορᾶς γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτή.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **1,232:07**, ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1848**, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν χιλίων διακοσίων τριάκοντα δύω καὶ λεπτῶν ἑπτά, ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1848 τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπιψήφισίν σας, ὡς ἐγκρίθη ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **1232** καὶ λεπτῶν **7** ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1848** τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπὸ **26** Μαρτίου ε. ε. ἐκθέσεως τοῦ προκατόχου μου, καὶ τῶν πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ ψηφίσαντος Νομοθετικοῦ Σώματος, τῶν ὁποίων συνάπτω ἐνταῦθα ἀντίγραφα, θέλει πληροφορηθῇ τὸ Σεβαστὸν τοῦτο Σῶμα περὶ τῆς ἀνάγκης, ἥτις ὑπηγόρευσεν ἐπὶ τῶν προκατόχων μου τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος περιπλέον δαπάνην, καὶ τὴν κατὰ συνέπειαν τούτου αἴτησιν τῆς συμπληρωματικῆς πιστώσεως, καὶ εἶμαι εὔελπις, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ αὐτήν.

Ἐπισυνάπτεται καὶ σύντομος πίναξ τῶν καθ' ἕκαστα ζητουμένων ποσοτήτων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **27** Σεπτεμβρίου **1849**.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ὑπουργὸς

Γ. ΓΑΡΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Ἐν Κηφισίᾳ, τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1849.

ΟΘΩΝ.

Γ. ΓΑΛΑΡΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1. Εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1848 τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου, ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Ι καὶ ἄρθρου 2 «Ὑλικὰ ἡ ἔξοδα Γραφικὰ» θέλει προστεθῆ διὰ τῆς παρούσης συμπληρωματικῆς πιστώσεως ποσὸν ἐκ δραχμῶν χιλίων διακοσίων τριάκοντα δύω καὶ ἑπτὰ λεπτῶν.

Ἄρθρον 2. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα, καὶ μετὰ τὴν διανομὴν αὐτῶν συνελθόντα τὰ Τμήματα, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Σ. Θεοχαροπούλου, καὶ Ι. Σταϊκου, ἐξαιτουμένων, λόγῳ ἀσθενείας, παράτασιν τῆς δοθείσης εἰς αὐτοὺς ἀδείας τοῦ μὲν πρώτου 20, τοῦ δὲ δευτέρου 40 ἡμερῶν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὰς αἰτήσεις τῶν ἀναφερομένων.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, τὸ δικαίωμα, εἶπε, τοῦ ἀναφέρεσθαι, ὑπὸ τοῦ Συντάγματος αὐτοῦ καθιερωθὲν, ἀείποτε ἡ Γερουσία ἐθεώρησε σπουδαῖον· ἀλλ' οὐδεμίαν ἔλαβε ποτὲ πληροφορίαν, ποίαν ἔκβασιν ἔλαβον τόσαι ἀναφοραὶ, διευθυνθεῖσαι καὶ συστηθεῖσαι εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα· οὕτω καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι καθίσταται ἀλυσιτελὲς διὰ τὸν πολίτην, καὶ ἡ σύστασις ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας ἀνωφελής· ὡς παράδειγμα ἀνέφερε τὴν ἀναφορὰν τοῦ πολίτου Βακαλοπούλου, τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία ἐσύστησεν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς γενομένης εἰς

αὐτὸν ἀδικίας, ἕνεκα τῆς ὁποίας ὑπέπεσεν εἰς μεγάλην ζημίαν, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἀγνοεῖται, ἂν ἔγινέ τι· καὶ περὶ τούτου δύναται νὰ μᾶς πληροφορήσῃ παρὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅστις καὶ ὡς Ὑπουργὸς ἄλλοτε τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἶχε συστήσει τὸ βιβλίον τοῦ διαληφθέντος Βακαλοπούλου, ὡς χρήσιμον εἰς τὰ σχολεῖα. Ἐν τούτοις ἐπρότεινε νὰ γίνῃ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας ὑπενθύμισις εἰς τὸ Ὑπουργ. Συμβούλιον.

Δὲν ἐνθυμεῖται, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἂν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπόθεσιν τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον· ὁ ἔχως ὅμως συμφέρον ὤφειλε νὰ φροντίσῃ περὶ τούτου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ Γερουσία ἐσύστησε μέχρι τοῦδε πολλὰς ἀναφορὰς κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην, καὶ πρέπει περὶ ὅλων νὰ ζητήσῃ πληροφορίας, καὶ ὄχι μόνον ἐξαιρετικῶς περὶ τῆς ἀναφορᾶς, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1849. Ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος Γραμματέως Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μεδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Εἰπόντος μέν τινος, ὅτι πρέπει νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν, ἀναγινωσκομένου ἑκάστου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, καὶ ἐπιφέροντος ἑκάστου τῶν Γερουσιαστῶν, ὅσας θεωρεῖ ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ἀντειπόντος δ' ἄλλου, ὅτι πρέπει προηγουμένως ν' ἀναγινώσκωνται αἱ ἐπὶ ἑκάστου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου παρατηρήσεις τῆς τε πλειονοψηφίας καὶ τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς· καθόσον ἀρχὴ τὰ ἔσοδα, ἐπέρασε τρίτος, τὰ αὐτὰ ἀμφότεραι αἱ ἐκθέσεις λέγουν, ἡ μὲν διὰ μακρῶν, ἡ δὲ διὰ βραχέων, ὅτι δηλονότι τὰ ἔσοδα δὲν ἰσολογίζονται μὲ τὰ ἔξοδα· ἀμφότεραι ὅμως, παραδεχόμεναι τὸν προϋπολογισμόν, ἐπιφέρουν παρατηρήσεις διὰ τὸ μέλλον· συζητουμένου οὖθεν ἑκάστου Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, ἀναγινώσκονται αἱ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ προσθέτει ἕκαστος, ὅσας ἄλλας θεωρεῖ ἀναγκαίας.

Πρὶν ἡ κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς συζητήτεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶπεν ἄλλος, πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχηται ἢ μὴ, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ· διότι ἡ συνταγματικὴ τῶν Ἐθνῶν ἱστορία μᾶς διδάσκει, ὅτι πολλάκις τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἠρνήθησαν τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ. Προκειμένου λοιπὸν ἤδη περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, ἐγὼ φρονῶ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

Ὁ σκοπὸς τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι νὰ ἴδωσι τὰ Σώματα τὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα, καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα, καὶ νὰ ἐλαττώσωσιν ἐν καιρῷ ταῦτα, ὅταν ἐκεῖνα ἦναι ὀλιγώτερα, ἢ ὅταν δαπάναι τινὲς θεωρηθῶσι περιττα· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ καθυποβάλληται ὁ προϋπολογισμὸς ἐγκαίρως· ἀφοῦ τοῦτο καὶ κατὰ τὸ πέμπτον ἤδη ἔτος τῆς συνταγματικῆς μας πορείας δὲν ἐπραγματοποιήθη, εἶναι ἀληθὲς τοῦ προϋπολογισμοῦ παρῳδία κατὰ τὴν ἔκφρασιν ὑπουργοῦ τινος. Ὅτε τὸ **1844** καθυπεβλήθη ὁ προϋπολογισμὸς περὶ τὸ τέλος ἐπίσης τοῦ ἔτους, παρὰ τὴν γνώμην πολλῶν, προτεινάντων τὴν μὴ παραδοχὴν αὐτοῦ, ὑπεστήριξα τὸ ἐναντίον, ἀποβλέψας εἰς τὰς ὁποίας τὸ τότε ὑπουργεῖον εὑρέθη ἀνωμάλους περιστάσεις, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν καθυποβάλῃ ταχύτερα· τὸ ἀτόπημα ὅμως τοῦτο προβαίνει μέχρι τοῦδε ἀκμάζον. Εἰς τί πλέον ὠφελεῖ ἡ συζήτησις, ἢ αἱ ἀποράσεις τῶν Σωμάτων, ὅταν τὸ ἔτος ἐγγίζῃ εἰς τὴν λῆξίν του; Ἴσως εἴπωσι τινές, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνέχεται διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην, διότι ἐγκαίρως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ βουλευτικοῦ ἔτους καθυπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν

τῆς Βουλῆς τὸν προϋπολογισμόν· πρὸς τούτους ἀπαντῶ, ὅτι, ὅταν ἓν ὑπουργεῖον δὲν ἔχῃ παρὰ τοῖς Νομοθετικοῖς Σώμασι τόσην ἐμπιστοσύνην, καὶ τόσην ἠθικὴν ἐπιρροὴν, ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνῃ ταχέως τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν προτάσεών του, ὀφείλει πρὸς τιμήν του, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους νὰ παραιτῆται ὑπὲρ ἄλλων, ἐχόντων τ' ἀναγκαῖα καὶ ἄρεσκτα ταῦτα προσόντα. Ὡς εἶναι δυνατὸν, δύναται νὰ εἴπῃ ἄλλος, νὰ ὑπάρξῃ Κράτος ἄνευ προϋπολογισμοῦ, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι αἱ λύσεις τῆς μὴ παραδοχῆς αὐτοῦ; πρὸς τούτους ἀπαντῶ, ὅτι ἡ Ἱστορία τῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν μᾶς διδάσκει, ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα περιμένουν τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ νὰ καταρθώνουν, ὅτι ὀρθὸν συμφέρον διὰ τὴν πολιτείαν· καὶ τούτων παραδείγματα μᾶς παρέχει ἡ ἱστορία τῆς Ἀγγλίας. Ἡ ἀπόρριψις παντὸς ἄλλου Νομοσχεδίου, εἴτε διότι ἀρέσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐλπίδα νὰ τὸ εἰσαγάγῃ πάλιν κατὰ τὴν ἐλευσομένην Σύνοδον, εἴτε διότι αὐτὸ τοῦτο δὲν θεωρεῖται τόσον ἀναγκαῖον, δὲν ἔχει τοσαύτην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς τύχης ἑνὸς Ὑπουργείου, ὅσον ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐπειδὴ ἐπὶ μὲν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκφράζουν τὰ Σώματα, τὴν ὁποίαν ἔχουν ἐμπιστοσύνην εἰς ὅλον τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπὶ δὲ τῆς συζητήσεως οἱουδήποτε ἄλλου Νομοσχεδίου, τὴν εἰς τὸν εἰσάγοντα αὐτὸ ὑπουργόν, ὡς συνέβη καὶ ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμφώνου τρίτου ἐν Πάτραις ἐρετείου. Τιμῶμεν τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς ὡς ἰδιώτας, καὶ ἀγωνιστὰς, ἀλλὰ προκειμένου περὶ τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος, πρέπει ἕκαστος νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως περὶ αὐτῶν τὴν γνώμην του· ἂν λοιπὸν τὸ Ὑπουργεῖον ἀπολαμβάνῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Γερουσίας, ἂς διόσωμεν θαρραλέως τὰς ψήφους μας· ἄλλως καὶ διὰ τοὺς λεχθέντας νομίμους λόγους, καὶ διὰ τὴν ἐνδόμυχον πεποίθησίν μας, ὀφείλομεν νὰ μὴ δεχθῶμεν τὸν προϋπολογισμόν.

Κράτος ἄνευ προϋπολογισμοῦ, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ. Τούτου ἕνεκα οὐ μόνον ἡ πρότασις τοῦ προλαλήσαντος, περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶναι ἀντισυνταγματικὴ, ἀλλ' εἶναι βέβαιος, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία δὲν προτίθεται ν' ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὰ μέσα, δι' ὧν δύναται νὰ διοικήσῃ τὸ Κράτος. Τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνέχεται διὰ τὴν μέχρι τοῦδε βραδύτητα τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι τοῦτο ἐγκαίρως, ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης Συνόδου, τὸν καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλήν,

καὶ ἅμα παρ' ἐκείνης ἐπιψηφισθέντα, εἰσήγαγεν εἰς τὴν Γερουσίαν. Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ βραδύτης τῆς ἐπιψηφίσεως προῆλθεν, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἐκ τῆς μὴ ἐμπιστοσύνης τῶν Σωμάτων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον· διότι ἀμφότερα τὰ Σώματα ἔδειξαν τὴν πρὸς αὐτὸ ἐμπιστοσύνην των, διὰ τῆς παραδοχῆς διαφόρων Νομοσχεδίων· ἡ δὲ μὴ παραδοχὴ ἑνὸς Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ὑπέμνησεν ὁ προλαλήσας, δὲν ἀποδεικνύει τὴν δυσπιστίαν τῶν Σωμάτων, διότι ἐκείνη ἐγένετο ἐκ κακῆς συνεννοήσεως, καὶ ἡ Γερουσία εἶναι ἑτοίμη νὰ τὸ παραδεχθῇ, ἂν καθυποβληθῇ ἐκ νέου, ὡς πολλοὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξεφράσθησαν· ὅθεν φρονεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον, ἀντέταξεν ἄλλος, ἂν ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀπεκάλει τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος ἀντισυνταγματικήν· τοιαύτην ἔκφρασιν ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ, διότι ἡ βάσις τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος εἶναι ὁ προϋπολογισμός, τὸν ὁποῖον ἐπιχειρίζουσα ἡ Γερουσία, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παραδεχθῇ, ἢ μή· καὶ ἂν αἱ περιστάσεις δὲν ἐπιτρέπουν ἤδη τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δραστηρίου τούτου μέτρου, τῆς μὴ παραδοχῆς, οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι δικαίωμα αὐτῆς ἀναντίρρητον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ.

Δὲν πρόκειται σήμερον, ἐπέρερεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, περὶ τῶν δικαιωμάτων ἑκάστου τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι ταῦτα ἀκριβῶς διαγράφει τὸ Σύνταγμα, καὶ δυνάμει αὐτῶν καὶ τὸν προϋπολογισμόν, καθὼς καὶ πᾶν ἄλλο Νομοσχέδιον, δύναται ἡ Γερουσία νὰ μὴ παραδεχθῇ· ἐν τούτοις ἂν ἤδη ὁ προϋπολογισμὸς δὲν γίνῃ δεκτὸς, ἡ διοίκησις τοῦ Κράτους θέλει παραλύσει· διότι, ὁποιονδήποτε ἄλλο ὑπουργεῖον καὶ ἂν διαδεχθῇ τὸ παρὸν, δὲν δύναται νὰ λάβῃ προϋπολογισμὸν κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην. Ὁ προτείνας τὴν μὴ παραδοχὴν τούτου ὤφειλε νὰ ἐκθέσῃ καὶ τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων τὸ Ὑπουργεῖον δὲν πρέπει νὰ χαίρῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Σωμάτων· ὤφειλε ν' ἀναφέρῃ πράξεις αὐτοῦ, γενομένας ἐν γνώσει πρὸς βλάβην τοῦ Κράτους. Τὸ ἐναντίον, Κύριοι, δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω, ὅτι οὐδεὶς τῶν Ὑπουργῶν παρέβη τὰ καθήκοντά του, ἢ συνέλαβε κἂν ἰδέαν καταχρήσεως. Φρονῶ, ὅτι ἡ Γερουσία ἀσπάζεται τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ βαδίζωμεν ἅπαντες συντηρητικῶς, καὶ ν' ἀρίνωμεν τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὸν Βασιλέα, τοῦ ὁποίου εἶναι δικαίωμα.

Προκληθεὶς παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, παρατηρῶ, ὅτι τινὲς τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ἂν καὶ ἰδιωτικῶς ἔντιμοι καὶ σεβαστοὶ, δὲν ἀπολαμβάνουν τὴν προσήκουσαν ἐμπιστοσύνην εἰς ὑπουργοὺς Κράτους, ἀρχομένου ἤδη νὰ μορφοῦται, καὶ χρῄζοντος ἑπομένως ὑπουργείου ἱκανοῦ. Οἱ παρόντες τάχα Ὑπουργοὶ δὲν εἶναι καλοὶ, καὶ ἱκανοί; Ἡ πεποίθησις αὕτη ὑφίσταται εἰς τὴν καρδίαν ἑκάστου. Καὶ εἰς τὰ ἄλλα Ἔθνη πολλάκις τὰ Νομοθ. Σώματα γρικῶσιν τὴν ψῆφον των εἰς τοὺς ὑπουργοὺς, ἀλλ' ὄχι δι' ἀνικανότητα, ἢ παρανομίαν τινά.

Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ Πὶλ ἐν Ἀγγλίᾳ διελέχθη τὸ τοῦ Ῥώσσελ, καὶ τ' ἀνάπαλιν· οὗτοι εἶναι ἱκανοί, ἢ παράνομοι; Ἂν εἶχον παρανομήσει κατά τι, ἤθελον βεβαίως καθήσει εἰς τὴν ἕδραν τοῦ κατηγορουμένου· ἡ πεποίθησις ἄρα τοῦ Λαοῦ καὶ τῶν Σωμάτων ψυχραίνεται, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται ν' ἀκολουθήσῃ τὴν διοικητικὴν πορείαν τῶν προσώπων τούτων. Ὁ Ἀριστείδης ἐπίσης ἐξωστρακίσθη, ὄχι διότι ὑπῆρξε δικαιολογημένη κατ' αὐτοῦ κατηγορία, ἀλλὰ διότι ὁ λαὸς, καὶ οἱ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πολιτικοὶ ἄνδρες δὲν τὸν ἀνείχοντο, ὡς δηλοῦται κάλλιστα ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ χωρικοῦ ἐκείνου, τοῦ προσενεγκόντος εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον ὄστρακον, διὰ νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά του, καὶ ἀπαντήσαντος εἰς αὐτὸν ἐρωτήσαντα, ὅτι οὐδὲν κακὸν ἔπραξεν, ἀλλὰ δὲν ἀνέχεται νὰ τὸν ἀποκαλοῦν ἅπαντες δίκαιον. Καὶ ἡμεῖς λοιπὸν δὲν ἀνεχόμεθα ν' ἀποκαλῶνται τινὲς τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν ῥωστῆρες καὶ ἱκανώτατοι, ὡς διεκήρυξαν, τῇ προτροπῇ βεβαίως αὐτῶν, τινὲς τῶν ἐφημερίδων· ἑπομένως πρέπει νὰ παραχωρήσουν, καθὼς καὶ ὁ Ἀριστείδης.

Ὅσα τελευταῖον ἀνέπερεν ὁ προλαλήσας, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν συμφέρουν μὲ τὸ Συνταγματικὸν ἡμῶν πολίτευμα· ὁ Ἀριστείδης ὑπέκυψεν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ὄχλου, καὶ ἡ ψῆφος ἑνὸς μωροῦ, μὴ ὑποφέροντος αὐτὸν ἀποκαλούμενον δίκαιον, συνετέλει εἰς τὸν ἐξωστρακισμόν του· παρ' ἡμῖν δὲ οἱ ὑπουργοὶ ἐκλέγονται ἀπὸ τὸν Βασιλέα, τὰ δὲ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται νὰ ἐπικρίνουν τούτους διὰ τὰς πολιτικάς των πράξεις· ἐνόσῳ ὅμως ἡ θέλησις τοῦ Βασιλέως ὑπάρχει ὑπὲρ αὐτῶν, ὀφείλουν νὰ τὴν σέβωνται.

Ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ν' ἀνακαλέσῃ τὰς ὑβριστικὰς κατὰ τοῦ ἀθηναϊκοῦ λαοῦ ἐκφράσεις του· ἡ Ἀσία ἅπασα ἐπέπεσε τὸ πάλαι κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ὁ μωρὸς ἐκεῖνος ὄχλος, κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, μετ' ὀλίγων Πλαταιῶν ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν πατρίδα τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, τὴν Εὐρώπην ὅλην, καὶ τὸν πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος·

ἡ μοιρία λοιπὸν ἐκείνη, τὴν ὁποίαν ἤθέλησε ν' ἀποδώσῃ ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἦτον ὅλως φρόνησις καὶ ἀνδρία, καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ προπηλακίζῃ οὕτω τὴν ἱστορίαν τῶν προγόνων μας, ὅπερ μὲ ἔκαμε ν' ἀριτερέσω, καὶ ἂν εἶχον τινὰ πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην.

Γνωρίζομεν καλῶς, ποῖος διορίζει τοὺς ὑπουργοὺς, καὶ ποῖα εἶναι τὰ δικαιώματα τοῦ Βασιλέως· οὐχ ἧττον ὅμως γνωρίζομεν καὶ τὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα ἐβεβαίωσε τὸ ἔθνος, καὶ ἐδέχθη ὁ ἀνώτατος Ἄρχων· ἐπὶ τῇ βάσει τούτων δυνάμεθα καὶ νὰ ὑφηρίζωμεν, καὶ ν' ἀποῤῥηρίζωμεν. Ἂν λοιπὸν, ὡς πρεπόν, τὸ Ὑπουργεῖον ἦναι πρασφιλὲς, καὶ ἔχῃ τὰ προσήκοντα εἰς Ὑπουργοὺς Κράτους ἀναγεννωμένου προσόντα, ὀφείλομεν νὰ συμπολιτευθῶμεν μετ' αὐτῶν, ἄλλως ν' ἀποκαρνοῦμεθα τῆς πολιτικῆς των πορείας· ἡ παροῦσα δὲ περίστασις εἶναι ἡ μόνη ἁρμοδία τοῦ νὰ δείξωμεν τὴν τοιάδε ἢ τοιάδε πεποίθησίν μας.

Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, παρατήρησεν ἄλλος, εἰπόντος, ὅτι ἤδη διορίζει τοὺς ὑπουργοὺς ὁ Βασιλεὺς, τὸ πάλαι δὲ ὁ λαὸς, δύναται νὰ ἐξαχθῇ, ὅτι ἡ Γερουσία ἐπιβεβαίωσε εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ Βασιλέως τοιοῦτόν τι οὐδεὶς διενοήθη, καὶ ἑπομένως ταῦτα δὲν πρέπει νὰ λέγωνται. Ὁ Βασιλεὺς καὶ τὰ Σώματα ἔχουν ἴδια δικαιώματα, καὶ δυνάμει τούτων δύναται ἡ Γερουσία νὰ ἔχῃ, ἢ μὴ, πίστιν εἰς τοὺς ὑπουργούς.

Οἱ λόγοι τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι ὀρθοὶ, καὶ ἠδυνάμην νὰ τοὺς παραδεχθῶ εἰς ἄλλην ἐποχήν· ἤδη ὅμως, ὅτε ἐπληροφορήσαμεν τόσας πιστώσεις, καὶ ἑπομένως παρελέχθημεν μέγα μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν δυνάμεθα ν' ἀνεβάλωμεν τὴν ἐπιψήφισιν τούτου· ὅθεν πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, καὶ νὰ προβῶμεν εἰς ἐκείνην τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ μειοψηρία τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ἓν μέλος αὐτῆς, πρὶν ἡ ἐξετάσῃ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ, προέταξεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της παρατηρήσεις τινὰς, τὰς ὁποίας προτίθεται ν' ἀναπτύξῃ. Παραβαλλομένων τῶν πραγματικῶν ἐτησίων ἐσόδων πρὸς τὰ ἔξοδα, προκύπτει ἔλλειμά τι, ἀναπληρούμενον ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις τῶν καθυστερημάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ ἀπό τινα ἄλλα ἔσοδα, τὰ ὁποῖα, καὶ τοι σημειούμενα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, δὲν πραγματοποιοῦνται. Τὰ Σώματα ἐπεξεργάζονται τὸν προϋπολογισμὸν κατὰ χρῆσιν, καὶ ὄχι κατὰ διαχείρισιν, δηλαδὴ θεωροῦν μόνον

τὸ ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐσόδων καὶ ἐξόδων· καὶ ὅταν ἐκεῖνα ἦναι ὀλιγώτερα, τότε ὀφείλουν νὰ σκέπτωνται, ἂν ἦναι δυνατὸν νὰ πάῤῥησουν, ἢ ἄλλως ἐλαττώνουν τὰ ἔξοδα· πράττουσι δηλονότι, ὡς καὶ πᾶς τις καλὸς οἰκογενειάρχης. Τὰ ἔσοδα προκύπτουν ἐκ τῶν ἀμέτων καὶ ἐμμέσων φόρων, καὶ νὰ τὰ αὐξήσωμεν δὲν δυνάμεθα, διότι δὲν εἶναι καλὸν ν' αὐξήσωμεν τὴν φορολογίαν· πρέπει ἑπομένως νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ ἔξοδα, καὶ νὰ ἰσολογισθῶσι μὲ τὰ ἔσοδα, ὄντα ὡς ἔγγιστα 13 ἑκατομμύρια· τὰ δὲ ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις τῶν καθυστερημάτων ἔσοδα νὰ χρησιμεύσουν πρὸς ἀνάκτησιν τῶν ἐν τῇ Τραπέζῃ μετοχῶν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν κληροδοτημάτων, τῶν ὁποίων ἡ χρῆσις εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν θεωρεῖται ἱερόσυλία· ταῦτα δύνανται νὰ κάμουν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, ἂν θέλουν· διότι οὕτω θέλομεν ῥιφθῇ εἰς οἰκονομίαν δικαιοτάτην· τὸν ἰσολογισμὸν δὲ τοῦτον προτείνει, καθόσον ἀφορᾷ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, καὶ πρέπει ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ, ἂν παραδέχηται, ἢ μὴ, τὴν πρότασιν ταύτην.

Ὁ προϋπολογισμὸς, ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν περιέχει μόνον τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα παρελθουσῶν κλεισμένων χρήσεων· κατὰ τὴν γνώμην λοιπὸν τοῦ προλαλήσαντος, μὴ δυνάμενα ταῦτα νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, πρέπει νὰ πληρωθῶσιν ἀπὸ ἄλλας χρήσεις.

Ἀναγνοὺς τὴν ἔκθεσιν τῆς μειοψηρίας τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εὗρον ἐν αὐτῇ ἀξιολόγους παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας εὐχαριστοῦντος ἤθελε δεχθῇ, καὶ ἐκπληρώσει τὸ Ὑπουργεῖον· ἡ ἀνάπτυξις ὅμως τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, ἂν καὶ δὲν ἦναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὐδὲ ἡ Γερουσία ὀφείλει ἤδη νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν, γεννᾷ ζήτημα πολὺ σπουδαῖον, καὶ ἑπομένως παρατείνει τὰ ἀκόλουθα.

Γενομένου κατὰ τὸ 1844 λόγου περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, ὁ τότε ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διεσαφήνιζετο, ὅτι τὰ ἔξοδα πρέπει νὰ ἰσολογισθῶσι μὲ τὰ πραγματικὰ ἔσοδα ἑκάστου ἔτους, χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ πλεονάσματα ἐκ τῶν παρελθουσῶν χρήσεων εἰσπραττόμενα· διότι οὕτω δύναται νὰ γνωρίσῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν ἀληθινὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, καὶ νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἐλλείψεις· καὶ τότε παρατείνας τὸ ἀσύμφορον τοῦ ν' ἀποκλεισθῶσιν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τὰ ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων εἰσοδήματα, τὰ ὁποῖα σχηματίζουν τὴν πρώτην τοῦ προϋπολογισμοῦ βάσιν, εἶπον, ὅτι πᾶν πολίτευμα, λαβὸν ὑπαρξιν κανονικὴν, δὲν πρέπει νὰ στερηθῇ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς διὰ-

τήρησίν του μέσα, ἀλλ' ἅμα τοῦ σκελετοῦ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ πολιτεύματος μορφωθέντος, πρέπει νὰ εὑρεθῶσι καὶ τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεώς του, καὶ ὄχι νὰ ἐφαμιλλῶνται, ὅσα ἀνήκουν εἰς ἄλλο πολίτευμα. Οὕτω πρότερον εἴχομεν Μοναρχίαν, ἥτις ὑπὸ τὴν δύναμίν της περιέστελλε τὰ πάντα, καὶ ἑπομένως ἀπῃτοῦντο ὀλιγώτερα ἔξοδα· τὸ Συνταγματικὸν ὅμως πολίτευμα, ὡς ἔχον Βουλευτικὰ Σώματα, πολίτας καὶ πολλὰ ἄλλα, χρήζει καὶ ἐξόδων περισσοτέρων, καὶ περισσοτέρων δυνάμεων διὰ νὰ διευθύνῃ, καὶ μορφώνῃ πάντας μὲ τὴν παροῦσαν τάξιν· διὰ τοῦτο, μὴ συμφωνήσας τότε μὲ τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν, ὑπεστήριξα, ὅτι πρέπει νὰ μεταχειριζώμεθα τὰς εἰσπράξεις τῶν παρελθουσῶν χρήσεων διὰ τὰ ἔξοδα ἑκάστου ἔτους.

Ὑπάρχει ἀληθῶς δυσκολία περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων· ἀλλ' αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ὑπάρχοντες ὀργανικοὶ Νόμοι δὲν συνάδουν οὐσιωδῶς μὲ τὴν φύσιν αὐτὴν τοῦ πολιτεύματός μας, καὶ ὄχι ἕνεκα καταχρήσεων, ὡς ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπή· ἡ εἴσπραξις γίνεται ἐπιτυχεστέρα διὰ τῆς συνδρομῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως· ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη δὲν ἐπαρκεῖ, ἡ εἴσπραξις ὀπισθοδρομεῖ· ὅθεν τὴν ἔλλειψιν ταύτην πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, καὶ νὰ διορθώσωμεν.

Δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι ἡ εἴσπραξις τῶν τελωνικῶν εἰσοδημάτων δὲν εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν πρόοδον τοῦ ἐμπορίου, καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων. Πρέπει ὅμως νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι καὶ τὸ ἐμπόριον ὠπισθοδρόμησε, καὶ τῶν προϊόντων ἡ τιμὴ ἐξέπεσεν ἕνεκα τῶν περιστάσεων· συμβαίνουσι δὲ καὶ τινες καταχρήσεις, ὄχι ὅμως, ὅταν κοινῶς λέγονται.

Τούτων ἕνεκα δὲν δυνάμεθα ἀνεπιφυλάκτως νὰ καλύψωμεν τὰ ἔξοδα μὲ τὰ ἐπέτεια εἰσοδήματα· καὶ ἂν παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, ἡ θέλομεν ἀναγκασθῇ νὰ ζητήσωμεν πιστώσεις ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἡ θέλομεν φέρει παραλυσίαν εἰς τὸ Κράτος.

Παραλείπων, ἀντέταξεν ὁ προτείνας τὴν πρότασιν, ὅσα ὁ Κ. Ὑπουργὸς περὶ τῶν καθ' ἕκαστα ἀνέφερεν. Ἐπαναλαμβάνω, διϊσχυριζόμενος, ὅτι ἡ πρότασίς μου εἶναι ἐπιδεκτικὴ ἐκτελέσεως· γνωρίζων τὸ δύσκολον τῆς εἰσπράξεως, εἶπον, ὅτι πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, ὅσα πραγματικῶς εἰσπράττονται, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς ἔγγιστα δύναται νὰ ἦναι γνωστόν, ἐκτὸς ἐκτάκτου τινὸς καταστροφῆς τῶν προϊόντων· τὰ ἔξοδα ὅμως, ὡς κανονισμένα, ἀλανθάστως σχεδὸν πάντοτε εἶναι γνωστά,

ἐκτὸς πάλιν ὅταν ἔκτακτός τις περίστασις συμβῇ, καὶ ἑπομένως δυνάμεθα νὰ τὰ ἰσολογήσωμεν μὲ τὰ ἔσοδα, ἂν θέλωμεν ν' ἀποφύγωμεν ἄφευκτον χρεωκοπίαν· ἡ παραδοχὴ τῆς προτάσεως ταύτης, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ μέλλον, δὲν φέρει ἤδη κανὲν πρόσκομμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἄλλως, μὴ γενομένης οἰκονομίας, καὶ τὰς μετοχάς της θέλει ἀπολέσει κατὰ τὸν ἐλευσόμενον Ἀπρίλιον, καὶ τὰ κληροδοτήματα δὲν θέλει δυνηθῇ ν' ἀποδώσῃ· ὅθεν ἐπιμένω εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεώς μου.

Ἀγορεύσαντος τοῦ προλαλήσαντος Γερουσιαστοῦ, εἶπεν ἄλλος, περὶ τῆς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἐνόμιζον, ὅτι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον προθύμως ἤθελε συμμερισθῇ τὴν ἰδέαν ταύτην περὶ τῆς δυνατῆς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων· παρατηρήσας ὅμως ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν παραδέχεται τὸ μέτρον τοῦτο, προτείνω, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς εἶπον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν οὐδὲ λεπτὸν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων· οὐ μόνον δὲ ἐπὶ τῆς συζητήσεως ὅλων ἐν γένει τῶν προϋπολογισμῶν τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ταύτην, ἐκτὸς μόνον ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος **1841** κατὰ πρῶτον εἰσαχθέντος προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν αὐτὴν θέλω ἐπιμένει γνώμην περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων, ἑνόσω οὗτοι δὲν καθυποβάλλονται ἐγκαίρως εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀπαιτεῖται καὶ οἱ Ὑπουργοί, ἂν φείδωνται τοῦ δημοσίου πλούτου, αὐτοῦ τοῦ ἱδρῶτος τοῦ λαοῦ, νὰ περιορίσωσι τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους εἰς μόνον τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, μηδεμίαν ποιοῦντες χρῆσιν ἐκ τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη. Ἀρκεῖ πλέον ἡ μέχρι τοῦδε γενομένη σπατάλη τῶν δημοσίων ἐξόδων. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας μετέβημεν ἤδη εἰς τὸ Σύνταγμα, δὲν ἔπεται, ὅτι καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἐπηύξησαν ἤδη ὑπὸ τὸν σκελετὸν τοῦτον τοῦ Συντάγματος, ὡς τὸ ὠνόμασεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός. Κατὰ δυστυχίαν, Κύριοι, σκελετὸς ἤδη τρώνται κατέστη τὸ Σύνταγμα, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ θεωρῆται ὡς τὸ μέγα καὶ καρποφόρον ἐκεῖνο τῆς ἐλευθερίας δένδρον, ὑπὸ τοῦ ὁποίου τοὺς ἀειθαλεῖς κλάδους ἤθελον ἐπισκιάζεσθαι ὅλοι ἐν γένει οἱ Ἕλληνες. Τελευτῶν ὅθεν τὸν λόγον, προτείνω, ὅτι τοῦ λοιποῦ οὔτε ἐγὼ οὔτε οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν εἶναι δίκαιον νὰ παραδεχθῶμεν προϋπολογισμόν τινα ἢ πίστωσιν ἐξόδων, ἐὰν δὲν καθυποβληθῇ ἐγκαίρως εἰς τὰς Βουλάς.

Ἐνασμενιζόμενος ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, νὰ ὠφελῆται ἀπὸ τὰς λέξεις τῶν ἀγορευόντων, ἔδωκε τοιαύτην σημασίαν εἰς τινα λέξιν, τὴν ὁποίαν εἶπον, σημασίαν ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐγὼ δὲν τὴν ἐξέλαβον πώποτε. Οὐδέποτε, Κύριοι, εἴπομεν, οὔτε ἤδη φρονοῦμεν, ὅτι τὸ Σύνταγμα κατέστη σκελετός· ἐὰν δὲ τοιαῦτα ὑπόνοια ἐπῆλθεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ προαγορεύσαντος, ἂς μὴ αἰτιᾶται ἡμᾶς, διότι τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον ἡμῶν. Εἰς τοὺς αὐτουργοὺς πράξεώς τινος πρέπει δικαίως ν' ἀποδοθῇ καὶ ἡ μομφή. Εἶπον εἰς τὴν προτέραν μου ἀγόρευσιν, ὅτι διὰ νὰ ῥιφθῇ οἱονδήποτε πολίτευμα εἰς αἴσιον πέρας, ἀπαιτεῖται νὰ παρατηρηθῇ προηγουμένως ἡ φύσις καὶ ὁ χαρακτὴρ αὐτοῦ, καὶ ἔπειτα νὰ μεταχειρισθῇ τις τὰ ἐνόντα μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ· διότι, ἐὰν ῥίψ' εἰπεῖν, εἰς ἵππον τινὰ δώσῃ τις τὴν τροφὴν τοῦ πώλου, ἢ καὶ τ' ἀνάπαλιν, βλάπτει μᾶλλον, ἢ ὠφελεῖ.

Ἐπειδὴ δὲ ἤδη συζητοῦμεν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τοῦ 1849 ἔτους, καὶ οὐχὶ τοῦ 1850, δὲν πρέπει νὰ περιστρεφώμεθα εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὸ μέλλον, ἂν δηλαδὴ τοῦ λοιποῦ πρέπει τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπομένου ἔτους νὰ γίνωνται ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ ἰδίου, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι εὐχή τις διὰ τὸ μέλλον, τὴν ὁποίαν ἐγὼ, ὡς καὶ πρότερον εἶπον, δὲν παραδέχομαι, δι' ὅσους ἐξέθηκα λόγους. Ἐὰν δὲ ἐκ τῆς τοιαύτης οἰκονομίας τῶν ἐξόδων πράκται ν' ἀναπτήσωμεν τὰς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μετοχὰς τοῦ Δημοσίου, τότε θέλομεν ὁμοιάσει μὲ τὸν οἰκογενειάρχην ἐκεῖνον, ὅστις, ἀφοῦ προσδιορίσῃ ἕκαστον ἔξοδόν του εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ἀνάγκην, καὶ διατηρήσῃ καὶ ἀποθεματικόν τι κεφάλαιον εἰς ἔκτακτον περίστασιν, ἀναγκάζεται πολλάκις νὰ δαπανήσῃ καὶ τὸ ἀποθεματικὸν τοῦτο κεφάλαιον εἰς τὰς ἄλλας ἀνάγκας του, χωρὶς ποσῶς νὰ δύναται νὰ τὸ μεταχειρισθῇ εἰς τὴν ἔκτακτον ἐκείνην περίστασιν, διὰ τὴν ὁποίαν ἀπεταμίευσεν αὐτό. Ἐκ τούτων ἁπάντων νομίζω πάντη ἀδιάφορον τὸ προκείμενον ζήτημα· ἀρκεῖ μόνον νὰ γίνηται καλὴ χρῆσις τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων· διότι θὲν διστάζω νὰ εἰπω, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἰσολογίσωμεν οὕτω τὰ ἔξοδα ἔτους τινὸς μὲ τὰ ἔσοδα αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν συμβῇ τυχαῖόν τι περιστατικὸν, αὔξησις τοὐτέστι τοῦ ἐμπορίου, πρόοδος ἐπαισθητὴ τῆς ναυτιλίας, ἢ ἔκτακτός τις εὐφορία· διότι ἐκ τῶν τακτικῶν μέσων δὲν δυνάμεθα, καθὼς ἐγὼ φρονῶ, νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν ταύτην ἰσορροπίαν. Ἐὰν ἐκπέσωμεν ἐκ τῶν ἐξόδων 500,000 δραχ. προερχομένας ἐκ τῆς εἰσπρά-

ξεως τῶν καθυστερούντων, τότε θέλομεν ἔχει ἴσον ἔλλειμμα τῶν ἐξόδων πρὸς ἐξίσωσιν τῶν ἐσόδων, ἔλλειμμα, τὸ ὁποῖον δὲν δυνάμεθα ν' ἀναπληρώσωμεν. Ἐὰν δὲ ἐλαττώσωμεν τὴν μισθοδοσίαν ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων, τότε εἶναι πολὺ εὔκολος ἡ ἰσορροπία τῶν ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα· ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐλάττωσις οὐδὲν ἀγαθὸν ἐγγυᾶται, ὡς προπαρασκευάζουσα τὴν διαφθορὰν καὶ τὴν κατάχρησιν. Ἐὰν ἐλαττώσωμεν ἐπίσης τὰ γραφικὰ ἔξοδα, τότε αἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Ἀρχαὶ, θὰ παύσουν τὴν καθημερινὴν δημοσίων ἀλληλογραφίαν πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα, καὶ θέλει ἐπέλθει εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μεγίστη ζημία. Ἐὰν παύσωμεν τὰς συντάξεις, πολλὰ θὰ ἀφαυσώμεν παράπονα. Οἱουδήποτε λοιπὸν ἐπιῤῥέψωμεν ἐλαττώσεις ἐξόδων, καὶ μυρία θὰ γίνωσι παράπονα, καὶ δυσαρέσκειαι πολλαὶ, καὶ παραλυσία ἀθεράπευτος θέλει ἐπέλθει. Ἐπειδὴ λοιπὸν μόνον ἀπὸ τὴν τύχην πρέπει νὰ περιμένωμεν τὸν ἰσολογισμὸν τοῦτον τῶν ἐξόδων, διὰ τοῦτο δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος Κυρίου Γερουσιαστοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Οὐδέποτε, Κύριοι, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἐσυνείθησα νὰ ὠφελῶμαι ἀπὸ τὰς λέξεις, ὡς εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, καὶ θαῤῥαλέως πρὸς τοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ἀλλὰ πάντοτε προσέχων εἰς τὰ πράγματα, τούτων καὶ τὴν διόρθωσιν ἐπὶ τοσούτους χρόνους ἐπεκαλέσθην ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐνόησα αὐτὸς τὴν μυστικολογίαν τῆς λέξεως περὶ τοῦ σκελετοῦ, ὡς ἐκ τούτου εἶπον, ὅτι νομίζω τὸ Σύνταγμα ὡς μέγα τι καὶ ἀειθαλὲς δένδρον, ὅλην σκιάζον τὴν Ἑλλάδα μὲ τοὺς ὑπερμεγέθεις κλάδους του, καὶ δυνάμενον νὰ φέρῃ ἀφθόνους καρποὺς, ἐὰν ἐκαλλιεργεῖτο. Ἐὰν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρωμοίασε τὸ Σύνταγμα μὲ τὸν πῶλον, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ δίδωμεν τὴν τροφὴν τοῦ ἵππου διὰ νὰ μὴ βλαφθῇ, ἀλλ' εἰς τὸν πῶλον τοῦτον ἐπερείδεται εἰς θρόνος καὶ ἓν Κράτος ἑπτὰ ἑκατομμυρίων Ἑλλήνων. Δὲν πρέπει, Κύριοι Ὑπουργοὶ, νὰ ἐμῤῥίζητε τοιαύτας ἰδέας, ἀλλὰ πάντοτε μεγαλοφρόνως νὰ ἀγορεύητε ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος, διότι δι' ἡμᾶς εἶναι μέγα, εἶναι ἱερὸν, καὶ εἰς αὐτὸ στηρίζεται καὶ ἡ πολιτικὴ ὕπαρξίς μας· καὶ ὁ Ἡρακλῆς, νήπιον ἔτι ὤν, ἔπνιξε τοὺς Δράκοντας. Δείξατε, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, καὶ τοι νήπιον, ἔχει Ἡράκλειον καταγωγὴν καὶ δύναμιν, καὶ χειραγωγήσατε αὐτὸ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς εὐδαιμονίας.

Οὐδεμίαν ὁμοιότητα, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, δύναται νά ἔχῃ ὁ οἰκογενειάρχης ἐκεῖνος, ὅστις προσδιορίζει τὰ ἐτήσια ἔξοδά του ἀναλόγως μὲ τὰς ἀνάγκας του, πρὸς τὸ Δημόσιον, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· διότι ἐκεῖνος μὲν δὲν ὑπάγεται εἰς καμμίαν ἐξέλεγξιν καὶ εὐθύνην, τὸ δὲ Δημόσιον ἐξελέγχεται.

Ἐὰν ὑπῆρχον, Κύριοι, ὡρισμένα τὰ ἔξοδα ἀναλόγως μὲ τὰς ἀνάγκας μας, οὐδέποτε ἤθελον διορισθῇ 400 περιπλέον Ὁρφανοτρόφοι, οὔτε ἤθελον γίνει ἄλλα ἔκτακτα καὶ περιττὰ ἔξοδα, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐλάττωσιν τῶν συντάξεων ἢ καὶ τὴν παῦσιν αὐτῶν, περὶ τῆς ὁποίας εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, οὐδεὶς θέλει, οὐδὲ νομίζει δίκαιον νά παύσουν τὰ ὀνηθήματα ταῦτα τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων· ἐὰν αἱ συντάξεις αὗται ἐδίδοντο πραγματικῶς εἰς χήρας καὶ ὀρφανὰ ἀγωνιστῶν, οὐδεὶς ἐδύνατο νά ῥίψῃ παρατήρησιν τινα ἐπ' αὐτῶν περὶ τῆς ἐλαττώσεως καὶ τῆς παύσεώς των. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὗται ἐπεκτάθησαν, καὶ ἁρπάζαι ἐπεκτείνονται εἰς ἀνθρώπους, μηδὲν ἔχοντας δικαίωμα, πολλὰ ἐγένετο παράπονα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιφέρουν μετ' οὐ πολὺ τὴν παῦσιν τῶν τοιούτων χορηγημάτων. Περαίνων τὸν λόγον, προτείνω νὰ παραδεχθῇ τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὸ μέλλον, τὴν ὁποίαν ἐξέφρασα εὐχήν, περὶ τῆς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων, καὶ τῆς ἰσορροπίας αὐτῶν πρὸς τὰ ἔσοδα.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεχθεῖσα τὴν εὐχὴν ταύτην περὶ τῆς οἰκονομίας τῶν ἐξόδων, καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον ἰσορροπίας αὐτῶν πρὸς τὰ ἔσοδα, ἐσύστησεν αὐτὴν καὶ εἰς τοὺς Κ. Κ. Ὑπουργούς.

Ὅσα μέχρι τοῦδε ἐρρέθησαν, παρετήρησεν ἄλλος, ἀπέβλιπον κυρίως τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων, καὶ τὴν ἰσορροπίαν πρὸς τὰ ἔσοδα, περὶ τῶν ὁποίων καὶ οἱ Ὑπουργοὶ συνωμολόγησαν· ἐπειδὴ δὲ ἤδη διὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ καιροῦ, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν ἐλάττωσίν τινα τῶν ἐξόδων, ἃς ἐπιφυλαχθῶμεν ν' ἀποφασίσωμεν περὶ αὐτῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1850, ἐὰν ἰδωμεν, ὅτι ἡ τοιαύτη περὶ τῆς ἰσορροπίας τῶν ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα εὐχὴ δὲν πραγματοποιῆται· ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε, νομίζω, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προδικάσωμεν, καὶ ν' ἀποφασίσωμεν περὶ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Προταθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, καί τινων Γερουσιαστῶν προτεινάντων τὴν διὰ τὴν αὔριον ἀναβολὴν

τῆς συζητήσεως, ὡς μὴ ἐχόντων ὑπ' ὄψιν τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ἀνέβαλε διὰ τὴν αὔριον τὴν περὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ ΚΑΛΟΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ὀκτωβρίου 1849. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀναμαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν προαγορεύμενος ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Αθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, δι' οὗ καθυποβάλλεται εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ παρὰ τοῦ Βουλευτοῦ Μαντινείας Κ. Α. Ἀλεξανδροπούλου προταθὲν, καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν προβούλευμα περὶ τῶν καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου· ἔχουσι δ' ἀμφότερα, ὡς ἕπεται.

Αρ. Πρωτ. 649. Αρ. 238.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Ὁ ἐκ Μαντινείας Βουλευτὴς Κ. Ἀλεξανδρόπουλος, χρώμενος τοῦ παρὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Συντάγματος δικαιώματος, ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν πρότασιν Νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, ἥτις διατρέξασα τοὺς διαγεγραμμένους τύπους, συνεζητήθη καὶ ἐπεψηφίσθη μέ τινας τροπολογίας, ὡς γίνεται κατάδηλον ἐκ τῶν ἐγκλειομένων ὧδε

πέντε ἀποσπασμάτων πρακτικῶν τῶν ΡΚΣΤ΄., ΡΚΖ΄., ΡΚΘ΄. καὶ ΡΛ΄. Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς.

Τὸ Προεδρεῖον συμμορφούμενον μὲ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ διαβιβάσῃ δι' ἡμῶν, Κύριε Πρόεδρε, ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διὰ τοῦ παρόντος Διαγγέλματος τὸ προκείμενον προβούλευμα, ἐμπεριεχόμενον εἰς τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν ΡΛ΄., ἀποκειμένου εἰς τὸ Σῶμα νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ οὐσιώδους τούτου Νομοσχεδίου.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς πρὸς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ὀφειλέτας ἀπὸ ἐνοικιάσεις οἰκίσεων δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν φόρων, καὶ οἱωνδήποτε δημοσίων ἢ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων μέχρι τέλους τοῦ **1844**, ἐξαιρουμένων τῶν ἀπὸ πολυετεῖς ἐνοικιάσεις, τῶν ὁποίων ὁ χρόνος τῆς ἐνοικιάσεως εἰσέτι διαρκεῖ, καὶ περὶ ὧν ἰδιαίτερος νόμος θέλει προνοήσει, χορηγεῖται δεκαετὴς προθεσμία, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, διὰ τὴν ἀνευ τόκου εἰς δώδεκα ἴσας ἐνιαυσίους δόσεις πληρωμὴν τῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν προερχομένων χρεῶν των, ἐὰν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ὡς χρέος ἑκάστου τῶν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ὀφειλετῶν ἐκπίπτει τὸ μήπω πληρωθὲν κεφάλαιον, μὴ συμπεριλαμβανομένων ποσῶς τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων, μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς νέας ταύτης δωδεκαετοῦς προθεσμίας, τῶν ὁποίων ἀπαλλάττονται ἐντελῶς οἱ ὀφειλέται.

Ἄρθρ. 3. Τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 ὠφελειῶν θέλουσι μεθέξει ὅσοι, ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, δώσωσιν ἐγγύησιν δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, κατὰ τὸν περὶ ὑποθηκῶν νόμον, ἐξασφαλίζουσαν τὸ ὅλον τοῦ χρέους των, καὶ ὑπογράψωσι τὰς ἀπαιτουμένας χρεωστικὰς ὁμολογίας· πρὶν δ' ἡ παρέλθῃ ἡ ἀνωτέρω προθεσμία, οὐδεμία κατακύρωσις θέλει ἐνεργηθῇ ἕνεκα τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 1 χρεῶν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ὀφειλέται, τῶν ὁποίων τὰ κτήματα κατεκυρώθησαν εἰς τὸ δημόσιον, δύνανται νὰ ἀναλάβωσιν αὐτὰ εἰς τὴν κυριότητά των εἰς ἣν εὑρίσκονται σήμερον κατάστασιν, ἐὰν συμμορφωθῶσιν, ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ χρέους των, μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου. Ὅσα δὲ τυχόν, ἐκ τῶν κτημάτων τούτων εἰσὶν ἐνοικιασμένα, θέλουσιν ἀναλάβει μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως, λογιζομένου πρὸς ὄφελος αὐτῶν τοῦ τυχὸν συμπεφωνημένου ἐνοικίου, ἢ τοῦ ἐκμισθώματος, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν νέων χρεωστικῶν ὁμολογιῶν.

Ἄρθρ. 5. Προθεσμία, διὰ τὴν τυχὸν καθυστερήσασαν ἐνιαύσιον δόσιν, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χορηγηθῇ, οὐδ' ἀναστολὴ τῆς καταδιώξεως τοῦ ὀφειλέτου νὰ γίνῃ.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὰς πληρωμὰς εἶναι δεκτὰ καὶ φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια, ὑφ' οἱουδήποτε καὶ ἐὰν ὑθέλων προσφερθῇ, ἐὰν ἦναι ἐκδεδομένη ἡ περὶ ἐκποιήσεως αὐτῶν βασιλ. ἄδεια, καὶ ἐὰν ὁ ὀφειλέτης ἤθελεν ἐξοφλήσει ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον τοῦ χρέους του ἢ τὸ ὑπόλοιπον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 7. Τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων ὠφελειῶν μετέχουσιν, ἐὰν συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, καὶ οἱ ὑπενοικιασταὶ ἢ οἱ συμμέτοχοι τῶν πρωτοτύπων ὀφειλετῶν, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν καθυστεροῦν πρὸς αὐτοὺς μέρος, ἢ τὸ ὅλον τοῦ ἐνοικίου ἢ τῆς συμμετοχῆς των.

Ἄρθρ. 8. Ὁ ὀφειλέτης, ὅστις ἐπιθυμεῖ νὰ μεθέξῃ τῶν ἀνωτέρω ὠφελειῶν, ἔχει δ' ἀντιρρήσεις καθ' ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ χρέους του, ἢ ἄλλας ἀπαιτήσεις, προερχομένας ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 διαλαμβανομένων ἐνοικιάσεων, ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ αὐτὰς δι' ἀναφορᾶς του μετὰ τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἀποδείξεων πρὸς τὸν ἀρμόδιον Νομάρχην, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐντὸς δὲ τεσσάρων μηνῶν, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης κατοικῇ ἐκτὸς τοῦ κράτους.

Ἡ ἐπίδοσις τῆς ἀναφορᾶς θέλει γίνεσθαι διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος· δὲν ἀπαλλάττεται δὲ ὁ τοιοῦτος τῆς ὑποχρεώσεως, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει αὐτῷ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου, δι' ὅσον ἀφορᾷ τὸ τυχὸν μὴ διαπλανεικούμενον μέρος τοῦ χρέους του, ἐὰν θέλῃ νὰ συμμεθέξῃ, ὡς πρὸς αὐτό, τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 9. Ὁ Νομάρχης, ἅμα τῇ ἐπιδοθῇ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀφειλέτου, συγκαλεῖ συμβούλιον, συγκείμενον παρ' αὐτοῦ, τοῦ Προέδρου τοῦ πρωτοδικείου τοῦ Ν μοῦ, καὶ τοῦ Οἰκονομ. Ἐφόρου τῆς Πρωτευούσης τοῦ Νομοῦ, τὸ ὁποῖον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν

ἀναφοράν καὶ τὰς πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς παρουσιαζομένας ἀποδείξεις, καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας ἤθελε δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ αὐτεπαγγέλτως, γνωμοδοτεῖ δι' αἰτιολογημένης ἐκθέσεως καὶ διευθύνει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὴν ἔκθεσίν του. Τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, λαμβάνον τὴν γνώμην δύο ἐκ τῶν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ διωρισμένων δικηγόρων, ἀποφαίνεται ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ὠφειλέτου, προκαλουμένου προηγουμένως, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, Βασ. Διατάγματος, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε θεωρήσει παραδεκτέας καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει τὰς ἀπαιτήσεις αὐτάς.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιδίδεται διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸν ὀφειλέτην.

Ἄρθρ. **10.** Εἰς τὸν ὀφειλέτην, ὅστις ἤθελε παραδεχθῇ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, χορηγεῖται δίμηνος προθεσμία ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς, ἐὰν δὲν ὑπολείπηται τοσαύτη πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ **3** τετραμήνου, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑπὸ τούτου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτὸν ὑποχρεώσεις, καὶ συμμεθέξῃ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ δὲ μὴ παραδεχθεὶς τὴν ἀπόφασιν ὀφειλέτης ὀφείλει νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς κατὰ τοῦ δημοσίου ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἄλλως, δὲν ἀναβάλλεται μέχρι τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν ἡ καταδίωξις τοῦ ὀφειλέτου τούτου διὰ τὸ παρ' αὐτοῦ ἀμφισβητούμενον χρέος.

« Ἄρθρ. **11.** Ὁ ὀφειλέτης, τοῦ ὁποίου αἱ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀπορριφθεῖσαι ἀντιρρήσεις ἢ ἀπαιτήσεις ἤθελον ἀπορριφθῇ καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καθ' ὁλοκληρίαν, στερεῖται τοῦ δικαιώματος νὰ μεθέξῃ τῶν ὠφελειῶν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. **12.** Αἱ ἐν τῷ ἄρθρ. **11** διαλαμβανόμεναι δίκαι θέλουν δικάζεσθαι ὡς συνοπτικαὶ καὶ κατεπείγουσαι, κατὰ τὰς περὶ τοιούτων δικῶν διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας.

Ὅλαι αἱ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰσαχθεῖσαι εἰς τὰ δικαστήρια καὶ μένουσαι ἤδη ἐκκρεμεῖς, κἂν τε ὦσιν ὥριμοι, κἂν τε μή, ἐξακολουθοῦσιν ἐνώπιον αὐτῶν μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἐκδικάσεώς των, ἐὰν δὲν προτιμήσωσι καὶ οἱ ὀφειλέται οὗτοι νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων **8**, **9** καὶ ἑξῆς· ἐκεῖναι δὲ, περὶ ὧν ἀπερρίνατο τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐὰν δὲν παρεδέχθησαν ἐκ μέρους τῶν ὀφειλετῶν, δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν ἤδη ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ δικαστήρια, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. **13.** Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἡ δὲ ἐκτέλεσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν.

Ἀπερασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ Προβουλεύματος, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **1**, τοῦ Κεφαλαίου Α. « Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας », ἐπὶ τούτου παρετήρησεν ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, ὅτι, ὅταν ἐλήφθη τὸ μέτρον τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων κατὰ τὴν ποιότητα ἑκάστου στρέμματος, ὑπῆρχεν ὁ σκοπὸς βεβαίως τοῦ νὰ προσδιορισθῇ ὁ φόρος οὗτος εἰς μετρητά· ἀλλ' ἐγὼ νομίζω, ὅτι τὸ ἀσφαλέστερον καὶ εὐκολώτερον μέτρον τῆς φορολογίας τῶν ἀμπελώνων εἶναι ἡ ἀποδεκάτωσις τοῦ προϊόντος, διότι καὶ ὁ οἶνος ἐντὸς τῶν κάδδων μετρεῖται ἀσφαλῶς, καὶ ἡ τιμὴ, οὖσα μετριωτάτη καὶ ὡρισμένη, πληρόνεται ἀγογγύστως· ἐνῷ κατὰ τὸ ὑπάρχον φορολογικὸν σύστημα τῶν ἀμπέλων, ἂν καὶ διαιροῦνται αὗται εἰς πέντε διαφόρους ποιότητας, ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἄλλαι ἀκόμη περισσότεραι οὐ μόνον ἐπὶ διαφόρων ἀμπέλων, ἀλλὰ πολλάκις ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς, ὁ ἰδιοκτήτης ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ τὸν αὐτὸν φόρον ἀδιακρίτως δι' ἀμπέλους κατωτέρας ποιότητος. Ἐκτὸς δὲ τούτου οὔτε ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων γίνεται ἀκριβὴς παρὰ τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν καταμέτρησιν αὐτῶν, καὶ ἑπομένως ἄλλοι μὲν τῶν ἰδιοκτητῶν πληρόνουν ὀλίγον φόρον, καὶ ἄλλοι πολὺν ἀναλόγως καὶ τῆς ποιότητος καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν στρεμμάτων. Τὴν παρατήρησιν ταύτην συνιστῶν εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, παρακαλῶ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν αὐτὴν διὰ τὸ μέλλον πρὸς ἀπορυγὴν τῆς δυσαναλογίας ταύτης τῆς φορολογίας τῶν ἀμπέλων.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ **1.** ἄρθρον.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα **2**, **3**, **4**, **5**, καὶ **6**, τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως. Ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη ἡ Γε-

ρουσία τὸ Κεφάλαιον Α'. ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον ἐκ δραχμῶν 7,709,556·79.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1, τοῦ Β'. Κεφαλαίου, «Τελώνια» καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν γενομένων καταχρήσεων ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου κλάδου τῶν εσόδων εἶναι ὀρθαί, νομίζω, ὅμως ὅτι ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἄλλη αἰτία τῆς τοιαύτης τῶν εσόδων τῶν τελωνίων ἐλαττώσεως· τὸ ὑπάρχον τελωνιακὸν σύστημα, στηριζόμενον εἰς τὸ 18. ψήφισμα τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου, ἐπί τινων μὲν ἐμπορευμάτων προσδιορίζει τὴν διατίμησιν, ἐπὶ τινων δὲ ἄλλων ἀναθέτει αὐτὴν εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐπιστατῶν τῶν τελωνείων καὶ τῶν ἐλεγκτῶν, οἱ ὁποῖοι τελωνίζοντες ταῦτα κατ' ἀρέσκειαν, διάφορα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐμπορεύματος εἰσπράττουσι τέλη, κατὰ τὴν διάφορον ἐκτίμησιν· καὶ οὕτω τὸ αὐτὸ ἐμπόρευμα τῆς αὐτῆς ποιότητος εἰς ἄλλο μὲν τελωνεῖον πληρόνει πολλὰ φόρον εἰς ἄλλο δὲ ὀλιγώτερον κατὰ τὴν κατ' ἀρέσκειαν ἐκτίμησιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ τελώνου ἢ τοῦ ἐλεγκτοῦ.

Κατὰ τὰ ἔτη 1834, 1844 καὶ 1846 διορίσθησαν ἐπιτροπαί, αἱ ὁποῖαι συνέταξαν τὴν τελωνιακὴν διατίμησιν, ἐξ ἧς οὐδὲν ἐφάνη ἀποτέλεσμα· ἡ ἔλλειψις λοιπὸν τῆς τοιαύτης ἀκριβοῦς τῶν ἐμπορευμάτων διατιμήσεως ἐπέφερε καὶ θέλει ἐπιφέρει πολλὰς ζημίας, ἐν ὅσῳ εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς τὴν διάκρισιν τῶν τελώνων καὶ τῶν ἐλεγκτῶν.

Ἡ διατίμησις αὕτη τῶν ἐμπορευμάτων, εἶπεν ἄλλος, ὡς ἔργον πολὺ σπουδαῖον καὶ ἐπίπονον (διότι ἂν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα εἰς ἀναριθμήτους ὑποδιαιρεῖται ποιότητας) δὲν ἐτέθη μέχρι τοῦδε εἰς ἐνέργειαν. Ἐὰν λοιπὸν ἀφ' ἑνὸς μὲν προσδιορισθῇ ἡ διατίμησις αὕτη, ἀφ' ἑτέρου δὲ γίνεται καὶ ἀκριβὴς ἐπιτήρησις, τότε δύναται ν' αὐξήσῃ σημαντικῶς τὸ ἔσοδον τοῦτο.

Ὅτι, Κύριοι, περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν τελωνείων γίνονται σημαντικαὶ καταχρήσεις, οὐδεὶς δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ· ἐὰν δὲ θέλετε νὰ βεβαιωθῆτε περὶ τούτων, ἂς ἐνοικιασθῶσιν ἐπὶ ἓν μόνον ἔτος τὰ τελωνεῖα, καὶ θέλετε πεισθῆ, ὅτι τὰ εισοδήματα τούτων θέλουν ἐπαυξήσει κατὰ δύω ἴσως ἀκόμη ἑκατομμύρια δραχμῶν. ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνοικίασις αὕτη δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ, ὡς ἀπαιτοῦσα ὡριμον καὶ ἀκριβῆ σκέψιν, διὰ τοῦτο νομίζω, ὅτι, διὰ ν' αὐξήσῃ ἡ ἐκ τῶν τελωνείων εἴσπραξις, ἀπαιτεῖται οὐ μόνον πεῖρα καὶ θεωρία πολυετὴς τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐλευθέρα καὶ ἀνεπηρέαστος ἐκλογὴ τοῦ προσωπικοῦ τῶν τελωνείων· διότι, ἐνόσῳ ὁ Ὑπουργὸς ἀναγκάζεται νὰ διορίζῃ τοὺς τελωνιακοὺς ὑπαλλήλους κατὰ σύστασιν τῶν μὲν ἢ τῶν δὲ, καὶ δὲν μένει ἐλεύθερος εἰς τοὺς διορισμοὺς τῶν καταλλήλων προσώπων, θέλουσι ἐξακολουθεῖ ἐπὶ πολὺ αἱ καταχρήσεις αὗται πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου. Περὶ τούτων ὅμως καταχρήσεις αὗται πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου. Περὶ τούτων ὅμως τὸν λόγον, συνιστῶ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν τὴν κατάλληλον τοῦ προσωπικοῦ ἐκλογήν, χωρὶς νὰ ἐπηρεάζηται ἀπὸ τὰς συστάσεις ἄλλων.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 2, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, παρετήρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων Γερουσιαστῶν, ὅτι μεταξὺ τῶν εσόδων τῶν διαφόρων δικαιωμάτων, ὑπάρχουσι καὶ τὰ Προξενικά. Τὰ Προξενεῖα, εἶπεν, ἐν γένει ὠργανίσθησαν διὰ καταστατικοῦ Β. Διατάγματος τοῦ 1834· προσετέθησαν δὲ καὶ ὁδηγίαι περὶ τὸ τέλος τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἐπιχρωθεῖσαι διὰ Β. Διατάγματος ἐπίσης, κανονίζουσαι καὶ τὰ καθήκοντα καὶ τὰ περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, καὶ τὰ εἰσπρακτέα δικαιώματα.

Κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦτο προσδιορίζεται ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων κατὰ μῆνα δι' ἐνταλμάτων κατὰ τοὺς λογιστικοὺς τύπους, καὶ κατὰ τριμηνίαν οἱ Πρόξενοι ὀφείλουν νὰ στείλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς καταστάσεις των περὶ τῶν εσόδων, περὶ ὧν τὸ Ὑπουργεῖον στέλλει εἰς τὸ Ταμεῖον ἀντίγραφον διὰ νὰ παραβάλλῃ ταῦτα μὲ τὰς σημειώσεις τῶν ἐπιτρόπων, καὶ ἐξοφλήσῃ μὲ τὰ ἐντάλματα τῶν ἐξόδων. Διὰ δὲ τοὺς μὴ λαμβάνοντας μισθὸν Προξένους, ἀπαιτεῖται καὶ αὐτοὶ κατὰ τριμηνίαν νὰ στέλλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς περὶ τῶν εσόδων καταστάσεις των διὰ νὰ ἐμβαίνουν ὡς εσόδον τοῦ Κράτους, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τότε ἐκδίδει ἐντάλματα ἴσης ποσότητος λόγῳ τῆς μισθοδοσίας των.

Μόλις δὲ ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν Προξενείων, τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον ὑπέβαλεν ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κατὰ τὸ 1840, τοὺς λογαριασμοὺς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας καὶ ἄλλων τινῶν Προξενείων· ἀλλὰ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, μὴ δυνάμενον νὰ ἐξελέγξῃ καὶ ἐπικυρώσῃ τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν, ὡς μὴ ὑπαρχόντων ἐκδε-

δομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων περὶ ἐξόδων, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοὺς λογαριασμοὺς τούτους διὰ νὰ ἐκδώσῃ τὰ χρηματικὰ ἐνταλματα, καὶ ἐπροχώρησεν εἰς μόνην τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐσόδων· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιμένον, ἔπαυσε νὰ στείλῃ πλέον λογαριασμούς, καὶ οὕτω μένουν ἀνεξέλεγκτοι οἱ λογαριασμοὶ τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τοῦ ἔτους **1834** μέχρι τοῦδε· καὶ διὰ ταῦτο τὰ προξενικὰ εἰσοδήματα φαίνονται τόσον ὀλίγα, ἐνῷ πραγματικῶς εἶναι πολλαπλάσια· καὶ τούτου ἀπόδειξιν φέρω τὰ εἰσπραχθέντα ἐπὶ δύω μόνον μῆνας εἰς Κωνσταντινούπολιν, διευθύνοντος τὸ Ἐμπορικὸν Γραφεῖον τοῦ Κ. Ῥωσσέτου, τὰ ὁποῖα ἰσολογίζονται μὲ τὸ ὅλον ἐνιαύσιον εἰσόδημα τοῦ αὐτοῦ Προξενείου, ὁποῖον σημειοῦται εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμόν.

Ἀντιτάξαντος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ αἰτία τῆς μηκέτι ἐξελέγξεως τῶν προξενικῶν λογαριασμῶν προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, χωρὶς εὐλόγου τινὸς ἀφορμῆς, ἐπέστρεψε τοὺς λογαριασμούς, — ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστής, ὅτι τὸ Ἐλεγκ. Συνέδριον μόνον τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν ἐξόδων ἀπεποιήθη, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν ἐσόδων, διότι ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν ἐπισυνημμένα εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τὰ διάφορα χρηματικὰ ἐνταλματα μετὰ τῶν περὶ τῆς πληρωμῆς ἀποδείξεων.

Καὶ δυσάρεστον καὶ ἄτοπον πολὺ ὑπάρχει, προσέθηκε τὸ αὐτὸ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ μένουν ἀνεξέλεγκτοι οἱ λογαριασμοὶ τῶν Προξενείων ἀπὸ τοῦ ἔτους **1834** μέχρι τοῦδε, καὶ νὰ προσδιορίζωνται ὑποθετικῶς τά τε ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτῶν πρὸ τόσων ἐτῶν εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμούς. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον εὐλόγως ποιοῦν, ἀπεποιήθη τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν Προξενείων, ὡς μὴ ὑπαρχόντων ἐκδεδομένων τῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων, μήτε τῶν διαφόρων περὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν ἀποδείξεων· τὴν τοιαύτην δὲ ἔλλειψιν ὤφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ διορθώσῃ πρὸ πολλοῦ, καὶ νὰ μὴν ἀφήσῃ ἀνεξέλεγκτον τὴν σωρείαν ταύτην τῶν λογαριασμῶν, διότι καὶ ἐγὼ, καὶ πᾶς Γερουσιαστὴς ἀποδοκιμάζομεν τὴν ἔλλειψιν ταύτην τοῦ Ὑπουργείου.

Πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἀκολουθῶν ὁ προαγορεύσας τὴν παρατήρησιν τοῦ προλαλήσαντος περὶ τῶν λογαριασμῶν τῶν Προξενείων, ἐσχημάτισεν ἀντικείμενον συζητήσεως καὶ ζήτημα ἀποδοκιμασίας ἢ ἐπιδοκιμασίας

χωρὶς τινος ἀφορμῆς, καὶ ἐνῷ δὲν πρόκειται ἤδη οὔτε οἱ λογαριασμοὶ τῶν Προξενείων νὰ ἐξελεγχθῶσιν, οὔτε τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἔτους **1834** δὲν ἐξελέγχθησαν οἱ λογαριασμοὶ τῶν Προξενείων, δὲν δύναται νὰ δώσῃ λόγον διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην τῶν προκατόχων του ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός. Ἐὰν πάλιν οἱ προαγορεύσαντες Γερουσιασταὶ περιωρίζοντο ἐντὸς τοῦ δικαίου, παρατηροῦντες, ὅτι ἀπαιτεῖται τοῦ λοιποῦ νὰ λῃφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ἐξελέγξεως ὅλων ἐν γένει τῶν λογαριασμῶν τῶν Προξενείων ἀπὸ τοῦ ἔτους **1834** μέχρι τοῦδε, ἠδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ παραδεχθῶμεν τὴν παρατήρησιν ταύτην· ἀλλὰ τὸ νὰ προκαλῆται ἀποδοκίμασις ἢ ἐπιδοκίμασις κατὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ δι' ἐλλείψεις τῶν προκατόχων του, εἶναι καὶ ἄδικον καὶ παράκαιρον. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ προκείμενον ζήτημα ὑπάγεται εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, καὶ εἰς ἐκείνην δύναται ἕκαστος νὰ ἐπιφέρῃ οἱανδήποτε ἐγκρίνει παρατήρησιν, καὶ ὄχι σήμερον, ὅτε συζητεῖται ὁ προϋπολογισμός. Ἂν καὶ δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς τὴν αἰτίαν τῆς μηκέτι ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τῶν Προξενείων, νομίζω ὅμως, ὅτι ἴσως ἡ αἰτία τούτου εἶναι τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν λογιστῶν καὶ ἐλεγκτῶν τοῦ Ἐλεγκτ. Συνεδρίου ὡς πρὸς τὴν πληθὺν τῶν ὑπὸ ἐξέλεγξιν ὑπαρχόντων ἀπείρων λογαριασμῶν· παρατηρῶ δὲ καὶ ἐγὼ, ὅτι δὲν εἶναι μήτε ὀρθὸν μήτε ἔγκαιρον νὰ γίνωνται παρατηρήσεις καὶ μεμψιμοιρίαι, οὕτως εἰπεῖν, περὶ πραξεων, τῶν ὁποίων δὲν εἶναι αὐτουργὸς ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ παριωρισθῶμεν μόνον εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἐσόδων συζήτησιν, ἐξετάζοντες, ἂν ταῦτα ἦναι ἀκριβῆ, ἢ πλείω, ἢ ὀλιγώτερα τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ψηφισθέντων.

Μολονότι, ἐπήνεγκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, δὲν πρόκειται σήμερον νὰ συζητήσωμεν τὰ ἔξοδα τῶν Προξενείων, οὐχ' ἧττον ὅμως ὀφείλομεν, γενομένου λόγου, ν' ἀποδοκιμάσωμεν τὴν ἀναραναίαν ταύτην ἔλλειψιν τῆς μηκέτι ἐξελέγξεως αὐτῶν, ἀδιαφοροῦντες ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ὑπουργοῦ· διότι δὲν ἀπευθύνεται ἡ ἀποδοκίμασις αὕτη εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἀλλὰ εἰς τὸ διέπον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἠθικὸν πρόσωπον· διὰ τῆς ἀποδοκιμάσεως δὲ τῆς ἐλλείψεως ταύτης δὲν ἐννοοῦμεν ποσῶς νὰ παρεμβάλλωμεν πρόσκομμά τι εἰς τὴν τακτικὴν τῆς Κυβερνήσεως πορείαν, ἀλλὰ μόνον νὰ καταδείξωμεν τὰς ἐλλείψεις, οἵα θεωρεῖται καὶ ἡ προκειμένη, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ φέρωμεν τοῦ λοιποῦ διόρθωσίν τινα εὐκταίαν· διότι, ἂν ἀφεθῶσιν ἀνε-

ξέλεγκτοι εἰς τὸ μέλλον οἱ λογαριασμοὶ τῶν Προξενείων, τότε οἱ Πρόξενοι, ὡς μὴ ὑπαγόμενοι πλέον εἰς οὐδεμίαν ἐξέλεγξιν, μυρίας θὰ κάμνουσι καταχρήσεις.

Τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν, εἶπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἀνέφερον μόνον διὰ νὰ πληροφορηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἐπιφέρῃ τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον, χωρὶς ποσῶς νὰ ὑπαινίττωμαι τοὺς νῦν Ὑπουργούς· διότι οὐδεὶς τούτων ἦτο κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Καὶ τοι παλαιᾶς ὑπαρχούσης τῆς ἐλλείψεως ταύτης, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, καὶ μὴ ἀναγομένης εἰς ἐμὲ, ὑπόσχομαι ὅμως νὰ ἐπιφέρω τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν αὐτῆς.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ῥηθέντων, παρετήρησεν ἄλλος, ἀπεδείχθη τρανώτατα, ὅτι ὑπάρχει συνέχεια ἀλλεπαλλήλων ἐλλείψεων ἐπὶ τῶν προξενικῶν ἐξόδων, ὡς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν· ὅτε πρὸς καιρόν τινα εἶχον τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω ὡς Ὑπουργὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ἔστρεψα τὴν προσοχήν μου καὶεἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων, αὐτινες παριστῶσι τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος εἰς τὸν ἔξω κόσμον, καὶ δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, Κύριοι, ὅτι ἡ προξενικὴ αὕτη ὑπηρεσία καὶ ἐν πλήρει παραλυσίᾳ ὑπάρχει, καὶ δὲν παρίσταται ἀπὸ τὰ κατάλληλα καὶ ἱκανὰ πρόσωπα· ὡς ἐκ τούτου καὶ καταχρήσεις πολλαὶ γίνονται καθ' ἑκάστην, καὶ τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτῶν δὲν σημειοῦνται εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς μὲ ἀκρίβειαν· διότι οὐ μόνον δὲν ἐτιμωρήθησαν μέχρι τοῦδε οἱ καταχραστὰι, ἀλλὰ διορίζονται μάλιστα, πρὸς αἴσχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἄνθρωποι καὶ μηδὲν ἐχέγγυον ἱκανότητος ἔχοντες, καὶ ἐξυβρίσαντες δημοσίως καὶ εἰς πολλὰς συναναστροφὰς τὴν τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος· ἔκουσα ἰδίοις ὠσί, μὲ ἀγανάκτησιν, ὅτι ὁ πρὸ ὀλίγου διορισθεὶς Πρόξενος εἰς Βουκουρέστιον Πατζούρας εἰς πολλὰς συναναστροφὰς τῶν Ἀθηνῶν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ, ὅτι, ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν εὗρεν Ἕλληνας, ἀλλὰ Τούρκους, Ἄγγλους, Γάλλους, Ῥώσσους· δύναται πρὸς Θεοῦ νὰ ὑπάρξῃ ἄλλη μεγαλητέρα ὕβρις κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους; Εἶναι δίκαιον, εἶναι νόμιμον νὰ κατέχῃ τοιαύτην προξενικὴν ὑπηρεσίαν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἄνθρωπος, μὴ χαίρων τὸ δικαίωμα τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας, ἐξυβρίσας αὐτὸ ἀναιδῶς καὶ δημοσίως, καὶ μηδεμίαν εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἢ μετ' αὐτὸν συνεισφορὰν βοηθείαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος; Τοιοῦται ἀσύγγνωστοι ἐλλείψεις νομίζω, ὅτι ἀπαιτεῖται

ν' ἀποδοκιμάζωνται ὑπὸ τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ ἐπέρχηται ταχέως ἡ προσήκουσα θεραπεία καὶ διόρθωσις.

Ἀποδοκιμάζω καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, τὴν ἔλλειψιν τῆς μηπέτι ἐξελέγξεως τῶν προξενικῶν ἐξόδων, ἀλλ' αὐτὰ ἀποδίδεται εἰς ἄλλους Ὑπουργοὺς, καὶ δὲν δύναται παντάπασι νὰ ἐνοχοποιήσῃ τὸν ὑπάρχοντα. Ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν δὲ τῶν Προξένων, καὶ τοι μὴ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τοῦ παρόντος καιροῦ, παρατηρῶ μόνον, ὅτι δύναται τοῦ Β'. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις τῆς 3 Σεπτεμβρίου Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ Ὑπουργὸς νὰ διορίζῃ εἰς Προξενικὰς ὑπηρεσίας καὶ μὴ Ἕλληνας· οὐδέποτε ὅμως δύναμαι νὰ πιστεύω, ὅτι δὲν θέλει ἀντιπροσωπεύσει καλῶς τοὺς Ἕλληνας, ἄνθρωπος, ὅστις ἀπεράσισε ν' ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἐκτὸς δὲ τούτου, πῶς δυνάμεθα νὰ καταδικάσωμεν τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦδε, ἐνῷ δὲν εἴδομεν ἀκόμη μήτε τὰς πράξεις του;

Ἔχει μὲν ὁ Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν τοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλ' ὁσάκις διά τινος διορισμοῦ παραβιάζεται τὸ Σύνταγμα, προστρίβεται ὕβρις εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, ἔχει καὶ ὁ Γερουσιαστὴς τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην του δημοσίως, ἐπικρίνων τὴν πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ὅτι ὁ Πατζούρας, εἶπεν ἄλλος, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου Ἕλληνος, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀντίρρησις· διότι οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἦ καὶ μετ' αὐτὸν συνεισέφερέ τι ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' οὔτε καὶ μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας ἦλθε νὰ κατοικήσῃ εἴς τινα Δῆμον αὐτῆς· ὅτε δὲ πρό τινος καιροῦ διέμεινεν ἐνταῦθα ὀλίγους μῆνας, τὰς πικροτάτας κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἐξέμεσεν ὕβρεις, καὶ ἐπὶ τέλους ἀνεχώρησε μὲ Ἀγγλικὸν διαβατήριον εἰς τὴν Τουρκίαν. Ἄνθρωπος λοιπὸν τοιοῦτος, οἷος ὁ Πατζούρας, ὑπήκοος τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ἄγνωστος παντάπασιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ μὴ ἀπολαύων τοῦ δικαιώματος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, εἶναι δίκαιον νὰ μᾶς ἀντιπροσωπεύῃ εἰς τὸν ἔξω κόσμον;

Καθόσον ἀρορᾷ, εἶπεν ἄλλος, τὸ ζήτημα περὶ τῆς μὴ ἐξελέγξεως τῶν προξενικῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, τοῦτο θεωρεῖται λελυμένον, μετὰ τὰς ὁποίας ἔδωκε πληροφορίας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅστις ἀναγνώρισε τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἔλλειψιν· καθόσον δ' ἀρορᾷ τὸν Πατζούραν, τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ σεβασθῇ τὴν κοινὴν γνώμην.

Ὁ Πατζούρας, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐκτὸς ὅτι εἶναι δημότης εἰς τὸν Δῆμον Πέλλης, καὶ τρία ἔτη ἐνταῦθα διαρκῶς διέμεινε, ἔχει καὶ ἄλλα προσόντα, καὶ σχέσιν ἰδιάζουσαν μὲ τὸν Ἡγεμόνα, καὶ μὲ τοὺς ἐγκριτωτέρους τῆς Βλαχίας, καὶ ἕνεκα τούτου ἡ ἐνεργεια τῶν προξενικῶν ὑποθέσεων θέλει γίνεσθαι ταχυτέρα καὶ ἐπωφελεστέρα.

Κατὰ τοὺς παρ' ἡμῖν ἰσχύοντας Νόμους, ἀντέκρουσεν ἄλλος, ὁ διαληφθεὶς Πατζούρας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς Ἕλλην, διότι ὁ Δῆμος τῆς Πέλλης δὲν ἔλαβεν εἰσέτι ὑπαρξιν, καὶ ἐπομένως ἡ εἰς τοῦτον ἐγγραφή του δὲν παρέχει εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἰθαγενείας. Ἐκτὸς τούτου ἂν ἦτον Ἕλλην, δὲν ἠδύνατο, μεταβαίνων ἐνταῦθα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, νὰ λάβῃ Ἀγγλικὸν διαβατήριον· ἂν δὲ ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ Ἑλληνικὸν, τῷ ἐδόθη δι' ἄλλους λόγους, τοὺς ὁποίους παραλείπω ν' ἀναφέρω.

Ὅτε εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἐπέφερεν ἄλλος, ἐσυζητεῖτο τὸ Β'. Ψήφισμα, ἐξέφρασα εἰς πολλοὺς φίλους γνώμην ἐναντίαν τοῦ Ψηφίσματος τούτου, διότι τὸ ἐνόμιζον μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος ὡς περιττὸν, πεποιθώς, ὅτι ποτὲ Ἕλλην Ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο νὰ μὴν ἀποδώσῃ δικαιοσύνην εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀγωνιστὰς, ἢ ἀντὶ τούτων νὰ προτιμήσῃ ξένους. Πολλὰ δὲν εἶναι γεγραμμένα ἐπὶ τοῦ χάρτου, καὶ ἐν τούτοις ἔχουν μεγάλην ἰσχὺν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων· καὶ διὰ τοῦτο, πεποιθότες εἰς τὴν τιμιότητα τῶν Ὑπουργῶν, ἀφήνομεν εἰς αὐτοὺς μέγα στάδιον ἐνεργείας.

Κατὰ τὸ μνησθὲν Ψήφισμα δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διορίσῃ εἰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας τοὺς εἰς ξένα μέρη διαμένοντας, καὶ μεγάλως εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Ἔθνους συνεισενεγκόντας, ἀλλ' ὅταν οἱ τοῦ ἀγῶνος Ἕλληνες δὲν δύναται δι' ὁποιονδήποτε λόγον νὰ ἐκπληρώσωσι ταύτας. Ἀλλ' ὁ διαληφθεὶς Πατζούρας οὔτε ἐκ τῶν τοιούτων εἶναι, οὔτε Δημότης εἰς τινα Δῆμον ἐνεγράφη· ὁ δὲ ἀναφερόμενος Δῆμος Πέλλης πραγματικῶς δὲν ὑπάρχει, ἂν καὶ πρὸ πολλοῦ γίνεται περὶ συστάσεως αὐτοῦ λόγος· ὑπάρχει μόνον ὀνομαστικός τις κατάλογος τῶν αὐτόθι συνοικισθησομένων· ἀλλ' ἡ εἰς τοῦτον ἐγγραφὴ τοῦ Πατζούρα διαφέρει πολὺ τῆς εἰς τὸν Δῆμον ἐγγραφῆς, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ἀπαιτεῖ· ὀφείλει λοιπὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὰς ἀποδείξεις τῶν ἀναγκαίων στοιχείων, ἐφ' ὧν στηριχθείς, τὸν διώρισε Πρόξενον, ἂν δηλονότι ἦναι ἀληθῶς δημότης, καὶ ἂν ἀπέκτησε τὰ πολιτικὰ δικαιώματα· διότι ἄλλως ὑπάρχει πρόδηλος παράβασις τοῦ Συντάγματος καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Οἱ προλαλήσαντες τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς, κατηγόρησαν τὸ Ὑπουργεῖον διά τε τὴν Ἔλλειψιν τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, καὶ διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Πατζούρα ὡς προξένου· καθόσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον, ἅπαντες γνωρίζουσιν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην· ὅσαι δὲ ἐγένοντο παρατηρήσεις, εἶναι ὀρθαὶ, καὶ τοῦ λοιποῦ θέλει φροντίσει ἐντόνως τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ῥυθμίσῃ καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ δεύτερον, ἐπίσης ἅπαντες γνωρίζουσιν, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ὑπαλλήλου ἀνατίθεται κατὰ τὸν Νόμον εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ἐπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρουσιασθῶσιν αἱ περὶ ἰθαγενείας τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος, ὑπαλλήλου ἀποδείξεις, διότι ὁ διορίσας τοῦτον Ὑπουργὸς δὲν ἐστηρίχθη μᾶλλον εἰς τὸ προσὸν τοῦτο, ὅσον εἰς ἄλλα, τὰ ὁποῖα ἔχει ὁ ὑπάλληλος οὗτος· καὶ ἄλλοι Πρόξενοι δὲν ἔχουν τὸ προσὸν τῆς ἰθαγενείας, καὶ ἐν τούτοις δι' ἄλλους λόγους διατελοῦν ὡς τοιοῦτοι. Πιθανὸν ἕκαστος νὰ ἔχῃ ἰδίαν περὶ τούτου ἰδέαν· ἀλλ' ἡ περίστασις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς πεποιθήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ· τούτου ἕνεκα δὲν ὑπάρχει δικαιολογημένη αἰτία πρὸς ἐπίκρισιν τοῦ προκειμένου διορισμοῦ· αἱ πράξεις τοῦ διορισθέντος θέλουν ἀκολούθως δικαιολογήσει, ἢ μὴ, τὸν διορισμόν του.

Ἂν καὶ ἄλλοι, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, μὴ ὄντες πολῖται Ἕλληνες, διωρίσθησαν Πρόξενοι παρανόμως, τοῦτο δὲν δύναται ἤδη ν' ἀπαλλάξῃ τὸ νῦν Ὑπουργεῖον τῆς εὐθύνης διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ Πατζούρα· τὸ Ψήφισμα ἐπιτρέπει νὰ διορίζωνται εἰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας καὶ μὴ πολῖται Ἕλληνες, ἀλλ' ὅταν ταύτας δὲν δύνανται νὰ ἐκπληρῶσιν οἱ τοῦ ἀγῶνος Ἕλληνες· οὕτω φρ' εἰπεῖν, ἐν Ἀγγλίᾳ διορίσθη Ἕλλην Πρόξενος, ὑπήκοος Ἄγγλος· ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο, διότι ἐκεῖ διαμένουσιν ὀλίγοι Ἕλληνες, καὶ διότι τὰ ἔξοδα εἶναι πολλὰ, καὶ δὲν δύναται διὰ τῶν Προξενικῶν εἰσοδημάτων νὰ ζήσῃ ἀξιοπρεπῶς, ὅστις ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἤθελε διορισθῇ.

Ἡ μὲν Γερουσία, εἶπεν ἄλλος, ἀκούοντως ἐξέφρασε τὴν γνώμην της περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ, οἵτινες ὑποστηρίζουν τὸ ἐναντίον, ὀφείλουν νὰ σεβασθοῦν τὸ ὀρθὸν καὶ δίκαιον, διότι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑπάλληλος οὐ μόνον τοῦ τῆς ἰθαγενείας προσόντος στερεῖται ἀλλὰ καὶ παντὸς ἄλλου.

Παραλείπων νὰ ἐξετάσω, ἐπέρασεν ἄλλος, ἂν δυνάμει τοῦ Ψηφίσματος, ἡ τοῦ περὶ Ἰθαγενείας Νόμου ἐπέτυχε τοῦ τοιούτου διορισμοῦ ὁ μνησθεὶς Ηατζούρας, παρατηρῶ μόνον, ἂν ἔχῃ, ἢ μὴ, ἄλλα προσόντα· ἀπέναντι τοσούτων ἄλλων ἀγωνιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἐθυσίασαν Ἡγεμονίας, περιουσίας, τιμὰς, καὶ συγγενεῖς εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ποῖα δικαιώματα ἔχει ὁ Ηατζούρας; Τί συνεισέφερε κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἡμῶν; Πότε ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα; Ποῖα πλεονεκτήματα ἔδειξε; Τί συνεισέφερε τοὐλάχιστον εἰς τόσα ἀγαθοεργὰ καταστήματα, ἐλθὼν πρὸ ὀλίγου εἰς τὴν Ἑλλάδα; ἐκτὸς ἂν θεωρήσῃ τις ὡς γενναίαν καὶ ἀγαθοεργὸν πρᾶξιν τὴν διὰ ῥόβου ἀπωλείας τῶν χρημάτων του κατάθεσιν αὐτῶν εἰς τὴν Τράπεζαν, καὶ τὴν παραλαβήν των μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὅταν ὁ ῥόβος οὗτος ἐξέλιπε. Οὗτος δὲν κατέβαλε τόσον ζῆλον διὰ νὰ διορισθῇ ὑπάλληλος ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ πρὸς διευθέτησιν τῶν ὅσων ἔχει ἐν Βλαχίᾳ ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων. Εἶχε βεβαίως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τὸ δικαίωμα νὰ τὸν διορίσῃ· ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ἐπίσης δικαίωμα νὰ ἐπικρίνωμεν καὶ τοῦτον τὸν διορισμὸν, καὶ πάντα ἄλλον, τὸν ὁποῖον θεωροῦμεν παράνομον, ἢ ἀκατάλληλον. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀκούσας τὰς παρατηρήσεις ἁπάντων τῶν προλαλησάντων, ὀφείλει νὰ τὰς ἐνεργήσῃ, ἂν σέβηται τὴν κοινὴν γνώμην, καὶ τὸ δίκαιον.

Ἐκ τῶν λεχθέντων, ἐπέρασε τέλος εἰς τῶν προαγορευσάντων, ἕκαστος πείθεται, ὅτι ταῦτα ἅπαντες οἱ Γερουσιασταὶ φρονοῦν περὶ τοῦ διαληφθέντος Ηατζούρα. Ἑπομένως ἀντὶ νὰ ἐπιμένουν οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ, ὑπερασπιζόμενοι τοῦτον, θεωρεῖ ὀρθώτερον νὰ σεβασθοῦν καὶ τὰς παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας, καὶ τὴν κοινὴν γνώμην, διότι ἄλλως ἡ Γερουσία θέλει ἐπανέλθει εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα. Προτείναντος ἐπὶ τέλους νὰ ἐκρασθῇ ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχηται, ἢ μὴ, τὴν παρατήρησιν ταύτην, Αὕτη κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου τὴν παρεδέχθη.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ Β'. Κεφάλαιον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς συνιστάμενον εἰς δραχ. 4,065,445.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. Γ'. « Δημόσια καταστήματα » ἐγένοντο δεκτὰ τὰ τρία αὐτοῦ ἄρθρα, ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως, καὶ τὸ ὅλον τοῦ Κεφαλαίου, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συγκείμενον εἰς δραχ. 331,756.

Προταθέντος μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τοῦ Κεφαλαίου Δ'. καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἶπε τις, ὀφείλει νὰ φροντίσῃ διὰ νὰ περιχαλᾷ

ἡ ἐπὶ τῆς Σμυρίδος γενομένη κατάχρησις ἐκ μέρους τῶν ἀγοραστῶν, οἵτινες πάντοτε, συμφωνοῦντες μὲ τοὺς ἐπιστάτας, λαμβάνουσι περισσότερον ποσὸν, ἢ ὅσον πραγματικῶς ἀγοράζουν.

Εἰπόντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι γνωρίζει μὲν τὴν κατάχρησιν, δὲν ἔχει ὅμως τὰ μέσα πρὸς ἀνακάλυψιν· ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ἡ ἀνακάλυψις εὐκόλως δύναται νὰ γίνῃ, ὅταν σταλῇ τιμιός τις ὑπάλληλος, ἢ ἐν Βασιλ. πλοῖον διὰ νὰ ἐπιστατῇ ἐπὶ τῆς ῥορτώσεως· ὡς ὑπουργὸς ἄλλοτε τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπέρασεν ἄλλος, σταθεὶς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, εὗρον ὡς προσφορώτερον μέσον τὸ ἑξῆς. Πρέπει ν' ἀπαγορευθῇ ἡ εἰς τὴν Νάξον πώλησις τῆς Σμυρίδος· νὰ στέλληται δὲ τὸ τὸ ὁρυκτὸν τοῦτο εἰς τὴν Σύρον, καὶ νὰ παραδίδηται τακτικῶς εἰς τὸν Τελώνην ἢ ἄλλον, ὑπάλληλον, ἀφοῦ προηγουμένως ζυγισθῇ· ὁ δὲ θέλων ν' ἀγοράσῃ ν' ἀναφέρεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, γνωστοποιῶν τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον θέλει ν' ἀγοράσῃ. Τοῦτο δὲ νὰ ἐκθέτῃ τὸ ζητούμενον ποσὸν εἰς δημοπρασίαν, καὶ νὰ δίδῃ ἀπόδειξιν εἰς τὸν ἀγοραστὴν διὰ νὰ τὸ παραλαμβάνῃ ἐν Σύρῳ ἀπὸ τὸν ἐπιστάτην. Τοιουτοτρόπως ἡ κατάχρησις περιχέλλεται, διότι οὔτε ὁ ἐπιστάτης δύναται νὰ δώσῃ περισσότερον, ὡς ὑποκείμενος εἰς λογοδοσίαν, οὔτε ὁ ἀγοραστὴς νὰ λάβῃ ὀλιγώτερον ἐναντίον τῶν συμφερόντων του. Τὸ μέτρον λοιπὸν τοῦτο δύναται νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἂν δὲν ἔχῃ ἄλλο προσφορώτερον.

Ἑπομένως ἐγένετο τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτὸν, καθὼς καὶ τὸ δεύτερον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 3, « Ἁλιεῖς » μετὰ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς τε πλειονοψηφίας καὶ μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5, « Ἰχθυοτροφεῖα. Δάση » καὶ μαθημάτων παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτά.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 6, « Ἐλαιῶνες » καὶ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τούτου ἔκαμε τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν· ὅτι ἐπὶ τῶν ἐτησίων εἰσπρακτέων τῶν πωλουμένων ἐνοικιασμένων ἐλαιώνων, συμποσουμένων εἰς δραχ. 315,251 : 10, ὑπολογίζονται ὡς εἰσπραττόμεναι μόνον δραχμ. 25,397, ὥστε μένουν καθυστερούμεναι δραχμαὶ 289,854· ἑπομένως ἐὰν ὑπολογίσωμεν τὸ ἐτήσιον τοῦτο καθυστέρημα ἐπὶ ὅλου τοῦ διαστήματος τῆς ἐνοικιάσεως, θέλομεν ἔχει εἰς τὴν λῆξιν αὐτῆς ὀκτὼ καὶ ἥμισυ

ἑκατομμύρια δραχ. καθυστέρημα ἀπὸ μόνον τὰ ἐνοίκια τῶν ἐλαιώνων. Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7, «Σταριδῶνες, καὶ ἀμπελῶνες» καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι οἱ σταριδαμπελῶνες ἂν δὲν πωληθῶσι, δὲν πρέπει νὰ καλλιεργῶνται δι' ἐργολαβίας· διότι οὕτω καταστρέφονται διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν καλλιεργητῶν· ἀκολούθως ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 8, 9 καὶ 10, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι. Ἑπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου Δ'. συγκείμενον ἐκ δραχ. 1,715,816 : 27, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1849, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Σ. Θεοχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ κεφάλαιον Ε. «Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων». Ἀναγνωσθέντος τούτου, καὶ

τῆς παρατηρήσεως τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν δύω ἐθνικῶν χωρίων Βοχῶρι καὶ Γαλατᾶ, ἐν μέλος αὐτῆς, ἐπειδὴ ἡ ἐνοικίασις αὕτη, εἶπεν, ὡς μὴ δημοσιευθείσης κατὰ Νόμον τῆς δημοπρασίας, ἀλλὰ κυρίως ἐνεργηθείσης, εἶναι ἄκυρος· πρὸς δὲ καὶ ὁ ἐνοικιαστὴς δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτὸν ὑποχρεώσεις, εἶναι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον τοῦ Δημοσίου νὰ φροντίσῃ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς περὶ τῆς δικαστικῆς ἀκυρώσεως αὐτῆς· διότι, καθόσον παρέρχεται ὁ Χρόνος, κατὰ τοσοῦτον τὸ δημόσιον θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς περισσοτέρας, καὶ δικαιολογημένας ἀποζημιώσεις.

Συμφωνησάντων τῶν Κ.Κ. Ὑπουργῶν μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, καὶ εἰπόντων, ὅτι θέλουν φροντίσει τὴν διόρθωσιν τοῦ πράγματος, ἡ Γερουσία παρεδέχθη κατὰ στεῖρον τὰ ἐν τῷ προκειμένῳ κεφαλαίῳ πέντε ἄρθρα μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν διαληφθέντων χωρίων, καὶ τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου Ε. συνιστάμενον εἰς δραχ. 75,000.

Προτεθέντος μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τοῦ κεφαλαίου Στ'. «Διάφορα εἰσοδήματα» ἀναγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 — 7 καὶ, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτά.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7, καὶ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ἓν μέλος αὐτῆς, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ δημόσιον προκαταβάλλει τὰ ἔξοδα διὰ τὰς καταμετρήσεις ζώων καὶ ἀμπέλων, ὁσάκις οἱ ἰδιοκτῆται ἠμέλησαν νὰ κάμωσι τὰς δηλώσεις των, ἢ ἔκαμαν αὐτὰς ἐλλειπῶς, τὰ δὲ ἔξοδα ταῦτα εἶναι εἰς βάρος τούτων, πρέπει τὰ ἐκ τῶν προκαταβολῶν τούτων εἰσπραχθησόμενα κατ' ἔτος νὰ τίθενται ὡς ἔσοδα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, διὰ νὰ γίνηται γνωστὸν, πόσα εἰσπράττει τὸ Δημόσιον ἐκ τούτων· ἡ παρατήρησις δ' αὕτη γίνεται διὰ τὸ μέλλον.

Ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν δύνανται νὰ τεθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ἔσοδα τὰ εἰσπραττόμενα ἀπέναντι τούτων, διότι εἶναι ἄγνωστον τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσόν· — ἀντέταξεν ἄλλος, ἐπειδὴ τὸ ἔσοδον τοῦτο ψηφίζεται παρὰ τῶν Βουλῶν, πρέπει νὰ τίθενται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὰ εἰσπραττόμενα, διότι ἄλλως δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μυστικὰ ἔξοδα.

Ἡ καταμέτρησις ἐνεργεῖται πάντοτε, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκ μέρους τῶν Ἀρχῶν, ὁσάκις δοθῇ ὑποψία, ἀλλὰ δὲν ἀνακαλύπτονται καὶ πάντοτε ἐλλείψεις ἐκ μέρους τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ τότε τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου·

ὅταν δὲ εὑρεθῇ τοιαύτη ἔλλειψις, οἱ Ταμίαι εἰσπράττουν αὐτὰ παρὰ τῶν ἰδιακτησῶν.

Ἡ τοιαύτη παράλειψις, εἶπεν ἄλλος, δίδει χώραν εἰς ὑποψίας· τούτου ἕνεκα πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ καταχωρῶνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ἔσοδον τὸ εἰσπραττόμενον ἐκ τούτων ποσόν· ἄλλως εἶναι περιττὸν νὰ σημειοῦται ἁπλῶς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πρὸς ἐνθύμησιν· τοιαῦτα ὑποθετικὰ ποσὰ ἀπέναντι τῶν εἰσπρακτέων ἐσημειώθησαν καὶ εἰς τὰ ἀνωτέρω κεφάλαια Δ. καὶ Ε. τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Εἰπόντος τέλος τινός, ὅτι ἐτέθη ἁπλῶς πρὸς ἐνθύμησιν, διότι εἶναι ἀβέβαιον, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 8, « Μερίσματα μετοχῶν εἰς τὴν Τράπεζαν » καὶ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, εἶπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶναι λίαν σπουδαία· διότι, ἂν δὲν ληφθῇ ἐγκαίρως πρόνοια, μέλλει ν' ἀπωλέσῃ ἡ Κυβέρνησις τὰς εἰς τὴν Τράπεζαν μετοχάς της, ὅπερ καὶ τὸ Δημόσιον ζημιοῖ, καὶ τὴν ἐθνικὴν πίστιν προσβάλλει· κατὰ τὸ παρελθὸν ἔλαβε χώραν ἔλλειψις ἐκ μέρους τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, διότι ἄρχισε νὰ λήξῃ ἡ προθεσμία τοῦ τρέχοντος μετὰ τῆς Τραπέζης λογαριασμοῦ, καὶ ἐπομένως νὰ μὴ γίνῃ περὶ νέας παρατάσεως Νόμος, ἐνῷ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ μετὰ τῆς Τραπέζης ἄλλος συμβιβασμός· οὐχ ἧττον δὲ καὶ τώρα ἔτι εἶναι εἰκὸς ν' ἀνακτηθῶσιν αἱ μετοχαὶ τῆς Κυβερνήσεως δι' ἀνοικτοῦ τρέχοντος λογαριασμοῦ.

Καὶ ἄλλοτε, Κύριοι, ὁ προλαλήσας Κύριος Γερουσιαστὴς ἠθέλησε νὰ φέρῃ τὸν λόγον περὶ τοῦ ὑπάρξαντος τοῦ π. ε. ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Τραπέζης, καὶ ὧν ἐπαναλαμβάνει, ὅτε ὁ ἴδιος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου τότε παρετήρησε, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον, ἀπέδειξα, ὅτι δὲν προσγίνεται ζημία εἰς τὸ Δημόσιον ἐκ τῆς μεταβιβάσεως τῶν 500 μετοχῶν εἰς τὴν Τράπεζαν· καθότι κατὰ τὸν Νόμον ἡ Κυβέρνησις δύναται ν' ἀνακτήσῃ αὐτάς.

Ἔχων τὴν τιμὴν, Κύριοι, νὰ ἦμαι τότε Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἶμαι εἰς θέσιν νὰ πληροφορήσω ὑμᾶς, ὅτι οὐδεμία σχεδὸν ὠφέλεια ἐκ τοῦ ἐκδυθέντος Νόμου περὶ τοῦ εἰρημένου ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ ἠδύνατο νὰ προκύψῃ, καθόσον ἐκ τῶν δι' αὐτοῦ ληφθέντων Κεφαλαίων τῆς Τραπέζης δὲν ἐπρόκειτο νὰ θεραπευθῇ ἀπολύτως ἡ ἀνάγκη τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὰ κεφάλαια ταῦτα κατὰ μέγα μέρος ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν εἰς

τὴν ἰδίαν Τράπεζαν ἀποροκατεθεισῶν νὰ δοθῶσι 120 περίπου χιλιάδων δραχμῶν, ἀρπαγεισῶν παρὰ τοῦ Μερεντίτου, καὶ ἄλλων διὰ τῆς ἰδίας Τραπέζης ἐναργηθεισῶν πληρωμῶν εἰς ἐξωτερικὰ δάνεια, τῶν ὁποίων ὅλων ἡ πληρωμὴ ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν ἀκολούθως ἐκ τῶν τακτικῶν πόρων τοῦ Κράτους. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι χρήσιμος ἡ διὰ νέου Νόμου ἐξακολούθησις τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ, τοῦτο δὲν ἠδύνατο τὸ Ὑπουργεῖον νὰ κατορθώσῃ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Τραπέζης· αὕτη δὲ ἐρωτηθεῖσα δὲν παρεδέχθη ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους τὴν ἐξακολούθησιν. Παραπέμπω τὸν προλαλήσαντα Κ. Γερουσιαστὴν εἰς τὴν γενομένην συζήτησιν, ὅτε, ὡς προεῖπται, ἐγένετο λόγος ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Οὐδεμία λοιπὸν ἔλλειψις δὲν ἔγεινεν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ ὁ προαγορεύσας ὀλίγον φαίνεται σκεπθεὶς, καὶ κακῶς ἴσως πληροφορημένος, διατείνεται.

Ἤδη πρόκειται περὶ ἀνακτήσεως τῶν μετοχῶν τῆς Κυβερνήσεως, εἶπεν ἄλλος. Ἐν τούτοις καὶ τὰ λεχθέντα περὶ τοῦ ἀνωφελοῦς τοῦ δανείου δὲν εἶναι ὀρθά· διότι ἡ Κυβέρνησις, ἔχουσα ἀνάγκην, ὤφειλε νὰ δανεισθῇ· ἐδανείσθη μάλιστα ἐπὶ 3 τοῖς 0/0 καὶ δι' ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ, ὅπερ ἦτον συμφερώτερον εἰς αὐτὴν· ὅθεν εἶναι περιττὴ πᾶσα περὶ τούτου συζήτησις.

Εἰπόντων ἐπὶ τέλους τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ὅτι δέχονται τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὅτι θέλουν καταβάλει πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν πρὸς ἀνάκτησιν τῶν μετοχῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον 8 ἄρθρον, ὡς ἔχει, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα ἄρθρα 9 καὶ 10.

Ἑπομένως, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου Στ', συγκείμενον ἐκ δραχμ. 244,463 : 28.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ κεφάλαια Ζ'. « Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα » συγκείμενον ἐκ δραχ. 143,918 : 42, καὶ Η'. « Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων » ἐκ δρ. 1,290,000, καὶ Θ'. « Προσταξθεῖσαι τῶν τριῶν Δυνάμεων κλπ. » ἐκ δρ. 3,835,473: 58, καὶ τὰ περιεχόμενα ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ λογιστικοῦ συστήματος τῶν δύο Ὑπουργείων τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὰς μὴ δοθείσας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν πληρο-

φορίας, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησε, τοῦτο προῆλθε, διότι δὲν ὑπῆρχεν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τοῦ ν' ἀκολουθήσωσι καὶ τὰ δύο μνησθέντα Ὑπουργεῖα, τὸ ὁποῖον ἀκολουθοῦν καὶ τὰ ἄλλα λογιστικὸν σύστημα, οἱ λογισταὶ λέγουν, ὅτι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον ἕνεκα τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων· διότι, ἐπειδὴ οἱ στρατιῶται, ὡς ἔχοντες ἀνάγκην περισσοτέραν, πληρόνονται κατὰ τὸν Νόμον κατὰ πενταμερίαν, πρέπει, ὅπως καὶ ἂν μεταβαίνωσι, νὰ ἔχωσι μεθ' ἑαυτῶν ταμεῖον· καθότι ἄλλως, μὴ πληρονόμενοι ἐγκαίρως, δύνανται νὰ ἐξοκείλλωσιν εἰς καταχρήσεις· ἐν τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει νὰ ἐπιφέρῃ θεραπείαν, καθόσον εἶναι δυνατόν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα, εἶπεν ἄλλος, τοῦ νὰ ἐπιστρέφωνται τὰ περισσεύματα ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν διαληφθέντων Ὑπουργείων εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, τοῦτο εἶναι ὀρθόν. Ὅτι δὲ ὑπάρχουσι περισσεύματα, εἶναι ἀναντίῤῥητον, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ δαπανῶνται μέχρι λεπτοῦ ὅλα τὰ προϋπολογιζόμενα ποσά· ἐκτὸς τούτου καὶ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα ταῦτα ὑπάρχουν ἔσοδα, προερχόμενα ἀπὸ ἐκποιήσεις διαφόρων πραγμάτων· ταῦτα κατὰ τὸ **4** ἄρθρον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἔσοδα τοῦ Κράτους, καὶ δὲν δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ τὰ ἐξοδεύσωσι, διότι τότε ἤθελον θεωρηθῇ ὡς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπανώμενα. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ λογιστικὸν σύστημα τῶν Ὑπουργείων τούτων, ἡ Κυβέρνησις, ἀναγνωρίσασα τὴν ἀνάγκην ταύτην ἀπὸ τὸ **1844**, διώρισεν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν Νόμου, τακτοποιοῦντος ἐν γένει τὸ λογιστικὸν ὅλων τῶν Ὑπουργείων. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συνέταξε γενικὸν περὶ ὅλων τῶν Ὑπουργείων Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, συζητηθὲν ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, μένει εἰσέτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον λοιπὸν πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ τὸ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ οὕτως ἐλπίζεται νὰ παύσῃ ἡ ἐνυπάρχουσα ἤδη ἀνωμαλία τοῦ λογιστικοῦ συστήματος, καὶ αἱ τυχὸν ἐκ ταύτης προερχόμεναι καταχρήσεις.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς, θεωρήσασα, ὅτι τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν, λαμβάνοντα ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τὸ ὁλικὸν ποσὸν, τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ψηφιζόμενον, δὲν ἐνεργοῦν τας πληρωμὰς δι' ἐνταλμάτων πρὸς τοὺς ἔχοντας λαμβάνειν, καὶ ὅτι, καθυποβληθέντος ἀπολογισμοῦ, εἶναι ἄγνωστον, πόσα ἐκ τούτων ἐδαπανήθησαν, καὶ

ἂν ἐπεστράφησαν τὰ περισσεύματα εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, ἐζήτησε τὰς πληροφορίας ταύτας ἀπὸ τὰ διαληφθέντα Ὑπουργεῖα· διότι βεβαίως εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ ἐδαπανήθησαν ὅλα μέχρι λεπτοῦ· οὕτω φερ' εἰπεῖν τὰ ὑπολογιζόμενα ποσὰ τοῦ κεφαλαίου **VI** περὶ Ἱππωνείας, καὶ τοῦ κεφ. **XI**, ἄρθρου **2**, εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν ἀφήσωσι περίσσευμα. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔδωκε λεπτομερῶς τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις· τὸ δὲ τῶν Στρατιωτικῶν ἠρνήθη· τούτου ἕνεκα παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ἐπὶ τούτῳ ἀριθμοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τούτου ὀφείλουν νὰ σέβωνται τὰς αἰτήσεις τῶν Σωμάτων.

Ὡς πρὸς τὸ λογιστικὸν σύστημα τῶν Ὑπουργείων τούτων, παρατηρεῖ, ὅτι πρέπει καὶ αὐτὰ νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα· διότι ἄλλως ἕνεκα τῆς ἀνωμαλίας ταύτης οὔτε ἐξέλεγξις ἀπολογισμοῦ δύναται ποτὲ νὰ γίνῃ· ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐθεώρησε τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γενικοῦ λογιστικοῦ συστήματος καὶ εἰς τὰ μνησθέντα Ὑπουργεῖα δύσκολον, διὰ τὸν λόγον, ὅτι οἱ στρατιῶται πληρόνονται κατὰ πενταμερίαν· ἀλλ' ἡ δυσκολία αὕτη δύναται νὰ ἐκλείψῃ, ὅταν δίδεται προκαταβολὴ εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Ταμεῖον, καὶ πρὶν ζητηθῇ ἄλλη προκαταβολὴ, νὰ καθυποβάλλεται ὁ λογαριασμὸς τῆς προλαβούσης, καὶ οὕτως ἐφεξῆς· ὅθεν πρέπει νὰ γίνῃ φροντὶς διὰ ν' ἀρθῶσιν ἐκ τοῦ μέσου αἱ ὑπάρχουσαι εἰς τὰ δύο Ὑπουργεῖα ἐξαιρέσεις τῆς λογιστικότητος.

Ὁ καταστατικὸς τῶν Ταμείων τοῦ **1831** Νόμος, εἶπεν ἄλλος, κανονίζων ἐν γένει τὸ λογιστικὸν, παραδέχεται εἰδικὰ Ταμεῖα διὰ τὰ δύο ταῦτα Ὑπουργεῖα, καθὼς καὶ διὰ τὰ Ταχυδρομεῖα, καὶ τὸ λογιστικὸν αὐτῶν σύστημα, κατὰ τὸ Διάταγμα τοῦ **1833**. Ἐνόσῳ λοιπὸν δὲν ἐπέλθῃ ἄλλος νόμος, τὰ δύο ταῦτα Ὑπουργεῖα δὲν ἠμποροῦν παρὰ νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους· διὰ τοῦτο συμφωνῶ μὲ τὸν εἰπόντα Κ. Γερουσιαστὴν, ὅτι πρέπει νὰ συστήσωμεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ εἰσαγάγῃ τὸ συνταχθὲν Νομοσχέδιον κατὰ τὸ **1844**.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **1**, **2**, **3**, **4** καὶ **5** τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1849**, ἐγένοντο δεκτὰ, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **29** κατὰ **7**· ἔχον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ καθυποβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **3** Αὐγούστου **1849**.

Έπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1849.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ὀκτωβρίου 1849. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Αθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος Γραμματέως Σ. Θεοχαροπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ Κεφ. 1. « Χρέος δημόσιον ἐξωτερικὸν » ἐγένετο δεκτὸν, χωρὶς τινος παρατηρήσεως, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον ἐκ δραχ. 5,363,613:20.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφ. 2. « Χρέος Ἐσωτερικὸν, » καὶ μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 4,750.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 3 « Συντάξεις » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι γενομένου καὶ εἰς τὴν Βουλὴν λόγου περὶ τῶν χορηγημάτων καὶ τῶν συντάξεων, ἀπεφασίσθη νὰ παύσουν ταῦτα, μέχρις οὗ ἐκκαθαρισθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἐχόντων λαμβάνειν, καὶ καθυποβληθῇ Νομοσχέδιον περὶ συντάξεων, κανονίζων τὰ προσόντα τῶν Συνταξιούχων.

Εἶναι δίκαιον, ἐπέφερεν εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, νὰ λάβῃ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ λοιποῦ ὁριστικόν τι μέτρον διά τε τὰ χορηγήματα καὶ τὰς συντάξεις, ἐναργοῦν τὸ περὶ τούτων ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ διορίζων ἐπιτροπὴν πρὸς ἐκκαθάρισιν τῶν δεκτέων ἀπαιτήσεων· διότι εἰς τινας μὲν δίδονται ἀδρότατα χορηγήματα, ἄλλοι δὲ συνεισενεγκόντες σωματικῶς τε καὶ χρηματικῶς εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, δὲν λαμβάνουν καμμίαν χορήγησιν ἀπέναντι τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεων.

Ἐὰν παύσουν τὰ διδόμενα χορηγήματα, εἶπεν ἄλλος, τότε, θέλουν εὑρεθῇ εἰς ἀμηχανίαν οἱ ταῦτα λαμβάνοντες· διότι δὲν ἔχουν κἀνένα ἄλλον πόρον ζωῆς· εἶναι ἄδικον νὰ στερηθῶσι τῶν βοηθημάτων τούτων οἱ ἔχοντες ἀδιαμφισβητήτα δικαιώματα, ἢ οἱ κληρονόμοι αὐτῶν, διότι μεταξὺ τούτων ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχουν τινες, λαβόντες πλειότερα τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεων· διὰ ταῦτα γνωμοδοτῶ, νὰ ἐξακολουθῶσι μὲν διδόμενα τὰ τοιαῦτα χορηγήματα χάριν δικαιοσύνης καὶ φιλανθρωπίας, νὰ προστίσῃ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν λαμβανόντων τοιαῦτα χορηγήματα, διὰ νὰ μὴ ζημιοῦται τὸ δημόσιον, ἀποδίδον περισσότερα, τῶν ὅσα ὀφείλει.

Ὅτε ἐσυζητεῖτο, προσέθηκεν ἄλλος, ὑπὸ τῆς Γερουσίας τὸ Νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς τῶν δικαιωμάτων τῶν εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτῶν, ἔγινε παρόμοιά τις ἔνστασις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀποθῶσι τὰ δικαιώματα ταῦτα εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς τὰ μητρῶα, πρὶν ἐξακριβωθῶσι τὰ δικαιώματα καὶ τῶν ἄλλων στρατιωτικῶν, τῶν ἐχόντων ὁμοίας ἀπαιτήσεις· ἀλλ' ἡ Γερουσία, ἀπεφάσισε νὰ ἐξακολουθοῦν μὲν διδόμενα τὰ δικαιώματα τῶν ἀγωνιστῶν τούτων εἰς τοὺς κληρονόμους των, νὰ ἐκκαθαρισθῶσι δὲ ἐπίσης καὶ τὰ δικαιώματα τῶν λοιπῶν ἀγωνιστῶν διὰ νὰ μὴ μένωσιν οὗτοι ἀδικημένοι. Ἡ αὐτὴ ἀπόφασις ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· τουτέστι νὰ ἐξακολουθῶσι μὲν διδόμενα τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος χορηγήματα, ἀφοῦ πρότερον ἐκκαθαρισθῶσιν αἱ ἀπαιτήσεις τῶν λαμβανόντων, νὰ ἐξακριβωθῶσι δὲ συγχρόνως τὰ δικαιώματα τῶν ἐχόντων ἀπαιτήσεις τῆς αὐτῆς φύσεως, διὰ νὰ μετέχωσι τῶν βοηθημάτων τούτων, ἀναλόγως τῶν ὁποίων ἕκαστος συνεισέφερεν.

Πολλάκις, παρετήρησεν ἄλλος, προσελήφθη τὸ Ὑπουργεῖον ὑπὸ τῆς Βουλῆς, διὰ νὰ ἐκκαθαρίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἐχόντων δικαιώτα εἰς συντάξεις, ἐσύστησεν ἐπὶ τέλους πρὸς τὸν σκοπὸν

τοῦτον Ἐπιτροπὴν ἐκ Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν, ἥτις μετ' ἐπιστασίας ἐπεξεργασθεῖσα τοὺς καταλόγους τῶν συνταξιούχων, καὶ διαφόρους ἐπενεγκοῦσα μεταρρυθμίσεις, καθυπέβαλε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν της εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πρὸ δύω ἤδη μηνῶν· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἰσήγαγεν εἰς τὰς Βουλὰς τὸ περὶ τούτων Νομοσχέδιον, διὰ νὰ συμπεριληφθῇ καὶ τὸ ἔξοδον τοῦτο εἰς τὸν ἐπόμενον προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1850.

Μ' ὅλον ὅτι πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, καθυπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν της ἡ ἐπὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν χορηγουμένων συντάξεων διορισθεῖσα Ἐπιτροπή, προτίθεται μ' ὅλα ταῦτα τὸ Ὑπουργεῖον νὰ εἰσαγάγῃ ἐγκαίρως τὸ περὶ τούτων Νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιψήφησιν τῶν Βουλῶν.

Ἐπειδή, ἐπήνεγκεν ἄλλος, δὲν ὑπάρχουσιν ἐκκαθαρισμένα τὰ χορηγήματα, διὰ τοῦτο τινὲς μὲν λαμβάνουν πολλὰ βοηθήματα, εἰς ἄλλους δὲ, καὶ τοι πολυειδῶς ἀγωνισθέντας, δίδονται ὀλίγα, καὶ πολλοὶ στεροῦνται παντελῶς αὐτῶν· τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ταῦτα ὀφείλει, μετὰ τὴν ἀπαιτουμένην ἐκκαθάρισιν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐχόντων τοιαύτας ἀπαιτήσεις, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς τῶν χορηγημάτων τούτων· δὲν πρέπει δὲ ἀπὸ τοῦδε νὰ παύσῃ αὐτὰ, ἀλλὰ μέχρι μὲν τέλους τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους νὰ ἐξακολουθῇ χορηγοῦν ταῦτα εἰς τοὺς λαμβάνοντας, κατὰ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους νὰ καθυποβάλῃ ἀρεύκτως τὸ περὶ τούτων Νομοσχέδιον.

Ἐις πρὸς δὲ τὰς συντάξεις, ἐπιφυλάττομαι καὶ ἐγὼ καὶ πᾶς ἄλλος, εἰς τὸν ἁρμόδιον τόπον, νὰ ἐκθέτω παρατηρήσεις τινὰς οὐσιώδεις, μὴ προτιθέμενος ποσῶς νὰ στερήσω τούτων τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀγωνιστῶν. Παρατηρῶ δὲ μόνον, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἐπιθυμοῦσα νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντας τοὺς καταλόγους τῶν συνταξιούχων, ἐζήτησε παρ' ἑκάστου Ὑπουργείου ἰδιαίτερον κατάλογον, ἐμπεριέχοντα τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἑκάστου συνταξιούχου, τὸν Δῆμον, εἰς ὃν ἀνήκει, καὶ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως, τὸ μηνιαῖον ποσὸν αὐτῆς, καὶ τὰ προσόντα, δυνάμει τῶν ὁποίων λαμβάνει τὴν σύνταξιν· καὶ κατὰ τὴν αἴτησιν ταύτην τῆς ἐπιτροπῆς ἔδωσαν τοὺς εἰρημένους καταλόγους ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα, ἐκτὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ κατάλογος τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ ὑπ' ὄψιν τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, εἶναι ἀνάγκη νὰ διατάξῃ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς

εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τούτου, συντεταγμένου κατὰ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχμὰς 394,749:12.

Ἀναγνωσθὲν τὸ κεφάλαιον 4, « Χορήγησις πρὸς τὸν Βασιλέα » ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δρ. 1,000,000.

Ἀναγνωσθὲν τὸ κεφάλαιον 5, « Ἀποζημιώσεις βουλευτικῶν Σωμάτων » καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς παραδοχῆς καὶ τῶν γενησομένων ἐξόδων κατὰ τὸν παρόντα μῆνα, διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων, ὡς μὴ συμπεριλαμβανομένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπιφύλαξιν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκ δρ. 580,000.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα κατὰ τάξιν τὰ κεφάλαια 6, « Προεδρεία τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκ δραχ. 9,000, καὶ ὑπηρεσία κεντρικὴ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ δρ. 103,077:33, κεφάλαιον 7, « Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον » ἐκ δρ. 82,233 : 60, καὶ κεφάλαιον 8, « Ταμεῖα » ἐκ δρ. 118,186, ἐγένοντο δεκτὰ, χωρὶς τινὰς ἐνστάσεως, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου 9, « Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι » καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς τε πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι παραδέχεται τὴν περὶ τοῦ ἐφόρου καὶ φύλακος εἰς Κακοσκάλι παρατήρησιν διὰ τὸν ἐπόμενον προϋπολογισμόν· ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συγκείμενον ἐκ δρ. 117,410.

Ἀναγνωσθὴ μετὰ ταῦτα τὸ κεφάλαιον 10, « Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων » καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον εἰς δραχ. 74,583 : 30.

Ἑπομένως ἀναγνωσθέντα κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν, ἐγένοντο δεκτὰ μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεων τῆς πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὰ ἑπόμενα κεφάλαια. Κεφ. 11, « Δέκατα » ἐκ δραχ. 325,000. Κεφ. 12, « Φόρος ζώων » ἐκ δραχ. 41,600. Κεφ. 13, « Φόρος ἐπιτηδευμάτων » ἐκ δρ. 27,640. Κεφ. 14, « Φόρος οἰκοδομῶν » ἐκ δραχ. 15,350. Κεφ. 15, « Τελωνεῖα » ἐκ

δρ. 321,884 : 20. Κερ. 16, «Χαρτόσημον» ἐκ δρ. 189,298. Κεφάλ. 17, «Νομισματοκοπεῖον» ἐκ δρ. 92,772. Κεφάλ. 18, « Β. Τυπογραφία καὶ Λιθογραφία » ἐκ δρ. 43,301. Κερ. 19, « Δάση » ἐκ δραχ. 99,540 : 20. Κεφάλ. 20, « Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ » ἐκ δραχ. 83,566. Κεφάλ. 21, « Ἁλυκαὶ » ἐκ δραχ. 147,760. Κεφάλ. 22, « Κτημάτων Διοίκησις » ἐκ δραχ. 106,083 : 89. Κερ. 23, « Ἐπιστροφὴ χρημάτων » ἐκ δραχ. 36,255 : 66. Κερ. 24, «Ἀποζημιώσεις» ἐκ δρ. 207,141.01, καὶ Κερ. 25, « Ἀπόδοσις Μοναστηριακῶν χρεῶν » ἐκ δραχ. 6,939 : 88.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, συγκείμενον ἐκ δραχμῶν 9,591,734 : 19, διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἑπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΗΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ὀκτωβρίου 1849, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθη ἑπομένως ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἀλίκων Τελετῶν πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας, εἰδοποιοῦν τος, ὅτι ἡ

Α. Μ. διέταξε πένθος 15 ἡμερῶν ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Ὑψηλότητος τοῦ Μεγάλου Δουκὸς τῆς Ῥωσσίας Μιχαήλου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Νόμου περὶ ἐσόδων τοῦ ε. ε., καὶ τὴν ἐπὶ τούτων αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐρετείνων ἐμπορικῶν φόρων ἐνίσχυσαν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς, ἀδείᾳ τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, τὴν τροποίησιν τοῦ 2 ἄρθρου, τοῦ περὶ ἐσόδων τῆς χρήσεως 1849, Νομοσχεδίου.

Τὴν τροποποίησιν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ ἄρθρου τούτου παρεδέχθη ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν αὐτῆς.

Ἄδειᾳ τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω, Κύριοι, καὶ εἰς τὴν παραδοχὴν Ὑμῶν τὴν τροποποίησιν ταύτην, ὅπως διὰ τοῦ νέου ἄρθρου τοῦ διαλαμβανομένου εἰς τὸ ὁποῖον μέλλω νὰ σᾶς ἀναγνώσω Β. Διάταγμα, ἀντικατασταθῇ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ ὑποβληθέντος εἰς τὴν ἐπιψήφισιν Ὑμῶν Νομοσχεδίου περὶ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1849.

Ἡ τροποποίησις στηρίζεται, Κύριοι, ὡς προεῖπον, εἰς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐνοικιάσεως, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον νέον ἀναλυτικὸν φύλλον τοῦ ἄρθρου 1, τῶν ἀμέσων φόρων, παρουσιάζουν τὴν ἐξῆς αὔξησιν τῶν γεννημάτων, παραβαλλομένην πρὸς τὰ ὑπολογισθέντα· ἤτοι

Σίτου κοιλὰ	100,000
Κριθῆς	60,000
Βρώμης	40,000
Σίκαλης	8,000
Ἀραβοσίτου	60,000
Καλαμποκίου . . .	10 000
Κοιλὰ .	278,000

Τὰ γεννήματα ταῦτα, ὑπολογιζόμενα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τεθεισῶν τιμῶν, φέρουν ἀντίτιμον δραχμὰς 908,000.

Ἑπομένως τὸ μὲν ἄρθρον τῶν ἐρετείων φόρων ἀπὸ δραχμὰς 5,735,000 ὑπολογίζεται εἰς δραχ. 6,643,000, τὸ δὲ σύνολον

τῶν ἐσόδων ἀπὸ 15,575,955 : 76, εἰς 16,483,935 : 76, σύμφωνα μὲ τὴν τροποποίησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1849.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Γερουσίας, καὶ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὴν ὡς κατωτέρω τροποποίησιν καὶ ἀντικατάστασιν τοῦ 2 ἄρθρου, τοῦ περὶ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1849, Νομοσχεδίου, παραδεχθείσης ἤδη καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς τῆς ἀντικαταστάσεως ταύτης.

Ἄρθρ. 2.

Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1849 ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς δέκα ἓξ ἑκατομμύρια, τετρακοσίας ὀγδοήκοντα τρεῖς χιλιάδας, ἐννιακοσίας πεντήκοντα πέντε, καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα ἓξ, ἀριθ. 16,483,955 : 76.

Προστίθενται δ' εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε χιλιάδων, τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν, καὶ λεπτῶν πεντήκοντα ὀκτώ, ἀριθ. 3,835,473 : 58, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1849, τὰ ἔσοδα ἐκεῖνα, ὅσα παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Σεπτεμβρίου 1849.

ΟΘΩΝ

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον αὖριον.

Ἀπαγγελθείσης τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων Ὑπουργείου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ε. ἔτους.

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ 1 ἄρθρον, « Προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου » τοῦ Ι. Κεφαλ. « Κεντρικὴ ὑπηρεσία » ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει, συνιστάμενον ἐκ δρ. 31,800.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2, ἄρθρου, τοῦ αὐτοῦ Κεφαλ. « Ὑλικὸν, ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα » εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι, ἀφαιρουμένου ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 13,900, τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος δρ. 3,000 περὶ τοῦ ὁποίου θέλει γίνει λόγος μετὰ ταῦτα συναμα μὲ τὰ ἐνοίκια καὶ τῶν ἄλλων καταστημάτων, τὸ μένον ποσὸν δρ. 10,900, τὸ διὰ διαφόρους αἰτίας δαπανώμενον, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ φύλλου τῆς λεπτομερείας, φαίνεται ὑπέρογκον· διὰ νὰ νοήσωμεν, ἂν ἦναι, ἢ μὴ, τοιοῦτον, ἀνάγκη νὰ τὸ παραβάλλωμεν μὲ τὸ χορηγούμενον εἰς τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα διὰ ὑλικὸν κ.λπ. Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, τοῦ ὁποίου αἱ ἐργασίαι εἶναι περισσότεραι, ἔχει ἐπιχορήγησιν τοιαύτην ἐκ δραχ. 5,000, τὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν 5,500· τὸ τῶν Ναυτικῶν 5000· τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, τοῦ ὁποίου αἱ ἐργασίαι εἶναι δεκαπλάσιαι, 11,200, καὶ τὸ τῶν Οἰκονομικῶν, τοῦ ὁποίου αἱ ἐργασίαι εἶναι πολλαπλάσιαι 7,940. Ἐκ τῆς παραθέσεως ταύτης δηλοῦται, ὅτι τὰ διὰ τὸ ὑλικὸν τοῦ προκειμένου Ὑπουργείου ἔξοδα εἶναι πολλὰ, καὶ δυσανάλογα μὲ τὴν ἐν αὐτῷ ἐργασίαν· ἐκτὸς τούτων ζητοῦνται προσέτι διὰ Νόμου συμπληρωτικοῦ καὶ δρ. 1,200. Πρὶν ἢ λοιπὸν ἐκφράσω περὶ τούτου τὴν γνώμην μου, ἐπιθυμῶ ν' ἀκούσω παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τοὺς δικαιολογοῦντας τὸ ποσὸν τοῦτο λόγους.

Ἐκ τῆς συγκρίσεως, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐξάγει, ὅτι τὰ ἔξοδα τοῦ ὑλικοῦ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπερέχουν κατὰ πολὺ τὰ τῶν ἄλλων Ὑπουργείων· ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἄφευκτον πρὸς ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας, καταδηλοῦται ἐκ τοῦ φύλλου τῆς λεπτομερείας· ἂς ἀποδείξῃ λοιπὸν ὁ προλαλήσας, ὅτι δύναται νὰ γίνῃ ἐλάττωσις ἐπί τινος κονδυλίου ἄνευ βλάβης τῆς ὑπηρεσίας· ἂς μᾶς πείσῃ περὶ τούτου διὰ λόγων ἰσχυρῶν, καὶ τότε δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὰς παρατηρήσεις του· διότι καὶ ἡμεῖς, φειδόμενοι τοῦ δημοσίου πλούτου, τὴν αὐτὴν ἐπιθυμίαν ἔχομεν τοῦ νὰ δαπανῶμεν, ὅσον οἷόν τε, ὀλιγώτερα, χωρὶς ὅμως νὰ ἀπισθοδρομῇ ἡ ὑπηρεσία διὰ τῆς μεγάλης φειδοῦς· ἐπειδὴ τότε βλάβη μᾶλλον προσγίνεται, ἀντὶ ὠφελείας.

Ἐὰν ἀφαιρεθῶσιν, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, τὰ δαπανώμενα διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους Ταχυδρομικὰ, τὰ πρὸς διατήρησιν τῆς ἁμάξης, τὰ διὰ τὸ κάπνισμα τῶν γραμμάτων κλπ. ἄτινα δὲν

ὑπάρχουν εἰς τὰ ἄλλα Ὑπουργεῖα, μένουν δὲ καθαρὰ γραφικὰ ἔξοδα ὡς ἔγγιστα δρ. 1,600, τὰ ὁποῖα εἶναι πολλὰ μέτρια, συγκρινόμενα μὲ τὰ τῶν ἄλλων Ὑπουργείων.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι πρέπει τοὐλάχιστον νὰ ὁρισθοῦν οἱ Ὑπουργοὶ διὰ νὰ ἐλαττώσουν τὰ ἐνοίκια τῶν καταστημάτων, καὶ ν' ἀκυρώσουν μὲν τὰ τῶν πολυετῶν ἐνοικιάσεων συμβόλαια, νὰ ἐνοικιάζωσι δὲ τοῦ λοιποῦ δι' ἓν ἔτος, ἅπαντες γνωρίζετε, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν εἶναι εὔκολον νὰ εὑρεθῶσιν οἰκίαι μὲ μέτριον ἐνοίκιον, διότι οἱ ἰδιοκτῆται, προβλέποντες τὴν προσγινομένην εἰς τὰς οἰκίας των φθορὰν, καὶ τὰς δαπάνας, εἰς ἃς θέλουν ὑποβληθῆ πρὸς ἐπισκευήν αὐτῶν, ζητοῦν πάντοτε περισσότερον, ἢ ὅσον θέλουν ζητήσει, ἐνοικιάζοντες αὐτὰς εἰς οἰκογενείας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ γίνωνται αἱ ἐνοικιάσεις ἀναυσίως, τὴν παραδέχεται ὡς ὀρθὴν, καὶ πᾶσα τοῦ λοιποῦ ἐνοικίασις θέλει γίνεσθαι τοιουτοτρόπως.

Αἱ ἐνοικιάσεις, ἀντέταξεν ἄλλος, ἔγειναν πολλάκις χάριν εὐνοίας, καὶ προστασίας· παράδειγμα εἶναι ἡ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν μετάβασις, εἰς ἣν ἤδη εὑρίσκεται οἰκίαν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἀδίκως ἐνοικιασθεῖσαν, καὶ ἡ ἐναργουμένη ἐπίσης, ὡς πληροφοροῦμαι, χάριν τοῦ ἰδιοκτήτου μετάβασις δημοσίου τινὸς καταστήματος εἰς ἄλλην οἰκίαν μὲ περισσότερον ἐνοίκιον, εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως κειμένην, ἐνῷ μάλιστα τὰ τοιαῦτα καταστήματα, εἰς τὰ ὁποῖα ροιτῶσι τόσοι νέοι, πρέπει νὰ ἦναι εἰς ἀπόκεντρα μέρη. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ τοῦ ὑλικοῦ ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, εἶναι πολλὰ, καὶ πρέπει νὰ ἐλαττωθῶσι.

Δὲν πρέπει μόνον νὰ παρατηρῆται, ἐπέτρεψεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἂν τὰ ἔξοδα ἦναι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ ἂν ἦναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα· διότι ἄλλος, ἐλαττώνοντας αὐτὰ παρὰ τὸ δέον, διαφθείρει τὴν ὑπηρεσίαν. Δὲν γνωρίζει δὲ, προσέθηκεν, ἂν ὁ προλαλήσας ὑπαινίττεται τὴν ἀλλαγὴν τοῦ καταστήματος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν· διαβεβαιοῖ ὅμως αὐτὸν καὶ πάντα ἄλλον, ὅτι ταύτην ὑπαγορεύει ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, καὶ τὸ συμφέρον τῶν πολιτῶν· διότι, ὄντος μικροῦ τοῦ ὑπάρχοντος καταστήματος, καὶ ἡ ὑπηρεσία χωλαίνει, καὶ αἱ ὑποθέσεις τῶν πολιτῶν δὲν διευκολύνονται· ἡ ἐνοικίασις δὲ θέλει γίνει ἐπὶ ἓν ἔτος, καὶ ὅσον ἐνδέχεται μετρία.

Μεταξὺ τῶν δημοσίων καταστημάτων, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι καὶ τὸ Διδασκαλεῖον

ἐπειδὴ τοῦτο, σκιαζόμενον μὲν τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολιν, στερούμενον δὲ τὸ ἔαρ καὶ θέρος τοῦ μεσημβρινοῦ ἀνέμου, εἶναι νοσῶδες, καὶ οἱ μαθηταὶ ὑποκύπτουν συνεχῶς εἰς ἀσθενείας· πρὸς δὲ, ἐπειδὴ διὰ τὸ ἀπύκαντον τῆς θέσεώς του, οἱ διδάσκαλοι ὑποφέρουν, ἔκρινε ἀναγκαία ἡ ἀλλαγή του. Τούτου ἕνεκα, ὁ Διευθυντὴς αὐτοῦ ἀνέλαβε τὴν ὁροντίδα νὰ εὕρῃ ἄλλην οἰκίαν καταλληλοτέραν διὰ τοὺς διδασκάλους, καὶ ὑγιεινοτέραν διὰ τοὺς μαθητὰς, ἐπομένως οὐδὲν κατ' ἔνοιαν γίνεται.

Ἀμφότεροι οἱ Ὑπουργοὶ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀπὸ κοινοῦ ὡμολόγησαν, ὅτι οὐδὲν πράττουν πρὸς εὔνοιαν· δὲν δύνανται ὅμως ν' ἀρνηθοῦν, ὅτι ἄλλοι πρὸ αὐτῶν Ὑπουργοὶ ἔκαμον πολλὰ χάριν εὐνοίας.

Τὰ καταστήματα, καὶ μάλιστα τὰ ἐκπαιδευτικὰ πρέπει νὰ ἦναι μακρὰν τῆς τύρβης τῶν ἀνθρώπων· διότι ἄλλως οὐ μόνον ἡ προσοχὴ τῶν μαθητῶν συνεχῶς θέλει ἀποσπᾶται, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰς ἀναγώγους καὶ ἐπιβλαβεῖς μιμήσεις θέλουν ὑποπίπτει.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ Διδασκαλεῖον, ἂν τὰ λεχθέντα ἔχωνται ἀληθείας, ἂς γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη ὁροντὶς πρὸς διόρθωσιν· ἂν ὅμως ἐνοικιάσθῃ ἐπὶ τούτῳ ἡ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὄχλου οἰκία τοῦ Κ. Ἰωαννοπούλου, ἀμφιβάλλει, ἂν ἡ ἐκλογὴ ἦναι καταλλήλος, καὶ ἂν δὲν ἔγεινε πρὸς χάριν τούτου, καὶ ζημίαν τῆς νεολαίας.

Ἡ διαληφθεῖσα οἰκία, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἐνοικιάσθη· εἶναι, ὡς προεῖπον, ἀφεύκτος ἀνάγκη ἄλλης οἰκίας πλησιεστέρας, καὶ ὑγιεινοτέρας, ἀλλ' ἡ περὶ ταύτης ἐκλογὴ ἀνήκει εἰς τοὺς διδασκάλους.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι τὴν τοιαύτην περὶ τῆς οἰκίας ἐκ πολίτου ἐξήγησιν θεωρεῖ ὡς προσβάλλουσαν τὰ συμφέροντα τοῦ ἰδιοκτήτου, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας εἶναι καταλληλος· καὶ τὸ Γυμνάσιον εἶπεν, ἔνθα ροιτῶσι καὶ περισσότεροι, καὶ νεώτεροι τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου, εἶναι εἰς τὴν ἀγορὰν· οὔτε καὶ τὸ Γυμνάσιον, εἶπεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, πρέπει νὰ ἦναι, ὅπου τώρα ὑπάρχει· τούτου ἕνεκα ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας διὰ νὰ λάβῃ περὶ τούτου πρόνοιαν.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 2, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, « Βασιλικὰ διάσημα » ἐπειδὴ πλεῖστοι ἔλαβον τοιαῦτα παράσημα, εἶπέ τις, καὶ πολλοὶ τούτων ἀνίκανοι καὶ ἀνάξιοι τῆς τοιαύτης τιμῆς, καταφρο-

νομένων τῶν ἀξίων καὶ ἀγωνιστῶν, τὸ προκείμενον ἄρθρον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν.

Ἀληθῶς, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἔλαβον χώραν πολλαὶ παραγνωρίσεις ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν τῶν παρασήμων· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἕνεκα τῆς ἀνθρωπίνου ἀδυναμίας, δὲν εἶναι δυνατὸν ν᾽ ἀπορύγωμεν τοιαύτας ἐλλείψεις, εὐχῆς ἔργον εἶναι τουλάχιστον νὰ περιστέλλωνται, ὅσον ἐνεστι.

Εἰπόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι ἀρκετὴ τοὐλάχιστον περιστολὴ εἶναι, ὅτι ὁ λαμβάνων παρ᾽ ἀξίαν παράσημόν τι συστέλλεται νὰ τὸ φέρῃ, δὲν προτίθεμαι, παρατήρησέ τις, ν᾽ ἀμφισβητήσω τὸ βασιλικὸν δικαίωμα ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν τῶν παρασήμων, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ πρέπει νὰ συστέλλωνται, ὅταν καθυποβάλλουν προτάσεις ὑπὲρ ἀναξίων· διότι οὕτως ἀναλαμβάνουν μεγάλην εὐθύνην.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου Ι. συγκειμένου ἐκ δρ. 54,700.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ κεφαλαίου ΙΙ. «Διπλωματικὴ ὑπηρεσία» καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου «Προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν», ἐπειδὴ ὁ πρό τινων ἡμερῶν διορισμὸς τοῦ Κ. Σχινᾶ εἰς Πρέσβεως ἐν Μονάχῳ, εἰπέ τις τῶν προσαγορευσάντων, ἔδωκεν ἀφορμὴν πολλῶν ἐπικρίσεων εἰς τὸ κοινὸν καὶ τὴν δημοσιογραφίαν, εἶναι ἐπάναγκες ἤδη, ὅτε πρόκειται περὶ τῶν Πρεσβειῶν, νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα, ἂν ἠδύνατο, ἢ μὴ, τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ κάμῃ νομίμως τὸν διορισμὸν τοῦτον.

Κατὰ τὸ σύνταγμα ὁ Βασιλεὺς διορίζει ἅπαντας τοὺς τε στρατιωτικοὺς καὶ λοιποὺς ὑπαλλήλους, ἀλλὰ πάντοτε εἰς θέσεις νενομοθετημένας. Ἡ προκειμένη εἶναι τοιαύτη; περὶ τούτου ἐδόθησαν διάφοροι ἐξηγήσεις. Πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως εἶχον ἐκδοθῆ διάφορα Διατάγματα, ἰσχύοντα καὶ τώρα, καθόσον δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ Σύνταγμα. Κατὰ τὸ 1833, ἢ 1834, διωρίσθη διὰ Διατάγματος ἐν Μονάχῳ Πρίσβυς, ὅστις, μικρὸν χρόνον διαμείνας, ἀνεκλήθη, διότι ἡ τότε Κυβέρνησις δὲν ἤθέλησε νὰ διατηρῇ Πρέσβυν εἰς τόπον, ὅπου δὲν εἶχε κανὲν συμφέρον. Ὅτι δὲ δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ κανὲν συμφέρον ἑλληνικὸν, τὸ ἐκήρυξαν αὐτοὶ οἱ δημοσιογράφοι καὶ βουλευταὶ τῆς Βαυαρίας, εἰπόντες, προκειμένου νὰ σαλῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα στρατὸς βαυαρικὸς, ὅτι ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας δὲν ἔχει συμφέρον νὰ θυσιάσῃ τὰ τέκνα τῆς πατρίδος εἰς πόλεμον, μὴ ἐνδιαφέροντα αὐτὸν καθόλου. Ἡ θέσις αὕτη θεωρουμένη περιττὴ, ἔμενεν ἔκτοτε κενὴ, ὅτε πρὸ ὀλίγου πληροῦται, διὰ λόγους γνωστοὺς μόνον εἰς τὴν

Κυβέρνησιν, ὡς τινες διϊσχυρίζονται. Μέχρι τοῦδε πᾶσα Πρεσβεία ἐθεωρεῖτο περιττὴ, διότι δὲν εἶχεν ἡ Κυβέρνησις Διπλωματικὰς σχέσεις παρὰ ταῖς ἄλλαις Δυνάμεσιν· ἂν δ᾽ ἤδη ἀνεφύη ἀνάγκη, ἔπρεπε νὰ διορισθῇ πρέσβυς μᾶλλον παρά τινι ἄλλῃ δυνάμει· ὅθεν ἡ εἰς Μόναχον ἀποστολὴ φαίνεται χάριν εὐναίας γενομένη. Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχῃ ἐπειδὴ πρὸ χρόνων πολλῶν ἡ θέσις αὕτη ἦτον κενὴ, καὶ τὸ μνησθὲν Διάταγμα θεωρεῖται στιωπηλῶς καταργημένον, ἔπρεπε νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ θέσις αὕτη διὰ νόμου. Ἴσως οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ προτείνουσιν, ὅτι δὲν κατηργήθη ῥητῶς, καὶ ἐπομένως ἰσχύει· ὡς πρὸς τοῦτο παρατηρῶ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὸ γράμμα μόνον τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ νὰ καταφεύγωμεν καὶ εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ.

Ἐκτὸς τοῦ ἄτοπου τοῦ προκειμένου διορισμοῦ εἰς μὴ νενομοθετουμένην θέσιν, ὑπάρχει καὶ ἕτερον, τὸ ἀμισθον τούτου· ἂν ἡ ἀρχὴ αὕτη γίνῃ δεκτὴ, τότε, ἀνοίγοντες στάδιον πρὸς ὑπεκφυγὴν τοῦ συνταγματικοῦ Νόμου, καὶ ἔχοντες ὑπαλλήλους ἀμίσθους, θέλομεν ῥιφήσει εἰς τὰ ἀτοπήματα τῆς γείτονος ἡμῶν Ἐπιρατείας, ὅπου οἱ δικασταὶ, ἀγοράζοντες ἄλλοτε τὰς δικαστικὰς θέσεις, ἀπέδιδον τὴν δικαιοσύνην ἀναλόγως μὲ τὴν ὑποίαν ἐπρόσφερον τιμήν. Διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἀμίσθου θέλομεν παραβιάσει τὸ δημοτικὸν πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον θέλει μισθωτοὺς τοὺς ὑπαλλήλους, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης καταχρήσεως καὶ καταπιέσεως τοῦ λαοῦ· θέλομεν ἀποκλείσει τοὺς πτωχοὺς μὲν, ἀλλὰ τιμίους καὶ ἱκανοὺς, καὶ θέλομεν καταστήσει τὰς δημοσίας θέσεις ἐρμαιον τῶν ἀπὸ τὰ νιάτα τῆς πατρίδος ἢ ἄλλως πως πλουτισάντων, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνικάνων· διότι ὁ πλοῦτος δὲν εἶναι παντοτε σημεῖον ἱκανότητος. Τούτου ἕνεκα ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀμίσθου εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς ὀλεθρίων ἀποτελεσμάτων παραγωγός· ἂν ὅμως τῶν ὑπαλλήλων τις, ὑπὸ εὐγενοῦς αἰσθήματος ὁρμώμενος, θέλῃ νὰ ὠφελήσῃ τὴν πατρίδα, δύναται ν᾽ ἀποστέλλῃ τὸν μισθὸν του εἰς τὸ Ταμεῖον, ἢ νὰ τὸν δαπανᾷ εἰς ἀγαθοεργὰς πράξεις.

Ἡ προκειμένη τῆς Πρεσβείας ἐν Μονάχῳ θέσις, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, καθιερωθεῖσα ἅπαξ διὰ Β. Διατάγματος, ἰσχύοντος μέχρι τοῦδε, ὡς μὴ καταργηθέντος ῥητῶς διὰ μεταγενεστέρου Νόμου, θεωρεῖται νενομοθετημένη· καὶ ἂν ἐπί τινα χρόνον ἔμεινε κενὴ, διότι δὲν ἦτον ἀναγκαία ἡ παρουσία Πρέσβεως, τοῦτο δὲν δύναται ν᾽ ἀφαιρέσῃ τὴν νομικὴν αὐτῆς ὕπαρξιν.

Ἂν δ᾽ ἦδη ἦναι, ἢ μὴ, ἀναγκαία ἡ παρουσία ἐν Μονάχῳ

Πρέσβεως, ανήκει εις την Κυβέρνησιν να το εξετάσῃ. Καθόσον δ' αφορᾷ το άμισθον, και τούτο δεν είναι επιλήψιμον, διότι δεν απαγορεύεται από το Σύνταγμα.

Είπόντος τινός, ότι, αν ήδύνατο να γένῃ νομίμως ο διορισμός, είναι αδιάφορον το άμισθον, ή έμμισθον· δεν συμφωνεί, αντέταξεν ο προαγορεύσας Γερουσιαστής, διότι πάσα θέσις πρέπει να σημειούται εις τον προϋπολογισμόν· καθότι τοιουτοτρόπως και οι υπάλληλοι καθίστανται υπεύθυνοι, και αι Βουλαί, γνωρίζουσι διά ποίας ανάγκας προσδιορίζονται τα έξοδα, και ποίοι εκπληρούν ταύτας, δύνανται να επιφέρουν τας αναγκαίας διορθώσεις, και να περιστείλουν διά των παρατηρήσεών των ή και διά της αφαιρέσεως της μισθοδοσίας τους καταχρωμένους την αποστολήν των υπαλλήλους· μη υπαρχούσης δε μισθοδοσίας, εκτός ότι όλα τα πλεονεκτήματα ταύτα εκλείπουν, καταστρέφεται και το δημοκρατικόν της αρχῆς του εμμίσθου, δι' ής προάγονται οι στερούμενοι πλούτου, ουχί και ικανότητος.

Καθόσον δ' αφορᾷ την εκτίμησιν των λόγων της ανάγκης του διορισμού του περί ού ο λόγος Πρέσβεως, ανήκει μεν εν γένει εις την Κυβέρνησιν, ουχ ήττον όμως και τα νομοθετικά Σώματα πρέπει να γνωρίζουν τούτους, διά να συμβαδίζουν μετ' αυτών με πληρεστέραν πεποίθησιν.

Περαίνων τον λόγον του, προσέθηκεν, ότι ο διορισθείς Πρέσβυς δεν δύναται του λοιπού να ήναι βουλευτής· διότι, μη αναγνωριζόντος του Συντάγματος άμισθους θέσεις, η προκειμένη θεωρείται ως έμμισθος, αν και δεν θέλῃ να λάβῃ μισθόν ο διορισθείς.

Δεν πρέπει να επιτρέπηται ποτε εις την Κυβέρνησιν, παρετήρησεν ο επί των Εσωτερικών Υπουργός, να καταφεύγῃ εις το πνεύμα του Συντάγματος, ως είπεν ο προλαλήσας· διότι τότε πολύ ευχερώς δύναται τούτο να καταστραφῇ διά των παρεξηγήσεων. Η Κυβέρνησις δυνάμει του μνησθέντος Διατάγματος έκαμε νομίμως τον περί ού ο λόγος διορισμόν· αν επέτυχε, ή ού, εις την εκλογήν του προσώπου, τα πράγματα θέλουν το δείξει· δεν είναι όμως αληθές, ότι άπαντες οι πλούσιοι είναι άτιμοι, οι δε πτωχοί τίμιοι· το εναντίον μάλιστα είναι αληθέστερον, διότι οι πρώτοι, μη έχοντες τας ανάγκας των δευτέρων, δεν έχουν και τας ώθούσας εις την κατάχρησιν αιτίας· πρέπει μάλιστα να παρακαλώμεν τούτους διά να λαμβάνουν υπηρεσίας, διότι ελπίζεται μεγαλητέρα εις το δημόσιον ωφέλεια.

Δεν ήθελον ομιλήσει, είπεν άλλος, αν δεν ήκουον τους Κ.Κ. Υπουργούς αποκαλούντας κατ' επανάληψιν τον διορισθέντα εν Μονάχῳ Πρέσβυν τίμιον, ικανόν κλπ. Δεν θέλω κάμει λόγον, αν ο διορισμός ήναι, ή μή, νόμιμος, διότι αρκούντως ωμίλησαν περί αυτού οι προαγορεύσαντες· θέλω όμως εν όλίγοις και με συγκίνησιν καρδίας παραστήσει, ποίος είναι ο διορισθείς, και ποίος ο χαρακτήρ, και η τιμιότης αυτού. Η συνεχής του ονόματος αυτού επανάληψις, μ' έκαμε, Κύριοι, να ενθυμηθῶ την εποχήν του 1833, ότε ήτον ούτος Υπουργός της Δικαιοσύνης, εποχήν, ήτις συγκινεί την καρδίαν παντός ειλικρινούς. Ο Υπουργός εκείνος, Κύριοι, ο πρώτος της Δικαιοσύνης λειτουργός, ενθυμείσθε πάντες, πόσον επροσπάθησε να βεβηλώσῃ τον Ναόν της Θέμιδος, και να επιβάλῃ δυνάμει της υπουργικής του εξουσίας, και το τρομερώτερον δ' όπλων, θέλησιν εις το Δικαστήριον· και διά τι; διά να φονεύσῃ άνδρας, τους αρχηγούς του Έθνους, και ποίον; τον Κολοκοτρώνην, Κύριοι! τον στενόν φίλον του νῦν Υπουργού των Εξωτερικών· και ίσως οι αθέμιτοι σκοποί του ήθελον πραγματοποιηθῆ, αν η ευθυδικία, η συνείδησις και η τιμιότης των Κ. Πολυζωίδου και Τερτσέτη, και τοι δι' όπλων επαπειλουμένων, δεν εματαίωναν την ακράτητον του νῦν Πρέσβεως όρμήν και επιθυμίαν. Τίς δεν φρίττει, συλλογιζόμενος την μέλαιναν και αίμοχαρῆ αυτού ψυχήν! και εν τούτοις τον αποκαλούν τίμιον. Αυτός ο Ύδις κατέστρεψε τα Μοναστήρια, εβεβήλωσε την θρησκείαν μας. Διά τον Πατζούραν διορισθέντα Πρόξενον, όστις λέγεται, ότι επρόφερεν ύβριν τινά κατά του Έθνους, όπερ άγνωσ, αν ήναι, ή μή, αληθές, γίνεται τοιούτος λόγος, και διά τούτον, Πρέσβυν διορισθέντα, και τοιαύτην στυγεράν δολοφονίαν, ούτως είπειν, παντί σθένει θελήσαντα να πραγματοποιήσῃ, πρέπει να τηρῆται άκρα σιγή; Ούτε υμείς, Κύριοι Γερουσιασταί, ούτε ο φίλος του θύματος του περί ού ο λόγος Πρέσβεως, ούτε ο Κ. Πρωθυπουργός Κανάρης και ο Υπουργός Τζαβέλας, των οποίων αι ένδοξοι πράξεις θέλουν στολίσει τας σελίδας της ιστορίας, ούτε οι λοιποί Κ. Υπουργοί πρέπει ν' ανέχωνται τοιούτον διορισμόν· αν ο διορισμός εν Μονάχῳ Πρέσβεως ήναι αναγκαίος, ηδύνατο το Υπουργείον να στείλῃ άλλον, και όχι τούτον, παρά του οποίου δεν ελπίζεται κανέν υπέρ της πατρίδος όφελος· διότι πῶς δύναται να προέλθῃ καλόν εκ του εις τοιαύτην απόγνωσιν προς εκτέλεσιν τοιούτου στυγεροῦ ρόνου περιπεσόντος, και συνείδησιν, και τιμήν, και δικαιοσύνην, και τα πάντα χάριν σκοπῶν

οἱωνδήποτε θυσιάσαντος; Μήπως τάχα ὁ διορισμὸς οὗτος ἔγινε πρὸς δικαιολόγησιν τῆς προμερᾶς ἐκείνης πράξεώς του; Ὦ! ἐνθυμηθῆτε καλῶς, Κύριοι, τὴν περίστασιν ἐκείνην, κρίνατε ὀρθῶς, καὶ ἀποφανθῆτε, ἂν ἔχωνται ἀληθείας, ὅσα ἐλάλησα.

Πάντες, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός, ἐνθυμούμεθα τὴν λυπηρὰν ἐκείνην ἐποχήν· ἀλλ' ἤδη δὲν εἶναι τῆς παρούσης ἐποχῆς νὰ ἐξετάσωμεν τὰ γενόμενα ἐκεῖνα, οὐδὲ ἠθέλησά ποτε νὰ δικαιολογήσω ταῦτα· διὰ τῶν πρώτων μου ἀγορεύσεων ἠθέλησα μόνον νὰ δικαιολογήσω τὸν διορισμόν του τοῦτον, ὡς νόμιμον.

Δὲν θέλω ν' ἀντιτάξω τίποτε, καθ' ὅσον εἶπεν ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς, παρετήρησεν ἄλλος, διότι ἡ ἀνάμνησις τῶν πράξεων ἐκείνων συγκινοῦν ἀληθῶς παντὸς εὐαισθήτου καρδίαν.

Ἐπανερχόμενος ὅθεν εἰς τὸ αὐτὸ ζήτημα, λέγω, ὅτι δὲν ὑπάρχει Διάταγμα, προσδιορίζον τὰς θέσεις τῶν Πρεσβειῶν, ὅπως τὰς τῶν ἄλλων ὑπαλλήλων· καὶ ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, μὴ ἀναφέροντος τὴν ἐν Μονάχῳ Πρεσβείαν, ὅπως τὰς ἄλλας, ἐξάγεται ἄλλη ἔννοια, εἶναι ἐπάναγκες νὰ μᾶς παρουσιάσουν οἱ Κ. Ὑπουργοὶ τὸ διαληφθὲν Διάταγμα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὸν ἰσχυρισμόν των ἰσχύει, διὰ ν' ἀποφανθῶμεν ἐν γνώσει, ἂν δυνάμει τούτου ἠδύναντο, ἢ μὴ, νὰ κάμουν τὸν προκείμενον διορισμόν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἄμισθον, ἢ ἡμίμισθον, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἕκαστος ὑπάλληλος πρέπει νὰ διορίζηται μὲ μισθὸν, καὶ πάντοτε εἰς θέσιν νενομοθετημένην· μετὰ ταῦτα ὅμως δύναται, ἂν θέλῃ, νὰ παραχωρήσῃ τὸν μισθόν του πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, ἢ ἄλλου ἀγαθοεργοῦ καταστήματος.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ 1837 διὰ Διατάγματος καταργήσασα τὴν θέσιν ταύτην ἡ Κυβέρνησις, ἐπερυλάχθη νὰ τὴν ἀνανεώσῃ πάλιν, ὅταν ἤθελε τὴν θεωρήσῃ ἀναγκαίαν, ἔπρεπεν ἤδη ν' ἀνανεωθῇ διὰ Νόμου τοιοῦτον Διάταγμα, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἔγινε ποτέ. Ἅπαντες οἱ κλάδοι τῆς ὑπηρεσίας δὲν διωργανίσθησαν διὰ Νόμου Καταστατικοῦ, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν μέρος διὰ Διαταγμάτων, ἰσχυόντων καὶ ἤδη, καθόσον δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ Σύνταγμα. Ἡ Κυβέρνησις, νομοθετήσασα τὴν θέσιν ταύτην διὰ Διατάγματος, καὶ ἀποστείλασα κατ' ἀρχὰς Πρέσβυν, ἀνεκάλεσε τοῦτον ἔπειτα, χωρὶς νὰ καταργήσῃ αὐτήν· ἂν δ' ἐφρόνει, ὅτι δὲν ἦτον νενομοθετημένη, ἠδύνατο εὐκόλως νὰ προκαλέσῃ νόμον.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἀμίσθον, ἢ ἡμίμισθον, ὑπάρχουσι μὲν θεωρίαι πολλαί· δὲν παραδέχεται ὅμως, τὴν ὁποίαν εἰς τῶν προαγορευσάντων ἔκαμεν ἐπέκτασιν, ὅτι δηλονότι, γενομένου δεκτοῦ τοῦ ἀμίσθου ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ Νομάρχαι καὶ Ὑπουργοὶ καὶ πᾶς ἄλλος ὑπάλληλος δύναται νὰ διορισθῇ ἄνευ μισθοῦ· διότι ὡς πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς ὑπαλλήλους καὶ παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἔθνεσιν, ἐπικρατεῖ ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀμίσθου, καὶ διὰ τοῦτο καὶ Πρόξενοι, καὶ Πρακτορες πολλοὶ εἶναι διωρισμένοι ἄνευ μισθοῦ.

Δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον, ἐπανέλαβέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἐὰν δὲν ἔβλεπον τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ προσπαθοῦν νὰ ὑπερασπισθῶσι τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ Ὑπουργείου προσβάλλει τὸ Σύνταγμα, καταχέρουσα τὴν ἰσότητα, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνο προστατεύει, καὶ ἕνεκα τούτου θεωρεῖται λίαν σπουδαία καὶ σοβαρὰ, προτείνω ν' ἀναβληθῇ ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις διὰ τὴν αὔριον, διὰ νὰ παρακαταθέσωσιν οἱ Κ. Ὑπουργοὶ τὰ ὁποῖα ἀνέφερον Διατάγματα περὶ τῆς θέσεως ταύτης τῆς ἐν Μονάχῳ Πρεσβείας.

Συγκατατεθέντων ἐπομένως τῶν Κ. Ὑπουργῶν ὡς πρὸς τὴν ἀναβολὴν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διὰ νὰ παρακαταθέσωσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος Διατάγματα, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεράσισε τὴν ἀναβολὴν τῆς παραιτέρω συζητήσεως διὰ τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν, ἐν ᾗ θέλουν παρουσιάσει οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα.

Ἀναγνωσθέντων ἀκολούθως τῶν ἐπομένων ἐδαφίων τοῦ αὐτοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Β'. Κεφαλαίου, « Σύμβουλος Διερμηνεὺς ἀ. τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας κατὰ μῆνα δρ. 600 καὶ Γραμματεὺς ἀ. κατὰ μῆνα δρ. 400, » παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἂν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς θεωρῇ τὰ ἄρθρα 68, 79 καὶ 94 τοῦ Συντάγματος, ὡς γενικὴν ἔχοντα ἔννοιαν, δὲν ἐπιτρέπεται κατ' αὐτὴν εἰς οὐδένα τῶν ὑπαλλήλων νὰ λαμβάνῃ δύω μισθοὺς διὰ δύω διαφόρους ὑπηρεσίας, ἀλλὰ μόνον τὸ τυχὸν ἔλλειπον μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς ἀνωτέρας μηνιαίας μισθοδοσίας· ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημείωσιν ὑπὸ τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐξάγεται ὅτι, ὅταν ἐξ ἀνάγκης τὰ χρέη τοῦ Συμβούλου ἀ. Διερμηνέως καὶ ἀ. Γραμματέως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείας ἦναι ἀνατεθειμένα εἰς τὸν αὐτὸν ὑπάλληλον, οὗτος λαμβάνει καὶ τοὺς δύο μισθοὺς τῶν δύο τούτων

θέσεων, ἤτοι δραχ. 1000 κατὰ μῆνα· ὥστε ἡ πρᾶξις αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὰ ἀνωτέρω σημειωθέντα ἄρθρα τοῦ Συντάγματος.

Ἐπειδὴ ὁ ἤδη συζητούμενος προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, συνεταχθη ἀπὸ ἄλλον Ὑπουργὸν, δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς ἐμὲ ἡ ἔλλειψις αὕτη· παρατηρῶ μόνον, ὅτι, τῆς αὐτῆς γενομένης παρατηρήσεως καὶ κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν τοῦ κεφαλαίου τούτου, συνέταξα Νομοσχέδιον, κανονίζον τὴν μισθοδοσίαν τῶν δύο τούτων θέσεων, τὸ ὁποῖον θέλω εἰσάξει εἰς τὰς Βουλάς.

Καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, προσεθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχον σημειωμένα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον αἱ δύο αὗται μισθοδοσίαι, διδόμεναι εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον, καὶ ἐγένοντο τότε δεκταὶ ἀπὸ τὰς Βουλὰς, χωρὶς τινος παρατηρήσεως· ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ἀπεράσισαν νὰ συγχωνευθῶσι τοῦ λοιποῦ αἱ δύο αὗται μισθοδοσίαι εἰς μίαν, θέλει εἰσαχθῇ συντόμως εἰς τὴν συζήτησιν τῶν Βουλῶν τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἂν καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ ποσὰ ταῦτα, χωρὶς τινος παρατηρήσεως, δὲν ἔπεται ὅτι καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν αὐτά· ἂν περυσι κακῶς παρεδέχθησαν αἱ Βουλαὶ ποσόν τι ἐξόδων, δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ παραδεχθῶσιν αὐτὸ καὶ τὸ ἐνεστὼς ἔτος. Παραβιαζομένης λοιπὸν τῆς διατάξεως τῶν ἄρθρων **68**, **79** καὶ **94**, τοῦ Συντάγματος, διὰ τῆς μέχρι τοῦδε παραχωρήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν δύο τούτων θέσεων εἰς ἓν καὶ μόνον πρόσωπον, γνωμοδοτῶ νὰ γίνῃ μὲν δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπὶ τοῦ παρόντος, νὰ ἐκλείψῃ ὅμως τοῦ λοιποῦ ἡ παράβασις αὕτη, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς εἰδικοῦ περὶ τούτων Νομοσχεδίου, κανονίζοντος τὰ περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν δύο τούτων θέσεων, ἂν καὶ δὲν ἦναι ὀρθὸν, ἀφοῦ πρῶτον γίνῃ ἡ παράβασις, νὰ προκαλῆται ἔπειτα Νομοσχέδιον πρὸς διόρθωσιν αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία, παρετήρησεν, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκον. Ὑπουργὸς, διὰ μὲν τῶν μέχρι τοῦδε ἐγκριθεισῶν πιστώσεων τῶν ἐξόδων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1848**, ἐνέκρινε τὰ τρία τέταρτα τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπάρχουσι σημειωμένα τὰ δύο ταῦτα ποσὰ,

ὡς εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον διδόμενα, ἕπεται, ὅτι παραδέχθη πλέον τὰ ποσὰ ταῦτα, καὶ δὲν δύναται ἤδη νὰ τὰ ἀφαιρέσῃ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι αἱ διδόμεναι πιστώσεις δὲν δύνανται οὐδέποτε νὰ προδικάσωσι τὸν προϋπολογισμὸν, διότι ἄλλως, παραχωροῦσαι αἱ Βουλαὶ πίστωσιν ἐξόδων, δὲν δύνανται κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ κάμωσι κάμμίαν ἐλάττωσιν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, μὴ γενομένου περὶ τῶν ποσῶν τούτων λόγου ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐσημειώθησαν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ εἰς τὸν τοῦ ἐνεστῶτος. Ἐπειδὴ δὲ αἱ Βουλαὶ τὴν ἐναντίαν περὶ τούτου ἐξέφρασαν γνώμην, θέλει καθυποβληθῇ εἰς αὐτὰς Νομοσχέδιον, κανονίζον τὴν μισθοδοσίαν ταύτην.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὰ δύο ταῦτα ποσὰ τῶν δραχ. 1000, μὲ τὴν παρατήρησιν νὰ εἰσαχθῇ δι' αὐτὰ Νόμος εἰς τὸ ἑξῆς, ὡς ὑπεσχέθησαν οἱ Κ. Ὑπουργοί. Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον **2** τοῦ Β'. Κεφαλαίου, ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ Β'. Κεφαλαίου, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. **86,040**.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφάλαιον Γ'. «Θεωμανικαὶ ὑποθέσεις» καὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ, καὶ μηδενὸς ἀντειπόντος, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχ. **8630**.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου Δ'. «Ἔξοδα μεταβλητέα» παρετήρησέ τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα σημειωμένα ὑπὸ τοὺς τίτλους «*Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, Ἔκτακτοι ἀποστολαὶ, Ταχυδρόμοι* κτλ.» δύνανται νὰ δαπανηθῶσι, καὶ μὴν ὑπαρχόντων Πρεσβέων ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ καὶ Ῥωσσίᾳ.

Ἀντιτάξαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι μόνον τὰ ἔξοδα τῶν ἐκτάκτων ἀποστολῶν καὶ ταχυδρόμων δύνανται νὰ ἐξοδευθῶσι, συχνάκις ἐκτάκτου τινὸς ἀνάγκης, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τῶν ταξειδίων, τῶν μὴ διορισθέντων Πρέσβεων, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχμὰς **31,000**.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφάλαιον Ε. «Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων» ἐκ δραχ. **2924:25**, καὶ τὸ Κεφάλαιον Ϛ'. «Προξενικὴ ὑπηρεσία»

ἐκ δραχ. 135,251, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι πρὸ ἑνὸς σχεδὸν μηνὸς πληροφορεῖται καὶ ἀπὸ ἰδιαιτέρας ἐκ Σμύρνης ἐπιστολὰς, καὶ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας τῆς Πρωτευούσης, καὶ ἀπὸ διαφόρους εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰς τῶν ἐν Σμύρνῃ ὑπηκόων Ἑλλήνων, ὅτι ὁ ἐκεῖ Ἕλλην. Πρόξενος Κ. Ξένος μυρίας κατὰ τῶν εἰς Σμύρνην παραπιδημούντων Ἑλλήνων πράττει κακώσεις καὶ διαιωπραγίας, καταστὰς ἀνυπόφορος διὰ τὸ τραχὺ καὶ ἀπότομον τοῦ τρόπου του πρὸς τοὺς εἰς τὸ Προξενεῖον προσερχομένους δι' ὑποθέσεις των. Ἐξ οὗ τούτου καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐθνικότης ἐν Σμύρνῃ ἀπώλεσε πᾶσαν ἐκτίμησιν, καὶ οἱ ἐκεῖ ὑπήκοοι Ἕλληνες χλευάζονται καὶ καταφρονοῦνται διὰ τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἕλληνος Προξένου Κ. Ξένου, ἀπὸ τὰς ἐπιτοπίους Ὀθωμανικὰς ἀρχάς. Ἐὰν ἀναγνώσετε, Κύριοι, τὰς ἀναφορὰς τῶν ἀναξιοπαθούντων ὑπηκόων Ἑλλήνων, δι' ὧν ἐκθέτουσι τὰς πράξεις τοῦ Κ. Προξένου, θέλετε φρίξει διὰ τὴν βαρβαρότητα καὶ τὸν τραχὺν χαρακτῆρα αὐτοῦ, καὶ διὰ τὰς μυρίας καταπιέσεις, καταχρήσεις καὶ διαιωπραγίας, τὰς ὁποίας καθ' ἑκάστην πράττει κατὰ τῶν παραπιδημούντων Ἑλλήνων εἰς Σμύρνην. Ἐὰν λοιπὸν ταῦτα ἔχωσιν ἀληθείας, παρακαλεῖται ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐπιφέρῃ τὴν προσήκουσαν θεραπείαν, χάριν καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνικότητος, τὴν ὁποίαν ἐξευτελίζει καθ' ἑκάστην ὁ Κ. Πρόξενος, καὶ τῆς δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν αὐτὸς παραβιάζει τοσοῦτον ἀσυστόλως.

Ἐπειδὴ αἱ εἰπόμεναι, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, τὰς ὁποίας ἔχω περὶ τῶν ἐν Σμύρνῃ γινομένων ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ Ἕλληνος Προξένου, δὲν εἶναι ἀκριβεῖς, θέλω σπεύσει νὰ ἐξετάσω μετὰ μεγίστης αὐστηρότητος τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὡς σπουδαίαν. Ἐὰν δὲ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἀνακρίσεως βεβαιωθῶ, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀληθῆ τὰ ἀποδιδόμενα εἰς τὸν Πρόξενον, θέλω ἐπιφέρει, ὅσον οἷόν τε τάχιστα, τὴν προσήκουσαν θεραπείαν.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχ. 318,545:25.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπιούσης, τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ περὶ

τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1849 Νόμου, καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσάγελος
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1849. ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος Κυρίου Σ. Θεοχαροπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως καὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ 2. ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων Νόμου, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῶν λοιπῶν Ὑπουργείων, διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀναγνωσθὲν τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ ἡ ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, καὶ ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παραδεκτή.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1. καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν προέρχεται ἀπὸ ἄλλην τινὰ αἰτίαν, οὔτε ἄλλον ἔχει σκοπὸν, παρὰ μόνον τὴν ἰσορροπίαν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· διότι εἰς τὸν γενικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους τὰ ἔσοδα φαίνονται ὀλιγώτερα τῶν ἐξόδων. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι οἱ δημοτικοὶ καιροὶ ηὔξησαν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἀλλ' οὔτε εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, οὔτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους καταφαίνεται ἡ αἰτία τῆς αὐξήσεως, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν αἰτιολογικὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἔκθεσιν. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο οὐδεμίαν ἔχει ἐπιφοράν ἐπὶ τῆς παρα-

δοχῆς, εἴτε τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, εἴτε τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1. καὶ μοναδικὸν ἄρθρον. Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 32 κατὰ 5, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 7. τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουτιαστοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου, ἐξαιτουμένου δίμηνον παράτασιν ἀδείας, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν παράτασις ἀπουσίας ἀδείας, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς πρότερον αὐτῷ δοθείσης μέχρι τέλους τῆς ἐνεστώσης Συνόδου.

Παρατηρήσαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς παρακατέθεσε τὰ ζητηθέντα Διατάγματα περὶ τῆς εἰς Μόναχον Πρεσβείας, ἀνέγνω τὰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τὰ εἰρημένα Β. Διατάγματα, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14/26 Δεκεμβρίου 1838, καὶ 18/30 Μαΐου 1839, ἔχοντα, ὡς ἕπεται.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐνδύσαντες ἤδη εἰς τὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου εἰς ἔκτακτον ὑπηρεσίαν Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας Κυρίου Μιχαὴλ Σούτσου ἐκφρασθεῖσαν Ἡμῖν ἐπιθυμίαν, τοῦ νὰ παύσῃ τῶν ὁποίων ἐξεπλήρει εἰς Λονδῖνον χρεῶν Ἡμετέρου Ἐκτάκτου Ἀπεσταλμένου καὶ Πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ, εὐχαριστούμεθα νὰ διορίσωμεν, ἀντ' αὐτοῦ, μὲ τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα, παρὰ τῇ Μεγαλειοτάτῃ Βασιλίσσῃ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, τὸν Ἡμέτερον εἰς ἔκτακτον ὑπηρεσίαν Σύμβουλον τῆς Ἐπικρατείας μέχρι τοῦδε Ἡμέτερον Ἔκτακτον Ἀπεσταλμένον καὶ Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν παρὰ ταῖς Αὐλαῖς τοῦ Μονάχου καὶ Βερολίνου Κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον.

Ἡ παρὰ τῇ Αὐλῇ τοῦ Βερολίνου Ἡμετέρα Πρεσβεία μένει δι' οἰκονομικοὺς λόγους, ἐπὶ τοῦ παρόντος, κενή· τὰ δὲ Ἀρχεῖα τῆς παρά τε τῇ Αὐλῇ ταύτῃ καὶ τῇ τοῦ Μονάχου Ἡμετέρας Πρεσβείας θέλει ἐμπιστευθῇ ὁ Κύριος Μαυροκορδάτος εἰς τὸν ἐκπληροῦντα ἔργα Γραμματέως αὐτῆς Κύριον Ἀλέξανδρον Ἀργυρόπουλον, εἰς τὸν ὁποίον χορηγοῦμεν ἔκτακτον μηνιαῖον ἐπιμίσθιον ἐκ δραχμῶν τριακοσίων, λογιζόμενον ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς

διὰ Λονδῖνον ἀναχωρήσεως τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου μέχρι τῆς ἀφίξεως εἰς Μόναχον τοῦ διαδεχθησομένου αὐτὸν, παρὰ τῇ Βαυαρικῇ Αὐλῇ, Ἡμετέρου Πρέσβεως.

Ὁ Ἡμέτερος παρὰ τῇ Αὐλῇ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας Ἔκτακτος Ἀπεσταλμένος καὶ Πληρεξούσιος Ὑπουργὸς Κύριος Μαυροκορδάτος θέλει ἀπολαμβάνει ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς εἰς Λονδῖνον ἀφίξεώς του, ἐφ' ὅσον ἐκπληροῖ τὰ νέα ταῦτα χρέη του εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἐτήσιον μισθὸν πεντήκοντα τεσσάρων χιλιάδων δραχμῶν, ἔκτακτον ἐπιμίσθιον ἐκ δραχμῶν ἓξ χιλιάδων, πλέον ποσότητα τριῶν χιλιάδων κατ' ἔτος διὰ γραφικὰ ἔξοδα.

Χορηγοῦμεν αὐτῷ δι' ἔξοδα πρώτης διασκευῆς ποσότητα δραχμῶν δώδεκα χιλιάδων, καὶ ἑτέραν δι' ἔξοδα ταξειδίου δύο χιλιάδων. Ὅλαι δὲ αἱ ἀνωτέρω σημειωθεῖσαι ποσότητες θέλουν ληφθῇ ἐκ τῶν ἀνηκόντων ἄρθρων καὶ κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Γραμματείας ταύτης.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Ἡμετέρου Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14/26 Δεκεμβρίου 1838.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Ὁ Ὑπουργὸς Κ. Ζωγράφος.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Θεωροῦντες τὰς φιλικὰς σχέσεις, τὰς εὐτυχῶς ὑπαρχούσας μεταξὺ τῆς Βαυαρικῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι αὐταὶ δὲν ἀπαιτοῦν τὴν μεσιτείαν Πρέσβεώς τινος, θεωροῦντες περιπλέον, ὅτι ὁ ἠγαπημένος Πατὴρ Ἡμῶν, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, κινούμενος ἀπὸ τὴν προθυμίαν διὰ τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα, ἐξέφρασεν ἤδη πρὸς Ἡμᾶς, ὅτι ἡ πρόσκαιρος καταργησις τῆς παρὰ τῇ Αὐλῇ Του Ἡμετέρας Πρεσβείας δὲν θέλει τὸν δυσαρεστήσει.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ὅσον τὸ δυνατὸν ἐνδεχομένης ἐλαττώσεως τῶν δημοσίων ἐξόδων, ἀπεράσισαμεν ν' ἀφήσωμεν κενὴν πρὸς τὸ παρὸν τὴν θέσιν τοῦ ἐν Μονάχῳ Πρεσβεύοντος Μας, καὶ νὰ μετακαλέσωμεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν μὲ τὰ χρέη τοῦ Πρέσβεως προσωρινῶς ἐπιφορτισθέντα Κ. Ἀργυρόπουλον, εἰς

τὸν ὁποῖον θέλει ἐκφρασθῆ ἡ Ἰμετέρα εὐαρέσκεια μὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του.

Ἡ Γραμματεία παραγγέλεται διὰ τοῦτο νὰ ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Βονίτζῃ, τὴν 18/30 Μαΐου 1839.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Ὁ Ὑπουργὸς Κ. Ζ ο γ ρ ά φ ο ς.

Τοιαύτην καὶ ἐγώ, εἶπεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶχον ὡς ἔγγιστα γνῶσιν περὶ τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσθέντων Διαταγμάτων, ὅτι δηλαδὴ ἐξεδόθη μὲν κατὰ τὸ ἔτος 1838 Διάταγμα, διορίζον Πρέσβυν εἰς Μόναχον, ἀλλὰ δι' ἄλλου Διατάγματος τοῦ ἔτους 1839, ἐθεωρήθη καταργημένη ἡ θέσις αὕτη δι' οἰκονομικοὺς λόγους, καὶ ὡς περιττὴ τοῦ λοιποῦ, διὰ τὸν ὑπάρχοντα συγγενικῶν δεσμῶν μεταξὺ τοῦ Βασιλέως ἡμῶν καὶ τοῦ τῆς Βαυαρίας, ἕνεκα τοῦ ὁποίου δὲν ἀπαιτεῖται ἡ μεσιτεία Πρέσβεώς τινος· καὶ τοῦτο καταρίνεται ἀπὸ τὸ ἀναγνωσθὲν Διάταγμα τῆς 18/30 Μαΐου 1839, καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, κινούμενος ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων ῥοπὴν, ἐξέφρασεν, ὅτι δὲν θέλει τὸν δυσαρεστήσει ποσῶς ἡ κατάργησις τῆς παρὰ τῇ Αὐλῇ τοῦ Μονάχου Ἑλληνικῆς Πρεσβείας. Ὡς λοιπὸν καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἀγόρευσίν μου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος εἶπον, οὕτω καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ὁ παρὰ τῇ Αὐλῇ τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας διορισμὸς τοῦ Ἕλληνος Πρέσβεως, οὐ μόνον δὲν εἶναι νόμιμος καὶ τακτικὸς, ἀλλ' οὔτε καὶ καθόλου ἀναγκαῖος· διότι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Διάταγμα τότε μόνον ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς Νόμος, ἐὰν διετηρεῖτο μέχρι τοῦδε ἡ ἐν Μονάχῳ Πρεσβεία· ἀλλ' ἀφοῦ ἡ θέσις αὕτη κατηργήθη δι' ἑτέρου Β. Διατάγματος, δὲν ἔπρεπε πλέον, οὔτε ἦτον νόμιμον ν' ἀνανεωθῇ πάλιν διὰ Β. Διατάγματος, ἀλλὰ διὰ Νόμου, ἐψηφισμένου ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ὡς ὑπάγοντος ἤδη τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, ὡς δὲ καὶ εἰς ἄλλα πρὸ τῆς Συνταγματικῆς μεταπολιτεύσεως ἐκδοθέντα Διατάγματα, διὰ νὰ λάβουν ἰσχὺν Νόμου, ἀπαραίτητον ἦτον νὰ ἐκδοθῇ Νόμος ὑπὸ τῶν Βουλῶν, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἠδύνατο νὰ ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων Νόμος περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ τῆς ἐν Μονάχῳ Πρεσβείας ἐκδοθέντος Διατάγματος. Τὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ποιοθησίν μου περὶ τοῦ παρα-

νόμου καὶ μὴ ἀναγκαίου διορισμοῦ τοῦ ἐν Μονάχῳ Πρέσβεως ἐκφράσας καὶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, θεωρῶ ἤδη περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω καὶ σήμερον. Ἁπάντων δὲ μόνον εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἐκεῖνον, ὅτις κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν εἶπεν ὅτι « ἀλλοίμονον εἰς τὸν λαὸν, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐξηγῇ « τὸ πνεῦμα καὶ ὄχι τὸ γράμμα τοῦ Νόμου » παρατηρῶ, ὅτι, ἐπειδὴ ἐνόμιζον, ὅτι ἔχομεν Κυβέρνησιν Συνταγματικὴν, ἐμμενούσαν τοὺς Νόμους ἐπὶ τὸ συνταγματικώτερον καὶ ἐπὶ τὸ δημοτικώτερον, καὶ ὄχι κατὰ τὸ δοκοῦν, ὡς ἐκ τούτου ἀπήτησα ὥστε καὶ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐμβατεύῃ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου. Τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον, αὐτὸ τὸ οὐράνιον δῶρον, δὲν ἐξηγεῖται πάντοτε κατὰ γράμμα, οὐδ' ἦτον δυνατὸν νὰ συμπεριλάβῃ ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ ἀνθρωπίνου βίου· ὅ,τι δὲ τοῦτο ἀρῶσι κενὸν, οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας διδάσκοντες ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος, ἀναπληροῦσιν αὐτό. Ὅταν ὁ Νόμος εἰς τινα περίπτωσιν δὲν ἀναφέρῃ τι, τότε δὲν πρέπει νὰ καταφεύγωμεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ; Ὅταν ὁ Νόμος εἰς τινα ὑπόθεσιν δὲν διαγράφει τι ῥητῶς, ἀλλ' ἀμυδρῶς, τότε δὲν πρέπει ν' ἀπαιτῶμεν ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ βαδίζουν οὗτοι τὴν ὁμαλωτέραν καὶ ἀπρόσκοπτον ὁδόν; Ἐὰν οἱ Ὑπουργοὶ κατενόησαν, ὡς εἶπαν, τὴν ἔκτακτον ἀνάγκην τῆς εἰς Μόναχον ἀποστολῆς τοῦ Πρέσβεως, ἠδύναντο νὰ προκαλέσουν Νόμον ῥητὸν περὶ τούτου ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, μολονότι θάτερον τούτων δυστυχῶς δὲν συνεδριάζει πρὸ ὀκτὼ ἤδη ἡμερῶν, καὶ τοι ὑπάρχοντος πλήρους τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἐπροκάλεσαν τοιοῦτον Νόμον, ἀλλὰ κυρίως καὶ ἐν σιγῇ, οὕτως εἰπεῖν, διὰ Β. Διατάγματος μόνον διώρισαν τὸν εἰς Μόναχον Πρέσβυν, ἴσως ὑπερασπιζόμενοι ἑαυτοὺς, εἶπον τώρα, ὅτι διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Πρέσβεως τούτου δὲν ἐπεβάρυναν τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους παντελῶς, ἀλλ' ἀνεξόδως καὶ χωρὶς τινος ἀντιμισθίας ἢ ἀμοιβῆς εὗρον πρόσωπον, ἀναδεχόμενον τὴν ἀποστολήν του εἰς Μόναχον. Τὸ ἄμισθον ὅμως τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, ὡς καὶ πάσης ἐν γένει ὑπηρεσίας, εἶναι ὀλέθριον εἰς Κράτος ἀνεξάρτητον, καὶ κυβερνώμενον συνταγματικῶς, ὡς ἐν ἐκτάσει ἐν τῇ προλαβούσῃ συνεδριάσει περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ ἐγὼ καὶ πολλοὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡμίλησαν· ἀλλὰ τί θέλετε εἶπει, Κύριοι, ὅταν μάθετε, ὅτι ὁ εἰς Μόναχον διορισθεὶς Πρέσβυς Κ. Κ. Σχινᾶς, ἐναγόμενος ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα πρωτοδικῶν περὶ ἀποτίσεως χρέους τινὸς, ὡμολόγησεν ἐπισήμως, ὅτι εἶναι κάτοικος τοῦ Ἰασίου; (ἀνέγνω τὴν ἐνώπιον

τοῦ Πρωτοδικείου ἀνακοπὴν τοῦ ἀντικλήτου δικηγόρου τοῦ Κ. Σχινᾶ, χρονολογουμένην μετὰ τὸν διορισμὸν αὐτοῦ ὡς Πρέσβεως) δὲν πείθεσθε, Κύριοι, ὅτι οὗτος ἠπάτησε τὴν Κυβέρνησιν, ἀξιῶν ὅτι εἶναι κάτοικος Ἀθηνῶν, ἐν ᾧ, ὡς ὡμολόγησεν ὁ ἴδιος διὰ τοῦ ἰδίου του δικογράφου, εἶναι κάτοικος Ἰασίου, καὶ Μολδαυός; Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν οὐδεμία ἀμφιβολία, καὶ ἐξ ὅσων σήμερον εἶπον, καὶ ἐξ ὅσων εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν καὶ ἀπὸ ἐμὲ καὶ ἀπὸ ἄλλους ἐρρέθησαν, ὅτι οὐ μόνον δὲν εἶναι νόμιμος καὶ τακτικὸς, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς τοῦ ἐν Μονάχῳ Πρέσβεως.

Ὡς καὶ εἰς τὴν προλαβοῦσαν εἶπον Συνεδρίασιν, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, οὕτω καὶ σήμερον ἐπαναλαμβάνω, ὅτι οὐδέποτε πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἐν Ὑπουργείῳ νὰ ἐξηγῇ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος, διότι τότε τὸ καταστρέφει, ἐὰν ἦναι ἀσυνείδητον. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ, εἴτε ὡς πολίτης εἴτε ὡς Βουλευτὴς ἢ Γερουσιαστὴς, δὲν θέλω δώσει πώποτε τὸ δικαίωμα εἴς τι Ὑπουργεῖον νὰ ἐξηγῇ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ μόνον τὸ γράμμα αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Πατέρες ἐδίδασκον ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τὸ πνεῦμα τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, διαφόρως ἕκαστος κατὰ τὸ δοκοῦν, καὶ δὲν περιωρίζοντο εἰς τὸ γράμμα μόνον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ πολλαὶ μέχρι τοῦδε ἀνεφάνησαν Θρησκευτικαὶ αἱρέσεις, διαιροῦσαι εἰς πολλὰς Θρησκείας τὸν Χριστεπώνυμον Λαόν. Πᾶσα Κυβέρνησις, ἐξηγοῦσα κατὰ γράμμα τὸ Σύνταγμα, βαδίζει τὴν ἀπρόσκοπτον καὶ ὁμαλὴν ὁδὸν ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ λαοῦ· τοιαύτην ὁμαλὴν ἐπίσης ὁδὸν βαδίζει καὶ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις, ὡς ἀφοσιωμένη μόνον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ γράμματος τοῦ Συντάγματος· ἀλλὰ δι' ἕνα διορισμὸν, οἷος ὁ προκείμενος τοῦ εἰς Μόναχον Πρέσβεως, τοῦ ὁποίου τὰ ἀποτελέσματα δὲν εἶναι γνωστὰ ἀπὸ τοῦδε, καὶ διὰ τὸν ὁποῖον ἴσως τυχὸν ἠπατήθη ὁ διορίσας αὐτὸν Ὑπουργὸς, μολονότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προδικάσωμεν περὶ τούτου, δὲν πρέπει ν' ἀποφανθῆτε, Κύριοι, ὅτι ὅλον τὸ Ὑπουργεῖον βαδίζει κακῶς.

Εἴθε, Κύριοι, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς θέσεις τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Πρεσβειῶν νὰ διωρίζοντο ἄμισθοι ἀντιπρόσωποι, ἱκανοὶ νὰ ἐλκύωσι τὰς συμπαθείας τῶν Βασιλέων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, καθὼς διωρίσθη καὶ ὁ Κ. Σχινᾶς εἰς τὴν Πρεσβείαν τοῦ Μονάχου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου δὲν θέλω σήμερον νὰ εἰπω τι, οὔτε ν' ἀναφέρω, ὅσα λέγουν κατ' αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ οὗτος ὡς Ὑπουργὸς ἄλλοτε παρηνόμησεν, ἴσως τώρα φιλοτιμηθῇ ἔτι πλέον, ὑπηρετῶν ὑπὲρ τῶν

συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἀλλοδαπήν· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐν Ἰασίῳ κατοικίαν αὐτοῦ, παρατηρῶ, ὅτι ἐσφαλμένως αὕτη ἐσημειώθη ἐν Ἰασίῳ ὑπὸ τοῦ δικηγόρου, διότι ὁ Κ. Σχινᾶς εἶναι κάτοικος Ἀθηνῶν πρὸ ἐτῶν πολλῶν· ἔχει ἐταῦθα ἀκίνητα κτήματα, καὶ προσέτι εἶναι Καθηγητὴς καὶ Βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου.

Δὲν ἔρχομαι εἰς τὸ βῆμα τοῦτο, παρετήρησεν ἄλλος, διὰ ν' ἀπαντήσω εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν περὶ τῆς Κυβερνητικῆς πορείας τοῦ παρόντος Ὑπουργείου, διότι αὕτη καταφαίνεται ἀριδήλως ἀπὸ τὰς ἐξελέγξεις τῶν πράξεων αὐτοῦ. Οὐδεὶς ποτε ἐφαντάσθη νὰ ἐξαγάγῃ συμπέρασμα περὶ τῆς Κυβερνητικῆς πορείας τοῦ Ὑπουργείου ἀπὸ ἕνα μόνον διορισμὸν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀλληλουχίαν τῶν πράξεων αὐτῆς. Καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος· ὡς πρὸς δὲ τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐπειδὴ εἶχον ἀμφιβολίας περὶ τῆς νομιμότητος τοῦ προκειμένου διορισμοῦ, ἐζήτησα κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, καὶ ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ παρακατατεθῶσι τὰ περὶ τῆς Πρεσβείας ταύτης ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ἐπείσθην, ὅτι ἡ θέσις αὕτη, ὡς περιττὴ θεωρηθεῖσα, κατηργήθη, καὶ ἔπρεπε διὰ Νόμου ν' ἀνακαινισθῇ. Πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως διὰ Β. Διατάγματος διωρίζοντο εἰς διάφορα τῆς Εὐρώπης μέρη Πρέσβεις τῆς Ἑλλάδος, διότι τοιοῦτον τότε ἦτο ἐν Ἑλλάδι τὸ πολίτευμα· ἀλλ' ἤδη, ἰσχύοντος τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτεῖται διὰ τὰς θέσεις ταύτας νὰ ὑπάρχῃ ἐψηφισμένος ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμος. Ἂν ἀναγνώσετε τὸ Διάγγελμα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διεύθυνεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ 27 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, θέλετε ἴδει, ὅτι, καλῶς ποιῶν, ἐζήτησε τότε ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν νὰ μὴν ὑπάρχωσι νενομοθετημέναι αἱ Πρεσβεῖαι, διότι πολλάκις ἔκτακτοι καὶ κατεπείγουσαι περιστάσεις καὶ ἀνάγκαι ἀπαιτοῦσιν, ὅσον τάχιστα, τὴν ἀποστολὴν Πρέσβεώς τινος χάριν τῶν συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Συνέλευσις ὅμως τότε, διασκεψαμένη ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Β. Διαγγέλματος, δὲν παρεδέχθη αὐτὸ, ἀλλ' ἀπερρίπτατο, ὅτι καὶ διὰ τὰς Πρεσβείας ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ νενομοθετημένη θέσις. Ἐκ τούτων Κύριοι εἰμὶ βέβαιος, ὅτι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ ἐπείσθησαν, ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ εἰς Μόναχον Πρέσβεως ἐγένετο παρανόμως, καὶ παρὰ τὴν θέλησιν τῆς Συνελεύσεως, ὡς μὴν ὑπαρχούσης νενομοθετημένης τῆς θέσεως τῆς ἐν Μονάχῳ Πρεσβείας. Ἐκτὸς τούτου, ὁ διορισμὸς τοῦ Κ. Σχινᾶ, ὡς Πρέσβεως εἰς Μόναχον, θεωρεῖται ὡς προσβολὴ οὐ μόνον κατὰ τοῦ Ἔθνους, ἀλλὰ καθ' ἡμῶν αὐτῶν· διότι ἀφοῦ ἅπαντες

κατηναλώσαμεν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα τὴν περιουσίαν μας, ἐκινδυνεύσαμεν πολλάκις, μυρία ὑπέστημεν δεινά, καὶ ἐπὶ τέλους κατεστήσαμεν ἀπὸ πλουσίων πάντες ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, εἶναι ἄδικον, ἄλλοι μακρὰν τῆς Πατρίδος ἱστάμενοι κατὰ τὸν Ἱερὸν ἀγῶνα, καὶ πλουτοῦντες ἴσως ἀπὸ τὰ ναυάγια τῆς Πατρίδος, νὰ καταλαμβάνουν τοιαύτας ὑψηλὰς θέσεις· δὲν μετανοῶ, οὔτε τήκεται ἡ καρδία μου, διότι ἀπὸ πλουσίου κατέστην ἤδη πτωχὸς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, ἀλλὰ λυποῦμαι διὰ τὴν προτίμησιν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες οὐδαμοῦ συνεισέφερον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, προτίμησιν, προσβάλλουσαν αὐτὸ τὸ Ἔθνος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ὅλοι οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου. Ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν τὴν ἐναντίαν ἀρχήν, τότε οἱ μὲν πλούσιοι θὰ καταλάβουσιν ὅλας τὰς θέσεις, οἱ δὲ πτωχοὶ καὶ τίμιοι καὶ ἱκανοὶ θὰ περιφρονοῦνται. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι μεταξὺ τῶν πλουσίων ὑπάρχουσι καὶ τινες ἱκανοὶ καὶ τίμιοι, ἀλλ' ὄχι κατὰ γενικὸν κανόνα· διότι ὁ πλοῦτος δὲν εἶναι τὸ διαπριτικὸν τῆς ἱκανότητος· μόνα τὰ εὐγενῆ καὶ ἀκέραια ὑπὲρ τῆς Πατρίδος αἰσθήματα, ἐντετυπωμένα διὰ τῆς ἀνατροφῆς, ἡ ἱκανότης καὶ ἡ τιμιότης πρέπει νὰ ἦναι τὰ προσόντα παντὸς ὑπαλλήλου. Ἐὰν δὲ καὶ ὁ πλοῦτος συνυπάρχῃ μὲ τὰς ἰδιότητας ταύτας, τότε εἶναι καὶ καλὸς καὶ ὠφέλιμος. Οὐδεὶς διαφιλονεικεῖ, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῶν Ὑπουργῶν εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας Πρέσβεις, ἀλλὰ περὶ τοῦ διορισμοῦ τούτου ἀπαιτεῖται νὰ γίνῃ ἀνάλωσις εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ νὰ αἰτιολογῆται καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ, διὰ νὰ νομιμοποιηθῇ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, πείθομαι, ὅτι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ καὶ ἡ Γερουσία θέλουν συνομολογήσει, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ ψηφίζεται Νόμος καὶ διὰ τὰς ἐξωτερικὰς ταύτας θέσεις, διότι ἄλλως πᾶς διορισμὸς Πρέσβεως εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν, οἷος θεωρεῖται καὶ ὁ εἰς Μόναχον, εἶναι προσβολὴ κατὰ τοῦ Συντάγματος, καὶ ὕβρις τοῦ Ἔθνους. Λέγοντες ταῦτα, δὲν προτιθέμεθα νὰ παρεμβάλλωμεν προσκόμματα εἰς τὴν Κυβερνητικὴν πορείαν τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλὰ νὰ ῥωτήσωμεν αὐτοὺς ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ ὁδὸν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ βαδίζωσι.

Καθ' ἡμᾶς ἐπέτυχεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸς, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀνάγκη συζητήσεως ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἕνεκα τῆς ἐν ἐκτάσει γενομένης ἀναπτύξεως περὶ αὐτῆς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου οὔτε ἀμφιβολία

τις ὑπολείπεται περὶ τοῦ ἐντὸς τοῦ Νόμου καὶ τοῦ δικαίου διορισμοῦ τοῦ εἰς Μόναχον Πρέσβεως, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν δύω Β. Διαταγμάτων. Ὑπῆρχε μὲν εἴς τινα ἀμφιβολία καὶ ὑπόνοια, μήπως καταργηθῇ ἡ ἐν Μονάχῳ Πρεσβεία, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Β. Διαταγμάτων, ἐπείσθη ἕκαστος, ὅτι τοιαύτη ἰδέα καταργήσεως τῆς θέσεως ταύτης οὐδαμοῦ ἀναφέρεται, εἰμὴ μόνον, ὅτι ἡ θέσις αὕτη ἔμεινε πρὸς καιρὸν κενὴ, διὰ λόγον οἰκονομίας ἐξόδων. Ἐὰν δὲ σκεφθῶμεν καλῶς, βεβαιούμεθα πληρέστατα, ὅτι ἡ θέσις τῆς ἐν Μονάχῳ Πρεσβείας προϋπῆρχε, διότι ἡ ἰδία λέξις « κενὴ » μαρτυρεῖ τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν, μὴ ὑπαρχούσης οὐδεμιᾶς ἀμφιβολίας περὶ τῆς νομιμότητος ταύτης τῆς θέσεως, δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ συζητήσεως, οὐδὲ δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν γνώμην ἀπέναντι ῥητοῦ πράγματος διὰ Νόμου ὁριζομένου.

Ὡς δὲ πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ἀμίσθου ἢ ἐμμίσθου, μολονότι τοῦτο εἶναι ἄλλης θεωρίας, δὲν ἀντιβαίνει καὶ εἰς Νόμον τινὰ, διότι ἑκάστη θέσις πληροῦται καὶ διὰ μισθοῦ καὶ χωρὶς μισθοῦ· ὡς πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς κυρίως ὑπηρεσίας, οἱ πλεῖστοι τῶν ὑπαλλήλων ἔκτοτε μέχρι τοῦδε ὑπηρετοῦν ἀμισθί. Ἐὰν δὲ ἡ εἰς Μόναχον Πρεσβεία δὲν ἦτον νενομοθετημένη, τότε ἠδύνατο ἕκαστος νὰ ἐπιφέρῃ τὴν κρίσιν του κατὰ τῆς πράξεως ταύτης τοῦ Ὑπουργείου· ἀλλ' ὑπάρχοντος τοῦ ἐναντίου, περιττὴ πλέον εἶναι πᾶσα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις καὶ παρατήρησις. Ὡς πρὸς τὸν λόγον ὅμως καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀνάγκης τοῦ διορισμοῦ τούτου, μόνη ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ γνωρίζῃ τὴν πολιτικὴν ταύτην ἀνάγκην· τότε δὲ ἠδύνατο νὰ παραπονεθῇ καὶ ὁ προαγορεύσας, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος, ἐὰν ἐδίδετο μισθὸς εἰς τὸν διορισθέντα Πρέσβυν· ἀλλ' οὗτος, ὡς ἐρρέθη, δὲν λαμβάνει οὐδεμίαν ἀντιμισθίαν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου.

Ἐπειδὴ οἱ μέχρι τοῦδε ἀγορεύσαντες, παρετήρησεν ἄλλος, ἐλάλησαν ἐν ἐκτάσει περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, τὸ κατ' ἐμὲ θέλω ἐνδιατρίψει μόνον περὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, χωρὶς ποσῶς ν' ἀναφέρω περὶ προσώπου. Ἐὰν, Κύριοι, διὰ τὸν διορισμὸν Πρεσβείας τινὸς, δὲν ὑπάρχῃ καταστατικὸς Νόμος, ἢ ὀργανικόν τι Διάταγμα, ἔχει ὅμως ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ Πρέσβεις εἰς τὰ Κράτη ἐκεῖνα, μετὰ τῶν ὁποίων ἔχει ἀμοιβαίας φιλικὰς σχέσεις· ἀλλὰ καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τούτων τῶν Πρέσβεων, καὶ αἱ θέσεις αὐτῶν πρέπει νὰ ἦναι σημειωμέναι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους· ὅστις ἀναγνώσει τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὸ περὶ Πρέσβεων Κεφάλαιον αὐτοῦ, θέλει παρα-

τηρήσει, ὅτι μόνης τῆς ἐν Τουρκίᾳ Πρεσβείας εἶναι σημειωμένον τὸ ἔξοδον καὶ ἡ θέσις, καὶ μιᾶς ἄλλης εἴτε ἐν Γαλλίᾳ εἴτε ἐν Ρωσσίᾳ εἴτε ἐν Ἀγγλίᾳ· οὐδαμοῦ δὲ καὶ τῆς ἐν Μονάχῳ. Ἐὰν δέ, Κύριοι, προτεθῇ τὸ ζήτημα, ὅτι δύναται ἡ Κυβέρνησις εἰς ὁποιανδήποτε θέσιν νὰ διορίσῃ ἄμισθον ὑπάλληλον, μὴ ὑπάρχοντος σημειωμένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀναγκαίου ἐξόδου, καὶ τοῦ ὀνόματος τῆς θέσεως, τότε, τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἐλλείψῃ τοιοῦτον Κράτος, ἔχον ἀνάγκην τῆς ἐκ τοῦ μισθοῦ ὠφελείας ἑνὸς ὑπαλλήλου. Μὴ ὑπάρχοντος λοιπὸν σημειωμένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τὴν ἐν Μονάχῳ Πρεσβείαν, ἕπεται, ὅτι ἡ θέσις αὐτὴ δὲν εἶναι νενομοθετημένη, καὶ κακῶς διωρίσθη Πρέσβυς εἰς αὐτήν.

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις, ἐπίνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ ἀποφάσεως, θέλει μᾶς φέρει ἐπὶ τέλους εἰς ἀμηχανίαν· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ περιστραφῶμεν σήμερον εἰς θετικὰ πράγματα, ἀποφεύγοντες τὰς θεωρίας· καθότι καὶ ἐγὼ καὶ πᾶς ἄλλος ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι θετικὸς εἰς τὰς ἀγορεύσεις μας, ἐὰν θέλωμεν νὰ ῥιχθῶμεν εἰς ὄφελιμόν τι ἀποτέλεσμα.

Ἐκ πρὸς τὸ ζήτημα, Κύριοι, τῆς ἀμίσθου ἢ ἐμμίσθου ὑπηρεσίας, δὲν δυνάμεθα ἤδη Νομοθετικῶς νὰ ἐξετάσωμεν τοῦτο, ὡς ἐκτὸς τοῦ προκειμένου ὑπαρχούσης τῆς περὶ τούτου ἀναπτύξεως, ἀλλὰ μόνον νὰ παρατηρήσωμεν, ἂν εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ Ὑπουργεῖον ἐφήρμοσεν, ἢ μὴ, τὸν Νόμον· ὅτε τὰ πάλαι ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ ἰσχυον αἱ δημοκρατίαι, καὶ ἕκαστος πολίτης εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ σκάπτηται καὶ νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς πολιτείας, τότε ὅλαι αἱ ὑπηρεσίαι ἦσαν ἄμισθοι, καὶ ὤφειλεν ἕκαστος πολίτης νὰ ὑπηρετῇ ἀμίσθως· ἤδη ὅμως, ἀφοῦ τὰ πολιτεύματα μετεβλήθησαν, καὶ οἱ ἀπανταχοῦ Μονάρχαι ἀνέλαβον τὴν φροντίδα τῆς διοικήσεως τῆς ἐπικρατείας των, οἱ ὑπηρετοῦντες πολῖται εἰς τὰς δημοσίας λειτουργίας ἀνταμείβονται καὶ μισθοδοτοῦνται.

Παραλείποντες δὲ τὸ ζήτημα, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, περὶ τῆς ἀμίσθου ἢ ἐμμίσθου ὑπηρεσίας, διότι οὐδέποτε θέλομεν εὕρει πέρας τῆς θεωρίας ταύτης, ἐπιλαμβανόμεθα μόνον νὰ ἐξετάσωμεν, ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον, διορίσαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην ἄμισθον Πρέσβυν, παρέβιασε τὸ Σύνταγμα, ὡς μὴ ὑπαρχούσης ὅθεν τῆς θέσεως ταύτης νενομοθετημένης· ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου οἱ μὲν ἐκ τῶν ἀγορευσάντων, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ ζῆλον τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος, ἐξέθεσαν τὰς παρατηρή-

σεις των, προκαλέσαντες τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ, οἱ δὲ, ἀναπτύξαντες τὰς ἀπόψεις των, ἐπῄνεσαν τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ, οἱ δὲ ἀπῄτησαν νὰ καταδικάσῃ ἐπισήμως τὴν πρᾶξιν ταύτην ἡ Γερουσία.

Εὐγνωμονοῦντες πρὸς τοὺς πρώτους συμβουλεύοντας καὶ παραινοῦντας, παρατηροῦμεν μόνον, ὅτι μήτε ὁ τόπος μήτε ὁ καιρὸς εἶναι ἁρμόδιοι εἰς παραινέσεις καὶ συμβουλάς· πρὸς δὲ τοὺς τελευταίους ἀπαντῶμεν, ὅτι δὲν δικαζόμεθα σήμερον διὰ παραβίασιν Νόμου, οὔτε ἡ Γερουσία εἶναι κατήγορος, οὔτε δύναται ν' ἀντιποιηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο· διότι ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον παρέβιασε Νόμον τινὰ, ἢ τὸ Σύνταγμα, καὶ διὰ κατηγορητηρίου ἐγγράφου τῆς Βουλῆς ἤθελε δικασθῇ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, τότε πῶς δύναται αὕτη νὰ δικάσῃ καὶ καταδικάσῃ ἡμᾶς, ἀφοῦ πρότερον ὑπῆρξε κατήγορος, καὶ ἐπροδίκασε; Τὸ Σύνταγμα ὥρισεν, ὅτι δὲν λαμβάνουν μέρος εἰς τὴν δίκην τῶν Ὑπουργῶν οἱ Γερουσιασταὶ, οἵτινες διωρίσθησαν τυχόν, ἀφοῦ ἐπροτάθη ἡ εἰς δίκην εἰσαγωγή· διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους δὲν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν δίκην ταύτην, οἱ ἀποῤῥανθέντες κατ' αὐτῶν, ὡς προδικάσαντες ἤδη. Ὡς ἐκ τούτων φρονῶ, ὅτι πολὺ ἀκαίρως καὶ ἀναρμοδίως γίνεται σήμερον λόγος περὶ τῆς παραβάσεως ὄθεν τοῦ Συντάγματος διὰ τοῦ διορισμοῦ τῆς ἐν Μονάχῳ Πρεσβείας. Ἐὰν λέγω δὲ τοῦτο, διὰ ν' ἀποῤῥίψωμεν τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, ἀλλὰ διότι νομίζω, ὅτι οὔτε ὁ Νόμος παρεβιάσθη, οὔτε ἡ θέσις δὲν εἶναι ἀνομοθέτητος.

Ἂν καὶ εἰς τὸ Σύνταγμα δὲν γίνεται μνεία τῶν καταργηθέντων Διαταγμάτων, ἀναφέρεται ὅμως, ὅτι πᾶν Διάταγμα, περιέχον Νομοθετικῶν ἀντικειμένων, ἐνόσω δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ, ἐκτελεῖται ὡς Νόμος τοῦ Κράτους. Τὸ Διάταγμα περὶ τῶν συντάξεων, καὶ τοι πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἐκδοθὲν, ὡς περιέχον Νομοθετικὸν ἀντικείμενον, ἐκτελεῖται μέχρι τοῦδε κατὰ γράμμα. Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, ἡ περὶ ἧς πρόκειται θέσις τοῦ ἐν Μονάχῳ Πρέσβεως, εἶναι Νομοθετικὸν ἀντικείμενον, ἢ μόνον πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου; Βεβαίως ἕκαστος θὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι πᾶσα θέσις εἶναι Νομοθετικὸν ἀντικείμενον· πραγματευόμενα λοιπὸν τὰ ἀναγνωσθέντα Β. Διατάγματα περὶ τῆς θέσεως ταύτης, ἕπεται, ὅτι ἀροῦν Νομοθετικὸν ἀντικείμενον, καὶ εἶναι ἐν πλήρει ἰσχύϊ, ἐνόσῳ δὲν καταργηθοῦν διὰ τῆς ἐκδόσεως ἐναντίου Νόμου· βασιζόμενος ὅθεν καὶ ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὰ ἰσχύοντα Νόμου ἔχοντα Διατάγματα ταῦτα, ἀνά-

κης ἐπελθούσης, διώρισε τὸν ἐν Μονάχῳ Πρέσβυν, καὶ δὲν ὑπόκειται εἰς μομφήν τινα.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ ἀνάγκη τῆς ἀποστολῆς Πρέσβεως εἰς Μόναχον ἀφορᾷ ἀντικείμενον τῆς ἐκτελέσεως ὑπάρχοντος Νόμου, δὲν δύναται ὑπὸ τὴν ἐποψιν ταύτην νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀντικείμενον Νομοθετικόν, ἀλλ' εἶναι ὅλως τῆς ἁρμοδιότητος τῆς Νομοτελεστικῆς ἐξουσίας. Μόνη ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ διασκευρθῇ, ἂν ὑπάρχῃ, ἡ μὴ, ἀνάγκη ἀποστολῆς Πρέσβεως εἰς ξένην Δύναμιν, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐκθέσῃ τὸν λόγον τῆς ἀποστολῆς· ἐὰν δὲ κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ἀνακαλυφθῇ σκοπός τις ἐναντίον τῶν Ἐθνικῶν συμφερόντων, τότε αὐτη, οὕτω ὑπεύθυνος, ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον. Ἐὰν δὲ τὰ ἔξοδα τῶν λοιπῶν Πρεσβειῶν παρὰ ταῖς ξέναις Αὐλαῖς ὑπῆρχον σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμόν, ὁ Ὑπουργὸς ἤθελε βεβαίως διορίσει καὶ ἐκεῖ Πρέσβεις· εἰς Μόναχον ὅμως, ἀνάγκης ἀναφανείσης, ἐστάλη Πρέσβυς ἀμισθί, ὡς μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Πρεβείας ταύτης σημειωμένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους· καὶ ἐγὼ, Κύριοι, σκοπὸν εἶχον νὰ διορίσω Γενικὸν Γραμματέα παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ, τοῦ ὁποίου προίσταμαι, ἀλλ' ἐμποδίσθην, ὡς μὴ ὑπάρχοντος σημειωμένου τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τὴν θέσιν ταύτην εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους· ἐὰν δὲ ἠδυνάμην νὰ εὕρω τινὰ τίμιον καὶ ἱκανὸν, ἐπιθυμοῦντα νὰ ὑπηρετήσῃ ἀμισθί, πρὸ πολλοῦ ἤθελον τὸν διορίσει εἰς τὴν κενὴν ταύτην θέσιν, χωρὶς νὰ πράξω οὐδεμίαν παράβασιν Νόμου, οὔτε νὰ ἐπιβαρύνω τὸ δημόσιον μὲ περισσότερα ἔξοδα ἀπὸ τὰ σημειούμενα εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἀφοῦ λοιπὸν ἀνεφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς εἰς Μόναχον ἀποστολῆς Ἕλληνος Πρέσβεως, καὶ ἐγένετο ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ἀμίσθως, ὡς μὴ ὄντος σημειωμένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τῆς θέσεως ταύτης, δὲν βλέπω εἰς τί ἔσφαλεν ἡ Κυβέρνησις, ἡ κατὰ τί παρέβη τὸν Νόμον· ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους εἶναι πόρισμα Νόμων· ἂν ἐπιβαρύνωμεν αὐτὸν μὲ περισσοτερα ἔξοδα ἢ τὰ σημειωμένα, τότε εἴμεθα ὑπόλογοι· εἰς δὲ τὴν προκειμένην περίστασιν, τὸ Ὑπουργεῖον μήτε Νόμον τινὰ παρέβη, μήτε τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἐπηύξησε διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Πρέσβεως, ὡς ἄνευ μισθοῦ ἀποσταλέντος, ἀλλὰ μόνον τὴν τιμὴν ἀπένειμε. Ἐὰν δὲ ὑπῆρχον καὶ ἀγωνισταὶ, τῶν ὁποίων καὶ ἡμεῖς σεβόμεθα τὰς θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις, ζητοῦντες τὴν ἀμισθον ταύτην ὑπηρεσίαν, καὶ ἀντ' αὐτῶν τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελε προτιμήσει τὸν Κ. Σχινᾶν, τότε ἠδύνατο

ν' ἀποδοθῇ μομφή τις εἰς τὴν Κυβέρνησιν· ἀλλὰ μὴ εὑρεθέντος τοιούτου ἀγωνιστοῦ, τὸ Ὑπουργεῖον διώρισε τὸν Κ. Σχινᾶν, χωρὶς αὐξ[illegible] ἐξόδων εἰς τὸν προϋπολογισμόν, χωρὶς δόλον ἢ παραβίασ[illegible]ινός ὅμου. Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσιν εἰς τὸν Κ. Σχινᾶν αἱ ἀναγκαῖαι τοῦ Πρέσβεως ἰδιότητες, ἢ [illegible] οὗτος, ὡς Ὑπουργὸς ἄλλοτε τῆς Δικαιοσύνης, παρεβία[illegible] συνειδήσεις τῶν Δικαστῶν, ἀπέχω ἐπὶ τοῦ παρόντος ν' ἀπαντήσω, διότι καὶ ἀναρμοδίως καὶ παρακαίρως θὰ ὁμιλήσω, ὡς μὴ ὄντος οὔτε ἁρμοδίου τοῦ παρόντος καιροῦ διὰ τὴν συζήτησιν ταύτην, οὔτε τοῦ ἀντικειμένου τούτου τῆς δικαιοδοσίας τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἰς τὴν συζήτησιν δηλαδὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, παραλείποντες τὸ παρεμπίπτον τοῦτο ζήτημα, ὡς ἀναρμόδιον καὶ παράκαιρον.

Ἔχει μὲν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἀντέταξεν ἄλλος, τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν τοὺς ὑπαλλήλους, ἔχουν ὅμως καὶ τὰ Νομοθετικὰ σώματα τὸ τοῦ ἐξελέγχειν καὶ ἐπικρίνειν τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν. Ἑπομένως δὲν εἶναι ἀναρμοδία ἡ Γερουσία ν' ἀποφαίνηται, ἂν αὐται ἦναι, ἢ μὴ, καλαὶ ἢ νόμιμοι. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἄμισθον τοῦ διορισθέντος Πρέσβεως, ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι καινοφανὴς, διότι οὔτε εἰς Δημοκρατικὴν, οὔτε εἰς Συνταγματικὴν, οὔτε εἰς Ἀπόλυτον Κυβέρνησιν ὑπάρχει τοιοῦτον παράδειγμα. Εἰς τὴν Γαλλίαν μάλιστα, τὴν Δημοκρατικὴν Γαλλίαν, ὑποχρεοῦνται οἱ Βουλευταὶ, ἂν καὶ μὴ ὑπάλληλοι, νὰ λαμβάνουν μισθόν. Εἰς τὰ Ἔθνη ταῦτα ὑπάρχουσι πολλοὶ βαθύπλουτοι, ἀλλ' αἱ ὑβερνήσεις, μὴ εὑρίσκουσαι εἰς τοὺς ἀμίσθους ὑπηρέτας τοῦ Δημοσίου τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις, ποτὲ δὲν παρελέχθησαν τὴν ἀρχὴν ταύτην, καὶ μάλιστα διότι διὰ ταύτης παραγκωνίζεται ἡ ἱκανότης, καὶ αἱ εἰς τὸ Ἔθνος ἐκδουλεύσεις ἐκάστου. Ἀναμετρήσατε, Κύριοι, τ' ἀποτελέσματα τοιαύτης ὀλεθρίου ἀρχῆς· ὅλοι τότε βλέπτοντες, ὅτι τὸ μέσον τῆς εἰς τὰς δημοσίας τιμὰς προαγωγῆς εἶναι ὁ πλοῦτος, θέλουν ἀποχαιρετήσει τὴν παιδείαν, τὴν τιμιότητα καὶ πᾶσαν ἄλλην ἀρετὴν, καὶ θέλουν φροντίζει, πῶς ν' ἀποκτήσωσι πλοῦτον.

Τὸ Σύνταγμα δὲν ἐμποδίζει, εἶπεν ὁ προλαλήσας Κ. Ὑπουργὸς, τοῦ νὰ διορίζηται τις εἰς δημοσίας θέσεις ἀμισθί· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ῥητὴ τούτου ἀπαγόρευσις δὲν ὑπάρχει· ἀλλ' ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις δὲν ἠδύνατό ποτε νὰ φαντασθῇ, ὅτι ἤθελόν ποτε Ὑπουργοὶ εἰσαγάγει τοιαύτην ἀρχὴν, καθ' ὅσον δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν

κανὲν παράδειγμα, καὶ μάλιστα εἰς τὰ Ἔθνη ἐκεῖνα, ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τῶν ὁποίων ἐρανισθῆ τὸ ἡμέτερον. Ἐκτὸς τούτων ἂν καὶ οἱ ἀμίσθως διοριζόμενοι δὲν λαμβάνωσι μισθὸν, ἔχουσι πολλοὺς ἄλλους τρόπους ν' ἀναπληρῶσι τὴν ἔλλειψιν ταύτην. Ἡ ἀρχὴ λοιπὸν τοῦ ἀμίσθου, ὡς πολλῶν καὶ ποικίλων ἐλεθρίων ἀποτελεσμάτων παραγωγὸς, δὲν πρέπει κατ' οὐδένα λόγον νὰ γίνῃ δεκτὴ, καὶ ἑπομένως δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπαρχοπίζωνται ταύτην τόσον ἐπιμόνως οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, ἀφοῦ περιέπεσον εἰς τὸ τοιοῦτον ἁμάρτημα.

Κατὰ τὸν προλαλήσαντα, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τὰ Σώματα δύνανται νὰ ἐπικρίνωσι τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν· καὶ ἐπειδὴ οἱ διορισμοὶ τῶν ὑπαλλήλων εἶναι πράξεις Ὑπουργικαὶ, ἄρα δύνανται νὰ ἐπικρίνωσι τούτους. Αἱ πράξεις τῶν Ὑπουργῶν εἶναι ἢ νόμιμοι, ἢ παράνομοι· ἂν τὸ πρῶτον, δὲν χρήζουσιν ἐπιτρίσεως· ἂν τὸ δεύτερον, πρέπει νὰ ἐξελεγχθῶσιν· ἀλλὰ τότε, ὡς μόντς τῆς Βουλῆς κατηγορούσης, ἐπιλαμβάνεται αὐτῶν ἡ Γερουσία, δικαζουσα, καὶ οὐδέποτε κατηγορουσα. Ἂν δ' ἀναδημαγωγῶς, οὕτως εἰπεῖν, θέλετε νὰ συζητήσητε τὸ προκείμενον ἀντικείμενον, τότε ὁμιλοῦμεν πρόωρα, καὶ ἀναριθμήτως, ὡς εἶπον εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου.

Ἐκτὸς τούτων ἡ ὕπαξις μιᾶς θέσεως εἶναι ἀντικείμενον νομοθετικὸν, καὶ ἑπομένως ἡ Γερουσία εἶναι ἀρμοδία νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἦναι, ἢ μὴ, ἀναγκαία· ἡ ἐξέτασις ὅμως τῶν προσόντων τοῦ διορισθέντος ὑπαλλήλου ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν, καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, ἥτις δύναται νὰ κατηγορήσῃ τοὺς Ὑπουργοὺς, ἂν ὁ διορισθεὶς δὲν ἔχῃ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα· ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο ἡ Γερουσία εἶναι ἀναρμοδία.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἄκισθον, ἢ ἔμμισθον, συμφωνῶ μὲ τὸν προλαλήσαντα, διότι χάριν ἕνεκα τῆς προόδου τῶν Ἐθνῶν, καὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τῶν πολιτικῶν συστημάτων, ἅπασαι αἱ δημόσιαι θέσεις εἶναι ἔμμισθοι· ἀλλὰ διὰ τῆς προκειμένης περιπτώσεως δὲν γνώσιν ἡ κυβέρνησις νὰ εἰσάξῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀμίσθου, καὶ ν' ἀντικρούσῃ τῶν ἄλλων Ἐθνῶν τὰ συστήματα. Ἡ Κυβέρνησις, ἀναγνωρίσασα τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ στείλῃ εἰς Μόναχον Πρέσβυν, διώρισε τὸν Κ. Σχινᾶν, ἀλλ' οὗτος δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ μισθὸν· ἑπομένως ἡ Κυβέρνησις, χωρὶς νὰ παραβῇ κανένα νόμον, παραδεχθῆ τὴν πρότασίν του, οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἔχουσα.

Ἡ κατηγορία, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, παρουσιάζεται ὡς φόβητρον εἰς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς· δὲν εἶπον, ὅτι ἡ Γερουσία πρόκειται νὰ κατηγορήσῃ, ἀλλ' ὅτι δύναται νὰ ἐξελέγχῃ ἀπάσας τὰς ἀξιομέμπτους τῶν Ὑπουργῶν πράξεις, ἂν καὶ δὲν ἦναι παράνομοι. Ὅτι τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, ἐξάγεται ἀριδήλως ἐκ τοῦ ὅτι καὶ τὴν δυσπιστίαν της πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς δύναται νὰ ἐκφράσῃ ἡ Γερουσία, ἂν καὶ ὁ διορισμὸς των πηγάζῃ ἀπὸ τὸν Βασιλέα, καὶ δὲν ἦναι παραβίασις Νόμου. Καὶ ἀφοῦ ἐμπορεῖ νὰ ἐκφράσῃ γνώμην ἐπὶ πράξεως κατ' εὐθεῖαν βασιλικῆς, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ Ὑπουργικῆς. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ προκείμενος διορισμὸς εἶναι ὑπουργικὴ πρᾶξις, ὑπάγεται ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῶν Σωμάτων, καὶ ἑπομένως δύνανται ταῦτα νὰ ἐκφράσουν τὴν περὶ τούτου γνώμην των. Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἄμισθον, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι τώρα κατὰ πρῶτον ἐγένετο, διότι ὁ διορισθεὶς δὲν ἠθέλησε νὰ λάβῃ μισθὸν· ἀλλ' ἀφοῦ ἅπαξ ἔγεινε, δύνανται νὰ ἐπαναληφθῇ, καὶ ἑπομένως νὰ καθιερωθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐλευθερία, καὶ παρ' ἁπάντων τῶν Ἐθνῶν ἀποδοκιμαζομένη ἀρχή.

Προτείναντός τινος, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀπορανθῇ, ὅτι ὁ διορισμὸς οὗτος δὲν εἶναι καλὸς, ὡς Σῶμα κυριαρχικὸν καὶ ἀνεξάρτητον ἡ Γερουσία, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς, δύναται ν' ἀπορήσῃ, ὅτι θέλει περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀλλ' οὐδὲν ἀποτέλεσμα δύναται νὰ ἔχῃ ἡ ἀπόρασις αὐτὴ· ἐπειδὴ, καθὼς αὐτὴ ἐκφράζει τὴν γνώμην της, οὕτω καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ ἡ Βουλὴ δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐναντίαν· ἂν δέ τις φρονῇ, ὅτι παρεβιάσθη Νόμος, ἂς κάμῃ τὴν πρότασίν του, καὶ ἂς ἀπορασίσῃ τότε περὶ αὐτῆς ἡ Γερουσία.

Εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οἱ Νόμοι γίνονται ἐκ κοινῆς συμφωνίας τῶν τριῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων· ἀλλ' ἡ Γερουσία ἠθέλησε μόνον τὴν γνώμην της.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάνθη, ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει ἄκισθον θέσιν.

Προτεθέντος κατὰ τοῦτο εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἀναγνώσθη τὸ ἄρθρον 1, « Προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου », τοῦ Κεφαλ. Α'. « Κεντρικὴ ὑπηρεσία » καὶ μηδεμίας παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, συνεπαρέσυρεν εἰς δραχ. 25,320.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, « ὕλικὸν » καὶ τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ἐκ δραχ. 1680 ποσὸν, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, περὶ τοῦ ὁποίου κάμνει λόγον ἡ Ἐπιτροπὴ, προσετέθη εἰς τὸ ὕλικὸν τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἐπιχορήγησιν εἰς δύο βαρβόλε, οἵτινες συμπεριελήφθησαν, διότι τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

θέλουσι δὲ πληρόνεσθαι οὗτοι, ἑνόσω ἡ ἐργασία των εἶναι ἀναγκαία· τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἀκούσασα καὶ ἡ Βουλὴ, τὰς ἐθεώρησεν ὀρθὰς, δεχθεῖσα τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς ἔξοδα γραφικὰ, καὶ ὄχι ὡς μισθὸν ὑπαλλήλων εἰς θέσεις μὴ νενομοθετημένας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ἓν μέλος αὐτῆς, ἐθεώρησε τὴν παραλαβὴν τῶν δύο βοηθῶν ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸν κανονίζοντα τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης Νόμον· τούτου ἕνεκα, μὴ θελήσασα ν' ἀφαιρέσῃ τὸ διαληφθὲν ποσὸν, παρατηρεῖ, ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ· ἂν δὲ ὁ Κ. Ὑπουργὸς θεωρῇ ἀνεπαρκὲς τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ τὴν αὔξησίν του διὰ Νόμου.

Εἶναι ἀληθὲς, παρετήρησεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ὅτι διὰ Νόμου πρέπει ν' αὐξηθῇ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ, διότι οἱ μὲν βοηθοὶ δὲν εἶναι διαρκεῖς, διὰ δὲ τοῦ Νόμου θέλουσι καταστα θῇ τοιοῦτοι, καὶ ἑπομένως ἡ δαπάνη θέλει εἶσθαι περισσοτέρα, ἐθεώρησε περιττὴν τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτου Νόμου.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐκ δραχ. 5,000, καθὼς καὶ τὸ ὅλον κεφάλαιον ἐκ δραχ. 30,320.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ κεφάλαια Β'. «Ἄρειος Πάγος». Γ'. «Ἐφετεῖα». Δ'. «Κακουργιοδικεῖα», καὶ τὰ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄρθρα, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτὰ, ὅπως ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΡΕΚΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1849, ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 35 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην,

ἀντὶ τοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, ζητοῦντος, λόγῳ ἀσθενείας, παράτασιν 20 ἡμερῶν τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν ἀδείας, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τῷ δοθῇ ἡ παράτασις μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ Κεφάλ. Ε'., «Πρωτοδικεῖα» τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1, «Προσωπικὸν» κατά τινα ἐν τῷ φύλλῳ τῆς λεπτομερείας σημείωσιν, εἰπέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν πρωτοδικῶν προσδιορίζεται ἀπὸ τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς, κατὰ τὴν ἐν ἑκάστῳ Πρωτοδικείῳ πληθὺν τῶν ἐργασιῶν· τούτου ἕνεκα φρονεῖ ὀρθώτερον νὰ γίνῃ Νόμος, προσδιορίζων τὸν ἀριθμὸν τῶν Πρωτοδικῶν, καὶ νὰ μὴν ἀφίνηται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως νὰ διορίζῃ, ὅσους θέλει, δικαστὰς παρ' ἑκάστῳ Πρωτοδικείῳ.

Ὁ ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, προσδιορίσας μόνον τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν τῶν παρ' ἑκάστῳ Πρωτοδικείῳ δικαστῶν, ἀφῆκεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' αὐξάνῃ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν, καθόσον ἡ ὑπηρεσία ἀπαιτεῖ, καὶ τοῦτο μέχρι τοῦδε γίνεται· δὲν δύναται ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἤδη νὰ διορίσῃ, ὅσους θέλει, ἂν προηγουμένως δὲν δοθῇ εἰς αὐτὴν πίστωσις ἀπὸ τὰς Βουλάς· ὥστε αἴρεται τοιουτοτρόπως πᾶσα ὑπόνοια καταχρήσεως ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι παράβασις τοῦ Συντάγματος, διότι κανονίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὄχι διὰ Νόμου. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων προσδιορίζει μόνον τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν τῶν ἐν ἑκάστῳ Πρωτοδικείῳ δικαστῶν· ἀλλ' ἐντεῦθεν δὲν ἕπεται, ὅτι ἀπαγορεύεται ὁ διὰ Νόμου προσδιορισμὸς τοῦ ἀνωτάτου αὐτῶν ἀριθμοῦ, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς παρούσης ἐποχῆς, καθ' ἣν εἶναι ἀντισυνταγματικὸν νὰ διορίζωνται ὑπάλληλοι εἰς μὴ νενομοθετημένας θέσεις. Οἱ δικασταὶ, οἵτινες ἀποφασίζουν περὶ τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, καὶ τῆς ἰδιοκτησίας τοῦ πολίτου, πρέπει νὰ παρέχουν ὅλα τὰ ἐγγύα τῆς τιμιότητος καὶ τοῦ

ανεπηρεάστου, καὶ διὰ τοῦτο εἰς πολλὰ ἔθνη εἶναι ἰσόβιοι· τὰ ἐγγύτερα δὲ ταῦτα ἐκλείπουσιν, ὅταν οὗτοι θεωρῶνται ὡς ἐρήμεροι, καὶ διατηροῦνται εἰς τὰς θέσεις των, καθόσον ὑπάρχουν ὑποθέσεις εἰς τὸ Δικαστήριον· πρέπει λοιπὸν νὰ ἦναι διαρκεῖς· καὶ ἂν ἐν τινι Δικαστηρίῳ δὲν ἦναι πολλαὶ ὑποθέσεις, δύνανται νὰ μετατεθῶσιν εἰς ἄλλο, ἢ νὰ τεθῶσιν εἰς διαθεσιμότητα.

Εἰπόντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, διώρισε παρ' ἑκάστῳ Πρωτοδικείῳ τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν δικαστῶν, καὶ ὅτι σήμερον δὲν πρόκειται περὶ τοῦ ἄρθρου, ἢ μὴ, τῆς διατάξεως τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου, ἥτις δύναται μετὰ ταῦτα νὰ μεταρρυθμισθῇ διὰ Νόμου, ἂν θεωρηθῇ ἀναγκαῖον, καὶ ὁ ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων, ἐπανέλαβεν ὁ προλαλήσας, καὶ πᾶς ἄλλος πρέπει νὰ συμμορφώνται μὲ τὸ Σύνταγμα, τὸν θεμελιώδη τοῦτον Νόμον· ἑπομένως ἀφοῦ ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι ἐπαληθεύη, πρέπει ἀναγκαίως νὰ διορθωθῇ διὰ Νόμου, καθὼς ἐγένετο καὶ περὶ τοῦ προσωπικοῦ ἄλλων Δικαστηρίων.

Ἂν ἐξετάσωμεν καλῶς, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς, τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοθέτου, θέλομεν εὕρει, ὅτι εἶναι σωτήριος· διὰ νὰ καταστήσῃ τὸ Δικαστήριον, ὅσον ἐνδέχεται ἀνεπηρέαστον, προσδιώρισε τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν εἰς τρεῖς δικαστάς· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ συμπαρευδώσι πολλαὶ ὑποθέσεις, καὶ ὁ ἀριθμὸς οὗτος νὰ ἦναι ἀνεπαρκὴς, διὰ τοῦτο ἀφῆκεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα νὰ προσθέτῃ καὶ ἄλλους ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας· ἑπομένως ὁ μὲν Νόμος εἶναι καλὸς, αἱ δὲ Βουλαὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ παραδέχωνται, ἢ μὴ, τὸ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν δικαστῶν ζητούμενον ποσόν.

Κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ἡ διάταξις τοῦ μνηθέντος ἄρθρου τοῦ Ὀργανισμοῦ παρέχει πολλὰς ἐγγυήσεις· ἀλλ' ὅταν ἡ ἐξουσία δύναται νὰ προσθέτῃ δικαστὰς, ὅσους θέλει, τότε αἱ ἐγγυήσεις αὗται ἐκλείπουσι, καθόσον μάλιστα οἱ προστιθέμενοι, ἀποτελοῦντες πλειονοψηφίαν, δύνανται νὰ διαστρέψωσι τὸ δίκαιον· τούτου ἕνεκα πρέπει διὰ Νόμου νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, καὶ ὄχι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς διϊσχυρίζονται τῶρα οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, οἵτινες ὑπαπίπτουν εἰς αὐτὸ τὸ λάθος, διότι θέλουν νὰ ἐξηγήσουν κατὰ γράμμα τὸν Ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι δὲν πρόκειται τῶρα περὶ ἐπιτρεπτικοῦ τῶν δικαστῶν, διότι εἴτε πολλοὶ, εἴτε ὀλίγοι εἶναι, ἡ Ἐξουσία ἔχει πάντοτε τὰ μέσα νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ· τὴν διάταξιν τοῦ

Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, θεωρεῖ ἡ Κυβέρνησις ὡς ὀρθὴν· ἂν δέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἔχῃ ἐναντίαν γνώμην, δύναται νὰ προτείνῃ Νόμον πρὸς μεταρρύθμισιν αὐτῆς.

Ἑπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, «ὑλικὸν» τοῦ αὐτοῦ Κεφαλαίου, καὶ τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκτὸς τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπέ τις, περὶ ἐλαττώπεως τῶν ἐνοικίων, παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ ἐνοικιάζουν καταλληλοτέρας οἰκίας διὰ δημόσια καταστήματα. Τὸ ἐνταῦθα Πρωτοδικεῖον μανθάνει, ὅτι μεταφέρεται εἰς ἄλλην οἰκίαν, εἰς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως κειμένην· καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀπόκεντρον τῆς θέσεως φέρει πολλὰς δυσκολίας εἰς τοὺς δικαζομένους, ὁ Κ. Ὑπουργὸς πρέπει νὰ προλάβῃ, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ διόρθωσιν.

Ἐπειδὴ, παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἡ οἰκία, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται τῶρα τὸ Πρωτοδικεῖον, εἶναι μικρὰ, οἱ δικασταὶ ἐπιμόνως ἐζήτησαν εὐρυχωροτέραν, καὶ τοιαύτης θεωρηθείσης τῆς τοῦ Κ. Δεαγγέλου, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν συγκατετέθη εἰς τὴν ἀρχήν, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἐπειδὴ οἱ δικηγόροι, οἵτινες μᾶλλον εἰς τὰ δικαστήρια συχνάζουν, δὲ ἀναφοράς των ἐζήτουν τὴν ὑγιεινοτέραν οἰκίαν, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον ἦτον ὀλιγώτερον κατὰ 40 δραχμὰς, ἐνοικιάσθη ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία.

Παρατηρήσαντος τέλος τινὸς, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ ἐλαττώσῃ τὰ ἐνοίκια πολλῶν καταστημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι δυσανάλογα κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρεδέχθη τὴν παρατήρησιν ταύτην, ὑποσχεθεὶς νὰ ἐπιφέρῃ πᾶσαν δυνατὴν οἰκονομίαν.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον ἄρθρον, καθὼς καὶ τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐκ δρ. 359,240.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ Κεφάλ. ΣΤ'. «Εἰρηνοδικεῖα» καὶ τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ δευτέρου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰς ὁποίας ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρεδέχθη, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνισταμένου εἰς δρ. 222,608.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ Κεφάλ. Ζ'. «Ὑποδίκων φυλακαὶ» ἐκ δραχ. 96,110. Η'. «Ἔξοδα ποινικῆς δικαιοσύνης» ἐκ δραχ. 237,450. Θ'. «Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ κτιρίων» ἐκ δραχ. 5000. Ι'. «Διάφορα ἔξοδα» ἐκ δραχ. 4,600. ΙΑ'. «Συντάξεις» ἐκ δραχ. 1,320. ΙΒ'. «Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων» ἐκ δραχ. 7,586 : 10, καὶ τὰ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄρθρα, ἐγένοντο ἅπαντα δεκτά, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Γερουσία [illegible]οῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνισταμένου εἰς δραχ. 1,166,374:10.

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου, ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ Κεφάλαιον, καὶ τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, καὶ ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν, συνιστάμενα εἰς δραχ. 33.220.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Β'. Κεφαλαίου «Σύνοδος» ἀντὶ τῆς λέξεως «μισθὸς» παρετήρησέ τις πρέπει νὰ τεθῇ «ἀποζημίωσις» διότι δὲν εἶναι εὐπρεπὲς νὰ θεωρῶνται τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς ὄργανα μισθωτά.

Εἶναι ὀρθὴ ἡ παρατήρησις τοῦ προλαλήσαντος, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργός, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸ καταστατικὸν τῆς Συνόδου Διάταγμα ὑπάρχει ἡ λέξις αὕτη, ἐπεκράτησε νὰ τίθεται καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἤδη δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ διόρθωσις, εἰμὴ ὅταν καθυποβληθῇ μετ' ὀλίγον τὸ περὶ Ἐπισκόπων Νομοσχέδιον.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, συμποσούμενον εἰς δραχ. 23,135, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον Γ'. «Κλῆρος» συνιστάμενον εἰς δραχ. 74,263:20, ὅπως ἐψηφίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κερ. Δ'. «προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὸν Κλῆρον» καὶ ἐρωτήσαντός τινος τὸν κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸν, ἂν ἤρχισαν αἱ παραδόσεις τῶν μαθημάτων ἐν τῇ Ῥιζαρίῳ Σχολῇ, καὶ ἂν ἔπαυσαν αἱ γενηθεῖσαι πρό τινος χρόνου διενέξεις, οὗτος ἀπήντησεν, ὅτι καὶ τὰ μαθήματα ἤρχισαν, καὶ τὰς διενέξεις ταύτας τὸ Ὑπουργεῖον διέλυσε, συμβιβάσαν τὰ πάντα.

Ἐρωτήσαντος ἐπίσης ἄλλου τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν, ἂν οἱ ἐν τῇ προκειμένῃ σχολῇ ὑπότροφοι τῆς Κυβερνήσεως δίδουν τὴν ἀπαιτουμένην ἐγγύησιν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεως, ἀπήντησεν οὗτος καταφατικῶς· παρετήρησε δὲ, ὅτι δύο τούτων, τελειώσαντες τὰ μαθήματά των, δύνανται ἤδη νὰ ἐκπληρώσουν τὰς νομίμους ὑποχρεώσεις των, νὰ ἀναδεχθῶσι δηλονότι τὸ ἱερατικὸν σχῆμα, ἀφοῦ πρῶτον ἔλθωσιν εἰς γάμον. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐν τούτῳ ἐφρόντισε νὰ τοὺς ἀπασχολήσῃ εἰς ἰδιαιτέρας παραδόσεις, μέχρις οὗ διὰ Νόμου ἀποφασισθῇ ὁριστικόν τι.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλ. τοῦτο, ὡς ἔχει, ἐκ δραχ. 4,800.

Προτεθέντος εἰς συζήτησιν τοῦ Κεφαλ. Ε'. «Πανεπιστήμιον» ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον ἄρθρον αὐτοῦ «Μισθοὶ» ἐρωτήσαντος δέ τινος, τί σημαίνει, ἡ ἐν τούτῳ λέξις «ἀμέσως» καὶ ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δηλοῖ τὸ ἐκ 50 δρ. ἐπιμίσθιον, τὸ διδόμενον εἰς τὸν Κ. Ἀσώπιον, ὡς διατελοῦντα εἰς τὸ φιλολογικὸν φροντιστήριον, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου «ἔξοδα» καὶ ἐρωτήσαντός τινος τί ἐννοεῖται διὰ τῆς φράσεως «εἰς ἔκδοσιν διδακτικῶν βιβλίων» ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δίδει συνδρομὰς εἰς τοὺς Καθηγητὰς, ἢ ἄλλους, ἐκδίδοντας διδακτικὰ βιβλία, λαμβάνουσά τινα σώματα, καὶ πέμπουσα αὐτὰ εἰς τὰ Σχολεῖα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀνάγκην βιβλίων. Ἑπομένως ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον, ὅπως ἔχουσι, συγκεφαλαιούμενα καὶ τὰ τρία ἄρθρα τοῦ Κεφαλαίου τούτου εἰς δραχ. 127,200.

Ἀναγνωσθέντα τὰ Κεφάλ. Στ'. «Ἀστεροσκοπεῖον» ἐκ δρ. 4,240, καὶ Ζ'. «Βοτανικὸς κῆπος» ἐκ δρ. 2,920, καθὼς καὶ τὰ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄρθρα, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλ. Η'. «Γυμνάσια» ἐκ δρ. 155,900. αἱ Βουλαί, παρετήρησέ τις τῶν προλαλησάντων, πολλάκις ἐξεφράσθησαν περὶ τῆς ταχείας συστάσεως Γυμνασίου ἐν Τριπόλει καὶ Λαμίᾳ, ἀλλ' οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐγένετο· πρὸς τούτοις εἰς τὸ ἐν Πάτραις Γυμνάσιον πρέπει νὰ συστηθῇ ἕδρα τῆς Ἀγγλικῆς μᾶλλον γλώσσης παρὰ τῆς Γαλλικῆς, διότι οἱ κάτοικοι αὐτῶν ἔχουν πολλὴν καὶ ἄμεσον σχέσιν μὲ τοὺς Ἄγγλους, καὶ μάλιστα μετὰ τὴς Ἑπτανήσου, ἔνθα κατοικοῦν πολλοὶ Ἄγγλοι.

Ἀληθῶς, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, ἐξεφράσθησαν αἱ Βουλαὶ περὶ τῆς συστάσεως τῶν δύο εἰρημένων Γυμνασίων, ὅπερ καὶ ἡ Κυβέρνησις πολὺ ἐπιθυμεῖ· ἀλλ' ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης προέρχεται ἐκ τῆς μὴ εὑρέσεως καταλλήλων Καθηγητῶν. Ἐκτὸς τοῦ[illegible] οἱ μαθηταὶ προτιμοῦν νὰ κά-

μουν τὰς σπουδὰς των μᾶλλον εἰς τὸ ἐνταῦθα Γυμνάσιον, παρὰ εἰς ἄλλο, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῶν Πατρῶν μόλις εἶναι 60 μαθηταί. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐν τῷ Γυμνασίῳ τῶν Πατρῶν σύστασιν ἕδρας τῆς Ἀγγλικῆς μᾶλλον γλώσσης, ἢ τῆς Γαλικῆς, παρετήρησεν, ὅτι δύναται νὰ παραδίδεται καὶ ἡ πρώτη οὐδέποτε ὅμως νὰ ἐκλείψῃ καὶ ἡ δευτέρα, ἤτις εἶναι γλῶσσα κοινωτέρα, καὶ φιλολογικωτέρα.

Ἐὰν ἦναι ἀληθὲς, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι εἰς τὸ ἐν Πάτραις Γυμνάσιον εἶναι ὀλίγοι μαθηταί, καὶ ὅτι ἐνταῦθα συρρέουσι πολλοί, τότε ἐκεῖνο μὲν πρέπει νὰ μετατεθῇ εἰς Λαμίαν, ἐνταῦθα δὲ νὰ προστεθῇ καὶ ἄλλο, ὥστε ἀμφότερα νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὸν πληθὺν τῶν μαθητῶν. Ἐνῷ τῷ Ἔθνος μας ἐπαινεῖται διὰ τὴν φιλομάθειάν του, διὰ τί δὲν ὑπάρχουσι πολλοὶ μαθηταὶ εἰς τὰ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις Γυμνάσια; Ἔλλειψε τάχα ἡ φιλομάθεια; τοῦτο εἶν' ἀπίστευτον. καὶ ἑπομένως ἄλλαι αἰτίαι ὑπάρχουσι πρὸς τούτοις, διὰ τί εἶναι σπάνις ἀξίων Καθηγητῶν, ἐνῷ καὶ ἡ Κυβέρνησις, καὶ ὁ Δῆμος τῶν Ἀθηνῶν ἰδίως τοσοῦτα ἐδαπάνησαν, καὶ δαπανοῦν εἰσέτι διὰ τὴν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀποστολὴν νέων πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶντων; φαίνεται, ὅτι οἱ ἀποστελλόμενοι δὲν ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν ἱκανωτέρων, καὶ νομιμοτέρων, καὶ δυναμένων ἑπομένως νὰ δικαιώσωσι τὴν ἀποστολήν των· τούτου ἕνεκα οἱ Κ.κ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ προσέχουν πολὺ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀποστελλομένων εἰς τὴν Εὐρώπην σπουδαστῶν, διὰ νὰ μὴ δαπανῶνται ματαίως τοσοῦται ποσότητες χρημάτων.

Ὅλοι, ἀντέτειναν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅσοι ἐστάλησαν εἰς τὴν Εὐρώπην δι' ἐξόδων εἴτε τῆς Κυβερνήσεως, εἴτε τοῦ νήμου Ἀθηνῶν, ἐπανῆλθον, φέροντες τοὺς προσδοκωμένους καρποὺς, καὶ ἀξίως ἤδη κατέχουν θέσεις καθηγητῶν· ἀλλ' οὗτοι εἶν' ὀλίγοι, καὶ δὲν ἐπαρκοῦν νὰ πληρώσωσι τὰς ἀπαιτουμένας εἰς ἑκατὸν Γυμνάσιον ἕδρας.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον πρῶτον, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον δεύτερον, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ Κεφάλ. Θ'. ἐκ δρχ. 209,760, Γ'. ἐκ δρ. 46,560, ΙΑ. ἐκ δρ. 13,720, ΙΒ'. ἐκ δρ. 3,000, ΙΓ'. ἐκ δρ. 14,276:20, ΙΔ'. ἐκ δρ. 161,362, καὶ ΙΕ'. ἐκ δρ 4,263:05, καθὼς καὶ τὰ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄρθρα, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ἐπὶ τέλους ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὡς ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, συμποσουμένου εἰς δραχ. 878,619:45.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.
Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Φ. Ι. ΜΠΕΗΣ.
Χ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Νοταρᾶς.
Ι. Ἡξιμάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1849, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς Κ.Κ. Γ. Νοταρᾶν καὶ Ἰακ. Ἡξιμάδην, ἀντὶ τῶν Κ.Κ. Ν. Χρυσογέλου κωλυομένου, καὶ Σ. Θεοχαροπούλου ἀπόντος.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφ. Α. «Κεντρικὴ Διοίκησις» ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἐψηφίσθη, ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον ἐκ δρ. 70,220.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφάλ. Β'. «Διοικήσεις Ἐπαρχιῶν» ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχ. 375,140.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ Κεφαλαίου Γ'. «Δημόσιος ἀσφάλεια» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς», παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρατήρησις τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχει πάντῃ ἐναντία τῆς μέχρι τοῦδε γενομένης χρήσεως τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίας ἀσφαλείας. Ἂν δὲ κατὰ τὴν Ἐπιτροπὴν, δὲν πρέπῃ νὰ γίνεται χρῆσις τῶν ἐξόδων τούτων εἰς τὴν ἀποπομπὴν τῶν φαυλοβίων, καὶ εἰς τοὺς συντρέχοντας εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, εἰς τὰς οὐσιωδεστέρας δηλαδὴ ταύτας περιστάσεις ὑπὲρ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, τότε εἰς ποίας ἄλλας

ανάγκας θέλουν δαπανᾶσθαι καταλληλότερον τὰ ἔξοδα ταῦτα;

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρ. ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συγκείμενον ἐκ δρ. 150,902:50.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 2 «Ἐνοίκια καὶ σκεύη φυλακῶν», ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς τινος παρατηρήσεως, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον εἰς δραχ. 9,800.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 3 «Μισθοὶ δεσμοφυλάκων» καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν μὲ τὴν παρατήρησιν ταύτην, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς συμποσούμενον εἰς δραχ. 12,600.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, διεδόθη φήμη, ὅτι γίνονται λογιστικὰ λάθη, νομίζω, ὡς καὶ περὶ τούτου ἀπεφάσισαν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ὅτι τὰ λάθη ταῦτα πρέπει νὰ διορθώνωνται κατὰ τὰ πρακτικὰ τῶν Βουλῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ἀκρίβεια. Τὸ Ὑπουργεῖον ὡς ἐκ τούτου διὰ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ προϋπολογισμοῦ, παραδεχόμενον τὰ Πρακτικὰ τῶν Βουλῶν ὡς ὀρθὰ, οὐδεμίαν δίδει προσοχὴν εἰς τὰ εἰσχωρήσαντα τυχὸν λογιστικὰ λάθη τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀναγνωσθέντα τ' ἄρθρα 4, «Διατήρησις καταδίκων» ἐκ δραχ. 122,635, καὶ 5, «Ποινικὰ ἐργοστάσια» ἐκ δραχμῶν 6,292, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη ἡ Γερουσία καὶ τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου Γ'. ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχ. 302,229 : 50.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 1, «Ἰατρικὰ καταστήματα» ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Δ'. «Δημόσιος ὑγεία», καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον ἐκ δραχ. 101,230.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, «Ὑγειονομεῖα καὶ λοιμοκαθαρτήρια» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ἂν καὶ ἦναι εὔλογος ἡ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς χάριν οἰκονομίας ἐξόδων, ὑπάρχει ὅμως καὶ ἐναντία τοῦ ὑγειονομικοῦ Νόμου. Τὸ Ὑπουργεῖον μ' ὅλα ταῦτα, ὁσάκις εὕρει καταλλήλους καὶ ἱκανοὺς ὑπαλλήλους, θέλει ἐπιροτρύσει εἰς αὐτοὺς καὶ τὰς δύο ὑπηρεσίας ὑγειονομικὰς καὶ τελωνιακὰς διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων.

Ὁ ὑγειονομικὸς Νόμος, ἀντέταξεν εἰς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, δὲν ὁρίζει τὰς θέσεις, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν Ὑγειονόμοι ἢ Ὑγειονομικοὶ σταθμάρχαι· ἡ πολυχρόνιος δὲ πεῖρα

ἀπέδειξεν, ὅτι εἰς ὅσα μέρη ὑπῆρχον τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι, ἐκπληροῦντες καὶ τὰ ὑγειονομικὰ, δὲν συνέβη οὐδεμία κατάχρησις περὶ τὴν εἰσπραξιν τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων, ἐνῷ μάλις τὰ εἰσοδήματα ταῦτα ἐξήρκεσαν εἰς τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας, ὅπου τὰ χρέη τοῦ Τελώνου ἀνετέθησαν εἰς τοὺς ὑγειονομικοὺς ὑπαλλήλους· διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τοῦ Κράτους, ὅπου σπανίως παρουσιάζεται ἀνάγκη ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας, νὰ διορίζωνται τελωνιακοὶ σταθμάρχαι καὶ φύλακες, ἐκπληροῦντες καὶ τὰ ὑγειονομικὰ χρέη· διότι ὁ ὑγειονομικὸς ὑπάλληλος δὲν δύναται νὰ ἐνεργῇ τὴν εἰσπραξιν τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων μὲ τόσην ἀκρίβειαν, μ' ὅσην δύναται νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴν ὁ οἰκονομικὸς, ὡς ὑπαγόμενος ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτήρησιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν· εὐχῆς ἔργον εἶναι μάλιστα νὰ ἐκλείψουν ὁλοτελῶς οἱ ὑγειονομικοὶ σταθμάρχαι καὶ φύλακες ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτος ἀνάγκη· ἐὰν δὲ καὶ ἐψηφίσθη περὶ τούτων Ὑγειονομικὸς Νόμος, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου εἶπον καὶ ἀπέδειξα, ὅτι θέλει ἐπέλθει αὔξησις τῶν δημοσίων ἐξόδων ὑπὲρ τὰς 200,000 δραχμὰς, δὲν εἶναι καὶ δίκαιον νὰ ἐξακολουθῶμεν τὴν δαπάνην ταύτην χωρὶς προφανοῦς ἀνάγκης. Προσέτι δὲ καὶ εἰς τοὺς λιμένας ἐκείνους, ἐν οἷς ὑπάρχουν διωρισμένοι Λιμενάρχαι, ὀλίγας ἔχοντες ἐργασίας, καὶ δυνάμενοι νὰ ἐκτελῶσι καὶ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, εἶναι πάντῃ περιττὸν νὰ διορίζωνται ἰδιαίτεροι ὑγειονομικοὶ ὑπάλληλοι.

Διὰ ν' ακυρωθῇ Νόμος τις, ἀντέτεινεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιψηφισθῇ ἄλλος μεταγενέστερος, ἀκυρῶν τὸν πρῶτον· Βεβαιῶ μ' ὅλα ταῦτα τὸν προαγορεύσαντα Κύριον Γερουσιαστὴν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, φειδόμενον τοῦ Δημοσίου πλούτου, θέλει προσπαθήσει, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατὸν, νὰ συγχωνεύσῃ τὰς ὑγειονομικὰς καὶ τελωνιακὰς ὑπηρεσίας· καὶ ὅτι οὐδέποτε διώρισεν, οὔτε ἔχει ποτὲ κατὰ νοῦν νὰ διορίσῃ ὑπαλλήλους χάριν ἐξοικονομήσεως προσώπων, ἀλλὰ μόνον χάριν τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας· οὔτε τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργείου ἀμιλλῶνται, ποῖον νὰ διορίσῃ περισσοτέρους ὑπαλλήλους, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, διότι ἕκαστον Ὑπουργεῖον μ' ὅλις ἔχει τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας. Ἐὰν δέ τινες τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων δὲν ἐκτελῶσιν, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, τὰς εἰσπράξεις ἀκριβῶς, μήπως καὶ ὅλοι οἱ τελωνιακοὶ ὑπάλληλοι ἐφάνησαν ἀκριβεῖς περὶ τὴν εἰσπραξιν; Εἰς τὸ τελωνεῖον τῶν Πατρῶν, ἐν ᾧ πέρυσι κατὰ τὸν

μῆνα Σεπτέμβριον εἰσεπράχθησαν περίπου δραχμαὶ **13,000**, ἐφέτος κατὰ τὸν ἴδιον μῆνα εἰσεπράχθησαν **55,000** δραχμαί.

Παρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι, ἐπειδὴ πέρυσι μὲν κατὰ τὸν Ὀκτώβριον ἐξήχθησαν αἱ σταφίδες, ἐφέτος δὲ κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, ὡς ἐκ τούτου ὑπάρχει καὶ ἡ διαφορὰ αὕτη τῆς εἰσπράξεως τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου πρὸς τὴν τῶν δύο τούτων ἐτῶν· ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, ὅτι ἀπὸ ἐπίσημον πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πληροφορίαν τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Τελωνείων Κ. Τρικούπη, βεβαιοῦται, ὅτι ἡ κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Σεπτέμβριον τελωνιακὴ εἴσπραξις ἀνέβη πραγματικῶς εἰς δραχμὰς **55,000** περίπου, ὡς ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς ξένων ἐμπορευμάτων· ἔπειτα ἡ εἴσπραξις αὕτη παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰς εἰσπράξεις τῶν προλαβόντων μηνῶν Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ δεύτερον ἄρθρον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον εἰς δραχμὰς **270,100**.

Ἀναγνωσθὲν τὸ **3** ἄρθρον, « Ἔκτακτα Ὑγειονομικὰ » ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς τινος ἐνστάσεως, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀναβαῖνον εἰς δραχμὰς **18,000**.

Μετὰ ταῦτα, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη, καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Δ'. Κεφαλαίου, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχμὰς **389,330**.

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὸ Κεφάλαιον Ε'. « Δημόσιος οἰκονομία », ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα **1** « Γεωργικά », ἐκ δραχ. **47,010**, **2** « Τέχναι καὶ ἐπιτηδεύματα » ἐκ δραχ. **39,442**, καὶ **3** « Γεωμετρικὰ καὶ τοπογραφικὰ » ἐκ δραχ. **43,896**, τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο δεκτὰ χωρὶς τινος παρατηρήσεως, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **4** « Ταχυδρομείων » ἐκ δραχ. **204,481:96/00**, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὅτι ἀγνοῶν, πῶς διετίθετο μέχρι τοῦδε τὸ ἐκ **1200** δραχμῶν, διὰ τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας τοῦ Διευθυντοῦ τῶν ταχυδρομείων ποσόν, θέλω τοῦ λοιποῦ κανονίσει αὐτὸ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐτησίως καὶ οὐχὶ κατὰ μῆνα, ὡς ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας τῶν Νομαρχῶν, καὶ θέλω διατάξει νὰ δίδεται εἰς τὸ μέλλον τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν

Διευθυντὴν τῶν Ταχυδρομείων, ἐφ' ὅσον χρόνον μόνον περιοδεύει, καὶ οὐχὶ κατὰ μῆνα, ὡς ἴσως μέχρι τοῦδε ἐγένετο.

Ἐπειδὴ, παρετήρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὑπάρχει ποσόν τι ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων δι' ἔκτακτα ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας ἕνεκα ἀπροσδοκήτων περιστάσεων, ἔπρεπεν ἀπὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ ποσὸν νὰ δαπανῶνται καὶ τὰ διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐκτάκτων ταχυδρόμων, ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, καὶ ὄχι νὰ σημειοῦται χωριστὸν ποσὸν δι' αὐτὰ ἐκ δραχ. **5,000**, ἐκτὸς ἐκείνου τῶν **100,000** δραχμῶν· διότι, ἂν δὲν ὑπάρχῃ ἐν ποσὸν μόνον δι' ἔκτακτα ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, περιλαμβάνον πάντα τὰ τοιαῦτα ἔξοδα, τότε πρέπει νὰ σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν κατ' ἰδίαν ἕκαστον ἔξοδον τοιοῦτον. Ἐὰν δὲ τυχὸν τὸ σημειούμενον τῶν ἐκτάκτων τούτων ἐξόδων ποσὸν ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων, δὲν ἦναι ἀρκετὸν διὰ νὰ πραλάβῃ πᾶσαν ἀπροσδόκητον ἀνάγκην, τότε εἶναι προτιμότερον ν' αὐξηθῇ ἐπὶ πέντε ἀκόμη χιλιάδας δραχμάς, ἢ καὶ περισσοτέρας, παρὰ νὰ προστεθῇ ἰδιαίτερον ποσὸν τοιοῦτον ὑπὸ ἄλλο κεφάλαιον.

Τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν δραχμῶν **5,000**, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερ. Ὑπουργός, ἐπειδὴ εἶναι εἰδικὸν, ἐσημειώθη καὶ κατ' ἰδίαν εἰς τὴν Ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν πρὸς περισσοτέραν διασάφησιν τῆς δαπάνης αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἦτο προστεθειμένον εἰς τὰς δραχ. **100,000**, τότε ἴσως θέλει δαπανᾶσθαι ὁλόκληρον, καὶ εἰς ἄλλην ἀνάγκην, ἐνῷ, ὡς ὑπάρχει ἤδη σημειωμένον κατ' ἰδίαν, δὲν θέλει δαπανηθῇ, εἰμὴ μόνον, ὅσον εἶναι τὸ ἀναγκαῖον.

Διαφόρων ἐπελθουσῶν, παρετήρησεν ἄλλος, ἐκτάκτων περιστάσεων τῶν ταχυδρομείων, διὰ τὰς ὁποίας ἀπῃτοῦντο καὶ ἔκτακτα ἔξοδα, ἔλαβεν ὁ Διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τὴν ἐκ δραχμῶν **5,000** πίστωσιν, ἀπέναντι τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἡ αἰτία δὲ αὕτη τοῦ χωρισμοῦ τοῦ ποσοῦ τούτου, νομίζω, ὅτι εἶναι ὀρθοτάτη καὶ συμφέρουσα διότι, εὑρισκόμενον τὸ ποσὸν τοῦτο σημειωμένον κατ' ἰδίαν, δὲν θέλει βεβαίως δαπανηθῇ ὅλον, ἐνῷ, ἂν ἦτον ἡνωμένον μὲ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἑκατὸν χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, καὶ ὅλον ἤθελε δαπανᾶσθαι, καὶ δι' ἄλλην ἴσως ἀνάγκην.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον **4**, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ε'. Κεφαλαίου,

ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀναβαῖνον εἰς δραχμὰς 334,829:96/00.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ ΣΤ'. Κεφάλαιον « Δημόσιοι οἰκοδομαί », ἐγένετο δεκτὸν μετὰ τῶν τριῶν αὐτοῦ ἄρθρων, χωρὶς τινος παρατηρήσεως, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συγκεφαλαιούμενον εἰς δραχ. 37,700.

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Κεφ. Ζ'. « Ὁδοποιΐα » καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 « ἐπισκευὴ δημοσίων ὁδῶν » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, θεωρήσασα ἡ μειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἄργος ἄγουσαν δημόσιον ὁδόν, ὡς δημοτικήν, ἐπέφερε τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἐμπεριεχομένας παρατηρήσεις. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ὁδὸς αὕτη ἀποτελεῖ μέρος τῆς γενικῆς τῆς Τριπόλεως ὁδοῦ, διότι δι' αὐτῆς καὶ οἱ στρατοὶ καὶ οἱ ἵπποι τῆς Κυβερνήσεως διέρχονται, πρὸς δὲ καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου εἰς Ἀθήνας μεταβαίνοντες, ἀπαιτεῖται νὰ χορηγῶνται καὶ τὰ διὰ τὴν συντήρησιν αὐτῆς ἔξοδα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, οὐδέποτε οἱ δῆμοι Ναυπλίου καὶ Ἄργους ἐζήτησαν κἀνὲν ἔξοδον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ὁδοῦ ταύτης· ἀλλ' οἰκοθεν ἡ Κυβέρνησις πρὸ πολλῶν ἐτῶν καταβάλλει τὰ ἔξοδα ταῦτα, ὡς περισσοτέραν ἔχουσαν ἀνάγκην αὐτῆς, διὰ τὴν συνεχῆ διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης διάβασιν τῶν στρατῶν, τῶν ἵππων, τῶν ἱποζυγίων, τοῦ πυροβολικοῦ κλπ.

Ἐὰν θεωρήσῃ τις, εἶπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, καὶ τὴν ὁδὸν, περὶ ἧς πρόκειται, ὡς καὶ ὅλας τὰς ἀπὸ ἑνὸς Δήμου εἰς ἄλλον ὡς δημοσίας, τότε ὅλαι αἱ ὁδοὶ εἶναι δημόσιαι, καὶ οὐδεμία δημοτική, διότι καὶ διὰ τῶν δημοτικῶν ὁδῶν διέρχονται ἵπποι καὶ στρατοὶ τῆς Κυβερνήσεως· ἐὰν διὰ τὰς γεφύρας τοῦ Αἰτωλικοῦ, αἵτινες εἶναι ὄντως γενικαί, καὶ διὰ τῶν ὁποίων κυρίως διέρχονται συνεχῶς καὶ ἵπποι καὶ στρατοὶ τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἠθέλησεν ἡ Κυβέρνησις νὰ δώσῃ οὔτε δάνειον πρὸς ἐπισκευήν των, δὲν εἶναι δίκαιον διὰ τὴν δημοτικὴν ταύτην ὁδὸν ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἄργος νὰ δαπανᾷ πρὸ τοσούτων ἐτῶν διὰ τὴν συντήρησίν της· ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις κατ' ἐξαίρεσιν ἐδαπάνησεν εἰς τὴν ἀρχὴν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ ταύτης, δὲν εἶναι καὶ ἤδη ὑπόχρεως νὰ ἐξακολουθῇ τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεώς της, διεγείρουσα καθ' ἑαυτῆς παράπονα καὶ ἀπαιτήσεις ὅλων τῶν λοιπῶν Ἐπαρχιῶν καὶ Δήμων.

Ἐπειδὴ τὸ Ναύπλιον, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὑπῆρξέ ποτε Πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὸ

καταφύγιον τῶν Ἑλλήνων, ἠναγκάσθη τότε ἡ Κυβέρνησις νὰ δαπανήσῃ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ ταύτης, καὶ ἐξακολουθεῖ καὶ ἤδη φροντίζουσα διὰ τὴν συντήρησίν της, ὡς ἔχουσα εἰς Ναύπλιον στρατὸν, πυροβολικὸν, ἱποζύγια, τὰ ὁποῖα καθ' ἑκάστην διέρχονται δι' αὐτῆς· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ ὁδὸς αὕτη, θεωρουμένη μέρος τῆς γενικῆς εἰς Τρίπολιν ἀγούσης ὁδοῦ, χρήζει καὶ τῶν δημοσίων ἐξόδων διὰ τὴν συντήρησίν της.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὠφείλει, ἀφ' οὗ κατασκευάσῃ ὅλας τὰς γενικὰς ὁδοὺς, νὰ λάβῃ γενικόν τι μέτρον περὶ τῆς διὰ δημοσίων συντηρήσεώς των, ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι πρὸ τῆς Συνταγματικῆς μεταπολιτεύσεως διὰ Β. Διατάγματος, ὁρίζοντος τὰς γενικὰς ὁδοὺς, προσδιωρίσθη καὶ ἡ ἀπὸ Ναυπλίου εἰς Ἄργος ἄγουσα ὁδὸς ὡς γενική· ὅτε δὲ πρό τινων μηνῶν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἠθέλησα νὰ ἐρευνήσω περὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, πρὶν ἢ σημειώσω τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τῆς συντηρήσεως αὐτῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἐπληροφορήθην ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον ἐπὶ τῶν δημοσίων ἔργων Τμηματάρχην, ὅτι αὕτη ἡ ὁδὸς ἀποτελεῖ μέρος τῆς γενικῆς καὶ μεγάλης ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Ἀθήνας εἰς Τρίπολιν.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ 1, ἄρθρον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ τοῦ λοιποῦ τὸ Ὑπουργεῖον γενικόν τι μέτρον διὰ τὰς δημοσίας ὁδούς.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ ἄρθρον 2, « Κατασκευὴ δημοσίων ὁδῶν » ἐκ δραχ. 40,800, ἐγένετο δεκτὸν, χωρὶς τινος ἐνστάσεως, καθὼς καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ Ζ'. κεφαλαίου, συνισταμένων εἰς δραχμὰς 80,800.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφάλ. Η'. « Βοήθειαι » ἐγένετο δεκτὸν μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ ἄρθρων, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχμὰς 96,316.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου Θ'. « Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων » ἐκ δραχ. 54,064 : 57, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ διὰ τὸν φόνον τοῦ ληστοῦ Ἀλμπουρα δοθὲν ποσὸν, εἶναι μόνον 300 δραχμαὶ, τὰς ὁποίας ὡς Διοικητὴς Ἠλείας τότε ἐπροκάλεσα καὶ ἐξέδωκα καὶ τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα, καὶ ὄχι δραχμαὶ 1,000 ὡς σημειοῦται ἤδη.

Μολονότι, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἦμην τότε Ὑπουργὸς διὰ νὰ ἔχω ἀκριβῆ ἑνὸς ἑκάστου τῶν

τοιούτων κονδυλίων γνῶσιν, νομίζω ὅμως, ὅτι αἱ χίλιαι δραχμαὶ ἐδόθησαν μόναν εἰς τὸν φονέα τοῦ λῃστοῦ Λάμπρου, καὶ δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ περὶ τῆς παραλαβῆς αὐτῶν ἀπόδειξις, ἐὰν ἐδόθησαν· ὡς πρὸς δὲ τὴν πληρωμὴν τῶν κονδυλίων τούτων, νομίζω, ὅτι εἶναι δίκαιον καὶ ὀρθὸν νὰ τὰ πληρώσῃ ἡ Κυβέρνησις, διατηροῦσα τὴν πίστιν της, ἀφ' οὗ ἅπαξ ἐπροκήρυξεν, ὅτι θέλει χορηγήσει τὰ τοιαῦτα ποσὰ εἰς τοὺς συντελέσαντας πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, εἰς τὴν σύλληψιν καὶ τὸν φόνον τῶν λῃστῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου, τὰ τοιαῦτα ποσά, ὑπάρχοντα ἀπαιτητὰ ὑπὸ τῶν δικαιούχων, ἐσημειώθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀπὸ ἄλλου Ὑπουργόν.

Ὅλα ταῦτα τὰ κονδύλια, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, τὰ σημειούμενα διὰ τὴν λῃστείαν, ἐπιστηρίζονται εἰς Β Διάταγμα, ἰσχὺν ἔχον Νόμου. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα ὑπάρχουσι νόμιμα, καὶ δικαιοῦνται πληρέστατα νὰ λάβωσιν αὐτὰ οἱ δικαιοῦχοι, ὡς ἐκ τούτου, ὅτε διετέλουν Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐσημείωσα τὰ κονδύλια ταῦτα εἰς τὸν ἐνεστῶτα προϋπολογισμόν. Τὰ δὲ περὶ τῶν ὁδῶν σημειούμενα ἔξοδα εἶναι ὅμοια μὲ τὰ σημειωθέντα κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη καὶ παραδεδεγμένα ὑπὸ τῶν Βουλῶν· ὡς πρὸς τὸ ἐκ δραχ. 1500 ποσὸν δι' ἀποζημίωσιν τοῦ Κ. Ξενουδάκη, ἀναχωληθέντος εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι διαμονὴν τῶν Κρητῶν, ἐπειδὴ ὑπάρχει Ὑπουργικὴ πρᾶξις, ἐπιτρέπουσα τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην, ὡς ἐκ τούτου τὴν συμπεριέλαβον καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Ἐπίσης καὶ τὸ ἐκ δραχ. 1200 ποσὸν διὰ μισθοὺς τριάκοντα Ἐθνοφυλάκων Ὕδρας, ἐπειδὴ στηρίζεται εἰς διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἐνόμισα ἐμπρεπὲς νὰ μὴ τὸ σημειώσω εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Δι' ὅλα δὲ ταῦτα τὰ ποσὰ ἐν γένει παρεδέχθην ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ νὰ μὴ πληρωθῶσιν, ἐὰν δὲν ἐξετασθῶσιν ἀκριβῶς, καὶ ὑπάρχωσι δικαιολογημένα. Καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Ὑπουργεῖα ὑπάρχουσι τοιαῦτα ποσὰ ἐξόδων παρελθουσῶν χρήσεων, ἀλλ' οὐδεμίαν οὔτε ἐγὼ οὔτε ἄλλος τις ἔκαμεν παρατήρησιν περὶ αὐτῶν· Τὸ κατ' ἐμέ, προκαλῶ ὄν τινα, θέλει νὰ μοὶ καταδείξῃ, ἐὰν, ὅτε ἤμην Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἔκαμα τοιοῦτόν τι ἔξοδον, μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμον, ἢ ἄλλην τινὰ ἀντισυνταγματικὴν πρᾶξιν· ἐπειδὴ δὲ ὅλα, τὰ περὶ ὧν πρόκειται, ποσά, εἶναι παρελθουσῶν χρήσεων, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς ἀπαιτητά, καὶ στηριζόμενα εἰς Ὑπουργικὰς πράξεις, καὶ εἰς Β. Διατάγματα, τὰ ὁποῖα, καὶ τοι μὴ δημοσιευθέντα, ἀλλὰ διὰ τῆς πρὸ πολλῶν ἐτῶν παραδοχῆς των ὑπὸ τῶν Βουλῶν,

ἔλαβον ἰσχὺν νόμου, εὐχόμενοι νὰ μὴ ἀδώσωσι πλέον χώραν εἰς τὸ μέλλον καταχρήσεις.

Καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων, εἶπεν εἰς τῶν προαγορευσάντων, παρεδέχθη τὰ ποσὰ ταῦτα τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, ὑπὸ τὸν ὅρον καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ Ὑπουργοῦ, νὰ μὴ γένῃ καμμία πληρωμὴ δι' αὐτὰ, ἐὰν δὲν ἦναι νομιμοποιουμένα· συμφώνως δὲ μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς Βουλῆς, ἐξέβησε καὶ ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς τὴν ἐπὶ τῶν ποσῶν τούτων παρατήρησίν της.

Παραδέχομαι, προσέθεσεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, τὴν ἐπὶ τῶν κονδυλίων τούτων ἀπόφασιν τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὅτι δηλαδὴ οὐδὲν τῶν ἐξόδων τούτων θέλει πληρωθῇ, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ ἀρκούντως δικαιολογημένον· διότι κανὲν ἔξ αὐτῶν δὲν εἶναι διὰ Νόμου ὑπὸ τῶν τριῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἐψηφισμένον, ἀλλ' ἅπαντα στηρίζονται εἰς Β. Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα, καὶ Ὑπουργικὰς πράξεις, καὶ ἦτον ἀδύνατον διὰ τὴν καρδίαν μου εἰπεῖν ἢ τὴν σύλληψιν λῃστοῦ τινὸς νὰ ἐκδοθῇ Νόμος. Τὰ ποσὰ ταῦτα, ἀπόμοια ὑπάρχοντα τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, ἐσημειώθησαν ἤδη ὡς ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων, ὡς μὴ ἐξαιρεσάντων τῶν διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν σημειωθέντων ἐξόδων εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτῶν· ὅ,τι λοιπὸν ἐπὶ τῶν ποσῶν τούτων ἔπραξαν οἱ προκάτοχοί μου, τοῦτ' αὐτὸ θέλω καὶ ἐγὼ ἐκπαλαίσει, συμφώνως πάντοτε μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὅτι δηλαδὴ οὐδενὸς ἐξ αὐτῶν θέλω διατάξει τὴν πληρωμὴν, ἐὰν δὲν τὸ εὕρω ἀρκούντως δικαιολογημένον. Ἐὰν δὲ διὰ τῆς μὴ παραδοχῆς τῶν ποσῶν τούτων ὑπάρχῃ σκοπὸς τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, τότε τὸ Κράτος εἶναι ἀδύνατον νὰ κυβερνηθῇ, καὶ θέλει περιπέσει εἰς κίνδυνον, ὡς μὴ δυναμένης τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐξοντώσῃ τὴν ἀναφαντασμένην τυχὸν ἀπροσίαν, ἢ λῃστείαν.

Λέγων ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀντιτάξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὅλα τὰ μνησθέντα κονδύλια δὲν εἶναι νομιμοποιημένα, δηλαδὴ εἶναι παράνομα, ὅτι δέχεται τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, τὸ νὰ πληρώσῃ τὰ νομιμοποιημένα, καὶ ὅτι ὅλα ταῦτα θέλει τὰ πληρώσει, ἀντιράσκει φανερὰ πρὸς ἑαυτόν· ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς παρατηρήσεώς της δὲν πρατείνει ἄλλο, εἰμὴ ὅ,τι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, καὶ ἡ Γερουσία κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπεφάνισε. Ἂν λοιπὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θεωρῇ τὰ κονδύλια ταῦτα ὡς νόμιμα, διότι στηρίζονται δήθεν, ὡς εἶπεν, εἰς Βασιλ. Διάταγμα,

ἂς ἐνεργήσῃ τὰς πληρωμὰς, μολονότι ἀκριβῶς ἐξεταζόμενα, δὲν πρέπει νὰ πληρωθῶσι. Ἡ πρᾶξις ὅμως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς εἶπε τις τῶν προαγορευσάντων, δὲν δύναται νὰ καταστήσῃ κανὲν τούτων τῶν κονδυλίων νόμιμον. Παρετήρησε δ' ἐπὶ τέλους, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς ἀσφαλείας δίδονται διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, τεινούσας νὰ ταράξουν τὴν ἡσυχίαν τοῦ Κράτους, καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν πολιτῶν· ἐπομένως τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν εἶναι μυστικά.

Ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ἓν μέλος αὐτῆς, παρεδέχθη τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· ἡ δὲ μειονοψηφία, δεχομένη ἐπίσης ταύτην, ἠθέλησεν ἰδίως νὰ χαρακτηρίσῃ τινὰ ὡς μὴ νόμιμα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρει ῥητῶς. Ἐν τούτοις κατ' ἐμὴν ἰδέαν ἅπαντα, τὰ χρησιμεύοντα διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, εἶναι νόμιμα, ὡς στηριζόμενα εἰς Διάταγμα, τὸ ὁποῖον αἱ Βουλαὶ παρεδέχθησαν, ἐπιψηφίσασαι ἐπὶ τόσα ἔτη πάντα τὰ τοιαῦτα κονδύλια.

Διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἁλμούρα, εἶπεν ἄλλος, 300 δραχμαὶ μόνον ἐδόθησαν δι' ἐντάλματος, πρὸς τὸν Καραλῆν καὶ Φώτην Πατραίους, καὶ ὄχι 1000, καὶ τοῦτο γνωρίζει, διότι ὁ ἴδιος ὡς Διοικητὴς τότε ἔκαμε τὴν συμφωνίαν ταύτην, καὶ ἐξέδωκε τὸ χρηματικὸν ἔνταλμα· ἐπομένως ἂν ἐδόθησαν περισσότεραι, εἶναι κατάχρησις. Τούτου ἕνεκα ἀπαιτεῖται νὰ παρουσιάσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τὰ πιστοποιητικά, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐδόθησαν αἱ 1000 δραχμαί, διὰ νὰ ἐξαχθῇ ἐντεῦθεν ἡ ἀλήθεια. Δι' ἕκαστον λῃστὴν, ἀντέταξεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐδίδοντο 1000 δραχμαί· καὶ ἂν εἷς τῶν εἰρημένων ἐδόθησαν κατ' ἀρχὰς 300, τὸ ὑπόλοιπον πιθανὸν νὰ ἐδόθη ὕστερον.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχηται, ἢ μὴ, τὴν γνωμοδότησιν τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ εἰπόντος ἄλλου, ὅτι ἡ παρατήρησις τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας εἶναι μέλος δὲν διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν εἶπεν, ὅτι παραδέχεται νὰ ἐνεργήσῃ τὰς πληρωμὰς τῶν ἐν τῷ προκειμένῳ Κεφαλαίῳ κονδυλίων ὑπὸ τὸν τεθέντα ὅρον τῆς Βουλῆς.

Καὶ τῆς πλειονοψηφίας καὶ τῆς μειονοψηφίας ἡ γνωμοδότησις, ἐπέφερεν ἄλλος, εἶναι ἡ αὐτὴ· διαφέρουσι δὲ μόνον, καθόσον ἡ μειονοψηφία κάμνει ἐπεξήγησιν, θεωροῦσα ταύτην ὡς ἐμπεριεχομένην εἰς τὸν ὅρον, τὸν ὁποῖον ἡ Βουλὴ ἔθεσεν· ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ψηφορορηθῇ ἡ μία μόνον γνώμη, διότι, παραδεχο-

μένη, ἢ μὴ, ἡ Γερουσία τὴν μίαν, παραδέχεται, ἢ μὴ, ὡσαύτως καὶ τὴν ἑτέραν. Ἐκτὸς τούτων περισσοτέραν ἐγγύησιν δὲν δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, τοῦ νὰ ἐμποδισθῶσι δηλονότι οἱ Ὑπουργοὶ ἀπὸ τοῦ νὰ πληρώσωσι τὰ μὴ δικαιολογημένα.

Ἂν καὶ φαίνωνται δύο γνωμοδοτήσεις, εἶπεν ἄλλος, κυρίως εἶναι μία. Ἐν τούτοις ἂν τὰ μέλη τῆς πλειονοψηφίας καὶ τῆς μειονοψηφίας δὲν συγχωνεύσωσι τὴν γνώμην των εἰς μίαν, πρέπει νὰ ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία περὶ ἑκάστης ἰδιαιτέρως· καὶ ἂν δὲν γίνῃ παραδεκτὴ ἡ μία, ἰσχύει ἀναμφιβόλως ἡ ἄλλη.

Εἰπόντος ἐπὶ τέλους τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι παραδέχεται τὴν γνωμοδότησιν τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, καθόσον εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῇ καὶ ἡ Γερουσία, ἂν τὴν παραδέχηται, ἢ μὴ, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν μνησθεῖσαν τῆς πλειονοψηφίας γνωμοδότησιν.

Προτεινάντων μετὰ ταῦτα πολλῶν, νὰ ἐρωτηθῇ ἐπίσης ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχηται τὴν γνωμοδότησιν τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, αὕτη ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν τὴν παρεδέχθη.

Ἐρωτηθεῖσα ἐπὶ τέλους ἡ Γερουσία ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ προκείμενον Θ' Κεφάλαιον, συγκείμενον ἐκ δραχ. 54,064. καθὼς καὶ τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ἀνιστάμενον εἰς δραχ. 1,740,630:30.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης, τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Νοταρᾶς.
Ἀ. Θ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1849, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, καὶ Γ. Νοταρᾶν, θατέρου μὲν τῶν Κ.Κ. Γραμματέων ἀπόντος, τοῦ δ' ἑτέρου κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθη ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Δύλικῶν Τελετῶν πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον, εἰδοποιοῦντος, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος τριῶν ἑβδομάδων ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Μ. Καρόλου Ἀλβέρτου τοῦ Βασιλέως τῆς Σαρδινίας.

Ἀπαγγελθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ε. ε.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ Κεφαλ. πρώτου, καὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς καταστάσεως ἐν γένει τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, ἐν τῶν μελῶν αὐτῆς ἐπρόσθεσεν, ὅτι, ὁρμωμένη ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦ νὰ ἴδωμεν βελτιωμένην τὴν Ναυτικὴν τοῦ Κράτους δύναμιν, ἐξέθεσε διὰ μακρῶν τὴν ὑπάρχουσαν τοῦ Ναυτικοῦ μας κατάστασιν, γνωμοδοτήσασα νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ ἐξ ἀνδρῶν εἰδημόνων, διὰ νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ τρόπου, δι' οὗ δυνάμεθα ν' ἀποκτήσωμεν βαθμηδὸν ἀνάλογον μὲ τὰ ὑπάρχοντα μέσα Ναυτικόν· ταῦτα δὲ λέγουσα, δὲν προτίθεται νὰ προσβάλῃ ἢ κατακρίνῃ κἀνένα ἐκ τῶν Κ.Κ. Ὑπουργῶν, ὅσοι κατὰ καιροὺς διεύθυναν τὴν Ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ μόνον σκοπὸν ἔχει νὰ ἐρεθίσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὸ τόσον οὐσιώδες ἀντικείμενον· εἶναι περιττὸν νὰ παραστήσῃ τις τὴν ἀνάγκην τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως. Ἡ ἀρχαία, καὶ ἡ νεωτέρα τῆς ἐπαναστάσεώς μας ἱστορία ἀποδεικνύουσι τρανώτατα, πόσον ἡ δύναμις αὕτη ἀνύψωσεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης τοὺς προγόνους ἡμῶν· ἡ γεωγραφικὴ θέσις τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἐξωτερικὴ αὐτῆς ἀσφάλεια, τὸ ἐμπόριον αὐτῆς, καὶ ἡ ταχεῖα συγκοινωνία ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ναυτικοῦ μας, καὶ χωρὶς τούτου τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Πέπεισθε λοιπόν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, συμμεριζόμενον τὴν κοινὴν ἐπιθυμίαν, καὶ ἀπὸ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα ἐμπνεόμενον τὴν κοινὴν ἐπιθυμίαν, καὶ ἀπὸ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα ἐμπνεόμενον, θέλει καταβάλλει πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν πρὸς βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τοῦ Ναυτικοῦ μας, ἀποδεχόμενον τὴν ὁποίαν ἐξέφρασε γνώμην ἡ Ἐπιτροπή.

Ἔρχομαι καὶ ἐγὼ (εἶπεν ἄλλος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν) νὰ ὑποστηρίξω πάσαις δυνάμεσι τὴν πρότασιν περὶ συστάσεως εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς εὕρεσιν πόρων πρὸς κατασκευὴν πολεμικῶν πλοίων, καὶ νὰ τὴν συστήσω δι' ὀλίγων λόγων θερμῶς εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἤκουσε ἡ Ἑλλὰς, Κύριοι, Ναυτῶν, καὶ τοιούτων Ναυτῶν ὁποίους ἐθαύμασε καὶ θαυμάζει ὅλος ὁ Κόσμος, ἀλλὰ πολεμικῶν Ναυτικῶν ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει· δύο τρία πλοῖα ἔχει, καὶ αὐτὰ σεσηπότα. Δὲν ἔχω σκοπὸν παντελῶς νὰ προσβάλλω ὡς πρὸς τοῦτο τὸν σήμερον προϊστάμενον τοῦ Κλάδου τούτου· λέγω μόνον, ὅτι ποτὲ δὲν ἔγεινεν ἡ πρέπουσα φροντὶς περὶ τούτου, ἐνῶ ἔπρεπε ἡ περὶ τούτου φροντὶς νὰ προηγηθῇ πάσης ἄλλης.

Ἂν ῥίψωμεν ἁπλοῦν βλέμμα εἴτε εἰς τὴν παλαιὰν καὶ νέαν τῆς Ἑλλάδος ἱστορίαν, εἴτε εἰς τὴν Γεωγραφικὴν θέσιν της, θὰ πεισθῶμεν διὰ μιᾶς, ὅτι, ὅστις φαντάζεται Ἑλληνικὸν Κράτος ἄνευ Ναυτικοῦ, ὀνειρεύεται.

Τί μᾶς λέγει ἡ Παλαιὰ Ἱστορία; Μᾶς λέγει, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων τῆς αὐτῆς φύσεως διηγημάτων, τὰ ὁποῖα χάριν συντομίας παραλείπω, ὅτι δύο ἔνδοξοι ἀρχαῖαι Πολιτεῖαι, αἱ ἐνδοξότεραι ὅλων τῶν πολιτειῶν τῆς Ἑλλάδος, ἡ τῶν Λακεδαιμονίων λέγω, καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων, ἐμάχοντο εἴκοσιν ἑπτὰ ἔτη πρὸς ἀλλήλας, ὅτι τότε ὑπερίσχυεν ἡ μία τῆς ἄλλης, ὅτε ὑπερίσχυεν ὁ στόλος αὐτῆς, καὶ ὄχι ὁ στρατός της, καὶ ὅτι τότε μόνον ὑπεδουλώθησαν αἱ Ἀθῆναι, ὅτε κατεστράφη τὸ Ναυτικὸν των.

Τὰ αὐτὰ μᾶς λέγει ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τοῦ Ναυτικοῦ, καὶ καὶ ἡ νέα Ἱστορία, τῆς ὁποίας εἴμεθα μάρτυρες ἡμεῖς οἱ ἴδιοι καὶ αὐτόπται· ὅλοι εἴμεθα πληροφορημένοι, ὅτι, ἂν ἐπὶ τοῦ ὑπὲρ Πατρίδος Ἀγῶνος, δὲν ἐπροστάτευε τὸ Ἑλληνικὸν Ναυτικὸν τὰ παράλιά μας, ἐναντίον τῶν προσβολῶν τοῦ ἐχθροῦ, ἔπιπτεν ὁ ἀγὼν ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς του, ὅτην ἀνδρίαν καὶ ἂν ἐδείκνυον οἱ κατὰ ξηρὰν στρατιῶται τῆς Πατρίδος.

Ἂς ἴδωμεν τώρα καὶ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τοῦ τόπου.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος συγκειται ἐκ Νήσων, καὶ ἐκ δύο Χερσονήσων, τῆς Χερσονήσου τῆς Πελοποννήσου, καὶ τῆς πρὸς ἄρκτον τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος· λέγω ἐκ δύο Χερσονήσεων, διότι, ἂν καὶ αὕτη λέγεται στερεὰ Ἑλλὰς, μία καὶ μόνη πλευρὰ αὐτῆς,

ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τοῦ Κόλπου τῆς Ἄρτης, καὶ τελευτῶσα εἰς τὸν Κόλπον τοῦ Βώλου, συνέχεται μετὰ τῆς μεγάλης στερεᾶς Ἑλλάδος, αἱ δὲ λοιπαὶ πλευραί της ὅλαι θαλασσοβρέχονται. Βλέπετε λοιπόν, Κύριοι, ὅτι ἡ θάλασσα εἶνε τὸ στοιχεῖον της, καὶ ὅτι ὁ Ὕψιστος Δημιουργός της τὴν ἔπλασε θαλάσσιον Κράτος. Ἀλλ' ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ θαλάσσιον Κράτος, ἠμπορεῖ νὰ ἦνε ἄξιον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἂν δὲν ἔχῃ καὶ δύναμίν τινα θαλάσσιον; Λυπεῖται καὶ ταπεινοῦται ὁ περιπλέων τὴν Ἑλλάδα Ἕλλην, συχνάκις ἀπαντῶν παντὸς Ἔθνους πολεμικὰς σημαίας, καὶ μὴ βλέπων ποτὲ ἐκείνην μόνην, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε παντοῦ νὰ βλέπῃ· ἔρημοι καὶ πενθοφόροι εἶνε ὅλοι οἱ παράλιοι τόποι τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅλοι οἱ ἀμέτρητοι λιμένες της.

Δὲν ζητῶ, Κύριοι, Ναυτικὴν δύναμιν, διὰ φιλοδόξους καὶ κατακτητικοὺς σκοπούς· δὲν τὴν ζητῶ εἰς ἐπίθεσιν οὔτε εἰς βλάβην ἄλλου· τὴν ζητῶ μόνον ἱκανὴν τοῦ νὰ ἦνε ἡ Πατρίς μας σεβαστή, νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν κατὰ θάλασσαν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας της, καὶ τοῦ ἐμπορίου της, καὶ νὰ ἦναι ἐν καιρῷ δέοντι ἱκανὴ εἰς ὑπεράσπισίν της. Ἂς μὴν ἐπαναπαυώμεθα, λέγοντες, ὅτι ἔχομεν ἐμπορικὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα, ὅταν θέλωμεν, τὰ μετασχηματίζομεν εἰς πολεμικὰ ὡς καὶ ἄλλοτε· ἄλλη ἡ κατασκευὴ τῶν πλοίων ἐκείνων, καὶ ἄλλη ἡ τῶν σημερινῶν· ἄλλοι οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι, καὶ ἄλλοι οἱ τωρινοί· ὁ ἀτμὸς μηδενίζει σήμερον ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἄλλο τε παρ' ἡμῖν τόσον χρήσιμα. Ἂν θέλωμεν λοιπὸν τὸ ὄνομα « Κράτος », νὰ μὴν ἦναι ὄνομα χλεύης, ἀποκαθίστανται ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ν' ἀποκτήσωμεν πρὸ παντὸς ἄλλου, Ναυτικὸν ἀνάλογον τῶν δυνάμεων καὶ τῶν ἀναγκῶν μας. Ἡ δὲ σύστασις τῆς προβαλλομένης εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς φαίνεται τὸ συντελεστικώτερον μέσον εἰς εὕρεσιν τῶν ἀναγκαίων πόρων πρὸς εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου. Εὑρίσκονται Κύριοι, εὑρίσκονται οἱ πόροι, ἂν ὑπάρχῃ ἀληθὴς ζῆλος· ἐξέφρασα ἐν συντόμῳ τὴν ἰδέαν μου ταύτην, διότι εἶμαι βέβαιος, ὅτι αὕτη εἶναι καὶ ἡ ἰδέα ὅλων ὑμῶν, καὶ δὲν χρήζει εἰς ὑποστηριξίν της τῶν περαιτέρω λόγων μου· περαίνων λοιπὸν τὰς ὀλίγας παρατηρήσεις μου, ἐπικαλοῦμαι, τὴν θερμὴν συνδρομήν σας, εἰς τὴν ταχεῖαν σύστασιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Γερουσία ἐπευφήμησεν εἰς τὰ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Τρικούπη λεχθέντα, καὶ παρεδέχθη τὴν περὶ συστάσεως τῆς εἰδικῆς ταύτης Ἐπιτροπῆς γνώμην, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη ἐπίσης καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, προθέμενον νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ.

Παραλείπων νὰ προσθέσω τι, εἶπεν ἄλλος, περὶ τῆς μεγίστης

ὠφελείας ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, θέλω ἐκθέσει διὰ βραχέων περὶ τῶν μέχρι τοῦδε πραχθέντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ὅτε τὸ 1843 ἔγινεν ἔκθεσις περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυστάθμου, εὑρέθη ὑλικὸν ἀξίας δραχ. 1,300,000 περίπου, καὶ παλαιὸς χαλκὸς δραχμῶν ὡς ἔγγιστα 200,000· ἐκτὸς τούτων ὅ,τι κατ' ἔτος τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἐζήτησε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρὸς βελτίωσιν τοῦ ναυτικοῦ, αἱ Βουλαὶ προθύμως τὸ παρεχώρησαν· περίστασίς τις, δυναμένη νὰ ἐμποδίσῃ τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐνεργείας τοῦ Ὑπουργείου, οὐδεμία ὑπῆρξε, διότι ἡ Ἑλλὰς, ἐνῷ ἡ Εὐρώπη ἅπασα ἐκυμαίνετο διὰ τῶν μέγιστων σάλων τῶν πολιτικῶν ταραχῶν, ἀπήλαυε πλήρη ἡσυχίαν. Πατριωτισμὸν ἐπὶ τέλους καὶ ἐπιθυμίαν δὲν δύναμαι ν' ἀρνηθῶ, ὅτι δὲν εἶχον οἱ κατὰ καιρὸν Ὑπουργοί· διὰ ποίαν λοιπὸν αἰτίαν οὐ μόνον οὐδεμία μέχρι τοῦδε αὔξησις τοῦ ναυτικοῦ μας ἔγινεν, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὀλίγα πλοῖα, πλησιάζοντα νὰ ῥθαρῶσιν, ἀπαιτοῦν 150,000 δραχμὰς πρὸς ἐπισκευήν; καὶ μέγα μέρος τοῦ ἐν τῷ Ναυσταθμῷ ὑλικοῦ ὁλοτελῶς ἐρθάρη, ὡς ἠδύνατο τοῦτο ν' ἀποδειχθῇ, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἔστελλεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν ἐζήτησε περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυστάθμου ἔκθεσιν; Ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν δύναμαι ν' ἀποδώσω εἰς ἄλλο τι τὴν ἔλλειψιν ταύτην, εἰμὴ εἰς τὴν μεγάλην ἀδιαφορίαν, καὶ ἀμέλειαν, ἢ καὶ εἰς τὴν ἀνικανότητα τῶν κατὰ καιρὸν Ὑπουργῶν. Πλεῖστοι ἰδιῶται κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, κατεσκεύασαν πολλὰ καὶ μεγάλα πλοῖα· ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ οὐδ' ἕν, οὐδ' αὐτὸ τὸ βρίκιον, τοῦ ὁποίου ἡ κατασκευὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχεν ἀποφασισθῇ. Ἐκτὸς τούτων οὐδὲ Ναύσταθμος δὲν ὑπάρχει ἀκόμη ἐντελής. Πρὸ πολλοῦ ἤρχισεν ἡ κατασκευὴ μεγάλου τινὸς οἰκοδομήματος διὰ Ναύσταθμον· ἐδαπανήθησαν δὲ μέχρι τοῦδε 200,000 περίπου δραχμαί, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ εἶναι ἡμιτελὴς, καὶ εἶναι ἀνάγκη πολλῶν ἀκόμη χιλιάδων διὰ νὰ τελειωθῇ, ἐνῷ ἦτο προτιμότερον νὰ δαπανηθῶσι τὰ χρήματα ταῦτα πρὸς κατασκευὴν πλοίων, καὶ μετὰ ταῦτα ἠδύνατο νὰ γίνῃ τὸ ῥηθὲν ἐκτεταμένον οἰκοδόμημα, τοῦ ὁποίου τὸ σχέδιον δὲν εἴδομεν μέχρι τοῦδε. Εἶναι λυπηρὸν νὰ δαπανῶνται τόσα χρήματα, καὶ κανὲν πλοῖον νὰ μὴ κατασκευάζηται. Τί ὠφελεῖ νὰ ὑπάρχῃ Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν, ἀφοῦ στόλος δὲν ὑπάρχει; Τούτου ἕνεκα ἀπαιτεῖται νὰ ληφθοῦν μέτρα κατάλληλα, δραστηριότης, καὶ ἱκανότης, διὰ νὰ κατορ-

θωθῇ ὁ ἐπιθυμητὸς σκοπός. Ἐπὶ τούτοις πρέπει προηγουμένως νὰ ἐξετασθῇ ἡ κατάστασις τοῦ Ναυσταθμοῦ, διὰ νὰ ἴδωμεν, πόσον ὑλικὸν ὑπάρχει, καὶ πόσον ἀκόμη χρειάζεται· προτείνω ἑπομένως νὰ διορίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιτροπὴν πρὸς ἀκριβῆ ἐξέλεγξιν αὐτοῦ· διότι τοιουτοτρόπως, γνωρίζουσαι καὶ αἱ Βουλαὶ τὰ ὑπάρχοντα μέσα, θέλουν ἐπιψηφίσει τὰς διὰ τὰ ἐλλείποντα ἀπαιτουμένας πιστώσεις.

Καὶ ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, καὶ πῆς ἄλλος δύναται νὰ κάμῃ, ὅσας θεωρεῖ ἀναγκαίας παρατηρήσεις πρὸς βελτίωσιν τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ ἔθνους, τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον εὐχαρίστως παραδέχεται, καὶ προθύμως θέλει προσπαθήσει νὰ τὰς ἐνεργήσῃ, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν. Τὸ Ὑπουργεῖον ἐθεώρησε πάντοτε καθῆκόν του ἱερὸν νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ στόλου, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν δὲν εἶχε τὰ ἀπαιτούμενα μέσα, διότι ἐκ τῶν χορηγουμένων **80,000** δραχμῶν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ μείνῃ ἀρκετὸν ποσὸν πρὸς κατασκευὴν νέων πλοίων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ Βρίκιον περὶ τοῦ ὁποίου ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας, παρατηρῶ, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης τῆς κατασκευῆς του προῆλθεν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ξυλείας καταλλήλου, διότι μετὰ πολλὰς ἀλλαγὰς προμηθείας ἡ ἐν Εὐβοίᾳ ξυλεία εὑρέθη κατάλληλος. Ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται ἤδη νὰ κατασκευάσῃ ἀντὶ Βρικίου Ἀτμοκίνητον. εἰς πρὸς δὲ τὸν ζῆλον καὶ τὴν ἱκανότητα θεωρῶ περιττὸν νὰ εἴπω τι, διότι ἅπαντες γνωρίζουσιν ἕκαστον, ὁποῖος εἶναι, καὶ ὁποῖος πάντοτε ἐφάνη.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν Ναύσταθμον, πρὸ πολλοῦ συνετάχθη περὶ τούτου σχέδιον καὶ ἐδόθη εἰς τὴν Βουλήν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν κατασκευὴν του **90,000** δρ. περισσότερον, καὶ **50,000** ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸν λόγον τῶν τεχνιτῶν, καὶ ἀπαιτοῦνται ἀκόμη ὡς ἔγγιστα ἄλλαι **50,000** πρὸς ἀποπεράτωσιν· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἁπλῶς οἰκία, ὡς ἠθέλησε νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ κατάστημα ἐκτεταμένον, δυνάμενον νὰ ἐξασφαλίζῃ τὸ ὑλικὸν, νὰ χωρῇ τοὺς ναυτικοὺς ἐργάτας, καὶ τὸν λόγον τῶν τεχνιτῶν, καὶ ἀφοῦ μὲ τὸν χρόνον τελειοποιηθῇ, θέλει καταδειχθῇ ἡ λαμπρότης του, καὶ ἡ αὐστηρὰ ἑπομένως περὶ τὴν κατασκευήν του οἰκονομία· ὡς πρὸς δὲ τὴν πρότασίν του τοῦ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς ἔξέλεγξιν τοῦ ἐν τῷ Ναυσταθμῷ ὑλικοῦ, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ προτείνηται ὡς φρονιμώτερον· ταύτην ὀφείλει μάλιστα νὰ κάμῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅταν ἦναι ἀνάγκη. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν μὴ ἀποστολὴν

τῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυσταθμοῦ, αὕτη ἐζητήθη ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν ἐσχάτως· τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως ἔσπευσε νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ναυσταθμοῦ, καὶ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν δύναται νὰ τὴν διαβιβάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἂν αὕτη τὴν ἀπαιτῇ.

Εἶναι ἀνωφελὲς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, εἶπεν ὁ προλαλήσας· τοῦτο δὲν συμβιβάζεται μὲ τὰς ἀγορεύσεις τῶν κατ' ἀρχὰς ἀγορευσάντων, καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν ἁπάντων· διότι, ἀφοῦ συνομολογοῦμεν τὴν ἐκ τοῦ ναυτικοῦ ὠφέλειαν, ἔχομεν ἀναμφιβόλως ἀνάγκην καὶ Ναυτικοῦ Ὑπουργείου.

Περαίνων τὸν λόγον μου, συμφωνῶ, εἶπε, μὲ τοὺς προαγορεύσαντας ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ αἰσθάνομαι τὴν αὐτὴν ἀνάγκην· ἀλλ' ἡ ἔλλειψις τῶν μέσων ἐπιφέρει πᾶσαν δυσκολίαν. Ὅταν ταῦτα εὑρεθῶσι, τότε τὰ πάντα γίνονται· καὶ ἂν σήμερον δὲν ὑπάρχει ἱκανότης, εἴτε ζῆλος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀκολούθως, ἀρκεῖ μόνον νὰ ὑπάρχῃ σύμπνοια εἰλικρινὴς, καὶ ἀμοιβαία σύμπραξις. Ἐπὶ τούτοις διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρὸ πολλοῦ ἐφρόντισε νὰ συστήσῃ Ἐπιτροπὴν πρὸς τὸν σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν της, θέλει λησθῇ ἡ ἀπαιτουμένη φροντὶς περὶ αὐξήσεως τοῦ ναυτικοῦ μας.

Ὅσα ἐλέχθησαν ἀπὸ τοὺς δύο κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντας, παρετήρησεν ἄλλος, εἶναι ἀρκετά, διότι ἀρκούντως κατέδειξαν τὴν ἀνάγκην τῆς βελτιώσεως τοῦ ναυτικοῦ, τὴν ὁποίαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐπιθυμοῦμεν· πᾶσα δὲ ἄλλη παρατήρησις περὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἐλλείψεων, τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ὁποίων δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς δυσχερεῖς περιστάσεις, εἶναι περιττὴ· πρέπει ὥθεν νὰ καταβληθῇ ἤδη πᾶσα προσπάθεια διὰ νὰ κάμωμεν, ὅ,τι μέχρι τοῦδε δὲν ἠδυνήθημεν.

Ἡ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ἄλλος, καὶ οἱ δύο πρῶτοι ἀγορεύσαντες κατέδειξαν τὴν ἀνάγκην τῆς συστάσεως Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ τρόπου τῆς προόδου τοῦ ναυτικοῦ μας. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν προθύμως ἐχορήγησεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ὅσας πληροφορίας ἐζήτησεν, ἐκτὸς μόνον τῆς ἐκθέσεως περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυσταθμοῦ, διότι, μὴ ἔχον αὐτὴν ἀνὰ χεῖρας, ὑπεσχέθη νὰ τὴν στείλῃ, ἅμα τὴν λάβῃ ἀπὸ τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ναυσταθμοῦ, πρὸς ὃν ἔσπευσε νὰ γράψῃ περὶ τῆς ἀποστολῆς της. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ ὁ Ὑπουργὸς, καὶ ἅπαντες οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ παραδέχον-

ται τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι περιττὴ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις.

Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπέφερεν ἓν μέλος αὐτῆς, κατὰ τὸ γράμμα, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῆς ἐξεταζομένη, προέθετο νὰ καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ τὸν καταλληλότερον τρόπον πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου. Ἐὰν δὲ κατεδείχθησαν καὶ αἱ λαβοῦσαι χώραν μέχρι τοῦδε ἐλλείψεις, δὲν εἶναι ἁμάρτημα· καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐπανορθώσῃ ταύτας, ἂν ἀληθῶς συνέβησαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν, ὅσας ἐζήτησε πληροφορίας, ἐκτὸς τῆς περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυσταθμοῦ ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν ἐπίσης ὑπεσχέθη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ στείλῃ, εἶναι περιττὸν νὰ διορισθῇ ἄλλη Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέλεγξιν τῆς ἐνεστώσης τούτου κατασκέσεως· διότι ἡ προτεινομένη Ἐπιτροπὴ, μέλλουσα νὰ ἐνασχοληθῇ γενικῶς πρὸς εὕρεσιν τῶν μέσων τῆς αὐξήσεως τοῦ Ναυτικοῦ, θέλει βεβαίως ἐξετάσει καὶ τὴν κατάστασιν ταύτην τοῦ Ναυσταθμοῦ, διὰ νὰ ἴδῃ, ποῖα μέσα εἰσέτι χρειάζονται.

Ἀφοῦ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, εἶπεν ἄλλος, δὲν ἔχει οὔτε τὴν κατὰ τὸ 1843 οὔτε τὴν κατὰ τὸ 1845 ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυσταθμοῦ, ἀφοῦ μὲ ἄλλας λέξεις δὲν γνωρίζει, ὁποία εἶναι ἡ κατάστασις αὐτοῦ, ἐδικαιολογεῖτο εἷς τῶν προαγορευσάντων νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν εἶναι περιττόν. Ἂν ἐσκεμμένως, καὶ ἐπιμελῶς κατεγίνετο εἰς τὴν πρόοδον τῆς ναυτικῆς μας δυνάμεως, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ἐκθέσεις ταύτας· ἡ ἔλλειψις ὅμως αὕτη ἀποδεικνύει, ὅτι οὐδέποτε ἐφρόντισε περὶ ταύτης.

Ἐνῷ τὰ πλοῖα ἡμῶν ἔπρεπε καθ' ἑκάστην νὰ διαπλέουν τὸ ὡραῖον καὶ γοητευτικὸν Αἰγαῖον πέλαγος, καὶ νὰ κατασταίνουν τὴν συγκοινωνίαν ταχεῖαν καὶ εὔκολον, ἀπ' ἐναντίας διὰ τὴν ἔλλειψιν αὐτῶν αὕτη ἢ εἶναι καθόλου διακεκομμένη, ἢ μετὰ πολλὰς ἡμέρας γίνεται. Ἐνῷ λοιπὸν τὸ πᾶν περὶ ἡμᾶς κινεῖται καὶ προοδεύει γιγαντιαίοις βήμασιν, ἐνῷ αἱ ἀποστάσεις, ὅσον μεγάλαι καὶ ἂν ἦναι, κατέστησαν ἐλάχιστοι διὰ τῆς ἀτμοπλοΐας, τῶν τηλεγράφων, τῶν σιδηροδρόμων, καὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ἡμεῖς ἀντιθέτως ὀπισθοδρομοῦμεν. χωρὶς νὰ μᾶς διεγείρωσι τὴν φιλοτιμίαν αἱ πρόοδοι τῶν ἄλλων ἐθνῶν, καὶ τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας μεγάλα κέρδη τῶν Αὐστριακῶν ἀτμοπλοίων. Ἐπαινοῦμεν τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς διὰ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις των, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἀγαπῶντες καὶ τὴν πατρίδα αὐτὴν, πρέπει νὰ εἴπωμεν στεντορίᾳ τῇ φωνῇ, ὅτι ἡ

κατάστασις τῶν πραγμάτων μας εἶναι ἀθλία, καὶ χρήζει διορθώσεως μεγάλης. Ὁ νῦν μᾶλιστα ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἀδιαλείπτως σχεδὸν ἀπὸ τὸ 1845 ὑπουργῶν, ὤφειλε πρὸ πάντων νὰ ἐπιστήσῃ ὅλην του τὴν προσοχὴν εἰς τὸ ἀπασχολοῦν ἤδη τὴν Γερουσίαν μέγα καὶ λυσιτελέστατον ζήτημα, καὶ νὰ παραγάγῃ καιροὺς ἐπωφελεῖς καὶ ἀναλόγους τοῦ ὑπὲρ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ζήλου του, τὸν ὁποῖον ἐξέφρασε, καὶ τὸν ὁποῖον οὐδ' ἡμεῖς ἀρνούμεθα, ὅτι ἔχει.

Δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ἀντέτεξεν ἄλλος, οὐδεμία ἔλλειψις, διότι δὲν εὑρίσκεται παρὰ τῷ ὑπουργείῳ ἡ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυσταθμοῦ ἔκθεσις. Τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει μὲν τὴν γενικὴν ἐπιτήρησιν καὶ διεύθυνσιν ὅλων τῶν ἀρχόντων τῶν ναυτικῶν κλάδων, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ὑλικὸν εὑρίσκεται εἰς σύνεχῆ μεταβολὴν διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ὑπάρχοντος καὶ προσθέσεως ἄλλου, καὶ εἶναι πολὺ καὶ διάφορον, ὥστε ἀποτελεῖ τὸ οὐσιωδέστερον μέρος τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ναυσταθμοῦ, ἐπειδὴ εἰδικῶς ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐνεργεῖται ἐκεῖ, τὰ περὶ τούτου βιβλία, καὶ ἐὰν γένῃ αἱ λεπτομέρειαι εἶναι ἀνάγκη νὰ εὑρίσκωνται ἐπίσης ἐκεῖ, ὅπου συγχρόνως εἶναι καὶ τὰ πλοῖα· δὲν δύναται ἐπομένως τὸ Ὑπουργεῖον νὰ λαμβάνῃ καθ' ἑκάστην πληροφορίας, διότι ἄλλως θέλων καταγίνεσθαι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου μόνον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Ἐκτὸς τούτου, δὲν εἶναι καμμία ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ τακτικὴ διαχείρισις τοῦ ὑλικοῦ. Καθόσον ὅ' ἀφορᾷ τὴν συγκοινωνίαν, τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφορᾷ ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ περιττὸν νὰ ὁμιλήσῃ.

Τότε, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ὄντως τὸ ποικίλον καὶ πολύπλοκον τῆς διαχειρίσεως τοῦ ὑλικοῦ δὲν ἐπιτρέπει τὴν συνεχῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον γνωστοποίησιν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Ναυσταθμοῦ, ὅταν εἴχομεν στόλον μεγάλον, καὶ ὑλικὸν ἄφθονον· ἀλλ' ὑπαρχόντων ἀμφοτέρων εἰς ἣν ἅπαντες γνωρίζομεν κατάστασιν, εἶναι πλέον ἁπλῆ καὶ ἀδιάφορος εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τε Ναυσταθμοῦ καὶ Ὑπουργείου· ἀλλὰ καὶ ἀληθῆ ἂν ἦσαν, ὅσα εἶπεν ὁ προλαλήσας, φρονῶ, ὅτι τὴν ἔκθεσιν τοῦ 1843 καὶ 1845 ἠδύνατο τοὐλάχιστον νὰ ἔχῃ τὸ Ὑπουργεῖον. Ἡ πρόσθεσις δὲ ἢ ἡ ἀφαίρεσις τοῦ ὑλικοῦ δὲν παρέχει καμμίαν δυσκολίαν, ὅταν οἱ ὑπάλληλοι ἦναι ἱκανοὶ καὶ δραστήριοι. Τὰ λεχθέντα περὶ συγκοινωνίας εἶναι ταχυδρομικὰ, εἶπεν ὁ προλαλήσας· ἀλλ' οὐχ ἧττον εἶναι ἀναγκαῖα, οὐσιώδη καὶ ὠφελιμώτατα εἰς τὴν

πατρίδα. Εμπορικά ήσαν και πρό της επαναστάσεως τα πλοία μας· αλλά συνετέλεσαν τα μάλιστα πρός αποκατάστασιν της ανεξαρτησίας μας.

Περαιωμένης ανεγνώσθησαν έπειτα ύπό του Κ. Προέδρου τας παρατέρω συζητήσεις, ή Γερουσία, εφαρμόσασα, παρεδέχθη το άρθρον 1, και το επόμενον 2, καθώς και το όλον του κεφαλαίου, ως εψηφίσθησαν ύπό της Βουλής, συμπεριλαμβανομένων εν δρ. 33,032.

Αναγνωσθέντα έπειτα τα Κεφάλαια Β'. «Διευθυντήριον Ναυτικού» εν δραχμαίς 32,640, και Γ'. «Λιμενική υπηρεσία» εν δραχ. 79,039:60 και τα εν εκάστω τούτων άρθρα, και μηδεμιάς παρατηρήσεως γενομένης, εγένοντο δεκτά, ως εψηφίσθησαν ύπό της Βουλής.

Αναγνωσθέντος επομένως του Κεφαλ. Δ'. «Ναύσταθμος» εν δραχ. 288,866 : 18, και των εμπεριεχομένων εις αυτό πέντε άρθρων, κατά το 1846, εκτός της των προσφυγευσάντων, το Υπουργείον των Ναυτικών έστειλεν εις τον εν Κωνσταντινουπόλει διαμένοντα Κ. Μανάκην αρκετήν ποσότητα χρημάτων πρός αγοράν ύλικού· μη γνωρίζων δε, αν η αγορά αύτη επραγματοποιήθη, παρακαλεί τον Κ. Υπουργόν να πληροφορήσῃ την Γερουσίαν περί τούτου.

Είπε αληθή, όπως είπον ο προλαλήσας, παρετήρησεν άλλος· ο επιτροπεύσας την αγοράν του ύλικού Μανάκης, απέστειλε μέρος αυτού· επειδή δε, ότε είχε την τιμήν να διευθύνῃ το Υπουργείον των Ναυτικών, το υπόλοιπον δεν είχε συμπληρωθῆ ενώ αρκετός χρόνος είχε παρέλθει, τον διέταξε να ορονείσῃ εντόνως περί της αποστολής του υπολειπομένου· απαντήσας δε, ότι κατ' εκείνην την εποχήν η τιμή του ύλικού ήτον υπέρογκος, διετάχθη να διαβιβάσῃ εις το Υπουργείον τας υπολειπομένας δραχμάς· έκτοτε την διεύθυνσιν του Υπουργείου ανέλαβεν άλλος· επληροφορήθην όμως, ότι αι υπολειπόμεναι δραχμαί απεστάλησαν εις το Υπουργείον.

Επομένως ή Γερουσία παρεδέχθη το προκείμενον κεφάλαιον, ως εψηφίσθη ύπο της Βουλής.

Αναγνωσθέντα επί τέλους τα κεφάλαια Ε'. «Στόλος» εν δρ. 799,766 : 60. ΣΤ'. «Εκπαίδευσις» εν δραχ. 4,176. Ζ'. «Δικαιοσύνη» εν δρ. 18,776 : 60. Η'. «Συντάξεις» εν δραχ. 7,600 : 80· και Θ'. «Προκαταβολαί» εν δρ. 2,000 και τα εν εκάστω τούτων άρθρα, και μηδεμιάς παρατηρήσεως γενομένης, εγένοντο δεκτά, ως εψηφίσθησαν ύπό της Βουλής.

Ερωτηθείσα δε ή Γερουσία ύπό του Κ. Προέδρου, παρεδέχθη το σύνολον του προϋπολογισμού του Υπουργείου τούτου, συγκειμένου εκ δραχ. 1,265,898 : 78, όπως εψηφίσθη ύπό της Βουλής.

Μετά ταύτα ο Κ. Πρόεδρος έλυσε την Συνεδρίασιν, απαγγείλας ως αντικείμενον της επομένης την συζήτησιν του προϋπολογισμού του επί των Στρατιωτικών Υπουργείου.

Ο Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οι Αντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΥΣΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οι Γραμματείς
Γ. Νοταράς.
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Της 14 Οκτωβρίου 1849. Ημέρα Παρασκευή.

Αναγνωσθέντος του ονομαστικού καταλόγου των ΚΚ. Γερουσιαστών, παρόντων 29 μελών, ο Κ. Πρόεδρος, κηρύττει την έναρξιν της Συνεδριάσεως, προλαβών προηγουμένως ως προσωρινούς Γραμματείς τους Γερουσιαστάς Κ. Κ. Γ. Νοταρᾶν, και Αθ. Γρηγοριάδην, αντί των Κ.Κ. Ν. Χρυσογέλου κωλυομένου, και Σ. Θεοχαροπούλου απόντος.

Τα Πρακτικά της προλαβούσης, αναγνωσθέντα, επευφημούνται, μηδεμιάς ενστάσεως γενομένης.

Απαγγείλαντος επομένως του Κ. Προέδρου το αντικείμενον της ημερησίας διατάξεως, προσετέθη εις συζήτησιν ο προϋπολογισμός των εξόδων του Υπουργείου των Στρατιωτικών δια την χρῆσιν του ενεστῶτος έτους.

Αναγνωσθέντος του Κεφαλαίου 1 «Στρατός της Γραμμής» και των δύο αυτού άρθρων «Μισθός Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Στρατιωτών», παρετήρησεν εν μέλος της επί του προϋπολογισμού Επιτροπῆς, ότι το όλον ποσόν των εξόδων του Κεφαλαίου τούτου συνίστατο εις την αρχήν, εκ δραχμών 1,226,879:35, εκ του οποίου αφαιρεθεισῶν των παρά του Υπουργείου γενομένων εκπτώσεων εκ δραχ. 51,534:56, και των υπό της Βουλής ελαττώσεων εκ δραχ. 16,384:40, μένουν ως καθαρόν ποσόν εξόδων του κεφαλ 1. δραχ. 1,158,960:39, συμφώνως μέ την απόφασιν της Βουλής.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ Α'. Κεφάλαιον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 1,158,960:39.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα κατὰ σειρὰν καὶ κατ' ἀριθμητικὴν τάξιν μετὰ τῶν ῥύλλων τῆς λεπτομερείας, τὰ Κεφάλαια 2. « Τροφαὶ » ἐκ δραχ. 165,837:75· 3. « Νομὴ » ἐκ δραχ. 107,675· 4. « Ἱματισμὸς » ἐκ δραχ. 190,626:73· 5. « Ὁπλισμὸς » ἐκ δραχ. 69,848:80· 6. « Ἱππωσία » ἐκ δραχ. 13,888· 7. « Ἱπποσκευὴ » ἐκ δραχ. 9,740· 8. « Στρατωνισμὸς » ἐκ δραχμῶν 88,192· 9. « Θεραπεία ἀσθενῶν » ἐκ δραχ. 90,348:45· 10 « Στρατιωτικὰ Ἐκπαιδευτικὰ Καταστήματα » ἐκ δρ. 100,443· 11. « Ἔξοδα Γραφείου » ἐκ δραχ. 24,644· 12. « Πομπαὶ καὶ μετακομίσεις » ἐκ δραχ. 25,000· 13, « Στρατολογία » ἐκ δραχ. 15,000· καὶ 14 « Ἀποζημιώσεις καὶ περιθάλψεις » ἐκ δραχ. 1000, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς εὐρισθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Προτεινάντων ὕστερον τινῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω ἀναγνώσεως τῶν λοιπῶν Κεφαλαίων διὰ τὴν ὥραν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, ἀναβληθείσης τῆς ἀναγνώσεως τῶν λοιπῶν Κεφαλαίων εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἐπομένως ἀνεγνώσθη ἔκθεσις περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 1232:07 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α'. ἄρθ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἔχουσα οὕτως.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖται συμπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν 1,232 : 7/00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1848. Θεωρήσασα δὲ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ἐξ ὧν ἐξάγεται, ὅτι ἐψηφίσθη κατὰ πρῶτον πίστωσις ἐπὶ τῶν ἑρεῖδῶν κονδυλίων.

1) Δι' ἐφημερίδας Ἑλληνικὰς καὶ Γαλλικὰς πρὸς χρῆσιν τοῦ Ὑπουργείου	δραχ.	509:82
2) Διὰ ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους	»	539:65
3) Δι' ἐπισκευὴν καὶ κατασκευὴν νέων θέσεων διὰ τὰ ἀρχεῖα, θερμαστρῶν καὶ λοιπὰς διορθώσεις	»	57:55

4) Διὰ διατήρησιν τῆς ἁμάξης τοῦ Ὑπουργοῦ, οἷον διὰ μισθὸν ἡνιόχου, νομὴν ἵππων καὶ ἐπιδιορθώσεις	»	960:33
Τὸ ὅλον δραχ.		2,067:35

καὶ ὅτι ἡ Βουλὴ ἠλάττωσε τὸ ἀ. ποσὸν ἐκ δραχ. 509:82, εἰς δραχ. 69:82, ἀφαιρέσασα τὴν διὰ τὰς ἐφημερίδας συνδρομὴν, ὡς μὴ ἀνήκουσαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ παραδεχθεῖσα μόνον τὰς δραχ. 69:82 διὰ καταχώρησιν δημοσίων ἐγγράφων, ἀναγομένων εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν. Τὰ δὲ διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ταχυδρομικὰ, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν νέων θέσεων τῶν ἀρχείων κτλ. παρεδέχθη καθ' ὁλοκληρίαν, ἐπενεγκοῦσα ἐλάττωσιν δραχ. 395:28, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῆς ἁμάξης τοῦ Ὑπουργοῦ διὰ τὸν λόγον, ὅτι τὰ τῆς ἐπισκευῆς τῆς ἁμάξης μόνον εἶδησε νὰ δαπανηθῶσιν ἐκτάκτως, ἐνῷ περὶ τῶν λοιπῶν προεῖδεν ὁ παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἐγκριθεὶς ἁρμόδιος προϋπολογισμός, παρατηρεῖ, ὅτι αἱ εἰρημέναι δαπάναι, αἱ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐγκριθεῖσαι, ὑπηγορεύθησαν ἐκ τῆς ἀνάγκης, καὶ εἶναι ἀρκούντως δικαιολογημέναι· διὰ ταῦτα παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τοῦτο καὶ εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπικύρωσιν τῆς Γερουσίας.

Ἀθῆναι τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1849.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος — Δ. Γ. Βούλγαρις.
Ἀθανάσιος Λιδωρίκης. — Γ. Δαρμιώτης.
Γ. Παπᾶ Ἡλιόπουλος

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συζητηθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον εἰς τὴν ἐπιοῦσαν.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης, τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 1232:07 καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Νοταρᾶς
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1849. Ἡμέρα Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ τοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς, τοὺς Γερουσιαστὰς Κ. Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην καὶ Γ. Νοταρᾶν, θατέρου μὲν τῶν Κ. Γραμματέων ἀπόντος, τοῦ δ' ἑτέρου κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, πρὶν ἢ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ὑπολειπομένων κεφαλαίων αὐτοῦ, ἐνεργώσθη κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἡ ἐν γένει τῶν στρατιωτικῶν κλάδων ἀρομοία ἔκθεσις τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐν δὲ τῶν μελῶν αὐτῆς, ὁ Κ. Μαγγίνας, λαβὼν τὸν λόγον, ἀνέφερε τάδε·

Ἐπειδὴ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι, νομίζω, ἀποχρώντως ἀνεπτυγμένη, καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην πλατυτέρας ἀναλύσεως, περιορίζομαι ἤδη ν' ἀναπτύξω τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δεκαεξέων, ἤγουν ποῖος εἶναι ὁ τρόπος, δυνάμει τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νὰ ῥιθάσωμεν διὰ τὸ μέλλον εἰς ἐπαισθητὴν οἰκονομίαν ἐξόδων, καθόσον μάλιστα δὲν ἔμειναν ἄλλα ἀσυζήτητα εἰσέτι ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, εἰμὴ τέσσαρα κεφάλαια μόνον.

Ὑπάρχει γενικὴ ἰδέα, ὅτι τὰ ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν εἶναι ἐπιδεκτικὰ ἐλαττώσεως κατὰ δραχμὰς 2,000,000, ἢ τοὐλάχιστον 1,500,000. Ἐξ ὅσων παρετήρησα, καὶ παρατηρῶ, Κύριοι, ἐπικρατοῦντος τοῦ αὐτοῦ συστήματος καὶ κανονισμῶν, οἰκονομία ἐπαισθητὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ· καὶ οὐχὶ ὁ νῦν Ὑπουργός, ἀλλ' ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι, δὲν θέλει ῥέξει ἐλάττωσιν πλείονα τῶν 100,000 δραχμῶν, καὶ ταύτας ἀπὸ μισθῶν καὶ τροφῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ἐκείνων, οἵτινες λαμβάνουν ἄδειας, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέπει νὰ γίνηται αὐστηρὰ ἐπιτήρησις, ὥστε νὰ μὴ ἐκμισθοῦται εἰς τὰ διάφορα μέρη ὀλιγωτέρα ἐλλείψει ἡμερῶν ἀπὸ τὰς πραγματικῶς ὑπαρχούσας· ἀπὸ τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ στρατοῦ ἐν γένει, ἀπὸ τὰς προμηθείας τῶν διαφόρων εἰδῶν καὶ τὰ παρόμοια· ἐπειδὴ, ἀφοῦ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν τοὺς

ἅπαξ γενομένους ἀξιωματικούς, ὡς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις, εἶναι ἐπόμενον, ὅτι θέλουν λαμβάνει καὶ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ των· ὑπ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν ὄψιν θεωρουμένου τοῦ πράγματος, ἡ ἐτησία μισθοδοσία τῶν ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, ὡς φαίνεται εἰς τὴν ἔκθεσιν, μὲ τὰς μερίδας τῆς τροφῆς καὶ μὲ τὸν ἱματισμὸν ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 3,700,000 περίπου, ὥστε δὲν μένει ὑπόλοιπον εἰμὴ δραχ. 900,000 περίπου, διὰ ὅλα τὰ λοιπὰ εἴδη, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ προκύψῃ ῥηθεῖσα ἐλάττωσις τῶν δραχ. 100,000. Διὰ νὰ γενῇ ὅμως ἡ ἐπιθυμητὴ αὕτη σημαντικὴ ἐλάττωσις, πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸ μέλλον λόγος, προσδιορίζων τὸ ὅλικὸν ποσὸν τοῦ γραπτοῦ ἀντὶ 8000, εἰς 6,500, μὲ ἕνα οἰκονομικὸν ὀργανισμόν, ἢ ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας καὶ ἡσυχίας, ἐπειδὴ ἄλλην ἐξωτερικὴν ἀνάγκην δὲν ἔχομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Οἱ ἀξιωματικοὶ νὰ ὦσι ἀνάλογοι μὲ τὸ ποσὸν τῶν στρατιωτῶν, καὶ οὐχὶ πλεονάζοντες· αἱ ἀποδοχαὶ νὰ ὦσι ἀνάλογοι μὲ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τοῦ Κράτους· ἡ Ὁροφυλακὴ καλῶς ὠργανισμένη ἀπὸ 1500 ἀνδρῶν εἶναι ἱκανή, νομίζω, διὰ τὴν διατήρησιν τῶν ὁρίων· καὶ ἰδοὺ ἐκ ταύτης προκύπτει ἐλάττωσις 700 ἀνδρῶν περίπου μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν· ἡ φάλαγξ νὰ ὦσι σύμμορφος μὲ τὰ ἄρχικὰ σώματα, τὸν ὁποῖον ἐσχηματίσθη, ἐπειδὴ δὲν εἶναι σῶμα τῆς πανουσιασμένης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ ἔκθρεπτα ἀνθίνοντα δι' ἐμοῦθλα, εἰς ὅσους ὑπηρέτησαν στρατιωτικῶς καὶ διακεκριμένος τὴν πατρίδα εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, καὶ ὄχι εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες δὲν ὑπάρεραν τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, καὶ εἰς ὅσους δὲν ἦσαν γεννημένοι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ἡ τροφὴ τῶν διαφόρων εἰδῶν νὰ γίνηται διὰ ταμιακῆς μεταδόσεως εἰς ὅσα δὲ εἴδη δὲν ἐφαρμόζεται ἡ μετάδοσις, νὰ παρέλκωνται ἐγκαίρως καὶ μὲ τὸν οἰκονομικώτερον τρόπον τούτων μὴ γενομένων, καὶ διαφωνοῦντος τοῦ ὑπαρχόντος συστήματος μετὰ τῶν κανονισμῶν αὐτοῦ, νομίζω ἐν παντοῖς, ὅτι ἐπιτηδεία οἰκονομία ἐξόδων ἀπάντων τῶν 100,000 δραχμῶν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ.

Ἀναγνοὺς τὴν ἔκθεσιν τῆς μειονοψηφίας, εἶπεν ἄλλος, πολλὰς καὶ ὀρθὰς παρατηρήσεις περιέχουσαν, ἤλπιζον, ὅτι τὰ μέλη αὐτῆς ἤθελον σήμερον ἀναπτύξει ταύτας, καὶ ὑποδείξει τὰς ἐλλείψεις τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ ποθουμένη ἐλάττωσις. Ἀπ' ἐναντίας ὅμως ἐξ ἀφορμῆς τοῦ διεγυμνάσθη ὁ προλαλήσας, ὅτι πᾶσα ἐλάττωσις εἶναι ἀδύνατος ἄνευ τῆς ῥιζικῆς τοῦ συστήματος μεταβολῆς· ἐν ἄλλαις λέξεσιν

εἶπεν, ὅτι τὰ πάντα ἤδη ἔχουσι καλῶς κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους, καὶ ὅτι, ἂν θέλωμεν βελτίωσιν, πρέπει νὰ μεταβάλωμεν τὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ, καὶ νὰ προσδιορίσωμεν τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ διὰ Νόμου· ἡ εὐχὴ αὕτη εἶναι περιττή· διότι κατ' ἔτος δυνάμει τοῦ Συντάγματος, ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης προσδιορίζεται· ἄλλως ἡ ὕπαρξις τοῦ στρατοῦ εἶναι παράνομος, καὶ πᾶς τις νομίμως δύναται ν' ἀντιπράττῃ εἰς τὰς ἐνεργείας του. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὤφειλε μᾶλλον νὰ μᾶς διαβεβαιώσῃ, ἂν ὁ ὑπάρχων ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ ἦναι ὁ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ὁρισθείς, ἢ ἂν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἦναι περισσότερος. Ἡ Γερουσία, διὰ νὰ ὑπηρέτῃ ἐν πεποιθήσει, ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ τοῦτο· ἔπρεπε προσέτι νὰ γνωρίζῃ τὸ ποσὸν τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες εἶναι δυσανάλογοι πρὸς τοὺς στρατιώτας, καὶ τὰς βαθμολογίας αὐτῶν· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ ἀγνοίᾳ ὄντες, ἀδρόχοις ποσίν, οὕτως εἰπεῖν, διηλθομεν γῆν τὸ πλεῖστον αὐτοῦ μέρος. Τὴν ἐλάττωσιν τοῦ στρατοῦ δύνανται νὰ κάμουν αὐτὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ νὰ φέρωσιν ἐπομένως οἰκονομίαν, ὅταν καθιερωθῇ ὁ περὶ προσδιορισμοῦ αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ Συντάγματος, Νόμος. Δὲν δύνανται ὅμως, εἶπεν ὁ προλαλήσας, νὰ καταργηθῶσιν οἱ δοθέντες στρατιωτικοὶ βαθμοί· καὶ εὔχεται τοῦ λοιποῦ νὰ μὴ λάβῃ χώραν τοιαύτη σπατάλη· ἀλλὰ καὶ οἱ δοθέντες βαθμοὶ ἐδόθησαν νομίμως· δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ διαμείζῃ ἀξιωματικούς, ἢ νὰ προβιβάζῃ ἄλλους, παραβαίνουσα τὸν στρατιωτικὸν ὀργανισμόν, καὶ μὴ τηροῦσα τὴν δέουσαν ἀναλογίαν ὡς πρὸς τὸν ὅλον ἀριθμὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως; Εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν οἱ παράνομοι βαθμοὶ δύνανται νὰ καταργηθῶσι, καὶ πᾶσα ἐκ τοιαύτης παρανομίας ζημία πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν παραβάντα τὸν Νόμον Ὑπουργόν· διότι ἄλλως, ὅταν ἡ Κυβέρνησις δύνατα νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ, καὶ ἡ ἐλευθερία ἐκλείπει, καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Συντάγματος, τοῦ νὰ προσδιορίζηται κατ' ἔτος ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, ματαιοῦται· ἄλλως τε εἶναι προτιμότερον νὰ περισταλῇ, ἢ καὶ νὰ καταργηθῇ ἐν μέρει ἡ γιγαντιαίοις βήμασιν αὐξάνουσα στρατιωτικὴ βαθμολογία, παρὰ νὰ καταστραφῇ διὰ ταύτην τὸ Ἔθνος. Πάντες κατευθύνουσι κατὰ τῆς τοιαύτης τῶν βαθμῶν σπατάλης, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πόλεμος ἢ ἐκστρατεία, τὰ ὁποῖα μόνα δικαιολογοῦν τοὺς στρατιωτικοὺς προβιβασμούς· πολλάκις ἐντὸς ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὑψώθη κατ' αὐτῶν δικαία φωνή, καὶ ἐν τούτοις ἡ βαθμολογία οὐ μόνον δὲν περιεστάλη, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον αὐξάνει

καὶ μάλιστα ἡ τῶν φαλαγγιτῶν. Ἐντεῦθεν δικαιοῦται πᾶς τις νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ τοὺς Κ.Κ. Ὑπουργούς, ἂν οἱ διοριζόμενοι καὶ προβιβαζόμενοι ὦσι ἀνάλογοι μὲ τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ, ἢ σχηματίζουν ὀγκώδη κεφαλὴν ἐπὶ σώματος νάνου. Ἐνόσῳ τοῦτο εἶναι ἄγνωστον, τὰ κατὰ τῶν βαθμολογιῶν παράπονα δὲν θέλουσιν ἐκλείψει· ὁ λαὸς, ἂν καὶ δικαίως διὰ τὰς καταχρήσεις ταύτας παραπονῆται, ἡσυχάζει· δὲν ἔχει ὅμως τὴν δέουσαν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀφοσίωσιν. Ἐνόσῳ λοιπὸν δὲν πληρωθῶσιν αἱ καταχρήσεις αὗται, πᾶς τις δύναται νὰ λέγῃ, ὅτι παίζουν οἱ ἐφαρμόζοντες αὐτοὺς Ὑπουργοί.

Ἀρκούντως διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς μου ἐξηγήθην, ἀντέταξεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ἀλλ' ὁ προλαλήσας φαίνεται, ὅτι δὲν ἐνόησε καλῶς, ὅτε εἶπον. Ἐπειδὴ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὰ πλεῖστα τοῦ προεκτεθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν στρατιωτικῶν περάσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἔλλειψις τῆς ἐπιτροπῆς διὰ χειρῶν καταδεικνύει τὸ ἀδύνατον τῆς ἐπιθυμητῆς ἐλαττώσεως διὰ λόγων ἰσχυρῶν, ἄνευ τῆς βεβαίας μεταβολῆς τοῦ Στρατιωτικοῦ διοργανισμοῦ, εὐκόλως ἠδυνάμην ὀλιγώτερον καὶ συντελεστικώτερον νὰ ὁμιλήσω μόνον περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, περὶ τοῦ τρόπου δηλονότι τῆς ἐπιτυχίας σημαντικῆς ἐλαττώσεως· τοῦτο ἕνεκα ἀνάγκης καὶ ἐγώ, καθὼς καὶ ὁ προλαλήσας, ὅτι πρέπει διὰ νόμου νὰ κανονισθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι κατ' ἔτος οὗτος προσδιορίζεται διὰ Νόμου δυνάμει τοῦ Συντάγματος, καὶ ὅτι ὁ ὑπάρχων ἤδη ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸς εἶναι ὀλιγώτερος τοῦ ὁρισθέντος διὰ τοῦ Νόμου τοῦ π. ἔ. ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἐπιτυχίαν σημαντικῆς ἐλαττώσεως, διότι ὑπέρογκων χρημάτων ποσὸν δαπανᾶται εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς, τῶν ὁποίων τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιπέδων δὲν προσδιορίζει ὁ μνησθεὶς Νόμος· τοῦτου ἕνεκα κατεδείξαμεν, ὅτι τοῦ λοιποῦ ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ, ἀνάγκη προσέτι, ὅτι καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἀνάλογος τοῦ ἀριθμοῦ τούτου διὰ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς βαθμολογίας, καὶ μάλιστα τὰς τῶν Φαλαγγιτῶν, καὶ ἐγὼ ἐπίσης κατακρίνω ταύτας, εἶπον, ὅτι ἡ Φάλαγξ πρέπει νὰ μείνῃ εἰς τὸν ἀρχικὸν ὅρον τοῦ περὶ ταύτης Διατάγματος, τοῦτέστι νὰ δίδηται ἡ τιμὴ αὕτη πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὑπὲρ πατρίδος ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεων, ὅθεν ἐξάγεται, ὅτι δὲν ἔχει δικαίωμα τοιαύτης ἀμοιβῆς, ὁ μὴ τοιαύτας ἐκδουλεύσεις προσενεγκών.

Ποῖος πταίει, εἶπεν; οἱ Νόμοι, ἢ οἱ Ὑπουργοί; Οἱ Νόμοι ἀπαντῶ· καὶ ἐπειδὴ τούτους κάμνουν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἄρα καὶ ταῦτα πταίουσι; καὶ ὁ προλαλήσας ἐπομένως, ὅστις ἀποτελεῖ μέρος τούτων. Ἐπειδὴ ὅμως τοῦ παρελθόντος οὐδεμία δύναται νὰ γίνῃ διόρθωσις, παριστρίσθην εἰς τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ ἀνέφερον τὰ μέσα, δι' ὧν δυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς οἰκονομίαν τινὰ ἐπαισθητήν, καὶ τοιαύτην εὐχὴν πρέπει νὰ ἐκφράσῃ καὶ ἤδη ἡ Γερουσία· διότι ἄνευ τοῦ τρόπου τούτου οὐδεὶς δύναται, νὰ κάμῃ οἷος δήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ Ὑπουργὸς, καθόσον μάλιστα πρόκειται περὶ προσωπικῶν ζητημάτων, ἀφορώντων τοὺς ἀξιωματικούς, τῶν ὁποίων ἡ παῦσις εἶναι ἀδύνατος, ἄνευ ἐπιβλαβῶν συναπτειῶν.

Ἐκ τῶν ῥηθέντων λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι οὐ μόνον εἶπον διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς μου, ὅσα καὶ ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ περισσότερα καὶ συντελεστικώτερα εἰς τὸν προκείμενον σκοπόν.

Καὶ ἐγὼ, ἐπίσης, εἶπον ὁ πραγματεύσας, διὰ τὸ μέλλον ἐπρότεινα τὴν ἐλάττωσιν τοῦ στρατοῦ· ἀλλὰ τοῦτον δυνάμεθα καὶ τώρα νὰ κάμωμεν, ἐλαττοῦντες μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου, καὶ ἐπομένως θεωρεῖται αὕτη ὡς ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους γενομένη.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀξιωματικοὺς, ἐπαναλαμβάνω, ὅτι οἱ κατὰ παράβασιν τοῦ περὶ στρατοῦ ὀργανικοῦ Νόμου διορισθέντες, καὶ ἐπομένως πλεονάζοντες δύνανται νὰ πενθῶσιν, ὅπως καὶ οἱ μὴ ἔχοντες τὰ προσόντα συνταξιοῦχοι, ἢ νὰ τεθῶσιν εἰς διαθεσιμότητα· διότι ἄλλως ἡ πληθὺς τούτων, καὶ τὸ πρὸς τὸν στρατὸν δυσανάλογον οὐ μόνον οἰκονομικῶς τὸ ἔθνος ζημιοῖ, ἀλλὰ καὶ τὴν στρατιωτικὴν αὐτὴν ὑπεροχὴν βλάπτει, καθότι εἶναι ἀποδεδειγμένον, ὅτι ὅπου πολλοὶ ἀξιωματικοὶ ὑπάρχουσι, τόσον ὀλιγώτερον ἐκτελοῦνται τὰ διατασσόμενα. Τούτου λοιπὸν ἕνεκα εἶπον, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ὤφειλε νὰ μᾶς ἀποδείξῃ, ἂν ὑπάρχῃ, ἢ μὴ, δυσανάλογία τῶν ἀξιωματικῶν πρὸς τοὺς στρατιώτας; καὶ ἂν αἰτία ταύτης ἦναι οἱ Νόμοι, ἢ οἱ Ὑπουργοὶ, διὰ νὰ εἰμεθα εἰς κατάστασιν, καὶ ἐν περιπτώσει ἢ ἐκείνους νὰ βελτιώσωμεν, ἢ τούτους νὰ μετακαρίνωμεν. Εἶπον ὅμως ἐν παρόδῳ ὁ προλαλήσας, ὅτι πταίουσιν οἱ Νόμοι, πταίουσιν αὐτὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, τὰ ὁποῖα τοὺς ἐψηφίζοντο, καὶ ἐγὼ αὐτὸς, ὅστις, ὡς μέλος αὐτῶν, ἐψήφισα τὸν Νόμον τοῦ π. ε. ἀλλ' οὐδένα λαμβάνει, ὅτι πρῶτος ἐγὼ κατὰ τοῦ νόμου τούτου ἀντέστην. Ἐν τούτοις καὶ ἡ Γερουσία ἐπῃνήσκησα τὸν Νόμον αὐτὸν,

ἐνῶ βεβαίως, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ ἔπρεπε νὰ ἦναι ἀνάλογοι πρὸς τοὺς στρατιώτας.

Ὁ προλαλήσας ἐνῷ ἀνέφερεν, ὅτι δύνανται καὶ ἄνευ ὀργανικοῦ νόμου νὰ γίνωσιν ἐλαττώσεις τινὲς, προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς ἔχει. Κατ' ἐξαίρεσιν ὅλων τῶν ἄλλων Ὑπουργείων, τὸ τῶν Στρατιωτικῶν φαίνεται παραδόξως πάντοτε ἀκριβέστατον εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του, διότι αὐτὸ περίσσευμα ποτὲ οὐδ' ἐλλείψιν παρουσιάζει· ἀλλὰ δικαστικῶς ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς τῶν ἀναστέων ἀξιωματικῶν ἐσφετερίσθη 69,0 Ὁ πρίπου δραχμὰς· πόθεν συνεπληρώθη ἡ ἔλλειψις αὕτη, ἀφοῦ πίστωσις δὲν ἐζητήθη; τοῦτο εἶναι μυστήριον, εἰς μόνους τοὺς διαχειριστὰς τῶν Στρατιωτικῶν Ταμείων γνωστόν. Ἐκτὸς τούτων ἀπεδείχθη, ὅτι ἐδόθησαν εἰς τινες ἀπὸ τὰ Στρατιωτικὰ Ταμεῖα προκαταβολαὶ, καὶ βεβαίωται ἀλλαχοῦ ταῦτα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι ἡ λογιστικὴ τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἀκρίβεια εἶναι ἰδανική.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰς προκαταβολὰς, καὶ δανείσματα, εἶπεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, δὲν λέγω τίποτε· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δυσαναλογίαν τῶν ἀξιωματικῶν, τὴν πραγματοποίησιν οἰκονομίας κτλ. τῆς Ἐπιτροπῆς ἔργον ἦτον νὰ καταδείξῃ μόνον τὰς ὑπαρχούσας ἐλλείψεις, καὶ νὰ προτείνῃ τὰ μέσα τῆς βελτιώσεως, ὅπερ καὶ ἔκαμε· κατὸ δὲ τὴν ἰδέαν της ἐνέκρινε τὸν Προϋπολογισμὸν, ἀρκεσθεῖσα εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἀπορασίσῃ τὰ δέοντα.

Διάφορα κονδύλια, παρατήρησεν ἄλλος, ὡς τὸ τοῦ ἱματισμοῦ κτλ. δὲν δαπανῶνται ὁλόκληρα, καὶ ἐν τούτοις τὸ περίσσευμα θὲν φαίνεται εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν· τούτου ἕνεκα πρέπει τοῦ λοιποῦ ν' ἀναφέρωνται τὰ περισσεύματα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐτῶν ὑπὸ τὸν τίτλον « ἐπιστροφαὶ χρημάτων » ὡς πρὸς δὲ τὸν στρατὸν ἐν γένει, ἡ διατεθεῖσα στρατιωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀναφέρει διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, ὅτι νὰ τὰ αὐτὰ ἔξοδα δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν περισσότερον Στρατὸν καὶ ἐντεῦθεν καθίσταται ἄφευκτος ἡ μεταβολὴ τοῦ ὀργανικοῦ περὶ Στρατιωτικοῦ Νόμου· διότι ἢ πρέπει, ὡς εἴρηται, ν' αὐξήσωμεν τὸν στρατὸν διὰ τῶν αὐτῶν δαπανῶν, ἢ νὰ μείνῃ μὲν, ὡς ἤδη ὑπάρχει, νὰ ἐλαττωθῶσι δὲ τὰ ἔξοδα.

Περισσεύματα, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ὑπάρχουν διότι δὲν λαμβάνονται ὅλα τὰ ποσὰ, ὡς χρηζονται, ἀλλ' ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν μεταβολὴν τοῦ ὀργανικοῦ συστήματος, πρὸ πολλοῦ εἶναι συστη-

μένη Ἐπιτροπή, διὰ νὰ συντάξῃ γενικὸν περὶ στρατοῦ ὀργανισμόν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου θέλει περαιώσει τὸ ἔργον της· ὡς πρὸς δὲ τοὺς Ἀξιωματικούς, διεβεβαίωσεν, ὅτι οὐδεὶς εἶναι διωρισμένος κατὰ παράβασιν τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου.

Εἷς τὸν τακτικὸν Στρατὸν, εἶπεν ἄλλος, οὐδεὶς εἶναι ὑπεράριθμος· ἐγένετο ὅμως κατάχρησις ὡς πρὸς τὰς βαθμολογίας τῶν Φαλαγγιτῶν ἐξ ὧν πολλοὶ, λαβόντες τὰ χειρόγραφά των, ἐπανῆλθον εἰς ἐνέργειαν μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθοῦ των· τοῦτο εἶναι ἄτοπον, καὶ παράβασις τοῦ περὶ τῆς Φαλαγγος Διατάγματος· τούτου ἕνεκα ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐπιτρέψῃ διόρθωσιν, καὶ νὰ περιστείλῃ τὰ τοιαῦτα ἁμαρτήματα.

Ἡ ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς, γνωρίζουσα τὸ πνεῦμα τῆς Γερουσίας, ἔκαμε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της παλλὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας καὶ οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ παραδέχονται· τούτου ἕνεκα πᾶσα περαιτέρω συζήτησις εἶναι περιττὴ· διότι προκειμένου περὶ μελλούσης διαλύσεως, ἀρκεῖ νὰ συστήσῃ ταύτης ἡ Γερουσία εἰς τοὺς Κ.Κ. Ὑπουργοὺς διὰ νὰ τὰς πραγματοποιήσωσιν. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἀποδειχθεῖσαν κατάχρησιν ἐκ μέρους τοῦ μνησθέντος Ἀξιωματικοῦ, εἶναι τῷ ὄντι ἄτοπον, πῶς ἐπὶ πολλὰ ἔτη δὲν ἔγινεν ἐξέλεγξις τῆς διαχειρίσεώς του, διὰ νὰ προληφθῇ ἡ κατάχρησις αὐτη.

Ἡ κατάχρησις αὕτη, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, προῆλθεν ἐκ συνεννοήσεως τοῦ διαληφθέντος ἀξιωματικοῦ Ρενιέρη μετὰ τοῦ πρώην Ταμίου Φωτίου· διότι ἐνῷ οὗτος κατὰ καιρὸν εὑρίσκετο ἐλλειπὴς, ἐπρότεινεν, ὅτι τὰ ἐλλείποντα ὑπάρχουν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον. Ἐρωτώμενος δὲ ὁ Κεντρικὸς Ταμίας Φώτιος, ἐπεβεβαίωνε τὴν ὁμολογίαν ἐκείνου· ἀφοῦ ὅμως ὁ Κεντρικὸς Ταμίας δι' ἄλλας καταχρήσεις ἐφυλακίσθη, τότε ἀνεκαλύφθη καὶ ὁ Ρενιέρης, ὅστις ἐδικάσθη, καὶ κατεδικάσθη.

Περιωρισμένης ἐντεῦθεν κληρωθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, ἀνεγνώσθη τὸ Κεφάλ. ΙΓ'. « Στρατιωτικὴ Δικαιοσύνη » ἐκ δρχ. 17,599:50 καὶ ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει·

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα κατὰ σειρὰν τὰ ἀκόλουθα Κεφάλ.

ΙΣ'.	« Οἰκοδομαὶ » ἐκ δρχ.	109,212
ΙΖ'.	« Μισθὸς ἀργίας καὶ συντάξεων » δρ. . .	198,040:11
ΙΗ'.	« Ἐλλείμματα Ταμείου »	
ΙΘ'.	« Χωροφυλακὴ » . . . . . » . .	847,968:30
Κ'.	« Ὁροφυλακὴ » . . . . . » . .	1,023,164:25
ΚΑ'.	« Φάλαγξ » . . . . . » . .	495,467:40
ΚΒ'.	« Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων » . .	09,416:03

Ἐγένοντο ἅπαντα δεκτὰ, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τοῦ προϋπολογ. τοῦ Ὑπουργείου τούτου, συνιστάμενου εἰς δρ. 4,762,071:71 πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν αἱ ἑπόμεναι κανονικαὶ κρατήσεις ὡς ἑξῆς·

Ἐκ τοῦ Κεφαλαίου	1		33,000
»	» 10		3,600
»	» 17		4,100
»	» 19		9,000
»	» 20		14 000
»	» 21		20,000
	Τὸ ὅλον		83,700

Καὶ ὅτι τὸ μένον ποσὸν 4,678,371:71 τὸ ὁποῖον εἶναι ἴσον μὲ τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὑψισθὲν, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ ὅλον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συγκειμένου εἰς δρχ. 4,678.371:71.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα τῶν παρατηρήσεων τῆς μειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς, ἀφορισουσῶν ἐν γένει τὰς παρ' ἑκάστου Ὑπουργείου χορηγουμένας συντάξεις, ἓν μέλος τῆς πλειονοψηφίας τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι τὸ περὶ συντάξεων δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὸν προϋπολογισμὸν, διότι οὗτε αὔξησιν δύναται νὰ κάμῃ ἡ Γερουσία, ἀπαγορεύοντος τοῦτο τοῦ Συντάγματος, οὐδὲ νὰ καταργήσῃ, ἢ ἐλαττώσῃ τὰς ὑπαρχούσας συντάξεις, στηριζομένας εἰς Β. Διατάγματα· τὸ ἔργον ἄλλως τῆς τοιαύτης ἐξελέγξεως χρήζει καὶ πολλοῦ χρόνου, καὶ μακρᾶς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν ἀνέθεσεν ἡ πλειοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Βουλὴν, εἰς τὴν ὁποίαν θέλει καθυποβληθῇ συντόμως τὸ συνταχθὲν ἤδη περὶ συντάξεων Νομοσχέδιον.

Ἐὰν κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, ἐπιστροφὴ τις τῶν προληφθέντων, περιττὴ ὑπάρχει πᾶσα περὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν συντάξεων παρατήρησις καὶ ἀνάπτυξις, διότι δὲν προτίθεται ἡ Γερουσία νὰ ἐπιτρέψῃ ἐλάττωσίν τινα ἐξόδων ἐπ' αὐτῶν, τότε περιττὴ ἐπίσης ἦτο καὶ ἡ κατὰ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον συζήτησις καὶ ἐπιθεώρησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἀφ' οὗ οὔτε ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἐπιτροπὴ, οὔτε ἡ Γερουσία προετίθεντο νὰ κάμωσιν ἐλαττώσεις. Ὁ μόνος λοιπὸν σκοπὸς τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν ὀνομαστικῶν καταλόγων τῶν συντάξιούχων

ἀρορᾷ τὴν περὶ τούτου ἀνάπτυξιν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ἡ Γερουσία τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασίν της.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, Κύριοι, θεωρήσασα ἀναγκαῖον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντας τοὺς συνταξιούχους κατ' ὄνομα, καὶ νὰ παρακαταθέσῃ τοὺς ὀνομαστικοὺς αὐτῶν καταλόγους παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ δύναται ἕκαστος νὰ τοὺς ἐπιθεωρήσῃ καὶ ἐπιφέρῃ τὰς παρατηρήσεις του, ἐζήτησε καὶ ἔλαβεν ἀπὸ ἑκάστου Ὑπουργείου ἰδιαίτερον περὶ αὐτῶν κατάλογον, ἐνῷ ἀναφέρονται τό τε ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ συνταξιούχου, ὁ Δῆμος, εἰς ὃν ὑπάρχει ἐγγεγραμμένος ὡς δημότης, ἡ τῆς ἐνάρξεως ἐποχὴ τῆς συντάξεως, τὸ κατὰ μῆνα διδόμενον ποσὸν, καὶ τὰ προσόντα, δυνάμει τῶν ὁποίων δίδεται ἡ σύνταξις.

Εἰς τὰς συντάξεις αὐτὰς, ἀρχομένας ἀπὸ τοῦ ἔτους **1833**, συμπεριλαμβάνονται καὶ τὰ διδόμενα χορηγήματα πρὸς τοὺς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους χρηματικῶς συνεισενεγκόντας, ἐκ τῶν ὁποίων μέγα μέρος οὐδὲν ἔχει δικαίωμα. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας, καὶ μετὰ τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, προβλεπόμενη ἡ Κυβέρνησις νὰ διανθίσῃ καὶ περιθάλψῃ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγωνισθέντας, καὶ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ αὐτῶν, ἐξέδωκε κατὰ τὸ ἔτος 1833 τὸ περὶ συντάξεων διάταγμα, διορίσασα καὶ Ἐπιτροπὴν νὰ καταστρώσῃ τὸν κατάλογον τῶν ἐχόντων δικαίωμα συντάξεως. Ἀπὸ συμπαθείαν δὲ πρὸς τὰ πρόσωπα ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ὁρμωμένη, καὶ τὸν τελικὸν σκοπὸν τοῦ τοιούτου Διατάγματος παριδοῦσα, πολλοὺς εἰς τὸν κατάλογον ὡς συνταξιούχους ἀδίκως κατέταξεν. Ἔκτοτε μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοσοῦτον καὶ οἱ συνταξιοῦχοι καὶ τὸ δι' αὐτοὺς δαπανώμενον ποσὸν ηὐξήθησαν, ὥστε ἐάν τις μετ' ἐπιστασίας παρατηρήσῃ τὰ προσόντα τῶν συνταξούχων, θέλει εὕρει, ὅτι τοιαῦτα ἔχουσιν ἅπαντες ἐν γένει οἱ Ἕλληνες, καὶ τότε δικαιοῦνται καὶ οὗτοι νὰ λαμβάνουν σύνταξιν.

Ἀφοῦ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἀπὸ τὰς γενομένας ἀλλεπαλλήλως εἰς τὰς Βουλὰς παρατηρήσεις, περὶ τῶν ἀδίκως εἰς πολλοὺς διδομένων συντάξεων, καὶ ἀπὸ διάφορα πολλῶν ἀγωνισμῶν παράπονα παρεκινήθη, συνέστησεν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ὁρίσῃ τὰ προσόντα τῶν ἐχόντων εἰς σύνταξιν δικαίωμα, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ εἰσαγάγῃ Νόμον περὶ συντάξεων, ἐλπίζω νὰ παύσωσι πλέον αἱ καταχρήσεις, καὶ τὰ δίκαια τῶν ἀδικουμένων παράπονα, ἐὰν ὁ Νόμος οὗτος δὲν ἦναι διορρυόμενος, ἀλλὰ ῥητὸς, εὔληπτος καὶ πολὺ περιωρισμένος.

Οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι πολλοὶ μὲν τῶν συνταξιούχων οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα, πολλοὶ δὲ, καὶ τοι δικαιούμενοι, οὐδαμῶν λαμβάνουσι σύνταξιν. Ἐπὶ πενταετίαν ὁλόκληρον ἀντιγράφοντα εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα τὰ παράπονα ταῦτα, ἐπροκάλεσαν τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν Νόμου περὶ συντάξεων. Πρὶν λοιπὸν ἡ καθυποβληθῇ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο τῶν συντάξεων, δι' οὗ θέλουσι παύσει καὶ αἱ μέχρι τοῦδε γενόμεναι καταχρήσεις, καὶ τὰ δίκαια τῶν ἀδικηθέντων παράπονα, εἶναι ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ ἕκαστος τοὺς παρακαταθέντας καταλόγους τῶν συνταξιούχων, καὶ τὰ προσόντα αὐτῶν, διὰ νὰ στηριχθῇ καὶ ἀποφασίσῃ ἐν σπουδῇ ἐπὶ τοῦ εἰσαχθησομένου Νόμου.

Προταθέντος ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849, ἀνέγνω τις τῶν Κ.Κ. Γραμματέων τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐψηφίσθησαν δεκτὰ, ὡς ἔχουσι.

Ἀναγνωσθέντων τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8, παρετήρησέ τις τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, καὶ τοι κατ' ἔτος ὁριζομένων ὑπὸ τῶν Βουλῶν τῶν ἄρθρων τούτων, σύνηθες ὅμως μέχρι τοῦδε διάταξις αὐτῶν ἐφαρμόσθη ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς Ὑπουργούς. Ἐπειδὴ δὲ τὸ οἰκονομικώτατον τοῦτο ἔργον παρημελήθη, καὶ ἐπὶ πενταετίαν ὅλην δὲν ἐφαρμόσθησαν αἱ διατάξεις τῶν εἰρημένων ἄρθρων, ἐνῷ πολλάκις πικρότατα ἐπανελήφθησαν παρατηρήσεις ἀπὸ τὰς Βουλὰς, ὀφείλει ἤδη ἡ Γερουσία νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀπαρέσκειάν της κατὰ τῆς ἐλλείψεως ταύτης τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς τὸ μέλλον κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῶν δύω τούτων ἄρθρων.

Παρατηρησάντων τινῶν ἐκ τῶν Κ.Κ. Ὑπουργῶν, ὅτι ὡς πρὸς τὸ μέλλον θέλουν συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ Νόμου τῶν ἐξόδων, ἐπέτρεπεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὰ ἄρθρα ταῦτα συνταττόμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀφορῶντα μόνον αὐτὴν, εἶναι καὶ ταῦτα, ὡς καὶ ὅλων ἐν γένει τὸ περὶ ἐξόδων Νομοσχέδιον διὰ τὴν Κυβέρνησιν ὑποχρεωτικὰ, καὶ ἀπαιτεῖται νὰ ἐφαρμόζωνται πληρέστατα. Ὅτε διετέλεσα Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, εἶπε, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, παρετήρησα, ὅτι ἔχει ἄμεσον σχέσιν ἡ ἐκτέλεσις τῶν εἰρημένων δύω ἄρθρων μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν λογαριασμῶν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Προσκαλέσας

σθεν τὸν Πρόεδρον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου διὰ νὰ πληροφορηθῶ, ἂν ἦναι ἐνήμεροι αἱ ἐξελέγξεις τῶν λογαριασμῶν τῶν ἐξόδων, καὶ μοῦ, ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη δὲν εἶναι ἐφικτὴ διὰ τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν λογιστικῶν ὑπαλλήλων, ἀμέσως καθυπέβαλον περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν εὑρίσθη. Διὰ νὰ ρέρουν δὲ αἱ Ὑπουργαὶ τῶν ἀπολογισμῶν τῶν ἐξόδων τοῦ 1848 εἰς τὸ ἔτος 1850 ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, ἀπαιτεῖται νὰ κυρωθῇ οὗτος ὑπὸ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, διότι ἡ κύρωσις τῶν ἀπολογισμῶν δὲν κωλύει τὴν ἐξέλεγξιν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Διὰ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν λοιπὸν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8, 1ον μὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐνήμερον εἰς τὰς ἐξελέγξεις τῶν λογαριασμῶν διότι, ἂν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἐπικυρώνουν τοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ 1850, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι θεωρημένος ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1849, καὶ 2ον νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ ἐκ Νόμου, ὁρίλουσα κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστης χρήσεως, νὰ παραλαμβάνῃ τὸ Λογιστήριον καὶ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, ἂν ἐκλείσωσι, ἢ μὴ, τὰ βιβλία τῆς χρήσεως ταύτης· διότι ἄλλως ὁ εἰς τὰ ἐξαρτώμενα ἄρθρα ὁριζόμενος χρόνος διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων εἶναι ἀνεπαρκὴς, καὶ δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκτελέσῃ τὰς διατάξεις ταύτας τῶν δύο αὐτῶν ἄρθρων τοῦ Νόμου.

Ὁ μὲν εἷς τῶν προλαλησάντων, ἀντέταξεν ἄλλος, ἐγνωμοδότησε νὰ ἐκρήσῃ ἡ Γερουσία τὴν ἀποδοκιμασίαν καὶ ἀπαρέσκειάν της κατὰ τῆς ἐλλείψεως ταύτης τῶν παρελθόντων Ὑπουργῶν διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ περὶ ἐξόδων Νόμου, ὁ δὲ ἕτερος παρεκάλεσε νὰ κώλυμα τῆς ἐκτελέσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων τούτων τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲ παρατηρῶ, ὅτι, ἀφοῦ τὰ κατὰ καιροὺς Ὑπουργεῖα δὲν ἐφρόντισαν, ὡς ὤφειλον, τὰ ἄρθρα ταῦτα τοῦ Νόμου, ἔπρεπεν οἱ παρόντες Ὑπουργοὶ νὰ ἐκτελέσωσιν αὐτὰ, ὡς ὄντες ὑπόχρεοι πρὸς τοῦτο· διότι, ὅταν αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, ἡ συντάττουσα τοὺς Νόμους, δὲν ἐφαρμόζῃ αὐτούς, τότε πῶς ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελῇ τὰς διατάξεις αὐτῶν ὁ πολίτης; Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον νομίζω, ὅτι εἶναι ὑπάλληλος Ἀρχῆς, βοηθητικὴ μόνον τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν, καὶ οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸ Σύνταγμα· ὡς ἐκ τούτου δὲν θεωροῦμεν ὑπεύθυνον τὸ

Συνέδριον διὰ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ περὶ ἐξόδων Νόμου, ἀλλὰ μόνον τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀφοῦ δὲ ἡ Κυβέρνησις οἱκοθεν κατεμέτρησε τὸν χρόνον, καὶ ἀπεφάσισε κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον νὰ εἰσάγῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸν προσωρινὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους, δὲν δυνάμεθα πλέον ἡμεῖς ν' ἀντιτάξωμεν, ὅτι ὁ χρόνος οὗτος δὲν ἐξαρκεῖ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἄρθρων τούτων, διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ ἡμεῖς, καὶ ὅλον τὸ ἔθνος, τίνι τρόπῳ διεχειρίσθησαν τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ παρελθόντος ἔτους, πόσα ἐξ αὐτῶν ἐδαπανήθησαν, καὶ πόσα ἐπερίσσευσαν· δυστυχῶς ὅμως μέχρι τοῦδε οὐδεὶς τῶν Ὑπουργῶν ἐξετέλεσε τὴν οὐσιώδη διάταξιν τῶν ἄρθρων τούτων. καὶ ὁ εἷς διαδεχόμενος τὸν ἄλλον Ὑπουργὸν, θυσιάζει τὴν ὑπόληψίν του, ἀναδεχόμενος καὶ τὰ βάρη καὶ τὴν εὐθύνην τοῦ προκατόχου του.

Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, παρετήρησεν ἄλλος, θεωρεῖται ὡς βραχίων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν τοῦ Κράτους. Ἐὰν δὲ μετ' οὐ πολὺ ἐπιψηφισθῇ καὶ τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ Νομοσχέδιον, τότε ἔτι μᾶλλον καταφανεστέρα θὰ ἀποδειχθῇ ἡ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἀπολογισμῶν συνδρομὴ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου· καθότι διὰ νὰ ἐκτελεσθῶσιν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ περὶ ἐξόδων Νόμων, ἀπαιτεῖται προηγουμένως νὰ γίνῃ ἡ ἐξέλεγξις τοῦ ἀπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Διὰ νὰ δικαιολογήσωσι, παρετήρησεν ἄλλος, οἱ δύω ἀνωτέρω ἀγορεύσαντες, τὴν ἔλλειψιν τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, διὰ τὴν μηκέτι γενομένην ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου, ἀπέδωκαν τὴν αἰτίαν αὐτῆς εἰς τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὡς πρὸς τὴν ἐνήμερον τῶν ἀπολογισμῶν ἐξέλεγξιν, καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς διὰ Νόμου συστάσεως Ἐπιτροπῆς τινος, σκοπὸν ἔχούσης τὴν κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστης χρήσεως ἐπιθεώρησιν τῶν βιβλίων τοῦ τε Λογιστηρίου καὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου. Μολονότι δὲν ἐνίσταμαι παντελῶς εἰς τὴν προτεινομένην αὔξησιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, παρατηρῶ ὅμως, ὅτι δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτὸ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ περὶ ἐξόδων Νόμου, οὔτε ἔχει συνάφειάν τινα ἡ ὑπηρεσία τοῦ Συνεδρίου ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἄρθρων αὐτῶν· διότι ταῦτα ῥητῶς διακελεύουσιν, ὅτι ἡ Κυβέρ-

νησις ὀφείλει κατὰ μὲν τὸν Μάρτιον τοῦ 1850 νὰ συνταξῇ τὸν προσωρινὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1849, κατὰ δὲ τὸν Ἀπρίλιον 1851 τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν τῆς χρήσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1849. Μόνον δὲ μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἔχει πλέον τὸ δικαίωμα τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον νὰ ἐπιθεωρήσῃ καὶ ἐξελέγξῃ αὐτὸν ἀκριβῶς, διὰ νὰ τὸν ἐπικυρώσῃ, ὡς καλῶς ἔχοντα, ἢ νὰ καταδικάσῃ δι' ἀποφάσεώς του τὸν ὑπόλογον ὑπάλληλον. Ἐπειδὴ δὲ δυστυχῶς, καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, δὲν ἐξετελέσθησαν μέχρι τοῦδε αἱ διατάξεις τῶν δύω τούτων ἄρθρων τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου ὑπὸ τῶν διαφόρων Ὑπουργῶν, πρέπει ἡ Γερουσία οὐ μόνον ἀποδοκιμασίαν κατὰ τῆς ἀσυγγνώστου ταύτης ἐλλείψεως τῶν Ὑπουργῶν νὰ ἐκφράσῃ, ἀλλὰ καὶ τοι περισσότερον κατ' αὐτῶν ν' ἀποφασίσῃ.

Οὔτε νὰ δικαιολογήσω, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, οὔτε νὰ ἐπαινέσω προεθέμην τὴν ἔλλειψιν τῶν Ὑπουργῶν διὰ τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 7 καὶ 8 τοῦ περὶ ἐξόδων Νόμου· διότι ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν ἀφορᾷ μόνον τὴν Κυβέρνησιν, ὡς αὐτὴν μόνην συντάττουσαν καὶ δημοσιεύουσαν τὸν Νόμον· ἀλλὰ μόνον παρατήρησα, ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις τῆς διατάξεως τῶν εἰρημένων ἄρθρων ἔχει ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν ἐργασίαν τοῦ Ἐλεγκ. Συνεδρίου· διότι διὰ νὰ κυρώσουν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847, φερ' εἰπεῖν, ἀπαιτεῖται, προηγουμένως νὰ ἐξελέγξῃ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1846. Ἐὰν δὲ ἀναγκαιοῖ κατ' ἐμὲ καὶ ἄλλος Νόμος πρὸς περισσοτέραν εὐκολίαν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ἐξόδων Νόμου, πρέπει καὶ οὗτος νὰ ἐπιψηφισθῇ, διὰ νὰ μὴ ὑπάρχῃ κανὲν κώλυμα, καὶ προβάλλῃ τὸ Ὑπουργεῖον διαφόρους αἰτίας τῆς τοιαύτης ἐλλείψεως· διότι τί σημαίνει νὰ ἐπικυρωθῶσιν ἁπλῶς μόνον καὶ κατὰ τύπον οἱ ἀπολογισμοὶ ἔτους τινὸς ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐπιθεωρηθῶσιν οὗτοι λεπτομερῶς, καὶ δὲν ἐξελεγχθῶσιν ὅλα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου;

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὰ ἄρθρα 7 καὶ 8 ὡς ἔχουσιν.

Λαβὼν ἑπόμενος τὸν λόγον εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κληρονομικῶν δικαιωμάτων τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, ἡ Γερουσία μετὰ σπουδὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου συζήτησιν, ἀπεφάσισε, καὶ οἱ Ὑπουργοὶ ὑπεσχέθησαν, νὰ εἰσαχθῇ Νόμος περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ΙΑ'. Ψηφίσματος· δυστυχῶς ὅμως οὔτε ὁ Νόμος οὗτος εἰσήχθη, οὔτε ἄλλαι τῶν Ὑπουργῶν ὑποσχέσεις οὐσιώδεις ἐξετελέσθησαν μέχρι τοῦδε.

Καὶ τὸ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ΙΑ. Ψηφίσματος Νομοσχέδιον, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ οὐσιώδη Νομοσχέδια, θέλουσι καθυποβληθῆ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν. Πολλὰ μάλιστα ἐπωφελέστατα Νομοσχέδια, εἰσαχθέντα εἰς τὰς Βουλὰς, μένουσιν ἔτι ἐκκρεμῆ, μήπω ἀποφασισθέντα.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1849, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 πρὸς 9, ἔχον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ καθυποβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας τῆς 3. Αὐγούστου ἐνεστῶτος ἔτους.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 1,232 : 07, ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Γ'., ἄρθρου 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ παρελθόντος ἔτους 1848, ἀνεγνώσθη τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτή.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1. καὶ 2., καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 πρὸς 10, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 27 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν Ι. ΜΗΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Ν. Χρυσόγελος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Ὀκτωβρίου 1849. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, παραλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος Σ. Θεοχαροπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι ὡς Ταμίας τῆς Γερουσίας, καθυπέβαλον πρό τινων μηνῶν εἰς τὴν λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν, τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὸ ἔτος 1848. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸ πολλοῦ ἐπεξεργάσθη αὐτὸν, καὶ συνέταξε τὴν ἔκθεσίν της, παρακαλῶ νὰ εἰσαχθῇ ἤδη ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ συζήτησιν τῆς Γερουσίας.

Παρατηρησάντων ἄλλων, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει πλέον ὁ ἀπαιτούμενος ὑλικὸς καιρὸς, διὰ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὸ ἔτος 1848, διότι αὔριον θέλει λήξει ἡ ἐνεστῶσα Βουλευτικὴ Σύνοδος, δύναται κατὰ τὴν ἐπομένην Σύνοδον νὰ καθυποβληθῇ καὶ συζητηθῇ ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν παρατήρησιν ταύτην, καὶ ἀνέβαλε τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων αὐτῆς διὰ τὸ ἔτος 1848, εἰς τὴν ἐπομένην Σύνοδον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Χρυσόγελος
Γ. Νοταρᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1849. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Νοταρᾶν, ἀντὶ τοῦ Κ. Σ. Θεοχαροπούλου, ἀπόντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς καὶ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, παρελθὼν, ἀνέγνω τὸ Διάταγμα περὶ τῆς λήξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου.

Τὸ Διάταγμα δὲ τοῦτο, διαταξάντος τοῦ Κ. Προέδρου, καταχωρηθὲν εἰς τὰ σημερινὰ Πρακτικὰ, ἔχον ὡς ἑπεται.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς παρούσης Δευτέρας Βουλευτικῆς Συνόδου τῆς Δευτέρας Περιόδου.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, θέλει παρουσιάσει τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ὀκτωβρίου 1849.

Ο Θ Ω Ν.

Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος
Γ. Νοταρᾶς.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΙΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Ημερομ. των συνεδριάσεων.			Σελ.
Νοεμβρ.	13	Ἀναβολὴ τῶν ἀρχαιρεσιῶν διὰ τὴν 15 Νοεμβρίου.	3
»	15	Ἐκλογὴ Ἀντιπροέδρων, Γραμματέων, καὶ Ταμείου τῆς Γερουσίας	4
»	19	Ἄδειαι ἀπουσιῶν Γερουσιαστῶν.	5
»	»	Διαίρεσις τῆς Γερουσίας εἰς τμήματα	7
»	22	Ἀνάγνωσις τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντ. εἰς τὸν Β. λόγον	7
»	»	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ	7-11
»	»	Κλήρωσις μεγάλης πρεσβείας διὰ νὰ παρουσιάσῃ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. Μ.	11
»	23	Ἀνάγνωσις καὶ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως	12
Δεκεμβρ.	8	Ἄδειαι ἀπουσιῶν Γερουσιαστῶν	12
»	»	Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσ. τῆς λογισ. ἐπιτροπῆς, καὶ τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον, τοῦ ὁποίου ἡ συζήτησις ἀνεβλήθη διὰ τὴν 11 τοῦ μηνός	13
»	»	Κλήρωσις πρεσβείσεως διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης.	
»	10	Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Ἰω. Καραμάνου.	15
»	»	Ἀνάγνωσις Νομοσ. περὶ συμπληρωτ. πιστώσ. 10000 δρ. ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ ὑπουργ. τῶν ἐσωτερικῶν, Κεφ. Δ'. ἄρθρ. 3, « Ἔκτακτα ὑγειονομικὰ » καὶ ψήφισις αὐτοῦ αὐθημερόν	15
»	11	Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον	19-24
»	30	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίων 1) περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1849· 2) περὶ δανείου 20 χιλ. δρ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν· 3) περὶ ἐπιβολῆς φόρων εἰς τὸν δῆμον Καρύστου· 4) περὶ προσώπων τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικιζομένων ψαριανῶν	24-29
1849 Ἰανουαρ.	5	Ἄδεια ἀπουσίας Γερουσιαστῶν	31
		Εἰσαγωγὴ Νομοσ. περὶ συμπληρωτ. πιστώσ. δραχ. 73000 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ ὑπουρ. τῶν Οἰκονομικ.	31
		Ἀνάγνωσις ἐκθέσ. τῆς λογιστ. ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ἀπολογ. τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς Γ'. Συνόδ.	32
		Ἀπόρ. περὶ διορ. δύο ἐτῶν γραφείων καὶ ἑνὸς κλητῆρος τῆς Γερουσίας	40
»	10	Ἄδεια ἀπουσίας	41
		Ἀνάγ. ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπ. τῆς Γερουσίας περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δρα. 73,000	41

1849. Σελ.

Ιανουαρ. 10 Ὁμοίως περὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1849. 41
» περὶ προσών. τῶν ἐν Κρητικῇ συνοικ. ψυχιανῶν 42
Ἀνάγν. Νομοσ. περὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ ὑγειονομικοῦ ἀστυναρχείου Πειραιῶς 43
Ἀνάγν. πίνακ. διὰ τὴν Β'. ἑξαμ. τῆς ἐθ. Τραπέζ. 44
» 11 Ἄδεια ἀπουσίας 44
Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ συμπλ. πιστώσ. ὀρ. 73,000. 45
Ὁμοίως περὶ προσθήκ. τῆς ναυτ. δυνάμ. διὰ τὸ 1849 45
Συζήτ. καὶ ἔγκρισις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Α'. Περιόδου. 45
» 14 Ἀνάγν. ἐγγράφ. τοῦ πρωθυπουργ. περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσ. Γ. Γλαρίκη ὡς ὑπουργ. τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τοῦ Κ. Α. Λόντου ὡς ὑπουργ. τῶν Ἐξωτ. 46
Ἄδεια ἀπουσίας. 46
» 19 Προσθήκ. τῶν συντάξ. τοῦ Σώμ. κατὰτὴν 11 Ὠρ. 47
Ἀνάγν. ἐγγράφου τοῦ πρυτάνεως τοῦ πανεπιστημίου συνοδεύοντος 60 ἀντίτυπα τῶν ἐκφων. λόγων . . 47
Ἄδεια ἀπουσίας . . . . . »
Συζήτ. τοῦ Νομοσ. περὶ προσόντων τῶν ἐν Κρητικῇ συνοικιζομένων φαριανῶν. . . . . »
Τροπολ. ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρ. τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου. 51
Εἰσαγ. Νομοσ. τοῦ ὑπ. τῶν Οἰκ. περὶ ἐξορύξ. μυλοπετρῶν καὶ γύψου. 53
» » περὶ διαθέσ. τῶν ἰχθυοτ. καὶ θυνείων . 55
» 20 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ προσόντων τῶν ἐν Κρητικῇ φαριανῶν 57-62
Ἀνάγν. ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ νομοσ. περὶ τοῦ ὑπολιμεναρχείου Πειραιῶς . . . 62
» 21 Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτ. ἀναγγέλλει τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Πανούτζου Νοταρᾶ 65
Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ διευθ. τοῦ ὑπολιμεναρ. Πειραιῶς. 66
» » περὶ διαθέσεως τῶν ἰχθυοτροφείων κλπ. 66-67
Συζήτ. καὶ ἀναβολὴ αὐτῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσ. περὶ ἐξορύξ. τῶν κατὰ τὴν Μῆλον μυλοπετρῶν καὶ γύψου 67-68
» 22 Ἄδεια ἀπουσίας. 69
Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ ἐξορύξεως τῶν κατὰ τὴν Μῆλον μυλοπετρῶν καὶ γύψου. . . . 69-73
» 28 Ἀνάγν. ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσ. περὶ ἐπιβολῆς φόρ. εἰς τὸν Δῆμ. Καρύς. 74
Εἰσαγωγὴ Νομοσ. περὶ χορηγήσ. μηνιαίας συντάξ. εἰς τὴν χήραν καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ μακαρίτου Κ. Κολοκοτρώνη 74
» 29 Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ 76-77
» » περὶ ἐπιβολῆς φόρ. εἰς τὸν Δῆμ. Καρύου. 77-78
Εἰσαγωγὴ Νομοσ. περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1849 ἔτος. 78

1849. Σελ.

Φεβρουαρ. 8 Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1849. 80
» 10 Ἄδεια. 83
Ἀνάγν. ἐγγράφου τοῦ Διευθυν. τῆς Τραπέζης περὶ ἀποσυραγίσεως τῶν ἀποταμιευθέντων Τραπεζικῶν Γραμματίων. 83
Ἀνάγν. τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1849 . 83
» 11 Πρόταξις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Θεοτόκη περὶ καταγραφῆς ἐπὶ πίνακος ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐκτεθειμένης τῶν ὀνομάτων τῶν ἀποβιωσάντων Γερουσιαστῶν . 85
Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1849 85
» 17 Ἀνάγν. τῆς ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσ. περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1849 ἔτος. 86
Ἀπόφασις περὶ παραναπαύσεως εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας τῶν ἀφορίστων τὴν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου Νεοχωρίου τοῦ Μεσολογγίου παραχώρησιν ἀθ. οἰκοπέδων καὶ γαιῶν. 88
» 21 Συζητήσεις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ 1849. 89-97
Παρατηρήσ. περὶ προδιαθεσμοῦ στρατιωτικῶν τινῶν βεβαρυμένων μὲ διάφορα ἐγκλήματα 97-98
Εἰσαγωγὴ Νομοσ. περὶ πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰανουαρ., Φεβρ. καὶ Μαρτίου. 98
» 23 Παράτασις ἀδείας ἀπουσίας 100
Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ τριμήνου πιστώσ. διὰ τὰ ἔξοδα Ἰανουαρίου, Φεβρ. καὶ Μαρτίου . 100-104
» 28 Ἄδειαι ἀπουσ., καὶ εἰδοποίησις περὶ αὐλικοῦ πίνθους 104
Μαρτίου 4 Ἀνάγν. ἐγγράφου τοῦ πρωθυπουργοῦ περὶ παραιτήσ. τοῦ Κ. Λόντου καὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ Κ. Ῥάλλη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν 105
Ἄδεια τριμήνου ἀπουσίας 106
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσ. περὶ Διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. 106
Παρατηρ. περὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ταγ. Τζήνου ἀρχηγοῦ τῶν κατὰ τὴν Στερεὰν μεταβατ. σωμάτων . . 110
» 9 Ἀνάγν. τῆς ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Διοικητικῆς ἀστυνομίας Νομοσχεδίου. 112
Ἀνάγν. ἐκθέσ. τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς. . 113
Ἔγκρισις παραπάν. ἀδείας ἀπουσίας 117
» 10 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ Διοικ. ἀστυνομίας εἰς τοὺς δήμους Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς . 118-132
Εἰσαγ. Νομοσ. περὶ ἀναπληρώσ. ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ κακουργήματα τοῦ 1849 ἐνόρκων 132

1849. Σελ.

Μαρτίου 10 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. Νομοσχ. περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσ. δρ. 696 : 16, εἰς τὸ Κεφ. 1, ὄρθρ. 2 τοῦ προϋπολογ. τοῦ 1848 τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης 133

» 12 Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἀνεγέρσεως πινῶν ἐκ τῶν διαλειλυμένων Μονῶν. 135

Συζήτ. ἐπὶ τῶν γνωμοδ. τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφ. ἐπιτροπ. 137

» 19 Ἀνάγ. τῆς ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ συμπληρ. πιστώσεως δρ. 696: 16. 140

Ὁμοίως περὶ ἀναπληρ. ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα ἐνόρκων 140

Συζήτ. καὶ ἀπόφ. ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ τυπογράφου καὶ βιβλιοπώλου Ι. Βακαλοπούλου 141

Ἀνάγ. ἐγγράφων περὶ ἀποδιώσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρ. Βλάσση καὶ περὶ τῆς κηδείας αὐτοῦ. . . 142

Ἄδειαι ἀπουσίας 143

» 21 » » 144

Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ συμπληρ. πιστώσεως τρ. 696:16, τοῦ ὑπουρ. τῆς Δικαιοσύνης. 144

Ὁμοίως περὶ ἀναπληρ. ἐκλογῆς τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849 ἐνόρκων 144

Διορισμὸς τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διὰ νὰ σκεφθῇ καὶ γνωμοδοτήσῃ περὶ τιμῶν τῶν ἀποθνόντ. Γερουσιαστῶν 144

» 21 Ἀνάγν. τῶν πρακτικῶν τῆς προλαβούσης 145

Ἀπόφασις, ὅτι τὸ Σῶμα θεωρεῖται πλῆρες διὰ τῆς παρουσίας 26 μελῶν, ὡς ὄντων ὅλων 49 145

Ἀπριλ. 25 Ἀνάγνωσις ἀγγελίας τοῦ πρωθυπουργοῦ περὶ νέας ὑπουργικῆς μεταρρυθμίσεως. 145

Εἰσαγ. τοῦ Νομοσχ. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1849 ἔτος 146

Ἀνάγν. τοῦ Διατάγμ. περὶ διορισμοῦ ὡς Γερουσιαστοῦ τοῦ Κ. Ἄνας. Π. Μαυρομιχάλη 152

Ἀνάγ. ἐγγράφου τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκον. περὶ κτημάτων τοῦ χωρίου Νεοχωρίου 153

Ἄδειαι ἀπουσίας 153

» 29 Ἀνάγ. τῆς ἐκθέσ. τοῦ Γραφ. τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Β. Διατάγματος τοῦ διορίζοντος τὸν Κ. Α. Μαυρομιχάλην Γερουσιαστήν 154

Παρατηρήσεις περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 72 τοῦ Συντάγματος . . . . »

Ὀρκοδοσία καὶ εἰσαγωγὴ τοῦ νεοδιορισθέντος Γερουσιαστοῦ Κ. Ἄνας Μαυρομιχάλη 155

Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἐνεστ. ἔτος. . . . . »

Ἀποφ. περὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τῆς κηδείας τοῦ μακαρίτου Γερουσιαστοῦ Χρ. Βλάσση 156

1849. Σελ.

Ἀπριλ. 30 Ἀνάγ. τῆς ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ φορολογ. Νομοσχεδίου, καὶ ἄδεια ἀπουσίας . . 157-158

Μαΐου 2 Συζητήσεις καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1849 159-169

Ἄδεια ἀπουσίας. 169

» 4 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1849 . . . 170-171

» 10 Εἰσαγ. Νομοσ. περὶ πιστώσ. τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν β'. τριμηνίαν τοῦ ε. ε. 172

» 11 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ. 174

» 24 Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ φόρου ἐπὶ τῶν Μελισσείων διὰ τὸ 1849 . . . . . «

Εἰσαγ. Νομοσ. περὶ συμπληρωτ. πιστώσ. δρ. 670:65 διὰ τόκους εἰς τὴν Τράπεζαν ὀφειλομένους . . . »

Ἄδειαι ἀπουσίας. . . . . »

» 25 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τῶν Νομοσχ περὶ φόρου τῶν μελισσίων καὶ τῆς πιστώσ. τῶν δρ. 670:65. . 177-180

» 27 Εἰσαγ. Νομοσ. περὶ ἐκτάκτου πιστώσ. δρ. 15,000, διὰ τοὺς ἐνδεεῖς πρόσφυγας 181

» 28 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ αὐτοῦ Νομοσ. . . . 182-183

Παρατ. τοῦ Κ. Λόντου περὶ τῆς προσαπτομένης εἰς αὐτὸν συκοφαντίας ὅτι ὤφθεν, ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπλήρωσεν εἰς τὸν Κ. Τζανετάκην δρ. 2600, πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας του. 183

Προτροπὴ εἰς τὸ Κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερ. περὶ ταχείας εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων τῶν συνταξιούχων Νομοσχεδίου, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἐπίσημον ὑπόσχεσιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ. 184

Ἰουνίου 3 Ἄδειαι ἀπουσίας 184

» 6 Εἰσαγ. Νομοσ. περὶ συζήτ. τρίτου ἐφετ. ἐν Πάτραις. 185

Ἄδεια ἀπουσίας. 186

» 13 Εἰσαγ. τοῦ προβουλεύματος περὶ προβιβάσεων εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς. 176

Ἀνάγν. τῆς ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ συστάσεως τρίτου ἐφετείου εἰς Πάτρας. . . 192

Ἄδειαι ἀπουσίας 195

» 14 Συζήτησις καὶ μὴ παραδοχὴ τοῦ Νομοσ. περὶ συστάσεως τρίτου ἐφετείου ἐν Πάτραις 196-203

» 16 Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς τῆς προικοδοτήσεως τῶν εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποβιωσάντων ἀβαθμολογήτων καὶ ἀπροικοδοτήτων στρατιωτ. καὶ ναυτικῶν εἰς τοὺς κληρονόμ. αὐτῶν. 204

» 21 Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκον. ὑποβάλλει τὰς ζητηθείσας πληροφορίας περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν κατὰ τὸ χωρίον Καρνέζι ἐθνικ. γαιῶν. 206

1849. Σελ.

Ιουνίου 21 Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τοῦ πλοίου ἡ Ἀθηνᾶ. 206

» 23 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ αὐτοῦ Νομοσ. 208-211

Πρόσκλησ. πρὸς τοὺς Κ. ὑπουργοὺς, ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς 28 λήγοντος καὶ δώσωσι πληροφορίας περὶ τῶν κατὰ τοῦ μοιράρχου Τζήνου ἀναφερομένων, καὶ τῶν κατὰ τὸν Ζάρβανον ἐν Ναυπλίῳ 211

Ἄδεια ἀπουσίας. . . . . »

» 25 Ἀνάγν. τῶν πρακτ. τῆς προλαβ. καὶ ἄδεια ἀπουσίας 212

» 28 Πληροφορίαι, δοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουρ. τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῶν κατὰ τὸν Ζάρβανον ἐν Ναυπλίῳ συμβάντων, καὶ περὶ τῶν κατὰ τοῦ μοιράρ. Τζήνου ἀναφερομένων. 213-228

Ιουλίου 2 Εἰσαγ. προτάσ. περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρ. 43, 44 καὶ 80 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας. 229

» 4 Συζήτ. καὶ ἀπόβλεψις τῆς ἀνωτέρω προτάσεως . 232-247

» 8 Ἄδειαι ἀπουσίας 248

Ἀνάγν. ἐγγράφου τοῦ Διευθ. τῆς Τραπέζης περὶ τοῦ μερίσματος αὐτῆς κατὰ τὴν Α'. ἑξαμην. τοῦ 1849. »

Ἀνάγν. ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσ. περὶ ἀπονομ. τῆς προικοδ. τῶν εἰς τὰ μητρῶα ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποβιωσάντων εἰς τοὺς κλήρον. αὐτῶν. 248

Ἀνάγν. ἐκθέσ. τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορ. ἐπιτροπ. . . 251

» 9 Ἄδειαι ἀπουσίας. 254

Εἰσαγ. Νομοσχεδίων 1) περὶ ἐπιβολ. φόρων προκυμαίας εἰς Σύρον· 2) περὶ χορηγήσ. δανείου εἰς τὸν βιομήχαν. Π. Στεφόπουλον· 3) περὶ ἐπιβολ. φόρου διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ· 4) περὶ ἐπιβολ. δημοτ. φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου. 254-259

Πρόσκλησις πρὸς τὸν Κ. ὑπουργ. τῶν Ἐσωτ. διὰ νὰ δώσῃ πληροφορίας 1) περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐν ἐν Πάτραις βαμβακοκλωστείου· 2) περὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμένος Ἄνδρου, καὶ 3) περὶ τῆς καταστάσεως τῆς συστηθείσης διὰ νόμου ἑδρας τῆς στενογραφίας. 268

» 11 Συζήτ. περὶ κληρον. δικαιώματος τῶν ἀποβιωσάντων ἀγωνιστῶν Νομοσχεδίου. 262-276

» 13 Ἄδεια ἀπουσίας τοῦ Γερ. Γ. Νοταρᾶ. 277

Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ περὶ κληρονομ. δικαιωμάτων τῶν ἀγωνιστῶν Νομοσχεδίου 277-290

1849. Σελ.

Ιουλίου 21 Ἀνάγν. τῶν ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Νομοσ. περὶ ἐπιβολῆς φόρων προκυμαίας εἰς Σύρον· περὶ χορηγήσ. δανείου εἰς τὸν βιομήχ. Π. Στεφόπουλον· περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ, καὶ περὶ ἐπιβολῆς δημοτικῶν φόρων πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ λιμένος Τήνου. 291-300

» 25 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν προκυμαίας εἰς Σύρον. 301-314

» 29 Ἀνάγν. ἀγγελίας τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Α. Κρεατσινίτου, ὡς ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Κ. Δ. Χρηστίδου, καὶ τοῦ Κ. Ζ. Βάλλη, ὡς ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν 315

Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τῶν Νομοσχεδίων περὶ δανείου 6000 δρ. εἰς τὸν βιομήχ. Π. Στεφόπουλον . . . 315

Ὁμοίως ὁμ. περὶ φόρων πρὸς ἐπισκ. τοῦ λιμ. Τήνου »

Ὁμ. ὁμ. περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ Αἰτωλικοῦ. 315-319

Αὐγούς. 3 Συζήτ. καὶ ἀπόφ. ἐπὶ κῶν γνωμοδοτήσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς 320

Εἰσαγ. τῶν ἐπὶ τοῦ ποινικ. τῶν ἐφέσεων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1849 Νομοσχεδίων . 321-328

» 11 Παράτασις ἀδείας ἀπουσίας 328

Εἰσαγ. τοῦ Νομοσ. περὶ καταργήσεως τῆς καθολικῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν 328

Ὁμ. περὶ διμήνου μισθοδ. διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Ἰουλ. καὶ αὐγούστ. 330

» 12 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ διμήν. μισθ. 332

» 17 Ἀνάγν. τῆς ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ καταργήσ. τῆς κρατήσ. ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν 332

Παράτασις τρίμηνος τῆς ἀδείας τοῦ Γερουσ. Κ. Ν. Βουδούρη, καὶ 20ος τοῦ Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπίου . . 333

» 18 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσ. περὶ καταργήσ. τῆς κρατήσ. ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν στρατ. καὶ ναυτικῶν. 335-337

» 26 Ἀνάγν. τῶν πρακτ. τῆς ἀνωτέρω συνεδριάσεως . . 337

Σεπτεμβ. 2 Ἄδεια ἀπουσίας τῶν Γερουστ. Σ. Παπαλεξοπούλου, Ἀδάμ Δούκα καὶ Κ. Μπότζαρη 338

Κλήρωσις ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου. 338

Περὶ τῶν παρά τινων ἐφημερίδων ἀποδιδομένων εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερ. ἐγκλημ. πράξεων . 338

Περὶ καταχρήσεων ἐπὶ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς τῶν σταφίδων. 339

1849. Σελ.

Σεπτεμ. 24 Ἀνάγν. τῶν ἐκθέσεων τῆς πλειονοψηφίας καὶ μειοψηφίας τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ἔτους ἐπιτροπῆς. 340-377

Περὶ τῶν ἀποδιδομένων εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἐγκληματικῶν πράξεων 378

Ἀνάγν. ἐκθέσ. τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορ. ἐπιτροπῆς 380-383

Κλήρωσις ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ὀνόματος τῆς Βασιλίσσης. 384

» 27 Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς 384

Εἰσαγωγὴ Νόμοσ. περὶ συμπλήρωτ. πιστώσ. ἐκ δρ. 1232: 07, ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1848. 387

Παράτ. τῆς ἀδείας τῶν Γγρ. Κ. Σ. Θεοχαροπούλου διὰ ἡμ. 20, καὶ τοῦ Κ. Σταίκου δι' ἡμ. 40 . . . 388

Ἀπόφασις περὶ τοῦ νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι διὰ τὰς εἰς τὰ ὑπουργεῖα ἐν τῇ παρούσῃ Συνόδῳ συνταχθείσας ἀναφοράς 389

Οκτωβρ. 3 Ἔναρξις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων 390-400

» 4 Εἰσαγ. τοῦ προβουλ. περὶ τῶν καθυστερούντων ὀφειλετῶν τῷ Δημοσίου 401-405

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων 405-409

Συνήγ. καὶ ἀπόφ. περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν Πατζούρα ὡς Πρόξενοι εἰς Βουκουρέστιον 410-414

» 5 Ἐξακολούθησις τῆς συζητ. τοῦ Νόμοσ. περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ 1849 . . . . . 416 421

Ἐπιψήφισις αὐτοῦ. 421

» 6 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν 422-426

» 7 Εἰσαγ. Νόμοσ. περὶ τροποποιήσ. τοῦ ἄρθρ. 2. τοῦ Νόμου περὶ ἐσόδων τοῦ ε. ε.. 427-428

Συζήτ. ἐπὶ τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικ. κλπ. ὑπουργείου. - Παρατηρήσεις περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κ. Σχινᾶ ὡς Πρέσβεως ἐν Μονάχῳ. 428-440

» 10 Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσχ. περὶ τροποποιήσ. τοῦ ἄρθρ. 2, τοῦ Νόμου περὶ ἐσόδων. . . . 441-442

Ἀνάγνωσις Διαταγμάτων περὶ τῆς ἐν Μονάχῳ Πρεσβείας 442-455

Συζήτ. ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης. 455-456

» 11 Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμ. τοῦ ὑπουργ. τῆς Δικαιοσύνης 457-460

Συζήτ. τοῦ προϋπ. τῶν ἐξόδ. τοῦ ὑπ. τῶν Ἐκλ. 460-462

1849. Σελ.

Οκτωβρ. 12 Συζήτ. τοῦ προϋπ. τῶν ἐξόδ. τοῦ ὑπουρ. τῶν Ἐσωτερικῶν. 463-473

» 13 » » » τῶν Ναυτικῶν. . 474-482

» 14 » » » τῶν Στρατιωτικῶν 483-484

Ἀνάγν. τῆς ἐκθέσ. τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ συμπλήρ. πιστώσ. ἐκ δρ. 1232: 07, τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν 484

» 15 Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολ. τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν . 486-495

Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1849 Νομοσχεδίου 495-499

Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσχ. περὶ συμπληρωμ. πιστώσ. δρ 1232: 07. τοῦ ὑπουρ. τῶν Ἐξωτερικῶν 499

» 17 Ἀνάγν. τῶν πρακτ. τῆς ἀνωτέρω συνεδριάσεως . . 500

Περὶ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς Α'. Συνόδου τῆς Β'. Περιόδου. 500

» 18 Ἀνάγν. Διατάγματος κηρύττοντος τὴν λῆξιν τῆς Β'. Συνόδου τῆς Β'. Περιόδου. 501

ΤΕΛΟΣ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΤΡΙΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1850.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν, ὅτι Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ἐξελέχθησαν δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας οἱ Κ. Κ. Β. Χρηστακόπουλος καὶ Ἰωάννης Παξιμάδης.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ταμίου, καὶ τινων Γερουσιαστῶν προτεινάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ μέχρι τῆς τετάρτης, 21 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν, ὁρίσασα τὴν 21 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Ταμίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι τὸ Γραφεῖον, ἀφοῦ σχηματίσῃ τὰ τμήματα, θέλει συγκαλέσει τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ ἐκλέξῃ τὰς ἀπαιτουμένας κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἐπιτροπὰς, καὶ ὁρίσας, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, τὴν 21 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ὡς ἡμέραν Συνεδριάσεως πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Ταμία.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ἀθ. ΑΟΥΔΑΠΤΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ι. Παξιμάδης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Δεκεμβρίου 1849, ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν προσωρινῶς ὡς γραμματέα, τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας.

Ἀναγινώσκεται ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ

ἀναγγέλλεται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, διὰ τοῦ ἀπὸ 12 τρ. μηνὸς Β. Διατάγματος, εὐηρεστήθη νὰ διορίσῃ Πρόεδρον μὲν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν τὸν Γερουσιαστὴν καὶ Ὑποναύαρχον Κ. Α. Γ. Κριεζῆν, Ὑπουργὸν δὲ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Λόντον, ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ προσωρινῶς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τὸν Κ. Ζ. Ι. Βάλβην, ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Νοταρᾶν, καὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν τὸν Γερουσιαστὴν Ὑποστράτηγον Κ. Ἰ. Στάικον.

Ἀκούσας ἐπομένως τὸν λόγον εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, τοῦ ὁποίου ἡ σύστασις μᾶς ἀναγγέλλεται σήμερον ἐπισήμως, ἐσχηματίσθη ὑπὸ ἐκτάκτους περιστάσεις, καθὼς ὅλοι γνωρίζομεν· ἐν ᾧ ἔπαυε τὸ παρελθὸν ὑπουργεῖον, καὶ πρὶν νὰ ἐγκαθιδρυσθῇ τὸ ἐνεστὸς, ἐπῆλθεν ἡ τῶν Βουλῶν ἔναρξις· ἕνεκα τούτου τοῦ περιστατικοῦ, νομίζω, ὅτι δὲν ἐξερωτᾶται ὁ συνήθης Βασιλικὸς Λόγος· δὲν προτίθεμαι νὰ μεμφθῶ οὐδαμῶς τὴν παράλειψιν τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, διότι τὴν βλέπω ἀποχρώντως δικαιολογημένην ἐκ τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, τὰς ὁποίας ἀνέφερα· ἀλλὰ φρονῶ, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον ἡ παράλειψις αὕτη νὰ θεραπευθῇ ἄλλως πως. Ὁ Βασιλικὸς λόγος, Κύριοι, θὰ μᾶς ἔλεγε, ποῖα εἶναι ἡ ἐξωτερικὴ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις τοῦ τόπου, ποῖα μέτρα νομίζει πρέπον ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς Βουλὰς, διαρκούσης ταύτης τῆς Βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ ποίαν συνδρομὴν προτίθεται νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν Βουλῶν. Αὐτὰ ταῦτα κρίνω ἀναγκαῖον νὰ μᾶς γνωστοποιηθῶσι διά τινος ὑπουργικῆς ἐκθέσεως εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ κενοῦ. Ἐπειδὴ δὲ μᾶς ἀναγγέλλεται ἡ σύστασις νέου Ὑπουργείου, νομίζω ἐπίσης ἀναγκαῖον ν' ἀκούσωμεν, ποίαν προτίθεται νὰ βαδίσῃ τὸ νέον τοῦτο Ὑπουργεῖον ὁδὸν, διὰ νὰ ῥυθμίσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν διαγωγήν μας ὡς πρὸς αὐτό. Αὐτὰς τὰς διασαφήσεις, τὰς ὁποίας θεωρῶ, ὡς εἶπον, ἀναγκαίας, ἔρχομαι νὰ ζητήσω παρὰ τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν, καὶ ἐλπίζω, ὅτι ἡ αἴτησίς μου αὕτη θὰ τύχῃ τῆς προσηκούσης ὑποδοχῆς παρ' αὐτῶν, διότι δὲν ἀφορᾷ, εἰμὴ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας.

Εὐχαρίστως, Κύριοι Γερουσιασταὶ, ἀπαντᾷ δι' ἐμοῦ ἡ Κυβέρνησις, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἰς τὰς ἐρωτήσεις, τὰς ὁποίας ἀπευθύνει ὁ προλαλήσας ἐντιμος Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Τρικούπης.

Ἅμα ἀναλαβόντες τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς Πατρίδος, τὴν ὁποίαν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μᾶς ἐνεπιστεύθη, ἐσπεύσαμεν κατὰ χρέος νὰ κηρύξωμεν τὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων θέλομεν βαδίσει κατὰ τὴν κυβερνητικήν μας πορείαν· αὗται ἐξετέθησαν εἰς τὸ πρόγραμμά μας, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη, καὶ τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρακαταθέσω εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας.

Γνωρίζομεν, ὅτι τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον προσεκλήθημεν ν' ἀναδεχθῶμεν, εἶναι μέγα καὶ δυσχερές, ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μας, ἀλλὰ δὲν ἐδυστάσαμεν νὰ ὑπακούσωμεν εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ἐλπίζομεν, ὅτι διὰ τῆς μετὰ ζήλου, εἰλικρινείας καὶ ἀμεροληψίας ἐκπληρώσεως τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων μας, θέλομεν ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Α. Μεγαλειότητος, καὶ τύχει τῆς συνδρομῆς τῶν δύω Βουλευτικῶν Σωμάτων. Τὰ καθήκοντα, Κύριοι, τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων εἶναι διαγεγραμμένα εἰς τὸν θεμελιώδη Νόμον, καὶ ἡ ἐντὸς τῶν ὅρων αὐτοῦ ἐξάσκησις τῶν δικαιωμάτων ἑκάστου, θέλει εὐοδώσει τὴν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπικρατείας πορείαν μας.

Ἡ διατήρησις τῆς δημοσίου ἡσυχίας καὶ ἀσφαλείας, ἡ βελτίωσις τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, θέλουν εἶσθαι τὸ σύμβολον τῶν ἐπιθυμιῶν μας καὶ τῶν ἔργων μας.

Τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν μας, γνωρίζετε, Κύριοι· ὅσον τὸ καθ' ἡμᾶς θέλομεν καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς.

Αἱ σχέσεις τῆς Α. Μεγαλειότητος μετὰ τῶν ἄλλων Δυνάμεων ὑπάρχουσι φιλικαί· ἰδίως αἱ τρεῖς εὐεργέτιδες Δυνάμεις ἐξακολουθοῦσι νὰ μᾶς παρέχωσι τὴν συνδρομήν των· ἐφ' ᾧ καὶ ἰδιαιτέρα ὀφείλεται πρὸς αὐτὰς εὐγνωμοσύνη.

Ἡ θρησκευτικὴ τήρησις καὶ ἡ ἀκριβὴς τοῦ θεμελιώδους καὶ τῶν ἄλλων τοῦ Κράτους Νόμων ἐφαρμογὴ περιλαμβάνουσι τὸ πᾶν. Ἂς ἐπικαλεσθῶμεν δὲ πρὸ πάντων τὴν βοήθειαν τοῦ Ὑψίστου, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν δημοσίων ἔργων ἡμῶν.

Ἀναγνωσθεισῶν ἑπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κ.Κ. Β. Ν. Βουδούρη καὶ Γ. Κουντουριώτου, ἐξαιτουμένων, τοῦ μὲν τριμήνου ἀπουσίας ἄδειαν, χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του, ἐπιβεβαιωμένης καὶ διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ, τοῦ δὲ δίμηνον, ἕνεκα κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών του, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ χορηγηθῆ πρὸς μὲν τὸν Κ. Β. Βουδούρην τρίμηνος

ἀπουσίας ἄδεια, πρὸς δὲ τὸν Κ. Γ. Κουντουριώτην τεσσαρακονθήμερος.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πονηροπούλου, δι' ἧς ἀναγγέλλει, ὅτι, ἕνεκα ἐπελθούσης αὐτῷ ἀσθενείας, δὲν ἠδυνήθη νὰ παρευρεθῆ μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ εἰδοποιεῖται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε πένθος τριῶν ἑβδομάδων, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 15 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Ἀδελαΐδος, χήρας τοῦ ποτὲ Βασιλέως Βιλχέλμου Δ'. τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

Γενομένης ὕστερον ψηφοφορίας πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας, καὶ διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Κ. Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Γ. Δαρειώτου, ἔλαχον ὁ μὲν Κ. Δ. Κανελλόπουλος ψήφων 22, ἄλλος δὲ 7 καὶ ἄλλος μίαν, τριάκοντα Γερουσιαστῶν ψηφοφορησάντων.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλεν, ὅτι ταμίας τῆς Γερουσίας ἐξελέγχθη δι' ἀπολύτου πλειοψηφίας ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Κανελλόπουλος.

Ἀκούων ἑπομένως τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, νομίζω, ἀπεφάνθησαν, ὅτι αἱ μὲν συντάξεις ἢ ἡ πληρωμὴ αὐτῶν νὰ ἐξακολουθήσῃ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν Βουλῶν, τὰ δὲ χορηγήματα μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Δεκεμβρίου. Ὁ σκοπὸς βεβαίως τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῶν Βουλῶν ἦτο, διὰ νὰ εἰσαχθῆ ἀκριβὴς περί τε τῶν συντάξεων καὶ τῶν χορηγημάτων Νόμος, διαγράφων τὰ προσόντα τῶν ἐχόντων λαμβάνειν, πρὸς ἀπορρυγὴν πάσης τοῦ λοιποῦ καταχρήσεως. Τὸ περὶ τούτων Νομοσχέδιον, συνταχθὲν πρὸ πολλοῦ, εἶναι ἤδη ἕτοιμον νὰ εἰσαχθῆ ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, ὅταν αὗται συγκροτηθῶσι· ἐπειδὴ δὲ ἤδη, οἱ μὲν λαμβάνοντες τὰς συντάξεις καὶ τὰ χορηγήματα, ὡς ἀπ' αὐτῶν μόνον τὰ πρὸς τὸν βίον των ἀναγκαῖα οἰκονομοῦντες, ἐξαιτοῦνται τὴν διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον πληρωμὴν αὐτῶν, αἱ δὲ Βουλαὶ δὲν δύνανται διὰ τὰς ἐπερχομένας ἑορτὰς νὰ συνεδριάσωσι καὶ ἐπιψηφίσωσι τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, διὰ ταῦτα παρακαλεῖ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν πληρωμὴν τούτων, μέχρις οὗ ἐπιψηφισθῆ ὁ νέος νόμος. Μολονότι

δὲν εἶναι δίκαιον νὰ διακοπῶσιν αἱ συνταξεις καὶ τὰ χορηγήματα διὰ τῆς ἀπορράσεως ταύτης τῶν Βουλῶν, πρὶν ἢ ἐπιψηφισθῇ ἄλλος Νόμος, καταργῶν τὸν προγενέστερον, μόλον τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον, σεβόμενον τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, παρακαλεῖ τὴν Γερουσίαν νὰ δώσῃ τὴν ἄδειαν διὰ νὰ πληρωθῶσι διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον οἱ λαμβάνοντες τὰς συνταξεις καὶ τὰ χορηγήματα.

Ὡς πρὸς μὲν τὴν οὐσίαν τῆς προκειμένης προτάσεως, ἐπέφερέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, οὐδεμίαν προτίθεμαι νὰ κάμω ἀντίστασιν, διότι εἶναι δίκαιον νὰ θεραπευθῶσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ ἀνάγκαι τῶν λαμβανόντων τὰς συνταξεις καὶ τὰ χορηγήματα, μέχρις οὗ ἐπιψηφισθῇ ὁ περὶ αὐτῶν ὁριστικὸς Νόμος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ πρότασις αὕτη εἰσήχθη κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καὶ ἀρχὴ οἰκονομικῶν ἀντικειμένων περὶ τῆς χρήσεως τῶν χρημάτων τοῦ λαοῦ πραγματευομένη, δὲν δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος ν' ἀπορασίσῃ περὶ αὐτῆς ἡ Γερουσία, πρὶν ἢ ἀπορανθῇ προηγουμένως ἡ Βουλή. Ἂν καὶ δὲν ἐγένετο Νόμος, καταργῶν τὰς συνταξεις καὶ τὰ χορηγήματα, ἀλλ' ἁπλῆ περὶ τῆς παύσεως αὐτῶν διὰ τὰς ἐπιγενομένας καταχρήσεις ἐπῆλθεν ἀπόφασις τῶν Βουλῶν, μέχρις οὗ εἰσαχθῇ ἀκριβὴς περὶ τῆς διανομῆς τῶν συντάξεων καὶ τῶν χορηγημάτων Νόμος, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ τοιαύτη τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἀπόφασις ἐπέχει δύναμιν Νόμου, καὶ δὲν δύναται ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως αὐτῶν, νὰ διατάξῃ οὐδεμίαν πληρωμήν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τοιαύτη περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν συνταξιούχων καὶ τῶν λαμβανόντων τὰ χορηγήματα πρότασις θεωρεῖται κατεπείγουσα, δυνάμεθα καὶ κατὰ τὰς ἑορτὰς νὰ συνέλθωμεν διὰ ν' ἀπορασίσωμεν, ἀφοῦ προηγουμένως, διὰ νὰ μὴ παραβῶμεν αὐτὸ κυρίαν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ἀπορανθῇ περὶ αὐτῆς ἡ Βουλή.

Δὲν πρόκειται σήμερον, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, περὶ εἰσαγωγῆς ἢ ἐπιψηφίσεως Νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρου, ἢ περὶ ἄλλου τινὸς οἰκονομικοῦ ἀντικειμένου, διὰ ν' ἀπορανθῇ κατὰ πρῶτον ἡ Βουλή, καὶ ἔπειτα ἡ Γερουσία, ἀλλὰ μόνον προτείνεται, διὰ ν' ἀπορανθῇ ἡ Γερουσία, ἂν πρέπῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πληρωμὴ τῶν συνταξεων καὶ τῶν χορηγημάτων καὶ διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον, δυνάμει τοῦ προϋπάρχοντος περὶ αὐτῶν Νόμου, ὅστις δὲν κατεστράφη δι' ἄλλου μεταγενεστέρου· διότι, ἐνόσῳ ἡ περὶ τῆς παύσεως τῶν συνταξεων καὶ τῶν χορηγημάτων ἀπόφασις τῶν Βουλῶν δὲν κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ δὲν δημοσιευθῇ, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν Νόμου.

Ἐπειδὴ τὰ μὲν ἔξοδα τῶν συνταξεων καὶ τῶν χορηγημάτων, παρετήρησεν ἄλλος, ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῶν Βουλῶν, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, οἱ δὲ λαμβάνοντες ταῦτα, στεροῦνται τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, διὰ ταῦτα προτείνω νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ πληρωμὴ αὐτῶν μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, καὶ κατὰ τὸν ἐλευσόμενον μῆνα τοῦ νέου ἔτους νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὁ ὁριστικὸς περὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν συνταξεων καὶ τῶν χορηγημάτων Νόμος.

Δὲν πρόκειται, νομίζω, εἶπεν ἄλλος, περὶ φορολογικοῦ τινος Νόμου, διὰ ν' ἀπορασίσῃ προηγουμένως ἡ Βουλή, καὶ ὕστερον ἡ Γερουσία, ἀλλὰ μόνον περὶ ἐξακολουθήσεως τοῦ ὑπάρχοντος περὶ συνταξεων καὶ χορηγημάτων Νόμου· ἂν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον προτίθεται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν πληρωμὴν τῶν συνταξεων καὶ τῶν χορηγημάτων καὶ διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον, διότι ἡ περὶ τῆς παύσεως αὐτῶν ἀπόφασις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δὲν ἔχει ἰσχὺν Νόμου, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, αἱ Βουλαὶ ὅμως, ἐμμένουσαι εἰς τὴν ἀπόφασίν των, δύνανται νὰ μὴ παραδεχθῶσι τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τούτων εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος. — Τὴν πρότασιν ὅθεν ταύτην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δυνάμεθα νὰ διακερδῶμεν καὶ παραδεχθῶμεν, ὡς μὴ προσβάλλουσαν διάταξίν τινα τοῦ Συντάγματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου γνωμοδοτῶ νὰ πληρωθῶσι μὲν αἱ συνταξεις καὶ τὰ χορηγήματα μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς καὶ ἔτους, κατὰ δὲ τὸν Ἰανουάριον νὰ ψηφισθῇ ὁριστικὸς περὶ αὐτῶν Νόμος.

Ὡς ἐνθυμοῦμαι, παρετήρησεν ἄλλος, οὐδεμίαν ἡ Γερουσία ἔκαμεν ἀπόφασιν περὶ τῆς παύσεως τῆς πληρωμῆς τῶν συνταξεων καὶ χορηγημάτων, ἀλλὰ γνωμοδότησις μόνον γερουσιαστοῦ τινος ἐπροτάθη περὶ τῆς παύσεως αὐτῶν μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς· ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξακολουθῇ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους τὴν πληρωμὴν τούτων.

Πρὶν ἢ προβῶμεν, εἶπεν ἄλλος, εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς προταθείσης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ προτάσεως, περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν συνταξεων καὶ τῶν χορηγημάτων, ἀπαιτεῖται ν' ἀναγνωσθῇ ἡ περὶ τῆς παύσεως αὐτῶν ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη· διότι, ἂν ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ πληρωθῶσι ταῦτα μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς

Δεκεμβρίου, ἡ ἁπλῶς γνωμοδότησις μόνον τινὸς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἐγένετο, τότε πάντῃ περιττὴ καθίσταται ἡ ζητουμένη ἄδεια τῆς Γερουσίας ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ περὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων καὶ τῶν χορηγημάτων μέχρι τέλους τοῦ ἐνεστῶτος μηνός· κατὰ δὲ τὸν ἐλευσόμενον μῆνα δύναται καὶ παρ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων νὰ ψηφισθῇ ὁ ὁριστικὸς περὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν συντάξεων καὶ χορηγημάτων Νόμος.

Κατ' ἐπιταγὴν ἑπομένως τῆς Γερουσίας, ἀναγνωσθέντων τῶν περὶ τῶν συντάξεων καὶ χορηγημάτων πραγματευομένων πρακτικῶν, παρετηρήθη, ὅτι οὐδεμία περὶ αὐτῶν ἐπηνέχθη ἀπόφασις, ἀλλ' ἁπλῆ Γερουσιαστοῦ γνωμοδότησις ἐπροτάθη περὶ τῆς μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου παύσεως αὐτῶν. Ἕνεκα δὲ τούτου ἐθεωρήθη περιττὸν νὰ δοθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἡ ἄδεια περὶ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων καὶ χορηγημάτων διὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον, διότι ὑπάρχει τὸ ποσὸν αὐτῶν ἐγκεκριμένον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐν. ἔτους.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι, γενομένης ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας τῆς διανομῆς τῶν Τμημάτων, τὰ μέλη ἑκάστου Τμήματος πρέπει νὰ συνέλθουν σήμερον, διὰ νὰ ἐκλέξῃ ἕκαστον τῶν Πρόεδρον καὶ Γραμματέα του, καὶ τὸ μέλος τῶν ἐπὶ τῶν ἀναρρῶν καὶ τοῦ Λογιστικοῦ ἐπιτροπῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΘ. ΑΟΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Αθ. Γρηγοριάδης.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Δεκεμβρίου 1849. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς, τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἀθ. Γρηγοριάδην καὶ Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνην, ἀντὶ τῶν ΚΚ. Β. Χρηστακοπούλου καὶ Ἰω. Παξιμάδη, κωλυομένων, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα κληρώσεως γενομένης πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, ἀποτελοῦσα τὴν μεγάλην πρέσβευσιν, θέλει παρευρεθῇ εἰς τὴν τελετὴν τῆς πρώτης Ἰανουαρίου τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, καὶ θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὰ ἀνάκτορα, διὰ νὰ προσφέρῃ εἰς τὰς Α. Α. Μ. Μ. τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς ὡς ἐκ προσώπου τῆς Γερουσίας, ἔλαχον οἱ Κ. Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδης, Γ. Καρακατζάνης, Α. Δούκας, Α. Ὀλύμπιος καὶ Ἰω. Χ. Πέτρου.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ ἀναγγέλλεται, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξελέξατο Πρόεδρον μὲν τὸν Κ. Ἀντ. Γεωργαντᾶν, Ἀντιπροέδρους δὲ τοὺς ΚΚ. Ἐμμ. Μελετόπουλον καὶ Μιχ. Βαλέτταν, καὶ Γραμματεῖς τοὺς ΚΚ. Λουκᾶν Π. Νάκον, Κωνστ. Δαρειώτην καὶ Κωνστ. Ἀντωνιάδην.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον, δι' οὗ πέμπονται 60 ἀντίτυπα τῶν ἐκφωνηθέντων λόγων κατὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν νέων ἀκαδημαϊκῶν Ἀρχῶν, ὑπό τε τοῦ πρώην Πρυτάνεως καὶ τοῦ διαδεξαμένου αὐτόν, διὰ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς Κ. Κ. Γερουσιαστάς.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ διατάττεται ἡμερήσιον πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 27 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, διὰ τὸν θάνατον τῆς Αὐτοῦ Β. Ὑψηλότητος τοῦ Ἀρχιδουκὸς Φερδινάνδου Καρόλου Βίκτορος τῆς Αὐστρίας Ἔστης.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναρρᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μ. Α. Καΐρη, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν, ἕνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του, ἐπιβεβαιουμένης καὶ διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν ζητουμένην ἄδειαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΘ. ΑΟΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ι. Παπαλεξόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΝ

Τῆς 7 Ἰανουαρίου 1850. Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβών ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Σ. Παππαλεξόπουλον, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, ἀσθενοῦντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι κατ' αἴτησιν τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου συνεκαλέσθη ἡ Γερουσία εἰς συνεδρίασιν διὰ νὰ γνωστοποιηθῶσιν εἰς αὐτὴν τὰ λαβόντα χώραν συνεπείᾳ διακοινώσεως τοῦ Πρέσβεως τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἑλληνικήν, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς·

Γνωρίζω, Κύριοι, ὅτι ἀνυπομόνως περιμένει νὰ μάθῃ ἡ Γερουσία τὴν ἀλήθειαν περὶ τῆς πρὸ δύω ἡμερῶν διαδοθείσης φήμης, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ζητεῖ ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ἀποζημιώσεις, καὶ ἱκανοποιήσεις δι' ἀρχαίας ἀπαιτήσεις Αὐτῆς καὶ τινων ὑπηκόων Ἄγγλων, ἢ Ἰόνιων, καὶ ὅτι ἀπειλεῖ, ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελεν ὑπακούσει ἐντὸς τόσων ὡρῶν εἰς τὴν ἐντολὴν ταύτην, νὰ λάβῃ μέτρα αὐστηρὰ διὰ τοῦ ἔσχατος καταπλεύσαντος εἰς τὸν κόλπον τῆς Σαλαμῖνος, καὶ εἰς Πειραιᾶ, Ἀγγλικοῦ στόλου.

Εἶναι δυστυχῶς ἀληθὲς, Κύριοι, ὅτι πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ὁ ἐντεῦθεν Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας, μετὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου, Ὑποναυάρχου Κ. Πάρκερ, μοὶ εἶπαν, ὅτι ἔχουν διαταγὰς ν' ἀπαιτήσωσιν ἐντὸς 24 ὡρῶν τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως παράδοσιν ὅλων τῶν ἀπαιτήσεών των, προσθέτοντες, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀρνητικῆς ἀπαντήσεως ὁ Ναύαρχος θέλει εὑρεθῆ, καὶ τοι μὲ λύπην του, ἀναγκασμένος νὰ ἐκτελέσῃ τὰς ὁποίας ἔχει διαταγάς.

Εἷς μάτην παρέστησα εἰς τὸν Κ. Πρέσβυν, ὅτι τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, προσφάτως καταρτισθὲν, μόλις ἤδη λαμβάνει γνῶσιν τῶν διαφόρων ὑποθέσεων· ὅτι ἀπαιτεῖται ὀλίγος χρόνος διὰ νὰ ἐξετάσῃ καὶ σκεφθῇ περὶ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθόσον τὰ προκάτοχα Ὑπουργεῖα ἐθεώρησαν αὐτὰς ἀπαραδέκτους, ὡς μὴ στηριζομένας εἰς τὸ δίκαιον. Εἷς μάτην τῷ παρετήρησα, ὅτι ὅλα τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργείου, αἰσθανόμενα βαθέως τὴν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν ὀφειλομένην τοῦ Ἑλληνικοῦ

Ἔθνους εὐγνωμοσύνην, εἶναι διατεθειμένα νὰ κάμουν, ὅ,τι εὔλογον καὶ νόμιμον δι' ἐκείνας ἐκ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔλαβον εἰσέτι συμβιβαστικὸν πέρας. Ὁ Κ. Πρέσβυς μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι δὲν πρόκειται πλέον περὶ διαπραγματεύσεων, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ τοῦ δικαίου ἢ ἀδίκου, ἀλλ' ὅτι πρέπει ἐντὸς 24 ὡρῶν νὰ δώσωμεν τὰς ἀποζημιώσεις καὶ τὴν ἱκανοποίησιν.

Ἡ Κυβέρνησις, μὴ δυναμένη νὰ ἐνδώσῃ εἰς τοιαύτην ἀπαίτησιν ἄνευ προσβολῆς τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Πατρίδος, αὐτῆς τῆς ἀνεξαρτησίας μας, καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, δὲν ἐδύνατο νὰ δώσῃ ἀρνητικὴν ἀπάντησιν, καθόσον ἀρορᾷ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ὑποκύψῃ ἄνευ συζητήσεως καὶ ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας εἰς τὴν αὐστηρὰν αὐτὴν ἀξίωσιν τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀπελπίζεται παντελῶς, Κύριοι, περὶ λύσεως ἄλλης πλέον εὐχαρίστου. Αἱ διαπραγματεύσεις της ἐξακολουθοῦν ἐπὶ τούτῳ· καὶ μολονότι δὲν δύναμαι νὰ εἴπω ἤδη, ὁποῖαι εἶσιν αὗται, δύναμαι ὅμως νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, ὅτι ὑπ' ὄψιν μας ἔχομεν μίαν μόνην λύσιν, ἐκείνην, ἥτις ἤθελε συμβιβάζει τὸ δίκαιον μὲ τὴν τήρησιν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου καὶ τοῦ Ἔθνους, καὶ μὲ τὸν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, τὴν μεγάλην καὶ εὐεργέτιδα ταύτην Δύναμιν, ὀφειλόμενον σεβασμόν.

Ἔρχομαι δ' ἤδη, Κύριοι, νὰ σᾶς ἐκθέσω ἐν ὀλίγοις καὶ τὰ ζητήματα, τὰ ὁποῖα προκαλοῦν τὰ μέτρα ταῦτα τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως:

Τὰ ζητήματα ταῦτα εἶναι ἐξ· δύο ἐκ τούτων εἶναι τῆς αὐτῆς φύσεως. Ὑπήκοοι Ἰόνιοι, στήσαντες ἐπί τινος πλατείας εἰς Πάτρας κατὰ τὸ ἔτος 1847 σημαίαν Ἀγγλικὴν καὶ Ἰονικὴν, καὶ γενόμενοι πρόξενοι θορύβου καὶ ὀχλαγωγικοῦ κινήματος, διεσκορπίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, καί τινες τούτων ἐφυλακίσθησαν· ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐθεώρησε ταῦτα ὡς προσβολὴν κατὰ τῆς σημαίας της, καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, λόγῳ ἀποζημιώσεως καὶ ἱκανοποιήσεως, εἴκοσι λίρας στερλίνας δι' ἕκαστον τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος Ἰόνων, ἐνῷ εἶναι γνωστὸν, ὅτι προσβολὴ τῆς Ἀγγλικῆς σημαίας δὲν ὑπῆρξεν, ἐπειδὴ τότε μόνον τὰ σημεῖα ταῦτα παριστάνουν τὴν ἐθνικότητα ἑνὸς Κράτους, ὅταν ὑψοῦνται καταλλήλως καὶ ὡς πρὸς τὸ μέρος καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καὶ ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καὶ ὡς πρὸς τὸ φέρον αὐτὰ πρόσωπον. Τὸ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Ἑλληνικὸν Ὑπουργεῖον δὲν συγκατετέθη νὰ ὑποκύψῃ εἰς τοιοῦτον πρόστιμον,

θεωρῆσαν εὐλόγως τὴν ἀπαίτησιν ταύτην τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ὡς προσβλητικὴν κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐπικρατείας μας.

Τὸ δεύτερον ζήτημα εἶναι, ὡς προεῖπον, τῆς αὐτῆς σχεδὸν φύσεως· δύο Ἰόνιοι ὑπήκοι, καταμηνυθέντες ἐπὶ κλοπῇ ὑπὸ ἄλλου συμπολίτου των, ἐκρατήθησαν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν εἰς Πύργον, καθὸ μὴ φέροντες οὔτε διαβατήριαι· ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις κατέκρινε τὴν πρᾶξιν ταύτην, καὶ ἐζητήσατο νὰ πληρώσῃ ἡ Κυβέρνησις λόγῳ ἱκανοποιήσεως εἴκοσι λίρας στερλίνας δι' ἕκαστον Ἰόνιον. Τὸ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Ἑλληνικὸν Ὑπουργεῖον δὲν συγκατετέθη νὰ ὑποκύψῃ εἰς τοῦτο.

Τὸ τρίτον ζήτημα ἀφορᾷ λῃστευσιν πλοιαρίων τινῶν Ἰονικῶν κατὰ τὸν Ἀχελῶον. Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις διὰ τὸν λόγον, ὅτι οἱ λῃστεύσαντες ἔφερον, ὡς λέγουν, στέμμα ἐπὶ τῶν πίλων των, καὶ ἑπομένως ἐθεωρήθησαν ὡς στρατιωτικοὶ Ἕλληνες, ἀπῄτησε νὰ πληρώσῃ ἡ Κυβέρνησις ἀποζημίωσιν ἐκ ταλλήρων 1200 περίπου. Οὐδὲ ταύτην τὴν ἀπαίτησιν ἐδέχθη ἡ Κυβέρνησις.

Τὸ τέταρτον ζήτημα ἀφορᾷ ἀξιώσεις ὑπερόγκου ἀποζημιώσεως ἰδιοκτήτου τινὸς Ἄγγλου διὰ γῆπεδόν τι αὐτοῦ, κείμενον ἐκτὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, καὶ ἁρπαγὲν διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν. Μολονότι μόνον διὰ τῶν δικαστηρίων ἠδύνατο οὗτος νὰ ἐξαιτήσῃ τὸ δίκαιόν του ὡς καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ Κράτους κάτοικοι, ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν προστατεύσασαν αὐτὸν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ἔκαμε παραχωρήσεις, καὶ ἡ ὑπόθεσις εἶναι ἐν τῷ τελειοῦσθαι.

Πέμπτον ζήτημα εἶναι τὸ τοῦ γνωστοῦ Πασιρίκου. Γνωρίζετε, Κύριε, ὅτι ἀτόπημα, προελθὸν εἴτε ἀπὸ φανατισμὸν ἀξιοκατάκριτον χυδαίων τινῶν, εἴτε ἄλλοθεν, ἐπέφερε λῃστευσιν τῆς οἰκίας τοῦ Ἰουδαίου τούτου. Τί νομίζετε, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἐζήτησεν εἰς ἀποζημείωσιν τοῦ κατὰ πρῶτον ὡς Πορτογαλλικοῦ ὑπηκόου ἐμφανισθέντος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὕστερον ὡς Ἱσπανικοῦ, καὶ αἴφνης τότε μετὰ τὸ συμβὰν ὡς Ἀγγλικοῦ παρουσιασθέντος; Τόσα, ὅσα ὄχι οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν, ἀλλ' οὐδὲ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχομεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἐν ταῖς οἰκίαις ἡμῶν, 886, 000 δραχμῶν! Καὶ 500 λίρας στερλίνας λόγῳ ἱκανοποιήσεως. ἦτοι πρόστιμον. Ἐννοεῖτε καλῶς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην ἀπαίτησιν. Τὸ χρέος τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἑαυτὴν καὶ πρὸς τὴν κοινωνίαν ἦτο τὸ νὰ καταδιώξῃ τοὺς τολμήσαντας τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξιν, καὶ τοῦτο τὸ ἐξεπλήρωσε· χρέος δὲ τοῦ Ἰουδαίου Πασιρίκου ἦτο νὰ κινήσῃ

ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἀποζημίωσίν του, καθ' οὗ τινος ἀνῆκε.

Τὸ ἕκτον ζήτημα ἀφορᾷ, Κύριοι, ἀντικείμενον σπουδαιότατον, καθὸ συνδεόμενον μὲ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους· ἀφορᾷ ἀπαίτησιν παραχωρήσεως μέρους ἑλληνικῆς γῆς, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Ἰονικὴν ἐπικράτειαν. Ἡ Κυβέρνησις, ἀπαντήσασα ἐπὶ τῶν προκατόχων μου εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν, ἀπέδειξε τρανότατα, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα χώρα ἀποτελεῖ μέρος ἀναπόσπαστον τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Δι' ὅλα ταῦτα, Κύριοι, ἐγένοντο μακραὶ διαπραγματεύσεις καὶ ἀλληλογραφίαι μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἀγγλικῆς.

Ἐπαναλαμβάνω, περαίνων τὸν λόγον μου, ὅτι θέλομεν ἐξακολουθήσῃ διαπραγματευόμενοι μὲ τὴν ἐλπίδα ἢ μᾶλλον μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ποτὲ τὸ ἰσχυρὸν Ἀγγλικὸν Ἔθνος δὲν θέλει ἀποφασίσει ἐναντίον τοῦ δικαίου καὶ τοῦ νομίμου νὰ καταρρίψῃ τὸ οἰκοδόμημα, εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ὁποίου οὐ μικρὸν συνετέλεσε. Τὸ Ὑπουργεῖον δὲ θέλει βαδίσει τὸν αὐτὸν δρόμον, τηρῶν δηλαδὴ ἀπαραλλάκτως τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐξιοπρέπειαν τοῦ Θρόνου καὶ τοῦ Ἔθνους εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, καὶ ἐλπίζει, ὅτι θέλει ἔχει πρὸς τοῦτο τὴν ὑποστήριξιν τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Τρικούπης ἐπῆνεγκε τὰ ἑξῆς·

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μᾶς εἶπεν ἐν συντόμῳ τὰ κεφαλαιώδη ζητήματα, τὰ ὁποῖα ἔδωκαν χώραν εἰς τὰς μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως διενέξεις, καὶ μᾶς ἐπρόσθεσε, ὅτι δὲν συμφέρει νὰ δοθῶσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος πλατύτεραι διαπραγμάτευσεις περὶ τοῦ προκειμένου. Καὶ ἐγώ, Κύριοι, φρονῶ, ὅτι δὲν συμφέρει, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔρχομαι νὰ προκαλέσω τοιοῦτόν τι· λέγω μόνον, ὅτι ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦναι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀπαιτήσεις, καὶ ὑπ' ὁποιανδήποτε ἐποψιν καὶ ἂν παρουσιάζωνται αἱ ἀπαιτήσεις αὐταί, ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐμπορεῖ νὰ φανῇ ἀξία τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἰμὴ ἐμμένουσα ἀκριβῶς ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου, τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Βασιλικοῦ Θρόνου, τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, καὶ τοῦ σεβασμοῦ, τὸν ὁποῖον αἰσθανόμεθα, καὶ ὀφείλομεν ὅλοι εἰς τὴν εὐεργέτιδα ταύτην Δύναμιν. Ἐξ ὅσων μᾶς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν συνάγεται, ὅτι αὐτὴν τὴν ὁδὸν ἐβάδισε μέχρι τοῦδε τὸ Ὑπουργεῖον· αὐτὴν τὴν

ὁδὸν βαδίζον καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, φρονῶ, ὅτι θὰ ἔχῃ ὅλην τὴν ὑποστήριξιν τῆς Γερουσίας.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ἡ Γερουσία ὀφείλει νὰ δώσῃ πᾶσαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ὑποστήριξιν, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου, καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως ἀπεράνθη ὁμοφώνως, ὅτι χορηγεῖ πᾶσαν ὑποστήριξιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καθόσον ἐνεργεῖ ὑπὲρ τῆς ἀξιοπρεπείας καὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ Θρόνου καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Κυβέρνησις, ἐπέτρεψεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός, μηδόλως ἀμφιβάλλουσα περὶ τῶν τοιούτων τῆς Γερουσίας αἰσθημάτων, ἐνήργησε μέχρι τοῦδε, ὅσα ἐνόμισε πρόσφορα πρὸς τὸ συμφέρον καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Ἔθνους· οὐχ ἧττον ὅμως, ἐνισχυομένη ἤδη ἀπὸ τὴν Γερουσίαν, θέλει ἐπαυξήσει τὰς προσπαθείας της διὰ νὰ φέρῃ τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΘ. ΑΘΑΝΑΣΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ι. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἰανουαρίου 1850. Ἡμέρᾳ Κυριακῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἰω. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, ἀσθενοῦντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Εἰπόντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ Γερουσία συγκαλεῖται καὶ αὖθις κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός, λαβὼν τὸν λόγον, τὸ σοβαρὸν τῶν περιστάσεων, εἶπε, καὶ τὸ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν πρὸς τὴν Γερουσίαν γνωστοποιηθὲν ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν τε Βουλῶν, καὶ ἁπάντων τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὑποχρεοῖ καὶ σήμερον τὸ Ὑπουργεῖον νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καὶ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς αὐτὴν τὰ περὶ τοῦ προκειμένου ἀντικειμένου διατρέξαντα, καὶ τὰ ὁποῖα ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε μέτρα. Χθὲς περὶ τὰς 4 μ. μ. ὁ ἔντιμος Πρέσβυς τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος Κ. Οὐάϊς μᾶς ἐκοινοποίησε διά τινος ὑπαλλήλου του τὴν ἑπομένην διακοίνωσιν·

Κύριε!

Ἀναφερόμενος, εἰς ἣν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀπευθύνω χθὲς διακοίνωσιν, δι' ἧς ἐζήτουν παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀντιναυάρχου Κ. Πάρκερ νὰ ἐκδώσῃ τὰς ἀνηκούσας διαταγάς, ἵνα ἐμποδισθῇ πᾶν τυχὸν κίνημα ἐκ μέρους τῶν ἐν Πειραιεῖ πλοίων αὐτῆς, εἰδοποιῶ ἤδη ὑμᾶς, προσκαλούμενος ὑπὸ τοῦ Κ. Ἀντιναυάρχου, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ Ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιον ὁ Ὄθων ἀπέπλευσε, καὶ τοι γενομένης τοιαύτης προειδοποιήσεως, ὁ ἀντιναύαρχος εὑρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην τοῦ νὰ τὸ ἐπαναφέρῃ διά τινος τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Α. Μ. πρὸς δὲ καὶ ὅτι ὁ Κ. Ἀντιναύαρχος, κατὰ συνέπειαν τῶν διαταγῶν, καθ' ἃς εἶναι ἤδη ἀναγκασμένος νὰ ἐνεργήσῃ, ὡς ἔλαβον ἤδη τὴν λύπην τοῦ νὰ σᾶς προειδοποιήσω, θέλει ὑποχρεωθῇ ἐκτὸς τῶν ἄλλων μέτρων, νὰ διατάξῃ, ὅπως ὁ Ὄθων, καὶ ἄλλα πλοῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μετακομισθῶσιν εἰς Σαλαμῖνα, καὶ κρατηθῶσιν, μέχρις οὗ αἱ ἀπαιτήσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῇ διακοινώσει, τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀπευθύνω τὴν 17 (5) τοῦ τρέχοντος ἐκπληρωθῶσιν.

Ἔχω τὴν τιμὴν κλπ.

Ἐν Σαλαμῖνι τὴν 7 (19) Ἰανουαρίου 1850.

Ἐκ τοῦ Βρεττανικοῦ πλοίου Tiegnen, προσωρμισμένου ἐν τῷ κόλπῳ τῆς Σαλαμῖνος.

(Ὑπογ.) Θ. ΟΥΑΪΣ.

Ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, πρὸς ὃν διεβιβάσαμεν ἀμφοτέρας τὰς διακοινώσεις τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Α. Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος, μοὶ ἀπεύθυνε χθὲς τὴν ἐξῆς ἐγγραφον κοινοποίησιν, συνωδευμένην μὲ τὴν ὁποίαν διεβίβασε πρὸς τὸν Κ. Πρέσβυν τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως διακοινωσίντου.

Κύριε!

Εἰς ἀπάντησιν τῶν δύο διακοινώσεων, τὰς ὁποίας μοὶ ἀπευθύνατε τὴν 17 καὶ 18 Ἰανουαρίου, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς διαβιβάσω ἐνταῦθα ἀντίγραφον τῆς διακοινώσεως, ἣν ἀπευθύνω πρὸς τὸν Κ. Πρέσβυν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος· θέλετε εὑρεῖ ἐν αὐτῇ, ὡς ἐλπίζω, τὴν ἔκφρασιν τῶν ζωηρῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα ὁ χαρακτὴρ μου, ὡς ἀντιπροσώπου Δυνάμεως, ἥτις ὑπέγραψε τὴν

καταστίσασαν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος συνθήκην, μοὶ ἐμπνέει ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Ε. Μεγαλειότητος.

Ἔχω τὴν τιμὴν κλπ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰανουαρίου 1850.

(Ὑπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΑ.

Πρεσβεία τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐν Ἑλλάδι, πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς Πρέσβυν τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰανουαρίου 1850.

Ὁ Ὑποφαινόμενος ἔκτακτος ἀπεσταλμένος, καὶ πληρεξούσιος Ὑπουργὸς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, λαβὼν γνῶσιν τῆς διακοινώσεως, τὴν ὁποίαν χθὲς τὴν 18 Ἰανουαρίου διεβίβασεν ὁ ἔντιμος Κ. Θωμᾶς Οὐάϊς, πληρεξούσιος Ὑπουργὸς τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος παρὰ τῇ Αὐτοῦ Ἑλληνικῇ Μεγαλειότητι, πρὸς τὸν Κ. Δόντον Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων, καὶ δι' ἧς τῷ ἀναγγέλλει, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πολεμικὰ πλοῖα τὸ νὰ πλεύσωσιν ἐνώπιον τῆς Ἀγγλικῆς σημαίας, ἐκπληροῖ μετὰ λύπης χρέος, τὸ ὁποῖον τῷ ἐπιβάλλει ὁ χαρακτήρ του, ὡς ἀντιπροσώπου μιᾶς Δυνάμεως, ἀποτελεσάσης μέρος εἰς τὴν συγκροτήσασαν τὸ Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος Συνθήκην.

Καὶ τῷ ὄντι τὸ ἄρθρ. Β. τῆς μεταξὺ Γαλλίας, Ἀγγλίας, καὶ Ῥωσσίας κλεισθείσης ἐν Λονδίνῳ τὴν 7 Μαΐου 1832 Συνθήκης, διαλαμβάνει, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τοῦ Πρίγγιπος Ὄθωνος τῆς Βαυαρίας, καὶ τὴν ἐγγύησιν τῶν ἄνω ῥηθεισῶν τριῶν Δυνάμεων, ἀποτελεῖ Κράτος Μοναρχικὸν καὶ ἀνεξάρτητον.

Ὁ ὑποφαινόμενος, σκεφθεὶς ὡρίμως περὶ τοῦ μέτρου, συνεπείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ Πρέσβυς τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος, σύμφωνα μετὰ τοῦ Ἀντιναυάρχου Πάρκερ, δὲν ἐπιτρέπει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Ἑλλην. Μεγαλειότητος τὸ νὰ διαθέτῃ ἐλευθέρως τὰ πολεμικὰ πλοῖά της, δὲν ἠδύνατο, εἰμὴ νὰ θεωρήσῃ τοῦτο ὡς πρώτην προσβολὴν, γινομένην κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ὅταν εἶπε τὸ *ανεξαρτησίας*, εἶναι ἀληθὲς, ὅτι λέγει, *εὐθύνη*, καὶ δὲν ῥρνεῖ ποσῶς ὁ ὑποφαινόμενος νὰ διαφιλονεικήσῃ κατ' οὐδένα τρόπον εἰς τὸν Κ. Πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ζητῇ τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως παραπόνων του, ἂν ἡ Κυβέρνησις αὕτη ἤρνειτο νὰ τῷ δώσῃ νόμιμον ἱκανοποίησιν· ἀλλ' οὕτω δὲν ἔχει τὸ πρᾶγμα.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, προσκληθεῖσα ν' ἀπαντήσῃ ἐντὸς 24 ὡρῶν, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς συζητήσεως εἰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας θεωρεῖ ἀμφισβητέας, ἐπικαλεῖται διαιτησίαν, ἐπιφυλάττουσαν ὅλα τὰ δικαιώματα, καὶ σύμφωνον μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου τῆς προῤῥηθείσης Συνθήκης τοῦ 1832.

Κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ Πρέσβεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, δὲν δύναται τοῦτο νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ὁριστικὴ ἄρνησις, δυναμένη νὰ σύρῃ ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὰς συνεπείας, τὰς ὁποίας ἤθελε δικαιολογήσει μία ἀπόλυτος ἄρνησις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀπαιτήσεων.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἐκπληροῖ ὅθεν καθῆκον ἀπαραίτητον, παρακαλῶν ἐκ νέου τὸν Πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας, νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐκ τῆς κατεπειγούσης ταύτης περιστάσεως γινομένη ἐπίκλησις τῆς διαιτησίας τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας τῷ ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον τοῦ ν' ἀναχαιτήσῃ, ἕως οὗ λάβῃ τὴν εἴδησιν τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως ταύτης ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς του, τὰ ἀναγκαστικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου διακοίνωσίν του εἶναι ῥόδος, μήπως λάβῃ μετὰ τοῦ Ἀντιναυάρχου Πάρκερ.

Ὁ Κ. Θουβενὲλ, κινούμενος ἀπὸ μόνην τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ παρεμβάλῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν μεσολάβησίν του πρὸς τακτοποίησιν μιᾶς ἐκκρεμοῦς ὑποθέσεως μεταξὺ δύο Κυβερνήσεων Φίλων, καὶ Συμμάχων τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἐλπίζει, ὅτι ὁ ἔντιμος Κ. Οὐάϊς, ἐκτιμῶν τὰ αἴτια, καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς διακοινώσεως ταύτης, θέλει τὴν λάβει ὑπ' ὄψιν.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔχων τὴν τιμὴν κτλ.

(ὑπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΑ.

Ὅμοιον δὲ κατὰ τὸ πνεῦμα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον αὖριον θέλω καθυποβάλει ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας, μοὶ ἀπεύθυνε καὶ ὁ ἔντιμος Κ. Πρέσβυς τῆς Α. Μ. τῆς Ῥωσσίας.

Ὁ Κ. Ἀντιναύαρχος τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς μνησθείσης διακοινώσεως τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως, παρενεπόδισε τὸν πλοῦν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀτμοπλοίου καὶ ἑνὸς Κατέρου, καὶ κατέλαβεν αὐτά· ταῦτα δὲν εἶναι ἤδη εἰς τὴν ἐξουσίαν μας· εἰς ὑμᾶς ἀρμόζει, Κύριοι, νὰ ἐκτιμήσητε τὸ μέγεθος τῆς προσβολῆς.

Ἂν τοιαύτη σοβαρὰ καὶ δυσχερὴς περιστάσει εὑρισκομένης

τῆς Κυβερνήσεως, μετὰ τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ. τοῦ Σεβ. Ἡμῶν Ἄνακτος, καὶ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεύθυνε πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος ἔγγραφον διακοίνωσιν, διὰ τῆς ὁποίας, μὴ δυναμένη ἡ Κυβέρνησις ν' ἀντιτάξῃ ἄλλο, εἰμὴ τὰ δίκαιά της, καὶ τὰ παθήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις συνετέλεσε εἰς τὴν διάπλασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, διαμαρτύρεται κατὰ τῶν τοιούτων ἐν πληρεστάτῃ εἰρήνῃ ἐγθροπραξιῶν, στηριζομένη ἐπὶ τῶν δικαίων της, τῆς συνδρομῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς συμπαθείας τῶν λοιπῶν Κυβερνήσεων, καὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

Ἡ διακοίνωσις αὕτη ἔχει οὕτως.

Κύριε!

« Ἔλαβον τὴν ὁποίαν μ' ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ μοὶ ἀπευθύνητε χθὲς διακοίνωσιν.

Μ' εἶναι ἀδύνατον νὰ σᾶς ἐκφράσω, ὁποῖα αἰσθήματα ἡ ἀνάγνωσις ταύτης διήγειρεν εἰς τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησίν του. Τὸ ἔθνος ὁλόκληρον θέλει τὰ συμμερισθῇ.

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἀσθενὴς, Κύριε, καὶ δὲν περιέμενέ ποτε τοιαῦτα βέλη ἐκ μέρους Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν, ἐναμβρυνομένη, συνηρίθμει μετὰ πεποιθήσεως μεταξὺ τῶν εὐεργετῶν της.

Ἀπέναντι δυνάμεως τοιαύτης, ὁποία εἶναι ἡ ὑπὸ τὰς διαταγὰς σας, ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλληνικῆς Μεγαλειότητος δὲν δύναται ν' ἀντιτάξῃ ἄλλο, εἰμὴ τὰ δίκαιά της, καὶ διαμαρτύρησιν ἐπίσημον κατὰ τῶν ἐχθροπραξιῶν, αἵτινες, γινόμεναι κατ' αὐτῆς ἐν πληρεστάτῃ εἰρήνῃ, ἐκτὸς τῆς κυρίας βλάβης, τὴν ὁποίαν ἐπιφέρουσιν εἰς τὰ οὐσιωδέστατα συμφέροντα, προσβάλλουσιν εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Εἰς τοιαύτην κρίσιμον περίστασιν στηριζόμενος μετὰ πεποιθήσεως ἐπὶ τῆς συνδρομῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν συμπαθειῶν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου ὁ Βασιλεὺς, καὶ ἡ Κυβέρνησίς του, θέλουσι περιμένει μετὰ θλίψεως καὶ καρτερίας τὸ τέρμα τῶν δοκιμασιῶν, τὰς ὁποίας κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος ἔχετε ἀκόμη προωρισμένας διὰ τὴν Ἑλλάδα. »

Ἀνεξαρτήτως τῶν παρελθόντων, ὡς ἀγνώστων, εἶπε τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐκ τε τῶν λεχθέντων κατά τε τὴν χθεσινὴν καὶ σημερινὴν Συνεδρίασιν, καὶ ἐκ τῶν ἀναγνωσθέντων ἐγγράφων, ἐξάγεται, ὅτι αἱ μέχρι τοῦδε περὶ τοῦ προκειμένου ἀντικειμένου ἐνέργειαι τοῦ Ὑπουργείου, εἶναι σύμφωνοι μὲ τὴν ἐξιοπρέπειαν τοῦ Θρόνου, καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Ἔθνους, καὶ ὡς τοιαύτας ἡ Γερουσία πρέπει νὰ τὰς ἐπιδοκιμάσῃ.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία ὁμοφώνως ἐπεδοκίμασε τὰς τοιαύτας τοῦ Ὑπουργείου πράξεις.

Ἐρωτήσαντος ἔπειτα τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν, ἂν δύναται νὰ καθυποβάλῃ ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὰς περὶ ὧν πρόκειται ἀπαιτήσεις τῆς Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως ἔγγραφα, ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι αὔριον θέλει καθυποβάλλει ταῦτα, διὰ νὰ ἴδῃ πᾶς τις, ὅτι κατ' οὐσίαν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει δίκαιον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Δ. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΔΟΜΒΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ἰω. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Ἰανουαρίου 1850 Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Δ. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ προέδρου Κ. Α. Δεληγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσκληθεὶς προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἵνα μὴ ὑπολάβῃ, εἶπεν, ἡ Γερουσία, ὅτι ἠμέλησα νὰ καθυποβάλλω ὑπ' ὄψιν αὐτῆς ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Βρεταννικῆς Κυβερνήσεως ἔγγραφα, ὡς ὑπεσχέθην εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, παρήγγειλα νὰ μεταφρασθῶσιν ἀκρι-

ὧδε ταῦτα, καὶ τυπωθῶσιν εἰς φυλλάδια, καὶ μετὰ ταῦτα θέλω τὰ παρακαταθέσει παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας διανά διανεμηθῶσιν εἰς ἕκαστον τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' οὗ ἀναγγέλλεται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου Π. Ε. Υ. Β. Διατάγματος διώρισεν Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ν. Χρυσόγελον.

Ἀναγνώσθη δεύτερον ἔγγραφον τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δι' οὗ καθυποβάλλεται ὁ μεριτματικὸς τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ λήξαντος ἔτους 1849 πίναξ.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὰ ἑπόμενα Νομοσχέδια καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, 1 περὶ παύσεως τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθείσης προσωρινῶς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Τελωνιακῶν καὶ τῶν Δασονομικῶν ὑπαλλήλων ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου· 2. Περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1850, καὶ 3 περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν μαλισσίων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1850· ἔχουσι δὲ ταῦτα πάντα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ὑποβάλλω καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ παύσεως τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθείσης προσωρινῶς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Τελωνιακῶν καὶ τῶν Δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Οἱ προκαλέσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου λόγοι εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐθεώρησε δίκαιον νὰ ὑποφέρωσι μόνοι οἱ εἰρημένοι ὑπάλληλοι τὴν τοιαύτην ἐξαίρεσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰανουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ

τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰανουαρίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα προσωρινῶς κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Τελωνιακῶν καὶ τῶν Δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου παύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος μέχρι τῆς ὁρισθείσης ἐποχῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος Νόμου κρατηθέντων, θέλει ἐκδοθῆ ἰδιαίτερος Νόμος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται, κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν.

Κατὰ τὴν γενομένην ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν οὐδεμία ἐπηνέχθη τροποποίησις, ὥστε ἐγένετο παραδεκτὸν, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, ἧς ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα, ἐκτίθενται οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν μίαν καὶ μόνην τροποποίησιν, ἥτις ἐπηνέχθη ἐν τῷ παρόντι Νομοσχεδίῳ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰανουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ, ὅπως ἔχει, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ

τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἰανουαρίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοῤῥώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1 Ὁ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου 1849 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων νόμος ΓΚΑ'. ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθόσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2. Ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ζώων εἰσπράττεται καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς εἰς τοὺς Ταμίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως ἀπὸ τοὺς κατὰ Ἐπαρχίαν Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους, στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις, καὶ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΡΚΑ'. Νόμου πρωτοκολλα ἀπαριθμήσεως· τοιουτοτρόπως εἰσπράττεται καὶ ὁ φόρος τῶν δηλωθέντων καὶ ἐξακριβωθέντων χοίρων κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ 1851, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, θέλει γένῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, ἡ δὲ ἀπαρίθμησις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον. Τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου τῶν ζώων τούτων θέλουσι κανονισθῇ διὰ τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐκδοθησομένου Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ὑποβάλλω, Κύριοι, εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, παραδεχθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὅπως εἰς αὐτὴν ὑπεβλήθη.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰανουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς

Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ, ὅπως ἔχει, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἰανουαρίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοῤῥώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ 1850 ἔτος ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27 Μαΐου 1849 ΡΛΑ'. νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα ἔλλειψις τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, περὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων πρὸς τὸν ἔφορον, καὶ τὴν παραλαβὴν καὶ ἐπιθεώρησιν τῶν δηλώσεων τιμωρεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀπεφασίσθη, τὸ μὲν πρῶτον Νομοσχέδιον, ὡς πηγάζον ἀπὸ προηγουμένην τῆς Γερουσίας ἀπόφασιν, γενομένην ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς κανονικῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, νὰ συζητηθῇ, εἰς τὴν πρώτην συνεδρίασιν, χωρὶς νὰ τυπωθῇ, διανεμηθῇ καὶ διορισθῇ ἐπιτροπὴ εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἕτερα δύω νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιτροπὴν εἰς σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων.

Ἑπομένως ὁ Κ. Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παύσεως τῆς ἐπιβληθείσης προσωρινῶς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν τελωνιακῶν καὶ Λασκαρομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος.
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σ. Παπαλεξόπουλος.
Ι. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰανουαρίου 1850. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μαυροκόρδης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προκαθημένους ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Σ. Παππαλεξόπουλον καὶ Ἰω. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τῶν ΚΚ. Β. Χρηστακοπούλου καὶ Ἰω. Παξιμάδη, κωλυομένων.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Καραμάνου, ἐξαιτουμένου, ἕνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του, πεντάμηνον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ χορηγηθῇ πρὸς αὐτὸν τρίμηνος.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Τρικούπη, δι' οὗ, εἰδοποιῶν οὗτος, ὅτι διωρίσθη ἔκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ πληρεξούσιος Ὑπουργὸς παρὰ τῇ Γαλλικῇ Δημοκρατίᾳ, ἐκφράζει τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὴν Γερουσίαν, διότι, πολλάκις τὸν ἐτίμησε διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης της, καὶ συνίστησιν ἑαυτὸν εἰς τὴν διηνεκῆ εὐμένειαν τοῦ τε Προέδρου καὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν.

Ἀνεγνώσθησαν ἐπομένως ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων, αἱ ἑπόμεναι τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Τμημάτων ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος 1850, ἔχουσαι οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἐπεξελθοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1850 ἔτος, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως καὶ τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, παρετήρησεν, ὅτι ὁ κατὰ τὸ 1849 ἔτος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων Νόμος περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, θέλει ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850 ἔτος, μὲ μίαν μόνην τροποποίησιν, γενομένην ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ διαληφθέντος νόμου, καθ' ἣν ἀντὶ τῶν λέξεων « στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις, ἢ τὰς κατὰ τὸ ἄρθρ. 9 ἀποφάσεις » ἐτέθη « στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις, καὶ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ΡΚΑ'. Νόμου Πρωτόκολλα » ἀπαριθμήσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, θεωρήσασα εὔλογον καὶ ἀναγκαίαν μάλιστα τὴν

ἐκθεῖσαν τροποποίησιν διὰ τοὺς παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἀναφερομένους ἰσχυροὺς λόγους, καὶ μὴ ἔχουσα νὰ ἐπιφέρῃ ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ ὑποβληθέντος Νομοσχεδίου σπουδαίαν παρατήρησιν, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα, ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰανουαρίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Πανηρόπουλος	Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Παπαηλιόπουλος	Ἰω. Θειτόκης.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἔτος 1850 Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θεωρήσασα, ὅτι ὁ προκείμενος φόρος θέλει εἰσπραχθῇ καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 27 Μαΐου 1849 Νόμου, δὲν ἔχει νὰ ἐπιφέρῃ σπουδαίαν ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησιν, καὶ παραδεχομένη ἐπομένως τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχουσι, συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰανουαρίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἰω. Θειτόκης	Γ. Παπαηλιόπουλος
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Ν. Πανηρόπουλος

Ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῶσι τὴν ἐπιοῦσαν τὰ περὶ ὧν ἀφορῶσιν αἱ ἀνωτέρω ἐκθέσεις Νομοσχέδια, θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς τῶν ἐκθέσεων τούτων, ὡς μηδεμιᾶς προπαρασκευῆς ἐπενεχθείσης ἐπὶ τῶν προκειμένων Νομοσχεδίων.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παύσεως τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθείσης προσωρινῶς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν τελωνιακῶν καὶ δασονομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ἄνευ ἐνστάσεως.

Αναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος γενικὴ ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας ἁπάντων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους ἐπεβλήθη κράτησις, πρέπει καὶ ἡ Γερουσία ἐν γένει ἤδη ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς παύσεως τῶν κρατήσεων τούτων, καὶ ὄχι ποτὲ μὲν ν' ἀποφασίζῃ περὶ τῆς παύσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ κλάδου τινὸς ὑπαλλήλων, ποτὲ δὲ ἄλλου, καὶ ἄλλοι πάλιν ὑπάλληλοι τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, ὡς τῆς ταχυδρομικῆς καὶ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν γεωμετρικῆς, τοῦ σχολείου τῶν τεχνῶν, καὶ οἱ λαμβάνοντες τὰ χορηγήματα νὰ καταλίπωνται ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔτι ἰσχὺν τοῦ εἰρημένου Διατάγματος. Προτείνω ὅθεν νὰ παύσῃ τοῦ λοιποῦ καὶ ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν εἰρημένων Κλάδων, ὡς καὶ ἀπὸ τοὺς λαμβάνοντας τὰ χορηγήματα, ἡ μέχρι τοῦδε ἐπιβαλλομένη κράτησις ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας των, συμφώνως μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἐξέφρασεν.

Ὡς πρὸς μὲν τὰ χορηγήματα καὶ τὰς συντάξεις, ἐπέτρεπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς ἤδη παυθείσας κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν, δὲν δύναμαι νὰ εἰσαγάγω Νομοσχέδιον περὶ παύσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν λαμβανόντων ταῦτα, διότι μετ' οὐ πολὺ θέλω καθυποβάλει γενικὸν περὶ αὐτῶν Νομοσχέδιον· ὡς πρὸς δὲ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ τῆς γεωμετρικῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς καὶ τοῦ Σχολείου τῶν Τεχνῶν, μόνον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἶναι ἁρμόδιος νὰ προτείνῃ τὸ τοιοῦτον περὶ παύσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν Νομοσχέδιον.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 πρὸς 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 14 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Γενομένης ἑπομένως κληρώσεως πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, ἀποτελοῦσα τὴν μεγάλην Πρέσβειραν, θέλει παρευρεθῇ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ κατὰ τὴν τελεσθησομένην τὴν 25 Ἰανουαρίου ε. ε. ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔλαχον οἱ ἑξῆς Γερουσιασταί ΚΚ. 1) Δ. Κανελλόπουλος, 2) Ν. Πονηρόπουλος, 3) Γ. Ψύλλας, 4) Γ. Γλαράκης καὶ 5) Γ. Παππαηλιόπουλος.

Γενομένου ὕστερον λόγου περὶ τῆς καθυστερούσης ἀποζημιώσεως τινῶν ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀπεφασίσθη νὰ δοθῇ αὕτη εἰς μόνον ἐκείνους, οἵτινες, εἴτε ζητήσαντες, ἔλαβον ἀπουσίαν ἄδειαν μὲ τὴν ἀπολαβὴν τῆς ἀποζημιώσεώς των, εἴτε ἐγκαίρως ἀναχωρήσαντες, δὲν ἐπρόφθασαν, ἕνεκα τοῦ χειμῶνος, νὰ παρευρεθῶσι κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐνεστώτης Βουλευτικῆς Συνόδου, ἀλλὰ μετὰ 10 ἢ 15 ἡμέρας ἐνεφανίσθησαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης, τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΥΣΑΡΧΙΔΗΣ
Α. ΔΟΞΑΠΑΤΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης
Δ. Π. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Ἰανουαρίου 1850 Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, ἀσθενοῦντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθησαν μετὰ ταῦτα ἔγγραφα τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, εἰδοποιοῦντος τὸν Κ. Πρόεδρον, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος τριῶν μὲν ἡμερῶν ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς τε Αὐτοῦ Ὑψηλότητος τοῦ Ἀνεψιοῦ Ἐπιστου Κωνσταντίνου Ἐξ Φιλιππίδη, καὶ τῆς Πριγκιπέσσης Λουΐζου Χέρς τῆς Α. Ὑψ. τοῦ ποτὲ Πρίγκιπος Γεωργίου τῆς Βαλδένς καὶ Πυρμόντης, ὀκτὼ δὲ ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Βασ. Ὑψηλότητος τῆς

Δουκέτσης Φρεδερίκης, συζύγου τοῦ Δουκὸς Λεοναρδου τῆς Ανχάλτης.

Απαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου, οὗ ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Αναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ τρία αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτὰ, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **21** κατὰ **4**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **14** Ιανουρ. ε. ε.

Προτεθέντος μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ ε. ε. καὶ ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ δεκτὴ παμψηφεί.

Αναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, δὲν προτίθεμαι, εἶπε, ν' ἀντιτάξω κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, τὴν ὁποίαν ἄλλως θεωρῶ διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις ἀναγκαίαν, καθόσον μάλιστα καὶ αἱ ὑπάτειες τοῦ Νόμου δὲν εἶναι ἐπικριτέαι, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς πρός τινα ἄρθρα τῶν Νόμων τῶν παρελθόντων ἐτῶν θέλω ἐπιφέρει γενικάς τινας παρατηρήσεις.

Κατὰ τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἰσχύει καὶ διὰ τὸ ε. ε. ὁ τοῦ παρελθόντος ἔτους Νόμος, καθόσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ Νόμου τοῦ π. ε. ἰσχύει ὁ τοῦ ἔτους **1848**, καθόσον δὲν ὑπάρχει ἀντίφασις πρὸς ἀλλήλους. Επειδὴ δὲ ἐκ τῆς ὀπισθοδρομικῆς ταύτης παραπομπῆς δύναται νὰ ἐπέλθῃ δυσκολία περὶ τὴν κατάληψιν τοῦ νόημα, καὶ τὴν ἀκριβῆ αὐτοῦ ἐφαρμογήν, ἕνεκα τοῦ μὴ ἐπιτυχοῦς συνδυασμοῦ τῶν ἐν ἰσχύει μεν νομῶν διατάξεων, καθόσον ὑπάρχουσι πολλὰ ἀντιφάσκοντα πρὸς ἄλληλα ἐν τοῖς νόμοις τούτοις ἄρθρα, τούτων ἕνεκα εἶναι ὀρθώτερον νὰ συντάττηται ὅλος καὶ ἐντελὴς Νόμος ἀνευ παραπομπῶν. Τὸ κύριον ὅμως τῆς ἀγορεύσεώς μου ἀντικείμενον εἶναι τὸ ἑξῆς.

Κατὰ τὸ **11** ἄρθρον τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμου τοῦ **1848** ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ ἐμελλον νὰ ἐνοικιασθῶν, καὶ ὅτι εἰδικὸς Νόμος, ὁσονοῦπω ἐκδοθησόμενος, ἐμελλε νὰ ὁρίσῃ αὐτὰς καὶ κανονίσῃ ἐν γένει τὰ περὶ βοσκῶν· τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἐφαρμόσθη γενικῶς οὔτε κατὰ τὸ **1848**, οὔτε κατὰ τὸ **1849**, οὐδὲ θέλει ποτὲ ἐφαρμοσθῇ, διότι ὡς ἐκ τῆς πηγῆς τον

εἶναι σκανδαλώδες· τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τοῦ ἄρθρου **11** τοῦ Νόμου τοῦ **1847**· ἂν τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον δὲν ἐφαρμόζετο καθόλου, οὐδεμία ἔβλαπτεν ἐπέλθει βλάβη· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν μέρει ἐφαρμόζεται, κατὰ μέρος δηλονότι μέρος τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἐπέρχεται μεγάλη ἀνωμαλία, καὶ σκάνδαλον ἐπαισθητόν· τῆς μὴ γενικῆς ἐφαρμογῆς τὰς αἰτίας ἀκριβῶς δὲν γνωρίζω· καθόσον ὅμως δύναμαι νὰ συμπεράνω, ὑπάρχουσι δύο, εἴτε διότι αἱ βοσκήσιμοι γαῖαι εἶναι ἐθνικαὶ, καὶ ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ τὰς διαθέσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῇ, εἴτε διότι, ὡς μὴ ἀνηκούσης ἀποκλειστικῶς εἰς πολίτας, ἀλλ' εἰς κοινότητας, τὰς θεωρεῖ ὡς ἐθνικάς· ὁ πρῶτος λόγος δὲν ἰσχύει, διότι ἐθνικαὶ γαῖαι ὑπάρχουσι παντοῦ, καὶ πλείονες μάλιστα εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐνῶ εἰς τὰς πλείστας τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος Επαρχίας, οἷον Ακαρνανίαν, Ἄγραφα, Δεβδρίκιν, Δωρισσαν, Δαμίαν, Εὔοιαν, καὶ Αττικὴν, δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦται· καὶ ἐπομένως ὁ Νόμος ἔπρεπε νὰ ἐφαρμόζηται γενικῶς· ὁ δεύτερος ἐπίσης λόγος δὲν εἶναι ἰσχυρός· διότι τὸ δημόσιον θεωρεῖ ἰδιοκτήτας τοὺς ἰσχυροὺς τίτλους καὶ τεκμήρια ἔχοντας. Ἐκ τοῦ μέτρου τούτου κανὲν μέρος τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐξαιρεῖται, καὶ ἐπομένως ἡ τοποθέτησις τῶν ποιμνίων ἔπρεπε νὰ γίνεται γενικῶς. Επειδὴ λοιπὸν ἐκ τῆς μερικῆς τῶν ἐφαρμογῆς τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐπιφέρουσιν ἀδικίαν, καὶ σκάνδαλον, προτείνει ν' ἀπορριφῇ ἡ Γερουσία, ὅτι τότε αὐτὰ δύνανται νὰ ἔχουν ἰσχύν, ὅταν γενικῶς ἐφαρμοσθῶσιν. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας καὶ ἄλλοτε ἔκαμον, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθην διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους ἤδη ἕνεκα τῶν περιστάσεων παραλείπω.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι δὲν δύναται ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτου, πρὶν ἡ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Υπουργοῦ, ἂν ἔχωνται, ἢ μὴ, ἀληθεῖς τὰ περὶ τῆς μερικῆς ἐφαρμογῆς τῶν μνησθέντων ἄρθρων ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος λεχθέντα, ὅπου ὑπάρχουσιν ἐκτεταμέναι γαῖαι, καὶ παραχειμάζουν ποίμνια, ἐπέτρεψεν ἄλλος, ὁ Νόμος ἐντελῶς ἐφαρμόζεται· δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς, ὅτι δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα ἐθνικαὶ γαῖαι, ὡς ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας, διότι ἄλλως ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐξαργυρώσωσι τὰ γραμμάτιά των τοσοῦτοι προικοδοτηθέντες ραλλαγῖται, ἂν παρελείπομεν τὰς συμβάσας καταχρήσεις.

Δὲν πρόκειται, ἀντέταξεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, νὰ ἐξετάσωμεν, ποῦ εἶναι, ἢ δὲν εἶναι ἐθνικαὶ γαῖαι, μολονότι εἰς ὅσας ἀνέφερεν ἐπαρχίας δὲν ὑπάρχουσι τοιαῦται, εἰμὴ μόνον εἰς τὴν

Αἰτωλίαν, Ἀγρίνιον, Λεβαδίαν, καὶ Θήβας, ἀλλὰ περὶ τῆς εἰδικῆς τοῦ Νόμου ἐφαρμογῆς, ἥτις εἶναι ἐπιβλαβὴς, καὶ σκανδαλώδης.

Εἰπὼν δ' ἄλλος, ὅτι, προκειμένου περὶ γενικῆς, ἢ μὴ, τοῦ Νόμου ἐφαρμογῆς, μόνος ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς δύναται νὰ μᾶς διαβεβαιώσῃ περὶ τούτου, καὶ νὰ μᾶς εἰπῇ τοὺς λόγους τῆς μὴ τοιαύτης ἐφαρμογῆς, ἐπρότεινε ν' ἀναβληθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν διὰ νὰ παρευρεθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς μὴ ἔχον σχέσιν ἄμεσον μὲ τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, οὐδὲ προταθὲν ἐπὶ σκοπῷ τροπολογίας τούτου, ὡς αὐτὸς ὁ προτείνας ἀνέφερεν ἐν ἀρχῇ τῆς ἀγορεύσεώς του.

Ἐρωτηθεῖσα ἐπομένως ἡ Γερουσία ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν ἀναβολήν.

Μετὰ ταῦτα ἐγίνετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον πρῶτον, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3, καὶ 4.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 5, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς τῆς 14 Ἰανουαρίου ε. ε.

Κληρώσεως ὕστερον γενομένης περὶ τῆς ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τῆς Καπνικαρέας μετὰ τοῦ γραφείου τῆς Γερουσίας παρευρεθησομένης ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν ἑπέτειον ἑορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Γ. Γλαράκης, Δ. Μανσόλας, Σ. Παππαλεξόπουλος Δ. Βούλγαρης καὶ Γ. Παππακηλιόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Προεδρεύων

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Α. ΑΟΥΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ι. Παξιμάδης.

Ι. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Φεβρουαρίου 1850, ἡμέρᾳ τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς πρωτοβρυνὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μιᾷδεμιᾷς γενομένης ἐνστάσεως. Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, εἶπε τάδε.

Κύριοι Γερουσιασταὶ· ἀφ' ὅτου εἶχον τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῶ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἄλλων συναδελφῶν μου, νέα γεγονότα καὶ νέαι διακοινώσεις ἔλαβον χώραν, τὰ ὁποῖα ἔρχομαι νὰ διακοινώσω πρὸς ὑμᾶς, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ἀτενῆ προσοχήν σας. Μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν Β. πλοίων, ὁ ἔντιμος Ἀντιναύαρχος Κ. Πάκερ διὰ τῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του Δυνάμεων, σχεδὸν ἐπολιόρκησε τοὺς σημαντικωτέρους λιμένας τῆς Ἑλλάδος, καὶ πολλὰ τῶν ἐμπ-ριῶν μας πλοίων συλληφθέντα ἐφέρθησαν δέσμια, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν παραλίαν τῆς Σαλαμῖνος· καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν λιμένα τῶν Πατρῶν εὑρισκόμενα Β. πλοῖα καὶ ἐμπορικὰ συλληφθέντα ἀπήχθησαν εἰς τὰς Ἰονίους Νήσους· τὰ καταναγκαστικὰ ταῦτα μέτρα ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐπαυξάνουσι, καὶ δὲν εἶναι ἄπορον σκοπὸν νὰ σᾶς εἴπω μὲ λύπην μου, ὅτι κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῶν, καὶ αὐταὶ αἱ ὑγειονομικαὶ διατάξεις δὲν ἐτηρήθησαν· ἀλλὰ μ' ὅλα ταῦτα θέλω νὰ πιστεύσω, Κύριοι, ὅτι τὸ μέγα Ἔθνος τῶν Ἀγγλων, καὶ ἡ φωτισμένη Κυβέρνησίς του, ἀφοῦ πληροφορηθῶσι τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, καὶ διασκεδασθῇ τὸ σκότος, τότε θέλει παύσει ἀπὸ τὰ καταναγκαστικὰ ταῦτα μέτρα, τὰ ὁποῖα τείνουν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐκείνης, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ χρήματα, καὶ στόλους καὶ αἷμα ἐδαπάνησε, τῆς Ἑλλάδος, ἥτις εἶναι μήτηρ τῶν φώτων, διὰ τῶν ὁποίων ἐξεπλώθη ὁ φωτισμὸς εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐπῆλθεν ὁ ἐξευγενισμός. Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι διάφοροι ῥῆμαι διεσπάρησαν ἀπὸ ὀλίγους τινάς, ὅτι ἄλλη ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐγὼ ἰδίως παρεμόρφωσε τὴν ἀλήθειαν καὶ περιέπλεξε τὸ ζήτημα. Ἰδίως ἐγώ! ἀρίνω ἕκαστον νὰ φρονῇ καὶ νὰ σκέπτηται ὅπως θέλει· ἀλλ' ἔρχομαι διὰ τῶν πραγμάτων ν' ἀποδείξω ἐνώπιον ὑμῶν, ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου τὸ ἐναντίον· καὶ τοῦτο,

διότι χρεωστῶ εἰς τὸν ἑαυτόν μου, χρεωστῶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς ὁποίας ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι μέλος, χρεωστῶ εἰς τὴν κοινωνίαν· καὶ ἐγὼ, ἐκφράζων τὴν εὐγνωμοσύνην μου εἰς τοὺς Κυρίους τούτους, διότι μὲ ἔθεσαν εἰς τὴν εὐάρεστον θέσιν ν' ἀποδείξω καὶ δι' ἐγγράφων καὶ διὰ πραγμάτων, ὅτι οἱ συγκροτοῦντες τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως ὡς σύμβολον ἔχουν τὴν διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος, ἐνεργοῦντες μὲ πίστιν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους, καὶ θέλοντες νὰ ἐνισχύσουν αὐτοὺς διὰ τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης.

Ἤδη ἔρχομαι, Κύριοι, νὰ σᾶς παρουσιάσω, ὡς εἶπα, τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἔλαβον χώραν, καὶ ἐξ αὐτῶν θέλετε κρίνει περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου.

Μόλις ἔλαβον γνῶσιν ἑνὸς βιβλιαρίου, ἐπιγραφομένου «ἔγγραφα ἐξελθόντα ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴν Πρεσβείαν, καὶ μὴ ἐμπεριεχόμενα εἰς τὴν συλλογὴν τῶν δημοσιευθέντων ἐγγράφων παρὰ τοῦ Ἑλλ. Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν» μοῦ εἶναι ἄγνωστος ἡ πηγή του· ἓν μόνον γνέφω, ὅτι διενεμήθη εἰς ὅλους τοὺς παρὰ τῇ Α. Μεγαλειότητι διαπεπιστευμένους πρέσβεις τῶν ξένων Αὐλῶν, καὶ ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν. Εὐθὺς ἔσπευσα ν' ἀπευθύνω τὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ὅλοι ὑμεῖς ἴδετε εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν παρατηρητήν, καὶ τὴν ὁποίαν ἤδη θέλει σᾶς ἀναγνώσει ὁ Κ. Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας κατὰ παράκλησίν μου· ἔχει δὲ οὕτως, ἀναγνωσθεῖσα.

Πρὸς τὸν Κύριον Θουβενὲλ Πρέσβυν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατείας.

Κύριε!

Πρὸ ὀλίγου ἔλαβον γνῶσιν ἑνὸς ἐντύπου, τὸ ὁποῖον δὲν φέρει τὸ ὄνομα κανενὸς τυπογραφείου, καὶ τοῦ ὁποίου ἀγνοῶ τὴν ἀληθῆ πηγήν· γνωρίζω μόνον, ὅτι ἐκοινοποιήθη πρὸς ὅλας τὰς ἐν Ἀθήναις διαπεπιστευμένας Πρεσβείας· ἐπιγράφεται δὲ «ἔγγραφα δημοσιευόμενα παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας, καὶ μὴ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν συλλογὴν τῶν δημοσιευθέντων ἐγγράφων παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.»

Παρετήρησα ἰδίως, Κύριε, τὸν παράγραφον μιᾶς διακοινώσεως, ἥτις σᾶς ἐγένετο παρὰ τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Α. Βρεταννικῆς Μ. ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 τοῦ τελευταίου Ἰανουαρίου «περιπλέον ὁ ὑποφαινόμενος εἶδε μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως, ὅτι εἰς μίαν ἔκθεσιν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ αὐτῇ συλλογῇ, ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις

συμπεριέλαβε (πρὸς τίνα σκοπὸν ὁ ὑποφαινόμενος δὲν δύναται ποσῶς νὰ εἰκάσῃ) τὸ ἀλλότριον εἰς ταύτην τὴν αἴτησιν ζήτημα, τῆς παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως κατοχῆς τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας.

Εἶναι τῶν καθηκόντων μου νὰ μὴν ἀρήσω τόσον εἰς τὸν νοῦν σας, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἰδίαν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, καμμίαν ἀμφιβολίαν περὶ μιᾶς ἀπαιτήσεως τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Οὐάϊς δὲν μοὶ ἀπεύθυνεν προσωπικῶς, ἀλλὰ πρὸς τὴν ὁποίαν σπεύδω ν' ἀπαντήσω. Τὸ κείμενον τῆς παρὰ τοῦ Κ. Λάϊενς ἀπευθυνθείσης διακοινώσεως πρὸς τὸν Κύριον Κολοκοτρώνην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 6 Δεκεμβρίου 1848, τὴν ὁποίαν πολλάκις ὑπενήχθη ὁ Κ. Οὐάϊς, περιείχε φράσιν τινα, ἥτις δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸ ἀνώνυμον ἔντυπον, περὶ τοῦ ὁποίου ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς λαλήσω. Ἰδοὺ ἡ φράσις· «περὶ αὐτῶν, ὡς καὶ περὶ τῶν μήπω ἱκανοποιηθεισῶν ἀπαιτήσεων.»

Μετὰ τὴν μνείαν ἐντὸς αὐτῆς τῆς διακοινώσεως ὅλων τῶν παραπόνων, ἅτινα ἔδωκαν χώραν εἰς τὰ μέτρα, τῶν ὁποίων διατελεῖ οὖσα ἡ Ἑλλὰς τὸ ἀντικείμενον, αἱ λέξεις αὗται ἔπρεπε φυσικῷ τῷ λόγῳ, ν' ἀναφέρωνται εἰς τὸ δάνειον καὶ εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας.

Εἰς τὴν διακοίνωσίν του τῆς 2 Ἰουλίου 1849 ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Α. Βρεταννικῆς Μ. ἀφοῦ ἔκαμε μνείαν τῶν αὐτῶν παραπόνων, προσέθησε· «καμμία ἄλλη ἀπάντησις δὲν ἐδόθη προσέτι εἰς τὴν τοσάκις μνημονευθεῖσαν ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ διακοίνωσιν τοῦ Κ. Λάϊενς, χρονολογουμένην τὴν 6 Δεκεμβρίου 1848, διὰ τῆς ὁποίας συνεκεφαλαίωνε τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας ὡς καὶ πρὸς ἄλλας σπουδαιοτέρας.»

Ποῖαι ἠδύναντο νὰ ἦναι αἱ σπουδαιότεραι αὗται ἀπαιτήσεις, ἐὰν δὲν ἦσαν τὰ ζητήματα περὶ τοῦ δανείου καὶ τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας;

Εἰς αὐτάς, ὡς γνωρίζετε, Κύριε, τὰς δύο διακοινώσεις, τὴν μὲν τῆς 6 Δεκεμβρίου 1848, τὴν δὲ τῆς 2 Ἰουλίου 1849 ἀνεφέρθη ἰδίως ὁ Κ. Οὐάϊς εἰς τὴν συνέτευξιν, καθ' ἣν, συμφώνως μετὰ τοῦ Ναυάρχου Κ. Πάρκερ, ἔθεσεν εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν τὴν ἀμετάτρεπτον πρότασιν (ultimatum) τῆς ὁποίας γνωρίζετε τὰς συνεπείας, λαβὼν πρόνοιαν δι' ἰδίας διακοινώσεως νὰ κάμῃ ἐπιφύλαξιν διὰ τὸ δάνειον μόνον. Αὕτη ἡ ἐξαίρεσις ἑνὸς μόνου ἀντικειμένου δὲν ἄφινε συμπεριλαμβανομένας ὅλας τὰς προγενεστέρας ἀπαιτήσεις;

Καὶ ὅμως ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀμφιβάλλων ὡς πρὸς τοῦτο, τὰς

ἀμφιβολίας μου ὑπέδειξα, λέγων πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων τὴν 6 Ἰανουαρίου « ἡ ἕκτη καὶ τελευταία πρότασις ἔχει σχέσιν μὲ παραχώρησιν ἑνὸς μέρους τῆς Ἑλλ. Ἐπικρατείας. » Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας δὲν μοὶ ἔκαμε ῥητὴν αἴτησιν περὶ αὐτῆς, εἰς τὴν διακοίνωσιν ὅμως τὴν ὁποίαν ὑπέβαλλεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, κάμνει ἔμμεσον μνείαν αὐτῆς, παραπέμπων εἰς τὴν προγενεστέραν τοῦ προκατόχου του διακοίνωσιν, τὴν τοῦ ἐντίμου Κ. Λάϊονος τὴν 6 Δεκεμβρίου 1848.

Ὅπως ποτ' ἂν ᾖ, Κύριε, χωρὶς νὰ διϊσχυρισθῶ, ὅτι ἡ τελευταία αὕτη πρότασις ἔπρεπε κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ Κ. Οὐάϊς καὶ τὴν τοῦ Κ. Ναυάρχου Πάρκερ, δικαία, ἢ ἄδικος, νὰ ἀποφασισθῇ κατ' ἀνάγκην ἐντὸς 24 ὡρῶν, καθὼς αἱ λοιπαὶ, διατηρῶ τὸ δικαίωμα τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰς παρούσας περιστάσεις τοῦ νὰ ῥωτίσω τὸ ἔθνος καὶ τὴν κοινὴν γνώμην περὶ ὅλων τῶν μήπω ἐξομαλυνθεισῶν ἀπαιτήσεων, αἵτινες εἶχον ἤδη γίνει παρὰ τῆς Ἀγγλ. Πρεσβείας, ὅτε ἀνερύη ἡ διαφορά.

Ὅθεν ὁ Κ. Οὐάϊς δὲν δύναται ν' ἀμφισβητήσῃ, ὅτι αἱ νῆσαι Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας ἐζητήθησαν κατ' ἐπανάληψιν, ὅτι οὔτε καμμία ἀπάντησις παραδοχῆς δὲν ἐγένετο εἰς τὴν διακοίνωσιν τοῦ Κ. Γλαράκη ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17 Νοεμβρίου τελευταίου, ἀρορῶσαν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· ἑπομένως ἡ ἀπαίτησις αὕτη ὑπάρχει, καὶ ὤφειλον νὰ τὴν ἀναρέρω, διὰ νὰ μὴν ἀγνοῆται παρ' οὐδενὸς καμμία τῶν ὑπὸ διαπραγμάτευσιν ὑποθέσεων μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ ἐκείνης τῆς Α. Β. Μ. Ἤθελε μοὶ εἶσθαι εὔκολον, Κύριε, διὰ νὰ ἀπαντήσω εἰς ἄλλα χωρία τῆς τελευταίας διακοινώσεως τοῦ Κ. Οὐάϊς, νὰ ὑποστηρίξω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ἐπὶ ἑκάστης τῶν ἀπαιτήσεων, περὶ ὧν πρόκειται, ἀπάντησε πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν Πρεσβείαν, καθ' ἣν ἐποχὴν τῇ ἐγένοντο, ἡ δὲ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ. περιωρίσθη πάντοτε εἰς τὸ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι τῷ ἐχρειάζετο ἱκανοποίησις πλήρης καὶ ὁλοσχερής. Διὰ λόγους εὐπρεπείας, τοὺς ὁποίους ἕκαστος δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ, ἡ σιωπὴ κατήντησεν ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς προκατόχους μου.

Ὡς πρὸς τὴν διακοίνωσιν τῆς 6 Δεκεμβρίου 1848, γνωρίζετε, Κύριε, εἰς ποίαν κατάστασιν ὑγείας εὑρίσκετο ὁ Κ. Κολοκοτρώνης, ὅτε τὴν ἔλαβεν, ἀφοῦ ἀπέθανε τρεῖς μετὰ ταῦτα ἑβδομάδας. Ἐκ δὲ τῆς συγχύσεως, τὴν ὁποίαν τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἐπροξένησε, καὶ ἐκ τῶν πολλῶν μεταβολῶν, αἵτινες ἐπῆλθον εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν διαδόχων του ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν, εἶναι

ἐνδεχόμενον ἡ τελευταία διακοίνωσις τοῦ Κ. Ε. Λάϊονς, πρὸς τὴν ὁποίαν ἄλλως καὶ ἤδη ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς εἴπω, ἄλλα ἔγγραφα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶχον ἀπαντήσει ἐκ προοιμίων, ἀλλὰ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, εἶναι ἐνδεχόμενον, λέγω, νὰ ἐλησμονήθῃ.

Ὡς πρὸς τὰς διακοινώσεις τὰς ἀπευθυνθείσας ἀπὸ τὸν Κ. Οὐάϊς εἰς τὸν Κ. Γλαράκην ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19 Ἰουνίου καὶ 2 Ἰουλίου 1849 ἐπέσυρον τόσον τὴν προσοχὴν τοῦ προκατόχου μου, ὥστε πρωτίμων τὰς πράξεις ἀπὸ τοὺς ματαίους λόγους δυναμένους νὰ ἀποβῶσι καὶ ἐρεθιστικοὶ, ἐσυμβίβασε τὴν περὶ τοῦ Κ. Φίνλαϊ ὑπόθεσιν, ἂν καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὴν ἀνεμείνησή τις εἰς τὴν πρὸς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως ἐπιβληθεῖσαν ἀμετάτρεπτον πρότασιν (ultimatum.)

Περὶ τῆς τελευταίας διακοινώσεως περὶ ἧς ἀναφέρει ὁ Κ. Οὐάϊς, τοὐτέστιν περὶ ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὴν 26 Δεκεμβρίου τελευταίου ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀρίξεώς μου εἰς τὰ πράγματα, σᾶς ἀρίνω νὰ κρίνετε, Κύριε, ἐὰν ἡ ἐπὶ 15 ἡμέρας σιωπή μου, ἐν τῷ μέσῳ πολλῶν ἀσχολιῶν, ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἄρνησις τοῦ νὰ ἐξετάσω, καὶ νὰ ἐξομαλύνω συμφώνως μὲ τὴν δικαιοσύνην, μὲ τὸν νόμον, καὶ τὸ ὀφειλόμενον σέβας πρὸς φίλην Κυβέρνησιν τὰς αἰτήσεις τῆς Ἀγγλ. Πρεσβείας.

Σᾶς ζητῶ ὡς χάριν, Κύριε, νὰ διευθύνητε τὴν παροῦσαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, διὰ νὰ μάθῃ, ὅτι κατὰ τὴν λυπηρὰν ταύτην διαφορὰν δὲν παρεξέκλινα οὐδὲ κεραίαν τῆς γραμμῆς, τὴν ὁποίαν μοὶ διέγραφον τὰ τοῦ ὑπουργοῦ καθήκοντα καὶ ἡ καλὴ πίστις ὡς τιμίου ἀνθρώπου.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικ. Σχέσεων Ὑπουργὸς

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Μολονότι εἰς τὸ ἔγγραφον τοῦτο, νομίζω, ὅτι εἶναι ἀρκετὴ δικαιολόγησις ἐμοῦ τε καὶ τῶν συναδέλφων μου, περὶ ὅσων τινὲς ἠθέλησαν νὰ μᾶς ἀποδώσωσι, μ' ὅλον τοῦτο διὰ τὸ σπουδαῖον τοῦ ἀντικειμένου ἀρκοῦμαι εἰς ὅσα σᾶς εἶπον, καὶ σᾶς διαβεβαιῶ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως θέλει ἐξακολουθεῖ βαδίζουσα τὴν ὁποίαν ἐξ ὑπαρχῆς διέγραψεν ὁδὸν, τὰ δύο Νομοθετικὰ Σώματα ἐνέκριναν, καὶ ἡ Ἑλλὰς ὅλη ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον ἐπεφήμισεν, ὁδὸν, ἥτις τείνει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ Θρόνου, καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος, τὰ τιμαλφέστερα τῶν δικαιωμάτων.

Νέον ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον θέλει σᾶς ἀναγνώσει μεταφρασμέ-

νον εις τὴν « Ἐλπίδα » ὁ γραμματεύς, καὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐγγυῶμαι τὸ ἀκριβὲς τῆς μεταφράσεως, θέλω παρακαταθέσει εἰς τὸ Γραφεῖον ὅσον οὔπω μὲ ὅλην τὴν ἀκρίβειαν, (διότι ἡ πολλὴ ἐργασία, τὴν ὁποίαν ἔχω ἀνὰ χεῖρας, δὲν μὲ ἐσυγχώρησε νὰ προφθάσω) τὸ ἔγγραφον δὲ τοῦτο ἀναγνωσθὲν ἔχει οὕτως·

Ἐκ τοῦ πλοίου τῆς Α. Μ. « ἡ Βασίλισσα » παρὰ τὸ στόμιον τῆς Σαλαμῖνος, τὴν 9 Φεβρουαρίου 1850.

Πρὸς τὸν Κύριον Λόντον, Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κτλ.

Ὁ ὑποφαινόμενος, Ὑπουργὸς Πληρεξούσιος τῆς Α. Βρ. Μ. παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὴν τιμὴν νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὸν Κ. Λόντον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Α. Ἑλλ. Μ. ὅτι ὑπέβαλεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Βρ. Μ. ἀντίγραφον τῆς διακοινώσεως, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπευθύνει πρὸς αὐτὸν ὁ Κ. Γλαράκης τὴν 17|29 Νοεμβρίου 1849, εἰς ἀπάντησιν τῆς τε ἀπὸ 19 Ἰουλίου διακοινώσεως αὐτοῦ καὶ διαφόρων ἄλλων προηγουμένων διακοινώσεων τοῦ Κ. Ἐδ. Λάϋνς ὑπὸ ἡμερομηνίαν τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1839, 23 Σεπτεμβρίου 1841, 14 Σεπτεμβρίου 1843 καὶ 13 Μαρτίου 1849 δι' ὧν ἐγένοντο παραστάσεις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰς ἐπὶ τῶν νησιδίων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας ὑπὸ τινων ἀτόμων λεγομένων ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως ταύτης γενομένας πράξεις, φερούσας χαρακτῆρα παραβιάσεως τῶν ἐπὶ τῶν νησιδίων τούτων, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὰς ἡνωμένας ἐπικρατείας τῶν Ἰονίων Νήσων, κυριαρχικῶν δικαιωμάτων.

Ὁ ὑποφαινόμενος προσκαλέσθη διὰ τῆς ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1850 διαταγῆς τοῦ πρωτίστου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ τῆς Α. Βρ. Μ. τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὴν 7 τοῦ τρέχοντος, νὰ πληροφορήσῃ τὸν Κ. Λόντον, ὅτι πρὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀπὸ 17|29 Νοεμβρίου 1849 διακοινώσεως τοῦ Κ. Γλαράκη, ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴ βραδύνῃ πλέον νὰ προστατεύσῃ τὴν Ἰονίαν χώραν κατὰ πράξεων τόσον ἀδικαιολογήτων, οἵαι εἰσὶν αἱ λαβοῦσαι χώραν ὡς πρὸς τοὺς φυλακισμένους Ἴονας, οἵτινες ἀπελύθησαν εἰς Ἐλαφόνησον κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1849, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εἶχε διατάξει νὰ λαμβάνωσι μέτρα, ὅπως ἀποφεύγωσι τῶν νησιδίων τούτων ἅπαντες οἱ ξένοι οἱ μὴ ὄντες πολῖται Ἴονες· ὅτι δὲ, ἀφοῦ τὸ ἀντικείμενον τῶν τοσούτων τῆς Πρεσβείας διακοινώσεων, αἵτινες σημειοῦνται ἀνωτέρω, ἔμεινε τοσοῦτα ἔτη χωρὶς νὰ λάβῃ παντελῶς ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως, δὲν θέλει φανῇ

ἄφορον εἰς τὸν Κ. Λόντον, ἂν ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εὑρέθη ἠναγκασμένη νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνάκτησιν τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ἡ ἐπὶ τῶν Ἰονίων Νήσων προστασία τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

Συνάγεται ἐν τούτοις ἐκ τῆς ἀπὸ 27 Νοεμβρίου διακοινώσεως τοῦ Κ. Γλαράκη, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις εἶναι πεπεισμένη, ὅτι οἱ πρώτιστοι ὅροι, δι' ὧν προσδιορίζονται τὰ δικαιώματα τῆς Ἰονίου πολιτείας ἐπὶ τῆς περιφερείας τῆς ἐπικρατείας αὐτῆς, εὑρίσκονται ἐν ταῖς συνθήκαις, αἵτινες συνωμολογήθησαν εἰς Κάμπο-Φόρμιον κατὰ τὰ 1797 μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Γαλλίας καὶ εἰς Κάρλοβιτζ καὶ Πασάροβιτζ μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῆς Ἐνετίας κατὰ τὰ 1699 καὶ 1778· στηρίζει δὲ ἐκ τούτου, ὅτι ἡ Ἰονίος πολιτεία δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὰ νησίδια ταῦτα, καθὸ κατεχόμενα ὑπὸ τῆς Ἐνετίας πρὸ τοῦ ἔτους 1683, ὅτε ἐξέρρηγη ὁ διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Κάρλοβιτζ καταπαύσας πόλεμος.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβε διαταγὴν νὰ κοινοποιήσῃ πρὸς τὸν Κ. Λόντον εἰς ἀπάντησιν, ὅτι ὁ τίτλος, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἰόνιον πολιτείαν τὰ νησίδια τῆς Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας ὡς καὶ τὰ λοιπὰ, ἅτινα ἀποτελοῦσιν ὡσαύτως τὴν περιφέρειαν τῶν ἑπτὰ κυριωτέρων Ἰονίων Νήσων, ὑπάρχει, οὐχὶ διὰ τῶν συνθηκῶν τοῦ Κάμπο-Φορμίου, τοῦ Κάρλοβιτζ, ἢ τοῦ Πασσάροβιτζ, ἀλλὰ διὰ τῆς συνθήκης, ἥτις συνωμολογήθη ἐν Παρισσίοις τὴν 5 Νοεμβρίου 1815 μεταξὺ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, τῆς Αὐστρίας, τῆς Πρωσσίας καὶ τῆς Ρωσσίας, καὶ ὅτι ἡ μόνη συνθήκη, τὴν ὁποίαν ἡ Μεγάλη Βρεταννία δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ ὡς περιέχουσαν τὴν περιγραφὴν τῶν Ἰονίων Νήσων καὶ τῶν ὑπὸ τούτων ἐξαρτωμένων, εἶναι ἡ κατὰ τὸ 1800 μεταξὺ τῆς Ῥωσσίας καὶ τῆς Πύλης συναμολογηθεῖσα, ἥτις προσδιορίζει τὰς Νήσους ταύτας ὡς ἑξῆς :

« Αἱ Νῆσοι τῆς Κερκύρας, τῆς Ζακύνθου, τῆς Κεφαλληνίας, » τῆς Λευκάδος, τῆς Ἰθάκης, τῶν Παξῶν, τῶν Κυθήρων, καὶ » ὅλαι αἱ νῆσοι μικραί τε καὶ μεγάλαι, κατωκημέναι καὶ ἀκα- » τοίκητοι, ὅσαι κεῖνται ἀπέναντι τῶν παραλίων τῆς Πελοπον- » νήσου καὶ τῆς Ἀλβανίας, αἵτινες, ἀποσπασθεῖσαι ἐκ τῆς Ἐνε- » τίας, κατεκτήθησαν ἀρτίως. »

Δυνάμει τῆς συνθήκης ταύτης τῶν 1800 καὶ ὑπὸ τὴν εἰδικὴν ἐγγύησιν τῆς Ῥωσσίας ὠργανίσθη ἡ Ἑπτάνησος Πολιτεία, καὶ συνετάχθη τὸ Σύνταγμα αὐτῆς· τὸ δὲ ἀνώτατον νομοθετικὸν Σῶμα τῆς Πολιτείας ταύτης προσδιώρισε τὰς πρωτίστας Νήσους, ὧν τὰ ἐν τῇ Συνθήκῃ τῶν 1800 ἀναφερόμενα νησίδια

θέλουσιν ἀποτελεῖ παραρτήματα, διακηρύξαν διὰ τῆς ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1804 πράξεώς του.

Α'. Ὅτι τὰ νησίδια Στρίβολι, Μαραθωνήσι, Πελοῦζο, Νέον Πρέντα (Prenta nove) Πρόδανον, Σαπιέντζα, Πόρτο, Σελινάρι, Βενέτικον, καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ, ὅσα εἰσὶ διεσπαρμένα εἰς τὴν θάλασσαν μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Γάλλο (Callo) θέλουσιν ἀνήκει εἰς τὴν Ζάκυνθον, καὶ θεωρεῖσθαι νθικῶς καὶ δικαιωματικῶς ἡνωμένα μετ' αὐτῆς.

Β'. Ὅτι ὅλα τὰ κατωγραμένα τεκαὶ ἀκατοίκητα νησίδια οἷα εἰσὶ τὸ Τσεριγότον, Πόρο, Πορέτο, Δραγονέρα, Σέρβι (Ἐλαφόνησος) καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη, ἀπὸ τοῦ Ἀκρωτηρίου Ἀγγέλου (Angelo) μέχρι Κορώνης, θέλουσιν ἀνήκει εἰς τὴν Νῆσον τῶν Κυθήρων, καὶ θέλουσι θεωρεῖσθαι νθικῶς καὶ δικαιωματικῶς ἡνωμένα μετ' αὐτῆς.

Οὕτως, ὁπόταν ἡ Μεγ. Βρεττανία ἐγένετο, δυνάμει τῆς συνθήκης τῶν 1815, Προστάτις τῶν ἡνωμένων ἐπικρατειῶν τῶν Ἰονίων Νήσων, εὗρε τὰ νησίδια Σαπιέντζα, καὶ Ἐλαφονήσου ἡνωμένα, τὸ μὲν μετὰ τῆς Ζακύνθου, τὸ δὲ μετὰ τῶν Κυθήρων, δι' ἐπισήμου πράξεως τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας. Ἡ Μεγ. Βρεττανία εἶναι ἐπομένως ὑπόχρεως νὰ διατηρήσῃ ἀνέπαφον τὴν περιφέρειαν τῆς Ἰονίου χώρας, ὡς ἦτον αὐτὴ ὅτε τῇ ἀνετέθη ἡ ἐπ' αὐτῆς προστασία διὰ τῆς συνθήκης τῶν 1815.

Ὁ ὑποφαινόμενος ὀφείλει προσέτι νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1819, ἡ Πύλη, ἀδιαφιλονείκητος τότε κυριάρχης ὅλης τῆς σχηματιζούσης σήμερον τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον χώρας, συνήνεσεν ὁριστικῶς εἰς τὴν συνθήκην τῶν 1815 διὰ τῆς ἐπικυρωτικῆς αὐτῆς πράξεως τῆς χρονολογουμένης ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 24 Ἀπριλίου 1819. Φαίνεται μολαταῦτα, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις διϊσχυρίζεται, ὅτι ἡ Σαπιέντζα καὶ ἡ Ἐλαφόνησος ἐξηκολούθουν νὰ ἦναι ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς Πύλης μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅτι ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις ἔλαβε κατοχὴν τῶν νησιδίων τούτων μετὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἐποχὴν, καὶ ὅτι ἐπομένως τὰ εἰρημένα νησίδια περιέχονται ἐντὸς τῆς προσδιωρισμένης χώρας τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Εἰς ἀπάντησιν τούτου ὁ ὑποφαινόμενος ὀφείλει νὰ εἴπῃ, ὅτι ἡ Ἐλαφόνησος ὡς καὶ ἡ Σαπιέντζα, ἐπιθεωρηθεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἰονίων Ἀρχῶν κατὰ τὰ 1817, εὑρέθησαν ἀκατοίκητοι, καὶ ὅτε, ὁπόταν ὁ Κ. Ἐδουάρδος Οὐάρδ, Μέγας Λόρδος Ἀρμοστὴς τῶν Ἰονίων Νήσων, ἐπεσκέφθη τὴν Σαπιέντζαν καὶ Ἐλαφόνησον κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ

1849, ἡ μὲν Σαπιέντζα ἦτον ἀκόμη ἀκατοίκητος, εἰς δὲ τὴν Ἐλαφόνησον μία μόνη οἰκία ὑπῆρχε καὶ 50 κάτοικοι διεσπαρμένοι. Ἀλλὰ καὶ ἂν τινες ὑπήκοοι τῆς Πύλης ἢ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος κατέσχον καιρὸν τινὰ ἓν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νησιδίων, ἔπραξαν οὕτω καταπάτησιν τῆς Ἰονίου χώρας.

Ὅσον δὲ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κ. Γλαράκη ἀναφερομένης συνθήκης, ἥτις καθιερεῖ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ προσδιορίζει τὰ ὅρια τοῦ Βασιλείου τούτου, ὁ ὑποφαινόμενος λαμβάνει τὸ θάρρος νὰ ῥέρῃ εἰς μνήμην τοῦ Κ. Λόντου, ὅτι τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὰς Νήσους προσδιορίζονται ἐν τῷ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1830 πρωτοκόλλῳ τοῦ ἐν Λονδίνῳ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον πρωτόκολλον, μετὰ τὴν περιγραφὴν τῶν ἀρκτικῶν ὁρίων τῆς Στερεᾶς τοῦ Ἑλλ. Βασιλείου, λέγει: « ἅπασα ἡ χώρα, ὡς καὶ ὅσα μέρη κεῖνται πρὸς μεσημβρίαν τῆς γραμμῆς ταύτης θέλουσιν ἀνήκει εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἅπασα δὲ ἡ χώρα καὶ τὰ μέρη, ὅσα κεῖνται πρὸς ἄρκτον τῆς αὐτῆς γραμμῆς, θέλουσιν ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτελῶσι μέρος τοῦ Ὀθων. Κράτους. » Ἐξακολουθεῖ δὲ ν' ἀναφέρῃ καὶ προσδιορίζῃ διὰ τῶν ἀκολούθων ὁράτεων τὰς Νήσους, αἵτινες ἔμελλον ν' ἀνήκωσιν εἰς τὴν νέαν Ἑλλ. Ἐπικράτειαν: θέλουσιν ἀνήκει ὡσαύτως εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ νῆσος Εὔβοια μετὰ τῶν νήσων τῶν καλουμένων τοῦ Διαβόλου (τῶν Σποράδων) ἡ νῆσος Σκῦρος, καὶ αἱ νῆσοι αἱ γνωσταὶ ὑπὸ τὰ ἀρχαῖα ὀνόματα τῶν Κυκλάδων, συμπεριλαμβαναμένης ἐν αὐταῖς καὶ τῆς Ἀμοργοῦ. » Καθίσταται ἄρα προφανέστατον, ὅτι δυνάμει τῆς συνθήκης ταύτης, οὐδεμία ἄλλη νῆσος, ἐκτὸς τῶν ἐν αὐτῇ προσδιωρισμένων δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀνήκουσα εἰς τὸ Ἑλλ. Βασίλειον.

Ὁ ὑποφαινόμενος διετάχθη ἐπομένως νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν Κ. Λόντον, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις δὲν ἔχει οὐδ' εἶναι παντελῶς εἰς στάσιν νὰ ἐπιστηρίξῃ δυνάμει συνθήκης τινὸς ἢ ἐπισήμου πράξεως δικαιώματα τῶν νήσων Σαπιέντζας καὶ Ἐλαφονήσου, καὶ ὅτι ἀποδεικνύεται ἀναντιῤῥήτως διὰ τῶν ἀνωτέρω συνθηκῶν τῶν 1815, καὶ 1800, ὡς καὶ διὰ τῆς κατὰ τὸ 1801 πράξεως τῆς Ἑπτανήσου Πολιτείας, ὅτι αἱ δύο αὗται νῆσοι ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἰόνιον Ἐπικράτειαν.

Περαίνων τὴν διακοίνωσιν ταύτην ὁ ὑποφαινόμενος, δὲν δύναται νὰ μὴν ἀναφέρῃ ὁποίαν ὑπόληψιν καὶ σέβας ἔδειξεν ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. πρὸς τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διεπραγματεύθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα, καὶ ὁποίαν λύπην θέλει αἰσθανθῇ, ὡς εἶναι πιθανώτατον, διὰ τὸν τρόπον καθ' ὃν

ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἀνταπεκρίθη εἰς ταῦτα, καθότι ἐκ τινος ἐντύπου ἐκθέσεως, τὴν ὁποίαν ὁ ὑποφαινόμενος λυπεῖται ἀναγκαζόμενος νὰ θεωρήσῃ ὡς πηγάζουσαν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, συνάγεται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. παρημέλησε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπὸ 17|29 Νοεμβρίου 1849 διακοίνωσιν τοῦ Κ. Γλαράκη, καὶ ὅτι ἐπέμεινεν ἀπολύτως εἰς τὸ νὰ περατωθῇ καὶ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις συγχρόνως μὲ τὰς ἐκτιθεμένας ἐν τῇ διακοινώσει, ἣν ὁ ἀναφερόμενος ἀπεύθυνε πρὸς τὸν Κ. Λόντον τὴν 5/17 Ἰανουαρίου 1850. Τοῦτο θέλει φανῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μ. τοσοῦτο μᾶλλον ἄπορον, καθόσον ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβεν ἰδίως τὴν φροντίδα τοῦ νὰ περιορίσῃ ἐν τῇ εἰρημένῃ διακοινώσει αὐτοῦ τὰς ἀπαιτήσεις του εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ ἐπανόρθωσιν τῶν κατ' Ἄγγλων καὶ Ἰόνων πραχθέντων ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀδικημάτων καὶ προσβολῶν, καὶ νὰ παραπέμψῃ (ὡς ἔπραξε τοῦτο καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς περιστάσεις) εἰς ἀκριβῆ τινα ἔκθεσιν τῶν ἀπαντήσεων τούτων, περιεχομένην ἐν τῇ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1848 διακοινώσει τοῦ Κ. Λάϊονς πρὸς τὸν Κ. Κολοκοτρώνην. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρατηρήσῃ ὁ ὑποφαινόμενος εἰς τὸν Κ. Λόντον, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως κατοχὴ τῶν ἀκατοικήτων Ἰονίων Νήσων Ἐλαφονήσου, καὶ Σαπιέντζας, δὲν ἀποτελεῖ *ἀδίκημα ἢ προσβολὴν γενομένην* ἐν Ἑλλάδι καθ' ὑπηκόων Ἄγγλων ἢ Ἰόνων, καὶ ὅτι οὐδεὶς λόγος οὐδὲ μνεία περὶ τῶν νήσων τούτων ὑπάρχει ἐν τῇ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1848 διακοινώσει τοῦ Κ. Λάϊονς, ἔτι δὲ πλέον ἦτον ἀδύνατον νὰ ποιῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διακοίνωσις τοιαύτην μνείαν, καθὸ περιστρεφομένη μόνον εἰς τὰ ζητήματα ἐκεῖνα, ἐφ' ὧν εἶχον γενῇ ἤδη παραστάσεις εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης· ὁπόταν δ' αὐτὴ ἐγράφη, οὐδεμία κοινοποίησις εἶχεν εἰσέτι γενῇ κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μ., ἀπιναντίας ἡ Κυβέρνησις τῆς Βασιλίσσης περιέμεινε τοσοῦτον χρόνον μὲ παραδειγματικὴν ὑπομονὴν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ ὅτι ἡ τῆς Ἑλλάδος ἤθελεν ἀπαντήσει εἰς τὰς παραστάσεις τῆς ἐν Ἀθήναις Βρετ. Πρεσβείας. Δέκα περίπου ἔτη εἶχον ἤδη παρέλθει ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς πρώτης περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διακοινώσεως τοῦ Κ. Λάϊονς, ἡ δὲ Πρεσβεία τῆς Α. Μ. εἶχεν ἀπωλέσει πᾶσαν ἐλπίδα ἀπαντήσεως, ὁπόταν ἔλαβε κατὰ πρῶτον διαταγὴν τοῦ νὰ ἀπευθύνῃ ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως Αὐτῆς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν διακοίνωσιν περὶ τῆς Σαπιέντζας καὶ Ἐλαφονήσου, ἐπομένως ὁ ὑποφαινόμενος ἑπτὰ μῆνας μετὰ τὴν χρονολογίαν τῆς ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1848

διακοινώσεως, περὶ ἧς τοσοῦτον συνεχῶς ἐγένετο μνεία, ἀπεύθυνεν εἰς τὸν Κ. Γλαράκην τὴν ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1849, διακοίνωσίν του, ζητῶν δι' αὐτῆς τὴν ἐκκένωσιν τῶν εἰρημένων νήσων.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἐπαναλάβῃ πρὸς τὸν Κ. Λόντον τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς αὐτὸν ὑψηλῆς ὑπολήψεώς του.

(Ὑπογ.) Θ. ΟΥΑΙΣ.

Ἐκ τούτου θέλετε πεισθῆ, Κύριοι, εἰς ὅ,τι ἀμερίβολως σᾶς εἶπον κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 7 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ τὸ ὁποῖον ἤδη ἐπιβεβαιοῦται καὶ εἶναι πραγματικόν. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐλπίζω νὰ κάμῃ καὶ εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως καὶ εἰς ὅλον τὸ Ἔθνος· λέγει, ὅτι διαταγαὶ ἦσαν ἐκδεδομέναι καὶ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς διακοινώσεως, τὴν ὁποίαν ὁ ἔντιμος προκάτοχός μου (7/19 Νοεμβρίου π. ε.) ἀπεύθυνε πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ παραστήσῃ τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος· περιστατικόν, τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ἐναργέστατα, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο συμπεριελαμβάνετο μετὰ τῶν λοιπῶν· ἡ Βρετανικὴ Κυβέρνησις, λέγει, ἠναγκάσθη νὰ ἐκδώσῃ τοιαύτας διαταγὰς, διότι ἡ Ἑλληνικὴ ἐπὶ δέκα ἔτη ἐσιώπησεν· ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν ἐσιώπησεν, παρ' ὅταν τὸ πρὸς τὴν Εὐεργέτιδα ταύτην Δύναμιν σέβας της τὸ ὑπηγόρευσε καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, διότι ὁ τότε πρέσβυς ἔντιμος Κ. Λάϊονς εἶπεν, ὅτι θέλει παρουσιάσει ἔγγραφα δικαιολογητικά· ἅμα ἔλαβον τὴν διακοίνωσιν ταύτην, ἐνόμισα χρέος μου ν' ἀπευθύνω ἀντίγραφα αὐτῆς εἰς τοὺς δύο πρέσβεις τῶν μεγάλων Εὐεργετίδων Δυνάμεων, καὶ ἐπομένως νὰ διευθύνω τὴν ὁποίαν σᾶς παρουσιάζω διακοίνωσιν πρὸς τὸν ἔντιμον Κ. Οὐάϊς· ἀναγνωσθεῖσα δὲ αὐτὴ, ἔχει οὕτως.

Μετάφρασις.

Ἀθῆναι τὴν 31 Ἰανουαρ. (12 Φεβρουαρ.) 1850.

Ὑπουργεῖον τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

Κύριε!

Ἔλαβον τὸ ὁποῖον μοὶ ἐκάματε τὴν τιμὴν νὰ μοὶ διευθύνετε ἔγγραφον ὑπὸ ἡμερομηνίαν 9 Φεβρουαρίου· Νέαν ἡ κοινοποίησις, τὴν ὁποίαν περιέχει, παρέσχεν ἀφορμὴν ἐκπλήξεως καὶ λύπης εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν. Μοὶ εἶναι ἀδύνατον ἐντὸς τόσου βραχυτάτου χρόνου νὰ συζητήσω τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους προτείνετε, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπὲρ τῆς Ἡνωμένης Πολιτείας τῶν Ἰονίων νήσων διεκδικήσεως τῶν δύο νησιδίων τῆς Σαπιέν-

τζας καὶ τῆς Ἐλαφονήσου. Ἓν μόνον νέον ἐπιχείρημα παρετήρησα, τὸ ἐκ μιᾶς πράξεως τῆς Ἑπτανησιακῆς Συνελεύσεως ὑπὸ χρονολογίαν 1804 προκῦπτον· καὶ τοῦτο ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του εἶναι λίαν ἀμφισβητήσιμον, διότι τὰ βουλεύματα μιᾶς συνελεύσεως καὶ αἱ πράξεις της δὲν δύνανται αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ νὰ ἀποτελέσωσι τίτλον κατὰ μιᾶς ἄλλης Κυβερνήσεως.

Μοὶ ἀναγγέλλετε, Κύριε, ὅτι καὶ πρὶν ἢ ληφθῇ εἰς Λονδῖνον τὸ ἔγγραφον τοῦ Κυρίου Γλαράκη ὑπὸ ἡμερομηνίαν 17/29 Νοεμβρίου ἦτον ὁριστικὴ τοῦ ὑποκόμητος Πάλμεστρῶνος ἡ ἀπόφασις, καὶ διαταγαὶ εἶχον δοθῆ, ἵνα ἀποπεμφθῶσιν ἐκ τῶν νήσων τούτων οἱ ξένοι, οἵτινες κατοικοῦσι τὰ μέρη ταῦτα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, ἢ ἐνεργοῦσιν ἐκεῖ οἱανδήποτε ἐξουσίαν ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλίως.

Ὅπως ὁ Κ. Γλαράκης σᾶς παρατήρησε, τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον περιέμενε, διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα τὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ὁ Κ. Ἐδ. Λάϊενς, ἐν τῇ διακοινώσει του τῶν 27 Ὀκτωβρίου 1839 ἐπερυλάχθη νὰ καταθέσῃ, καὶ δὲν κατέθεσεν· ὁ δὲ προκάτοχός μου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δημοσίων ἐγγράφων, ἅτινα εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του καὶ τὰς μαρτυρίας τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας Μονεμβασίας, ἐπεστήριξε τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς κατοχῆς τῶν νήσων Σαπιέντζας καὶ Ἐλαφονήσου.

Ἐλπίζω, Κύριε, ὅτι θέλετε μοὶ δώσει καιρὸν διὰ νὰ συμπληρώσω τὰς ἐρεύνας, αἵτινες δὲν θέλουσιν ἀφήσει οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν εἰς τινα περὶ τῆς νομιμότητος τῶν δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὅτι ἡ ἐν καλῇ τῇ πίστει ἀρξαμένη ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου συζήτησις δὲν θέλει διακοπῇ ὑπὸ μέτρων δυναμένων νὰ ἐπιφέρωσι νέαν καὶ ὀδυνηρὰν προσβολὴν εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Βασιλέως, τοῦ Σεβαστοῦ μοι Κυρίου, καὶ εἰς τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Βασιλείου.

Τὸ μόνον δικαίωμα τῶν ἀδυνάτων ἀπέναντι τῶν ἰσχυρῶν συνίσταται εἰς τὴν ἐλευθέραν συζήτησιν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω, ὅτι Κυβέρνησις τοσοῦτῳ περιωτισμένη ὡς ἡ τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, καὶ ἔχουσα εἰς τὴν διάθεσίν της τηλικαῦτα μέσα ἐνεργείας, θὰ θελήσῃ ὡς πρὸς τὴν Ἑλλάδα, πρὸς κατάρτησιν τῆς ὁποίας συνετέλεσε, νὰ ἐξέλθῃ τῆς ὀφειλομένης μετριότητος πρὸς τὴν ἀδυναμίαν, καὶ τῆς δικαιοσύνης τὴν ὁποίαν ἐπιζητεῖ ὑπὲρ τῶν δικαίων της.

Δέχθητε κτλ. (Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κύριον Θωμᾶν Οὐάϊς, πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος.

Μόλις εἶχον διευθύνει τὴν διακοίνωσιν ταύτην πρὸς τὸν ἐντιμον Κ. Οὐάϊς, καὶ ὁ Πρέσβυς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, δραμὼν εἰς τὴν οἰκίαν μου, μοὶ ἐγνωστοποίησε διακοίνωσιν τοῦ Κ. Οὐάϊς, ἀπαντῶσαν εἰς ἑτέραν, διευθυνθεῖσαν εἰς αὐτὸν τὴν προτεραίαν ἀπὸ τὸν ῥηθέντα τῆς Γαλλίας Πρέσβυν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀναστολῆς τῶν μέτρων, τῶν ἀφορώντων τὴν κατάληψιν τῶν νήσων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας· ἀναγνωσθεῖσαι δὲ ἀμφότεραι ἔχουν οὕτως.

Πρεσβεία τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας εἰς Ἑλλάδα.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κύριον Θωμᾶν Οὐάϊς, πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος εἰς Ἑλλάδα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰανουαρίου (10 Φεβρουαρ.) 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας παρὰ τῇ Α. Μ. τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἐπιστήσας ὅλην αὐτοῦ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς διακοινώσεως, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Θωμᾶς Οὐάϊς πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ γράψῃ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 τελευταίου Ἰανουαρίου, ἐνόμισεν ὅτι ὀφείλει νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ τὴν μεταβιβάσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησίν του, διὰ νὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν νὰ ἐκτιμήσῃ συζήτησιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνόμιζεν ὅτι δὲν εἶχε πλέον νὰ ἐπέμβῃ ἐξ οἰκείας προαιρέσεως. Ἐλογεῖτο μ' ὅλα ταῦτα, διότι εἰς ἐπιχειρήματα, πηγάζοντα ἐξ ὁριστικῶν συνθηκῶν, καὶ ἀποῤῥέοντα ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν σχέσεων τῆς Γαλλίας πρὸς τοὺς συμμάχους της καὶ τὴν Ἑλλάδα, ὁ ἐντιμότατος Κύριος Θ. Οὐάϊς δὲν ἀντέταξεν εἰμὴ λόγους ὅλως εἰδικοὺς διὰ τὴν μεγάλην Βρεταννίαν, καὶ μὴ δυναμένους, ὅσον ἀπουδαῖοι καὶ εὔλογοι καὶ ἂν φαίνωνται εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος, νὰ ἐξαλείψωσιν ἀπὸ τοῦδε τὸ καίμενον, οὐδὲ νὰ μεταβάλωσι τὸ πνεῦμα ἐπισήμου συνομολογήσεως. Ἠπόρει ἐπίσης διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τῶν συλληφθέντων εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ Βασιλείου λιμένας, καὶ ἐχόντων αἰτίαν ὑπερβαίνουσαν ἴδη τὸ σύνολον τῶν παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας γενομένων ἀπαιτήσεων.

Καὶ τοι ἀναλογιζόμενος μετ' ἀνησυχίας, ὁποίων θέλει εἶσθαι τὸ τέρμα τῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἐνεργουμένων καταναγκαστικῶν μέτρων, ὁ ὑποφαινόμενος ἀκούοντος ὑπεισμένος περὶ τοῦ ἀνω-

φελοῦς τῶν προσπαθειῶν του, δὲν ἤθελεν ἐπαναλάβει παρὰ τῷ Κυρίῳ πληρεξουσίῳ ὑπουργῷ τῆς Α. Β. Μεγαλειότητος προσφορὰς, τὰς ὁποίας δὲν κατώρθωσαν νὰ καταπτήσωσιν ἀποτελεσματικὰς ὁ φιλικὸς χαρακτήρ των καὶ ὁ εὐσυνείδητος σκοπός των.

Ἀλλ' ἓν νέον περιστατικὸν ἔλαβε χώραν, τὸ ὁποῖον μεταβάλλει τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Εἰς τὴν διακοινωσίν του ὑπὸ ἡμερομηνίαν 31 Ἰανουαρίου ὁ ἐντιμότατος Κ. Οὐάϊς ἔλεγεν. « Ὁ ὑποφαινόμενος εἶδε μετὰ μεγίστης ἐκπλήξεως, ὅτι εἰς ἔκθεσίν τινα ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις συμπεριέλαβε (ὁ ὑποφαινόμενος ἀγνοεῖ διά τινα σκοπὸν) τὸ ὅλως ἀλλότριον ζήτημα τῆς κατοχῆς παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τῶν νήσων Ἐλαρονήσου καὶ Σαπιέντζας.

Μετὰ τὴν διακήρυξιν ταύτην ὁ Κύριος Θουβενὲλ ἐδοκίμασεν οὐκ ὀλιγωτέραν ἀπορίαν, μαθὼν, ὅτι ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς εἶχε πρὸ ὀλίγου ἀναγγείλει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος, ὅτι κατὰ συνέπειαν νέων διαταγῶν τῆς Α. ἐκλαμπρότητος τοῦ πρώτου γραμματέως τῆς ἐπικρατείας τῆς Α. Β. Μ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐμελλον νὰ λημφθῶσι μέτρα, διὰ νὰ ἀποβληθῶσιν ἐκ τῶν νήσων Σαπιέντζας καὶ Ἐλαρονήσου οἱ ξένοι μὴ ὑπήκοοι τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἰονίων νήσων. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, καθὼς καὶ ὡς πρὸς ὅλα τὰ λοιπὰ, ὁ ὑποφαινόμενος ἀπέχει νὰ ἐκφράσῃ ὁριστικὴν γνώμην.

Τὰ ἔγγραφα, ἅτινα τῷ διεκοινώθησαν, δὲν εἶνε εἰμὴ στοιχεῖα μιᾶς ἀμφισβητήσεως, τὴν ὁποίαν δὲν ἀνήκει εἰς αὐτὸν νὰ κρίνῃ, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἑλλάδος πρόκειται νὰ ὑποστῶσι ζημίαν, ἥτις ἤθελεν ἀνταναπλασθῆ εἰς τὸ δημόσιον τῆς Γαλλίας Ταμεῖον, καὶ καθ' ἣν ἡ γενικῶς ἀποδιδομένη ἐπικράτεια εἰς τὸ Βασίλειον τὸ κατὰ τὸ 1832 δημιουργηθὲν παρὰ τῆς Γαλλίας, ὡς καὶ παρὰ τῆς Ἀγγλίας αὐτῆς καὶ τῆς Ῥωσσίας, ἐπαπειλεῖται νὰ κλονισθῇ· ὅ,τι τῷ ἐνδιαφέρει, ὅ,τι εἶναι τοῦ καθήκοντός του, εἶναι τὸ νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὸ ἀναμφισβήτητον δικαίωμα, ὅπερ ἔχει ἡ Κυβέρνησίς του νὰ εἰδοποιῆται προηγουμένως περὶ τῶν πράξεων, αἵτινες κατ' οὐδένα τρόπον δὲν δύνανται νὰ τῇ ἦναι ἀδιάφοροι, καὶ αἵτινες δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπαισθητὴν ἐπιρροὴν ὄχι μόνον καθ' ἑαυτὰς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ τῶν συνεπειῶν των, ἐπὶ τῶν ζωτικῶν στοιχείων τόπου ἀνεξαρτήτου μὲν, ἀλλὰ προστατευομένου ὑπὸ ἄλλων Δυνάμεων. Ὁ ὑποφαινόμενος, ὑποβάλλων τὰς σκέψεις ταύτας εἰς τὸν Κ. Πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μ. ἐλπίζει, ὅτι θέλει εἶσθαι εὐτυχέστερος παρὰ εἰς τὰς προγενεστέρας αὐτοῦ διακοινώσεις,

καὶ ἀγαπᾷ νὰ πιστεύῃ, ὅτι ὁ Κύριος Ναύαρχος Σὶρ Πάρκερ δὲν θέλει προχωρήσει διὰ τῆς βίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς Α. Ἐκλαμπρότητος τοῦ Λόρδου Παλμερστὼν τῶν ἀφορωσῶν τὴν ἀνεξαιρότητα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας.

Ὁ Κ. Θουβενὲλ ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἐπαναλάβῃ εἰς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θ. Οὐάϊς τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς του.

(Ὑπογ.) Ε. ΘΟΥΒΕΝΕΛ.

Ὁ Κύριος Πρέσβυς τῆς Α. Βρ. Μ. ἀνήγγειλε πρὸ ὀλίγου εἰς τὸν Κ. Θουβενὲλ, Πρέσβυν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ὅτι καὶ τοι ἀπευθύνας πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τὴν ἀπὸ 9 τρέχοντος διακοινωσίν του, δὲν ζητεῖ μολαταῦτα νὰ λάβῃ ἀμέσως τὴν κατοχὴν τῶν νησιδίων Σαπιέντζας καὶ Ἐλαρονήσου, καὶ ὅτι δὲν ἦτον τοιαύτη ἡ ἔννοια τῆς διακοινωσεώς του· ἀναγγέλλων τοῦτο πρὸς τὸν Κ. Λόντον ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Γαλλίας, τῷ ἐνεχείρισε συγχρόνως καὶ τὴν ἀπόλουθον πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς ἀπάντησίν του.

Εἰς τὴν πρὸς τὸν Κύριον Θουβενὲλ διακοίνωσιν ταύτην ὁ ἔντιμος Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἀποφαίνεται, ὅτι δὲν ἐννοήσαμεν τὴν ἔννοιαν τῆς πρὸς ἐμὲ διακοινώσεώς του, καὶ ὅτι δι' αὐτῆς ἠθέλησε μόνον νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ δικαιώματα τῶν Ἰονίων Νήσων ἐπὶ τῶν ῥηθέντων νησιδίων. Ὁ Κ. Θουβενὲλ μοὶ ἐνεχείρισε ταυτοχρόνως ἀντίγραφον καὶ νέας πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς ἀπαντήσεως, τὴν ὁποίαν σᾶς γνωστοποιῶ ἐπίσης, καὶ ὁ Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας παρακαλεῖται ν' ἀναγνώσῃ· ἀναγνωσθεῖσα δὲ αὕτη, ἔχει ὡς ἕπεται.

Μετάφρασις.

Πρεσβεία τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας ἐν Ἑλλάδι.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θωμᾶν Οὐάϊς Ὑπουργὸν πληρεξούσιον τῆς Α. Βρ. Μ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Ἰανουαρίου (12 φεβρουαρίου) 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος σπεύδει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς πληρεξούσιος τῆς Α. Βρ. Μ. τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ ἀπευθύνῃ σήμερον διακοίνωσιν.

Ἂν ἐννόησεν ἀκριβῶς τὸ πνεῦμα τῆς διακοινώσεως, ἣν ἐγνωστοποίησεν αὐτῷ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ. ὁ ὑποφαινόμενος φρονεῖ, ὅτι ἡ διακοίνωσις αὕτη διαιρεῖται εἰς τρία μέρη : ἐν τῷ πρώτῳ ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς ἀναγγέλλει, ὅτι καὶ πρὶν ἡ

λάβῃ τὸ ἔγγραφον τοῦ Κ. Γλαράκη, ἡ ἐξοχότης του ὁ Κ. Λόρδος Παλμερστὼν εἶχεν ἤδη ἀποφασίσει νὰ ληφθῶσι μέτρα ὅπως ἀπομακρυνθῶσιν ἐκ τῶν νησιδίων Σαπιέντζας καὶ Ἐλαφονήσου, οἱ ξένοι ὅλοι οἱ μὴ ὄντες πολῖται Ἰονες, ἀλλ' οὐδόλως παρατηρεῖται ἐν αὐτῷ, ὅτι τὸ ἔγγραφον τοῦ Κ. Γλαράκη ἐπέφερε τῆς ἀποράσεως ταύτης τὴν ἀναστολήν. Ἀπ' ἐναντίας εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς διακοινώσεώς του ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς ἐκτίθησι τὰ κατ' αὐτὸν δικαιώματα τῶν Ἰονίων νήσων ἐπὶ τῆς κυριότητος τῶν διαφιλονεικουμένων νησιδίων. Τέλος διὰ τοῦ τρίτου μέρους μέμφεται τὸν Κ. Λόντον, διότι περιέλαβε μεταξὺ ἄλλων ἰδιωτικῶν συμφερόντων ἀπαίτησιν ῥύσεως πάντη διαφόρου, καὶ τοῦτο, *εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν* ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Βρ. Μ. δὲν εἶχε δώσει ἀκόμη διαταγὴν τοῦ νὰ *γενῇ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν εἰδήποτε διακοίνωσις* περὶ Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας. Ἂν ὁ ὑποφαινόμενος δὲν ἀπατᾶται, τὸ ἀπὸ 10 τοῦ τρέχοντος ἔγγραφον τοῦ ἐντιμοτάτου Κ. Θ. Οὐάϊς πρὸς τὸν Κ. Λόντον περιέχει τὴν διακοίνωσιν ταύτην, ἥτις μάλιστα οὐδόλως ἀναφέρει, ὁποία προθεσμία παραχωρεῖται πρὸς ἀπόδοσιν τῶν δύο περὶ ὧν ὁ λόγος νησιδίων εἰς τὴν Ἰόνιον Πολιτείαν. Τῷ ἦτον ἐπομένως ἐπιτεταραμμένον νὰ πιστεύσῃ κατὰ τὴν ἔννοιαν μάλιστα τοῦ πρώτου μέρους τοῦ ῥηθέντος ἐγγράφου, ὅτι ἡ ὑπὸ τῶν Ἀγγλικῶν Δυνάμεων κατοχὴ τῶν νησιδίων τούτων ἔμελλε νὰ πραγματοποιηθῇ ἄνευ ἀναβολῆς. Ἄλλως τε ὁ ὑποφαινόμενος χαίρει, διότι ὁ Κ. Ὑπουργὸς Πληρεξούσιος τῆς Α. Βρ. Μ. ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ἀφορμὴν, ἵνα τῷ ἐξηγήσῃ σαφέστερον τοὺς σκοπούς του, καὶ σπεύδει νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, διότι τὸν διεβεβαίωσεν ἤδη πλειότερα ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἀντικειμένου.

(Ὑπογ.) Ε. ΘΟΥΒΕΝΕΛ.

Μετὰ τὴν γνωστοποίησιν ταύτην ἔσπευσα καὶ ἐγὼ ν' ἀπευθύνω πρὸς τὸν Πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας Κ. Οὐάϊς τὴν ἑπομένην διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν παρακαλεῖται ὁ Γραμματεὺς ν' ἀναγνώσῃ· ἔχει δὲ ἀναγνωσθεῖσα ὡς ἑξῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Ἰανουαρίου (12 Φεβρουαρίου) 1850.

Κύριε!

Ὁ Κύριος Πρέσβυς τῆς Γαλλίας εὐηρεστήθη νὰ μοὶ γνωστοποιήσῃ ἀρτίως, τὸ ὁποῖον τῷ ἀπευθύνατε σήμερον ἔγγραφον, ἀναγγέλλοντες αὐτῷ διὰ τοῦτο, ὅτι δὲν εἴχετε ποτὲ σκοπὸν πλὴν νὰ ζητήσητε τὴν ἄμεσον κατοχὴν τῶν νησιδίων Ἐλαφονήσου

καὶ Σαπιέντζας. Τοιαύτην ἔννοιαν δὲν εἶχον βεβαίως δώσει ἐγὼ αὐτὸς εἰς τὴν ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου διακοίνωσίν σας, ὡς παρετηρήσατε ἤδη τοῦτο ἐν τῇ ἀπαντήσει, τὴν ὁποίαν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γράψω σήμερον. Μοὶ ἤθελεν εἶσθαι ἀναμφιβόλως λίαν εὐάρεστον, τὸ νὰ λάβω παρ' ὑμῶν τὴν αὐτὴν διαβεβαίωσιν, ἣν ἐδώσατε πρὸς τὸν Κ. Θουβενέλ. Ἀλλὰ θεωρῶ ἐν τούτοις χρέος μου, παραλείπων τὰ λοιπὰ χωρία τῆς ῥηθείσης ἀπαντήσεώς μου, νὰ περιορισθῶ μόνον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν συνοπτικὴν συζήτησιν τῶν ἐπὶ τῆς κατοχῆς τῶν νησιδίων Ἐλαφονήσου καὶ Σαπιέντζας δικαιωμάτων τῆς Ἑλλάδος, ἐπιφυλαττόμενος, ὡς ἔλαβον ἤδη τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἐξηγηθῶ, τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐπαναλάβω τὴν συζήτησιν ταύτην εἰς τρόπον τελειώτερον.

Δίγθητε κτλ. (Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Θ. Οὐάϊς κτλ. κτλ.

Μοὶ ὑπολείπεται νὰ σᾶς γνωστοποιήσω ὅλην τὴν καλὴν πίστιν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐνήργησα, ἐρραζῶν ἐκ προοιμίων τὴν λύπην μου, διότι δὲν ἐδυνήθην νὰ καταλάβω τὴν ἔννοιαν τῆς Ἀγγλικῆς διακοινώσεως. Συγχωρήσετέ μοι, Κύριοι, νὰ ἐπαναλάβω καὶ πάλιν ὀλίγα τινὰ πρὸς κατάλειψιν τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου, καὶ νὰ σᾶς ἐκθέσω τοὺς λόγους μου, καὶ κρίνατε ὑμεῖς περὶ τῆς ὀρθότητος αὐτῶν· καὶ πρώτων ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχήν σας ἐπὶ τῶν ἀκολούθων χωρίων τῆς ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου πρὸς ἐμὲ διακοινώσεως τοῦ Κ.Κ. Οὐάϊς. Ἀναγινώσκει τὴν διακοίνωσιν ταύτην ἀπὸ τὰς λέξεις « ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβε διαταγὴν » μέχρι τῶν « διὰ τῆς συνθήκης τῶν 1815. »

Ἐπικαλοῦμαι τὴν ὀξύνοιάν σας ἐπὶ τῶν ἐκφράσεων τούτων. Μετὰ τοιαύτην διακήρυξιν τόσῳ ὁριστικὴν καὶ μὴ διαλαμβάνουσαν καιρίαν ἐπιφύλαξιν, δὲν ἔπρεπε νὰ ὑποπτεύσω, ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦδε προσβολή τις ἤθελε γίνει εἰς τὴν ἐπικράτειάν μας; αἱ ἐκφράσεις τῆς διακοινώσεως ἠδύναντο ν' ἀναιρέσωσι τοιαύτας ὑποψίας; ἀλλ' ἂς ἴδωμεν καὶ τὰ παραιτέρω. Ὁ Κ. Οὐάϊς ἐπιλαμβανόμενος τῆς συζητήσεως τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχει δῆθεν ἡ Κυβέρνησίς του ἐπὶ τῶν ῥηθέντων Νησιδίων, ἐπιφέρει τὰ ἀκόλουθα· (ἀνέγνω τὴν αὐτὴν διακοίνωσιν ἀπὸ τὰς λέξεις « ὁ ὑποφαινόμενος διετάχθη » μέχρι τῶν « Ἰονίων Ἐπικράτειαν). »

Ὑπάρχει τι εἰς τὰς ἐκφράσεις ταύτας δυνάμενον νὰ μὲ ἐξαφαλίσῃ κατὰ τῆς ἀνωτέρω ὑποψίας; κατ' ἀρχὰς μὲν μοὶ ἀναγγέλλουν, ὅτι διαταγαὶ ἐδόθησαν πρὸς κατάλειψιν τῶν νησιδίων πρὶν τῆς παραλαβῆς τῆς διακοινώσεως τοῦ Κ. Γλαράκη· μετὰ

δὲ τὴν παρελαβὴν ταύτην ἐπιχειρῶν τὴν ἀνασκευὴν τῶν προτα-
θέντων λόγων, καὶ μᾶς λέγουν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἔχει
κανὲν δικαίωμα κατοχῆς ἐπὶ τῶν ῥηθέντων Νησιδίων. Ὑπάρ-
χει, ἐπαναλαμβάνω, διαβεβαίωσίς τις, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηριζό-
μενος νὰ εἶμαι ἐντελῶς ἥσυχος; Ἀλλ' ἂς ἔλθω εἰς τὸ τέλος τῆς
διακοινώσεως· ἀνέγνω τὴν αὐτὴν διακοίνωσιν ἀπὸ τὰς λέξεις
« Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ παρατηρήσῃ » μέχρι τῶν « εἰρημένων
νήσων ».

Τὸ μέρος τοῦτο, Κύριοι, μετὰ τὰς ὁριστικὰς ἐκφράσεις τῶν
χωρίων, ἅτινα σᾶς ἀνέγνωσα, εἶναι ἀρκετὸν, καὶ ἐκφράζει σα-
φῶς, ὅτι ἡ Ἀγγλία ἐτάφθη μόνον εἰς τὸ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ
δικαιώματά της, χωρὶς νὰ ἐπιδιώξῃ καὶ τὰς ὠφελείας των,
διὰ νὰ μὴ δύναμαι νὰ ζητήσω ἐξηγήσεις. Τὸ κατ' ἐμὲ, εἶδον
ἐπίκρισιν, ἥτις μὲ ἔκαμεν ἐπαισθητὴν ἐντύπωσιν, ὡς ἀφορῶσαν τὴν καλήν μου πίστιν, ἐὰν συμπεριέλαβον εἰς τὴν ἔκθε-
σιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἀγγλίας καὶ τὴν τῶν νησιδίων Σαπιέν-
τζας καὶ Ἐλαφονήσου, τοῦτο ἔπραξα, ὡς ἐκ τῆς μνείας, τὴν
ὁποίαν περιέχει ἡ διακοίνωσις τοῦ Κ. Οὐάϊς, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ
Κυβέρνησις δὲν ἀπήντησεν οὔτε εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τὰς ἀφορώ-
σας ἰδιώτας, οὔτε εἰς ἄλλας σπουδαιοτέρας, καὶ ἐπὶ τέλους,
διότι ἐνόμιζον καθῆκόν μου, Κύριοι, νὰ σᾶς πληροφορήσω περὶ
ὅλων τῶν ἐκκρεμῶν ἀπαιτήσεων μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ
Βασιλέως καὶ ἐκείνης τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, μέχρι
τῆς στιγμῆς ἐκείνης· ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Ἀγ-
γλικὴ Κυβέρνησις ἀπαιτεῖ τὴν κατοχήν, ἀδιάφορον ἐὰν λάβῃ
τὴν αὔριον, μετὰ ἕνα μῆνα, ἢ μετὰ ἓν ἔτος, δύο μερῶν τῆς
Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, καὶ ἡ ἀπαίτησις αὕτη ἦτον σπουδαιο-
τάτη. Ἐπομένως τὸ ἔθνος, καὶ πρὸ πάντων Ὑμεῖς, Κύριοι,
ἔπρεπε νὰ λάβετε γνῶσιν αὐτῶν διὰ νὰ τὰς κρίνητε. Τοιαύτη
δὲν εἶναι καὶ ἡ ἐδικήσας γνώμη;

Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ, Κύριοι, χαίρω καὶ χαίρεσθε καὶ ὑμεῖς,
διότι ἀπηλλάγημεν τῆς ὑπονοίας, τὴν ὁποίαν εἴχομεν περὶ τῆς
ἀμέσου καταλήψεως· ἡ δὲ ἀνοβολὴ αὕτη μοὶ δίδει ἐλπίδας, ὅτι
ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος θέλει ἀκούσει
τὰ νέα ἐπιχειρήματά μας, καὶ θέλει ἀποδώσει πρὸς ἡμᾶς δικαι-
οσύνην, ἥτις, ἀγαπῶ νὰ ἐλπίζω, θέλει μᾶς ἀπαλλάξει καὶ ἀπὸ τὰ
ἄλλα δεινὰ, τὰ ὁποῖα ὁ λαὸς ὑπομένει μετὰ τοσαύτης ὑπομο-
νῆς καὶ μετὰ τοσαύτης καρτερίας.

Μολονότι εἰς τοιαῦτα σπουδαῖα καὶ πολὺ οὐσιώδη ἀντικεί-
μενα, παρετήρησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, δὲν δύναται τις

ἐξ ἐρόδου ν' ἀπορρίψῃ, ἐνπροηγουμένως δὲν ἀκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν
ὡρίμως, καὶ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ἔγγραφα τῆς ὑποθέσεως
ταύτης, μ' ὅλα ταῦτα, καθόσον ἤκουσα ἐκ τῆς ἀρτίως γενομένης
ἀναγνώσεως τῶν ἐγγράφων, καὶ τῶν ἀγορεύσεων τοῦ Κ. Ὑπουρ-
γοῦ, φαίνεται διαφωνία τις μεταξὺ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν
Ἐξωτερικῶν καὶ τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως,
ὡς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τῶν παρακειμένων εἰς τὴν Πελοπόν-
νησον νήσων τοῦ Ἐλαφονησίου καὶ τῆς Σαπιέντζας· διότι ὁ μὲν
Κ. Ὑπουργὸς διατείνεται, ὅτι εἰς τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην
πρώτην διακοίνωσιν ἐκ μέρους τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας,
ὡς παραπέμπουσα αὐτὸν εἰς τὴν ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1848
διακοίνωσιν, ἐννοεῖ οὗτος, ὅτι συμπεριλαμβάνονται σιωπηλῶς
καὶ αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως περὶ τῶν αὐτῶν
τούτων νήσων, ὡς δῆθεν ὑπαγομένων εἰς τὸ Ἰονικὸν Κράτος· ὁ
δὲ Κ. Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας, ἀπευθύνων διὰ τῶν διακοινώσεών
του τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως περὶ τῆς
προσβολῆς μόνον καὶ ἀποζημιώσεως ὑπηκόων βρεττανῶν καὶ
Ἰόνων, παρέπεμπε συγχρόνως τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐξω-
τερικῶν εἰς τὴν διακοίνωσιν ταύτην, κυρίως καθόσον ἀποβλέπει
τὰς ἀποζημιώσεις καὶ ἐξυβρίσεις ὑπηκόων βρεττανῶν καὶ Ἰόνων·
ὥστε, ἐπειδὴ εἰς τὴν διακοίνωσιν ταύτην, ὑπάρχει φράσις
λέγουσα « καὶ δι' ὅσας κοινοποιήσεις δὲν ἔλαβεν ἀπάντησιν, »
ἐννοεῖ ὁ Κ. Ὑπουργὸς διὰ τοῦτο, ὅτι ἐννοεῖται καὶ ἡ περὶ τῶν
νήσων τούτων ἀπαίτησις· καὶ ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας
δικαίως ἐπίσης διατείνεται, ὅτι εἰς τὰς διακοινώσεις του οὐδα-
μῶς ἀναφέρει περὶ τῶν νήσων τούτων. Καθόσον λοιπὸν παρα-
τηρῶ, δὲν ἐξάγεται, ὅτι ὑπῆρξε σκοπὸς διαστροφῆς ἐκ μέρους
τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ. Ὡς πρὸς τὴν λύσιν λοιπὸν τοῦ τοιούτου
σοβαροῦ ἀντικειμένου, καὶ τῶν λοιπῶν ἄλλων ἀπαιτήσεων, δὲν
ἀμφιβάλλομεν παντάπασιν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θέλει λάβει
ἅπαντα τὰ καταλλήλα καὶ συντετὰ μέτρα συμφώνως μὲ τὴν
κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Θρόνου, καὶ
τὴν ἀκεραιότητα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ.
Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι δὲν ἐγγυᾶται περὶ τῆς ἀκριβείας καὶ
γνησιότητος τῆς ἐν τῷ παραρτήματι τοῦ ὑπ' ἀριθ. 559 ῥύλλου
τῆς ἐφημερίδος « ἡ Ἐλπὶς » ὑπαρχούσης καὶ ἀναγνωσθείσης
μεταφράσεως τῆς διακοινώσεως τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας
πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, διαπραγματευομένης περὶ τῆς
ἀπαιτήσεως τοῦ Ἐλαφοννησίου καὶ Σαπιέντζας, ὡς ἐκ τούτου,
νομίζω, ὅτι οὔτε λόγος πρέπει νὰ γίνῃ πλέον περὶ τῆς ὑποθέσεως

ταύτης, πρὶν ἡ καθυποβληθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ἡ πιστὴ καὶ ἀκριβὴς μετάφρασις τῆς εἰρημένης διακοινώσεως. Ἀπορῶ ὅμως, τίνος ἕνεκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν μᾶς καθυπέβαλε τὴν μετάφρασιν τῆς διακοινώσεως ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν μάλιστα καὶ ἀπήντησεν ἐγγράφως πρὸς τὸν Κ. Πρέσβυν τῆς Ἀγγλίας· καθότι δὲν ἠδύνατο βεβαίως ν' ἀπαντήσῃ εἰς κοινοποίησιν, τῆς ὁποίας δὲν ἐγίνωσκε τὴν μετάφρασιν, ὡς ὡμολόγησε. Πρακειμένου, Κύριοι, σοβαροῦ ἀντικειμένου, περὶ ἀποσπάσεως μέρους τῆς Ἑλληνικῆς χώρας, δὲν νομίζω περιττὸν νὰ ἐκθέσω τὴν γνωμοδότησίν μου, ἡ ὁποία ἐνδέχεται νὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἂν τὴν κρίνῃ ὀρθήν. Ἐπειδὴ ἀρ' ἑνὸς ἡ μὲν Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις διατείνεται, ὅτι αἱ παρακείμεναι νῆσοι ἀνήκουν εἰς τὸ Ἰονικὸν Κράτος, ἐκ τῶν ὁποίων ἔχει ἐγγράφων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ Ἑλληνικὴ διϊσχυρίζεται ἐπίσης, ὅτι αἱ νῆσοι αὗται ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, δυναμει τῶν ὑπαρχόντων παρ' αὐτῇ ἐγγράφων, δὲν δύναται ἤδη νὰ λυθῇ ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὑπαρχούσης δυσμενείας. Ἀλλ' ἐὰν ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις καταλάβῃ τὰς παρακειμένας νήσους, (τὸ ὁποῖον δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω) τότε πρέπει ἡ Ἑλληνικὴ νὰ ἐπιφυλαχθῇ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξομαλύνῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἰς ἐποχὴν καταλλήλων, καθ' ἣν θὰ ὑπάρχωσι φιλικαὶ σχέσεις πρὸς ἀμφοτέρας τὰς Κυβερνήσεις.

Ἐπειδὴ ἡ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, γενομένη ἀκριβὴς μετάφρασις τῆς τελευταίας τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας διακοινώσεως, δὲν ἐτυπώθη εἰσέτι, ὡς ἐκ τούτου, πρὸς ἁπλῆν μόνον γνῶσιν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀνεγνώσθη ἡ ἐν τῷ παραρτήματι τῆς ἐφημερίδος « ἡ Ἐλπὶς » ὑπάρχουσα μετάφρασις, τὴς ὁποίας, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, δὲν ἐγγυῶμαι τὴν ἀκρίβειαν. Αἱ περὶ τῶν εἰρημένων νησιδίων, Κύριοι, ἀπαιτήσεις τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἦσαν πρὸ πολλοῦ ἐκδεδομέναι, ὡς γίνεται λόγος καὶ εἰς τὴν ἀπὸ 6/18 Δεκεμβρίου 1848 διακοίνωσιν τοῦ πρώην Πρέσβεως τῆς Ἀγγλίας Κ. Ἐδ. Λάϊεν πρὸς τὸν τότε ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Κ. Κ. Κολοκοτρώνην, καὶ εἰς τὴν ἀπὸ 2/14 Ἰουλίου 1849 διακοίνωσιν τοῦ Πρέσβεως Κ. Θ. Οὐάϊς πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Κ. Γ. Γλαράκην, εἰς τὴν ὁποίαν μάλιστα ἀναφέρεται ὡς οὐσιωδέστατον ἀντικείμενον ἡ ἀπαίτησις τῶν νήσων τούτων. Καὶ τῷ ὄντι, Κύριοι, δὲν εἶναι οὐσιωδέστερον ἄλλο διὰ τὴν Ἑλλάδα, παρὰ ἡ ἀπόσπασις μέρους τῆς Ἑλληνικῆς χώρας ἐναντίον τῆς ὑπαρχούσης συνθήκης περὶ τῆς καταρτίσεως τῆς

Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας. Καὶ εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, Κύριοι, καὶ ἐγὼ καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί μου Ὑπουργοί, θέλομεν ἀκολουθήσει τὴν αὐτὴν ὁδὸν τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς διεγράψαμεν· ἀλλὰ δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ κατάλληλον νὰ προχωρήσωμεν περαιτέρω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὡς διατελούσης ὑπὸ διαπραγμάτευσιν· ὅταν πάλιν καλλίτεραι περιστάσεις παρουσιασθῶσι, τότε θέλω λάβει τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἀνακοινώσω, καὶ ὅσα ἄλλα θέλωμεν πράξει.

Δὲν πρέπει, νομίζω, Κύριοι, ἐπέρχεται ἄλλος, νὰ συγχωρηθῇ ἡ ἤδη ἀρξαμένη συζήτησις ἐπὶ τῶν ἐκτεθεισῶν πληροφοριῶν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ· πρῶτον διότι οὔτε αὐτὸς ὁ ἴδιος ὑπουργὸς, οὔτε κανεὶς ἄλλος ἔθεσε πρότασίν τινα, προκαλῶν τὴν γνωμοδότησιν τοῦ σώματος τῆς Γερουσίας, καὶ δεύτερον, διότι, καὶ ἂν ὑπῆρχε πρότασις, δὲν ἐδυνάμεθα κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας, ν' ἀποφανθῶμεν ἀμέσως, πρὶν ἢ παρέλθουν τοὐλάχιστον 24 ὧραι πρὸς διάσκεψιν τῆς προτάσεως ταύτης. Ἐὰν δὲ καὶ εἰς τὰς περὶ μικρῶν ἀντικειμένων γινομένας προτάσεις δὲν δυνάμεθα κατὰ τὸν Κανονισμὸν νὰ συζητήσωμεν καὶ ἀποφασίσωμέν τι πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 τοὐλάχιστον ὡρῶν, πόσον μᾶλλον ἐπὶ σπουδαίων καὶ ἐμβριθῶν ἀντικειμένων πρέπει νὰ φυλαττώμεθα διὰ νὰ μὴ δίδωμεν γνώμην ἐξ ἐρόδου τρόπόν τινα καὶ ἄνευ τινὸς διασκέψεως; Τὸ κατ' ἐμὲ νομίζω, ὅτι δὲν δύνανται ἤδη νὰ ἐκτεθῶσι παρ' οὐδενὸς λόγοι περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, πρὶν ἢ λάβωμεν τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν, καὶ συγχρόνως τεθῶσιν ὑπ' ὄψιν μας ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ σχηματίσωμεν οὕτω τὴν πεποίθησίν μας· οὔτε συνήλθομεν ἐνταῦθα σήμερον, διὰ νὰ προβῶμεν εἰς συζητήσεις καὶ γνωμοδοτήσεις, ἀλλὰ προσεκλήθημεν ἁπλῶς μόνον ν' ἀκούσωμεν παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, εἰς ὁποίαν κατάστασιν εὑρίσκονται τὰ πράγματα τῆς Πατρίδος. Τὸ Σύνταγμα διαγράφει ῥητῶς τὰ ὅρια τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας· κατὰ τὸ 25 ἄρθον αὐτοῦ ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία δύναται νὰ κηρύττῃ πόλεμον, νὰ συναμολογῇ συνθήκας εἰρήνης, συμμαχίας καὶ ἐμπορίας, καὶ ν' ἀνακοινώνῃ αὐτὰς εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν μετὰ τῶν ἀναγκαίων διασαφήσεων, ὅταν τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψωσιν· ὅθεν ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρον τοῦ Συντάγματος μᾶς ἀνακοίνωσεν ἁπλῶς τὰ μέχρι τοῦδε γεγονότα, καὶ τὴν ὁποίαν ἐβάδισε, καὶ θὰ βαδίσῃ ὁδὸν, καὶ δὲν δυνάμεθα ἤδη ἡμεῖς νὰ εἴπωμέν τι περὶ τούτου, ἢ νὰ

δώσωμεν γνωμοδότησιν, διότι οὔτε καθῆκον ἔχομεν, οὔτε τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα τῆς πεποιθήσεως ὑπάρχουσιν εἰς τὴν διάθεσίν μας. Ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις ἔχῃ ἀνάγκην τῆς γνώμης τῆς Γερουσίας, καὶ ζητήσῃ αὐτήν, τότε δυνάμεθα νὰ γνωμοδοτήσωμεν μετὰ ὥριμον διάσκεψιν, καὶ μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἔρευναν τῶν πραγμάτων καὶ ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα περιστρέφονται εἰς τὴν ὑπόθεσιν.

Οὐδεμίαν νομίζω, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπρότεινα πρότασιν διὰ νὰ τεθῇ ὑπὸ διάσκεψιν καὶ συζήτησιν, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον διεκοίνωσα πρὸς ὑμᾶς, εἰς ὁποίαν κατάστασιν εὑρίσκονται ἤδη τὰ πράγματα, καὶ καθυπέβαλον ὅλα τῆς ἀλληλογραφίας τὰ ἔγγραφα περὶ ἑνὸς ἑκτάκτου γεγονότος, τὸ ὁποῖον τελευταῖον ἔλαβε χώραν, ἤτοι περὶ τῆς ἀπαιτήσεως τῶν νησιδίων Σαπιέντσας καὶ Ἐλαφονήσου· συγχρόνως δὲ σᾶς διέγραψα καὶ τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ἀπ' ἀρχῆς ἐβαδίσαμεν, καὶ θέλομεν βαδίσει καὶ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καὶ τὴν ὁποίαν καὶ αἱ Βουλαὶ ὁμοφώνως παρεδέχθησαν, καὶ τὸ ἔθνος ἠσπάσθη.

Δὲν ἐνόησα, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, νὰ ἐπικρίνω τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλων μὲν τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ἤκουσα νὰ δώσῃ τρόπον τινὰ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν· ἄλλον δὲ εἶδον ἕτοιμον νὰ ἀγορεύσῃ ὁμοίως περὶ ταύτης, ὡς ἐκ τούτου, εἶπον, ὅτι εἰς τοσοῦτον σοβαρὰ καὶ σπουδαῖα ἀντικείμενα, δὲν δυνάμεθα ἀμέσως νὰ προβῶμεν εἰς συζήτησιν καὶ νὰ ἀπορανθῶμεν, πρὶν ἡ κατὰ τὸν Κανονισμὸν παρέλθῃ ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς διάσκεψιν χρόνος, καὶ ἡ Γερουσία ἐροδιασθῇ μὲ τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀφ' οὗ τὰ ὅρια τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ὑπάρχωσι, ὡς εἶπον, διαγεγραμμένα εἰς τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Συντάγματος, δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς, ἐὰν δὲν ζητηθῶμεν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, νὰ γνωμοδοτήσωμεν ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων· διότι κατὰ τὸ εἰρημένον ἄρθρον, ἡμεῖς μὲν ἀποκλειόμεθα τοῦ τοιούτου τῆς γνωμοδοτήσεως δικαιώματος, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔχει μόνον χρέος νὰ μᾶς ἀνακοινώνῃ ἁπλῶς τὰ πράγματα, ὅταν τὸ συμφέρον καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους τὸ ἐπιτρέψωσι.

Δὲν ἐμπνέζεται κατὰ πρῶτον ἤδη ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, παρετήρησεν ὁ πρὸ τοῦ προαγορεύσαντος λαλήσας Γερουσιαστὴς, διὰ νὰ μᾶς ἐκθέσῃ τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας δύω κατὰ συνέχειαν Συνεδριάσεις ἐνεφανίσθη, καὶ ἐξέθεσε ταῦτα, καὶ ἡ Γερουσία ἀπήντησεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ· ὡς ἐκ τούτου ἐνόμισα καὶ σήμερον χρέος μου νὰ δώσω εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν γνώμην μου ἁπλῶς,

διὰ νὰ φανῇ πρὸς αὐτὴν χρήσιμος, ἂν τὴν κρίνῃ ὀρθὴν καὶ κατάλληλον, διότι ἤκουσα τὸν Κ. Ὑπουργὸν εἰπόντα, ὅτι νομίζει συνετὴν τὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε ἡ Κυβέρνησις ἐβάδισε, καὶ θέλει βαδίσει.

Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἤθελησα μόνον νὰ ἐμποδίσω πᾶσαν συζήτησιν, καὶ ἀπόρασιν πρὶν ἡ διασκερθῶμεν ὡρίμως ἐπὶ τοιούτων ἐμβριθῶν καὶ σπουδαίων ἀντικειμένων· ἐὰν δὲ καὶ κατὰ τὰς δύω προλαβούσας συνεδριάσεις δὲν ἔκαμα τοῦτο, δὲν ἔπεται, ὅτι ἀποκλείομαι ἤδη νὰ κάμω τὴν τοιαύτην παρατήρησιν, καθόσον ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, ὡς περιωρισμένος, δὲν δύναται διὰ μιᾶς νὰ συλλάβῃ πᾶσαν ἰδέαν· αὐτὴ δὲ μάλιστα ἡ περίστασις μὲ δικαιολογεῖ ἐντελῶς νὰ κάμω προσεκτικὸν τὸ σῶμα τῆς Γερουσίας εἰς τὸ νὰ μὴ ἐπισπεύδῃ κατὰ τὰς συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις του οὐδέποτε μὲν, καθὰ καὶ ὁ Κανονισμός μας διατάττει, πολὺ δ' ὀλιγώτερον, ὅταν πρόκηνται τοιαῦτα μεγάλα ἀντικείμενα, ὁποῖα ἐξετέθησαν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀπὸ τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸν· τούτων ἕνεκα νομίζω πᾶσαν τοιαύτην συζήτησιν βλαπτικὴν εἰς τε τὰ συμφέροντα καὶ εἰς τὴν ἀσφάλειαν τῆς Πατρίδος.

Δὲν ἐνεφανίσθην ἐνώπιόν σας σήμερον, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, διὰ νὰ σᾶς ζητήσω γνώμην τινὰ ἐπὶ τῶν γεγονότων, ἢ νὰ προτείνω πρότασιν, ἀλλὰ μόνον νὰ σᾶς ἐκθέσω τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑπουργείου, τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε ἐβάδισε καὶ θέλει βαδίσει συμφώνως μὲ τὴν τιμὴν καὶ τὸ καθῆκον, τὸ ὁποῖον χρεωστοῦμεν εἰς τὴν Πατρίδα, τὸν θρόνον, καὶ εἰς ἡμᾶς αὐτούς· ἂν δέ τις ἐξ ὑμῶν νομίζῃ ἄλλην ὁδὸν συντελεστικωτέραν εἰς τὴν αἰσίαν ἔκβασιν τῶν πραγμάτων, ἂς προτείνῃ αὐτήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, προσκαλέσας τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπιτροπῶν τῶν τμημάτων, ἐπὶ τῶν καθυποβληθέντων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν Σύνοδον προβουλευμάτων τῆς Βουλῆς περὶ καθυστερούντων ὁριλεπτῶν τοῦ Δημοσίου, καὶ περὶ προϋδιασμοῦ εἰς τὸν Σρατὸν τῆς ξηρᾶς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΘ. ΑΟΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Φευρουαρίου 1850. Ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου ἀσθενοῦντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Θευχαροπούλου, εἰδοποιοῦντος, ὅτι ἡ Α. Μ. εὐηρεστήθη νὰ τὸν διορίσῃ Νομάρχην Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος, καὶ ὅτι ἐπομένως θέλει μεταβῆ αὐτόσε.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα ἐκθέσεως τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἧς καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Γερουσίας τὸν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον προϋπολογισμὸν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ οὗτος κατὰ τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν. Ἔχει δὲ ἡ ἔκθεσις καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα 98 καὶ 99 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα σήμερον ἐν τῷ Καταστήματι, συνέταξε τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον, διαιρέσασα αὐτὸν εἰς τρία Κεφάλαια.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Α'. Κεφάλαιον, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸν κατάλογον τῶν ὑπαρχόντων ἤδη 49 Γερουσιαστῶν, περιέλαβε τὴν ἀποζημίωσιν αὐτῶν, συμποσουμένην ἐτησίως εἰς δραχ. 224,306.

Εἰς δὲ τὸ Β'. ἐσημείωσε τὸν διὰ μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου ἐτησίαν δαπάνην, ἀναβαίνουσαν εἰς δραχ. 16,740, στηριζομένη εἰς τὸ παρὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας συνταχθὲν Πρωτόκολλον, ἐν ᾧ προσδιορίζεται ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ ποσὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν Ὑπαλλήλων καὶ Κλητήρων τῆς Γερουσίας.

Εἰς δὲ τὸ Γ'. προϋπελογίσατο, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς λιξάσης Συνόδου, ὅλα ἐν γένει τοῦ Γραφείου τὰ ἔξοδα, συνιστάμενα εἰς δραχ. 3,700.

Τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον καθυποβάλλει ἐπομένως ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰανουαρίου 1850.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπή.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου. — Γ. Παππαλιόπουλος.
Ν. Πρασσακάκης. — Γ. Ἀντωνόπουλος.
Ἰωάννης Θεοτόκης.

Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Γ'. Σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς Περιόδου.

Κεφάλαιον Α'. Ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν.	Μηνιαίως		Ἐτησίως	
Ἀποζημιώσεις 31 Γερουσιαστῶν ἀνὰ δραχ. 500 δραχ.	15,500			
Συμπλήρωσις τῆς ἀποζημιώσεως 18 Γερουσιαστῶν, μισθοδοτουμένων ὡς Στρατιωτικῶν, Ναυτικ. καὶ Συνταξιούχων	3,195.50	18695	50	224306
Κεφάλαιον Β'. Μισθοὶ Προσωπικοῦ.				
Μισθοὶ τριῶν Συντακτῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς ἐκπληροῖ χρέη Ἀρχειοφύλακος καὶ Βιβλιοφύλακος ἀνὰ δρ. 200	600			
Τεσσάρων Γραφέων τοῦ α'. ἀνὰ δραχ. 175 τοῦ β'. ἀνὰ 150 τοῦ γ'. ἀνὰ 80, καὶ τοῦ δ'. ἀνὰ 80 . . .	485			
Ἑνὸς πρώτου κλητῆρος ἀνὰ δρ. 70	70			
Ἓξ κλητήρων ἀνὰ 40	240	1395		16740
Κεφάλαιον Γ'. Ἔξοδα Γραφείου ἐν γένει.				
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν . . .	500			
Θέρμασμα	450			
Φωτισμὸς	450			
Συνδρομὴ ἐφημερίδων	600			
Δεσίματα πρακτικῶν βιβλίων Β. Ἐφημερίδων κτλ.	800			
Ἀγορὰ Συγγραμμάτων	500			
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα	1,000	3700		3700
Τὸ ὅλον . . . . . δραχ.				234746

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰανουαρίου 1850.

Ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπή.

Γιαν. Χ. Πέτρου — Γ. Παπαηλιόπουλος.
Ν. Πρασσακάκης — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Ἰω. Θεοτόκης.

Ἀνεγνώσθη προσέτι ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, τὰ περὶ συντάξεων ἐν γένει ἀραρῶσα, ἔχουσα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Ὑποβάλλω ἐσώκλειστον ἀντίγραφον τῆς σημερινῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, δι' ἧς ὑπεβλήθησαν αὐτῇ οἱ κατάλογοι τῶν παρὰ τῶν διαφόρων Ὑπουργείων τῆς Ἐπικρατείας Συνταξιοδοτουμένων, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος καταλόγων, τοὺς ὁποίους θέλει λάβει ἐν δέοντι παρὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **4** Φευρουαρίου **1850**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΛΑΒΗΣ.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι, γενομένου πολλάκις λόγου περὶ τῶν συντάξεων, καὶ ἀποφανθεισῶν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς τῶν Βουλῶν νὰ ἐκκαθαρισθῶσιν αὗται, νὰ ἐξετασθῇ τὸ παρ' ἑκάστου συνταξιούχου λαμβανόμενον ποσὸν, καὶ τὸ δικαίωμα, δυνάμει τοῦ ὁποίου τὸ λαμβάνει, καὶ νὰ καθυποβληθῇ προσέτι Νομοσχέδιον περὶ τῶν προσόντων τῶν συνταξιούχων, τὸ ὑπουργεῖον ὑπεσχέθη τὴν πραγματοποίησιν ἁπάντων, ἐφ' ᾧ καὶ διώρισεν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ διαγράψῃ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα. Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ὅμως ἐκθέσεως ἐξάγεται, ὅτι ὅλα ταῦτα ἐματαιώθησαν. Ταῦτα δ' ἐπὶ τοῦ παρόντος παρατηρῶν, ἐπιφυλάττεται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἐν δέοντι χρόνῳ.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἐπιφυλαξάμενος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὸν προαγορεύσαντα μετὰ ταῦτα, ἀνέγνω τὰ ἑξῆς δύο Νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν αὐτῶν ἐκθέσεων 1) περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης κεφαλ. Ζ'. καὶ Η. ἄρθ. **4** ἐκ δραχ. **40,000** καὶ 2) περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν προϊόντων διὰ τὸ ε. ἔ. ἔχουσι δ' ἅπαντα, ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ τῆς ζητουμένης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. **40,000**.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Τὸ συνημμένον Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἄνωθεν ἀντικειμένου ψηφισθὲν, ὡς ἔχει, ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται συνωδευμένον ἀπὸ τὰ πρακτικὰ αὐτῆς, καὶ ἀπὸ ἀντίγραφον τῆς πρὸς αὐτὴν

ἐκθέσεώς μου, πρὸς τὴν Γερουσίαν, παρακαλουμένην νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ αὐτὸ, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **30** Ἰανουαρίου **1850**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης

Ζ. Ι. ΒΛΑΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον παραγγέλλομεν νὰ ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1.

Χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1819** συμπληρωτικὴ πίστωσις διὰ μὲν τὸ Κεφ. Ζ'. ἄρθρ. **4**. « *Διατροφὴ ὑποδίκων* » δραχ. **20,000**, διὰ δὲ τὸ Κεφ. Η. ἄρθρ. **4**. « *Ἀποζημιώσεις μαρτύρων* » δραχ. **20,000**.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **30** Ἰανουαρίου **1850**.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΛΑΒΗΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ **1850**.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ε. ἔτος νομοσχέδιον, ὑποβάλλεται, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπαγόρευσαν τὰς ὀλίγας ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ νόμου τοῦ παρελ. ἔτους, ἐκτίθενται εἰς τὴν

πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, ἧς ἀντίγραφον παρασυνάπτω τῇ παρούσῃ, περιοριζόμενος νὰ σημειώσω πρὸς γνῶσιν τῆς Γερουσίας, ὅτι ἡ Βουλὴ, παραδεχθεῖσα τὸ νομοσχέδιον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς αὐτὴν, ἐπήνεγκε μίαν καὶ μόνην προσθήκην ἐν τῷ τέλει τοῦ 2 ἄρθρου, ἔχουσαν οὕτω « τῇ συμπράξει τῶν διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ἀρχῶν » προσθήκην, ἣν οὐδόλως ἐδίστασα νὰ παραδεχθῶ, καθόσον μάλιστα καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου σκοπὸν εἶχον νὰ διατάξω τὸ μέτρον τοῦτο, ὅπερ ἡ Βουλὴ ῥητῶς ἠθέλησε νὰ σημειωθῇ ἐν τῷ νόμῳ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἔχει, παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Φεβρουαρίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1.

Ὁ ἀπὸ 5 Μαΐου π. ε. Νόμος ΡΑ΄. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850, καθ' ὅσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον.

Ἄρθρ. 2.

Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας, ἀποδίδονται κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια, ἢ τὰ παραχωρητήρια ὅρους· ὁ δ' ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν προσηρτημένων εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν κατάστημα γαιῶν, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 Νόμου ΑΖ΄. διατίθενται ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος, τῇ συμπράξει τῶν ἁρμοδίων διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 3.

Ἅμα κατὰ πρῶτον ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς ταφίδος, συντάττεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπείσης τιμῆς παρὰ τοῦ Ἐπάρχου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ Τελώνου δι' ἑκάστην Ἐπαρχίαν, ἀφ' οὗ γνωμοδοτήσωσι τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐϋπολήπτοτέρων ἐμπόρων, καὶ ἄλλοι τρεῖς ἰδιοκτῆται σταφίδων, λαμβανόμενοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, ἐν ᾧ θέλει διακρίνεσθαι ἡ τιμὴ τῆς ζεγνῆς ἀπὸ τῆς τυχὸν βρεγμένης σταφίδος, ἐνδιαλαμβάνον, ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς, καὶ ἓν ἐννατημόριον περιπλέον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του.

Ἄρθρ. 4.

Πρὶν ἢ ἀποκοπῇ καὶ προσδιορισθῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, δὲν ἐπιτρέπεται ἐξαγωγὴ ἢ μεταφορὰ τοῦ προϊόντος.

Ἄρθρ. 5.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Ἀπερασίσθη, τυπωθέντα ἀμφότερα, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων.

Μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, εἶναι ἀληθὲς, εἶπεν, ὅτι πολλάκις ἐν ταῖς Βουλαῖς ἐγένετο περὶ συντάξεων λόγος, καὶ προσεκλήθη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον περὶ κανονισμοῦ τοῦ δοτέου ἑκάστῳ ποσοῦ, καὶ περὶ διαγραφῆς καὶ ἐξελέγξεως τῶν προσόντων τῶν συνταξιούχων. Τὸ Ὑπουργεῖον, σεβόμενον τὰς ἀποφάσεις τῶν Βουλῶν, συνέστησεν ἐπιτροπὴν, ἥτις περιέγραψεν ἐν Νομοσχεδίῳ τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα· συγχρόνως δὲ συνετάχθη καὶ ἕτερον εἰδικὸν Νομοσχέδιον, ἀφορῶν τοὺς ὑπάρχοντας ἤδη, καὶ ἐν τοῖς καταλόγοις, ὡς ἀναφέρει ἡ πρὸ μικροῦ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις, περιεχομένους συνταξιούχους, εἰς πρὸς τὸ δεύτερον Νομοσχέδιον παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς Μοναρχίας Κυβέρνησις, φειδομένη μὲν ἀφ' ἑνὸς πάντοτε τοῦ δημοσίου πλούτου, μὴ θέλουσα δ' ἀφ' ἑτέρου νὰ στερήσῃ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνισαμένους, ἢ τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τούτων, ἐχορήγησε συντάξεις συνεπείᾳ γνωμοδοτήσεων ἐπὶ τούτῳ συστηθεισῶν ἐπιτροπῶν, καὶ ἀρκουσῶν περὶ τοῦ δικαιώματος τῶν αἰτούντων πληροφοριῶν, καὶ ἀποδείξεων. Ἀφοῦ τὰ τοιαῦτα συντάξεις χορηγήσαντα Διατάγ-

ματα ισχύουσιν, οἱ δὲ συνταξιοῦχοι ἀπέκτησαν δυνάμει τούτων δικαίωμα ὡς πρὸς τὰ διδόμενα αὐτοῖς ποσά, ἐθεώρησα ἀσυνεπῆ τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτου Νομοσχεδίου· διότι δὲν ἔχει τις, τί νὰ προτείνῃ εἰς τὰ Σώματα· καθότι, νὰ ζητήσῃ διὰ νόμου τὴν ἔγκρισιν ἰσχυόντων Νόμων; εἶναι ἀντίφασις· νὰ ζητήσῃ τὴν κατάργησιν τούτων; εἶναι ἄδικον νὰ καταργηθῶσι τοιοῦτοι φιλάνθρωποι νόμοι, καὶ ν' ἀφήσωμεν τὰ λείψανα τοῦ ἀγῶνος μας λιμώττοντα τῆς πείνης, καὶ ἀναξιοπαθοῦντα. Ἴσως τινες εἶπωσιν, ὅτι αἱ Βουλαὶ εἶχον, ἢ ἔχουν ὑποψίαν ὡς πρὸς τὰ προσόντα τῶν συνταξιούχων· ἀλλὰ ταῦτα περιγράφονται εἰς τὸ Μητρῶον, καὶ εἰς τὰ καθολικὰ Διατάγματα, καὶ συμφωνοῦν σχεδὸν μὲ τὰ ὁριζόμενα ἀπὸ τὴν συστηθεῖσαν Ἐπιτροπήν. Πρὸς δὲ, ἐπειδὴ ταῦτα ἐκανονίζοντο ἑκάστοτε ἀπὸ εἰδικὰ Διατάγματα, καὶ οὐχὶ ἀπό γενικόν τινα Νόμον, δὲν δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν ἄλλα, ἂν δὲν θέλωμεν ν' ἀδικήσωμεν τοὺς συνταξιούχους, ζητοῦντες προσόντα, μὴ διαγραφόμενα ὑπὸ προϋπάρχοντος γενικοῦ Νόμου, ἐκτὸς ἂν προτιθέμεθα νὰ συντάξωμεν διὰ τὸ μέλλον γενικὸν Νόμον.

Ἐκτὸς τούτων τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔχει λόγον οὔτε τὰ διδόμενα τοῖς συνταξιούχοις ποσὰ νὰ ἐλαττώσῃ, οὔτε τὰ περὶ τούτων Διατάγματα νὰ μεταρρυθμίσῃ· αἱ Βουλαὶ ὅμως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύνανται νὰ ἐπιφέρουν οἱανδήποτε θέλουν ἐλάττωσιν.

Διὰ τοὺς λόγους οὗτοι τούτους τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θεωρεῖ ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ καθυποβάλῃ τοιοῦτον Νομοσχέδιον· πρὸς ἱκανοποίησιν ὅμως τῆς περιεργείας ἑκάστου καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν γενικοὺς τῶν συνταξιούχων καταλόγους, ἐν τινι ἰδίᾳ τῶν ὁποίων στήλῃ περιέχονται τὰ προσόντα ἑκάστου, καὶ τούτους δύναται ἡ Γερουσία νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ὅτι ἡ συστηθεῖσα Ἐπιτροπὴ συνέταξε γενικὸν Νομοσχέδιον, διαγράφον τὰ προσόντα ἑκάστου συνταξιούχου· τοῦτο καθυποβλήθη εἰς τὴν Α. Μ., καὶ ὑπογραφέν, δύναμαι νὰ τὸ καθυποβάλω, ὅταν ἅπαντες οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, καθὼς καὶ αἱ Βουλαὶ θελήσωσιν· ἐγὼ ὅμως ἀπὸ τοῦδε λέγω, ὅτι δὲν συμφωνῶ εἰς τὴν εἰσαγωγήν του· διότι, ἂν διαγράψωμεν γενικὰ προσόντα, καὶ μάλιστα ἂν παραδεχθῶμεν τὰ ἐν τῷ συνταχθέντι Νομοσχεδίῳ ἀναφερόμενα, τότε διὰ τὴν μεγίστην αὐτῶν εὐρύτητα, θέλουσι πάμπολοι ὑπαχθῆ εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην· καὶ τοιούτου εὐρυτάτου σταδίου ἀνοιχθέντος, σκεφθῆτε, ἂν δύναται τὸ Ταμεῖον μας νὰ ἐπαρκέσῃ· θεωρῶ μὲν φιλάν-

θρωπον καὶ δίκαιον νὰ βοηθήσωμεν ὅλους τοὺς ἕνεκα τῆς Πατρίδος ἤδη πάσχοντας, ἀλλὰ πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐνόντα ἡμῶν μέσα, διότι ἄλλως θέλομεν εὑρεθῆ εἰς δυσχερεστέρας περιστάσεις. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ κατὰ τὰς προηγουμένας ἀμφοτέρων τῶν Σωμάτων ἀποφάσεις αἱ πληρωμαὶ τῶν συντάξεων εἶχον ἀναστηλεῖ μέχρι τέλους τοῦ λήξαντος ἔτους, διὰ νὰ παύσουν πλέον τὰ καθημερινὰ ἐκ μέρους τῶν συνταξιούχων παράπονα, ἐξαιτοῦμαι ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἂν πρέπῃ νὰ ἐξακολουθήσουν γινόμεναι αἱ πληρωμαὶ αὗται, ἢ ὄχι.

Καὶ πολλάκις ἄλλοτε, εἶπε τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐγένετο περὶ συντάξεων λόγος, καὶ ἐντούτοις οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ οὐδέποτε ἐπρότειναν τοὺς ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει λόγους· ἀλλ' ἤδη δὲν πρόκειται νὰ προβῶμεν εἰς τοιαύτην συζήτησιν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ αἴτησις, τοῦ ν' ἀρχίσῃ ἡ πληρωμὴ τῶν συντάξεων, εἶναι ὅλως ζήτημα οἰκονομικόν, πρέπει κατὰ τὸ Σύνταγμα ν' ἀποφασίσῃ πρῶτον ἡ Βουλὴ, καὶ ἔπειτα ἡ Γερουσία.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἀφορᾷ ζήτημα οἰκονομικόν· πλὴν, ἐπειδὴ αἱ συντάξεις ἐχορηγήθησαν διὰ Β. Διαταγμάτων ἰσχυόντων ἔτι, ὡς μὴ διὰ μεταγενεστέρου Νόμου καταργηθέντων, δύναται δυνάμει αὐτῶν νὰ ἐνεργηθῇ ἡ πληρωμή· ἐπειδὴ ὅμως ἄλλοτε ἐγένετο λόγος περὶ τῶν συντάξεων ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἐξαιτεῖται ἁπλῶς ἤδη τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς. Ἐν τούτοις παρατηρεῖ ἀσυνεπές τι. Ἄλλοτε ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ εἰσαγωγὴ Νόμου, κανονίζοντος τὰ προσόντα τῶν συνταξιούχων, καὶ τοῦτον ὑπεσχέθησαν νὰ εἰσαγάγουν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ· ἀπερασίσθη προσέτι νὰ μὴ πληρωθῶσιν πλέον συντάξεις μετὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου· ἤδη καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Νόμου τούτου θεωρεῖται οὐ μόνον ἀνωφελὴς διὰ τὴν ὕπαρξιν τῶν χορηγούντων τὰ συντάξεις Διαταγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς διὰ τὸ εὑρὺ τῶν προσόντων, καὶ αἴτησις γίνεται περὶ ἐνάρξεως τῶν πληρωμῶν τῶν συντάξεων. Αἱ προηγούμεναι ἄρα τῶν Σωμάτων ἀποφάσεις ἦσαν μάταιαι. Τὸ Νομοσχέδιον περιέχει, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, μεγάλην εὐρύτητα προσόντων, καὶ τούτου ἕνεκα δὲν συμφωνεῖ εἰς τὴν εἰσαγωγήν, φοβούμενος τὰς συνεπείας· ἀλλὰ καὶ τὸ σχέδιον τοῦτο δύναται νὰ μεταβληθῇ ὑπὸ τῶν Σωμάτων, καὶ ὁ Ὑπουργὸς καὶ πᾶς ἄλλος ὀφείλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πλειονοψηφίας.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν αἴτησιν περὶ ἐξακολουθήσεως τῆς πλη-

κωμῆς τῶν συντάξεων, δὲν συμφωνεῖ· ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ αἴτησις αὕτη ἀποτελεῖ πρότασιν· πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἡμέρα πρὸς συζήτησιν αὐτῆς, διὰ νὰ λάβῃ ἕκαστος καιρὸν νὰ σκεφθῇ· ἐπιθυμεῖ ὅμως νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἂν καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας τῶν σωμάτων δύναται νὰ πληρώσῃ, ἢ οὔ, τὰς συντάξεις.

Δὲν νομοθετοῦμεν ἤδη, παρετήρησεν ὁ Κ. ὑπουργός, οὔτε ἐπιβάλλομεν νέους φόρους, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἐπαναγκὲς νὰ καθυποβληθῇ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν ἡ περὶ πληρωμῆς τῶν συντάξεων αἴτησις. Ἐν τούτοις κύριον σκοπὸν εἶχε νὰ δώσῃ λόγον σήμερον εἰς τὴν Γερουσίαν ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ συντάξεων Νομοσχεδίου· ἐπειδὴ ὅμως ἡ εἰσαγωγὴ τούτου ἐθεωρήθη περιττὴ διὰ τοὺς προεκτεθέντας λόγους, καὶ ἑπομένως ἔπαυσεν ὁ ὅρος τῆς μὴ πληρωμῆς τῶν συντάξεων, καὶ ἐπειδὴ προσέτι τὰ Σώματα εἶχον ἀποφανθῇ περὶ ταύτης, ἠθέλησα νὰ συμφωνήσουν καὶ ταῦτα διὰ νὰ ὁδεύωμεν ἐν ἁρμονίᾳ, ἂν καὶ ἄλλως τὸ Ὑπουργεῖον ὑπ' οὐδενὸς νομίμου λόγου κωλύεται νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς πληρωμὰς ταύτας· ἐν τούτοις ἂν τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν φρονῇ ἀναγκαίαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, δύναται δυνάμει τοῦ Συντάγματος νὰ τὸ εἰσαγάγῃ διὰ Προβουλεύματος.

Ἡ ἀπόφασις τῶν Σωμάτων περὶ τῆς παύσεως τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων, εἶπε τις τῶν προαγορευσάντων, καταργεῖ, ὡς φρονεῖ, ἓν κεφάλαιον τοῦ Προϋπολογισμοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη οὔτε περὶ πιστώσεως, οὔτε περὶ Προϋπολογισμοῦ πρόκειται, καὶ ἑπομένως οὐδὲ περὶ δόσεως χρημάτων, εἶναι περιττὸν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν συζήτησιν.

Εἰπόντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ προκειμένη συζήτησις, καὶ νὰ ἐπαναληφθῇ, ὅταν καθυποβληθῇ ἡ πίστωσις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀναβολήν.

Ἐρωτήσαντος τινος τῶν προαγορευσάντων τὸν Κ. Ὑπουργόν, ἂν τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμου τοῦ 1847 ἐφαρμόζηται γενικῶς, ἢ οὔ, καὶ διὰ ποίων λόγων, ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι ἐν ἄλλῃ Συνεδριάσει θέλει φέρει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρεσβευτὴς Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΑΘΑΝΑΣΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ι. Παξιμάδης.
Ἰω. Κολοκοτρώνης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Φεβρουαρίου 1850, Ἡμέρα Παρασκευῆ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δεληγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Παρελθὼν ἑπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν εἶπε τὰ ἑξῆς. Κύριοι, Ἀπὸ χθὲς παρακατέθεσα παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας τὴν ἀπὸ 9|21 Φεβρουαρίου 1850 διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ μοὶ διευθύνῃ ὁ ἐνταῦθα ἔντιμος Πρέσβυς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας Κ. Θουβενὲλ. Ἐξ αὐτῆς τῆς διακοινώσεως θέλετε παρατηρήσει, ὅτι ἐβεβαιώθη παρ' ἁπάντων ὅ,τι προεῖπε τὸ Ὑπουργεῖον. Τὸ νὰ σᾶς ἐπαναλάβω, Κύριοι, τὸ ἐμπεριεχόμενον τῆς διακοινώσεως ταύτης, καὶ νὰ σᾶς ἐκθέτω ὁποίαν ἐντύπωσιν ἔκαμεν ἡ λυπρὰ αὕτη τῶν πραγμάτων κατάστασις εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, νομίζω περιττόν. Περιορίζομαι μόνον νὰ σᾶς ἀναφέρω μετὰ χαρᾶς, τὴν ὁποίαν καὶ ὑμεῖς θέλετε βεβαίως συμμερισθῇ, ὅτι τὸ μέγα Ἀγγλικὸν Ἔθνος καὶ ἡ περφωτισμένη Κυβέρνησίς του, ἅμα ἤκουσαν τὰ λυπρὰ ταῦτα συμβάντα, ἀμέσως ἐδείξαν τὰ θερμότερα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αἰσθήματα· καὶ αὐταὶ αἱ εὐεργέτιδες Δυνάμεις Γαλλίας καὶ Ρωσσίας τὴν τρανοτέραν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος μας ἐξέφρασαν συμπάθειαν διὰ τὰ δεινά μας. Ὅλος ἐν γένει ὁ εὐγενισμένος κόσμος, Κύριοι, συνεμερίσθη τὴν λύπην μας διὰ τὰ δυστυχῆ ταῦτα συμβεβηκότα, καὶ μεγίστην κατέδειξε τὴν συμπάθειάν του εἰς τὰ παθήματά μας.

Ὅλοι οἱ ἐν Τεργέστῃ ὁμογενεῖς, ὡς μᾶς ἀναγγέλλει ὁ ἐκεῖ Ἕλλην Πρόξενος, διορῶντες τὴν δυστυχῆ ταύτην τῆς Πατρίδος κατάστασιν, καὶ θέλοντες νὰ φανῶσιν ὠφέλιμοι εἰς τὸ Ἔθνος κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν, ἐνήργησαν χρηματικὰς συνεισφορὰς, τὰς ὁποίας εἶναι ἕτοιμοι νὰ παρακαταθέσωσιν, ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἤθελε λάβει ἀνάγκην.

Ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουν, Κύριοι, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν περιέπλεξεν οὔτε τὰς διακοινώσεις, ὡς διεδόθη τοιαύτη ψευδὴς φήμη, οὔτε τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ Ὑπουργὸς μάλιστα τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως εἶπε πρὸς τὸν ἀπεσταλ-

μένον εἰς Λονδίνον ἐκ μέρους τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ὅτι ἦσαν πρὸ πολλοῦ ἐκδεδομέναι αἱ περὶ τῆς ἀπαιτήσεως τῶν νησιδίων διαταγαί.

Ἀναγνωσθεῖσα ἑπομένως ἡ ἀνωτέρω ῥηθεῖσα διακοίνωσις τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, ἔχει οὕτως·

Πρεσβεία τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Φεβρουαρίου 1850.

Κ ύ ρ ι ε !

Περιωρίσθην κατὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ καταπλεύσαντος εἰς Πειραιᾶ ἀμοκινήτου τὴν 19 τοῦ παρόντος μηνὸς νὰ σᾶς κοινοποιήσω προφορικῶς τὰς εἰδήσεις τὰς ὁποίας ἔλαβον ἐκ Γαλλίας. Ἤλπιζον δὲ ὅτι καὶ ὁ Κ. Πρέσβυς τῆς Α. Β. Μ. εἰδοποιημένος καὶ αὐτὸς παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς του ἤθελεν εἶσθαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς κάμῃ ἀνάλογον τῆς ἐδικῆς μου διακοίνωσιν, ἀλλ' ἡ σιωπὴ τὴν ὁποίαν μέχρι τοῦδε διετήρησεν ὡς πρὸς ὑμᾶς, σᾶς παρέχει ὑπολύσιν ὅτι δὲν ἔλαβε τὰς ὁδηγίας, αἵτινες ἐμέλλον νὰ τῷ ἀναγγείλωσι τὴν νέαν μορφὴν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν εἰς τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος ἡ μεταξὺ τῶν Μυστικοσυμβουλίων τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου γενομένη συνεννόησις. Νομίζω ἑπομένως χρέος μου, Κύριε, νὰ σᾶς χορηγήσω τὰ μέσα τοῦ νὰ γνωρίσητε ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἀκριβῶς τὰ διατρέξαντα.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Δημοκρατίας περίλυπος ἄλλως διὰ τὰ συμβεβηκότα, τὰ ὁποῖα κατὰ χρέος τῇ ἀνήκουσαν, ἐπιθυμεῖ ζωηρῶς νὰ δυνηθῇ ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεων ἀπέστειλεν εἰς Λονδίνον μ' ἔκτακτον ἀποστολὴν τὸν Κ. Δὲ-Δρουὲν δὲ Λουΐς, καὶ ὁ Λόρδος Παλμερστὸν, ἀπὸ τῆς πρώτης μετ' αὐτοῦ συνεντεύξεως παρεδέχθη τὰς προτάσεις τὰς ὁποίας ἦτον ἐπιτετραμμένος νὰ τῷ κάμῃ. Μετὰ δὲ τὴν κοινοποίησιν μιᾶς ἐπισήμου διακοινώσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Πρέσβυς τῆς Δημοκρατίας μετὰ ῥητῆς μετὰ τοῦ πρώτου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματέως συνεννόησιν, προσέφερε τὰς φιλικὰς προσπαθείας καὶ τὴν μεσολάβησιν τῆς Γαλλίας. Ὁ ἐν Παρισίοις Πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν, τὸν Στρατηγὸν Κύριον Δὲ-Λαχίτ, τὸ κείμενον αὐτὸ τῶν ὁδηγιῶν, αἵτινες ἐμέλλον νὰ σταλῶσι πρὸς τὸν Κύριον Οὐάϊς διὰ τοῦ Ταχυδρόμου τῆς 8 Φεβρουαρίου. Ἐὰν ἔρχησαν νὰ ῥθάσωσιν εἰς Ἀθήνας, τοῦτο δὲν θὰ προέλθῃ, εἰμὴ ἐκ περιστάσεως ὅλως ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεως τοῦ Λόρδου Παλμερστόνος, ὅστις θετικώτατα ἀνήγγειλε τὴν 5 τοῦ παρόντος μηνὸς εἰς τὸν Κύριον Δρουὲν δὲ-Λουΐς, ὅτι ἐμέλλον

ἀμέσως νὰ δώσῃ διαταγὴν ν' ἀνασταλῶσι τὰ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνεργούμενα καταναγκαστικὰ μέτρα. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ. μετὰ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας μὲ τοσαύτην προθυμίαν καὶ καλὴν θέλησιν ἀνέλαβεν ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας, θέλει λυπηθῇ ἐπίσης μὲ ἡμᾶς διὰ τὴν παράτασιν μιᾶς καταστάσεως πραγμάτων, τὴν ὁποίαν, ὡς δὲν δύναμαι ν' ἀμφιβάλλω, εἶχε τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ καταπαύσῃ, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν θέλει δώσει ἀναγκαίως πέρας ἡ ἄφιξις τοῦ ἐλευσομένου ταχυδρόμου. Ὅπως καὶ ἂν ἦ, Κύριε, θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ φέρω εἰς γνῶσίν σας ὅλα ταῦτα τὰ περιστατικά· θέλετε ἰδεῖ ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς συμπαθητικῆς συνδρομῆς τῆς Γαλλίας καὶ τὴν τόσῳ ἀξίαν λόγου μετριότητα τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Β. Μ. καὶ θέλετε δυνηθῇ νὰ περιμείνητε μετὰ θάρρους τὸ τέρμα τῆς λυπηρᾶς διαφορᾶς ἐκ τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλὰς θέλει ἐξέλθει ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Δέχθητε κτλ. (Ὑπογ.) ΘΟΥΒΕΝΕΛ.

Πρὸς τὸν Κύριον Λόντον κτλ. κτλ.

Ἰδοὺ λύεται, παρετήρησεν εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, τὸ σοβαρὸν καὶ σπουδαῖον ζήτημα, ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ὁποίου ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας διατελεῖ ἡ Ἑλλάς. Μετὰ μεγίστης χαρᾶς ἤκουσα ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως, ὅσα μέχρι τοῦδε ἐνηργήθησαν καὶ ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς κατάπαυσιν τῶν δυστυχῶν τούτων συμβεβηκότων. Τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν ὁ ἔντιμος Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἐξέφρασε, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ συμμεριισθῇ πᾶσα Ἑλληνικὴ ψυχή. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα, καὶ τοι ἐπὶ πολὺ καταβαρύνοντα τὸν λαὸν, τὰ ὑπέμεινεν ὅμως τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον μετὰ θάρρους καὶ καρτερίας, ἐλπίζον εἰς τὴν συμπαθῆ μεσολάβησιν τῶν δύω μεγάλων καὶ εὐεργετίδων Δυνάμεων τῆς Γαλλίας καὶ Ῥωσσίας. Τὰ μέτρα μάλιστα, τὰ ὁποῖα ἡ Γαλλικὴ Δημοκρατία ἔσχεν ὑπὲρ ἡμῶν μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν ἐξ Ἀθηνῶν εἰδήσεων, ἔδωκαν πλήρες θάρρος εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν περὶ τῆς μετ' ὀλίγον ἀπαλλαγῆς τῶν δεινῶν.

Ὁ ἔντιμος Πρέσβυς τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας Κ. Θουβενὲλ ὑπὸ μεγίστης ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος κινούμενος συμπαθείας, παραδειγματικὸν κατέβαλε ζῆλον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην. Ἐπίσης καὶ ὁ Πρέσβυς τῆς Ῥωσσίας Κ. Περσιάνης μεγίστην ἔδειξε προσπάθειαν ἀπὸ τῶν αὐτῶν εὐνοϊκῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ὁρμώμενος αἰσθημάτων. Δὲν ἀμφιβάλλομεν δὲ ὅτι αἱ φιλικαὶ ἀμφοτέρων τούτων προσπάθειαι καὶ ἐνέργειαι θέλουσι φέρει τὸ προσδοκώμενον αἴσιον ἀποτέλεσμα.

Ἡ ὑπὲρ τῶν δεινῶν μας συμπάθεια ὅλου τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου, ἡ παραδειγματικὴ τῆς Γαλλίας ἐνέργεια, καὶ ἡ τῆς Ρωσσίας εἰνοϊκὴ διαίρεσις, ἀποδεικνύουν πλειέστατα, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀκμαῖαι εἰσέτι αἱ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος συμπάθειαι αὐτῶν.

Ἡ φωνὴ, ἥτις ὑψώθη εἰς τὰς Βουλὰς τῆς Ἀγγλίας ἐπὶ τοῦ λυπηροῦ τούτου ζητήματος, ἐπεβεβαίωσε κατὰ πόσον ἐξετιμήθησαν καὶ ἐκεῖ ἡ φρόνησις καὶ ἡ καρτερία τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ· ἡ πλήρης κλίσις αὐτοῦ πρὸς τὴν τάξιν, καὶ ἡ ἄκρα ἀφοσίωσίς του πρὸς τὸν Θρόνον καὶ τὸν τρισέβαστον Βασιλέα του, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἀκάματον πρόνοιαν ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῆς Πατρίδος στηρίζει τὸ Ἑλλ. Ἔθνος τὴν αὐτονομίαν του, τὴν εὐημερίαν του. Αἱ ἀγορεύσεις τῶν ἐπισημοτέρων ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας ῥητόρων ἀπέδειξαν καὶ ἤδη ὅτι διατηροῦνται ζωηραὶ καὶ ἐπὶ αἱ ὑπὲρ Ἑλλάδος συμπάθειαι, καὶ ὅτι τὸ Κράτος αὐτὸ καὶ τὸ Ἔθνος αὐτὸ δὲν θέλει ἀνεχθῆ ν' ἀμαυρώσῃ τὰς ὑπὲρ Ἑλλάδος εὐεργεσίας του.

Δὲν ἠδύναντο βεβαίως αἱ εὐεργέτιδες Δυνάμεις, ἅμα πληροφορηθεῖσαι τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, νὰ καταλίπωσιν αὐτὴν ἀπροστάτευτον. Εὐγνωμοσύνη ὅθεν ὀφείλεται μεγίστη εἰς τὰς προστάτιδας Δυνάμεις τῆς Ἑλλάδος καὶ διότι πολλάκις μᾶς συνέβαμεν πολλαχῶς, καὶ ἤδη θέλουν μᾶς ἀπαλλάξει τῆς λυπηρᾶς ταύτης θέσεως. Ἂς ἀποτείνωμεν τέλος καὶ εἰς τὸν Ὕψιστον τὰς ἰκετηρίους εὐχάς μας, καὶ ἂς δοξάσωμεν ἐκ καρδίας Αὐτόν, ἐκ τῆς ἀντιλήψεως τοῦ ὁποίου εὑρισκόμεθα ἤδη εἰς τὸ τέρμα τῆς δεινῆς ταύτης περιστάσεως.

Παρατηρησάντων ὕστερον τινῶν, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐμπνεομένη αἰσθημάτων, συμμερίζεται τὰς ἀγορεύσεως τοῦ προλαλήσαντος, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω, παρελθών, Νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν τῆς Ἑλλάδος.

Κύριοι!

Ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς τὸ περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπὸ τετραμηνίας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐξαιτούμενος ἐπ' αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Σώματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἀπὸ τετραμηνίας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Φεβρουαρίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1. Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει, ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1850, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν α. τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1849, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων ἢ Κανονισμῶν.

Ἄρθρον 2. Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀπερασισθὴ δὲ νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο τὴν ἐλευσομένην Δευτέραν, 13 τοῦ ἐνεστῶτος Μηνὸς, χωρὶς νὰ τυπωθῇ, διανεμηθῇ καὶ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τετραμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶταν Βουλευτικὴν Σύνοδον.

Ὁ Προσωρεύων Ἀντιπρόεδρος

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς·

Αθ. Γρηγοριάδης.

Ι. Ξανθάκης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Φεβρουαρίου 1850. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α

Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Γρηγοριάδην, ἀσθενοῦντος τοῦ Γραμματέως Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθέντος ἐγγράφου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἐξαιτουμένου τὴν ἐπίσπευσιν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγίας δανείου 20,000 δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε, συνελθόντα τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως.

Προταθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως διὰ τὴν πρώτην τετραμηνίαν τοῦ Ε. Ε., καὶ ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου αὐτοῦ, καὶ ἄλλοτε ἐλέχθη, παρετήρησέ τις, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέχθη, ὅτι αἱ πιστώσεις δὲν προδικάζουν τὸν συζητηθησόμενον Προϋπολογισμόν. Ἐπομένως, καὶ ἂν ἤδη παραδεχθῶμεν τὴν προκειμένην πίστωσιν, οὐχ ἧττον δυνάμεθα νὰ τροποποιήσωμεν τὸν καθυποβληθησόμενον Προϋπολογισμὸν τοῦ Ε. Ε.

Παραδεχόμενοι ἤδη τὴν πίστωσιν, ἀντέταξεν ἄλλος, προδικάζομεν ἀναμφιβόλως τὸν Προϋπολογισμόν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ χρονικὸν διάστημα, διὰ τὸ ὁποῖον αὕτη ζητεῖται, καὶ ἐπομένως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, οὐδεμίαν δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν ἐλάττωσιν τῶν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δυνάμει τῆς πιστώσεως γενομένων δαπανῶν, οὐδὲ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον ν' ἀναλάβῃ ἐκ προοιμίων τὴν διὰ ταύτας εὐθύνην, ὡς μὴ γνωρίζον τὰς ὁποίας θέλομεν ἴσως ἐπιφέρει κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐλαττώσεις· ἀλλὰ καὶ ἂν ἤδη ἀναλάβῃ ταύτην, θέλει καταστῇ ματαία. Τούτου ἕνεκα ἐὰν σκοπῶμεν νὰ κάμωμεν παρατηρήσεις τινὰς ἢ τροποποιήσεις διὰ τοὺς τέσσαρας μῆνας, δι' οὓς ζητεῖται ἡ πίστωσις, πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ τὰς κάμωμεν, ἢ ἄλλως πρέπει νὰ περιορίσωμεν τὸν χρόνον. Καὶ ὡς πρὸς τοῦτο πρέπει ν' ἀκολουθήσωμεν τὴν τάξιν τῶν ἄλλων συνταγματικῶν Ἐθνῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ποτὲ δὲν δίδεται πίστωσις πλέον τοῦ ἑνὸς μηνὸς διὰ τὸν λόγον βεβαίως τῆς προδικάσεως, καὶ διὰ νὰ μὴ ὁρῶσιν εἰς ἀμηχανίαν τοὺς Ὑπουργούς, ὡς μὴ δυναμένους νὰ προΐδωσιν τί αἱ Βουλαὶ θέλουν παραδεχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Παραδεχόμενος τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἐπέφερεν ἄλλος, προστίθησιν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δυνάμει τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καθ' ἃ αἱ πληρωμαὶ θέλουν γίνει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849, δύναται νὰ δαπανήσῃ, ὅσα καὶ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος διὰ τοὺς ἰδίους τέσσαρας μῆνας ἐδαπάνησεν· ἀλλ' ὅταν ἐπεψηφίσθη ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ 1849, εἴχομεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ ταῦτα ἐκανονίσαμεν τὰ ἔξοδα· ἀλλὰ ποία βεβαιότης, ὅτι τὰ εἰσοδήματα ἔσονται τὰ αὐτά, καὶ ἐπομένως τὰ αὐτὰ ἔξοδα δυνάμεθα νὰ κάμωμεν; Ὅθεν πᾶσα ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ γενησομένη τροπολογία πρὸς ἐξίσωσιν τῶν ἐξόδων μὲ τὰ ἔσοδα, πρέπει νὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης πιστώσεως.

Ἡ γνώμη ἀμφοτέρων τῶν προλαλησάντων, εἶπεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, δὲν φαίνεται δικαιολογημένη· διότι, ἂν ἀληθῶς ἡ πίστωσις προδικάζῃ τὸν Προϋπολογισμόν, ἔπρεπε νὰ συζητῶμεν μόνον τὸν προϋπολογισμὸν τῶν μηνῶν ἐκείνων, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἐζητήθη ἡ πίστωσις· καὶ ἐν τούτοις, καὶ τοι πάντοτε δοθεισῶν πιστώσεων, οὐδεὶς ποτὲ ἀμφισβήτησε τὸ δικαίωμα τῆς συζητήσεως τῶν δαπανηθέντων δυνάμει πιστώσεως. Τὴν ἀναλογίαν δὲ τῶν ἐξόδων πρὸς τὰ ἔσοδα οὐδεὶς ἀπὸ τοῦδε δύναται νὰ κάμῃ. Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως θέλει πάντοτε δαπανᾷ, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰ εἰσπραχθησόμενα ἔσοδα· ἐκτὸς τούτου δὲν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν ὡρισμένα ποσά, καθ' ὅσον ὑπάρχουσι Νόμοι, τῶν ὁποίων ἡ ἀκύρωσις δὲν εἶναι εὔκολος, καὶ ἐπομένως τὰ δυνάμει τούτων δαπανώμενα θεωροῦνται ὡς μὴ προδικαζόμενα, διότι ἀναγκαίως θέλουν δαπανηθῆ.

Διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, πρόκειται νὰ δαπανηθῶσι διὰ τοὺς τέσσαρας μῆνας, ὅσα καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐδαπανήθησαν διὰ τοὺς αὐτούς. Ἂν δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ καθυποβληθησομένου Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ε. Ε. ἐλαττώσωμεν, φέρ' εἰπεῖν, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ ἔτους, δὲν δυνάμεθα ν' ἀφαιρέσωμεν τὰ καθ' ὑπέρβασιν διὰ τοὺς τέσσαρας μῆνας δοθέντα εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, καὶ νὰ θεωρήσωμεν διὰ ταῦτα ὑπευθύνους τοὺς Ὑπουργούς, διότι οὗτοι θέλουν προτείνει τὸν Νόμον τοῦ 1849, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐνήργησαν τὰς πληρωμάς, καὶ τοὺς ἄλλους ἰσχύοντας περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων Νόμους. Ἄρα ὁ ἀντίκων εἰς τοὺς τέσσαρας μῆνας Προϋπολογισμὸς προδικάζεται, διότι δὲν δύνανται νὰ μαντεύσωσιν ὁπόσα καὶ ὁποῖα ποσὰ θέλουν παρα-

δεχθῆ αἱ Βουλαὶ, καὶ ταῦτα νὰ δαπανήσουν· δὲν εἶναι ἀληθὲς προσέτι, ὅτι δὲν προδικάζονται τὰ στηριζόμενα εἰς Νόμους, ὡς ἀναγκαίως δαπανηθησόμενα, διότι πρέπει νὰ ῥυθμίσωμεν εἰς τὴν περιοδικὴν, ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐλαττώσωμεν καὶ τὰ ποσὰ ταῦτα, καθὼς καὶ νὰ μεταβάλωμεν, ἢ νὰ καταργήσωμεν τοὺς Νόμους τούτους πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἐὰν καθυποβάλλετό ποτε ἀπολογισμὸς, ἠδυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν, ἂν αἱ πιστώσεις προδικάζουν, ἢ οὔ. Ἀρὰ δὲ ἀπολογισμὸς δὲν καθυποβάλλεται, ἀρὰ οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ μαντεύσουν τὰ παραδεχθησόμενα ἀπὸ τὰ Σώματα ποσὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ, δὲν ὑπάρχει ἄλλο μέσον ἰσολογισμοῦ τῶν δαπανηθησομένων κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς πιστώσεως μὲ τὸν ἐπιψηφισθησόμενον Προϋπολογισμὸν, εἰμὴ ἡ ἐλάττωσις τοῦ διαστήματος τούτου, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὰ ἄλλα Ἔθνη.

Κατὰ τὴν γνώμην μόνον τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὁ Κ. Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἡ πίστωσις εἶναι ἀντικείμενον συζητήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ λαβόντος τὸν λόγον. Καὶ ἐγὼ ὁρῶ, ὅτι ἡ πίστωσις δὲν προδικάζει, διότι ἄλλως τὸ Ὑπουργεῖον θέλει καταχραθῆ τὴν πίστιν τῶν Σωμάτων, καὶ τοῖς ἀρκιέσθη τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐλαττόνωσι τὸν Προϋπολογισμὸν ὡς πρὸς τὰ διὰ πιστώσεως δαπανηθέντα· ἀλλὰ τοῦτο οὐδέν ποτε Ὑπουργεῖον ἐτόλμησε νὰ διεκχυρισθῆ· δὲν προδικάζει ὅμως κατὰ πρόληψιν, πολλάκις δὲ καὶ κατὰ ῥητὰ ἀντικείμενα. Οὕτω, ὡς εἶπεν, ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Ε. Ε. δύναται νὰ περιέχῃ κεφάλαια, μὴ περιεχόμενα εἰς τὸν τοῦ **1849**· ὡς πρὸς ταῦτα βεβαίως δὲν ὑπάρχει προδικασία, καθότι δὲν δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ δαπανήσῃ, ὅτι εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ **1849**, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖ τὰς δαπάνας, δὲν περιέχεται· δὲν προδικάζει ἐπίσης καὶ τὰ κεφάλαια ἐκεῖνα, ἅτινα δαπανῶνται δυνάμει προϋπαρχόντων Νόμων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐν ἀνάγκῃ ἄνευ προαγορεύσεως Νόμου δαπανώμενα, ἐξαρτῶνται πλέον ἀπὸ τῶν βαθμῶν τῆς ὁποίας ἔχουν τὰ Σώματα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐμπιστοσύνης. Οὗτος, ἂν τοῦτο ὑποπτεύῃ περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν δαπανηθησομένων, δὲν δαπανᾷ, καὶ τοι ὑπαρχούσης πιστώσεως, ἀλλὰ περιορίζεται μόνον εἰς τὰ παρὰ Νόμων κανονιζόμενα, ἅτινα ἀρεύκτως αἱ Βουλαὶ θέλουν παραδεχθῆ· διὰ τῶν λόγων τούτων ἡ περὶ πιστώσεως συζήτησις εἶναι περιττὴ, ὡς μὴ ὑπαρχούσης προδικάσεως. Ἐκτὸς τούτων ἡ προδικασία ἤθελεν εἶσθαι ἐπικίνδυνος διὰ τὸ Ὑπουργεῖον διότι ἂν ἀληθὴς ἡ πίστωσις προδικάζῃ, τότε αἱ Βουλαὶ ἔχουν δι-

καίωμα νὰ προεξελέγχουν τὰ ζητούμενα ποσὰ, νὰ ζητοῦν λόγον διὰ τὰ δαπανηθησόμενα, καὶ τότε, βραδυνούσης τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς πιστώσεως, τῆς ὁποίας ἔχει ἴσως τὸ Ὑπουργεῖον ἀπόλυτον ἀνάγκην, τοῦτο θέλει παραλύσει, ὡς στερούμενον τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν.

Εἷς τῶν προλαληησάντων εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ὡς πρὸς τὰ διὰ τῆς πιστώσεως δαπανηθησόμενα τὰ πιθανὰ τοῦ Κράτους ἔσοδα· ἀλλ' ἀπὸ τοῦδε τὸ Ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ προϊδῇ τὰ ἔσοδα. Ἐν τούτοις καὶ ὁ Προϋπολογισμὸς ἂν ἦναι ἐψηφισμένος, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ δαπανήσῃ καὶ τὰ μὴ ἀπολύτως ἀναγκαῖα κεφάλαια, ὅταν τὰ ἔσοδα δὲν ἐπαρκοῦν· ὥστε, καὶ ἂν τὸ Ὑπουργεῖον δυνάμει τῆς πιστώσεως δαπανήσῃ ἤδη κεφάλαιά τινα, περιορισθησόμενα μετὰ ταῦτα κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, ὀφείλει νὰ συμπληρώσῃ ταῦτα, καὶ νὰ ζητήσῃ μάλιστα τὰ ἐπιστρεφθέντων τῶν πληρωθέντων, διὰ νὰ ἦναι πάντοτε ἐντὸς τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ἀρὰ κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἐπέφερεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἡ πίστωσις δὲν προδικάζει, τὰ δὲ πληρωθέντα δυνάμει αὐτῆς ἐπιστρέφονται, ἐπιλθούσης κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐλαττώσεως, ἃς δαπανῶσιν οἱ Ὑπουργοὶ διὰ πιστώσεων καθ' ὅλον τὸ ἔτος, διότι ἐπερχομένης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους, εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ θέλουν συμμορφωθῆ μὲ τὰς ἀποφάσεις τῶν Σωμάτων, ἐπιστρέφοντες τὰ ὅσα τυχὸν ἤθελον δαπανήσει καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα διὰ πιστώσεων· καὶ τότε πλέον αἱ πιστώσεις θέλουσι λάβει τὴν θέσιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ, οὗτος δὲ τὴν τοῦ Ἀπολογισμοῦ. Ἐν τούτοις, ὡς προεῖπεν, ἡ πεῖρα δὲν ἐδίδαξεν, ἂν ὑπάρχῃ, ἢ μὴ, προδικασία διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ Ἀπολογισμοῦ· ἂν ὅμως ἐπέλθωσι μεγάλαι κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἐλαττώσεις, τότε πᾶς τις θέλει ἰδεῖ, ὅτι ὑπάρχει ἡ προδικασία. Ἐν τούτοις ὁ Κ. Ὑπουργὸς φαινόμενος ἤδη ὀχυρωτικώτερος, δὲν παραδέχεται τὴν γνώμην μου, καὶ τοι οὐσαν ὑπὲρ ἑαυτοῦ· διορᾷ ὅμως τὸ αἴτιον τῆς μὴ παραδοχῆς, διότι φοβεῖται μήπως ἐλαττωθῆ τὸ χρονικὸν τῆς πιστώσεως διάστημα ἢ τὸ ποσὸν αὐτῆς εἰς τὸ τρίτον τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Ε. Ε., ἂν γένῃ δεκτὸν, ὅτι ἡ πίστωσις προδικάζῃ.

Τὰ ζητήματα ταῦτα, ἐπέφερεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ἤθελησε νὰ ἐξετάσῃ ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἀμφισβητουμένης ἐμπιστοσύνης. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ προλαλήσας ὁμιλῶν ὑπὸ τὴν ἐποψιν μεγάλης

ἐμπιστοσύνης, παραδέχεται τὴν γνώμην του ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον, καὶ ἑπομένως δὲν ὑρίσταται πλέον ἀντικείμενον συζητήσεως. Τὴν παρατήρησίν τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δηλαδὴ πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τὰ πιθανὰ τοῦ Κράτους ἔσοδα καὶ ὡς πρὸς τὰ διὰ τῆς πιστώσεως δαπανηθησόμενα, ἔκαμε καὶ εἰς τῶν Κυρίων Βουλευτῶν, ἀλλ' ἐθεωρήθη δεσμεύουσα τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς μὴ δυνάμενον ἀπὸ τοῦδε νὰ προΐδῃ ταῦτα.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπέρασεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων, δύναται βεβαίως ν' ἀπολαύῃ τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν Σωμάτων, ὅταν ἐνεργῇ ἐντὸς τοῦ δικαίου, καὶ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ δύναται ἑπομένως νὰ δαπανᾷ ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἄνευ πιστώσεως· ἀλλὰ καὶ ὅταν δίδηται πίστωσις, δὲν ἔπεται, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἀνευθύνως ἠμπορεῖ νὰ δαπανᾷ, διότι ἡ πίστωσις δὲν προδικάζει ποτὲ, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον τῶν δαπανῶν, τὰς ὁποίας ἐνήργησε. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν δυναμει τῆς πιστώσεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, φρ' εἰπεῖν, πληρωθέντων, ὅταν διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἡ μισθοδοσία των ἐλαττωθῇ, τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές· διότι ἡ μισθοδοσία δίδεται δυνάμει προϋπαρχόντων Νόμων, καὶ ἑπομένως ἡ ἐλάττωσις αὐτῆς θέλει ἀρχίσει βεβαίως ἀπὸ τὴν δημοσίευσιν ἑτέρου Νόμου, τοὺς πρώτους καταργοῦντος. Δὲν καθυπεβλήθη Ἀπολογισμός, ὡς ἐλέχθη, καὶ ἑπομένως δὲν ἔχομεν πεῖραν, ἂν προδικάζῃ, ἢ μὴ, ἡ πίστωσις· ἀλλὰ τὴν πεῖραν ταύτην ἔχομεν ἐκ τῶν ἰδίων τῆς Γερουσίας πράξεων, ὅτις δὲν παρεδέχθη κατὰ τὸ 1847 ἔξοδα, γενόμενα καθ' ὑπέρβασιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ὡς πρὸς τοὺς τέσσαρας μῆνας, δι' οὓς ζητεῖται ἡ πίστωσις, εἶπεν ἄλλος, ὑπάρχει τὸ δεδικασμένον, ὡς κάλλιστα δύναται τις νὰ ἐννοήσῃ ἐκ τῶν ἑπομένων. Ἐὰν διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Π. Ε. ἐπιφερίσθη ποσόν τι πρὸς ὁδοποιΐαν, καὶ δυνάμει τῆς πιστώσεως δαπανήσῃ ἤδη ὁ Ὑπουργὸς τὸ ἀναλογοῦν εἰς τοὺς τέσσαρας μῆνας, αἱ Βουλαὶ δὲν δύνανται νὰ μὴ παραδεχθοῦν τὸ δαπανηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Π. Ε. ποσόν, ἂν καὶ τὸ πρὸς ὁδοποιΐαν κεφάλαιον ἀφαιρέσωσιν ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ε. Π.

Ἑπομένως, παραιωμένης κηρυχθείσης τῆς συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον πρῶτον ἄρθρον, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι ἡ πίστωσις δὲν προδικάζει τὸν Προϋπολογισμὸν τῶν τεσσάρων μηνῶν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **21** κατὰ **6**, ἔχον, ὡς ὑπερέλλιθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς **10** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων αὐτῆς διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον, ἀνεγνώσθη τὸ Α' Κεφάλαιον αὐτοῦ «Ἀποζημιώσεις Γερουσιαστῶν» καὶ ἐγένετο δεκτὸν, ὡς συνετάχθη ὑπὸ τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, συγκείμενον ἐκ δραχμῶν **224,306**.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφάλαιον Β' «Μισθοὶ προσωπικοῦ,» ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ὡς ἔχει, συμποσούμενον εἰς δρ. **16740**.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου Γ' «Ἔξοδα Γραφείου ἐν γένει» εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ πρὸ **4** ἐτῶν διατελεῖ ὑπηρετῶν ὡς κλητὴρ ὁ νέος Μιχαὴλ Στραβόλαιμος μὲ μεγίστην ἐπιμέλειαν, καὶ μόλις πρὸ δύω ἐτῶν ἐχορηγήθησαν εἰς αὐτὸν **15** δραχμαὶ κατὰ μῆνα ἐκ τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων, συνεναίσει τῆς Γερουσίας, ὡς ἐκ τούτου προτείνει ν' αὐξηθῇ τοῦ λοιποῦ, χάριν τῆς περὶ τὰ χρέη του ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως καὶ διηνεκοῦς ἐπιμελείας ὁ μηνιαῖος μισθός του.

Ἄλλου δὲ προτείναντος νὰ ὁρισθῇ ὁ μηνιαῖος μισθὸς αὐτοῦ εἰς **20** δραχμὰς, ἄλλου δὲ εἰς **25** καὶ ἄλλου εἰς **40**, ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισε νὰ δίδωνται ἐκ τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων εἰς τὸν εἰρημένον Μιχαὴλ Στραβόλαιμον δρ. **30** κατὰ μῆνα. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχει, συμποσούμενον εἰς δραχ. **3,700**.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Φεβρουαρίου 1850 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων **26** μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προαγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μεθ' ἑνὸς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἑπομένως ἀνέγνωσαν τῶν Κυρίων Γραμματέων τὴν ἑπομένην ἔκθεσιν τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ

τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Α΄ Βουλευτικὴν Σύνοδον τῆς Β΄ Περιόδου, συναμα καὶ ἔκθεσιν τοῦ Ταμία πρὸς τὴν λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπισυνάπτονται οἱ γενικοὶ καὶ εἰδικοὶ πίνακες, συνοδευόμενοι μὲ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα· ἔχουσι δὲ ταῦτα πάντα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ κατὰ τὴν Α΄ Σύνοδον τῆς ἐνεστώσης Β΄ Βουλευτικῆς Περιόδου Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπιξεργασθεῖσα τὸν παρὰ τοῦ Ταμίου Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου καθυποβληθέντα Ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν αὐτὴν Σύνοδον εσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας, καὶ θεωρήσασα, ὅτι αἱ γενόμεναι πληρωμαὶ συνοδεύονται μὲ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, καὶ ὅτι ἐγένοντο ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ παρὰ τῆς Γερουσίας συνταχθέντος προϋπολογισμοῦ, μηδεμιᾶς ὑπερβάσεως λαβούσης χώραν, παραδέχθη τὸν προκείμενον Ἀπολογισμὸν, ὅπως ἔχει, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Παρατηρεῖ μόνον ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ κατὰ Σύνοδον σύνταξις τοῦ Προϋπολογισμοῦ καὶ Ἀπολογισμοῦ τῆς Γερουσίας δὲν συνάδει μὲ τὸν γενικὸν τοῦ Κράτους Προϋπολογισμὸν, καθότι πολλάκις εἰς μίαν Σύνοδον περιλαμβάνονται δύω ἔτη, ὡς συνέβη κατὰ τὴν παρελθοῦσαν, ἥτις ἤρξατο τὴν **28** Ἰουλίου **1847**, καὶ ἔληξε τὴν **10** Σεπτεμβρίου **1848**, ἐν ᾧ ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους εἶναι πάντοτε ἐτήσιος. Διὰ νὰ συμφωνῇ λοιπὸν καὶ ὁ Προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας μὲ τὸν τοῦ Κράτους Προϋπολογισμὸν, ἤθελεν εἶσθαι ὀρθὸν καὶ σύμφωνον μὲ τὰς ἐν ἰσχύι λογιστικὰς διατάξεις νὰ συντάσσηται τοῦ λοιποῦ ἐτησίως καὶ οὐχὶ κατὰ Σύνοδον, ὡς ἐγένετο μέχρι τοῦδε.

Ἀθῆναι, τὴν **9** Φεβρουαρίου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακατζάνης — Γ. Παπαηλιόπουλος
Ν. Πρασσάκης — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Πρὸς τοὺς συνιστῶντας τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας τῆς Α΄ Συνόδου τῆς Β΄ Βουλευτικῆς Περιόδου Γερουσιαστὰς ΚΚ. Α. Νέκου, Ν. Πρασσάκην, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον, Γ. Καρακατζάνην καὶ Γ. Παπαηλιόπουλον.

Συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον **104** τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ὑποβάλλω διὰ τῆς παρούσης εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τὸν ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν Α΄ Σύνοδον τῆς ἐνεστώσης Β΄ Βουλευτικῆς Περιόδου ἐξόδων τῆς Γερουσίας, διηρημένον κατὰ τὰ κεφάλαια τοῦ παρ' αὐτῆς ἐγκριθέντος Προϋπολογισμοῦ, καὶ συνοδευόμενον μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Ὁ ἀπολογισμὸς οὗτος περιέχεται εἰς τοὺς ἐπισυναπτομένους πίνακας ὑπ' ἀριθ. **1**, **2** καὶ **3**, καὶ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα **Α. Β. Γ. Δ. Ε.** καὶ **Ζ.**

Ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **1** Γενικοῦ Πίνακος, θέλει παρατηρήσει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας προϋπολογισθέντα ἔξοδα συνεποσοῦντο εἰς δραχ. **355,110**· ἀπέναντι τούτων ἐλήφθησαν κατὰ καιροὺς ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, κατὰ συνέπειαν ἐγγράφων τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας καὶ δυνάμει χρηματικῶν ἐνταλμάτων, ἐκδοθέντων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δραχμαὶ **298, 564: 71|00.**

Ἐδαπανήθησαν δὲ κατὰ τοὺς πίνακας **2** καὶ **3**, καὶ **Α. Β. Γ. Δ. Ε.** καὶ **Ζ.** δραχμαὶ **298,553:21**

Ἔμειναν δὲ περίσσευμα ἐκ δρ. **11: 50|00** αἵτινες ἐπεστράφησαν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον εἰς τὸν Γεν. Πίνακα ὑπ' ἀριθ. Γραμμάτιον **11:50**

298,564:71

Θέλει παρατηρήσει προσέτι, ὅτι αἱ πληρωμαὶ τῶν ἐξόδων ἐγένοντο ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, μηδεμιᾶς γενομένης ὑπερβάσεως, καὶ μόνον ἐπαρουσιάσθη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνώσεως τῶν διὰ τὴν γραφικὴν ὕλην καὶ τὸν φωτισμὸν πιστώσεων, ὡς παρουσιαζομένων πάντοτε ἀναμεμιγμένων τῶν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν τοιούτων ἐξόδων ἀποδεικτικῶν, ἐπιθεωρημένων ὄντων παρ' ἑνὸς τῶν Κυρίων Γραμματέων τῆς Γερουσίας.

Παρακαλεῖται ἑπομένως ἡ Λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιξεργασθῇ τὸν προκείμενον ἀπολογισμὸν, καὶ νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **20** Ἰουνίου **1849**.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς

Σπ. Παπαλεξόπουλος.

Ἀπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας

Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα παρὰ τοῦ σώματος προϋπολογισμὸν	Ποσότητες Δραχ.	Λ.	Ἔ σ ο δ α	Ποσότητες Δραχ.	Λ.
Δι' ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. Γερουσιαρχῶν.	330000		Ὅσα ἐλήφθ. τὸν Ὀκτώβρ. 1847		
Διὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας	21240		ὁμ. » Νοεμβρίου »		
	351240		ὁμ. » Δεκεμβρίου »		
Ἔξοδα γραφείου			ὁμ. » Ἰανουάρ. 1848		
Γραφικὴ ὕλη . . . . . δραχ. 800			ὁμ. » Φεβρουάρ. »		
Θέρμασμα . . . . . » 150			ὁμ. » Μαρτίου »		
Φωτισμὸς . . . . . » 150			ὁμ. » Ἀπριλίου »		
Συνδρομὴ ἐφημερίδων. . . » 600			ὁμ. » Μαΐου »		
Δεττικὰ Πρακτικ., βιβλίων κλ. » 1000			ὁμ. » Ἰουνίου »		
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . » 1000			ὁμ. » Ἰουλίου »		
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα. . . . » 500	4200		ὁμ. » Αὐγούστου »		
			ὁμ. τὴν 10 Σεπτέμ. »		
Τὰ προϋπολογισθέντα	355,440		Τὰ ὅλα τῶν ἐσόδων . . .		

διὰ τὴν Α'. Σύνοδον τῆς Β'. Βουλευτικῆς Περιόδου

Ποσότ. ληφθ. δι' ἐντολ. παρὰ τοῦ Κεντρ. Ταμ. Δι' ἀποζημ. τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστ. Δραχ.	Λ.	Διὰ μισθοὺς προσωπ. Δρ.	Λ.	Δι' ἔξοδα Δρ.	Ὁλικὰ ποσὰ Δραχ.	Λ.	Ἔ ξ ο δ α	Ποσότητες	
60289	13	5534	67		65820	80	Ὅσα ἐπληρώθησαν δι' ἀποζημίωσιν τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν ἀπὸ 28 Ἰουλίου 1847 ἕως 10 Σεπτεμβρίου 1848 κατὰ τὸν πίνακα 2 . . .	271693	14
20051	86	1830			21881	86	Ὅσα δὲ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Γραφείου κατὰ τὸν πίνακα 3	23871	57
20779	10	1770			22549	10		295564	71
20919	10	1770			22689	10	Ἔξοδα Γραφείου		
20419	10	1770			22189	10	Διὰ γραφ. ὕλην καὶ φωτισμὸν ὡς ὁ πίναξ Α'. - δρ. 943.35		
20163	26	1770			21933	26	Διὰ θέρμασμα Β'. » 150		
20336	60	1770			22106	60	Διὰ συνδρομὴν ἐφημερίδων Γ'. » 508		
20336	60	1770			22106	60	Διὰ δεττικὰ πρακτικῶν ὡς πίναξ Δ'. » 710		
20436	60	1770			22206	60	Δι' ἀγορὰν συγγραμμάτων Ε'. » 328		
20836	60	1770			22606	60	Δι' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα ὡς ὁ πίναξ Ζ'. » 349.15		
20336	60	1770			22106	60	2988.50		
6778	59	589	90	3000	10368	49	Ὅσα ἐμετρήθησαν εἰς τὸ κεντρικὸν ταμεῖον κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. ... γραμμάτιον. . . . 44.50	3000	
271693	14	23871	57	3000	298564	71		298564	71

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἰουνίου 1849.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς
Σ π. Π α π π α λ ε ξ ό π ο υ λ ο ς.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συζητηθῇ εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν.
Μετὰ ταῦτα, προσκαλέσας ὁ Κύριος Πρόεδρος τοὺς Κυρίους Γερουσιαστὰς

διὰ νὰ ἐκλέξωσι τὰ μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν Νομοσχεδίων, καὶ τῶν Προβουλευμάτων τῆς Βουλῆς, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΛΟΝΔΟΣ
Α. ΔΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Σπ. Παπαλεξόπουλος
Ἀθ. Γριγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Φεβρουαρίου 1850 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Σπ. Παπαλεξόπουλον καὶ Ἀθανάσιον Γριγοριάδην, ἀντὶ τῶν Κυρίων Β. Χρηστακοπούλου, καὶ Ἰακώβου Ῥαζηκάδη, κωλυομένων.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ἀνέγνω τις τῶν Κυρίων Γραμματέων τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτως·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1850 ἔτος, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, καὶ μελετήσασα μετὰ τῆς ἀνηκούσης προσοχῆς ταῦτα, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ διάθεσις τῶν ἐγκτητικῶν φόρων δέλει γίνει καὶ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ὅπως ἐγένετο καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ψηφισθέντος ΡΑ' Νόμου τῆς 5 Μαΐου 1849, μέ τινας μόνον τροποποιήσεις, ἐπενεχθείσας ἐπὶ τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4 τοῦ Νόμου τούτου.

Ἡ Ἐπιτροπή, θεωρήσασα εὐλόγους καὶ ἰσχυροὺς τοὺς ὑπαγορεύσαντας τὰς τροποποιήσεις ταύτας λόγους, ὡς στηριζομένους εἰς τὴν πεῖραν τοῦ παρελθόντος καὶ εἰς τὴν ἀνάγκην, καὶ μὴ ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐπιφέρῃ σύδειμίαν παρατήρησιν ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἄρθρα τοῦ Νομοσχεδίου, παραδέχθη ὁμοφώνως τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτων καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 18 Φεβρουαρίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ι. Θεοτόκης	Γ. Δαρτιώτης
Γ. Παπαλιόπουλος	Ν. Πανεργόπουλος

Ἐπειδὴ δὲν ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει, εἰμὴ τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, αἱ πληροφορίαι ἐκεῖναι, αἵτινες μᾶς ἀναγκαιοῦσι πρὸς εὐκολίαν τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἐκ τούτου νομίζω ἀναγκαῖον νὰ ζητηθῶσιν ἀπὸ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν αἱ ἑπόμεναι πληροφορίαι· 1) πόσα στρέμματα ἀμπελώνων ὑπάρχουσιν ἐπὶ ἑκάστης Ἐπαρχίας· 2) ὁποῖον τὸ κατὰ τὰ ἔτη 1846, 1847, 1848 καὶ 1849 εἰσπραχθὲν ἐξ αὐτῶν ὁλικὸν ποσὸν ἰδίως ἐπὶ ἑκάστου ἔτους· 3) ὁποῖον τὸ ποσὸν τῆς ἐξαχθείσης μεταξὺ ἀπὸ ἕκαστον Τελωνεῖον κατὰ τὰ ἔτη 1848 καὶ 1849, ἰδίως ἐπὶ ἑκάστου ἔτους· καὶ 4) ὁποῖον τὸ ἐξ αὐτῆς εἰσπραχθὲν ποσὸν κατὰ τὰ ἔτη 1848 καὶ 1849 ἔκτε τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου ἑκάστου ἔτους. Ὅταν δὲ παρακατατεθῇ παρὰ τῷ Γραφείῳ ἡ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δοθησομένη ἀπάντησις ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν τούτων, τότε νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐπειδὴ τὸ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος φορολογικὸν Νομοσχέδιον, παρετηρήσεις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παραδέχεται τὸν φορολογικὸν Νόμον τοῦ 1849 μέ τινας τροποποιήσεις, καὶ οὗτος πάλιν ἀναφέρεται εἰς τὸν Νόμον τοῦ 1848 ὑπὸ ἄλλας τροποποιήσεις, εἶναι δύσκολον πολὺ εἰς τοὺς φορολογουμένους καὶ μάλιστα τοὺς χωρικούς, νὰ ἐννοήσωσι σαφῶς τὰς διατάξεις ὅλας τοῦ Νόμου τούτου ἕνεκα καὶ τῶν διαφόρων παρεκβάσεων αὐτοῦ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καὶ τῶν πολλῶν μεταρρυθμίσεων, τὰς ὁποίας ὑπέστη. Διὰ νὰ γίνῃ ὅθεν ὁ Νόμος οὗτος καταληπτὸς εἰς ἅπαντας ἐν γένει τοὺς πολίτας, νομίζω ὀρθόν, πρὸς τὰς λοιπὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς ἐπρότεινε, νὰ προσκληθῇ προσέτι ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ συντάξῃ τὴν συγκριτικὴν λογαριασμολογίαν ὅλων τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων

τοῦ φορολογικοῦ Νόμου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ψηφισθέντων μέχρι τοῦδε φορολογικῶν Νόμων ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐὰν ὁ φορολογικὸς Νόμος, ἐπέρασεν ἄλλος, καθυποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τὴν συναρμολογίαν, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ἐπρότεινε, τότε μεταβάλλεται τὸ κείμενον αὐτοῦ, τὸ παραδεχθὲν καὶ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ καθυποβληθῇ ἐκ νέου ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς· διότι ἡ ζητουμένη συναρμολογία ὅλων ἐν γένει τῶν διατάξεων θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν ὡς νέον Νομοσχέδιον μὴ εἰσέτι ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Οὐδεμία τροπολογία ἢ μεταβολὴ τοῦ Νόμου, ἐπέλεγεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστής, θέλει γίνει διὰ τῆς προτεινομένης συναρμολογίας τῶν διατάξεων αὐτοῦ, διότι αὕτη θέλει ἐπιστηρίζεται ἐπὶ τῶν ψηφισθέντων μέχρι τοῦδε Νόμων ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἐὰν δὲ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νόμου τούτου ἀναφανῇ ἀνάγκη τις τροποποιήσεως αὐτοῦ, τότε δύναται νὰ παραπεμφθῇ πάλιν ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς· διότι καὶ ἡ Γερουσία, ὡς ἀνεξάρτητον Σῶμα, εἶναι ἐλευθέρα νὰ ἐπιφέρῃ ὁποίας νομίζει τροποποιήσεις ὀρθὰς ἐπὶ παντὸς Νομοσχεδίου, καὶ δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐγκρίνῃ ὅ,τι ἡ Βουλὴ ψηφίζει ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Οὐδεμία νομίζω, εἶπεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, θέλει ἐπέλθει μεταβολὴ τοῦ φορολογικοῦ Νόμου διὰ τῆς ζητουμένης συναρμολογίας ὅλων τῶν μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθεισῶν διατάξεων αὐτοῦ, διὰ νὰ καθυποβληθῇ ἐκ νέου οὗτος ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς· διότι ὅλαι αἱ διατάξεις ὑπάρχουσιν ἐγκρισμέναι ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Φρονῶ λοιπὸν ὀρθόν, πρὸς τὰς ἄλλας πληροφορίας, τὰς ὁποίας κατ' ἀρχὰς ἐπρότεινα διὰ νὰ ζητηθῶσιν ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ἐρωτηθῇ προσέτι οὗτος, ἂν δύναται εὐχερῶς, καὶ χωρὶς οὐδεμιᾶς τροποποιήσεως ἢ μεταβολῆς τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, νὰ συνταξῇ τὴν αἰτουμένην συναρμολογίαν ὅλων τῶν ἄρθρων αὐτοῦ.

Ἡ περὶ συναρμολογίας τῶν διατάξεων τοῦ φορολογικοῦ Νόμου πρότασις, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν εἶναι ἤδη πρωτοφανὴς· καὶ ἐγώ, ἐπιθυμῶν νὰ ὑπάρχωσιν οἱ Νόμοι σαφεῖς καὶ εὔληπτοι, τὴν τοιαύτην κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπρότεινα πρότασιν, ὅτε ἐζητεῖτο ὁ φορολογικὸς Νόμος τοῦ **1849**, διότι καὶ οὗτος ἠνέῳγετο εἰς τὸν τοῦ **1848** ὑπὸ διαφόρους προποποιήσεις· δυστυχῶς ὅμως δὲν εἰσηκούσθην τότε, καθότι τινὲς ἐνιστάμενοι παρετήρησαν, ὅτι ἔχων ἕκαστος Γερουσιαστὴς ὑπ' ὄψιν

τὸν συζητηθέντα φορολογικὸν Νόμον τοῦ **1848**, καὶ παραλληλίζων τὰς διατάξεις αὐτοῦ πρὸς τὰς τοῦ **1849**, εὐκόλως δύναται θεωρῶν τηνικαῦτα τὴν τοιαύτην συναρμολογίαν. Καὶ τότε καὶ ἤδη ἐπιμένω εἰς αὐτὴν, οὐδενὸς πρότασιν ὀρθὴν καὶ εὔλογον, σώμεν κατὰ πεποίθησιν τῶν φορολογίων. Δὲν δυνάμεθα νὰ ψηφίσωμεν ὅλας αὐτοῦ τὰς διατάξεις. Ἐκτὸς δὲ ἂν ἐνώμεν περιττὸν εἶναι νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, τὴν συζήτησιν τῶν μέχρι τοῦδε ψηφισθεισῶν διατάξεων τοῦ Νόμου, καθότι ἐνδέχεται, πολλαὶ ἐξ αὐτῶν θεωρηθεῖσαι, κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ὀρθαὶ καὶ εὔλογοι, νὰ φανῶσιν ἤδη ἐπισφαλεῖς καὶ τροποποιητέαι.

Οἱ συνταγματικοὶ τύποι, Κύριοι, ἀπαιτοῦσι τὴν δημοσίαν τῶν πραγμάτων συζήτησιν καὶ ὄχι κατ' ἰδίαν· διότι δημοσίως ἀναγκάζεται ἕκαστος νὰ πράξῃ τι, τὸ ὁποῖον μόνος καὶ κατ' ἰδίαν ἀμελεῖ, καὶ προσέτι ἀπὸ τὰς διαφόρους κατὰ τὴν δημοσίαν συζήτησιν γενομένας προτάσεις καὶ παρατηρήσεις παρακινούμενος ἕκαστος, δύναται νὰ προτείνῃ ὀρθήν τινα ἰδέαν, τὴν ὁποίαν κατ' ἰδίαν δυσκόλως συλλαμβάνει. Ἐπειδὴ ὅμως παρατηρῶ, ὅτι τινὲς διστάζουν καὶ θεωροῦν ὡς ἀντισυνταγματικὸν νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν συναρμολογημένος ὁ φορολογικὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Νόμος, ἐν ᾧ τοιοῦτος δὲν εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν, προτείνοντες, ὅτι μεταβαλλόμενος τότε οὐσιωδῶς ὁ Νόμος πρέπει πάλιν κατὰ πρῶτον νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, γνωμοδοτῶ, πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς διστάγμου καὶ πάσης ὑπονοίας συνταγματικῆς τινὸς παραβάσεως, νὰ βαδίσωμεν τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν, παραλείποντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν περὶ συναρμολογίας πρότασιν· ὅταν δὲ ἐπέλθῃ ἡ τοῦ φορολογικοῦ Νόμου συζήτησις, τότε εἰσάγει τὴν συναρμολογίαν ταύτην ὁ προτείνας αὐτὴν, καὶ ἂν ἡ Γερουσία τὴν ἐγκρίνῃ ὀρθὴν, τὴν παραδέχεται καὶ παραπέμπει τὸν Νόμον ἐκ νέου ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς.

Παρατηρήσαντος τινὸς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι εἶναι δύσκολος ἡ ὑπὸ Γερουσιαστοῦ σύνταξις τῆς συναρμολογίας ὅλων τῶν διατάξεων τοῦ φορολογικοῦ Νόμου ὡς πολλῶν ἀπαιτουμένων οὐσιωδῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας οὗτος ἀγνοεῖ, ἐπέλεγεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι αἱ τοιαῦται πληροφορίαι δύνανται νὰ ζητηθῶσι καὶ ἰδιαιτέρως ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ Νόμου, καὶ δημοσίᾳ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ μάλιστα κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νόμου προτείνῃ τις τὴν τοιαύτην συναρμολογίαν, καὶ ζητῶν τὰς ἀναγ-

καίας περὶ ταύτης πληροφορίας, τότε ἡ Γερουσία, ἐὰν ἐγκρίνῃ ὀρθὴν τὴν τοιαύτην πρότασιν, διορίζει ἐπιτροπήν τινα πρὸς ἐξῆς ταξιν τῆς συναρμολογίας ταύτης, ἀναβάλλων τοσεως τῆς συναρ-
μολογίας. ἐπὶ τοῦ Νόμου συζήτησιν ...
... καὶ παράκαιρον, παρετήρησεν ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, θεωρῶ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν περί τε τῶν πληροφοριῶν καὶ τῆς συναρμολογίας πρότασιν· διότι ἀναγνωσθείσης σήμερον τῆς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, πρέπει κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένην συνήθειαν καὶ τάξιν, ν' ἀπορανθῇ μόνον ἡ Γερουσία, ἂν πρέπῃ ἢ μὴ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἡ εἰρημένη ἔκθεσις, καὶ προσέτι νὰ ὁρισθῇ ἡ τῆς συζητήσεως ἡμέρα· ἐπὶ δὲ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου δύνανται νὰ προταθῶσι διάφοροι προτάσεις καὶ τροποποιήσεις, καὶ αἱ ἀναγκαῖαι νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι.

Ἀφ' οὗ εἰς πάντα καιρὸν καὶ ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου, ἀντέταξεν ὁ προλαλήσας, ἔχῃ ἕκαστος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ πληροφορίας, τὰς ὁποίας μόνον ἡ Γερουσία δύναται νὰ παραδέχηται ἢ ν' ἀπορρίπτῃ, ἂν ἐγκρίνῃ ὀρθὰς ἢ μὴ, πολλῷ μᾶλλον προκειμένης τῆς συζητήσεως τοῦ οὐσιώδους τούτου φορολογικοῦ Νόμου. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι δὲν συνέπεσε μέχρι τοῦδε νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως διαφόρων ἐκθέσεων Νομοσχεδίων, ἀλλὰ δύνανται εὐλόγως νὰ προταθῶσι τοιαῦται, ἂν θεωρηθῶσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀναγκαῖαι. Ἐκτὸς δὲ τούτου μετὰ τὴν περὶ τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν ἀπάντησιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ θέλει ὁρισθῇ καὶ ἡ τῆς συζητήσεως τοῦ Νόμου ἡμέρα, ἐν ᾧ ἂν προταθῶσιν αὗται ἐπὶ τῆς συζητήσεως θέλει αὕτη ἀναβληθῇ.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεράσισε νὰ ζητηθῶσιν ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν αἱ ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος Γερουσιαστοῦ προταθεῖσαι πληροφορίαι, καὶ μετὰ 24 ὥρας μετὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἀπάντησιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ν' ἀρχίσῃ ἡ ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νόμου συζήτησις.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς προταθείσης συναρμολογίας ὅλων τῶν διατάξεων τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι τὸ νὰ συναρμολογήσῃ τις Γερουσιαστὴς τὸν

φορολογικὸν Νόμον εἶναι οὐ μόνον δύσκολον καὶ ἐπίπονον, ὡς στερούμενος τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν, ἀλλὰ προσέτι ἐμφαίνει ὅτι δὲν παραδέχεται τὸν Νόμον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ὡς καθυποβλήθη. ἐξ ἐκ τούτου λοιπὸν, καὶ πρὸς ἀπορυγὴν πάσης τοῦ Νόμου προδικάσεως, νομίζω, ὅτι πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἂν δυσκολεύηται νὰ συναρμολογήσῃ εἰς ἓν ὅλας τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, καὶ νὰ μᾶς καθυποβάλῃ τὴν τοιαύτην συναρμολογίαν, καὶ ποίους ἔχει λόγους τοῦ κωλύματος τούτου· ὁ δὲ Κ. Ὑπουργὸς θέλει βεβαίως ἀποκριθῇ, ἂν δύναται νὰ συντάξῃ ἤδη εὐχερῶς τὴν ζητουμένην συναρμολογίαν, ἢ θέλει ἀποσείλει αὐτὴν πρὸς τοὺς φορολογουμένους διὰ τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ φορολογικοῦ Νόμου ἐκδοθησομένων ὁδηγιῶν.

Ἄτοπον φρονῶ, ἀντέτεινεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, νὰ γίνῃ ἀπὸ τοῦδε ἡ τοιαύτη πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐρώτησις περὶ τῆς συναρμολογίας, ἐν ᾧ ἄνευ τινὸς κωλύματος δύναται νὰ προταθῇ αὕτη ἐπὶ τῆς συζητήσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ φορολογικοῦ Νόμου ἐκδοθησόμεναι ὁδηγίαι πρὸς τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς θέλουν περιέχει, νομίζω, τὴν ζητουμένην συναρμολογίαν.

Ἀφ' οὗ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπέφερε τὸ αὐτὸ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰσήγαγε καὶ ὑπεστήριξεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ φορολογικὸν Νομοσχέδιον χωρὶς τινος συναρμολογίας, καὶ τοιοῦτον ὡς ἔχει καθυπέβαλε καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, εἶναι πάντῃ περιττὸν νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Ὑπουργὸς ἂν δύναται νὰ συναρμολογήσῃ ὅλας τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Νόμου· διότι ἂν προέθετο ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ πράξῃ τοῦτο, ἐδύνατο, ὅταν εἰσήγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ φορολογικὸν Νομοσχέδιον, νὰ καθυποβάλῃ συγχρόνως καὶ τὴν συναρμολογίαν ὅλων τῶν ἰσχυόντων ἄρθρων αὐτοῦ.

Τότε δύναται νὰ φέρῃ αἴσιον ἀποτέλεσμα, παρετήρησεν ἄλλος, ὀρθή τις πρότασις Γερουσιαστοῦ, ὅταν προταθῇ ἐν δέοντι χρόνῳ καὶ ἐγκριθῇ καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας. Ἕκαστον Νομοθετικὸν Σῶμα συζητοῦν ἐγκριθέντος τινὰ Νόμον ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, δύναται μὲν ἐὰν ἔχῃ εὐλόγους αἰτίας νὰ παραδεχθῇ, ἢ μὴ, τὸν Νόμον, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ προτείνῃ εἰς τὸν εἰσαγαγόντα τὸν Νόμον τοῦτον Ὑπουργὸν, ἂν δύναται νὰ καθυποβάλῃ ἄλλον ἀντ' αὐτοῦ· διότι τότε ἡ πρότασις αὕτη ταυτίζεται μὲ τὴν ἐρώτησιν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν, ἂν μεταμελῆται διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτου Νόμου. Τοιαύτην ἐρώτησιν δύναται νὰ προτείνῃ ἕκαστος Γερουσιαστὴς, οὐδέποτε ὅμως ὁλόκληρον Βουλευτικὸν Σῶμα· διότι

νομίζω ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὴν τάξιν νὰ ἐρωτᾶται ὁ Ὑπουργὸς, ἂν μεταμελῆται διὰ τὴν εἰσαγωγὴν Νόμου τινός.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Προέδρου, θεωρήσασα περιττὴν ἀπὸ τοιόνδε τὴν περὶ συναρμολογίας πρότασιν, ἀπεφάσισεν, ἵνα ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου προταθῇ αὕτη ὑπὸ τοῦ θέλοντος εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι καθυποβληθεῖσα παρὰ τῷ Γραφείῳ ἀναφορὰ τις κατοίκων τινῶν τῶν Πατρῶν, ἐξαιτουμένων τὴν μεταρρύθμισιν τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, πρέπει ἢ νὰ παραπεμφθῇ αὕτη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Νόμου τούτου Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν γνώμην της, ἢ ν' ἀναγνωσθῇ σήμερον, πρὸς γνῶσιν τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀναφορὰ, ὡς περὶ τοῦ φορολογικοῦ Νόμου πραγματευομένη, ἀπαιτεῖται νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Νόμου τούτου Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ συντάξῃ τὴν ἀπαιτουμένην συμπληρωτικὴν Ἔκθεσίν τις καὶ καθυποβάλῃ αὐτὴν εἰς τὴν Γερουσίαν, πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ φορολογικοῦ Νόμου.

Ἀντιτείναντος δέ τινος μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, ὅτι μόνον ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νόμου ἀπαιτεῖται νὰ ληφθῇ αὕτη ὑπ' ὄψιν, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν αὐτὴν Ἐπιτροπὴν, ὡς ἐκπληρώσασαν ἤδη τὴν ἐντολήν της διὰ τῆς συντάξεως τῆς ἀναγνωσθείσης σήμερον ἐκθέσεώς της, ἡ Γερουσία, κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νόμου Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ συντάξῃ τὴν ἀπαιτουμένην συμπληρωτικὴν ἔκθεσιν.

Ἀναγνώσθη ἑπομένως ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐκ δραχμῶν 40,000, ἐχούσα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 40,000, καὶ θεωρήσασα τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρατηρεῖ, ὅτι ἐξαντληθέντων τῶν διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 ἔτους προβλεπομένων ἐξόδων πρός τε διατροφὴν καὶ περιθαλψιν τῶν ὑποδίκων, καὶ

πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν μαρτύρων, ἕνεκα τῆς δραστηρίου καταδιώξεως τῆς λῃστείας καὶ τῆς ζωοκλοπῆς, ἐξ ἧς προέκυψεν ἡ εἰς τὰς φυλακὰς κράτησις πολλῶν ὑποδίκων, καὶ ἡ εἰς πινικὰς ὑποθέσεις πρόσκλησις πολλῶν μαρτύρων, ἐπαρουσιάσθη ἡ ἀναπόφευκτος ἀνάγκη τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν δραχμῶν 40,000, ἐξ ὧν αἱ μὲν 20,000 ἀνήκουσιν εἰς τὸ Κεφάλαιον τῆς διατροφῆς τῶν ὑποδίκων, αἱ δὲ λοιπαὶ 20,000 ἀνήκουσιν εἰς τὸ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν μαρτύρων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, θεωροῦσα εὔλογον τὴν αἴτησιν τῆς πιστώσεως ταύτης, παραδέχθη τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 18 Φεβρουαρίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ι. Θεοτόκης — Γ. Δαρειώτης
Γ. Πετμεζιόπουλος — Ν. Πανηρόπουλος

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συζητηθῇ τὴν 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς μηδεμιᾶς τροποποιήσεως ἐπενεχθείσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενησομένης κατὰ τὴν 25 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐκ δραχμῶν 40,000, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
Αθ. ΑΙΔΟΡΙΚΙΤΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Φεβρουαρίου 1850 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀπε-

νοῦντος τοῦ Γραμματέως Κ. Β. Χριστακοπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως διὰ τὸ ε. ε., καθὼς καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον ἀφορῶν τὸν προσδιορισμὸν τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ τρέχον ἔτος, συνωδευμένον μὲ ἀντίγραφα τῆς τε πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου καὶ τῶν κατὰ τὴν συζήτησίν του πρακτικῶν αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Φεβρουαρίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΚΑΙΣΗ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1850 ἔτος, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Φεβρουαρ. 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Ναυτικὴ Δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1850 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑβδομήκοντα τέσσαρας, ἀξιωματικοὺς καὶ ναύτας ἀποτελοῦντας,

τὸ μὲν σῶμα τοῦ Ναυσταθμοῦ ἐξ ἀνδρῶν		54
τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν	»	67
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν		753
Τὸ ὅλον . . .		874

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀπερασίσθη τυπωθὲν νὰ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα ἡ συνεπείᾳ ἀναφορᾶς τινων ἐκ τῶν ἰδιοκτητῶν Πατραίων ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ Φορολογικοῦ Νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς, ἔχουσα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ τὴν ἐν τῇ τελευταίᾳ Συνεδριάσει ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἡ ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου τοῦ τρέχοντος ἔτους Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθεῖσαν ἀναφορὰν τινῶν Πατραίων, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦνται οὗτοι τὴν ἀπόρριψιν τῶν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου γενομένων τροπολογιῶν, ὡς πρὸς τὸν σταφιδοκαρπὸν, ἐπιφέροντες πρὸς ὑποστήριξιν τῆς αἰτήσεώς των τοὺς ἐρρέξης κυρίους λόγους.

Ὅτι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τροπολογιῶν θέλουν προσβληθῇ θεμελιωδῶς αἱ ὑγιαίστεραι τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἀρχαί, θέλει περιορισθῇ τὸ ἱερὸν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, δεσμευθῇ ἡ τοσοῦτον γόνιμος καὶ πολύτιμος ἐλευθερία τῶν συναλλαγῶν, καὶ θέλουν ζημιωθῇ κυρίως οἱ ἰδιοκτῆται καὶ τὸ δημόσιον.

Ὅτι τὸ μέτρον τῆς ἐλευθέρας ἐξαγωγῆς τοῦ σταριδοκαρποῦ καὶ πρὸ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἀπέβη ὠφελιμώτατον εἴς τε τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τὸ δημόσιον, καθόσον παρήγαγε πάντοτε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ καταναλίσκεται ταχύτερον καὶ πληρέστερον ὁ σταριδοκαρπὸς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὸν τῆς Ἑπτανήσου, καὶ νὰ μὴ μένωσιν ἐν Ἑλλάδι ἀποθῆκαι μεγάλου ποσοῦ, ὅπερ ἤθελεν ἐπιφέρει ἀναγκαίως τὸν συναγωνισμὸν τῆς πωλήσεως καὶ τὴν ἐκ τούτου ἄφευκτον τῶν τιμῶν ἐλάττωσιν.

Ὅτι ἐκ τοῦ γινομένου ἐν Ἑλλάδι μεταξὺ τῶν ἐμπόρων συναγωνισμοῦ ἕνεκα τῆς εὐκολίας τῆς ἐξαγωγῆς τοῦ σταριδοκαρποῦ, οὐδέποτε ἡ τάξις τῶν κτηματιῶν ἐζημιώθη εἰς τὴν ἀποκοπὴν τῶν τιμῶν, διότι εἶναι πασίγνωστον, ὅτι καθ' ὅλα τὰ παρελθόντα ἔτη, ἡ πρώτη ἀποκοπεῖσα τιμὴ ὑπῆρξε πάντοτε

καὶ ἡ ὠφελιμωτέρα. Τὸ δὲ ἐξαιρετικὸν φαινόμενον τοῦ τρέχοντος ἔτους, καθ' ὃ αἱ ἐπελθοῦσαι τιμαὶ ὑπῆρξαν μεγαλήτεραι τῆς κατὰ πρώτων ἀποκοπείσης, δὲν πρέπει παντάπασι ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ μέτρον τῆς ἐλευθέρας ἐξαγωγῆς, ἀλλ' εἰς τὸν γενικὸν ῥοῦν τοῦ ἐμπορίου, ὅστις ἀπέβη εὐτυχέστερος εἰς τὰ μεγάλα τῆς Εὐρώπης καταναλωτικὰ κέντρα, καὶ παρήγαγε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ ὑψωθῶσιν αἱ τιμαὶ ὅλων τῶν προϊόντων, ὡς καὶ τοῦ σταριδοκαρποῦ, κτλ.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἀναφερόμενοι διατείνονται, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπρότεινε τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος τροπολογίας, στηριζομένη εἰς ἀναφορὰν ἰδιοκτητῶν τινων τῶν Πατρῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἀναφορὰν ταύτην, ἀλλὰ ζητήσασα αὐτὴν παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἔλαβεν ἀπάντησιν, ὅτι τοιαύτη ἀναφορὰ δὲν ὑπάρχει. Σκεφθεῖσα ἑπομένως ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων λόγων, καὶ μὴ δυνηθεῖσα νὰ πεισθῇ ἐξ αὐτῶν, ὅτι τὸ παρὰ τοῦ νομοσχεδίου προτεινόμενον μέτρον τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῆς σταφίδος, πρὶν ἀποκοπῇ καὶ προσδιορισθῇ ἡ τιμὴ αὐτῆς, δύναται νὰ ἦναι ἐπιζήμιον, εἴς τε τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ εἰς τὸ δημόσιον, ἐμμένει εἰς τὴν γνώμην τὴν ὁποίαν ἐξέφρασε διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ τροπολογικοῦ Νομοσχεδίου ἐκθέσεώς της, τοῦ νὰ γίνωσι δηλαδὴ παραδεκταὶ αἱ ἐπενεχθεῖσαι ὡς πρὸς τὸν σταριδοκαρπὸν τροποποιήσεις, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Φεβρουαρίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἰωάννης Θεοτόκης — Γ. Παπαηλιόπουλος
Γ. Δαρεώτης — Ν. Πανηρόπουλος.

Ἐθεωρήθη περιττὴ ἡ τύπωσις αὐτῆς, ὡς μηδεμίαν ἐπηνεγκοῦσης τροπολογίαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἀνεγνώσθη τοῦτο, καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσιν·

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **16** κατὰ **12**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 7 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ Φορολογικοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΘ. ΑΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Φεβρουαρίου 1850 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, παραλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀσθενοῦντος τοῦ Γραμματέως Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων Σμύριδος τῆς Νάξου, καὶ τὴν τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἀναλαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν, τὸ ἐγκλεῖστον Νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τριάκοντα χιλιάδων κανταρίων Σμύριδος τῆς Νάξου ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου λόγοι διαλαμβάνονται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τὴν συνοδεύσασαν τὸ Νομοσχέδιον τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον.

Ἀθήναι τῇ **22** Φεβρουαρίου **1850**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Φεβρουαρίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν:

Ἄρθρ. 1. Ἐκ τοῦ ἐν Νάξῳ ὀρυκτοῦ τῆς Σμύριδος θέλουν διατεθῆ ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους δι' ἐκποιήσεως 30,000 καντα-ρίων, ἐξ ὁκάδων τεσσαράκοντα τεσσάρων καὶ οὐχὶ πλειότερον ἐπὶ τῇ τιμῇ τῶν δραχμῶν ὁκτὼ καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκποίησις αὕτη θέλει γίνει διὰ δημοπρασίας προηγουμένης προκηρύξεως διδούσης ἱκανὸν χρόνον προειδοποιή-σεως, μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς δημοπρασίας. Ἡ δημοσίευσις αὐ-τῆς θέλει γίνει ἐπισήμως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐκείνῃ, ἐν ᾗ κυρίως γίνεται χρῆσις τῆς Σμύριδος. Ὁ δὲ τρόπος τῆς δημοπρασίας καθὼς καὶ αἱ ἐποχαὶ τῆς παραδόσεως καὶ τῆς πληρωμῆς τῆς Σμύριδος, θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει νὰ δώσῃ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν μετὰ τοῦ δημοσίου συμφωνιῶν του, ἴσην μὲ τὸ ἀντίτιμον τῆς ἐξαχθησομένης καθ' ὅλον τὸ ἔτος πο-σότητος Σμύριδος.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀπεφασίσθη, τυπωθὲν, νὰ διανεμηθῆ εἰς τοὺς Κυρίους Γερου-σιαστὰς, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως.

Προταθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ Ε. Ε. καὶ ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, εἷς τῶν Κυρίων Γερου-σιαστῶν, πιστεύω, εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τοι γνωρίζει

τὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐλλείψεις, ἐπροτίμησε τὴν μετὰ τούτων ταχεῖαν αὐτοῦ ἐπιψήφισιν ἀπὸ τὴν δυναμένην νὰ ἐπέλθῃ τυχὸν διὰ τὴν διόρθωσιν των βραδύτητα· ἀμφότερα ὅμως ἠδύναντο νὰ γίνωσιν ἄνευ περισσοτέρας βραδύτητος. Τῶν ἐλλεί-ψεων τούτων τρεῖς εἶναι οὐσιωδέστεραι καὶ ταύτας μόνον θέλω ἀναφέρει. Πρώτη εἶναι ἡ κατὰ στρέμμα ἐπὶ τῶν ἀμπέλων ἀπο-δεκάτωσις τοῦ οἴνου. Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ἀκατάληπτος, ἀνε-φάρμοστος κατὰ τὸ γράμμα τοῦ Νόμου, καὶ εἰς τινας μὲν τῶν φορολογουμένων, ἴσως καὶ εἰς τὸ Δημόσιον, ἐπιζήμιος, εἰς τινας δὲ ὠφέλιμος διὰ τὸ κατὰ τόπους διάφορον τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τῆς ποσότητος τῆς τιμῆς αὐτοῦ. Ὁ πρῶτος Νόμος, ὡς μετρουμένου τοῦ οἴνου ἐντὸς τῶν ἀποθη-κῶν, οὔτε δυσκολίαν τινὰ, οὔτε δαπάνας πολλὰς, οὔτε ἀδικίαν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, καὶ ἑπομένως τοῦ συστήματος τοῦ ἰσχύοντος ἤδη Νόμου ἡ εἰσαγωγὴ ἦτον περιττή. Ὅτε τὸ 1844 ἐσυζητεῖτο ὁ Νόμος αὐτὸς, ἐρρέθη πρὸς τοῖς ἄλλοις ὡς λόγος τῆς εἰσα-γωγῆς του ἡ κατὰ μικρὸν ἔναρξις τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε τοῦτο δὲν ἐφηρμόσθη, οὐδ' εἶναι δυνατὴ ἡ ἀκριβὴς αὐτοῦ ἐφαρμογή. Τὸ ἄτοπον τοῦ Νόμου τούτου ἀνε-γνώρισαν οἱ Κύριοι Ὑπουργοί, γενομένου ὡσαύτως περὶ τούτου λόγου κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Π. Ε., ὑποσχεθέντες νὰ ἐπιφέρουν διόρθωσιν, ἀλλὰ τὴν ὑπόσχεσίν των δὲν διετήρησαν.

Δευτέρα ἔλλειψις εἶναι ἡ ἐπὶ τῆς μετάξης φορολογία, λίαν ἐπιβλαβὴς καὶ ἐπιζήμιος εἰς τὸ Δημόσιον, καθιεροῦσα προνό-μιον, τὸ ὁποῖον διὰ κανὲν ἄλλο προϊὸν δὲν ὑπάρχει· διότι ἂν καὶ διὰ τὰ λεμόνια τῆς Τροιζῆνος, Καρύστου, Ἄνδρου καὶ Νάξου ὑπάρχῃ τὸ ἀφορολόγητον, τοὐλάχιστον φορολογοῦνται ταῦτα, μεταφερόμενα εἰς ἄλλα μέρη, ἂν καὶ ὑπόκεινται εἰς φθο-ράν, καὶ ἡ ἐκ τούτων ζημία εἶναι ἀσήμαντος. Ἡ δὲ μέταξα, ἂν καὶ ἐντὸς τοῦ Κράτους κατὰ μέγα ποσὸν καταναλίσκηται, μένει ἀφορολόγητος, ἐκ δὲ τῆς ἐξαγομένης τὸ Δημόσιον δὲν ἔχει με-γάλας ὠφελείας. Ἐπὶ τούτῳ κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τὸ 1848 ἐξήχθησαν 23 περίπου χιλιάδες ὁκάδων μετάξης, τὸ δὲ 1849, 20,000· ἐνῷ κατὰ ἄλλας θετικὰς διαβεβαιώσεις εἰς τὸ Τουνέζι μόνον μετεκομί-σθησαν 38,000 ὁκάδες, καὶ εἰς ἄλλα μέρη περισσότεραι· ὥστε τὸ ἐξαγόμενον ποσὸν θέλει εἶσθαι τοὐλάχιστον 200,000 ὁκάδ. Κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τελω-νικὸς φόρος εἰσεπράχθη 3,074 δραχμαί· ὥστε συμφερώτερον

ήθελεν εἰσθαι εἰς τὸ Δημόσιον νὰ δίδηται μόνον τελω.. φόρος, διότι καὶ 75,000 ἂν ὑποτεθῇ τὸ ἐξαγόμενον ποσόν, πάλιν θέλει εἰσπράττεται τελωνιακὸς φόρος, ὡς ἔγγιστα 90,000 δραχμαί· ἐκτὸς τούτου καὶ ἐπὶ δημοπρασίᾳ ἂν πωληθῇ τὸ προϊὸν τοῦτο, πάλιν ἡ προσφορὰ θέλει ἀναβῇ εἰς 150,000 δραχ.

Τρίτη ἔλλειψις εἶναι τὸ ἀφορολόγητον τῆς Λαικωνίας. Κατὰ τὸ Σύνταγμα ἅπαντες ὑπάκεινται ἐπίσης εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των. Ὁ ἐξαιρούμενος ἐπομένως τούτων, πρέπει νὰ ἐξαιρεθῇ καὶ τῆς ἀπολαυῆς τῶν ὠφελειῶν, διότι ἄλλως ἐπέρχεται συνταγματικὴ, οὕτως εἰπεῖν, ἀνισότης, καὶ παράπονα δικαιολογημένα.

Τοιαύτας θυσίας τῶν δημοσίων εἰσοδημάτων δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ, ὅταν τὰ οἰκονομικὰ αὐτῆς μέσα εὑρίσκωνται ἐν καλῇ καταστάσει. Ἐν τῇ παρούσῃ ὅμως ἐποχῇ, ὅτε ἀφ' ἑνὸς μὲν ἕνεκα τῆς δριμύτητος τοῦ χειμῶνος, τοῦ ἐπιφέροντος τὴν ἀπώλειαν μεγάλης ποσότητος ζώων, τὴν ἔλλειψιν τῆς σπορᾶς τῶν προϊόντων, τὴν ἀποξήρανσιν μεγάλου ποσοῦ τῆς δενδροφυτείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἕνεκα τῶν ἄλλων ἐκτάκτων περιστατικῶν, δι' ὧν καὶ οἱ τελωνιακοὶ πόροι ἠλαττώθησαν, καὶ εἰς ἄλλας ἐκτάκτους δαπάνας πρεσβειῶν καὶ λοιπῶν τὸ Δημόσιον ὑπεβλήθη, τὰ ἔσοδά μας θέλουν ἀναπορεύκτως ἐλαττωθῇ κατὰ δύο ἑκατομμύρια τοὐλάχιστον, πρέπει καὶ ἡ ἐξαίρεσις τῆς φορολογίας νὰ ἐκλείψῃ, καὶ αἱ καταχρήσεις ὅσον ἔνεστι, νὰ περισταλῶσιν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἂν δι' ἰσχυρῶν καὶ ἀναμφισβητήτων λόγων δυνηθῇ ν' ἀνασκευάσῃ τις, ὅσα εἶπον, καλῶς· ἄλλως ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις μου, νὰ συμφωνήσῃ εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων. Δὲν πιστεύω, ὅτι θέλει τις θεωρήσει τοὺς λόγους μου, ὡς ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως ὑπαγορευομένους, διότι ὁμιλῶ κατὰ πεποίθησιν, καὶ πρὸς κοινὸν συμφέρον. Τοιαῦται παρεξηγήσεις ὑπῆρχον ἄλλοτε· ἀλλ' ἤδη φρονῶ, ὅτι ἐξέλιπον. Εἰς ὅλα τὰ συνταγματικά, ἢ ἀπόλυτα Κράτη, γενομένης συζητήσεως περί τινος ἀντικειμένου, ἐκτίθενται ἐλευθέρως αἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ γνῶμαι διὰ νὰ ἐξαχθῇ τὸ ὀρθώτερον, καὶ συμφερώτερον. Ὅταν ὅμως δὲν δύνανται νὰ γίνωσι παρατηρήσεις, τότε πᾶσα συζήτησις καθίσταται περιττὴ, καὶ ἐλλόγως ἐφαρμόζεται τὸ γνωμικὸν « Ἵν' ἐλεύθερος ὁ τύπος, » ὀφθείη μόνον νὰ μὴ γράφῃ, » τοὐτέστιν εἶναι δημόσιαι καὶ ἐλεύθεραι αἱ συνεδριάσεις, ἀλλ' οὐδεὶς δὲν πρέπει νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην. Ἂν ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιμένῃ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τὴν ταχύτητα, ἡ μὲν Γερουσία ἂς κάμῃ

ὅ,τι θέλει, ἐγὼ δὲ θέλω τὸ παραδεχθῇ καθότι ἄλλως τὸ Ὑπουργεῖον θέλει εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ σχηματίσῃ πλειονοψηφίαν, καὶ τότε θέλουσιν ἐπέλθει ἀφ' ἑνὸς μὲν διπλῆ ζημία τῆς παραδοχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τῶν διὰ ταύτης θεσιῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ θέλει παρουσιασθῇ ἀφοσίωσις, κατακρίνουσα πικρῶς τὰς παρατηρήσεις, ὡς πολεμίας καὶ καταχθονίους, ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἄλλο, εἰμὴ ὑποκριτικὴ κολακεία, καὶ ἰδιοτέλεια, καὶ τὴν μὲν παιδείαν ἀποκλείει, τὴν δ' εὐφυΐαν ἐμπαίζει, τὴν δ' ἱκανότητα περιφρονεῖ, καὶ τὴν τιμιότητα καγχάζει ὡς κουράτταν, ἂν καὶ αὐτὴ στερῆται ὅλων τῶν προσόντων, καὶ πάσης ἀρετῆς.

Ἡ παραδοχὴ ὅμως τοῦ Νομοσχεδίου φέρει ὄφελος εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι αὐτὴ μὲν ἐπρότεινε τὰς διορθώσεις, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον δὲν τὰς ἐδέχθη, καὶ διὰ τοῦτο μένει τοὐλάχιστον εἰς αὐτὸ ὁ ψόγος τῆς παραβλέψεως.

Τὸ τελευταῖον τῆς ὁμιλίας τοῦ προαγορεύσαντος μέρος, ἀντέτεινεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, προάγει δύσκολον ζήτημα, καθ' ὅσον πρῶτον ὁ νῦν Ὑποιργὸς ὑποχρεοῦται νὰ δεχθῇ εὐθύνην, ἣν δὲν ὀφείλει, καὶ δεύτερον ν' ἀναλάβῃ εὐθύνην τοῦ μέλλοντος, ἐνῷ πιθανὸν νὰ μὴ διατελῇ τοῦ λοιποῦ ὁ αὐτὸς Ὑπουργός. Ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην του, εἰπε, δὲν θέλει ἀντιτάξει κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου· ἐὰν δὲ ἐν μέρει, ἢ ἐν γένει δὲν τὴν παραδεχθῶμεν, ἡ Γερουσία θέλει εὑρεθῇ εἰς ἀντίθετον θέσιν ἐπὶ τῆς συζητήσεως· τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον· διότι, ἂν καὶ ἐν μέρει θέλω συμφωνήσῃ μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ἡ Γερουσία τότε μόνον ἠδύνατο νὰ ἐπιμείνῃ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης του, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ συστήματος ἀνενδιαστάτως λυσιτελοῦς, ἀλλ' ἡ γνώμη του εἶναι ἀμφισβητήσιμος καὶ παρ' ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσιν.

Ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ δείξῃ, ὅτι τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα εἶναι ἐπωφελὲς εἰς τὸν λαὸν, κατήργησε τὸ εἰς τοῦτον λίαν ἐπαχθὲς σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως σύστημα, καὶ εἰσήγαγε τὸ τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν φόρων δι' ἐπιστασίας· τοῦτο ὠφέλησε μεγάλως τὸν λαὸν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἕνεκα τῶν πολλῶν καταχρήσεων τὸ Δημόσιον ὑπεράγκως ἐζημιοῦτο, ἐτέθη πάλιν εἰς ἰσχὺν τὸ πρῶτον τῆς ἐνοικιάσεως σύστημα. Καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς ἀμπέλους, ἐπειδὴ οἱ κτηματίαι ἔκαμνον καταχρήσεις, καὶ αἱ ἀρμάδιαι Ἀρχαὶ ἐπαγρύπνουν ἐτ μᾶλλον, μὴ ἐπιτρέπουσαι εἰς αὐτοὺς νὰ ἐκκόπτωσι σταφυλὰς πρὸς χρῆσίν των κτλ., ἡ Κυβέρνησις θέλουσα αὐτοὺς μὲν ν' ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τοιαύτας παρενοχλήσεις, ταύτας δὲ ἀπὸ τοιαύτας ἐπαγρυπνήσεις, εἰσήγαγε τὸ ἰσχύον

ήδη σύστημα, τὸ ὁποῖον πλησιάζει εἰς τὸ διανεμητικόν. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι λαμβάνει χώραν καὶ ἀδικίατις καὶ ἀνισότης διὰ τὸ διάφορον τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν καὶ τοῦ οἴνου, καὶ τῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ ταῦτα ὁ Νόμος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διορθώσῃ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ διανεμητικὸν σύστημα πρέπει ποτὲ νὰ εἰσαχθῇ, δὲν εἶναι καλὸν, ἐγκαταλιπόντες τὴν πρὸς τοῦτο ἀρχὴν, νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ πρῶτον βαρύτερον σύστημα. Τοῦτο πιθανὸν νὰ ἦτο λυσιτελὲς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἐποχὴν, ὅτε καὶ τὰ ἤθη καὶ τὸ πολίτευμα ἦσαν ἁπλούστερα· ἤδη ὅμως ὁ λαὸς ἀνεπτύχθη, γνωρίζει καλῶς τοὺς Νόμους, καὶ εὐκόλως εὑρίσκει τὰ μέσα νὰ ὠφελῆται πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου. Ἐκτὸς τούτου δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐξακρίβωσις ἀλάνθαστος, διότι πωλουμένου προηγουμένως τοῦ οἴνου, ἢ ἄλλως δαπανωμένου, δὲν γίνεται συγκέντρωσις αὐτοῦ ὁλικὴ εἰς τὰς οἰναποθήκας· ἄλλως οἱ καταμετρηταὶ δὲν ὁμοιάζουν τοὺς ἁπλοῦς ἐκείνους καὶ δικαίους τοῦ 1815, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ἰδιοκτῆται θέλουν κάμει μεγάλας καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ προλάβῃ. Τὸ ἰσχύον ἄρα σύστημα εἶναι ἧττον ἐπιζήμιον, ὡς ἀσφαλέστερον, καὶ ὀρθώτερον, καὶ ὡς προσαγγίζον μᾶλλον εἰς τὸ τῆς δικαιοχρίας. Αἱ γνῶμαι ἐν τούτοις ἡμῶν ἂς μένωσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀμερίβολοι, καὶ τὸ μέλλον ἂς ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ὀρθωτέρας· δὲν πρέπει ὅμως νὰ ἐπηρεάσουν τὰ πνεύματα τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ δὲ ἐν παρέργῳ ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ συστήματος τούτου, ἐν παρέργῳ θέλω εἰπεῖ τινα περὶ τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος, ὅπερ νομίζω ἀσφαλέστερον ὡς πρὸς τὸν δημόσιον πλοῦτον. Ἡ βάσις τούτου εἶναι λυσιτελεστέρα, καθ' ὅσον παρέχει ὀλιγωτέρας λαβὰς εἰς καταχρήστες. Οὐδὲν οἰκονομικὸν σύστημα δύναται νὰ ἦναι ἀσφαλέστερον τοῦ στηριζομένου ἐπὶ τῶν γαιῶν, αἵτινες ὡς εἰς τὰ ὄμματα πάντων ἐκτεθειμέναι, δυσκόλως ἀποκρύπτονται· καὶ ἐὰν δὲν παραδεχθῶμεν τὸ σύστημα τοῦτο, θέλει πάντοτε ἔχει τὸ δυσάρεστον ἀποτέλεσμα, τοῦ νὰ μὴ μένῃ ποτὲ ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ περίσσευμα, ἐνῷ καὶ ἡ δενδροφυτεία, καὶ ἡ γεωργία καὶ τὰ πάντα ἐβελτιώθησαν. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι τὰ πλεῖστα ἁρπάζονται, διότι φέρουν ἀκόμη τὸν χαρακτῆρα δημοσίου κτήματος, ἐνῷ ἀληθῶς δὲν εἶναι τοιαῦτα, καὶ διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξομαλυνθῶσι δι' ἀγωγῶν, ἐπειδὴ τότε ἐχρήζομεν ἰδιαιτέρου Ὑπουργείου, αὐτὰ μόνον τὰ καθήκοντα ὑποχρεουμένου νὰ ἐκπληρώσῃ. Ἡ τάσις δ' αὕτη προέρχεται ἐκ

τῆς πλεονεξίας τῶν ἀνθρώπων, δυναμένης νὰ περιορισθῇ μόνον ἀπὸ τὸ διανεμητικὸν σύστημα· διότι ὑποχρεούμενος ἕκαστος νὰ πληρώσῃ φόρους, δυσκόλως θέλει λαμβάνει πολλὰς γαίας, ἀφοῦ ἡ ὠφέλειά του δὲν ἀντιστοιχίζεται τοὐλάχιστον μὲ τὰς δαπάνας του.

Ὑπὸ τὴν ἐποψίν λοιπὸν ταύτην, καὶ ἐν παρόδῳ ἐκθέτων τὴν γνώμην μου, δὲν παραδέχομαι τὴν τοῦ προαγορεύσαντος, καθόσον μάλιστα ἡ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου κατεπείγει.

Ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἠδυνάμην νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς μετάξης, λεμονίων, περιβολίων καὶ λοιπῶν, ἀλλὰ συμφωνῶ περὶ τούτων μὲ τὸν προαγορεύσαντα, ὡς ἀληθῶς ζημιουμένου τοῦ Δημοσίου. Ἐν τούτοις ὀφείλω νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις προεῖδε τὴν ζημίαν ταύτην. Θέλουσα νὰ ὑποστῇ μὲν ἄμεσον ζημίαν, ν' ἀπολαύσῃ δὲ κέρδη ἐμπορικὰ ἔμμεσα, ἄφηκε τὴν μέταξαν ἀφορολόγητον διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν προαγωγήν της, βεβαίαν οὖσα, ὅτι αὕτω θέλει ἀπολαύσει μετὰ ταῦτα περισσότερα κέρδη ὡς ἐκ τῆς ἐπωφελοῦς τιμῆς της καὶ τῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ καταναλώσεώς της· καὶ ἂν ἤδη οἱ φόροι ταύτης φαίνωνται μικροί, εἰσέρχονται ὅμως εἰς τὸ Κράτος χρηματικὰ κεφάλαια, ἄτινα, κυκλοφοροῦντα, ὠφελοῦν ἐπαισθητῶς τὸν τόπον. Πρὸς διόρθωσιν ἄρα τῆς κατὰ τὸν προαγορεύσαντα ἐλλείψεως τῆς φορολογίας τῆς μετάξης, παρατηρητέον, ἂν ἐξέπεσεν ἢ μὴ ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ Κυβέρνησις ἐδέχθη τὴν ζημίαν· καὶ ἂν τὸ πρῶτον, ὑποβλητέα καὶ αὐτὴ εἰς φορολογίαν· ἂν τὸ δεύτερον, ὁ Νόμος πρέπει νὰ μένῃ ὅπως ἔχει. Ἐν τούτοις εἶναι πλέον καιρὸς νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις τὰς δεούσας πληροφορίας, καὶ νὰ μεταβάλλῃ τὸ περὶ τῆς μετάξης σύστημα, ἂν ἐπερωτηθῇ ὁ ἀρχικὸς τῆς ἐγκαθιδρύσεώς του λόγος· ἤδη ὅμως νομοθετικῶς δὲν δυνάμεθα νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἀφορολόγητον τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, δὲν ἀντιλέγω εἰς τὸν προαγορεύσαντα, διότι ἡ ἰσότης προσβάλλεται, καὶ ἡ ἐξαίρεσις εἶναι σκανδαλώδης, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ἐπιζήμιος. Φρονῶ ἐν τούτοις, ὅτι καὶ οἱ Νομοθέται πρέπει νὰ ἐνεργοῦν, καθὼς οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ ἠθικοὶ Φιλόσοφοι. Ὅπου ἔξεις καὶ ἔθιμα παλαιὰ ἐπεκράτουν, δὲν εἶναι ἔργον φρονήσεως νὰ καταστρέφωνται ἀμέσως, διότι ἄλλως αἱ συνέπειαι τῆς ἀμέσου καταστροφῆς θέλουσιν εἶσθαι ἐπιβλαβέσταται. Καὶ οἱ Λάκωνες ἤρχισαν βαθμηδὸν νὰ ὀργῶσιν εἰς τὴν φιλοπονίαν, καὶ προσερχόμενοι εἰς τὰς πεδιάδας, νὰ ὠφελῶνται ἐκ τῆς ἐργασίας των. Εἶναι ἄρα ἐλπὶς νὰ ὑπαχθῶσιν οἱ ἴδιοι ἀναπαισθήτως καὶ αὐθορμήτως εἰς τὸ βάρος τῆς φορολογίας, ἤδη ὅμως καὶ διὰ τὰ

ρηθέντα, καὶ διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις, πρέπει ν' ἀφήσωμεν τὰ πράγματα, ὡς ἔχουσι, καὶ τὸ ἐλλυσόμενον ἔτος δυνάμεθα νὰ λάβωμεν μέτρον τι πρὸς ἐξάλειψιν τῆς τοιαύτης ἐξαιρέσεως.

Περαίνων τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι, ὡς ἀρκούντως ἑκατέρωθεν λεχθέντων, εἶναι καλὸν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐν καιρῷ ἀμφότεραι αἱ γνῶμαι θέλουν ἐκτιμηθῆ ἀρκούντως μὲ ὠφέλιμα ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τοῦδε δὲν δυνάμεθα νὰ προσδοκῶμεν.

Τὸ ἰσχύον ἤδη ἐπὶ τῶν ἀμπέλων σύστημα, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, προσεγγίζει εἰς τὸ διανεμητικὸν κατὰ τὸν Κύριον Ὑπουργόν, ὅπερ τῷ λοιπῷ θέλει εἰσαχθῆ· ἀλλὰ τὸ ἀληθῶς ὀρθὸν σύστημα εἶναι τὸ ζητούμενον εἰς τὸ πραγματικὸν ἑκάστου εἰσόδημα, κατὰ μέσον ὅρον λαμβανόμενον ἐκ τῶν πολυετῶς πληρωθέντων φόρων, καὶ ὄχι τὸ εἰς χάρτας καὶ τὰς διαθέσεις τῶν καταμετρητῶν. Δὲν εἶναι ἀλήθεια πρᾶγμα, ὅτι θέλουσι συμβαίνει καταχρήσεις, γενομένης τῆς καταμετρήσεως ἐντὸς τῶν ἀποθηκῶν, διότι ὅλα τὰ εἰσοδήματα τότε εἶναι ἐπικίνδυνα, ὡς ἐπὶ ὅλων πιθανοῦ ὄντος νὰ συμβῶσι τοιαῦται καταχρήσεις, καὶ ἑπομένως πρέπει γενικῶς ἅπαντα νὰ ἐνοικιασθῶσιν· οὔτε ὅτι δὲν θέλουν δύνασθαι νὰ πωλοῦν τὸν οἶνον των οἱ ἰδιοκτῆται, διότι ἕκαστος ἠμπορεῖ νὰ προκαλῇ καταμέτρησιν, καὶ λαμβάνων ἀπόδειξιν, νὰ πωλῇ.

Ἐβελτιώθησαν τὰ πάντα ἀληθῶς, καὶ ἐν τούτοις τὰ εἰσοδήματα ἕνεκα τῶν καταχρήσεων δὲν αὐξάνουν. Πρέπει ὀφθῆν νὰ φροντίσωμεν ἐσκεμμένως περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν δημοσίων πόρων, καὶ νὰ καταργήσωμεν τὴν ἀσυμφόρων φορολογίαν, ἂν ἐπιθυμῶμεν τὴν θεραπείαν. Ἀνέφερεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τὸν λόγον, δι' ὃν ἡ μέταξα ἔμεινεν ἀφορολόγητος· ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα πάλιν καθιερώθη ἐξαίρεσις, ἐνῷ ἅπασαι αἱ βιομηχανικαὶ τάξεις πρέπει νὰ προστατεύωνται. Ἐκτὸς τούτου οἱ καλλιεργηταὶ τῆς μετάξης καθόλου δὲν ὠφελοῦνται, ἂν ὁ ἔμπορος ταύτης δὲν πληρώνῃ φόρον· ὅθεν πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν γενικὴν φορολογίαν, ἀφοῦ τὸ Δημόσιον μεγάλως δύναται οὕτω νὰ ὠφεληθῇ.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἀφορολόγητον τῶν Ἀσκιώνων, παρατηρεῖ, ὅτι, καθόσον παρέρχεται ὁ χρόνος, κατὰ τοσοῦτον συνειθίζουν εἰς τὸ ἀφορολόγητον. Ἐκτὸς τούτου καθίστανται ἐπικίνδυνον παράδειγμα εἰς τὰς ἄλλας Ἐπαρχίας.

Ἡ Συνέλευσις, εἶπεν ἄλλος, συνεπείᾳ ἀναφορᾶς τῶν πληρεξουσίων τῆς Λακωνίας ἀνέθεσεν εἰς τὰς Βουλὰς τὴν εὕρεσιν καταλ-

λήλου πρὸς φορολογίαν αὐτῶν μέτρου. Ἐπὶ τούτῳ καθυποβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσέτι δὲν ἐσυζητήθη. Ἐν τούτοις καὶ οἱ Λάκωνες δὲν ἀρνοῦνται νὰ συνεισφέρουν εἰς τὰ δημόσια βάρη, καθὼς ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, ὅταν εὑρεθῇ ὁ καταλληλος φορολογικὸς τρόπος.

Ἀντὶ νὰ ζητῶμεν νὰ περιστείλωμεν τὰς καταχρήσεις, καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀκριβῶς ὁ Νόμος, ἐπέφερεν ἄλλος, προτείνεται νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς σύστημα, ἐπιβλαβὲς εἰς τὸ Δημόσιον, καὶ ἐπαχθὲς εἰς τὸν λαὸν φανέν. Ἐπειδὴ ἀκριβὴς τοῦ Νόμου ἐφαρμογὴ, χορηγοῦντος δικαιώματα εἰς τοὺς πολίτας, καὶ ὁρίζοντος τὸν τρόπον τῆς καταμετρήσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀξίας τοῦ οἴνου, καὶ τῆς ποιότητος τῶν γαιῶν, διαφεύγει πᾶσαν κατάχρησιν, ἕπεται ἢ ὅτι βλάβη οὐδεμία ἐπέρχεται, ἢ ὅτι οἱ πολῖται δὲν φροντίζουν περὶ τῶν δικαιωμάτων των, ὅπερ δὲν εἶναι πιθανόν. Δὲν εἶναι ἀληθὲς πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ καταμέτρησις γίνεται κατὰ χάριν, διότι, ὑπαρχούσης ποινῆς καταχρήσεως, ὅτε Ἔφορος καὶ φορολογούμενος δύνανται ν' ἀνορθώσουν τὴν παράλειψιν διὰ νέας καταμετρήσεως. Ἐκτὸς τούτων μέγα μέρος τοῦ οἴνου πωλεῖται ἐντὸς τῶν ἀμπέλων, καὶ μεταφέρεται εἰς διαφόρους τόπους, ἑπομένως ἡ εἰς τὰς οἰναποθήκας καταμέτρησις μπορίζει τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ πωλῶσι πρὸ τῆς μετακομιδῆς καὶ ἐναποταμιεύσεως τοῦ οἴνου, ἐφ' ᾧ καὶ πλεῖστα παράπονα εἶχον ἐγερθῆ πρὸ τοῦ ἰσχύοντος ἤδη συστήματος, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὁποίων ἀφ' ἑνὸς, καὶ πρὸς ἀνάκλησιν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος ἀφ' ἑτέρου, ἡ Κυβέρνησις καθίστατο τοῦτο· τὸ διανεμητικὸν ὅμως σύστημα, ὡς χρῆζον δαπανῶν πολλῶν, καὶ χρόνου μακροῦ, καὶ μηχανικῶν πολλῶν καὶ ἱκανῶν, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ πραγματοποιηθῇ ταχέως. Ἡ ἐφαρμογὴ ἄρα τοῦ Νόμου χορηγεῖ πᾶσαν ἐγγύησιν, καὶ ἄρσιν καταχρήσεων καὶ παραπόνων, καὶ ταύτην ἡ Γερουσία ὀφείλει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ συστήσῃ.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν μέταξαν, εἶναι ἀληθὲς, ὅτι συμβαίνει καὶ ἐπὶ ταύτης καταχρήσεις, καθὼς ἐπὶ παντὸς ἄλλου φορολογικοῦ εἴδους, καὶ ἑπομένως εἶναι ἀνάγκη ν' ἀνευρεθῶσι τὰ μέσα τῆς περιστολῆς της. Ἐπὶ τούτῳ δὲ, ἢ τὸ τελωνιακὸν σύστημα, ἢ τοὺς Τελώνας πρέπει νὰ ἀνορθώσωμεν, καὶ καταχρήσωμεν τιμίους, καὶ ἀκριβεῖς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των· δὲν εἶναι ὅμως ἀληθὲς, ὅτι δύναται νὰ ἐξαχθῇ, τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας ποσόν. Ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ μέταξα ἀφέθη ἀφορολόγητος ἦτο διπλοῦς· πρῶτον διὰ νὰ ἐνισχυθῇ ἡ προσοδογωγὴ ταύτης, καὶ δεύτερον διὰ νὰ ἐφελκύσωμεν τοὺς Εὐρωπαίους

ἐμπόρους, νὰ ἔλθωσιν ἐνταῦθα καὶ κάμωσι καταστήματα, κινούμενοι ἀπὸ τὴν κατάθλιψιν αὐτῶν ὠφέλειαν, ὅπερ καὶ ἐγένετο, διότι τοιοῦτοι μετέβησαν εἰς Καλάμας πρὸς ἀνέγερσιν καταστημάτων. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἔχει.

Οἱ ἐκατέρωθεν ῥηθέντες λόγοι, ἐπέφερεν ἄλλος, εἰς διάφορον θεωρίαν στηριζόμενοι, φαίνονται ἐξ ἴσου ἰσχυροί. Ὅταν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος εἰσήχθη τὸ πρῶτον φορολογικὸν Νομοσχέδιον, παρετήρησα, ὅτι πᾶν ἐν γένει τοιοῦτον Νομοσχέδιον πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς τὴν ῥητὴν τοῦ Συντάγματος διατύπωσιν περὶ τῆς ἰσότητος τῆς εἰς τὰ δημόσια βάρη συνεισφορᾶς, καὶ τῆς ἐπὶ παντὸς εἴδους προϊόντων ἐπιθέσεως φόρων· διότι προεῖδον ἔκτοτε, ὅτι καθόσον ταύτης ἀπέχομεν, κατὰ τοσοῦτον θέλομεν περιπίπτει εἰς ἀμερισθησίας. Τὸ πρῶτον φορολογικὸν Νομοσχέδιον ἦτο τὸ ἐπὶ τῶν ζώων. Πρώτιστα τότε τὸν Κ. Ὑπουργόν, παῦ στηρίζει τὸν φόρον τοῦτον, αἱ ποῦ βασιζόμενος, τὸν ἠλάττωσεν, ἀλλὰ λόγος ἀπορρίπτων δὲν ἐδόθη· ἂν καὶ ἤδη ἐπροτείνετο ἐλάττωσις τοιαύτη, ἤθελαμεν τὴν παραδεχθῆ, ὡς ὠφελήσαν τὸν λαόν. Ἔκτοτε οὐδεμία πλέον ἐλάττωσις ἔγεινε, ἀλλὰ, τινῶν μόνων κλάδων μεταβληθέντων, περιπεριστρεφόμεθα εἰς τὰ αὐτὰ τῆς Τουρκοκρατικῆς ἕξεως πράγματα. Κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἅπαντες οἱ πολῖται εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τῶν Νόμων· ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ παράβασιν αὐτοῦ ἐξαιρέσεις πρὸς ἐμβύχωσιν ἑνὸς βιομηχανικοῦ κλάδου, παραλειπομένων τῶν λοιπῶν· διότι ὁ τόπος πλουτεῖ μᾶλλον διὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ αὐταρκείας, τὴν ὁποίαν πρώτων παράδειγμα πρέπει νὰ δώσωσιν οἱ κρατοῦντες, καὶ ὄχι διὰ τοῦ μέσου τούτου. Ὀφείλομεν ἐπὶ τέλους νὰ ῥιζώσωμεν εἰς τὴν συνταγματικὴν ταύτην ἀρχὴν, ὅσον ἐνεστι, ταχύν, διότι φοβοῦμαι μήπως διὰ τῆς πραιτέρω βραδυτητος ἀποκτήσωμεν τὸ πάνδεινον ὀφείλομεν νὰ καταργήσωμεν τῶν παλαιῶν, οὕτως εἰπεῖν, ἀνθρώπων καὶ νὰ ἐνδυθῶμεν τὸν νέον, καὶ νὰ ἐξελθωμεν οὕτω τοῦ ἀΐδνου πηλοῦ, εἰς ὃν πάντοτε εὑρισκόμεθα. Τὸ διανεμητικὸν σύστημα, ἢ τὸ τῆς ἀποδεκατώσεως ὑπάγον αι εἰς θεωρητικὰς συζητήσεις τ' ἀληθὲς καὶ συνταγματικὸν εἶναι νὰ φορολογῶνται ἅπαντες ἀναλόγως τῆς περιουσίας των. Τοῦ διανεμητικοῦ συστήματος δὲν ὑπάρχουσι μόνον αἱ ὑπὸ τῶν προλαλησάντων καταδειχθεῖσαι δυσκολίαι, ἀλλ' εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαί, μὴ ἰσορροποῦσαι καθόλου μὲ τὰς τοῦ περὶ τῶν ἀμπέλων Νόμου. Τὸ σύστημα τοῦτο, τὸ ὁποῖον πρῶτος ἐγὼ ἐκ τῶν παρατηρήσεων τῶν Λακώνων δημο-

γερόντων ὁρμηθεὶς εἰς τὸν Κυβερνήτην ἐπρότεινα ὡς ὠφελιμον καὶ ὡς ἀριστον τὰ τῶν πολιτῶν παράπονα, εἰσάγεται. ἀφοῦ προηγουμένως ἐνεργηθῇ καταμέτρησις καὶ ἐκτίμησις τῶν κτημάτων ἐφ' ὡρισμένων πολιτῶν ἢ ἀστικῶν, καθότι διὰ τῆς κατ' ἔτος καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως δὲν αἴρονται αἱ δυσκολίαι, τὰς ὁποίας θέλομεν ν' ἀποφύγωμεν, οὐδὲ δύνανται πλέον νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιλλα, καὶ πρόσθετος τῆς γεωργίας, ἐπειδὴ ἕκαστος τότε θέλει παρωρίζεται νὰ περιζήται τὰ ἀπολύτως ἀναγκαιοῦντα εἰς αὐτόν. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ συστήματος τούτου προαπαιτεῖ πολλὰ, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, χρόνον, δαπάνας καὶ μηχανικούς. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα πρέπει νὰ προμηθεύσῃ ἡ Κυβέρνησις, καὶ παραχωροῦσα μικρά τινα ἔξοδα ὡς πρὸς τὰς ἀμπέλους καὶ ποτιστικοὺς ἀγροὺς, ν' ἀναθέσῃ τὴν καταμέτρησιν εἰς τοὺς μηχανικούς μας. Συνήθισθα ταλλάχιστον νὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι καὶ οἱ παλαιοὶ Ῥωμαῖοι, τῶν ὁποίων τὰ κτήματα ἦσαν καταγεγραμμένα ἐν βιβλίῳ, ἐφύλαττε ἕνα ἐν τῷ Καπιτωλίῳ, τοῦ ὁποίου ἀντίτυπα ἐδίδοντο εἰς τε τὸν Δῆμον, καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας.

Ἡ μίτεξα, κατὰ τοὺς προλαλησαντας, δὲν φορολογεῖται ἐντὸς τοῦ Κράτους ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα μεταφερομένη· καὶ ἐν τούτοις ἰδίοι, ὁμιλοῦν εἶδόν Τζιάννην τινὰ τῆς Ὕδρας ὑποστηρίζοντα εἰς τὸν προσωπόν του, ὅτι καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει αὐτὴ νὰ φορολογῆται, καὶ τότε ἡ κατάχρησις ἀποβαίνει τρομερωτέρα.

Καθ' ὃν ἀφορᾷ τὴν τῶν Λακώνων ἔξαίρεσιν, εἶπον πάντοτε, ὅτι ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω ἐν ἐφ' ὅλου τοῦ Κράτους γενικὸν σύστημα· ἐνόσῳ ὅμως τινὲς δὲν ὑπείκουν εἰς τοὺς Νόμους, καὶ καλοὶ ἂν ὑποτεθῶσι, τότε δὲν θέλουν ὑπείκει οὔτε εἰς τοὺς καλοὺς, καὶ τότε, ἐκτὸς ὅτι οἱ Νόμοι ἐκπίπτουσι τῆς βαρύτητός των, δίδεται κακὸν παράδειγμα καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, αἵτινες τοιαύτα ἐπίσης προνόμια θὰ νὰ μὴ φορολογῶνται ἔχουσαι, δύνανται ν' ἀνατρέψωσι τοὺς φόρους· καὶ αἱ συνέπειαι τῆς τοιαύτης ἀκολασίας θέλουσιν εἶσθαι ἐπικίνδυνοι. Ὑπάρχουσιν ἐλέγθη, παλαιὰ ἔθιμα· ἀλλ' ἂν οἱ Λάκωνες, ὡς ἀγαθοὶ καὶ εὐσεβεῖς πολῖται ἀπορρίσσουν νὰ μετάσχωσι τῶν δημοσίων βαρῶν, τότε καὶ ἄλλαι ἀκολασίαι, καὶ ἀταξίαι ἐκ παλαιῶν ὡσαύτως ἐθίμων πηγάζουσαι, θέλουν ἐκλείψει. Πρὸ πάντων, ὅτε πρόκειται τὰ δημόσια εἰσοδήματα θέλουν ἐλαττωθῆ, οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ φροντίσουν περὶ τῆς τακτικῆς τῶν φόρων εἰσπράξεως, περὶ τῆς οἰκονομίας τῶν δαπανῶν, καὶ τῆς εὐκαμψίσεως τοῦ λαοῦ.

Ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐξαίρεσις ἂν ἐπροκειτο νὰ γίνῃ, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχήν, ἔπρεπε καὶ αὐτὰ ν' ἀναστελῇ, καὶ οἱ μέχρι τοῦδε τῆς φορολογίας ἐξαιρούμενοι νὰ πληρώσῃ ποτηθοῦν καὶ συνεισφέρουν ἀναλογικῶς· ὁ δὲ λόγος, ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τῶν Λακκώνων ἐγένετο συνεπεία ἀναφορᾶς τῶν πληρεξουσίων των πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, εἶναι ἀνίσχυρος. Ἐν τούτοις τυπικὰ πρὸς φορολογίαν μέτρα δύνανται νὰ εὑρεθῶσι καὶ διὰ τοὺς Λάκωνας καὶ δι' ἅπαντας τοὺς λοιποὺς φορολογουμένους, ἡ οὐσία ὅμως, δηλαδὴ ἡ ἀναλόγως τῆς περιουσίας ἑκάστου συνεισφορά, πρέπει νὰ ἦναι κοινή.

Οἱ Λάκωνες, παρετήρησεν ἄλλος, οὐδέποτε ἠρνήθησαν νὰ συνεισφέρουν, ὅ,τι ἡ Κυβέρνησις παρ' αὐτῶν ἀπῄτησε. Τὰ οὐσιωδέστερα ἑπομένως τοῦ τόπου εἴδη, τὸ ἔλαιον καὶ τὸ βαλανίδι φορολογοῦνται· ἀφορολόγητα μένουσι μόνον ἡ ἀριδή, καὶ τὰ λούπινα, δι' ὧν μόλις δύο μῆνας ἀποζῶντες, ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζωνται τὸν λοιπὸν χρόνον ἀλλαχοῦ, διὰ νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐν τούτοις καὶ ταύτην τὴν φορολογίαν δὲν ἀρνοῦνται, ὅταν διὰ τὸ ἰδιάζον τοῦ τόπου εὑρεθῇ καταλληλος φορολογικὸς τρόπος.

Αἱ πρὸς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις ἀναφοραὶ, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἢ γίνονται παρ' αὐτῶν δεκταὶ, καὶ τότε καθίστανται ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὰ Νομοθετικὰ σώματα, ἢ ἁπλῶς παραπέμπονται εἰς ταῦτα, τὰ ὁποῖα τότε εἶναι ἐλεύθερα νὰ τὰς παραδεχθῶσιν, ἢ μή· τὸ δεύτερον ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν πληρεξουσίων τῶν Λακώνων. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ εἴρηθη, ὅτι καὶ αὐτοὶ εἶναι ἕτοιμοι νὰ πληρώσωσι τοὺς φόρους των, ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ φροντίσῃ νὰ τοὺς ὑποβάλῃ εἰς τὴν γενικὴν φορολογίαν. Ὁ Νόμος εἶναι καλὸς, καὶ οἱ ἐφαρμόζοντες τοῦτον Τελῶναι πταίουσιν, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων· τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐξετάσῃ. Ἐπειδὴ ὅμως δικαίως ἀνακαλύπτονται αἱ καταχρήσεις, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῆς μετάξης τὸ ἰσχύον ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν σύστημα.

Αἱ ῥηθεῖσαι γνῶμαι, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν πρέπει νὰ ἔχουν ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, διότι ἄλλως θέλει ἐπέλθει βραδύτης διὰ τῆς ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαγωγῆς αὐτοῦ· τὰς ἐπὶ τῆς μετάξης καταχρήσεις καὶ ζημίας ἀναγνωρίζει καὶ αὐτὸς, καὶ διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον θέλει ὑπαγάγει ταύτην κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος εἰς τὸ σύστημα τῶν ἐνοικιάσεων, ἂν διατελῇ διευθύνον τὴν Κυβέρνησιν τὸ αὐτό. Τούτου ἕνεκα θεωρεῖ περιττὴν τὴν συζή-

τησιν, ἂν δηλονότι διὰ τοῦ ἰσχύοντος ἤδη συστήματος ὠφελῶνται μᾶλλον οἱ ἔμποροι, ἢ οἱ καλλιεργηταὶ τῆς μετάξης.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων σύστημα, παρατηρεῖ, ὅτι περὶ τῆς ἐπιτυχίας ἑκάστου συστήματος δὲν πείθει ὁ λόγος τῶν καταχρήσεων, ἀλλ' ὡς βάσις πρέπει νὰ λαμβάνηται ἡ εἰς ὀλιγωτέρας καταχρήσεις δίδουσα χώραν ἀρχή. Τοιαύτη λοιπὸν ἀσφαλεστέρα βάσις εἶναι ἡ τῆς ἐκτάσεως καὶ ὄχι ἡ τῶν καρπῶν κατὰ μέτρησις, ὡς πάντοτε φανερὰς οὔσης, καὶ προδήλως ἐξελεγχούσης διὰ τοῦτο τὰς συμβαινούσας καταχρήσεις· δὲν πταίει τὸ σύστημα, ἀλλ' ἡ ἐφαρμόζουσα τὸν Νόμον Ἀρχή. Ἂν παραβαίνῃ τὰ καθήκοντά της. Ἡ καταμέτρησις καὶ ἐκτίμησις δὲν γίνεται κατ' ἔτος, ἀλλὰ μόνον ἐπιθεωρήσεις λαμβάνει χώραν, ὅταν ὑπάρχῃ ὑπόνοια καταχρήσεως. Εἶναι λοιπὸν ὠφελίμων νὰ διατηρήσωμεν τὴν πρώτην πρὸς τὸ διανεμητικὸν σύστημα ἀρχήν, διὰ νὰ φθάσωμεν μὲ τὸν χρόνον καὶ εἰς τοῦτο, ὡς σκοπεῖ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἅπαντες ἐπιθυμοῦσι.

Περικοπέντων κοὐδὲν ἐντεῦθεν ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν περαιτέρω συζήτησιν, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΥΣΟΥΡΟΣ
Ἀθ. ΔΙΔΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀδάμ Δούκας.
Ἀλ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 28 Φεβρουαρίου 1850 Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως, ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς, τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Ἀθ. Γρηγοριάδην καὶ Α. Δούκαν, ἀντὶ τῶν Κυρίων Β. Χρηστακοπούλου, καὶ Ἰακ. Παξιμαδῆ, κωλυομένων.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἀνέγνω τις τῶν Κυρίων Γραμματέων τὸ **1** ἄρθρον αὐτοῦ.

Δὲν προτίθεμαι, παρατηρεῖ τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ν' ἀντικρούσω τὸ φορολογικὸν Νομοσχέδιον, ὡς καὶ εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν εἶπον, ἀλλὰ παρατηρήσεις τινὰς μόνον θέλω ἐπιφέρει, τὰς ὁποίας καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπρότεινον, περὶ τῆς φορολογίας τῆς μετάξης· γενομένου δεκτοῦ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, μεγίστην ἔχομεν ἀνάγκην ἐπισήμου ἑρμηνείας τοῦ Νόμου, ὡς πρὸς τὰς ὑπαρχούσας ἀντιφατικὰς διατάξεις αὐτοῦ περὶ τῆς φορολογίας τῆς μετάξης, διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ σύγχυσις τῶν φορολογουμένων καὶ τῶν οἰκονομ. Ἀρχῶν· διότι κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον **27** τοῦ φορολογικοῦ Νόμου τοῦ π. ε. ἡ μέταξα φορολογεῖται, ὅταν ἢ ἐξάγηται ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἢ διὰ θαλάσσης μόνον μετακομίζεται ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον· κατὰ δὲ τὸ ἐδάφιον **2** τοῦ ἄρθρου **37** τοῦ αὐτοῦ Νόμου, ὅταν μετακομίζηται ἡ μέταξα ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς, δὲν ὑπάγεται εἰς φόρον, ἀλλ' ὑποχρεοῦται ὁ κομιστὴς νὰ λαμβάνῃ δηλωτικὸν περὶ τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ βάρους αὐτῆς· οὕτω δὲ, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, τῶν μὲν Τελωνιακῶν Ἀρχῶν ἐπιτετραμμένων εἰς τὴν φορολογίαν τῆς μετάξης, τοῦ δὲ μετακομιστοῦ ἐνισταμένου, ὅτι θέλει παρουσιάσει τὸ ἀπαιτούμενον δηλωτικὸν, ἐπέρχεται διαφωνία καὶ σύγχυσις μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ὁ ἀπαιτούμενος φόρος δὲν εἰσπράττεται. Πρὸς ἀποφυγὴν ὅθεν πάσης συγχύσεως, καὶ βραδύτητος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, προτείνω νὰ ἐπιφυλαχθῇ μὲν τοῦτο, ὡς ἔχει, νὰ εἰσαχθῇ δὲ ὕστερον ἡ προσήκουσα τοῦ Νόμου ἑρμηνεία διὰ νέου Νόμου.

Ἡ προτεινομένη τοῦ Νόμου διασάφησις, ἐπήνεγκεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δύναται νὰ δοθῇ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, διὰ διαφόρων τοῦ Ὑπουργείου ἐγκυκλίων. Ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως ὑπάρχει σαφὴς καὶ εἰλικρινὴς, διότι δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ φορολογῇ τὴν μέταξαν διαφόρως ἀπὸ τὰ λοιπὰ προϊόντα· ἡ δὲ περιπλοκὴ καὶ σύγχυσις, ἥτις φαίνεται εἰς τὸν Νόμον κατὰ πρώτην ἐποψίν, προέρχεται ἀπὸ αὐτὸ καὶ μόνον τὸ

προϊὸν τῆς μετάξης, τοῦ ὁποίου πᾶσα μετακομιδὴ ἐμφαίνει ὑπόνοιαν λαθραίας ἐξαγωγῆς. Ὅταν μὲν ἡ μέταξα μετακομίζηται διὰ ξηρᾶς ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, τότε δὲν πληρόνεται φόρος, ἀλλὰ πρὸς ἀποφυγὴν νοθεύσεως, ὑποχρεοῦται ὁ μεταφέρων αὐτὴν νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον δηλωτικὸν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θέλει πληρώσει εἰς τὸ ἀμάδιον τελωνείου τὸν ἔγγειον φόρον καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα, ἐὰν τὴν ἐπιβιβάσῃ εἰς πλοῖον. Ὅταν δὲ αὐτὴ μεταφέρηται διὰ θαλάσσης ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα, τότε ὑπαρχούσης πιθανῆς τῆς ὑπονοίας περὶ τῆς λαθραίας αὐτῆς ἐξαγωγῆς, ὑπάγεται εἰς φορολογίαν· διότι ὁ Νόμος προθέμενος νὰ προλαμβάνῃ τὰς ὑπόπτους συνεπείας τῆς μετακομιδῆς, εἰδώκεν ὅλους ὡς ὑποπτον ἐξαγωγὴν πᾶσαν διὰ θαλάσσης μετακομιδὴν τῆς μετάξης. Τὴν τοιαύτην λοιπὸν τοῦ Νόμου διασάφησιν, ὡς μεθεμίαν τὸ Ὑπουργεῖον ἔχον ἀντίρρησιν, παραδέχεται πληρέστατα, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ· τὴν δὲ προτεινομένην νομοθετικὴν ἑρμηνείαν, ὡς τροποποιοῦσαν τὸν Νόμον, καὶ προσβάλλουσαν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, θεωρεῖ πάντῃ περιττὴν, καὶ ἐπιζήμιον διότι καὶ ἱκανὸς καιρὸς θέλει παρέλθει μέχρι τῆς ἐκ νέου ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφίσεως του, καὶ ἔξοδα οὐκ ὀλίγα θέλουσι γένει.

Ἀντιτάξαντος τινὸς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ τὰ ἄρθρα **27** καὶ **37** τοῦ Νόμου τοῦ π. ε. ἀντιφάσκουσι πρὸς ἄλληλα, ἀπαιτεῖται ἡ προτεινομένη ἑρμηνεία νὰ γένῃ διὰ νέου Νόμου, καὶ οὐχὶ δι' ἁπλῆς μόνον εἰς τὰ Πρακτικὰ σημειώσεως, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς μετάξης, τῆς σταφίδος, τῶν βαλανιδίων, ῥιζαρίου, κτλ. ὁ ἔγγειος φόρος εἰσπράττεται ἀπὸ τὰ Τελωνεῖα, ὅταν ἐξάγωνται ἐκτὸς τοῦ Κράτους, καὶ ὅταν διὰ ξηρᾶς ταῦτα μετακομίζωνται ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, τότε δὲν φορολογοῦνται· ἐπὶ δὲ τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων ὁ ἔγγειος φόρος πληρόνεται καὶ ὅταν διὰ ξηρᾶς μεταφέρωνται. Σκοπὸς λοιπὸν ὑπαρχούσης τῆς συγχύσεως ἐπὶ τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων τούτων, εἶναι ἀνάγκη νὰ γένῃ ἐπίσημος ἑρμηνεία τοῦ προκειμένου Νόμου διὰ νέου Νόμου· διότι ἐὰν ὁ Νόμος παραδέχηται τὴν μέταξαν ἀφορολόγητον ἐντὸς τοῦ Κράτους, δὲν ἔπρεπεν, ὅταν μετακομίζηται ἀπὸ λιμένος εἰς λιμένα, νὰ φορολογῆται, ἐπὶ τῇ ἁπλῇ μόνον ὑπονοίᾳ λαθραίας ἐξαγωγῆς.

Ἐπειδὴ ἡ διὰ Νόμου προτεινομένη ἑρμηνεία, ἀντέτεινεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, θέλει ἐπιφέρει οὐ μόνον τὴν ἐξάλειψιν τοῦ Νόμου καὶ τῆς φορολογίας τῆς μετάξης, ἀλλὰ καὶ μεγίστην κατάχρησιν εἰς τὴν λαθραίαν αὐτῆς ἐξαγωγὴν, νομίζω,

ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ Νομοσχέδιον ἑρμηνευτικόν, ὡς τροπολογῶν καὶ προσβάλλον τὴν οὐσίαν τοῦ πρακειμένου Νόμου, ἐκτὸς μόνον, ἐὰν ἡ Γερουσία, νομίζουσα τὸν Νόμον τροπολογητέον, ἐπιμένῃ εἰς τὴν τροποποίησιν αὐτοῦ.

Οὐδεὶς ἀμφιβάλλει, εἶπεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι 150 χιλιάδες τοὐλάχιστον ὀκάδες μεταξης παράγονται ἐντὸς τοῦ Κράτους, τῆς ὁποίας καὶ τὸ ἥμισυ μόνον ἐὰν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαχθῇ, θέλει εἰσπραχθῆ φόρος 4 1|2 χιλιάδες ὀκάδες μεταξης, ἤτοι 90 χιλιάδες δραχμαί, ἐν ᾧ μόλις 50.000 δραχμαὶ κατ' ἔτος εἰσπράττονται. Καθ' ὃν λοιπὸν τρόπον φορολογεῖται ἡ μέταξα, εἶναι προτιμώτερον νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ φορολογία αὕτη, καὶ νὰ ἐνοικιασθῇ, δίότι διὰ τῆς ἐνοικιάσεως θέλει εἰσπράττεσθαι διπλάσιος φόρος.

Παρατηρήσαντός τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, ἂν ὑπάρχῃ ὑπόνοια λαθραίας ἐξαγωγῆς τῆς μεταξης, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ὑπεξαιρέσεώς της ἀπὸ τὸν ἐπαρχιώτην τῶν Τελωνικῶν Ἀρχῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰς τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν φορολογεῖται, ἡ ὑπόνοια αὕτη πρέπει ν' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰ λοιπὰ προϊόντα, οἷον τὸν ψαρίδα, βαλωνιὰ, μύζηθρα, κτλ., τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ ὑπάρχουσι εἰς τὴν αὐτὴν διάταξιν, μὴ παρέχοντα δὲ ὡς ἐκ τοῦ ὄγκου των τὴν εὐκολίαν εἰς τὴν ὑποκρύπτουσιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, μήπως καὶ ἡ διὰ ξηρᾶς μεταφορὰ αὐτῶν εἶναι εὔκολος διὰ νὰ πραγματοποιῆται κρύπτουσα ὑπεξαιρετέας ποσότητας τοῦ Νόμου, ὅπερ ὀφείλομεν νὰ ἐννοήσωμεν, καὶ νὰ μὴ φορολογῶνται τὰ εἴδη ταῦτα, ὅσα καταναλίσκονται ἐντὸς τοῦ Κράτους; Περὶ ἀποφυγῆς λοιπὸν πάσης ὑποψίας, πρέπει νὰ ἀφαιρῶμεν ἐλευθέρα φορολογίας πάντα ταῦτα τὰ ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλισκόμενα προϊόντα, εἴτε τὰ ξηρᾶς εἴτε διὰ θαλάσσης μεταφερόμενα, καὶ νὰ ἐξαιρεθῇ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ Νόμου τοῦ π. ἔ. ἡ φράσις « ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν αὐτῶν ἐπὶ πλοίων ἑλληνικῶν, » διότι ἄλλως ὁ Νόμος εἶναι ἀσαφὴς καὶ βλαβερός.

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μεταβάλλωμεν ἤδη τὴν φορολογίαν τῶν ἄλλων προϊόντων, παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ἢ νὰ ἐνδώσωμεν τὴν φορολογίαν αὐτῶν διότι τῶν μὲν λιμανίων, πορτοκαλλίων, καὶ λοιπῶν ἄλλων εἰδῶν, σημερὰς οὔσης τῆς ἐπωτείας κατανάλωσεως, μόνον ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς ἐπιβάλλεται ὁ φόρος, τῆς δὲ μεταξης τὸ ἥμισυ αὐτῆς ἐντὸς τοῦ Κράτους καταναλίσκεται. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Ὑπουργὸς διισχυρίζεται δικαίως, ὅτι ἡ προτεινομένη τροπολογία θέσπιται ὡς ἀνατροπὴ τοῦ Νόμου, προσβάλλουσα τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ὡς ἐκ τούτου νομίζω ὅτι πρέπει νὰ

γίνῃ ἁπλῆ μόνον διασάφησις τῶν ἄρθρων 27 καὶ 37 ἐδαφ. 2 πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ὑποψίας.

Παρατηρούντων ἄλλων, ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ τροπολογηθῇ ὁ Νόμος, παρὰ νὰ καταστρέψῃ ἡ ἑνότης τῆς φορολογίας, ἐπέμενεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ἐπὶ τρία συνεχῆ ἔτη ἐξετάσεως ὁ Νόμος παρέβη καὶ κατὰ γράμμα, καὶ οὐδέποτε ἔλαβε γώραν καταστροφὴ, ἡ ὁποία νὰ ἦτο κινδύνου παρανομίας τινὸς ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῆς μεταξης· διότι αὕτη μόνον ἅπαξ καὶ ὄχι δὶς φορολογεῖται κατὰ τὴν ἐξαγωγήν της, ὡς ἐπὶ μόνης τῆς ἐξωτερικῆς καταναλώσεως αὐτῆς ὑπαρχόντος τοῦ σκοποῦ τῆς φορολογίας. Τὴν αὐτὴν ἔπειτα καὶ τὸ λοιπὸν θέλει ἐξακολουθεῖ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιβάλλον φορολογίαν ἐπὶ τῆς μεταξης ἅπαξ κατὰ τὴν ἐξαγωγήν της μόνην, χωρὶς τινος κινδύνου παρανομίας· ἐὰν δὲ ἡ μέταξα διαπλεύσῃ ἐντὸς τοῦ Κράτους, δὲν φορολογεῖται, καὶ τὸν διὰ θαλάσσης ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν μετακομιζόμενον ὁ δὲ παρανομῶν ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν ὑπάλληλος θέλει τιμωρεῖσθαι αὐστηρῶς, ὡς ἔτυπτε, ἤδησαν καὶ δύο ἄλλοι ἐν Καρύστῳ καὶ ἐν Ἄνδρῳ ὑπάλληλοι φορολογήσαντες τὴν μέταξαν, ἐν ᾗ κατεγράφη εἰς τὸν τόπον.

Ἀφοῦ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν ἄλλος, ὡμολόγησεν, ὅτι ἡ μέταξα ἅπαξ μόνον, καὶ ὄχι δίς, φορολογεῖται, ὅταν ἐξάγεται ἐκτὸς τοῦ Κράτους, περιττὴ θεωρεῖται πλέον πᾶσα τοῦ Νόμου τροπολογία ἢ διασάφησις.

Οὔτε ἡ ὁμολογία τοῦ Ὑπουργοῦ ποτὲ ἀποδίδοτο ἄλλῃ διασάφησις, ἀνθίστατο ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀφοῦ ἐναντίον ῥητὸν γράμμα τοῦ Νόμου διότι ῥητῶς τὸ ἄρθρον 27 διατάττει, ὅτι ἡ μέταξα φορολογεῖται κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μετακομιδὴν αὐτῆς ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ἐντὸς τοῦ Κράτους.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδέχθη διὰ χειροτονίας τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Νόμου, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῆς μεταξης.

Ἀναγνωσθὲν τὸ 2 ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἄρθρου, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι καὶ τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ τοῦ ἑπομένου ὁ σκοπὸς ἀφορᾷ τὴν ὠφέλειαν τοῦ Δημοσίου καὶ τὴν τῶν ἰδιοκτητῶν, ὡς ἀπαγορευομένης τοῦ λοιποῦ τῆς ἐξαγωγῆς, καὶ τῆς μεταφορᾶς τῆς σταφίδος, πρὶν ἡ ἀποκοπὴ καὶ προσδιορισθῇ ἡ τιμὴ

αὐτῆς· διότι μέχρι τοῦδε οἱ ἔμποροι πρὸς ζημίαν τῶν ἰδιοκτητῶν, ἀφ' οὗ ἐλάμβανον παρ' αὐτῶν τὴν σταφίδα, καὶ τὴν μετεκόμιζον εἰς διάφορα μέρη, πωλοῦντες αὐτὴν εἰς συμφέρουσαν τιμήν, μόλις μετὰ δύο περίπου μῆνας ἀπέκοπτον τὴν τιμὴν τοῦ προϊόντος τούτου εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας· δυστυχῶς ὅμως παρατηρῶ, ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἄρθρου 3 καὶ τοῦ ἑπομένου 4, θέλει μὲν εἶναι ὑπὲρ τοῦ κτησίου, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ἰδιοκτητῶν· διότι μέχρις οὗ ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, συνταχθῇ τὸ ἀπαιτούμενον πρωτόκολλον, καὶ ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, δὲν θέλουσι προφθάνει ἐγκαίρως εἰς τὴν Εὐρώπην αἱ ἀπαρχαὶ (πρωϊμάδικα) τοῦ προϊόντος αὐτοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ ἔμποροι πολὺ ὠφελοῦνται. Ἐκτὸς δὲ τούτου, οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἢ ὠφέλειαν δύναται νὰ ἔχῃ ἡ τῆς σταφίδος ἀποκοπὴ ὡς πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην, ἀφ' οὗ αὐτὸς ἔχῃ προϋπάρχουσαν συμφωνίαν μὲ τὸν ἔμπορον· διότι τὸ πρωτόκολλον περὶ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς οὔτε ν' αὐξήσῃ οὔτε νὰ ἐλαττώσῃ εἶναι δυνατὸν τὰ παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου μὲ τὸν ἔμπορον συμφωνηθέντα ποσὸν τῆς τιμῆς· ὥστε διὰ τοῦ Νόμου τούτου μόνον τὸ Δημόσιον θέλει ὠφεληθῇ ἐκ τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου, καὶ οὐδέποτε οἱ ἰδιοκτῆται, ὅλον τοῦτον ἔπος συμφωνοῦμεν καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐξαγωγῆς τῆς σταφίδος ἀποκοπὴν τῆς τιμῆς, νομίζω δὲ περιττὸν τὸ πρωτόκολλον, καθότι μόνη τοῦ ἰδιοκτήτου μετὰ τοῦ ἐμπόρου ἡ συμφωνία περὶ τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος ἀποκόπτει τὴν τιμὴν αὐτῆς. Ἂς ἀφήσῃ λοιπὸν τὸ ἐμπόριον τῆς σταφίδος ἐλεύθερον, μὴ τυχὸν καταστῇ ἐπιζήμιος εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ὁ Νόμος.

Ὅταν πολυστὴς πεῖρα, παρατήρησις ἄλλη, ἀπόδειξις τρανὴ τοῦτο, ὅτι εἰς τὸ περὶ τῆς ἀποκοπῆς τῆς σταφίδος συνταττόμενον πρωτόκολλον πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς, οὐδὲν ὠφελεῖ καὶ τοὺς ἰδιοκτήτας καὶ τὸ Δημόσιον· τότε εἶναι πολὺ ἐπιζήμιον νὰ μὴ γίνῃ δεκτὸν ἢ τὸ μᾶλλον πάντοτε περιττόν, νομίζω, ν' ἀμφισβητήσῃ ὁ προαγορεύσας περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ τε προκειμένου καὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου, ἀφ' οὗ ταῦτα πρὸ ἐτῶν ὑπάρχουσιν ἐν χρήσει, διορθώματα ὠφέλιμα ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ τε Δημοσίου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν. Ἐὰν δὲ τὸ πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς συνταττόμενον πρωτόκολλον περὶ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς αὐτῆς εὑρίσκῃ περιττόν, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, τότε ἔμποροί τινες, ἀγοράζοντες παρὰ δύο ἢ τριῶν ἰδιοκτητῶν μεγάλην ποσότητα σταφίδος, καὶ εἰς μὲν τὸ συμ-

φωνητικὸν σημειοῦντες τὴν τιμὴν πρὸς 25 τάλληρα δι' ἑκάστην χιλιάδα λιτρῶν, πραγματικῶς δὲ πληρώνοντες 50 τάλληρα, δύνανται διὰ τοῦ ψευδοῦς τούτου συμφωνητικοῦ ν' ἀγοράζουν ὅλας τὰς σταφίδας τῶν λοιπῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ οὕτω ἀκαταλόγιστον εἰς αὐτοὺς νὰ ἐπιφέρωσι ζημίαν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, πολλοὶ κερδοσκόποι ἔμποροι, ἀφ' οὗ ἐλάβωσι ἱκανὴν ποσότητα σταφίδος, καὶ τὴν ἐπώλησαν εἰς διάφορα τῆς Εὐρώπης μέρη εἰς συμφέρουσαν τιμήν, μόλις μετὰ τρεῖς μῆνας ἀπέκοπταν τὴν τιμὴν αὐτῆς πρὸς ζημίαν τῶν ἰδιοκτητῶν· ὡς ἐκ τούτων ὅλων νομίζω, ὅτι ὁ ἀπαγορευτικὸς οὗτος περὶ τῆς σταφίδος Νόμος εἶναι πολὺ ὠφέλιμος εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐξ αὐτῆς παντοτε θὰ ἀναγκάζωνται οἱ ἔμποροι ν' ἀποστέλλουν τὰς ἀπαρχὰς τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος, ὡς ὑπαρχούσης ἀποδεδειγμένως καλλιτέρας τῆς ποιότητος αὐτῆς ἀπὸ τὰς τῶν λοιπῶν μερῶν.

Δὲν ἠδυνάμην νὰ ὑποβάλω, παρατήρησίν τινα τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὑπάρχει δυσαναλογία τῶν διατάξεων τοῦ τε προκειμένου καὶ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου τοῦ Νόμου ἄλλος σκοπός, εἰμὶ μόνον τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν· δυστυχῶς ὅμως παρατηρῶ, ὅτι ὁ Νόμος οὗτος δὲν ἔχει μεθ' ἑαυτοῦ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν χρησιμότητα, τὰ δύο ταῦτα ἀναπόφευκτα στοιχεῖα παντὸς Νόμου, διότι καὶ τὸ τῆς ἰδιοκτησίας δικαίωμα παραβιάζει, ἐμποδίζων τὴν χρῆσιν αὐτῆς, καὶ τὴν ἐλευθέραν τοῦ ἐμπορίου διάθεσιν καταστρέφει. Ἂν ἡ πεῖρα μᾶς διδάσκῃ νὰ παρεγκλίνωμεν ἐνίοτε ἀπό τινας τῆς ὑγιοῦς πολιτικῆς διδασκαλίας ἀρχὰς, παραδεδεγμένας ἀπὸ ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα, πρέπει ὅμως νὰ εἴμεθα πάντοτε δίκαιοι, καὶ νὰ καταντῶμεν εἰς τοῦτο, μετὰ μεγίστην καὶ ἐνδελεχῆ ἔρευναν αὐτῶν τῶν ἰδίων γεγονότων τῆς πείρας.

Ἐὰν τὸ προϊὸν τῆς σταφίδος ἦναι ἰδιοκτησία ἐκείνων, οἵτινες καὶ διὰ τοῦ ἱδρῶτος καὶ διὰ τῶν ἀδρῶν δαπανῶντων τὸ παράγουσι, διὰ τί νὰ ἐμποδισθῇ ἡ ἐπ' αὐτοῦ χρῆσις τῶν ἰδιοκτητῶν, ὅπως καὶ ὅταν θέλουσι; Τὰ συναλλάγματα, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας χρήσεως τῆς ἰδιοκτησίας πρέπει νὰ ἀφίενται εἰς τὴν ἀπόλυτον διάθεσιν τῶν πολιτῶν· διότι, ἐπεμβαίνουσα ἡ Κυβέρνησις εἰς αὐτὰ, γενικὴν θέλει ἐπιφέρει ἀνατροπὴν καὶ τῶν συναλλαγῶν καὶ τῆς ἰδιοκτησίας. Λοιπὸν δὲ ἡ Κυβέρνησις θέλῃ νὰ προστατεύσῃ τὸ προϊὸν τοῦτο τῆς σταφίδος, καὶ νὰ κηδεμονεύσῃ οὕτως εἰπεῖν τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτοῦ, διὰ ποίαν αἰτίαν νὰ μὴ προστατεύσῃ καὶ χειραγωγήσῃ καὶ τοὺς γεωργοῦντας τὸ ἔλαιον, τὸν σῖτον, τὸν οἶνον, καὶ τὰ λοιπὰ προϊόντα; Ἐπειδὴ

δμως αὕτη πολὺ ἐνδιαφέρεται εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς σταφίδος, διὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ τε καθυστερουμένου ὑπὸ πολλῶν ἐγγείου φόρου καὶ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρεμβαίνει εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τοῦ προϊόντος, ἔπρεπε, διὰ νὰ μὴ δεσμεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἰδιοκτησίας, νὰ ἐφεύρῃ ἄλλον τρόπον ἐπιβλέψεως, καὶ ὡς τοιοῦτον νομίζω καλλίτερον νὰ λαμβάνῃ τὸ δικαίωμά της εἰς καρπόν· διότι μέχρις οὗ συναρθῶσιν αἱ τῶν ἰδιοκτητῶν πρὸς τοὺς ἐμπόρους συμφωνίαι περὶ τῆς ἀγορᾶς τοῦ καρποῦ, γίνῃ ἡ παράδοσις αὐτοῦ, παρέλθῃ ἀκόμη ὀλίγος καιρὸς διὰ νὰ καταρτισθῇ ὁ μέσος ὅρος τοῦ τιμήματος πρὸς σύνταξιν τοῦ ἀπαιτουμένου πρωτοκόλλου περὶ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς, καὶ ἐγκριθῇ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, θέλουσι δεσμεύονται οἱ πολῖται νὰ διαθέσωσι κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς τὴν ἰδιοκτησίαν των, καὶ μερίστην διὰ τὴν βραδύτητα ταύτην τοῦ χρόνου βλέπουσιν ὑποστῆ ζημίαν. Ἐὰν δὲ πολλοὶ ἰδιοκτῆται ἐκ χρηματικῆς ἀνάγκης κατεπειγόμενοι προεστοίχισαν τὸ προϊόντων, συμφωνήσαντες εἴδη μετὰ τῶν τραγετῶν τοῦ καρποῦ, νὰ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς τοὺς πιστωτὰς των, ἐπὶ ὡρισμένῃ τιμῇ, τότε οὐ μόνον εὐδαίμως βλέπει ἀφελήσασι αὐτοὺς ἡ περὶ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος σύνταξις τοῦ πρωτοκόλλου, ἀλλὰ καὶ δίκαιος πολλὰς καὶ διενέξεις οὐκ ὀλίγας θέλει ἐπιφέρει μεταξὺ αὐτῶν. Ὅσοι κατὰ καιροὺς μοὶ ἀνέφεραν περὶ τῆς θεμιτότητος τῆς διατάξεως ταύτης, οὐδέποτε μοὶ εἶπον ὅτι ἡ τοῦ πρωτοκόλλου σύνταξις πρὸ τῆς ἐξαγωγῆς τῆς σταφίδος δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ὠφέλειαν, ἀλλὰ μόνον παρετήρησαν, ὅτι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις εἶχε χρηματικὰ μέσα διὰ νὰ συνδράμῃ τοὺς ἰδιοκτήτας, δὲν ἠναγκάζοντο οὗτοι πρὸς ζημίαν των νὰ πωλῶσιν ἐπὶ ἀορίστου τιμῇ τὸ προϊὸν αὐτό.

Ἐκτὸς τούτων, νομίζω, ὅτι εἶναι πάντῃ περιττὴ ἡ παρὰ τῶν οἰκονομικῶν Ἀρχῶν καὶ κατὰ γνωμοδότησιν τριῶν ἐγκριτοτέρων ἐμπόρων καὶ τριῶν ἰδιοκτητῶν σταφίδος σύνταξις τοῦ πρωτοκόλλου· διότι γίνεται οἰκοθεν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἔχῃ ἕτοιμον τὸ πρωτόκολλον ἀμέσως μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ καρποῦ καὶ νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτοῦ, ἂν δὲν πληρωθῇ τὸν νενομισμένον φόρον, καὶ ὄχι περιορίζουσα τὴν ἐλευθέραν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ἰδιοκτησίας διαχείρισιν, νὰ βραδύνῃ τὴν σύνταξιν τοῦ πρωτοκόλλου· καθότι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἐπεμβαίνουσα εἰς τὰς συναλλαγὰς τῶν πολιτῶν, περιορίζῃ τὰ δικαιώματα τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τοῦ ἐμπορίου, τότε δὲν εἶναι Κυβέρνησις στηριζομένη εἰς ἀληθεῖς ἀρχὰς συνταγματικῆς ἐλευθερίας. Παραίνων

δὲ τὸν λόγον μου, προτείνω νὰ μὴ γένῃ δεκτὸν τό τε προκείμενον καὶ ἑπόμενον ἄρθρον τοῦ Νόμου, διὰ νὰ μὴ θέσωμεν τοὺς πολίτας ὑπὸ κηδεμονίαν, δεσμεύοντες τὴν διαχείρισιν τῶν προϊόντων καὶ τῶν συναλλαγῶν αὐτῶν.

Διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν συμφέρει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐλευθέραν τῆς σταφίδος ἐκποίησιν, ἀλλὰ τὴν τῶν ἐμπόρων καταχώρησιν, οἵτινες ἀγοράζοντες πρὸ τῆς ἐκκοπῆς τῆς τιμῆς, προσφέρουν ἔπειτα ὅσην θέλουν, καὶ οὕτως ἀναγκάζουν τοὺς σταφιδοῦχους νὰ συμπατανεύσουν. Διὰ τοῦ προκειμένου ὅμως ἄρθρου δὲν δύνανται νὰ ἐξαγάγωσι τὴν σταφίδα πρὸ τῆς ἐκκοπῆς τῆς τιμῆς της, οὐδὲ δύνανται πλέον νὰ ἐπέλθῃ ὁ καταναγκασμὸς τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ νὰ λαμβάνωσι τὴν προσφερομένην αὐτοῖς παρὰ τῶν ἐμπόρων τιμήν, ὅση καὶ ἂν ἦναι.

Παράδοξον ἐφάνη εἰς τινας, εἶπον ἄλλοι τῶν πραγματευτάντων, διότι ἀντιτάττω κατ' ἄρθρον προϋπάρχοντα ἐν τῷ Νόμῳ τοῦ Π. Ε. ἀλλ' ὡς ἐξαιρούμενα τῆς σταφίδος πρὸ τῆς ἐκκοπῆς τῆς τιμῆς, ὅταν τότε ἀναγκαίων ἦθη ὅμως, ὡς μὴ ἐξαιρούμενης ταύτης πρὸ τῆς ἀποκοπῆς, δὲν εἶναι τοιοῦτον. Ἡ διάταξις αὕτη διττῶς ἐμποδίζει τοὺς σταφιδοῦχους νὰ ἐκποιήσωσι τὴν σταφίδα των, πρῶτον διότι δὲν ἐξάγεται αὕτη πρὸ τῆς ἀποκοπῆς τῆς τιμῆς, ὅπερ, ὡς ἀναγκαίων, παραδεκτέον, δεύτερον διότι δὲν ἐξάγεται πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ πρωτοκόλλου, ὅπερ ὀλέθριον, ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὴν ἐλευθερεμπορίαν. Τὸ διαλαχθὲν πρωτόκολλον ὠφελεῖ μόνον τὸ Δημόσιον, οὐδέποτε ὅμως καὶ τοὺς σταφιδοῦχους, διότι οὗτοι θέλουν λαμβάνει ὡς ἀντίτιμον τὸ συμφωνηθὲν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐμπόρων, καὶ οὐχὶ τὸ παρὰ τοῦ πρωτοκόλλου κανονισθησόμενον· δὲν ἐπιθυμῶ μὲν τὴν ζημίαν τοῦ Δημοσίου, δὲν πρέπει ὅμως νὰ παριδωμεν καὶ ἐκείνην τῶν πολιτῶν, οἵτινες διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου δὲν θέλουν δύνασθαι νὰ προπωλῶσιν κατὰ τὸ συνήθες τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ προϊόντος των.

Περαιωμένης κηρυχθείσης ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς παραιτέρω συζητήσεως, ἐψηφίσθη τὸ ἄρθρον 3 δεκτὸν, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα 4 καὶ 5.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ

ψήφων 32 κατὰ 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 7 τοῦ παρελθόντος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
Ἀθ. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Μαρτίου 1850. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, ἀσθενοῦντος, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κυρίου Προέδρου, ὅτι ὁ Κ. Πρόξενος τῆς Ἱσπανίας ἔστειλεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Ἱσπανίας διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Κ. Ὑπουργοῦ, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε παμψηφεὶ νὰ σταλῶσιν ἀμοιβαίως καὶ τὰ Πρακτικὰ αὐτῆς εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Ἱσπανίας.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
Α. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ι. Παξιμάδης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Μαρτίου 1850 Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην ἀντὶ τοῦ Κυρίου Βασ. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Παρελθὼν ἑπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1850 ἔτους, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διὰ τὴν μὴ κατορθωθεῖσαν συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ 1849 Συνόδων τῶν πλειοτέρων Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ τοι συγκαλεσθέντων, πρὸς ἐκλογὴν τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1850 Ἐνόρκων κατὰ τὸν περὶ τούτων Νόμον τῆς 9 Ἰουλίου 1848, καὶ διὰ τὰς ἀναρανείσας ἐλλείψεις εἰς τὴν ἀπό τινα τῶν συγκροτηθέντων γενομένην ἐκλογήν, ἂν καὶ περὶ πάσης ἐνδεχομένης παραδρομῆς κατὰ τὴν τοιαύτην ἐργασίαν ὑπῆρχον ἐκδεδομέναι αἱ προσήκουσαι ὁδηγίαι τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου Ὑπουργείου, ἀναγκάζομαι, Κύριοι, νὰ προκαλέσω διὰ τοῦ ἐσωκλείστου νομοσχεδίου τὴν παλινόρθωσιν τοῦ Νόμου τῆς 18 Ἰουνίου 1848 (Ἐφημ. 17 τῆς Κυβερν.), ὅστις προνοεῖ ἀρκούντως περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐκ μέρους ἑνὸς ἑκάστου τῶν μὴ συγκροτηθέντων Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐκλεκτέων 30 Ἐνόρκων καὶ περὶ τῆς θεραπείας τῶν γενομένων ἀπὸ τὰ συγκροτηθέντα ἐλλείψεων.

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, προκειμένου νὰ νομοθετηθῇ παρόμοιον μέσον θεραπείας ὡς πρὸς τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1849, ἠγέρθη συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀπαιτουμένης νὰ ἐπενεχθῇ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου. Περὶ ταύτης ἔλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συνάδελφός μου σύντονον πρόνοιαν, ἀλλὰ δι' ἀνυπέρβλητα βεβαίως προσκόμματα δὲν κατέστη ἔρικτὸν νὰ παρουσιασθῇ τὸ ἀπαιτούμενον τῆς μεταῤῥυθμίσεως Νομοσχέδιον, καὶ ὡς ἐκ τούτου προκύπτει ἀνάγκη νὰ κατα-

φύγωμεν εἰς τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἐσωκλείστου Νομοσχεδίου μέτρον, τοῦ ὁποίου τὴν παραδοχὴν συνιστῶμεν ὑμῖν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον παραγγέλλομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρον 1. Ὁ ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1848 περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑπολήπτων ἐνόρκων Νόμος ἰσχύει καὶ διὰ τὸ 1850.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Μαρτίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου, διὰ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς ἕκαστον τμῆμα, καὶ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀνέγνω ὕστερον ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς κατὰ παραγγελίαν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν Δ. συνεδρίασίν της τῆς 1. τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ ὁποίου ἐπαρουσίασα εἰς αὐτὴν δυνάμει τοῦ 16 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1850 ἔτος καὶ ὑψήρισεν αὐτό.

Παρουσιάζων αὐτὸ σήμερον καὶ εἰς ὑμᾶς ἐπικαλοῦμαι τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισίν του.

Λαμβάνω δὲ τὴν τιμὴν νὰ σᾶς πληροφορήσω ὅτι ἡλεπτομέρεια αὐτοῦ στηρίζεται ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, εἰς εἰδικὰ

Β. διατάγματα, ἐκδοθέντα πρὸ τῆς κυρώσεως τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπέχοντα ἤδη ἰσχὺν Νόμου, καὶ εἰς ῥητοὺς Νόμους.

Ἀθῆναι, τὴν 11 Μαρτίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν.
ΙΩ. ΣΤΑΪΚΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1850 εἰς 8,970 ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, διαιρουμένους ὡς ἑξῆς.

Α. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος	389
Β'. Εἰς προικοδοτημένους ἀξιωματικοὺς τῆς φάλαγγος (ἀπόσπασμα Μεγάρων)	76
Γ'. Εἰς τοὺς γενικοὺς ἐπιτελεῖς	6
Δ'. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3460
Ε'. Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
ΣΤ'. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασίου . .	481
Ζ'. Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Η'. Εἰς τὴν χωροφυλακὴν	
ά. Πεζὴν	1285
β'. Ἔφιππον	165
γ'. Ἐπικουρικὴν χωροφυλακὴν	115
Θ'. Εἰς τὴν ὁροφυλακὴν	2383
Ι'. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	45
ΙΑ'. Εἰς τὰ στρ. νοσοκομεῖα	24
ΙΒ'. Εἰς τὴν στρ. σχολὴν	21
ΙΓ'. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ	6
ΙΔ'. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΕ'. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων	210
Γενικὴ ἄθροισις	8,970

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Μαρτίου 1850.

ΟΘΩΝ.

Ι. ΣΤΑΙΚΟΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ ἐκτυπωθὲν τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον νὰ διανεμηθῇ εἰς ἕκαστον τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς προσηκούσης ἐκθέσεως.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς Βουλῆς ὑπ' ἀριθ. **116** καὶ ἀπὸ 7 Μαρτίου Ε. Ε., δι' οὗ καθυποβάλλονται ἱκανὰ ἀντίτυπα τοῦ ὑπό τινος Βουλευτοῦ προταθέντος, καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζητηθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος προβουλεύματος περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν· ἔχουσι δὲ ἀμφότερα ταῦτα ὡς ἑξῆς.

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Σᾶς ἀποστέλλομεν ἐγκλείστως, Κύριε Πρόεδρε, ἀποσπάσματα τῶν Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων ΡΛΑ', ΡΛΒ', ΡΛΔ', καὶ ΡΛΕ' τῆς παρελθούσης Συνόδου, καὶ ΙΔ', Κ', ΚΑ', ΚΒ', ΚΓ', ΚΔ', ΚΕ', ΚΖ', ΚΗ', καὶ ΚΘ' τῆς ἐνεστώσης, ἐν οἷς ἐκτίθενται αἱ γινόμεναι συζητήσεις ἐπὶ τοῦ ὑπὸ Βουλευτοῦ προβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. Μολονότι δὲ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς τελευταίας τῶν Συνεδριάσεων τούτων ὑπάρχει ἐκτεθειμένον καὶ τὸ σύναλον αὐτοῦ, οἷον ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπεψηφίσθη, σᾶς πέμπομεν ὅμως, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἀντίτυπον αὐτοῦ, ἐκτυπωθέντος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Σᾶς παρακαλοῦμεν δὲ, Κύριε Πρόεδρε, ἵνα ὑποβάλητε αὐτὸ ὑπὸ τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τοῦ Σώματος, ὅπως ἐκτελεσθῶσιν αἱ περὶ τῆς καταρτήσεως τῶν Νόμων διατάξεις τοῦ Συντάγματος.

Ἐνταῦθα λαμβάνομεν ἁφορμὴν νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν, Κύριε Πρόεδρε, καὶ δι' ὑμῶν εἰς γνῶσιν τοῦ Σώματος, τὴν ἐν διαφόροις Συνεδριάσεσι τῆς Βουλῆς ἐκφρασθεῖσαν ἐπιθυμίαν αὐτῆς, ἵνα προέλθῃ ἡ Γερουσία εἰς ἀπόφασίν τινα ἐπὶ τῶν διαβασθέντων εἰς αὐτὴν κατά τε τὴν παρελθοῦσαν καὶ ἐνεστῶσαν Σύνοδον Προβουλευμάτων.

Ἀθῆναι, τῇ 7 Μαρτίου 1850.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
Κ. ΔΑΡΕΙΩΤΗΣ.

ΤΟ ΥΠΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΨΗΦΙΣΘΕΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΙΚΟΔΟΤΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚ. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

Κεφάλαιον Α'.

Περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως.

Ἄρθρον **1.** Δικαίωμα προικοδοτήσεως ἔχουσιν οἱ ἑξῆς·

α) Πᾶς Ἕλλην γεννημένος ἐντὸς τῶν σημερινῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, ὅστις κατεγράφη εἰς δῆμόν τινα, ἢ θέλει καταγραφῇ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου· β') πᾶς ἐκτὸς τῶν σημερινῶν ὁρίων τοῦ Κράτους γεννηθεὶς Ἕλλην, ὅστις, λαβὼν μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, κατοικεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς δῆμόν τινα, ἢ ἐγκατασταθεὶς ἐγγραφῇ ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου· γ') πᾶς Ἕλλην, γεννηθεὶς εἰς ἐπαρχίας, μὴ ἀνηκούσας μὲν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, λαβούσας δὲ μέρος εἰς τὸν ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἂν, ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ἀποκατασταθεὶς ἐγγραφῇ εἴς τινα δῆμον· δ') πᾶς ἐκ παντὸς τόπου ἐλθὼν Ἕλλην, μετὰ τριετῆ διαρκῆ διαμονὴν ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ νομιφευθεὶς ἀποκατασταθῇ καὶ ἐγγραφῇ εἴς τινα δῆμον τοῦ Βασιλείου· ε) πᾶς ξένος, ὁποιουδήποτε Ἔθνους καὶ ἂν ᾖναι, ὅστις, ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ συναγωνισθεὶς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας της, κατοικεῖ ἤδη ἐν αὐτῇ, καὶ ἔγεινεν ἡ γίνῃ εἰς τὸ ἑξῆς μέλος τινὸς δήμου. Πρὸς τούτοις καὶ ὅσοι ξένοι ὑπηρέτησαν ἐν διαστήματι τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τοὐλάχιστον δύο ἔτη ὑπὸ τὰς Ἑλληνικὰς σημαίας, ἂν ἐνοικήσωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐγγραφῶσιν εἴς τινα δῆμον· ς') Οἱ στρατιωτικοὶ καὶ ναυτικοί, ὅσοι μετέχουσι τῶν ὠφελημάτων τῶν περὶ προικοδοτήσεως στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν.

Ἄρθρ. **2.** Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 προικοδότησις δὲν ἐννοεῖται

χωριστὰ δι' ἕκαστον μέλος οἰκογενείας, ἀλλὰ δίδεται μία καὶ μόνη εἰς τὸν ἀρχηγέτην διὰ τὴν ὁλομέλειαν αὐτῆς. Ὡς ἀρχηγέται δὲ οἰκογενείας θεωροῦνται· ἀ) πᾶς ἔχων σύζυγον ἢ χηρείων· β') πᾶσα ἔχουσα τέκνα ἢ ἄτεκνος χήρα· γ') πᾶς ἄγαμος ὅστις ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ παραγράφου ἀ καὶ δὲν εἶναι μέλος ἐχούσης δικαίωμα προικοδοτήσεως οἰκογενείας· δ') πᾶς ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ παραγράφου β', γ' καὶ δ' τοῦ 1 ἄρθρου, ἐὰν δὲν ἔλαβε προικοδότησιν ὁ ἀρχηγέτης, ἢ ἄλλο τι μέλος τῆς οἰκογενείας του· ε) τὰ πατρὸς καὶ μητρὸς ὀρφανὰ ἄγαμα τέκνα ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀποθανόντος πατρός των. Ἐὰν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ πατρός, τὰ ὀρφανὰ δὲν ἔχωσι τὴν νόμιμον ἡλικίαν, ἡ παραλαβὴ καὶ χρῆσις τῆς προικοδοτήσεως γίνεται κατὰ τοὺς γενικοὺς περὶ κηδεμονίας Νόμους.

Κεφάλ. Β'.

Περὶ τῶν εἰς προικοδότησιν διδομένων κτημάτων.

Ἄρθρ. 3. Εἰς προικοδότησιν δίδονται ὅλαι αἱ μέχρι σήμερον διατεθεῖσαι ἐθνικαὶ γαῖαι καὶ ὅλα τὰ ἀδιάθετα ἐθνικὰ κτήματα.

Ἐξαιροῦνται δέ·

ἀ) Ὅσα χήπεδα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς δημοσίαν ἀνάγκην·

β') Αἱ σταριδάμπελοι·

γ') Οἱ πολυετῶς ἐνοικιασμένοι καὶ οἱ ἀδιάθετοι ἐθνικοὶ ἐλαιῶνες, οἱ ἀπαρτιζόμενοι ἐκ δένδρων συστάδην κειμένων·

δ') Τὰ δάση καὶ οἱ δρυμῶνες·

ε) Τὰ χήπεδα ἐπὶ τῶν ὁποίων ᾠκοδομήθησαν οἰκίαι, ἐργαστήρια καὶ ξενοδοχεῖα, ὡς καὶ τὰ ἐπισκευασθέντα κτίρια αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα θέλουσι παραχωρηθῆ εἰς τοὺς ἀνεγείραντας ἢ ἐπισκευάσαντας αὐτά, κατὰ τὰς διαταξεις τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ παρόντος Νόμου·

ς') Ὅσα ἐθνικὰ κτήματα θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς προίκισιν τοῦ Βασιλικοῦ Στέμματος.

Κεφάλ. Γ'.

Περὶ προικοδοτικῆς πιστώσεως.

Ἄρθρ. 4. ἀ) Πᾶς ἔχων δικαίωμα προικοδοτήσεως δύναται ν' ἀποκτήσῃ γαίας ἢ ἄλλα ἐθνικὰ κτήματα, ἐκ τῶν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου προσδιορισθέντων, μέχρις ἓξ χιλιάδων δραχμιῶν ἀξίας, ἢ γαίας μέχρις 120 στρεμμάτων·

β') Ὁ συμπληρώσας τὸ ποσὸν τῆς προικοδοτικῆς πιστώ-

σεως τῶν 6,000 δραχμῶν, ἀλλὰ μὴ συμπληρώσας καὶ τὸ ποσὸν τῶν 120 στρεμμάτων, δὲν δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν 120 στρεμμάτων ὑπόλοιπον.

Ἐπίσης ὁ συμπληρώσας τὸν ἀριθμὸν τῶν 120 στρεμμάτων, ἀλλὰ μὴ ἐξαντλήσας τὸ ποσὸν τῶν 6,000 δραχμῶν, δὲν ἔχει δικαίωμα τοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν 6,000 δραχμῶν ὑπολοίπου.

Ἄρθρ. 5. Ἐὰν τιμὴ δημοπρατουμένου τινὸς κτήματος ὑπερβῇ τὰς ἓξ χιλιάδας δραχμάς, τὸ περιπλέον θέλει πληρώσεσθαι εἰς μετρητά, ἅμα τῇ παραλαβῇ τοῦ παραχωρητηρίου, ὅταν τοῦτο δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς 500 δραχμάς· ἐὰν δ' ἡ τιμὴ αὐτοῦ ὑπερβῇ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ περιπλέον θέλει πληρώνεσθαι κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως ὀθωμανῶν κτημάτων Νόμον.

Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς ἀποποιηθῇ τὴν ὡς ἀνωτέρω πληρωμὴν τοῦ ὑπερβάντος τὰς ἓξ χιλιάδας δραχ. ποσοῦ, ἐνεργεῖται ἀναπλειστηριασμὸς τοῦ κτήματος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, εἰς βάρος τοῦ προικοδοτηθέντος.

Τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲ πληρώνεται παρὰ τοῦ νέου προικοδοτηθέντος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 6. Ὅστις λάβῃ ἐπ' ὀνόματί του διπλῆν προικοδότησιν, τοῦ ἀφαιρεῖται ἡ νεωτέρα, καὶ καταδικάζεται εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 400, καὶ εἰς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξόδων τῆς καταμετρήσεως καὶ ἐκτιμήσεως καὶ πάσης ἄλλης δαπάνης.

Ἡ χρηματικὴ ποινὴ καὶ ἡ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ὑπογρέωσις ἐπιβάλλεται παρὰ τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου τῶν πλημμελειοδικῶν.

Κεφάλ. Δ'.

Τρόπος καθ' ὃν ἐνεργεῖται ἡ προικοδότησις.

Ἄρθρ. 7. Περὶ προικοδοτικῶν καταλόγων.

ἀ) Εἰς τοὺς Δήμους θέλουν καταστρωθῆ παρὰ τῶν Δημάρχων, ἢ τῶν νομίμων αὐτῶν ἀναπληρωτῶν, ἡμιολόγρως, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, κατάλογοι ὅλων τῶν ἐχόντων δικαίωμα προικοδοτήσεως. Οἱ κατάλογοι οὗτοι περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν κτλ. ἑκάστου ἀρχηγέτου οἰκογενείας.

β') Οἱ κατάλογοι οὗτοι μένουσιν ἐκτεθειμένοι δεκαπέντε ἡμέρας εἰς τὸ Δημαρχεῖον πρὸς γνῶσιν ἑκάστου, καὶ ἓν ἀντίτυπον τοιχοκολλᾶται· ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ τοιχοκολλᾶται ἐπὶ-

σης εἰς ἕκαστον χωρίον, ἐπιμελείᾳ τῶν Εἰδικῶν Παρέδρων.

γ') Ἡ ὡς ἀνωτέρω ἔκθεσις γνωστοποιεῖται διὰ δημοσίας κηρύξεως καὶ προγράμματος τοῦ Δημάρχου εἰς ὅλα τὰ χωρία τοῦ Δήμου, ἀντίγραφον δὲ τοῦ καταλόγου πέμπεται αὐθημερὸν πρὸς τὸν Ἔπαρχον ἢ Νομάρχην.

δ') Πᾶς ἔχων τὰ προσόντα τοῦ προικοδοτουμένου δύναται νὰ κάμῃ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως, ἐντὸς τῆς δεκαπενθημέρου προθεσμίας, παράπονα ἢ ἐνστάσεις κατὰ τοῦ ἐκτεθέντος καταλόγου, διὰ παραλείψεις ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα, ἢ δι' ἐγγραφὴν μὴ ἐχόντων ταῦτα, ἀλλ' ὀφείλει νὰ τὰ ὑποστηρίξῃ μὲ τὰς ἀναγκούσας ἀποδείξεις.

ε) Τὰ παράπονα ταῦτα γίνονται ἐνώπιον τοῦ δημάρχου καὶ ἐγγράφονται εἰς ἐπὶ τούτῳ πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ παραπονουμένου ἢ ἐνισταμένου.

ς') τὴν 16 ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τοῦ ἐν τῷ γ'. παραγράφῳ ἀναφερομένου προγράμματος, τὸ πρωτόκολλον τῶν παραπόνων ἐκτίθεται εἰς τὸ δημαρχεῖον τοῦ δήμου. Συγχρόνως δὲ, διὰ νέου προγράμματος προσκαλοῦνται οἱ ἔχοντες συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς ἀντιρρήσεις των ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν.

Αἱ ἀντιρρήσεις γίνονται, καθ' ὃν τρόπον ὁ ἀνωτέρω παράγραφος δ'. ὁρίζει.

ζ') τὴν ἐπιοῦσαν, μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγρ. ὡρισμένης προθεσμίας, τὰ πρωτόκολλα τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων, καὶ ἅπαντα τὰ σχετικὰ ἔγγραφα πέμπονται πρὸς τὸν Νομάρχην ἢ ἔπαρχον· οὗτοι δὲ, μετὰ τοῦ προέδρου τοῦ ἁρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἑνὸς μέλους αὐτοῦ, διὰ κληρώσεως γενομένης ἐπὶ δημοσίας συνεδριάσεως προσδιοριζομένου, συνέρχονται εἰς ἐπιτροπὴν, πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων.

η') Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δικάζει συνοπτικῶς δημοσίᾳ· αἱ ἀποφάσεις δ' αὐτῆς πρέπει νὰ ἦναι συντόμως ἠτιολογημέναι, καὶ καταχωρίζονται εἰς ἐπὶ τούτῳ συνταττόμενον πρωτόκολλον.

θ') Ἡ ἐκδίκασις τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων ἑκάστης ἐπαρχίας δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὰς 70 ἡμέρας.

ι') Τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων συντάσσεται πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, παραδίδεται πρὸς τὸν Νομάρχην ἢ Ἔπαρχον· οὗτος δ' ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὀφείλει διὰ τοῦ ἁρμοδίου δημάρχου νὰ δημοσιεύσῃ, διὰ

τοιχοκολλήσεως, περίληψιν τοῦ πρωτοκόλλου τούτου εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ εἰς τὰ χωρία τοῦ δήμου.

ια') Ἐντὸς 12 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης, ἐννοουμένης ἀπὸ τῆς εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου τοιχοκολλήσεως, δύνανται οἱ θέλοντες νὰ κάμωσιν ἔφεσιν, νὰ ὑποβάλωσιν αὐτὴν διὰ τοῦ δημάρχου ἢ ἐπάρχου ἢ νομάρχου, ἐνώπιον τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον ἀποφασίζει ὁριστικῶς ἐντὸς ἑνὸς μηνός.

Ἕως οὗ δὲ καταστα θῶσιν, ὡς ἀνωτέρω, ὁριστικοὶ οἱ προικοδοτικοὶ κατάλογοι, ἕκαστος, ἔχων τὰ προσόντα τοῦ προικοδοτουμένου, δύναται νὰ ἐροδιασθῇ μὲ πιστοποιητικὸν τοῦ δημάρχου τοῦ δήμου εἰς ὃν ἀνήκει, καὶ δυνάμει αὐτοῦ νὰ αἰτήσῃ τὴν προικοδότησίν του, ἢ νὰ πλειστηριάσῃ εἰς τὰς ἐνεργουμένας δημοπρασίας, παρουσιάζων εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ καταθέσῃ, ἂν τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα κατακυρωθῇ ἐπ' ὀνόματί του.

Ἄρθρ. 8. Μετὰ τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐκδίκασιν τῶν παραπόνων, ἐνστάσεων καὶ ἀντιρρήσεων, οἱ κατάλογοι (ἀφοῦ τεθῇ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὸ «ἐθεωρήθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν») πέμπονται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσις τῶν περαιτέρω ἐργασιῶν.

Κεφάλ. Ε.

Περὶ ἐκτιμήσεων καὶ καταμετρήσεων καὶ τῶν κατὰ τὰς δημοπρασίας διατυπώσεων

Ἄρθρ. 9. Τὰ διὰ τοῦ παρόντος νόμου πρὸς προικοδότησιν προσδιορισθέντα κτήματα θέλουν καταμετρᾶσθαι καὶ ἐκτιμᾶσθαι πρὸ τῆς δημοπρασίας παρὰ γεωμέτρου καὶ πραγματογνωμόνων, ἐπιμελείᾳ τῆς ἐπαρχιακῆς οἰκονομικῆς Ἀρχῆς. Τῆς καταμετρήσεως δὲ ταύτης καὶ ἐκτιμήσεως θέλει συντάττεσθαι πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον, ὑπογραφόμενον παρὰ τῶν ἐνεργησάντων τὴν καταμέτρησιν καὶ ἐκτίμησιν, θέλει παραδίδεσθαι ἄνευ ἀναβολῆς πρὸς τὴν οἰκονομικὴν Ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἄρθρ. 10. Ἑκάστης δημοπρασίας προηγεῖται διακήρυξις τῆς κατ' ἐπαρχίας οἰκονομικῆς Ἀρχῆς, δημοσιευομένη καθ' ὅλους τοὺς δήμους 30 ἡμέρας πρὸ τῆς ἐνάρξεώς της, ἀρχομένης ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὸν δῆμον ὅπου κεῖται τὸ κτῆμα.

Οἱ ἀρμόδιοι δήμαρχοι ὀφείλουσιν, ἐπὶ ποινῇ προστίμου 50 μέχρι 200 δραχμῶν, ἐπιβαλλομένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ἐνεργῶσι παραχρῆμα τὴν δημοσίευσιν, καὶ εἰδοποιῶσι συγχρόνως τὴν οἰκονομικὴν Ἀρχήν.

Ἄρθρ. 11. Ἡ δημοπρασία θέλει γίνεσθαι διὰ τοῦ δημοσίου κήρυκος εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ, ἐν ἐλλείψει αὐτῆς, τοῦ Εἰρηνοδίκου τῆς πρωτευούσης καὶ οἰκονομικῆς Ἀρχῆς· θέλει δὲ διαρκεῖ ἐπὶ τρεῖς συναπτὰς ἡμέρας. Τὸ δὲ δικαίωμα τοῦ κήρυκος, λογιζόμενον ἓν ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ τιμήματος, θέλει πληρώνεσθαι ἀπὸ τὸν πρωτοδοτούμενον.

Προσφοραὶ μετὰ τὴν δημοπρασίαν δὲν εἶναι δεκταί.

Ἄρθρ. 12. Τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας θέλει ὑπογράφεσθαι ἀμέσως μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς κατὰ πᾶσαν ἡμέραν παρὰ τῶν ἐνεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν Ἀρχῶν.

Μετὰ δὲ τὴν κατακύρωσιν θέλει ὑπογράφεσθαι καὶ ὑπὸ τοῦ τελευταίου πλειοδότου.

Ἂν ὁ προικοδοτούμενος δὲν ἠξεύρῃ νὰ γράφῃ γίνεται μνεία τούτου εἰς τὸ πρωτόκολλον, καὶ ὑπογράφεται δι' ἄλλου τινός.

Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης τῆς προικοδοτήσεως ἀποποιηθῇ τὴν παραδοχήν, σημειοῦται τοῦτο εἰς τὸ πρωτόκολλον καὶ εἶναι οὗτος ὑπόχρεωτικὸν δι' αὐτὸν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας· τὸ δὲ κτῆμα ἀναπλειστηριάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 13. Ἂν, ἀρξαμένης ἡ δημοπρασίας, ἀναβληθῇ ἐξ τινος περιστατικοῦ, συντάσσεται περὶ τούτου αἰτιολογημένη ἔκθεσις ὑπὸ τῶν διενεργουσῶν αὐτὴν Ἀρχῶν· ἐπαναλαμβάνεται δὲ ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν τοὐλάχιστον 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς διακηρύξεως τῆς Οἰκονομικῆς ἀρχῆς, γενομένης κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 14. Πᾶς μὴ ὢν ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς προικοδοτικοὺς καταλόγους, δὲν εἶναι δεκτὸς εἰς τὴν δημοπρασίαν ὡς πλειστηριαστής, ἐκτὸς τῶν ἐχόντων φαλαγγιτικὰ ἢ ναυτικὰ γραμμάτια.

Ὅσάκις δὲ τὸ δημοπρατούμενον κτῆμα ἤθελε κατακυρωθῇ ἐπ' ὀνόματι τινῶν τῶν τελευταίων, σημειοῦται ἀμέσως εἰς τὸ πρωτόκολλον, ὅτι ἡ πληρωμὴ θέλει γίνει διὰ φαλαγγιτικῶν ἢ ναυτικῶν γραμματίων.

Τὰ γραμμάτια δὲ ταῦτα πρέπει νὰ ὑπόλληθωσιν εἰς τὸ

ὑπουργεῖον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ πρωτοκόλλου τῆς δημοπρασίας.

Ἄρθρ. 15. Εἰς τὰς δημοπρασίας δύναται νὰ πλειστηριάσῃ τις καὶ κατ' ἐντολὴν ἄλλου, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παρουσιάσῃ καὶ καταθέσῃ ἀμέσως εἰς τὰς διενεργούσας τὴν δημοπρασίαν ἀρχὰς ἐπίσημον πληρεξούσιον.

Κεφάλ. Γ'.

Περὶ ἐκδόσεως τῶν παραχωρητηρίων.

Ἄρθρ. 16. Μετὰ παρέλευσιν τὸ πολὺ πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως ὁ ἔφορος ὀφείλει νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τὸ πρωτόκολλον τῆς δημοπρασίας μετ' ὅλων τῶν σχετικῶν ἐγγράφων· τὸ δὲ ὑπουργεῖον, ἐὰν ἐγκρίνῃ τὸ ἀποτέλεσμα, θέλει παρέχει ἐντὸς, τὸ βραδύτερον, ἑνὸς μηνὸς τὸν φάκελλον τοῦτον πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Ἄρθρ. 17. Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἐξετάζει, ἂν ὁ προικοδοτηθεὶς ἦναι ἐγγεγραμμένος εἰς τοὺς προικοδοτικοὺς καταλόγους, ἐὰν ἐτηρήθησαν οἱ τύποι τῆς δημοπρασίας, καὶ ἂν τὸ δημοπρατηθὲν κτῆμα δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις τοῦ παρόντος Νόμου. Ἐντὸς δὲ εἴκοσιν ἡμερῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς παραλαβῆς τοῦ φακέλλου τῆς δημοπρασίας ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ κύρους, ἢ μὴ, αὐτῆς, πλὴν ἂν χρεία νεωτέρων πληροφοριῶν, ὅτε ἡ προθεσμία αὕτη ἐπεκτείνεται ἐπὶ ἕνα μῆνα.

Μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν ταύτην, τὸ Συνέδριον ἐπιστρέφει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸν φάκελλον, ἀφοῦ ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ θέσῃ ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου τὸ, εὑρεθὲν, καὶ γίνῃ ἡ ἀνάλυσις καταχώρησις εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ κρατούμενον παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου βιβλίον τῶν ἐκποιήσεων.

Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐκδίδει ἀμέσως τὸ παραχωρητήριον, καὶ διευθύνει αὐτὸ πρὸς τὴν ἁρμοδίαν οἰκονομικὴν Ἀρχὴν διὰ νὰ τὸ παραδώσῃ πρὸς τὸν προικοδοτηθέντα, ἀφοῦ ὑπογραφῇ παρ' αὐτοῦ αἱ ὁμολογίαι, καὶ ἀφοῦ πληρωθῇ προηγουμένως ἡ πρώτη δόσις, καὶ τὸ τυχὸν ὑπάρχον περιπλέον τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος Νόμου.

Τούτων δὲ γενομένων ἐνεργεῖται ἀμέσως ἡ ἐγκατάστασις· ἐὰν τὸ παραχωρητήριον δὲν δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κατακυρώσεως τῆς δημοπρασίας, οὗτος ἀπαλλάττεται αὐτοδικαίως τῆς ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν ὁ προικοδοτηθεὶς προσκληθεὶς, ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὰς ὁμολογίας ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, τὸ κτῆμα ἐκτί-

θεται εἰς ἀναπλειστηριασμὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος Νόμου.

Κεφάλ. Ζ'.

Δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τῶν προικοδοτουμένων.

Ἄρθρ. **19.** Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα θεωροῦνται πλήρης ἰδιοκτησία τῶν προικοδοτουμένων, καὶ ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης καὶ παντὸς βάρους, ἐξαιρουμένων τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει εἰς αὐτὰ ὁ παρὼν Νόμος.

Πᾶσα δὲ διένεξις μεταξὺ τοῦ προικοδοτουμένου καὶ τῆς Κυβερνήσεως διαλύεται δι' ἀπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, κατὰ τοὺς ἰσχύοντας πολιτικοὺς Νόμους.

Ἄρθρ. **20.** Τὸ τίμημα τῆς προικοδοτήσεως θέλει πληρωθῆ εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον, εἰς εἰκοσιπέντε ἐνιαυσίους ἴσας δόσεις, ἢ καὶ ὅλον τὸ τίμημα ὅταν θέλῃ.

Μέχρι δὲ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως αὐτοῦ, τὸ εἰς προικοδότησιν δοθὲν κτῆμα εἶναι ὑπόχρεον πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου, καὶ ἐν τῇ περιπτώσει καθ' ἣν ὁ προικοδοτηθεὶς ἤθελε μεταβιβάσει τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος εἰς ἄλλους.

Ἄρθρ. **21.** Ὁ προικοδοτηθεὶς θέλει ἀποδίδει εἰς τὸ Δημόσιον ὡς ἔγγειον φόρον εἰς εἶδος τὸ δέκατον, ἢ εἰς χρήματα **2** τοῖς ἑκατὸν κατ' ἔτος ἐπὶ τῆς τιμῆς τῆς ἀγορᾶς τοῦ κτήματος, κατ' ἐκλογήν του, δηλουμένην διὰ τῆς ὑπογραφῆς του εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, μέχρις οὗ εἰσαχθῇ ἄλλο γενικὸν φορολογικὸν σύστημα.

Ἄρθρ. **22.** Αἱ ἐνιαύσιοι δόσεις τοῦ τιμήματος τῶν προικοκτησιῶν καὶ ὁ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενος ἔγγειος φόρος **2** τοῖς **0/0** θέλουσι πληρώνεσθαι εἰς τὸ δημόσιον Ταμεῖον κατὰ πᾶσαν **1** Ὀκτωβρίου, ἐξαιρουμένης τῆς πρώτης δόσεως τοῦ τιμήματος, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον **18** τοῦ παρόντος Νόμου, θέλει πληρώνεσθαι ἅμα τὸ παραχωρητήριον δοθῇ εἰς τὸν προικοδοτούμενον.

Ἄρθρ. **23** Τὰ εἰς προικοδότησιν διδόμενα κτήματα, ὅσα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ἐγγείου φόρου, θέλουν φορολογεῖσθαι κατὰ τοὺς περὶ φορολογίας αὐτῶν Νόμους τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. **24.** Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τῆς καταμετρήσεως τοῦ κτήματος ὡρισμένη ἔκτασις αὐτοῦ ἤθελεν εὑρεθῇ ἐσφαλμένη, ἡ ἀγοραπωλησία μένει οὐχ ἧττον ἰσχυρὰ καὶ ἔγκυρος· ἀλλὰ τὸ μὲν δημόσιον ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος ποσὸν ἀνάλογον μὲ τὴν ἔλλειψιν, ὁ δὲ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ προσαποκτήσῃ τὸ πλεόνασμα

δι' ἀναλόγου μὲ αὐτὸ αὐξήσεως τοῦ τιμήματος. Ἡ αὔξησις ἢ μείωσις θέλει γίνεσθαι κατὰ λόγον τῆς ἐπὶ δημοπρασίας ἐφ' ἑκάστου μέτρου ὡρισμένης τιμῆς καὶ ἄνευ ἄλλης τινὸς ἐρεύνης· πᾶσα δὲ περὶ τούτου ἀπαίτησις ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ ἢ τοῦ δημοσίου παραγράφεται ἐντὸς δύο ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου.

Κεφάλ. Η'.

Περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων καὶ προσωρινῆς προικοδοτήσεως τῶν Κοινοτήτων.

Ἄρθρ. **25.** Ἡ προικοδότησις ἑκάστου τῶν Δήμων τοῦ Κράτους θέλει προσδιορισθῇ δι' ἰδιαιτέρου Νόμου. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ θέλουν παραχωρηθῇ δωρεὰν εἰς τοὺς Δήμους, ὡς μέρος τῆς προικοδοτήσεώς των, ἀμέσως μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Νόμου, τὰ ἀκόλουθα δι' ἑκάστην πόλιν καὶ χωρίον·

α') Τόπος δι' οἰκοδομὴν ἐκκλησίας·

β') Τόπος διὰ πλατείαν·

γ') Ἡ διὰ τὰς διαφόρους ὁδοὺς καὶ ὑδραγωγεῖα ἀπαιτουμένη γῆ·

δ') Τόπος δι' οἰκοδομὴν καὶ κῆπον τῶν ἀπαιτουμένων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων εἰς ἕκαστον Δῆμον·

ε') Εἰκοσιπέντε στρέμματα γῆς καλλιεργησίμου δι' ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ φυτευθῶσιν ἀπὸ τοὺς κατοίκους, διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ διδασκάλου καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου. Ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουσιν ἀναπληρωθῇ ἀπὸ τὰς μοναστηριακάς·

ς') Τόπος διὰ νεκροταφεῖον.

Ἄρθρ. **26** Ἡ κατὰ τὸν ε παράγραφον τοῦ προηγουμένου ἄρθρου παραχωρηθησομένη γῆ εἰς ἕκαστον ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα θέλει θεωρεῖσθαι ἰδιοκτησία αὐτῶν.

Ἄρθρ. **27.** Τὰ ἐν τῷ παραγράφῳ ε τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀναφερόμενα κτήματα θέλουν πληρόνει, καθὼς ὅλαι αἱ προικοκτησίαι, τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. **28.** Προσωρινῶς, καὶ μέχρι τῆς προσωρινῆς προικοδοτήσεως τῶν Δήμων, θέλει προσδιορισθῇ δι' ἑκάστην κοινότητα ἀνάλογος ἔκτασις ἐθνικῶν ἀνεπιδέκτου καλλιεργείας γαιῶν, ὅπου τοιαῦται ὑπάρχουν, διὰ τὴν νομὴν τῶν αἰγοπροβάτων καὶ λοιπῶν ζώων τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἐκτάσεως θέλει γίνει, ἐπὶ τῆς ὡς ἔγγειος

ὑπολογιζομένης ἀναλογίας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζωων καὶ ἑνὸς πέμπτου περιπλέον.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Κεφάλ. Θ'.

Περὶ τῶν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας Νόμους προικοδοτήσεων.

Ἄρθρ. 29. Οἱ δυνάμει τῶν ἀπὸ 23 Μαΐου 1835, καὶ 13|25 Σεπτεμβρίου 1836 Νόμων λαβόντες προικοδότησιν, τῆς ὁποίας ἡ ἔκτασις εἶναι κατωτέρα τῶν 120 στρεμμάτων, τὸ δὲ ἀντίτιμον δὲν ἔφθασεν ἢ δὲν ὑπερέβη τὴν πίστωσιν τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν, δὲν ὑπερέβη δὲ (συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως) τὴν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου χορηγουμένην πίστωσιν τῶν ἓξ χιλιάδων δραχμῶν, δύνανται νὰ συμπληρώσωσι τὸ ὑπόλοιπον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 30. Ὁλοσχερῶς τὸ ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε ἐξοφληθεισῶν δόσεων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν πληρωθέντων συμπεφωνημένων τε καὶ τῶν τῆς ὑπερημερίας τόκων, τῶν προερχομένων ἀπὸ τὰς δόσεις τῆς προικοδοτικῆς πιστώσεως, τῶν 2,000 δραχμῶν, καὶ τῆς δεκαετοῦς πιστώσεως, θέλει ἀφαιρεθῆ ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν τίμημα· καὶ τὸ μὲν ἀπὸ προικοδοτικὴν πίστωσιν πηγάζον ὑπόλοιπον θέλει πληρωθῆ εἰς 25 ἔτη ἀπὸ σήμερον ἀτόκως, τὸ δὲ ἀπὸ δεκαετῆ πίστωσιν, εἰς δέκα ἔτη ἀπὸ σήμερον λογιζόμενα, πληρουμένων καὶ τούτου ἀτόκως.

Διὰ τὸ ὁμοιόμορφον δὲ βέλουν ἐξοφληθῆ ἀπαραλλάκτως εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως καὶ τὰ ὀφειλόμενα ἀπὸ δεκαετεῖς πιστώσεις, κατὰ τὸν περὶ ἐκποιήσεως ὀφαρτῶν κτημάτων Νόμον, ὡς ταυτιζομένων τῶν τοιούτου εἴδους χρεῶν.

Οἱ καθυστεροῦντες ἔγγειοι φόροι θέλουσιν ἐπίσης πληρωθῆ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἀτόκως.

Ἄρθρ. 31. Πᾶς, κατὰ τοὺς ἀνωτέρω μνημονευθέντας Νόμους, προικοδοτηθείς, ὀφείλει νὰ παρουσιασθῆ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου του, ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, εἰς τὸ ἀριθμήσιον Ταμεῖον πρὸς ἐκκαθάρισιν τοῦ πληρωθέντος καὶ καθυστεροῦντος χρέους τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 30 τοῦ παρόντος Νόμου, καὶ πρὸς ὑπογραφὴν τῶν νέων ὁμολογιῶν· μὴ ἐμφανισθεὶς δὲ ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, στερεῖται τῶν χορηγουμένων ὡς ἀνωτέρω δικαιωμάτων, καὶ θεωρεῖται καὶ τοῦ λοιποῦ ὡς ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, κατὰ

τὰς ἐπιβαλλομένας διὰ τῶν Νόμων τοῦ 1835 καὶ 1836 ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρ. 32. Ὅσοι τῶν μέχρι τοῦδε προικοδοτηθέντων προτιμῶσι νὰ παραιτήσωσι τὰ ὁποῖα εἶχον λάβει εἰς προικοδότησιν ἐθνικὰ κτήματα, δύνανται νὰ πράξωσι τοῦτο ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους·

α') Οἱ θέλοντες νὰ παραιτηθῶσιν, ὀφείλουσι νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως τὴν ἀπόφασίν των εἰς τὴν οἰκονομικὴν Ἀρχὴν τῆς ἐπαρχίας των, ἐντὸς δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου·

β') Οἱ μὴ λαβόντες κατοχὴν τῶν προικοδοτήσεων αὐτῶν, ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ Δημόσιον, διὰ τῆς ἁπλῆς δηλώσεως τῆς παραιτήσεώς των· οἱ δὲ λαβόντες κατοχὴν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι τὸν ἔγγειον φόρον, 3 τοῖς 0|0, ἐὰν δὲν ἐπλήρωσαν αὐτὸν ἐμπροθέσμως· ἔτι δὲ καὶ, ἀντὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, ἕτερα 3 τοῖς 0|0 ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος δι' ἕκαστον ἔτος, καθ' ὃ ἐνέμοντο τὸ κτῆμα.

Ἄρθρ. 33. Ἐκ τοῦ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ὀφειλομένου ποσοῦ, θέλουσιν ἀφαιρεθῆ ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε πληρωθέντα, εἴτε λόγῳ ἐγγείου φόρου 3 τοῖς 0|0, εἴτε ἀπέναντι τῶν δόσεων τοῦ τιμήματος λόγῳ συμπεφωνημένων ἢ ὑπερημερίας τόκων· τὸ δὲ ὑπόλοιπον θέλει πληρωθῆ εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἐτησίους, ἐξασφαλιζόμενον εἴτε δι' ὑποθήκης ἀκινήτων κτημάτων, εἴτε δι' ἀξιογρέου ἐγγυήσεως. Κατὰ τῶν καθυστερούντων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Νόμου περὶ καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 34. Ὅσοι μέχρι τοῦ 1849 ἔτους ᾠκοδόμησαν ἐπὶ ἐθνικῶν γηπέδων οἶκους, ἐργαστήρια, ἢ ξενοδοχεῖα, ἢ ἐπεσκεύασαν ἐθνικὰ τοιαῦτα κτίρια ἢ ἐρείπια αὐτῶν θέλουσι λάβει τὰ κτήματα ταῦτα μετὰ τῆς ἀνηκούσης περιοχῆς των, ἥτις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰ χίλια μέτρα, ἀπέναντι τῆς προικοδοτήσεώς των κατ' ἐκτίμησιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν συνεπλήρωσαν δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου τὴν προικοδοτικὴν πίστωσιν τῶν 6,000 δραχμῶν, ἢ ἔλαβον τὰ 120 στρέμματα γῆς πρὸς προικοδότησίν των, θέλουν πληρώσει τὸ τίμημα τῶν παρ' αὐτῶν κατεχομένων γηπέδων ἢ ἐρειπίων εἰς δέκα ἴσας δόσεις ἐτησίους ἀτόκως.

Ὅσοι τῶν ἀνωτέρω δὲν ζητήσωσι τὰ ῥηθέντα κτήματα ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς κακῆς πίστεως κάτοχοι, καὶ ὡς τοιοῦτοι θέλουν

καταδιώκεσθαι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ πολιτικοῦ δικαίου ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Κεφάλ. Ι'.

Περὶ τῶν προικοδοτηθέντων τῶν μὴ ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των.

Ἄρθρ. 35. Οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου προικοδοτούμενοι, καὶ οἱ προικοδοτηθέντες κατὰ τοὺς περὶ προικοδοτήσεως προϋπάρχοντας Νόμους, ὅσοι θέλουσι μεθέξει τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας χορηγεῖ εἰς αὐτοὺς τὸ Β'. μέρος κεφ. Θ' καὶ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, ἐὰν καθυστερήσωσι τὴν πληρωμὴν ἑτησίου τινὸς δόσεως, ἢ τοῦ ἐγγείου φόρου, ἢ καὶ ἀμφοτέρων, ὑποβάλλονται καὶ εἰς τόκον ὑπερημερίας **8** τοῖς **0/0** κατ' ἔτος διὰ τὴν καθυστερήσασαν δόσιν, ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας αὐτῆς. Τὸ δὲ δημόσιον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατάσχῃ, ἄνευ δικαστικῆς μεσολαβήσεως, τοὺς καρποὺς τοῦ ἑπομένου ἔτους, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ τε καθυστερήματος καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο ὀφειλομένου ἐκ τοῦ τιμήματος καὶ τοῦ ἐγγείου φόρου χρέους· ἐὰν δὲ τὸ ἀντίτιμον τῶν καρπῶν δὲν ἐπαρκῇ εἰς ὁλοσχερῆ πληρωμὴν τοῦ χρέους τῶν δύο ἐτῶν, τότε ἐπὶ τοῦ κτήματος γίγνεται κατάσχεσις καὶ πωλεῖται, δυνάμει τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καθυστερούντων Νόμου, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς ἀκολούθους ὅρους. Ὁ νέος προικοδοτηθεὶς, ὑπεισερχόμενος εἰς τὴν θέσιν τοῦ πρότερον προικοδοτηθέντος, ὑποβάλλεται εἰς ὅλας τὰς ὑποχρεώσεις, ὅσας αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβάλλουσι.

Τὸ ἐκπλειστηρίασμα θέλει διαιρεῖσθαι κατὰ τὰς ἀρχικὰς προθεσμίας εἰς εἰκοσιπέντε ἴσας δόσεις ἑτησίους, ἐξ ὧν ὁ νέος ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἀμέσως τοῖς μετρητοῖς τόσας δόσεις, ὅσαι καθυστεροῦνται ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κατακυρώσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ, πληρόνων ἐφεξῆς τὰς λοιπὰς, κατὰ τὰς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ πρότερον ἀγοραστοῦ τοῦ κτήματος συμφωνίας τῆς προικοδοτήσεως. Καὶ ἐὰν μὲν τὸ ἐκπλειστηρίασμα ἀναδειχθῇ ἀνώτερον τοῦ τιμήματος τῆς προγενεστέρας δημοπρασίας, τὸ πλεόνασμα ἀνήκει εἰς τὸν πρότερον προικοδοτηθέντα, ἐὰν δὲ ἦναι ἔλαττον, τότε τὸ δημόσιον εἰσπράττει ἀπὸ τούτων διοικητικῶς, ἀμέσως μὲν τὸ ἔλλειμμα τῶν καθυστερουσῶν δόσεων μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας αὐτῶν, ἐν καιρῷ δὲ τὸ ἔλλειμμα μιᾶς ἑκάστης τῶν ἀκολούθων δόσεων.

Ἄρθρ. 36. Οἱ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν, ἐπίσης καὶ οἱ ἀπὸ 21 Μαρτίου (5 Ἀπριλίου) καὶ 24 Ἰουνίου 1843, καθότον ἀφορῶσι τὴν κατοχὴν γαιῶν ὑπὸ γεωργῶν, ἀκυροῦνται.

Ἄρθρ. 37. Ὁ παρὼν Νόμος θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλει ἀναγνωσθῇ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν Κυριακὰς καθ' ὅλας τὰς ἐκκλησίας τοῦ Κράτους.

Τὰ δὲ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ θέλουν κανονισθῇ διὰ Βασιλ. Διαταγμάτων, δημοσιευθησομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.»

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ διανεμηθῶσι τὰ ἀντίτυπα τοῦ εἰρημένου προβουλεύματος πρὸς ἕκαστον τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ, νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν εἰς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀνεγνώσθη τελευταῖον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀνδρέου Χ. Ἀναργύρου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, πλήρη τὴν γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσίν του κατὰ τὸ ἐδάφιον **1** τοῦ ἄρθρου **79** τοῦ Συντάγματος, ὡς παυθείσης ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης τῆς χορηγουμένης αὐτῷ μηνιαίας ἑκατονταδράχμου χορηγήσεως, ὑποσχόμενος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ταμεῖον τὴν καθυστεροῦσαν χορήγησιν, ἐὰν λάβῃ αὐτὴν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κατὰ τὸ ἐδάφ. **2** τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ἐπειδὴ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου Γερουσιαστοῦ, παρετήρησεν εἰς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, εἶναι ἁπλουστάτη καὶ δικαιοτάτη, ὡς εἰς ῥητὸν γράμμα τοῦ Συντάγματος ἐρειδομένη, δὲν ἔπρεπε νομίζῃ νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας. Κατὰ τὸ ἄρθρον **79** τοῦ Συντάγματος, Κύριοι, ἕκαστος Γερουσιαστὴς, διαρκούσης τῆς νομοθετικῆς ἢ δικαστικῆς ἐργασίας του, λαμβάνει μηνιαίαν ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν **500**· ἐὰν δὲ οὗτος λόγῳ πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἄλλως πως μισθοδοτῆται, δὲν λαμβάνει, εἰμὴ τὸ τυχὸν ἔλλειπον μέχρι τῆς ἀνωτέρω ὁρισθείσης ἀποζημιώσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον λοιπὸν τοῦτο, καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Χ. Ἀναργύρου, ὡς λαμβάνων μέχρι τέλους τοῦ παρελθόντος ἔτους ἑκατονταδράχμον μηνιαίαν χορήγησιν, ἐδίδετο εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τὸ ἔλλειπον μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς Γερουσιαστικῆς ἀποζημιώσεώς του. Παυθείσης δὲ ἤδη τῆς χορηγήσεως ταύτης ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἶναι δίκαιον νὰ δίδηται πρὸς τὸν ἀναφερόμενον Γερουσιαστὴν πλήρης ἡ ἀποζημίωσίς του. Ἐκτὸς δὲ

τούτων, ἐπειδὴ τὸ διδόμενον χορήγημα θεωρεῖται ὡς ἀπόδοσις ὀφειλῆς ἀπέναντι χαρματικῶν θυσιῶν, νομίζω, ὅτι καὶ τοῦτο δίκαιον εἶναι νὰ λαμβάνῃ ὁ εἰρημένος Γερουσιαστής, καὶ ὁλόκληρον προσέτι τὴν Γερουσιαστικὴν ἀποζημίωσίν του.

Ἀμρότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἐπήνεγκεν ἄλλος, θεωρήσαντα, ὅτι πολλαὶ γίνονται ἀδικίαι εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων καὶ τῶν χορηγημάτων, διέταξαν νὰ γίνῃ μὲν ἐξέλεγξις καὶ ἐκκαθάρισις αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ἀναστολὴ ἢ παῦσις· ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ζητῆσαν τοὺς τίτλους, καὶ τὰς ἀποδείξεις τῶν λαμβανόντων τὰ χορηγήματα, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἐκκαθάρισιν, δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναστείλῃ ποσῶς τὴν πληρωμὴν αὐτῶν· διότι, ἀφοῦ ἐξακολουθῇ πληρόνον τὰς συντάξεις, πολλῷ μᾶλλον ὤφειλε νὰ δίδῃ τὰ χορηγήματα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὡς ἀπόδοσις ὀφειλομένου χρέους πρὸς τοὺς χρηματικῶς συνεισενεγκόντας ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

Ἀφ' οὗ αἱ Βουλαὶ, ἀντέταξεν ἄλλος, ἀπεφάσισαν νὰ παύσουν αἱ συντάξεις καὶ τὰ χορηγήματα, καὶ νὰ καθυποβληθῇ γενικὸς περὶ τούτων Νόμος, ὁρίζων τὰ προσόντα ἑκάστου, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν μέχρι τοῦδε γιγνομένων καταχρήσεων, τὸ Ὑπουργεῖον συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν, καθυπέβαλεν εἰς αὐτὰς ἔκθεσιν, δι' ἧς ἐξέθεσεν, ὅτι τὰς μὲν συντάξεις δὲν δύναται νὰ παύσῃ, διὰ νὰ μὴ στερήσῃ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων· διὰ δὲ τὰ χορηγήματα, ἐπειδὴ εἶναι ἄγνωστον πόσον ἔχουν νὰ λαμβάνουν οἱ μέχρι τοῦδε ἀπολαύοντες ταῦτα, καὶ ἂν ἔλαβον, ἢ μὴ τὸ ὅλον τῶν ὅσων προκατέβαλον ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, ἢ καὶ περισσότερον, ἐζήτησε τοὺς τίτλους καὶ τὰς ἀποδείξεις τῶν πρὸς οὓς χορηγοῦνται τὰ χορηγήματα, ἀναστείλαν προσωρινῶς τὰς πληρωμὰς αὐτῶν μέχρι τῆς ἐκκαθαρίσεως.

Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν αἴτησιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀνδρέου Χ. Ἀναργύρου, δὲν πρέπει ἐξ ἐφόδου καὶ ἄνευ τινὸς διασκέψεως ν' ἀποφανθῶμεν ἐπ' αὐτῆς σήμερον, διὰ νὰ μὴ ἐπιφέρωμεν ἐν ἀγνοίᾳ ζημίαν εἰς τὸν ἀναφερόμενον, ἀλλὰ διατρεχθέντες ὡρίμως ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ν' ἀποφασίσωμεν εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ἀνέβαλε τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Χ. Ἀναργύρου ἀπόφασίν της εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
Α. ΔΙΔΩΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ἀδὰμ Δοῦκας

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Μαρτίου 1850. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀδὰμ Δοῦκαν, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνώσθησαν ἔπειτα αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ε. ε., καὶ περὶ ἐκποιήσεως 20,000 μέχρι 30,000 κανταρίων ἐκ τοῦ ἐν Νάξῳ ὄρυκτοῦ τῆς Σμύριδος, ἔχουσαι ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας, ἐπεξελθοῦσα τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ τρέχον ἔτος, παρετήρησεν, ὅτι ἡ δύναμις αὕτη αὐξάνει ὡς πρὸς τὸ ἔτος τοῦτο κατὰ δώδεκα ἄτομα, διότι ἐν ᾧ κατὰ τὸ πέρυσι ψηφισθὲν ὑπὸ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων Νομοσχεδίου συνέκειτο ἐξ ἀτόμων 862, ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀναβιβάζεται διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου εἰς 874 ἄνδρας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξάγεται, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκη πηγάζει ἀπὸ τὸν διορισμὸν τεσσάρων ἀτόμων εἰς τὰ Αἰμεναρχεῖα Πύλου καὶ Γαλαξειδίου, καὶ ἑτέρων ἑκατὸν ἀτόμων ἐπὶ τοῦ πληρώματος τοῦ Βασ. Ἀτμοπλοίου «Ὁ Ὄθων» καὶ τοῦ Ἀκταιώρου Πειραιῶς, καὶ θεωρήσασα, ὡς ἀπέδειξεν ἡ

πεῖρα, ἀναγκαίων τὸν διορισμὸν τούτων εἰς τὰς εἰρημένας θέσεις, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχουσι, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἀθῆναι, τῇ 13 Μαρτίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπή

Κ. Κανέλης
Μ. Δ. Καΐρης
Τ. Μαγγίνας
Γ. Καρκατζάνης

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἐπεξελθοῦσα ἡ Ἐπιτροπή σας τὸ περὶ ἐκποιήσεως 20,000 μέχρι 30,000 κανταρίων ἁλὸς τοῦ ἐν Νάξῳ ὀρυκτοῦ τῆς Σμύριδος Νομοσχεδίου, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἀναφερομένους λόγους, παρε- δέχθη ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ἐκποίησιν τοῦ ὡς ἀνωτέρω ποσοῦ κ κατὰ τοὺς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἐνδιαλαμβανομένους ὅρους.

Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ὁ καταλληλότερος κ αἱ συμφερώτερος διὰ τὸ Δημόσιον τρόπος τῆς διαθέσεως τοῦ ὀρυκ τοῦ τούτου εἶναι ὁ διὰ τῆς πολυετοῦς αὐτοῦ ἐνοικιάσεως ἐπὶ ὡρι μένῳ χρόνῳ καὶ ποσῷ, διότι ὁ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἀναδέ γθησόμενος τὴν ἐνοικίασιν ἐργολάβος θέ ει δυνηθῆ, ὡς ἐκ τῆς ἀξι ως τοῦ πράγ- ματος καὶ τῆς καταναλώσεως αὐτοῦ, νὰ κανονίσῃ τὴν τιμήν του, ὅσον εἶναι δυνατόν, συμφερωτέραν καὶ ἐπωφελεστ έραν, ἡ δὲ ὠφέλεια αὕτη θέλει ἐπομένως ἀποβῆ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίο υ.

Διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῶσιν ὑ πὸ τοῦ Σώματος αἱ παρατηρήσεις αὗται εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν ο ἰκο- νομικῶν, διὰ νὰ τὰς λάβῃ ὑπ' ὄψιν ὡς πρὸς τὴν εἰς τὸ μέλ λον διάθεσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὀρυκτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Μαρτίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Καρκατζάνης
Μ. Δ. Καΐρης
Δ. Μανσόλας
Ι. Θεοτόκης.

Ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῶσιν ἀμφότερα τὰ μνησθέντα Νομοσχέδια αὔριον, χωρὶς νὰ τυπωθῶσιν αἱ ἀναγνωσθεῖσαι ἐκθέσεις, ὡς μεθόλως ταῦτα τροποποιοῦσαι.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς κανο-

νικῆς κρατήσεως ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ 1849, καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1849, ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὁποίου ἀφῃρέθη ἡ κανονικὴ κράτησις, παρουσιάζω εἰς ὑμᾶς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, δι' οὗ ἐγκρίνεται συμπληρωματικὴ πίστωσις διὰ τὴν πληρωμὴν σώου τοῦ μισθοῦ τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου, ἀφ' ἧς κατηργήθη ἡ εἰρημένη κανονικὴ κράτησις, διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Αὐγούστου 1849 Νόμου μέχρι τέλους Δεκεμβ. τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἀθῆναι, τὴν 20 Μαρτίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν Ι. ΣΤΑΪΚΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἐγκρίνεται συμπληρωτικὴ πίστωσις εἴκοσιν ἑπτὰ χιλιάδων ἐννεακοσίων δραχμῶν, ἀριθ. 27,900, ἐπὶ τοῦ ἔτους 1849 πρὸς πληρωμὴν σώου τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου, ἀφ' ἧς κατηργήθη ἡ κανονικὴ κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν, μέχρι τέλους Δεκεμβρίου παρελθ. ἔτους.

Ἡ ποσότης διαιρεῖται ὡς ἀκολούθως·

Κερ. Ι.	ἄρθρον 1		δραχ.	11,000
» Χ	» 2		»	1,200
» XVII	»		»	1,366:67
» XIX			»	3,0 0
» XX			»	4,666:66
» XXI			»	6,666:67
			δραχ.	27,900

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθῆναι, τὴν 18 Μαρτίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Ι. Σταίκος

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ζ. Ι. Βάλβης

Ἀπεφασίσθη διὰ τὸ εὔλυπτον αὐτοῦ νὰ συζητηθῇ τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν, χωρὶς νὰ τυπωθῇ, καὶ διορισθῇ Ἐπιτροπή.

Ἀναγνωσθῇ ἰσῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Ἰω. Κολοκοτρώνου καὶ Βασιλείου Βουδούρη, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου δεκαπενθήμερον, τοῦ δὲ δευτέρου τρίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς αἰτήσεις ἀμφοτέρων.

Ἐπαναληφθείσης τῆς περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Ἀναργύρου συζητήσεως, καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἡ χορήγησις, αὕτη, διδομένη εἰς τοῦτον συνεπείᾳ τοῦ πρὸς αὐτὸν χρέους τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συντάξεων, ἀλλὰ μάλιστα πρέπει νὰ δοθῶσιν εἰς τὸν ἀναφερόμενον, ὅσα μέχρι τοῦδε τῷ καθυστεροῦνται, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ Κ. Χ. Ἀναργύρου κατὰ τὴν ἀναφορὰν των.

Προταθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν κατὰ τὴν Α΄ Σύνοδον τῆς ἐνεστώσης Β΄ Βουλευτικῆς Περιόδου ἐξόδων τῆς Γερουσίας, ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τούτου ἔκθεσις τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ συντάττωνται ἐτησίως ὅ,τε προϋπολογισμὸς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Γερουσίας διὰ νὰ συμφωνῶσι μὲ τὸ λογιστικὸν τοῦ Κράτους σύστημα, παρεδέχθη ἡ Γερουσία.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα κατὰ σειρὰν τά τε κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ ῥηθέντος ἀπολογισμοῦ, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτά, ὡς ἔχουσιν, παρατηρήσασα, ὅτι ὁ Κύριος Ταμίας ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ, ὅσον τάχος, καὶ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς παρελθούσης Συνόδου.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας

ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης τὴν συζήτησιν τῶν διαληφθέντων ἐν ἀρχῇ Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
Ἀθ. ΑΙΔΩΡΙΚΙΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Μαρτίου 1850, Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ὁ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον Ταμίας τῆς Γερουσίας, ἐπειδή, εἶπεν, ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθέντων ἐξόδων τῆς παρελθούσης Συνόδου ἐγένετο ὑπέρβασις μέχρι τετρακοσίων περίπου δραχμῶν ἐπὶ μόνου τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, ἐν ᾧ ἐπὶ ἄλλων μὲν κεφαλαίων ἐξήρκεσεν ἡ δοθεῖσα πίστωσις, ἐπὶ ἄλλων δὲ ἐπερίσσευσε, τὰ δὲ καθ' ὑπέρβασιν ταῦτα γενόμενα ἔξοδα, καὶ τοι βεβαιωμένα καὶ ἐγκεκριμένα προσηκόντως, δὲν δύναμαι νὰ πληρώσω, πρὶν ἡ μοι δοθῇ ἡ πρὸς τοῦτο ἄδεια τῆς Γερουσίας ἡ συμπληρωτική τις πίστωσις, ὡς ἐκ τούτου ἀνέβαλον μέχρι τοῦδε νὰ καθυποβάλω τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς παρελθούσης Συνόδου.

Ὡς πρὸς μὲν τὴν γενομένην ὑπέρβασιν, παρετήρησεν ἄλλος, ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων, δὲν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις διὰ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν ἀπὸ ἄλλα μήπω ἐξαντληθέντα κεφάλαια, ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Γερουσίας· ὡς πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἔξοδα, ἂν ἀμφιβάλῃ ὁ Κ. Ταμίας, δύναται νὰ συμβουλευθῇ τὸ περὶ τούτων πραγματευόμενον μέρος τοῦ Κανονισμοῦ.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ καθυποβάλῃ ὁ Κ. Ταμίας τῆς παρελθούσης Συνόδου λεπτομερῆ ἔκθεσιν περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Συνόδου ἐκείνης, περιγράφουσαν ἀκριβῶς τίνα κεφάλαια ἐξόδων ἐξηντλήθησαν, ἐπὶ τίνων ἐπερίσσευσεν ἡ δοθεῖσα πίστωσις, καὶ ἐπὶ ποίων ἐγένετο ὑπέρβασις, διὰ νὰ διασκεφθῇ καὶ ἀποφασίσῃ τὰ εἰκότα.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ν μοσχεδίων 1) περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ 2) περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσε-ς μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς κανονικῆς κρατήσεως ἐ-ὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, ἀνέγνω τις τῶν Κυρίων Γραμματέων τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **27** πρὸς **1**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς **24** Φεβρουαρίου ε. ε.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον καὶ τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ, χωρὶς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτόν, ὡς ἔχει, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **25** πρὸς **2**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ χθεσινῇ Συνεδριάσει.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, εἰπὼν, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν, θεωρεῖται περιττὴ ἡ κλήρωσις ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς **25** Μαρτίου, διότι κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην, ὡς ἐθνικὴν, ὀφείλομεν ἅπαντες νὰ παρευρεθῶμεν, καὶ ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως **30,000** κανταρίων σιδήρου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
Ἀθ. ΔΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης
Ἀθ. Γ[illegible]

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 29 Μαρτίου 1850 ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, ἀσθενοῦντος τοῦ Γραμματέως Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ ε. ε., ἔχουσα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων διὰ τα Κακουργιοδικεῖα τοῦ ε. ε. καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ βάσιμον μὲν εὑροῦσα τὸ ἀφ' ἑνὸς τῶν λόγων, δι' ὃν ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων δὲν ἐγένετο κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ **9** Ἰουλίου **1848** νόμου, μὴ θέλουσα δ' ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐπιτρέψῃ πρόσκομμά τι εἰς τὴν ταχεῖαν τῶν Κακουργιοδικείων σύστασιν, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησιν ἐπίσης τὴν παραδοχήν των καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας.

Ὀφείλει ἐν τούτοις ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ ἐπισπεύσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὴν εἰσαγωγὴν Νομοσχεδίου περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, τὴν ἀνάγκην τοῦ ὁποίου καὶ αἱ Βουλαὶ, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον κατενόησαν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **29** Μαρτίου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἰωάννης Θεοτόκης — Δ. Μανσόλας
Ν. Πρασσάκης — Α. Π. Μαυρομιχάλης
Ἰωαν. Παξιμάδης

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς τυπώσεως ταύτης, ὡς μηδεμίαν προπαρασκευὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιφερούσης, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ τοῦτο κατὰ τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν.

Προταθέντος εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων Σμύριδος τῆς Νάξου, καὶ ἀναγνωσθέντος, ἐπειδὴ, παρετήρησέ τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, τὸ μὲν Νομοσχέδιον ἀναφέρει, ὅτι τὸ προϊὸν τῆς Σμύριδος θέλει διατεθῇ δι' ἐκποιήσεως, ἡ δὲ ἐπὶ τούτου Ἐπιτροπὴ προτείνει διὰ τὸ μέλλον τὴν δι' ἐνοικιάσεως διάθεσιν, ἀμφότερα δὲ τὰ μέσα ταῦτα ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδαμῶς, κατ' αὐτὸν τοὐλάχιστον, διαφέρουσι, διότι, ὅπως διὰ τῆς ἐνοικιάσεως ὁ ἐργολάβος πωλῶν τὸ ἐξορυττόμενον, οὕτω καὶ διὰ τῆς ἐκποιήσεως ἡ Κυβέρνησις θέλει κάμει, ἐπιθυμεῖ νὰ γνωστοποιήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν διαφορὰν τῶν μέσων αὐτῶν, τοσούτῳ δὲ μᾶλλον, καθ' ὅσον οὐδὲ ποία εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἶναι σαφής.

Ἀντιταξάντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι, ἂν γίνηται δεκτὴ ἡ δ' ἐκποιήσεως διάθεσις 30,000 κανταρίων Σμύριδος, καὶ ὅτι αἱ λοιπαὶ παρὰ τοῦ προλαλήσαντος ζητούμεναι πληροφορίαι ἀνήκουσιν εἰς τὰ καθέκαστα, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει ἀδη νὰ γίνῃ περὶ τούτων λόγος, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ διαληφθέντος Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, καὶ ἐξαιτησαμένου τῶν ἐν ἀρχῇ ἀγορεύσαντος τὰς αὐτὰς πληροφορίας, ἡ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ἐν μέλος αὐτῆς, θεωρήσασα, ὅτι ἡ αὔξησις καὶ ὁ κανονισμὸς τῆς τιμῆς τῆς Σμύριδος στηρίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγωγῆς, καὶ εἰς τὴν βεβαιότητα τοῦ ἀγοραστοῦ, ὅτι δὲν θέλει ἐξαχθῇ ἄλλο ποσὸν, προτείνει διὰ τὸ μέλλον τὴν πολυετῆ ἐνοικίασιν, διότι διὰ ταύτης θέλει γίνει περισσοτέρα ζήτησις τοῦ προϊόντος τούτου, καὶ μεγαλυτέρα προσφορὰ τῆς τιμῆς. Ἐκ τούτων δὲ τὸ Δημόσιον θέλει ὠφεληθῇ μεγάλως, καὶ θέλει τοῦ λοιποῦ κανονίσει τὴν τιμὴν, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν προσφορὰν καὶ τὴν τιμὴν τῆς ἐκποιήσεως πρὸς τοὺς ἄλλους ἐκ μέρους τοῦ ἀγοραστοῦ.

Ἡ λεξις ἐκποίησις, εἴτε ἐνοικίασις, ἐπήνεγκεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, σημαίνουσι, κατὰ τὸν προλαλήσαντα, τὸ αὐτὸ, καὶ καθιεροῦσι μονοπώλιον ὑπὲρ τοῦ ἀγοραστοῦ ἰδιώτου, ἐνῶ τοῦτο ἔπρεπε νὰ ἔχῃ τὸ Δημόσιον, καὶ νὰ λαμβάνῃ αὐτὸ, τὰς ὁποίας ἠδύναντο νὰ ἔχωσιν οἱ ἰδιῶται ὠφελείας. Ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν ἐν γένει τῶν εἰσοδημάτων ὑπάρχουσι δύο γνῶμαι, ὧν ἡ μία θεωρεῖ λυσιτελεστέραν εἰς τὸ Δημόσιον, καὶ ὠφελιμωτέραν εἰς τὸν λαὸν τὴν ἄμεσον αὐτῶν εἰσπραξιν διά τε πολλοὺς ἄλλους λόγους, μὴ ἐφαρμοζομένους ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ διὰ τὴν

μὴ ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν καταπίεσιν τῶν φορολογουμένων· ἡ γνώμη αὕτη ἔπρεπε νὰ ἰσχύσῃ πολὺ μᾶλλον καὶ περὶ τῆς Σμύριδος, καθόσον, ὡς ἐρρέθη, τὸ Δημόσιον δύναται νὰ ὠφελῆται περισσότερον. Ἐκτὸς τούτων καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἐκποιηθησομένου ποσοῦ θεωρεῖ ἀσύμφορον· διότι, ἐὰν καὶ τιμὴ τοῦ προϊόντος τούτου μεγάλη δοθῇ, καὶ ἡ ζήτησις αὐτοῦ ἀναπτυχθῇ, πρέπει ἐφάπαξ ἅπαν νὰ ἐκποιηθῇ διὰ ν' ἀποτίσωμεν οὕτω τὰ χρέη μας, καὶ ν' ἀνακουφίσωμεν τὸν λαὸν ἀπὸ φόρους συνεχεῖς καὶ ἐπαχθεῖς· οὐχ ἧττον δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς τιμῆς εἰς 8 δραχμὰς εἶναι ἀσύμφορος· διότι, καὶ ἐὰν τοιαύτη τιμὴ δὲν προσενεχθῇ, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ Κυβέρνησις ἐλευθέρα νὰ πωλῇ, ἀνθ' ὅσης εὑρίσκει, ὅταν ὑπάρχῃ χρηματικὴ ἀνάγκη.

Ἡ πολυετὴς ἐνοικίασις, εἶπεν ἄλλος, ἔχει ἐπιβλαβεῖς συνεπείας, τὰς ὁποίας ἤδη παραλείπω, ὡς μὴ προκειμένης τοιαύτης συζητήσεως. Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως δύναται ἐν καιρῷ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν γνώμην ταύτην τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ν' ἀποφασίσῃ, ὅτι λυσιτελέστερον εἰς τὸ Δημόσιον εὑρίσκει. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γνώμην τοῦ ἐν ἀρχῇ ἀγορεύσαντος, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ Δημόσιον ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων δὲν δύναται νὰ ἐκποιῇ τὰ προϊόντα κατὰ μικρὰς ποσότητας, ὅπως κάμνουσιν οἱ μικεμποροι, οὐδὲ νὰ μεταφέρῃ αὐτὰ, ὅπου εἶναι πιθανότης, ὅτι δύναται νὰ ὠφεληθῇ περισσότερον· διὰ τοῦτο πάντοτε ἐνεργεῖ τὰς ἐκποιήσεις ἐπὶ μεγάλων ποσοτήτων διὰ δημοπρασίας· ταὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέλει κάμει ἐπίσης διὰ δημοπρασίας, ἂν καὶ δύναται νὰ εὑρεθῇ ἄλλο μέσον καταλληλότερον. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς τιμῆς εἶναι ἀναγκαῖος, διότι οὕτω περιστέλλεται ἡ ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων δυναμένη νὰ γωρήσῃ κατάχρησις. Τὸ Νομοσχέδιον ὅθεν ἔχει καλῶς, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν, καθόσον δὲν ὑπάρχουσιν ἀντίθετοι περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς του ἰσχυροὶ λόγοι.

Τὸ Δημόσιον, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, δὲν πρέπει νὰ παρεγκλίνῃ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως, καὶ ὠφελείας ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου· διότι οὕτως, ὠφελούμενον ἐντεῦθεν, δύναται νὰ ἐλαττώσῃ ἄλλους φόρους, καὶ ἀνακουφίσῃ τὸν λαὸν, ἐνῷ ἄλλως θέλει πλουτίζει τινὰς, καὶ βαρύνει τοὺς πολλούς· ὡς πρὸς τὰ ἄλλα εἰσοδήματα εἰθωρήθη ἡ ἄμεσος εἴσπραξις ἐπιβλαβὴς, ἀλλὰ διὰ λόγους, μὴ ἐφαρμοζομένους ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ὡς λόγον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς

τιμὴς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων τῶν ὑπαλλήλων· πλὴν, ἂν ἡ δοθησομένη τιμὴ δὲν φθάνῃ εἰς τὸν ὅρον τοῦτον, τότε ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐκποιήσῃ, ἂν καὶ ἀπόλυτος χρηματικὴ ἀνάγκη ἐνδέχηται νὰ ὑπάρχῃ. Ἂν δὲ ἡ διαγωγὴ τῶν ὑπαλλήλων ἦναι ὕποπτος, οἱ Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ ἐκλέγουν τοὺς τιμιωτέρους· καὶ ἂν τοιούτους δὲν εὑρίσκωσιν, ὡς τίμιοι πιστεύομεν, ὅτι θέλουν παραιτεῖσθαι τῆς ἐξουσίας. Ἐπὶ τέλους, παρατηρήσας, ὅτι ἡ Κυβέρνητις δύναται νὰ ἐνεργῇ τὰς ἐκποιήσεις μικρῶν ποσοτήτων δι' ἐπιστατῶν, καὶ οὕτω νὰ λαμβάνῃ ἀμέσως αὐτὴ πᾶν κέρδος, προσέθηκεν, ὅτι θέλει ἐμμένει εἰς τὴν γνώμην του, ἂν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς δὲν τὴν ἀνασκευάσῃ δι' ἰσχυροτάτων λόγων.

Οἱ λόγοι τοῦ προλαλήσαντος, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐν γένει θεωρούμενοι, εἶναι ἰσχυροί, σχετικῶς ὅμως, ὡς πρὸς τὸ ἐνεστὼς ἔτος εἶναι ἀνίσχυροι. Ἠγέρθη ἀμφιβολία περὶ τῆς διαφορᾶς τῆς ἐκποιήσεως πρὸς τὴν ἐνοικίασιν· ἡ μεταξὺ τούτων διάκρισις εἶναι μεγάλη, τὰ δὲ συμφέροντα, καὶ αἱ συνέπειαι σπουδαῖαι· ἀλλ' ἡ ἐνοικίασις δὲν ἐνεκρίθη ἤδη, ὡς μὴ πιθανοῦ παριστανομένου διὰ τὸ τρέχον ἔτος τοῦ συμφέροντος τοῦ Δημοσίου. Τῷ ὄντι τὸ ἀληθὲς αὐτοῦ συμφέρον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐν Εὐρώπῃ μεγάλην τοῦ προϊόντος τῆς Σμύρνης κατανάλωσιν, καὶ τὴν προσφορὰν ἐπωφελοῦς τιμῆς. Ἐπειδὴ ὅμως ἕνεκα τῶν περιστάσεων τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα δὲν ἐργάζονται, ὡς πρότερον, ἡ πολυετὴς ἐνοικίασις εἶναι ἐπιβλαβὴς· διότι καὶ ζήτησις τοῦ προϊόντος τούτου ἂν ὑπάρχῃ, ἡ προσενεχθησομένη τιμὴ θέλει εἶσθαι μικρά. Τούτου ἕνεκα τὸ Ὑπουργεῖον εἰσήγαγεν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπιφυλαττόμενον νὰ καθυποβάλῃ μετ' ὀλίγον ἕτερον ἀνάλογον τῶν περιστάσεων. Ἐντεῦθεν πηγάζει ἡ διάκρισις τῆς ἐνοικιάσεως καὶ ἐκποιήσεως, καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς μερικῆς ἐκποιήσεως τῆς Σμύρνης.

Ὁ προλαλήσας, προτείνας τὴν ὁλικὴν ἐκποίησιν, ὑποτίθησι τὸ Ἔθνος εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν, εἰς ἣν πραγματικῶς δὲν εὑρίσκεται· καὶ ἂν ἡ γνώμη του γίνῃ δεκτὴ, οὐ μόνον θέλομεν ἐφάπαξ ἐξαντλήσει ἕνα χρήσιμον πόρον, καὶ ἐπομένως θέλει μείνει μόνον ἡ πρόσοδος τῆς γεωργίας, ἀλλὰ καὶ ὁ δημόσιος πλοῦτος διὰ μιᾶς θέλει καιρίως προσβληθῆ, ὅπερ ἐπιφέρει δυσαρέστους συνεπείας.

Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς τιμῆς ἐτέθη οὐ μόνον πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ

καὶ συνεπείᾳ διαφόρων πληροφοριῶν περὶ τῆς προσφερομένης τιμῆς ἀπὸ 8 μέχρι 10 δραχμῶν· καὶ ἐπειδὴ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει βεβαιότης δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ἡ πιθανότης ἐκτὸς τούτων, κατὰ παραδεδεγμένην συνήθειαν περὶ ὅλων τῶν προϊόντων, τίθεται ἐλάχιστος ὅρος τῆς τιμῆς κατὰ συνέπειαν τῶν διαφόρων προσφορῶν, διὰ νὰ μὴ μένῃ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ὑπαλλήλων ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἀξίας, ὅπερ καὶ μεγάλως ἕνεκα τῶν καταχρήσεων τὸ Δημόσιον θέλει ζημιοῦσθαι, καὶ συνεχῶς ἐξελέγξεις θέλουν προκαλεῖσθαι. Ἴσως ὅμως ὁ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς, εἶναι ἀντικείμενον τῆς ἐκτελεστικῆς, καὶ οὐχὶ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, καὶ ἐπομένως ὀφείλεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μᾶλλον εὐγνωμοσύνη διὰ τὴν τοιαύτην, οὕτως εἰπεῖν, αὐταπάρνησιν ἑνὸς τῶν δικαιωμάτων του. Φοβεῖται ἴσως ὁ προλαλήσας, μήπως ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐλαχίστου ὅρου ἐπιφέρῃ τὸ δυστύχημα τῆς μὴ ἐκποιήσεως, ὅταν τοιαύτη τιμὴ δὲν παρουσιασθῇ· πλὴν ἐν τοιαύταις περιπτώσεσιν ἡ πιθανότης κανονίζει τὰς πράξεις, καὶ εἶναι ἐλπὶς, ὅτι ἡ τιμὴ θέλει εἶσθαι μεγαλητέρα.

Παρατηρήσας ἐπὶ τέλους, ὅτι μονοπώλιον ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει, διότι ἡ διάθεσις γίνεται δυνάμει Νόμων καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικῶς ὑπέρ τινων, ἀποκλειομένων τῶν λοιπῶν, καὶ ὅτι ἐναντίον τῆς γνώμης τοῦ προλαλήσαντος τοιοῦτον μονοπώλιον ἐπ' οὐδενὸς δημοσίου πόρου δὲν πρέπει νὰ καθιερωθῇ, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς καλῶς ἔχοντος.

Ἀφοῦ κατὰ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν, ἐπήνεγκεν ὁ προλαλήσας, προσφέρεται τιμὴ 10 δραχμῶν, ἔπρεπεν αὐτὴ νὰ τεθῇ ὡς ἐλάχιστος ὅρος· ἀλλ' εἴτε 10 εἴτε 8 τεθῶσι, πάντοτε εἶναι ἐπιβλαβὲς νὰ περιορίσωμεν τὸ ἐκποιηθησόμενον ποσὸν, καθ' ὅσον μάλιστα πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐν Εὐρώπῃ ζήτησις τοῦ προϊόντος τούτου· πρέπει ὅθεν ν' ἀφεθῇ ἐλευθέρα ἡ Κυβέρνησις, καὶ νὰ πράξῃ, ὅ,τι θεωρεῖ συμφέρον εἰς τὸ Δημόσιον· διότι οὕτω δυνάμεθα νὰ ἐπικρίνωμεν τὰς πράξεις αὐτῆς, ὅταν ἦναι παράνομοι, καὶ ἐπιβλαβεῖς εἰς τὸ Ἔθνος· διὰ τῶν λόγων λοιπὸν τοῦτον, δὲν ἀξιοῦται εὐγνωμοσύνης ὁ Κ. Ὑπουργὸς, προσδιορίσας τὴν τιμὴν, διότι, καὶ περισσοτέρα ἂν δοθῇ, οἱ ὑπάλληλοι, ἐφελκυόμενοι πάντοτε ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κέρδους, θέλουν παρουσιάζει τὸν ἐλάχιστον ὅρον.

Ἡ ὁλικὴ ἐκποίησις εἶναι προτιμωτέρα ἀπὸ τὴν προσφυγὴν εἰς τὴν ἐφετεινὴν ἐφορίαν τῆς γῆς, καὶ διὰ ταύτης ἀνακουφίζουσα τὸν λαὸν ἡ Κυβέρνησις. Θέλει εἶσθαι εὐτυχεστέρα καὶ

ἰσχυροτέρα καὶ θέλει ἀκολουθήσει τὰς ἀρχὰς ῥρονίμων καὶ δημοτικῶν Κυβερνήσεων, αἵτινες δὲν ῥροντίζουν περὶ ἀποταμιεύσεως κεφαλαίων διὰ τὰς συμβησομένας ἀνάγκας, ἀλλὰ περὶ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ· δὲν εἶναι λοιπὸν οὐδεὶς φόβος, ἂν ἐκποιηθῇ ἐφάπαξ ἅπαν τὸ προϊὸν τῆς Σμύρνης μὲ ἐπωφελῆ τιμήν, διὰ νὰ ἀπορύγωμεν τὰς παρούσας δυσχερεῖς περιστάσεις, καὶ ν' ἀνακουφίσωμεν τὸν λαόν, ὅστις οὐδεμίαν ὠφέλειαν εἶδε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Τουρκοκρατικῆς Κυβερνήσεως, ἀφοῦ ποταμοὺς αἱμάτων ἔχυσε, καὶ ἅπασαν τὴν περιουσίαν του κατηνάλωσε.

Καθόσον ἀποβλέπτει τὸ μονοπώλιον, οὐδ' ἐγὼ δὲν τὸ παραδέχομαι ἐν γένει. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως θεωρῶ λυσιτελέστερον νὰ διαχειρίζηται ἡ ἰδία Κυβέρνησις τὸ προϊὸν τοῦτο, διὰ νὰ λαμβάνῃ ἐπίσης ἡ ἰδία ἅπασας τὰς ὠφελείας· καὶ τὴν διαχείρισιν ταύτην ὠνόμασα μονοπώλιον· εἰς οὐδεμίαν ὅμως ἄλλην περίστασιν δὲν δέχομαι τοιοῦτον ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ σημασίαν.

Περαίνων τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ὅτι, ταῦτα λέγων, δὲν προτίθεμαι νὰ ἐπικρίνω τὴν Κυβέρνησιν οὐδ' ἐκ τοῦ ἀπωτάτου, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδεμία βελτίωσις περὶ τὰ οἰκονομικὰ γίνεται, οὐδὲ λόγος ποτὲ δίδεται περὶ τῶν διατάξεων τῶν τοιούτων Νομοσχεδίων, ἠθέλησα μόνον νὰ πληροφορηθῶ περὶ τῶν καθέκαστα τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

Εἶναι ἀδύνατον, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, νὰ ἐκποιηθῇ τὸ ὅλον τῆς ἐν Νάξῳ ὑπαρχούσης Σμύριδος, διότι δι' ἓν μόνον ἔτος δίδοται τὸ δικαίωμα εἰς τὸ Δημόσιον νὰ ἐκποιήσῃ τὸ ἐρετεινὸν ἔσοδον, καὶ οὐχὶ πολυετῶς. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν, κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ προαγορεύσαντος, πωληθῶσιν εἰς ἕνα καὶ μόνον ἐργολάβον πέντε ἑκατομμύρια καντάρια Σμύριδος, φέρ' εἰπεῖν, τότε οὐ μόνον ἡ τιμὴ αὐτῆς θέλει εἶσθαι ἠλαττωμένη, ἀλλὰ καὶ τὸ Δημόσιον θέλει ζημιωθῆ· διότι ὁ ἐργολάβος, ἀπεταμιεύων τὸ ὑπέρογκον τοῦτο ποσὸν εἴς τι μέρος τῆς Εὐρώπης, θέλει πωλεῖ ἐξ αὐτοῦ εἰς τοὺς χρείαν ἔχοντας, καὶ τὸ Δημόσιον θέλει πολὺ ζημιοῦσθαι. Ὡς πρὸς δὲ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὅρου εἰς 9 ἢ 10 δραχμὰς καὶ οὐχὶ εἰς 8, μήπως εἶναι βέβαιον, ὅτι κατεκυρώθη ποτὲ δημοπρασία ἐκποιήσεως εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον; δὲν προσδιορίζεται συνήθως καὶ εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν δημητριακῶν καρπῶν ὁ ἐλάχιστος ὅρος, καὶ μ' ὅλον τοῦτο πολλάκις ἀναβαίνει εἰς πολὺ ἀνωτέραν τιμήν; σπανίως μόνον κατακυροῦται εἰς τὸν ἐλάχιστον ὅρον ἡ ἐκποίησις φόρου τινὸς δημοσίου, ἢ καὶ εἰς κατωτέραν τιμὴν αὐτοῦ. Οὔτε

μονοπώλιον δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι κάμνει ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς ἐκποιήσεως τοῦ ὁρυκτοῦ τούτου· διότι πᾶν ὅ,τι ἐπὶ δημοπρασίας πωλεῖται, δὲν θεωρεῖται μονοπώλιον. Ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, πωλῇ ἀνὰ ἓν ἢ καὶ δύο καντάρια εἰς ἕκαστον, τότε, τὰ τοῦ μικροῦ ἐμπόρου ἀναλαμβάνουσα καθήκοντα, μεγάλην εἰς ἑαυτὴν θέλει ἐπιφέρει κατάκρισιν διὰ τὴν τοιαύτην μικροπρέπειάν της.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον κατὰ τάξιν τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4, ἐγένοντο δεκτὰ χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 πρὸς 7, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδρίᾳσει τῆς 27 Φεβρουαρίου Ε. Ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ὑποψηφίων ἐνόρκων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΥΣΧΟΥΡΑΚΗΣ
Α. ΔΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Ι. Παξιμάδης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 11 Ἀπριλίου 1850 ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, προσλαβὼν προηγουμένως, ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου θατέρου τῶν Γραμματέων Κ. Β. Χρηστακοπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀνέγνω ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐκλεχθείσης Ἐπιτροπῆς, τὴν ἑπομένην ἔκθεσιν,

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1850 ἔτος ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν το Νομοσχέδιον τοῦτο, ἐκθέτει εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος, τας ὁποίας ἔλαβε παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν, ὅσοι ἀπαι-

Ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ τῆς

Ὁλικὸν ποσὸν κατὰ τὸ νομοσχέδιον		Ὑποστράτηγοι	Ἐπιτελεῖς	Συνταγματάρχαι	Ἀντισυνταγματάρχαι	Ταγματάρχαι	Ἐπιλοχαγοί	Λοχαγοί	Ὑπολοχαγοί	Ἀνθυπολοχαγοί	Ἐπιλεκτοὶ καὶ ὑπομνημ.
389	Τάραρχοι τῆς φάλαγγος.			4	8	16	36	320			
76	Πρωτοστάτημονες (ἀπόσπασμα Μεγάρων)					3	17	29	27		
6	Γενικοὶ ἐπιτελεῖς					1	3	2			
3460	Πεζικὰ τάγματα				3	3	26	33	24		
224	Ἱππικὸν				1		2	3	4		
481	Πυροβολικὸν καὶ ὁπλοστάσιον				1	1	6	13	14		
54	Μηχανικὸν				1		5	8	12		
1285	Πεζοὶ χωροφυλακῆς . . .	1				3					
165	Ἔφιπποι ἰδίας.										
115	Ἐπικουρικὸν χωροφ. φυλακῆς .										
2383	Ὁρεσφυλακὴ					8	32	40	32		
45	Φρουραρχεῖα.			2	3	2	5	7			
24	Νοσοκομεῖα										
41	Στρατιωτικὴ σχολὴ . . .			1	1			5			
6	Ἐπιτροπὴ ἱματισμοῦ . . .					1		2			
9	Στρατιωτικεῖα.			3		1	5				
210	Λόχοι ἀπομάχων.						1	1	3		
	Ὁλικὸς ἀριθμὸς .	1		10	18	40	137	463	116		
	Οἱ πραγματικῶς σήμερον ὑπάρχοντες ἀξιωματικοὶ	34		35	48	103	206	407			5

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκθετουσα τὰ πληροφορίας ταύτας, δὲν προτίθεται νὰ ἐπιφέρῃ μεταβολήν τινα ἢ τροπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, καθ' ὅσοντοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἤδη, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον ὑποβάλλει τὴν κατάστασιν τοῦ πράγματος πρὸς γνῶσιν τοῦ Σώματος, καὶ προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὅπως ἔχει, μὲ μόνην τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ ἐκφραση ἡ Γερουσία, ἂν ἐγκρίνῃ, τὴν εὐχήν της εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὥστε εἰς τὸ μέλλον νὰ

τοῦνται κατὰ τὸ διαληφθὲν Νομοσχέδιον, στηριζόμενον εἰς ῥητοὺς νόμους καὶ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμοὺς, καθὼς καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματικῶς σήμερον ὑπαρχόντων ἀξιωματικῶν, διὰ νὰ γνωρίσῃ ἡ Γερουσία τὴν διαφοράν, ἥτις προκύπτει μεταξὺ τούτων, καὶ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους οἱ στρατιωτικοὶ κανονισμοὶ ἀπαιτοῦσιν.

ξηρᾶς κατὰ τὸ Νομοσχέδιον.

Τάραρχοι καὶ ὑπέραρχοι	Ἐπικαταλήμαται	Κατάλημαται	Λοχαγοί	Μοίραρχοι	Ὑπομοίραρχοι	Ἐπιμελητάρχαι	Ἱατροὶ καὶ φαρμακοποιοὶ	Ἀνθυπασπισταὶ καὶ ἔγγραφα	Μουσικοὶ	Σημαιοφόροι	Οἰκονομικοὶ ἐπιθεωρηταὶ	Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι	Ἐπιλοχίαι	Λοχίαι	Σιτισταὶ	Δεκανεῖς καὶ ἀνιδιοκτήτες	Στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ κατώτεροι
		1	4														
		1	4			4	10	1	41				24	84			3196
		1					2	1					12	6			202
		3	4					12					12	20			394
		1	8					6					4	4			12
	2	13	11	33	422												1100
					15												450
																	115
	8					4	8			8	3		32	96			2112
	5	3				3	1	8					12	4			12
	12	12					20										
	1	1					1					20	1				10
	12	1															
	30	40	44	33	437	41	44	31	41	8	3	20	77	214	—	—	7283
10	10	29	39	43		140	42	51	40	41	8	3	20	81	150	70	358	

μὴν ὑπάρχῃ ἡ μεγίστη αὐτὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν πραγματικῶς ὑπαρχόντων ἀξιωματικῶν, καὶ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους οἱ στρατιωτικοὶ Κανονισμοὶ ἀπαιτοῦσιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Ἀπριλίου 1850

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, Ἀδὰμ Δούκας, Τ. Μαγγίνας, Δ. Πλαπούτας

Ἀπεφασίσθη δὲ, τυπωθεῖσα, νὰ διανεμηθῇ πρὸς ἕκαστον τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, καὶ κατὰ τὴν 13 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ γείνῃ ἡ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου συζήτησις.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀνδρέου Χ Ἀναργύρου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ χορηγηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον τριακονθήμερος.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἀνέγνω τις τῶν Κ.Κ. Γραμματέων, τὸ Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου, καὶ τινος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπερωτήσαντος τὸν Κύριον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης, περὶ τῆς αἰτίας τῆς μήπω ἐκτελέσεως τοῦ πρὸ τοσούτου χρόνου ἐψηφισμένου ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμου, ἀντὶ τοῦ ὁποίου, ἐὰν ὑπάρχωσί τινες ἐλλείψεις, ὀφείλει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ εἰσαγάγῃ ἕτερον περὶ διορθώσεως τῶν ἐλλείψεων τούτων Νομοσχέδιον, διὰ νὰ μὴ καθυποβάλληται ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐτησίως ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν ὁ προκείμενος Νόμος, ἀπεκρίνατο ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι πρὸ πολλοῦ, ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὑπάρχει κατηρτισμένος ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ὁ Νόμος οὗτος, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλει καθυποβληθῇ εἰς τὰς Βουλάς.

Ἐπειδή τινα τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν συνέβαινε μέχρι τοῦδε διὰ νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀνατιθεμένα αὐτοῖς καθήκοντα, ὅτοι τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, νομίζω καταλληλότερον, ἀντὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, νὰ εἰσαχθῇ ἕτερον, δι' οὗ νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἐκλογὴ τῶν ἐνόρκων εἰς τὰ ἀγχιστικὰ Συμβούλια ἀναλόγως τοῦ πλήθους αὐτῶν, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ Ἐπαρχιακὰ δὲν δύνανται, ἢ δὲν θέλουν νὰ συνέλθωσιν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ οἰκείου τούτου χρέους.

Ἐκ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, εἶπεν ἄλλος, δὲν γνώριζα, ποῖος Νόμος δὲν ἐτέθη μέχρι τοῦδε εἰς ἐνέργειαν· καθόσον ὅμως ἐδυνήθην ν' ἀντιληφθῶ, γνώμη ὁ προαγορεύσας τῶν περὶ διορθώσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμων· διότι καὶ εἰς τὴν παρελθοῦσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον τῆς Γερουσίας, γενομένου λόγου περὶ τῆς ταυτότητος τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμ-

βουλίων καθυστερήσεως εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, εἰσήχθη κατ' ἀνάγκην ὁ αὐτὸς μὲ τὸν προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν Νόμος. Τὸ καὶ ἐμὲ δὲ νομίζω, ὅτι ὁ μὲν περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων πρὸ πολλοῦ ἐψηφισμένος Νόμος ὑπάρχει εἰς ἐνέργειαν, τὸ δὲ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχέδιον ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν ἐκλογὴν ἐκείνων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, τοὺς ὁποίους τινὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, μὴ συνελθόντα, δὲν ἐκλεξαν. Ἐὰν δὲ περὶ τούτου πρόκηται, δύναται ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διευκρινήσεις. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος περὶ εἰσαγωγῆς Νόμου, ἐπιτρέποντος εἰς τὰ Δημοτικὰ συμβούλια τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, καθ' ἣν περίπτωσιν τὰ Ἐπαρχιακὰ δὲν δύνανται, ἢ δὲν θέλουν νὰ συνέλθωσι πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τούτου, ὑποστηρίζω καὶ ἐγὼ αὐτὴν, θεωρῶν, ὅτι εἶναι καταλληλότερον καὶ φυσικώτερον ν' ἀναπληρῶνται τὰ Ἐπαρχιακὰ ἀπὸ τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια. Ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισε, πρὸς ποινὴν ἴσως τῶν μὴ συνελθόντων Ἐπαρχιακῶν συμβούλων, ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὴ διὰ τῶν Νομαρχῶν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, τότε δὲν ὑφίστατο πλέον ἡ ἀπὸ τὸν Νόμον ἀπαιτουμένη ἐλευθέρα ἐκλογὴ τῶν φυσικῶν δικαστῶν.

Ὁ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμος, ἐπέτυχεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀποτελῇ ῥητῶς νὰ συνέρχωνται ταῦτα καθ' ἕκαστον ἐκαυτόν, πρὸς ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν σύστασιν τῶν Κακουργιοδικείων ἐνόρκων· μὴ συνελθόντων δὲ μέχρι τοῦδε τινων ἐξ αὐτῶν, καθυποβληθῇ ἐξ ἀνάγκης διὰ τὴν καταστέρησιν ταύτην ὁ προκείμενος Νόμος καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ ἐνεστὼς ἔτος. Ὅτε ὅμως εἰσχθῇ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ περὶ διορθώσεως τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἢ καὶ ἄλλων τινῶν Νομοσχεδίων, τότε μόνον δύναται ἕκαστος ἰδιαιτέρως νὰ προτείνῃ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διόρθωσιν, ἣν μᾶλλον καταλληλοτέραν καὶ ἐπωφελῆ.

Ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον, ἀντέταξεν εἰς τῶν προλαλησάντων, καθυπέβαλε τὸ προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς συγκλήσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ἔκρινα ὡς μάλιστα ἁρμόδιον καιρὸν νὰ προτείνω διὰ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς μου, τὴν διόρθωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης, δι' ἑτέρου Νόμου, ἐπιτρέποντος εἰς τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, ὅταν τὰ Ἐπαρχιακὰ δὲν θέλουν, ἢ καθίστανται ἀδύνατον νὰ συνέλθωσιν.

Αἱ πρὸς τὴν συγκλησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, παρε-

τήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, παρουσιαζόμεναι δυσκολίαι, προκαλοῦν τὴν εἰσαγωγὴν Νομοσχεδίου περὶ διορθώσεώς τινων ἐλλείψεων τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου. Αἱ ἐλπίδες ὅμως τοῦ Ὑπουργείου περὶ τῆς ἐφικτῆς τῶν Συμβουλίων τούτων συγκλήσεως, ἀνεβλήθησαν μέχρι τοῦδε τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Νομοσχεδίου ἐκείνου. Μὴ δυνηθέντων δὲ μέχρι τέλους τινῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων νὰ συνέλθωσι πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, κατηρτίσθη, ὡς προανέφερον, Νομοσχέδιον, εἰσαχθησόμενον μετ' οὐ πολὺ εἰς τὰς Βουλὰς, δι' οὗ ἐπιβάλλονται ποιναὶ πρὸς ἐκείνους τῶν Συμβούλων, ὅσοι δὲν ἐκπληρώσουν τὰ καθήκοντα αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ πρὸς τὸ παρὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· διότι, μέχρις οὗ ἐκεῖνο καθυποβληθῇ εἰς τὰς Βουλὰς, συζητηθῇ, ἐπικυρωθῇ καὶ δημοσιευθῇ, καὶ συγκληθῶσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, πολὺς θέλει παρέλθει χρόνος, ἐν ᾧ μεγίστη ὑρίσταται ἡ ἀνάγκη συστάσεως Κακουργιοδικείων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος· ὥστε μόνον διὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος θέλει εἶσθαι χρήσιμον τὸ εἰσαχθησόμενον Νομοσχέδιον. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων ἀντὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν, κατὰ τὴν πρότασίν τινος τῶν προαγορευσάντων, δὲν ὑπάρχει πλέον ἀπὸ τῶν Νομοθέτην ἀπαιτουμένη ἐγγύησις τῆς καλῆς ἐκλογῆς τῶν ρωσικῶν δικαστῶν πρὸς τοὺς δικαζομένους· διότι οἱ μὲν Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι, ὡς οἱ ἐκλεκτώτεροι τῆς Ἐπαρχίας ὑποτιθέμενοι, τοὺς καλλιτέρους καὶ νομιμοφρονεστέρους θέλουσιν ἐκλέξει ἐνόρκους, οἱ δὲ Δημοτικοὶ, εἰς τὴν κατωτέραν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τάξιν ἀνήκοντες, δὲν θέλουσιν ἐκλέξει τὸ καταλληλον προσωπικὸν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων.

Ἐπειδὴ τὰ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδια, παρετήρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, κατήντησαν ἤδη περιοδικὰ καὶ σύντομα ὡς τὰ ὡρολογικὰ, ὡς ἐκ τούτου διὰ νὰ μὴ παραγραφῇ, οὕτως εἶπεν, τὸ δικαίωμα, ἐξεθέσαμεν τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις μας, ἃ νὰ διασκεφθῶσιν ἐπ' αὐτῶν καὶ Γερουσιασταὶ καὶ Ὑπουργοὶ, καὶ προτείνωσι τὴν εἰσαγωγὴν καταλληλοτέρου Νόμου. Ἐὰν δὲ, κατὰ τὸν Κύριον Ὑπουργὸν, δὲν ὑρίσταται ἡ ἀπὸ τὸν Νομοθέτην ἀπαιτουμένη ἐγγύησις ὡς πρὸς τὴν καταλληλον ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, ὡς συγκειμένων ὄχθεν ἐκ πολιτῶν κατωτέρας τάξεως, τὸ κατ' ἐμὲ οὔτε εἰς αὐτὰ, οὔτε εἰς τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια εὑρίσκω διαφορὰν τινα διανοητικὴν ἢ ὑλικὴν, ὡς τὴν αὐτὴν κατάστασιν

καὶ τὰς αὐτὰς γνώσεις σχεδὸν ἀμφότερα τὰ Συμβούλια ταῦτα ἔχοντα· πρὸς δὲ οὔτε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν Νομαρχῶν ἀπὸ τὸ τῶν Ἐπάρχων δύναμαι νὰ διακρίνω διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ τὸ **1** καὶ **2** ἄρθρον, ὡς ἔχουσι.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **27** πρὸς **4**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς **13** Μαρτίου Ε. Ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς γεννησομένης κατὰ τὴν **13** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΛΕΔΗΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Δ. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΝ. ΔΟΙΑΝΡΙΕΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀδὰμ Δούκας
Γιαν. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἀπριλίου 1850 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων **26** μελῶν, ὁ Κύριος πρόεδρος, προτλαβὼν ὡς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Ἀδὰμ Δούκαν, καὶ Γιαννάκην Χ. Πέτρου, θατέρου μὲν τῶν Γραμματέων ἀσθενοῦντος, τοῦ δ' ἑτέρου κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν **11** ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Ἀδὰμ Δούκα, ἐξαιτουμένου ἄδειαν ἀπουσίας **25** ἡμερῶν, Σπ. Παππαλεξοπούλου **30**, Ν. Πανηροπούλου **20**, Ν. Πρασσακάκη **40**, Γιαννάκη Χ. Πέτρου **40**, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε μὲν τὰς αἰτήσεις ἁπάντων, παρεχώρησε δὲ εἰς τὸν τελευταῖον τριακοντα μόνον ἡμερῶν ἄδειαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρώην Ταμίας Κ. Σ. Παππαλεξόπουλος, κατὰ

προηγουμένην τῆς Γερουσίας ἀπόφασιν περὶ ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τῆς λαξάσης Συνόδου, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ὑπέρβασις αὕτη ἀναβαίνει εἰς δρ. 350 περίπου, γενομένη ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου περὶ φωτισμοῦ καὶ ἐκτάκτων ἐξόδων διότι ἐπληρώθησαν 100 δράχμαι εἰς τὸν κλητῆρα Ἰωάννην, λόγῳ βαθείας, καὶ δράχ. 60 εἰς τὸν Μιχάλην διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· καὶ δὲν ἐσημειώθησαν εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς παρελθούσης Συνόδου. Ὅθεν ἐπρότεινε νὰ πληρωθῇ τὸ ἔλλειπον ἀπὸ ἄλλο πλεονάζον κεφάλαιον.

Ἕνωσις τῶν δύο κεφαλαίων, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἤδη, ἀφοῦ ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ ταῦτα εἶναι διακεκριμένα. Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ ἂν ἦναι, ἢ μὴ, δικαιολογημένη ἡ ὑπέρβασις αὕτη, καὶ ὄχι ἡ Γερουσία, ἡ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ὁ κατ' ἄρχας λαβὼν τὸν λόγον, ὅτι δὲν δύναται νὰ κάμῃ καμμίαν ἐξέλεγξιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τῶν ἀπολογισμῶν, ὅπερ δὲν δύναται νὰ τῇ καθυποβάλῃ, χωρὶς νὰ ἐνεργήσῃ ἅμα τὰς πληρωμάς. Ὑπαρχούσης ὅθεν ὑπερβάσεως, πρέπει ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία νὰ γίνωσιν αἱ πληρωμαὶ ἐξ ἄλλου πλεονάζοντος κεφαλαίου. Δὲν ὤρκνει, ἐπέμενεν ἄλλος, ὅτι ἔχομεν κατόχῳ εἰς τὰς, ἀλλ' ἡ τάξις ἀπαιτεῖ, ὥστε ἕκαστον κεφάλαιον νὰ μένῃ διακεκριμένον· καὶ ὅταν τὸ Γραμμεῖον ἐκδῷ ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς τινος, πρέπει ν' ἀναφέρῃ τὸ ἀνῆκον κεφάλαιον, καὶ τοῦτο ἐξαντληθέντος, νὰ ζητῆται ἡ παρ' ἄλλου ἀναπλήρωσις.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' εἰσήγησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ γίνωσιν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πληρωμαὶ ἐξ ἄλλου πλεονάζοντος κεφαλαίου, ἡ δὲ λογιστικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἐξέλεγξιν, ἀκολουθοῦσα τὴν λογιστικὴν τάξιν, καὶ ἀπορρίπτουσα τὴν ἕνωσιν δύο κεφαλαίων.

Προταθείσης τῆς συζητήσεως τοῦ λοιποῦ μέρους περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ προτεινάντος τινος τὴν διακοπὴν τῆς συζητήσεως μέχρις οὗ ἔλθῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὁ Κ. Πρόεδρος, συναινέσει τῆς Γερουσίας, διέκοψε τὴν συζήτησιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΥΣΑΡΧΙΑ Σ
ΑΘ. ΑΙΔΟΡΙΚΙΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Αθ. Γρηγοριάδης.
Ι. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Ἀπριλίου 1850 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, καὶ Γιαννάκην Χ. Πέτρου, ὀκτίμου μὲν τῶν Κυρίων Γραμματέων ἀσθενοῦντος, τοῦ δὲ ἑτέρου κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Γενομένου λόγου μετὰ ταῦτα, ἐν τῇ Πρακτικῇ τῆς Συνεδριάσεως τῆς 13 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, τὰ ἀφορῶντα τὸ μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἀγγλικῆς ζήτημα, πρέπει νὰ ἀναγνωσθῶσιν ἐν μυστικῇ, ἢ ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, καὶ νὰ τυπωθῶσιν, ἢ οὔ, καὶ πολλῶν ῥηθέντων, ἡ Γερουσία κατ' ἐφάπαξ τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε ν' ἀναγνωσθῶσιν ἐν μυστικῇ Συνεδριάσει, καὶ νὰ μὴ δημοσιευθῶσι διὰ τοῦ τύπου οὔτ' αὐτά, οὔτε τὰ ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, τὰ ἀφορῶντα τὴν αὐτὴν ὕλην πλὴν τοῦ Ὑπουργείου πίστωσιν 350,000 πρὸς ἀπόδοσιν τῶν Ἀγγλικῶν ἀπαιτήσεων.

Ἐπομένως ἀναγνωσθέντα ταῦτα, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, καὶ μακρᾶς γενομένης ἀντιστάσεως, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀνοιγομένων τῶν θυρῶν, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς μετὰ τὴν ἀπὸ 11 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς διακοίνωσιν τοῦ Κυρίου Λὲ Ἑαρὶ, ἀντελλάχθησαν, εἶπε, διάφορα ἐγγράφα μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Κ. Πρέσβεως τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος, γνησίως καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἐν τῷ Λθηναϊκῷ ἐκφραστικῇ περιεχόμενα, τὰ ὁποῖα δύναται ἡ Γερουσία νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν μετὰ ταῦτα ἀνάγκη τὸ ἑπόμενον τοῦ Κ. Οὐλὴς ἐγγράφου περὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων φιλικῶν διπλωματικῶν σχέσεων κτλ.

«Λθῆναι, τὴν 23 (11) Ἀπριλίου 1850.

«Κύριε!

«Ὁ ὑποφαινόμενος πληρεξούσιος Ὑπουργὸς, ἐπιτετραμμένος νὰ παραβάλῃ τὴν φιλικὴν ὑπαρξιν τῆς Γαλλίας, ὅπως δοθῇ πέρας φιλικὸν εἰς τὰς διαφορὰς, τὰς ὑπαρχούσας ἔδη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ γνωστοποιήσῃ πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Κ. Α. Λόντον, ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξω-

ρικῶν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ὅτι, εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ περιμείνῃ νέας διαταγὰς παρὰ τῆς Κυ^ερνήσεώς του, ὀφείλει νὰ μακρυνθῇ πάσης ἐπισήμου μεσολαβήσεως εἰς τὰ ζητήματα, ἅτινα ἠδύναντο νὰ δώσωσι χώραν εἰς τὴν παρέμβασιν τῆς φιλικῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἔσπευσε νὰ κοινοποιήσῃ ταῦτα καὶ πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἀγγλίας παρὰ τῇ Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητι, παρακαλῶν αὐτὸν νὰ εὐαρεστηθῇ καὶ διατηρήσῃ τὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, μέχρις οὗ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ, λάβῃ, ὁποίαν ἤθελε κρίνει καταλληλον ὡς πρὸς τοῦτο ἀπόφασιν. Ἀλλὰ σήμερον ὁ ὑποφαινόμενος ἔλαβεν ἀπάντησιν τοῦ ἐντιμοτάτου Θωμᾶ Οὐάϊς, τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται εἰς τὴν λυπηρὰν ἀνάγκην νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Ἀγγλίας ἐκφράζει πρὸς τὸν ὑποφαινόμενον, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται μεγάλην λύπην, μὴ δυνάμενος νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του, καθότι αἱ ὁδηγίαι του δὲν τῷ ἐπιτρέπουσι νὰ διατηρήσῃ τὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, καὶ ν' ἀναφερθῇ πρὸς τὴν Αὐλήν του, κατὰ τὰς παρούσας περιστάσεις., καὶ μετὰ ζωηροτάτης θλίψεως τῷ γνωστοποιεῖ συγχρόνως περὶ τοῦ λυπηροῦ χρέους, τὸ ὁποῖον μένει εἰς αὐτὸν νὰ ἐκπληρώσῃ, εἰδοποιῶν τὸν Καύαργον τοῦ στόλου τῆς Α. Μ, ὅστις μέλλει νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ὅπως ἐπιτύχῃ τὰς ζητηθείσας ἱκανοποιήσεις ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Β. Μ.

Μετ' αἰσθήματος βαθυτάτης θλίψεως διαβιβάζει ὁ ὑποφαινόμενος τὴν τοιαύτην κοινοποίησιν πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Κ. ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος, καὶ παρακαλεῖ τὸν Κ. Α. Λόντον νὰ δεχθῇ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξαιρέτου ὑπολήψεώς του κτλ.

(Ὑπογ.) Α. ΓΡΩ.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Κ. Α. Λόντον, Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος.

Πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ Βαρὼν Γρὼ, ἐπιφορτισθεὶς νὰ παραμεβάλῃ τὴν φιλικὴν ἐνέργειαν τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, πρὸς διάλυσιν τῆς διαφορᾶς τῆς μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ περιμείνῃ νέας διαταγὰς τῆς Κυβερνήσεως του καὶ ὅτι ὁ Ἀντιναύαρχος Κ. Πάρκερ ἐπανέλαβεν ἤδη τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα διὰ νὰ τύχῃ ἱκανοποιήσεως, ὁ ὑποφαινόμενος λαμβάνει

τὴν τιμὴν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν ἐντιμότατον Κ. Θ. Οὐάϊς, ἵνα τῷ γνωστοποιήσῃ τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως πρέπει νὰ παραδεχθῇ, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς περιεχομένας εἰς τὴν διακοίνωσίν του τῆς 5/17 Ἰανουαρίου ε. ε. καὶ τῶν ὁποίων πολλαὶ δὲν εἶναι ὡρισμέναι ὡς πρὸς τὸ ποσόν.

Ὁ ὑποφαινόμενος δράττει τὴν εὐκαιρίαν κλπ.

Ἀθῆναι, τὴν 14 Ἀπριλίου 1850.

Ὑπογ. Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Οὐάϊς, πληρεξούσιον ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μ. παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ ὑποφαινόμενος πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Α. Βρετ. Μεγαλειότητος παρὰ τῷ Βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἔλαβε τὴν ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν διακοίνωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος Κ. Λόντου, δι' ἧς τῷ ζητεῖ νὰ προσδιορίσῃ τοὺς ἀναγκαίους ὅρους, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν περιεχομένων ἐν τῇ ἀπὸ 5/17 Ἰανουαρίου διακοινώσει τοῦ ὑποφαινομένου.

Ὁ ὑποφαινόμενος σπεύδει νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν αἴτησιν ταύτην, ὁ δὲ Κ. Λόντος θέλει παρατηρήσει, ὅτι ἔπραξε πᾶν ὅ,τι ἐξήρτητο ἀπὸ αὐτὸν, διὰ νὰ καταστήσῃ, ὅσον ἔνεστι, δυνατὴν τὴν παραδοχὴν τῶν ὅρων τούτων ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡς ἱκανοποίησιν διὰ τὰς προσβολὰς, τὰς γενομένας ἐν Πάτραις κατὰ τοῦ ναυτικοῦ τῆς Α. Βρεταν. Μ, ὁ ὑποφαινόμενος ἀπαιτεῖ νὰ τῷ ἀπευθύνῃ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Α. Ἑλλ. Μ. ἐπίσημον ἐπιστολὴν, δι' ἧς νὰ ἐκφράζῃ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Βρετ. Μ. τὴν ὁποίαν ἠσθάνθη ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ. βαθεῖαν λύπην (grand regret), διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς λέμβου τοῦ πλοίου τῆς Α. Βρετ. Μ. Fantôme, ἀποδοκιμάζων συνάμα τὴν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἀρχῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ ὑποφαινόμενος συγκατατίθεται νὰ δεχθῇ τὴν ποσότητα δραχμῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδων, ἑξήκοντα ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα ἐννέα λεπτῶν, ἀριθ. 180,068:49, ὡς πλήρη ἱκανοποίησιν δι' ὅλας τὰς χρηματικὰς ἀπαιτήσεις, ἐξαιρουμένου τοῦ μέρους τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ Κ. Πατρίκιου, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὰς κατὰ τῆς Πρωτογαλλίας ἀξιώσεις του.

Ὁ Κ. Λόντος θέλει παρατηρήσει, ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις διὰ τὰς περιπτώσεις τῆς ἁρπαγῆς τῶν πλοιαρίων εἰς Σαλσίνην,

τῶν 4 Ἰονίων τῶν κακωθέντων εἰς Πάτρας καὶ εἰς Πύργον, καὶ τῆς ζημίας, ἣν ἀτομικῶς ὑπέστη ὁ Κ. Πασίφικος κατὰ τὴν διαρπαγὴν τῆς οἰκίας του, συνίστανται εἰς ποσότητας ὁρισθείσας εἰδικώτερον διὰ τῶν προηγουμένων διακοινώσεων, καὶ ὅτι αἱ ἀποζημιώσεις αὐταὶ ἀδιαρίθμητον ἐπιδέχονται συζήτησιν.

Ἡ ποσότης τῶν δραχμῶν 180.068.49 θέλει διαιρεθῆ ὡς ἀκολούθως: Δρ. 30,00 διὰ τὸν Κ. Φινλαῦ, περιλαμβανομένων καὶ τῶν τόκων μέχρι τῆς 4 Ἀπριλ. 1850 . δρ. 30.000

Λίρας στερλίνας 500 διὰ τὸν Κ. Πασίφικον, μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν ἀνὰ 12 0/0 ἀπὸ τῆς 12 Μαΐου 1848, ἐποχῆς τῆς διακοινώσεως, ἥτις περιλαμβάνει τὴν ἀπαίτησιν ταύτην, μέχρι τῆς 4 Ἀπριλίου 1851 . . . . . » 17.538

Δρ. 6,756 διὰ τὴν λήστευσιν τῶν Ἰονίων πλοιαρίων εἰς Σαλαμῖνα, μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν ἀνὰ 12 0/0 ἀπὸ τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1846, ἡμέρας καθ' ἣν ἐπῆλθε ἡ λῃστεία, μέχρι τῆς 4 Ἀπριλίου 1850 . . . . . » 9,583:52

Λίρας στερλίνας 80, ἤ δρ. 2,249.60 διὰ τοὺς 4 Ἰονίους τοὺς κακοποιηθέντας εἰς Πάτρας καὶ Πύργον, μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν ἀνὰ 12 0/0, ἀπὸ τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1847 χρονολογίας τῆς διακοινώσεως, δι' ἧς ἐ ἐ στο ἡ ἀπαίτησις αὕτη μέχρι τῆς 4 Ἀπριλ. 1850 . . . » 2,946:97

Δρ. 120,000 διὰ τὸν Κ. Πασίφικον πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, δι' ὅσας ὑπέστη ζημίας, ἐξαιρέσει τῶν κατὰ τῆς Πορτογαλλίας ἀπαιτήσεων του, περιλαμβανομένων καὶ τῶν τόκων μέχρι τῆς 4 Ἀπριλίου 1850 . . . . . » 120.000

Τὸ ὅλον δρ. 180,068:49

Ὁ Κ. Λόντος θέλει παρατηρήσει, ὅτι ὡς πρὸς τὸ μόνον κεφάλαιον, ἐφ' οὗ ἠδύνατο νὰ γενῇ ἔκπτωσίς τις, τὸ τῶν ζημιῶν τοῦ Κ. Πασιφίκου, ἐπεκυρώθη ἡ μείωσις τοῦ ἑνὸς τρίτου ἐπὶ τῆς ὅλης ποσότητος· ἐγένετο ἐλάττωσις ἐπὶ τῆς ποσότητος, τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ὅρισεν ὁ ὅρος οὗτος, καὶ κατέβαλε τοσαύτας μεγαλητέρας προσπαθείας διὰ νὰ τὸν πείσῃ εἰς τὸ νὰ εὐχαριστηθῇ μὲ τὴν ἄνω μνημονευθεῖσαν ποσότητα· κατέβαλε δὲ πρὸς τοῦτο πᾶσαν προσπάθειαν, διότι ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία τῆς

Κυβερνήσεως τῆς Α. Βρ. Μ. ἦτο τοῦ νὰ μὴ ζητηθῇ πλέον τοῦ αὐστηρῶς δικαίου ποσοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι δύσκολον νὰ ἐξακριβωθῇ ἐν Ἑλλάδι, ὁποία ἡ ποσότης τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὁ Κ. Πασίφικος ὑπέστη, ἐνεκα τῆς καταστροφῆς τῶν ἐγγράφων του, τὸ μέρος τοῦτο τῶν ἀπαιτήσεων δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἀνωτέρω ποσότητα, ἀλλ' ὁ ὑποφαινόμενος θέλει ἠμπορεῖ νὰ ὑποβληθῇ πρὸς τοῦτο, ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εὑρεθῇ συναινοῦσα νὰ ἐναποθέσῃ, ὡς συμπλήρωμα τῆς ποσότητος ταύτης εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὑποφαινομένου, ὡς πληρεξουσίου ὑπουργοῦ τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος, ἑτέραν ποσότητα δρ. 150,000, ἡ δώσῃ ἀξιόχρεων ἐγγύησιν διὰ τὴν ποσότητα ταύτην· αἱ δὲ Κυβερνήσεις τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος καὶ τῆς Α. Ἑλλ. Μεγαλειότητος θέλουν ἐνεργήσει ἀμέσως ἔρευναν διὰ νὰ γνωρίσουσιν, ὁποῖα εἶναι ἡ ὑπὸ τὴ Πορτογαλλικὴ Κυβερνήσεως ὀφειλομένη εἰς τὸν Κ. Πασίφικον ποσότης, τὴν ὁποίαν οὗτος δὲν δύναται νὰ λάβῃ ἐνεκα τῆς καταστροφῆς τῶν ἐγγράφων του.

Ἡ ἐξέτασις αὕτη πρέπει νὰ γενῇ ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας, καὶ ἂν προκύψῃ ἐκ ταύτης, ὅτι ὁ Κ. Πασίφικος δὲν ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ, ἐπὶ ποσότητι κατωτέρᾳ τῶν δραχμῶν 150.000, τὸ περιττὸν θέλει ἀποδοθῆ τότε εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν· ἐὰν δ' ἀπεναντίας ὁ Κ. Πασίφικος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀνωτέρω τῶν 150,000 δραχμῶν ποσότητος, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θέλει τότε συμπληρώσει τὸ ἔλλειπον.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἀπαιτεῖ πρὸς τούτοις ῥητῶν ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑποσχεσιν, ὅτι οὐδὲ θέλει ἀπευθύνει, οὐδὲ θέλει ὑποστηρίξει αἰτήσεις πρώτων κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰς ζημίας ἢ βλάβας, αἵτινες προέκυψαν ἐκ τῶν κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας μέτρων τοῦ ὅλου τῆς Α. Βρ. Μεγαλειότητος.

Ὁ ὑποφαινόμενος δὲν ἀμφιβάλλει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ε. Μ. θέλει ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν εἰλικρινῆ τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἔδειξεν, ἄνευ ἀναβολῆς τινος καὶ διακρημνιστέων, τοὺς συμφερωτέρους ὅρους, τοὺς ὁποίους εἶναι δυνατὸν νὰ δεχθῇ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις. Οἱ ὅροι οὗτοι στηρίζονται μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἐκτιμῶσα τὴν μετριότητα, τὴν ὁποίαν δεικνύει ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, θέλει θέσει ἀμέσως τὸν ὑποφαινόμενον εἰς στάσιν νὰ ἀποκλείσῃ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰ ἐπιζημιοῦντα ἔθη αὐτῆ καταναγκαστικὰ μέτρα. Ἀλλ' ὑποφαινόμενος ὀφείλει νὰ

διαδήλωση θετικῶς, ὅτι ὑπὸ μόνους τοὺς ἀνωτέρω ὅρους αἱ ἐπωφελεῖς αὗται προτάσεις γίνονται, καὶ ὅτι, ἐὰν βραδύτης τις λάβῃ χώραν πρὸς τὴν ἀποδοχήν των, ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐκπλαγῇ, ἂν αἱ ἤδη γενόμεναι παραχωρήσεις ἀνακληθῶσι μετὰ ταῦτα.

Ὁ ὑποφαινόμενος παρακαλεῖ τὸν Κ. Λόντον νὰ δεχθῇ τὴν διαβεβαίωσιν κτλ. (Ὑπογ.) Θ. ΟΥΑΙΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Λόντον κτπ.

Ἀθῆναι, τὴν 15|27 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, σπεύδει ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐντιμότατος Κ. Οὐάϊς, πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Α. Β. Μ. τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ ἀπευθύνῃ χθές. Ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως παραδέχεται ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ ῥηθείσῃ διακοινώσει τεθέντας ὅρους, ἀλλ' ὁ ὑποφαινόμενος κάμνει τὴν παρατήρησιν εἰς τὸν ἐντιμότατον Κ. Οὐάϊς, ὅτι μεταξὺ τῶν ὅρων τούτων ὑπάρχουσι καὶ τινες φύσεως χρηματικῆς, οἵτινες, ὅπως ἱκανοποιηθῶσιν, ἀπαιτοῦσιν ὑλικόν τινα καιρὸν καὶ νομίμους διατυπώσεις, καὶ ὁ ὑποφαινόμενος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ κανονίσῃ αὐτούς, τὸ ταχύτερον, καὶ ἐλπίζει νὰ κατορθώσῃ τοῦτο ἐντὸς τῆς σήμερον ἢ τῆς αὔριον. ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ ὁ ὑποφαινόμενος ἐκφράζει τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ ἐντιμότατος Κ. Οὐάϊς θέλει λάβει τ' ἀναγκαῖα μέτρα, ἵνα καταπαύσῃ ἀπὸ τοῦδε τὰ δεινὰ, ἅτινα ἐπιβαρύνουσι τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, κατὰ συνέπειαν τῆς ἐπαναλήψεως τῶν καταναγκαστικῶν μέτρων, εἴτε ἐν Πειραιεῖ, εἴτε εἰς πάντα ἄλλον λιμένα τοῦ Βασιλείου.

(ὑπογεγρ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κ. Οὐάϊς, ὑπουργὸν πληρεξούσιον τῆς Α. Β. Μ.

Ἐκ τοῦ πλοίου κτλ. τῇ 15|27 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος, πληρεξούσιος ὑπουργὸς τῆς Α. Β. Μ. παρὰ τῷ Βατιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, λαμβάνει τὴν τιμὴν ν' ἀναγγείλῃ τὴν παραλαβὴν τῆς διακοινώσεως, δι' ἧς ὁ Κ. Λόντος, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Α. Ἑλλ. Μ. τῷ ἀνήγγειλε σήμερον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ. παραδέχεται ἅπαντας τοὺς ὅρους, οἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὴν ὑπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν διακοίνωσιν τοῦ ὑπογεγραμμένου.

Συνεπείᾳ τῆς διακοινώσεως τοῦ Κ. Λόντου, ὁ ἀποκλεισμὸς ἐν Πειραιεῖ ἀνεστάλη ἀμέσως διά τινος σημείου τῆς Ναυαρχίδος· ἀπὸ τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην ὁ ὑποφαινόμενος δικαιοῦται νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι εὐάρεστός τις λύσις εἶναι εὔκολος ἤδη νὰ γένῃ. Ὁ Ἀντιναύαρχος Πάρκερ ἀνέστειλε τὰς διαταγάς, τὰς ὁποίας εἶχεν ἑτοίμους διὰ τὸν ἀποκλεισμὸν καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν λιμένων.

Ὁ ὑποφαινόμενος ἐλπίζει, ὅτι ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις, ἐκπληροῦσα προθύμως τὰς ὑπολειπομένας διατυπώσεις, θέλει βάλλει αὐτὸν εἰς θέσιν νὰ ὑποχρεωσῃ τὸν ἀντιναύαρχον Πάρκερ ν' ἀρσῃ τὰ κρατούμενα πλοῖα, καὶ νὰ συνδέσῃ ἐκ νέου τὰς ἐγκαρδίους ἐκείνας σχέσεις, τὰς ὁποίας ἐπιθυμεῖ καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Β. Μ., καὶ νὰ διατηρήσῃ αὐτὰς μετὰ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως, καὶ παρακαλεῖ τὸν Κ. Λόντον νὰ δεχθῇ τὴν διαβεβαίωσιν κτλ.

(ὑπογεγρ.) ΟΥΑΙΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Λόντον κτλ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15|27 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ὑποφαινόμενος Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν σχέσεων, συμμορφούμενος μὲ τὴν ἀπὸ 14|26 Ἀπριλίου διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ ἐντιμότατος Κ. Θ. Οὐάϊς τῷ ἔκαμε τὴν τιμὴν νὰ τῷ ἀπευθύνῃ, ἐφράζει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος τὴν βαθείαν λύπην, τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἠσθάνθη διὰ τὸ συμβάν, τὸ ἁρπάσαν τὴν φυλάκισιν ἑνὸς ἀξιωματικοῦ καὶ τοῦ πληρώματος μιᾶς λέμβου τοῦ πλοίου τῆς Α. Βρετ. Μεγαλειότητος «Τὸ Φάντασμα» καθὼς καὶ τὴν κατάσχεσιν τῆς διαγωγῆς τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς Α. Ε. Μ. κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην.

Ὁ ὑποφαινόμενος λαμβάνει τὴν τιμὴν κτλ.

(Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς κτλ.

15|27 Ἀπριλίου 1850, Ἀθῆναι.

Ὁ Ὑποφαινόμενος Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Β. οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν διακοίνωσιν, λαμβάνει τὴν τιμὴν ν' ἀποστείλῃ ἐσωκλείστως πρὸς τὸν ἐντιμότατον Κύριον Οὐάϊς, πληρεξούσιον Ὑπουργὸν τῆς Α. Β. Μ. γραμμάτιον δρ. 330, 068: 49 εἰς βάρος τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, πληρωτέον εἰς τὴν ἐμφάνισιν, τοῦ ὁποίου ἡ ποσότης θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἐξόφλησιν ὅλων τῶν χρηματικῶν ἀπαιτήσεων, τῶν περιεχομένων εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Κυρίου Πρέσβεως

τῆς Α. Βρ. Μ. ἀπευθυνθείσας τὴν 5/17 Ἰανουαρίου καὶ 14/26 Ἀπριλίου πρὸς τὸν ὑπογραινόμενον διακοινώσεις.

Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης, δρ. 150|χιλ. παρακατατίθενται ὡς ἐνέχυρον· θέλουν δ' ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἑλλ. Κυβέρνησιν ἡ αὐξηνθῇ παρ' αὐτῆς κατὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐρεύνης, ὅτις θέλει γενῇ παρὰ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη ὁ Κ. Πασίφικος, ἕνεκα τῆς καταστροφῆς τῶν ἐγγράφων αὐτοῦ, τῶν ἀφορώντων τὰς κατὰ τοῦ Πρωτογαλλικοῦ Ταμείου ἀπαιτήσεις του.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλ. Μ. ὑπόκειται πρὸς τούτοις θετικῶς, ὅτι δὲν θέλει ἀπευθύνει, οὐδὲ θέλει ὑποστηρίξει οὐδεμίαν ἀπαίτησιν κατὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, ἕνεκα τῶν ζημιῶν καὶ ἀζημιῶν, τῶν προσγενομένων ἐκ τῶν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην καταναγκαστικῶν μέτρων τοῦ στόλου τῆς Α. Βρετ. Μεγαλειότητος.

Ὁ ὑπογραινόμενος ἔχει τὴν τιμὴν κτλ.

(Ὑπογ.) Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Οὐάϊς κτλ.

Ὁ ὑπογραινόμενος, ὑπουργὸς πληρεξούσιος τῆς Α. Βρετ. Μ. παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Ἑλλάδος, ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀναγγείλῃ, ὅτι ἔλαβε τὸ ἐπὶ τοῦ Ἑλλ. ταμείου ἐνταλμα εἰς δρ. 330,068:49· ἀναφερόμενος δὲ εἰς τὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν Κ. Λόντον τὴν 26 τρέχοντος, δι' ἧς, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Κ. Λόντου, θέτει τοὺς ὅρους, οἵτινες πρέπει νὰ παραδεχθῶσι πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν γενομένων διὰ τῆς διακοινώσεως του τῶν 5/17 Ἰανουαρίου παρελθόντος αἰτήσεως· ἀναφερόμενος ἐπίσης εἰς ἑτέραν τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Λόντος τῷ διεβίβασε τὴν 27 τρέχοντος, δι' ἧς τῷ ἀναγγέλλει, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Ἑλλην. Μ. δέχεται τοὺς τεθέντας εἰς τὴν ἄνω ῥηθεῖσαν διακοίνωσιν ὅρους (τοῦ Κ. Οὐάϊς) ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 τρέχοντος· ἀναφερόμενος εἰς τὴν διακοίνωσίν του τῶν 27 τρέχοντος (πρὸς τὸν Κ. Λόντον), δι' ἧς τῷ ἀναγγέλλει, ὅτι, κατὰ συνέπειαν τῆς παραδοχῆς τῶν τεθέντων ὅρων, διετάχθη ἀμέσως ἡ παῦσις τοῦ ἀποκλεισμοῦ εἰς Πειραιᾶ, καὶ εἰς τὰς δύο ἀκολούθους διακοινώσεις τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας τοῦ Κ. Λόντον· καὶ

Θεωρῶν ὅτι διὰ τῶν πέντε ῥηθεισῶν διακοινώσεων τοῦ Κ. Λόντου καὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐνταλματος, διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ποσότητος, ἱκανοποιήθησαν πληρέστατα αἱ αἰτήσεις του.

Ὁ ὑπογραινόμενος σπεύδει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Κ. Λόντον, ὅτι προσκαλέσει τὸν ναύαρχον Πάκερ, νὰ δώσῃ διαταγὰς διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὅλων τῶν κρατουμένων πλοίων.

Ὁ ὑπογραινόμενος, ἐκφράζων τὴν, ὁποίαν δοκιμάζει ἄκραν εὐχαρίστησιν, βλέπων, ὅτι ἐπαναλαμβάνονται αἱ φιλικαὶ μεταξὺ τῶν δύο Κυβερνήσεων σχέσεις, διαβεβαιοῖ τὸν Κ. Λόντον περὶ τῆς ὑψηλῆς πρὸς αὐτὸν ὑπολήψεώς του.

Ἐν ὅρμῳ Σαλαμῖνος, τὴν 28 Ἀπριλίου 1850.

Ὑπογ. Θ. Οὐάϊς.

Προταθέντος ἐπομένως εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ Ε. Ε. καὶ ἀναγνωσθέντος, ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, εἴτε τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, ὅπως ἐν τῷ Νόμῳ τοῦτο φαίνεται, πρὸς ἀπόκρουσιν μὲν ἐξωτερικῶν προσβολῶν εἶναι ὀλίγος, πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν δὲ ἀσφάλειαν πολύς. Ὅθεν, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐρρέθη, πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ, καὶ ἐν τούτῳ νὰ ὀργανισθῇ ἡ ἐθνοφυλακή. Ἐκτὸς τούτου ὁ ἀριθμὸς ὑπουργός, ἄλλην μεθοδον, ἢ τὴν ἰσχύουσαν ἤδη, μεταχειριζόμενος, ὀφείλει νὰ φροντίζῃ περὶ τοῦ τρόπου, ὅστις δύναται νὰ καταστήσῃ τοὺς στρατιώτας ῥωμαλεωτέρους, καὶ ἀνδρειοτέρους· μόνος δὲ πρὸς τοῦτο κατ' ἐκλεκτότερος τρόπος εἶναι ἡ ἐν τοῖς ὑπαίθροις καὶ ὄρεσιν ἐξάσκησις, καὶ ὄχι ἡ ἐν ταῖς πόλεσι ἀέναος διαμονή, καὶ ἐκθήλυνσις.

Καλὴ καὶ ἐνάρετος εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός, ἀλλ' εἶναι δύσκολος ἡ πραγματοποίησις αὐτῆς, ὡς καὶ χρόνου πολλοῦ, καὶ χρημάτων οὐκ ὀλίγων χρῄζουσα· τούτου ἕνεκα ἀρτίως εἰς τὸν χρόνον τὴν βελτίωσιν, θέλει διευθύνει, ὅπως εὗρε τὰ πράγματα.

Ἂν ἕκαστος Ὑπουργός, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅπως λαμβάνει, οὕτω παραδίδει τὰ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του, οὐ μία ποτὲ δύναται νὰ ἐπέλθῃ βελτίωσις. Τούτου ἕνεκα πᾶς τις, ὑπουργῶν, ὀφείλει νὰ φροντίζῃ περὶ πάσης δυνατῆς διορθώσεως.

Ἀρκοῦ πολλάκις, παρετήρησεν ἄλλος, ταῦτα ἐλέχθησαν, καὶ ἐν τούτοις οὐ μόνον οὐδεμία βελτίωσις ἐγένετο, ἀλλ' οἱ κατὰ καιρὸν Ὑπουργοὶ ἀμελῶνται εἰς τοὺς προϋπάρχοντας καὶ αὔξησιν

τοῦ στρατοῦ, ἐπὶ πλέον περιττοὶ αἱ παρατηρήσεις, καὶ προτροπαί· μόνον δὲ μέσον θεραπείας μένει νὰ μὴ δεχθῶσι τὰ Σώματα τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ οὕτω θέλουν τοὺς ἀναγκάσει νὰ πραγματοποιήσουν τὰς εὐχάς των, καὶ νὰ διορθώσουν τὰ καλῶς ἔχοντα.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι πρὸ μικροῦ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου ἀναδεξάμενος, δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον νὰ θεωρήσῃ τὰ καθέκαστα τῆς ὑπηρεσίας, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δυνατὴν διόρθωσιν, καὶ ὅτι τοῦ λοιποῦ, ἂν ἐπὶ πολὺν χρόνον ὑπουργήσῃ, θέλει ἐπιστήσει εἰς τοῦτο τὴν προσοχήν του, ἡ πλῆθυς τῶν ἀργούντων ἤδη ἀξιωματικῶν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, δύναται χρησίμως νὰ τεθῇ εἰς ὑπηρεσίαν, ἂν διοργανισθῇ ἡ ἐθνοφυλακή. Ἐπὶ τούτῳ ὅμως πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα τοῦ λοιποῦ αὔξησις αὐτῶν, καὶ μάλιστα τῶν φαλαγγιτῶν, οἵτινες ἀπὸ τοῦ **1843** δὲν ἐλαττοῦνται καθόλου ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ, ἂν καὶ ἔκτοτε πολλοὶ ἐπροικοδοτήθησαν, καὶ πολλοὶ ἀπεβίωσαν.

Ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, εἶπεν ἄλλος, φαίνεται ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ὅπως ὁρίζουν οἵ τε στρατιωτικοὶ περὶ τούτου ὀργανισμοὶ καὶ τὰ **Β.** Διατάγματα. Ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ ὅμως ὁ ἀριθμὸς θέλει παρουσιασθῇ ἀνώτερος. Ὁ ἀριθμὸς τῶν φαλαγγιτῶν ἀεννάως αὐξάνει, περιέχων καὶ πολλοὺς, μὴ ὄντας ἀγωνιστάς· καὶ ἐντεῦθεν ἡ φάλαγξ, μάστιξ ἰσχυρὰ καταστᾶσα, ἔφερε, καὶ θέλει φέρει μεγίστας εἰς τὸ Ἔθνος βλάβας. Ὁ Ὑπουργὸς ὀφείλει τέλος, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὰς παρατηρήσεις, καὶ ἀγανακτήσεις τῶν Βουλῶν, νὰ διορθώσῃ τὸ ἐπικουρικὸν λεγόμενον Σῶμα, καθ' οὗ τοσαῦτα πάντοτε ἐλέχθησαν, καὶ νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐθνοφυλακῆς, διὰ τῆς συστάσεως τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ νὰ ἀπαλλαχθῇ τὸ Κράτος ἀπὸ τοιαύτας δαπάνας.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπήνεγκεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ὅτι, παραγνωρισθέντος τοῦ πνεύματος τοῦ περὶ συστάσεως τῆς φάλαγγος Διατάγματος, αὐξήθη ὁ ἀριθμὸς αὐτῆς ὑπὲρ τὸ δέον, καὶ, βαθμολογηθέντων πολλῶν, μὴ ἐχόντων οὐδὲν δικαίωμα, παρεγνωρίσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν ἐχόντων. Τούτου ὅμως αἴτιοι δὲν εἶναι μόνοι οἱ Ὑπουργοὶ, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν τε Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν διὰ τῶν ἀδιαλείπτων συστάσεών των.

Ἀντειπόντος τινὸς, ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ δὲν ὀφείλουν νὰ ἀκούωσι τὰς ἀδικαιολογήτους συστάσεις, καὶ ὅτι ἀπ' ἐναντίας οὗτοι μόνοι εἰσὶν αἴτιοι, ὡς διορίζοντες πάντοτε ἀξιωματικοὺς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους των, παρορῶντες τοὺς ἔχοντας ἀληθῶς

δικαιώματα, καὶ ὅτι οὐδεὶς ποτὲ τῶν Γερουσιαστῶν τοιαύτας εἰς τινα Ὑπουργὸν ἔκαμεν ἀπαιτήσεις, ἢ τὰς γινομένας δὲν ὀφείλει νὰ παραδέχηται, ὁ νῦν Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ἄλλος, θέλει φροντίσει νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μόνον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **22** κατὰ **4**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς **13** τοῦ λήξαντος μηνός.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου **Ν.** Μέξη, ἐξαιτουμένου τεσσερακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀναγνωσθεισῶν προσέτι ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων **Χ.** Παππαπολίτου, καὶ **Μ. Δ.** Καΐρου, ἐξαιτουμένων ἀμφοτέρων τεσσακονθήμερον ὡσαύτως ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεράσισε νὰ τοὺς χορηγηθῇ, ἂν μένωσιν ἐνταῦθα κατὰ τὰ προαποφασισμένα **36** Γερουσιασταί.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΔΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΑΙΔΩΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀ**Θ.** Γρηγοριάδης
Ἰ**ω.** Κολοκοτρώνης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Μαΐου **1850** Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων **27** μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην, καὶ Ἰωάννην **Θ.** Κολοκοτρώνην, ἀμφοτέρων τῶν Κυρίων Γραμματέων κωλυομένων, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω δύο Νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων· 1) περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ 2) περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως εἰς δραχμὰς 97,702:33 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τῆς χρήσεως τοῦ 1849· ἔχουσι δ' ἅπαντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ὑποβάλλεται ἐσωκλείστως καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐμφαίνονται ἐν τῇ ἐπισυναπτομένῃ ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1848 πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει.

Ἐσωκλείονται καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς ΜΘ' Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, καὶ παρακαλῶ διὰ τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἀπριλίου 1850.

Θ Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου συμπληροῦται κατὰ τὸ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1836 Καταστατικὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκυροῦται διὰ τοῦ παρόντος τὸ ἀπὸ 3 Ἰουνίου 1843 Β. Διάταγμα.

Ἄρθρ. 2. Ἀμφότερα τὰ Τμήματα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀνασχολοῦνται εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν λογαριασμῶν τῶν διαφόρων διαχειρίσεων χωρὶς διάκρισιν ἐποχῆς, καὶ ἀκυροῦνται διὰ τοῦ παρόντος τὰ περὶ τούτου ἄλλως διατεταγμένα ἐν τῷ 4 ἄρθρῳ τοῦ εἰρημένου Καταστατικοῦ, καὶ ἐν τῷ ἀπὸ 9 Μαρτίου 1843 Βασιλ. Διατάγματι.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

—

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως ὑποβάλλω καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν τὸ ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1849.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο συναδεύων μετὰ τοῦ διασαφητικοῦ πίνακος τῆς αἰτιολογικῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, καὶ τῶν ἀντιγράφων τῶν Πρακτικῶν αὐτῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, συνιστῶ πρὸς τὴν Γερουσίαν τὴν ταχείαν αὐτοῦ ἐπιψήφισιν, ὡς ἀναγκαίας τῆς πραγματοποιήσεως τῶν καθυστερουσῶν πληρωμῶν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ζητουμένων πιστώσεων, ἀκριβῶς εἰς τὸν διασαφητικὸν πίνακα ἐκθετομένων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἀπριλίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἔχει, παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ἀπριλίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ζ. Ι. ΒΑΛΒΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον κατὰ τὸν προσηρτημένον ἐν τῷ παρόντι

Νόμῳ διασαφητικὸν πίνακα ἐκ δραχ. ἐννενήκοντα ἑπτὰ χιλιάδων ἑπτακοσίων δύω καὶ λεπτῶν τριάκοντα τριῶν εἰς βάρος τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ **1849**, ὡς ἐφεξῆς.

Κεφ.	**1.**	Ἄρθρ.	**5**	Δρ.	**3,777:54**
»	**8.**	»	**2**	»	**1,000:**
»	»	»	**3**	»	**1,200:**
»	»	»	**4**	»	**600:**
»	»	»	**5**	»	**3,000:**
»	**9.**	»	**2**	»	**1,104:15**
»	**12.**	»	**1**	»	**7,000:**
»	**16.**	»	**2**	»	**2,142:44**
»	»	»	**3**	»	**300:**
»	»	»	**4**	»	**60,000:**
»	**21.**	»	**3**	»	**5,000:**
»	**22.**	»	**6**	»	**12,578:20**
					97,702:33

Ἄρθρ. **2.** Τὰ ὡς ἀνωτέρω ποσὰ τῆς συμπληρωτικῆς ταύτης πιστώσεως θέλουν κατολογισθῆ εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ Γενικοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ **1849**.

Ἄρθρ. **3.** Ὁ παρὼν Νόμος, συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀπεφασίσθη, τυπωθέντα, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὰς πρὸς σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Λ. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΑΘ. ΔΙΔΩΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Μαΐου 1850, Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παόντων **27** μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθεῖσα ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ δρ. **927,702:33** ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσθη αὐτὴ μὲν νὰ τυπωθῆ, καὶ διανεμηθῆ εἰς τοὺς Κυρίους Γερουσιαστὰς, τὸ δὲ Νομοσχέδιον νὰ συζητηθῆ τὴν ἐλευσομένην Πέμπτην **18** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ περιττῆς θεωρηθείσης τῆς ἐκτυπώσεως αὐτῆς, ὡς μηδεμίαν τροπολογίαν ἐπενεγκούσης, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῆ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο τὴν προσεχῆ Τετάρτην **17** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀμφότεραι δὲ αἱ ἐκθέσεις ἔχουσιν, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβόντες ὑπὸ σκέψιν ὡρισμένον τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους **1849**, δι' οὗ ζητεῖται ἡ ποσότης τῶν δραχμῶν **97,702**, καὶ λεπτῶν **33**. Λαβόντες ὡρισμένως ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξετάσαντες ἓν πρὸς ἓν τὰ εἰδικὰ ποσά, τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται διὰ τοῦ νομοσχεδίου, εἰς ἀποπλήρωσιν διαφόρων δαπανῶν, τῶν ὁποίων ἄλλαι μὲν δὲν ἐπροβλέφθησαν διὰ τοῦ τακτικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ εἰρημένου ἔτους, δι' ἄλλας δὲ τὰ προβλεφθέντα ποσὰ δὲν ἐπήρκεσαν.

Ἐρωτήσαντες τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ἀπορήσωμεν, καὶ λαβόντες παρ' αὐτοῦ πληροφορίας τινὰς, ὁπωσοῦν ἀποχρώσας, ἐκθέτομεν πρὸς τὸ Σεβ. τοῦτο Σῶμα τὰ ἑξῆς.

Τὸ ποσὸν **3777,54**, τὸ ὁποῖον ζητεῖται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τόκος ὑπερημερίας τοῦ πρὸς τὸν Κ. Εὐνάρδον ὀφειλομένου καὶ ἀποδοθέντος ἤδη ἐκ διαλειμμάτων μέχρι

τῆς 14 Ἰουλίου 1849 χρέους συνισταμένου ἐκ δραχ. 184,272, ὅπερ ἔμελλεν ὅμως νὰ ἀποδοθῇ διὰ μιᾶς τὴν 1ην Ἰανουαρίου τοῦ ἰδίου ἔτους, καθ' ἡμᾶς μὲν δὲν φαίνεται προβλεπομένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους αὐτοῦ, μ' ὅλον ὅτι ὑπεβλήθη οὗτος εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 8 Δεκεμβρίου 1848, 22 δηλαδὴ ἡμέρας πρὶν τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας, καθ' ἣν ἔμελλε νὰ πληρωθῇ τὸ ὀφειλόμενον ποσόν, καὶ ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργὸς ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ, ἂν τὸ ταμεῖον τοῦ Κράτους ἦτον εἰς κατάστασιν νὰ ἀποτίσῃ τοῦτο διὰ μιᾶς, ὥστε νὰ μὴ χρειασθῶσιν ὑπερημερίας τόκοι· κατὰ δὲ τὴν πληροφορίαν, τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν, ἡ περίστασις αὕτη ἦτο γνωστὴ, καὶ ἐπροσοχθη μὲν ποσόν τι ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἀλλὰ διὰ τὴν δυσχερῆ κατάστασιν τοῦ ταμείου ἡ ἀπότισις ἀνεβλήθη πέραν τῆς προνοηθείσης προθεσμίας, καὶ τὸ ποσὸν ἐποιμένως δὲν ἐξήρκεσεν, ἀλλ' ἔγεινε χρεία νὰ προστεθῇ πρὸς τοῦτο καὶ τὸ σήμερον ζητούμενον ποσὸν δραχμῶν 3,777,54.

Τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 1000 ζητεῖται διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς μισθοὺς διαφόρων ταμιῶν μετατεθέντων, ἢ ἀπολυθέντων τῆς ὑπηρεσίας, καθ' ἃς περιστάσεις λαμβάνει χώραν διπλᾶ τις μισθοδοσία, ἕνεκα τοῦ χρόνου, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐπασχολοῦνται δύο ἐνταυτῷ ὑπάλληλοι διὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀρχείων κτλ. Τὸ ποσὸν τοῦτο εἶνε μὲν προβλεπόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849, δὲν ἐπήρκεσε δὲ εἰς τὴν ἀποπλήρωσιν τῶν γενομένων δαπανῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ πληροφορήσωμεν τὴν Γερουσίαν, ἂν αἱ μεταθέσεις καὶ ἀπολύσεις προεκλήθησαν τῷ ὄντι ἀπὸ ἀνάγκην τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας· τοῦτ' αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 1,045,15, τὸ ὁποῖον προσετέθη εἰς τὸ προνοούμενον διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν, καὶ χρησιμεύσαν εἰς μεταθέσεις διαφόρων Οἰκ. Ἐφόρων.

Ἄλλο ποσὸν 1,200 δρ. ζητεῖται πρὸς ἀντιμισθίαν προσωρινῶν βοηθῶν, τακτοποιησάντων τὴν ὑπηρεσίαν Ταμείων τινῶν, καὶ τὴν διαχείρισιν εἰσπρακτόρων· τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν προβλέπεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, αἱ δὲ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἐλάβομεν, ἐρωτήσαντες, ἂν ἡ βοήθεια αὕτη ἐγένετο εἰς τοὺς Ταμίας καὶ εἰσπράκτορας ἕνεκα τοῦ μεγέθους τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἢ ἕνεκα ἀνικανότητος τοῦ προσωπικοῦ, ἐπληροφορήθημεν, ὅτι τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ προσωπικοῦ ἐπέφερε τὴν ἀνάγκην ταύτην.

659. Δραχμαὶ ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν γενομένων δαπανῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ἐπίπλων πρὸς χρῆσιν διαφόρων Ταμείων, περὶ τῶν ὁποίων, ἂν καὶ προέβλεψεν ὁ προϋπολογισμὸς, δὲν ἐπήρκεσεν ὅμως τὸ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον προϋπολογισθὲν ποσόν. Πρὸς διασάφησιν δὲ ἐν γένει τῆς δαπάνης ταύτης ἐζητήσαμεν ἀπογραφικὸν πίνακα τῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν ὅλων τῶν ἀρχείων τοῦ Κράτους, ἢ τοὐλάχιστον τοῦ κλάδου τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ τοιοῦτος δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· αἱ δὲ 3,000 δρ. εἰς διάφορα ἔξοδα μετακομίσεως χρημάτων, δικαιολογοῦνται ἕνεκα τῶν παρελθουσῶν περιστάσεων.

7,000. Δραχ. ζητοῦνται πρὸς τούτοις εἰς συμπλήρωσιν τοῦ δι' ἀντιμισθίαν ἀπαριθμητῶν τῶν ζώων προβλεπομένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσοῦ, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐρωτήσαντες, ἂν εἰς τινας ἐπαρχίας τοῦ Κράτους δὲν διετάχθησαν ἀπαριθμήσεις ἐκτὸς τῆς νομίμου προθεσμίας, καὶ δὲν συνεζήσαν καὶ ἄλλαι καταχρήσεις περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου περὶ φορολογίας τῶν ζώων, ἐμάθομεν, ὅτι τὰ μὲν ἔξοδα τῆς ἐν Πλείᾳ γενομένης δευτέρας ἀπαριθμήσεως, δὲν συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ ζητούμενον ποσὸν, ἡ δὲ κατὰ τὸν δῆμον Ἀθηνῶν γενομένη παράτυπος ἀπαρίθμησις, θέλει καταλογισθῇ εἰς βάρος τῶν ἀπαριθμητῶν, ὅταν τὸ Ὑπουργεῖον πληροφορηθῇ, καὶ πεισθῇ περὶ τούτου.

Τὸ ποσὸν 1,952 : 44 τὸ χρησιμεύσαν εἰς ἀγορὰν χάρτου μὲ ὑδάτινον σημεῖον, ἔγεινεν ἀνάγκη πρὸς διευκόλυνσιν τῶν διὰ χαρτοσήμου συναλλαγμάτων τῶν πολιτῶν, νὰ προστεθῇ εἰς τὸ προβλεπόμενον ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν ποσόν· Ὁμοίως αἱ δρ. 190 πρὸς ἀγορὰν μεγάλου λευκοῦ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν διαβατηρίων. Ὁμοίως αἱ δραχμαὶ 300 προκαταβαλλόμεναι ὑπὸ τῶν Ταμείων εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ παραλαβὴν τοῦ χαρτοσήμου. Ὁμοίως δικαιολογοῦνται καὶ αἱ δρ. 60,000 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ προμήθειαν καὶ δικαιώματα τοῦ χαρτοσήμου. Ἡ ποσότης δ' αὕτη παρήγαγεν ἤδη κατὰ τὰς ληφθείσας πληροφορίας, καὶ τὴν ἀνάλογον αὔξησιν εἰς τὰς δημοσίας προσόδους τοῦ Κράτους.

Αἱ δρ. 5,000 αἱ ἀπαιτούμεναι εἰς συμπλήρωσιν τῶν γενομένων ἐξόδων διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀλικῶν τοῦ Κράτους· παρήγαγον ὁμοίως τὴν ἀπαιτουμένην ὠφέλειαν.

Αἱ δραχμαὶ 12,593:90 ἀπαιτοῦνται διὰ δικαστικὰ καὶ δικηγορικά· ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦτο ἡ Ἐπιτροπή σας ὁμοφώνως ἐξέρρασε τὴν ἀπορίαν της διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ὑποθέσεων τούτων, καὶ ἐπικαλεῖται τὴν σύντονον προσοχὴν καὶ τῆς κυβερ-

νήσεως καὶ τοῦ Σ. τῆς Γερουσίας σώματος, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **12** Μαΐου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπή

Δρ. Μανσόλας	Γ. Δαρειώτης
Ἀθ. Γρηγοριάδης	Γ. Ψύλλας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ πρὸς ὑμετέραν ἐπιψήφισιν εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου· καὶ ἐκτιμήσασα τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει πρὸς τὴν Βουλὴν λόγους, οἵτινες προὐκάλεσαν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, δὲν διστάζει νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχήν του, ἐλπίζουσα, ὅτι οὕτω τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον θέλει φθάσει εἰς τὸν σκοπόν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ προκειμένη αὔξησις. Ἐκτὸς τούτου, Κύριοι, ἡ Ἐπιτροπή σας θεωρεῖ ἀναγκαιότατον τὸ νὰ συστηθῇ εἰς τὴν ἰδιαιτέραν τοῦ Ὑπουργείου φροντίδα ἡ ἐκλογὴ προσώπων ἱκανότητος καὶ ὑπολήψεως διὰ νὰ μὴν ἀποβῶσι τὰ πράγματα ἐναντία τοῦ σκοποῦ. Πλησίον δὲ τῆς ἀναγκαίας ταύτης συστάσεως τὸ Ὑπουργεῖον, ἂν θεωρήσῃ λυσιτελές, θέλει ἐνεργήσει ἐν ἁρμοδίῳ χρόνῳ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **13** Μαΐου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπή

Δρ. Μανσόλας	Ἀθ. Γρηγοριάδης
Γ. Γλαράκης	Γ. Δαρειώτης

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἀὐλικῶν Τελετῶν, εἰδοποιοῦντος τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος ἑπτὰ ἡμερῶν ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος τοῦ Πρίγκιπος Μικρικίου τοῦ Νησάου.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Σ. Καλογεροπούλου, Σ. Θεοχαροπούλου, καὶ Δ. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένων λόγῳ ὑγείας τοῦ μὲν πρώτου τεσσαρακονθήμερον, τοῦ δὲ δευτέρου δεκαήμερον, τοῦ δὲ τρίτου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς αἰτήσεις αὐτῶν ὑπὸ τὸν ὅρον, ἂν κατὰ τὰ προαπορασιευμένα ὑπάρχωσιν ἐνταῦθα 36 Γερουσιασταί.

Παρατηρήσας δὲ ἐπὶ τέλους ὁ Κύριος Πρόεδρος, ὅτι αἱ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν Νομοσχεδίων Ἐπιτροπαὶ ὀφείλουν νὰ καθυποβάλλουν τὰς ἀναφερούσας ἐκθέσεις διὰ νὰ συζητηθῶσι τὰ Νομοσχέδια ταῦτα, εἰπόντος ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ καθυστερούντων Ἐπιτροπῆς, ὅτι αὕτη ἀνέβαλλε τὴν ἐπεξεργασίαν τούτου, μέχρις οὗ λάβῃ τὸν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ζητηθέντα τῶν ὀφειλετῶν κατάλογον, ἔλυσε τὴν Συνεδρασιν ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ ἀνωτέρου προσδιορισθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρηστακόπουλος
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Μαΐου 1850, ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγελθέντος ὡς ἀντικειμένου τῆς προκειμένης Συνεδριάσεως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου, καθὼς καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπάναγκες θεωρεῖ, εἰπέ τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, νὰ ἐκθέσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τοὺς λόγους, δι' οὓς θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, διότι οὕτω δύναται ἕκαστος νὰ μορφώσῃ ἀλάνθαστον πεποίθησιν, καὶ ἑπομένως ἢ νὰ παραδεχθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἢ μὴ παραδεχθεὶς, νὰ ὑποστηρίξῃ ἐλλόγως τὴν εἰρημένην ἀναθεώρησιν.

Ἀπαντήσαντος ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι αὕτη δὲν προτείνει ἀπολύτως τὴν ἀναθεώρησιν, ἀλλὰ γνώμην ἁπλῶς ἐκ-

τρέρουσα, ἀφίνει τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργείου, καθόσον τοῦτο τὴν θεωρήσῃ, ἢ μή, λυσιτελῆ, ὅτι ἡ τοιαύτη ἀναθεώρησις εἶναι ἀναγκαία, παρετήρησεν ἄλλος, ὁμολογεῖται παρ' ἁπάντων, καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Κυβερνήσεως, ἐφ' ᾧ καὶ κατὰ τὸ 1844 συνετάχθη Νομοσχέδιον, ὅπερ εἰσέτι δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν. Περὶ τούτου ὅμως ἤδη δὲν πρόκειται, διότι τὸ περὶ ἀναθεωρήσεως ζήτημα συνδέεται μὲ γενικώτερον Νόμον, τροποποιοῦντα τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ὁ καταστατικὸς τοῦ Συνεδρίου Νόμος, ἐπέρερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, συνετάχθη τὸ 1833. Ἔκτοτε ὅμως αἱ διατάξεις αὐτοῦ, καὶ διατυπώσεις ἔλαβον διαφόρους τροποποιήσεις διὰ μεταγενεστέων Νόμων, ἐκδοθέντων κατὰ τὰ ἔτη 1835, 1836, 1840, καὶ 1843. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναλαμβάνει πλήρη ἰσχὺν τὸ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1836 καταστατικόν, ἐκδοθὲν ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἦτο διάφορον τοῦ καθεστῶτος, ἐπιθυμεῖ νὰ βεβαιώσῃ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, κατὰ πόσον τοῦτο συμβιβάζεται μὲ τὴν ἰσχύουσαν ἤδη Νομοθεσίαν μας, καθὼς καὶ μὲ τὸ ὑφεστὼς πολίτευμα, ἂν δηλονότι αἱ Βουλαὶ, ἐπεξεργαζόμεναι τὸν ἀπολογισμὸν, δύνανται, ἢ μή, νὰ τροποποιήσουν τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου, τὰς ἀντιβαινούσας τυχὸν εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἢ εἰς ἄλλον τινὰ Νόμον.

Οὐδεμία ἀμφιβολία, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ καταστατικὸν τοῦ Συνεδρίου συνᾴδει ἀπροχρώντως μὲ τὴν ὑφεστῶσαν Νομοθεσίαν μας· μόνον δὲ κενὸν ὑρίσταται ὡς πρὸς τὰς σχέσεις τῶν Βουλῶν πρὸς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἀλλὰ περὶ τούτου ἤδη δὲν πρόκειται. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ τὸ Συνέδριον ἀποφαίνεται μόνον περὶ τῶν διατηρηθέντων κατὰ τὰς διαφόρους πληρωμὰς τύπων, αἱ Βουλαὶ δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἐπὶ τῶν ἀποφάσεών του δικαιοδοσίαν. Ἂν ὅμως ἡ χρῆσις τῶν προϋπολογισθεισῶν ποσοτήτων ἐγένετο, ἢ μὴ, νομίμως, τοῦτο ἀφορᾷ τὴν εὐθύνην τῶν Ὑπουργῶν, καὶ αἱ Βουλαὶ ἑπομένως ἔχουν πλήρη ἀρμοδιότητα, καὶ ἐξελέγξεως δικαιοδοσίαν. Τὰ ζητήματα ὅμως ταῦτα εἶναι ἀλλότρια τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάγκη ἀποχρώντως δικαιολογεῖται ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, παρετήρησεν ἄλλος, ἡ Γερουσία εἶχε προσδιορίσει ὡς ἡμερησίαν διάταξιν τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως Νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ παράβασιν προέβη ἤδη εἰς συζήτησιν ἄλλου Νομοσχεδίου, ἐξαιτεῖται, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ διακοπῇ αὐτὴ, καὶ νὰ συζητηθῇ τὸ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, συνεπείᾳ τῆς ἀποράσεως τῆς Γερουσίας, ἔχει, οὕτως εἰπεῖν, προκεκτημένον δικαίωμα. Ἡ διάταξις τοῦ μνησθέντος ἄρθρου εἶναι λογικὴ, καὶ πρόδηλος· διότι, προγινώσκων ἕκαστος τὸ συζητηθησόμενον ἀντικείμενον, μελετᾷ αὐτὸ, συλλέγει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ οὕτως ἐν γνώσει καὶ πεποιθήσει ἀποφαίνεται ὑπὲρ, ἢ κατ' αὐτοῦ, ἐνῷ ἄλλως, ἐλλειπόντων τῶν εἰρημένων ἀναποφεύκτων προσόντων διὰ τὸ ἐξ ἐφόδου, οὕτως εἰπεῖν, πρὸς συζήτησιν προτεινόμενον ἀντικείμενον, ἐλλείπει βεβαίως καὶ ἡ κατὰ πεποίθησιν ἀπόφασις. Ἐκτὸς τούτων φυσικῶς τῶν ἀνθρώπων ἕκαστος ἔχει, ἢ οὔ, πρός τι κλίσιν, καὶ συνεπείᾳ τῆς ψυχικῆς ταύτης καταστάσεως ἐπιθυμεῖ, πᾶσαν ἄλλην ὑπόθεσιν παραλείπων, νὰ παρευρίσκηται, ἢ μή, εἰς τὰς συζητήσεις. Ὅταν λοιπὸν δὲν διατηρῆται ἡ ἡμερησία διάταξις, δυοῖν θάτερον θέλει συμβῇ, ἢ προτιμῶν τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἰδίας του ὑποθέσεως, δὲν θέλει παρευρίσκεσθαι εἰς τὴν συζήτησιν, ἢ διὰ νὰ παρευρεθῇ, θέλει παραλείψει τὴν ἰδιαιτέραν ὑπόθεσιν, ἥτις δύναται νὰ ἦναι πολλάκις κατεπείγουσα, καὶ ἡ παράλειψίς της νὰ ἐπιφέρῃ αὐτῷ ἐπιβλαβεῖς συνεπείας. Διὰ νὰ μὴ περιπίπτῃ οὖν ἕκαστος εἰς τὴν δυσάρεστον ταύτην καὶ διλληματικὴν θέσιν, καὶ διὰ νὰ μὴ παρευρίσκηται εἰς τὰς συζητήσεις ἀπρομελέτητος, κανονίζεται ἡ ἡμερησία διάταξις ἐκ τῶν προτέρων, καὶ οὕτω συμβιβάζονται καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν ἰδιαιτέρων ὑποθέσεων, καὶ ἡ μετὰ σκέψεως γνωμοδότησις. Εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην εὑρίσκεται ἤδη, διότι, μελετήσας ἐμβριθῶς ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον, δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ ἕνεκα οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, ἂν ἀναβληθῇ δι' ἄλλην Συνεδρίασιν, καὶ νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Δὲν ἤθελον ἀντιταχθεῖ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέμεινεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἂν ἤδη ἡ προκειμένη συζήτησις δὲν εἶχεν ἀρχίσει. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ συζητούμενον ἤδη Νομοσχέδιον ἀπέκτησε πρωτεραιότητα, τῆς ὁποίας πᾶσαν προσβολὴν θεωρεῖ παράνομον, ἐπειδὴ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ μὲν συζήτησις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου δύναται νὰ παραταθῇ ἐπὶ πολὺ, ἐνῷ κατεπείγουσαι δημόσιαι ὑποθέσεις τὸν ἀναγκάζουν ν' ἀνα-

χωρήσῃ ταχέως, αὐτὴ δὲ ὁρονεῖ, ὅτι θέλει εἶσθαι βραχυτέρᾳ, προτείνει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις τούτου.

Ὁ Κανονισμὸς, ὑντέταξεν ὁ προαγορεύσας, δὲν διακρίνει, ἂν ἤρξατο, ἢ μὴ, ἡ συζήτησις, καὶ ἑπομένως ἐν πάσῃ στάσει αὐτῆς δύναται νὰ προταθῇ ἡ προκειμένη περὶ τῆς τάξεως ἔνστασις. Δὲν εἶναι προσέτι βέβαιον, ὅτι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου θέλει εἶσθαι ἐκτενεστέρα τῆς τοῦ προκειμένου· τὸ ἐναντίον μάλιστα εἶναι βεβαιότερον· διότι ἐκεῖνο μὲν, ὡς ἁπλούστερον, δύναται νὰ γίνῃ δεκτὸν ἄνευ μεγάλης συζητήσεως, ὅταν ἀποχρώντως διακαιολογηθῶσι τὰ ζητούμενα ποσὰ, τοῦτο δὲ, ὡς καταργοῦν προϋπάρχοντας Νόμους, καὶ ὡς οὐσιωδέστερον ἑπομένως ὄν, δύναται νὰ προκαλέσῃ μακρὰς συζητήσεις, καὶ νὰ γεννήσῃ ζητήματα περὶ τῆς ἐν γένει τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου πορείας, καθόσον μάλιστα καὶ ἡ ἐπὶ τούτου Ἐπιτροπὴ δίδει διὰ τῶν συντόμων παρατηρήσεών της συζητήσεως λαβήν. Λὲν ἰσχύει ἐπὶ τέλους οὐδ' ὁ λόγος τῆς προτεραιότητος· διότι ἐκεῖνο μὲν ἀπέκτησε δικαίωμα νὰ συζητηθῇ σήμερον δυνάμει ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, τοῦτο δὲ τυχαίως παρίσταται, ὡς μὴ συμπληρωθείσης χθὲς τῆς Γερουσίας, ὅτε κυρίως εἶχεν ὁρισθῇ νὰ συζητηθῇ.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς μὴ συζητηθὲν χθὲς, ἀπέκτησε προτεραιότητα, καὶ ἑπομένως προτιμᾶται πάσης ἄλλης συζητήσεως, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρότασις, ἀντέταξεν ἄλλος, ὡς στηριζομένη εἰς τὸν Κανονισμὸν, καὶ κατὰ πᾶσαν τῆς συζητήσεως στάσιν δυναμένη νὰ προταθῇ, εἶναι νόμιμος, καὶ ἑπομένως ὀφείλει ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ περὶ αὐτῆς κατὰ προτίμησιν. Πρὸς δὲ ἡ Γερουσία, ὁρίσασα τὴν ἡμέραν τῆς συζητήσεως ἑκάστου τῶν Νομοσχεδίων, δὲν ἐνόησε νὰ δώσῃ εἰς οὐδέτερον προτίμησιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μὲν τύπωσις τῆς ἐπὶ τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐθεωρήθη περιττὴ, ὡς ἰδεμίαν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιφέρουσαν προπολογίαν, ἡ παρατήρησιν, χρήζουσαν προμελέτης, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ὡς πολλὰς παρατηρήσεις περιέχουσα, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ, καὶ ἑπομένως πρὸς παρασκευὴν ἀπῃτεῖτο περισσότερος χρόνος, διὰ τοῦτο προετάθη ἡ συζήτησις τοῦ πρώτου· ὥστε οὐδεμία προτίμησις ὑπάρχει, οὐδὲ δικαίωμα προτεραιότητος ἀπεκτήθη. Ἐν τούτοις, ἀναρυέντος ἤδη τοῦ περὶ προτιμήσεως τῆς συζητήσεως ζητήματος δυνάμει τοῦ Κανονισμοῦ, πρέπει ἡ Γερουσία νὰ λύσῃ πρῶτον τοῦτο. Ὀφείλει ὅμως κατὰ τὴν ἀπόφασίν της νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτα ὁ προτείνας τὴν πρό-

τασιν ἐξέθηκεν, ὅτι τοὐτέστιν, ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐσκεμμένη ἐμβριθῶς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ δύναται νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας διασαφήσεις καὶ πληροφορίας, καὶ ὅτι αὔριον δὲν δύναται, ἕνεκα οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, νὰ ἔλθῃ· διότι θεωρεῖ ὀρθὸν καὶ συμφέρον νὰ ἐπιθυμῇ ἡ Γερουσία τὴν παρουσίαν τῶν Γερουσιαστῶν ἐκείνων, οἵτινες δύνανται τὸ κατὰ δύναμιν νὰ ἐπιχέουν φῶς εἰς τὰς συζητήσεις.

Περαιωμένης κηρυχθείσης ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Κυρίου Προέδρου τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν αὐτοῦ, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ πρῶτον τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως Νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τούτου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή του, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως. Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ ποσοῦ ἐκ δρ. **3,777:54.** Ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιεχομένων ποσοτήτων, παρετήρησεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄλλαι μὲν δὲν προβλέπονται, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἄλλαι δὲ προβλέπονται, ἀλλὰ δὲν ἐπήρκεσαν. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προβλέπωνται ἅπασαι αἱ δαπάναι, αἱ δι' ἐκτάκτους περιστάσεις πολλάκις ἀναφυόμεναι, δέχεται μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, ὀφείλει ὅμως νὰ κάμῃ τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι δὲν δύναταί τις ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὑπολογίσῃ ἀκριβῶς ἁπάσας τὰς δαπάνας, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ προΐδῃ τὴν ἔκτασιν αὐτῶν, ἀλλ' ὁ φρόνιμος καὶ εἰλικρινὴς λογιστὴς προσπαθεῖ νὰ ὁρθάσῃ, ὅσον ἔνεστιν, εἰς τὴν ἀκρίβειαν, καὶ ἀντὶ ἐλλείμματος νὰ φέρῃ περίσσευμα· διότι ἄλλως δὲν ἔχει πάντοτε πρόχειρα τὰ μέσα ν' ἀναπληροῖ τὰς ἐλλείψεις. Ὅταν ὅμως, ὅλως τυχαίως προϋπολογίζων, προσπαθῇ ἔπειτα νὰ συμπληροῖ τα ἀναφυόμενα ἐλλείμματα διὰ συμπληρωτικῶν πιστώσεων, δύναται τότε νὰ κληθῇ ἀπερίσκεπτος, καὶ μὴ εἰλικρινής· καὶ ὅπως συμβαίνει πολλάκις καὶ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ, ὅτε οἱ ἐργολάβοι ὑποδεικνύουν ἐν πρώτοις εἰς τὸν ἰδιοκτήτην μικρὰς δαπάνας, αἵτινες ἔπειτα, προχωροῦντος τοῦ ἔργου, ἀναφαίνονται καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἔκτασιν, καὶ πρὸς συμπλήρωσιν ὑποβάλλεται ὁ ἰδιοκτήτης εἰς χρέη ὑπέρογκα μὲ τόκους ἀδρούς, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν δημοσίων δαπανῶν. Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐγνωρίζομεν τὰς προκειμένας δαπάνας, ἠδυνάμεθα, ἂν ἦσαν ἀναγκαῖαι, νὰ τὰς καλύψωμεν, ἐλαττώνοντες ἄλλας, ἧττον ἀναγκαίας· αἱ παρατηρήσεις ὅμως αὗται ἀνήκουν εἰς τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου· τὸ δὲ συζητούμενον ποσὸν θέλει χρησιμεύσει ὡς τόκος ὑπερημερίας

τοῦ πρὸς τὸν Κύριον Εὐνάρδον ὀφειλομένου χρέους, τοῦ ὁποίου ἡ ἀπότισις καθυστέρησεν. Ὁ Προϋπολογισμὸς καθυπεβλήθη 22 ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῆς πληρωμῆς τοῦ χρέους τούτου· καὶ ἂν τότε τὸ Ὑπουργεῖον προέβλεπε τὸ τυχὸν πληρωθησόμενον διὰ τόκους ὑπερημερίας ποσόν, ἤθελεν εἶσθαι ἀξιέπαινον, ἤθελεν ἀπαλλάξει τὰς Βουλὰς τῆς τοιαύτης συζητήσεως, καὶ ἤθελε θέσει τότε Ταύτας εἰς θέσιν ν' ἀναπληρώσουν αὐτὸ ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ἄλλων κονδυλίων, ἧττον ἀναγκαίων. Τούτου ἕνεκα, ἂν θέλωμεν νὰ δειχθῶμεν αὐστηροί, ὀφείλομεν νὰ καταλογίσωμεν ἤδη αὐτὸ εἰς βάρος τῶν λογιστῶν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν πληρωμὴν τοῦ ποσοῦ τούτου, ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ οὐδεμία εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἔλλειψις· διότι, μὴ δυνάμενον νὰ προϊδῇ τὰς ἐπελθούσας περιστάσεις, ἐρρόνει, ὅτι θέλει πληρώσει τὸ πρὸς τὸν Κύριον Εὐνάρδον χρέος ἐμπροθέσμως, χωρὶς νὰ ὑποβληθῇ εἰς τόκους ὑπερημερίας. Γενικῶς ὅμως θεωρεῖ ἄτοπον νὰ συμπληροῦνται αἱ δαπάναι τοῦ Κράτους διὰ πιστώσεων, ἐκτὸς ἐπελεύσεως ἐκτάκτων περιστάσεων, διαφευγουσῶν παντὸς ἀνθρώπου τὴν πρόνοιαν· διότι, ἂν καὶ ὁ Προϋπολογισμὸς περιέχῃ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑποθετικὰ κεφάλαια, ἡ ἀξιοπιστότης αὐτῆ λαμβάνει χώραν ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰ κανονισμένα ἔξοδα, ἐκτὸς πάλιν τῶν ἐκτάκτως προϋπολογισμένων. Τὸ προκείμενον ὅμως ποσὸν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν διὰ τὸ ἀδύνατον, ὡς ἐρρέθη, τῆς προβλέψεως αὐτοῦ.

Τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀντέταξεν ἄλλος, προέβλεψεν ὁ Προϋπολογισμός, ἀλλὰ δὲν ἐπέρκεσε, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται ἤδη συμπλήρωσις. Ἀπορίαν μόνον παρέχει ὁ τελευταῖος παράγραφος τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καθ' ὃν τὸ διὰ τῆς πιστώσεως ταύτης ποσὸν θέλει ἀναπληρωθῇ ἀπὸ τὰ πλεονάσματα τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς αὐτῆς χρήσεως τοῦ 1849· ὥστε τὰ ζητούμενα ἤδη ποσὰ θέλουν πληρωθῇ μετὰ τὴν ἀποπλήρωσιν ὅλων τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως ἐκείνης.

Εἰπόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι αὔριον θέλει ἀπαντήσει περὶ τῆς εἰρημένης τοῦ προλαλήσαντος ἀπορίας, καθόσον ἤδη πρόκειται ἄλλο ζήτημα, ἡ παραδοχὴ, ἢ μὴ, δηλονότι τοῦ διαλυθέντος ποσοῦ, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου κονδυλίου ἐκ δρχ. 1000, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ἔξοδον τοῦτο, παρατήρησεν ἓν μέλος αὐτῆς, προβλέπεται ἐν τῷ Προϋπολο-

γισμῷ, ἀλλὰ δὲν ἐπέρκεσε τὸ ψηφισθὲν ποσόν· καὶ τοι ἐρωτήσασα ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν ἔλαβεν ἀρκούσας πληροφορίας διὰ νὰ βεβαιώσῃ τὴν Γερουσίαν, ἂν αἱ μεταθέσεις καὶ ἀπολύσεις προεκλήθησαν τῷ ὄντι ἀπὸ ἀνάγκην τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι αὗται, χάριν εὐνοίας μᾶλλον γενόμεναι, δὲν ἐπέφερον ἄλλο τι, εἰμὴ καταχρήσεις καὶ σπαταλεύσεις τοῦ δημοσίου πλούτου· τούτου ἕνεκα ἠθέλομεν καταλογίσει καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς βάρος τοῦ ἀρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ τὰ δραστήρια ταῦτα φάρμακα δὲν λαμβάνουν ἤδη χώραν.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, παρεδέξατο καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ κονδυλίου τρίτου ἐκ δρ. 1,200, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν δαπάνην ταύτην, παρατηρήσεις, ἐπέφερεν ἡ ἀνικανότης τῶν Ταμιῶν· ὠφείλεν ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον, ἀφοῦ διορίζει ἀνικάνους Ταμίας, νὰ στέλλῃ τοὐλάχιστον πρὸς τακτοποίησιν τὰς ταμιακὰς ὑπηρεσίας τοὺς ἐπιθεωρητὰς, οἵτινες, ἀργοὶ ἐνταῦθα καθήμενοι, πληρώνονται ἀδίκως. Τούτου ἕνεκα δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλὰ νὰ καταλογισθῇ εἰς βάρος τῶν προκαλεσάντων αὐτὸ ὑπαλλήλων.

Πρὸ τριάκοντα μόλις ἡμερῶν τὰ οἰκονομικὰ διαχειριζόμενος, ἐπήνεγκεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἐμφανίζομαι ὡς οἰκονομολόγος, διότι ἐν ἡμῖν οὐδεὶς τοιοῦτος ὑπάρχει κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς λέξεως σημασίαν· διαβεβαιῶ ὅμως, ὅτι θέλω καταδιώξει αὐστηρῶς τὴν κατάχρησιν καὶ ἀνικανότητα, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐπικαλοῦμαι πᾶσαν ἐκ μέρους τῶν Βουλῶν ἐπὶ τῶν πράξεών μου αὐστηρότητα· διότι, ὅτι ὡς ἰδιώτης ἡ Γερουσιαστὴς ἐπολέμησα, ὡς Ὑπουργὸς δὲν θέλω ποτὲ ὑπερασπισθῇ. Ὡς πρὸς τὴν γνώμην δὲ τοῦ προλαλήσαντος ἀπαντῶ μόνον, ὅτι τὰ καθέκαστα δὲν γνωρίζω· ὅτι ἅπαντα τὰ ἔξοδα δὲν δύναταί τις νὰ προϊδῇ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἅπαντες ὑποπίπτομεν εἰς ἁμαρτήματα· πρέπει ὅμως νὰ μεμφώμεθα τὴν κατάχρησιν, καὶ νὰ προσπαθῶμεν νὰ ἀναλαμβάνουν τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τίμιοι καὶ ἱκανοί. Οἱ Ἐπιθεωρηταὶ εἶναι ἀναγκαῖοι· πιθανὸν νὰ συνέβησαν ἐλλείψεις, καὶ ὀφείλομεν νὰ τὰς ἐπανορθώσωμεν· δὲν εἶναι ὅμως δίκαιον νὰ καταλογισθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς βάρος τῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, εἶπεν ἄλλος, πολλὴν αὐστηρότητα κατὰ τῶν καταχρήσεων καὶ ἀνικανότητος ὑπέδειξεν. Ἐπιμελάττεται ὅμως νὰ τῷ ἀποδείξῃ διὰ ἐγγράφων, ὅτι, ὡς Ὑπουργὸς δὲν διετήρησεν,

ό,τι ἄλλοτε ὡς Γερουσιαστὴς ἐπρέσβευε· δὲν ἀπήντησε δὲ καθόλου εἰς τὸν προλαλήσαντα· καὶ ἂν ἀληθῶς οἱ ἐπιθεωρηταὶ ἄνευ ἄλλης ὑπηρεσίας κάθηνται ἐνταῦθα, μισθοδοτούμενοι, χωρὶς τοὐλάχιστον ν' ἀποστέλλωνται εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν Ταμείων, καὶ ἐντεῦθεν προκαλοῦνται ἄλλα ἔξοδα διὰ τὴν ἀποστολὴν ἄλλων βοηθῶν, τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν.

Ἀρκούντως ἀπήντησεν, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργός, εἰπών, ὅτι περὶ τοῦ παρελθόντος παραλείπει ν' ἀναφέρῃ τι, καθόσον οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ εὑρέθησαν ἴσως εἰς παρισάσεις ἀναπορεύκτους. Ἐπεθύμει νὰ μὴν ἐγίνετο ἀταξία τις, ἀλλὰ τῶν γινομένων δὲν εἶναι ὑπεύθυνος. Τοὺς Ἐπιθεωρητὰς θεωρεῖ ἀναγκαίους, καὶ ἂν δὲν ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντά των, θέλει ἐνεργήσει κατ' αὐτῶν τὰ δέοντα.

Ἡ κατάστασις τῶν Ταμείων, ἐπέγεγκεν ἄλλος, εἶναι οἰκτρὰ, καὶ τοιαύτη θέλει εἶσθαι, ἐνόσῳ δὲν διορίζωνται Ταμίαι τίμιοι καὶ ἱκανοί, διότι οἱ Ἐπιθεωρηταὶ μόνοι δὲν δύνανται νὰ ἐπανορθώσουν τὰ ἐκ τῆς ἀνικανότητος, καὶ καταχρήσεων ἐπερχόμενα ὀλέθρια ἀποτελέσματα. Ὡς παράδειγμα δὲ πρόχειρον ἀναφέρει τὸν Ταμίαν τοῦ Μεσολογγίου, ὅστις, καὶ τοι ἀναδειχθεὶς ἀνίκανος, καὶ καταχραστὴς, προεβιβάσθη.

Τὰ πάντα εἰς τὸ παρελθὸν ἀπ.δοὺς ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὑπάρχεται, διὰ τῆς αὐστηρότητος καὶ καταδιώξεως τὸ κακὸν περιστείλας, νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ καλόν. Ἐπὶ τούτῳ ὅμως ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ τὸν συνδράμωμεν, μὴ παραδεχόμενοι τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀλλὰ καταλογίζοντες αὐτὸ εἰς τοὺς αἰτίους· διότι οὕτω, συλλογιζόμενοι τὴν εὐθύνην των, δύνανται νὰ φείδωνται τοῦ δημοσίου πλούτου. Εἶναι μάλιστα προτιμώτερον ν' ἀναμνήσωμεν εἰς αὐτοὺς τὴν εὐθύνην των διὰ τῆς μικρᾶς ταύτης ζημίας, παρὰ νὰ τοὺς ἴδωμεν ἄλλως πως κατηγορουμένους, καὶ δικαζομένους ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Σωμάτων. Ἐν τούτοις δὲν πρέπει ποτὲ ν' ἀποδίδουν τὰ πάντα οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ εἰς τὰς περιστάσεις καὶ διὰ τούτων νὰ δικαιολογοῦν τὰ παρελθόντα.

Ὡς πρὸς τὸν Ταμίαν τοῦ Μεσολογγίου, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ὢν Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ τὰ Ταμεῖα ἐνήμερα ὡς πρὸς τὰς ἐργασίας των· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ἀναφέρων, ὅτι μόνος δὲν δύναται νὰ ἐπεξεργασθῇ τῶν παρελθόντων ἐτῶν τοὺς λογαριασμούς, τῷ ἐστάλη βοηθός. Ὁποία δὲ ἔπειτα ἐγένετο ἐξέλεγξις, καὶ τι ἐκ ταύτης ἀπέβη, δὲν γνωρίζει.

Εἰπόντος τέλος τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ὅτι ὁ διαληφθεὶς Ταμίας ἐπαύθη σήμερον, καὶ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως ἐπιγενομένης

περὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, ἐγένετο τοῦτο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τὴν ἐπ' αὔριον ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν κονδυλίων καὶ ἄρθρων τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς βιαζομένου ν' ἀναχωρήσῃ ἕνεκα ἄλλων δημοσίων ὑποθέσεων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασίν του.

Ἐπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ὁρίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διαληφθείσης συζητήσεως.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΑΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Β. Χρηστακόπουλος
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 19 Μαΐου 1850, Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κυρίου Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐκ βραχιμῶν 600 κονδυλίου, καὶ τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐζητήθη, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς, παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς διασάφησιν τῆς δαπάνης ταύτης ἀπογραφικὸς πίναξ τῶν ἐπίπλων καὶ σκευῶν ὅλων τῶν ἀρχείων τοῦ Κράτους, ἢ τοὐλάχιστον τοῦ κλάδου τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλὰ τοιοῦτος δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει· ἡ ἔλλειψις αὕτη θεωρεῖται ἐπιλήψιμος, διότι δὲν δυνάμεθα ἤδη ἐν γνώσει ν' ἀποφανθῶμεν, ἂν τὸ προσδιοριζόμενον πρὸς κατασκευὴν καὶ ἐπισκευὴν ἐπίπλων καταναλίσκηται, ἢ οὔ, ἐπ' αὐτῷ τῷ σκοπῷ. Ἐκτὸς τούτου ἡ ὕπαρξις τοιούτου πίνακος ἤθελε περιστέλλει καὶ τὸν ἐκ μέρους τινῶν σφετερισμὸν τῶν δημοσίων ἐπίπλων.

Κἰπόντος μὲν ἄλλου, ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ προλαλήσαντος εἶναι ὀρθὴ, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ ὀλίγα καὶ εὐτελῆ τῶν Ταμείων ἔπιπλα γνωμοδοτεῖ καὶ ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ, καὶ ἑπομένως δὲν ὑπάρχει φόβος καταχρήσεων, ἀνταπαντήσαντος δ' αὐτοῦ, ὅτι αἱ γνωμοδοτήσεις τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν οὐδεμίαν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπιρροὴν, καὶ ὅτι αἱ Βουλαὶ πρέπει νὰ ἔχωσιν ὅλα τὰ μέσα τῆς ἐξελέγξεως, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διεβεβαίωσεν, ὅτι θέλει φροντίσει νὰ συνταχθῇ τοιοῦτος ἀπογραφικὸς πίναξ, τὸν ὁποῖον δύναται ἑπομένως ἡ Γερουσία νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅταν θέλῃ.

Μετὰ ταῦτα, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐκ δραχμῶν 3,000 ποσοῦ, καὶ τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ λάθος, εἶπεν ἓν τῶν μελῶν της, ὑπέλαβεν ἡ Ἐπιτροπὴ δικαιολογημένον τὸ ποσὸν τοῦτο ἕνεκα τῶν παρελθουσῶν περιστάσεων, διότι αὗται μὲν ἤρξαντο ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τοῦτο δὲ ἐδαπανήθη κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ ἑπομένως ἤδη ἀνάγκαζε τὴν παρατήρησίν της.

Παρατηρήσαντος τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἀποδεδειγμένως ἐδαπανήθη πρὸς μετακόμισιν τῶν ἀπὸ τὰ διάφορα Ταμεῖα εἰς τὸ Κεντρικὸν χρημάτων, καὶ πρὸς πληρωμὴν τῶν συνοδευόντων αὐτὰ, οὐδεὶς δύναται νὰ προβῇ, προσέθηκεν ἄλλος, τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης ταύτης, ὡς ἐξαρτώμενον κυρίως ἀπὸ τὰς περιστάσεις καὶ ἀπὸ τὰς ἐποχὰς τῆς μεταφορᾶς, καθόσον τὰ ἀγώγια εἶναι, ἢ μὴ, μεγάλα, καὶ καθόσον εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον εἶναι, ἢ μὴ, χρήματα· διότι, μὴ ὑπαρχόντων, ἡ ἐξ ἄλλων Ταμείων μετακόμισις καθίσταται ἀναγκαιοτέρα, καὶ συνεχεστέρα· δὲν δύναται ὅμως νὰ γίνῃ κατάχρησις, διότι πάντοτε ἀποδεικτικὰ συνοδεύουσι, καὶ δικαιολογοῦσι τὰς πληρωμάς.

Ἑπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο δεκτόν.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἐκ δραχμῶν 1,104:15 ποσὸν, καὶ παρατηρήσαντος ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι καὶ ἐπὶ τούτου ἐφαρμόζονται τὰ ῥηθέντα περὶ τῶν ἐκ δραχμῶν 600, καὶ 1000 ποσῶν, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ συνημμένα ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐκ δραχμῶν 7,000 ποσοῦ, ὑπ' οὐδεμιᾶς ἄλλης αἰτίας, ἢ πεύσματος ἀντιδράσεως κινούμενος, εἶπέ τις, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ κριτοῦ μόνον συμφέροντος, παρατηρῶ, ὅτι τὸ συνηθροισμένον ποσὸν τῶν ἀπαριθμήσεων ἐπιφέρει μάταια εἰς τὰ Δημόσια ἔξοδα, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εὑρεθῇ ἄλλος τρόπος. Παρατηρῶ δὲ προσέτι, ὅτι ἐσφαλμένως προτίθεται τὸ Δημόσιον, κατὰ τὸν διαβεβαίωσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ καταλογίσῃ εἰς βάρος τῶν ἀπαριθμητῶν τὰ δαπανηθέντα διὰ τὴν παράτυπον ἐν Ἀττικῇ ἐνεργηθεῖσαν ἀπαρίθμησιν· διότι ὑπεύθυνοι εἶναι οἱ παρανόμως καὶ ἐκπροθέσμως αὐτὴν διατάξαντες, καὶ οὐχὶ οἱ ἀπαριθμηταὶ, οἵτινες, θεωρούμενοι ὡς ὑπηρέται, δὲν ὀφείλουν νὰ γνωρίζωσιν, ἂν παρανόμως, ἢ ἐκπροθέσμως διορίζωνται.

Μὴ δυνάμενος ἤδη, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, νὰ δώσω ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς νομίμως, ἢ μὴ, ἐνεργηθείσης ἐνταῦθα ἀπαριθμήσεως, ὑπόσχομαι ὑπὸ ἰδίαν μου εὐθύνην, ὅτι δὲν θέλω κάμει καμμίαν τοιαύτην πληρωμὴν, μὴ συναδούσαν μὲ τὸν Νόμον.

Ἑπομένως ἐγένετο τὸ ποσὸν τοῦτο δεκτὸν, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα ἐκ δρ. 2,142:44, καὶ 300.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐκ δρ. 60,000 ποσοῦ, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸ 1849 ἔτος, ἐπέφερέ τις, αἱ μὲν δαπάναι διὰ δικαιώματα, καὶ προμήθειαν χαρτοσήμου προϋπολογίσθησαν εἰς δραχ. 160,000 τὸ δὲ εἰσόδημα εἰς δρ. 950,000. Κατὰ τὴν ἀναλογίαν λοιπὸν ταύτην αἱ ζητούμεναι ἤδη δρ. 60,000, ἔπρεπε νὰ φέρουν εἰσόδημα 380,000 σχεδὸν, καὶ ὄχι 113,000. Κατὰ τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ε. ε. αἱ μὲν δαπάναι διὰ δικαιώματα καὶ προμήθειαν ὑπολογίζονται εἰς 180,000, τὸ δὲ εἰσόδημα εἰς 1,000,000· ὥστε ὑπάρχει προφανὴς δυσαναλογία μεταξὺ τῶν 60,000 καὶ τοῦ εἰσοδήματος αὐτῶν 113,000, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλει ὁ Κύριος Ὑπουργὸς νὰ μᾶς διαβεβαιώσῃ, ἂν ἀληθῶς οὕτως ἔχῃ, ἢ ἦναι λάθος λογιστικόν.

Ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι εἶναι λάθος ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν, καὶ ὅτι ὡς πρὸς τὸ εἰσόδημα φυλάττεται ἡ αὐτὴ ἀναλογία, παραδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος Γερουσιαστοῦ, εἶπεν ἄλλος, παρατηρῶ, ὅτι τὸ παρελθὸν ἔτος ἔπρεπε ν' αὐξηθῶσι τὰ ἐκ τοῦ χαρτοσήμου ἔσοδα εἰς δραχμὰς 150,000 τοὐλάχιστον· διότι οἱ εἰρηνοδίκαι, μισθοδοτούμενοι ἔκτοτε, δὲν λαμβάνουν τὰ ἡμίσια τῶν τελῶν, ὡς πρότερον. Τὸ δὲ προκείμενον ποσὸν ἔπρεπε νὰ φέρῃ κατ' ἀναλογίαν εἰσόδημα ἐκ δραχμῶν 360,000· ἂν φέρῃ ὀλιγώτερον, πρέπει νὰ μὴ γίνῃ δεκτὸν, ὡς ἄλλως ζημιουμένου τοῦ Δημοσίου.

Διὰ τὴν λογιστικὴν ἰσορροπίαν, παρετήρησεν ἄλλος, σημει-

οὖνται ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ οὐ μόνον τὰ πραγματικῶς εἰσπραττόμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα οἱ ὑπάλληλοι ὠρελοῦνται διὰ τῆς καταναλώσεως· ὁρνεῖ ὅμως ὀρθώτερον πρὸς ἀποφυγὴν τῆς συγχύσεως τῶν βιβλίων τοῦ Κράτους ν' ἀναφέρωνται μόνον τὰ ἔξοδα τῆς σφραγίσεως, καὶ τὸ ἀληθῶς εἰσπραττόμενον ποσὸν καθ' ὅτι, ἂν καὶ ἡ Κυβέρνησις λαμβάνῃ ἀποδεικτικὰ παρὰ τῶν καταναλωτῶν ὑπαλλήλων, οὐχ ἧττον ἡ λογιστικὴ τάξις συγχέεται. Παρατηρεῖ δὲ ἐπὶ τέλους, ὅτι πολλοὶ τῶν Συμβολαιογράφων δὲν ἐπλήρωσαν εἰς τὸ Ταμεῖον διὰ τὸ λησθὲν χαρτόσημον, ὅτι, ὡς ἐρρέθη, πολλάκις σφραγιστὸς χάρτης ἀπωλέσθη, καὶ ἐν τούτοις εὑρεθεὶς ἔπειτα, κατηναλώθη, καὶ ταῦτα φέρων ἔκπτωσιν πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου τοὐλάχιστον 30 τοῖς 0/0.

Ἕκαστος Συμβολαιογράφος, ἀντέταξεν ἄλλος, ἔχει ἀνοικτὴν πίστωσιν εἰς τὸ Ταμεῖον· δὲν δύναται ὅμως νὰ παραλάβῃ χαρτόσημον, χωρὶς νὰ πληρώσῃ, καὶ ἑπομένως οὐδεμία καθυστέρησις ὑπάρχει. Τὸ δὲ προτεινόμενον ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος σύστημα ἀντιβαίνει εἰς τὴν λογιστικὴν τάξιν· εἶναι δὲ ἐπιβλαβὲς, διότι κατὰ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀδύνατον νὰ γίνηται εὐκόλως ὁ ἔλεγχος ὅλων τῶν ἐτῶν.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον ἐκ δραχ. 5,000.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἐκ δραχμῶν 12,578:20 ποσοῦ, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄπορον εἶναι, παρετήρησέ τις, διὰ τί τὸ Δημόσιον ἀποτυγχάνει σχεδὸν πάντοτε τῶν δικαστικῶν αὐτοῦ μετὰ τῶν πολιτῶν διενέξεων· μόνη καὶ ἀληθὴς αἰτία ὑπάρχει ἴσως, διότι δὲν ὁρονίζει ν' ἀποδίδῃ εἰς τοὺς ἔχοντας πολίτας δίκαιον, ἀλλὰ καὶ ἐν πεποιθήσει τῶν ἀδίκων ἰσχυρισμῶν του καταφεύγει εἰς τὰ δικαστήρια, καὶ ἐντεῦθεν ἥττᾶται πάντοτε. Τοιαύτας περιπτώσεις γνωρίζω πρὸ πάντων δύω, λαβούσας χώραν κατὰ πολιτῶν Ἀθηναίων, τῶν ὁποίων τὰ οἰκόπεδα ἀφῃρέσαν ἐπὶ δημοσίᾳ ἀνάγκῃ, ἀρνεῖται νὰ τοὺς ἀποζημιώσῃ, καὶ τοι πολὺ ἐπεικεῖς πρὸς κατόρθωσιν συμβιβασμοῦ τινος δειχθέντας, καὶ ἐντεῦθεν, μεταβιβασθείσης τῆς ἀπαιτήσεώς των εἰς τὰ Δικαστήρια, ἡ ἥττα τοῦ Δημοσίου θέλει εἶσθαι ἄφευκτος, καὶ ἡ ζημία ὑπέρογκος.

Ἐκ τῶν ὀρθῶν τοῦ προλαλήσαντος παρατηρήσεων ὁρμώμενος, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, θέλει ὁρονήσει νὰ ἐπιφέρῃ πᾶσαν δ υνατὴν θεραπείαν· ἡ προκειμένη ὅμως δαπάνη εἶναι ἄφευκτος, διότι ὑπάρχουσι τελεσίδικοι περὶ αὐτῆς δικαστικαὶ ἀποφάσεις πρὸ ἐτῶν πολλῶν·

Κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ποσοῦ τούτου, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν ἐναντιοῦμαι, ὡς διὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων ἀπαιτητέου, καὶ ἀναποφεύκτου καταστάντος. Ὀφείλω ἐν τούτοις νὰ παρατηρήσω, ὅτι διὰ τὴν ἔλλειψιν καταλλήλων ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Οἰκονομικῶν προσώπων συμβαίνουσι τοσαῦται εἰς τὸ Δημόσιον ζημίαι. Ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τούτῳ καθιερώθη ἡ ἐσφαλμένη καὶ ἐπιβλαβὴς ἀρχὴ νὰ παραπέμπωσι πᾶσαν πολιτῶν ἀπαίτησιν εἰς τὰ Δικαστήρια ἄνευ διακρίσεως τοῦ δικαίου, ἢ ἀδίκου, καὶ ἐντεῦθεν αἱ συνεχεῖς δικαστικαὶ ἥτται, καὶ αἱ ὑπέρογκοι ζημίαι. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρω μίαν τοῦ Κυρίου Πονηροπούλου ἀπαίτησιν περί τινος ἐν Ναυπλίῳ κλιβάνου 2,000 γροσίων ἀξίζοντος· μὴ συγκατανεύσαν νὰ δώσῃ τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην τὸ Δημόσιον, ἀλλὰ καταφυγὸν εἰς τὰ Δικαστήρια, κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ 44,000 δραχμάς. Ἐπίσης συνεπείᾳ ἄλλης τοῦ Δανιὴλ Πανᾶ ἀπαιτήσεως περί τινων ἐν Ἠλείᾳ ἀμπελίων κατεδικάσθη εἰς δραχμὰς 300,000, ἀφοῦ ἀπώλεσε καὶ τὸ εἰσόδημα, καὶ 26,000 δι' ἔξοδα καλλιεργείας. Εἰς τὰς ζημίας ταύτας θέλει ὑποβάλλεσθαι πάντοτε, ἐνόσῳ ἐφαρμόζει τὴν μνησθεῖσαν ὀλεθρίαν ἀρχὴν, καὶ ἐνόσῳ τὸ δικαστικὸν Τμῆμα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δὲν συνίσταται ἀπὸ νομομαθεῖς.

Εἰπόντος τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, ὅτι, δεχόμενος τὰς παρατηρήσεις ταύτας, θέλει ἐντὸς ὀλίγου δείξει δι' ἔργων τὴν περὶ τούτου σύντονον αὐτοῦ μέριμναν, ἅπαντα τὰ λεχθέντα, παρετήρησεν ἄλλος, περὶ τῶν μνησθεισῶν ζημιῶν εἶναι περιττὰ, καὶ καθίστανται πλέον μῦθοι, ἀφοῦ ἡ ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη ἐπανάληψις αὐτῶν δὲν ἴσχυσε νὰ μετατρέψῃ καὶ διορθώσῃ τὰ κακῶς καὶ ἐπὶ βλάβῃ τοῦ Δημοσίου ἐνεργούμενα.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο· καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον πρῶτον παρεδέξατο ἡ Γερουσία, ὡς ἔχει, ἄνευ τροποποιήσεώς τινος.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα δεύτερον, καὶ τρίτον, ἐγένοντο δεκτά.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 19 κατὰ 10.

Προτείναντος τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νομοσχεδίου διὰ τὴν ἐλευσομένην Δευτέραν 22 ε. μ., ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασίν του.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ, παρετήρησέ τις ἔπειτα, δὲν καθυπέβαλεν εἰσέτι κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην τὴν ἔκθεσίν της.

Ἂν καὶ, ὡς ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ἡ διαδικασία, οὕτως εἰπεῖν, αὕτη κατέστη ἀνωφελὴς, διότι οὐδεμίαν τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα κάμνουν ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ στελλομένων ἀναφορῶν ἐνέργειαν, οὐδὲ θεραπείαν τινὰ τῶν παραπόνων τῶν ἀναφερομένων, ἡ Γερουσία δεικνύει τοὐλάχιστον τὸ καθ' ἑαυτὴν τὴν ἀνήκουσαν εἰς τοὺς πολίτας φιλοφροσύνην, καὶ τῶν συμφερόντων καὶ αἰτήσεών των πρόνοιαν. Τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ προσκληθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ὑποβάλῃ ὅσον τάχος εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας τὴν ἔκθεσίν της.

Ἐπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος προσεκάλεσε τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης νὰ ἐπισπεύσουν τὴν ἔκθεσίν των.

Γενομένης ἔπειτα ψηφοφορίας περὶ τῆς ἐν τῷ Ναῷ τῆς Καπνικαρέας παρευρεθησομένης κατὰ τὴν ἐπέτειον τελετὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Ἐπιτροπῆς, ἔλαχον οἱ Κύριοι Π. Γιατράκος, Δ. Νάκος, Α. Μαυρομιχάλης, Ι. Καλλιστρώνης, καὶ Γ. Παπαηλιόπουλος.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰω. Καραμάνου, ἐξιτουμένου λόγῳ ἀσθενείας δύο ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία, παρεδεξαμένη τὴν ἀπαίτησίν του, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ περὶ αὐτοῦ, ὅ,τι καὶ περὶ τοῦ Β. Βουδούρη.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νομοσχεδίου.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΝΙΚ. ΔΟΞΑΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμαδῆς.
Β. Χρηστακόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Μαΐου 1850. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐν τοῖς πρὸ μικροῦ ἀναγνωσθεῖσι Πρακτικοῖς, εἶπεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Πανηρόπουλος, ἀναφέρεται, ὅτι τὸ Δημόσιον κατεδικάσθη νὰ μοὶ πληρώσῃ 40,000 δραχμὰς πρὸς ἀποζημίωσίν τινος ἐν Ναυπλίῳ κλιβάνου, ἀξίζοντος 2,000 γρόσια. Ἐπειδὴ παρεμορφώθη ἡ ἀλήθεια, ὀφείλω, πρὸς πληροφορίαν τοῦ Σώματος, νὰ ἐκθέσω αὐτήν, ὅπως ἀληθῶς ἔχει. Ἡ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαίτησίς μου ἦτο πραγματικὴ, ἀφορῶσα ἰδιοκτησίαν ἀναμφισβήτητον, καὶ ὡς τοιαύτην καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος προστατευομένην, καὶ παρὰ παντὸς ἄλλου Νόμου. Ἡ Κυβέρνησις κατελαβε πρὸ 16 ἐτῶν ἐν Ναυπλίῳ τὸ εἰς ἐμὲ ἀνῆκον μεγάλης ἐκτάσεως ἐπὶ σκοπῷ ἀποζημιώσεως γήπεδον, ἐφ' οὗ εἶναι ᾠκοδομημένος ὁ Στρατών. Ἀποβάσων ματαίων τῶν πρὸς συμβιβασμόν τινα μετὰ τοῦ Δημοσίου προσπαθειῶν μου, κατέφυγον εἰς τὰ Δικαστήρια, ἀπαιτήσας διὰ τὴν ἀξίαν δρ. 25,000, ἐνῷ, καταλειφθέντος τοῦ διαληφθέντος γηπέδου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τὸ 1834, ὅτε ἕκαστος πῆχυς ἐτιμᾶτο δρ. 130, ἄξιζε ὑπὲρ τὰς 150,000 δρ. Δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως διορισθέντες πραγματογνώμονες, προσδιώρισαν δι' ἕκαστον πῆχυν δραχμὰς 10, ἂν καὶ κατὰ τὴν τοῦ Δικαστηρίου τῶν Ἑρετῶν ἀπόφασιν ἔπρεπε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ κατὰ τὸ 1834 ἀξία. Τοῦτο δ' ἔκαμον, διότι, ἂν ὡρίζον τὴν ἀληθῆ τιμὴν, ἡ ὁλικὴ ἀξία ἤθελεν ὑπερβαίνει τὴν ἀρχικὴν ἀπαίτησίν μου. Ἀφοῦ λοιπὸν ὑπέστην τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων κατ' ἀμφοτέρας τὰς δικαιοδοσίας, τὸ δημόσιον κατεδικάσθη νὰ μὲ ἀποζημιώσῃ· ὥστε δὲν ὑπάρχει ἐκ μέρους ἐμοῦ οὐδεὶς πλεονεκτικὸς σκοπὸς, ἀλλὰ μᾶλλον παράβλεψις τῶν ἰδίων δικαιωμάτων μου πρὸς τελείαν καὶ δικαίαν ἀποζημίωσιν.

Πρὸς ταῦτα παρετήρησεν, ἄλλος, ὅτι ὁ περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως κατὰ τὴν προηγουμένην Συνεδρίασιν λαλήσας Γερουσιαστὴς δὲν ἐσκόπει νὰ προσάψῃ μῶμόν τινα εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ἀλλὰ προτιθέμενος ν' ἀποδείξῃ τὴν ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου παραγνώρισιν τῶν ἀναμφιλέκτων ἀπαιτήσεων τῶν πολιτῶν, τὴν ἀποδοκιμασίαν παντὸς δικαίου καὶ συμφέροντος ἀμφιμερῶς συμβιβασμοῦ, καὶ τὴν ἐντεῦθεν εἰς ὑπερόγκους ἀποζημιώσεις καταδίκην τοῦ Δημοσίου, ἀνέφερεν ἁπλῶς πρὸς παράδειγμα καὶ τὴν εἰρημένην τοῦ προλαλήσαντος ἀπαίτησιν.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουγ-

γοῦ, εἰδοποιοῦντος τὸ Προεδρεῖον περὶ τῆς ἀποβιώσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Λογοθέτου.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Ἀδὰμ Δεῦκα, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας, καὶ τινῶν μὲν κατὰ, τινῶν δὲ ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς ἀγορευσάντων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν αἴτησίν του.

Ἀπαγγελθέντος τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται πρὸς συζήτησιν τὸ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντα τὰ δύω αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτὰ, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 5, ἔχον, ὡς ὑπεδείχθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 2 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Προτεινάντος τινος νὰ θεωρῆται τοῦ λοιποῦ πλήρης ἡ Γερουσία διὰ τῆς παρουσίας 25 μελῶν, ἀπαρτιζόντων τὸ ἥμισυ πλέον τοῦ ὅλου αὐτῶν ἀριθμοῦ, ὡς 48 ἁπάντων ὄντων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασίν του, ὁρίσασα ὡς ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν πρὸς ἀπαρτισμὸν πλήρους συνεδριάσεως εἴκοσι πέντε Γερουσιαστάς.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις τὴν ἐλευσομένην Παρασκευὴν 26 ε. μ. Ἔχει δὲ ἡ ἔκθεσις οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐφεξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς·

1) Ἀναφορὰν ἀπὸ 24 Σεπτεμβρίου 1849 (ἀριθ. 235) τῆς Εὐπραξίας χήρας τοῦ Στρατηγοῦ Δ. Μακρῆ, διὰ τῆς ὁποίας, ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, ἐξαιτεῖται νὰ τῇ προσδιορισθῇ μηνιαία σύνταξις ἀνάλογος μὲ τὰς ἀνάγκας της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

2) Ἀναφορὰν ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου 1849 (ἀριθ. 236) τοῦ Γεωργίου Κοσμᾶ Ἀρκαδοπολίτου, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀνάλογος μηνιαία σύνταξις.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

3) Ἀναφορὰν ἀπὸ 5 Ὀκτωβρίου 1849 (ὑπ' ἀριθ. 237) τοῦ Μ. Βερνάδου, ἐξαιτουμένου, χάριν τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγώνων καὶ θυσιῶν του, μηνιαίαν σύνταξιν ἀνάλογον μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ λάβῃ πρόνοιαν ὑπὲρ τοῦ δυστυχοῦς τούτου γέροντος ἀγωνιστοῦ.

4) Ἀναφορὰν ἀπὸ 16 Ὀκτωβρίου 1849 (ὑπ' ἀριθ. 245) τοῦ Γεωργίου Κουρκουγιάκου ἐκ Τριπόλεως, ἐξαιτουμένου, χάριν τῶν πρὸς τὸν Πατρίδα ἐκδουλεύσεών του καὶ θυσιῶν, ἀνάλογον μηνιαίαν σύνταξιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

5) Ἀναφορὰν ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου 1849 (ὑπ' ἀριθ. 8) τοῦ Περικλέους Ζωγράφου, ἐξαιτουμένου, ὅπως διατάξῃ ἡ Γερουσία ἀ) νὰ ἀγορασθῶσι διὰ λογαριασμόν της τὰ μένοντα παρ' αὐτῷ ἀντίτυπα τῶν Πρακτικῶν της, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτύπωσιν εἶχεν ἀναδεχθῇ ὁ ἴδιος κατὰ συνέπειαν Συμβολαίου, γενομένου μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Γραφείου τῆς Α' Περιόδου, καὶ β') νὰ τῷ χορηγηθῇ ἀποζημίωσις τις δι' ὅσας ἕνεκα τούτου ὑπέστη ζημίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀρίνει τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

6) Ἀναφορὰν ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 21 τοῦ Π. Κονταξῆ ἐκ Λεβαδίας, ὅστις, ἐκθέτων, ὅσα ἔπαθε δυστυχήματα ἐκ τοῦ εἰς Λεβαδίαν καταπεσόντος Σίρωνος κατὰ τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῇ χρηματική τις βοήθεια, πρὸς θεραπείαν τῶν ὁποίων ὑπέστη ζημιῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

7) Ἀναφορὰν ἀπὸ 7 Ἰανουρίου ε. ε. (ὑπ' ἀριθ. 24) τοῦ Σωτηρίου Σκουμπουρδῆ ἐκ Λαμίας, παραπονουμένου κατὰ τοῦ πρώην Νομάρχου Φθιώτιδος Κ. Ι. Σούτσου, ὡς μεροληπτικῶς καὶ παρανόμως διαχειρισθέντος τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς τῶν Δήμων τῆς Ἐπαρχίας Φθιώτιδος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

8) Ἀναφορὰν ἀπὸ 5 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 39 διαφόρων Προκρίτων τῆς Πρωτευούσης, οἵτινες, καταδιωκόμενοι διὰ χρέη τῆς Κοινότητος Ἀθηνῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως γενόμενα, ἐξαιτοῦνται, ὅπως ληφθῇ πρόνοια ν' ἀπαλλαγῶσιν ἐκ τῆς καταδιώ-

ξεως ταύτης, συμφώνως μὲ τὸ περὶ τῶν τοιούτων χρεῶν ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Συμβούλιον.

9) Ἀναφορὰν ὑπ' ἀριθ. 54 τοῦ Ἰωάννου Βασιλειάδου, κατὰ τοῦ Μ. Χουρμούζη Ἀντισυνταγματάρχου τῆς Φαλαγγος, ὡς ἐπιβαίνοντος εἰς τὰς ἰδιωτικὰς τῶν πολιτῶν ὑποθέσεις ἐν Φθιώτιδι, καὶ ὡς παρανόμως μισθοτυμένου ἀνὰ δραχμὰς 360 κατὰ μῆνα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ προσκληθῇ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅπως νὰ δώσῃ πληροφορίας περὶ τούτου.

10) Ἀναφορὰν ἀπὸ 17 Μαρτίου ε. ε. (ὑπ' ἀριθ. 57) τοῦ Λ. Γιαννίτζη, ἐξαιτουμένου τὴν πληρωμὴν τῆς τιμῆς τοῦ πλοίου του «Ὁ Ἡρακλῆς» ληφθέντος ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὸ 1831 ἔτος, καὶ ἐκτιμηθέντος διὰ φοίνικας 54,000, ἐξ ὧν τῷ ἐπληρώθησαν μόνον 9,000.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

11) Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Μαΐου ε. ε. (ὑπ' ἀριθ. 78) τοῦ Ἀντωνίου Μιτυληναίου πυροπολιστοῦ, ἐκθέτοντος τὰς κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεις του, καὶ τὴν ἕνεκα πολυχρονίου ἀσθενείας ἀνικανότητά του, καὶ ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

12) Ἀναφορὰν ἀπὸ 23 Μαΐου ε. ε. (ὑπ' ἀριθ. 83) τῆς χήρας Αἰκατερίνης Θεοδοσίου, ἐξ Ὕδρας, διὰ τῆς ὁποίας, ἐκθέτουσα τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, πυροπολιστοῦ κατὰ τὸν ἀγῶνα χρηματίσαντος, καὶ κληρωθέντος, ἐξαιτεῖται νὰ τῇ προσδιορισθῇ μηνιαία σύνταξις ἀνάλογος μὲ τὰς ἀνάγκας της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Μαΐου 1850.

Ἡ Ἐ π ι τ ρ ο π ὴ

Δ. Μανσόλας — Γ. Λαμπιώτης
Δ. Κανελλόπουλος — Ἀθ. Γρηγοριάδης

Μετὰ ταῦτα ὁ Γραμματεὺς Κ. Δ. Κανελλόπουλος, ἐπειδὴ, εἶπε, πολλαὶ παραστάσεις τοῦ τε δημοτικοῦ, τοῦ περὶ ἀπογραφῆς καὶ περὶ καθηστερούντων Νόμου ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλυμπίας συνέβησαν, καθυποβάλλων ταύτας ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας, καὶ τοῦ

παρόντος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἐξαιτοῦμαι νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Ὁ Δήμαρχος Λάρνας ἐπαύθη πρό τινος χρόνου ἄνευ δικαιολογημένης τινὸς αἰτίας, ἡ δικαστικὴ ἀποφάσεως, δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ ὡς συνέπειαν τὴν τοιαύτην παῦσιν. Ὁ Δήμαρχος ἐπίσης Ἀλιφέρης ἐπαύθη, ὡς μὴ ἀποστείλας δῆθεν τοὺς βουλευτικοὺς καταλόγους, ἐνῷ τοιαύτη ἔλλειψις, καὶ ἀληθὴς ὑποτιθεμένη, δὲν ἠδύνατο νὰ νομιμοποιήσῃ τὴν παῦσιν, ἀλλ' ἔπρεπεν, ὡς ἀπειθείας ὑποληφθείσης, νὰ τῷ ἐπιβληθῇ ἐπίπληξις ἢ ἄλλη τις πειθαρχικὴ ποινή. Ὁ Ἔπαρχος, προκηρύξας τὴν δημοτικὴν ἐκλογήν, καὶ ροβηθεὶς τῶν προστατῶν του ἀποτυχίαν, συνέλαβε διὰ στρατιωτῶν τέσσαρας τῶν ἐναντίων, μάλλον φορολογουμένων καὶ συμβούλων, καὶ τοὺς παέπεμψεν εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Καλαμῶν, ὡς ὄφθεν πρὸς τὸ δημόσιον ὀφείλοντας, καὶ οὕτως ἐνήργησεν ἐπιτυχῶς τὴν ἐκλογὴν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, ἐνῷ καὶ φυλακισμένοι ἂν ἦσαν, ἔπρεπε νὰ τοῖς συγχωρηθῇ ἡ ἐξάσκησις τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων. Κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς νοσυλλαξίας, ἐξαιρεθέντων ἄνευ νομίμου τινὸς λόγου τῶν ἰσχύντων τοὺς προγεγραμμένους ἀριθμούς, ἐστάλησαν ὡς στρατεύσιμοι οἱ τοὺς μείζονας λαβόντες μέχρι τοῦ 28. Συνεπεία τῶν παραβιάσεων ταύτων, ἐθολοφρονήθη ὁ καλλίτερος τῆς ἐπαρχίας ἰδιοκτήτης, καὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῶν παθόντων, συλλαμβάνει ὁ Μοίραρχος τοὺς δολοφόνους ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὑπαλλήλου ἐκείνου, ὑπὲρ τῶν πολιτικῶν σκοπῶν τοῦ ὁποίου ταῦτα πάντα πράττονται.

Περὶ ἁπάντων τῶν εἰρημένων εἶπεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἐν ἄλλῃ Συνεδριάσει, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ αὐτῷ ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν πρὸς πληροφορίαν γνώσεως.

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου νὰ ἐκλεχθῇ Ἐπιτροπὴ, προθυμαντίσασα μετὰ τοῦ Γραφείου τὰς Α.Α. Μ.Μ. ἐπανακαμπτούσας εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, καὶ γενομένης ψηφοφορίας, ἔλαχον οἱ Κύριοι Ἀθ. Γρηγοριάδης, Δ. Ὀλύμπιος, Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης, Γ. Παπακλεόπουλος καὶ Ἀντώνιος Μαυρομιχάλης.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΥΣΑΡΧΙΑ Σ
Ἀθ. ΔΙΑΚΟΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Ι. Ἀξιώτης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Ἰουνίου [1850 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Σ. Θεοχαροπούλου, καὶ Χ. Ἀναργύρου, ἐξαιτουμένων λόγῳ ἀσθενείας τοῦ μὲν πρώτου μηνιαίαν, τοῦ δὲ δευτέρου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἐκείνου μὲν ἡ αἴτησις ἐγένετο δεκτὴ, τούτου δὲ περιωρίσθη εἰς εἴκοσιν ἡμέρας.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῆς Β. τετραμηνίας ε. ε.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Γενομένων ἤδη ἀπαιτητῶν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸν μῆνα Μάϊον, καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκκρεμοῦς ὄντος, προέκυψεν ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ πίστωσις· λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν καὶ τῆς Γερουσίας τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν ἤδη περὶ τετραμήνου πιστώσεως συναπτόμενον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Μαΐου 1850.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Λ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουσι πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ἐπιψηφισθησομένου προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1850, τὰ ἔξοδα τοῦ κράτους διὰ τὴν 6ην τετραμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849 καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων ἢ Κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως αὐτοῦ, ἀπεφασίσθη νὰ δοθῇ ἐν ἀντίγραφον εἰς ἑκατὸν τῶν Τμημάτων, καὶ νὰ συζητηθῇ, ὅταν τρία τοὐλάχιστον τούτων ἀναγγείλουν, ὅτι τὸ ἐμελέτησαν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔπειτα Νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ε. ε. ἔχον, ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Παρουσιάζοντες ὑμῖν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς συζητηθὲν, καὶ παραδεχθὲν Νομοσχέδιον, περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1850 ἔτος, ἐπικαλούμεθα τὴν ὅσον τάχιστα συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ παρ' ὑμῶν· διότι, ἀραιωθεισῶν ἤδη τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μεγάλως, ἡ ὑπηρεσία πάσχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Μαΐου 1850.

Ὁ ὑπουργὸς ΙΩ. ΣΤΑΪΚΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν θέλουσι παρουσιάσει τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων κατὰ τὸ ἔτος 1850 προσδιορίζεται εἰς 1257.

Οἱ 1257 οὗτοι ἄνδρες θέλουσι διανεμηθῇ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ μὲν τῶν Νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν Νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν Ἐπάρχων εἰς τοὺς δήμους τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀφορᾷ.

Ο Θ Ω Ν.

Ι. Στάϊκος. Γ. Νοταρᾶς.

Ἀπεφασίσθη, τυπωθὲν, νὰ διανεμηθῇ, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Προβάσης έπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 235 γνωμοδοτήσεως αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ σταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὄχι τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 236 ἀναφορᾶς γνωμοδοτήσεως, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ σταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Τοῦτο δ' ἀπεφάσισε καὶ περὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 237 ἀναφορᾶς.

Ἀναγνωσθείσα ἔπειτα ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 245 ἀναφορᾶς, ἐγένετο δεκτή.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 ἀναφορᾶς, καὶ προτείναντός τινος νὰ σταλῇ εἰς τὸ γραφεῖον διὰ νὰ παρατηρήσῃ, ἂν ἰσχύῃ, ἢ μή, τὸ μεταξὺ τοῦ ἀναφερομένου καὶ τούτου συνταχθὲν συμβόλαιον, καὶ νὰ γνωμοδοτήσῃ περὶ τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ, ἐξαιτησαμένου τοῦ ἀναφερομένου, εἶπεν ἄλλος, κατὰ τὴν Α' Περίοδον νὰ τυπώνῃ τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας ταχύτερον, καὶ εὐθυνότερον, καὶ ν' ἀναπληροῖ τὸν Συντάκτην ἐν ἀπουσίᾳ, ἡ Γερουσία παρέπεμψε τὴν αἴτησίν του εἰς τὸ τότε γραφεῖον, τὸ ὁποῖον συνέταξεν ἐπὶ τούτῳ συμβόλαιον ἐπὶ 6 ἔτη· μετὰ δύο ὅμως ἔτη ἡ ἐργολαβία αὐτὴ τῷ ἀφῃρέθη. Ἐπειδὴ δὲ δυνάμει τοῦ συμβολαίου εἶχε προμηθευθῇ ὑλικὰ καὶ τυπογράφους, καὶ ἕνεκα τούτου ὑπέστη ζημίας, ζητεῖ ἤδη ν' ἀγοράσῃ ἡ Γερουσία τὰ μείναντα εἰς αὐτὸν ἀντίτυπα τῶν πρακτικῶν, καὶ νὰ τὸν ἀποζημιώσῃ δι' ὅσης ὑπέστη ζημίας· ἡ αἴτησίς του εἶναι δικαία, καὶ τὸ γραφεῖον πρέπει ν' ἀποφασίσῃ διὰ νὰ τῷ δοθῇ ἱκανοποίησίς τις.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ σταλῇ ἡ προκειμένη ἀναφορὰ εἰς τὸ γραφεῖον διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὰ γεγονότα, καὶ γνωμοδοτήσῃ.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21 ἀναφορᾶς, ἡ Κυβέρνησις, εἶπέ τις, ὀφείλει νὰ βοηθῇ τὸ κατὰ δύναμιν τοὺς εἰς τυχηρὰς ζημίας περιπίπτοντας, καὶ διὰ τοῦτο ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου πρέπει νὰ συσταθῇ στενῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· μάλιστα δὲ νὰ μεταχειρισθῇ τοῦτον εἰς τινα δημοσίαν ὑπηρεσίαν ὡς ἱκανὸν καὶ τίμιον, ἀντὶ τοσούτων ἄλλων, μηδόλως τοιαῦτα προσόντα ἐχόντων. Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39 ἀναφορᾶς διαφόρων τῶν Ἀθηνῶν προκρίτων, εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς.

Αἱ Κοινότητες πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἦσαν αὐθύπαρκτα καὶ ἀνεξάρτητα Σώματα, μηδόλως κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν των διοίκησιν ὑπὸ τῆς κατακτητικῆς τῶν Ὀθωμανῶν ἐξουσίας ἐπηρεαζόμεναι· καὶ ἂν ποτε ἐγίνετο ἐπέμβασίς τις, ἐθεωρεῖτο ὡς μεγίστη παράβασις, ἐφ' ᾧ μετ' οὐ πολὺ ἐπανήρχοντο αὖθις εἰς τοὺς πρώτους θεσμούς των, καὶ εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐσωτερικὴν διοίκησίν των. Πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν των, εἶχον ἀνάγκην χρημάτων, καὶ ἐντεῦθεν ὑπέβαλλοντο εἰς δάνεια. Πῶς ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος συνωμολογοῦντο ταῦτα, δὲν γνωρίζω. Ἐνταῦθα ὅμως οἱ προκριτώτεροι, προσκαλούμενοι ὑπὸ τῶν Δημογερόντων, καὶ μανθάνοντες παρ' αὐτῶν τὴν χρηματικὴν τῆς κοινότητος ἀνάγκην, ἐγνωμοδότουν καὶ συνωμολόγουν ὑπὲρ αὐτῆς δάνειον, καὶ ὅλοι ὁμοῦ ὑπέγραφον τὴν ὁμολογίαν.

Ἀπορουσῶν τῶν κοινοτήτων ἐντεῦθεν τοῦ πολυετοῦς τῆς ἐπαναστάσεως πολέμου ν' ἀποτίσωσι τὰ χρέη των πρὸς τοὺς βαζοντας αὐτὰς δανειστάς, ἐξεδόθη ἐπὶ Κυβερνήτου τὸ ἀπὸ 18 Μαΐου 1829 καὶ ὑπ' ἀριθ. 12.754 μέχρι τοῦδε ἰσχύον Διάταγμα, καθ' ὃ αἱ μὲν ἀγοραὶ, αἱ ἀφορῶσαι χρέη συμφωνηθέντα παρὰ κοινοτήτων, ἢ παρ' ἰδιωτῶν δι' ἀνάγκας καὶ λογαριασμοὺς αὐτῶν, ὑπέκειντο εἰς τὴν διαδικασίαν τῶν τότε τακτικῶν δικαστηρίων, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων ἀνεβάλλετο, μέχρις οὗ κανονισθῇ ὁ τρόπος τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν τούτων.

Ἐνταῦθα εἰπόντος τινός, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ὅλως δικαστικὸν, ὡς καταδικασθέντων τῶν ἀναφερομένων διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ ἑπομένως ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τούτου, χωρὶς νὰ παρεμβῇ εἰς ἀλλότρια καθήκοντα, ἀντιτάξαντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ἀγορεύσεως του εἶναι ἄλλος, καὶ ὄχι ἡ αἴτησις τῆς ἀκυρώσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἡ τῆς ἐπεμβάσεως εἰς ἀλλότρια καθήκοντα, εἶναι ἀλλοῦ, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ δικαστήρια ἐπελάβοντο τοιούτων ὑποθέσεων, καὶ καταδικάζονται πολλοὶ, χωρὶς πραγματικῶς νὰ ὀφείλωσι, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ φροντίσῃ περὶ ἐπανορθώσεως τοῦ ἀδίκου, συντάττουσα εἰδικὸν περὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων Νόμον, ἢ ἑρμηνεύουσα τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, τὸ ὁποῖον ἐπαναλήψεως τὰ δικαστήρια ἐφαρμόζουν, διότι δὲν πρέπει νὰ καταδικάζωνται οἱ διὰ τὰς κοινότητας δανεισθέντες, οἱ ὁποῖοι χάριν αὐτῶν ἔδιδον τὰς ὑπογραφάς των,

ὡς περισσότερα ἐχέγγυα εἰς τοὺς δανειστὰς προσενεγκούσας· ἡ ἀνάπτυξις ὅθεν καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος εἶναι σωτήριος. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει διὰ νὰ ἦναι παρόντες ἅπαντες οἱ Γερουσιασταί, καὶ οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, καὶ μετὰ ἐμβριθῆ σύσκεψιν καὶ συζήτησιν νὰ ληφθῇ κατάλληλόν τι μέτρον, ἢ νὰ συνταχθῇ Νομοσχέδιον περὶ τῶν τοιούτων χρεῶν πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν καλῇ τῇ πίστει καὶ ὠφελείᾳ τῶν κοινοτήτων συνομολογησάντων ὑπὲρ αὐτῶν δάνεια, καὶ ἤδη θυμάτων τῆς ἀγαθῆς των προαιρέσεως γενομένων.

Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, εἶπεν ἄλλος, πλήρη πίστιν τῶν κοινοτήτων ἐχουσῶν, προθύμως ὑπὲρ αὐτῶν οἱ προεστῶτες ἐδανείζοντο, καὶ εὐκόλως διὰ τοῦτο εὕρισκον δάνεια. Τούτου ἕνεκα πρέπει ἤδη νὰ ληφθῇ πρόσφορον, καὶ σύντονον μέτρον, ὅπως καὶ οἱ δανεισταὶ μὴ καταδιώκωνται ἀτομικῶς, καὶ οἱ δανειζόμενοι μὴ στερῶνται τῶν κεφαλαίων των διότι ἄλλως διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου καὶ τούτων αἱ καταδιώξεις, καὶ ἐκείνων ἡ δυστυχία διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν χρημάτων των ἐπιτείνονται. Ἐπὶ τούτῳ εἶχε παρουσιασθῆ πρό τινος χρόνου εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον Νομοσχέδιον, ἀλλ' εἰσέτι οὐδὲν ἐγένετο, ἐνῷ καὶ τὸ Ε' ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως συντόνως συσταίνει εἰς τὴν ταχεῖαν τῶν Βουλῶν ἐπιψήφισιν τοιούτων Νόμων. Σπουδαίου ὄντος ὅμως τοῦ ζητήματος, παραδέχεται τὴν ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει συζήτησιν αὐτοῦ.

Εἰπόντος μέν τινος ἐπὶ τέλους, ὅτι τοιοῦτος Νόμος δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἄνευ ἀνατροπῆς τῶν γενικῶν τοῦ δικαίου ἀρχῶν· διότι οἱ ἐν ἰδίῳ ὀνόματι συνομολογήσαντες τὸ δάνειον, δὲν δύνανται ν' ἀπαλλαχθῶσι τῆς πληρωμῆς αὐτοῦ, ἂν καὶ διὰ τὴν κοινότητα ἐδανείσθησαν, καὶ διότι ὁ συνταχθησόμενος Νόμος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ παραβάσεως τῆς ἀρχῆς περὶ ὀπισθενεργοῦ τῶν Νόμων δυνάμεως, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ εὑρέσεως τοῦ προσφόρου μέτρου τῆς ἀποτίσεως τῶν τοιούτων χρεῶν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐν ἄλλῃ συνεδριάσει συζήτησιν τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Ἀναγνωσθεῖσα ἔπειτα ἡ γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 54, 57, 78, 83, ἀναφορῶν, ἐγένετο δεκτή, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ τελευταία νὰ σταλῇ εἰς Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, καὶ ὄχι τῶν Οἰκονομικῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ,

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Ἰάκ. Παξιμάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰουνίου 1850 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν Τελετῶν ἀπὸ 4 τοῦ ἰσταμένου, εἰδοποιοῦντος, ὅτι ἡ Α. Μ. διέταξε πένθος 8 ἡμερῶν ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Β. Ὑψ. τῆς Πριγκιπέσσης Ἰουλιάννης Σοφίας, χήρας τοῦ ποτὲ Πρίγκιπος Βιλχέλμου τοῦ Ἓς Χιλιππεθὰλ Μπαρχφὲλ ἐκ γεννετῆς Πριγκιπέσσης τῆς Δανίας.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Ν. Πανηροπούλου, ἐξαιτουμένου λόγῳ κατεπειγούσης οἰκιακῆς του ὑποθέσεως εἰκοσαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἀπαγγελθείσης ὕστερον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ τετραμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, καὶ ζητήσαντός τινος τῶν Γερουσιαστῶν τὸν λόγον, διὸν ἀπαιτεῖται τετράμηνος πίστωσις, ἐπειδή, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἕνεκα τῶν γνωστῶν τοῖς πᾶσι περιστατικῶν ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐβράδυνε, καὶ εἶναι ἄδηλος ὁ χρόνος τῆς ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ προσέτι ὁ εἷς μὴν ἔληξε, διὰ τοῦτο ἐζητήθη τετράμηνος πίστωσις, ἵνα μὴ συνεχῶς ἀπασχολῶνται αἱ Βουλαὶ διὰ τοιαύτας αἰτήσεις, καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ

προϋπολογισμὸς δὲν ἤθελε παραιωθῆ πρὸ τῆς λήξεως τῆς πιστώσεως, ἂν αὐτὴ συνίστατο εἰς βραχύτερον χρόνον· εἶναι ὅμως πρόδηλον, ὅτι, ἂν οὗτος ἐπιψηφισθῆ πρὸ τῆς λήξεως αὐτῆς, αὐτὴ καθίσταται πλέον διὰ τὸν ὑπολειπόμενον χρόνον περιττή.

Οἱ λόγοι τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν δικαιολογοῦν ἀποχρώντως τὴν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἀπαιτουμένην ἤδη πίστωσιν. Ὁ χρόνος ταύτης μετὰ τῆς προσδοκωμένης ἑτέρας τετραμήνου ἀποτελεῖ 8 μῆνας, καὶ ἑπομένως ἐκ τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ὑπολείπονται 4 μῆνες, τῶν ὁποίων τὸν Προϋπολογισμὸν αἱ Βουλαὶ θέλουν ἐπεξεργασθῆ· ὥστε φαίνεται ἀληθῶς τοῦ Συντάγματος παρῳδία, καὶ παραβίασις τῆς θεμελιωδεστέρας τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος ἀρχῆς· καὶ ἂν ἐν γένει ἡ πίστωσις δὲν προδικάζῃ τὸν Προϋπολογισμόν, οὐχ ἧττον εἶναι ἄτοπον νὰ γίνηται τὸ πλεῖστον τῶν ἐνιαυσίων δαπανῶν μέρος διὰ πιστώσεων, διότι τότε ὁ Προϋπολογισμὸς θέλει καταντήσει ἀπολογισμός. Πρὸς ἀπορριψὴν τοιούτων συνεπειῶν ὤρειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ δίμηνον μόνον πίστωσιν, καὶ ἂν πρὸ τῆς λήξεως ταύτης δὲν ἤθελεν ἐπιψηφισθῆ ὑποπολογισμὸς ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ ἑτέραν καθόσον μάλιστα περὶ τῆς παραδοχῆς της δὲν ἔχει λόγον ν' ἀμφιβάλλῃ· διότι οὐδὲν μέχρι τοῦδε παράδειγμα ἐναντίον ὑπάρχει· διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου ἐπετύγχανε μὲν ἀρ' ἑνὸς τοῦ σκοποῦ του, ἐβλαπτεν ὅμως ἀρ' ἑτέρου, ὅτι κατ' ἀνάγκην ἐπεκτείνει τὰς πιστώσεις, καὶ οὕτω ἀπέρριπτε πᾶσαν ὑπόνοιαν, καὶ ἐκάλυπτε πᾶσαν πρόδηλον ἄλλως, ὡς ἐρρέθη, συνταγματικὴν παρῳδίαν. Ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς λαβὼν ὑπ' ὄψιν, δύναται νὰ παραδεχθῆ τὴν ἐπὶ δύο μῆνας ἐλάττωσιν· ἂν ὅμως ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν ἀπαίτησίν του, καθόλου δὲν ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτῆς, διότι διὰ τῶν εἰρημένων παρατηρήσεών μου ἐσκόπουν μόνον νὰ καταδείξω τὸ ἄτοπον, οὐχὶ ὅμως καὶ ν' ἀντιχρούσω τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργός, ὡς πρωτίστην αὐτοῦ ὁρμὴν ἔχον τὴν ἀκριβῆ καὶ θρησκευτικὴν τοῦ Συντάγματος τήρησιν, οὐδέποτε προτίθεται νὰ ζητήσῃ τὴν παρῳδίαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἀνάγκην καταδείξαν, ἐξαιτεῖται τὴν προκειμένην πίστωσιν, καὶ οὐδέποτε τὴν προδίκασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· εὔχεται νὰ ἐπιψηφισθῆ οὗτος, ὅσον οἷόν τε τάχιον, καὶ νὰ καταστῇ ἡ πίστωσις ἄχρηστος· δὲν δύναται ὅμως ἤδη νὰ ἐλαττώσῃ τὸν χρόνον αὐτῆς· διότι, καθυποβληθησομένης αὖθις εἰς τὴν Βουλὴν, αἱ ἀπαιτηθεῖσαι πληρωμαὶ θέλουν παραταθῆ.

Πολλῶν λεχθέντων, παρετήρησεν ἄλλος, κατὰ τὴν συζήτησιν

τῆς πρότερον δοθείσης τετραμήνου ὡσαύτως πιστώσεως, περὶ τοῦ περὶ τοῦ ἂν αἱ πιστώσεις ἐν γένει προδικάζωσιν, ἢ μὴ, τὸν προϋπολογισμόν, ὅτε προλαλήσας, καθὼς καὶ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπρέσβευσαν τὸ ἐναντίον τῆς ἡμετέρας γνώμης· οὗτος μάλιστα ἡμαρτημένως κατ' ἐμὲ διϊσχυρίσθη, ὅτι πᾶσα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ γενομένη ἐλάττωσις ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν ὡς πρὸς ἅπαντα ἐν γένει, καὶ ὡς πρὸς αὐτὰ τὰ δυνάμει ἰσχυόντων νόμων καὶ διαταγμάτων δαπανηθέντα· ἐπειδὴ δὲ ἡ διάφορος τοῦ ζητήματος λύσις ἔχει καὶ διαφόρα οὐσιώδη ἀποτελέσματα, θεωρῶ ἐπάναγκες νὰ διαλάβω ἐν συντόμῳ περὶ ταύτης, διὰ νὰ μορφωθῇ οὕτω γενικὸν ἀξίωμα, καὶ ἐκλείψῃ τοῦ λοιποῦ πᾶσα ἀμφιβολία, καθόσον ἐπὶ μόνων τῶν γενικῶν καὶ ὀρθῶν ἀξιωμάτων δύναται νὰ στηριχθῇ ἀκραδάντως πάσης εὐνομουμένης πολιτείας ἡ διοίκησις· ὡς γενικὸν ἀξίωμα θεωρητέον, ὅτι ἡ πίστωσις προδικάζει τὸν προϋπολογισμόν, καθόσον αἱ δαπάναι γίνονται δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ Διαταγμάτων· δὲν προδικάζει δὲ μόνον τὰ ἄνευ Νόμου γινόμενα, καὶ τοιαῦτα δὲν ὑποτίθεται, οὔτε πιστεύω, ὅτι θέλουν κάμει οἱ Κ. Κ. Ὑπουργοί. Ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι γενικῶς παραδεδεγμένη, καὶ διὰ τοῦτο παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι δὲν ζητεῖται πίστωσις πλέον τοῦ μηνός.

Διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δύνανται νὰ γίνωσι πολλαὶ ἐλαττώσεις δαπανῶν, καὶ τοι ὑπὸ Νόμων καθιερωμένων, ὅταν ἡ ἀνάγκη αὐτῶν δὲν ἦναι πρόδηλος· ἀλλ' ἐπειδὴ δυνάμει τοῦ ῥηθέντος ἀξιώματος ἡ ἐλάττωσις δὲν ἔχει ὀπισθενεργὸν δύναμιν, αὕτη θέλει περιορίζεσθαι ἐπὶ μόνων τῶν μὴ διὰ πιστώσεων γενομένων δαπανῶν· τούτου ἕνεκα ὁ χρόνος τῶν πιστώσεων πρέπει, ὅσον εἶναι δυνατὸν, νὰ περιστέλληται, διὰ νὰ ἐπέρχηται μεγαλητέρα οἰκονομία· μάλιστα δὲ προύργιαίτερον πάντων εἶναι νὰ καταβληθῇ πᾶσα μέριμνα, ἵνα συζητῆται ἐγκαίρως ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἀρθῇ ἡ ἀνάγκη τῶν πιστώσεων, διότι οὕτως ἐκπληροῦται ἀκριβῶς, καὶ ἐπωφελῶς ὁ πρώτιστος τῆς Συνταγματικῆς Μοναρχίας σκοπὸς, καὶ ἐπέρχεται ἐγκυρος καὶ ἀποτελεσματικὴ οἰκονομία, ἄνευ τῆς ὁποίας, ἐπὶ τῇ χείρωσι τῶν πραγμάτων βαινόντων, θέλομεν φθάσει εἰς ἀνεπανόρθωτον ἴσως ἀμηχανίαν.

Ἐρρέθη πρὸς τούτοις, ὅτι, ὑπερισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ πίστωσις καθίσταται περιττή. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ἀλλὰ δὲν εἶναι συνταγματικῶς ὀρθὸν· διότι, γενομένης τῆς ἀρχῆς ταύτης δεκτῆς, δύναται τότε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ πίστωσιν ὅλου τοῦ ἔτους, προτείνον τὴν ἀχρηστίαν αὐτῆς, ἅμα ἐπιψηφισθῇ ὁ

Προϋπολογισμός, ὅπερ ἄτοπον. Διὰ τοῦτο ὁ χρόνος τῆς πιστώσεως πρέπει νὰ παρακολουθῇ τὸ ἀπόλυτον τῆς ἀνάγκης· διότι ἄλλως ὑποδεικνύεται ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν βία τις πρὸς ταχεῖαν τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισιν· ἀλλὰ καὶ ταύτην ἤθελον παραδεχθῆ, ἂν παρὰ τούτων ὡμολογεῖτο.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, πέποιθα, ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοί, παραδεχόμενοι τὴν ὀρθότητα τοῦ ῥηθέντος περὶ τῆς προδικάσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ τῶν πιστώσεων ἀξιώματος, θέλουν, ὡς τίμιοι, συνομολογήσει μετ' ἐμοῦ τοῦτο, καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς ἐπιτυχοῦς οἰκονομίας ἄλλως πως πιστεύοντες, θέλουν φροντίζει νὰ μὴ δαπανῶμεν διὰ πιστώσεων τὸ πλεῖον τοῦ ἔτους.

Μὴ παραδεχόμενος ἐν γένει τὸ ἀξίωμα τοῦ προαγορεύσαντος, ἀντέταξεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, φρονῶ, ὅτι ἡ πίστωσις προδικάζει μόνον τὰ δυνάμει τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους δαπανηθησόμενα, οὐδέποτε ὅμως καὶ τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους· διότι ἐν αὐτῷ δύναται νὰ προστεθῶσι νέα ἔξοδα, ἅτινα βεβαίως δὲν προδικάζονται. Τὸ Ὑπουργεῖον πρώτιστον τῶν καθηκόντων του θεωρεῖ πᾶσαν τῶν δαπανῶν δυνατὴν ἐλάττωσιν, καὶ τοιαύτην εἰλικρινῶς ὁμολογεῖ, ὅτι θέλει ἐπιφέρει, ὅσον οἷόν τε· δὲν δύναται ὅμως νὰ ὑποσχεθῇ, ἕνεκα μάλιστα τῶν ἐπελθουσῶν γνωστῶν περιστάσεων, ὅτι θέλει δαπανήσει ὀλιγώτερα τῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τὸ ἄξίωμα τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπενεγκέτες τῶν προλαλησάντων, ὅπως ἤδη ἐξετέθη, περιωρισθὲν εἰς τὰ δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων καὶ ἰσχυόντων Νόμων καὶ Διαταγμάτων δαπανώμενα, παραδέχομαι, ὡς σύμφωνον μεθ' ὅσων ἄλλοτε ἐξέφρασα. Ἐκ τῆς διακρίσεως ὅμως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἂν ἀληθῶς τοιαύτη ἦναι ἡ ἔνοιά του, ἐξάγεται, ὅτι διὰ τῆς διδομένης πιστώσεως δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ δαπανήσῃ, ὡς προδικαζόμενα ἅπαντα τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν 1849 ἀναφερόμενα κονδύλια, διότι κατ' αὐτὸν μόνον τὰ προστιθέμενα ἐν τῷ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους δὲν προδικάζονται. Τούτου δεκτοῦ γινομένου, ἐπειδὴ ταῦτα εἶναι ἐλάχιστα, ὁ μὲν προϋπολογισμὸς καθίσταται προβληματικὸς, αἱ δὲ βουλαὶ στεροῦνται τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν δικαιώματος, καὶ ἑπομένως πρὸς ἀποφυγὴν τοιούτων συνεπειῶν, πρέπει νὰ μὴ παραδεχώμεθα ποτὲ πίστωσιν.

Ἐκτὸς τούτων, ἐπειδὴ τὰ διὰ Νόμων ὁριζόμενα ἔξοδα μόνον δι' ἑτέρου Νόμου ἢ διὰ τοῦ Προϋπολογισμοῦ δύνανται νὰ ἐλαττωθῶσιν, ὅταν τοῦτο ἦναι ἐφικτὸν, ἡ πίστωσις πρέπει, ὅσον οἷόν τε, νὰ ἦναι ὀλιγόχρονος.

Ὁ προλαλήσας ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, παρεξήγησε τὴν ἔνοιαν, ἣν ἔκαμον δικρίσεως ὡς πρὸς τὴν προδίκασιν, ἢ μὴ, τοῦ προϋπολογισμοῦ· διότι δὲν ἐννόουν, ὅτι ἅπαντα τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ 1849 ἔτους προδικάζονται, ἀλλὰ μόνον τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ ἰσχυόντων Νόμων, καὶ τοῦτο ἐννοεῖ ὡσαύτως καὶ τὸ συζητούμενον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τῆς φράσεως « ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ κανονισμῶν ». Ἐν τούτοις κυρίως δύο μηνῶν πίστωσις ζητεῖται· διότι ὁ μὲν Μάϊος ἔληξεν, ὁ δὲ ὁριστάμενος μὴν σχεδὸν θέλει λῆξει μέχρι τῆς ἐξορλήσεως ὅλων τῶν πληρωμῶν· ἂν δὲ ἡ Γερουσία θέλῃ νὰ ἦναι ὀλιγώτεραι αἱ δαπάναι τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἀπὸ τὰς τοῦ παρελθόντος, ὀφείλει νὰ τὸ ἐκφράσῃ ῥητῶς, διότι τότε τὸ Ὑπουργεῖον θέλει σκεφθῆ, ἂν δύναται οὕτω νὰ διοικήσῃ, ἢ ἄλλως νὰ παραδώσῃ τὴν ἐξουσίαν εἰς ἱκανωτέρους καὶ ὀλιγαρκεστέρους.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 22 κατὰ 10, ἔχον, ὅπως ὑπεδείχθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 2 τοῦ ἰσταμένου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω κατὰ παραγγελίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου ἐκ δραχμῶν 423:50 πρὸς διατήρησιν τῆς παρὰ τοῦτο ἀμάξης, ἔχον ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς ὑμᾶς τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἤδη Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 423:50 ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1849 τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου Ὑπουργείου.

Ἡ ποσότης αὕτη προκύπτει ἐκ μιᾶς ἐλαττώσεως, ἥτις ἐπενήνεχθη εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως 1849, ψηφισθείσης πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 1600 διὰ διατήρησιν τῆς ἁμάξης τοῦ Ὑπουργείου ἀντὶ τῆς ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ζητηθείσης πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 2,000

Ἡ ἐλάττωσις αὕτη μ' ὅλας τὰς γενομένας προσπαθείας ἐφάνη ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ, καὶ τούτου ἕνεκα εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἀνεφάνη καθυστέρησις ἐπὶ τοῦ ἀνήκοντος ἄρθρου ἐκ

δραχ. 423:50, διὰ τὴν κακτοποίησιν τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦμαι παρ' ὑμῶν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ἰουνίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτ. Σχέσεων Ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Ἰουνίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρον 1. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1849** τοῦ ἐπὶ τοῦ Ἡμετέρου Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου 1, ἄρθρου 2 «Ὑλικὸν» εἰς τὸ κονδύλιον «τὸ διὰ διατήρησιν ἀμάξης» θέλει προστεθῆ διὰ τῆς παρούσης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ποσὸν ἑκατὸν δραχτετρακοσίων εἴκοσι τριῶν καὶ πεντήκοντα ἑκατοστῶν.

Ἄρθρ. 2. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Περιττὴν θεωρηθείσης τῆς τυπώσεως αὐτοῦ, ἀπερασίσθη νὰ διορισθῆ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Προτείναντός τινος νὰ προβῆ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συνεπείᾳ τῆς ἀναφορᾶς τῶν ἐνταῦθα προκριτωτέρων πολιτῶν γεννηθεῖσαν συζήτησιν, ὅπως κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν εἶχεν ἀποφασισθῆ, τὸ ζήτημα τοῦτο, παρετήρησέ τις, ὡς συνεχόμενον μὲ ἅπαντα τὰ παλαιὰ χρέη, εἶναι λίαν σπουδαῖον, καὶ ἑπομένως ἡ συζήτησις τούτου χρήζει ἐμβριθεστέρας προμελέτης, καθόσον ἐξ ἐρόδου γενομένη, οὐδαμῶς δύναται νὰ ὠφελήσῃ τοὺς τε ἀδικουμένους, καὶ ἀδικηθησομένους ἴσως πολίτας. Τούτου ἕνεκα προτείνει ν' ἀναβληθῆ διὰ τὴν αὔριον, καὶ νὰ προσκληθῶσι συγχρόνως καὶ οἱ Κύριοι Ὑπουργοί.

Τὸ προκείμενον ζήτημα, εἶπεν ὁ προκαταρκτικὸς, εἶναι μὲν σπουδαῖον, γενικῶς θεωρούμενον, εἶναι ὅμως καὶ λίαν κατεπεῖγον ὡς πρὸς τοὺς ὑποκειμένους εἰς δικαστικὰς καταδιώξεις, τοὺς καταδικασθέντας, καὶ τοὺς ἴσως καταδικασθησομένους. Ἡ συζήτησις δὲν γίνεται ἐξ ἐρόδου· διότι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀναφορὰ, πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ Γραφεῖον παρουσιασθεῖσα, καὶ τὴν κανονισμένην διαδικασίαν διατρέξασα, προσήχθη πρὸς συζήτησιν ἐν τῇ προλαβούσῃ Συνεδριάσει, ἤτις ἀνεβλήθη διὰ τὴν προκειμένην· ὥστε ἀρκετὸν χρόνον εἶχεν ὁ βουλόμενος νὰ σκεφθῇ. Ἤδη δὲν προτίθεμαι νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς γενικῆς τοῦ ζητήματος ἐπόψεως, ἀλλὰ σχετικῶς ὡς πρὸς τοὺς ἀναφερομένους· καὶ ἂν ἐκ τῆς ἀγορεύσεώς μου ἀναφανῇ ἡ ἀνάγκη γενικοῦ Νόμου, τότε δύναται ν' ἀναβληθῇ ἡ γενικὴ συζήτησις ἐν ἄλλῃ Συνεδριάσει.

Καὶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, καὶ ἤδη κατ' ἐπανάληψιν λέγω, ὅτι οἱ ἀναφερόμενοι, καὶ τοι διὰ τὴν κοινότητα δανεισθέντες, ἐθεωρήθησαν ὡς ἐν ἰδίῳ ὀνόματι ὀφειλέται, καὶ ἑπομένως ὡς τοιοῦτοι κατεδικάσθησαν παρὰ τῶν ἐνταῦθα Δικαστηρίων. Ἴσως ποτὲ ἀποζημιωθῶσι παρὰ τῆς κοινότητος, ἢ τοῦ Δημοσίου· ἀλλ' ἡ μέλλουσα ἀποζημίωσις δὲν τοὺς ὠφελεῖ σήμερον, ὅτε πωλουμένων ἐν εὐτελεῖ τιμήματι τῶν ἰδιοκτησιῶν των, ὑπόκεινται εἰς τὰς συνεπείας τῆς ἐνδείας, οὔτε δύναται νὰ ἐξισωθῇ ἑπομένως μὲ τὴν ὑφεστῶσαν θετικὴν ζημίαν των. Ἐκτὸς τούτων καὶ αἱ ἀποζημιώσουσαι τυχὸν κοινότητες, ἢ τὸ Δημόσιον, θέλουσιν ὑποβληθῆ εἰς δαπάνας περισσοτέρας, ὡς ληφθησομένων βεβαίως τότε ὑπ' ὄψιν ἁπασῶν τῶν θετικῶν καὶ ἀποθετικῶν ζημιῶν τῶν ἤδη πρὸς ἀπότισιν τῶν κοινοτικῶν χρεῶν ὑποχρεουμένων. Τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ σπεύσωμεν πρὸς θεραπείαν τοῦ πράγματος.

Ἡ προκειμένη ἀναφορὰ καλῶς παρεκπέμπεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον. Οἱ Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ παρατηρήσουν, ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 18 Μαΐου **1829** ὑπ' ἀριθμὸν **12,754** Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, ἅπασαι αἱ χρέη κοινοτήτων ἀφορῶσαι ἀγωγαὶ, παρ' αὐτῶν ἀμέσως, ἢ παρ' ἰδιωτῶν ἐμμέσως καὶ ἐν ὀνόματι αὐτῶν συνομολογηθέντα, ἐκδικάζονται ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων· ἀλλ' αἱ περὶ τούτων ἀποφάσεις δὲν ἐκτελοῦνται, μέχρι τῆς ἐκδόσεως Νόμου, τὸν τρόπον τῆς πληρωμῆς κανονίζοντος. Τὸ ψήφισμα τοῦτο, καὶ τοι σαφὲς, καὶ ἤδη ἰσχύον, τὰ ἐνταῦθα Δικαστήρια δὲν ἐφαρμόζουν, ἂν καὶ οἱ δικαζόμενοι πρὸς ἀπαλλαγήν των τὸ ἐπικαλῶνται. Τί λοιπὸν γενήσεται; εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι οὔτε τὸ Ὑπουργεῖον, οὔδ' αἱ Βουλαὶ δύνανται νὰ ἐπεμβοῦν, καὶ περιστείλουν τὴν ἐκτέλεσιν δικαστικῶν

ἀποφάσεων, οὐδ' ἀσάφεια ὑπάρχει ἐν τῷ ψηφίσματι τούτῳ, διὰ νὰ ζητηθῇ ἐπίσημος αὐτοῦ ἑρμηνεία. Ἐν τοιαύτῃ θέσει περιπτώσει ἐπιθυμῶ ν' ἀποφανθῇ ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἂν τὸ μνησθὲν Ψήφισμα ἰσχύῃ, ἢ ὄχι· καὶ καταρατικῶς ἀποφηναμένου, θέλουν μάθει τὰ ἄλλως ἀποφασίσαντα Δικαστήρια τὴν πλάνην, εἰς ἣν ὅπως δήποτε περιέπεσον.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι καὶ τὰ Δικαστήρια εἶναι ἀνεξάρτητα, καθὼς καὶ αἱ Βουλαὶ, καὶ ἑπομένως μόνη ἡ συνείδησις καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ῥυθμίζει τὰς πράξεις των· ἀλλ' ὑπεράνω τούτων ἵσταται ἑτέρα δύναμις, ἀνωτέρα, καὶ ἰσχυροτέρα, ἡ κοινὴ γνώμη, ἥτις διέπει πᾶσαν ἐνέργειαν, καὶ περιστέλλει αὐτὴν ἐντὸς τῶν ἀληθῶν ὁρίων τῶν καθηκόντων της, καὶ ἐντὸς τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἄνευ τῆς ὁποίας πᾶσα κοινωνία ἤθελε περιπέσει εἰς ἀναρχίαν, καὶ φθάσει εἰς ἀποσύνθεσιν. Τούτου ἕνεκα ἐπικαλοῦμαι τὴν σύντονον τοῦ Ὑπουργείου προσοχὴν πρὸς ἀνακούρισιν τῶν ὡς πρὸς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ἀδικουμένων πολιτῶν.

Αἱ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέρρεον ἄλλος, ἂν καὶ ὀρθαὶ καὶ δίκαιαι, οὐδαμῶς ὠφελοῦσι τοὺς ἀναφερομένους· διότι, ἀφ' οὗ τὰ δικαστήρια ὡς ἀνεξάρτητα ἠρμήνευσαν τὸ μνησθὲν ψήφισμα ἄλλως, οὐδὲν μέσον δύναται νὰ ἐπιφέρῃ θεραπείαν, εἰμὴ ἄλλος ἑρμηνευτικὸς Νόμος. Τοῦτου ἕνεκα ἡ μὲν ἀναφορὰ πρέπει νὰ σταλῇ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ὅπως σκεφθῇ ὡρίμως, καὶ ἐπιφέρῃ θεραπείαν τινὰ, εἰ δυνατὸν· αὔριον δὲ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν γενικωτέραν τοῦ ζητήματος τούτου συζήτησιν.

Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ προαγορεύσας, δὲν προεθέμην νὰ προσβάλω τὸ ἀνεξάρτητον τῶν δικαστηρίων, ἀλλὰ θεωρῶ διὰ τὸ σαφὲς τοῦ ψηφίσματος περιττὸν πάντα ἑρμηνευτικὸν Νόμον, διότι καὶ τοῦτον οὐχ' ἧττον δύνανται νὰ παρεξηγήσουν, ὅταν θέλουν. Διὰ τὰς παρεκτροπὰς δὲ ταύτας καθίσταται ἤδη ἀναμφισβήτητος ἡ παράτασις τῆς διὰ νόμου διοργανώσεως τῆς ἰσοδιότητος, μέχρις ὅτου μορφωθῇ ἐντελῶς ὁ δικαστικὸς κλάδος, καὶ καταστῶσιν οἱ δικασταὶ, κατὰ τὸν ἀληθῆ αὐτῶν προορισμὸν, καὶ τὰς προσδοκίας τῆς κοινωνίας, ἀληθῶς τῆς θέμιδος λειτουργοὶ, τὸν ζωμὸν τῆς ὁποίας ἀναξίως πολλοὶ τούτων ἤδη βεβηλοῦσι. Τούτου ἕνεκα ἐπικαλοῦμαι τὴν σύντονον τοῦ Ὑπουργείου προσοχὴν, ὅπως πληροῖ πάντοτε τὰς δικαστικὰς θέσεις ἐξ ἱκανῶν καὶ τιμίων· διότι ἄλλως, ἂν καὶ ἄλλο κατ' αὐτῶν μέσον δὲν ἔχωσιν οἱ ἀδικούμενοι, ὑπάρχει τοὐλάχιστον ἡ ἀκοίμητος κοινὴ γνώμη, ἥτις ἀενάως θέλει τοὺς ἐξελέγχει.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ σταλῇ ἡ προκειμένη ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον· ἐν ταὐτῷ δὲ νὰ πεμφθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ἀντίγραφον τῶν τὴν συζήτησιν ταύτην ἀφορώντων Πρακτικῶν, καὶ νὰ προσκληθῶσιν οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ, ἵνα παρευρεθῶσιν ἐν τῇ γενησομένῃ αὔριον συζητήσει περὶ τῶν παλαιῶν ἐν γένει τῶν κοινοτήτων χρεῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν διαληφθεῖσαν συζήτησιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ
Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΘ. ΔΙΜΙΤΡΙΚΗΣ.
Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Ι. Παξιμάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἰουνίου 1850 ἡμέρᾳ τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Διάταγμα, δι' οὗ τῷ ἐπιτρέπεται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Σχέδιον Συνθήκης περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας. Τὸ σχέδιον τοῦτο, καὶ ἡ αἰτιολογικὴ αὐτοῦ ἔκθεσις, ἔχουσιν ἅπαντα, ὡς ἑπεται.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ὑπουργὸν νὰ ὑποβάλῃ τὸ ἑπόμενον σχέδιον Συνθήκης, μετὰ τῶν εἰς αὐτὴν προσηρτημένων ἐπεξηγήσεων καὶ διακοινώσεων, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς τε Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας εἰς τὸ νὰ συνομολογήσῃ ἡ Ἡμετέρα Κυβέρνησις συνθήκην ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας κατὰ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους

μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Μαΐου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως σχέδιον Συνθήκης περὶ Ἐμπορίας καὶ Ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας, συνωδευμένον μὲ διάφορα ἄλλα ἔγγραφα, ὧν ποιεῖται μνεία ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει, τῆς ὁποίας σᾶς ὑποβάλλεται ὡσαύτως ἀντίγραφον.

Κρίνω περιττὸν νὰ σᾶς παρατηρήσω, Κύριοι, ὁπόσον χρήσιμος καθίσταται τοιαύτη σύμβασις εἴς τε τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τὴν ναυτιλίαν μας· ἡ ἁπλῶς ταύτης ἀνάγνωσις θέλει σᾶς πείσει περὶ τούτου. Ἐπαρκοῦμαι ἑπομένως νὰ παρακαλέσω τὴν Γερουσίαν νὰ δώσῃ ὅσον τάχος τὴν συναίνεσίν της, ὡς ἔδωκεν ἤδη ταύτην καὶ ἡ Βουλή, καθ' ἃ θέλετε παρατηρήσει ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ὑμῖν ἀποσπάσματος τῶν κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν πρακτικῶν αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 6 Ἰουνίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Σχέδιον Συνθήκης περὶ ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας.

Ἐν ὀνόματι τῆς Ἁγίας καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν, ἐπίσης κινούμενοι ἐκ τῆς προθέσεως τοῦ νὰ διατηρήσωσι τὰς μεταξὺ τῶν Ἐπικρατειῶν Των φιλικὰς σχέσεις καὶ καλὴν ἁρμονίαν, καὶ νὰ διαπραγματευθῶσι τὴν σύνταξιν Συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, διώρισαν ἐπὶ τούτῳ Πληρεξουσίους, ἐροδιάσαντες αὐτοὺς μὲ τὰ ἀνήκοντα πληρεξούσια ἔγγραφα, ὁ μὲν Μεγαλειότατος Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος τὸν ..., ὁ δὲ Μεγαλειότατος Αὐτοκράτωρ πασῶν τῶν Ρωσσιῶν τὸν ..., οἵτινες, μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν ἐγγράφων, εὑρεθέντων κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους, συνέθεντο καὶ ὑπέγραψαν τὰ ἑξῆς ἄρθρα.

Ἄρθρον 1. Θέλει ὑπάρχει μεταξὺ τῶν Ἐπικρατειῶν τῶν δύο Ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν ἐλευθερία καὶ ἀμοιβαιότης κατά τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν θαλασσοπλοΐαν.

Οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρας αὐτῶν θέλουσιν εἰσέρχεσθαι κατ' ἀμοιβαιότητα εἰς τοὺς λιμένας καὶ τὰς παραλίους πόλεις τῆς ἄλλης, ἀπανταχοῦ ὅπου τὸ ἀλλοδαπὸν ἐμπόριον εἶναι ἐπιτετραμμένον. Θέλουσιν εἶσθαι ἐλεύθεροι νὰ ἐνδιαμένωσιν εἴτε προσωρινῶς, εἴτε πολυχρονίως εἰς οἱονδήποτε μέρος τῶν εἰρημένων Ἐπικρατειῶν, πρὸς ἐπιμέλειαν τῶν ὑποθέσεών των, καὶ θέλουσιν ἀπολαμβάνει τὴν αὐτὴν προστασίαν καὶ ἀσφάλειαν, ὧν ἀπολαύουσιν οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ τόπου, ἔνθα διαμένουσιν, ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει τοῦ νὰ ὑποκύπτωσιν εἰς τοὺς καθεστῶτας νόμους καὶ τὰ διατάγματα, ἰδίως δὲ εἰς τὰς ἰσχυούσας περὶ ἐμπορίου διατάξεις.

Ἡ ἐθνικότης τῶν πλοίων θέλει εἶσθαι παραδεκτὴ, καὶ ἀναγνωρίζεσθαι παρὰ τοῦ ἑνὸς καὶ παρὰ τοῦ ἑτέρου μέρους, κατὰ τοὺς ἰδίους αὐτῶν νόμους καὶ διατάξεις, δυνάμει τῶν διπλωμάτων καὶ ἄλλων ναυτιλιακῶν ἐγγράφων, τῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν πρὸς τοὺς πλοιάρχους καὶ κυβερνήτας.

Ἄρθρ. 2. Φθάνοντα τὰ Ἑλληνικὰ πλοῖα εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους, κενὰ ἢ καὶ φέροντα φορτίον, καὶ ἀμοιβαίως τὰ Ρωσσικὰ πλοῖα φθάνοντα εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, κενὰ ἢ μὲ φορτίον, θέλουσι θεωρεῖσθαι κατά τε τὴν ἄφιξιν, διαμονὴν καὶ ἀπέλευσίν των ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ τὰ ἐγχώρια πλοῖα, τὰ προερχόμενα ἐκ τῶν αὐτῶν μερῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβολὴν τῶν δικαιωμάτων χωρητικότητος, φάρων, ναυαγίων, διαπορίου (péage), ὅρμου, καθάρσεων, καθὼς καὶ ὡς πρὸς τὰς εἴς τινας δημοσίους ὑπηρέτας χορηγουμένας ἀντιμισθίας, καὶ ὡς πρὸς πᾶν ἄλλο τέλος ἢ βάρος οἱονδήποτε, ἐπιβαλλόμενον ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε.

Ἄρθρ. 3. Πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος, δυνάμενον ἐννόμως νὰ εἰσαχθῇ εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος δι' Ἑλληνικῶν πλοίων, δύναται ἐπίσης νὰ εἰσαχθῇ καὶ διὰ Ρωσσικῶν, χωρὶς νὰ ὑποβάλληται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἢ βάρη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἦθελε γενῇ δι' Ἑλληνικῶν πλοίων.

Καὶ ἀμοιβαίως πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος, δυνάμενον ἐννόμως νὰ εἰσαχθῇ εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους διὰ Ρωσσι-

κῶν πλοίων, δύναται ἐπίσης νὰ εἰσαχθῇ καὶ δι' Ἑλληνικῶν, χωρὶς νὰ ὑποβάλληται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἢ βάρη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἤθελε γενῇ διὰ Ρωσσικῶν πλοίων.

Ἄρθρ. 4. Εἶναι ἐννοούμενον, ὅτι οἱ ἐν τοῖς ἀνωτέρω δύω ἄρθροις περιεχόμενοι ὅροι ἐφαρμόζονται ὁλοσχερῶς ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων καὶ τῶν φορτίων αὐτῶν, ἅτινα φθάνουσιν εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Ρωσσικοῦ κράτους, καὶ ἀμοιβαίως ἐπὶ τῶν ρωσσικῶν πλοίων καὶ τῶν φορτίων αὐτῶν, ἅτινα φθάνουσιν εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, προερχόμενα εἴτε ἐκ τῶν λιμένων τοῦ τόπου, εἰς ὃν ἀνήκουσιν, εἴτε ἐκ τῶν λιμένων οἱουδήποτε ἄλλου ξένου Κράτους.

Ἄρθρ. 5. Πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος, δυνάμενον ἐννόμως νὰ ἐξαχθῇ τῶν λιμένων τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους διὰ Ρωσσικῶν πλοίων, δύναται ὡσαύτως νὰ ἐξαχθῇ καὶ δι' Ἑλληνικῶν, χωρὶς νὰ ὑποβάλληται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἢ βάρη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ ἐξαγωγὴ τῶν τοιούτων ἐμπορευμάτων ἢ δημητριακῶν καρπῶν ἤθελε γενῇ διὰ Ρωσσικῶν πλοίων.

Καὶ ἀμοιβαίως πᾶν εἶδος ἐμπορεύματος, δυνάμενον ἐννόμως νὰ ἐξαχθῇ τῶν λιμένων τῆς Ἑλλάδος δι' Ἑλληνικῶν πλοίων, δύναται ὡσαύτως νὰ ἐξαχθῇ καὶ διὰ Ρωσσικῶν, χωρὶς νὰ ὑποβάλληται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἢ βάρη οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνομασίας, ἐπιβαλλόμενα ἐν ὀνόματι ἢ πρὸς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν, ἢ εἰδικῶν καταστημάτων οἱωνδήποτε, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ ἐξαγωγὴ τῶν τοιούτων ἐμπορευμάτων ἢ δημητριακῶν καρπῶν ἤθελε γενῇ δι' Ἑλληνικῶν πλοίων. Θέλουσι δὲ χορηγεῖσθαι δι' ὅλα ταῦτα τὰ ἐμπορεύματα, ἐὰν ἡ ἐξαγωγὴ εἶναι νομίμως ἐπιτετραμμένη εἰς ἑκατέρας τὰς Ἐπικρατείας, ἡ αὐτὴ ἀμοιβὴ ἢ ἐπιστροφὴ δικαιωμάτων (primes et remboursements de droits) ὡς καὶ αἱ αὐταὶ ὠφέλειαι, εἴτε παρὰ τῶν πλοίων τῆς μιᾶς εἴτε παρὰ τῶν τῆς ἑτέρας τῶν δύο Ἐπικρατειῶν ἤθελε γενῇ ἡ ἐξαγωγὴ τούτων.

Ἄρθρ. 6. Δὲν θέλουσιν ἐπιβάλλεσθαι ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, ἅτινα εἰσάγονται εἰς τὸ Ρωσσικὸν Κράτος, προερχόμενα ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς οὐδ' ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, ἅτινα εἰσάγονται εἰς τὴν

Ἑλλάδα, προερχόμενα ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους, εἰμὴ ὅσα ἐπιβάλλονται ἢ θέλουσιν ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐμπορευμάτων, προερχομένων ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας οἱουδήποτε ἄλλου ξένου Κράτους. Ὡσαύτως δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ, ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς ἢ ἐξαγωγῆς ἐμπορευμάτων, προερχομένων ἐκ τῆς γῆς ἢ τῆς βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος ἢ τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους, κατά τε τὴν εἴσοδον ἢ ἔξοδον αὐτῶν ἐκ τῶν λιμένων τῆς Ἑλλάδος ἢ τῆς Ρωσσίας, οἱαδήποτε ἀπαγόρευσις, μὴ ἐφαρμοζομένη ἐπίσης ὡς πρὸς οἱονδήποτε ἄλλο Ἔθνος.

Πᾶν ἐμπόρευμα εἰσαγόμενον, παρακατατιθέμενον ἢ ὑποθηκευόμενον εἰς τοὺς λιμένας τῶν δύο Ἐπικρατειῶν καὶ τῶν ὑπὸ τούτων κατεχομένων μερῶν, θέλει ὑποβάλλεσθαι, διαρκούσης τῆς ὑποθηκεύσεώς του, εἰς τὰς αὐτὰς διατάξεις, ὅρους καὶ δικαιώματα, εἴτε δι' Ἑλληνικῶν εἴτε διὰ Ρωσσικῶν πλοίων ἤθελε γίνει ἡ εἰσαγωγὴ αὐτοῦ. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἡ ἐκ νέου ἐξαγωγὴ τῶν τοιούτων ἐμπορευμάτων, εἴτε δι' Ἑλληνικῶν εἴτε διὰ Ρωσσικῶν πλοίων γινομένη, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς τὰ αὐτὰ τέλη καὶ δικαιώματα.

Ἄρθρ. 7. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν θαλασσοπλοΐαν καὶ τὸ ἐμπόριον ἀφ' ἑνὸς εἰς ἄλλον λιμένα, ἢ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην παραλίαν πόλιν τῶν Ἐπικρατειῶν ἑκατέρας τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν, οἱ ἀμοιβαῖοι τούτων ὑπήκοοι θέλουν ἀφομοιοῦσθαι μὲ τοὺς τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων ἐθνῶν.

Ἂν ἑκάτερον τῶν συνομολογούντων μερῶν χορηγήσῃ ἐπομένως εἰς ἄλλα ἔθνη χάριτάς τινας ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, αἱ χάριτες αὐταὶ θέλουν εἶσθαι κοιναὶ καὶ πρὸς τὸ ἕτερον, ὅπερ θέλει ἀπολαύει τούτων, ἂν ἡ ὑπὲρ τοῦ ἄλλου ἔθνους παραχώρησις δωρεὰν ἐγένετο ἢ ἐπὶ τῇ ἀναγκαίᾳ ἀντισηκώσει, ἂν ἡ παραχώρησις ἐγένετο ἐπὶ ὅρῳ τινὶ τοιούτῳ.

Ἄρθρ. 8. Τὰ δύω ὑψηλὰ συνομολογοῦντα μέρη παραχωροῦσιν ἀλλήλοις τὸ ἀμοιβαῖον δικαίωμα τοῦ διατηρεῖν εἰς τοὺς λιμένας καὶ παραλίους ἐμπορικὰς πόλεις, ἔνθα καὶ ἄλλαι Κυβερνήσεις ἀπολαύουσι τοιούτου προνομίου, Προξένους, Ὑποπροξένους ἢ ἐμπορικοὺς Πράκτορας, οἵτινες θέλουσι λαμβάνει ἄπασαν τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των.

Εἶναι ὅμως ἐννοούμενον ὅτι αἱ δύο Κυβερνήσεις ἐπιφυλάττουσιν εἰς ἑαυτὰς τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀρνηθῶσι τὴν ἔκδοσιν ἐκτελεστηρίου, ὁσάκις ὑπάρχουσι παρατηρήσεις κατά τινος τῶν περιβεβλημένων μὲ τὰ καθήκοντα ταῦτα προσώπων.

Ἐν ὅσῳ δὲν ἀφαιρεθῇ τὸ ἐκτελεστήριον ἀπό τινα ἐπιτετραμ-

μένον Προξενικὰ καθήκοντα, δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ κατ' αὐτοῦ προσωπικὴ κράτησις. Ἐν οὐδεμιᾷ δὲ περιπτώσει δύναται νὰ ἐπενεχθῇ προσβολὴ εἰς τὸ ἀπαραβίαστον τῶν ἀρχείων τοῦ Προξενείου.

Οἱ Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι ἢ ἐμπορικοὶ Πράκτορες θέλουσιν ἔχει τὸ δικαίωμα ὡς τοιοῦτοι νὰ ἐκπληρώσι χρέη δικαστῶν καὶ διαιτητῶν, εἰς τὰς μεταξὺ τῶν πλοιάρχων καὶ τῶν πληρωμάτων τῶν πλοίων τοῦ Ἔθνους τοῦ ὁποίου ἐπιβλέπουσι τὰ συμφέροντα, ἀναφυησομένας τυχὸν διενέξεις, χωρὶς νὰ δύνανται αἱ ἐγχώριοι Ἀρχαὶ νὰ μεσολαβῶσιν, εἰμὴ μόνον ἂν ἡ διαγωγὴ τῶν πληρωμάτων ἢ τοῦ πλοιάρχου ἤθελε διαταράξει τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου, ἢ ἐὰν οἱ εἰρημένοι Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι ἢ ἐμπορικοὶ Πράκτορες ἤθελον ἐπικαλεσθῇ τὴν μεσολάβησίν των εἰς ἐκτέλεσιν ἢ διατήρησιν τῶν ἀποφάσεών των. Ἐννοεῖται δέ, ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῶν δικαστικῶν ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν θέλει ἀποστερεῖ τὰ διαφερόμενα μέρη τοῦ δικαιώματος, ὅπερ ἔχουσι τοῦ νὰ καταφύγωσι μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν των εἰς τὰς δικαστικὰς Ἀρχὰς τῆς πατρίδος των.

Ἄρθρ. 9. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς ῥηθέντας Προξένους, Ὑποπροξένους ἢ Προξενικοὺς Πράκτορας νὰ ἐξαιτῶνται τὴν συνδρομὴν τῶν ἐγχωρίων Ἀρχῶν πρὸς ἀνεύρεσιν, σύλληψιν, κράτησιν καὶ φυλάκισιν δραπετῶν τῶν πολεμικῶν ἢ ἐμπορικῶν πλοίων τῆς Ἐπικρατείας των. Θέλουσιν ἀπευθύνεσθαι ἐπὶ τούτῳ εἰς τὰς ἁρμοδίους Ἀρχάς, καὶ θέλουσι ζητεῖ ἐγγράφως τοὺς εἰρημένους δραπέτας, ὧν ἡ ταυτότης δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἐν περιπτώσει διαφιλονεικήσεως ἢ ἀμφιβολίας διὰ τῆς κοινοποιήσεως τῶν βίβλων τῶν πλοίων ἢ τῶν ναυτολογίων (roles d' equipage) διαβεβαιούντων, ὅτι τὰ δεῖνα ἄτομα ἀπετέλεσαν μέρος τῶν δεῖνα πληρωμάτων· τῆς δὲ αἰτήσεως οὕτως ἀποδεικνυομένης, δὲν θέλει ἀρνεῖσθαι ἡ ἀπόδοσις.

Συλλαμβανόμενοι οἱ τοιοῦτοι δραπέται, θέλουσι τίθεσθαι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος Προξένων, Ὑποπροξένων ἢ ἐμπορικῶν Πρακτόρων· δύνανται δὲ νὰ κλεισθῶσιν εἰς τὰς δημοσίους φυλακὰς, ἐπὶ τῇ αἰτήσει καὶ δαπάναις τῶν αἰτούντων αὐτούς, νὰ μείνωσιν οὕτως ὑπὸ κράτησιν, μέχρις οὗ ἤθελον ἀποδοθῇ εἰς ἃ ἀνήκουσι πλοῖα, ἢ ἀποπεμφθῇ εἰς τὴν πατρίδα των διά τινος πλοίου τοῦ αὐτοῦ ἢ οἱουδήποτε ἄλλου Ἔθνους.

Ἀλλ' ἂν εἴτε ὁ Πρόξενος εἴτε ὁ Πράκτωρ, τῇ αἰτήσει τοῦ ὁποίου ἐνηργήθη ἡ κράτησις τινος δραπέτου, ἤθελεν ἔχει λόγους, ἵνα μὴν ἀποπεμφθῇ αὐτὸν ἐντὸς τεσσάρων μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας

τῆς κρατήσεώς του, ὁ δραπέτης οὗτος θέλει ἀπολύεσθαι καὶ δὲν θέλει συλλαμβάνεσθαι πλέον ἐπὶ τῇ αὐτῇ αἰτίᾳ.

Ἄρθρ. 10. Πᾶν Ἑλληνικὸν ἢ Ῥωσσικὸν πλοῖον, ἀναγκαζόμενον εἴτε ἐκ τρικυμίας, εἴτε ἐξ οἱουδήποτε συμβάντος νὰ προσορμισθῇ εἰς τοὺς λιμένας θατέρου τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν, θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ὅλας τὰς ἀναγκαίας ἐπισκευὰς, νὰ προμηθευθῇ, ὅσα εἶδη τῷ ἤθελον εἶσθαι ἀναγκαῖα, καὶ νὰ ἀποπλεύσῃ ἐκεῖθεν χωρὶς νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἀπότισιν οἱουδήποτε λιμενικοῦ ἢ ναυτιλιακοῦ δικαιώματος, ἐκ τῶν ἐπιβεβλημένων ἢ ἐπιβληθησομένων πρὸς ὄφελος τῆς Ἐπικρατείας. Εἶναι ὅμως ἐννοούμενον, ὅτι οἱ λόγοι οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν κατ' ἀνάγκην προσόρμισιν (relâche forcée), τοῦ τοιούτου πλοίου πρέπει νὰ ὦσι πραγματικοὶ καὶ προφανεῖς, καὶ ὅτι τὸ πλοῖον δὲν πρέπει νὰ ἐνεργήσῃ οὐδεμίαν ἐμπορικὴν ἐργασίαν διὰ φορτώσεως καὶ ἐπιφορτώσεως ἐμπορευμάτων, οὐδὲ νὰ παρατείνῃ τὴν εἰς τοὺς λιμένα διαμονήν του πλέον τοῦ χρόνου, τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς προσορμίσεώς του. Εἶναι δ' ὡσαύτως ἐννοούμενον, ὅτι αἱ φορτώσεις τε καὶ ἐκφορτώσεις, ὅσαι ὑπαγορεύονται ἐκ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπισκευῆς τοῦ πλοίου ἢ ἐκ τῆς διατροφῆς τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, δὲν θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἐμπορικαὶ ἐργασίαι. Ἂν μ' ὅλα ταῦτα ὁ Κυβερνήτης τοιούτου πλοίου εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἀπαλλοτριώσῃ μέρος τοῦ φορτίου του, ἵνα προμηθευθῇ οὕτω τὰς ἀναγκαίας αὐτῷ δαπάνας, ὑποχρεοῦται τότε νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὰς διατάξεις καὶ διατιμήσεις, τὰς ἰσχυούσας εἰς τὸ μέρος, ἔνθα εὑρίσκεται τὸ πλοῖον του προσωρμισμένον.

Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν πλοῖόν τι τῆς μιᾶς τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων ἤθελεν ὑποστῇ ναυάγιον εἰς ἀκτὴν τῆς ἑτέρας Ἐπικρατείας, οὐχὶ μόνον θέλει χορηγηθῇ πᾶσα συνδρομὴ εἰς τοὺς ναυαγήσαντας, ἀλλὰ καὶ τὰ παθόντα τὸ ναυάγιον πλοῖα, εἴτε τὰ μέρη καὶ λείψανα αὐτῶν, τὰ ἄρμενά των, ὅλα ἐν γένει τὰ εἴδη, ὅσα εἰς αὐτὰ ἀνήκουσιν, ὡς καὶ τὰ ναυτιλιακά των ἔγγραφα καὶ τὰ διασωθέντα σκεύη ἢ ἐμπορεύματα, δὲν δύνανται νὰ κατασχεθῶσιν ἢ κρατηθῶσιν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει. Τὰ εἰρημένα πλοῖα, εἴδη καὶ ἐμπορεύματα θέλουσι διατηρηθῇ ἀπ' ἐναντίας, καὶ ἀποδοθῇ, τῇ πληρωμῇ τῶν αὐτῶν σώστρων καὶ ἐξόδων διατηρήσεως ὡς καὶ τῶν αὐτῶν τελωνιακῶν τελῶν, δικαιωμάτων καθάρσεως καὶ ἄλλων, εἰς ἃ ὑποβάλλονται καθ' ὁμοίας περιστάσεις καὶ τὰ ἐγχώρια πλοῖα,

Εἰς τὴν αὐτὴν δὲ κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ τὸ προκύψαν ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν εἰδῶν τούτων, ἂν αἱ περιστάσεις ἤθελον ὑπαγορεύσει τὴν ἄμεσον αὐτῶν πώλησιν.

Ἐν περιπτώσει ναυαγίου, ἢ κατ' ἀνάγκην προσορμίσεως πλοίου τινός, οἱ Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι, ἢ ἐμπορικοὶ Πράκτορες εἰσὶν ἐπιτετραμμένοι νὰ μεσολαβῶσι, χορηγοῦντες τὴν ἀνήκουσαν συνδρομὴν εἰς τοὺς συγχωρίους των. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι ἐν περιπτώσει οἱαςδήποτε νομίμου ἀπαιτήσεως, εἴτε ὡς πρὸς τὸ ναυαγῆσαν πλοῖον, εἴτε ὡς πρὸς τὰ ἐμπορεύματα καὶ εἴδη, ἡ περὶ ταύτης ἀπόρασις θέλει ἀνατίθεσθαι εἰς τὰ ἁρμόδια τοῦ τόπου Δικαστήρια.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρας τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων ἔχουσιν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς ἄλλης τὸ δικαίωμα τοῦ διαθέτειν τὰ προσωπικὰ αὐτῶν ὑπάρχοντα διὰ τε διαθήκης, δωρεᾶς ἢ ἄλλως ὁπωσδήποτε· οἱ δὲ κληρονόμοι αὐτῶν ὑπήκοοι τῆς ἑτέρας τῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων θέλουσι κληρονομεῖ τὰ ὑπάρχοντά των, εἴτε δυνάμει διαθήκης, εἴτε καὶ ἀδιαθέτως, δύνανται νὰ λάβωσι κατοχὴν τούτων εἴτε προσωπικῶς εἴτε δι' ἄλλων ἐπιτρόπων, ἐνεργούντων ἐν ὀνόματί των, χωρὶς νὰ ὑπόκηνται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα, εἰμὴ εἰς ὅσα ὑπάγονται εἰς παρομοίας περιστάσεις καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου, ἔνθα τὰ ῥηθέντα ὑπάρχοντα εὑρίσκονται.

Ἄρθρ. 12. Ἀποβιούντων τῶν συγχωρίων των οἱ Πρόξενοι, Ὑποπρόξενοι καὶ ἐμπορικοὶ Πράκτορες τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ῥωσσίαν καὶ τῆς Ῥωσσίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων αἱ ἀμοιβαῖαι διπλωματικαὶ Πρεσβεῖαι, θέλουσιν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐνεργῶσι συμφώνως μετὰ τῆς ἁρμοδίου ἐπιτοπίου Ἀρχῆς τὴν καταγραφὴν τῶν ἐκ τῆς κληρονομίας προκυπτόντων πραγμάτων, νὰ θέτωσιν ἐπ' αὐτῶν τὰς σφραγίδας τοῦ Προξενείου ἢ τῆς Πρεσβείας, συγχρόνως μὲ τὰς τῆς εἰρημένης ἐπιτοπίου Ἀρχῆς, ἐνεργουμένων οὕτως ὅλων τῶν καταλλήλων μέτρων πρὸς διατήρησιν τῆς κληρονομίας.

Προσέτι δὲ, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελεν ἀποβιώσει τις τῶν συγχωρίων των ἀδιαθέτως, ἢ χωρὶς νὰ προσδιορίσῃ ἐκτελεστὰς διαθήκης, οἱ Πρόξενοι κτλ. ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἐκπληρώσιν, εἴτε ἐξ ἐπαγγέλματος εἴτε ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν διαφερομένων μερῶν, καὶ προειδοποιουμένης ἐν καιρῷ τῆς ἐπιτοπίου Ἀρχῆς, τὰς ἀνηκούσας πρὸς τὸ συμφέρον τῶν κληρονόμων διατυπώσεις, νὰ λαμβάνωσι κατοχὴν τῆς κληρονομίας καὶ νὰ ἐκκαθαρίζωσι καὶ

διοικῶσι ταύτην εἴτε προσωπικῶς, εἴτε δι' ἐπιτρόπων των, διοριζομένων ὑπὸ τὴν εὐθύνην αὐτῶν.

Ἄρθρ. 13. Ὁσάκις διεγερθῶσι διενέξεις μεταξὺ διαφόρων ἀντιποιουμένων τὴν κληρονομίαν, αἱ διανέξεις αὗται θέλουσι λυθῆ καὶ ἀποφασισθῆ ὁριστικῶς κατὰ τοὺς νόμους καὶ ὑπὸ τῶν δικαστῶν τοῦ τόπου, ἔνθα ἡ κληρονομία μένει σχολάζουσα. Ἂν κατὰ συνέπειαν ἀποβιώσεως προσώπου τινος, κατέχοντος ἀκίνητα κτήματα ἐπὶ τῆς χώρας μιᾶς τῶν ὑψηλῶν συνομολογουσῶν Δυνάμεων, τὰ κτήματα ταῦτα διέλθωσι κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου εἰς τινα ὑπήκοον τῆς ἑτέρας, οὗτος δὲ καθὸ ἀλλοδαπὸς δὲν δύναται νὰ τὰ κρατῇ ὑπὸ τὴν κυριότητά του, θέλει τῷ χορηγηθῆ ἡ παρὰ τῶν ἐγχωρίων νόμων προσδιωρισμένη προθεσμία, ἢ, ἂν οἱ ὑπάρχοντες ἤδη νόμοι δὲν προσδιορίζωσι τοιαύτην, θέλει τῷ δοθῆ προθεσμία ἀνάλογος, ἵνα πωλήσῃ τὰ κτήματα ταῦτα, λάβῃ τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως των προκύψον ποσὸν, καὶ ἐνεργήσῃ τὴν ἐξαγωγήν του. Δὲν θέλουν δὲ ἐπιβάλλεσθαι εἰς τὰς τοιαύτας εἴδους κληρονομίας ἄλλα ἢ ἀνώτερα δικαιώματα παρὰ τὰ ἐπιβαλλόμενα καὶ εἰς τοὺς ἰδιογενεῖς.

Ἄρθρ. 14. Τὸ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων δικαίωμα (droit de detruction), ὅπερ εἰσπράττεται πρὸς ὄφελος τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ταμείου ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς καὶ τῆς ἐντὸς τοῦ Κράτους μεταμορίσεως κληρονομιῶν καὶ ἄλλων πραγμάτων ἀνηκόντων εἰς ἀλλοδαπούς, δὲν θέλει εἰσπράττεσθαι κατὰ τὸ Ῥωσσικὸν Κράτος ἐπὶ τῶν κληρονομιῶν καὶ ἄλλων ὑπαρχόντων, διελθόντων ἢ ἀνηκόντων εἰς ὑπηκόους Ἕλληνας· ἀμοιβαίως δὲ τὸ ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ὑπαρχόντων δικαίωμα, ὡς ὁρίζεται ἀνωτέρω, δὲν θέλει εἰσπράττεσθαι ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ κληρονομιῶν καὶ ἄλλων κτημάτων, διελθόντων ἢ ἀνηκόντων εἰς ὑπηκόους Ῥώσσους.

Ἄρθρ. 15. Εἶναι ἐννοούμενον, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς παρούσης συνθήκης θέλουν ἐφαρμόζεσθαι εἰς ὅλα τὰ πλοῖα, τὰ πλέοντα ὑπὸ Ῥωσσικὴν σημαίαν, ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως μεταξὺ τοῦ κυρίως ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ τῆς Ῥωσσίας καὶ τοῦ ἀνήκοντος ἰδιαιτέρως εἰς τὸ μέγα Δουκάτον τῆς Φιλανδίας, ὅπερ ἀποτελεῖ μέρος ἀναπόσπαστον τοῦ Ῥωσσικοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 16. Ἡ παροῦσα συνθήκη θέλει ἰσχύει δέκα ἔτη κατὰ συνέχειαν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων, καὶ περαιτέρω τῆς προθεσμίας ταύτης μέχρι τῆς παραλύσεως 12 μηνῶν, ἀφ' οὗ ἑκάτερον τῶν ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν

ήθελε δηλώσει τῷ ἑτέρῳ τὴν περὶ τῆς παύσεως τῆς συνθήκης ταύτης πρόθεσίν του.

Ἑκάτερον τῶν δύο μερῶν ἐπιφυλάσσεται εἰς ἑαυτὸ τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προειδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸ ἕτερον, ἀμέσως μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἓξ πρώτων ἐτῶν· συνεφώνησαν δὲ ἀλλήλοις, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῶν 12 μηνῶν, ἀφ' ὅτου ἤθελε γίνει τοιαύτη δήλωσις, ἡ παροῦσα συνθήκη καὶ ἅπαντες οἱ ἐν αὐτῇ περιεχόμενοι ὅροι θέλουσι παύσει τοῦ νὰ ὦσιν ὑποχρεωτικοὶ πρὸς τὰ δύο μέρη.

Ἄρθρον 17. Ἡ παροῦσα συνθήκη θέλει ἐπικυρωθῆ παρὰ τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως τῆς Πολλάδος καὶ παρὰ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν. Αἱ δ' ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαχθῆ ἐν Ἀθήναις ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὑπογραφῇ, ἢ καὶ πρότερον εἰ δυνατόν. Ἰδια Ἄρθρα.

Ἄρθρ. Α. Ἐπειδὴ αἱ ἐμπορικαὶ τῆς Ρωσσίας σχέσεις μετὰ τῶν Βασιλείων τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας ἐκανονίσθησαν δι' εἰδικῶν ὅρων, οἵτινες δύνανται εἰς τὸ μέλλον ν' ἀνανεωθῶσι, χωρὶς νὰ ἦναι παντελῶς συνδεδεμένοι μὲ τὰς ὑπαρχούσας ὡς πρὸς τὸ ξένον ἐμπόριον ἐν γένει διατάξεις, τὰ δύο ὑψηλὰ συνομολογοῦντα μέρη, προτιθέμενα ν' ἀποβάλωσι τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων των πᾶν εἶδος ἀμφιβολίας ἢ ἀφορμὴς πρὸς συζήτησιν, συνέθεντο, ὅτι οἱ ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον τῆς Σουηδίας καὶ Νορβεγίας εἰδικοὶ οὗτοι ὅροι, παραδεχθέντες ἕνεκα τῶν ἀντιστοιχουσῶν ὠφελειῶν, αἵτινες χορηγοῦνται ἐν τοῖς εἰρημένοις βασιλείοις εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ μεγάλου Δουκάτου τῆς Φιλανδίας, δὲν δύνανται ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὡς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς καὶ ναυτιλιακὰς σχέσεις, τὰς διὰ τῆς παρούσης συνθήκης καθιερουμένας ὑπὸ τῶν δύο ὑψηλῶν συνομολογούντων μερῶν.

Ἄρθρ. Β. Εἶναι ἐπίσης ἐννοούμενον, ὅτι δὲν θεωροῦνται παντελῶς ὡς ποιοῦσαι ἐξαίρεσιν τὰς ἀρχὰς τῆς ἀμοιβαιότητος αἱ ἀτέλειαι, ἀμοιβαὶ καὶ προνόμια, περὶ ὧν ὁ λόγος κατωτέρω.

Α'.) Ἡ ἀτέλεια, ἣν ἀπολαύουσι τὰ εἰς μίσους ὑπαίρουσι ἀντίκοντα Ρωσσικὰ πλοῖα, ἀτινα ἐν διαστήματι τῶν πρώτων τριῶν ἐτῶν ἀπαλλάσσονται τῶν δικαιωμάτων τῆς ναυτιλείας.

Β') Αἱ ἀμοιβαὶ αἱ χορηγούμεναι ἐν τῇ Ρωσσίᾳ εἰς διαφόρους Ἀγγλικὰς ἑταιρείας, καλουμένας *Γίακτ Κλοὺβ* (Yacht Clubs.)

Καθυποβαλών πρὸς τούτοις ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς καὶ τὰ μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ Κ. Πρεσβεως τῆς Α. Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς

Ρωσσίας ἀνταλλαχθέντα περὶ τῆς Συνθήκης ταύτης ἔγγραφα, καὶ εἰπών, ὅτι θεωρεῖ περιττὸν ν' ἀναφέρῃ τὰς ἐκ τῆς Συνθήκης ταύτης εἰς τὸ ἔθνος ὠφελείας, ὡς τοῖς πᾶσι γνωστὰς, ἐζήτησατο τὴν ταχεῖαν ταύτης ἔγκρισιν.

Ἀπεφασίσθη νὰ διορίσωσι σήμερον τὰ Τμήματα Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Κἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου ἔπειτα, ὅτι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται νὰ παρευρεθῶσιν ἐν τῇ Συνεδριάσει, ὅπως χθὲς προσεκλήθησαν, ὡς κατεπείγουσαν ἄλλην ἐν τῇ Βουλῇ ἔχοντες ἐργασίαν, ἡ προκειμένη περὶ τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων συζήτησις, παρετήρησέ τις, πρέπει διὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν ν' ἀναβληθῇ κατὰ τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν, ὅτε οἱ ΚΚ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Εσωτερικῶν Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ δώσουν τὰς ζητηθείσας πληροφορίας· μάλιστα δὲ νὰ προσκληθῶσιν αἱ παρὰ τοῦ δευτέρου κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου λοθησόμεναι, ὡς ἀφορῶσαν κατ' αὐτὸν προσβολὴν δικαιωμάτων, καὶ παράβασιν ῥητῶν νόμων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, τὰ ἀνωτέρω ἀντικείμενα.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
Α. ΔΙΔΩΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρυσταλόπουλος.
Ἰ. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἰουνίου 1850 ἡμέρα Πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 37 μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι αἱ δοθησόμεναι πληροφορίαι ἐκ μέρους τῶν Κ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς γενομένων ἐπερωτήσεων ἐν ταῖς συνεδριά-

σεσι τῆς 23 Μαΐου καὶ 2 Ἰουνίου ε. ε. καὶ ἡ συζήτησις περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων.

Ὅταν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 23 Μαΐου, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, μοὶ ἐπροτάθησαν διάφοροι ἐρωτήσεις ἀπὸ τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Κανελλόπουλον ὡς πρὸς τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλυμπίας γενομένας δῆθεν παραβιάσεις τῶν νόμων ἀπὸ τὴν ἐγχώριον ἐκεῖσε διοικητικὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν Νομάρχην Μεσσηνίας, δὲν ἀνεχώρησα ἐπίτηδες ἀπὸ τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀπορύγω τοῦ νὰ δώσω τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, ὡς ἴσως ὑπέθεσεν ὁ εἰρημένος Γερουσιαστὴς καὶ ἐξέφρασε κατ' ἐμοῦ παράπονα· διότι εὐθὺς ἀφ' οὗ μοὶ ἐστάλη ἐπικυρωμένον ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας, ἀμέσως ἔσπευσα νὰ ζητήσω τὰς ἐπαναληφθείσας ὑμῖν πληροφορίας, τὰς ὁποίας θέλω καθυποβάλλει, ὅταν μοὶ διευθυνθῶσιν ἀπὸ τὸν Κ. Νομάρχην Μεσσηνίας.

Οὔτε ὑπέθεσα, οὔτε παράπονα ἐξέφρασα, ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Κανελλόπουλος, ὅτι ἐπίτηδες ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 23 Μαΐου, διὰ ν' ἀπορύγῃ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας· ἀλλὰ μέχρις οὗ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ζητήσῃ καὶ λάβῃ τὰς πληροφορίας ταύτας, δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω πάντας ὑμᾶς, Κύριοι, ὅτι καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ πολίτου εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας καταστρέφονται· αἱ παραβιάσεις τοῦ περὶ δήμων καὶ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, αἱ βάναυσοι καὶ ἀπότομοι κατὰ τῶν πολιτῶν ὕβρεις ἀπὸ μέρους τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας, αἱ παράνομοι φυλακίσεις καὶ παύσεις τῶν Δημάρχων Λάϊνης καὶ Ἀλιφέρης καὶ ἐν γένει ἡ προσβολὴ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν εἶναι ἀνήκουστοι. Ὁ Ἔπαρχος Ὀλυμπίας ἰδίων, ὅτι οἱ παρ' αὐτοῦ προστατευόμενοι, δὲν εἶχον τὴν ἀπαιτουμένην πλειοψηφίαν εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν τοῦ Δήμου Λάϊνης, καὶ ρυθμίσεις τὴν ἀποτυχίαν αὐτῶν, συνέλαβε διὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως τινὰς τῶν ἐναντίων μάλλον φρονούντων καὶ συμβούλων, καὶ τοὺς παρέπεμψεν εἰς τὰς φυλακάς, ὡς ὀφειλέτας δῆθεν πρὸς τὸ δημόσιον, ἐν ᾧ ἄλλους, μεγάλας ποσότητας χρεωστούντας εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀφίνει ἀνενόχλητους, καὶ ἐλευθέρους πάσης κατηδιώξεως· ἐπίσης ἔπαυσαν ἄνευ οὐδεμιᾶς εὐλόγου αἰτίας καὶ τὸν Δήμαρχον ἐκεῖνον, ἐπὶ τῷ λόγῳ μόνον, ὅτι εἶναι ὀφειλέτης τοῦ Δημοσίου· ἀλλὰ μὴ ἀρκεσθεὶς ὁ Ἔπαρχος ἐπὶ τῶν παρανομιῶν τούτων, καὶ ἐπιθυμῶν ἔτι μᾶλλον νὰ καταδιώξῃ τοὺς ἐναντίους τῶν φίλων του, αἴρνης διὰ τριάκοντα στρατιωτῶν ἐγόπλων εἰσβάλλει εἰς τὴν ἐν Ἀν-

δριτζαίνῃ οἰκίαν τοῦ Παναγ. Κανελλοπούλου, καὶ ἐπιχειρεῖ διὰ τῆς βίας κατ' οἶκον ἔρευναν, διαρρήξας ἅπαντα τὰ κιβώτια, διὰ ν' ἀνεύρῃ δῆθεν τὸν εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην κεκρυμμένον Δήμαρχον. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ παράνομος καὶ ἀντισυνταγματικὴ αὕτη πρᾶξις κατεμηνύθη εἰς τὸν ἐν Καλάμαις ἐκπληροῦντα χρέη Εἰσαγγελέως, δυστυχῶς οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐνεργήθη, ἐπειδὴ οὗτος εἶναι συγγενὴς τῶν Χρηστοπούλων· ἐν ᾧ δὲ ὁ εἰρημένος Δήμαρχος ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Νομάρχην, παραπονούμενος διὰ τὴν ἄδικον καταδίωξιν καὶ παῦσίν του, αὖρης πάλιν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ ἰδίου ὁ Ἔπαρχος παραβιάζει καὶ δεύτερον τὴν οἰκίαν τοῦ Παναγ. Κανελλοπούλου, ἐξυβρίζει ὁ ἐνωμοτάρχης, καὶ ἐνεργεῖ ἀθέμιτον ἔρευναν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ ὀφειλέτου, καὶ πρὸς δυσφήμησιν τῆς τιμῆς τοῦ Παναγ. Κανελλοπούλου· ἐκτὸς τούτων ὁ Νομάρχης, περιερχόμενος τὴν Ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας, δὲν ζητεῖ κατὰ τὴν τάξιν ἀπὸ τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν Ἀρχὴν οἰκίαν διὰ νὰ καταλύσῃ, ἀλλ' οἰκοθεν διευθύνεται εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἐναντίων κομματαρχῶν, διακηρύττων, ὅτι θὰ κάμῃ Βουλευτὴν τὸν Χρηστόπουλον, καὶ ἐξεμεῖν μυρίας κατὰ τῶν φίλων μου, καὶ κατὰ τοῦ παρὰ πάντων σεβαστοῦ καὶ ἀγαπητοῦ Νικολάκη Ζαρειφοπούλου ὕβρεις. Ὁ περὶ ἀπογραφῆς νόμος ἐπίσης παρεβιάσθη ἀσυστόλως· διότι ἐξηρέθησαν χωρὶς οὐδενὸς νομίμου λόγου οἱ λαχόντες τοὺς πρώτους καὶ ἐλάσσονας ἀριθμοὺς, καὶ καταδιώκονται νὰ συλληφθῶσιν ἤδη οἱ λαβόντες τοὺς μείζονας· ἐπειδὴ δὲ ἐτόλμησεν ὁ ἐνωμοτάρχης νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ τοὺς λαχόντας τοὺς μείζονας ἀριθμοὺς, πρὶν ἡ συλλάβῃ τοὺς λαβόντας τοὺς ἐλάσσονας, ἀμέσως ἐστάλη ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ μεταθέσεως τοῦ ἐνωμοτάρχου. Ἕνεκα τῶν παραβιάσεων τούτων παραπονεθέντων τῶν δημοτῶν Λάϊνης καὶ Ἀλιφέρης πρὸς τὸν Νομάρχην, τὰς ἀναιδεστάτας ἐξέφρασεν οὗτος ὕβρεις κατ' αὐτῶν, ἐν οἷς ὤφειλε νὰ τοὺς δικαιώσῃ. Ἅπαντες δὲ οὗτοι οἱ καταδιωκόμενοι δημόται καὶ Δήμαρχοι ἀπό τε τὸν Ἔπαρχον καὶ τὸν Νομάρχην εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες δι' ἴδιον [illegible] ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν ἐνόπλων πολιτῶν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἡσυχίας ἐπὶ τῆς ἀποστασίας τοῦ Περωτῆ. Μολονότι δὲ δύναμαι ν' ἀποδείξω τρανῶς ὅλας ταύτας τὰς παραβιάσεις, ἐξαιτοῦμαι ὅμως, εἰς περισσοτέραν διαβεβαίωσιν, νὰ σταλῇ εὐυπόληπτος καὶ τίμιος ὑπάλληλος εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας διὰ νὰ ἐνεργήσῃ καὶ ἐπιτοπίως τὰς ἀπαιτουμένας ἀνακρίσεις, καὶ συντάξῃ ἀκριβεῖς ἐκθέσεις περὶ αὐτῶν. Καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐνεργουμένης

τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, δὲν ἔπραξεν ὁ ἴδιος Νομάρχης νοθεύσεις ψηφοδελτίων καὶ παρεβιάσεις τῶν καλπῶν τοιαύτας, ὥστε ἡ Βουλὴ ἠκύρωσε τὴν ἐκλογὴν ταύτην; Τὸ λοιπὸν τρόπῳ δύναται ὁ Νομάρχης νὰ δώσῃ ἀληθῶς καθ' ἑαυτοῦ πληροφορίας περὶ τῶν παρανομιῶν του;

Παρατηρήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι δὲν δύναται οὐδεμίαν σήμερον νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην, ἢ νὰ εἴπῃ τι, πρὶν ἡ ἀποσταλῶσιν αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἐπιθυμεῖ νὰ προσαγάγῃ αὐτὴν ὁ Κ. Κανελλόπουλος ἂν τὴν ἔχῃ, διότι τοιαύτην δὲν ἔλαβεν, ἐπήνεγκεν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστής, ὅτι ἐκτὸς τῶν ὅσων ἐρρέθησαν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 23 Μαΐου, ἐδόθησαν προσέτι καὶ πρὸ πολλῶν ἀκόμη ἡμερῶν ἀναφοραὶ διαφόρων κατοίκων τῆς Ὀλυμπίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῶν γινομένων παρανομιῶν, καὶ ἠδύνατο ἔκτοτε ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ζητήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας διὰ νὰ ἀπαντήσῃ σήμερον.

Καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς καὶ ὅλον ἐν γένει τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἤκουσε μὲ δυσαρέσκειάν του τὰ κατὰ τοῦ Ἐπάρχου Ὀλυμπίας καὶ τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας παράπονα, τὰ ὁποῖα ἐφείλκυσαν τὴν σύντονον τοῦ Ὑπουργείου προσοχήν. Ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνεργοποιήσωμεν εἰκὼ καὶ ὡς ἔτυχε ἕνα πρᾶγμα τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων, ἐὰν προηγουμένως δὲν λάβωμεν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας· διότι καὶ τὰ λεγόμενα ἐνδέχεται νὰ ἦναι ψευδῆ, καὶ ἑπομένως κατὰ γενικὸν τοῦ Δικαίου κανόνα, οὐδεὶς πρὸ τῆς καταδίκης του εἶναι ἔνοχος. Ἐὰν δὲ ἀποδειχθῶσιν αἱ ἐνθεῖσαι παραβιάσεις μετὰ προηγουμένων ἀκριβῆ αὐτῶν ἐρεύνων καὶ βάσανον, καὶ δὲν τιμωρηθῇ δεόντως ὁ Νομάρχης Μεσσηνίας,, τότε δικαιοῦται καὶ ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς καὶ οἱ Δημόται Ὀλυμπίας καὶ ἕκαστος ἐξ ὑμῶν νὰ παραπονεθῇ κατὰ τοῦ Ὑπουργείου. Ὅσον κηδόμεθα, Κύριοι, τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς τιμῆς τῶν πολιτῶν, τοσοῦτον περὶ πολλοῦ ποιούμεθα καὶ τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἠθικὴν τῶν ὑπαλλήλων.

Ἐὰν, εἶπεν ἄλλος, πρὸ πολλῶν ἡμερῶν ἐξετέθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν αἱ κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν παραβιάσεις τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας δι' ἀναφορῶν τῶν κατοίκων, τίνος ἕνεκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἐζήτησεν ἔκτοτε τὰς προσηκούσας πληροφορίας; ἡ τοιαύτη τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ὀλιγωρία φέρει ἐν μέρει εἰς ἀγανάκτησιν καὶ τὸν προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς θέσιν νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι οὗτος

δὲν ἐνήργησε μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν ἐπὶ τῆς σπουδαίας ταύτης ὑποθέσεως· διότι, λαβὼν ἔκτοτε γνῶσιν τῶν παρανομιῶν τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας, ὤφειλε, χωρὶς νὰ περιμένῃ ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας, νὰ ζητήσῃ ἀκριβεῖς πληροφορίας· καθότι ἄλλως, νομίζει, ὅτι κυβερνώμεθα μὲ ἀδιαφορίαν, τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐπαινέσω.

Ὅταν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 23 Μαΐου, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ τῆς Ὀλυμπίας παραβιάσεων, ἔκτοτε εἶπον, ὅτι θέλω ζητήσει τὰς ἀπαιτουμένας περὶ τούτων πληροφορίας, ὅταν μοὶ διευθυνθῇ ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως ἐκείνης διὰ νὰ παρατηρήσω τὰς διαφόρους κατὰ τῶν προσώπων παραβιάσεις τῶν Νόμων, καὶ τὸν χρόνον καὶ τόπον, καθ' οὓς αὗται ἐγένοντο· δυστυχῶς ὅμως ἀποσταλέντος μοι τοῦ εἰρημένου ἀποσπάσματος, κατὰ τὴν 3 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἐβράδυνα ἀκουσίως νὰ ζητήσω τὰς πληροφορίας.

Ἀφ' οὗ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐζήτησεν ἐγγράφως, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, τὰς ὁποίας ἐπροτεινεν ἐπερωτήσεις ὁ Γερουσιαστὴς Κ Δ. Κανελλόπουλος, καὶ μόλις κατὰ τὴν 3 Ἰουνίου ἐστάλη ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν περὶ τῶν ἐπερωτήσεων τούτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ πλέον εἰς αὐτὸν οὐδεμία ὀλιγωρία ἢ ἀμέλεια, ὅτι ἐβράδυνε νὰ ζητήσῃ πληροφορίας.

Αἱ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας παραβιάσεις τῶν νόμων, ἀντέτεινεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς ἀπὸ τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον ἐγένοντο γνωσταὶ εἴς τε τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον καὶ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ πολλῶν τῶν κατοίκων Ὀλυμπίας ἀναφορῶν, καὶ δυστυχῶς οὐδεμία ἐπήλθε θεραπεία, ὡς μὴ εἰσακουσθέντων τῶν δικαίων παραπόνων των. Ἀπὸ τὴν ἀδιαφορίαν λοιπὸν ταύτην τοῦ Ὑπουργείου ὁρμώμενος, ἠναγκάσθην νὰ κάμω λόγον καὶ ἐν ὀλομελείᾳ συνεδριάσει τοῦ Σ. τούτου Σώματος περὶ τῶν παρανομιῶν τοῦ Νομάρχου καὶ τῶν ὑπὸ τούτου πρὸς τοὺς δημότας Ὀλυμπίας γενομένων ἀγτενῶν ἐξυβρίσεων, διὰ νὰ ἐπιφέρω τὴν προσήκουσαν θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα ἀναξίως καὶ ἀδίκως ὑπορέρουν οἱ ἐπαρχιῶται μου.

Ἐὰν καὶ τὰ ἡμίση τῶν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου λεχθέντων ἔχωνται ἀληθείας, παρατήρησεν ἄλλος, τότε καταστρέφεται ἡ κοινωνία. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐνόσω τὰ κατὰ τοῦ Νομάρχου ῥηθέντα δὲν ἀναιρεθῶσιν ἀποχρώντως, τὰ θεωρῶ ὡς

ἀληθῆ καὶ ἰσχὺν ἔχοντα. Ἐὰν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπιθυμῇ νὰ διατηρήσῃ τὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψιν τοῦ ὑπαλλήλου, δὲν πρέπει ἀφ' ἑτέρου καὶ νὰ περιφρονῇ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν ὕπαρξιν τοῦ πολίτου, ἀλλ' ἀμφοτέρους περὶ πολλοῦ νὰ ποιῆται, μὴ ἀπομακρύνων τὸν ἕτερον τῆς προστασίας του. Πρὸς ἀπορρυγὴν λοιπὸν ματαίων συζητήσεων προτείνω νὰ ὁρισθῇ ῥητὴ συνεδριάσεως ἡμέρα περὶ τῆς συζητήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας γενομένων παρανομιῶν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας, καθ' ἣν ἡ Γερουσία θέλει ἐπιφέρει τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασίν της, ἀκούσασα τοῦ μὲν Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου τὰς προσαχθησομένας ἀποδείξεις, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τὴν ἀπάντησιν.

Ὡς καὶ εἰς τὴν προτέραν ἀγόρευσίν μου εἶπον, ἀντέτεινεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, οὕτω καὶ τώρα ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ὡς περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν ὀφείλει νὰ φροντίζῃ ἡ Κυβέρνησις, οὕτω ἀπαιτεῖται νὰ προασπίζῃ καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν ὑπαλλήλων συγχρόνως, μηδέποτε θεωροῦσα δευτερεύοντα τὰ τῶν πολιτῶν δικαιώματα.

Εἶναι ἀληθὲς, παρετήρησαν ἄλλοι, ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Κανελλόπουλος, παραπονούμενος κατὰ τῶν παρανομιῶν τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας, ἔχει ἱκανὴν εὔλογον ὁρμήν, διότι πολλοὶ περὶ αὐτῶν ἔγραψαν ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν του, καὶ ἀνεφέρθησαν καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ὁ Νομάρχης Μεσσηνίας, διαταχθεὶς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ περιοδεύσῃ τὸν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του Νομὸν, διὰ νὰ ἐξετάσῃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς πολλὰ τῶν κατοίκων τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ ἰδίως τῆς Ὀλυμπίας παράπονα κατὰ τῶν ἐγχωρίων διοικητικῶν, δημοτικῶν καὶ στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν πρέπουσαν θεραπείαν καὶ διόρθωσιν, ἔρθασε καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μου Κυπαρισσίαν, ἐνῶ ἀκούσας, ὅσα οἱ κάτοικοι εἶχον παράπονα κατὰ τῶν ὑπαλλήλων, ἐπέτυχεν, ἐφ' ὅσον ἠδύνατο, διόρθωσιν τῶν παραπόνων των, προτρέπων καὶ τοὺς ὑπαλλήλους εἰς τὴν ἀκριβῆ καὶ ἀμερόληπτον τῆς ὑπηρεσίας των ἐνέργειαν, καὶ τοὺς πολίτας εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς ζωοκλοπῆς. Ὅταν δὲ ἔρθασε καὶ εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, ἐκεῖ τότε μυρία ἐρρέθησαν παράπονα κατὰ τῶν ὑπαλλήλων, περὶ τῶν ὁποίων θέλει συντάξει βεβαίως τακτικὴν καὶ ἀκριβῆ ἔκθεσιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἕδραν του. Ὡς πρὸς μὲν τὴν Ἐπαρχίαν Κυπαρισσίας οὐδὲν κατὰ τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας ὑπάρχει παράπονον. ὡς πρὸς δὲ τὴν Ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας, ἐὰν ἐγίνοντο παραδεκτὰ

τῶν Νόμων, καὶ προσβολαὶ καὶ ἐξυβρίσεις κατὰ τῆς τιμῆς τῶν πολιτῶν, ἀγνοῶ· διαβεβαιῶ ὅμως, ὅτι οὐδέποτε εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μου τοὐλάχιστον κατεδιώχθησαν οἱ ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἡσυχίας συντελέσαντες· διότι ὁ Νομάρχης Μεσσηνίας ἔπαυσε τὸν Δήμαρχον Ὀλυμπίας κατηγορούμενον, καὶ ἀνήκοντα εἰς τὴν μερίδα τοῦ Περῆφοτῆ.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἔταξεν ὡς ἡμέραν συνεδριάσεως περὶ τε τῆς συζητήσεως τῆς προκειμένης ὑποθέσεως καὶ τῆς προσαγωγῆς τῶν ἀπαιτουμένων πληροφοριῶν ἐκ μέρους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, τὴν **16** τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου **2** τοῦ ἀπὸ **23** Νοεμβρίου **5** Δεκεμβρίου **1837** περὶ ἐξυβρίσεως κτλ. Νόμου, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ὑποβάλλων ὑμῖν, Κύριοι, τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου **2** τοῦ ἀπὸ **23** Νοεμβρίου (**5** Δεκεμβρίου) **1837** περὶ ἐξυβρίσεως κτλ. Νόμου, συνωδευμένον μὲ ἀντίγραφον τῆς πρὸς αὐτὴν αἰτιολογικῆς ἐκθέσεώς μου, παρακαλῶ ὑμᾶς νὰ φέρηται ἐπ' αὐτοῦ τὴν ψῆφόν σας διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **6** Ἰουνίου **1850**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Ν. ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον **1**. Μὲ εἰρκτὴν τὸ πολὺ ἑπτὰ ἐτῶν τιμωρεῖται, ὅστις διὰ τοῦ τύπου, ἢ δι' ἐντύπων εἰκονικῶν παραστάσεων ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως ἐξυβρίζει, δυσφημεῖ, ἢ χλευάζει τὸν Βασιλέα, ἢ τὴν σύζυγον Αὐτοῦ Βασίλισσαν, ἢ προσπαθεῖ νὰ διεγείρῃ μῖσος, ἢ

περιφρόνησιν κατὰ τῶν προσώπων Αὐτῶν, ἢ τῆς Βασιλικῆς Ἐξουσίας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ποινὴ τῆς εἰρκτῆς μεταβάλλεται εἰς φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους, ὅταν οἱ ἔνοχοι ἀποφαίνωνται, κ τ' αἴτησιν, ἢ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὅτι ὑπάρχουν ἐλαφρυντικαὶ περιστάσεις.

Τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου (5 Δεκεμβρίου) 1837 Νόμου καταργεῖται, καθ' ὅσον ἀντιβαίνει εἰς τὰ παρόντα.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Ἰουνίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ν. Χρηστοβασίλειος.

Προτεινάντος τινος, ἵνα τυπωθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ Τμήματα, ἅτινα συνελθόντα νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως. Ἄλλου δὲ περιττὴν θεωρήσαντος τὴν ἐκτύπωσιν, καὶ μόνον πέντε ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου προτείναντος νὰ γίνωσι, διὰ νὰ διανεμηθῇ ἕκαστον τούτων εἰς τὰ Τμήματα, ἐπειδὴ πρόκειται, εἶπεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, περὶ σοβαροῦ καὶ λίαν σπουδαίου ἀντικειμένου, ἀφορῶντος τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου, εἶναι ἀνάγκη νὰ τυπωθῇ ὄχι μόνον τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴ αὐτοῦ ἔκθεσις διὰ νὰ διασκεφθῶμεν ὡρίμως, καὶ ἰδοὺ ὁποῖοι ἀπορρώντες λόγοι ἐπροκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν τοιούτου Νομοσχεδίου. Ἅπαντες ἠγανακτήσαμεν διὰ τὸν παράφρονα συντάκτην τῆς Ἐφημερίδος ἐκείνης, ὅστις ἐτόλμησε νὰ διασύρῃ τὸ Ἱερὸν τοῦ Βασιλέως πρόσωπον, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀγανάκτησιν ταύτην δὲν πρέπει καὶ νὰ συζητήσωμεν τὴν τροποποίησιν ἄρθρου τινὸς τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀμέσως καὶ χωρὶς προηγουμένης ἐμβριθοῦς διασκέψεως. Ἐγὼ εἰς τὰ μικροῦ λόγου ἄξια Νομοσχέδια, διατάττομαι τὴν ἐκτύπωσιν αὐτῶν, καὶ διορίζομαι ἐπιτροπὰς, πολλῷ μᾶλλον εἰς τὰ σπουδαῖα, ἀφορῶντα τὴν ἀσφάλειαν τῆς τιμῆς τοῦ πολίτου, οἷον εἶναι τὸ προκείμενον. Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐὰν εἶχον ἐξουσίαν, ἤθελον ὄχι νὰ τιμωρήσω τὸν παράφρονα ἐκεῖνον συντάκτην, ἀλλὰ νὰ τὸν καταλείσω εἰς τὸ φρενοκομεῖον.

Προτείναντος ἄλλου, ἵνα συζητηθῇ αὐθημερὸν τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον ἄνευ οὐδεμιᾶς προηγουμένης διατυπώσεως, ὡς ἐσυζητήθη καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ

Κυρίου Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ γίνωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἕκαστον αὐτῶν νὰ διανεμηθῇ εἰς τὰ Τμήματα, ἅτινα, συνελθόντα σήμερον, νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀκούσας ἔπειτα τὸν λόγον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ἀπεκρινόμενος, εἶπεν, εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Μηλτιάδου Χουρμούζη γενομένην ἐπερώτησιν ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 2 Ἰουνίου, διακοῦσαι, ὅτι οὗτος διὰ Β. Διατάγματος τῆς 3 Ἀπριλίου ε. ἔ. μετετέθη ἐκ τῆς Ὁροφυλακῆς εἰς τὴν Ι. Τετραρχίαν τῆς Φαλάγγος, ἔνθα διετέλει, καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Β. Διάταγμα.

Μολονότι καλῶς ποιῶν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, παρετήρησεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, ἔπαυσε τὸν εἰρημένον Μ. Χουρμούζην ἐκ τῆς μὴ νενομοθετημένης θέσεως, εἰς ἣν ἦτον διωρισμένος, ὀφείλει καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, προσέτι περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν παρανόμως δοθέντων μισθῶν· διότι ἡ κατάργησις τῆς μὴ νενομοθετημένης θέσεως συνεπάγει καὶ τὴν ἀπότισιν τῶν παρανόμως ληφθέντων χρημάτων.

Μὴ διορίσας τὸν εἰρημένον ἀξιωματικὸν, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, εἰς τὴν μὴ νενομοθετημένην θέσιν, δὲν θεωρεῖται βεβαίως καὶ ὑπεύθυνος διὰ τὰ περιπλέον δοθέντα εἰς αὐτὸν παρανόμως χρήματα. Τὸ κατ' ἐμὲ, πληροφορηθεὶς, ὅτι οὗτος κατέσχε τοιαύτην θέσιν μὴ νενομοθετημένην, ἔσπευσα ἀμέσως νὰ διορθώσω τὸ ἄτοπον, καὶ τὸν μετέβασα εἰς τὴν Φάλαγγα, εἰς ἣν καὶ πρότερον διετέλει ὑπηρετῶν, καὶ μόνον ὁ διορίσας τοῦτον Ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος καὶ διὰ τὸν παράνομον διορισμόν του, καὶ διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ὅτι μὲν ἐζητήθη ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἀνῆκεν εἰς τὴν ἐξουσίαν του, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀμέσως ἐγίνετο διὰ τῆς παύσεως τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς μὴ νενομοθετημένης θέσεως. Ἡ δὲ ἱκανοποίησις τοῦ Ταμείου ὑπάγεται πλέον εἰς τὸν ἀπολογισμὸν καὶ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Ἅμα καταργηθῇ ἡ μὴ νενομοθετημένη θέσις, ἀντέταξεν ἄλλος τῶν προλαλησάντων, ἕπεται ὡς συνέπεια καὶ ἡ ἐπιστροφὴ τῶν παρανόμως δοθέντων μισθῶν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον· διότι ἄλλως θεωρεῖται τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον εἰς τὸ Ἔλλειμμα τοῦτο.

Ὅταν ὁ εἰρημένος ἀξιωματικὸς, παρετήρησεν ἄλλος, ὑπῆρχε πρότερον εἰς τὴν Φάλαγγα, καὶ ἔπειτα διωρίσθη εἰς μὴ νενομοθετημένην θέσιν, τῆς ὁποίας καταργηθείσης, μετετέθη πάλιν εἰς

τὴν Φάλαγγα, καταφαίνεται, ὅτι ὑπάρχει ἐπ' αὐτοῦ σημεῖον μεγάλης εὐνοίας· διότι ἀντὶ νὰ παυθῇ παντάπασιν, διὰ τὴν παράπονον ταύτην θέσιν, τὴν ὁποίαν κατεῖχε, διωρίσθη πάλιν, ἐν ᾧ ἔπρεπε καὶ ὁ διορίσας αὐτὸν Ὑπουργὸς εἰς τὴν μὴ νενομοθετημένην θέσιν, καὶ ὁ διορισθεὶς ἀξιωματικὸς νὰ τιμωρηθῶσι.

Μὴ ὑπαρχούσης κατηγορίας τινὸς, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν δύναται ἡ Γερουσία, ὑπερπηδῶσα τὰ καθήκοντά της, νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν ἀπόφασιν.

Περαιωμένης ἐπομένως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς παραιτέρω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν αὐτοῦ, παρεδέχθη, ὅτι, καταργηθείσης τῆς μὴ νενομοθετημένης θέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπῆρχε διορισμένος ὁ ἀξιωματικὸς Μ. Χουρμούζης, θεωρεῖται ὡς παράνομος καὶ ἡ δοθεῖσα πρὸς αὐτὸν ἀντιμισθία, ἥτις ἀπαιτεῖται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

ΑΘ. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Ἰ. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Ἰουνίου 1850 ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου Συνθήκης περὶ Ναυτιλίας καὶ Ἐμπορίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ρωσσίας, ἔχουσα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας, ἐπεξεργασθεῖσα μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν εἰσαχθὲν σχέδιον Συν-

θήκης περὶ Ναυτιλίας καὶ Ἐμπορίας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ Συνθήκη αὕτη ὄχι μόνον θεμελιοῦται καθ' ὁλοκληρίαν ἐπὶ τῆς ἀμοιβαιότητος, ἀλλὰ καὶ παρέχει πολυειδεῖς καὶ σημαντικὰς ὠφελείας ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορίου καὶ τῆς Ναυτιλίας, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ αὐτὴν μέγα διὰ τὴν Ἑλλάδα εὐεργέτημα. Διʼ αὐτὸ τοῦτο σπεύδει μετὰ μεγίστης εὐγνωμοσύνης νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν καθ' ὁλοκληρίαν, συνιστῶσα κατὰ χρέος ἀπαραίτητον τὴν παραδοχὴν αὐτῆς καὶ εἰς τὸ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ταὐτοχρόνως κρίνει ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Σ. Σῶμα, διὰ νὰ ἑνώσῃ τὰς εὐχάς του ὁμοῦ μὲ ἐκείνας τοῦ Σώματος τῆς Βουλῆς, ὑπὲρ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐπιβεβλημένου τέλους, ἐπὶ τῆς εἰς τὸ Ρωσσικὸν Κράτος εἰσαγωγῆς τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων καὶ τῆς παραδοχῆς τῆς δηλώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰουνίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Κ. Κανάρης — Α. Μοναρχίδης

Γ. Γλαράκης — Β. Χρηστακόπουλος

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία, ἂν ἐγκρίνῃ, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου τούτου σήμερον, καθόσον οὐδεμίαν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιφέρει τροποποίησιν, ἀντιταξάντος δέ τινος, ὅτι, καὶ περ οὐδενὸς ἐναντίου ὄντος κατὰ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ σχεδίου τούτου, οὐχ ἧττον πρέπει νὰ τηρηθῇ ὁ Κανονισμός, καθ' ὃν αἱ τῶν Νομοσχεδίων συζητήσεις γίνονται μετὰ 24 τοὐλάχιστον ὥρας ἀπὸ τῆς ἐπὶ τούτων ἀναγνώσεως τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ἡ συζήτησις αὔριον.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Ψύλλα, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν· ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου τῆς μνησθείσης ἐκθέσεως, καὶ τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

ΑΘ. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος

Ἰ. Παξιμάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ἰουνίου 1850, ἡμέρα Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Β. Βουδούρη, ἐξαιτουμένου τριμήνου παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας λόγῳ ἀσθενείας, ἐπιβεβαιουμένης διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε τὴν αἴτησίν του.

Ἐν τινι τελευταίῳ φύλλῳ ἑνὸς αἰσχροῦ λιβέλλου, εἰπέ τις τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, γίνεται λόγος περὶ τῶν ἐν τῇ ἐφημερίδι ἡ Πατρὶς περιεχομένων. Δὲν ἤθελον καταδεχθῆ ν' ἀναφέρω οὔτε τὸ ὄνομα τῆς ἐφημερίδος, οὐδὲ τὸ τοῦ συντάκτου αὐτῆς, ἐὰν δὲν ἐπληροφορούμην, ὅτι ὑπάλληλος τῆς Γερουσίας ὡμολόγησε συστηματικῶς, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ προστάτης τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς, καὶ ὁ συνεργὸς τῶν περιεχομένων. Τούτου ἕνεκα κηρύττω παυδήμως ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, μεθ' ὅρκου θρησκευτικοῦ, καὶ τῆς τιμῆς μου, ὅτι δὲν ἐγνώριζον ποσῶς τὴν ἔκδοσιν τοιαύτης ἐφημερίδος, οὐδ' ἔλαβον τὸ ἐλάχιστον μέρος ἀμέσως, ἢ ἐμμέσως εἰς αὐτήν. Λυποῦμαι διὰ τὴν εἰς τὸ Ἔθνος μας εἰσχωρήσασαν, κακοήθειαν ἕνεκα τῶν μὴ ἐχόντων ἠθικὴν καὶ λυποῦμαι μᾶλλον, διότι δὲν θέλω ποτὲ νὰ βλάψω τινά, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπομονή ἔχει τὰ ὅριά της. Προτείνω λοιπὸν νὰ ἀρεθῇ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας εἰς τὸν Κύριον Πρόεδρον νὰ ἐξετάσῃ ἐντὸς 10 ἡμερῶν, καὶ ἂν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς, ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ τότε εἰς τὸ Γραφεῖόν της τὴν κακοήθειαν.

Πολλοὶ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν παρεδέχθησαν τὰ ῥηθέντα, μηδενὸς ῥητῶς ἀντιτάξαντος τὰ ἐναντία.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος περὶ ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας Σύμβασις, ἧ ἀναγνωσθείσης ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1—6, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7 καὶ ἐρωτήσαντός τινος, τί σημαίνει ἡ ἐν τούτῳ λέξις «ἀντισήκωσις» αὕτη, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς κυριολεκτεῖται ἐπὶ τοῦ

ζυγοῦ, σημαίνουσα τὴν ἰσοστάθμισιν τῶν πλαστίγγων διὰ τῆς ἑκατέρωθεν ἰσοβαρῶν σωμάτων ἐπιθέσεως· μεταφορικῶς δὲ σημαίνει *ἰσοδυναμίαν*, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ἠδύνατό τις, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ μεταχειρίσῃ τὴν Γαλλικὴν λέξιν compensation ἢ ἄλλην ἴσως καταλληλοτέραν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν τῇ Γαλλικῇ γλώσσῃ, ἐν ᾗ εἶναι τὸ πρωτότυπον τῆς Συνθήκης γεγραμμένον, ἡ σημασία τῆς λέξεως compensation εἶναι ὡρισμένη, κατὰ ταύτην θέλει ἑρμηνεύεσθαι καὶ ἡ λέξις *ἀντισήκωσις*.

Ἐπομένως ἐγένετο τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτὸν, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου ἐννάτου, παρετήρησέ τις, πρῶτον ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Συντάγματος, δεύτερον ὅτι παρίσταται ὡς πολιτικὸν, καὶ ὄχι ἐμπορικὸν, καὶ τρίτον ὅτι θέλει δώσει αἰτίαν καὶ εἰς τὰ ἄλλα Ἔθνη, μεθ' ὧν τοιούτου εἴδους συνθῆκαι συνομολογῶνται, ἢ συνομολογηθήσεται, ν' ἀπαιτήσουν τοὺς αὐτοὺς ὅρους.

Κατὰ τὸν Ναυτικὸν Κανονισμὸν, ἐπέφερεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἅπαντες οἱ κυβερνῶνται πλοίων, δύνανται ἁπανταχοῦ ν' ἀπαιτήσουν καὶ λάβουν τοὺς δραπέτας ναύτας, διότι ἄλλως, διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος πληρώματος, ὁ διάπλους των καθίσταται ἀνέφικτος.

Καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ἓν μέλος αὐτῆς, τὰς αὐτὰς τοῦ προαγορεύσαντος εἶχεν ἀμφιβολίας· ἀλλ' ἀκριβῶς ἐξετάσασα, ἐπληροφορήθη, ὅτι καὶ ἐν Ρωσσίᾳ πᾶς δοῦλος καταταχθεὶς ἐν τοῖς ναυτολογίοις, ἢ ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν πλοίων, καθίσταται ἐλεύθερος, καὶ ἑπομένως οἱ ἐκ τῶν ἐμπορικῶν ἢ πολεμικῶν πλοίων δραπετεύοντες δὲν θεωροῦνται ὡς δοῦλοι, δυνάμενοι νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Συντάγματος. οὗ δὲ παραβάσις αὐτοῦ καθιεροῦται διὰ τοῦ προκειμένου τῆς Συνθήκης ἄρθρου. Ἐκτὸς τούτων ἡ διάταξις τοῦ συζητουμένου ἄρθρου εἶναι ἐπωφελεστέρα διὰ τοὺς ἡμετέρους πλοιάρχους καὶ ναύτας, καθόσον περισσότερα ἑλληνικὰ πλοῖα διαπλέουσι τοὺς Ρωσσικοὺς λιμένας, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον αὐτόθι ἕνεκα τοῦ χειμῶνος καὶ τῶν παγετῶν ἀναγκάζονται νὰ διαμένωσι, καὶ ἑπομένως οἱ πλοίαρχοι καὶ οἱ μέτοχοι τοῦ πλοίου καὶ τῶν φορτίων ἤθελον μεγάλως ζημιοῦσθαι, ἂν ἀτιμωρήτι, καὶ ἀνεπιστρεπτὶ οἱ ναῦται ἠδύναντο νὰ δραπετεύσουν.

Ἡ προκειμένη συνθήκη, παρετήρησεν ἄλλος, θεωρεῖται ἐμπορική. Διὰ τοῦ ἄρθρου ὅμως τούτου, ὅπερ λαθραίως φαίνεται ἐν

αὐτῇ παρεισφρύσαν, λαμβάνει ἐν ταὐτῷ καὶ χαρακτῆρα πολιτικόν, ἕνεκα τῆς παραδόσεως τῶν ἐκ πολεμικῶν πλοίων δραπετῶν. Ὡς πρὸς τοῦτο παρατηρῶ, ὅτι οὐδεμία ἀμοιβαιότης ὑπάρχει, διότι, μὴ δυναμένων Ἑλληνικῶν πολεμικῶν πλοίων νὰ διέλθωσι τὸν Ἑλλήσποντον, οὐδεμία συνάφεια μετὰ τοῦ Ρωσσικοῦ Κράτους ἐν τῷ διαστήματι τοὐλάχιστον τῆς δεκαετοῦς ἰσχύος τῆς Συνθήκης δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας Ρωσσικὰ πολεμικὰ πλοῖα πολλὰ διαπλέουσι τοὺς Ἑλληνικοὺς λιμένας· ὥστε ἡμεῖς οὐδόλως ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ὠφελούμεθα. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τῶν ἐξ ἐμπορικῶν πλοίων δραπετῶν τὴν παράδοσιν, ἡ ἀρχὴ αὕτη, ἕνεκα τῆς ἀμοιβαίας ἀνάγκης, ἰσχύει παρ' ἅπασι τοῖς ἔθνεσι· διότι ἄλλως, δραπετευόντων δ' ὁποιανδήποτε αἰτίαν τῶν πληρωμάτων, οἱ κυβερνῆται τῶν πλοίων ἤθελον περιπίπτει εἰς ἀμηχανίαν, καὶ ζημίας, ὡς μὴ δυνάμενοι ἄνευ ναυτῶν νὰ πλέωσι.

Ἐπειδή, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, πᾶς ἀγοραζόντος, ἡ δοῦλος γίνεται κατὰ τὸ σύνταγμα ἐλεύθερος, ἅμα πατήσῃ τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος, διὰ μείζονα λόγον πρέπει νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο οἱ ἐλεύθεροι· ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτως. Ὁ δοῦλος, ἐλευθέρου Ἔθνους ἔδαφος πατῶν, ἐξέρχεται τῆς αἰωνίου δουλείας, ἥτις, τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, τὸν ἄνθρωπον, περιφρονοῦσα, μαστίζει αὐτὸν, καὶ δέσμιον ὑπὸ τὰς πικρὰς καὶ στυγερὰς αὐτῆς ἁλύσσεις κρατοῦσα, καὶ τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ προορισμὸν παραγνωρίζουσα, καὶ ἀποθηρώσα, τὸν καθιστᾷ καὶ αὐτῶν τῶν ἀλόγων ἀλογώτερον· καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖται ὡς τὸ μᾶλλον πεπολισμένον καὶ εὐνομούμενον τὸ Ἔθνος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ τοιοῦτον ὑψηλὸν καὶ σωτήριον δικαίωμα εἰς τοὺς πατοῦντας τὸ ἔδαφός του. Ἐὰν πρὸς τοὺς ἀποτελοῦντας ὅλως τὰ πληρώματα τῶν ἐμπορικῶν πλοίων δὲν ἐφαρμόζονται τὰ ῥηθέντα· διότι οὗτοι, ἑκουσίως ὑποβληθέντες εἰς τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ὀφείλουν νὰ τὴν ἐκπληρώσουν ἀκριβῶς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας των· καὶ ἑπομένως ἡ παράδοσίς των ἐν περιπτώσει δραπετεύσεως δικαιολογεῖται ἐξ αὐτοῦ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ συμφέροντος.

Ἴσως εἴπωσί τινες, ὅτι δὲν εἶναι φόβος μήπως παραδοθῶσι δοῦλοι· διότι, εὑρισκόμενοι ἐντὸς τοῦ πλοίου καὶ ὑπὸ τὴν ἐθνικὴν τῶν σημαίαν, ἀπαλλάττονται τῆς δουλείας, καὶ θεωροῦνται ὡς ἐλεύθεροι· ἀλλ' ἡ ἀπαλλαγὴ αὕτη δὲν εἶναι ἀπόλυτος· διότι ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ ἦναι γεγραμμένοι ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν πλοίων, ἢ τῶν ναυτιλογίων· καὶ ἑπομένως, ἂν αἱ παραδίδουσαι Ἀρχαὶ δὲν ἐπιστήσουν τὴν προσοχήν των πολὺ πρὸς ὀρθὴν διάγνωσιν,

δύναται νὰ παραδοθῇ καὶ δοῦλος, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τοιαύτης ἀντισυνταγματικῆς πράξεως, ἤθελεν εἶσθαι ὀρθώτερον νὰ λείψῃ ἡ ῥάσις «τῶν πολεμικῶν πλοίων,» καὶ νὰ δοθῇ σαφεστέρα ἑρμηνεία ὡς πρὸς τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τὰ πληρώματα.

Ὀφείλει ἐπὶ τέλους τὸ Ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τοιαύτη διάταξις δὲν ὑπάρχει ἐν ταῖς μετὰ τῶν ἄλλων Ἐθνῶν Συνθήκαις, καὶ μάλιστα ἐν ἐκείνῃ τῆς Ἀγγλίας· καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὰ Πρωτόκολλα οὐδεμία τῶν τριῶν Δυνάμεων δύναται νὰ συνθηκολογήσῃ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ ὅρους μᾶλλον ἐπωφελεστέρους, μὴ ἰσχύοντας ὡς πρὸς τὰς ἄλλας, ἡ παροῦσα Συνθήκη εἶναι ἀκυρωτικός.

Λέγοντος τινὸς, ὅτι ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀρχὴ εἶναι γενικὴ, ἰσχύουσα παρ' ἅπασι τοῖς Ἔθνεσι, καὶ ὅτι ὑπὸ γενικοὺς ὅρους περιλαμβάνεται ἐπίσης ἐν τῇ Συνθήκῃ μεταξὺ Ἑλλάδος, Νεαπόλεως, καὶ Σουηκίας, τὸ προκείμενον ἄρθρον, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι σαφέστατον, καὶ οὐδόλως δὲν εἰσεχώρησε λαθραίως. Εἶναι δ' ἀδιάφορον, ἂν ὑπάρχῃ, ἢ μὴ, ἐν ταῖς μετὰ τῶν ἄλλων Ἐθνῶν Συνθήκαις, ἀφοῦ ὑπηγορεύθη ἐκ τοῦ ἀμοιβαίου συμφέροντος. Ἐνταῦθα πρόκειται μόνον περὶ τῶν ἀναλαβόντων ὑποχρέωσιν νὰ μείνωσιν ἐν τοῖς πλοίοις, καὶ ὄχι περὶ τῶν ἄλλως πως ἐν τούτοις εὑρισκομένων, οἵτινες, καὶ οἱ φεύγοντες, δὲν θεωροῦνται ὡς δραπέται. Ὁμοία διάταξις ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ Συνθήκῃ τῆς Ἀγγλίας μετὰ τῆς Ρωσσίας καὶ Ἀμερικῆς. Ἑπομένως, ἀφοῦ ἡμεῖς τοσαύτας ἐμπορικὰς ὠφελείας διὰ τῆς προκειμένης Συνθήκης μέλλομεν ν' ἀπολαμβάνωμεν, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν διάταξιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ὅλα τὰ συνθηκολογήσαντα μέχρι τοῦδε Ἔθνη ἐπάσθησαν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 10 ἕως 17, συμπεριλαμβανομένου καὶ τούτου, καθὼς καὶ τὰ ἴδια ἄρθρα Α καὶ Β', ἐγένοντο ἅπαντα δεκτά, ὡς ἔχουσιν.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τῆς Ἐπιτροπῆς, σύμφωνον οὖσαν καὶ μὲ ἐκείνην τῆς Βουλῆς, ἵνα ὁ Αὐτοκράτωρ ἐλαττώσῃ τὸ τέλος τῶν ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ Αὐτοῦ εἰσαγομένων Ἑλληνικῶν οἴνων.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 6 τοῦ ὄντος μεσοῦντος.

Προτείναντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ ν' ἀναγνωσθῶσι τὰ Πρακτικὰ ταῦτα ἀμέσως, ἵνα ταχύτερον προβῇ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν πρὸς παράϊωσιν τῆς Συνθήκης ἀπαιτουμένων, πᾶσα τῆς Γερουσίας ἀπόφασις, παρατήρησίς τις, δημοσίως καταρτισθεῖσα, δὲν δύναται πλέον ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ν' ἀνακληθῇ. Ἑπομένως οἱ Ὑπουργοί, καὶ ἄνευ τῆς παρλαβῆς τῶν Πρακτικῶν, δύνανται νὰ προβῶσιν εἰς πᾶσαν ἀπαιτουμένην ἐνέργειαν πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Γερουσίας· διότι ταῦτα πρὸς γνῶσιν τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ ῥηθέντων, καὶ πρὸς πληρεστέραν ἑρμηνείαν τῶν ἀποφασισθέντων χρησιμεύοντα μόνον, οὐδεμίαν ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῆς Κυβερνήσεως δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐπιρροήν.

Ἑπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης, γενησομένης τὴν 13 τοῦ ἐνεστῶτος, τὴν περὶ τῶν χρεῶν τῶν Κοινοτήτων συζήτησιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΣΠΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΜΟΥΣΑΡΧΙΔΗΣ

ΑΘ. ΔΙΔΟΡΙΚΗΣ

οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος

Ἰ. Ἀ. Παξιμάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 16 Ἰουνίου 1850 Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἑπομένως ἀνέγνωσε τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐξυβρίσεως καὶ περὶ τύπου Νόμου, ἔχουσαν οὕτως·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου τὴν προεξέτασιν ἀνεθέσατε εἰς ἡμᾶς, διαφέρει ἀπὸ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου (5 Δεκεμβρίου) 1837, περὶ τύπου Νόμου, κατὰ τὰ ἀκόλουθα.

Α'. Ἐνῷ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἄνω περὶ τύπου Νόμου τιμωρεῖ ἐξίσου πᾶσαν κατὰ τοῦ Βασιλέως γενομένην προσβολὴν, μὲ φυλάκισιν ἀπὸ ἑνὸς ἕτους μέχρι πέντε ἐτῶν, τὸ παρὸν Νομοσχέδιον τιμωρεῖ μὲ ποινὴν κακουργήματος, συνεπάγουσαν ἑπομένως προφυλάκισιν, τὸν διὰ τοῦ τύπου, ἢ δι' ἐντύπων εἰκονικῶν παραστάσεων, ἐξυβρίζοντα, δυσφημοῦντα, ἢ χλευάζοντα, τὸν Βασιλέα, ἢ τὴν Βασίλισσαν, ἢ προσπαθοῦντα νὰ διεγείρῃ μῖσος κατ' Αὐτῶν, ἢ τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας. Μεταβάλλει δὲ τὴν ποινὴν ταύτην τῆς εἱρκτῆς εἰς φυλάκισιν ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους, ὅταν οἱ Ἔνοχοι ἀποραίνωνται κατ' αἴτησιν, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὅτι ὑπάρχουν ἐλαφρυντικαὶ ἐν γένει περιστάσεις.

Β'. Ἐνῷ ὁ Νόμος τοῦ 1837 λέγει γενικῶς « ἐξυβρίζει ἢ προσπαθεῖ νὰ διεγείρῃ μῖσος κτλ. » τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ἀναφέρει εἰδικώτερον « *ἀμέσως ἢ ἐμμέσως* ἐξυβρίζει, χλευάζει, δυσφημεῖ κτλ. »

Ἡ Ἐπιτροπή σας, σκεφθεῖσα ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐρεύνησεν, ἂν ἡ ἐπίτασις τῆς ποινῆς μέχρι τοῦ ἑβδόμου τῆς ποινῆς τοῦ κακουργήματος τῶν κατὰ τοῦ Βασιλέως διὰ τοῦ Τύπου γενομένων προσβολῶν ἦναι ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ δικαίου, καὶ δὲν ἀντιράσκῃ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ὑπάρχοντος ποινικοῦ Νόμου, ἂν διὰ τῆς ἐκφράσεως « *ἡ Βασιλικὴ ἐξουσία* » ἀπαγορεύηται ἡ ἐπίκρισις τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων, καὶ ἂν ὑπάρχῃ καλῶς ὡρισμένη ἡ ἔννοια τῶν λέξεων « *ἀμέσως ἢ ἐμμέσως.* »

Ὡς πρὸς τὴν ἐπίτασιν τῆς ποινῆς, ἡ Ἐπιτροπή σας ἐνόμισεν αὐτὴν σύμφωνον μὲ τὸ δίκαιον, καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Νομοθεσίας μας· καθότι ἡ δεινότης τῆς πράξεως, τὰ δεινὰ ἐπακόλουθα, τὰ ὁποῖα διὰ τοιούτων προσβολῶν δύνανται νὰ προκύψωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προσβολῆς, δικαιολογοῦν τὴν μέχρις ἑπτὰ ἐτῶν εἱρκτὴν, ἥτις συμφωνεῖ ἄλλως καὶ μὲ ἄλλας διατάξεις τοῦ Ποιν. Νόμου, καὶ ἰδίως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ περὶ τύπου Νόμου, καὶ τοῦ ἄρθρου 21 § 2, παραβαλλομένου μὲ τὸ ἄρθρον 29.

Ἴδε πρὸς τὴν προφυλάκισιν, ἡ Ἐπιτροπή Σας ἐθεώρησεν, ὅτι, ἀφοῦ ἀπαξ ἡ ποινὴ τοῦ κακουργήματος εἶναι παραδεκτὰ διὰ τὰς τοιούτου εἴδους προσβολὰς, ἡ προφυλάκισις, οὖσα ἀναγκαῖον παρεπόμενον, δὲν δύναται νὰ παραλειφθῇ, ἀφοῦ ἡ Νομοθεσία μας παραδέχεται αὐτὴν διὰ πᾶν κακούργημα, καὶ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει τὰς προσωπικὰς διακρίσεις, αἵτινες ἄλλως ἤθελον φέρει σύγχυσιν, καὶ ἀνακολουθίαν εἰς τὴν Νομοθεσίαν.

Ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν *«τῆς Βασιλικῆς Ἐξουσίας.»* ἡ Ἐπι-

τροπή σας ἐσκέφθη, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ ἄλλη, εἰμὴ ἡ διὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθεῖσα· καὶ ἑπομένως διὰ τῆς τοιαύτης ἐκφράσεως δὲν ἀπαγορεύεται παντάπασιν ἡ ἐπίκρισις τῶν Κυβερνητικῶν πράξεων· διότι ἡ εὐθύνη αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Συντάγματος ἐπιβαρύνει τοὺς Ὑπουργούς, ὁ δὲ περὶ τύπου Νόμος τιμωρεῖ τὸν ἀποδίδοντα τὴν εὐθύνην τῶν Κυβερνητικῶν αὐτῶν πράξεων εἰς τὸν Βασιλέα. Ἡ ἔκφρασις πρὸς τούτοις «*Βασιλικὴ ἐξουσία*» ὑπάρχει εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ Νόμους. Ἀφ' οὗ δὲ αὕτη δὲν εἶχε μέχρι τοῦδε τοιαύτην ἀπαγορευτικὴν ἔννοιαν, δὲν δύναται νὰ τὴν λάβῃ τώρα διὰ τῆς ἐπαναλήψεως αὐτῆς εἰς τὸν παρόντα Νόμον, ἐναντίον τῶν διατάξεων τοῦ θεμελιώδους ἡμῶν Νόμου, καὶ τοῦ πνεύματος ὅλης ἐν γένει τῆς Νομοθεσίας μας. (Ἴδε ἄρθρ. 22 τοῦ Συντάγματος, καὶ ἄρθρ. 20 τοῦ περὶ Τύπου Νόμου).

Ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν *ἀμέσως ἢ ἐμμέσως*, ἡ Ἐπιτροπή σας παρατηρεῖ, ὅτι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ποινικῆς Νομοθεσίας, ὁ ὑβριστὴς τιμωρεῖται ὄχι μόνον ὅταν κατονομάζῃ τὸν ὑβριζόμενον, ἀλλὰ καὶ ὅταν δι' ἄλλων περιστατικῶν καταστήνῃ γνωστὸν τὸν κατὰ τοῦ ὁποίου ἐκφέρεται ἡ ἐξύβρισις· διὰ τοῦτο εἰς τὴν Γαλλίαν, ἂν καὶ ὁ νόμος διαλαμβάνῃ ἁπλῶς, « ὅστις ὑβρίζει κλπ. » τὸ Δικαστήριον ὅμως ἐπιβάλλει πάντοτε ποινὴν κατὰ τοῦ ὑβριστοῦ, ὅταν ἐμμέσως μόνον ὑποδεικνύεται τὸ ἐξυβριζόμενον πρόσωπον. Ὅθεν ἡ ἔκφρασις αὕτη ἤθελε θεωρηθῇ περιττή, ἂν δὲν ἔμελλον νὰ δικάσωσι περὶ τῶν τοιούτων πράξεων οἱ Ὁρκωτοί, τῶν ὁποίων ἡ μὴ περὶ τὰ Νομικὰ γνῶσις καθίστησιν ἀναγκαίαν τὴν ἔκφρασιν ταύτην, καθ' ὅσον μάλιστα αἱ κατὰ τοῦ Βασιλέως ἀπ' εὐθείας ὕβρεις εἰσὶ σπάνιαι, ἐνῷ ἐμμέσως δύνανται νὰ λαμβάνωσι χώραν συνεχέστερον.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δὲν ἀπαγορεύεται οὐδὲ διὰ τῶν ἐκφράσεων τούτων ἡ ἐπίκρισις τῶν κυβερνητικῶν πράξεων. Ἐνῷ λοιπὸν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ἐγγυᾶται τὴν προκατάληψιν τῶν τοιούτων αἰσχρῶν προσβολῶν, δὲν παρέχει εὐλογοφανῆ λόγον καταχρήσεως· κατὰ πᾶσαν δὲ ἐνδεχομένην κατάχρησιν, μὴ ἀπορρεούσης οὔτε ἀπὸ τὸ γράμμα, οὔτε ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, ὑπάρχουν εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην περίστασιν τὰ ἀκόλουθα προληπτικὰ μέσα, 1. ἡ περίστασις, ὅτι μέλλουν νὰ δικάζωσιν οἱ ὁρκωτοί, καὶ 2. ἡ περίστασις τοῦ ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ Βασιλέως, οὐδεὶς τῶν Εἰσαγγελέων θέλει ἀποτολμήσει ποτὲ νὰ κατηγορήσῃ τινὰ δυνάμει τοῦ νόμου τούτου, πρὶν ἢ τὸ πατρικὸν

τοῦ κακουργήματος καταστῇ βεβαίαν τὴν ὑπὸ τῶν ἐνόρκων καταδίκην τοῦ ὑπαιτίου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ Ἐπιτροπή σας, θεωροῦσα, ὅτι αἱ ἐκφράσεις τοῦ Νομοσχεδίου δὲν δύνανται ὀρθῶς καὶ λογικῶς νὰ ἔχωσιν ἄλλην παρὰ τὴν ὁποίαν ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν ἔννοιαν, συναινεῖ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ εἰς τὸ Σεβαστὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καθ' ὁλοκληρίαν.

Θεωρεῖ δὲ καθῆκόν της ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐρεθίσῃ δι' ὑμῶν τὴν προσοχὴν τῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τοῦ 4 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος, διατάττοντος νὰ λυφθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον πρόνοια περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ τύπου Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Ἰουνίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀθανάσιος Λιδωρίκης	Ἰ. Παξιμαδὴς
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος	Νικόλαος Ἰω. Μέλης.

Διαφωνήσας, εἶπεν ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, πρὸς τὰ λοιπὰ μέλη αὐτῆς ἐπὶ τινων παρατηρήσεων, καταχωρισθεισῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν, δὲν ὑπέγραψε αὐτήν, ἐπιφυλαττόμενος νὰ ἐκθέσῃ τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου.

Παρατηρησάντων ὕστερόν τινων, ὅτι διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ Νομοσχεδίου ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ συζητηθῇ σήμερον τοῦτο, περιττῆς θεωρουμένης τῆς ἐκτυπώσεως τῆς ἐκθέσεως, ὡς μηδεμίαν ἐπενεγκούσης τροποποίησιν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, καθόσον καὶ ἄλλοτε τοιαῦτα σπουδαῖα καὶ κατεπείγοντα Νομοσχέδια αὐθημερὸν ἐσυζητήθησαν ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἑτέρων ἄλλοι, ὅτι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ, οὐδέποτε δύναται νὰ συζητηθῇ Νομοσχέδιον πρὸ τῆς παρελεύσεως 24 ὡρῶν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως· καθότι οὕτε κίνδυνος ἐπίκειται διὰ τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, οὔτε τὸ Νομοσχέδιον εἶναι κατεπείγον· ἵνα μὴ λοιπὸν παραβιασθῇ ὁ Κανονισμός, ἀπαιτεῖται νὰ ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ σήμερον ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις, καὶ αὔριον νὰ γένῃ ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησις.

Ἐπειδὴ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι πολὺ ἐκτενής, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποπερατωθῇ σήμερον ἡ ἐκτύπωσις καὶ διανομὴ αὐτῆς, προτείνω νὰ συζητηθῇ σήμερον τὸ Νομοσχέδιον, περιττῆς θεωρουμένης τῆς ἐκτυπώσεως· διότι

ἕκαστος ἔλαβε βεβαίως ὑπ' ὄψιν τὴν πρό τινων ἡμερῶν παρὰ τῷ Γραφείῳ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς παρακατατεθειμένην ἔκθεσιν, καὶ διεσκέφθη ἐπ' αὐτῆς.

Σπουδαίου ὑπάρχοντος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ἀπαιτεῖται πρὸ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ νὰ διασκεφθῇ ἕκαστος ὡρίμως, καὶ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, τυπωμένων ἀπαραιτήτως καὶ τῶν περὶ συζητήσεως τῶν νομοσχεδίων διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ.

Μολονότι ἡ Γερουσία, παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, δύναται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐντὸς τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ, μολονταῦτο τὸ Ὑπουργεῖον θεωρεῖ ἀρκούντως σπουδαῖον καὶ κατεπείγον τὸ Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον καὶ διὰ τοῦ τύπου ἀνεπτυχθὲν πρὸ ἡμερῶν, καὶ δημοσίως συζητηθὲν, δὲν χρῄζει περαιτέρω διασκέψεως. Ἐπειδὴ δὲ τινὲς μὲν ἐπρότειναν νὰ γίνῃ ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει ἡ συζήτησις αὐτοῦ, ὡς καὶ ἄλλα σοβαρὰ Νομοσχέδια ἀμέσως διὰ τὸ κατεπείγον ἐσυζητήθησαν ἐν τῇ Γερουσίᾳ, τινὲς δὲ ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὔριον, τὸ Ὑπουργεῖον, μὴ προτιθέμενον νὰ παραβιάσῃ τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας, ἐπιθυμεῖ, ἵνα λυθῇ τὸ προκείμενον περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς συζητήσεως ζήτημα διὰ ψηφοφορίας, ὡς καὶ ἄλλοτε τοῦτο ἐλύθη ἐπὶ τινων Νομοσχεδίων κατεπειγόντων, τὰ ὁποῖα ἀμέσως ἐσυζητήθησαν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως.

Δύναταί ποτε, ἐπέτρεψεν ἄλλος, νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν, ἂν ἰσχύῃ ἤδη διάταξίς τις τοῦ Κανονισμοῦ; διὰ νὰ λυθῇ λοιπὸν τὸ ζήτημα περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀμέσου συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ προταθῇ ἡ ἀκύρωσις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ. Ἐὰν δὲ καὶ ἄλλα Νομοσχέδια σπουδαῖα ἀμέσως ἐσυζητήθησαν, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός, δὲν ὑπῆρχεν ὅμως οὔτε ἔκθεσις ἐπιτροπῆς, οὔτε ἀντίστασις ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐγένετο περὶ παραβιάσεως τοῦ Κανονισμοῦ. Τὸ κατ' ἐμὲ οὐδεμίαν προτίθεμαι νὰ ἐπιφέρω δυσκολίαν διὰ τὴν ἐν τῇ σημερινῇ συνεδριάσει συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλ' ὑπερασπίζομαι τὴν διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ, τῆς ὁποίας παραβιασθείσης, καὶ ὅλως ἐν γένει ὁ Κανονισμὸς βέλει μετ' οὐ πολὺ καταπατηθῇ.

Προτείναντός τινος νὰ ἐρωτηθῇ τὸ Γραφεῖον, ἂν μὲν καὶ ἄλλοτε μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ἐσυζητήθησαν ἀμέσως τινὰ Νομοσχέδια, νὰ συζητηθῇ σήμερον καὶ τὸ προκείμενον, ἂν δὲ ὄχι, τότε νὰ ἰσχύσῃ ἡ διάταξις τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, ἀντέτεινεν ἄλλος, ὅτι εἰς δύω μόνον περιπτώσεις ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία τὴν αὐθημερὸν δύω Νομοσχεδίων συζήτησιν, ἅμα καθυποβληθέντων· 1 τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παύσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, διὰ νὰ μὴ τυχὸν προσβληθῇ ἡ πίστις τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐχούσης τότε 60 χιλιάδας μόνον δραχμὰς εἰς μέταλλον, καὶ 2 τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν Ἀγγλικῶν ἀπαιτήσεων, ἵνα μὴ ἐπαναληφθῶσιν ἀσυντηρότερον τὰ καταναγκαστικὰ μέτρα· ἀμφότερα δὲ ταῦτα τὰ Νομοσχέδια σοβαρώτερα καὶ μᾶλλον κατεπείγοντα, ὡς ἐπικειμένου κινδύνου, ἀμέσως ἐσυζητήθησαν ἐν τῇ Γερουσίᾳ, μηδενὸς ἀντειπόντος περὶ παραβιάσεως τοῦ Κανονισμοῦ. Εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τριάκοντα μόνον ἂν ὑπάρχωσι παρόντες Βουλευταὶ ἐν τῇ συνεδριάσει, ὁ Πρόεδρος δὲν δύναται οἱκοθεν τὴν Συνεδρίασιν νὰ διαλύσῃ, ἐὰν δὲν γίνῃ ὑπό τινος Βουλευτοῦ παρατήρησις, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων δὲν εἶναι πλήρης εἰς νόμιμον τῆς Βουλῆς Συνεδρίασιν.

Ὁ τελικὸς σκοπὸς τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. Ὑπουργός, περὶ τῆς μετὰ παρέλευσιν 24 ὡρῶν συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ἀφορᾷ τὴν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ διάσκεψιν καὶ μελέτην ἑκάστου Γερουσιαστοῦ, ἐπί τε τοῦ Νομοσχεδίου καὶ τῆς ἐκθέσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη ὁ σκοπὸς οὗτος ἐξεπληρώθη, καθότι καὶ διὰ τοῦ τύπου ἀνεπτύχθη ἀρκούντως τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ πρὸ ἡμερῶν παρὰ τῷ Γραφείῳ παρακατατεθειμένη, παρετηρήθη ὑπὸ πάντων τῶν Γερουσιαστῶν, δὲν ὑπάρχει πλέον οὐδεμία τοῦ Κανονισμοῦ παραβίασις, ἐὰν σήμερον συζητηθῇ τὸ Νομοσχέδιον.

Παρατηρησάντων τινῶν, ὅτι δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν παντάπασιν τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον ἤδη ἤκουσαν αὐτὴν ἀναγινωσκομένης, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ ἐκτυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ σήμερον εἰς ἕκαστον Γερουσιαστὴν ἡ ἔκθεσις τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ αὔριον, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ προχωρήσῃ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλε, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι 1 αἱ διδηπούμεναι πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῶν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 23 Μαΐου ε. ε. γενομένων ἐπερωτήσεων ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου, καὶ 2 ἡ συζήτησις περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων.

Παρελθών επομένως ο Κ. Υπουργός επί των Εσωτερικών έπεται τὰ ἑξῆς.

Συνεπεία αποφάσεως της Γερουσίας κατὰ την Συνεδρίασιν αὐτῆς της 23 λήξαντος μηνὸς σπεύδω νὰ ὑποβάλω τὰς ανηκούσας πληροφορίας περὶ των λαβουσῶν χώραν ἔνθεν παραβιάσεων του νόμου εἰ την επαρχίαν Ολυμπίας. Αἱ απευθυνθεῖσαι επερωτήσεις του Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου περιστρέφονται εἰς τὰ ἑξῆς· Α) Ὅτι παρεβιάσθησαν αἱ διατάξεις του περὶ ἀμίων Νόμου διὰ της παύσεως των Δημάρχων Αρήνας καὶ Αλιφειρίας καὶ διὰ της φυλακίσεως τινῶν μᾶλλον φορολογουμένων καὶ δημοτ. Συμβούλων, ὡς ὀφειλετῶν ἔνθεν πρὸς τὸ δημόσιον, ἀλλὰ κυρίως πρὸς τον σκοπὸν του νὰ ἐμποδισθῶσιν οὗτοι νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸ Δημαιρεσιακὸν συνέδριον του Δήμου Αρήνης. Β') Ὅτι παρεβιάσθησαν αἱ διατάξεις του περὶ ἀπογραφῆς Νόμου διὰ της ἐξαιρέσεως ἄνευ νομίμου λόγου των λαχόντων τοὺς προαγουμένους ἀριθμοὺς· συνέπεια δὲ της παραβιάσεως ταύτης ὑπῆρχεν ἡ δολοφονία ἑνὸς τῶν καλλιτέρων ιδιοκτητῶν της Επαρχίας, του ὁποίου οἱ δολοφόνοι συνελήφθησαν εἰς τὴν οἰκίαν του αδελφοῦ ἑνὸς ὑπαλλήλου, χάριν τοῦ ὁποίου τὰ πάντα πράττονται κατὰ την ἐκφρασιν του Κυρίου Κανελλοπούλου. Τὰς ἔνθεν παρεκβάσεις ταύτας θέλω ἀποδείξει ἀβασίμους δι' αὐτῶν τῶν πραγμάτων, καὶ συντόμως ἤδη θέλει πείσει τὸ Σῶμα της Γερουσίας, ὅτι οὔτε νόμος παραβιάζεται, οὔτε τὰ πάντα διαπράττονται ὑπὲρ πολιτικῶν σκοπῶν, καὶ οὔτοι θέλει δυνηθῆ νὰ σχηματίσῃ πεποίθησιν ὀρθήν, ὅτι ἐν Ολυμπίᾳ καὶ οἱ Νόμοι καλῶς ἐφαρμόζονται, καὶ ὅτι ὁ Νομάρχης Μεσσηνίας καὶ ὁ Ἔπαρχος Ολυμπίας οὔτε προστάται κόμματός τινος ἀνεδείχθησαν, οὔτε φατριάζουσιν· ἀλλὰ συνειδήσιν καθαρὰν τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἔχοντες, εἰσὶν ὄργανα μόνον του Νόμου καὶ της Κυβερνήσεως, μὴ παρέχοντες την ἐξουσίαν, ἣν τοῖς ἐχορήγησεν ὁ Νόμος, πρὸς ὑποστήριξιν ἀτομικῶν συμφερόντων καὶ ἐπιρρόων.

Ἂν καὶ ἡ παῦσις Δημάρχου τινὸς ἦναι ἀποκλειστικὸν ἔργον της Διοικητικῆς ἐξουσίας, διὰ τὸ ὁποῖον Αὐτὴ δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ λόγον, ἀρκεῖ μόνον νὰ διατυπώσεις ἐκείναι, αἵτινες ὡς ἐγγυήσεις περιεβλήθησαν εἰς τὴν ὑπὸ του Βασιλέως ἐνεργουμένην παῦσιν, μόλις ταῦτα διὰ νὰ πεισθῇ ἕκαστος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν παῦσιν του Δημάρχου Αρήνης Γ. Πούρνου δὲν ἐκινήθη ἀπὸ ἄλλον λόγον παρὰ ἀπὸ τὸ συμφέρον της ὑπηρεσίας, θέλω ἐκθέσει ἐν συντόμῳ τοὺς προκαλέσαντας τὸ μέτρον τοῦτο λόγους. Ἐκ διαφόρων ἀναφορῶν του Ἐπάρχου Ολυμπίας καὶ του Νομάρχου Μεσσηνίας καὶ ἐκ διαφόρων ἐγγράφων προέκυπτον τὰ ἑξῆς· 1) Ὅτι ὁ δήμαρχος οὗτος, ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του, ἐδείξε κακὴν θέλησιν ὡς πρὸς τὴν καταβίωξιν της λῃστείας καὶ ζωοκλοπῆς, τὴν ὁποίαν ὡς ἐκ των καθηκόντων του ὤφειλε νὰ καταδιώκῃ παραδειγματικῶς. 2) Ὅτι ὁ Δήμαρχος οὗτος δὲν ἤθελησε νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸν δημόσιον εἰσπράκτωρα, καὶ ἀπέτρεψε τοὺς δημότας νὰ πληρώσωσι τοὺς φόρους των λόγῳ, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔμελλε νὰ τοὺς ἀποκαλύψῃ ἀπόκρυφόν τι. 3) Ὅτι περὶ τὴν ἐνέργειαν των ἐπαρχιακῶν καὶ δημαιρεσιῶν ἐδείξεν ὀλιγωρίαν καὶ ἀμέλειαν ἀξιοκατακρίτου καὶ ἀξιοποίνου. διὰ νὰ δικαιολογήσῃ δὲ τὴν διαγωγήν του ταύτην, ἀναγκάσθη νὰ καταφύγῃ καὶ εἰς ψεύδη, εἰπών, ὅτι συνέταξε τὸν δημαιρεσιακὸν κατάλογον, ἐν ᾧ ἐκ του πρωτοκόλλου του συνταχθέντος ὑπὸ ἀπεσταλμένου του Ἐπαρχείου, προέκυπτεν, ὅτι κατάλογον δὲν εἶχεσυν τάξει, ἀλλὰ δημοτολογίου τινὰ συμφραγῆ· παραλείπω δὲ νὰ ἀναφέρω, ὅτι ἐξύβρισε τὰς προϊσταμένας διοικητικὰς Ἀρχάς, ἀποδώσας εἰς αὐτὰς ἐνέργειαν ἀξιοποίνων πράξεων. Ἐκ των ἐκτεθέντων θέλει πεισθῇ ἕκαστος, ὅτι ἡ διατήρησις του ῥηθέντος Γ. Πούρνου εἰς τὴν Δημαρχικὴν θέσιν ἦτον ἀσυμβίβαστος καὶ μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν της Κυβερνήσεως, καὶ ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ τε δημοσίου καὶ του Δήμου, του ὁποίου προΐστατο. Τοιαύτη διαγωγὴ δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερφύγῃ τὴν ὀξυδέρκειαν του Νομάρχου Μεσσηνίας Κ. Δούκα. Σεβόμενος οὗτος τὴν θέσιν του, καὶ προσπαθῶν, ὅσον δύναται νὰ καταστείλῃ τὰς κατεχρήσεις των δημοτικῶν Ἀρχῶν, δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ προτείνῃ τὴν παῦσιν του προκειμένου Δημάρχου. Ἡ πρότασις του δὲ ἐγκριθεῖσα καὶ παρὰ του Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπέφερε τὴν ἐκ της ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν του προκειμένου Δημάρχου· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου.

Ὡς πρὸς τὸν Δήμαρχον Αλιφειρίας παρατηρῶ, ὅτι οὗτος δὲν ἐπαύθη, ἀλλ' εἰσήχθη εἰς δίκην, ἐπειδὴ γρηγόρως νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὑπὸ του Βουλευτικοῦ Νόμου καὶ των περὶ τούτου γενικῶν ὁδηγιῶν του Ὑπουργείου ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ὑπηρεσίαν περὶ ὁριστικότητος των ἐκλογικῶν καταλόγων· καὶ τοι ἐπαναληφθέντως ὑπὸ της ἀνωτέρας αὐτοῦ Ἀρχῆς προσκληθείς· δὲν ἤθελησε δὲ οὐδὲ ἀπάντησιν οὐδὲ ἀπολογίαν νὰ ὑποβάλῃ. Κατὰ του Δημάρχου δὲ τούτου καὶ ἄλλαι ὑπάρχουσι κατηγορίαι ἐκκρεμεῖς, αἵτινες θέλουσιν ὑποβληθῆ εἰς ἀκριβῆ ἐξέτασιν. Τὸ Ὑπουργεῖον, μὴ προκαλέσαν καὶ ὁριστικὴν παῦσιν του προκειμένου Δημάρχου, ἐφάνη ἐπιεικὲς· ἐπέτρεψε μόνον τὴν εἰς δίκην

εἰσαγωγήν του, ἀφῆκαν εἰς τὴν δικαιοσύνην τὸ ἔργον τοῦ νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς καὶ αὐστηρῶς τὴν ἀποδιδομένην εἰς τὸν Δήμαρχον τοῦτον ἀξιόποινον πρᾶξιν, καὶ ἐπιφέρῃ ἀκολούθως τὴν ἀπόφασίν του. Ποινθαρχικὴν ποινὴν τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κ. Κανελλοπούλου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιβάλῃ κατὰ τοῦ προκειμένου Δημάρχου, καθόσον, ὡς ὤρειλε νὰ μὴν ἀγνοῇ ὁ Κ. Κανελλόπουλος, ποινθαρχικαὶ ποιναὶ δὲν εἶναι πλέον ἐν χρήσει ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1848. Μεταβαίνων ἤδη εἰς τὴν ἀποδιδομένην ὑπὸ τοῦ Κ. Κανελλοπούλου εἰς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς Ὀλυμπίας παράνομον φυλάκισιν τινων ἀῤῥένων μελῶν τοῦ δημαιρεσιακοῦ Συμβουλίου Ἀρήνης, διὰ μὴ δυνηθῶσι νὰ παρευρεθῶσι ταῦτα εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν Δημάρχου Ἀρήνης, παρατηρῶ, ὅτι τρεῖς δημόται τοῦ Δήμου τούτου παρεπονέθησαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Συμβούλιον δι' ἀναφορᾶς των, ὅτι ἐφυλακίσθησαν κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἐπάρχου Καψάλη οἱ μὲν ὡς ὀφείλεται εἰς τὸ δημόσιον, χωρὶς νὰ ἦναι τοιοῦτοι, διὰ νὰ μὴ λάβωσι μέρος εἰς τὸ δημαιρεσιακὸν Συμβούλιον, ἄλλοι δὲ ἐφυλακίσθησαν δι' ἀδικαίωμους λόγους, ἵνα προξενηθῇ ἁπλῶς φόβος· ἀλλὰ τὰ παράπονα ταῦτα εἰσὶν ὅλως ἀβάσιμα καὶ ἀνυπόστατα· διότι ἐκ τῶν τριῶν τούτων δημοτῶν ὁ μὲν Γ. Πούρνος, ὁ παυθεὶς Δήμαρχος Ἀρήνης, δὲν κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου ὡς ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δικαστικῆς Ἀρχῆς, ὑπάρχοντος κατ' αὐτοῦ ἐκδεδομένου ἐντάλματος φυλακίσεως, τοῦ ὁποίου τὴν ἐκτέλεσιν δὲν ἠδύνατο ν' ἀναστείλῃ ὁ Ἔπαρχος Ὀλυμπίας· ἀλλ' οὗτος δὲν εἶναι μέλος τοῦ δημαιρεσιακοῦ συμβουλίου· ὁ δεύτερος Α. Χρηστόπουλος εἶναι ὀφειλέτης τοῦ δημοσίου, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ πολλοῦ ὑπῆρχε ἀπαγγελμένη προσωπικὴ κράτησις, καὶ μόλις ἐσχάτως ἐνεργήθη διὰ τῶν προσπαθειῶν τοῦ στρατιωτικοῦ ἀποσπάσματος. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀνήκει κατηγορίαν καὶ ὁ τρίτος Εὐστ. Μανώλης· ὁ δεύτερος Α. Χρηστόπουλος δὲν εἶναι μέλος τοῦ Δημαιρεσιακοῦ Συνεδρίου, ὁ δὲ Εὐστ. Μανώλης, διατελῶν τοιοῦτος, παρεστάθη εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Ἀργοῦς τὴν 21 παρελ. μηνὸς, καθ' ἣν συνεκαλέσθησαν οἱ ἐκλογεῖς πρὸς ψηφοφορίαν· ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ αὕτη ἀνεβλήθη ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἐννέα μελῶν. Ἐκ τῶν ῥηθέντων θέλει πεισθῇ ἡ Γερουσία, ὅτι τὰ κατὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαγωγῆς τοῦ Ἐπάρχου Ὀλυμπίας παράπονα δὲν ἔχουσιν ὑπόστασίν τινα, οὐδὲ ὡς ῥήματα ἁπλᾶ δυνάμενα νὰ θεωρηθῶσιν, ἀφοῦ ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἀποδεικνύεται τὸ ἀβάσιμον καὶ ἀνυπόστατον αὐτῶν. Καὶ ταῦτα περὶ τῶν παραδόσεων τοῦ Δημο-

τικοῦ Νόμου· ἐξ ὅσων μέχρι τοῦδε ἐξέθηκα, δύναται πᾶς τις νὰ κατίδῃ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον οὐδεμίαν ἐνήργησε παράβασιν τοῦ Νόμου· ἀλλ' ἐφαρμόζον αὐτὸν εἰλικρινῶς, καὶ θέλον νὰ θέσῃ ὅρια εἰς τὴν σκανδαλώδη διαγωγὴν τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, τοῦ μὲν Δημάρχου Ἀρήνης ἐπροκάλεσε τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν· τοῦ δὲ Δημάρχου Ἀλιφείρας ἐπέτρεψε τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν ὅτι ὁ Ἔπαρχος Ὀλυμπίας οὐδεμίαν φυλάκισιν διέταξε διὰ νὰ ἐμποδίσῃ πολίτας τινὰς νὰ ἐνεργήσωσι τὰ ἐκλογικά των δικαιώματα, καὶ ὅτι τέλος ὁ ἄξιος Νομάρχης τῆς Μεσσηνίας Κ. Δούκας, ἀκολουθῶν πορείαν συνετὴν καὶ συμβιβαστικήν, ἔδειξεν, ὡς ὤρειλε νὰ πράξῃ, αὐστηρότητα τὴν προσήκουσαν κατὰ τῶν Δημάρχων ἐκείνων, οἵτινες διὰ τῶν ἀξιοποίνων αὐτῶν πράξεων καθίστανται ἀνάξιοι τῆς θέσεως, ἣν κατέχουν. Μεταβαίνω ἤδη εἰς τὰς καταγγελθείσας παραβάσεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου. Ὡς ἐνθυμεῖται ἡ Γερουσία, ὁ Κ. Κανελλόπουλος ὑπεστήριζεν, ὅτι εἰς τὴν Ὀλυμπίαν ἐξηρέθησαν ἄνευ νομίμου λόγου οἱ λαχόντες τοὺς προηγουμένους ἀριθμούς, καὶ ἐστάλησαν ὡς στρατεύσιμοι οἱ τοὺς μείζονας λαβόντες μέχρι τοῦ 28. ἀλλ' εἰκὼν εἶναι ν' ἀποδειχθῇ, Κύριοι, τὸ ἀνυπόστατον τοῦ πράγματος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κύριος Κανελλόπουλος ἀνέφερεν, ὅτι ὁ ὑπογρεωτικὸς κλῆρος ἔφθασε μέχρι τοῦ 28 ἀριθμοῦ, καὶ ἐπειδὴ μόνον εἰς τὸν Δήμαρχον Ἀνδριτζαίνης προεβῆ ὁ ὑπογρεωτικὸς κλῆρος μέχρι τοῦ 28 ἀριθμοῦ, εὑρίσκεται βεβαίως, ὅτι εἰς τὰς ὁποίας ἀπεύθυναν ἐπερωτήσεις ἔννεα τῶν Δήμων τούτων ἕνεκα τούτου, διὰ νὰ πεισθῇ ἡ Γερουσία περὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀμεταλήπτου ἐνεργείας τοῦ Νόμου ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπισυνάπτεται πίναξ. Ἐκ τοῦ ἐπισυνημμένου πίνακος καταφαίνεται, ποῖοι καὶ πόσοι τῶν νεοσυλλέκτων παρεδέχθησαν, καὶ κατετάχθησαν εἰς τὸν στρατόν, ποῖοι καὶ πόσοι ἐξηρέθησαν, ὑπὸ ποίας στρατολογικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ ποίους λόγους. Ἐκ τῶν ἐξαιρεθέντων δώδεκα νεοσυλλέκτων ἕξ μὲν ἐξηρέθησαν ὑπὸ τοῦ στρατολογικοῦ Συμβουλίου Ὀλυμπίας, τρεῖς ὑπὸ τῆς ἐν Ναυπλίῳ Στρατολογικῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ εἷς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰς τὰ καθήκοντά του ἐγκαταστάσεως τοῦ Ἐπάρχου Ὀλυμπίας Καψάλη, ἤτοι ἀπὸ τῆς 22 Ἰανουαρ. ε. ε. δύω μόνον ἐξηρέθησαν νεοσύλλεκτοι τοῦ Δήμου Ἀδριτζαίνης, ὁ μὲν εἷς ὑπὸ τῆς ἐν Ναυπλίῳ Στρατολογικῆς Ἐπιτροπῆς· ὁ δ' ἕτερος ὑπὸ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου· οὗτος δέ, ὁ Σωτήριος Τζανέτου, διατελεῖ πολιτικὸς φίλος τοῦ ἐντίμου Κ. Κανελλοπούλου, καὶ συγγενὴς μάλιστα αὐτοῦ· ὅλοι δὲ οἱ ἐξαιρεθέντες πλὴν ἑνὸς ἀνή-

κουσιν εἰς τὴν μερίδα τοῦ Κ. Κανελλοπούλου. Ἐκ τούτου πείθεται ἕκαστος, ὅτι οὐδεμία παραβίασις ἔλαβε χώραν ἐν Ὀλυμπίᾳ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ Νεοτυλλεξίας Νόμου, καὶ δύναται προσηκόντως νὰ ἐκτιμήσῃ, ὁποίαν συνάφειαν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἡ δολοφονία ἑνὸς πολίτου μὲ τὰς ἔνθεν παραβιάσεις τοῦ Νόμου, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔλαβον χώραν· ἀλλὰ, διὰ νὰ πεισθῇ ἔτι μᾶλλον ἡ Γερουσία, θέλω ἐκθέσει ἐν συντόμῳ καὶ τὸ ἱστορικὸν τοῦ λαβόντος χώραν φόνου κατοίκου τινὸς τοῦ χωρίου Ἀμπελιώνας τοῦ Δήμου Ἀνδριτζαίνης. Οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου ἰσχυρίζονται, ὅτι τὸ χωρίον των εἶναι ἰδιόκτητον, καὶ ὅτι ἐπομένως παρανόμως τὸ κατέχουσιν οἱ Κ.Κ. Ζαρηφόπουλοι· ἐγνώθησαν δὲ διὰ τοῦτο νὰ ἀποδώσωσι τοὺς φόρους τῆς ἐπικαρπίας, καὶ οἱ Κ.Κ. Ζαρηφόπουλοι ἐκίνησαν ἀγωγὴν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀνδριτζαίνης· εἰς τῶν ἐναγομένων ἦτον καὶ Μιχάλης τις Κουρτέσης ἰδιοκτήτης μιᾶς ἀπηδέας ἰδιοκτήτου του, τὴς ὁποίας φόρον ἐζήτουν οἱ Ζαρηφόπουλοι· τὴν ἀπαίτησιν δὲ ταύτην αὐτῶν ὑπεστήριζε καὶ ὁ φρουθεὶς Θεόδωρος Βασιλόπουλος ἢ Ντερεχάνης· φιλονεικίας δὲ γενομένης εἰς τὸ χωρίον αὐτὸ κατὰ τὴν 25 Μαρτίου περὶ τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης, ὁ Θ. Βασιλόπουλος ἀναλαβὼν τὴν ὑπεράσπισιν τῶν Ζαρηφοπούλων ἐκίνησε μεγαλορώνως, ὅτι ἡ ἀπηδέα τοῦ Κουρτέση ἐπλήρωνε φόρον· κατὰ τὴν ὥραν δὲ ταύτην τοῦ Κουρτέση τὸν υἱὸν εὑρεθέντα ἐκεῖ ὥρμησε νὰ κτυπήσῃ διὰ μαχαιριδίου ὁ Θ. Βασιλόπουλος. Συμπλακεὶς δὲ μεταξὺ αὐτῶν γενομένης, ἐπληγώθη εἰς τὴν κοιλίαν ὁ Θ. Βασιλόπουλος, ἀποθνήσκων τὴν ἐπιοῦσαν· ταῦτα δὲ πάντα ἐξάγονται ἐκ τῆς Δικαστικῆς ἀνακρίσεως, καθὼς ἀναφέρει ὁ Ἔπαρχος Ὀλυμπίας. Κατὰ τῶν μηνυθέντων ὡς φονέων ἐξεδόθη ἔνταλμα συλλήψεως ὑπὸ τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς· ἐκ τούτων τινὲς εἶχον εὑρεθῇ εἰς Καλάμας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐνταλματος διὰ πολιτικὰς των ὑποθέσεις. Οὗτοι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐνταλματος συλλήψεως εἶχον προσέλθει εἰς τὸν δικηγόρον Χρηστόπουλον διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῶσι· ἡ δὲ χωροφυλακὴ ἔσπευσε, καὶ τοὺς συνέλαβεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δικηγόρου τούτου, ἀπόντος κατὰ τὴν ὥραν ταύτην· ἦτον ἴσως περιττὸν καὶ ἀνάξιον τῆς προσοχῆς τῆς Γερουσίας τὸ νὰ δώσω τὰς ἐξηγήσεις ταύτας· ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκτιμηθῇ κατὰ πόσον εἶναι βάσιμοι αἱ κατὰ τῶν διωκητικῶν Ἀρχῶν κατηγορίαι ἐνόμισα καλὸν νὰ ἀναφέρω τοῦτο· τρόπον δέ, ὅτι τὸ ἁπλοῦν τοῦτο περιστατικὸν δὲν ἔπρεπε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν Κύριον Κανελλόπουλον ὡς ὅπλον διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς ἀβασίμους καὶ ἀνυποστάτους προτάσεις

του περὶ παρανομιῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ· ἡ θύρα παντὸς δικηγόρου εἶναι ἀνοικτὴ εἰς πάντα κατηγορούμενον, καὶ εἴτε ἐπιλήστεια, εἴτε ἐπὶ φόνῳ, εἴτε ἐπὶ ἄλλῃ ἀξιοποίνῳ πράξει κατηγορεῖται τις, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσῃ τὴν ὑπεράσπισιν ἑνὸς δικηγόρου, εἰς ὃν ἐναπόκειται νὰ ἀποφασίσῃ, ἂν πρέπῃ ἢ ὄχι νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ὑπεράσπισιν κατηγορουμένου τινός. Ἐννοεῖται καλῶς, ὅτι, ὅταν ἐξ ἁπλῶν περιστατικῶν, οὐδεμίαν ἐχόντων συνάφειαν μὲ τὸ προκείμενον, θέλῃ τις νὰ ἐξαγάγῃ συνεπείας καὶ συμπεράσματα, ἐξασθενεῖ πολὺ τὰς προτάσεις του, καὶ καταστρέφει αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ὑπόθεσίν του. Τοῦτο κατὰ δυστυχίαν, ὡς θέλει ἐκτιμήσει ἡ Γερουσία, ἔπαθεν ὁ Κ. Κανελλόπουλος· θέλων νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς περὶ ἐνεργουμένων ἔνθεν ἐν Ὀλυμπίᾳ παρανομιῶν προτάσεις του, κατέφυγεν εἰς ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα ἐξησθένησαν τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἤθελε δι' αὐτῶν ν' ἀποδείξῃ. Ἄλλη τις κατηγορία μένει νὰ ἐξετασθῇ ἀκόμη· αὕτη δ' ἀφορᾷ τὸν Νομάρχην Μεσσηνίας Κ. Δούκαν, τὸν ὁποῖον ὁ Κ. Κανελλόπουλος εὐηρεστήθη νὰ χαρακτηρίσῃ διὰ διαφόρων ἐπιθέτων, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου δὲν πρέπει ν' ἀκούωνται· ὁ Κ. Δούκας, εἶπεν ὁ Κ. Κανελλόπουλος, ἐξύβρισε τοὺς Δημάρχους καὶ λοιποὺς δημοτικοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ὀλυμπίας· ὁ Νομάρχης οὗτος, περιοδεύων, Κύριοι, εἰς τὴν ἐπαρχίαν Ὀλυμπίας, ἐπιστεύνων σύντονον προσοχήν, καὶ ἐξετάζων μετ' ἀξιοπαίνου ἐπιμελείας τὴν κατάστασιν τῶν δημοτικῶν πραγμάτων, εὗρεν αὐτὴν εἰς τινας Δήμους ἀθλιεστάτην. Διὰ προτροπῶν καὶ νουθεσιῶν πατρικῶν, διαδιαγωγῆς συνετῆς καὶ ἀμεροληπτου, διὰ συμπεριφορᾶς γλυκείας καὶ συμβιβαστικῆς ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ εἰς τὰς δημοτικὰς Ἀρχὰς, ὁποίαν ἀνεδέχοντο εὐθύνην, καὶ ποίων ποινῶν καθίστανται ἄξιαι, μὴ ἐκπληροῦσαι προσηκόντως τὰ ἀνατεθειμένα αὐταῖς καθήκοντα, ἀλλ' ἀρνούσαι τὴν δημοτικὴν ὑπηρεσίαν νὰ παραλύσῃ, τὰ συμφέροντα τοῦ Δήμου νὰ καταστρέφωνται, καὶ νὰ γίνωνται αὐτὸς πρόξενοι μεγάλων ζημιῶν τῆς τε δημοτικῆς καὶ δημοσίου ὑπηρεσίας. Εἰς τινας μάλιστα Δήμους οἱ Δήμαρχοι ἐτόλμησαν καὶ νὰ ψευσθῶσιν ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου τούτου· τοιοῦτοι δὲ εἶναι ὁ Δήμαρχος Ἀνδριτζαίνης· ἐντὸς τοῦ Δημοτικοῦ καταστήματος τοῦ Δήμου τούτου ὁ Νομάρχης, ἀφ' οὗ ἐνήργησε πρῶτον, ὅτι αἱ ὁδηγίαι τοῦ Ὑπουργείου ἐπιβάλλωσιν εἰς αὐτὸν, ἠρώτησε τὸν Δήμαρχον καὶ περὶ τοῦ Βουλευτικοῦ καταλόγου, καὶ περὶ τῆς συμφώνου ἢ μὴ μὲ τὸν Νόμον ἐνεργείας τῶν περὶ ἐπιτροπῆς τῶν παραπόνων καὶ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου διατάξεων τοῦ Νόμου. Εἰς ταῦτα ἀπήντησεν ὁ Δήμαρχος, ὅτι

ὅλα ἐνεργήθησαν ἐν τάξει· ἀλλ' ἐν ᾧ ὁ Πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἀνεγίνωσκε τὴν περὶ τῆς Ἐπιτροπῆς πρᾶξιν, εἶπεν, ὅτι ὄχι μόνον οὗτος δὲν ἐπροσκάλεσε τὸ Συμβούλιον κατὰ νόμον, ἀλλ' οὐδὲ πρόσκλησιν παρὰ τοῦ Δημάρχου ἔλαβεν, ἀλλ' ὅτι παρ' ἑνὸς τῶν γειτόνων του ἐπληροφορήθη, ὅτι συνέρχεται τὸ Συμβούλιον, καὶ μετέβη εἰς Ἀνδρίτζαιναν. Τοῦτο δ' ὡμολόγησαν ἐνώπιον πεντήκοντα πολιτῶν καὶ πέντε δημοτικοὶ σύμβουλοι, ἀνήκοντες εἰς τὴν μερίδα τοῦ Κ. Κανελλοπούλου. Συνάμα δὲ ἐπαρουσιάσθησαν καὶ δύω σύμβουλοι τῆς ἀντιθέτου μερίδος, οἵτινες, ἐπὶ παρουσίᾳ ὅλων τῶν παρευρεθέντων, εἶπον, ὅτι ὄχι μόνον δὲν προσεκλήθησαν, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ἐγνώριζαν, ἂν ἔμελλε νὰ γείνῃ ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη δὲν ἐγένετο εἰς τὸ δημοτικὸν κατάστημα, ἀλλ' εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Κανελλοπούλου· τότε ὁ Νομάρχης, ἰδὼν τὸν δήμαρχον τόσον ὁρατὰ ψευδόμενον, τῷ ἀπέστεινεν αὐστηροτάτας παρατηρήσεις, μὲ ζωηρὸν τρόπον. Καὶ βεβαίως ὁ Κ. Δούκας εἶχε δίκαιον νὰ πράξῃ τοῦτο, βλέπων Δήμαρχον, μὴ σεβόμενον ἑαυτὸν, καὶ θέλοντα ν' ἀπατήσῃ τὴν ἀνωτάτην τοῦ νομοῦ διοικητικὴν Ἀρχήν. Ἄλλη τις κατηγορία περιστρέφεται εἰς τὸ ὅτι ὁ Κ. Κανελλόπουλος κατὰ τῶν φεβρουαρίων ε. ε. ἔδωσεν ἀναφορὰς τινὰς καταμηνυούσας τὰς παρανομίας ταύτας, καὶ περὶ τούτου θέλω διαλάβει ἀκόμη ὀλίγα.

Τὴν 15 τοῦ Φεβρουαρίου τ. ε. ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κανελλόπουλος ἐπαρουσίασεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀναφορὰν τοῦ Παναγῆ Καλογήρου ἢ Μπῶγα, παραπονουμένου, ὅτι χωρὶς νὰ ἐξετασθῶσι παντελῶς οἱ λαχόντες τῶν κλήρων 17—25 συνελήφθη ὁ υἱός του Ἠλίας, λαχὼν τοῦ 26 κλήρου διὰ νὰ καταταχθῇ εἰς τὸν στρατόν· διέταξε ἀμέσως κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ ταχίστην ἐνέργειαν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν ταχυδρομικὴν παρηγγέλθη ὁ Νομάρχης νὰ διατάξῃ νὰ γίνωσιν αὐτηραὶ ἐξετάσεις. Τούτων γενομένων, ἀπεδείχθη τὸ ἀνυπόστατον τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ κληρούχου, διότι οἱ μὲν λαχόντες τῶν κλήρων 18, 20 καὶ 21 ἐξετασθέντες ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου στρατολογικοῦ Συμβουλίου, εὑρέθησαν ἀνίκανοι, καὶ ἀπεπέμφθησαν· οἱ λαχόντες τῶν κλήρων 19 καὶ 23 ἦσαν ἀνύπαρκτα ὀνόματα κατὰ τὰς μαρτυρίας τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς Ἀνδριτζαίνης, τὴν ἀμεροληψίαν τῆς ὁποίας ὑποστηρίζων ὁ Κ. γερουσιαστὴς, ἐζήτησε τὰς παρούσας ἐξηγήσεις· καθότι, ὡς καὶ ὁ παραπονεθεὶς κληροῦχος, δὲν ἠγνόει, καθ' ὅσον καὶ συνδρομὴ τῷ ἐχορηγήθη νὰ τοὺς συλλάβῃ, ἂν ὑπάρχωσι, καὶ ἐξετάσεις ἐγένοντο παρὰ τοῦ ἐπάρχου, τοῦ ἀρμοδίου παρέδρου καὶ τοῦ ἱερέως τοῦ χωρίου, δι' ὧν ἐβεβαιώθη τὸ ἀνύπαρκτον τῶν ὀνομάτων καὶ τέλος ἐκ τῶν λαχόντων τῶν κλήρων 22 καὶ 24 ὁ μὲν Ι. Κ. Θεοχάρης κηρυχθεὶς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ τοῦ στρατολογικοῦ Συμβουλίου ὡς ἄγων ἡλικίαν 28 ἐτῶν, ἀπηλλάχθη τῆς στρατεύσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου, ὁ δὲ Μ. Θ. Κατσούρας, κριθεὶς ἱκανὸς, παρεπέμφθη εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ὁ λαχὼν τοῦ 25 κλήρου καταζητεῖται νὰ συλληφθῇ· διατεταγμένη ὡσαύτως ἦτο καὶ ἡ σύλληψις τοῦ λαχόντος τοῦ 17 κλήρου, ὅστις καὶ συλληφθεὶς μετὰ ταῦτα, ἐκρίθη ἀνίκανος σωματικῶς ὑπὸ τῆς στρατολογικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐκ τῆς λεπτομεροῦς ταύτης ἐκθέσεως παρατηρεῖτε, ὅτι οὐχὶ ἀνεξετάστως, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ ἐνιστάμενος Κ. Κανελλόπουλος, ἀλλὰ μετ' ἀκριβῆ ἐξέτασιν ταῦτα πάντα ἐγένοντο. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων τούτων ἔφθασεν εἰς τὸ γραφεῖον τὴν 11 Μαρτίου, καὶ ἐκοινοποιήθη πρὸς τὸν παραπονεθέντα ἀρμοδίως διὰ τῆς ἀπὸ 15 Μαρτίου διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου.

Ὁ Σωτήριος Ἀγγελόπουλος ἀδελφὸς τοῦ κληρούχου Γεωργίου Ἀγγελοπούλου, ὑποκαμπτομένου ἐξ Ἀνδριτσαίνης, ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου τ. ε. δι' ἧς παρεπονεῖτο, ὅτι δὲν ἔγεινε δεκτὴ αἴτησίς του, ὑποβληθεῖσα διὰ τῆς ἱεραρχικῆς ὁδοῦ περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ κληρούχου Χαραλάμπου Ῥέπα, λαχόντος κλήρου προηγουμένου τοῦ κλήρου, ὃν εἶχε λάχει ὁ ἀδελφός του.

Ὁ Ῥέπας οὗτος λαχὼν ὑποχρεωτικοῦ κλήρου κατὰ τὸ 1844

καὶ κριθεὶς ἱκανὸς ὑπὸ τοῦ τότε στρατολογικοῦ Συμβουλίου τῆς διοικήσεως Τριπολίας, ἐστάλη εἰς τὴν στρατολογικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ναυπλίου πρὸς κατάταξιν, ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη τὸν ἐξῆρεσεν, εὑροῦσα αὐτὸν σωματικῶς ἀνίκανον πρὸς στράτευσιν· ὁ Ῥήγας οὗτος, καὶ τοι προσράτως ἀναγνωρισθεὶς τῆς ἀνικανότητός του ὑπὸ τῆς στρατολογικῆς Ἐπιτροπῆς ὁμοψήφως, ἐνεγράφη εἰς τὸν στρατολογικὸν κατάλογον τοῦ **1845**, καὶ ὑπεβλήθη πάλιν εἰς κλήρωσιν· ἔλαχε δ' αὖθις κλήρου ὑποχρεωτικοῦ· καὶ προσαχθεὶς τὴν **25** Ὀκτωβρίου **1846** ἐνώπιον τοῦ στρατολογικοῦ Συμβουλίου Ὀλυμπίας, συγκειμένου ἐκ τοῦ τότε Ἐπάρχου Κ. Δονιὴλ Πανᾶ, τοῦ ἀναπληρωτοῦντος τὸν ὑπομοίραρχον ἐνωματάρχου Νικολάου Γερασίμου καὶ τοῦ Ἰατροῦ Φώτη Σωτήρου τῶ ὁποίων, εὑρὼν αὐτὸν καὶ πάλιν σωματικῶς ἀνίκανον, τὸν ἀπέπεμψεν. Οὕτως ἐχούσης τῆς ὑποθέσεως ταύτης, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νομίμως νὰ παραδεχθῇ αἴτησιν ἀναθεωρήσεως· καθότι περὶ τῆς σωματικῆς καταστάσεως τῶν νεοσυλλέκτων, ὡς γνωστὸν, ἀποφασίζουν κατὰ τὸν Νόμον ἀποκλειστικῶς τὰ στρατολογικὰ Συμβούλια καὶ οἱ Ἐπιτροπαί· πιστεύομεν, ὅτι ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Κανελλόπουλλόπουλος δὲν ἔχει δίκαιον νὰ παραπονῆται, διότι ἐξετελέσαμεν τὸν Νόμον· καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ὑπεστηρίξαμεν πράξεις τῶν Ἀρχῶν τῆς Ὀλυμπίας τοῦ **1844 45—46**· ἐποχῆς δηλ. τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος Κανελλόπουλος δὲν ἔχει δίκαιον νὰ θεωρῇ ὕποπτον ἐπὶ παρανομίᾳ.

Ὁ Ῥηθεὶς Σ. Ἀγγελόπουλος ἐπανέλαβε τὰ αὐτὰ παράπονα καὶ δι' ἀναφορᾶς πρὸς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω λόγους δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, καὶ οἱ λόγοι οὗτοι ἐκοινοποιήθησαν πρὸς τὸν πολίτην ἐγκαίρως διὰ τῆς ἁρμοδίας ὁδοῦ.

Σημειώσατε, Κύριοι, ὅτι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος κληρούχος τοῦ **1845** Γεώργ. Ἀγγελόπουλος, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ὁ Κ. Κανελλόπουλος ἐζήτησεν ἐξηγήσεις ἐπὶ ἐπανειλημμέναις τοιαύταις ἀδικαιολογήτοις ἐνστάσεσι διατελεῖ ὑποκρυπτόμενος μέχρι σήμερον.

Ἐκ τῆς μακρᾶς ταύτης ἐκθέσεως περὶ τῶν ἐπερωτήσεων τοῦ Κ. Κανελλοπούλου ἡ Γερουσία δύναται ἤδη νὰ μορφώσῃ τὴν προσήκουσαν πεποίθησιν περὶ τοῦ ἀβασίμου τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἀνέφερεν ὁ Κ. Κανελλόπουλος. Τὸ δικαίωμα τῶν ἐπερωτήσεων, τὸ ὁποῖον καθιερόνουσιν αἱ θεσμοθεσίαι ὅλων τῶν Συνταγματικῶν ἐθνῶν, εἶναι δικαίωμα σοβαρὸν καὶ πολύτιμον, τὸ ὁποῖον ἐχορηγήθη εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα ὡς ἀσπὶς ὑπὲρ τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ τόπου καὶ ὑπὲρ τοῦ Νόμου. Ἀλλ' ὅσον πολύτιμον, ὅσον σοβαρὸν εἶναι τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, τόσον περισσοτέρα προσοχὴ, τόσον περισσοτέρα ἀκριβὴς ἐκτίμησις πρέπει νὰ καταβάλητε εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ· διότι ἡ μὴ κατάλληλος χρῆσις ἑνὸς δικαιώματος ἐξασθενεῖ, Κύριοι, τὴν σημαντικότητα αὐτοῦ, καὶ ἐλαττόνει τὰς ἐντυπώσεις ἐκείνας, αἵτινες εἰσὶ συνέπεια τῆς προσηκούσης χρήσεως αὐτοῦ. Ὅταν διὰ μικρὰ καὶ ἀσήμαντα περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα οὔτε παραβίασιν Νόμου ἀποτελοῦσιν, οὔτε παραβίασιν καθηκόντων τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν ἀποδεικνύουσι, ἀλλὰ μόνον προσβάλλουσι τὰ συμφέροντα ἀτόμων τινων, καὶ τὴν ἐπαρχιακὴν αὐτῶν ἐπιρροὴν, γίνεται χρῆσις δικαιώματος τοσοῦτον σοβαροῦ, ἐννοεῖτε καλῶς, ὅτι προσβάλλεται οὐσιωδῶς τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἐκτὸς τούτου, ῥρονῶ, ὅτι τὸ ἀκαταβίωκτον, τὸ ὁποῖον καλύπτει τοὺς λόγους τῶν Γερουσιαστῶν καὶ Βουλευτῶν, δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς αἰτία προσβολῶν ἀτομικῶν καθ' ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως. Φρονῶ, ὅτι δὲν πρέπει διὰ προδηλοτάτων τῆς ἀληθείας παραμορφώσεων νὰ διασπύρηται ἡ ὑπόληψις ὑπαλλήλων, οἵτινες διὰ τῆς ἱκανότητός των καὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καθηκόντων των ἐκπληρώσεως καθίστανται ἄξιοι τῆς εὐνοίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν διοικουμένων. Ὅταν ὑπάρχωσι πράγματα, ὅταν ἡ ἀλήθεια δὲν στρεβλόνηται, τότε βεβαίως ὡς ἡ διαγωγὴ τῶν Ὑπουργῶν, οὕτω καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπεκφύγῃ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν Νομοθετικῶν σωμάτων, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν οὐσιώδη περιστατικὰ, καὶ οὐχὶ ἁπλῶς κομματικαὶ ἀντιπάθειαι καὶ ἐπαρχιακοὶ ἀνταγωνισμοί.

Επειδὴ πρὸ εἴκοσιν ἡμερῶν, ἐπέρχεται ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Κανελλόπουλος, παρεσκευάζετο ὁ Κ. Ὑπουργὸς διὰ νὰ δώσῃ σήμερον τὰς πληροφορίας περὶ τῶν ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ διαπραττομένων παρανομιῶν ὑπὸ τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας, καὶ καθόσον ἠδυνήθην ν' ἀκούσω, ἐξέθεσεν οὗτος πάντα τὰ ἐναντία τῶν γεγονότων, παρακαλῶ τὴν Σ. ταύτην Γερουσίαν, ὅπως, ἀποφασίσασα, μοὶ παραχωρήσῃ τριήμερον προθεσμίαν, διὰ νὰ διασκεφθῶ ὡρίμως ἐπὶ ἑκάστου διϊσχυρισμοῦ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καὶ διὰ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀποδείξω τρανώτατα, ὅτι δὲν ἔχονται ἀληθείας τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐκτεθέντα.

Τὸ κατ' ἐμὲ, ἀνέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐκτελέσας τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἔδωκα σήμερον τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, καὶ δὲν ἔχω τι πλέον νὰ προσθέσω· ἡ δὲ Γερουσία, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου ἐπερωτήσεις, καὶ τὰ ὑπ' ἐμοῦ σήμερον λεχθέντα, ἂς ἀποφασίσῃ, ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, ἐρωτήσαντος τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἔταξεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως περὶ τῆς ἐπὶ τῶν δοθεισῶν σήμερον πληροφοριῶν ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαιτήσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου, τὴν προσεχῆ τρίτην, ἤτοι τὴν 20 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Προτεθείσης δευτέρου τῆς συζητήσεως περὶ τῶν παλαιῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, παρετήρησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἀπὸ ἀναφορᾶν τινα διαφόρων προκρίτων Ἀθηναίων, καταδιωχθέντων διὰ χρέη τῆς κοινότητος τῶν Ἀθηνῶν, λαβόντες ἀφορμὴν εὔλογον, ἐσυστήσαμεν τὴν σύντονον πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως, περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ΙΕ. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως, καὶ διὰ ν' ἀπαλλαγῶσιν οἱ ἀδίκως διὰ χρέη κοινοτήτων καταδιωκόμενοι, καὶ νὰ ἐξοικονομήσωσι τὰς ἀνάγκας των πολλαὶ οἰκογένειαι, πρὸς τὰς ὁποίας ὀφείλονται τοιαῦτα χρέη. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου λοιπὸν τούτου διασκεφθέντες, συνετάξαμεν μετά τινων Γερουσιαστῶν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον πρὸ μηνῶν καθυπεβάλομεν παρὰ τῷ Ὑπουργῷ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅστις, ὡς ἐπληροφορήθημεν, διώριστεν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐπεξεργασθῇ αὐτό. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο θεωρεῖται σπουδαῖον, καθόσον καὶ αὐτὴ ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐξέδωκεν περὶ αὐτοῦ ψήφισμα, παρακαλεῖται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ, ὅσον ἔνεστι τάχιον, Νόμον τινὰ περὶ τῆς

ἀποτίσεως τῶν χρεῶν τούτων, εἰς τρόπον συμβιβάζοντα τὰ συμφέροντα καὶ τῶν δανειστῶν καὶ τῶν ὀφειλετίδων κοινοτήτων.

Ὡς πρὸς μὲν τὴν εἰσαγωγὴν Νόμου περὶ τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, οὔτε ἐγὼ, οὔτε καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί μου Ὑπουργοὶ εἴμεθα ἐναντίοι, ἀλλὰ μάλιστα προθυμώτατοι νὰ ὑποστηρίξωμεν τοιοῦτον ἀναγκαῖον καὶ οὐσιώδες Νομοσχέδιον.

Ὡς πρὸς δὲ τοὺς διὰ χρέη κοινότητος καταδιωκομένους, ἐὰν μοὶ διευθυνθῶσιν αἱ ἀπορράσεις τῶν Δικαστηρίων, θέλω διασκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν, καὶ ἐλπίζω νὰ ἐπιφέρω τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, ἐὰν ἦναι δυνατόν.

Διὰ νὰ ῥθάσῃ τις, εἶπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, εἰς αἴσιον ἀποτέλεσμα σύμφωνον μὲ τὰς περιστάσεις καὶ τὰ πράγματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀπαιτεῖται νὰ γνωσθῇ ἀκριβῶς τὸ ἱστορικὸν μέρος τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων· ἤτοι 1) διὰ ποίαν αἰτίαν ἐδίδοντο τόκοι ὀλιγώτεροι εἰς τὰ χρέη τῶν κοινοτήτων· 2) διὰ τί ἐπροκαλέσθη τὸ ς'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἄργει Δ'. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τοῦ 1829· 3) πῶς οἱ ἐκδίδοντες τότε Νόμους καὶ γνωμοδοτοῦντες εἰς τὰ Δικαστήρια, ἀντιφασκούσας ἐξέδιδον ἀπορράσεις· καὶ 4) τίνος ἕνεκεν ἐπροκαλέσθη τὸ ΙΕ'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως. Τὴν ἱστορικὴν ταύτην ἀνάλυσιν διὰ βραχέων ἐπιχειρῶν νὰ ἐκθέσω, διότι ἐπιλείπει με ὁ χρόνος δυνηθῶμεν, ἄρχομαι ἀπὸ τῆς πρώτης αἰτίας ἤτοι ἀπὸ τῆς σημαντότητος τῶν τόκων τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων· τὰ χρέη ταῦτα, ἐπειδὴ ἐθεωροῦντο καθαρώτατα, καὶ ἀσφαλῆ καὶ οὐδένα διέτρεχον κίνδυνον ἀπωλείας, καθότι ὁ μὲν ἰδιώτης ὑπόκειται εἰς πτώχευσιν, οὐδέποτε δὲ ἡ κοινότης, ὡς ἐκ τούτου καὶ εὐχερῶς καὶ προθύμως οἱ δανεισταὶ ἐδάνειζον τὰς κοινότητας διὰ τὰς ἀνάγκας των, μὲ ὀλιγώτερον τόκον. Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν αἰτίαν διὰ τὰ χρέη τῶν κοινοτήτων, χρησιμεύοντα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου αὐτῶν, ἐδίδοντο συνήθως μὲν ὁμόλογα ὑπὸ τῶν προεστώτων πρὸς τοὺς δανειστὰς, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν προκρίτων τῶν κοινοτήτων ἐπὶ τῆς ἐν Ἄργει ὁμως Δ'. Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἕνεκα τῆς διαιρέσεως τῶν πλουσίων, καὶ τῆς προθέσεως πολλῶν διὰ νὰ καταστρέψωσι τοὺς προεστῶτας καὶ τοὺς προκρίτους τῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ ν' ἀνακουφίσωσι τὸν λαὸν ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, ἐγένετο τὸ ς'. ἐκεῖνο ψήφισμα.

Ὡς μέλος δὲ τότε τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐξετάσεως τῶν ψηφισμάτων, γινώσκων τὴν προκαλέσασαν τὸ εἰρημένον ψήφισμα αἰτίαν, ἐπαρουσιάσθην ἐνώπιον τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου, ἐκθέσας τὴν ἀφορμὴν ταύτην. Ἐκεῖνος δὲ, καί τοι πεπεισμένος διὰ τὴν κατὰ τῶν προεστώτων καὶ τῶν προκρίτων ἀδικίαν, καὶ γνωρίζων τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐψηφίσθη τὸ τ'. ψήφισμα, συνήνεσεν εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἐπιρρέῃ ἔριδα εἰς τὴν Συνέλευσιν, καὶ διχόνοιαν μεταξὺ τῶν πληρεξουσίων. Ὡς πρὸς τὴν τρίτην· ἐπειδὴ οἱ εἰς τὰ δικαστήρια τότε γνωμοδοτοῦντες, προέθεντο τοὺς μὲν πτωχοὺς ν' ἀπαλλάξωσιν ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀποτίσεως τῶν χρεῶν, τοὺς δὲ πλουσίους νὰ ἐπιβαρύνουν, ὡς ὠφεληθέντας δῆθεν ἐκ τῶν χρεῶν τῶν κοινοτήτων, ὡς ἐκ τούτου κατεδίωκον τοὺς προεστώτας καὶ τοὺς προκρίτους τῶν Ἐπαρχιῶν, ὑποχρεοῦντες αὐτοὺς εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν, χωρὶς νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ πλούσιοι πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως ἔμεινον πτωχοὶ μετὰ ταῦτα. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ΙΕ'. ψήφισμα τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως, πολλοὶ τότε τῶν πληρεξουσίων, κατιδόντες τὸ ἄδικον τὴν ἐν Ἄργει Συνελεύσεως ψήφισμα, καὶ θεωρήσαντες ἀναγκαῖον νὰ προκαλεσθῇ Νόμος, δι' οὗ νὰ συμβιβάζωνται καὶ τὰ συμφέροντα τῶν δανειστῶν, καὶ τὰ τῶν ὀφειλετίδων κοινοτήτων, ἐπροκάλεσαν τὸ εἰρημένον ψήφισμα. Ἐὰν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις πείθεται περὶ τῆς ἀνάγκης ταχείας εἰσαγωγῆς τοιούτου Νόμου, ἀπαιτεῖται νὰ καθυποβάλῃ αὐτὸν εἰς τὰς Βουλὰς προσεχῶς, διὰ νὰ ἀπαλλαγῶσι πολλοὶ ἀδίκως καταδιωκόμενοι· ἐὰν δὲ θεωρῇ αὐτὸν περιττὸν, τότε ματαία ὑπάρχει ἡ παροῦσα συζήτησις. Διὰ νὰ φέρῃ ὅμως τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα ὁ τοιοῦτος Νόμος, πρέπει νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, τῆς ὁποίας τὰ μέλη ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίζωσι τὰ ἔθιμα, τὰς διαφόρους περιστάσεις, τοὺς Νόμους τῶν Ἐπαρχιῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν, καὶ ἄλλας ἀκόμη περιστάσεις, συντεινούσας εἰς τὴν ἐπωφελῆ ἐκτέλεσιν καὶ πραγματοποίησιν τοῦ Νόμου· οὐχ ἧττον δὲ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ὑπάρχωσι καὶ νομικοὶ ἄνδρες διὰ νὰ συναρμολογήσωσι τὸν Νόμον αὐτόν.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἐδόθη εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν τοιοῦτον Νομοσχέδιον διὰ νὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καὶ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, ἐκτιμῶν τὰς πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος ἀρχὰς, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς εἰσαγωγῆς τοιούτου Νομοσχε-

δίου, καὶ διαβεβαιῶν τὴν Γερουσίαν, ὅτι θέλω ὑποβάλει ταῦτα ὑπ' ὄψιν τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ τινας τούτου λόγους, τὴν μνήμην καιρίως τοῦ ἀειμνήστου Κυβερνήτου προσβάλλοντας. Κατὰ τὸν προλαλήσαντα τὸ μνησθὲν ψήφισμα ἐγένετο διὰ νὰ καταστήσῃ πένητας τοὺς πλουσίους, καὶ νὰ ἐφελκύσῃ τὴν πρὸς τοὺς συντάκτας αὐτοῦ εὔνοιαν τοῦ λαοῦ. Τοιοῦτος δόλιος σκοπὸς οὔτε ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ ψηφίσματος ἐξάγεται, οὐδ' εἰς τὸν νοῦν τοῦ Κυβερνήτου ἢ τῆς ψηφισάσης αὐτὸ Συνελεύσεως ἐμπεριείχετο. Ὡς Ὑπουργὸς τότε τῆς Δικαιοσύνης γνωρίζω κάλλιστα, ὅτι, προκειμένου λόγου περὶ τοῦ, ποῖοι Νόμοι ἔπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τοιούτων περὶ χρεῶν ὑποθέσεων, ὁ Κυβερνήτης ὑπεστήριξε τὴν γνώμην τοῦ νὰ ἐφαρμόζωνται οἱ κατὰ τόπον τύποι καὶ ἔθιμα. Ἂν λοιπὸν ἐπὶ σκοπῷ προσβολῆς ἐξέφρασε τὰ ῥηθέντα ὁ προλαλήσας, ὀφείλει νὰ τὰ ἀνακαλέσῃ, διότι εἶναι ἄτοπον νὰ προπηλακίζηται ἡ μνήμη τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἀνδρὸς, καὶ ἀληθῶς τιμίου καὶ εὐεργετικοῦ πολίτου.

Οὐδόλως τὸν Κυβερνήτην νὰ προσβάλω προεθέμην, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ ὑπομνήσω διὰ βραχέων τὰ κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ῥηθέντος ψηφίσματος γενόμενα, ὅτι δηλονότι, καὶ τότε διαιρέσεων καὶ ἀντιζηλιῶν ἑκατέρωθεν ἐπικρατουσῶν, καὶ τῆς ἀντιθέτου μερίδος τὸ διαληφθὲν ψήφισμα ὑποστηριζούσης, ὁ Κυβερνήτης ἐξεφράσθη μὲν, ὅτι τοῦτο ἦτο συνέπεια ἀτομικῶν διαιρέσεων, ἐθεώρησεν ὅμως ἀναγκαίαν τὴν ἐπιψήφισίν του, διὰ νὰ μὴ καταστῇ ἡ Συνέλευσις θορυβώδης. Ἠδυνάμην ν' ἀναφέρω πολλὰ ἄλλα, λαβόντα τότε χώραν, ἀλλὰ παραλείπων ταῦτα ὡς περιττὰ ἤδη, ἀρκοῦμαι νὰ εἴπω ἐπανειλημμένως, ὅτι πολλοὶ πολῖται ἕνεκα τοῦ ψηφίσματος τούτου κατεστράφησαν.

Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἐπικρίνασα τὸ ψήφισμα τοῦτο διά τε πολλοὺς ἄλλους λόγους καὶ μάλιστα, διότι ἐθεώρησε τὸ Ἔθνος ὑπεύθυνον διὰ τὰ καινοτικὰ χρέη, καὶ διότι ἐπέφερε τὴν καταστροφὴν πολλῶν οἰκογενειῶν, κατήργησε τοῦτο διὰ τοῦ ΙΕ'. ψηφίσματός της, ὁρίσασα νὰ ἐπιψηφισθῇ νόμος ὑπὸ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκκαθαρίσεως, καὶ τῆς ἀποτίσεως τῶν τοιούτων χρεῶν.

Τούτου ἕνεκα ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ δοθὲν αὐτῷ ἄλλοτε Νομοσχέδιον, νὰ τὸ ἐπεξεργασθῇ, καὶ διορίσῃ

Ἐπιτροπὴν ἐξ ἱκανῶν καὶ εἰδημόνων πρὸς τελειοποίησιν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τέλους νὰ τὸ ὑποβάλῃ ταχέως εἰς τὰς Βουλάς, διὰ νὰ σώσωμεν τοὺς καταστρεφομένους καθ' ἑκάστην πολίτας. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν αἴτησιν τῶν πρὸ μικροῦ ἀναφερομένων ἐγκρίτων πολιτῶν Ἀθηναίων, ὁ ἀρμόδιος Ὑπουργός, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν, καὶ τὰ σταλέντα τῆς Γερουσίας Πρακτικά, ἂς ἐνεργήσῃ, ὅ,τι δυνατὸν καὶ νόμιμον.

Ἀφοῦ τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν ἄλλος, δὲν εἰσήκουσε τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις εἶναι ἀνωτέρα καὶ αὐτῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν εἶναι πιθανόν, ὅτι θέλει ἤδη εἰσακούσει, καὶ πραγματοποιήσει τὴν εὐχὴν τῆς Γερουσίας· τούτου ἕνεκα εἶναι προκριτώτερον νὰ εἰσαγάγωσι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον οἱ βουλόμενοι ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον ἀμελήσῃ τὴν ἐντὸς βραχυτάτης προθεσμίας εἰσαγωγήν του· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἔχει προσφορώτερα τὰ μέσα πρὸς σύνταξιν Νομοσχεδίων, ὅσον ἡ Κυβέρνησις, ἥτις δύναται εὐκόλως νὰ συλλέγῃ ἁπάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ὡς μᾶλλον παντὸς ἄλλου τὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ γινώσκουσα· ἀλλ' ἐν παντελεῖ ἐλλείψει εἶναι προτιμώτερον καὶ τὸ ἁπλοῦν.

Ἡ ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τοιούτου Νομοσχεδίου εἰσαγωγὴ, παρετήρησεν ἄλλος, πρώτων μὲν καθίσταται ἀνέφικτος διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀπαιτουμένων στοιχείων, καὶ δεύτερον δύναται ν' ἀντίκηται εἰς τὸ Σύνταγμα, καθόσον ἐνδέχεται νὰ θεωρηθῇ ἐπάναγκες ν' ἀνατεθῶσιν τὰ χρέη ταῦτα εἰς βάρος τοῦ δημοσίου, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει οὐδέποτε αἱ Βουλαὶ πρῶται δύνανται νὰ κάμωσι τοιαύτην πρότασιν. Ὅθεν εἶναι ὀρθώτερον νὰ γίνῃ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας σύντονος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον σύστασις, ἵνα ταχέως λάβῃ ὑπὸ ὄψιν ἐκεῖνο τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ εἰσαγάγῃ Νομοσχέδιον.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ σταλῶσιν εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Πρακτικὰ, ὑπαγορεύοντος νὰ καθυποβάλῃ ταῦτα ὑπὸ τὴν σκέψιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς ταχεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, ὡς λίαν καταπαίγοντος, καὶ ὡς ἐτῶν ὑπὸ τοῦ ΙΕ'. ψηφίσματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως συστατικοῦ.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου

περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ τύπου καὶ ἐξωβρίσεως ἐν γένει Νόμου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
ΑΘ. ΔΙΑΚΡΙΚΗΣ
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Β. Χρηστακόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τὴν 17 Ἰουνίου 1850, ἡμέρα σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 36 μελῶν, ὁ Κ. πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ τύπου καὶ ἐξωβρίσεως ἐν γένει νόμου· ἀναγνωσθέντος δὲ τούτου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ἔλεξε τάδε.

Πρόκειται σήμερον περὶ σπουδαιοτάτου καὶ συβαροτάτου ζητήματος, οἷον οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ συνταγματικοῦ ἡμῶν βίου, ἐπαρουσιάσθη· πρόκειται νὰ καθαρίσωμεν τὴν λύμην ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τῆς Ἑλλάδος, τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, τῆς ἀνατολῆς ἁπάσης· πρόκειται νὰ καθαρίσωμεν τὴν ἀμβροσίαν, οὕτως εἰπεῖν, βρύουσαν πηγὴν ἐκ τῆς εἰσχωρησάσης ἐναὐτῇ ἰλύος· πρόκειται τέλος ν' ἀποφασίσωμεν περὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, ἢ μᾶλλον τοῦ πολίτου. Ἐὰν ἐπιτύχωμεν νὰ θεραπεύσωμεν τὰ ἐπιπολάσαντα μολύσματα, ἐὰν δυνηθῶμεν νὰ συμβιβάσωμεν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου μετὰ τῆς ὑπάρξεως τῶν καθεστώτων, καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ θρόνου, θέλομεν τὰ μέγιστα ἐπευφημισθῆ· ἐὰν δυστυχῶς ἀποτύχωμεν, οὐ μόνον τῆς παρούσης καὶ ἐπιούσης γενεᾶς παραίτιοι τῆς δυστυχίας θέλομεν νομισθῆ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἁπάσης φυλῆς, ἥτις ὡς ἀπὸ λυχνίας περιμένει ἐκ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος τὸ ζωτικὸν φῶς πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν αὐτῆς μόρφωσιν· Τούτου ἕνεκα ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν τῆς

τε Γερουσίας καὶ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ὡς πρὸς τὰς ἐπομένας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος παρατηρήσεις.

Παραλείπων ν' ἀναφέρω, ὡς γνωστὰ τοῖς πᾶσι, τὰ ἐκ τῆς ἐλευθεροτυπίας εἰς τὴν κοινωνίαν παρεχόμενα πλεονεκτήματα, περιορίζομαι ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου τοιαύτην μοὶ ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν, ὥστε ἐνεθυμήθην τὸ ἀπόφθεγμα τοῦ σοφοῦ τῶν Ἀθηναίων νομοθέτου, Σόλωνος, ἀποκριναμένου τῷ ἐρωτήσαντι αὐτὸν, ὅτι παρέλιπε νὰ νομοθετήσῃ περὶ πατροκτονίας, ὡς μηδέποτε πιστεύσας, ὅτι τοιοῦτόν ποτε ἔγκλημα ἐδύνατό τις ν' ἀποτολμήσῃ· τῷ αὐτῷ λόγῳ μετὰ παῤῥησίας φρονῶ, ὅτι, ἐὰν πρῶτον ἤδη ἐπρόκειτο νὰ συντάξωμεν ποινικὸν νόμον, ὠφείλομεν νὰ παραλείψωμεν τὸ εἶδος τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγκλημάτων, ὡς μηδέποτε δυναμένων νὰ πραχθῶσι, ἐκτὸς ὑπὸ μόνων ἐνίοτε τῶν φρενοβλαβῶν· ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶναι μόνον ἡμετέρα. Νουνεχεῖς καὶ συνετοὶ ἐνίοτε ἔνορκοι, τοιούτων ἐγκλημάτων τῇ ψήφῳ αὐτῶν ὑποβληθέντων ἄλλο τε, ὀρθῶς μανιώδεις τοὺς τοιούτους ἐγκληματίας ὑπολαβόντες, ἐν τοῖς φρενοκομείοις μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς φυλακαῖς ὡς κατάδικοι νὰ κλεισθῶσιν ἀπεῤῥήναντο. Ἐν Ἀγγλίᾳ, κατηγορηθέντων τινῶν, ὡς δεδηλον καὶ ἀσεβῆ χεῖρα κατὰ τῆς ζωῆς τῆς Βασιλίσσης ὑψωσάντων, τοιαύτην ὡσαύτως ἐτυμηγορίαν ἐξεφώνησαν διότι τὰ ἐγκλήματα ταῦτα εἶναι ἔκστατα, καὶ μόνον ἐν ἐκστάσει περιπτώσεσι, οἷα ἡ μανία καὶ ἡ παραφροσύνη, δύνανται νὰ συμβῶσι. Τὸ ἔκστατον τοῦτο ἐπιβεβαιοῖ ἀριδήλως ἡ γενικὴ ἀγανάκτησις καὶ ἔκπληξις, μεθ' ὧν καὶ πολῖται ἅπαντες, καὶ οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ ἐθεώρησαν τὸν πρὸ μικροῦ δημοσιευθέντα λίβελλον. Τὰ συναισθήματα ταῦτα παρώτρυναν βεβαίως τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς νὰ εἰσαγάγωσι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, λελησθότες, ὅτι, ὅ,τε ποινικὸς καὶ ὁ περὶ τύπου καὶ ἐξυβρίσεως ἐν γένει Νόμος ῥητῶς περὶ τῶν τοιούτων ἐγκλημάτων προβλέπουσι..

Ὁ Ποινικὸς Νόμος συνετάχθη ὑπὸ τῆς Ἀντιβασιλείας, ἡ κατ' ἐμὲ παμβασιλείας, πολυάριθμον στρατὸν καὶ πολλὰ ἑκατομμύρια χρημάτων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Της ἐχούσης· ἡ Ἐξουσία ἐκείνη ἀρίγνωθη εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτε μόλις τῆς καταστρεπτικῆς πολλῶν αἰώνων δουλείας ἐξερχομένη, ἔπαιζεν εἰσέτι τὰ ὀλέθρια αὐτῆς ἀποτελέσματα· ὅτε μόλις εἴχομεν ἐξέλθη τοῦ λαοφθόρου τε καὶ ἠθοφθόρου δεκαετοῦς πολέμου· ὅτε πρὸ τῶν ποδῶν της ἤχνιζεν εἰσέτι τὸ αἷμα τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Κ[illegible]τους· καὶ ἐν τούτοις, ἂν καὶ εἶχεν ἀποστολὴν νὰ καθιδρύσῃ καὶ στερεώσῃ Βασιλείαν μετὰ 2500 ἔτη, (διότι τὰς διαμέσους Βασιλείας δὲν θεωρῶ νομίμους),

συγκειμένη ἐκ μελῶν, κάλλιον τὴν τε φύσιν τῶν ἐγκλημάτων, καὶ τὴν δύναμιν τῶν ποινῶν εἰδότων, χαρακτηρίζει τὰ ἐγκλήματα ταῦτα ὡς πλημμελήματα, ἐπιβάλλουσα ποινὴν φυλακίσεως ἑνὸς μέχρι πέντε ἐτῶν, ἥτις οὐχ ἧττον κατ' ἐμὲ θεωρεῖται βαρεῖα. Καὶ ταῦτα ἐνομοθέτησεν, ὡς ὡρίμως καὶ ἐμβριθῶς σκεψαμένη, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ μεταβάλῃ τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων, καὶ διὰ νόμου ὡς κακούργημα τὸ πλημμέλημα νὰ χαρακτηρίσῃ· καθότι ἡ τοιαύτη ἀλλοίωσις καταῤῥέπει τὴν κοινωνίαν. Ἐγίνωσκε κάλιστα, ὡς γινώσκομεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι ἡ ἐπίτασις τῆς ποινῆς δὲν εἶναι τὸ μόνον τοῦ ἐγκλήματος συστατικὸν μέσον· ὅτι οἱ αἱματόγραπτοι τοῦ Δράκοντος νόμοι δὲν ἴσχυσαν νὰ βελτιώσουν τὴν ἀθηναϊκὴν τῆς ἐποχῆς του κακοήθειαν· ἐγίνωσκεν, ὡς καὶ ἡμεῖς γινώσκομεν, ὅτι ἡ ἀνθρώπινος φύσις ὑπόκειται ἀείποτε εἰς διάφορα ἐγκλήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐξαλείφονται διὰ τῆς αὐστηρᾶς ποινῆς, ἀλλὰ διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν ἠθῶν, καὶ τῆς καλῆς διοικήσεως. Οὕτω κατὰ τοῦ φονέως καταγινώσκεται ἡ ἐσχάτη ποινὴ, καὶ ἐν τούτοις τοιαῦτα κακουργήματα δυστυχῶς διαπράττονται. Οὐδεὶς λοιπὸν σώφρων νομοθέτης δύναται διὰ τοῦτο νὰ καταζήσῃ σκληροτέραν τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου διὰ τῆς χρήσεως βασάνων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Τοιοῦτοι βάρβαροι νόμοι δυστυχῶς ἐμάστιζον ἄλλο τε τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ σήμερον καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς βαρβάροις ἔθνεσιν αἱ σκληρότητες αὗται κατηργήθησαν, διότι ἡ φιλοσοφία, καὶ οἱ σοφοὶ ποινικολόγοι ἀπέδειξαν ἀλανθάστως, ὅτι κύριος τῆς ποινῆς σκοπὸς δὲν εἶναι ἡ διασπορὰ τοῦ τρόμου, ἀλλ' ἡ δικαία τοῦ προσβληθέντος δικαιώματος ἀνόρθωσις, καὶ ὁ τῆς δικαιοσύνης χάριν τῆς κοινωνίας καὶ τοῦ παθόντος θρίαμβος. Ὅταν δὲ τὸν σκοπὸν τοῦτον τῶν πολιτικῶν ἢ ἀτομικῶν, ἀλλοτρίων εἰς τὴν ποινὴν, συμφερόντων ἕνεκα παραβιάζοντες, καταφεύγωμεν μόνον εἰς ποινικὰς ἐπιτάσεις, οἱ νόμοι, τοῦ προορισμοῦ των ἐκκλίνοντες, πίπτουσιν εἰς ἀχρηστίαν· διότι, μὴ ἔχοντες ὡς μέτρον τῆς ποινῆς τὸ μέγεθος τοῦ ἐγκλήματος, τὴν ἐπιείκειαν, καὶ τὴν φιλανθρωπίαν, δὲν δύνανται πάντοτε νὰ ἐφαρμόζωνται· τοιαῦτα παραδείγματα μᾶς παρέχουσιν αἱ κατὰ καιροὺς τῶν Κακουργιοδικείων Σύνοδοι· διότι οἱ ἔνορκοι, κατιδόντες τὸ μέγεθος καὶ δυσανάλογον τῆς ποινῆς ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐγκλήματος, καὶ ἐκ φιλανθρωπίας κινούμενοι ἠθώωσαν πολλοὺς τῶν κατηγορουμένων, καίτοι τρανῶς τῆς ἐνοχῆς των ἀποδειχθείσης. Ἐν Γαλλίᾳ ὡσαύτως, τιμωρουμένου μὲ θάνατον τοῦ νομίσματα παραχαράττοντος, ἠθώωθη κατηγορούμενός τις, ὡς δύο λεπτὰ παραχαράξας, καίτοι ἀποδειχθείσης τῆς ἐνοχῆς του,

διότι οἱ ἔνορκοι ἐθεώρησαν ἄδικον καὶ δυσανάλογον τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου. ὡς πρὸς τοιοῦτον ἐλαχίστης ἀξίας ἔγκλημα. Ἡ ἐπίτασις ἄρα τῆς ποινῆς οὐ μόνον φέρει εἰς ἀχρηστίαν τοὺς νόμους, ἀλλ' ἐθίζει ἔτι τοὺς φιλαλήθεις μὲν, ἀλλὰ φιλανθρώπους πολίτας νὰ ψεύδωνται ὡς πρὸς τὰ δημόσια καθήκοντά των, καὶ ἡ κακὴ αὕτη ἕξις θέλει βεβαίως εἰσχωρήσει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἰδιωτικὸν των βίον.

Ἐν τούτοις καί τοι διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐπιτείνεται ἡ ποινὴ, ἤθελον προθύμως τὸ παραδεχθῆ, διότι εἶμαι βέβαιος, ὅτι αἱ ἀνεξίκακοι καὶ φιλάνθρωποι τοῦ τε σεπτοῦ Βασιλέως καὶ τῆς σεπτῆς βασιλίσσης ψυχαὶ, μὴ ἀνεχόμεναι τὴν πολυχρόνιον ἐν τοῖς φυλακαῖς βάσανον καὶ αὐτῶν τῶν παρεκλινάντων τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ καὶ τῆς ἠθικῆς πολιτῶν, θέλουν μετριάζει, ἢ καὶ ἐντελῶς αἴρει τὰς ποινὰς διὰ τοῦ ὑψηλοῦ Αὐτῶν δικαιώματος, τῆς χάριτος· ἀλλὰ καθιερουμένης ἐν τούτῳ τῆς προφυλακίσεως, τὸ εὐεργετικὸν τοῦτο δικαίωμα δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῆ, καὶ ἑπομένως, ἐπειδὴ καὶ πολλοὶ πολλάκις ἀθῶοι ἕνεκα παραγνωρίσεως, ἢ ἄλλων σκοπῶν, ἐνδέχεται οὕτω νὰ πάσχωσι, προφυλακιζόμενοι, ἡ ἀπαλὴ καὶ τρυφερὰ Αὐτῶν καρδία θέλει τήκεσθαι, καθόσον οὐδεμία θεραπεία δύναται νὰ ἐπέλθῃ.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου κάλλιστα διορᾶται· δὲν ὑποβάλλεται, ὡς μὴ ἐπαρκούντων τῶν ἐν ἰσχύϊ νόμων πρὸς περιστολὴν τοῦ εἴδους τούτου τῶν ἐγκλημάτων· διότι οὐδεὶς, εἰμὴ μανιώδης, θέλει ἀποτολμήσει νὰ πράξῃ τοιοῦτον ἔγκλημα, ἐξ οὗ οὐδόλως ὠφελεῖται, καὶ ἐπὶ 5 ἔτη ἐν ταῖς φυλακαῖς κατακλειόμενος, νὰ συνδιαιτᾶται μετὰ τῶν παντοειδῶν κακούργων· κύριος σκοπὸς εἶναι ἡ τῆς προφυλακίσεως καθιέρωσις. Ἐὰν δι' ἄλλου μέσου προσφόρου πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ προσώπου τοῦ κατηγορουμένου ἠδύνατο αὕτη ν' ἀντικατασταθῇ, θαρρᾶλέως καὶ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ εἰς τὸ ἔθνος ὅλον ἤθελον προτείνει στεντορίᾳ τῇ φωνῇ τὴν καταργησίν της ἐπὶ παντὸς κακουργήματος. Εὐτυχῶς τοιοῦτον βῆμα ἐγένετο ἐν τῇ πιφωτισμένῃ Ἀγγλίᾳ καὶ ὡς πρὸς τὰ κοινὰ, καὶ ὡς πρὸς τὰ καθοσιώσεως ἐγκλήματα. Οὕτως ἐάν τις κατηγορηθῇ ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ, ἐπὶ λῃστείᾳ, ἐπὶ φόνῳ κτλ. δὲν προφυλακίζεται, ἐὰν οἱ ἁρμόδιοι ὑπάλληλοι δὲν ὑποσχεθῶσι ῥητῶς, ὅτι ὁ κατηγορούμενος θέλει δικασθῇ ἐν τῇ προσεχεῖ Συνόδῳ, ἢ ἐὰν δύο τῶν εὐϋπολήπτων πολιτῶν ὑπογράψαντες τὴν κατηγορίαν, δὲν ὑποσχεθῶσιν, ὅτι ἀποχρώντως περὶ τῆς ἐνοχῆς του θέλουν καταμαρτυ-

ρήσει· καὶ τοῦτο, διότι ὁ μέγας τῶν Ἄγγλων Χάρτης, τὸ παλλάδιον τοῦτο τῆς ἐλευθερίας των, τὸ habeas corpus ἐξασφαλίζει, καὶ ἀκμαίαν ἀείποτε τηρεῖ αὐτήν. Ταῦτα δὲ περὶ τῆς προφυλακίσεως· ἐν γένει λέγων, δὲν προτίθεμαι νὰ προτείνω τροπολογίαν τινὰ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας μας, ἀλλὰ φρονῶ, ὅτι, ἐπειδὴ ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἀνθρώπινος ἀδυναμία δὲν δύναται ν' ἀνευρίσκῃ πάντοτε πρόσφορα ἁπασῶν τῶν νόσων φάρμακα, δὲν πρέπει τοὐλάχιστον νὰ πολλαπλασιάζῃ ταύτας.

Παρατηρητέον ἔτι, ὅτι τὰ κοινὰ ἐγκλήματα ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των αὐτῆς εἶναι εὐδιάκριτα, καὶ οἱ αὐτουργοὶ δυσκόλως διαφεύγουσι τὴν ἄγρυπνον καὶ σύντονον τῆς δικαιοσύνης ἐνέργειαν· τὰ τοῦ τύπου ὅμως, καθὼς καὶ οἱ αὐτουργοὶ αὐτῶν, εἶναι δυσδιάκριτα, καὶ δυσκόλως ἀνακαλύπτεται ἡ διὰ τούτων προσβολή· διότι ὁ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς διὰ τῆς δημοσιογραφίας βάλλων τὰ βέλη του, εἶναι πολλάκις ἄγνωστος, μὴ δυνάμενος ν' ἀνευρεθῇ οὐδ' ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐν τῷ σοφιστῇ τοῦ Πλάτωνος λογικῆς τοῦ Σωκράτους· ὡς ἐπίμετρον τῆς δυσκολίας ταύτης ἐπέρχεται τὸ ἀκατάληπτον, καὶ διαφορούμενον τῶν λέξεων, καὶ φράσεων, καὶ ὅπερ εἰς θεωρεῖ ἐπιλήψιμον, ὁ ἕτερος τὸ ὑπολαμβάνει ὡς ἔπαινον, ἢ ὡς ἄλλην ἔννοιαν ἔχον. Οὕτω τινὰς τῶν ἐφημερίδων ἐκφράσεις ἄλλοι μὲν τίμιοι καὶ φίλοι τῆς τάξεως ἐθεώρησαν ὡς προσβολὰς, ἐγὼ δὲ ὡς συμβουλάς. Ἐπίσης ἐγὼ μὲν ἐθεώρησα ὡς προσβλητικὰ ἄρθρα τινὰ τῆς ἐφημερίδος τοῦ λαοῦ, ἥτις μὲ μαῦρα χρώματα τὰ πᾶν ζωγραφίζουσα, γνωμοδοτεῖ, ὅτι μόνος ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ σώσῃ τὴν Ἑλλάδα, (διότι ἐντεῦθεν ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι, ἀφοῦ τοιαύτην ἔχει δύναμιν, καὶ δὲν κάμνει αὐτῆς χρῆσιν, δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν βελτίωσιν τοῦ τόπου,) ἄλλοι δὲ συνέλαβον ἐναντίαν περὶ τούτων ἰδέαν.

Ἡ ἔμμεσος πρὸς τούτοις προσβολὴ, ἡ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καθιερουμένη, ἔτι μᾶλλον τὰ ἐγκλήματα τοῦ τύπου δυσδιάγνωστα καθιστῶσα, δύναται νὰ δώσῃ χώραν πλείστων καταχρήσεων καὶ καταδιώξεων ἀδιακρίτων εἰς τὴν ἐξουσίαν. Τίνος δ' ἕνεκα νὰ παραχωρήσωμεν εἰς χεῖρας οἱασδήποτε Ἐξουσίας τὸ τρομερὸν ὅπλον τῆς ἀντεκδικήσεως καὶ καταπιέσεως τοῦ τύπου; ποῖος κίνδυνος πρόκειται; πρέπει νὰ δεσμεύσωμεν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου, καὶ νὰ τὴν παραδώσωμεν εἰς τὴν διάκρισιν δυναμένης ποτὲ νὰ ὑπάρξῃ αὐθαιρέτου Ἐξουσίας; Τὴν προφυλάκισιν καὶ οἱ πολῖται ἅπαντες καὶ οἱ δημοσιογράφοι ἐθεώρησαν σκληρὰν, καὶ καταπιεστικήν· διότι, κρυπτομένων συνήθως τῶν λιβελλογράφων, πολλοὶ ἀθῶοι θέλουν γίνεσθαι θύματα

τῆς Ἐξουσίας ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἐνίοτε ἀποστέλλει ὁ Θεὸς διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων.

Εἰσήχθη, λέγουσιν, ὁ προκείμενος Νόμος, διότι ἡ ἰσχύουσα μέχρι τοῦδε πενταετὴς φυλάκισις δὲν ἐπήρκεσε πρὸς περιστολὴν τῶν τοιούτων ἐγκλημάτων· ἢ διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἰσαγωγὴ ἤθελε δικαιολογεῖσθαι, ἐὰν ἀληθῶς πολλοὶ τοιοῦτοι ἀνεφαίνοντο ἐγκληματίαι· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς μόνος τοιοῦτος μέχρι τοῦ νῦν ἀνεφάνη, ὅστις καταδικασθείς, καὶ χάριν λαβών, κατέστη ἤδη τὸ εὐτελέστερον τῆς Αὐλῆς ὄργανον, ἕπεται, ὅτι ὁ ῥηθεὶς λόγος εἶναι ἀνυπόστατος, καὶ ἡ ποινὴ ἀρκοῦσα.

Ἅπαντες γινώσκετε, ὅτι, δυσφορήτου τινὸς νόμου γενομένου, ἐξευρίσκονται ἀμέσως τὰ μέσα τῆς ὑπεκφυγῆς του· πρὸς ὑπεκφυγὴν λοιπὸν τῆς αὐστηρότητος τοῦ νόμου τούτου, οἱ προτιθέμενοι νὰ διαδώσουν τοιαύτας προσβολάς, θέλουν βεβαίως τοιούτους λιβέλλους ἐξωθεν προμηθεύεσθαι, καὶ τότε οὐδεὶς ὁ ἐγκληματίας, ἐκτὸς ἂν ἡ Ἐξουσία θελήσῃ νὰ τιμωρήσῃ αὐτούς. Γινώσκετε καλῶς, ὅτι ἡ ὑπερβάλλουσα καταδρομὴ καὶ κατάθλιψις γεννᾷ τὴν περιέργειαν, καὶ αὕτη τὴν συκοφαντίαν, ἥτις ἐπὶ τέλους γίνεται μέσον ἐκρήξεως καὶ διασπάσεως τῶν δεσμῶν τῆς κοινωνίας. Ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ἀγαθός τις ἡγεμών, νομίζω ὁ πατὴρ Βασιλεὺς Μάρκος Αὐρήλιος, διὰ νὰ περιστείλῃ τὴν κοινὴν περιέργειαν, κατεβίβασε τὴν εἰς ὕψος μέγα ἀνεστηλωμένην σάτυραν, ὅπως εὐκόλως ἀναγινώσκηται. Τοιαῦτα λοιπὸν αἰσθήματα πρέπει νὰ ἐμπνέωσιν εἰς τοὺς Ἡγεμόνας οἱ ἀγαθοὶ σύμβουλοι, διότι δι' αὐτῶν οὐ μόνον οὗτοι πατρικῶς ἐπὶ ἐλευθέρου λαοῦ θέλουν κυβερνᾷ, ἀλλὰ καὶ ὁ λαὸς ἑκουσίως τὸν χρηστὸν καὶ ἐλαφρὸν αὐτὸν ζυγὸν θέλει βαστάζει.

Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, προτείνω τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς νόμων καταλληλοτέρων, καὶ φιλανθρωποτέρων ὑπαρχόντων. Τὴν γνώμην μου ταύτην ὑποστηρίζει εὐτυχῶς καὶ ἡ διὰ τοῦ τύπου διατρανωθεῖσα κοινὴ γνώμη, ὅστις περὶ οὐδενὸς ἄλλου ζητήματος μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοσοῦτον συνεφώνησεν. Ἡ ἐφημερὶς μάλιστα τοῦ λαοῦ, ἡ βασιλικὴ ἐξ ἀρχῆς κεκηρυγμένη, ἀπαίσια προγεγονότα ἀναφέρουσα, καὶ εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ τύπου τὸν ὄλεθρον τοῦ ἀοιδίμου Κυβερνήτου ἀποδίδουσα, διακηρύττει, ὅτι ἀείποτε θέλει διατελεῖ βασιλικὴ καὶ μοναρχική· ἀλλὰ μὲ θλῖψιν τῆς ψυχῆς της προφητεύει προφητείαν τρομερὰν, ὅτι, ἐὰν δὲν ἀλλάξωμεν πορείαν, ἡ παροῦσα Μοναρχία ἐντὸς ὀλίγου δὲν θέλει ὑπάρξει (ἀπαγε κατ' ἐμὲ), καὶ ὅτι μετ' αὐτῆς θέλει καταστραφῇ ἡ ἀνεξαρτησία

τῆς Πατρίδος. Σήμερον λοιπὸν πρόκειται ἢ τὴν Μοναρχίαν καὶ τὸ ἔθνος διὰ τῆς ψήφου σας νὰ σώσητε, ἢ ἀμφότερα εἰς τὸν ὄλεθρόν των νὰ ἐγκαταλείψητε. Ἐν ὑμῖν ἀτόκειται, σταθμίσαντες τοὺς λόγους μου, νὰ ψηφίσητε κατὰ τὴν πεποίθησίν του ἕκαστος.

Πρὸς ταῦτα ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, εἰπών.

Ἐρχόμενος εἰς τὸ βῆμα, Κύριοι! διὰ νὰ ὑποστηρίξω τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, ὀφείλω ἐν ἀρχῇ νὰ ὁμολογήσω, ὅτι εἶμαι ἀπαρασκεύαστος· διότι δὲν ἐμελέτησα τὸ ἀντικείμενον, περὶ τὸ ὁποῖον ἐστράφη ὁ λόγος τοῦ προαγορεύσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ, ἀντικείμενον ἀλλότριον, τοῦ ὁποίου προτίθεται τὸ νομοσχέδιον, καὶ τοῦ ὁποίου ὥρισεν ἡ γερουσία. Ὅλοι γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι οἱ ἐν ταῖς βουλαῖς ἀγορεύοντες ῥήτορες, ὀφείλουν νὰ μὴν ἀπομακρύνωνται τοῦ συζητουμένου θέματος, ἐκπίπτοντες εἰς γενικότητας, διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς πορίσματα ἄσχετα μὲ τὸ προκείμενον, ἢ εἰς ῥητορικὰς ὑπερβολὰς, σμικρύνοντες τὰ μεγάλα, καὶ μεγαλύνοντες τὰ μικρὰ, ὅπερ εἶναι ἴδιον τῆς κοινῆς καὶ πανδήμου ῥητορικῆς· ἂς μοὶ συγχωρήσῃ ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς νὰ τῷ παρατηρήσω, ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δὲν ἐφύλαξε τοὺς κανόνας τῆς κοινοβουλευτικῆς ῥητορείας, τοὺς ὁποίους καὶ ἄλλοι, καὶ ὁ Βένθαμ διαγράφει ὁ διάσημος οὗτος Νομοδιδάσκαλος, τοῦ ὁποίου τὰς γνώμας διὰ στόματος ἔχει καθ' ἡμέραν ὁ προαγορεύσας.

Ὁ ἔντιμος ῥήτωρ, προοιμιαζόμενος, πρόκειται, εἶπε, περὶ λίαν σοβαροῦ, λίαν σπουδαίου καὶ ζωτικωτάτου ζητήματος, ὁποίου οὐδέποτε ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν Γερουσίαν· πρόκειται, εἶπε, περὶ ἐλευθερίας τοῦ τύπου, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν περὶ τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ τοῦ πολίτου· ὑπὸ τοιαύτην ἔποψιν ὑπροαγορεύσας ἐθεώρησε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Νομοσχέδιον ἁπλοῦν, τροπολογοῦν ἓν μόνον ἄρθρον τοῦ ὑπάρχοντος περὶ τύπου Νόμου, τὸ ἄρθρον 2, καὶ ἡ τροπολογία αὕτη εἶναι ἡ ἐπίτασις τῆς ἐπιβαλλομένης ποινῆς κατὰ τῶν *ἐξυβριζόντων, δυσφημούντων, ἢ χλευαζόντων τὸ ἱερὸν τοῦ βασιλέως πρόσωπον, ἢ τὴν σύζυγον αὐτοῦ τὴν Βασίλισσαν*· οὐδαμοῦ, Κύριοι, δὲν γίνεται λόγος περὶ περιορισμοῦ τῆς ἐλευθεροτυπίας ἐν γένει, οὐδὲ σκοπὸν ἔχει τοιοῦτον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς ἤθελησε νὰ παραστήσῃ ὁ προαγορεύσας. Τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου σεβόμενοι καὶ ἡμεῖς, ὡς καὶ οἱ προκάτοχοί μας, οὔτε τὸν ὑπάρχοντα Νόμον τοῦ 1837 ἐνεργήσαμεν κατὰ τῶν περιῤῥιζόντων ἡμᾶς,

ἀλλ' οὐδὲ τὸν προταρασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ πρώτου Συνταγματικοῦ ὑπουργείου ἀπὸ τὸ 1844 ἠθελήσαμεν νὰ παρουσιάσωμεν εἰς τὰς Βουλάς, διὰ νὰ μὴ φανῶμεν ἐμποδίζοντες τὴν ἐξέλεγξιν καὶ ἐπίκρισιν τῶν πράξεων ἡμῶν ὡς ὑπουργῶν, ἢ ἐκδικούμενοι τὰς καθ' ἡμῶν ἠκούσθημεν προσβαλλόμενοι· οὐδὲ κατεδέχθημεν νὰ ἀπολογηθῶμεν, καὶ νὰ φανῶμεν κατώτεροι τῶν προκατόχων ἡμῶν, καὶ τοσούτων φρονίμων πολιτῶν, τῶν ὁποίων δὲν ἐρρίσθη ὁ ἀκόλαστος τύπος· ἀλλ' ὡς ὑπουργοὶ τοῦ Βασιλέως δὲν ἠδυνάμεθα, Κύριοι, χωρὶς παράβασιν τοῦ ἱερωτέρου τῶν καθηκόντων μας, νὰ ἀνεχθῶμεν τὴν κατὰ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ βασιλέως προσβολήν, οὐδὲ νὰ συγχωρήσωμεν τὴν παράβασιν αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος, τοῦ ὁποίου τὸ ἄρθρον 22 καθιέρωσε τὸ ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, τοῦ ἀκρογωνιαίου τούτου λίθου τῆς πολιτείας μας. Καὶ ὡς γερουσιασταί, Κύριοι, καὶ ὡς πολῖται ἁπλοῖ ἠθελήσαμεν κατεξαναστῆ κατὰ τῆς τοιαύτης ἀσεβείας, καὶ ὡς ὑπουργοὶ ἐπράξαμεν ὅ,τι ἦτον τοῦ καθήκοντός μας νὰ πράξωμεν, διὰ νὰ περιστείλωμεν τὴν ἀνήκουστον ταύτην ἀκολασίαν· τοιοῦτος εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· σκοπὸς ἁπλοῦς, καταφανὴς ἐκ τοῦ γράμματος αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου.

Μένει τώρα νὰ ἐξετάσωμεν, ἐὰν ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ ἦναι σύμφωνος μὲ τὸ πνεῦμα τῆς νομοθεσίας μας, ἐὰν ἦναι ἀνάλογος μὲ τὸ βάρος τῆς πράξεως, τὴν ὁποίαν τιμωρεῖ. Ἡ κατὰ τοῦ ἰδιώτου ὕβρις ἑνὸς μόνου ἀτόμου τὰ συμφέροντα παραβλάπτει, ἀλλ' ἡ κατὰ τοῦ ἀνωτάτου τῆς πολιτείας ἄρχοντος προσβολὴ ἀντανακλᾶται εἰς ὁλόκληρον τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον αὐτὸς ἀντιπροσωπεύει· καὶ καταστρέφει τά τε ὑλικὰ καὶ ἠθικά του συμφέροντα, διεγείρουσα μῖσος καὶ περιφρόνησιν κατὰ τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας του· ἐξασθενίζει τὴν ἠθικὴν ἐκείνην δύναμιν, τοῦ κοινοῦ, λέγω, σέβας, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ στήριγμα πάσης πολιτικῆς ἐξουσίας· τὴν περιφρόνησιν δὲ ταύτην παρακολουθεῖ ἡ ἀπείθεια πρὸς τὰ διατασσόμενα καὶ τοὺς Νόμους· ἐκ ταύτης δὲ γεννᾶται ἡ ἀναρχία, ἡ πανώλης αὐτὴ τῶν πολιτικῶν κοινωνιῶν. Εἰς τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα τοῦ πολιτικοῦ μας βίου ἔχομεν, Κύριοι, πολλὰ καὶ ψηλαφητὰ παραδείγματα· αἱ κατὰ τῶν Ἀρχόντων τοῦ ἀκολάστου τύπου προσβολαὶ ἐπροοιμίασαν πάντοτε τὰς ἐκ τῆς ἀναρχίας ἐμφυλίους ῥήξεις καὶ σπαραγμούς· δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω εἰς τὴν λυπηρὰν διήγησιν τούτων, λαλῶν πρὸς εἰδότας, καὶ πειραθέντας τῶν ἐντεῦθεν δυστυχημάτων.

Βλέπετε λοιπὸν Κύριοι, ὅτι ἡ προσβολὴ κατὰ τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος εἶναι τὸ μέγιστον ἀδίκημα, εἶναι τὸ ἔγκλειστον κακούργημα καθ' ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους, κατὰ τῆς ἀσφαλείας αὐτῆς τοῦ Κράτους· καὶ ὡς τοιοῦτον χαρακτηρίζει αὐτὸ καὶ ὁ Γαλλικὸς περὶ τύπου Νόμος τοῦ 1835 c'est un attentat à la jureté de l'etat. Κατὰ τοιούτου ἐγκλήματος, τὸ ὁποῖον ὁ Γαλλικὸς Νόμος τιμωρεῖ μὲ δεσμὰ μέχρις εἴκοσιν ἐτῶν καὶ μὲ πρόστιμον μέχρις 20 χιλιάδων φράγκων, εὑρίσκει ὁ προαγορεύσας ἐντιμος γερουσιαστὴς δικαιότατην, αὐστηροτάτην τὴν ἐπίτασιν τῆς ποινικῆς εἰς ἐπταετῆ εἱρκτὴν, ἀντὶ πέντε ἐτῶν φυλακίσεως, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει ὁ ὑπάρχων Νόμος· δὲν ἀντιλέγω, ὅτι ἡ δικαιότης τῆς ποινῆς ἀποτρέπει τῶν ἐγκληματικῶν πράξεων, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ μοι ἀνηθῇ, ὅτι καὶ ὁ βρῦος τῆς τιμωρίας, καθ' ὅσον εἶναι μέγας, καὶ καθ' ὅσον ἀφαιροῦνται τὰ μέσα τῆς ὑπεκφυγῆς, κατὰ τοσοῦτον ἀποτρέπεται τοῦ κακουργεῖν ὁ ἄνθρωπος. Ἐρωτῶ τὸν προαγορεύσαντα, διατί ὁ μνησθεὶς Γαλλικὸς Νόμος τοῦ 1835 ἀνεβίβασεν εἰς 20 ἐτῶν δεσμὰ τὴν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ βασιλέως ἐξύβρισιν, ἀντὶ 5 ἐτῶν φυλακίσεως, ἣν ὡρίζεν ὁ Νόμος τοῦ 1819; εἴμεθα σοφότεροι τῶν διδασκάλων μας, τῶν σοφῶν τῶν φιλελευθέρων καὶ φιλανθρώπων Γάλλων, τῶν ὁποίων τὴν νομοθεσίαν ἀντεγράψαμεν; λανθάνεται λοιπὸν ὁ προαγορεύσας, εἰπών, ὅτι ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ Ὑπουργείου εἶναι καινοφανὴς, εἶναι μοναδική.

Ὅτι δὲ ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἶναι σύμφωνος μὲ τὸ πνεῦμα τῆς νομοθεσίας μας, τοῦτο θέλει ἐννοήσει πᾶς τις, ἐὰν διεξέλθῃ τὸν ὑπάρχοντα περὶ τύπου νόμον, τὸν ὁποῖον καὶ ὁ ἴδιος ὡμολόγησεν, ὅτι παραδέχεται· τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ῥηθέντος Νόμου τιμωρεῖ μὲ θάνατον τὸν ἀπειλήσαντα αἰκίαν ἁπλῶς κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ βασιλέως, ἐν ᾧ τοιαύτη ἀπειλὴ κατὰ ἰδιώτου τιμωρεῖται ὡς ἁπλοῦν πταίσμα· ἐγὼ μάλιστα ἤθελα διϊσχυρισθῆ τὸ ἐναντίον, ὅτι ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἰς τὸν ἐξυβρίζοντα τὸ ἱερὸν πρόσωπον τοῦ βασιλέως εἶναι πολὺ δυσανάλογος, πολὺ ἐλαφρὰ κατ' ἐλάσσονα λόγον, διότι ὁ ὑβρίζων δικαστὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 21 τοῦ ὑπάρχοντος Νόμου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει, τιμωρεῖται μὲ φυλάκισιν μέχρι 5 ἐτῶν, ὁ δὲ προσβάλλων τὸ πρόσωπον τοῦ βασιλέως μὲ εἱρκτὴν 7 ἐτῶν τὸ πολύ· ποία ἐνταῦθα φυλάττεται ἀναλογία;

Εἰς τὴν Συνταγματικὴν μοναρχίαν, Κύριοι, τὰ βασιλικὰ προνόμια εἶναι μέγιστα, εἶναι σεβαστά· τὸ ἱερὸν, τὸ ἀπαραβίαστον, τὸ ἀνεύθυνον τοῦ Συνταγματικοῦ βασιλέως εἶναι προνόμια ὑπὲρ

ἄνθρωπον, ἀνέκοντα εἰς τὴν θείαν φύσιν, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ αὐτὰ χωρὶς νὰ κατασταθῇ ἔνοχος ἀσεβείας, ἔνοχος ἐσχάτης προδοσίας, καὶ πολέμιος τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους. Κατὰ τοιούτου ἐγκλήματος ἡ βαρυτέρα ποινὴ εὑρίσκεται ἐλαφροτέρα.

Ἰδοὺ, Κύριοι, ποῖος εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου νὰ περιστείλῃ τὸ τοιοῦτον ἀνοσιούργημα, καὶ ὄχι νὰ δεσμεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, τὴν ἔμφρονα δημοσιογραφίαν, τὴν ὁποίαν ὅλοι σεβόμενοι, λυπούμεθα ἐγκαρδίως, διότι εἰς χεῖράς τινων τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἐπάγγελμα κατέστη πρὸ πολλοῦ ὄργανον τοῦ φατριασμοῦ, καὶ σκοπῶν ἰδιοτελῶν, καὶ διότι ἐντεῦθεν ἀπώλεσε τὴν ἀξίαν της ἡ δημοσιογραφία ἡ ψυχὴ τῷ ὄντι τῆς ἐλευθερίας, καὶ κατερρονήθη δυστυχῶς· αἱ κατὰ πάντων ἐν γένει τῶν προσώπων ὕβρεις πάσης ἡλικίας καὶ τάξεως, μηδενὸς ἐξαιρουμένου, πληροῦσι τὰς στήλας τινῶν ἐφημερίδων· διὰ τοῦτο οὐδεὶς τίμιος ἄνθρωπος κατεδέχετο νὰ ζητήσῃ ἱκανοποίησιν, γνωρίζων, ὅτι τῶν ἀδολέσχων ὁ λόγος οὐκ ἔχει καρπὸν· ἡ ἀκολασία τοῦ τύπου εἰσήγαγεν εἰς τὴν κοινωνίαν μας τὸν πλέον αἰσχρὸν κυνισμὸν, τοῦ ὁποίου ἄξιωμα ἦτον, τὸ *λοιδορεῖσθαι πᾶσιν ἐξῆς, ἢν μόνον ἡ ἀναίδεια καὶ τὸ θράσος παρῇ*· τὰ ἱερὰ ἐμπαίζονται, τὰ ὅσια καταγελῶνται, τὰ ὀνόματα ἐνδόξων ἀγωνιστῶν διασύρονται, καὶ αὐτὴ ἡ κόνις τῶν νεκρῶν ἀνακινεῖται· καθ' ἡμέραν καὶ ὁ καλὸς καὶ ὁ κακὸς, καὶ ὁ τίμιος καὶ ὁ ἄτιμος τίθεται εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν, πᾶν αἴσθημα φιλοτιμίας ἐξέλιπε, διότι τὸ μέγιστον πρὸς τὴν ἀρετὴν κέντρον, ὁ ἔπαινος, εἶναι ἄγνωστον εἰς τὴν κοινωνίαν μας· ὁ Ἑλληνικὸς τύπος, δὲν περιωρίσθη μέχρι τῶν ἰδιωτῶν, μέχρι τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ὑπαλλήλων, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν σεβαστῶν Ἡγεμόνων τῶν εὐεργετίδων Δυνάμεων, ὑπὲρ τῶν ὁποίων τὸ Ἔθνος ἐψήφισε μνημεῖα εὐγνωμοσύνης, καὶ κατὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν ἐκίνησε βλάσφημον γλῶσσαν. καὶ τὸ τελευταῖον ἐτόλμησε νὰ πατήσῃ τὸ ἱερὸν ἄβατον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγκαθίδρυσε τὴν βασιλείαν τὸ Σύνταγμα. Ἡ ἀκολασία αὕτη ζητεῖ ἤδη νὰ καταφύγῃ ὡς ἡ ἄσυλον εἰς τὸν ἱερὸν δωμὸν τῆς ἀγνῆς ἐλευθεροτυπίας, καὶ ταύτην καταδιώκοντες ἀποκαλούμεθα ἐχθροὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου· καταστροφεῖς τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ πολίτου, ὡς ἂν εἴτις μεμφόμενος τὴν ἄσεμνον διαγωγὴν λειτουργοῦ, τοῦ θεοῦ, ἤθελεν ὀνομασθῇ ἀσεβὴς ἢ ἄθεος

Ἀκούσατε, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ ἀπὸ τὸν Νόμον, καὶ ἑπομένως ἡ ἐπίτασις αὐτῆς θεωρεῖται περιττὴ

ἀλλὰ τὰ αὐτὰ ἠδύνατο νὰ εἰπῇ καὶ κατὰ τὸ 1837, ὅτε συνεζητεῖτο εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας ὁ Νόμος οὗτος· διατί δὲν ἐλέχθη τότε, ὅτι ἤρκει ἡ ἐν τῷ ποινικῷ Νόμῳ ὡρισμένη ποινή; ἡ αὐτὴ ἀνάγκη ὑπαγορεύει καὶ σήμερον τὴν αὔξησιν τῆς ποινῆς, καὶ ἔτι μεγαλητέρα, καθ' ὅσον ὁ τύπος ἐκτραχηλιζόμενος, κατήντησεν ἐσχάτως εἰς τὴν ἐσχάτην ἀκολασίαν, τῆς ὁποίας παράδειγμα δὲν ἐφάνη μέχρι τῆς σήμερον.

Τρομερὸν ὅπλον εἰς χεῖρας αὐθαιρέτου ἐξουσίας δύνανται, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, νὰ καταστραφῇ ὁ Νόμος οὗτος, πρὸς καταπίεσιν αθώων πολιτῶν· πιστοὶ καὶ τίμιοι πολῖται θέλουν φυλακίζεσθαι κλπ. ἀλλ' ὠφειλε νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὁ περὶ τύπου Νόμος τοῦ 1837 ἐν διαστήματι 13 ἐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας καὶ ἐπὶ τῆς Συνταγματικῆς δὲν ἔγινεν ὄργανον καταπιέσεως· ἂς μοι εἴπῃ ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς, πόσοι κατεδιώχθησαν· πόσοι κατεδικάσθησαν· ἕνα καὶ μόνον γνωρίζω ἐξορίσαντα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ βασιλ. πρόσωπον, καὶ ἔτυχε μετὰ τὴν καταδίκην τῆς βασιλικῆς χάριτος· ἡ διαγωγὴ τῶν Εἰσαγγελέων καὶ Δικαστῶν εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ἡ ἀγαθότης καὶ ἀνεξικακία τοῦ ἀνωτάτου Ἄρχοντος, ἐγγυῶνται πᾶσαν ἀσφάλειαν εἰς τοὺς ἀθώους πολίτας· καὶ αὐτὸ τὸ 2 ἄθρ. τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καταδιβάζον τὴν ποινὴν εἰς ἑνὸς ἔτους μόνον φυλάκισιν, ὅταν οἱ ἔνορκοι ἀποφανθῶσι, κατ' αἴτησιν ἢ αὐτεπαγγέλτως, ὅτι ὑπάρχουν ἐλαφρυντικαὶ περιστάσεις, ἀφαιρεῖ πᾶσαν ὑποψίαν καταπιέσεως ἢ ἀντεκδικήσεως.

Σπανιώτατα, εἶπεν, ἀναφαίνονται τὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα ὡς ἔκτακτα φαινόμενα, ὡς κομῆται τινες· ὁμιλεῖ βιβλίως ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς ἐν ἀπλότητι τῆς καρδίας του· ἀλλ' ἂς μάθῃ, ὅτι ὁ αἰσχρὸς ἐκεῖνος διάλογος τῆς Πατρίδος ἔμελλε νὰ ἐξακολουθήσῃ, καὶ ἐνέκ ἄλλαι ἐφημερίδες προπαρεσκευάζοντο νὰ συμμαχήσωσιν, καὶ μία ἐξ αὐτῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀγγὼν τοῦ Ἰουδα ἔμελλε νὰ ἐκδοθῇ ἐνταῦθα ἢ εἰς Πάτρας· ἂς ἐνθυμηθῇ ἔτι, ὅτι τοιαῦτα φαινόμενα προεμήνυσαν ἄλλοτε εἰς τὴν Ἑλλάδα πολιτικὰς ταραχὰς, ἐμφυλίους σπαραγμοὺς καὶ καταστροφὰς· καὶ ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ αἴτια παράγουν τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ προλάβῃ τὸ κακὸν, ματαιοῦσα τοὺς ὀλεθρίους σκοπούς.

Ἐπειδὴ τὰ ἐγκλήματα τοῦ τύπου, εἶπεν, εἶναι δυσδιάκριτα, εἶναι φόβος, μὴ τιμωρηθῶσιν ἀθῶοι· διότι ἀρκεῖ ὁ Εἰσαγγελεὺς νὰ ὑπολάβῃ, ὅτι ἡ δεῖνα φράσις προσβάλλει ἀμέσως τὸν Βασιλέα· καὶ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐτέθη ἴσως εἰς τὸν Νόμον τὸ ἀμέσως καὶ ἐμμέσως· ἀλλὰ τίς τῶν Εἰσαγγελέων θέλει τολμήσει

νὰ ἐκθέσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως, ὅταν ἡ ὕβρις δὲν ἦναι καταφανὴς, κοινῶς ὁμολογουμένη, ὅταν ἡ καταδίκη τοῦ κατηγορουμένου δὲν ἦναι βεβαία καὶ ἄρευκτος; ἡ ῥάσις ἀμέσως καὶ ἐμμέσως, περὶ τῆς ὁποίας ἔγινε τόσος λόγος, εἶναι συνέπεια λογικὴ τῶν προηγουμένων· διότι καὶ αἱ διὰ τοῦ τύπου, καὶ αἱ δι' εἰκονικῶν παραστάσεων προσβολαὶ γίνονται, καὶ κατὰ τοὺς δύο τρόπους, διὰ τῆς εἰκονικῆς παραστάσεως, ἡ ἐξεικονίζεται μὲ τοὺς φυσικοὺς χαρακτῆρας τὸ προσβαλλόμενον πρόσωπον, ἢ συμβολικῶς ἐμφαίνεται ὑπὸ μορφὴν ἄλλην· καὶ διὰ τοῦ γραπτοῦ λόγου ὡσαύτως, ἢ κατονομάζεται τὸ πρόσωπον αὐτὸ, ἢ χαρακτηρίζεται ὑπ' ἄλλο ὄνομα οὗτως, ὥστε πᾶς τις ἐννοεῖ εὐκόλως τὸ πρόσωπον, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ λεγόμενα ἀπευθύνονται.

Ἂς ἐνθυμηθῇ ὁ προλαλήσας, ὅτι, ὅτε ὁ σοφὸς Εὐριπίδης ἔλεγεν ἀπὸ τῆς σκηνῆς περὶ τοῦ Ἀμφιαράου, ὅτι δὲν *θέλει νὰ φαίνηται δίκαιος, ἀλλὰ νὰ ἦναι πραγματικῶς*, ἀπέβλεψαν ἅπαντες εἰς τὸν Ἀριστείδην, διότι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀμφιαράου ἐχαρακτηρίζετο βεβαίως ὁ δίκαιος Ἀριστείδης· ἐὰν ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις ἐμμέσως, ἐκτὸς τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἡ Ἐπιτροπή σας ἀναφέρει εἰς τὴν Ἔκθεσίν της, ἀρνόμεν εὐρὺ στάδιον εἰς τὴν ἀκολασίαν, καὶ θέλομεν βλέπει πολλοὺς διαλόγους τοῦ Πλάτωνος καὶ Διονυσίου.

Κύριος σκοπὸς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, εἶναι ἡ προφυλάκισις· τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές· ἡ προφυλάκισις, κατὰ τὴν νομοθεσίαν μας, εἶναι ἄμεσος συνέπεια τοῦ κακουργήματος· καὶ ἀφοῦ ἅπαξ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος πρᾶξις ἐχαρακτηρίσθη ὡς κακούργημα, ὁ αὐτουργὸς πρέπει νὰ φυλακίζηται, διὰ νὰ ὑποστῇ, μετὰ τὴν δίκην, τὴν ἀξίαν ποινήν· καὶ καθ' ὅσον αὕτη καθίσταται βεβαία καὶ ἀναπόδραστος, διὰ τῆς προφυλακίσεως, κατὰ τοσοῦτον ἀναστέλλεται ἡ πρὸς τὸ κακουργεῖν τάσις.

Ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς ἐπιθυμεῖ νὰ ἀρθῇ ἡ προφυλάκισις δι' ὅλα τὰ ἐγκλήματα, καὶ ἔφερεν ὡς παράδειγμα τὴν Νομοθεσίαν τῆς Ἀγγλίας. Ἐπιθυμῶ, καὶ τὸ λέγω ἐκ καρδίας, νὰ φθάσωμεν καὶ ἡμεῖς ποτε εἰς τὴν τελειότητα τῆς γηραιᾶς τῆς κραταιᾶς Ἀγγλίας· ἀλλὰ τὰ ἔθνη, ὡς καὶ τὸ ἄτομα, ὑπάκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ἀσθένειαν, εἰς τὰς αὐτὰς ἀτελείας, ἕως νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν, εἰς τὴν τελειότητα τῆς ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεώς των. Ἐνῶσω δὲ διατρέχουν τὴν νηπιώδη των ἡλικίαν, καὶ ἡ νομοθεσία των πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογος μὲ μὲ τὴν πολιτικήν των κατάστασιν· ἄλλως κινδυνεύουν νὰ πά-

θωσι τὸ τῆς χελώνης, ἐὰν εἰς τὴν νηπιώδη κατάστασιν εὑρισκόμενα, θελήσωσι νὰ μιμῶνται καθ' ὅλα τὰ πρὸ τοιούτων αἰώνων κατασταθέντα, καὶ εἰς τὸν κολοσσὸν τῆς τελειότητος ῥιφθέντα ἔθνη.

Ἡ κοινὴ γνώμη, εἶπεν ὁ ἔντιμος Γερουσιαστὴς, κατακρίνει ὁμοφώνως τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ ἡ κοινὴ γνώμη εἶναι κατ' αὐτὸν δύω ἐφημερίδες τῆς Πρωτευούσης, τὰς ὁποίας ἀνέφερεν· ἀλλὰ κατὰ πόσον αὗται ἀντιπροσωπεύουν τὴν κοινὴν γνώμην, πῶς ἐκτιμᾷ τὸ κοινὸν σήμερον τὴν τοιαύτην δημοσιογραφίαν, καταφαίνεται ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα· τὸ παραδοξότερον δὲ, ἀπέβλεπεν εἰς μίαν τούτων καὶ τὸ προσηκτικὸν χάρισμα, τὸ ὁποῖον οἱ χριστιανοὶ φρονοῦμεν, ὅτι δὲν εὐδόθη εἰς οὐδένα μετὰ χριστόν.

Παραλείπω, Κύριοι! νὰ ἀπαντήσω εἰς ὅλα τὰ ἄλλα, ὅσα ὁ προαγορεύσας παρήνεγκεν εἰς τὸν λόγον του, θεωρῶν αὐτὰ ἔξω τοῦ προκειμένου, τινὰ δὲ καὶ σιωπῆς ἄξια· περαίνων δὲ τὸν λόγον, ἐπαναλαμβάνω νὰ εἴπω, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐξήγησεν ἐνώπιόν σας μὲ παρρησίαν καὶ εἰλικρίνειαν τὸν σκοπὸν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὅστις εἶναι νὰ περιστείλῃ τὴν ἀκρατητον ἀκολασίαν τοῦ τύπου καὶ τὴν παράτολμον παραφορὰν κατὰ τοῦ ἱεροῦ προσώπου, κατὰ τῆς Βασιλικῆς Ἐξουσίας, ἥτις εἶναι ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος τοῦ πολιτικοῦ μας οἰκοδομήματος, ἡ ἱερὰ ἄγκυρα, ἐφ' ἧς ἀσφαλίζεται τὸ πολιτικὸν σκάφος μας.

Ἐνθυμήθητε, γηραιοὶ καὶ σεβάσμιοι ἀγωνισταί, καὶ πρὸ πάντων ὑμεῖς, Κύριε Πρόεδρε, τὰς τρομερὰς ἐκείνας στιγμὰς, ὅτε, μετὰ τὴν ἅλωσιν τοῦ ἐνδόξου Μεσολογγίου εἰς τὴν Παλαιὰν Ἐπίδαυρον, ἀλησμόνητον ἡμέραν τῆς Μεγάλης Πέμπτης, ἀπηλπισμένοι, δὲν γνωρίσαμεν ἄλλην σωτηρίαν παρὰ τὴν Βασιλείαν. Εἴδομεν τὰς εὐχάς μας πληρουμένας διὰ τῆς θείας προνοίας, καὶ τῆς φιλανθρωπίας τῶν Εὐεργετίδων Δυνάμεων· ἀπεκτήσαμεν τὴν ἐλευθερίαν μας, ἀσφαλίσαμεν τὰ δικαιώματά μας ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Βασιλείας· καὶ ὑπάρχομεν σήμερον Ἔθνος αὐτόνομον.

Ταῦτα ἐνθυμηθέντες, θέλετε ῥίψει τὴν ψῆφόν σας, ὅπως τὸ καθήκον σας, ἡ συνείδησίς σας καὶ τὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος ὑπαγορεύουσιν.

Ἐὰν εἰς νομοθεσίας σοφωτέρων ἐθνῶν, ἀντέταξεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, εὑρίσκωνται τοιαῦται καὶ ἔτι βαρύτεραι ποιναὶ ἐκείνης, τὴν ὁποίαν πρόκειται σήμερον νὰ ἐπιψηφίσωμεν, καὶ πρὸς τοῦτο μᾶς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ὡς παράδειγμα τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν, τίνος ἕνεκεν

ὅμως ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ὡς Γερουσιαστής, ἐνῷ ἔκαμνεν ἄλλοτε, καὶ δὲν ἐθεώρει ὀρθὸν νὰ γίνηται καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅ,τι καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἤδη ἐπαινεῖ τοῦτο; Ἀλλὰ δὲν οἰωνίζεται ἀπαισίους οἰωνισμοὺς ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης καὶ μὲ ταῦτα τὰ παραδείγματα, καὶ μὲ ὅ,τι εἶπεν εἰς τὸν ἄλλον περίβολον, ὅτι πρῶτος δηλαδὴ ἔβαψε τὸν κάλαμόν του εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς ἀκολασίας τοῦ τύπου κατ' αὐτόν, καθ' ἡμᾶς δὲ τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου; Καὶ ἐὰν εἰς τὴν Γαλλίαν τοιαῦτα ἐλήφθησαν βαρέα μέτρα κατὰ τῆς ἐλευθεροτυπίας, καὶ αὐστηρόταται ἐπεβλήθησαν ποιναί, οὐδὲν κατωρθώθη διὰ ταύτης τῆς πυργοποιΐας οὕτως εἰπεῖν τῶν τοιούτων Νόμων, Ἀστυνομικῶν διατάξεων καὶ Κωδίκων, οἵτινες κατὰ μικρὸν ἐπισωρευθέντες, ἐπετάχυνον ἴσως οὕτως τὴν τοῦ πολιτεύματος τοῦ Ἔθνους ἐκείνου καταστροφήν, καὶ τὴν διάσπασιν αὐτῶν τῶν ἰδίων κοινωνικῶν δεσμῶν ὡς ἔγγιστα. Ἐκτὸς ὅμως τούτων εἴμεθα ἤδη ἡμεῖς εἰς τὰς αὐτὰς ἐκείνας περιστάσεις, καθ' ἃς εὑρέθησαν οἱ Γάλλοι κατὰ τὸ ἔτος 1835, ἐνομοθέτησαν αὐστηρῶς κατὰ τοῦ τύπου Νόμους; Εἴμεθα ἤδη ἡμεῖς ὡς ἐκεῖνοι εἰς τὴν αὐτὴν περίπτωσιν διὰ νὰ μεταβάλλωμεν τὴν φύσιν καὶ τὴν ἔννοιαν τῶν Νόμων καὶ τῶν πραγμάτων; Ἕκαστος γινώσκει, ὅτι ἐν Γαλλίᾳ τότε τὰ κόμματα καὶ αἱ φατρίαι τοσοῦτον πρὸς ἀλλήλα ἀδιάλλακτον ἔσπειρον μῖσος καὶ ἀποστροφήν, ὥστε ἐφιάλτων καὶ ἐμαίνοντο κατ' ἀλλήλων, ζητοῦντα νὰ ἁρπάσωσι τὴν Βασιλείαν αὐτῶν. Τίς δὲ παρ' ἡμῖν ἔχει τοιαύτην μωρὰν ἀπαίτησιν νὰ γίνῃ Βασιλεὺς ἢ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὡς ἐν Γαλλίᾳ διεριλονεικοῦν περὶ τούτων οἱ Καλισταὶ, οἱ Ὀρλεανισταὶ, οἱ Βοναπαρτισταὶ καὶ οἱ Δημοκράται;

Ἐὰν, Κύριοι, ὁ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ περὶ τύπου Νόμος οὐδὲν ἔφερεν ἀποτέλεσμα, πολλάκις ἐφαρμοσθείς, τότε παραδέχομαι προθύμως τὴν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου· δυστυχῶς ὅμως ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τοσούτων ἐτῶν, καθ' ἃ ὑπάρχει ἐν ἐνεργείᾳ ὅ,τε ποινικὸς καὶ ὁ περὶ τύπου Νόμος, ἓν μόνον πρόσωπον ἐτόλμησε νὰ προσβάλλῃ τὰ ἱερὰ τοῦ Βασιλέως ὀνόματα, καὶ ἀμέσως κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐνόρκων. Ἐπαναπαυόμενος ὅθεν εἰς τὴν πρὸς τὸν Βασιλέα ἐνδελεχῆ ἀγάπην καὶ πίστιν τοῦ λαοῦ, τὴν ὁποίαν κακῶς τινὲς Ὑπουργοὶ ἀντήμειψαν, ἐπιμένω εἰς τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ὁ φιλολόγος Γερμανὸς Κ. Βράνδης, ὅστις μετὰ τοῦ Βασιλικοῦ Ἡμῶν ζεύγους πολλοὺς τῆς Ἑλλάδος τόπους περιῆλθε, ἐξέθεσε προφορικῶς τε καὶ διὰ τοῦ τύπου μετὰ τὴν περιήγησίν

του, ὅτι οὐδέποτε εἶδεν ἀλλαχοῦ λαὸν, ἀγαπῶντα τὸν Βασιλέα του, ὡς τὸν Ἑλληνικόν. Πρό τινων ἀκόμη μηνῶν δὲν περιεστοίχιζον ὁ λαὸς τὸν Βασιλέα, ἄμετρον πρὸς αὐτὸν καταδεικνύων ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν, τὰς ὁποίας ὑμεῖς εἰς μηδὲν λογιζόμενοι, ἐπιμένετε νὰ καταδικάσητε ἤδη τὸν ἐλεύθερον τοῦτον λαὸν εἰς ζυγὸν βαρύν;

Καθόσον, Κύριοι, παρατηρῶ, ἡ κοινωνία μας μετ' οὐ πολὺ θέλει περιπέσει εἰς ἓν ἀδυσσοδον χάος, οὐχὶ διὰ τὴν πρὸς τὰ κακουργήματα τάσιν τῶν πολιτῶν, ἀλλ' ἕνεκα τῆς πολιτικῆς ἀστασίας καὶ τῆς ἄλλης διαγωγῆς ἡμῶν αὐτῶν καὶ πάντων τῶν ἐν τέλει, οἵτινες δίδομεν ἀφορμὴν νὰ ἐκτραχηλίζηται ἡ κοινὴ γνώμη. Ὅταν ἐπὶ τῆς πανθυπουργίας τοῦ Ι. Κωλέττη, κατὰ τὰ ἔτη 1845 καὶ 1846 ἐξεδίδετο ἡ ἐφημερὶς ὁ Ἀνεξάρτητος, προσβάλλουσα καθαρῶς καὶ ἀποτόμως τὸ ἱερὸν τοῦ Βασιλέως πρόσωπον, εἰμὶ βέβαιος, ὅτι, ἐὰν οὗτος ἤθελε τότε νὰ καθυποβάλῃ τοιοῦτον, οἷον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, οἱ ὑποστηρίζοντες σήμερον τοῦτο Ὑπουργοὶ ἤθελον τὸ ἀντικρούσει παντὶ σθένει. Ἐκεῖνος ὅμως φρονίμως ὡς πρὸς τοῦτο σκεπτόμενος, καὶ πεποιθώς, ὅτι τὸ αὐστηρὸν τῆς ποινῆς δὲν δύναται παντάπασι νὰ μετριάσῃ τὸ κακὸν, δὲν ἔκρινεν εὔλογον νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς Βουλὰς τοιοῦτον Νομοσχέδιον.

Εἶναι ἀληθὲς, ὡς εἶπε καὶ ὁ προαγορεύτας Ὑπουργὸς, ὅτι πᾶσα συνετὴ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ ἐπεριδῆται εἰς τὴν δύναμιν τῶν ὅπλων, ἀλλ' εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὸ σέβας τοῦ λαοῦ.

Πῶς λοιπὸν δυνάμεθα ἤδη ἡμεῖς διὰ τῆς βίας καὶ διὰ τῆς ἐπιβολῆς αὐστηρῶν ποινῶν νὰ πειθαναγκάσωμεν τὸν λαὸν νὰ σέβηται ἄκων τὴν Κυβέρνησιν;

Ἡ διαγωγὴ, Κύριοι, τῶν Ὑπουργῶν, ἡ κυβερνητικὴ των πορεία καὶ αἱ πράξεις των, δι' οὗ περιβάλλεται καὶ ὁ Βασιλεὺς, ἐὰν ἦναι νόμιμοι, συνεταὶ καὶ πραγματικῶς συνταγματικαὶ, τότε εἶναι πάντα περιττὸν νὰ ψηφίσωμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μᾶς παρέπεμψεν εἰς γνώμας εὐρωπαίων δημοσιογράφων, τὰς ὁποίας ὅμως κατ' ἐμὲ καλῶς δὲν ἐννόησα, τὸν παραπέμπομεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν Πατέρα τῆς ἐπιστήμης τοῦ πνεύματος τῶν Νόμων Μοντέσκιον, ἵνα νὰ ἀναγνώσῃ, τί ἐκεῖνος φρονεῖ καὶ κηρύττει περὶ τῆς σκληρότητος τῶν ποινῶν· « ἡ αὐστηρότης τῶν ποινῶν ἁρμόζει πλέον » εἰς τὰς δεσποτικὰς Κυβερνήσεις, τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶναι ὁ » τρόμος, παρὰ εἰς τὰς Μοναρχίας καὶ δημοκρατίας, τῶν ὁποίων

» ἐλαττώσει εἶναι ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀρετή. Εἰς τὰς εὐκράτους πο-
» λιτείας, ἡ ἀγάπη, τῆς Πατρίδος, ἡ ἐντροπὴ καὶ ὁ φόβος τῆς
» δυσφημίας ἀρκοῦν νὰ ἐμποδίσωσι πολλὰς κακίας· εἰς αὐτὰς
» ἡ μεγαλητέρα ποινὴ τῆς κακουργίας θέλει εἶσθαι ἡ ἀπόδειξις
» αὐτῆς καὶ ἀκολούθως οἱ πολιτικοὶ Νόμοι διορθόνουν εὐκολώ-
» τερα τοὺς ἀνθρώπους, οὐδὲ ἔχουν χρείαν τόσης αὐστηρότητος·
» εἰς αὐτὰς ὁ σοφὸς Νομοθέτης φροντίζει πλέον νὰ ἐμποδίζῃ
» παρὰ νὰ κολάζῃ τὰς κακίας, πλέον νὰ διδῇ χρήσιμα ἤθη εἰς
» τοὺς πολίτας παρὰ νὰ ἐπιβάλλῃ ποινάς

α Ἡ πεῖρα ἔδειξεν, ὅτι, εἰς ὅσας πολιτείας αἱ ποιναὶ εἶναι
» μέτριαι, ὁ πολίτης τὰς φοβεῖται τόσον, ὅσον ἤθελεν εἰς ἄλλας
» πολιτείας φοβηθῇ τὸς σκληράς. Ἐὰν ἐρευνήσῃς τὴν αἰτίαν τῆς
» εἰς τὸ κακὸν κλίσεως, θέλεις εὕρει, ὅτι κακοποιοῦμεν πλέον,
» διότι δὲν κολάζονται τὰ κακά, παρὰ διότι κολάζονται μὲ
» μετριότητα. Ἂς ἀκολουθήσωμεν τὴν φύσιν, ἥτις ἔδωκεν εἰς
» τοὺς ἀνθρώπους μάλιστα τὴν αἰσχύνην, καὶ καθ' αὐτὸ, ἡ
» πλειοτέρα βαρύτης τῆς ποινῆς ἂς νομίζεται ἡ καταισχύνη τοῦ
» νὰ ὑποφέρῃ τὴν ποινήν. Ἂν εὑρίσκηται πολιτεία, ὅπου ἡ κα-
» ταισχύνη δὲν συνοδεύει τὴν ποινήν, τοῦτο προέρχεται ἀπὸ
» τὴν τυραννίαν, ἥτις ἐπιβάλλει τὰς αὐτὰς ἄλλοτε ποινὰς καὶ
» εἰς τοὺς κακούργους καὶ εἰς τοὺς χρηστοὺς πολίτας. » Montesquieu Esprit des lois VI. 9—12.

Ἐν τινι παραρτήματι ἐφημερίδος τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Παρατηρητοῦ νομίζω, ἀναγνούς, ὅτι παράφρονες καὶ κακοήθεις τινες ἔσπευσαν νὰ δημοσιεύσουν διὰ τοῦ τύπου τὰ πάθη των καὶ τὰς ἀκολα-σίας των, πρὶν ἡ ἐμποδισθῶσι διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχε-δίου, ἠπόρησα, πόθεν οἱτινες μαθόντες τὴν μετ' οὐ πολὺ εἰσα-γωγὴν τοῦ τοιούτου Νομοσχεδίου, ἔσπευσαν νὰ ἀποκρεύσουν οὕτως εἰπεῖν τὰς ἀκολασίας των. Ἐὰν δὲ δὲν ἀπατῶμαι, ὑπο-πτεύομαι, μήπως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἔλαβε χώραν, ὅτι ἐγίνετο καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἐν ᾗ, ὅταν ἡ Κυβέρνησις ἐπροτίθετο νὰ εἰσαγάγῃ ἕνεκα ἀπειρεκαίρου ἢ σκοπῶν ἰδιοτελείας αὐγτρόν τινα Νόμον εἰς τὰς Βουλάς, προλαλεῖ, ὡς λέγεται, διὰ τῆς Ἀντιπολιτεύσεως τοὺς πολίτας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τινῶν κακουργη-μάτων, διὰ νὰ ἔχῃ εὔλογον καὶ εὐπρόσχημον ἀφορμὴν τῆς εἰσα-γωγῆς αὐτοῦ· τινὲς τῶν δημοσιογράφων, περὶ ὧν εἶπεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ὅτι θέλουσι τὴν ἀκολασίαν, θέλουσι τὴν ἄμπελον ξέρραγον, τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς· εἶναι μάλιστα τοὐτο κακίστη μαρτυρία· ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι δὲν ἔπρεπεν οὐδὲ νὰ ἦναι πολῖται, διότι κατέστησαν δημοσιογράφοι· οἱ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν νομίζομεν, ὅτι

εἶναι τόσον καλοὶ πολῖται, ὅσον εἶναι καὶ οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ καὶ ἴσως καλλίτεροι ἀπό τινας ἐξ αὐτῶν. Ἡ δὲ Κυβέρνησις, προ-θεμένη νὰ καθυποβάλλῃ τοιοῦτον Νόμον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, καὶ πρὶν ἢ ἐκβοθοῦν οἱ αἰσχροὶ ἐκεῖνοι λίβελλοι, ὤφειλεν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου νὰ εἰσαγάγῃ ὁλόκληρον τὸν περὶ τύπου Νόμον, ὅστις καὶ ἀναγκαιότατος εἶναι, καὶ δύναται νὰ προλάβῃ καὶ τὰ πάθη καὶ τὰς ἀκολασίας, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ὑποσχόμεθα πανδήμως νὰ ἐργασθῶμεν νυχθη-μερὸν πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ· διότι ὁ προκείμενος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς Νόμος, ἀλλ' ὡς πα-ραρυὰς αὐτοῦ, ἀναζωοπυρεῖ μᾶλλον αντὶ νὰ κατευνάζῃ τὰ πάθη. Περαίνων τὸν λόγον μου, ἐπιμένω νὰ μὴ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ἀρκούμενος εἰς τὰς ὑπαρχούσας διατάξεις τοῦ περὶ τύπου Νόμου.

Καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ προαγορεύσαντος Γε-ρουσιαστοῦ σεβόμενος, ἐπέρασεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξω-τερικῶν, καὶ πλήρη ἔχων πίστιν εἰς τὰ τὰ ῥῆτα καὶ τὴν πεῖραν αὐτοῦ, δὲν βλέπω ὅμως ὡς ἐκεῖνος, τοὺς φόβους τοὺς ὁποίους ὑποθέτει, καὶ ὑπαινίττεται εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Πρόκειται, Κύριοι, νὰ μεταβάλωμεν τὴν ἔννοιαν τοῦ Ποινικοῦ Νόμου; Ὄχι βεβαίως. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν πρόκειται περὶ νέων ἀρχῶν τοῦ περὶ τύπου Νόμου, ἀλλὰ περὶ ἐπιτάσεως μόνον τῆς ποινῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιστήσωμεν σύντονον προσοχήν, ἐὰν ὁ πρότερον Νόμος ἦτον ἀνεπαρκὴς νὰ φέρῃ τὸ σέβας εἰς τὸν ὑπέρ-τατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα, τὸν ἀκρογωνιαῖον τοῦτον λίθον τῆς κοινωνίας μας. Τὸ καθ' ἡμᾶς, εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ὑποστῶμεν πλήρη τὴν ποινήν, ἐὰν αἱ πράξεις μας ἀποδειχθῶσιν ἀντισυν-ταγματικαὶ καὶ παρανομοι, καὶ ἐὰν ἔχωμεν σκοπὸν νὰ δεσμεύ-σωμεν τὴν ἐλευθεροτυπίαν· δὲν πρόκειται. Κύριοι, περὶ ἄρθρου ἀφορῶντος τὴν εὐθύνην τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων, διὰ νὰ μᾶς ἀποδειχθῇ ὁ μῶμος, ὅτι θέλομεν ν' ἀπορίψωμεν αὐτὴν, ἀλλὰ περὶ τοῦ σεβασμοῦ, ὅστις ὀφείλεται εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Βασιλέως πρόσωπον. Ποῦ λοιπὸν ὑφίστανται οἱ φόβοι τοῦ προ-λαλέσαντος, καὶ ὁ σκοπὸς τοῦ Ὑπουργείου περὶ δεσμεύσεως τῆς ἐλευθεροτυπίας; Δὲν ὑφίσταται λοιπὸν τὸ ἐπιχείρημα τοῦ προα-γορεύσαντος, ὅτι ἡμεῖς ἐμελετήσαμεν νὰ δεσμεύσωμεν τὸν τύπον.

Σέβομαι τοὺς θεσμοὺς τῆς Ἀγγλίας, τοὺς ὁποίους ὡς παρά-δειγμα ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, καὶ ἐπιθυμῶν πολὺ νὰ φθά-σωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν αὐτὴν διανοητικὴν μὲ ἐκείνην κατα-

στασιν· ἀλλὰ μέχρις οὗ ἡ Ἀγγλία φθάσῃ εἰς τὴν ὁποίαν ἤδη εὑρίσκεται περιωπήν, πόσας δυστυχίας καὶ δεινὰ ὑπίστη, πόσαι μεταβολαὶ ἐγένοντο, καὶ πόσα ἔτη παρῆλθον;

Ἐπειδὴ δὲ τὰ μέσα, ἅτινα μέχρι τοῦδε ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν, ἀπέβησαν ἀνεπαρκῆ, διότι πολλοὶ κακοήθεις, ὑπὸ τὸ ὄνομα ὑπευθύνου τινὸς συντάκτου κρυπτόμενοι, μηδὲν ἐγγύην ἔχοντος, ἐξύβριζαν καὶ ἐλίμωττον, καὶ οἰκογενείας, καὶ Ὑπουργοὺς καὶ αὐτὸν τὸν Βασιλέα, τοῦ ὁποίου καθ' ἑκάστην τὸ ὄνομα διασυρόμενον, δὲν ἐμποδίζει πλέον τὸ πρόσκομμα αἰδοῦς καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ὑπόληψιν, ὡς ἐκ τούτου ἐκρίθη ὠφέλιμος καὶ κατάλληλος ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου ἐπιβληθησομένη ποινή, καὶ ἡ προφυλάκισις, διὰ νὰ τεθῇ φραγμὸς εἰς τοὺς ὑβριστάς. Ὅταν τινὲς ἄγνωστοι καὶ ἀγοραῖοι, μηδὲν ἐγγύην εἰς τὴν κοινωνίαν ἔχοντες, ἐκτοξεύουν τὰς ἀνοσιωτέρας ὕβρεις, τότε οὗτοι, ἐὰν δὲν προφυλακισθῶσι, καὶ θρασύτεροι καὶ τολμηρότεροι εἰς τὰς ὕβρεις θέλουσι καταστῆ, μέχρις οὗ δικασθῶσιν.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οὐδεὶς πρὸ ἡμῶν, ὡς εἶπε καὶ ὁ προλαλήσας, ζητεῖ νὰ γίνῃ βασιλεὺς ἢ καὶ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας· ἀλλὰ δυστυχῶς ἀναφαίνονται ἐνίοτε τοιαῦται πολιτικαὶ ἀρχαὶ, αἵτινες καταστρέφουν καὶ τὰ καθεστῶτα καὶ τὰς κοινωνίας, ἐὰν δὲν παγιωθῶσι καλῶς· παράδειγμα δὲ πρόσφατον ἔχομεν καὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἄλλα ἔτι ἔθνη, ἅτινα κατεστράφησαν, ἕνεκα τῶν πολιτικῶν ἀρχῶν.

Ὅταν, Κύριοι, ἐξυβρισθῇ δικαστικός τις ὑπάλληλος δημοσίᾳ συνεδριάζων, ἐπιβάλλεται ποινὴ ἐπὶ τῶν ὑβριστῶν ἀπὸ ἑνὸς μέχρι πέντε ἐτῶν· ἀλλ' ὅταν ἐξυβρισθῇ ἢ δυσφημισθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερτάτου Ἄρχοντος, δὲν εἶναι δυσανάλογος καὶ μικρὰ μάλιστα, ἡ ποινὴ τῆς ἑπταετοῦς φυλακίσεως; ἐκ τούτου λοιπὸν καταφαίνεται, Κύριοι, ὅτι δὲν ἔχομεν σκοπὸν οὔτε νὰ περιορίσωμεν τὸν τύπον, οὔτε τοὺς κυρίους συντάκτας τῶν ἐφημερίδων νὰ δεσμεύσωμεν, ἀλλὰ νὰ τιμωρήσωμεν τοὺς ὑπευθύνους συντάκτας, αὐτοὺς τοὺς λυμεῶνας τῆς κοινωνίας, οἵτινες οὐδὲν ἔχοντες ἀξιόχρεων, κατέστησαν ἀπὸ τινος χρόνου ἀναιδέστατοι ὑβρισταί· ἂς ἀναμετρήσωμεν τὸ βάθος τῆς ὑποθέσεως· ἂς ἐρευνήσωμεν ἐσκεμμένως αὐτὴν, καὶ θέτοντες τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν, θέλομεν πεισθῇ, ὅτι ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἶναι καὶ ὁρθὴ καὶ δικαία.

Περατωμένης ἑπομένως κηρυχθείσης τῆς παραιτήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ

Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν αὐτοῦ, παρεδέχθη κατὰ πλειοψηφίαν διὰ χειροτονίας τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, μὴ ὑπογράψας εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἔκθεσιν ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, καθότι διαφέρουσαν εἶχον γνώμην, ἐπεφυλάχθην κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν νὰ ἐκθέσω αὐτὴν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου καὶ πρὸς τοῦτο συνέταξα τὴν ἑπομένην ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου γραπτὴν τροπολογίαν· αὕτη δέ, παραδοθεῖσα εἰς τὸν Πρόεδρον, ἀνεγνώσθη ὑπό τινος τῶν γραμματέων, ἔχουσα οὕτως·

Ἄρθρ. 1. Μὲ εἱρκτὴν τὸ πολὺ ἑπτὰ ἐτῶν τιμωρεῖται ὅστις διὰ τοῦ τύπου, ἢ δι' ἐντύπων εἰκονικῶν παραστάσεων ἐξυβρίζει, δυσφημεῖ ἢ χλευάζει τὸν βασιλέα ἢ τὴν σύζυγον αὐτοῦ βασίλισσαν, ἢ προσπαθεῖ νὰ διεγείρῃ μῖσος ἢ περιφρόνησιν κατὰ τῶν προσώπων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἐπὶ τῶν ἀδικημάτων τούτων δὲν ἐπιτρέπεται προφυλάκισις πλειοτέρα τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων ὁ προφυλακιζόμενος αὐτοδικαίως ἀπολύεται.

Ἄρθρ. 3. Ἡ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ποινὴ τῆς εἱρκτῆς μεταβάλλεται εἰς φυλάκισιν τοὐλάχιστον ἑνὸς ἔτους, ὅταν οἱ ἔνορκοι ἀποφαίνωνται κατ' αἴτησιν εἴτε τοῦ κατηγορουμένου, ἢ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ὅτι ὑπάρχουν ἐλαφρυντικὰ περιστατικά.

Ἄρθρ. 4. τὸ ἄρθρον 2. τοῦ ἀπὸ 23 Σεπτεμβρίου 5 Δεκεμβρ. 1837 Νόμου περὶ τύπου καταργεῖται, καθόσον ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα Νόμον. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουνίου 1850.

Ὁ Γερουσιαστὴς
Α. ΔΟΥΚΑΣ.

Παρατηρησάντων ἑπομένως τινων, ἂν πρέπῃ ἡ τροπολογία νὰ συζητηθῇ ἀμέσως, ἢ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ προηγουμένως εἰς τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἀμέσως τῆς τροπολογίας συζήτησιν.

Ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς εἰρημένης τροπολογίας ὑπό τινος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὁ προτείνας αὐτὴν Κ. Α. Δούκας ἐξέθεσε τὰ ἑπόμενα, κατὰ τὴν ἀνάπτυξίν της· Ἡ εἰσαγομένη ἐν τῷ ἄρθρῳ 2· τροπολογία δὲν σκοπεύει νὰ ἐξασθενίσῃ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1· αὐστηρότητα κατὰ τῶν πιθανῶν παρεκτροπῶν τοῦ τύπου, ἀλλὰ νὰ καταστήσῃ σεβαστώτερον τὸν Νόμον· διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῆς προφυλακίσεως ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ Νόμος αὐτὸς δὲν εἶναι ὄργανον ἐκδικήσεως, οὔτε σκοπεύει νὰ θίσῃ εἰς

χείρας τῆς Ἐξουσίας ἓν μέσον κακώσεως ἐναντίον δημοσιογράφων, ἢ οἱωνδήποτε, τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ τὴν τιμωρίαν διὰ τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς· ἐὰν γεννηθοῦν τοιαῦται κατὰ τοῦ Νόμου ὑπόνοιαι, ὁ Νόμος αὐτὸς θὰ χάσῃ πᾶσαν δύναμιν πρὶν γεννηθῇ ἀκόμη. Ἡ περιστολὴ τῆς προφυλακίσεως εἶναι, διότι τὸ πρῶτον ἄρθρον συγχίει τὰς πλέον δεινὰς προσβολὰς κατὰ τοῦ βασιλέως μὲ τὰς πλέον ἐλαφρὰς εἰρωνείας, ἢ τὰς πλέον ἀσκόπους δυσφημίας, καὶ καταργεῖ πᾶσαν δικαίαν δαιμονολογίαν ποινῶν, θεμελιωμένην εἰς τὴν διάφορον τοῦ ἀδικήματος ἔπιτασιν.

Ἐὰν εἰς τὴν σύγχυσιν ταύτην προσθέσωμεν καὶ τὴν προφυλάκισιν, τότε δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐλευθερία τοῦ τύπου· διότι ἡ ἐλαφροτέρα κατὰ τοῦ βασιλέως ἔλλειψις, καὶ πολλάκις παρεξήγησις φράσεώς τινος, ὁπωσοῦν διφορουμένης, ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν καταστροφὴν τῆς ἐφημερίδος διὰ τῆς προφυλακίσεως τοῦ συντάκτου ἢ ἄλλου τινός· ἡ προφυλάκισις κατὰ τὴν Νομοθεσίαν μας δύναται αὐθαιρέτως παρὰ τῶν δικαστικῶν Ἀρχῶν νὰ παραταθῇ ἐπὶ δύω ἢ τρία ἔτη· τοιαύτη δὲ ἡ πολλῷ ὀλιγωτέρα διάρκεια ἐμπορεῖ νὰ καταστρέψῃ οἱονδήποτε προφυλακιζόμενον μαζὶ μὲ φροντίς, λησταῖς, πλαστογράφους, ἢ μὲ καταδικασμένους εἰς ἐλαφρὰς ἐπανορθωτικὰς ποινάς· διότι δὲν ὑπάρχει παρὰ μία καὶ μόνη ὑποδείκνυμένη φυλακή, χρησιμεύουσα πολλάκις καὶ εἰς φύλαξιν κατηδίκων· ἡ ἀπαγόρευσις τῆς προφυλακίσεως δὲν εἶναι παραβίασις τῶν κανόνων τῆς ποινικῆς μας δικονομίας· οἱ ἀντίπαλοι τοῦ Νόμου θεωροῦσι νομοθετικὴν αἰθαιρεσίαν τὸ νὰ χειροτονηθῶσιν ὡς κακοεργήματα παρεκτροπαί τινες, αἱ ὁποῖαι μόλις διὰ φυλακίσεως ἑνὸς ἔτους διὰ τοῦ σήμερον ἰσχύοντος Νόμου τιμωροῦνται. Ἀλλὰ τὸ νὰ προσδιορίσῃ ὁ Νομοθέτης τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἐμπορεῖ νὰ ἐπιτραπῇ ἢ ν ἀπαγορευθῇ ἡ προφυλάκισις, δὲν κάμνει ἄλλο παρὰ σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ Συντάγματος· ἀπὸ τὴν Συνταγματικήν μας λοιπὸν ταύτην ἐξουσίαν ὁρμώμενος, εἰσάγω τὴν τροπολογίαν αὐτὴν ὡς δικαίαν, ὡς ἀναγκαίαν συνέπειαν ἐντὸς ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου χωρὶς διακρίσεως συνενώσεως τῶν δεινοτέρων καὶ ἐλαφροτέρων προσβολῶν κατὰ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης, ὡς μόνην συστατικὴν τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου, καὶ ὡς φρουρὸν τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἱεροῦ ὀνόματος τοῦ Βασιλέως, τὸ ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ ἀπέχωμεν τοῦ νὰ καθιστῶμεν ὄργανον ἐκδικήσεων πολιτικῶν, καὶ ἀφορμὴν καταργήσεως τοῦ σπουδαιοτέρου Συνταγματικοῦ δικαίου, τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία παραδέχεται τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ἀφαιρουμένων μόνον τῶν λέξεων *ἀμέσως* καὶ *ἐμμέσως* καὶ *Βασιλικῆς ἐξουσίας*, ἐπέτεινα τὴν τροπολογίαν, ὅτι, διακεκριμένων ὄντων τῶν δικαιωμάτων τοῦ Βασιλέως ἀπὸ τὴν λοιπὴν ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἐθεώρησα περιττὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ Νόμῳ ἡ φράσις *Βασιλικῆς ἐξουσίας*, ἀφ' οὗ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως, περιέχον ἐν ἑαυτῷ καὶ τὴν Βασιλικὴν Ἐξουσίαν.

Ἡ φράσις *Βασιλικὴ ἐξουσία*, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὑπάρχουσα ἀπαράλλακτος εἴς τε τὸν περὶ τύπου τοῦ 1837, καὶ εἰς τὸν Ποινικὸν αὐτὸν Νόμον, δὲν ἐτέθη βεβαίως ἄνευ σκοποῦ ἀπὸ τοὺς συνταξαντας τοὺς Νόμους ἄνδρας νομομαθεῖς. Καὶ αὐτὴν τὴν νομοθεσίαν τῆς Γαλλίας, ἐὰν παρατηρήσωμεν, θέλομεν ἴδει καὶ ἐκεῖ τὴν φράσιν autorité rogalle,, Βασιλικὴ Ἐξουσία· ἀλλὰ καὶ οἱ συντεξαντες τὸν περὶ τύπου Νόμον κατὰ τὸ ἔτος 1844, τὴν φράσιν ταύτην μετεχειρίσθησαν. Ὅτι δὲ διὰ τῆς φράσεως ταύτης δὲν ἐννόησαν μήτε οἱ νομοθέται μας μήτε οἱ ἐφαρμόζοντες τοὺς Νόμους, τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἢ τὴν Κυβέρνησιν μέχρι τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων, ὡς ἐρμήνευσεν ὁ προαγορεύσας, ἀπόδειξις εἶναι, ὅτι οὐδεὶς τῶν ὑβρισάντων διὰ τοῦ τύπου τὰ αἴτιστα δημοσιογράφων καὶ Ὑπουργοὺς καὶ ὑπαλλήλους δὲν κατεδιώχθη ὡς προσβάλλων τὴν Βασιλικὴν Ἐξουσίαν.

Διὰ ν' ἀποδειχθῇ δὲ θεωρητικώτερον, τί σημαίνει ἡ φράσις αὕτη, ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀναφέρω τοὺς λόγους ἑνὸς τῶν ἐνδόξων συγγραφέων τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου τοῦ Βενιαμὶν Κωνστάν.

Ἐκτὸς τῆς νομοθετικῆς, ἐκτελεστικῆς καὶ δικαστικῆς Ἐξουσίας, λέγει, εἰς τὴν Συνταγματικὴν Πολιτείαν ὑπάρχει μία τετάρτη Ἐξουσία· οἱ τρεῖς πρῶται, ὡς τρία ἑλατήρια θεωρούμεναι, συμπράττουν ἐν μέρει ἑκάστη εἰς τὴν γενικὴν κίνησιν τῆς πολιτικῆς μηχανῆς. Ὅταν δὲ τὰ ἑλατήρια ταῦτα σκανδαλιζόμενα, συγκρουόμενα καὶ συμπλεκόμενα, ἐμποδίζουν τὴν κίνησιν τῆς πολιτικῆς μηχανῆς, ἀπαιτεῖται τότε μία τετάρτη δύναμις διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ ταῦτα εἰς τὴν τάξιν· ἡ δύναμις αὕτη πρέπει νὰ ἦναι ἐκτὸς, διὰ νὰ ἐφαρμόζηται ἡ ἐνέργειά της, ὅπου εἶναι ἀνάγκη, καὶ αὕτη εἶναι ἡ Βασιλικὴ Ἐξουσία, ἥτις ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς ἐκείνης περιωπῆς, ἐν ᾗ ἵσταται, ἐπιτηρεῖ καὶ ἐφορεύει τὴν ἐνέργειαν μιᾶς ἑκάστης, καὶ τῶν τριῶν ὁμοῦ. Ὅταν δὲ ἴδῃ μίαν τούτων ἐκτρεπομένην, τότε, ἐὰν μὲν αὕτη ἦναι ἡ

νομοτελεστική, καταργεῖ ἢ παύει αὐτήν· ἐὰν δὲ ἡ νομοθετική, ἐπάγει τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς· ἐὰν δὲ ἡ δικαστική, ἢ μετριάζει τὴν ποινήν, ἢ καταργεῖ τὴν ἀπόρασιν. Ἐντεῦθεν ἐκπηγάζουσι τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα, τὰ διαγραφόμενα εἰς τὰ ἄρθρα 22 καὶ 36 τοῦ Συντάγματος. Διὰ τῆς Βασιλικῆς λοιπὸν Ἐξουσίας δὲν ἐννοεῖται οὔτε ἡ νομοθετική, οὔτε ἡ ἐκτελεστική, οὔτε ἡ δικαστική Ἐξουσία, ἀλλ' ἡ ὑπερκειμένη, ἡ ἀνωτάτη Ἀρχή. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ νομοτελεστική Ἐξουσία ἐκπηγάζει ἀπὸ τὸν Βασιλέα, ἀλλὰ δὲν εἶναι πλέον αὐτὸς ὁ Βασιλεὺς, ὡς οὐδὲ ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων, καίτοι ἐξερχομένη ἐκ τοῦ λαοῦ, δὲν εἶναι πλέον αὐτὸς ὁ λαός· ἡ διάκρισις αὕτη εὑρίσκεται εἰς ὅλην μας τὴν νομοθεσίαν, καὶ αὐτὸς ὁ περὶ τύπου Νόμος εἰς μὲν τὸ Κεφ. Α. πραγματεύεται περὶ τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς τοὺς προσβάλλοντας τὸν Βασιλέα, ἢ τὴν Βασιλικὴν αὐτοῦ ἐξουσίαν ποινῆς, εἰς δὲ τὸ Δ'. χωρὶς νὰ ὁρίζῃ τὰς ποινὰς, τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς τοὺς ἐξυβρίζοντας τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους ἐν γένει· καὶ εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐὰν τὸ Ὑπουργεῖον ἐννόει, ὅτι εἰς τὴν Βασιλικὴν Ἐξουσίαν συμπεριλαμβάνονται ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι μέχρι τοῦ κλητῆρος, ὡς πολλοὶ ἠθέλησαν νὰ εἴπωσιν, ἔπρεπε νὰ τεθῇ ῥητὸν ἄρθρον εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, καταργοῦν τὸ Κεφ. Δ'. τοῦ παλαιοῦ Νόμου, ὅπως ἔπραξε καὶ περὶ τῆς τροπολογίας ἤδη τοῦ 2 ἄρθρου.

Μὴ ἐννοήσας, εἶπεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅσα περὶ τῆς Βασιλικῆς Ἐξουσίας ἀνέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἐπεθύμουν νὰ ἤθελε φέρει συγκεκριμένόν τι παράδειγμα, ὁποῖον δηλαδὴ ἔγκλημα θέλει προσβάλλει τὴν Βασιλικὴν Ἐξουσίαν, καὶ πότε κατ' αὐτῆς ἐγένετο τοιαύτη προσβολή. Διότι νομίζω, ὅτι τοιαῦτα κατὰ τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας ἐγκλήματα οὔτε ὑπάρχουν, οὔτε ἐγένοντό ποτε, ἀλλ' ἤδη μόνον δημιουργοῦνται διὰ νὰ δεσμευθῇ ἡ ἐλευθεροτυπία. Ἡ Βασιλικὴ χάρις καὶ ἡ ἀπραξία μολονότι θεωροῦνται βασιλικὰ δικαιώματα, καὶ ἡ μὲν ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἡ δὲ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τίς ὅμως, ἐὰν δὲν εἶναι μωρὸς, ὑπευθύνων ὄντων τῶν Ὑπουργῶν, θέλει διακρίνει τοὺς Ὑπουργοὺς ἀπὸ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν, διὰ νὰ προσβάλλῃ αὐτήν; ἐξευρίσκοντες ἐγκλήματα ἀνύπαρκτα, περιπίπτομεν εἰς τὸ ἄτοπον τῶν ἀπερισκέπτων ἐκείνων πνευματικῶν, οἵτινες, ἐξετάζοντες πολλάκις τοὺς ἐξομολογουμένους περὶ ἁμαρτημάτων ἀγνώστων εἰς αὐτούς, γίνονται παραίτιοι τῆς παρεκτροπῆς αὐτῶν εἰς τὰ τοιαῦτα.

Ἀλλ' ἂν κριθῇ ἐπὶ τέλους ἀναγκαῖον νὰ διασκριθῇ ἡ ἔννοια

αὕτη εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, γνωμοδοτῶ νὰ προστεθῇ εἰς αὐτὴν ἡ λέξις *αὐτοῦ*, ἢ ἡ λέξις *α ἐν Ἑλλάδι*, ἢ διὰ νὰ μὴ μένῃ αὕτη ἀόριστος καὶ γενικὴ περὶ πάσης Βασιλείας εἰς τὸν κόσμον, ἢ Βασιλικῆς ἐξουσίας ἀρρήτως· διότι οὕτω πως δὲν δύναταί τις νὰ λαλήσῃ μήτε κατὰ τῆς Βασιλείας τῶν βαρβάρων ἐπικρατειῶν· καὶ εἰς τοῦτο λαμβάνομεν ὑπόνοιαν ἀπό τινα φρασιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καταδικάσαντος τὸν τύπον, διότι εἶχε τινὰς ξένους Ἡγεμόνας διὰ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα πιστεύουσιν, ὅτι διέπραξαν οὗτοι εἰς τὴν ἀνθρωπότητα· διότι τοιουτοτρόπως ἤθελε τιμωρηθῇ ὁ Κοραῆς, ὄχι ἡ πρὸ ὀλίγου ἐκδοθεῖσα ἐφημερὶς, ἀλλ' ὁ Πατὴρ τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας Κοραῆς, ὅστις ἐφρόνει, ὅτι τὰ ἔθνη πρέπει νὰ δημοκρατῶνται, καὶ μάλιστα ἡ Ἑλλὰς, καὶ πρὸς τοῦτο ἀποῤῥίψατε τὰ παρακολουθοῦντα τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν δεινὰ ἐξ αὐτῆς τῆς Παλαιᾶς Ἁγίας Γραφῆς· καὶ διότι ἠθέλαμεν καταδικάσει τὸν προφήτην Σαμουὴλ, καὶ αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Γραφὴν, διότι ἐξ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ διεμαρτυρήθη, καὶ ἐξέθηκε τὰ κακὰ τῆς Βασιλείας εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ὅταν οὗτοι παρὰ τὴν Βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἐπέμενον ζητοῦντες ἑαυτοῖς Βασιλέα.

Δὲν προτιθέμεθα, ἀντεῖπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, νὰ μεταποιήσωμεν τὴν ἔννοιαν τοῦ ποινικοῦ ἢ τοῦ περὶ τύπου Νόμου· ἐὰν λάβῃ ὑπ' ὄψινὸ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς Νόμον τινὰ τοῦ 1844, θέλει βεβαιωθῇ τρανῶς, ὅτι καὶ εἰς αὐτὸν ἐνυπάρχει ἡ λέξις *βασιλικὴ ἐξουσία*, ἥτις εἶναι πάντη διακεκριμένη ἀπὸ τὰς πράξεις τῶν ὑπευθύνων Ὑπουργῶν. Ἂν δὲ ὁ Ὑπουργὸς ὀφείλῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 23 τοῦ Συντάγματος, νὰ προσυπογράφῃ τὸ περὶ διορισμοῦ ἄλλου Ὑπουργοῦ φερ' εἰπεῖν Β. Διάταγμα, τὸ δικαίωμα ὅμως τοῦ διορισμοῦ ἀνήκει εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Βασιλέως, καὶ θεωρεῖται προσβεβλημένη ἡ βασιλικὴ αὐτοῦ ἐξουσία, ἐὰν ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ διορισμοῦ προσβληθῇ. Διακηρύττω ὅθεν καὶ διαβεβαιῶ καὶ ἐκ μέρους μου καὶ ἐν ὀνόματι ὅλου τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι διὰ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ἐννοεῖται μόνον τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως, καὶ οὐδέποτε αἱ πράξεις τῶν Ὑπουργῶν· διότι οὗτοι, κατὰ τὰ ἄρθρα 20 καὶ 22 τοῦ Συντάγματος, ὑπεύθυνοι θεωρούμενοι, ὑπόκεινται καὶ εἰς ἐξέλεγξιν καὶ εἰς ἐπίκρισιν. Μηδενὸς λοιπὸν ὑπάρχοντος κινδύνου, ἢ φόβου, μήπως διὰ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ὑπαινίττεται ὁ Νόμος τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν ἢ τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ προκειμένου μόνον νὰ προφυλάξωμεν τὸ ἱερὸν τοῦ Βασι-

λέως πρόσωπον ἄθικτον καὶ ἀπρόσβλητον, ἐπιμένω νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ 1 τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον, ὡς ἔχει.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προτείναντος τὴν τροπολογίαν Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δούκα, ὅτι ἀπαιτεῖται πρὸς περισσοτέραν διάκρισιν, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ὑπονοίας, νὰ προστεθῇ ἡ λέξις *αὐτοῦ* μετὰ τὴν φράσιν *βασιλικῆς ἐξουσίας*, ἐπήνεγκεν ὁ προηγορεύσας Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, ὅτι εἰς μόνον τὸν Βασιλέα καὶ εἰς οὐδένα ἄλλον ἀναγομένης τῆς Βασιλικῆς ἐξουσίας, νομίζει παντάπασι περιττὴν τὴν προσθήκην τῆς λέξεως *αὐτοῦ*.

Ἐπειδὴ, εἶπεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ὡς ἔχει τὸ κείμενον τοῦ 1 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, ὑποτίθεται, ὅτι διὰ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ὑπονοεῖται καὶ πᾶσα ἐστερημένη κεφαλή, ὡς ἐκ τούτου πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀμφιβολίας προτείνω νὰ προστεθῇ ἢ ἡ λέξις « αὐτοῦ », ἢ αἱ λέξεις « ἐν Ἑλλάδι. »

Οὐ μόνον πάντῃ περιττὴν, ἀλλὰ καὶ σόλοικον ἐνταυτῷ καὶ ἐκτὸς τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἀντέταξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, θεωρῶ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων αὐτῶν· διότι, ὅταν ἔθνος τι νομοθετῇ, ἐξάγεται, ὅτι μόνον ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ οὐχὶ ὑπὲρ ἄλλου ἔθνους συντάττει τοὺς νόμους.

Περὶ τῆς φράσεως *ἀμέσως καὶ ἐμμέσως* παρετήρησεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ἡ ὁποία ἐπροξένησε τοσοῦτον φόβον καὶ εἰς τοὺς δημοσιογράφους καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς πολίτας, καὶ ἡ ὁποία ὀρθῶς καὶ φρονίμως δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμους, δὲν ἐννόησαν, φαίνεται, οἱ Κύριοι Ὑπουργοί, ὅτι αὕτη ἂν καὶ ἦτον ἴσως ἀναγκαία μέχρι τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος, κατέχῃ ἔκτοτε περιττὴ, καὶ ἂν ὄχι ἄλλο, προσκόμματα μόνον ἐμβάλλει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, καὶ ὑποψίας γεννᾷ εἰς τὰς καρδίας τῶν πολιτῶν· οὐδ' ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας ἐνεβάτευσεν, ὡς ἔπρεπεν, εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἐξηγήσασα εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὅτι ἡ φράσις αὕτη καθίσταται ἀναγκαία διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐνόρκων νομομαθῶν κτλ. ὄχι, Κύριοι, τὸ πρᾶγμα εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον. Θεωρήσασα ἡ ἐθνικὴ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Συνέλευσις τὸ σπουδαῖον τοῦ περὶ ἐκδικάσεως τῶν ἐγκλημάτων τοῦ τύπου ζητήματος, παρέπεμψεν ἅπαντα ταῦτα, καὶ τὰ πταίσματα καὶ τὰ πλημμελήματα ὡς πρότερον τὰ κακουργήματα εἰς τὰ Δικαστήρια τῶν ἐνόρκων· διὰ τί; διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὄχι μόνον ἐγγύησις περισσοτέρα ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου, δικαζομένου ἀπὸ τοὺς ὁμοίους του, ἀλλὰ

διότι καὶ ἡ κοινωνία αὐτὴ εὐκολώτερον ἀπαλλάττεται ἀπὸ τοὺς λυμαιῶνάς της διὰ τῆς δικδικάσεως τῶν ἐγκλημάτων τοῦ τύπου ἀπὸ τὰ Δικαστήρια τῶν ἐνόρκων, οἵτινες, μὴ ὄντες ἀναγκασμένοι νὰ αἰτιολογῶσι τὰς ἐτυμηγορίας των, ἀλλ' ἔχοντες μάρτυρα τὸν θεὸν καὶ τὴν συνείδησίν των, ἀποφαίνονται ἁπλῶς περὶ τῆς ἐνοχῆς ἢ ἀθωότητος τοῦ κατηγορουμένου· καὶ παράδειγμα αὐτὸς οὗτος ὁ πολυθρύλλητος λίβελλος, ὅστις, μᾶς ἔφερεν εἰς τοὺς παρόντας ἀγῶνας· αὐτὸς ὁ λίβελλος, κατ' ἐμὲ κριτὴν, δυσκόλως ἤθελε καταδικασθῇ ἀπὸ τακτικοὺς δικαστὰς, ὑποχρεωμένους ἀπὸ τὸν νόμον νὰ αἰτιολογῶσι τὰς ἀποφάσεις των· διότι ὁ ἐπὶ τούτῳ κατηγορηθεὶς καὶ προσαχθεὶς ἐνώπιον αὐτῶν, ἠδύνατο ἐπιτυχῶς ν' ἀπολογηθῇ, ὅτι ὁ διάλογός του εἶναι ἓν παίγνιον τῆς φαντασίας, ἓν ῥητορικὸν γύμνασμα ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα γνωρίζει ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, « τίνας ἂν εἶπον λόγους Πλάτων πρὸς Διονύσιον καὶ Διονύσιος πρὸς Πλάτωνα, » καθ' ὅσον γνωρίζομεν ἐκ τῆς ἱστορίας περὶ τοῦ χαρακτῆρος ἀμφοτέρων τῶν προσώπων· καὶ ἂν ἐπεσώρευεν εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ἄλλα τινὰ περιστατικά, μὴ ἀναφερόμενα εἰς τὰ δύω ταῦτα πρόσωπα, τοῦτο δὲν πειράζει, διότι ἔξεστι νὰ ἐρανίζεταί τις ἐξ ἄλλων συμβεβηκότων καὶ πραγματικῶν καὶ φανταστικῶν ἀνέκδοτα, διὰ νὰ καλλύνῃ οὕτω μὲ τὴν ὑπερβολὴν τὴν διήγησίν του· ναὶ, κατ' ἐμὲ κριτὴν, ὁ τακτικὸς δικαστὴς ἤθελε δικαίως νὰ ἐπιφέρῃ καταδικαστικὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἀλλ' ὁ ἔνορκος, διορῶν ἐκ τῶν περιστάσεων τὴν ἀξιοκατάκριτον τάσιν τοῦ συγγράφεως, ἀποφαίνεται ἁπλῶς καὶ ἐν πλήρει πεποιθήσει περὶ τῆς ἐνοχῆς του, χωρὶς νὰ ἦναι ἀναγκασμένος νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους καὶ ἀντιλόγους τῆς πεποιθήσεώς του ταύτης. Ἰδοὺ τὸ τρανὸν παράδειγμα τῆς ἐμμέσου προσβολῆς, ἰδοὺ καὶ ἡ περιττότης ἐπομένως τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος φράσεως.

Ὅταν ὁ Νομὸς παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, καθιέρωσε τὸ πρόσωπον τοῦ Βασιλέως ὡς Ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον, πρέπει νὰ λαμβάνῃ σύντονος φροντὶς περὶ τῆς προφυλάξεως αὐτοῦ ἀπὸ πάσης προσβολῆς· διότι καθ' ἡμέραν τοῦτο διασυρόμενον, δὲν παρέχει πλέον τὴν ὀφειλομένην τιμὴν καὶ ὑπόληψιν. Ἄνθρωπος, καθήμενος εἰς ὑψηλὴν περιωπὴν, μὴ ἀναμιγνυόμενος εἰς τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, ἀπαιτεῖται νὰ θεωρῆται ὑπὸ πάντων σεβαστὸς, ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος, ὡς καὶ τὸ Σύνταγμα ὑπὸ τὰς ἰδιότητας ταύτας τὸν καθιέρωσεν· διότι ὅταν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ παραβιασθῇ, τότε ἐκ βάθρων ἡ κοινωνία καταστρέφεται. Ἐξ ὅσων λοιπὸν μέχρι τοῦδε ἐρρέθησαν,

οὐδεμία πλέον ὑπολείπεται ὑπόνοια, ὅτι ὑποκρύπτεται σκοπὸς τῆς δεσμεύσεως τῆς ἐλευθεροτυπίας.

Μὴ προταθείσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, μυστικῆς γενομένης ψηφοφορίας, δὲν παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον τῆς τροπολογίας διὰ ψήφων 23 πρὸς 14, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 2 ἄρθρου τῆς τροπολογίας, παρετήρησεν ὁ προτείνας αὐτήν, ὅτι καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ ὅλων τῶν πολιτῶν, καὶ αὐτοῦ ἐν γένει τοῦ τύπου ἐκορυφώθη ἡ ἀγανάκτησις διὰ τὴν κατά τε τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλίσσης προσβολήν. Ὁ Βασιλεὺς, θεωρούμενος κατὰ τὸ Σύνταγμα ἱερὸς καὶ ἀπαραβίαστος, εἶναι ἀνώτερος πάσης προσβολῆς. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς περισσοτέραν προφύλαξιν αὐτοῦ, ἀπαιτεῖται ν' αὐξηθῇ ἡ ποινὴ τῆς τιμωρίας, τότε πρέπει νὰ προφυλαξωμεν καὶ τοὺς πολίτας ἀπὸ πάσης ἀδίκου καταδιώξεως καὶ συκοφαντίας· διότι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ποινῆς τοῦ Νόμου, ἀλλὰ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Πόσοι κατηγορήθησαν ὡς προσβάλλοντες τὴν Βασιλείαν ἀπὸ τῆς πρὸ δέκα ἑπτὰ ἐτῶν ἐγκαθιδρύσεως αὐτῆς; Εἷς καὶ μόνον, καθόσον ἐνθυμοῦμαι, ὅστις ἐσωφρονίσθη μὲν διὰ τὴν ποινήν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη, ἤρξατο ὅμως ἀπό τινος καιροῦ, παρακινούμενος ὑπὸ κακοήθων τινῶν, τὰς ἀναιδεστέρας κατὰ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ τῶν τιμίων πολιτῶν καὶ οἰκογενειῶν νὰ ἐκτοξεύῃ ὕβρεις καὶ κατηγορίας.

Μολονότι δὲ δύναμαι καὶ πρὸς στιγμὴν νὰ παραδεχθῶ, ὅτι δὲν ἐξήρκεσεν ἡ μέχρι τοῦδε ἐπιβαλλομένη διὰ τοῦ περὶ τύπου νόμου ποινὴ πρὸς σωφρονισμὸν τῶν ὑβριστῶν, καὶ πρέπει διὰ τοῦτο νὰ αὐξηθῇ, δυσκολεύομαι ὅμως νὰ συναινέσω καὶ εἰς τὴν ἀπεριόριστον προφύλαξιν, ἥτις, καὶ τοι ἐνεργουμένη πρὸς σωφρονισμόν, καθίσταται ὅμως βάσανος καὶ τιμωρία χειροτέρα καὶ αὐτῆς τῆς καταδίκης. Πολλοὶ προφυλακισθέντες, καὶ εἰς τὰς ὑγροτάτας καὶ σκοτεινοτάτας κατακλεισθέντες μεταξὺ τῶν κακούργων φυλακάς, καὶ μυρία ὑπομείναντες δεινὰ, ἀπεθανον ἀδίκαστοι, καὶ τὸ χειριστον καὶ παρανομώτατον, χωρὶς οὐδ' αὐτὴ ἡ ἀνάκρισις νὰ ἀποπερατωθῇ. Εἰσέλθετε, Κύριοι, πρὸς στιγμὴν εἰς τὰς φυλακὰς, καὶ μὲ μεγίστην τῆς καρδίας σας συντριβὴν, θὰ ἴδετε πολλοὺς ἐπὶ δύο καὶ τρία ἔτη προφυλακισμένους, καὶ ἀγανακτοῦντας διὰ τὴν ἀνήκουστον ταύτην ἐκκρεμοδικίαν. Πόσοι τῶν δυστυχῶν τούτων ἀπολυόμενοι ἔπειτα, ἐξέρχονται πυδαλγοὶ, καχεκτικοὶ, πενέστατοι, καὶ εἰς μυρίας ὑποκείμενοι ἀσθενείας

ἕνεκα τῆς πολυχρονίου προφυλακίσεως των διὰ τὴν κακίαν τῶν ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων! Πόσοι διὰ μικρὰν ἀφορμὴν, διὰ προσωπικὸν ἢ πολιτικὸν πάθος, δὲν θὰ συκοφαντιθῶσιν ἐπὶ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν των, ὡς προσβάλλοντες τὸν Βασιλέα, διὰ νὰ κατακλεισθῶσιν εἰς τὰς φυλακὰς· ἵνα μὴ λοιπὸν καταστῇ ἡ Ἑλλὰς τόπος βασάνων, καὶ ταναγμῶν, ἐπιμένω νὰ γενῇ δεκτὸν τὸ 2. ἄρθρον τῆς τροπολογίας μου.

Μετὰ πολλῆς ἤκουσα προσοχῆς, ἀντεῖπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅσα ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς περιπαθῶς ἀνέφερε περὶ τῆς προφυλακίσεως καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτῆς· ἀλλὰ πρὸς τί ὑπάρχουν πλέον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὅταν δὲν ἐπαγρυπνοῦν ἐπὶ τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν πράξεων τῶν Ὑπουργῶν; ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν ὁ προφυλακισθεὶς δὲν ἦναι ἄξιος προφυλακίσεως, δύναται νὰ μεταχειρισθῇ τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἀναιρέσεως κατὰ τῆς προφυλακίσεώς του.

Μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς προφυλακίσεως, οὐ μόνον ὁ προκείμενος νόμος, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἀνάκρισις ματαιοῦνται· διότι ἕκαστος τότε δύναται νὰ προσβάλῃ ἀτιμωρητὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Βασιλέως ὄνομα, καὶ καταδιωκόμενος νὰ δραπετεύσῃ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Παππαλεξόπουλος ἐπρότεινε τὴν ἐπιμένην τροπολογίαν.

« Ὁ προφυλακισθεὶς ἀπολύεται δι' ἐγγυήσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 237, 238, 239, 240 καὶ 241 τῆς ποινικῆς δικονομίας. Τὸ ποσὸν τῆς χρηματικῆς ἐγγυήσεως δὲν δύναται νὰ ἦναι ἀνώτερον τῶν χιλίων δραχμῶν. »

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ἰουνίου 1850.

Ὁ Γερουσιαστὴς Σπ. Παππαλεξόπουλος.

Ὑποστηριχθείσης ὑπό τινος Γερουσιαστοῦ τῆς τροπολογίας ταύτης, ἀντέταξεν ὁ Κ. ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι ἡ τροπολογία αὕτη ἔπρεπε νὰ προταθῇ, ὅταν ἐσυζητεῖτο τὸ 1 τῆς τροπολογίας ἄρθρον τοῦ Κ. Α. Δούκα, διότι ἤδη εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς παρακαίρως προταθεῖσα. Ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν πρὸς συζήτησιν καὶ τὴν νέαν ταύτην τροπολογίαν, τότε, οὐδέποτε δύναται νὰ τελειώσῃ ἡ παροῦσα τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις διὰ τὴν ἀλλεπάλληλον νέων τροπολογιῶν πρότασιν.

Ἡ προταθεῖσα τροπολογία μου, ἀντέτεινεν ὁ προτείνας αὐτήν, οὔτε τοῦ νομοσχεδίου, οὔτε τῆς τροπολογίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δούκα ἄρθρον τι τροπολογεῖ, ἀλλ' εἶναι πρόσθετον ἄρθρον. Ἐνόσῳ δὲ δὲν ἀποπερατωθῇ ἡ τοῦ νομοσχεδίου συζήτησις, ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ προτείνω αὐτήν, ἀδιαφόρως εἴτε παραδεχθῇ εἴτε

μὲ ἡ Γερουσία τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου ἢ τῆς τροπολογίας.

Ἐὰν ἡ προταθεῖσα τροπολογία, ἐπέτρεπεν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἦναι ὑποτροπολογία, τότε ἔπρεπε νὰ προταθῇ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρ. τῆς τροπολογίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δούκα.

Μυστικῆς ἑπομένως γενομένης ψηφοφορίας, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθ. 43 τοῦ κανονισμοῦ, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 24 πρὸς 13 δὲν παρεδέχθη τὸ 2 ἄρθ. τῆς τροπολογίας.

Ἅπαντες τὴν ἀκολασίαν μεμφόμενοι τοῦ τύπου, παρετήρησεν ἄλλος, ἐπιθυμοῦμεν τὴν περιστολὴν αὐτοῦ ἐντὸς τῶν καθηκόντων του, καὶ τοῦ ὑψηλοῦ προορισμοῦ του· δὲν πρέπει ὅμως διὰ τοῦτο νὰ ἐπιψηφίζωμεν νόμους, δι' οὓς ματαίως ὕστερον θέλομεν μετανοεῖ. Ἡ πεῖρα μέχρι τοῦδε ἀρκούντως ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ στρεψοδικία, καὶ ἡ κακὴ πολλάκις θέλησις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐκράτησε κατηγορουμένους, οἵτινες ἐπὶ τέλους, δικασθέντες, ἠθωώθησαν· πρὸς περιστολὴν ὅθεν τῆς τοιαύτης αὐθαιρεσίας καὶ τῆς καταπιέσεως τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν, εἶναι ἐπάναγκες νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ προτεινόμενον ἄρθρον· διότι συνεπείᾳ τῆς δι' ἐγγυήσεως ἀπολύσεως, καὶ ὁ κατηγορούμενος διαφεύγει τὴν βάσανον τῆς προφυλακίσεως, καὶ ἡ δικαιοσύνη δὲν βλάπτεται, διότι οὕτω ἐξασφαλίζεται ἡ προσωπικὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν δικάσιμον ἡμέραν ἐμφάνισις.

Γενομένης ἔπειτα μυστικῆς ψηφοφορίας, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, τὸ προτεινόμενον τοῦτο ἄρθρον δὲν ἔγινε δεκτὸν διὰ ψήφων 22 κατὰ 15.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτά, ὡς ἔχουσι, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 22 κατὰ 15, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 8 τοῦ ἰσταμένου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΑΘ. ΑΙΔΩΝΙΚΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Ι. Ἀξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰουνίου 1850 Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀνεγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Πλαπούτα, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνέγνωσε μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων τὰ ἑπόμενα Νομοσχέδια 1. Περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων, καὶ 2. Περὶ προσθήκης ὑπαλλήλου διὰ τὰς καλλιγραφικὰς ἰδίως ἐργασίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἀμφότερα δὲ ταῦτα τὰ νομοσχέδια καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις ἔχουσιν οὕτως·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ἤδη Νομοσχέδιον περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων.

Οἱ ὑποστηρίζοντες τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσίν μου. Ταύτης ἐπισυνάπτων ἐνταῦθα ἀντίγραφον, ἐξαιτοῦμαι τὴν ταχεῖαν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῆς 22 Ἰουνίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Β.

Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Ἰουνίου 1850.

ΟΘΩΝ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος ἐπιβληθεῖσα προσωρινῶς κράτησις ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων παύει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 2. Περὶ τῆς διαθέσεως τῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 31 Μαρτίου 1843 Β. Διατάγματος κρατηθέντων, καὶ τῶν μέχρι τῆς ἀνωτέρω ὁρισθείσης ἐποχῆς κρατηθεισομένων, θέλει ἐκδοθῇ ἰδιαίτερος Νόμος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ εἰρημένου Διατάγματος.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλουν ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς ὑμᾶς πρὸς ἐπιψήφισιν τὸ ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλήλου μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραμ. Α. ἢ Β'. τάξεως εἰς τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μου Ὑπουργεῖον, διὰ τὰς καλλιγραφικὰς ἰδίως ἐργασίας.

Ἐπισυνάπτων δ' ἐνταῦθα ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, νομίζω ἀρκοῦντας τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους λόγους, διὰ νὰ ἐξαιτηθῶ καὶ παρ' ὑμῶν τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Ἰουνίου 1850.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΥΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ

τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ἰουνίου 1850.

ΟΘΩΝ.

ΑΝΑΣΤ. ΛΟΝΤΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων Ὑπουργείου προστίθεται εἷς ὑπάλληλος μὲ βαθμὸν καὶ μισθὸν γραμματέως Α. ἢ Β'. τάξεως διὰ τὰς καλλιγραφικὰς ἰδίως ἐργασίας.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀπερασίσθη δὲ, περιττῶν θεωρουμένων τῆς τε ἐκτυπώσεως τῶν Νομοσχεδίων, καὶ τοῦ διορισμοῦ ἐπιτροπῶν πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεων, νὰ γίνωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα ἑκατέρου Νομοσχεδίου, ἀνὰ ἓν τῶν ὁποίων νὰ διανεμηθῇ εἰς ἕκαστον τμῆμα εἰς προεξέτασιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων τούτων.

Παρατηρησάντων ὕστερον τῶν Κ.Κ. Ὑπουργῶν ἐπί τε τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν, ὅτι, πρὸ πολλοῦ καθυποβληθέντων τῶν Νομοσχεδίων περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐν δραχ. 423:50 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1849 τοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου, καὶ περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπισπευθῇ ἤδη ἡ συζήτησις αὐτῶν ὡς ἀναγκαίων, ἐπήνεγκαν ἄλλοι, ὅτι, μήπω διορισθέντων δύω μελῶν ὑπό τε τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου τμήματος εἰς σύστασιν τῶν Ἐπιτροπῶν, δὲν δύναται ἄνευ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν, καὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων, νὰ γίνῃ ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων συζήτησις.

Μετὰ ταῦτα ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος προσεκάλεσε τοὺς τὸ δεύτερον καὶ τρίτον τμῆμα ἀπαρτίζοντας Γερουσιαστὰς εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν δύω μελῶν πρὸς σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν εἰρημένων Νομοσχεδίων.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 Ἰουνίου, παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Κανελλόπουλος, ἀπερασίσθη κατὰ τὴν 20 τοῦ ἰδίου μηνὸς ν' ἀπαντήσω ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν δοθεισῶν πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν γενομένων ἐπερωτήσεών μου, καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν ἐγένετο συνεδρία-

σις τῆς Γερουσίας, εἶναι ἤδη ἕτοιμος νὰ διαψεύσω, ὅσα τότε ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν· ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθέντος σήμερον αὐτοῦ, παρακαλῶ ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ἂν δύναμαι καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του νὰ δώσω τὰς προσηκούσας ἀπαντήσεις.

Ὅταν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶπεν ἄλλος, ἔδωκε τὰς ἐπὶ τῶν ἐπερωτήσεων τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου πληροφορίας, προσέθηκεν, ὅτι δὲν ἔχει μὲν νὰ προσθέσῃ τι πλέον τῶν ὅσων ἐξέθετεν, ἡ δὲ Γερουσία ἀκούσασα τὰ λεχθέντα, ἂς ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ἀφ' οὗ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέτρεψεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀναγνωρίσας τὸ κυριαρχικὸν τῆς Γερουσίας δικαίωμα, ἐμφανισθῇ καὶ ἔδωκε κατὰ χρέος τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, δὲν εἶναι πλέον ὑπόχρεος νὰ ἐμφανισθῇ καὶ δεύτερον, ἐκτὸς ἐὰν προταθῶσι καὶ ἄλλαι νέαι ἐπερωτήσεις· ἐὰν δὲ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Κανελλόπουλος προτίθεται νὰ ἀπαντήσῃ, δύναται μὲν οὗτος νὰ ἐκθέσῃ ὅ,τι ἔχει, ἡ δὲ Γερουσία ν' ἀποφασίσῃ, ὅ,τι ἐγκρίνει κατὰ τὴν πεποίθησίν της. Ἐκ τῶν πρακτικῶν μάλιστα τῆς Συνεδριάσεως τῆς 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς καταφαίνεται, ὅτι ἀποφασίσθη ν' ἀπαντήσῃ μόνον ὁ Κ. Δ. Κανελλόπουλος, χωρὶς νὰ προσκληθῇ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς διὰ νὰ ἐμφανισθῇ. Τὸ καθ' ἡμᾶς, οὐδέποτε ἐμποδίσαμεν τὸ στάδιον τῶν ἐπερωτήσεων, ἀλλ' εἴμεθα πάντοτε ἕτοιμοι, κατὰ τὴν Συνταγματικὴν εἱμαρταξίαν, σεβόμενοι καὶ τὴν κυριαρχίαν τῆς Γερουσίας, νὰ δώσωμεν πᾶσαν πληροφορίαν, ὁσάκις ζητηθῶμεν. Ἐὰν δὲ καὶ ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐγίνωσκεν, ὅτι ἤθελε συνεδριάσει σήμερον ἡ Γερουσία, καὶ δὲν εἶχε σπουδαίαν παρὰ τῷ Βασιλεῖ ἐργασίαν, ἤθελε βεβαίως ἐμφανισθῇ.

Καὶ ἄλλοτε ὡς καὶ σήμερον ἐγένετο λόγος, ἀντέταξεν ἄλλος, περὶ τε τῶν ἐπερωτήσεων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν δοθησομένων πληροφοριῶν. Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἐνθυμοῦμαι, οἱ τότε Ὑπουργοὶ ἀπεκρίνοντο ἐγγράφως καὶ διὰ διατριβῶν συντεταγμένων ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων των, καὶ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅστις δὲν ἦτον πολιτικὸς φίλος τῶν Ὑπουργῶν ἐκείνων, καὶ ἄλλοι Γερουσιασταὶ ἀπήντησαν, κατὰ τὴν Συνταγματικὴν εἱμαρταξίαν, συναινούσης καὶ τῆς Γερουσίας, νὰ δίδεται μὲν τοῦ λοιποῦ πρόχειρος πᾶσα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ πληροφορία ἐπὶ ὁποιασδήποτε ἐπερωτήσεως, μόνον δὲ ἐγγράφως νὰ κατατίθενται παρὰ τῷ Γραφείῳ τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τοι χορηγήσας ἐγγράφως τὰς ζητηθείσας πλη-

ροφορίας, ὀφείλει ὅμως καὶ σήμερον, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας νὰ ἐμφανισθῇ· διότι καὶ ἀνάγκη ἐπερωτήσεων δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου, καὶ οὗτος πάλιν, θέλων νὰ διαψεύσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐκτεθέντα, χρεωστεῖ ν' ἀποταθῇ πρὸς αὐτόν. Ἐὰν δὲ οἱ παρόντες Ὑπουργοὶ, διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἤτις θεωρεῖται ὡς ἐλλείψεως καθήκοντος, ἦναι προπαρασκευασμένοι, καὶ ἀναδέχωνται νὰ δώσωσιν πᾶσαν πληροφορίαν, τότε περιττὴ πλέον καθίσταται ἡ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐμφάνισις.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία καὶ ἐρώτησιν τοῦ Προεδρεύοντος, ἀπεφάσισεν, ἵνα κατὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν, ἐμφανισθέντος καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἐκθέσῃ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Κανελλόπουλος τὴν ἀπάντησίν του ἐπὶ τῶν δοθεισῶν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς πληροφοριῶν ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Ὑπουργοῦ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΑΙΔΩΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης.
Β. Χρηστακόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Ἰουνίου 1850, ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθησαν ἔπειτα αἱ ἐπόμεναι ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ε. ε. καὶ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 423:50 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπή σας τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, καὶ θεωρήσασα ἀναγκαίαν τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ ἀναφερομένους λόγους, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καὶ τὰ καθέκαστα, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτων καὶ εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Θεωρεῖ δὲ οὐχ ἧττον ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Γερουσίας εἰς τὴν πρόνοιαν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν τὰ ἑξῆς δύο ἀντικείμενα

1) Τὴν ταχεῖαν εἰς τὰς Βουλὰς εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ νεοσυλλεξίας Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον συνταχθὲν ἀπὸ Ἐπιτροπὴν διορισθεῖσαν ἐπὶ τούτῳ ἐκ μελῶν ἐξιδιασμένης ἱκανότητος καὶ πείρας, ὑπάρχει πρὸ καιροῦ ἐντελῶς κατηρτισμένον, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη· καὶ

2) Τὴν ἐνέργειαν καταλλήλων μέτρων, δυναμένων νὰ καταστήσωσι προσεκτικὰς τὰς ἁρμοδίους Ἀρχάς, διὰ νὰ μὴ παραμελῆται ἡ ἀκριβὴς ἐκτέλεσις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, καὶ συμβαίνωσιν ἑπομένως καθυστερήσεις τῶν εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν ἀναλογούντων νεοσυλλέκτων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **27** Ἰουνίου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Κ. Μπότζαρης.	Γ. Γλαράκης.
Π. Γιατράκος.	

—

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 123:50/00 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως **1849** διὰ τὰ καθ' ὑπέρβασιν γενόμενα πρὸς διατήρησιν τῆς ἁμάξης τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἔξοδα, καὶ θεωρήσασα δικαίαν τὴν αἴτησιν τῆς πληρωμῆς τούτων διὰ τοὺς ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει ἀναφερομένους λόγους, παραδέχεται τὸ διαλη-

φθὲν Νομοσχέδιον, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **27** Ἰουνίου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακατζάνης	Γ. Παπαηλιόπουλος
Γ. Δαρειώτης.	Δ. Κανελλόπουλος.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς τυπώσεως αὐτῶν, ὡς μηδεμίαν τροποποιοῦσαν περιεχουσῶν, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῶσιν ἀμφότερα τὰ εἰρημένα Νομοσχέδια ἐν τῇ ἑπομένῃ συνεδριάσει.

Προτεθέντων μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τῶν Νομοσχίων α') περὶ παύσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπαγομένων ὑπαλλήλων, καὶ β') περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλήλου παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου, ὤφειλον οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, παρετήρησέ τις, νὰ καθυποβάλωσι γενικὸν περὶ παύσεως τῆς κρατήσεως ἐκ τῆς μισθοδοσίας ἁπάντων τῶν ὑπαλλήλων Νόμον, καὶ ὄχι ἕκαστος νὰ εἰσάγῃ εἰδικὸν περὶ μόνων τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του ὑπαγομένων, διότι οὕτως ἠθέλομεν ἀποφεύγει τὴν πληθὺν τῶν Νόμων.

Ταιαύτην ἡ Γερουσία πρότασιν, ἀντέταξεν ἄλλος, ὡς περιέχουσαν αὔξησιν τῶν ἐξόδων, δὲν δύναται νὰ κάμῃ· ἄλλως τε, ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογα πρὸς τὰ ἔσοδα, καὶ μάλιστα ἐκεῖνα, ὅσον οἷόν τε, πρέπει νὰ μὴ πλεονάζουν ποτέ τούτων, καλῶς ἐποίησε τὸ Ὑπουργεῖον, μὴ εἰσαγαγὸν διὰ μιᾶς τοιούτων γενικῶν νόμων, διὰ νὰ μὴν αὐξήσῃ ἀμέσως, ἀλλὰ βαθμηδὸν τὰ ἔξοδα. Ἂς περιορισθῶμεν λοιπὸν σήμερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ ἂς ἴδωμεν, ἂν εἴμεθα εἰς κατάστασιν νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ αὐτὸ τὸ ἔξοδον· ἐπειδὴ νομίζω, ὅτι ἡ κατάστασίς μας δὲν ἐπιτρέπει τοῦτο.

Οἱ ἐξωτερικοὶ ὑπάλληλοι, παρετήρησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, διὰ ν' ἀντιπροσωπεύουν ἀξιοπρεπῶς τὴν Κυβέρνησιν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι, καὶ διὰ νὰ μὴ συμβαίνωσι καταχρήσεις, πρέπει νὰ λαμβάνουν μισθὸν ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔξοδά των· ἡ κανονισμένη μισθοδοσία των εἶναι ὅλως δυσανάλογος, καὶ μάλιστα συνεπείᾳ τῆς γενομένης μέχρι τοῦδε κρατήσεως· ἑπομένως ἡ παῦσις τῆς κρατήσεως εἶναι δικαία.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ἡ παῦσις αὕτη τῆς κρατήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων, ὅπως

ἐγένετο καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα πρῶτον καὶ δεύτερον, ἐγένοντο δεκτὰ, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν, διὰ ψήφων 22 κατὰ 1, ἔχον, ὅπως ὑπεδλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 23 τοῦ λήγοντος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου, ἀφοῦ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνεγνώρισα ἐκ πείρας τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ ὑπάρχοντος προσωπικοῦ ὡς πρὸς τὴν τρέχουσαν αὐτὴν ὑπηρεσίαν· ἡ ἔλλειψις δ' αὕτη θέλει καταστῇ καταφανεστέρα, ὅταν τὸ Ὑπουργεῖον σπουδαίως θελήσῃ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ καθήκοντά του πρὸς βελτίωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, καὶ δὲν περιορίζηται ἐπὶ μόνων τῶν ἀλληλογραφιῶν μετὰ τῶν ἄλλων Ἀρχῶν καὶ μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του ὑπαλλήλων. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὴν προσθήκην ταύτην ὑπαγορεύει ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, προτείνει τὴν παραδοχήν της.

Μὴ ἐναντιούμενος κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι ἡ διακηρυχθεῖσα ἀνάγκη δὲν ὑπάρχει, καθ' ἃ ἄλλοτε καὶ ὁ Κ. Τρικούπης, Ὑπουργὸς ἐπίσης ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου διατελῶν, ἐξέφρασε, βεβαιώσας μάλιστα, ὅτι καὶ τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν ἐπλεόναζεν.

Ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ὑπηρεσία δὲν εἶναι πάντοτε ἡ αὐτὴ, καὶ ὅτι ἤδη ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης εἶναι προδηλοτάτη, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο ἐπίσης δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 20 κατὰ 5, ἔχον, ὡς εἰσήχθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 23 τοῦ λήγοντος.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Α. ΑΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Β. Χρηστακόπουλος
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἰουλίου 1850 Ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 25 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Παππαπολίτου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἀναγγέλλει, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων 1) περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ 2) περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 423: 50 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1849 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

Προτεθείσης ἑπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, ἐπερώτησεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, τίνος ἕνεκεν ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἔκθεσις δὲν ἀναφέρει, πόσοι στρατεύσιμοι καθυστεροῦνται ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη ὑπὸ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους;

Ἀπὸ τοὺς κατὰ καιρὸν, εἶπεν ἄλλος, κυρωθέντας καὶ ἐφαρμοσθέντας Νόμους περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, μένουν, ἢ ὄχι, καθυστερήσεις στρατευσίμων ἀπό τινας ἐπαρχίας; Διότι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1844 καθυστεροῦνται 900 σχεδὸν στρατεύσιμοι.

Ὡς πρὸς μὲν τὴν προταθεῖσαν ἐπερώτησιν, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, μόνος ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἶναι ἁρμόδιος νὰ δώσῃ ἀκριβῆ πληροφορίαν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς μέχρι τοῦδε καθυστερήσεως τῶν στρατευσίμων· τὸ ἐπ' ἐμοὶ δὲ ὀφείλω μόνον, διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, νὰ ζητήσω τὴν ἀπαιτουμένην δύναμιν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, ὡς ἀναγκαίαν καὶ ἐλλείπουσαν εἰς τινα τάγματα τῆς γραμμῆς· καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν καθυστέρησιν τῶν στρα-

τευσίμων, γινώσκω ἀκριβῶς, καὶ διαβεβαιῶ καὶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι καθ' ἡμέραν σχεδὸν οὗτοι συλλαμβανόμενοι, κατατάττονται εἰς τὸν στρατόν· διότι κατὰ τὸν παρελθόντα Μάϊον συνελέχθησαν καὶ κατετάχθησαν **22** στρατεύσιμοι.

Μόνον χίλιοι ἑκατὸν στρατεύσιμοι, παρετήρησεν ἄλλος, εἶναι κανονισμένον νὰ παραδίδωνται ἐτησίως εἰς τὸν στρατὸν ἀπὸ τὰς διαφόρους τοῦ Κράτους Ἐπαρχίας κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν· διότι, ὡς ἐνθυμοῦμαι, συζητουμένου κατὰ τὸ ἔτος **1849** ὑπὸ τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ Νομοσχεδίου, ὁ τότε ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν συμπληροῦται ὁ στρατὸς διὰ τῶν χιλίων ἑκατὸν στρατευσίμων, ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ περισσοτέρους κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος· ἐκ τούτων ὅθεν ἐξάγεται, ὅτι διὰ τὴν πολλῶν στρατευσίμων καθυστέρησιν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, φαίνεται μέγας καὶ ὁ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ζητούμενος ἀριθμὸς αὐτῶν.

Ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ζητουμένων **1257** στρατευσίμων, συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ μέχρι τοῦδε καθυστεροῦντες, νομίζει περιττὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ζητηθεῖσαν πληροφορίαν, καὶ παρακαλεῖ νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ Νομοσχέδιον, ὡς ἀναγκαῖον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου χίλιοι μετ' οὐ πολὺ στρατιῶται θέλουσι παραιτηθῇ διὰ τὴν λῆξιν τῆς θητείας των. Τοῦ λοιποῦ δὲ θέλει παύσει πᾶσα τῶν στρατευσίμων καθυστέρησις, καὶ ὅλαι αἱ παρεμπίπτουσαι δυσκολίαι εἰς τὴν σύλληψιν αὐτῶν θέλουσιν ἐξομαλυνθῇ, ὡς συνταχθέντος ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς Νομοσχεδίου περὶ καθυστερήσεως στρατευσίμων, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπρόλαβε νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλάς.

Μέγισται ὑπάρχουσι δυσχέρειαι, παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν στρατολογικοῦ Νόμου, καὶ τὴν σύλληψιν τῶν στρατευσίμων· διότι ἀπὸ τὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀλληλογραφίαν πρός τε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὴν λοιπὴν ἐξωτερικὴν ὑπαλληλίαν, τὸ πλεῖστον, ὡς παρατηρῶ, τῶν καταδιωκομένων στρατευσίμων κατέφυγον εἰς τὴν ἀλλοδαπήν· ἕνεκα δὲ τῆς ἀποδράσεως καὶ τῆς καθυστερήσεως αὐτῶν, ὑπάρχουσιν ἐλλειπῆ καὶ τὰ τάγματα τοῦ στρατοῦ, τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὁποίων, ὡς πολὺ ἀναγκαίαν, ἐξαιτεῖται ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ἀναβαλλομένης ὕστερον τῆς δοθησομένης πληροφορίας. Μὴ ὄντος δὲ ἱκανοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, προσετέθησαν καὶ ἄλλοι, καὶ οὕτως ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνεβιβάσθη εἰς **1257**, ἐκ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐκπίπτεσθαι οἱ συλλαμβανόμενοι καθυστεροῦντες.

Δὲν δύναμαι νὰ νοήσω, ἀντεῖπεν ἄλλος, πῶς θὰ ἐκπεσθῶσιν οἱ καθυστεροῦντες στρατεύσιμοι, ὅταν οἱ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ζητούμενοι **1257**, διανεμηθῶσιν εἰς ὅλους τοὺς Νομοὺς τοῦ Κράτους, κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῶν· ὡς ἐκ τούτου νομίζω, ὅτι καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν προταθεῖσαν ἐρώτησιν· διότι πρῶτον ἀπαιτεῖται νὰ βεβαιωθῶμεν ἀκριβῶς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε καθυστερούντων στρατευσίμων, τὴν αἰτίαν τῆς καθυστερήσεως, καὶ πόσοι ὑφ' ἑκάστης ἰδίως Ἐπαρχίας καθυστεροῦν, καὶ ἔπειτα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἄκαιρον, παρετήρησεν ἄλλος, νομίζει τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησιν, πρὶν ἡ δοθῇ ὑπὸ μὲν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἡ ἀπαιτουμένη ἀκριβὴς πληροφορία περὶ τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων, ὑπὸ δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐλλειπόντων ἀπὸ τὰ διάφορα τάγματα· διότι ἄλλως πολλαὶ Ἐπαρχίαι ἐξ ἀνάγκης θέλουν δώσει περισσοτέρους ἀπὸ τὴν ἀναλογίαν των στρατευσίμους διὰ τὴν καθυστέρησίν τινων Ἐπαρχιῶν ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν.

Οὐδέποτε διεφιλονείκησα, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, τὸ δικαίωμα εἰς τὸν πρὸ τοῦ ἀγορεύσαντος ἤδη λαλήσαντα Γερουσιαστὴν νὰ νομίζῃ, ἢ μὴ, καταλληλον τὴν ἀπάντησίν μου ἐπί τινος ἀντικειμένου, διότι ἔχω τὴν ἀτυχίαν νὰ μὴ ἐννοῶμαι ἀπὸ αὐτὸν πάντοτε, ὁσάκις ἀγορεύω. Ἐὰν δὲ ἐξηγήθην καλῶς, κατὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, εἶπον, ὅτι, διά τε τὰς πολλὰς παρεμβαλλομένας δυσχερείας εἰς τὴν σύλληψιν τῶν στρατευσίμων καὶ τὴν ἀπόδρασιν αὐτῶν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἐπῆλθεν ἡ τοσαύτη πρὸ πολλῶν ἐτῶν καθυστέρησις· ὅτι ἡ Γερουσία δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησιν, ἐὰν νομίζῃ ἀναγκαίαν καὶ οὐσιώδη τὴν ἔλλειψιν τῶν πληροφοριῶν· καὶ ὅτι, καὶ τούτων δοθεισῶν, ἀπαιτεῖται ἡ τοῦ στρατοῦ συμπλήρωσις ὡς ἀναγκαία.

Κατὰ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν πληροφορίαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, εἰπέ τις τῶν προλαλησάντων, ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τῆς ὁποίας ἤμην αὐτήκοος, ἐννεακοσίους

ἀπὸ τοῦ ἔτους **1844** αἱ Ἐπαρχίαι καθυστεροῦν στρατευσίμους· ὥστε μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ ζητουμένου ἤδη ἀριθμοῦ τῶν **1257**, μόνον **357** ὑπολείπονται, καὶ αὐτοὺς μόνον κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὀφείλει νὰ δώσῃ ὁ λαὸς πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ· ἀλλ' ἡ τοσούτων πρὸ πολλῶν ἐτῶν καθυστέρησις στρατευσίμων ἀπὸ ἀσυγνώστου τῶν Ὑπουργῶν προερχομένη ἀμέλειαν καὶ ὀλιγωρίαν, εἶναι κατακριτέα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ ἐτησίως ψηριζόμενος ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμος, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικός, ἀλλὰ δυνητικός, δύναται καὶ ν' αὐξηθῇ ὁ στρατὸς εἰς ὀκτὼ φερ' εἰπεῖν χιλιάδας ἄνδρας κατὰ τὸν Νόμον τοῦτον, καὶ νὰ μειωθῇ ἄνευ οὐδεμιᾶς βλάβης.

Ἐὰν, Κύριοι, ἐξακολουθῇ ἐφαρμοζόμενον τὸ τοιοῦτον τῆς νεοσυλλεξίας σύστημα, καθ' ὃ ἄλλαι μὲν ἐπαρχίαι νὰ καθυστεροῦν πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἅπαντας τοὺς εἰς αὐτὰς ἀναλογοῦντας στρατευσίμους, ἄλλαι δὲ νὰ παραδίδουν ἀνελλειπῶς αὐτούς, τότε τινὲς τῶν ἐπαρχιῶν, τοῦ χρόνου προϊόντος, θέλουσι μείνει ἄνευ ἀνδρῶν. Ὅταν ῥητῶς ὁ Νόμος διατάττῃ νὰ διανέμηται κατ' ἐπαρχίας ὁ ἐνιαύσιος τῶν στρατευσίμων ἀριθμός, ὀφείλουσιν αἱ ἀρμόδιοι Διοικητικαὶ καὶ Στρατιωτικαὶ Ἀρχαί, πᾶσαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ καταβάλλουσαι σπουδὴν καὶ δραστηριότητα, καὶ διὰ τῆς βίας, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, νὰ συλλαμβάνουν τοὺς στρατευσίμους· διότι ἄλλως, τινῶν μὲν ἐπαρχιῶν καθυστερουσῶν, τινῶν δὲ προθύμως παρεχουσῶν τὸν ἀπαιτούμενον τῶν νεοσυλλέκτων ἀριθμόν, θέλομεν ὁμοιάσει μὲ τὰ βάρβαρα ἐκεῖνα ἔθνη, εἰς τὰ ὁποῖα, ἀνάγκης πρὸς στρατολογίαν ἐπιγενομένης, συλλαβάνονται διὰ τῆς βίας ἅπαντες οἱ καθ' ὁδὸν προστυχόντες ἄνδρες.

Ἐὰν οἱ ὑπάλληλοι δὲν εἶχον τὰς πρὸς τοὺς πολίτας συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας των, τὰς πολιτικὰς διαιρέσεις καὶ δοξασίας των, τὰ προσωπικὰ των πάθη καὶ μίση, καὶ δὲν ἐγίνοντο καί τινες συνεννοήσεις καὶ δωροδοκίαι, καὶ ὁ περὶ στρατολογίας Νόμος εὐτυχῶς ἤθελεν ἐφαρμόζεσθαι, καὶ οὐδεμία καθυστέρησις πρὸ τοσούτων ἐτῶν ἤθελεν ὑπάρχει. Ὁ προκείμενος μάλιστα Νόμος, ὅστις περιέχει τὴν ἐνεργετικὴν διάταξιν τῆς κατ' ἀναλογίαν ἑκάστης ἐπαρχίας διανομῆς τῶν στρατευσίμων, καὶ θεωρεῖ ὡς συμμάχους αὐτοὺς εἰπεῖν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἅπαντας τοῦ Κράτους τοὺς Δήμους, ἔπρεπε νὰ ἐνεργῆται ἀμερολήπτως, καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης δυσκολίας.

Ἐκτὸς δὲ τούτων, οὔτε ἀνάγκη περὶ συμπληρώσεως τοῦ

στρατοῦ ὑπάρχει, διὰ ν' ἀποφασίσωμεν τοσούτων ἀνδρῶν στρατολογίαν, οὔτε κίνδυνός τις ἐξωτερικὸς μᾶς ἐπαπειλεῖ. Μήπως δὲν ὑπάρχει ἡ μεγαλητέρα ἀπό τινος χρόνου ἀταξία καὶ παραλυσία εἰς τὸν στρατόν; Δὲν παραπονοῦνται πολλοὶ διὰ τὴν ἀπείθειαν καὶ τὴν διαίρεσιν, ἥτις εἰσεχώρησεν εἰς αὐτόν, διὰ τοὺς παραλόγους καὶ παρανόμους διορισμοὺς καὶ προβιβασμοὺς ἀνθρώπων, μηδέποτε οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι, οὔτε μετ' αὐτὸν στρατιωτικῶς ὑπηρετησάντων; Πότε διετηρήθη ἡ ἀρχαιότης καὶ ἱκανότης τῶν ἀξιωματικῶν, ἢ ἐρυλαχθησαν τοὐλάχιστον οἱ περὶ τοῦ στρατοῦ κανονισμοί;

Πρό τινων μάλιστα ἡμερῶν ἐπαύθησαν, ἄνευ οὐδενὸς λόγου, δέκα παλαιοὶ τῆς ὁροφυλακῆς ἀξιωματικοί, διὰ νὰ διορισθῶσιν ἄλλοι ἀντ' αὐτῶν, οὐδὲν δικαίωμα ἔχοντες. Ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν τριῶν μεγάλων καὶ ἐνεργετίδων Δυνάμεων διατελοῦσα, καὶ μηδένα ἐξωτερικὸν φοβουμένη κίνδυνον, δὲν χρίζει καὶ μεγάλου στρατοῦ· ἀλλὰ καὶ τούτου συμπληρωθέντος, κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, δυνάμεθα δι' αὐτοῦ καὶ μόνου ν' ἀντιπαραταχθῶμεν κατὰ τῶν πολεμίων; Οἱ στρατιῶται τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἠγόρευσα, ἀντὶ νὰ ἦναι ὀρεσίτροφοι, καὶ ἐξησκημένοι εἰς τὴν σκληραγωγίαν καὶ τὴν πολεμικὴν τέχνην, διὰ νὰ κατασταθῶσι ποτὲ ἀληθεῖς τῆς πατρίδος πρόμαχοι, διαμένουν εἰς τὰς πόλεις ἀργοῦντες, καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας τῆς τε Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς ἄπειροι συμμορίαι λῃστῶν, ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους, μὲ ἀναπεπταμένας σημαίας, θύουν καὶ ἀπολλύουν πᾶν τὸ προστυχόν. Ἐὰν, Κύριοι, δὲν τακτοποιηθῇ ὁ στρατὸς, καὶ δὲν εἰσαχθῇ ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία, τηρουμένων ἀπαρεγκλίτως τῶν κανονισμῶν αὐτοῦ, οὐδέποτε θέλω ψηρίσει ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Καὶ πικρὸν καὶ δυσάρεστον εἶναι, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ προφέρωνται ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ προαγορεύσαντος ἐντίμου Γερουσιαστοῦ τοιαῦται προσβλητικαὶ φράσεις περὶ συνεννοήσεως δῆθεν τῶν Ὑπουργῶν μετὰ τῶν ὑπαλλήλων, καὶ περὶ δωροδοκιῶν αὐτῶν, καὶ ἐπεθύμουν, ἐκτιμήσας δεόντως τὸ βάρος αὐτῶν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, νὰ τὰς ἀνακαλέσῃ. Ἐὰν, Κύριοι, ὑπάρχωσι περὶ τῶν συνεννοήσεων καὶ τῶν δωροδοκιῶν ἀποδείξεις, καὶ δὲν ἦναι συνήθως λόγοι ἐπιτηδὲς ἐκτοξευόμενοι, εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ὑποστῶμεν πλήρη τὴν ποινὴν τοῦ Νόμου. Τὰ ἐγκλήματα ταῦτα, δὲν εἶναι πράξεις τῶν προκατόχων Ὑπουργῶν, ἀλλὰ τῶν κατὰ καιροὺς

περιστάσεων, ὡς γνωρίζετε, καὶ ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος βαλέτω λίθον. Ἡ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καθυστέρησις στρατευσίμων, προερχομένη ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν καταλλήλου Νόμου, ἀπὸ τὰς ὑσημέρας παρεμβαλλομένας δυσκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ τὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπόδρασιν τῶν λαχόντων στρατευσίμων, θέλει ταῦ λοιποῦ θεραπευθῆ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς Νόμου, τὴν σύνταξιν τοῦ ὁποίου ἐπεραίωσεν ἡ ἐπὶ τούτῳ διορισθεῖσα ἐπιτροπή. Ἐὰν δὲ ὑπάρχωσι καί τινες ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ὑπάλληλοι, εἴτε ἀπὸ ἀσύγνωστον περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ὀλιγωρίαν, εἴτε ἕνεκα δωροδοκίας μὴ ἐκπληροῦντες πρεπόντως τὰ χρέη των, θέλουσι μὲν, ὑπαρχουσῶν ἀποδείξεων, τιμωρηθῆ αὐστηρῶς, καὶ παυθῆ, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ὀρθὸν καὶ δίκαιον ν' ἀποδίδωνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν.

Οἱ κατὰ τὰς Ἐπαρχίας περιφερόμενοι λῃσταὶ, περὶ τῆς ὑποκινήσεως τῶν ὁποίων ἄλλοτε ἐπιφυλάττομαι ν' ἀναφέρω, καί τοι ἐλάχιστοι τὸν ἀριθμὸν, καταδιώκονται ὅμως δραστηρίως ὑπὸ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως, καὶ ἄλλοι μὲν τούτων συλλαμβάνονται, ἄλλοι δὲ φονεύονται, ἄλλοι εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀποδιδράσκουσι, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλει παντελῶς καταπαύσει πᾶσα λῃστρικὴ συμμορία.

Δεινὸν εἶναι, προσέθηκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, πιστεύων ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ὅσα περὶ λῃστείας ψευδῶς ἀναφέρει ἐφημερίς τις, ἐν πεποιθήσει νὰ ὁμολογῇ καὶ ἤδη, ὅτι τριακόσιοι ὡς ἔγγιστα λῃσταὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας περιφερόμενοι, λυμαίνονται τὸν τόπον· διότι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων τριάκοντα μόνον λῃστῶν, ἄλλων μὲν φονευθέντων, καὶ συλληφθέντων, ἄλλων δὲ εἰς τὸ Τουρκικὸν Κράτος προσφυγόντων, ἡ λῃστεία παντελῶς ἐξοντώθη.

Οὐδέποτε ἐννόησα, παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ν' ἀποδώσω εἰς τοὺς σημερινοὺς Ὑπουργοὺς τὰ ἐγκλήματα τῆς δωροδοκίας καὶ τῶν παντοειδῶν καταχρήσεων, ὅσας ἀναφανδὸν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐκτελοῦσιν οἱ ὑπάλληλοι, ἀλλὰ μόνον ἐμέμφθην τοὺς τε παρελθόντας καὶ τοὺς παρόντας Ὑπουργοὺς διὰ τὴν ἀσύγνωστον ἀμέλειαν, τὴν ὁποίαν ἐξακολουθοῦσι δεικνύοντες εἰς τὴν πρὸ τοσούτων ἐτῶν καθυστέρησιν πολλῶν στρατευσίμων. Ἐσφαλμένως λοιπὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν ἀνεδέχθη ἐφ' ἑαυτοῦ ὅλον τὸ βάρος τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους **1844** πραττομένων καταχρήσεων· διότι αὗται, καὶ πρὶν ἢ οὗτος διορισθῇ Ὑπουργὸς, ἐγίνοντο, καὶ πικρότερον ἐμοῦ ἄλλοτε περὶ αὐτῶν, καὶ περὶ ἄλλων καταχρήσεων ἠγόρευσεν. Ἐὰν δὲ

αἱ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων διαπραττόμεναι καταχρήσεις δὲν ἐνοχλοῦσιν ἀμέσως τοὺς σημερινοὺς Ὑπουργοὺς, ἐπιβαρύνουσιν ὅμως αὐτοὺς ἠθικῶς, ὡς δυναμένους νὰ προλάβωσι καὶ θεραπεύσωσι τὴν πρόοδον τῆς διαφθορᾶς, καὶ μηδὲν κατορθοῦντας. Ἐπειδὴ, Κύριοι, ὁσάκις ἐν ταῖς συζητήσεσι τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων περὶ σπουδαίου τινὸς ἀντικειμένου συμπίπτει λόγος, καὶ ζητηθῇ ἡ θεραπεία καὶ ἡ διόρθωσις ἐλλείψεώς τινος, οἱ Ὑπουργοὶ ὑπόσχονται, ὅτι μετ' οὐ πολλὺ καὶ εἰς αὔριον θέλουσιν εἰσαγάγει κατάλληλον Νόμον, καὶ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας νομίζω συμφέρον, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων τοῦ λοιποῦ συζητήσεων περὶ τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων, προτείνω πρὶν ἢ καθυποβάλωσιν οἱ Ὑπουργοὶ τὸν ὑπὸ ἐπὶ τούτῳ διορισθείσης ἐπιτροπῆς συνταχθέντα κατάλληλον Νόμον, ν' ἀναβληθῇ καὶ νὰ μὴ γένῃ παντάπασι δεκτὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· καθόσον δὲν κατεπείγει, ὡς μὴ εἰσαχθὲν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Οἱ λαοὶ οὔτε διὰ συνήθειας ῥάβδου κυβερνῶνται, οὔτε διὰ τῆς δυνάμεως τῶν ὅπλων καὶ τῆς βίας, οὔτε διὰ τῆς διαφθορᾶς, ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, διὰ τῆς ἠθικῆς ἐπιρροῆς, καὶ διὰ τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὑπολείψεως διοικοῦνται.

Οἱ δὲ λῃσταὶ, ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους, καὶ εἰς διαφόρους διῃρημένοι συμμορίας, κατὰ πολλῶν πολυαρίθμων χωρίων, ἄνευ μηδεμιᾶς ἀντιστάσεως, εἰσέβαλον, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Εὔβοιαν εἰσῆλθον, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ἠκούσθη πω λῃστὴς, φονεύοντες, πυρπολοῦντες οἰκίας, διαρπάζοντες περιουσίας, καὶ ἐν γένει πράττοντες ὠμότητας τοσαύτας, ὅσας δεινὸν καὶ λέγειν· ἀλλὰ καὶ τριάκοντα μόνον τὸν ἀριθμὸν ἂν ὑπάρχωσι, ποῦ ἡ ἔνοπλος δύναμις διὰ νὰ τοὺς καταιώδζῃ; κατὰ τί λοιπὸν χρησιμεύει τοσοῦτος ἐντὸς τῶν πόλεων ἐντοπίων στρατός; μόνον διὰ νὰ προάγωνται τινὲς παρανόμως, καὶ ὄχι κατὰ τάξιν ἀρχαιότητος καὶ ἱκανότητος, ἀλλὰ διὰ μιᾶς εἰς τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς, καὶ νὰ ὑποκινῆται ἡ ἀντιζηλία καὶ ἡ ἀγανάκτησις τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν Ἀξιωματικῶν; Ἐὰν, Κύριοι, δὲν προληφθῇ ἡ πρὸ πολλοῦ εἰς τὸν στρατὸν εἰσχωρήσασα ἀταξία καὶ ἀπείθεια διὰ τὰς μεγάλας ταύτας παρανομίας, ἀρεύκτως θέλει διεγερθῇ ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ πνεῦμα μίσους καὶ διαιρέσεως, ἐκ τῶν ὁποίων δυσάρεστα δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν ἀποτελέσματα.

Προτείναντος τινὸς ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζήτησις, μέχρις οὗ δώσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι γενικῶς μόνον περὶ συνεννοήσεων, δωροδοκιῶν καὶ παντὸς εἴδους

καταχρήστων τῶν ὑπαλλήλων ἠγόρευσεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστής, οὐδέποτε ὑπανιττόμενος ὡς ἐνόχους αὐτῶν τοὺς ὑπουργούς. Ἐὰν δὲ δὲν ἐγίνοντο τοιοῦτοι καταχρήσεις, τίνος ἕνεκα παύσαν καὶ παραπέμπονται εἰς δίκην τοσοῦτοι ὑπάλληλοι; ἡ τῶν στρατευσίμων ἐπίσης καθυστέρησις διὰ τὴν εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἀπόδρασιν αὐτῶν, δὲν προέρχεται ὑπὸ ἀπροθείας ἢ δυστροπίας τινὸς, ἀλλ' ἕνεκα τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου· διότι οἱ μὲν λαχόντες τοὺς ἐλάττονας ἀριθμοὺς, καὶ τοι ὑπαγρεύομενοι νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν, διαμένουν ἀνενόχλητοι καὶ ἀκαταζήτητοι, οἱ δὲ λαχόντες τοὺς μείζονας, καταδιωκόμενοι νὰ συλληφθῶσι, δραπετεύουσιν εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προτείνω ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζήτησις, μέχρις οὗ δώσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν τὴν ζητηθεῖσαν πληροφορίαν διότι δὲν δύναμαι νὰ νοήσω τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, εἰπόντος, ὅτι καὶ οἱ καθυστεροῦντες θέλουσι συλλαμβάνεσθαι, καὶ οἱ ζητούμενοι **1257** ἄνδρες θέλουσι στρατολογηθῇ, ἐν ᾧ ἀπαιτεῖται ἐκ τούτων πρῶτον νὰ ἐκπεσθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν καθυστερούντων, καὶ ἔπειτα οἱ ἐλλείποντες νὰ στρατολογηθῶσι.

Ἐπειδὴ ἱκανὸς θέλει παρέλθει ὑλικὸς καιρὸς, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, μέχρις οὗ συνταχθῇ ὁ περὶ τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων κατάλογος, ὡς μὴ πρόχειρος, καὶ ὁ στρατὸς θὰ μένῃ ἐλλειπὴς εἰς διάφορα Τάγματα, ὡς παραιτηθησομένων μετ' οὐ πολὺ χιλίων στρατιωτῶν, παρακαλεῖται ἡ Γερουσία νὰ ἐπιψηφίσῃ ἤδη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς ἀναγκαῖον, ἀναβάλλουσα ἐπὶ ἄλλην ἡμέραν τὴν αἴτησιν τῶν πληροφοριῶν.

Δὲν εἶναι ὀρθὸν, ἐπήναγκεν εἰς τῶν προλαλησάντων, νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου πρὸ τῶν πληροφοριῶν· διότι, ἀγνοοῦντες, πόσους καθυστεροῦν αἱ Ἐπαρχίαι στρατευσίμους, δὲν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν σήμερον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐλλειπόντων. Ἐὰν δὲ καὶ ἱκανὸς παρέλθῃ χρόνος μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων, ἑαυτὸν μόνον καὶ ὄχι ἡμᾶς πρέπει νὰ αἰτιᾶται ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς μὴ εἰσαγαγὼν ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ τοι ἀναγκαῖον κατ' αὐτὸν θεωρούμενον. Καὶ ὁ Κωλέττης καθυποβαλὼν ἄλλοτε Νομοσχέδιον περὶ τῆς ὑπὸ στρατιωτῶν ἐκτελέστεως τῆς θανατικῆς ποινῆς, ὡς μὴ εὑρισκομένων δημίων, ἀναγκάσθη ἑπομένως, μὴ γενομένου δεκτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου ἐκείνου, νὰ εὕρῃ τοιούτους,

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ Ἀντιπροέδρου, ἀνέβαλε διὰ τὴν δευτέραν τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ συζήτησιν, διὰ νὰ προσενεχθῶσιν ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν αἱ ἐπόμεναι πληροφορίαι, **1.** Πόσος εἶναι ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν καθυστερούντων στρατευσίμων. **2.** Πόσους ἑκάστη Ἐπαρχία καθυστερεῖ, καὶ **3.** Τίνος ἕνεκα ἡ καθυστέρησις αὕτη πρὸ τοσούτων ἐτῶν ὑπάρχει.

Μετὰ ταῦτα ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Λ. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΑΙΔΙΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης
Αθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Ἰουλίου 1850 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **32** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Αθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Προτείναντος τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν νὰ καθυποβάλῃ, τὰς ὁποίας ἔχει ἐπισήμους διαβεβαιώσεις περὶ τῆς ἐξοντώσεως τῶν λῃστρικῶν συμμοριῶν, οὗτος ἀνέγνω πρῶτον τὸ ἀπὸ **1** τοῦ ἰστα μένου ὑπ' ἀριθ. **175** ἔγγραφον τοῦ κατὰ τὴν Λεβαδίαν περιπολοῦντος λοχαγοῦ τοῦ **111** τάγματος τῆς Ὁρσουλακῆς, ἀναφέροντος, ὅτι καθ' ὅλην τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα οὐδὲν ἄξιον λόγου συνέβη· ὅτι ἡ δημόσιος ἀσφάλεια διατηρεῖται ἀπρόσβλητος καθ' ὅλην τὴν δικαιοδοσίαν του, καὶ ὅτι οἱ δημόσιοι δρόμοι εἶναι καλῶς ἐξησφαλισμένοι· ὅτι διεδόθη μέν, ὅτι εἴκοσι περίπου λῃσταὶ ἀνεφάνησαν πέραν τοῦ μελανος ποταμοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Μπέλεσι τῆς Λοκρίδος, ἀλλ' ἡ εἴδησις αὕτη ἐψεύσθη μετὰ ταῦτα. Ἀνέγνω

έπειτα τὸ ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἔγγραφον τοῦ Ι. Πτολεμαίου, εἰδοποιοῦντος ἐκ Λαμίας, ὅτι 4 λῃσταὶ μόνον ἀνεφάνησαν, καὶ ὅτι ἐστάλη πρὸς καταδίωξιν αὐτῶν ἀρκετὴ δύναμις.

Ἐπομένως ὁ προλαλήσας ἀνέγνω ἀποσπάσματα ἐπισήμων τινων ἐγγράφων, πραγματευομένων τὴν καρύρωσιν τῆς λῃστείας εἰς διαφόρους τοῦ Κράτους Ἐπαρχίας, ἔχοντα οὕτως·

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν γράφει διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **8891** ἐγγράφου του πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ἡ Ὁροφυλακὴ ὡς ὑποβάλλουσα ἐμμέσως τὴν λῃστείαν, κατέντησεν ἡ θλιβερωτέρα μάστιξ τοῦ Ἔθνους, ἰδίως εἰς θέσιν Ρετσίνα τῆς Στερεᾶς τέσσαρες Ὁροφύλακες ἐφόνωσαν **18** διαβαίνοντας. Μάρτυς τῆς ἀληθείας ταύτης καὶ ὁ Εἰσηγητὴς τοῦ Στρατοδικείου, ὅστις μετέβη ἐπιτοπίως πρὸς ἐξέτασιν.

Ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **4050** ἐγγράφου του ἐκθέτει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ἡ λῃστεία κατὰ τὸν Νομόν του ὑπεραύξανει.

Ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος, γράφων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῆς τρομερᾶς λῃστείας κατὰ τὸν Νομὸν Φθιωτοφωκίδος, περιγράφει πράγματα λίαν σοβαρά, λίαν τρομερά· ἐκ τῆς κατωτέρω δὲ περικοπῆς πᾶς τις δύναται νὰ συμπεράνῃ τὴν αθλίαν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρισκόμεθα· « ἡ λῃστεία, « λέγει, κατέντησεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω· τὰ κακουργήματα τῶν « λῃστῶν κατέντησαν τοιαῦτα, ὥστε τὸ Γραφεῖόν μας πλημμυ« ρεῖ ἐγγράφων ἀναφορῶν τῶν διαφόρων Ἀρχῶν, τὴν δυνατὴν « θεραπείαν ἐπιζητούντων, διότι ὁσημέραι ἡ λῃστεία λαμβάνει « πολλὰ σοβαρόν, σοβαρώτατον χαρακτῆρα, καθότι ὑποκρύπτει « ὄχι μόνον σκοπὸν λῃστείας, ἀλλὰ κάτι τι ῥηκτότερον· διότι « δὲν εἶναι συμμορίαι ἀπὸ εὐαρίθμους συνιστάμεναι, ἀλλ' ὁμάδες « ὁλοκλήρων ἑκατοντάδων, τὸ πᾶν ἀπειλούντων· καὶ ἂν ἡ Κυ« βέρνησις δὲν λάβῃ πρόνοιαν, προφητεύω μὲ ἐγκάρδιον λύπην « μου, ὅτι τὰ ἐπακόλουθα θέλουσι μᾶς φέρει εἰς χείρονα κατά« στασιν τῶν ἀνταρσιῶν τοῦ **1848**, καθότι φαίνεται τὸ ἴδιον « πνεῦμα ἐπενεργοῦν καὶ πράττον πάντα ταῦτα· καὶ ἂς μοὶ ἐπι« τρέψῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ εἴπω, ὅτι οὐδεμίαν ἐγγύησιν μὲ εἶναι « δυνατὸν καὶ πιστευτὸν νὰ παρέξω εἰς αὐτὴν διὰ τὰ ἐλεεινὰ « συμβάντα.»

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο διεύθυνε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὸ τῶν Στρατιωτικῶν διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν· τοῦτο δὲ ἀντὶ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ εἰκότα πρὸς καταστολὴν τοῦ κακοῦ, ἀπαντᾷ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. **9752** ἐγγράφου του πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτε-

ρικῶν, ζητοῦν τὴν παῦσιν καὶ τιμωρίαν τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος (ὡς ἐζήτησε καὶ τὴν τοῦ Καλαμίδα)· ἰδοὺ καὶ περικοπαὶ τοῦ ἐγγράφου·

« Δὲν εἶναι καταλληλον, Κ. Συνάδελφε, Νομάρχης, οἷος ὁ « τῆς Φθιώτιδος, νὰ ζωγραφίζῃ ἐγγράφως οὕτω πως τὴν κατά« στασιν τοῦ Νομοῦ, καθότι τὸ ἔγγραφον τοῦτο διῆλθεν ὑπὸ « ὀμμάτων οὐκ ὀλίγων, καὶ δὲν εἶναι συμφέρον εἰς μίαν Κυβέρ« νησιν, ἥτις δὲν φείδεται οὐδενὸς μέσου πρὸς κατάσβεσιν τῆς « λῃστείας, νὰ κοινοποιηθῶσι πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ πολὺ « παραβλάπτουν αὐτήν.» Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπερώτησεν ὁ Κ. Γερουσιαστὴς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργούς, ἐὰν τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ἔχωσι ἀληθείας.

Τῶν τοιούτων ἐγγράφων, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἔχει καθόλου γνῶσιν. Τούτου ἕνεκα ὀφείλει ὁ προλαλήσας νὰ δώσῃ ἀκριβῆ σημείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ ἡμερομηνίας αὐτῶν, ἵνα ἐν καιρῷ καὶ ἐγὼ γνώσει πληροφορήσω τὴν Γερουσίαν.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι ἐκ γράμματος τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος πληροφορεῖται, ὅτι **40** λῃσταὶ κατὰ τὸν Νομὸν τοῦτον ἀνεφάνησαν, καὶ ὅτι διὰ τῆς μεταβάσεως τοῦ πρὸς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν διορισθέντος Χρηστοβούλου Χ. Πέτρου προσδοκᾶται ἡ ἐξόντωσις αὐτῶν, διάφορα ἐκ διαφόρων Ἀρχῶν ἔλαβον σήμερον ἔγγραφα, εἶπεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, καὶ οὐδὲν τῶν εἰρημένων ἀναφέρεται. Ἐν τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπως μέχρι τοῦδε, οὕτω καὶ ἤδη θέλει σπουδαίως ἐνεργήσει τὰ δέοντα πρὸς καταδίωξιν καὶ τῶν μεινάντων εἰσέτι λῃστῶν, καὶ πληροφορήσει ἐν δέοντι χρόνῳ τὴν Γερουσίαν περὶ τῶν εἰρημένων, ἂν ἔχωσι, ἢ μὴ, ἀληθείας.

Κατὰ τὴν προλαβοῦσαν τῆς Γερουσίας ἀπόφασιν, εἶπεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, καθυποβάλλω γενικὸν πίνακα τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους **1815** μέχρι τοῦ **1849** καθυστερουμένων στρατευσίμων, τὸ ποσὸν τῶν ὁποίων ἀναβαίνει εἰς **1244** μέχρι τοῦ παρελθόντος Μαΐου· πόσοι ὅμως ἐκτοτε συνελήφθησαν, εἶναι ἄγνωστον, ὡς μὴ γνωστοποιηθέντες εἰσέτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου ἐξάγεται, ὅτι ἡ καθυστέρησις συμβαίνει πρὸ πάντων εἰς τοὺς Νομοὺς τοὺς παρακειμένους εἰς τὰ ὅρια, καὶ εἰς ἐκείνον τῶν Κυκλάδων, διότι ἐκεῖ εὑρίσκουν προχειρότερα τὰ μέσα τῆς ἀποδράσεως, διὰ τῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν μεταβάσεώς των. Τὸ Ὑπουργεῖον δὲν δύναται σήμερον νὰ προσδιορίσῃ τὸ παρ' ἑκάστης Ἐπαρχίας καθυστερούμενον ποσὸν, διότι οἱ τοιοῦτοι

καταλόγοι εὑρίσκονται παρὰ τοῖς ἀρμοδίοις Νομάρχαις· ἂν ὅμως ἡ Γερουσία ἀπαιτῇ τοιοῦτον κατάλογον, πρέπει νὰ μοὶ δοθῇ ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος, μέχρις οὗ λάβω τοῦτον ἀπὸ τοὺς Νομάρχας.

Τὸ Ὑπουργεῖον, παρετήρησεν ἄλλος, ὀφεῖλον νὰ γνωρίζῃ καὶ τὸν παρ' ἑκάστης Ἐπαρχίας, καὶ παρ' ἑκάστου Δήμου καθυστερούμενον ἀριθμόν, ἔπρεπε νὰ ἔχῃ καὶ παρουσιάσῃ ἤδη τοιούτους καταλόγους, διότι ἐντεῦθεν ἠδυνάμεθα κάλλιον νὰ γνωρίσωμεν τὸν λόγον τῆς καθυστερήσεως· ὡς αἰτίαν ταύτης ἀνέφερον πολλάκις τὴν ἔλλειψιν τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τοῦ καθυποβληθέντος ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ καταλόγου περισσοτέρα καθυστέρησις ὑπάρχει εἰς τὴν Ἀνατολικὴν πρὸ πάντων Ἑλλάδα, ἔνθα οἱ ἄνθρωποι φύσει ἀγαπῶσι μᾶλλον τὸν στρατιωτικὸν βίον, καὶ εἰς τὰς νήσους, ἔνθα οἱ κάτοικοι διακρίνονται διὰ τὸ εὐάγωγον καὶ τὸ εἰς τοὺς Νόμους πειθήνιόν των, συμπεραίνει ἕκαστος, ὅτι ἡ καθυστέρησις αὕτη δὲν προέρχεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ Νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς μεροληπτικῆς αὐτοῦ ἐφαρμογῆς, καὶ ἐκ τῶν διαφόρων δωροδοκιῶν, καὶ συνεννοήσεων τῶν ἐκτελούντων τοῦτον ὑπαλλήλων. ὅπως κατὰ τὴν ἐν τῇ προλαβούσῃ Συνεδριάσει ἀγόρευσίν μου διὰ μακρῶν ἐξέθεσα. Δὲν δύναμαι ὅμως ν' ἀρνηθῶ, ὅτι καὶ ὁ περὶ ἀπογραφῆς Νόμος δὲν εἶναι ἀτελὴς, ὅπως πᾶν ἀνθρώπινον ἔργον· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν καλὴν τῶν Κυβερνώντων διάθεσιν, διότι καὶ ὑπὸ τὸ Κράτος ἀτελῶν, ἢ κακῶν Νόμων οἱ ἔμφρονες Κυβερνῆται, καὶ οἱ τὸ συμφέρον καὶ τὴν ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ ἀμερολήπτως καὶ ἄνευ ἄλλων ἰδίων σκοπῶν θηρεύοντες, δύνανται νὰ διοικῶσι καλῶς. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ πολλὰ ἐν τῇ προλαβούσῃ Συνεδριάσει κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐξέθεσα, ἃς ὁμιλήσῃ ἤδη ὁ ὑπὲρ ἢ κατὰ βουλόμενος, καὶ ἡ Γερουσία ἃς ἀποφασίσῃ, ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, εἶπεν ἄλλος, ἡ καθυστέρησις γίνεται ἐκ τῆς κακῆς τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου ἐφαρμογῆς, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ, διότι πολλὰ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ περὶ ἐκτελέσεως αὐτοῦ Διατάγματος ἄρθρα δὲν ἐφαρμόζονται καθόλου.

Εἰπόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι τὰ ἄρθρα ταῦτα ἐντελῶς ἐφαρμόζονται, ἀλλ' ὁ Νόμος δὲν προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀποδιδράσκει τις πρὸ τῆς εἰς τὸν στρατὸν καταταξέως του, διότι τὸ ἄρθρον 9 ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν κατάταξιν ἀποδιδρασκόντων, τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, διὰ μείζω λόγον ἐφαρμόζεται ἐν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, καὶ ἡμαρτημένως μέχρι τοῦδε ἐξηγεῖται·

διότι, ἀφοῦ οἱ δῆμοι ὑποχρεοῦνται πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ μετὰ τὴν κατάταξιν δραπετεύσαντος, ὅτε θεωροῦνται ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν ὑποχρέωσίν των, προσενεγκόντες τοὺς γρατευσίμους των, ἔτι μᾶλλον καθίστανται ὑπόχρεοι πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ πρὸ τῆς καταταξέως δραπετεύσαντος, ὅτε εἰσέτι δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐκπληρώσαντες τὴν ὑποχρέωσίν των. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι αἱ δραπετεύσεις γίνονται, διότι δὲν τηρεῖται ἡ ἀπαιτουμένη ἰσότης καὶ ἀμεροληψία κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου.

Κυρία τῶν δραπετεύσεων αἰτία, εἶπεν ἄλλος, εἶναι ἡ μεροληπτικὴ τοῦ Νόμου ἐφαρμογή· διότι, ἀπολυομένων τῶν τοὺς πρώτους ἀριθμοὺς λαχόντων, καταδιώκονται οἱ τοὺς μείζονας λαβόντες· καὶ οὗτοι διαμαρτυρούμενοι κατὰ τῆς αὐθαιρέτου ταύτης πράξεως, καὶ μὴ εἰσακουόμενοι, βιάζονται νὰ δραπετεύουν πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀδίκου. Τοιαῦτα παραδείγματα συνέβησαν πολλὰ ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ οἱ καταδιωκόμενοι ἀδίκως, καὶ τοι ὅλα τὰ νόμιμα μέσα πρὸς ἀπαλλαγήν των μετεχειρίσθησαν, καὶ τοι πολλάκις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν ἔτι Συμβούλιον καθυπέβαλον τὰ παράπονά των, οὐδαμοῦ εἶχον προστασίαν καὶ δικαιοσύνην, μέχρις οὗ, εἰς τὰς ἀλλεπαλλήλους καὶ δεινὰς καταδιώξεις ὑποκύψαντες, κατεστάχθησαν βιαίως εἰς τὸν στρατὸν ἐνῷ οἱ κατὰ νόμον ὑποχρεούμενοι ἀπηλλάχθησαν παρανόμως. Δὲν πταίει ἄρα ὁ Νόμος, ἀλλ' οἱ ἐφαρμόζοντες αὐτὸν· ἐν τῇ παρούσῃ μάλιστα ἐποχῇ, ὅτε οἱ πολῖται δι' ἀπὸ τοῦ χρόνου συνείθισαν εἰς τὴν στρατολογίαν, δὲν ἠθελον συμβαίνει τοσαῦται δραπετεύσεις, ἂν αἱ κωλυσιδεῖς καὶ γνωσταὶ καταχρήσεις δὲν ἐνηργοῦντο. Ἐκτὸς τούτων τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον θεωρεῖ ἄδικον, διότι ὑποχρεοῖ ὅλους τοὺς Νομοὺς εἰς τὴν συνεισφορὰν τῶν παρὰ τινων γενομένων καθυστερήσεων.

Εἰπόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ῥηθέντα, διότι ἀρκούντως ἐν τινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ἀνεσκεύασεν αὐτά, ὅτε ἐπίσης περὶ τούτων ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐγένετο λόγος, οἱ μέχρι τοῦδε τὸ μνησθὲν 9 ἄρθρον τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου ἐφαρμόσαντες ὑπουργοὶ, εἶπεν ἄλλος, ἡμαρτημένως τὸ ἐξήγησαν, διότι ἡ ἀληθὴς ἔννοια αὐτοῦ εἶναι ἡ ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων δοθεῖσα. Ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε διὰ τούτου νὰ δώσῃ εἰς τοὺς δήμους εἶδος δημοτικῆς ἀνεξαρτησίας, ἥτις εἰχὸς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν φόρων· ἠθέλησε νὰ καταστήσῃ τοὺς Δήμους συμμάχους· πρέπει νὰ καταστρέψωμεν τὸ πλεονέκτημα τοῦτο, καὶ νὰ ζητῶμεν τὴν

ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων διὰ ποινῶν καὶ βασάνων; Ἐκτὸς τούτων οἱ Νόμοι δὲν δύνανται ἐκ τῶν προτέρων νὰ προΐδωσιν ἁπάσας τὰς ἀναφυησομένας εἰδικὰς περιπτώσεις, καὶ τότε χρέος τῶν ἐφαρμοζόντων αὐτοὺς ἀπαραίτητον εἶναι νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοθέτου, καὶ ἐντεῦθεν ἐξ ἀναλογίας νὰ κανονίζωσι καὶ τὰς μὴ προβλεπομένας ῥητῶς περιπτώσεις· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι ὑπάρχει ἐν τῷ Νόμῳ ἔλλειψις, πάλιν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ εἶναι κατακριτέοι, διότι δὲν ἐρρόντισαν μέχρι τοῦδε νὰ τὴν ἀνορθώσουν. Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ θεωρῶ τὸν νόμον ἐλλιπῆ κατὰ τοῦτο μόνον, καθόσον ἡ διανομὴ τῶν στρατευσίμων γίνεται ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ ὄχι τῶν ἀνδρῶν, τῶν δυναμένων νὰ φέρωσιν ὅπλα. Τούτων ἕνεκα, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι δίκαιον, ἀμνηστεύοντες τοὺς δραπετεύοντας νὰ τιμωρήσωμεν τοὺς ἐκπληρώσαντας τὰς ὑποχρεώσεις των Δήμους, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Πιθανὸν, παρετήρησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ ἦναι ἡ ἀλήθεια τοῦ εἰρημένου 9 ἄρθρου ἑρμηνεία, ὅπως οἱ προλαλήσαντες ἐξέθεσαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ μέχρι τοῦδε τοιαύτη ἑρμηνεία ὑπὸ τῶν κατὰ καιρὸν Ὑπουργῶν δὲν ἐδόθη ἐν τῇ πρακτικῇ αὐτοῦ ἐφαρμογῇ, καὶ ἐπειδὴ ἤδη δὲν πρόκειται τοιοῦτον ζήτημα, πρέπει νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ κύριον ἀντικείμενον. Ἄλλοτε δὲ κατὰ πρότασιν εἴτε τοῦ Ὑπουργείου, εἴτε τοῦ βουλομένου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Γερουσία, καὶ νὰ δώσῃ ἐπίσημον ἑρμηνείαν τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου.

Παραδεχόμενος πρὸς καιρὸν τὴν γνώμην τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ὁ Νόμος εἶναι ἐλλειπὴς, ἂν καὶ ἐν τῇ πρώτῃ ἀγορεύσει μου ἀπέδειξα τὸ ἐναντίον, φρονῶ, ὅτι καὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης οὗτοι εἶναι ὑπεύθυνοι, ὡς μὴ φροντίσαντες ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη περὶ τῆς ἀναιτουμένης διορθώσεως· ἡ ἔλλειψις τῶν αὐτὴ εἶναι μᾶλλον καταχριτέα τῆς κακῆς τοῦ Νόμου ἐφαρμογῆς. Δὲν δύνανται σήμερον οὗτοι νὰ θεωρήσωσιν ἑαυτοὺς ἀνευθύνους, διότι τὸ Ὑπουργεῖον θεωρεῖται ὡς ἠθικὸν καὶ συνεχὲς πρόσωπον, καὶ ἑπομένως οἱ παρόντες Ὑπουργοὶ πρέπει ν' ἀνέχωνται πᾶσαν ἐπίκρισιν ὑπουργικῆς πράξεως ἢ ἐλλείψεως, καίπερ ὑπ' ἄλλων Ὑπουργῶν ἐνεργηθείσης.

Παραλείπων νὰ ὁμιλήσω περὶ ἀντικειμένων, ὅλως τοῦ προκειμένου ἀλλοτρίων, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρατηρῶ μόνον, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελεν εἶσθαι κατακριτέον, ἂν δὲν ἐρρόντιζε νὰ διορθώσῃ τὰς ἐλλείψεις τοῦ περὶ ἀπογραφῆς

Νόμου. Ἴσως ἄλλοι καλλίτερον καὶ ἀσφαλέστερον ἠδύναντο νὰ διευθύνωσι τὰ πράγματα· ἀλλὰ καὶ τὸ νῦν Ὑπουργεῖον ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ του προκαταίμασε Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὅσον οὔπω θέλει εἰσάξει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν. Δὲν δυνάμεθα ἐν τούτοις νὰ κατακρίνωμεν τὰ προλαβόντα Ὑπουργεῖα διὰ τὴν μέχρι τοῦδε βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ τοιούτου Νομοσχεδίου, διότι δὲν ἠδυνήθησαν ἴσως παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν των νὰ πράξουν τοῦτο. Τούτων ἕνεκα θεωρῶ δίκαιον νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ἤδη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Περαιωμένης κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν αὐτοῦ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, εἷς τῶν προλαλησάντων παρετήρησεν, ὅτι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ εἰσαχθησομένου, ὡς ὑπεσχέθησαν, Νομοσχεδίου, ὅτι ἡ διανομὴ τῶν στρατευσίμων δὲν πρέπει νὰ γίνηται κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν δυναμένων νὰ φέρωσιν ὅπλα.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι οἱ ζητούμενοι ἤδη 1257 ἄνδρες, προστιθέμενοι εἰς τοὺς καθυστερουμένους, καὶ δυναμένους νὰ συλληφθῶσι, ἀποτελοῦν 2501, καὶ ἀντιπαρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι ἐκ τοῦ ἀναλογισθέντος εἰς ἕκαστον Νομὸν ποσοῦ θέλουν ἀφαιρεθῇ ἰσάριθμοι τῶν συλληφθησομένων ἐκ τῶν δραπετευσάντων, καὶ καθυστερουμένων παρὰ τούτου, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἀντέταξεν ἄλλος, καθιεροῦται ἀνισότης καὶ ἀδικία· διότι, ἀφοῦ ἡ διανομὴ θέλει γίνει κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ ἰσότης αὕτη καταστρέφεται διὰ τῆς ἐπιγενησομένης ἀφαιρέσεως· οὕτω φρ' εἰπεῖν, ἂν εἷς τινα Νομὸν ἀναλογίσουν 150, καὶ ἀφαιρεθῶσι 50 τυχὸν συλληφθησόμενοι ἐκ τῶν δραπετῶν, οὗτος θέλει δώσει τότε 100· οὐχ ἧττον ὅμως ὀφείλει καὶ τοὺς 50 διὰ νὰ τηρηθῇ ἰσότης. Ἐπειδὴ λοιπὸν ὁ διαληφθεὶς τρόπος δὲν εἶναι καταλληλος, ὀφείλουν νὰ μᾶς πληροφορήσουν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, πῶς θέλουν ἐνεργήσει τὴν διανομὴν, διὰ νὰ τηρηθῇ ἰσότης καὶ δικαιοσύνη.

Οἱ κατὰ τὸν προκείμενον Νόμον χορηγήσοντες τὸ ἀναλογοῦν αὐτοῖς ποσὸν Νομοί, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ζημιοῦνται, διότι θέλουν δώσει ὀλιγωτέρους κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος· καὶ οὕτως ἀπομηδενωθέντος τοῦ ποσοῦ τούτου διὰ τῆς κατ' ἔτος ἀναλόγου ἐλαττώσεως ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατευσίμων τῶν μὴ καθυστερούντων Νομῶν,

καὶ προστιθεμένης τῆς ἐλαττώσεως εἰς τοὺς καθυστεροῦντας, θέλουν ἅπαντες οἱ ἤδη καθυστερούμενοι στρατεύσιμοι χορηγηθῆ μέχρι τέλους ἀπὸ μόνους τοὺς καθυστεροῦντας Νομούς.

Κατὰ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ὁ στρατὸς τῆς γραμμῆς σύγκειται ἐκ **4,040** ἀνδρῶν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ στρατεύσιμοι ὑπηρετοῦν ἐπὶ **4** ἔτη, καὶ κατ' ἔτος γίνεται ἀνανέωσις, ἔπρεπε νὰ ζητοῦνται **1,010.** διατί ζητοῦνται **1257**; Πρὸς δὲ πρὸς τήρησιν τῆς ἰσότητος πρέπει ἡ διανομὴ νὰ γίνῃ ὡς ἀκολούθως. Οἱ καθυστερούμενοι νὰ ἐπιβληθῶσιν εἰς τοὺς καθυστεροῦντας Νομούς, καὶ τὸ ἀπαιτούμενον ὑπόλοιπον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ ν' ἀναλογισθῆ εἰς ὅλους τοὺς Δήμους. Ἐκτὸς τούτων τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀντιφάσκει μὲ τὸ ἄρθρον **4** τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου· διότι κατὰ τοῦτο μὲν ἡ διανομὴ γίνεται ὑπὸ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, κατ' ἐκεῖνο δὲ ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων· ἑπομένως ἢ τὸ διληφθὲν ἄρθρον **4** πρέπει ν' ἀκυρωθῆ, ἢ ἄλλως ἡ ἀντίφασις πρέπει νὰ ἐκλείψῃ, διότι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν θέλουσιν ἀφεύκτως συμβῆ δυσκολίαι, καὶ ἀμφισβητήσεις, καθ' ὅσον ἕκαστος δύναται νὰ ἐπικαλῆται τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν Νόμον.

Παρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι ἀνετέθη ἡ διανομὴ εἰς τὰς διοικητικὰς Ἀρχάς, διότι ἡ ἀνάγκη τῆς νεοσυλλέξεως πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ κατεπείγει, καὶ διότι τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια θέλουν βραδύνει νὰ συνέλθουν, καὶ ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος, ὡς μεταγενέστερος τοῦ περὶ ἀπογραφῆς εἶναι ἐπικρατέστερος, καὶ αὐτοδικαίως ἀκυροῖ τὰς ἀντιφατικὰς αὐτοῦ διατάξεις, ὁ Νόμος ἐκεῖνος, ἀντέταξεν ἄλλος, ὡς γενικὸς, καὶ διαρκὴς δὲν δύναται νὰ καταργηθῆ ὑπὸ τοῦ προκειμένου, εἰδικοῦ, καὶ προσωρινοῦ ὄντος, ἂν ῥητῶς τοιαύτη κατάργησις δὲν ἀναφέρηται. Ἀλλὰ διατί νὰ καταργήσωμεν ἡμεῖς, συνταγματικοὶ ὄντες, τὸν τοσοῦτον κοινωφελῆ καὶ δημοτικὸν Νόμον, ἐνῷ συνετάχθη ἐπὶ ἀπολύτου Μοναρχίας; Καθότου δ' ἀφορᾷ τὴν βραδύτητα τῆς συγκλήσεως τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, πταίουν ἐπίσης οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, διότι πολλάκις ἐζήτθη νὰ εἰσαχθῆ καλλίτερος τοῦ ὑπάρχοντος περὶ τούτων Νόμος, καὶ ἐπισήμως οὗτοι τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγήν του ὑπεσχέθησαν, ἀλλ' οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἔπραξαν.

Παρατηρήσαντος ἐπὶ τέλους τινὸς, ὅτι προκειμένου νὰ εἰσαχθῆ ὅσον οὔπω γενικὸς περὶ ἀπογραφῆς Νόμος, εἶναι περιττὴ ἡ ἐν τῷ συζητουμένῳ ῥητῇ μνεία τῆς καταργήσεως τοῦ **4** ἄρθρου τοῦ ἰσχύοντος περὶ τῶν στρατευσίμων Νόμου, ἡ πᾶσα ἄλλη τροπολογία, ἡ Γερουσία παρεδέχθη κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου τὸ προκείμενον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **2**, εἷς τῶν προλαλησάντων εἶπεν, ὅτι θέλει νὰ προτείνῃ τροπολίαν τινὰ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου· ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι, γενομένου τούτου δεκτοῦ, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ **2**, δὲν δύναται νὰ προταθῆ πλέον οὐδεμία τροπολογία, σχέσιν ἔχουσα μὲ τὸ πρῶτον ἄρθρον, ὡς μὴ γενομένης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἐπιψηφίσεως, ἀντιπαρετήρησεν ἐκεῖνος, ὅτι δὲν θεωρεῖ τὸ ἄρθρον τοῦτο νομίμως παραδεδεγμένον, καὶ ἑπομένως προτείνῃ ἄρθρα τινὰ πρὸς ἀνακούρισιν τῶν ἀδικουμένων πολιτῶν, οἵτινες προσέφερον τοὺς ἀναλογήσαντας αὐτοῖς στρατιώτας· ἄλλως τε, ἀφαιρουμένου τοῦ δικαιώματος τῆς προτάσεως, ἀπηβαίνουσι μάταια, ὅσα ἐν τοῖς προηγουμένοις ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων ἐξέθεσεν.

Εἰπόντος τινὸς, ὅτι πᾶς τις τῶν Γερουσιαστῶν δύναται νὰ προτείνῃ πάντοτε τροπολογίαν τινα, καὶ ἐναπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ τὴν παραδεχθῆ, ἢ μὴ, δὲν ἀμφισβητεῖ, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως τροπολογιῶν, ὡς ῥητῶς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καθιερωμένου. ἀλλὰ πᾶσα τροπολογία, ἢ προσθήκη ἄρθρων πρέπει νὰ παραδίδηται προηγουμένως ἐγγράφως εἰς τὸ Γραφεῖον, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐγένετο· ἄλλως τε πᾶσα τοιαύτη πρότασις πρέπει ν' ἀναφέρηται εἰς τὰ μήπω παραδεδεγμένα ἄρθρα, διότι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἐψηφισμένα, ἐνῷ ἡ προτεινομένη προσθήκη ἀναιρεῖ τὸ ἤδη παραδεχθὲν πρῶτον ἄρθρον, ὅπερ δὲν ἐπιτρέπεται. Ταῦτα πρὸς τήρησιν τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τῆς τάξεως προτείνει, καὶ ἡ Γερουσία ἂς πράξῃ ὅ,τι θέλει.

Ἡ ἀναγνωσις τοῦ δευτέρου ἄρθρου, εἶπεν ἄλλος, δὲν κωλύει πᾶσαν ἐπὶ τοῦ πρώτου τροπολογίαν, ἢ προσθήκην ἄλλου ἄρθρου. Ἑπομένως δύναται νὰ γίνῃ ἤδη τοιαύτη πρότασις· καὶ ἂν ἀντίκηται εἰς τὸ παραδεδεγμένον πρῶτον ἄρθρον, ἡ Γερουσία δύναται νὰ μὴ τὴν παραδεχθῆ, καθὼς ἐπίσης δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, καὶ ὅταν δὲν ἀντίκηται.

Τὸ δεύτερον ἄρθρον, παρετήρησεν ἄλλος, ὡς ἀνατιθέμενον μόνον τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ὑπουργοὺς, δὲν εἶναι οὐσιῶδες· καὶ ἑπομένως δεκτοῦ τοῦ πρώτου γενομένου, ἡ συζήτησις τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ Νόμου ἐπεραιώθη, καὶ ὑπο-

λείπεται μόνον ἡ τοῦ συνόλου ἐπιψήφισις, ὥστε παρεγράφη τὸ δικαίωμα πάσης προτάσεως.

Εἰπόντος τοῦ θελήσαντος νὰ προτείνῃ τὴν τροπολογίαν, ὅτι θεωρεῖ τὴν ἐπιψήφισιν ἄκυρον, ὡς μὴ νομίμως γενομένην, καὶ ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ διαμαρτυρηθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 6. ἔχον, ὡς ὑποβληθὴ ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 2 Ἰουνίου ε. ε.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένως τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως Νομοσχεδίου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.
ΑΘ. ΔΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Ι. Παξιμάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Ἰουλίου 1849, ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἐναρξιν Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἀνταστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σπ. Καλογεροπούλου, δι' ἧς ἐξαιτεῖται τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ χορηγηθῇ εἰκοσαήμερος.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Κ. Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ καθυποβάλλεται ὁ μερισματικὸς πίναξ τῆς Α ἑξαμηνίας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀναγνώσθη ὕστερον ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτως·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐρεξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

1. Ἀναφορὰν ἀπὸ 21 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 86 τῆς χήρας Διαμάντας Ἰωάννου Νεοφωτίστου ἐξ Ὕδρας, ἥτις, ἐκθέτουσα τὰς ἐν τῷ Ἱερῷ ἀγῶνι ἐκδουλεύσεις τοῦ συζύγου της, πεσόντος εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασιν της, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

2. Ἀναφορὰν ἀπὸ 27 Μαΐου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 87 τοῦ Χριστοφόρου Ἱεροδιακόνου Ἀκαρνᾶνος, διὰ τῆς ὁποίας, ἐκθέτων οὗτος τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις τοῦ πατρός του, καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν πατρικῶν του ποιμνίων ἐκ τῆς διαλυθείσης Μονῆς τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ, ἐξαιτεῖται χρηματικὴν ἐξοικονόμησιν, ἵνα δυνηθῇ, διατηρούμενος παρ' αὐτῆς, νὰ σπουδάσῃ τὴν Ζωγραφικὴν τέχνην.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

3. Ἀναφορὰν ἀπὸ 7 Ἰουνίου ὑπ' ἀριθ. 102 τῶν Πανταζοπούλων, Εὐαγ. καὶ Ἀθανασίου Δημοτῶν τοῦ Δήμου Σκυλοῦντος τῆς Ὀλυμπίας, παραπονουμένων, ὅτι, ἐμφυτεύσαντες ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν 36 στρεμμάτων σταφιδάμπελον κατὰ τὸ χωρίον Ἀλῆ Τζελεπῆ, ἀπεβλήθησαν ἤδη ἀπὸ τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος τούτου, μετεβιβασθείσης ταύτης εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἐξαιτουμένων τὴν θεραπείαν τῆς ἐντεῦθεν προσγενομένης εἰς αὐτοὺς ζημίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων, καὶ ἐνεργήσῃ ὅ,τι καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐμφυτεύσεων ἐπὶ ἐθν. Γαιῶν.

4. Ἀναφορὰν ἀπὸ 8 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 103 τῶν Ἀρχιβλαχοποιμένων Μίχῃ Γιάκγου καὶ Χρήστου Γεωργίου ἐξ Ἀγρινίου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτουσι τὴν παρὰ τῶν λῃστῶν γενομένην κράτησιν τριῶν συγγενῶν των, ὡς αἰχμαλώτων, διὰ λύτρα τῶν ὁποίων ἀπαιτοῦσι χίλια δίστηλα, καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συγχωθῶσι τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

5. Ἀναφορὰν ἀπὸ 19 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. **104**. τῆς Πουλουδίτζας χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Λογοθέτου Λυκούργου, ἥτις ἐκθέτουσα τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις καὶ σημαντικὰς θυσίας τοῦ μακαρίτου συζύγου της, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του, ἐξαιτεῖται νὰ τῇ χορηγῆται τοῦ λοιποῦ ὡς σύνταξις ἡ Γερουσιαστικὴ αὐτοῦ ἀποζημίωσις.

Ἡ Ἐπιτροπὴ συνίστησι τὴν αἴτησιν τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν σύστασιν καὶ ἀπόρασιν τοῦ Σώματος.

6. Ἀναφορὰν ἀπὸ 3 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. **112**. τοῦ Ἀναργύρου Ζαρέμα, Ὑδραίου, ἐξαιτουμένου, χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, ὡς πυροβολιστοῦ κατὰ τὸν ἀγῶνα χρηματίσαντος, βοήθειάν τινα χρηματικὴν πρὸς ὑπανδρείαν τῆς ἐν ὥρᾳ γάμου οὔσης θυγατρός του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν.

Ἀθῆναι τὴν 5 Ἰουλίου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπή

Δ. Κυριακόπουλος	Α. Γρηγοριάδης
Γ. Δημητράκης	Δ. Μανσόλας.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ παρακατατεθῇ ἐν τῷ Γραφείῳ πρὸς γνῶσιν ἑκάστου τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, καὶ κατὰ τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν νὰ γίνῃ ἡ ἐπ' αὐτῆς συζήτησις.

Ἀναγγειλάντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. **423:50** ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1849** τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνέγνω τὶς τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτό.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τ. Μαγγίνας, εἰς τοὺς προϋπολογισμούς, εἶπε, τῶν ἐξόδων τῶν παρελθόντων ἐτῶν ὑπῆρχε σημειωμένη χορήγησις εἰς τινα Ὑπουργεῖα πρὸς διατήρησιν ἁμάξης τῶν Ὑπουργῶν, ἥτις ἀφαιρεθεῖσα διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἀφέθη μόνον κατὰ προνόμιον εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργεῖον· ἐπὶ παντὸς προϋπολογισμοῦ ἐξόδων, δύναται ἀκωλύτως ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς νὰ κάμῃ ἢ ὁλοσχερῆ χρῆσιν κονδυλίου τινὸς ἐγκεκριμένου, ἢ καὶ μικράν τινα ἐπ' αὐτοῦ οἰκονομίαν, ἐὰν δύναται καὶ θέλῃ. Δὲν πρόκειται ἤδη νὰ παραδεχθῶμεν τὴν

χρῆσιν ἐγκεκριμένου τινὸς ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐξόδου, ἀλλὰ τὴν ὑπέρβασιν ποσοῦ, μὴ ὁριζομένου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων τοῦ **1849** ἔτους, καὶ εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλήξε, καὶ ἓξ ἤδη μῆνες τοῦ ἐνεστῶτος παρῆλθον. Πρόκειται κυρίως νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν δύναταί τις Ὑπουργὸς νὰ δαπανήσῃ περισσότερα ἔξοδα τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένων, καὶ τοιαύτης μάλιστα φύσεως, οἵας ὑπάρχει καὶ ἡ προκειμένη ὑπέρβασις. Ἐπέρχονται ἀληθῶς περιστάσεις τινές, καθ' ἃς ὁ Ὑπουργὸς ἐπείγεται καὶ ἄκων, καὶ ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῶν Βουλῶν, νὰ κάμῃ ὑπέρβασίν τινα δαπάνης, ἀλλὰ μεγίστης ἀναρρυσίας καὶ ἀπροόπτου ἀνάγκης. Εἰς τὰ ἔξοδα τῶν ὑποδίκων φερ' εἰπεῖν, ἐν ᾧ ὁ Ὑπουργὸς προϋπολογίζει διὰ **100** δηλαδὴ ὑποδίκους κατὰ μέσον ὅρον τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἐνδέχεται εἴτε ἀπό τινα στάσιν ἢ λῃστείας ἢ κακουργήματα, ἢ ἄλλο τι ἐκτακτονσύμβασμα, νὰ αὐξηθῇ ὁ τῶν ὑποδίκων ἀριθμὸς εἰς **150**, καὶ τότε ὁ Ὑπουργὸς κατ' ἀνάγκην ζητεῖ συμπληρωτικὴν πίστωσιν καθ' ὑπέρβασιν, ἀλλὰ πάντοτε ἐγκαίρως. Τὸ προκείμενον ὅμως καθ' ὑπέρβασιν ἔξοδον, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν τοιαύτην κατεπείγουσαν ἀνάγκην· διότι, ἐν ᾧ ὑπῆρχον δύω χιλιάδες δραχμαὶ σημειωμέναι εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1849** διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἁμάξης, καὶ ἡ Βουλὴ ἐμερίασεν αὐτὰς εἰς χιλίας ἑξακοσίας, ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς παρεδέχθη ὡς ἐξαρκοῦν τὸ ποσὸν τοῦτο.

Εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα ὑπάρχει χορήγησις ἐξόδων διὰ συνδρομὴν καὶ ἐξωτερικῶν ἐφημεριδῶν· ἐπειδὴ δέ, ὅτε διετέλουν Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐξηντλήθη πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους ἡ χορήγησις αὕτη, διὰ νὰ μὴ κάμω ὑπέρβασιν δαπάνης, μὴ ἐγκεκριμένης ὑπὸ τῶν Βουλῶν, δὲν ἔκρινα ὀρθὸν καὶ εὔλογον μήτε πίστωσιν συμπληρωτικὴν νὰ ζητήσω, μήτε οἰκοθεν ἔξοδον τοιοῦτον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ δαπανήσω, ἀλλ' ἔπαυσα ἐπὶ τριμηνίαν τὴν συνδρομὴν ἐρ' ὅλων τῶν ἐφημερίδων. Εἰς τὴν αὐτὴν λοιπὸν εὑρεθεὶς περίπτωσιν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερ. Ὑπουργός, ὠφειλε διὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς χορηγήσεως ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἁμάξης νὰ καταλίπῃ αὐτὴν ἐπὶ τρεῖς μῆνας, ἂν τυχὸν ἠδύνατο τοῦτο νὰ γίνῃ, προτιμῶν μᾶλλον νὰ μεταβαίνῃ πεζὸς εἴς τε τὸ Ὑπουργεῖον καὶ δι' ἕνα μῆνα ἀλλαχοῦ παρὰ νὰ ὑπερβῇ τὸ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ψηφισθὲν ἔξοδον, καὶ ἀνατρέψῃ καὶ τὸν Νόμον καὶ τὸ ἄρθρον **4** τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1849**. Ἐὰν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργός, δικαιολογούμενος διὰ τὴν καθ' ὑπέρβασιν γενομένην δαπά-

νην, ἀπαντήσῃ, ὅτι ὁ προκάτοχος αὐτοῦ ἔπραξεν αὐτήν. προλαμβάνω νὰ εἴπω, ὅτι οὔτε ὑπαινίττομαι πρόσωπα, οὔτε ἐπιθυμῶ νὰ ἐξελέγξω τὸν παρελθόντα ἢ τὸν παρόντα Ὑπουργόν, ἀλλὰ εἰς τὰ πράγματα μόνον ἀποβλέπων, παρέστησα τὴν παράβασιν ταύτην καὶ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Νόμου περὶ κοσμήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τοιαύτης ῥύσεως δαπάνης. Δὲν πρόκειται περὶ τῆς σμικρότητος τοῦ ποσοῦ τῆς γενομένης καθ' ὑπέρβασιν δαπάνης, ὡς τινες τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νομίζουν, ἀλλὰ περὶ τῆς κακῆς ταύτης καὶ ὀλεθρίας ἀρχῆς τῆς ὑπερβάσεως, ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῶν Βουλῶν· διότι ὡς δύναται νὰ γένῃ ὑπέρβασις ἐξόδων κατὰ **423** δραχμάς, οὕτω δύναται νὰ γένῃ καὶ κατὰ χιλιάδας ἑπειτα, ὅταν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ ἤδη τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπὶ τοιούτων ἀντικειμένων, μὴ ὑπαγομένων εἰς ἀναπόφευκτον ἀνάγκην. Ἴσως ὀρθῶς ἄλλοι, ὅτι κατὰ σκοπέλων καταφερομένου τοῦ πολιτικοῦ ἡμῶν σκάφους, καὶ μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης πρὸς σωτηρίαν ἐλπίδος, εἶναι περιττὸν ἤδη νὰ μακρυγορῶμεν καὶ ν' ἀντιτάττωμεν κατὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προκειμένης ὑπερβάσεως. Μολονότι δὲν θεωρῶ ἐπὶ τοιαύτης καταστάσεως εὑρισκομένην τὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως πορείαν, μ' ὅλον τοῦτο, καὶ τοιαύτης ὑπαρχούσης, ὀφείλομεν καὶ Νόμους καλοὺς νὰ νομοθετῶμεν, καὶ εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν αὐτῶν νὰ προσέχωμεν· ὡς ὁ ἰατρὸς, καὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἐκπνέοντος, ἐξακολουθεῖ νὰ μεταχειρίζεται ὅλα τὰ θεραπευτικὰ μέσα, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἀπαιτεῖται καὶ τοὺς Νόμους νὰ τηρῶμεν, καὶ πᾶσαν παράβασιν αὐτῶν ν' ἀποκρούωμεν, εἰς οἱανδήποτε κατάστασιν καὶ ἂν εὑρίσκωνται τὰ πράγματα. Τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ὡς ἐπιτηρηταὶ τῆς διατηρήσεως καὶ καλῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων, ὀφείλουν καὶ νὰ διατηρῶσιν αὐτούς, καὶ ἐντὸς τῶν ὑπ' αὐτῶν διαγραφομένων ὁρίων νὰ ἐμμένωσι· διότι, τῶν Νόμων παρεκβαζομένων, καὶ αἱ Συνεδριάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δὲν θέλουσι περιγράφεσθαι εἰς Νομοθετικὰς συζητήσεις, ἀλλ' εἰς ἐγκρίσεις γενομένων παραβάσεων, καὶ οἱ Νόμοι ματαιοῦνται ὁλοτελῶς. Ἵνα μὴ λοιπὸν ὑποκύψωμεν εἰς τοιαύτην ῥητοῦ Νόμου παράβασιν, καὶ δεχθῶμεν παράνομον ὑπέρβασιν δαπάνης, καὶ τοιαύτης μάλιστα φύσεως, προτείνω ἢ νὰ γένῃ ἀπαράδεκτος ἡ ἀρχὴ, ἢ τοὐναντίον νὰ καταβάλῃ ἕκαστος ἐξ ἡμῶν τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῆς ποσότητος τῶν δραχ. **423:50**, πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ τούτου.

Μετὰ μεγίστης ἤκουσα τῆς προσοχῆς, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς, τὰς ὁποίας ἀνέπτυξεν ὁ προαγορεύσας, καὶ τὴν πρὸς διατήρησιν τῶν Νόμων

ἐπιθυμίαν του. Ὑπὸ τὴν αὐτὴν πάντοτε εὑρισκόμενος βάσιν καὶ πεποίθησιν, καὶ ὡς Γερουσιαστὴς καὶ ὡς Ὑπουργὸς ἐπρέσβευσα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, καὶ τῆς ἀπαρεγκλίτου τηρήσεως τῶν Νόμων. Ὡς Ὑπουργὸς μάλιστα τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς αὐστηρὰν περιορισθεὶς οἰκονομίαν ἐξόδων, καὶ πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς ὅλον τὸ κοινὸν ἐν γένει ἀνατίθημι τὴν ἐκτίμησιν τῶν πράξεών μου, καὶ ἐλπίζω ἀδιαστάκτως, ὅτι δι' ἔργων θέλει ἀποδειχθῇ ἡ ἀλήθεια τῶν λόγων μου· διότι οὐδεμίαν εἰς τοὺς λόγους περὶ οἰκονομίας ἢ τηρήσεως τῶν Νόμων, ὡς πτερύεντας, δύναμαι νὰ θέσω βάσιν, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν πραγμάτων ἐρειδόμενος ἕκαστος, πείθεται ἀποχρώντως Ὅταν εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1849**, ὁ τότε ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, (μολονότι οὐδεμίαν ἐκείνου καὶ ἐμοῦ κάμνω διάκρισιν) προϋπελόγισε καὶ τὸ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἁμάξης ἐνιαύσιον ποσὸν εἰς δύω χιλιάδας δραχμάς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Βουλὴ, κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐμετρίασε τὴν δαπάνην ταύτην εἰς δρ. **1600**, ὁ Ὑπουργὸς, μὴ δυνάμενος ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Νομοθετικοῦ ἐκείνου Σώματος, παρεδέχθη τὴν ἐλάττωσιν ταύτην, παρατηρήσας, ὅτι δὲν θέλει ἐξαρκέσει μέχρι τέλους τοῦ ἔτους· καὶ ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ἐπαμένως, ὅτι ἐναντίον τῆς περὶ αὐστηρᾶς οἰκονομίας ἐπιθυμίας τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, δὲν ἐξήρκεσεν ἡ τῶν **1600** δραχμῶν ποσότης, ὡς ἐξαντληθεῖσα.

Οἱ Ὑπουργοὶ, Κύριοι, ὡς ἰδίαν τὴν δημόσιον θεωροῦντες περιουσίαν, καὶ τὴν αὐτὴν τηροῦντες φειδὼ, οὐδέποτε κατεδέχθησαν νὰ καταχρασθῶσιν τὸν δημόσιον πλοῦτον, ἀλλὰ πολλάκις, χάριν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας των, ἐδαπάνησαν καὶ ἐξ ἰδίων των πολλὰς ἑκατοντάδας δραχμῶν. Δὲν ἐπρόκειτο, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, περὶ τῆς ἀπὸ οἴκου εἰς οἶκον μεταβάσεως δι' ἁμάξης τοῦ Ὑπουργοῦ, διὰ ν' ἀφεθῇ τὸ ἔξοδον τοῦτο διὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ, ἀλλὰ περὶ τροφῆς τῶν δημοσίων ἵππων καὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἡνιόχου, τοὺς ὁποίους δὲν ἦτον δίκαιον νὰ καταλίπωμεν εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης. Ἐὰν δὲ ὁ προαγορεύσας, ὑπὲρ τῆς τηρήσεως δῆθεν τοῦ Νόμου, ἐπρότεινε τὴν κατ' ἀναλογίαν ὑφ' ἑκάστου Γερουσιαστοῦ πληρωμὴν τῆς ὑπερβάσεως ταύτης, ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν γενναιότητα ἐκ τῆς ἰδίας μου περιουσίας καὶ αὐτὴν καὶ ἄλλην ἀκόμη μεγαλητέραν ποσότητα νὰ πληρώσω. Δὲν σᾶς ζητοῦμεν, Κύριοι, ἐλεημοσύνην, διὰ νὰ προτείνηται τοιαύτην δυσκολίαν, ἀλλὰ τὴν ἔγκρισιν σας ἐπὶ τῆς γενομένης ταύτης ὑπερβάσεως τῶν δραχ. **423:50** εἰς δημόσιον ἀνάγκην. Περαίνων τέλος τῶν λόγων μου, ἀνατίθημι τὴν

ἐκτίμησιν τῶν λεχθέντων εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόρασιν τῆς Γερουσίας.

Εἰς γενικότητας μόνον περιστραφεὶς ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, δὲν ἀπήντησεν ἐφ' ὅσων ἠγόρευσα, οὔτε ἐὰν ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ παραβιάζῃ ῥητὴν διάταξιν κειμένου Νόμου. Ἐὰν δὲ ὁ Ὑπουργὸς ἐρείδετο τοῦ δημοσίου πλούτου, ὤφειλεν ἀντὶ τῶν δαπανωμένων ἐνιαυσίως δύω χιλιάδων δραχμῶν, ἢ νὰ ἐνοικιάζῃ ἅμαξαν, ὁσάκις ἡ ἀνάγκη ἀπήτει, ἢ καὶ πεζὸς νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ὡς πράττουσι καὶ οἱ λοιποὶ Ὑπουργοί, καὶ αὐτὸς ὁ Πρωθυπουργός.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ἔθνος διὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων παρεχώρησεν εἰς αὐτὸν τὴν χορήγησιν **1600** δραχμῶν πρὸς διατήρησιν ἁμάξης, ἔπρεπεν, ἢ ἐντὸς τῆς ποσότητος αὐτῆς νὰ περιορισθῇ, ἢ προβλέπων τὸ ἀνεπαρκὲς τῆς δαπάνης, νὰ παραιτηθῇ ταύτης, διὰ νὰ μὴ γίνῃ ἡ παρὰ τὸν Νόμον ὑπέρβασις, περὶ ἧς ἤδη πρόκειται· διότι, δεκτῆς ἅπαξ γενομένης τῆς ἀρχῆς τῆς ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων ἐπὶ μικροῦ ποσοῦ, καὶ ἐπὶ ἄλλων ἔπειτα, πολλῷ μεγαλειτέρων θέλει γίνει χρῆσις, καὶ τότε οὐδέποτε θέλομεν ἔχει σταθεροὺς Νόμους.

Δὲν παραδέχομαι τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος Γερουσιαστοῦ, εἶπεν ἄλλος, ὅτι εἰς ἀτομικὰς ἀνάγκας τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ χρησιμεύει ἡ ἅμαξα, διότι καὶ Ἐθνικὴ εἶναι, καὶ εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Ὑπουργοῦ συντελεῖ, ὁσάκις μεταβαίνει εἰς τοὺς παρ' ἡμῖν διαπεπιστευμένους Πρέσβεις τῶν ξένων Ἐπικρατειῶν· δι' ἐθνικὴν λοιπὸν ἀνάγκην γενομένη ἡ ὑπέρβασις, περὶ ἧς πρόκειται, καὶ δίκαιον εἶναι καὶ νόμιμον νὰ γίνῃ δεκτή.

Καὶ ἐγὼ παραδέχομαι, προσέθηκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, τὴν ἀρχὴν τοῦ κατὰ πρῶτον λαληθέντος Γερουσιαστοῦ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνηται ὑπέρβασις τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σχεδιασμένων ἐξόδων. Ἐθνικῆς ὅμως ἀναφυείσης ἀνάγκης, οἱ Ὑπουργοὶ ὑποχρεοῦνται μὲν νὰ δαπανήσωσι καθ' ὑπέρβασιν, ὀφείλουσι δὲ, μετὰ θάρρους ἐμφανιζόμενοι ὕστερον εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ καταδεικνύοντες τὴν κατεπείγουσαν ἀνάγκην τῆς ὑπερβάσεως, νὰ ζητήσωσι τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς, τὴν ὁποίαν, ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα καὶ διὰ τὴν τιμήν των καὶ διὰ τὴν Ἐθνικὴν ἀνάγκην θέλουσι παραδεχθῆ. Οὐδέποτε μετεχειρίσθημεν, Κύριοι, εἰς ἰδίας ἀνάγκας τὴν ἅμαξαν τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ μόνον ὁσάκις ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας προύκαλει τὴν χρῆσιν αὐτῆς. Ἐπὶ τῆς Ἀγγλοελληνικῆς κυρίως διαφορᾶς, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἅμαξα τοῦ Ὑπουργείου, ἑτοίμη ἐν παντὶ καιρῷ, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ

νυκτὶ ὁλοκλήρῳ πολλάκις, ἦταν ἀδύνατον νὰ προληφθῶσι μυρίαι κατεπειγουσαι ἀνάγκαι, προκαλοῦσαι καὶ τὴν ταχίστην ἀποστολὴν σπουδαίων ἐγγράφων πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν Πρέσβεις, καὶ τὴν μεταβασιν καὶ ἐμοῦ καὶ ἄλλων τοῦ Ὑπουργείου ὑπαλλήλων.

Δὲν συμφωνῶ, παρετήρησεν ἄλλος, μὲ τὴν ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν ἀρχὴν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνηται ὑπέρβασις δαπάνης διότι, μὴ ὁριζομένων ἀκριβῶς, ἀλλ' ὡς ἔγγιστα τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἐξόδων, δύναται πολλάκις, τυχούσης ἀπροόπτου ἀνάγκης, νὰ γίνῃ ὑπέρβασις· οὔτε παραδέχομαι ἐπίσης καὶ τὴν περὶ ἧς ἡ παροῦσα συζήτησις ὑπέρβασιν· καθότι, προϋπολογισθέντος κατὰ τὸ ἔτος **1849** τοῦ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἁμάξης ποσοῦ εἰς δύω χιλιάδας δραχμὰς, καὶ εἰς χιλίας ἑξακοσίας μετριασθέντος ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὤφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀρκούμενος εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο, μεθεμίαν νὰ κάμῃ πλέον ὑπέρβασιν ἐναντίον τῆς ἀπορᾶσεως ταύτης Νομοθετικοῦ Σώματος. Μήπως δὲν εἶναι ἀρκοῦσαι κατ' ἔτος χίλιαι ἑξακόσιαι δραχμαὶ πρὸς διατήρησιν ἁμάξης, τροφὴν ἵππων, καὶ μισθὸν ἡνιόχου; ἢ νομίζει τις, ὅτι περισσότερον τοῦ ποσοῦ τούτου δαπανᾶται εἰς τὰς ἰδιοσυντηρήτους ἁμάξας;

Ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ Ἔθνους μας, πολλῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν ὄντος ὀφειλέτου, δὲν στηρίζεται εἰς τὴν ἐφ' ἁμάξης μετάβασιν τοῦ Ὑπουργοῦ, καὶ εἰς τὴν Ἐξωτερικὴν πολυτέλειαν, ἀλλ' εἰς τὴν διατήρησιν καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὰς ξένας Δυνάμεις καὶ τοὺς ἰδιώτας ὑποσχέσεων καὶ συναλλαγῶν τῆς Κυβερνήσεως, εἰς εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, καὶ εἰς τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ. Περιττὴς λοιπὸν ἀποδεικνυομένης τῆς χορηγήσεως τοῦ ποσοῦ τούτου, προτείνω νὰ μὴ γίνῃ δεκτὴ ἡ προκειμένη ὑπέρβασις· διότι καὶ εἰς τὸν Πρωθυπουργὸν καὶ τοὺς λοιποὺς Ὑπουργοὺς, μεταβαίνοντας συνεχῶς εἴς τε τὰ Ἀνάκτορα, καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν Πρέσβεις, δὲν ὑπάρχει τοιαύτη χορήγησις πρὸς χρῆσιν ἁμάξης. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἀρκούμενοι ἤδη εἰς τὸ ποσὸν μόνον τῶν δραχ. **1600**, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν καὶ τὴν ζητουμένην συμπληρωτικὴν πίστωσιν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ἐνδιαφέρεται ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὡς προϋπολογίσας καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τὸ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἁμάξης ἔξοδον εἰς δραχ. δύω χιλιάδας.

Ἐπὶ ἐσφαλμένων πληροφοριῶν καὶ ὑπολογισμῶν, εἶπεν ἄλλος, ἐκκισθεῖσα ἡ Βουλὴ, ἐμετρίασεν εἰς δραχμὰς **1600** τὴν χορήγησιν τῆς συντηρήσεως τῆς ἁμάξης, θεωρήσασα ὡς περιττὰς τὰς δραχμὰς τετρακοσίας· κατιδοῦσα ὅμως ἔπειτα

τὴν ἀνάγκην, καὶ πεισθεῖσα, ὅτι δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ ἄμαξα διὰ τῆς δοθείσης ταύτης ποσότητος, παρεδέχθη τὴν καθ' ὑπέρβασιν γενομένην δαπάνην τῶν δραχ. 423:50, τὰς ὁποίας ἐξ ἰδίων μου ἐδαπάνησα διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, ὅτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διετέλουν Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἐὰν δὲ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα βεβαιωθῶσιν, ὅτι ἐδαπανήθη τὸ ποσὸν τοῦτο, χάριν δημοσίου ἀνάγκης, ἢ μὴ, ἂς παραδεχθῶσιν ὡς καλῶς γεγονυῖαν τὴν ὑπέρβασιν, ἢ ἂς ψηφίσωσι κατ' αὐτῆς· ἡμεῖς ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν τὰς ζητοῦμεν, μ' ὅλον ὅτι τὰς ἐξωδεύσαμεν ἐξ ἰδίων μας· οὔτε κατάχρησις ἐγένετο, Κύριοι, εἰς τὴν προκειμένην ὑπέρβασιν, οὔτε ὁ Νόμος δι' αὐτῆς παρεβιάσθη, ἀλλὰ καὶ τὸ ποσὸν ἐδαπανήθη εἰς δημόσιον ἀνάγκην, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἄλλοι εἶναι οἱ παραβάται τῶν Νόμων καὶ τῶν προϋπολογισμῶν, τοὺς ὁποίους, ὡς γνωστοὺς τοῖς πᾶσι, δὲν θέλω σήμερον νὰ ὀνομάσω.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας κατὰ πλειονοψηφίαν.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα **1** καὶ **2**, ἐγένοντο δεκτὰ χωρὶς τινὸς ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **22** πρὸς **7**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 5 Ἰουνίου Ε. Ε.

Προτείναντος ἐπομένως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου, ἵνα προσκληθῇ καὶ ἐμφανισθῇ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει, διὰ νὰ ἀκούσῃ καὶ ἀπαντήσῃ, ἐφ' ὅσων θέλει ἐκθέσει κατὰ τῶν δοθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ πληροφοριῶν, καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι ἀνέφικτος ὑπάρχει ἡ σημερινὴ τοῦ Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Συνεδρίασιν ἐμφάνισις, ὡς ἐργαζομένου παρὰ τῷ Βασιλεῖ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, ἡ Γερουσία ἀνέβαλε διὰ τὴν ἐπιοῦσαν τὴν πρόσκλησιν καὶ ἐμφάνισιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ἀθ. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 8 Ἰουλίου 1850 ἡμέρᾳ σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **27** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Ἰω. Παξιμάδη κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἐξαιτουμένου τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δανείου **20,000** δραχ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, ἀπεφασίσθη νὰ σταλῇ εἰς τὴν ἐπὶ τούτου διωρισμένην Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα, καὶ ἐπὶ τούτῳ προσεκλήθησαν τὸ α. καὶ τὸ δ'. Τμῆμα νὰ διορίσωσι τὰ ἐλλείποντα μέλη πρὸς ἀπαρτισμὸν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Προτείναντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἀνεγνώσθη ἡ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **83** καὶ **87** ἀναφορῶν γνωμοδότησις αὐτῆς, καὶ ἐγένετο δεκτή.

Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις, ὅτι οἱ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀναφερόμενοι προσδοκῶσι θεραπείαν τινὰ τῶν αἰτήσεών των, τῆς ὁποίας βεβαίως δὲν ἔτυχον διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα προσφυγῆς των· τούτου ἕνεκα ὀφείλει Αὐτὴ νὰ γνωρίζῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν αἰτήσεών των, διότι ἄλλως ἡ διατύπωσις αὐτὴ καθίσταται ἀλυσιτελὴς ὡς πρὸς τοὺς πολίτας, καὶ κόπος μάταιος ὡς πρὸς τὴν Γερουσίαν· ἄλλως τε, ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ ἦναι ὑποχρεωμένοι νὰ πληροφοροῦν τὴν Γερουσίαν, θέλουν ἐπισπεύδει νὰ ἱκανοποιοῦν τὰς δικαίας τῶν πολιτῶν αἰτήσεις· τοιαύτην λοιπὸν ὑποχρέωτιν πρέπει νὰ ἐπιδιώκῃ ἡ Γερουσία εἰς αὐτούς, καθόσον μάλιστα δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι τὸ Γραφεῖον ὀφείλει νὰ γράψῃ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, παραπονούμενον περὶ τῆς τοιαύτης τῶν Ὑπουργῶν ἐλλείψεως, καθόσον καὶ ἄλλοτε ἐζητήθησαν τοιαῦται πληροφορίαι, καὶ δὲν ἐδόθησαν· γενικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐπὶ τῶν συσταθησομένων ἀναφορῶν ἐνεργείας τῶν Ὑπουργῶν δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ ζητήσῃ, ἀντέταξεν ἄλλος· ἕκαστοι ὅμως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δύναμει τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπερω-

τήσεως δύναται νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ οἱασδήποτε θέλει ἀναφορᾶς.

Ἀναγνωσθείσα Ἐπειτα ἡ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 102, καὶ 103 ἀναφορῶν γνωμοδότησις τῆς ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτή.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 104 ἀναφορᾶς τῆς χήρας τοῦ ἀποβιώσαντος Γερουσιαστοῦ Λυκούργου Λογοθέτου, αἱ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος πολυειδεῖς ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίαι τοῦ ἀποβιώσαντος συναδέλφου ἡμῶν Γερουσιαστοῦ, παρετήρησέ τις, εἶναι τοῖς πᾶσι γνωσταὶ καὶ ἡγεμονίαν, καὶ πλούτη ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος περιῤῥονήσας, ἐτέθη ὑπὸ τὴν σημαίαν αὐτῆς, συναγωνισάμενος, καὶ συμπαθῶν μετὰ τῶν ἄλλων τῆς ἐλευθερίας μας μαρτύρων ὅσον δεινὸν καὶ λέγειν, καὶ ἀναμιμνήσκειν· τούτου ἕνεκα εἶναι καὶ δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον νὰ συστηθῇ στενῶς εἰς τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ἡ αἴτησις τῆς συζύγου του, τῆς ὁποίας ἡ ὀρφανὴ οἰκογένεια ἀναξιοπαθεῖ ἤδη, στερουμένη παντὸς πόρου ζωῆς.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ συστηθῇ στενῶς εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης, ἵνα συντόνως, καὶ ταχέως λάβῃ περὶ αὐτῆς πρόνοιαν.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 112 ἀναφορᾶς, καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ στενῶς ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πυρπολισταί, ἂν ἀληθῶς καὶ οὗτος εἶναι τοιοῦτος· περὶ τῶν ἐν τῇ Χίῳ εὑρεθέντων πυρπολιστῶν, ἀντέταξεν ἄλλος, ἐξεδόθη πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἴδιος Νόμος, εἰς ὃν οὔτε ὁ ἀναφερόμενος, οὔτε ἄλλος ὑπάγεται· τούτου ἕνεκα πρέπει μόνον νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησίς του εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, διὰ νὰ τὸν ἱκανοποιήσῃ ὅπως δήποτε, ἂν ἔχῃ δίκαιον, καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην γνώμην παρεδέχθη ἡ Γερουσία.

Μετὰ ταῦτα ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Κανελόπουλος, εἶπε τὰ ἑξῆς. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, προσκληθεὶς νὰ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν, περὶ ὅσων ἐντινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ἀνέφερον παρανομιῶν, ἐνεργηθεισῶν ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, ἀνέγνω ἔν τινι συνεδριάσει διεξωδικὴν τινα ἔκθεσιν, διὰ τῆς ὁποίας οὔτε ἀληθῶς, οὔτε ὁλοκλήρως ἀπήντησεν εἰς ἅπαντα τὰ καθυποβληθέντα αὐτῷ ὑπ' ἐμοῦ ζητήματα, καὶ τὴν ὁποίαν μάλιστα διὰ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτηρητοῦ ἐδημοσίευσε, διὰ νὰ ἐνισχύσῃ, φαίνεται, τοὺς ὑπαλλήλους του, ὡς ὑπερασπισάμενος τὰς πράξεις των.

Ἐρωτηθείς, διὰ τί ἔπαυσε τὸν Δήμαρχον Ἀρίνης ἐναντίον τοῦ νόμου, χωρὶς νὰ παραπεμφθῇ τοὐλάχιστον εἰς δίκην, ἀπήντησε ψευδῶς, ὅτι τὸν παρέπεμψε. Ἐρωτηθείς διὰ τί ἐφυλακίσθησαν παρανόμως τέσσαρες ἐκ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, διὰ τί ἀορίστως ἀνεβλήθη ἡ δημοτικὴ ἐκλογὴ, ἐπειδὴ ἦτον προφανὴς ἡ ἧττα τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένων, ἀπήντησεν ἁπλῶς. ὅτι δὲν ἦσαν μᾶλλον φορολογούμενοι, παραλιπὼν ν' ἀπολογηθῇ διὰ τὰ ἄλλα ζητήματα· ὡς αἰτίαν τῆς παύσεως τοῦ δημάρχου Ἀλιῤῥέρης ἐπρότεινε τὴν μὴ ἀποστολὴν τῶν βουλευτικῶν καταλόγων, καὶ τὴν διὰ τοῦτο εἰς δίκην εἰσαγωγήν του· τὸ δεύτερον δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι καὶ ἤδη ὁ Δήμαρχος οὗτος ζητεῖ τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του, ὡς γνωρίζων τὴν ἀθωότητά του, καὶ εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον περὶ τούτου ἀνεφέρθη, καὶ ἐν τούτοις ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν δίδει τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν· τὸ πρῶτον ὡσαύτως δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι ἄλλως ἔπρεπε νὰ παύσῃ καὶ τὸν διαδεξάμενον αὐτὸν, ὅστις εἰς τὸ αὐτὸ ἁμάρτημα εὑρίσκεται, καὶ ἑπομένως ἐπισύρει καθ' ἑαυτοῦ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τῆς παύσεως· ὅθεν ὁ κύριος καὶ οὐσιώδης λόγος τῆς παύσεως εἶναι ἡ ἀντικατάστασις αὐτοῦ ὑπὸ προσώπου, φίλου τοῦ ὑπαλλήλου, ὃν ὁ Κ. ὑπουργὸς προστατεύει. Καταδιώκει τὸν διαληφθέντα Δήμαρχον διὰ 1000 δραχμάς, καὶ τοι ὑποσχεθέντα ῥητῶς ν' ἀποτίσῃ ταύτας ἐκ τοῦ ἐρετεινοῦ εἰσοδήματος τῆς σταφίδος του, καὶ τοι προτείναντα τὴν ἐνεχυρίασιν τούτου πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ Δημοσίου· αὐτὸν δὲ τὸν Κ. ὑπουργὸν, καὶ τοι 400,000 ὀφείλοντα εἰς τὸ Δημόσιον, οὐδεὶς καταδιώκει, οὐδέποτε ὁ ἴδιος ἐρρόντισε νὰ ἀσφαλίσῃ τὸ Δημόσιον.

Ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὑπαλλήλου του συλληφθέντας φονεῖς, ἀπήντησεν, ὅτι εἶχον μεταβῇ πρὸς αὐτὸν ὡςδικηγόρον ἕνεκα ὑποθέσεών των, καὶ ὅτι τυχαίως εὑρέθησαν ἐκεῖ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεώς των· τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές. Ὁ φόνος γίνεται τὴν 25 Μαρτίου· ὁ ἀνακριτὴς ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐξετάσεως τὴν 3 Ἀπριλίου, καὶ ἐκδίδει τὸ ἔνταλμα τῆς συλλήψεως· τὴν 16 αὐτοῦ προδίδονται οἱ φονεῖς, ὁ εἷς τούτων φονεύεται, καὶ οἱ λοιποὶ τρεῖς δραπετεύουν, καὶ συλλαμβάνονται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Χρηστοπούλου· τυχαίως λοιπὸν οἱ φονεῖς μετέβησαν ἐκεῖ, καὶ δι' ὑποθέσεις των, ἀφ' οὗ πρὸ ἡμερῶν κατεδιώκοντο; ἐν ἀγνοίᾳ τους ἐδέχθη ὁ περιθάλψας αὐτούς, ἀφ' οὗ τὸ γεγονὸς εἶχε γίνει γνωστὸν εἰς ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, ἀφ' οὗ τὸ δρᾶμα ἐγένετο μεταξὺ συμπολιτῶν του, καὶ βεβαίως εἶχεν ἐφελκύσει καὶ αὐτοῦ τὴν προσοχὴν πρὸς γνῶσιν τῶν συνο-

δευσάντων αὐτὸ ἀληθῶν περιστατικῶν; οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ πιστεύσῃ.

Ἐρωτήθη διὰ τὰς ὁποίας ὁ Κ. Δούκας ὡς Νομάρχης ἐξέφρασεν ἀπειλὰς καὶ ὕβρεις πρός τε τοὺς πολίτας καὶ Δημάρχους, καὶ ἐν τούτοις ὁ Κ. ὑπουργὸς ἀρεσθῶς ἔψαλε τὸν παννηγυρικὸν αὐτοῦ, κηρύξας αὐτὸν ἔμφρονα, τίμιον, καὶ ἀμερόληπτον, ἐν ᾧ ἄλλο τε ἀντιρατικῶς, ἐν Κορίνθῳ ὡς ἰδιώτην διαμένοντα, στασιαστὴν ἀπεκάλει· ἔχει ἴσως δίκαιον ὁ Κ. Ὑπουργὸς, διότι ἐλησμόνησε, φαίνεται πρὸς τοῖς ἄλλοις τὴν πρὸ μικροῦ ἀμεροληψίαν τοῦ Κ. Δούκα, ὅστις μετὰ πολλὰ ἄλλα δὲν ἠθέλησε νὰ ἐνεργήσῃ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων κατὰ τὴν γενομένην βουλευτικὴν ψηφοφορίαν ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τῆς νεοσυλλέξιας παρανομίας, καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἐνωματάρχου Ροχίτζα ὑπό τινος ἄλλου κακοήθους καὶ φίλου τῶν παρ' αὐτοῦ προστατευομένων, δὲν ἀπήντησε καθόλου, ἂν καὶ περὶ τοῦ ἐνωμοτάρχου ὤφειλε ν' ἀπαντήσῃ, διότι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι συνεπείᾳ ἑνὸς γράμματός του τὸν ἀντικατέστησε.

Αἱ παρανομίαι τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δὲν περιορίζονται εἰς μόνην τὴν Ὀλυμπίαν· ἐπεκτείνονται καὶ εἰς ἄλλας ἐπαρχίας· οὕτως ἐν Ἠλείᾳ ἔπαυσε τὸν Δήμαρχον Ὀλυμπίων· τὸν παρέπεμψεν εἰς δίκην· ἐδικάσθη, καὶ ἠθωώθη· καὶ ἐν τούτοις δὲν ἀντικαθίσταται εἰς τὴν θέσιν του. Ἐν Κορινθίᾳ παύει ἀναιτίως τὸν Δήμαρχον Φενεοῦ, χωρὶς νὰ ἐπιτρέψῃ κἂν τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγήν του· διότι, προβλέπων τὴν ἀθωότητά του ὁ δυστυχὴς Δήμαρχος, πολυορκεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ του, πυροβολεῖται ἡ μήτηρ του, καὶ δι' ὅλα ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀδιαφορεῖ. Ὡσαύτως ἐν Κορίνθῳ ἔπαυσεν ἕως τῶρα πέντε Δημάρχους, τέσσαρας συμβούλους, καὶ πέντε παρέδρους ἐναντίον τοῦ δημοτικοῦ νόμου, διὰ νὰ δημιουργήσῃ ἄλλους φίλους του.

Αἱ τοιαῦται παρανομίαι εἶναι δυσφόρητοι εἰς τὸν λαὸν, καὶ αἰτία παντὸς κακοῦ, καὶ αὐτὴ ἔτι τὴν μαστίζουσαν τὴν Πελοπόννησον λῃστείαν. Ταύτας λοιπὸν ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας καθυποβάλλων, προτείνω ν' ἀποφανθῇ, ὅ,τι θεωρεῖ δίκαιον καὶ συμφέρον πρὸς περιστολὴν αὐτῶν, καὶ ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ.

Ἐξ ὅσων ὁ προλαλήσας διελέχθη, εἶπεν ἄλλος, τὰ μὲν ἐρρέθησαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου καὶ ἄλλοτε, καὶ εἰς ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, τὰ δὲ πρῶτον ἤδη ἀναφέρονται, καὶ πρέπει νὰ γνωστοποιηθῶσιν εἰς αὐτόν, διὰ ν' ἀπαντήσῃ· ἡ δὲ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ οὐδεμίαν γνωμοδότησιν ἀπὸ τούδε, διότι

ἤδη δὲν δικαίζει τὸ Κ. Ὑπουργὸν, καὶ διότι ἄλλως ἤθελε προδικάσειν, ἂν τυχὸν αἱ πράξεις αὗται ἦναι ἀληθεῖς, καὶ δύνανται νὰ ἐπισύρωσιν κατ' αὐτοῦ κατηγορίαν τακτικήν. Ὡς πρὸς τὸν Νομάρχην Κ. Δούκαν εἶπεν, ὅτι πολλὰ καὶ αὐτὸς ἐκ διαφόρων τοῦ Νομοῦ κατοίκων λαμβάνει γράμματα, καὶ οὐδεὶς παραπονεῖται κατὰ τοῦ τρόπου τῆς διοικήσεώς του.

Μηδεμίαν ἐπιφέρων ἐπὶ τῶν ῥηθέντων ὑπὲρ ἢ κατὰ γνώμην, εἶπεν ἄλλος, φρονῶ, ὅτι ἕκαστος Ὑπουργὸς, πρὸς ὃν γίνονται ἐπερωτήσεις, ὀφείλει νὰ εἶναι παρὼν, διὰ νὰ δίδῃ εἰς ἕκαστον τῶν ἐρωτώντων τὰς δεούσας πληροφορίας, διότι ἄλλως οὔτε ἡ ἀλήθεια δύναται ν' ἀνευρεθῇ, οὐδ' ἀπόφασίς τις νὰ ἐπέλθῃ· ἄλλως τε καὶ πρὸς ἰδίαν του ἱκανοποίησιν ὀφείλει ἕκαστος Ὑπουργὸς, προσκαλούμενος νὰ παρευρίσκηται, καθότι ἡ φυγοδικία, οὕτως εἰπεῖν, παρέχει ὑπονοίας.

Ἐνταῦθα φιλονεικίας σφοδρᾶς γενομένης, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρυσταχόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰουλίου 1850 ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Βούλγαρη, δι' ἧς ἐξαιτεῖται τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἀνέγνω τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1850 ἔτους, καθὼς καὶ τὰ περὶ εἰσόδων καὶ ἐξόδων Νομοσχέδια, καθυποβαλὼν καὶ ἅπαντα τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, καὶ τὸν

συγκριτικὸν πίνακα τῶν εσόδων και εξόδων, ὡς ἐτροπολογήθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς· ἡ μνησθεῖσα δὲ ἔκθεσις και τὰ Νομοσχέδια τῶν τε εσόδων και εξόδων, ἔπονται εἰς παράρτημα.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσι και διανεμηθῶσι σήμερον ἡ αἰτιολογικὴ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔκθεσις, τὰ Νομοσχέδια τῶν εσόδων και εξόδων, και ὁ συγκριτικὸς αὐτῶν πίναξ, και αὔριον συνελθόντα τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀνέγνω ἔπειτα ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς κατὰ παραγγελίαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, κωλυομένου δι' ὑπηρεσίαν, Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 40,000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. 1 ἐδαφ. α'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, και τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ χορηγίας συμπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 40000 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. Ἄρθρ. 1 ἐδαφίου 1 τοῦ κατὰ τὸ 1849 προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, και νὰ συνοδεύσω αὐτὸ μὲ ἀντίγραφον τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὴν Βουλήν, ἥτις περιέχει τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἠναγκάσθη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ αὐτήν, πρὸς δὲ νὰ ἐπισυνάψω και τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου. Δὲν ἀμφιβάλλω δέ, ὅτι ἡ Γερουσία ἐκτιμῶσα δεόντως τὰς περιστάσεις, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, θέλει ἐπιψηφίσει και αὐτὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰουλίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, και θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς και τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν και διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 40,000 ἐπὶ τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ Κεφαλαίου Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 ἔτους, ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς δαπάνας ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν και Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὺς ἀνατίθεται, ἑφ' ὅσον ἑκάστῳ ἀνήκει, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰουλίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσι και διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, και συνελθόντα τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Προσκαλέσας ὕστερον ὁ Κ. Πρόεδρος, τὰ μέλη τῆς διορισθείσης ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου, περὶ δανείου εἴκοσι χιλιάδων δραχ. εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν, διὰ νὰ συντάξωσι τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΑΟΙΔΩΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ι. Παξιμάδης
Α. Μαυρομιχάλης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ἰουλίου 1850 ἡμέρᾳ παρασκευῇ

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 26 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀνας. Μαυρομιχάλην, ἀντὶ τοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου, κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως 20,000 δραχ. εἰς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων ἐπιτροπῆς, ἔχουσα, ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι !

Ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπή Σας τὸ περὶ χορηγίας δανείου εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὸν δῆμον Ἀθηνῶν Νομοσχέδιον, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ δάνειον τοῦτο ζητεῖται κατὰ συνέπειαν πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀθηνῶν, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν Ὑδραγωγείων τῆς πόλεως.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη ἐξ ἐγγράφου τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιδιορθώσεως τῶν Ὑδραγωγείων προέβησαν ἤδη ἀρκούντως, καὶ δὲν δύναται ἄνευ τοῦ προκειμένου δανείου ν' ἀποπερατωθῶσιν, ὅτε θέλει προκύψει ἀναμφιβόλως ἔλλειψις ὕδατος εἰς τὴν Πόλιν, καὶ ἐπειδὴ ὁ Δῆμος ἀπέδωκε πρὸ πολλοῦ τὸ εἰς αὐτὸν προκαταβληθὲν δάνειον εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, διὰ ταῦτα δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του, καὶ εἰς τὸ Σεβ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1850.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γιαννάκης Χ. Πέτρου	Ἀδὰμ Δούκας
Σπ. Παππαλεξόπουλος	Α. Νάκος.

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς τυπώσεως αὐτῆς, ὡς μηδεμίαν φερούσης τροπολογίαν, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον αὔριον.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε. ἐπιτροπῆς, ἔχουσα, ὡς ἀκολούθως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ε. ε. Ἐπιτροπὴ, θεωροῦσα ὡς τὸ κυριώτερον καὶ πρώτιστον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δικαίωμα, τὴν ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπεξεργασίαν, δὲν ἠδυνήθη διά τε τὴν εἰς τὴν Γερουσίαν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ κατεπεῖγον τοῦ χρόνου, ἕνεκα τῆς ἐπὶ τρεῖς μόλις ἡμέρας διασκέψεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπ' αὐτοῦ, νὰ ἐπεξεργασθῇ λεπτομερέστερον ἐπὶ πάντων τῶν διαφόρων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων. Ὡς ἐκ τούτου, ἐπιληρθεῖσα τῆς ἐξετάσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐφ' ὅσον ἡ βραχύτης τοῦ χρόνου ἐπέτρεπε, παρεδέχθη αὐτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, εἰς τινας μόνον περιορισθεῖσα παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ἀναγκαίας ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα.

ΕΣΟΔΑ.

Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἐπαρεισδόμενα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰσπρακτέων τοῦ παρελθόντος καὶ δύω προηγουμένων ἐτῶν, καὶ ὑπολογιζόμενα εἰς δρ. 20,670,285:41, ἐν οἷς ἐμπεριέχονται τὰ ἐκ δραχ. 1,515,000 ἔσοδα τῶν κλεισμένων χρήσεων, καὶ ἡ ἐκ δραχ. 3,835,473:58 προκαταβολὴ τῶν τριῶν Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ροτσχίλδ, ὑπερβαίνουν τὰ τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχμὰς 1,258,856:07. Ἡ αὔξησις αὕτη, ὡς εἰς τὸν γενικὸν τῶν ἐσόδων πίνακα ἐμφαίνεται, προέρχεται ἀπὸ τοὺς ἀμέσους φόρους κατὰ δραχμὰς 830,158:05, τοὺς ἐμμέσους φόρους κατὰ δρ. 200,535, τὰ διάφορα εἰσοδήματα κατὰ δρ. 54,158:56, τὰ ἐκκλησιαστικὰ κατὰ δραχ. 10,330:09, καὶ ἀπὸ τὰς κλεισμένας χρήσεις κατὰ δραχ. 225,000· τὸ ὅλον τῆς αὐξήσεως δραχ. 1,320,181:70· ἀφαιρουμένων δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπαρχουσῶν αὐξήσεων ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Γ' «Δημόσια Καταστήματα» ἐκ δραχ. 10,276, καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Δ' «Δημόσια Νομίσματα» ἐκ δραχμῶν 51,049:63, ὑπολείπεται αὔξησις εἰς τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐκ δρ. 1,258,856:07.

Μολονότι δὲ εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν γενικὴν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων Ἔκθεσιν ἀναφέρεται, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων οὐδεμία ἐγένετο ἐλάττωσις κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, μόνον δὲ ὁ ἔγγειος φόρος καὶ ὁ τῆς ἐπικαρπίας ἐμειώθη κατὰ δραχ. 95,000, ἀπὸ τὸν προϋπολογισθέντα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, μ' ὅλον τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν αἱ τὴν ἔνεκα τῆς πολυομβρίας συμβᾶσαν ζημίαν εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἐξ ὧν τινὲς μὲν ἔμειναν ἀκαλλιέργητοι διὰ τὴν πλημμύραν τῶν ὑδάτων, ἄλλοι δὲ, καὶ τοι σπαρέντες, ἐβλάφθησαν οὐσιωδῶς, καὶ β') τὴν διὰ τὴν δριμύτητα τοῦ χειμῶνος ἐπιγενομένην ἐπαισθητὴν βλάβην τῶν ζώων, εὔχεται νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ παρατήρησις τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἡ ἐμπεριεχομένη εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν Γενικὴν Ἔκθεσίν του.

Ἐὰν ὅμως ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ἁπάντων ἐν γένει τῶν φόρων, τοιαύτη κατεβάλλετο δραστηριότης καὶ σύντονος ἐπιμέλεια, ὥστε νὰ μὴ μένουν κατ' ἔτος καθυστερήσεις μεγάλων ποσοτήτων, καὶ συμφερωτέρα ἐδίδετο διεύθυνσις ἐπὶ τῶν διαφόρων πόρων τοῦ Δημοσίου, ἀναμφιλέκτως τὰ ἐτήσια τοῦ Κράτους ἔσοδα ἐπὶ πολὺ ἤθελον ὑπερτηρήσει τῶν ἐξόδων.

Τὰ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἔσοδα τῶν ἐθνικῶν σταριδίων Σῶστι, Καραγκιόζι, Πουρνερῆς, Περιαλίου καὶ Αἰγιαλείας, ἀντὶ νὰ ἦναι μεγαλήτερα, ἢ τοὐλάχιστον ἴσα μὲ τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας καὶ ἐπιστασίας αὐτῶν, εἰσὶν ἀσυγκρίτως τῷ λόγῳ ἐλάσσονα· διότι τὰ μὲν ἔσοδα τῶν εἰς Σῶστι καὶ Καραγκιόζι προϋπολογίζονται εἰς δραχ. 9,000, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχμὰς 12,000· τὰ εἰς Πουρνερῆν καὶ Περιάλι ἔσοδα σημειοῦνται εἰς δραχ. 1,000, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχ. 6,000, τὰ τῆς Αἰγιαλείας προϋπολογίζονται εἰς δραχ. 18,000, καὶ τὰ ἔξοδα εἰς δραχ. 20,000, ὥστε ἡ τοῦ Δημοσίου ζημία εἶναι προφανὴς κατὰ δρ. 10,000.

Τὰ ἔσοδα ἐπίσης τῶν δημοσίων ἐλαιώνων, ἐν ᾧ προϋπολογίζονται κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος εἰς δραχ. 362,299:10 σημειοῦνται ὡς εἰσπραχτέαι μόνον δρ. 72,445 ἀπολειπομένων δραχ. 289,854:10· ὥστε, ἐὰν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1836, ἐποχῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνοικιάσεως αὐτῶν μέχρι τοῦδε, ἐξακολουθῇ γιγνομένη ἐναυσίως ἡ καθυστέρησις τῆς ἀνωτέρω τοὐλάχιστον ποσότητος, ἡ μέχρι σήμερον ζημία τοῦ Δημοσίου συμποσοῦται εἰς δραχ. 4,347,810. Τοιαύτας προφανεῖς ζημίας καθορῶσα ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν δημοσίων κτημάτων, προτείνει πρός τε τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου, καὶ χάριν τῆς αὐξήσεως τῶν ἐσόδων, ἢ νὰ ἐκποιηθῶσιν, ἢ νὰ διατεθῶσιν ἄλλως πως ἐπὶ τὸ ὠφελιμώτερον τὰ κτήματα ταῦτα, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τοιαύτην ἡ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἔκαμε παρατήρησιν· διότι, ὑπὸ τὴν αὐτὴν μένοντα κατάστασιν, καὶ ἐπαισθητῶς φθείρονται, καὶ ἡ ζημία τοῦ Δημοσίου ἐπαυξάνει.

Ἀπόκειται ὅθεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διασκεψάμενον περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῶν δημοσίων τούτων κτημάτων, νὰ καθυποβάλῃ κατὰ τὴν ἐλευσομένην Βουλευτ. Σύνοδον κατάλληλον περὶ αὐτῶν Νόμον, καὶ νὰ διαλύσῃ τὰς ὑπαρχούσας ἐνοικιάσεις, διότι, ὡς εἶναι βέβαιον, τινὲς μὲν τῶν ἐνοικιαστῶν, μὴ ἐκπληροῦντες τοὺς ὅρους τῆς συμφωνίας, καθυστεροῦν πολλὰς δόσεις πληρωμῶν, τινὲς δὲ ὡς ζημιούμενοι, στέργουν οἰκοθεν, καὶ ἐπιζητοῦν μάλιστα τὴν διάλυσιν τῆς ἐνοικιάσεως.

Ταύτας ἐπὶ τῶν ἐσόδων ἐκθέτουσα τὰς παρατηρήσεις ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐφ' ὅσον τὸ βραχυπρόθεσμον τοῦ χρόνου ἐπέτρεπε, συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ κυρώσεως αὐτῶν Νόμου, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς συμποσουμένου εἰς δρ. 20,670,285:41.

ΕΞΟΔΑ.

Τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, προϋπολογισθέντα κατ' ἀρχὰς εἰς δραχμὰς 20,304.056:43, ἀνεβιβάσθησαν ὕστερον ὑπὸ τῆς Βουλῆς, κατὰ τὰς γενομένας τροπολογίας, διὰ δημόσιον ἀνάγκην, εἰς δραχ. 20,321,863:41, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος καὶ ὑποβαλλομένου ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν γενικοῦ πίνακος ἁπάντων ἐν γένει τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους μετὰ τῶν διαρόρων προσθαφαιρέσεων καὶ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων δηλώσεων, ὥστε τὸ ὁριστικῶς τοῦτο ἐπιψηφισθὲν ποσὸν τῶν δραχ. 20,321,863:41 ὑπερβαίνει μὲν τὰ ἔξοδα τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχμὰς 681,689:90, εἶναι ἔλαττον δὲ τῶν ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους κατὰ δραχ. 348,422.

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, συγκείμενον κατὰ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαγωγήν του ἐκ δραχ. 9,697,138:8, ἐλαττώθη κατὰ δραχ. 4,400, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸν καθυποβαλλόμενον πίνακα, καὶ ηὐξήθη κατὰ δραχ. 494:48· ὥστε τὸ ὁλικὸν ποσὸν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν συγκεφαλαιοῦται εἰς δρ. 9,693,232:54 ὑπερβαῖνον τὸ ποσὸν τῶν ἐπικυρωθέντων ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχ. 101,498:35· τὴν αὔξησιν ταύτην, ἐπιψηφισθεῖσαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς χάριν τῆς ἀκριβοῦς τῶν τε ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων εἰσπράξεως καὶ αὐξήσεως καὶ τῆς ἀσφαλοῦς τοῦ δημοσίου πλούτου τηρήσεως, καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ὑπηρεσίας, παραδέχεται καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ συνίστησι καὶ τὴν παραδοχὴν αὐτῶν εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐπὶ τέλους νομίζει χρέος της ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀπονομῆς τῶν χορηγημάτων, οὐδεμία διατηρεῖται δικαιοσύνη· καθότι εἰς τινας μὲν τούτων μηδὲν εἰς τὸν ἱερὸν ἀγῶνα συνεπενεγκόντας ἀδρὰ δίδεται χορήγησις, εἰς τινας δὲ θυσιασθέντας καὶ παλευιδῶς ἀγωνισαμένους ἢ μικρὰ ἢ μηδαμὴ παρέχεται· ἑπομένως οὐ μόνον εἶναι ἄδικον ν' ἀπολαμβάνωσι τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου δικαιώματος ὀλίγοι τινὲς, ἀπέναντι τοσούτων ἄλλων, μεγαλητέρας καὶ δικαιοτέρας ἐχόντων ἀξιώσεις; ἀλλ' ὑπάρχουσι καί τινες μεταξὺ τῶν λαμβανόντων τοιαῦτα χορηγήματα, οἵτινες ἔλαβον πλειότερα τῶν πρὸς αὐτοὺς λόγῳ ἀποζημιώσεως ὀφειλομένων. Ὅθεν ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει προνοοῦσα περὶ τῆς διορθώσεως τῆς ἀδικίας ταύτης, καὶ μὴ ἐρισ-

μένη νὰ λιμώττωσι καὶ νὰ γυμνητεύωσιν αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος τὴν ἰδίαν περιουσίαν συνεισαγκόντων, νὰ κανονονίσῃ δικαίως τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων πρὸς ἀπορυγὴν δικαίων ἐκ μέρους τῶν ἀδικουμένων παραπόνων.

Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὑπολογισθεὶς τὸ πρῶτον εἰς δραχ. 433,069 καὶ ἐλαττωθεὶς ὕστερον ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ δραχ. 26,168, ἐπὶ τοῦ κερ. Β'. ἄρθρ. 1 « Προσωπικὸν τῶν Πρεσβειῶν, » καὶ κατὰ δραχ. 400 ἐπὶ τοῦ κερ. Γ'. ἄρθρ. 2 « Γραφικὰ ἔξοδα ἐπὶ τῶν Ὀθωμανικῶν Ὑποθέσεων, » συνίσταται ἤδη εἰς δραχ. 406,501 ὑπερβαίνων τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχμὰς 87,955:75· ἡ αὔξησις δὲ αὕτη ἐγένετο κατὰ μέγα μέρος ἐπὶ τῆς διπλωματικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἀποστολὴν ἐκτάκτων ἀπεσταλμένων εἴς τε τὴν Γαλλίαν καὶ Ρωσσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὴν αὔξησιν ταύτην, ὡς προελθοῦσαν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, προκαλεῖ τὴν σύνταξιν τοῦ Ὑπουργείου προσοχὴν καὶ μέριμναν ἐπί τε τοῦ προσωπικοῦ τῆς προξενικῆς ὑπηρεσίας, χάριν τῆς ἀξιοπρεποῦς ὑπερασπίσεως τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων, καὶ τῆς προστατεύσεως τῶν συμφερόντων τῶν ὑπηκόων Ἑλλήνων, καὶ ἐπὶ τῆς μετ' ἀκριβείας εἰσπράξεως τῶν προξενικῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα εἴς τινα μέρη καταχρῶνται, χωρὶς οὐδεμιᾶς εὐθύνης τῶν διαχειριστῶν. Ἐκ τούτου λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἡ Ἐπιτροπή, συνίστησι τὴν τακτικὴν εἰς τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἀποστολὴν τῶν ἐτησίων λογαριασμῶν τῶν προξενικῶν εἰσπράξεων, καὶ πρὸς ἀκριβῆ αὐτῶν ἐξέλεγξιν, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων.

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Ὁ Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν, ὑπελογίσθη εἰς δρ. 1,209,441 : 95. ἐλαττωθεὶς δ' ὕστερον ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 2, Κερ. Α. κατὰ δραχ. 830, ποσὸν τὸ ὁποῖον καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀφῃρέθη, συμποσοῦται ἤδη εἰς δραχ. 1,208,611 : 95, πλέον τοῦ ψηφισθέντος ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους μετὰ τῆς συμπληρωτικῆς πιστώσεως, κατὰ δραχμὰς 2,237:58

Παρατηρεῖ δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι, κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἐσημειώθη ἰδιαίτερον ἄρθρον « ἔξοδα προ-

παρασκευῆς Νομοσχεδίων » ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 10. συγκείμενον ἐκ δραχ. 13,900, χρησιμευουσῶν εἴς τε τὴν ἀντιμισθίαν τῶν μελῶν τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ πολιτικοῦ Νόμου συσταθείσης Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ἀγορὰν χάρτου πρὸς λιθογράφησιν καὶ ἐκτύπωσιν τῶν προπαρασκευαζομένων Νομοσχεδίων, καὶ τὴν ἐπιχορήγησιν γραφικῶν ἐξόδων· ὥστε, ἐὰν δὲν ἐσχηματίσθη τὸ ποσὸν τοῦτο, ἤθελε καταφανῆ ἐλάττωσις μᾶλλον, ἢ αὔξησις τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Περαίνουσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τούτου παρατήρησίν της, συνίστησι τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τῆς πρὸς ἅπαντας ἐξίσου τοὺς πολίτας ἀπονομῆς ταχείας δικαιοσύνης ὑπό τε τῶν πολιτικῶν καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν ποινικῶν Δικαστηρίων, πρὸς ἀπορυγὴν παραπόνων.

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τούτου προϋπολογισθεὶς τὸ πρῶτον εἰς δραχμὰς 1,719,230: 96, καὶ ἔπειτα τροπολογηθεὶς κατὰ διαφόρους προσθαιρέσεις, συμποσοῦται ὅμως μὲ τὴν ἐκ δραχ. 7,000 δήλωσιν διὰ τὴν παράτασιν τῶν ἐν Κύθνῳ λουτρῶν, εἰς δραχ. 1,722,750 : 46. Τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν ἐξόδων, παραβαλλόμενον πρὸς τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, εἶναι ἔλαττον κατὰ δραχ. 17,879: 57.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρήσασα, ὅτι καὶ ὁ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τούτου στηρίζεται ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων τοῦ παρελθόντος, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ αὐτόν, ὡς εὑρήσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς· δὲν νομίζει ὅμως περιττὸν νὰ ἐπιστήσῃ ἐπὶ τέλους τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἐπωφελοῦς χρήσεως τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας πρὸς τὸν κύριον σκοπόν, δι' ὃν ταῦτα κατ' ἔτος κανονίζονται.

Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν.

Καὶ ὁ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου, τὰς αὐτὰς ἔχων βάσεις τοῦ παρελθόντος, συμποσοῦται εἰς δραχ. 832,146 : 81, ὡς εὑρήσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς γενομένων προσθηκῶν ἐκ δραχ. 48,780, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβαλλομένου πίνακος.

Παραβαλλόμενον δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν ἐξόδων ἐκ δραχμ. 832,146 : 81, πρὸς τὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, εἶναι ἔλαττον κατὰ δραχ. 46,472 : 64.

Ὡς πρὸς τοὺς ὑποτρόφους δὲ θεωροῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ χρέος νὰ ἀναμενήσῃ καὶ ἤδη τὰς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἔτους περὶ αὐτῶν παρατηρήσεις, συνίστησι τὴν ἐπαύξησιν τοῦ Ὑπουργοῦ μερίμναν εἴς τε τὴν καταλληλον ἐκλογὴν τῶν προσώπων τῶν ἐχόντων τὰ παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζόμενα προσόντα, καὶ εἰς τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιβαλλομένων χρεῶν. Ἐπίσης ἀπαιτεῖται νὰ καταβληθῇ ἡ προσήκουσα ἐπιμέλεια εἰς τὸν οὐσιώδη κλάδον τῆς δημοδιδασκαλίας, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγένετο λόγος περὶ αὐτοῦ, καθ' οὗ, ὡς παραλύσαντος σχεδὸν, μυρία καθ' ἑκάστην γίνονται παράπονα ὑπό τε τῶν μαθητῶν καὶ τῶν πολιτῶν.

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Ὁ τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους Προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὑπολογισθεὶς κατὰ τὴν εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαγωγήν του εἰς δραχμ. **4,887,805 : 07**, ὁμοῦ μὲ τὴν ἐκ δραχ. **2,800** δῆλωσιν δι' ἐπιμίσθιον τοῦ Φρουράρχου Ἀθηνῶν, συνεκεφαλαιώθη, μετὰ μίαν προσθαφαίρεσιν, ὡς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸν ὑποβαλλόμενον πίνακα, εἰς δραχμ. **4,883,836 : 07**, αἵτινες ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο, συγκρινόμενον μὲ τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ψηφισθὲν ὑπὸ τῶν Βουλῶν, εἶναι μεῖζον ἤδη κατὰ δραχ. **205,464:36**.

Ἐπειδὴ δὲ, παραβαλλόμενον τὸ ὅλιλον τοῦτο ἐτήσιον ἔξοδον πρὸς τὴν ὑπάρχουσαν δύναμιν τοῦ στρατοῦ, εἶναι μέγιστον, ἡ ἐπιτροπὴ προκαλεῖ τὴν σύντονον τοῦ Ὑπουργοῦ προσοχὴν εἴς τε τὴν διόρθωσιν τῆς καταστάσεως ταύτης, καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ οὐσιώδους τούτου κλάδου τῆς δημοσίου δυνάμεως, περὶ τῆς ὁποίας καὶ ἄλλοτε ἐγένοντο σπουδαῖαι παρατηρήσεις. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ τῶν ἐτησίως προϋπολογιζομένων καὶ ἐπιψηφιζομένων ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου, προκύπτει ἀναντιρρήτως ἐλάττωσις ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, καὶ ἰδίως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες δὲν εἶναι πάντοτε πλήρεις εἰς τὰ διάφορα σώματα, ὡς εἶναι σημειωμένοι εἰς τὸν Προϋπολογισμόν, ἀλλ' ἡ ἐλάττωσις αὕτη οὔτε φαίνεται εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, οὔτε σημειοῦται ποτε ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὡς ἐπιστροφὴ χρημάτων. Ἡ παρατήρησις αὕτη, ἐκτεθεῖσα καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ πλειοψηφίας καὶ μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπαναλαμβάνεται καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἀπαιτουμένη

τάξις καὶ ἡ προσήκουσα θεραπεία καὶ διόρθωσις καὶ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν.

Καὶ ὁ τοῦ Ὑπουργείου τούτου Προϋπολογισμὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, προϋπολογισθεὶς εἰς δραχ. **1,574,844:58**· καὶ κατὰ **60** μόνον δραχ. ἐλαττωθεὶς ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου τῶν κλεισμένων χρήσεων, συμφωνοῦται, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, εἰς δραχ. **1,574,784:58** πλέον τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ποσοῦ τῶν ἐξόδων κατὰ δραχ. **308,885:80**· ἡ αὔξησις αὕτη ἐσημειώθη διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς κατασκευῆς ἑνὸς ἀτμοπλοίου δυνάμεως **200** ἵππων, τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν δύο κορβετῶν, μεγίστης ἀνάγκης πρὸς ἐπισκευὴν χρῄζουσῶν, καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ναυστάθμου.

Τὴν προσθήκην τοῦ ποσοῦ τούτου, προκαλεσθεῖσαν ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ στόλου καὶ τῆς κατασκευῆς νέου ἀτμοπλοίου, πολὺ ἀναγκαίου, παραδεχθεῖσα καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἐγκρίνει καὶ ἡ Ἐπιτροπή, συνιστῶσα τὴν παραδοχήν της καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, καὶ εὐχομένη, ὅπως λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Κυβέρνησις τὴν παροῦσαν τοῦ Ναυτικοῦ κατάστασιν, καὶ τὰς ἀπαιτουμένας ἐπιφέρουσα διορθώσεις ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου κλάδου, τῆς ἀκμῆς τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνυψώσῃ τὴν Ναυτικὴν δύναμιν κατὰ μικρὸν εἰς τὴν προτέραν της εὐκλειαν.

Παραδεχομένη ἐπὶ τέλους ἡ Ἐπιτροπὴ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου, παρατηρεῖ, ὅτι ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. κατὰ γραφικὸν λάθος ὑπάρχουσι περιπλέον δραχ. **960**, εἰς τοὺς μισθοὺς τῶν **4** δοκίμων, καὶ συνιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς πραγματικῆς πληρωμῆς τοῦ ἀληθοῦς ποσοῦ.

Περαίνουσα ἡ ἐπιτροπὴ καὶ τὰς ἐπὶ τῶν ἐξόδων παρατηρήσεις της, προτείνει τὴν ἐπιψήφισιν καὶ τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ κωρώσεως αὐτῶν Νόμου, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συγκειμένου ἐκ δραχμῶν **20,321,863:41**.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **20** Ἰουλίου **1850**.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Δαρειώτης	Ν. Πανηρόπουλος
Ν. Ἰ. Μέξης.	Γ. Παπαηλιόπουλος
Ἰ. Θεοτόκης.	

Πίναξ τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεισῶν αὐξήσεων τῶν ἐξόδων τοῦ κράτους

Κεφάλ.	Ἄρθρον	Τίτλος δαπάνης	Ἀρχικὰ ποσά	
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
6	1	Προσωπικόν	97320	
	4	Ἔκτακτα ἔξοδα	1000	
7	2	Ὑλικόν	2600	
10		Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	79145	75
21	5	Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα	500	
26		Ἀποζημιώσεις	478938	94
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ		
Β	1	Προσωπικόν τῶν πρεσβειῶν	469240	
	2	Γραφικὰ ἔξοδα	2280	
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ		
Α	2	Ὑλικόν	5830	
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ		
Α	1	Προσωπικόν	60120	
Β	1	Προσωπικὸν ἐπαρχείων	207180	
Γ	4	Διατήρησις καταδίκων	116036	
	5	Ποινικὴ ἐργασία	3292	
Δ	2	Ὑγειονομεῖα	227560	
		Λοιμοκαθαρτήρια	43620	
		Δημόσιαι οἰκοδομαί	15009	
Ζ	4	Ἐπισκευαὶ δημοσίων ὁδῶν	46500	
		ΥΠΟΥΡΓ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ κτλ.		
Θ	1	Μισθοί	89160	
Ι	1	Μισθοί	201120	
	2	Ἔξοδα	8320	
ΙΕ	1	Μισθοί	443462	
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ		
Λ	1	Μισθὸς ἀξιωματικῶν	597172	
Ι	2	Ἔξοδα τοῦ σχολείου τῶν εὐελπίδων	92617	60
ΙΑ	1	Γραφείου ἔξοδα	20440	
ΙΓ	1	Μισθὸς ἀρχίας	131845	20
ΙΗ		Ὁροφυλακή	1014909	25
Κ		Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	14205	12
		ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ		
Ι	1	Ἔξοδα	927	

καὶ ἐλαττώσεων ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ 1850 ἔτος.

Προσθῆκαι διὰ δηλώσεων	Αὐξήσεις	Ἐλαττώσεις	Ἐπιφερόμενα ποσά
		1800	95520
		1000	
		350	3250
	491 48		79640 23
		250	250
		1000	177938 94
		26168	451672
		400	1880
		830	5000
		600	59520
	600		208080
	3299 50		119335 50
	3900	540	5752
		7940	219620
		1800	41820
7000			22000
	500		41000
	45000		104160
840	1740		203700
	200		8320
	31840		445302
	120	2058	595234
		55	92562 60
		1356	19081
		720	134095 20
		2700	1012209 25
2800			17003 12
		60	867
10640 —	56793 98	19627 —	

Άπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, τὴν δι' ἐλευσομένην δευτέραν **24** τοῦ ἱσταμένου ν' ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ· ἀπεφασίσθη ὡσαύτως, κατ' αἴτησίν τινων τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ συνταχθῇ, τυπωθῇ, καὶ διανεμηθῇ γενικὸς πίναξ, περιέχων ἁπάσας τὰς ἐφ' ὅσων κονδυλίων ἐπενεχθείσας ὑπὸ τῆς Βουλῆς τροπολογίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεως περὶ χορηγήσεως εἰδικῆς πιστώσεως **150,000** δραχ. εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς βοήθειαν τῶν συνεπείᾳ τῶν παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου κατασχεθέντων πλοίων, ζημιωθέντων πλοιάρχων ἐροπλιστῶν, καὶ φορτοτῶν αὐτῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Πρὸς βοήθειαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου κατασχεθέντων ἰδιοκτήτων Ἑλληνικῶν πλοίων, καὶ τῶν ἐχόντων ἐπὶ τοῦ φορτίου αὐτῶν συμφέρον ἀναλόγως τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας ἕκαστος ὑπέστη, ἐγένετο ἀνάγκη εἰδικῆς πιστώσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκ δρ. **150,000**.

Τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον, ἐπιψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν ταχείαν ἐπιψήφισιν καὶ τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **10** Ἰουλίου **1850**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον, ὅπως ἤδη ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἰουλίου **1850**.

Ω Θ Ο Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Περὶ χορηγήσεως εἰδικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ **150,000**.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. **1**. Χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον εἰδικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. **150,000**, καταλογισθησομένη εἰς τὸ Κεφάλαιον ἐκτακτα

ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. **2**. Τῆς πιστώσεως ταύτης θέλει γίνει χρῆσις πρὸς βοήθειαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου κατασχεθέντων ἰδιοκτήτων Ἑλληνικῶν πλοίων καὶ τῶν ἐχόντων ἐπὶ τοῦ φορτίου αὐτῶν συμφέρον, ἀναλόγως τῶν ζημιῶν τὰς ὁποίας ἕκαστος ὑπέστη.

Ἄρθρ. **3**. Ἡ διανομὴ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. **150,000** θέλει γίνει ἐπὶ τῇ βάσει Βασιλικῶν Διαταγμάτων, προκαλουμένων ἀπὸ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐπὶ αἰτιολογημένης αὐτοῦ ἐκθέσεως.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Προτείναντός τινος νὰ τυπωθῶσι, καὶ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, διότι μεγάλου ὄντος τοῦ ζητουμένου ποσοῦ, πρέπει νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως οἱ ΚΚ. Γερουσιασταί, καὶ ἐν γνώσει τῆς ἀνάγκης τῆς χορηγήσεως αὐτοῦ ν' ἀποφανθῶσι, ἡ αἰτία τῆς προκλήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ἄλλος, τοῖς πᾶσι πρὸ πολλοῦ εἶναι γνωστή· καὶ ἐπειδὴ οὐδεὶς δὲν θέλει ἀντιτάξει εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, ἡ τύπωσις θεωρεῖται περιττή, ὡς μόνον βραδύτητα ἐπιφέρουσα, καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Ὁποία εἶναι ἡ γνώμη ἑκάστου τῶν Γερουσιαστῶν, ἀντεπέφερεν ὁ προλαλήσας, οὐδεὶς ἀπὸ τοῦδε γινώσκει, οὐδὲ δύναται νὰ ἐξετάσῃ· τὸ ζήτημα ἤδη εἶναι περὶ τῆς τάξεως, καὶ τῆς τακτικῆς συζητήσεως· τὰ πάντα ἡ Γερουσία πρὸς τιμὴν πρὸ πάντων ἑαυτῆς ὀφείλει ν' ἀποφασίζῃ μετὰ προηγουμένην ὡρεῖον σκέψιν, ἵνα μὴ ὑποτίθεται, ὅτι διὰ τὸ ἐσπευσμένον τῶν συζητήσεων ἐξ ἐρόλου, οὕτως εἰπεῖν, ἔρχονται καὶ ἀπέρχονται τὰ Νομοσχέδια.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, περιττὴν θεωρήσασα τὴν τύπωσιν, καὶ τὸν διορισμὸν ἐπιτροπῆς, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον αὔριον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΑΙΣΩΠΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Ἰουλίου 1850 ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 23 μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνώσθη ἑπομένως ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ εἰδοποιεῖται, ὅτι διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Ἰουλίου ε. ἔ. Β. Διατάγματος ὁ ἐπιτετραμμένος τὰς ὑποθέσεις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλην. Πρεσβείας Κ. Π. Δελιγιάννης, διωρίσθη Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων, καὶ ἀνετέθη προσωρινῶς εἰς τὸν ἴδιον ἡ διεύθυνσις τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείων, εἰς δὲ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν Κ. Γ. Νοταρᾶν ἀνετέθη προσωρινῶς ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε ΚΚ. Α. Λόντου καὶ Ν. Χρυσογέλου παραιτηθέντων.

Παρελθὼν ἑπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς ἅγιον Ἀνδρέαν τοῦ Δήμου Λετρίνων τῆς Ἐπαρχείας Πλείας, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς ὑμᾶς τὸ περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς ἅγιον Ἀνδρέαν τοῦ Δήμου Λετρίνων τῆς ἐπαρχίας Πλείας Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον παρεδόθη ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ΥΙΓ' συνεδρίασιν αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῶν συνυποβαλλομένων Πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου γενομένων συζητήσεων.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ εἰς ὑμᾶς ἤδη ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον τοῦτο, οὗτοι ἐν ἐκτάσει διαλαμβάνονται ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει ἡμῶν, τὴν ὁποίαν ἀντίγραφον ἐπισυνάπτομεν ὧδε.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Ἰουλίου 1850.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

α Ἄρθρ. Α. Ὅλα τὰ ἐν τῷ ὁρμῳ Κατακώλῳ προσορμιζόμενα πλοῖα θέλουν πληρώνει *δικαίωμα προκυμαίας*. Τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὑπολογιζόμενον ἀναλόγως τῆς χωρητικότητος τοῦ πλοίου, προσδιορίζεται εἰς 10 λεπτὰ καθ' ἕκαστον τόνον.

Ἐπιβάλλονται ὡσαύτως οἱ ἀκόλουθοι φόροι ἐπὶ τῶν ἐκβιβαζομένων προϊόντων, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν εἰσκομιζομένων ἐμπορευμάτων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Κατακώλου, κατὰ τὴν ἑρεξῆς ἀναλογίαν.

α') Ἐπὶ τοῦ σταριδοκάρπου κατὰ χιλιάδα λιτρῶν Ἑνετικῶν ἀνὰ δραχμάς. 4,00
β'.) Ἐπὶ τῶν οἴνων κατὰ βαρέλλαν ἀνὰ 0,25
γ') Ἐπὶ τῶν οἰνοπνευμάτων ὡσαύτως ἀνὰ 0,50
δ') Ἐπὶ τοῦ σίτου κατὰ κοιλὸν ὡσαύτως ἀνὰ . . . 0,15
ε') Ἐπὶ Ἀραβοσίτου, Κριθῆς καὶ Καλαμβοκίου κατὰ κοιλὸν ἀνὰ 0,10
ς'.) Ἐπὶ τῆς Βρώμης κατὰ κοιλὸν ἀνὰ 0,06
ζ.) Ἐπὶ βοῶν, ἀγελάδων καὶ ἵππων κατὰ κεφαλὴν ἀνὰ 1,00
η.) Ἐπὶ ὄνων καὶ χοίρων ὡσαύτως. 0,50
θ'.) Ἐπὶ αἰγοπροβάτων ὡσαύτως 0,15
ι.) Δύω τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐφ' ὅλων τῶν λοιπῶν προϊόντων, ἐπὶ μεταφορᾷ ἢ ἐξαγωγῇ ἐκφερομένων.

ιά') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς ἀξίας ἐφ' ὅλων τῶν ἐπὶ μεταφορᾷ ἢ εἰσαγωγῇ εἰσκομιζομένων ἐμπορευμάτων, ἐξαιρέσει τῶν εἰδωδίμων, καθόσον ταῦτα ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἔμμεσον δηματικὴν φορολογίαν.

ιβ'. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω φόρους προστίθεται καὶ τὸ ποσὸν δραχ. ἐννέα χιλιάδων, προσδιωρισμένων εἰς ὁδοποιΐαν, διὰ τῶν ἐγκεκριμένων δημοτικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἐτῶν 1848 καὶ 1849, μὴ χρησιμευθεισῶν δ' ἄχρι τοῦδε πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν.

Τὰ εἰς τὴν ἀνωτέρω φορολογίαν ὑποβαλλόμενα προϊόντα καὶ ἐμπορεύματα εἶναι ἐλεύθερα πάσης ἄλλης δημοτικῆς φορολογίας.

Ἡ εἰσπραξις τῶν εἰρημένων φόρων θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ ὑποτελωνείου Κατακώλου, ἐπὶ ἀμοιβῇ 10/0 τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ, κατὰ τὰς περὶ δημοσίων ὑπολόγων

διαταξεις καὶ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ δήμου Αετρίνων.

Τὰ ἐκ τῶν εἰσπράξεων χρήματα θέλουσι κατατίθεσθαι ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν ἐθνικὴν τράπεζαν.»

«Ἄρθρ. Β'. Τὰ ἐντεῦθεν εἰσπραττόμενα θέλουσι χρησιμεύσει:

α) Εἰς κατασκευὴν Προκυμαιῶν, ἵνα δι' αὐτῶν ὁ ὅρμος Ἁγ. Ἀνδρέου μεταβληθῇ εἰς ἀσφαλῆ λιμένα.

β'.) Εἰς κατασκευὴν Αἰμασίας γύρωθεν τοῦ μνησθέντος λιμένος.

γ.) Εἰς κατασκευὴν φάρων,

δ'.) Εἰς μετοχέτευσιν ποτίμου ὕδατος εἰς τὴν παραλίαν καὶ κατασκευὴν καταλλήλων πρὸς ὕδρευσιν τῶν πλοίων βρύσεων· καὶ,

ε') Καὶ εἰς κατασκευὴν μ ἀς γενικωτέρας ἀμαξωτῆς ὁδοῦ πρὸς τὸν λιμένα, καὶ εἰς ἐπιδιόρθωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν χρήσει.»

«Ἄρθρ. Γ'. Ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι, τὰς ὁποίας θέλει καταλάβει τὸ σχέδιον τοῦ εἰς Ἁγ. Ἀνδρέαν σχηματισθησομένου συνοικισμοῦ, μέχρι χιλίων Βασ. πήχεων βάθους γύρωθεν τῆς ἀκτῆς τοῦ λιμένος, θέλουν ἐκποιηθῇ διὰ πλειστηριασμοῦ, ὅπως καὶ τὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν γαιῶν τούτων χρήματα χρηιμεύσωσιν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ Β'. ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἔργων. Αἱ κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ λιμένος εἰς δημοτικὴν ἀνάγκην προσδιοριζόμεναι γαῖαι θέλουσι παραχωρηθῇ δωρεὰν τῷ δήμῳ Αετρίνων.

Ἐξαιροῦνται τῆς διαθέσεως ταύτης αἱ γαῖαι, αἱ ἀπαρτίζουσαι τὰ κατὰ τὸ σχέδιον παράλια οἰκόπεδα, τὸ βάθος τῶν ὁποίων προσδιορίζεται εἰς πήχεις Βασ. 25 (εἰκοσιπέντε). Τὰ οἰκόπεδα ταῦτα θέλουν ὡσαύτως ἐκποιηθῇ κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, ἀλλὰ τὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν χρήματα θέλουν χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς κατασκευὴν δημοσίων καὶ δημοτικῶν καταστημάτων εἰς Ἁγ. Ἀνδρέαν.»

«Ἄρθρ. Δ'. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τούτων θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων κανονισμένα· ἐπ' αὐτῆς ἐφορεύει τριμελὴς ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ δύω μελῶν διοριζομένων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἐκλεγομένου ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ δήμου Αετρίνων.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς θέλουν ὁρισθῇ διὰ Βασιλ. Διατάγματος.

Ἀρθ. Ε'. Ἐὰν, ἅμα ἀσφαλιζομένου προσηκόντως τοῦ ὅρμου Ἁγ. Ἀνδρέου διὰ τῆς προόδου τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Β'. τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένων ἔργων, ἡ Κυβέρνησις κρίνῃ εὔλογον νὰ μεταφέρῃ εἰς Ἁγ. Ἀνδρέαν τὸ εἰς Κατα-

κωλον ὑποτελωνεῖον, τὰ εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου προσορμιζόμενα πλοῖα καὶ τὰ ἐκεῖ εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα ἐμπορεύματα θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ Α'. ἀναφερομένους φόρους, οἵτινες θέλουν εἰσπράττεσθαι εἰς τὸν νέον τοῦτον τελωνιακὸν σταθμόν.

Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις ἤθελε συστήσει ἴδιον τελωνιακὸν σταθμὸν εἰς Ἁγ. Ἀνδρέαν, διατηρουμένου τοῦ ἐν Κατακώλῳ ὑπάρχοντος, ἡ ἐπιβολὴ καὶ εἴσπραξις τῶν φόρων θέλει ἐνεργεῖσθαι εἰς ἀμφοτέρους τοὺς εἰρημένους σταθμούς.

Ἄρθρ. Ϛ'. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρ. α. καὶ ε. ἐπιβαλλομένων φόρων θέλει ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἀπαιτουμένου κεφαλαίου, πρὸς ἐντελῆ ἀποπεράτωσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Β'. τοῦ παρόντος νόμου ἀναφερομένων ἔργων.

Ἄρθρ. Ζ'. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀνήκει, τὸν παρόντα Νόμον.»

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἰουνίου 1850.

ΟΘΩΝ.

Γ. ΝΟΤΑΡΑΣ.

Ἀπερασίσθη δὲ, ἐκτυπωθὲν τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, νὰ διανεμηθῇ εἰς τὰ τμήματα, ἅτινα συνελθόντα νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀνέγνω ἐπίσης ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς Νομοσχέδιον μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως περὶ ἀντιβασιλείας τῆς Ἑλλάδος ἐν περιπτώσει νόσου ἢ ἀπουσίας τοῦ Βασιλέως, ἔχον οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὸ Σεβ. τοῦτο Σῶμα ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, καθὼς καὶ τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνεδριάσεως αὐτῆς, καθ' ἣν ἐσυζητήθη, καὶ ἐψηφίσθη Νομοσχέδιον, προσδιορίζον τὸν ἀναπληρώσοντα τὸν Βασιλέα, ἐν περιπτώσει νόσου ἢ ἀπουσίας ἐκτὸς τοῦ Κράτους. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλω ἐπίσης ἐνταῦθα κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως διὰ νὰ ψηφισθῇ καὶ ὑπὸ τοῦ Σ. τῆς Γερουσίας Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰουλίου 1850

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου
Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ὅπως ἐψηφίσθη ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰουλίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Γ. ΚΡΙΕΖΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐν Περιπτώσει νόσου, ἢ ἀπουσίας Ἡμῶν ἐκτὸς τοῦ Κράτους, δύναται ν' ἀνατεθῆ ἡ ἀντιβασιλεία δι' Ἡμετέρας ἀποράσεως εἰς τὴν βασίλισσαν Ἀμαλίαν, τὴν πολυπόθητον Ἡμῶν σύζυγον, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ προκαλέσασα τὴν ἀντιβασιλείαν αἰτία.

Ἄρθρ. 2. Πρὶν ἡ ἀναλάβῃ τὰ ἔργα τῆς ἀντιβασιλείας, ἡ Βασίλισσα θέλει δώσει ἐράπαξ ἐπὶ παρουσίᾳ Ἡμῶν, τῶν Ὑπουργῶν, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, καὶ τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ Βουλευτῶν, καὶ Γερουσιαστῶν, τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

« Ὀμνύω εἰς τὸ ὄνομα τῆς ὁμοουσίου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος νὰ τηρῶ πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, νὰ προστατεύω τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, νὰ φυλάττω τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, καὶ νὰ διατηρῶ καὶ ὑπερασπίζω τὴν ἐθνικὴν αὐτονομίαν καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. »

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπιροτίζεται τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Προτείναντος δὲ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, καί τινων Γερουσιαστῶν, ἵνα συζητηθῆ σήμερον τὸ περὶ ἀντιβασιλείας Νομοσχέδιον, ὡς κατεπεῖγον, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὅσον κατεπεῖγον καὶ ἂν θεωρῆται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοσοῦτον εἶναι σπουδαῖον καὶ σοβαρόν, χρῄζον τῆς ἀπαιτουμένης διασκέψεως. Ὡς κατεπεῖγον δὲ θεωρούμενον, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ τινων Γερουσιαστῶν, δὲν πρέπει, νομίζω, νὰ παρατηθῆ ἐπὶ πολὺ διάστημα χρόνου, ὡς γίνεται τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συνήθων Νομοσχεδίων, ἀλλὰ νὰ παραπεμφθῆ σήμερον εἰς τὰ τμήματα καὶ νὰ διορισθῆ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν, ὅσον ἐνεστι τάχιστα, τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Οὐ μόνον κατεπεῖγον, παρετήρησεν ἄλλος, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀναγκαῖον θεωρεῖται τὸ προκείμενον περὶ ἀντιβασιλείας Νομοσχέδιον, ὡς προτιθέμενον ν' ἀναπληρώσῃ τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς σιωπῆς ἀφῆκε τὸ Σύνταγμα, ἐν περιπτώσει νόσου ἢ ἀπουσίας τοῦ Βασιλέως. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲ ὁρῶ, ὅτι τὸ τοιοῦτον Νομοσχέδιον ὡς ἀναγκαῖον, πρὸ πολλοῦ ἀπῃτεῖτο νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, καὶ προτείνω τὴν ἄμεσον σήμερον συζήτησίν του ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Προτείναντός τινος, ἵνα πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διαφερουσῶν προτάσεων διακοπῇ ἐπὶ μίαν ὥραν ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου πρὸς διάσκεψιν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθεισα τὴν πρότασιν ταύτην, ἀνέβαλεν ἐπὶ μίαν ὥραν τὴν τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησιν πρὸς διάσκεψιν, καὶ διέκοψε τὴν συνεδρίασιν.

Παρελθούσης δὲ τῆς πρὸς διάσκεψιν ταχθείσης ὥρας, καὶ τῆς Συνεδριάσεως ἐπαναληφθείσης, προύτέθη εἰς συζήτησιν τὸ περὶ ἀντιβασιλείας Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων.

Πρὶν ἢ προβῶμεν, εἶπέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησιν, παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτραπῇ διὰ νὰ προκαλέσω τοὺς παραιτηθέντας ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοὺς ΚΚ. Α. Λόντου καὶ Ν. Χρυσόγελον, νὰ μᾶς ἐκθέσουν τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς των· διότι, ὡς διεδόθη, οἱ προκαλέσαντες τὴν παραίτησίν των λόγοι προῆλθον ἀπὸ τὸ προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὴν πεποίθησίν των καὶ εἰς τὰς τοῦ Συντάγματος διατάξεις, δὲν ἠθέλησαν μετὰ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν νὰ εἰσαγάγουν καὶ ὑποστηρίξουν εἰς τὰς Βουλάς· ὡς μέλη ὄντες τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου οἱ παραιτηθέντες οὗτοι Ὑπουργοί, γινώσκοντες καλῶς τὴν αἰτίαν, δι' ἣν προὐκαλέσθη τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ἐρευνήσαντες τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ κατεπεῖγον αὐτοῦ, πρὸς δὲ καὶ τοὺς ἐναντίους περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς του λόγους, ὀφείλουν νὰ ἐκθέσουν πάντα ταῦτα πρὸς πληροφορίαν καὶ φωτισμὸν ἡμῶν. Ἐὰν δὲ οἱ λόγοι των ὦσιν εὔλογοι, δυνάμεθα νὰ πεισθῶμεν· ἄλλως, θέλομεν ἀκροασθῆ καὶ τῶν ἀγορεύσεων καὶ παρατηρήσεων τῶν σημερινῶν Ὑπουργῶν, καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τούτων θέλομεν ἀποφασίσει κατὰ πεποίθησιν ἐν πλήρει γνώσει τῶν γεγονότων.

Οὔτε ἄρμόδιον οὔτε πρέπον εἶναι, παρετήρησεν ἄλλος, νὰ

προκαλῇ τις τοὺς παραιτηθέντας Ὑπουργοὺς νὰ δώσουν λόγον τῆς παραιτήσεώς των· διότι καὶ οἴκοθεν δύνανται οὗτοι, χωρὶς τινος προσκλήσεως, νὰ ἐκθέτωσι τὰς αἰτίας τῆς παραιτήσεώς των.

Ἐὰν ἕκαστος Γερουσιαστὴς καὶ Βουλευτὴς, ἀντεῖπεν ὁ προαγορεύσας, δύναται ἐπὶ παντὸς ἀντικειμένου νὰ κάμῃ διαφόρους ἐπερωτήσεις, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὴν κοινὴν συγκινήσαντος περιέργειαν, περὶ τῆς αἰφνιδίου παραιτήσεως δηλαδὴ τῶν δύω Ὑπουργῶν, τῆς πίστεως ἀπολαμβανόντων τῶν Βουλῶν, καὶ τὴν πλειονοψηφίαν αὐτῶν ἐχόντων· τὸ κατ' ἐμὲ μάλιστα, δικαιοῦμαι νὰ ζητήσω λόγον τῆς παραιτήσεώς των, ὡς μὴ ἀνήκων εἰς τὴν πλειονοψηφίαν τῶν Βουλῶν, τὴν ὁποίαν οὗτοι εἶχον. Ἐὰν ὅμως οἱ Ὑπουργοὶ οὗτοι δὲν ἦσαν μέλη τῆς Γερουσίας, οὐδέποτε βεβαίως ἤθελον προκαλέσει νὰ μᾶς ἐκθέσουν τοὺς προκαλέσαντας τὴν παραίτησίν των λόγους· ὑπάρχοντες ὅμως ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ περιβόλου ὡς καὶ ἡμεῖς, καὶ τὰ αὐτὰ μὲ ἡμᾶς ἔχοντες δικαιώματα, ὡς Γερουσιασταὶ, ὀφείλουν, προκαλούμενοι ἐν ὀνόματί μου, καὶ ἐν ὀνόματι τῆς Γερουσίας νὰ ἐκθέσουν τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς των.

Δὲν ἐνίσταμαι, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἕκαστος Γερουσιαστὴς νὰ κάμῃ ἐπερωτήσεις· διότι προκειμένης τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, δύνανται οἱ παραιτηθέντες Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ νὰ ἐκθέσουν οἴκοθεν καὶ τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς των, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ πεποίθησίν των, καὶ ὄχι προκαλούμενοι ὡς παραιτηθέντες Ὑπουργοὶ νὰ ἐκθέσουν αὐτούς.

Τιμηθεὶς μὲ τὴν πίστιν τοῦ Σ. Βασιλέως εἰς τὴν ὑπουργικὴν ἕδραν, εἶπεν ὁ παραιτηθεὶς Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ σήμερον ἔχων τὴν θέσιν τοῦ Γερουσιαστοῦ μὲ τὴν ἀνάπαυσιν τῆς συνειδήσεώς μου, δὲν ἤθελον διστάσει, οὐ μόνον προκληθείς, ἀλλὰ καὶ οἴκοθεν νὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς μου, κατὰ τὴν συνταγματικὴν ἐθιμοταξίαν. Εἰμὶ λοιπὸν πρόθυμος, ἐκπληρῶν ἱερὸν χρέος πρὸς τὸν Βασιλέα, τὸν ὁποῖον καὶ ὡς Ὑπουργὸς, καὶ ὡς Γερουσιαστὴς, καὶ ὡς ἰδιώτης, ἐσεβάσθην, καὶ πάντοτε σέβομαι, καὶ τὴν Πατρίδα μου, νὰ ἐκφράσω μετὰ παῤῥησίας καὶ τὴν πεποίθησίν μου καὶ τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς μου, ἐὰν δὲν ἐγίνετο ἔνστασις περὶ αὐτοῦ· ἐὰν λοιπὸν ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ἀσμένως θέλω δώσει παῤῥησίᾳ τὸν λόγον τῆς παραιτήσεώς μου.

Ἐὰν ὁ προαγορεύσας, προκληθεὶς, εἶπεν ἄλλος, θέλῃ νὰ ἐκθέσῃ

τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς του, εἶναι περιττὸν νὰ περιμένῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας· διότι καὶ χωρὶς τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σώματος, δύναταί τις, προσκαλούμενος, ν' ἀποκριθῇ.

Προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Σ. Βασιλέως, εἶπεν ὁ προαγορεύσας, εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, διήνυσα τὸν Ὑπουργικὸν βίον μου ἡσύχως καὶ εὐσυνειδότως, καὶ ἐν παντελεῖ ἁρμονίᾳ μετὰ τῶν λοιπῶν συναδελφῶν μου, τοὺς ὁποίους σέβομαι· διότι καὶ χωρὶς μηδεμιᾶς διαφωνίας διετρέξαμεν πολὺ σπουδαίας περιστάσεις, καὶ ἐν πλήρει τάξει καὶ ἡσυχίᾳ ἐξεπληρώσαμεν μέχρι τοῦδε τὰ σοβαρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ καθήκοντα· δυστυχῶς ὅμως εἴτε διότι ἡ πεποίθησίς μου ἐκλονίσθη, εἴτε οἱ συναδελφοί μου εὑρέθησαν ὑπατηγμένοι, διεφώνησα πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ γνώσκων τὰ δυσάρεστα τῆς διαφωνίας ἀποτελέσματα, ἔδωκα τὴν παραίτησίν μου. Θεωρήσας λοιπὸν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἀντιβαῖνον εἰς ῥητὰς τοῦ Συντάγματος διατάξεις, ὡς μὴ δυνάμενον νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, καὶ προσέτι μὴ συνάδον μὲ τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς Ἑλλάδος, παρητήθην τῆς θέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ, τὴν ὁποίαν εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ἔχω. Αὕτη εἶναι ἡ αἰτία τῆς παραιτήσεώς μου, τὴν ὁποίαν ἐπροκαλέσθην νὰ ἐκθέσω, μὴ δυνάμενος νὰ προσθέσω περισσότερα, ὡς μὴ ἐπιτρεπούσης τῆς ὑπουργικῆς θέσεως, τὴν ὁποίαν μέχρι χθὲς εἶχον.

Ἀντιτάξας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶπε τὰ ἑξῆς.

Τὸ Σύνταγμα ἐκανόνισε τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Θρόνου ἢ ἀπουσίας τοῦ διαδόχου, ἀλλὰ δὲν προεῖδε παντάπασι περὶ τοιούτου εἰ; περίστασιν ἀπουσίας τοῦ Βασιλέως ἢ ἀσθενείας.

Εἶναι ἀναντίῤῥητον λοιπὸν, ὅτι, μὴ κανονισθείσης τῆς περιστάσεως ταύτης, καὶ μὴ ἀπαγορευθέντος ῥητῶς διὰ τοῦ Συντάγματος, ἀφέθη ἡ φροντὶς εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἅτινα εἰσὶν οἱ ἀληθεῖς ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους, καὶ οἱ διάδοχοι οὕτως εἰπεῖν τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως.

Τὴν ἰδέαν ταύτην ὑποστηρίζει ἡ ἑξῆς ῥῆσις τοῦ ἄρθρου **43** τοῦ Συντάγματος· « Ἐν περιπτώσει κτλ. καὶ δὲν ὑπάρχει Ἀντιβασιλεὺς ἤδη ὡρισμένος » ἐκ τῆς ὁποίας ἐξάγεται, ὅτι δύναται καὶ πρὸ τῶν περιπτώσεων, τὰς ὁποίας προβλέπει τὸ Σύνταγμα περὶ Ἀντιβασιλέως, νὰ διορισθῇ τοιοῦτος· ἡ δὲ ἐντέλει τοῦ ἀριθ. **44** διάταξις ἥτις λέγει « ἰδιαίτερος Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας » ἀποδεικνύει, ὅτι ἀφέθη εἰς τὰς Βουλὰς ἀπολύ-

τους νὰ κανονίσωσι τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας· ὥστε ἡ ἰδέα, ὅτι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ νομοθετήσωσι περὶ Ἀντιβασιλείας, ἐλλείπει ὁλοτελῶς· καθότι, ἀφ' οὗ ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ προβλέψωσι περὶ Ἀντιβασιλέως ἐν περιπτώσει παντελοῦς ἐλλείψεως Βασιλέως, κατὰ μείζονα λόγον δύνανται νὰ προβλέψωσι περὶ προσωρινοῦ τοιούτου, καὶ ἀπόντος ἢ ἀσθενοῦντος τοῦ Βασιλέως. Ὑποστηρίζουσί τινες, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ Βασιλέως ἐνεργεῖ κατ' ἐντολὴν καὶ ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' ἐξετάσαντες τὸ Σύνταγμα, δὲν εὑρομεν εἰς κανὲν μέρος διάταξίν τινα, ἥτις νὰ ὁρίζῃ τοῦτο. Μόνος ὁ Βασιλεὺς κατὰ συνήθειάν τινα ἐπιτρέπει εἰς τοὺς πολίτας αὐτοὺς ἄνευ οὐδεμιᾶς μεσολαβήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιπροσωπίας τὴν ἐξάσκησιν τῆς Βασιλικῆς του ἐξουσίας.

Ἂν λοιπὸν ὁ Βασιλεὺς κατὰ συνήθειάν τινα ὅλως ἀντίθετον εἰς τὸ Σύνταγμα ἐπιτρέπῃ τὴν ἐξουσίαν του οἰκοθεν εἰς τοὺς πολίτας αὐτοὺς, πολὺ περισσότερον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται, τῇ συμπράξει τῆς ἐξουσίας, νὰ κανονίσωσι τοῦτο· καὶ ἐκ τούτου ἐξάγεται, ὅτι οὐδεμία παράβασις τοῦ Συντάγματος ὑπάρχει εἰς τὴν νομοθέτησιν τοῦ περὶ Ἀντιβασιλείας Νόμου.

Ἐρχόμενος δὲ καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν ἐνέργειαν, Κύριοι, ποῖον εἶναι ἀσφαλέστερον διὰ τὴν τήρησιν τοῦ Συντάγματος; Τὸ νὰ διαχειρίζωνται αὐτὸ τὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, ἅτινα λαμβάνουσι τὴν Βασιλικὴν αὐτῶν ὑπαρξιν καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Θρόνου ἀπὸ τὸ Σύνταγμα, ἢ ἁπλοῖ πολῖται, οἵτινες δύνανται μὲν νὰ ἔχωσι πατριωτισμὸν, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι καὶ τὰ συμφέροντα ἐκεῖνα, ἅτινα ἐγγίζουσιν ἐγγὺς τὴν ὑπαρξίν των καὶ τὸ μέλλον τῶν διαδόχων των;

Ἀναμφιβόλως, Κύριοι, θέλετε συνομολογήσει μεθ' ἡμῶν, ὅτι τὰ πρῶτα εἶναι ἀσφαλέστερα καὶ διὰ τὸ Ἔθνος καὶ διὰ τὴν Βασιλείαν.

Ἄλλως τε, Κύριοι, καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἐκτιμῶσα τὰς μεγάλας ἀρετὰς τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας καὶ τὴν ἀφοσίωσίν της εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ Ἔθνους κατὰ παράβασιν ῥητῶν καὶ ἐθνικῶν οὕτως εἰπεῖν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ἐκήρυξεν αὐτὴν Ἀντιβασίλισσαν διὰ ψηφίσματός της, εἰς περίστασιν τοιαύτην, καθ' ἣν δύναται νὰ συμβῇ, ἐὰν ὁ διάδοχος ἦναι ἄρρην, νὰ βασιλεύσῃ ἐπὶ δεκαοκτὼ ὁλόκληρα ἔτη. Εἰς τὴν Βασίλισσαν αὐτὴν δύναταί τις λογικῶς νὰ μὴν ἐμπιστευθῇ τὴν προσωρινὴν διαχείρισιν τῆς Βασιλείας, ὁσάκις μεγάλα συμφέροντα τοῦ Κράτους ἤθελον προσκαλέσει τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μετάβασιν τοῦ Βασιλέως, ἢ

ἀσθένεια βαρεῖα ἤθελε κωλύει τὸν Βασιλέα; Βεβαίως ὄχι, καὶ πιστεύομεν, ὅτι οὐδεὶς μεταξὺ ὑμῶν ἠδύνατο, παραγνωρίζων τὰς ἀληθείας ταύτας, νὰ καταψηφίσῃ κατὰ Νόμου τοσοῦτον δικαίου Συνταγματικοῦ καὶ συμφέροντος κατὰ πολλοὺς λόγους.

Αὐτοὶ εἶναι οἱ λόγοι, Κύριοι, τοὺς ὁποίους ἀρυόμενοι ἀπὸ αὐτὸ τὸ πολιτικόν μας Σύνταγμα, ἀντιτάσσομεν εἰς τὰς παρατηρήσεις τῶν ἐναντίων, καὶ νομίζομεν ἐκ μέρους μας περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω ἐξήγησιν.

Ἀφ' οὗ ἐξέθεσα τοὺς λόγους τῆς παραιτήσεώς μου, παρετήρησεν ὁ προλαλήσας, ὅρονῶ μ' ὅλον τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον ἔχω διατελῶ ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ καὶ ἱεροῦ προσώπου τῆς Βασιλίσσης, ὅτι τὸ Σύνταγμα μόνον ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Θρόνου τῆς Ἑλλάδος διατάττει τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀντιβασιλέως ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας. Εὐτυχῶς ὅμως, μὴ ὑπαρχούσης ἤδη ταύτης τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος προβλεπομένης περιπτώσεως, δὲν δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν τὸν Ἀντιβασιλέα. Ἐὰν ὑπῆρχε τοιαύτη ἀνάγκη, πρῶτος πάντων εὐχαρίστως ἤθελον δώσει τὴν ὑπὲρ μου ὑπὲρ τῆς Σεβαστῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας, ὡς μυρία ἐχούσης ἠθικὰ προτερήματα. Ἐπειδὴ λοιπὸν, κατὰ τὸ 45 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, δὲν ὑπάρχουν κατ' ἐμὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία συνερχόμεναι ἐκλέγουν τὸν Ἀντιβασιλέα, δὲν παρανομοῦμεν ἡμεῖς, ἐκλέγοντες τοῦτον, μηδεμιᾶς ὁρισταμένης ἀνάγκης; Ἐὰν δὲ ἡ προκειμένη περίπτωσις ἦναι ἐξαιρετικὴ, τὴν ὁποίαν, ὡς δύναταί τις νὰ εἴπῃ, δὲν προεῖδε τὸ Σύνταγμα, ἐὰν δηλαδὴ ὁ Βασιλεὺς, εἴτε πρὸς ἀνάρρωσιν τῆς ὑγείας του, ἢ χάριν ἄλλων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος συμφερόντων, πρόκηται ν' ἀποδημήσῃ, καὶ ἐπίκηται ἀναπόφευκτος ἀνάγκη ἐκλογῆς Ἀντιβασιλέως, τότε πάλιν ὅρονῶ, ὅτι κατὰ τὸ 45 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ὁ ἀντιβασιλεὺς πρέπει νὰ ἦναι τοῦ Ἀνατολικοῦ δόγματος. Ἴσως ἡ πεποίθησίς μου εἶναι ἐσφαλμένη, ἀλλ' εὐχαριστοῦμαι, ὅτι ἐξέφρασα ταύτην καὶ δημοσίως, καὶ μετὰ παῤῥησίας, καὶ κατὰ συνείδησιν.

Τὸ Σύνταγμα, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, μακρὰν τοῦ ν' ἀντιβαίνῃ εἰς τὴν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καθιερουμένην Ἀντιβασιλείαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ζώντος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, εἶναι τοὐναντίον ὅλως σύμφωνον μὲ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν πραγματεύεται ἐν γένει περὶ ὅλων τῶν περιπτώσεων, τῶν δυναμένων νὰ προκαλέσωσι τὴν ἀνάγκην τῆς Ἀντιβασιλείας, οὐδὲ περὶ τῆς προκειμένης, ἀλλὰ μόνων, προκειμένου περὶ διαδοχῆς,

προβλέπει τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ διάδοχος εἶναι ἀπών, ἢ ὁ θρόνος χηρεύει. Ἐντεῦθεν ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι ἀποκλείει τὴν σύστασιν Ἀντιβασιλείας, ζῶντος τοῦ Βασιλέως, ὅταν εἴτε βαρεῖα εἰς αὐτὸν ἐπέλθῃ νόσος, εἴτε τὸ συμπτωτικὸν φίλτρον, ἢ ἄλλα σπουδαῖα συμφέροντα ἰδιωτικά τε, ἢ δημόσια, προκαλῶσι τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀποδημίαν αὐτοῦ· διότι, ἂν ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐσκόπει ν' ἀπαγορεύσῃ τὴν σύστασιν Ἀντιβασιλείας ὡς πρὸς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν, ἐκτὸς τῶν δύο ἐν τῷ Συντάγματι ἀναφερομένων, ἔπρεπε νὰ τὸ ἐκφράσῃ ῥητῶς· ἤθελε π. χ. εἰπεῖ, ὅτι μόνον εἰς τὴν τοιάδε, ἢ τοιάδε περίπτωσιν ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις Ἀντιβασιλείας· μὴ μεταχειρισθέντος ὅθεν τοῦ Νομοθέτου τοιαύτην ῥητὴν ἀπαγόρευσιν, ὀφείλομεν λογικῶς ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν Συνταχτῶν τοῦ Συντάγματος ὁδηγούμενοι, νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι δυνάμεθα ἤδη, νὰ κανονίσωμεν διὰ Νόμου τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας, καθ' ἃς περιπτώσεις τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διαλαμβάνει.

Τὸ ἄρθρον 45 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἐπεκαλέσθη πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν του, πραγματευόμενον περὶ τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· διότι, χάρις τῷ Θεῷ, δὲν χηρεύει ὁ Θρόνος, διὰ νὰ ἐνεργῇ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον τὴν Συνταγματικὴν Βασιλικὴν Ἐξουσίαν, μέχρι τῆς ὁρκωμοσίας τοῦ Ἀντιβασιλέως. Ἐκτὸς τούτου οὐδ' ἡ περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 43 ὑπάρχει, διότι οὔτε περὶ ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ὃ μὴ ὄφειλε, πρόκειται, οὐδὲ περὶ ἀνηλικιότητος, ἢ ἀπουσίας τοῦ διαδόχου.

Αἱ διατάξεις τῶν διαληφθέντων ἄρθρων εἰσὶ σαφώταται, καὶ πολιτικώταται· διότι τὸ συμφέρον αὐτὸ τοῦ Μοναρχικοῦ στοιχείου, καὶ τοῦ Ἔθνους, ἀπαιτεῖ νὰ μὴν ἀνατίθενται τὰ ὑψηλὰ ταῦτα καθήκοντα εἰς ἰδιώτην, ἀλλ' εἰς μέλος τι τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας, καθότι ὁ λαὸς εὐχαριστεῖται μᾶλλον, ὅταν τὴν Βασιλικὴν ταύτην ἐξουσίαν διαχειρίζωνται ὑψηλά, καὶ σεβαστὰ πρόσωπα, καὶ οὐχὶ ὑπουργοί, οἵτινες δὲν δύνανται ποτὲ νὰ ὦσι ἀπηλλαγμένοι συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν. Τὸ προκείμενον ἄρα Νομοσχέδιον, προβλέπον περὶ Ἀντιβασιλείας ἐν περιπτώσει ἀπουσίας, ἢ ἀσθενείας τοῦ Βασιλέως, καὶ ἀνατιθέμενον τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἐξουσίαν εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν, καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος συνάδει, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ἔθνους πραγματοποιεῖ.

Κατὰ τὸ 45 ἄρθρον, εἶπεν ἔτι ὁ προλαλήσας, ὁ Ἀντιβασιλεὺς πρέπει νὰ πρεσβεύῃ τὸ ἀνατολικὸν δόγμα, καὶ ἑπομένως συνεπέρανεν, ὅτι, μὴ ἐχούσης τῆς Βασιλίσσης τὸ δόγμα τοῦτο, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀντιβαίνει καὶ κατὰ τοῦτο εἰς τὸ Σύνταγμα· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο προβλέπει, ὡς εἴρηθη, τὴν περίπτωσιν τῆς χηρείας, ἥτις ἤδη εὐτυχῶς δὲν ὑπάρχει· ἀλλ' ἀφοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 44 καλεῖται ἡ Βασίλισσα αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ τέκνου της, ἄνευ ὅρου τινός, τὴν θρησκείαν της ἀρρήντως, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοιοῦτος ὅρος δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, καλουμένης εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας. Ἐκτὸς τούτων, συζητουμένου τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ Συντάγματος, ἀνεπτύχθη, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν, τὸ περὶ θρησκείας τοῦ Ἀντιβασιλέως εἰς τὴν ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν. Τῆς δὲ Βασιλίσσης Ἀμαλίας, καλουμένης αὐτοδικαίως εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν δυνάμει τοῦ Γ'. ὑψηρίσματος, οὐδεὶς ὅρος ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν Αὐτῆς ἐτέθη· ἀφοῦ λοιπὸν γίνεται ἐξαίρεσις τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου ὅρου ὡς πρὸς τὴν Βασίλισσαν Ἀμαλίαν, ἐν περιπτώσει χηρείας τοῦ Θρόνου, ἢ ἀπουσίας ἢ ἀνηλικιότητος τοῦ διαδόχου, πολλῷ μᾶλλον, καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀμφιβολίας, δύναται νὰ κληθῇ εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν ἄνευ ἐξετάσεως τῆς θρησκείας Της, ζῶντος μάλιστα τοῦ Βασιλέως, ὅστις κατὰ τὸ Σύνταγμα δὲν κωλύεται ἐπίσης νὰ πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν του.

Ἡ πρόσκλησις τῆς Βασιλίσσης εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ περιπτώσεων οὐδαμῶς ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα καὶ διὰ τὸν ἑξῆς λόγον· ἀφοῦ ἄνευ τινὸς διατάγματος, ἢ πρός τι τέτοιον εὐθύνης, καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη καλεῖται, προκειμένου περὶ διαδόχου, ὅστις τυχὸν δύναται νὰ ᾖναι ἀλλότριον πρόσωπον, καὶ ἑπομένως τὰ συμφέροντα ἑκατέρωθεν δύνανται νὰ ᾖναι διάφορα, πολλῷ μᾶλλον δύναται ἤδη νὰ κληθῇ, ὅτε, ζῶντος τοῦ Βασιλέως, καὶ τὰ συμφέροντα των μᾶλλον ταυτίζονται, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, εἶναι ἐντελῶς τὰ αὐτά, καὶ εὐθύνην πρὸς τὸν Βασιλέα ὀφείλει, καὶ ὁ χρόνος ἀσυγκρίτῳ λόγῳ εἶναι βραχύτερος, καὶ τοσαῦται ἑπομένως ἐγγυήσεις ὑπάρχουσι. Τοσοῦτον δὲ τοῦτο εἶναι ἀληθές, καὶ τοσοῦτον ἁπλοῦν τὸ ζήτημα παρίσταται, ὥστε πολλοὶ τῶν ἐπισήμων πολιτικῶν ἀνδρῶν, καὶ πεῖραν ἐνταυτῷ καὶ θεωρίαν τῶν Συνταγματικῶν θεσμοθεσιῶν καὶ ἕξεων ἐχόντων, ἀνενδοιάστως ἀπεφάνθησαν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς δύναται καὶ διὰ Διατάγματος ν' ἀναθέσῃ τὴν βασιλικὴν ταύτην ἐξουσίαν εἰς τὴν Βασίλισσαν, ὅπως καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα Κράτη ἐγένετο. Ὁ Βασιλεὺς ὅμως, ἔχων σταθερὰν εἰς τὸν λαόν του πεποίθησιν καὶ ἐμπιστοσύνην, τοῦ ὁποίου τὰ

εὐγενῆ αἰσθήματα πολλαχῶς πολλάκις ἐγνώρισε, καὶ πρὸ πάντων ἐπὶ τῶν τελευταίων δεινῶν περιστάσεων, ἠθέλησε νὰ κάμῃ τοῦτο διὰ Νόμου, καὶ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Ἔθνους, διὰ νὰ ἐκφρασθῇ ἡ θέλησις αὐτοῦ. Παραδείγματα τοιαύτης Ἀντιβασιλείας, ζῶντος τοῦ Βασιλέως, ἀρυόμεθα καὶ ἐξ ἄλλων Ἐπικρατειῶν. Ἐν Γαλλίᾳ, ἀποδημήσαντος τοῦ Βασιλέως Φιλίππου, αἱ Βουλαὶ παρεδέχθησαν διὰ Νόμου ὡς Ἀντιβασιλέα ἐπίτροπον τοῦ Δουκὸς τῶν Παρισίων τὸν Δοῦκα τοῦ Νεμούρ. Ἐν τῇ Σβεκίᾳ ἐπίσης εἶναι διωρισμένος Ἀντιβασιλεύς, διὰ ν' ἀντιπροσωπεύῃ τὸν Βασιλέα ἀποδημοῦντα οὐχὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἀλλ' εἰς τὸ μετὰ τοῦ αὐτοῦ Κράτους ἡνωμένον Βασίλειον τῆς Νοβεργίας. Ἐν τῷ Ἀνόβερ ὡσαύτως ἡ αὐτὴ ἐπικρατεῖ τάξις. Ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ Ἀγγλίᾳ, τῇ ἑστίᾳ τῶν συνταγματικῶν ἐλευθερίων, νοσησάσης τῆς Βασιλίσσης, προέθεντο νὰ συστήσουν Ἀντιβασιλείαν, καὶ αἱ Βουλαὶ ἀμέσως ἤθελον καθιδρύσει ταύτην, ἂν δὲν ἐπήρχετο εὐτυχῶς ἡ ταχεῖα τῆς Βασιλίσσης ἀνάῤῥωσις.

Ἐξ ὅσων ἐν συντόμῳ διέλαβον, ἀπεδείχθη, ὡς ὁρῶ, ἀρκούντως, ὅτι οὐ μόνον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εἰς οὐδεμίαν ῥητὴν συνταγματικὴν διάταξιν ἀντιβαίνει, ἀλλὰ μᾶλλον μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος συνάδον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ κενὸν ἀναπληροῖ, καὶ ἐπωφελέστερον εἰς τὸ Ἔθνος εἶναι. Πέποιθα λοιπὸν, ὅτι καὶ πᾶς τις τῶν ΚΚ. Γερουσιῶν, καὶ αὐτὸς ὁ προλαλήσας προκάτοχός μου Ὑπουργὸς πείθεται λογικῶς περὶ τῆς νομιμότητος καὶ ὠφελείας αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν θέλετε τὸ παραδεχθῇ.

Μολονότι πολλὰς ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς παρατηρήσεις, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, μ' ὅλον τοῦτο δὲν διελύθησαν αἱ ἀμφιβολίαι, τὰς ὁποίας ἔχω ἐπ' αὐτοῦ· ἐν ἐπεθύμουν νὰ μάθω, ἂν δηλαδὴ ὑπάρχῃ εἰς κανὲν Κράτος διαρκὴς Ἀντιβασιλεὺς ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ἢ ἀπουσίας τοῦ Βασιλέως, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν τὸ ἤκουσα ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ὁ θεσμὸς καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Βασιλέως καὶ Ἀντιβασιλέως εἶναι σχεδὸν τὰ αὐτά. Ἂς λοιπὸν τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Βασιλέως δὲν ἀνήκει εἰς τὰς Βουλὰς ἀλλ' εἰς τὸ Ἔθνος, οὕτω καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀντιβασιλέως ὑπερέχει τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ συνέλθῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὸ Ἔθνος διὰ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων του πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Ἀντιβασιλέως, ὡς ταυτιζομένου τοῦ προσώπου αὐτοῦ μὲ τὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἐν τῇ Γαλλίᾳ, προταθείσης εἰς τὰς Βουλὰς τῆς ἐκλογῆς τοῦ Δουκὸς τοῦ Νεμούρ ὡς Ἀντιβασιλέως, πολλοὶ ῥρόνιμοι καὶ θιασῶται τῆς ἐλευθερίας καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ Γάλλοι καὶ διεκήρυξαν τὴν ἐκλογὴν αὐτοῦ παράνομον, καὶ τὴν κατέκριναν πικρῶς, διϊσχυριζόμενοι, ὅτι μόνον τὸ Ἔθνος ἠδύνατο νὰ κάμῃ τὴν τοιαύτην ἐκλογὴν διὰ τῶν πληρεξουσίων του· ἡ παράνομος δὲ αὕτη ἐκλογὴ ὡς Ἀντιβασιλέως τοῦ Νεμούρ ἦρεσε, νομίζω, ἐπὶ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Γαλλίας, νὰ μὴ γίνῃ δεκτὸς Ἀντιβασιλεύς, ἀλλὰ νὰ μεταβληθῇ τὸ πολίτευμα εἰς Δημοκρατίαν.

Τὸ κατ' ἐμὲ μάλιστα νομίζω, ὅτι, καὶ τοι ἐκλεχθεὶς ὁ Δοὺξ τοῦ Νεμούρ Ἀντιβασιλεὺς, δὲν ἐξέτασεν ὅμως ποτὲ δικαίωμα Ἀντιβασιλέως, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ἔπραξεν οὕτω κατὰ τὴν εἰς Ἀγγλίαν ἀποδημίαν τοῦ πατρός του.

Τεθείσης λοιπὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ φυσικοῦ δικαίου, ὅτι ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἀντιβασιλεὺς ἐκλέγονται ἀπὸ τὸ Ἔθνος, εἴμεθα ἤδη ἡμεῖς ἁρμόδιοι ν' ἀποφασίσωμεν περὶ τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ; τότε δὲ μόνον προσκαλούμεθα εἰς τὴν ἐκλογὴν Ἀντιβασιλέως, ὅταν ἀναγνωσθῶσιν αἱ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζόμεναι περιπτώσεις, καὶ οὐχὶ ὅταν ἐπέλθῃ νόσος ἢ ἀπουσία τοῦ Βασιλέως, περὶ ὧν δὲν προεῖδε τὸ Σύνταγμα.

Ὅταν ἄνθρωπός τις προβλέπῃ περὶ σπανίων συμβεβηκότων, καὶ περιπτώσεων, αἵτινες ἔτι σπανιώτερον δύνανται νὰ γίνωσιν εἰς τὴν οἰκουμένην, δὲν ἔπεται, ὅτι εἶχεν ὑπ' ὄψιν του καὶ τὰς περιστάσεις ἐκείνας, αἵτινες πιθανῶς καὶ πολλάκις ἐπέρχονται; ἐὰν ὅμως ὁ Νομοθέτης ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν του μόνον τὰς πιθανὰς περιπτώσεις, καὶ παρέλιπε τὰς ἐκτάκτους καὶ τὰς σπανίας, τότε ἠδύνατο νὰ προταθῇ πολὺ εὐλόγως τὸ περὶ ἀντιβασιλείας ζήτημα· ῥονίμως λοιπὸν κατ' ἐμὲ σκεπτομένη ἡ ἐθνικὴ Συνέλευσις, ἐθεώρησεν ὡς περιττὴν τὴν Ἀντιβασιλείαν κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς νόσου ἢ τῆς ἀπουσίας τοῦ Βασιλέως, καὶ δὲν διέταξε τὴν ἐν καιρῷ τῆς διαρκείας αὐτῶν ἐκλογὴν τοῦ Ἀντιβασιλέως, διότι τότε ὁ Ἀντιβασιλεὺς ἤθελε θεωρεῖσθαι ὡς Πάρεδρος, (ἀνεξαρτήτως τοῦ ὁρειλομένου σεβασμοῦ εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Βασιλίσσης πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τῆς ἀγορεύσεώς μου δὲν ἔχω ὑπ' ὄψιν)· εἴτε μακρὰ εἴτε βραχεῖα ἤθελεν εἶσθαι ἡ νόσος ἢ ἡ ἀπουσία τοῦ Βασιλέως, δύναται, κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκπληροῖ τὴν Συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν κατὰ τὴν πίστιν τὴν ὁποίαν θέλει δώσει πρὸς αὐτό.

Ἡ Βασιλεία, Κύριοι, εἶναι σεβαστὸς θεσμὸς, ὑπὲρ τῆς ὁποίας

οι λαοί γόνων καὶ τὴν τελευταίαν ῥανίδα τοῦ αἵματός των, διότι ὑπάρχει τὸ στοιχεῖον τῆς μονιμότητος καὶ τῆς ταὐτότητος· τὸ δὲ πρόσωπον τοῦ Ἀντιβασιλέως, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζῃ ν' ἀντιπροσωπεύσῃ ἐπαξίως τὸν Βασιλέα, ἀπέναντι τῆς μονίμου καὶ σταθερᾶς πείρας, τὴν ὁποίαν προσεκτήσατο ἐν τῷ διαστήματι τῆς Βασιλείας του; Τούτου λοιπὸν ἕνεκεν ὁ νομοθέτης παρασιωπήτας τὰς πιθανὰς ταύτας περιστάσεις τῆς νόσου καὶ τῆς ἀπουσίας, προβλέψας μόνον περὶ τῶν ἐκτάκτων καὶ τῶν σπανίων, περὶ τῆς χηρείας δηλαδὴ τοῦ Θρόνου, καὶ τῆς ἀνηλικιότητος ἢ ἀπουσίας τοῦ διαδόχου, καθ' ἃς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα μέχρι τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀντιβασιλέως.

Ἐὰν ὑποτεθῇ πρὸς στιγμήν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἀπεβίωσεν, (Κύριος φυλάξοι αὐτὸν) καὶ αἱ Βουλαὶ δὲν συνέλθουν ἐντὸς τῆς τεταγμένης προθεσμίας πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Ἀντιβασιλέως, τότε μέχρι τῆς ὁρκωμοσίας αὐτοῦ ἢ τῆς ἀρίξεως τοῦ διαδόχου, τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐνεργεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν ὑπὸ ἰδίαν εὐθύνην του· ἐὰν δὲ συνέλθουν εἰς ἓν, ὅπερ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρανόμως κατ' ἐμὲ δὲν ἐγένετο, ὡς κατ' ἰδίαν τῆς μὲν Βουλῆς ἐπιψηφισάσης, τῆς δὲ Γερουσίας ἤδη συζητούσης τὸν προκείμενον Νόμον, τότε, ἐπειδὴ μέχρι τῆς συντάξεως τοῦ κανονισμοῦ αὐτῶν καὶ τῆς παραδοχῆς τῆς μυστικῆς ἢ γενερᾶς ψηφοφορίας (ἥτις ἔπρεπε καὶ ἐν τῇ Βουλῇ νὰ γίνῃ μυστική, ὡς προκειμένου περὶ ἐκλογῆς προσώπου κατὰ τὸν κανονισμὸν αὐτῆς) θέλει παρέλθει ἱκανὸς χρόνος, ὀφείλει ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὑπ' εὐθύνην του νὰ ἐνεργῇ τὴν συνταγματικὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν· καὶ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα δύναται νὰ παραταθῇ ἐπὶ ἀορίστῳ χρόνῳ· ὅταν λοιπὸν ἐπέλθωσι δεινὰὶ περιστάσεις, θάνατος δὲν εἶπεῖν τοῦ Βασιλέως, ἡ ἀπουσία, ἡ ἀνηλικιότης τοῦ διαδόχου, τότε, κατὰ τὸ Σύνταγμα, προσκαλούμεθα ὑποχρεωτικῶς ν' ἀποφασίσωμεν περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀντιβασιλέως.

Ἐὰν εἰς τὴν Δανιμαρκίαν, ἢ τὰ Συνταγματικὰ Κράτη τῆς Γερμανίας, ὑπάρχῃ Νόμος περὶ Ἀντιβασιλείας, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας Ὑπουργός, δὲν θέλω ποσῶς ἐξετάσει, καὶ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐφαρμοστέαν καὶ παρ' ἡμῖν διότι εἰς τὰς Ἐπικρατείας ταύτας δὲν ὑπάρχουν ἀληθεῖς συνταγματικαὶ βάσεις· εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὅμως, τὴν πρωμήτορα τοῦ Συντάγματος, μόνον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μετὰ τοῦ ἰδιαιτέρου ἐνίοτε τῆς Βασιλίσσης Συμβουλίου, ἐνεργεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν, ἐν περι-

πτώσει ἀπουσίας τῆς Βασιλίσσης· ὡς πρὸς δὲ τὸ δόγμα τοῦ διαδόχου, τὸ Σύνταγμα, τὸ μόνιμον, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀείποτε ἐσόμενον, τοῦ Θεοῦ εὐδοκοῦντος, καὶ τῆς πολιτικῆς μας πορείας λαμβανούσης ἄλλην, ἢ τὴν ὁποίαν σήμερον τρέχομεν διεύθυνσιν, δὲν ὁρᾶται ἐξαίρεσίν τινα ὡς πρὸς τὴν Βασίλισσαν Ἀμαλίαν, ἀλλὰ ῥητῶς ἀπαιτεῖ τόν τε διάδοχον τοῦ Θρόνου καὶ τὸν Ἀντιβασιλέα τοῦ ἀνατολικοῦ θρησκεύματος· εἰς μίαν μόνην περίπτωσιν, περιεχομένην εἰς τὸ Γ'. Ψήφισμα, ἡ Συνέλευσις ἐκτιμῶσα τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν εὐγενῆ τῆς Βασιλίσσης Ἀμαλίας ψυχὴν, προσέφερε τὸ ψήφισμα ἐκεῖνα εἰς τὴν Βασίλισσαν ὡς ἀνθοδέσμην τινά, δι' οὗ αὐτοδικαίως αὕτη καλεῖται εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν, ἐὰν ἐμμείνῃ εἰς τὴν χηρείαν της, καὶ διακηρύξῃ τοῦτο, ἐν περιπτώσει ἀνηλικιότητος ἢ ἀπουσίας τοῦ τέκνου της διαδόχου τοῦ Θρόνου. Ὅταν λοιπὸν εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην περίπτωσιν ἡ Βασίλισσα Ἀμαλία θεωρῆται αὐτοδικαίως Ἀντιβασιλὶς, πῶς δυνάμεθα ἡμεῖς καὶ εἰς ἄλλας ἀκόμη περιστάσεις, μηδόλως ὑπὸ τοῦ Συντάγματος προνοηθείσας, νὰ τὴν καλέσωμεν εἰς τὴν Ἀντιβασιλείαν, ἢ τώρα, ἢ καὶ ἄλλοτε, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἢ ὑπὸ τοῦ ψηφίσματος προβλεπομένη περίπτωσις; ἐπειδὴ ἔχει, Κύριοι, καὶ ἡ Ἀντιβασιλεία τὰ δεινά της, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχομεν πολλὰ καὶ πρόσφατα παραδείγματα, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔφασεν ὑπονοίας τοιαύτας κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του, διὰ τοῦτο καὶ ἡ Συνέλευσις εἰς σπανίας μόνον περιπτώσεις μᾶς παρεβάλε μὲ τὸ προνόμιον τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀντιβασιλέως.

Ἐπειδὴ δὲ ἰδιαίτερος Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας, ἤτοι περὶ τῶν σχέσεων τῆς Ἀντιβασιλείας πρὸς τὸν Βασιλέα, ἔπρεπε κατὰ πρῶτον νὰ κανονίσωμεν τὰς σχέσεις τοῦ Ἀντιβασιλέως, καὶ ἔπειτα νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὸν, διὰ νὰ μὴ καταντήσωμεν πρωθύστερον· διότι κατὰ φυσικὸν λόγον, ὅταν ὀνομάσωμεν πρῶτον τὸν Ἀντιβασιλέα, δὲν δυνάμεθα ὕστερον ἐλευθέρως νὰ κανονίσωμεν καὶ τὰς σχέσεις αὐτοῦ, κατὰ τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους· ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, ποῦ εἶναι ὁ Νόμος αὐτὸς ὁ κανονίζων τὰς σχέσεις τοῦ Ἀντιβασιλέως πρὸς τὸν Βασιλέα; πῶς δὲν εἰσήχθη εἰς τὰς Βουλὰς μέχρι τοῦδε; διότι τοῦτο καθ' ἡμᾶς ἐννοεῖ ἡ διάταξις τοῦ Συντάγματος, λέγουσα, ὅτι ἰδιαίτερος Νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας· ἐπειδὴ καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐννοεῖ τὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀντιβασιλέως, πᾶν στόμα ἤθελε σιωπήσει εἰς τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Ὑπουργείου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὐλάχιστον τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς.

Ἐκτὸς τούτων, ἐὰν ἀνατρέξωμεν εἰς τὸν καθημερινὸν ἡμῶν

βίον, θελομεν παρατηρήσει, ὅτι οἱ ἐντολοδόχοι μόνον εἰς τὰς παρὰ τῶν ἐντολέων ὁριζομένας περιστάσεις δύνανται νὰ ἐνεργῶσιν οὕτως ἢ ἄλλως, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν· διότι ἄλλως ἐνεργοῦν κακῶς, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν ἐντολέων, καὶ αἱ πράξεις των εἰσὶν ἄκυροι. Ὡς ἐντολοδόχοι λοιπὸν τοῦ Ἔθνους καὶ ἡμεῖς θεωρούμενοι, καὶ μηδεμίαν ἔχοντες ἐντολὴν νὰ ὀνομάσωμεν τὸν ἀντιβασιλέα ἀπὸ τοῦδε, ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν παρὰ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένων περιπτώσεων, δὲν δυνάμεθα, χωρὶς προφανοῦς παραβάσεως τῶν καθηκόντων μας, νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Διὰ αὐτοὺς τοὺς λόγους θεωρῶν ἐμαυτὸν ἀναρμόδιον, δὲν δύναμαι νὰ ψηφίσω ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα συζήτησις Νομοσχεδίου.

Ἡ παρατήρησις τοῦ προαγορεύσαντος, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δηλαδὴ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἶναι ἀναρμόδια ν' ἀποφανθῶσι περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ὡς μὴ οὔσης ἤδη οὐδεμιᾶς τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 43 καὶ 45 τοῦ Συντάγματος περιπτώσεως, συνάπτεται μὲ τὴν ἡμαρτημένην γνώμην, ὅτι οὐδὲν ἄλλο τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται νὰ κάμωσιν, εἰμὴ τὰ ῥητῶς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος προβλεπόμενα. Ἡ γνώμη αὕτη οὐ μόνον θεωρητικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς ἐξελέγχεται, διότι κατὰ γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχὴν πᾶν τὸ μὴ ῥητῶς ἀπαγορευόμενον ὑπὸ Νόμου δύναται νὰ γίνῃ, ἢ δι' ἑτέρου Νόμου νὰ κανονισθῇ ἄλλως, ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς ἀνυπόστατος ἀποδεικνύεται, διότι πλεῖστα μέχρι τοῦδε ἀντικείμενα ἐνομοθετήθησαν, καίτοι μὴ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ὅταν τις ὡρίμως καὶ λογικῶς σκεφθῇ, εὑρίσκει κάλλιστα τὸν λόγον, δι' ὃν τὸ Σύνταγμα προεῖδε τὰς δύο μόνον περιπτώσεις, τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Βασιλέως, καὶ τὴν χηρείαν τοῦ Θρόνου.

Ὁ λόγος εἶναι, ὅτι, ἐν ταῖς περιπτώσεσιν ἐκείναις, μὴ ὑπαρχούσης τῆς μιᾶς τῶν τριῶν Νομοθετικῶν Ἐξουσιῶν, τοῦ Βασιλέως, τῇ συμπράξει τῶν ὁποίων πᾶς Νόμος καθιδρύεται, τὸ Ἔθνος ἤθελε περιπέσει εἰς ἀμηχανίαν, ἵνα μὴ εἴπω ἀναρχίαν· διότι αἱ δύο ἐπιζῶσαι ἐξουσίαι νομίμως καὶ συνταγματικῶς οὐδὲν μόναι δύνανται νὰ ἐνεργήσωσιν· ἡ δυσχέρεια δ' ἔτι μᾶλλον ἤθελεν εἶσθαι μείζων, ἂν τυχὸν αἱ Βουλαὶ δὲν ὦσι συγκεκλημέναι, διότι τότε οὐδεμία τῶν Νομοθετικῶν ἐξουσιῶν ἤθελεν ὑπάρχει. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τῶν δυσχερειῶν τούτων ἡ Συντακτικὴ Συνέλευσις ἐκανόνισε τὰ περὶ Ἀντιβασιλείας, ὅπως ἐν τῷ Συνταγματι ἔχωσι, μόνον ἐν ταῖς δυσὶ ῥητῶς ἀνα-

φερομέναις ἐν αὐτῷ περιπτώσεσιν, ἀφεῖσα βεβαίως εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ κανονίσωσι περὶ Ἀντιβασιλείας ἐπὶ πάσης ἄλλης περιπτώσεως· διότι ἄλλως ἤθελε ῥητῶς τὸ ἀπαγορεύσει. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅθεν, ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ ταῦτα ὄντα, καὶ τὸ δικαίωμα ἔχουσι, καὶ ἁρμόδια εἶναι νὰ νομοθετήσωσι περὶ Ἀντιβασιλείας, ὅπως αὐτοῖς δόξῃ ἐπὶ πάσης ἄλλης περιπτώσεως, ἐκτὸς τῶν διαληφθεισῶν δύο.

Παραδεχόμενος τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ῥηθέντα, ἐπήνεγκεν ἄλλος, προσθέτω, ὅτι, ἀφοῦ αἱ Βουλαὶ ἔχωσι κατὰ τὸ 39 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος τὸ δικαίωμα ν' ἀποφαίνωνται περὶ τοῦ διαδόχου τοῦ Θρόνου, ὅπερ εἶναι μεγαλήτερον, διὰ μείζω λόγον ἔχουσι τοῦτο, ὅπερ κατὰ σύγκρισιν εἶναι μικρότερον. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ δικαίωμα τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, τοῦ νὰ νομοθετήσωσι περὶ Ἀντιβασιλείας, εἶναι πλέον ἀναμφισβήτητον, πᾶσα περαιτέρω συζήτησις καθίσταται περιττὴ, καὶ πρέπει νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Κατὰ τὴν πρώτην μου ἀγόρευσιν, ἀντέταξεν ἄλλος, διάφορα τοῦ Συντάγματος ἄρθρα ἀναγνούς, ἀπέδειξα κατ' ἐμὴν κρίσιν, ὅτι αἱ Βουλαὶ εἶναι ἁρμόδιαι, προκειμένου περὶ Ἀντιβασιλείας, μόνον ἐπὶ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 43 καὶ 45 ἀναφερομένων δύο περιπτώσεων. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, πολλὰ περὶ τῆς νομιμότητος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διὰ τῆς πρώτης του ἀγορεύσεως λαλήσας, εἶπε τέλος, ὅτι καὶ ἐγὼ λογικῶς θέλω πεισθῇ, καὶ παραδεχθῇ τὰς παρατηρήσεις του. Ἀλλ' ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ τῷ παρατηρήσω, ὅτι ἕκαστος συλλογίζεται κατὰ τὸ μέτρον τοῦ λογικοῦ αὐτοῦ κριτηρίου· ἔχει ἰδίαν συνείδησιν, καὶ μορφώνει ἰδίαν πεποίθησιν· Τούτου ἕνεκα ἕκαστος ὀφείλει νὰ σέβηται τὰς ψυχικὰς ταύτας δυνάμεις τῶν ἄλλων, ὅπως ἀπαιτεῖ νὰ σέβωνται οἱ ἄλλοι τὰι ἰδικάς του. Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου γνώμης του ἀνέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς διάφορα Κράτη, ἔνθα ἐκανονίσθη τὸ περὶ Ἀντιβασιλείας ζήτημα· ἀλλὰ, καίτοι δὲν ἤλθον προπαρασκευασμένος ν' ἀντιτάξω κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου, παρατηρῶ μόνον, ὅτι τὰ Κράτη ταῦτα ἢ συνταγματικῶς παρενόμησαν, ἢ δὲν εἶναι, ὡς τὸ ἡμέτερον, καθαρῶς συνταγματικά. Ἐν Ἀγγλίᾳ, εἶπεν, ἐπισυμβάσης εἰς τὴν Βασίλισσαν ἀσθενείας, προύτιθεντο νὰ νομοθετήσωσι περὶ Ἀντιβασιλείας, ἀλλ' ἀναβληθείσης, παρήτησαν τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἡ Ἀγγλία εὑρέθη εἰς κρισίμους περιστάσεις ἐπὶ Γεωργίου τοῦ Γ', ἢ Δ', καὶ καθέστη ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς Ἀντιβασιλέως, καὶ ἐν τούτοις οὐδένα διώρισαν. Ἐν Γαλλίᾳ διω-

ρίσθη Αντιβασιλεύς, ἀλλ' οὗτος ἦτον ὁ διάδοχος τοῦ Βασιλέως υἱός· ὁ Βασιλεὺς μάλιστα Φίλιππος, μεταβὰς εἰς Ἀγγλίαν, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τινα τῶν Ὑπουργῶν, καὶ συνεννοεῖτο περὶ τῶν Κυβερνητικῶν πραγμάτων ἐκεῖθεν μετὰ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν· οὐδὲν ὅμως παράδειγμα ὑπάρχει, ὅτι, ζῶντος Βασιλέως, διωρίσθη Ἀντιβασιλεύς.

Προκειμένου περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ἄλλος, εἶναι πάντη περιττὸν νὰ ἐπιλαμβανώμεθα τῶν καθ' ἕκαστα, ὡς ἔπραξαν τινὲς τῶν προαγορευσάντων. Τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν δυνάμεθα νὰ νομοθετήσωμεν περὶ Ἀντιβασιλείας. Ἐκ τοῦ Συντάγματος, κανονίζοντος μόνον τὰ περὶ τῆς Ἀντιβασιλείας ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἡ χηρείας τοῦ Θρόνου, καὶ ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι, ἐκτὸς τῶν διαληφθεισῶν περιπτώσεων, τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἔχουν δικαίωμα νὰ νομοθετήσωσι περὶ ταύτης ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει, διότι ἄλλως ἔπρεπε τὸ Σύνταγμα ῥητῶς νὰ τὸ ἀπαγορεύῃ. Τούτου ἕνεκα, περιττῆς οὔσης πάσης συζητήσεως, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα πρῶτον, καὶ δεύτερον, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 30 κατὰ 7, ἔχον, ὅπως ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδριάσει καθυπεβλήθη.

Προτεινάντος ἐπομένως τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ σταλῇ εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν μεγάλη πρέσβευσις, διὰ νὰ τῇ προσφέρῃ τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς, καὶ τῆς Γερουσίας τὴν πρότασιν ταύτην παραδεξαμένης, ἐγένετο ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν ἐπιτροπῆς, ἀποτελεσούσης μετὰ τοῦ Γραφείου τὴν μεγάλην πρέσβευσιν· μετὰ δὲ τὴν διαλογὴν τῶν ψήφων, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἀδάμ Δούκα καὶ Ι. Θ. Κολοκοτρώνου, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Μ. Α. Καΐρης, Τζανετ. Γρηγοράκης, Γ. Καρακατζάνης, Γ. Γλαράκης καὶ Τάτζης Μαγγίνας.

Προτεθέντος μετὰ ταῦτα εἰς συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως δανείου 20,000 δρ. εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, καὶ ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον, καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 32 κατὰ 2, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς παρελθούσης συνόδου.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ἐκ δρ. 150,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου πρὸς βοήθειαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου κατασχεθέντων πλοίων, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀναγνωσθέντα τὰ τρία αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 31 κατὰ 5, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 21 τοῦ ῥηθέντος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΛΕΔΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ

ΑΘ. ΔΙΔΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Β. Χρηστακόπουλος

Ἰ. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Ἰουλίου 1850, ἡμέρα Τρίτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω δύο Νομοσχέδια περὶ τε τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1851, καὶ τὴν ἐπὶ τούτων αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἑπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὰ πρὸ μικροῦ ψηφισθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς δύω Νομοσχέδια περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος **1851**.

Ἡ ἀπὸ **15** ἐνεστ. μηνὸς πρὸς τὴν Βουλὴν ὑπουργικὴ ἔκθεσις, δι' ἧς ὑπεβλήθησαν τὰ Νομοσχέδια ταῦτα, παρίστησι τὴν μεταξὺ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ καὶ ἐκείνου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους διαφορὰν κατά τινα ποσά, καὶ τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπηγόρευσεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ μέτρον τῆς ἐντὸς τοῦ παρόντος ἔτους ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προσεγγίζοντος, καὶ διὰ τοῦτο κρίνω περιττὸν νὰ προσθέσω τι περιπλέον διὰ τῆς παρούσης ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποπερατώσεως τοῦ ἔργου ἐκ μέρους τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἔχων δὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ Γερουσία συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τῶν ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὴν δύω Νομοσχεδίων, καθόσον τὸ βραχὺ τῆς διαρκείας τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου διάστημα δὲν ἐπιτρέπει ἀναβολήν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ συστήσω πρὸς αὐτὴν ὡς σπουδαῖον τὸ ἔργον, καὶ ἑπομένως κατεπείγουσαν τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν δύω Νομοσχεδίων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ **25** Ἰουλίου **1850**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Π. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **15** Ἰουλίου **1850**.

ΟΘΩΝ

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Νομοσχέδιον

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1851**.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. **1**. Οἱ ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ψηφισθέντες νόμοι περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς, περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων καὶ ἐπὶ τῶν ζώων, καθὼς καὶ ὁ νόμος περὶ ἐκποιήσεως **30,000** κανταρίων σμυριδος τῆς Νάξου, ἰσχύουσιν ἀπαραλλάκτως καὶ διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος **1851**, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν καὶ τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων θέλει ἐξακολουθήσει κατὰ τὸ **1851** ἔτος ἡ εἰσπραξις τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων, τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐσόδων καὶ τὰ ἀναλυτικὰ αὐτοῦ φύλλα, τὰ προσαρτημένα εἰς τὸν περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1850** νόμον.

Ἄρθρ. **2**. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως **1851** ὑπολογίζονται, οἷα ἐψηφίσθησαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους **1850**, εἰς δραχμὰς δεκαεξ ἑκατομμύρια, ὀκτακοσίας τριάκοντα τέσσαρας χιλιάδας, ὀκτακοσίας ἕνδεκα καὶ λεπτὰ ὀγδοήκοντα τρία, ἀριθ. **16,834,811:83**· προστίθενται δὲ εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν δυνάμεων ἐκ δραχμῶν **3,835,473: 58** κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐσόδων, τὸν προσαρτημένων εἰς τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1850**.

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν **1851** τὰ ἔσοδα ἐκεῖνα, ὅσα παράγονται ἀπὸ δικαιώματα τοῦ δημοσίου, ἀποκτηθέντα ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἄρθρ. **3**. Ἅπασαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. **3**, **4** καὶ **5**, τοῦ ἤδη ἐκδοθέντος περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1850** νόμου, ἰσχύουσι σχετικῶς καὶ διὰ τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως **1851**.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς βουλῆς καὶ τῆς γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ἰουλίου 1850.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Νομοσχέδιον

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1851.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1.

Τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος 1851 προσδιορίζονται εἰς ἐγκρίθησαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος 1850 ἔτους.

Ἄρθρ. 2.

Ἐξαιροῦνται αἱ πιστώσεις ἐκεῖναι, ὅσαι ἐχορηγήθησαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 διὰ δαπάνας εἰδικῶς εἰς αὐτὸν ὡρισμένας καὶ μὴ περιοδικάς, ἐκ δραχμῶν ἐννεακοσίων ἑξήκοντα τεσσάρων χιλιάδων, ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε καὶ λεπτῶν ἐννενήκοντα ὀκτὼ, ἀριθ. 964,145:98, κατὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ προσηρτημένους εἰδικοὺς καθ' ὑπουργεῖον καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα πίνακας.

Ἄρθρ. 3.

Τροποποιουμένου κατὰ τὰ ἀνωτέρω τοῦ γενικοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1850, καὶ τῶν ἀναλυτικῶν αὐτοῦ εἰδικῶν προϋπολογισμῶν καθ' Ὑπουργεῖον, χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, συμποσούμεναι εἰς δραχμὰς δεκαεννέα ἑκατομμύρια, τριακοσίας πεντήκοντα ἑπτὰ χιλιάδας, ἑπτακοσίας δέκα ἑπτὰ, καὶ λεπτὰ τεσσαράκοντα τρία, καὶ καταλογιζόμεναι ὡς ἑξῆς.

Α. Εἰς χρέος Δημόσιον, ἤτοι

Εἰς τόκους καὶ χρεολύτρων τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν δυνάμεων δανείου	3,835,473:58	
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα τοῦ αὐτοῦ δανείου	50,376:42	
Εἰς ἀπόδοσιν τῶν προκαταβολῶν τῶν τριῶν δυνάμεων	1,278,491:20	
Εἰς τόκους ἐσωτερ. χρέους	1,000	
Εἰς συντάξεις	378,981:12	5,544,322:32
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν		1,000,000
Γ'. Εἰς ἀποζημιώσεις τῶν βουλ. σωμάτων		465,000
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων, ἤτοι		
Τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων	385,364	
Τῆς Δικαιοσύνης	1,207,648	
Τῶν Ἐσωτερικῶν	1,654,270:46	
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν	824,816:40	
Τῶν Στρατιωτικῶν	4,816,830:95	
Τῶν Ναυτικῶν	1,334,888:65	
Τῶν Οἰκονομικῶν	450,220	10,674,038:46
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα τῆς διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων		1,634,356:65
Ϛ'. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμὰς		40,000
Τὸ ὅλον		19,357,717:43

Ἄρθρ. 4.

Ἅπασαι αἱ λοιπαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ ἤδη ἐκδοθέντος περὶ κυρώσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1850 νόμου, ἰσχύουν σχετικῶς καὶ διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1851.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Πίναξ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τὸ 1851.

Ἄρθρον		Ψηφισθεῖσαι διὰ τοῦ προϋπολ. 1850		Δαπάναι τοῦ 1ου μέσου περιληφθεσομ εἰς τὸ 1851		Πιστώσεις πρὸς ἐπιψήφισιν διὰ τὸ 1851.	
	Μέρος Α'. χρέος δημόσιον						
1	Τόκοι καὶ χρεολύσιον τοῦ ἀγγλικοῦ δανείου Ῥοτσχλδ	3,835,473	58			3,835,473	58
2 3	Προμήθειαι ἐξ. κληρ. καὶ ἄλλα · Ἀπόδ. τοῦ 1/3 τῶν προκατ. τῶν 3 δυνάμεων	50,376 1,278,491	42 20			50,376 1,278,491	42 20
4	Ἀπόδοσις δανείου Ἐυνάρδου .	184,272		184272			
5	Τόκοι ὑπερημερίας καὶ λοιπὰ ἔξοδα	7,000		7000			
	Τόκος ἐσωτερικοῦ χρέους . . .	4,000				4,000	
	Συντάξεις καὶ χορηγήματα . .	378,981	12			378,981	12
	Μέρος Β'. χορηγήσεις	5,735,594	32	191272		5,544,322	32
	Βασιλικὴ χορήγησις	1,000,000				1,000,000	
	Μέρος Γ'. ἀποζημιώσεις						
	Βουλευτικὰ Σώματα	465,000				465,000	
	Μέρος Δ'. γενικὴ ὑπηρεσία τῶν ὑπουργείων						
	Τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτ. σχέσ.	406,501		21137		385,364	
	Δικαιοσύνης	1,208,611	95	963	95	1,207,648	
	Ἐσωτερικῶν	1,722,750	46	68480		1,654,270	46
	Ἐκκλ. καὶ Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως	832,146	81	7330	41	824,816	40
	Στρατιωτικῶν	4,883,836	07	67005	42	4,816,830	95
	Ναυτικῶν	1,574,784	58	239895	93	1,334,888	65
	Οἰκονομικῶν	530 360	23	80140	23	450,220	
	Μέρος Ε'. ἔξοδα διοικήσεως	11,158,991	10	484952	64	10,674,038	46
	Ἔξοδα διοικ. ἐπιχ. καὶ εἰσπράξεως	1,666,620	65	32264		1,634,356	65
	Μέρος Ϛ'. διάφοροι πληρωμαί						
	Ἐπιστροφαὶ χρημάτων	13,472	91	13472	91		
	Ἀποζημιώσεις	177,938	94	137938	94	40,000	
	Ἀποζημιώσεις εἰς τὴν Ὀθ. Ἡγεμονίαν	104,245	49	104245	49		
	Ἀνακεφαλαίωσις	295,657	34	255657	34	40,000	
	Μέρος α'.	5,735,594	32	191272		5,544,322	32
	» β'.	1,000,000				1,000,000	
	» γ'.	465,000				465,000	
	» δ'.	11,158,991	10	484952	64	10,674,038	46
	» ε'.	1,666,620	65	32264		1,634,356	65
	» ϛ'.	295,657	34	255657	34	40,000	
		20,321,863	41	964145	98	19,357,717	43

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Σημείωσις τῶν ψηφισθεισῶν διὰ τοῦ προϋπολ. τοῦ 1850 ἔτους ὡρισμένων καὶ μὴ περιοδικῶν δαπανῶν, αἵτινες δὲν θέλουν συμπεριληφθῆ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ 1851 ἔτους.

Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὑπηρεσίαι	Κατ' ἄρθρον Δραχ.	Λ.	Κατὰ κεφ. Δραχ.	Λ.
1		Κεντρικὴ ὑπηρεσία				
	1	Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου . . .				
	2	Γλικὰ ἤτοι γραφικὰ ἔξοδα . . .				
	3	Βασιλικὰ διάφορα	1,500			
	4	Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ·				
	5	Διατήρησις τῆς ἀμάξης			1,500	
2		Διπλωματικὴ ὑπηρεσία				
	1	Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν . . .				
	2	Γραφ. ἔξοδα				
3		Ὀθωμανικαὶ ὑποθέσεις				
	1	Προσωπικὸν τῶν ἐπιτροπῶν . . .				
	2	Γραφικὰ ἔξοδα				
4		Ἔξοδα μεταβλητέα				
	1	Ἔξοδα πρώτης διασκευῆς τῶν πρεσβειῶν	14,000			
	2	Ἔξοδα ταξειδίου	4,000			
	3	Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι				
	4	Ταχυδρομικὰ ἔκτακτα				
	5	Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι . . .				
	6	Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα				
	7	» Δι' ἐπιθεωρήσεις προξενείων . .			18,000	
5 6		Ἔξοδα καθυστερούντα κλεισμέν. χρήσεων			1,637	
		Προξενικὴ ὑπηρεσία				
	1	Προσωπ. τῶν προξενείων				
	2	Γραφικὰ ἔξοδα				
		Ὁλικὴ ποσότης . . .			21,137	

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ. Χρῆσις 1850.

Σημείωσις τῶν ψηφισθεισῶν διὰ τοῦ προϋπολ. τοῦ 1850 ἔτους ὡρισμένων καὶ μὴ

10	·	Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων		
		Τὸ ὅλον δραχ. . . .	239,895	93

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ — Χρῆσις 1850

Σημείωσις τῶν ψηφισθεισῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἐτησίων ὡρισμένων καὶ μὴ περιοδικῶν δαπανῶν, αἵτινες δὲν θέλουν συμπεριληφθῆ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ 1851 ἔτους.

Κεφάλαιον	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία	Ποσὰ ψηφισθέντα διὰ δαπάνας ὡρισμένας καὶ μὴ περιοδικάς.	Ὁλικὸν ποσὸν κατ' ἄρθρον
Γ'.		Δημόσιος ἀσφάλεια.		
	6	Διὰ μισθὸν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ ἐργαστασίου διὰ τὴν ἀξιαμηνίαν	540	
		Διὰ τὴν πρώτην σύστασιν τοῦ ἐν Πύλῳ Σχοινοπλοκείου	3,000	3,540
Δ'.		Δημόσιοι οἰκοδομαί.		
	2	Διὰ τὴν παρέκτασιν τῶν ἐν Κύθνῳ Λουτρῶν	7,000	7,000
Ζ'.		Ὁδοποιΐα.		
	2	Διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Τριπόλεως	42,000	
		Διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ Σπερχειοῦ ποταμοῦ κατασκευαζομένην Γέφυραν . . .	7,500	49,500
Η'.		Βοήθειαι.		
	1	Ἐκ τοῦ δια συνδρομὴν τοῦ δήμου Ναυπλίας πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου	800	
		Ὡσ. τοῦ δήμου Πύλου πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ὑδραγωγείου. . . .	1,000	
		Ὡσ. τοῦ δήμου Χαλκιδέων διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου τῆς πόλεως.	640	
		Ὡσ. τοῦ δήμου Κορίνθου πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὑδραγωγείου . . .	6,000	8,440
		Τὸ ὅλον		68,480

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ κ.λ.π. — Χρῆσις 1850.

Σημείωσις τῶν ψηφισθεισῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἔτους ὡρισμένων καὶ μὴ περιοδικῶν δαπανῶν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ., αἵτινες δὲν θέλουν συμπεριληφθῆ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ 1851 ἔτους

Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία	Ποσὸν ψηφισθὲν διὰ δαπάνας ὡρισμένας καὶ μὴ περιοδικὰς	
ιη'	.	Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	7,330	41
		Τὸ ὅλον δρ. . .	7,330	41

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ — Χρῆσις 1850

Σημείωσις τῶν ψηφισθεισῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ἔτους ὡρισμένων καὶ μὴ περιοδικῶν δαπανῶν, αἵτινες δὲν θέλουν συμπεριληφθῆ εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους 1851.

Κεφάλ.	Ἄρθρ.	Ὑπηρεσία	Ποσὰ ψηφισθέντα διὰ δαπάνας ὡρισμένας καὶ μὴ περιοδικὰς		Ὁλικὰ ποσά	
		Οἰκοδομαί				
16	Μοναδ.	Διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν	50,000			
22	»	Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων .	17,005	12	67,005	12
					67,005	12

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ. — Χρῆσις 1850.

Πίναξ τῶν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1850 ἔτους ἐπενεχθεισῶν ἐλαττώσεων πρὸς σύνταξιν τῶν ὁριστικῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1851.

Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία		
4	3	Ἐπισκευαὶ πλοίων	149,870	93
»	6	Καταστήματα	56,598	
	5	Ὁπλισμός	30,000	
5	4	Ναυτολόγησις	500	
9	.	Προκαταβολαί	2,000	
10	.	Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων	927	
		Τὸ ὅλον δραχ. . . .	239,895	93

Πίναξ τῶν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1850 ψηφισθεισῶν ὡρισμένων καὶ μὴ περιοδικῶν δαπανῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργείου, αἵτινες δὲν θέλουν συμπεριληφθῆ εἰς τὰ ἔξοδα 1851.

Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ἐδάφ.	Ὑπηρεσία	Ποσά Κατ' ἐδάφιον	Κατ' ἄρθρον	Κατὰ κεφάλαιον
			Μέρος Α'. Χρέος δημόσιον			
1			Χρέος ἐξωτερικόν			
			Δάνειον Ἐυνάρδου		184272	
			Τόκος τοῦ αὐτοῦ δανείου		7000 —	191272 —
			Μέρος Δ'. Γεν. ὑπηρεσία			
9			Οἰκουμενικοὶ ἔφοροι			
	3		Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα	500 —	500 —	500 —
10			Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων			79640 90
			Μέρος Ε'. Ἔξοδα διοικήσ. κλπ.			80140 90
15			Τελωνεῖα			
	4		Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ			
		α	Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ περιστυλίου τοῦ κατὰ τὸν Πειραᾶ τελωνιακοῦ καταστήματος		7114 —	7114 —
17			Νομισματοκοπεῖον			
	4		Ὑλικὸν καθ. χρήσεως			
		δ	Διὰ προμήθειαν χωνίων	950		
		ζ	Διὰ κύλινδρα πρὸς χρῆσιν τοῦ ἐκπεταλιστηρίου	500	1450	
	5		Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα		500 —	
	6		Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ			
			Δι' ἐπισκευὴν καὶ εἰκοδομὴν θόλων τοῦ ἐργοστασίου τῶν καμίνων . .		1500 —	3450 —
18			Τυπογραφ. καὶ Λιθογραφεῖον			
	3		Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα			
		α	Διὰ 300 δεσμίδας τυπογραφικοῦ χάρτου πρὸς τύπωσιν τῆς συλλογῆς τοῦ Κυρίου Μάμουκα, καὶ 60 δεσμίδας ὁμοίου διὰ τὴν ἀρχαιολογίαν τοῦ Κ. Ῥαγκαβῆ	3600 —	3600 —	
	4		Ἀγορὰ πιεστηρίου		1800 —	5400 —

			Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ			
7			Οἰκοδομαὶ			
			Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ κατὰ τὴν ἐρημόνησον οἰκίσκου πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν λιθογραφικῶν πλακῶν		500 —	500 —
			Ἄλλαι			
6			Ἐπισκευαὶ ἀποθηκῶν			
			Ὅσα προσετέθησαν πλέον τῶν 1,000 δραχ. διὰ κατασκευὴν ἀποθηκῶν καὶ νέας ἐπισκευάς. . . .	9000 —		9000 —
			Κτημάτων διοίκησις			
1			Ἔξοδα διοικ. καὶ καλλιεργείας			
6			Διὰ τὰ ἐνδεχόμενα νὰ περιέλθωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου κτήματα	1000 —	4000 —	
2			Ἔξοδα ἐκποιήσεως			
	γ		Δι' ἐπισημοτικὰ καὶ ἄλλα βιβλία πρὸς χρῆσιν τοῦ τμήματος τῶν ἐθν. κτημάτων	800 —	800 —	
4			Ἐπισκευαὶ			
6			Δι' ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν τοῦ καταστήματος τοῦ ὑπουργείου.	2000 —	2000 —	6800 —
			Μέρος Ζ'. διάφοροι πληρωμαὶ			32264 —
			Ἐπιστροφαὶ χρημάτων			13472 94
			Ἀποζημιώσεις			
	α		Διὰ τὰ προσλαμβανόμενα εἰς τοὺς		30000 —	
			β. Κήπους γῆπεδα.			
	δ		Ὅλαι αἱ εἰδικαὶ ἀποζημιώσεις .		107938 94	137938 94
			Ἀποζημ. εἰς τὴν Ὀθωμ. Πόρτ.			101245 49
						253657 34

Ἂν καὶ τόλμην μεγίστην ἤθελέ τις ἀποδώσει εἰς ἐμέ, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός, ὡς ἐμφανιζόμενον νὰ παρουσιάσω καὶ ὑποστηρίζω τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ διευθύνω πρὸς τοὺς ἄλλους τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον, θαρραλέως ἐν τούτοις παρίσταμαι, πεπαιθώς, ὅτι τὸ σεβαστὸν τῆς Γερουσίας σῶμα δὲν θέλει δειχθῆ αὐστηρόν. Τούτου ἕνεκα παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν τῶν πρὸ μικροῦ ὑποβληθέντων Νομοσχεδίων, διότι ἡ λῆξις τῆς ἐνεστώσης Συνόδου προσεγγίζει, ἡ δὲ ἐπιψήφισις των εἶναι λίαν ἀναγκαία.

Εἰποντός τινος νὰ σταλῶσι ταῦτα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπο-

λογισμοῦ τοῦ ε. ε. ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ συντάξῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἔκθεσιν, ἄλλου δὲ προτείναντος νὰ διορίσωσι τὰ τμήματα σήμερον ἄλλην ἐπιτροπὴν, καὶ νὰ συζητηθῶσι ταῦτα μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν τελευταίαν ταύτην πρότασιν.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε. καὶ δεκτῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ γενομένης, πρὶν ἡ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα, εἶπε τις, θέλω κάμει γενικάς τινὰς παρατηρήσεις, τρία πρὸ πάντων ἀντικείμενα ἀρορώσας. Πρὸ τούτων ὅμως παρατηρῶ, ὅτι, εἰσαχθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου, καὶ τῆς περιόδου, δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς ἀκριβῆ τούτου ἐπεξεργασίαν χρόνος· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει δυοῖν θάτερον θέλει συμβῇ· ἂν μὲν ἐπεξεργασθῶμεν δεόντως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, καὶ ἐπιφέρωμεν τροποποιήσεις, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν· ἀλλ' ταύτης μετ' ὀλίγας ἡμέρας μὴ ὑπαρχούσης, δὲν θέλομεν ἔχει προϋπολογισμόν, ὅπερ ἐπιβλαβές· ἂν δὲ δὲν τὸν ἐπεξεργασθῶμεν, ἐπίσης εἶναι κακόν· δύο λοιπὸν κακῶν προκειμένων, αἱρετώτερον τὸ ἧττον εἶναι μὲν κατακριτέα διὰ τοῦτο ἡ βραδεία τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰσαγωγὴ, ἀλλὰ διὰ τοὺς ῥηθέντας λόγους εἶναι προτιμώτερον νὰ ἐπιτρέψῃ ἕκαστος, ὅσας νομίζει ἀναγκαίας πληροφορίας, νὰ καταδειχθῶσι τὰ δεκτικὰ ἐλαττώσεως ποσά, ἀλλ' ἤδη νὰ μὴν ἐλαττωθῶσι, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον νὰ προσκληθῇ, ὅπως φροντίσῃ τοῦ λοιποῦ, ἀπὸ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ὁδηγούμενον, νὰ κάμῃ πᾶσαν δυνατὴν ἐλάττωσιν καὶ βελτίωσιν· ἐπὶ τούτῳ πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς προτάσεώς μου.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογοῦ τῆς Ἐπιτροπὴ, ἐπανέλαβεν ὁ αὐτὸς, πρὸς δικαιολόγησόνου μὴ ἀκριβοῦς ἐπεξεργασίας του προτείνει τὸ βραχὺ τοῦ χρόνος διάστημα· κατὰ τοῦτο ἔχει δίκαιον, διότι εἶναι ἀπολύ ἐν ἀδύνατον νὰ διέλθῃ τις τοῦτον ἐσκεμμένως καὶ δεόντως βραχυτάτῳ χρόνῳ· τὴν αὐτὴν δικαιολόγκαιν ἐπρότεινε καὶ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διὰ τῆς ἐκθέσεώς του, ὅτε τὸν καθυπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν. Αὕτη οὐδαμῶς διὰ τὴν τοιαύτην βραδύτητα ἐνέχεται, καὶ ἐν τούτοις δύναται νὰ κατακριθῇ, ὡς μὴ ἐκπληροῦσα δεόντως ἓν

τῶν πρωτίστων καθηκόντων της. Τῆς βραδύτητος ταύτης ὑπεύθυνον εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ πορισθῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ δικαιολόγημα ἐκ τῶν ἰδίων του ἐλλείψεων· ἡ Γερουσία ὅμως πρὸς ἐντελῆ τῶν καθηκόντων της ἐκπλήρωσιν καὶ πρὸς ἀπαλλαγὴν πάσης ἐκ τῆς ἐλλείψεως τούτων εὐθύνης, δύναται, ἂν θέλῃ, νὰ ἐξασκήσῃ πλήρη τὴν ἐνέργειαν τῶν κυριαρχικῶν της δικαιωμάτων, νὰ μὴ παραδεχθῇ τὸν Προϋπολογισμὸν, καὶ οὕτω νὰ καταστήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον προσεκτικὸν εἰς τὴν ἔγκαιρον τῶν χρεῶν του ἐνέργειαν· τούτου ἕνεκα δύναται νὰ θεωρηθῇ ἔνοχος καὶ ὑπεύθυνος, διότι, παραβλέπουσα, καὶ μὴ ἐνεργοῦσα τὰ δικαιώματά της, ἐνθαῤῥύνει καὶ ὑποβάλλει τὴν ἔλλειψιν τῶν Ὑπουργῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον ὡς αἰτίαν τῆς βραδείας εἰσαγωγῆς ἀναφέρει τὰ τελευταῖα γνωστὰ συμβάντα· ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀνίσχυρος, διότι, ὅπως ἐπὶ τῆς διορκείας τούτων ἡ ἄλλη ὑπηρεσία ἐνηργεῖτο ἀκωλύτως, οὕτω καὶ ὁ Προϋπολογισμὸς ἠδύνατο νὰ συνταχθῇ καὶ ὑποβληθῇ ἐγκαίρως, ἂν ὑπῆρχε θέλησις. Κατὰ τὰ παρελθόν ἔτος ἡ ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐπιτροπὴ διεφώνησε· καὶ ἡ μὲν πλειονοψηφία, ἧς μέλος ἦτο καὶ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέμενε νὰ κατηγορηθῶσιν οἱ Ὑπουργοὶ ἕνεκα τῆς βραδείας εἰσαγωγῆς· ἡ δὲ μειονοψηφία ἀντέτεινε, θεωροῦσα αὐτοὺς ἀνευθύνους, διότι, ἡ βραδύτης ἐπῆλθεν ἐκ τῆς μακρᾶς καὶ πολυμύθου ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως αὐτοῦ· καὶ ἐν τούτοις ὁ ἔντιμος οὗτος Γερουσιαστὴς, ἐπιλαθόμενος, ὅτων ὡς τοιοῦτος ἐμέμφετο, ὡς Ὑπουργὸς δὲν ἔσπευσε νὰ τὸν καθυποβάλῃ ἐγκαίρως, ἐφ' ᾧ μᾶλλον εἶναι ἐπιλήψιμος.

Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ π. ε. καὶ ἡ ἐπὶ τούτου Ἐπιτροπὴ, καὶ ἡ Γερουσία ἀπεφάνθησαν, ὥστε τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸ ἰσχύον ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων Ὑπουργείων λογιστικόν· διότι ἄλλως, ὡς λαμβάνοντος ὁλικῶς ἅπαντα τὰ ψηφιζόμενα ποσά, καὶ μηδένα λόγον περὶ τῆς δαπάνης τούτων δίδοντος, οὐδὲ τὰ περισσεύματα εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον ἐπιστρέφοντος, οὐ μόνον ἀπολογισμὸς ποτὲ δὲν δύναται νὰ συνταχθῇ, ἀλλὰ καὶ ἀνωμαλία μεγίστη ὑπάρχει, καὶ σπατάλη ὑπέρογκος ἀνεξετάστως γίνεται. Τούτου ἕνεκα ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ ὑπὸ σύντονον σύσκεψιν τὴν παρατήρησιν ταύτην, καὶ φροντίσῃ περὶ τῆς πραγματοποιήσεώς της, ἥτις δὲν εἶναι ἀνέφικτος, ὡς ἄλλοτε ἄλλοι ἠθέλησαν νὰ παραστήσωσι.

Ἐν τῇ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσει τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἀναφέρεται, ὅτι ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισεν, εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, νὰ διαιρεθῶσι κεφάλαιά τινα καὶ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἡνωμένα, καὶ ὅτι ἡ γνώμη αὕτη τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς μὲν τὴν οὐσίαν εἶναι ὀρθὴ, κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὡς πρὸς δὲ τοὺς τύπους ἀδύνατος, ὡς ἐνεργηθεισῶν τῶν πληρωμῶν, ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, καὶ ὅτι τέλος κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος θέλει συμμορφωθῇ μὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην. Ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε περὶ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους· ἐπομένως ἂν μὲν παραδεχθῶμεν τὴν γνώμην τοῦ Ὑπουργείου, διαφωνοῦμεν ὡς πρὸς τὴν τῆς Βουλῆς· ἂν δὲ τὴν τῆς Βουλῆς, ὁ Ὑπουργὸς ἀπορραίνεται ἐκ προοιμίων, ὅτι δὲν θέλει τὴν πραγματοποίησει. Ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἀπαρτισμὸν παντὸς Νόμου αἱ γνῶμαι τῶν τριῶν Νομοθετικῶν σωμάτων πρέπει καθ' ὅλα νὰ συμφωνῶσι, τὸ Ὑπουργεῖον, μὴ παραδεχόμενον τὴν τῆς Βουλῆς, καθίστησι τὸν Προϋπολογισμὸν ἀπραγματοποίητον, διότι θέλει ὑφίσταται τότε διαφωνία μεταξὺ τῶν Σωμάτων.

Τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀναφέρει τὸν λόγον, δι' ὃν θεωρεῖ ἀδύνατον τὴν πραγματοποίησιν τῆς γνώμης τῆς Βουλῆς· ὅταν ὅμως καὶ ἡ Γερουσία παραδεχθῇ ταύτην, εἶναι καὶ τοῦτο ἠναγκασμένον νὰ συμφωνήσῃ, καὶ ἐπομένως θέλει πράξει, ὅτι ὁμοφώνως αἱ Βουλαὶ ἀποφαίνονται.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ πρώτου κεφαλαίου αἰμέσοι φόροι τὸ Ὑπουργεῖον, παρετήρησεν ὁ προλαλήσας, διὰ νὰ ἰσολογίσῃ τὰ ἔσοδα πρὸς τὰ ἔξοδα ὑποτίθησιν εἰσπραξιν ἐσόδων μεγάλην, ἥτις ἀληθῶς δὲν θέλει γίνει. τὸν ἔγγειον φόρον, καὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἐπικαρπίας προϋπολογίζει, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν μέσον ὅρον, κατὰ σύγκρισιν τῆς κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη παραγωγῆς· καὶ πράττει ὀρθῶς· διότι, ἂν καὶ ἐρέτως ὑπάρχῃ πραγματικὴ ἐλάττωσις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως, ἐμὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ μέσου ὅρου· ἀλλ' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ πράξῃ καὶ ὡς πρὸς τὴν πώλησιν, κατὰ σύγκρισιν τῆς ἀξίας τῶν κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη πωληθέντων. Τοιαῦται πληροφορίαι ἐζητήθησαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ἐπίσημον ἀπόδειξιν τῶν λόγων μου, ἀλλ' ἐδόθη ἀπάντησις, βεβαίως ἀνήκεως, ὅτι αὗται ἀνήκουν εἰς τὸν ἀπολογισμόν· ὅτι τὰ ῥηθέντα εἶναι ἀληθῆ, ἐξάγεται καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου· διότι, ἐνῷ κατὰ τὸν Μάϊον ἐγνωσμένως τοῦτο ἀνέβαινεν εἰς 800,000, ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ καταχωρεῖται 1,500,000.

Καθ' ἃς ἔχω πληροφορίας, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, μόνον κατὰ 100,000 δραχ. δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου.

Πρὸς βεβαίωσιν τῶν ὅσων εἶπον περὶ τῶν ὑποτιθεμένων ἐσόδων, ἐπέφερεν ὁ προλαλήσας, ἔρχεται καὶ τὸ ἐξ 1,500,000 ποσὸν ἀπὸ εἰσπράξεις καθυστερούντων, ὡς περιέχεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἐν ᾧ ποτὲ τοιοῦτον ποσὸν δὲν εἰσεπράχθη.

Ἐζητήσαμεν ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον πληροφορίας περὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν κατ' ἔτος εἰσπραττομένων ἐσόδων, ἀλλὰ δὲν μᾶς ἐδόθησαν· ἐπειδὴ ὅμως καλῶς γνωρίζομεν, ὅτι οὐδέποτε ταῦτα ὑπερέβησαν τὰ 13,000,000, ἐξάγεται, ὅτι ἐν γνώσει τὸ ὑπουργεῖον προϋπολογίζει ἀνύπαρκτα ποσά, ἐν ᾧ ὀφείλει νὰ συρίζηται πάντοτε ἐπὶ τῆς ἀληθείας, καὶ κατὰ λόγον τῶν πραγματικῶν ἐσόδων νὰ προϋπολογίζῃ τὰ ἔξοδα.

Περαίνων τὸν λόγον, προσέθηκεν, ὅτι μετὰ τὰς εἰρημένας παρατηρήσεις θεωρεῖ περιττὴν τὴν κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ κεφάλαιον τοῦτο, καθὼς καὶ τὰ ἐπόμενα Β. « ἔμμεσοι φόροι » καὶ Δ. « δημόσια καταστήματα » ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλ. Γ. « δημόσια νομίσματα καὶ κτήματα » καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, παρετήρησέ τις, ἐπρότεινεν ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέχθη, τὴν ἄλλως πως διάθεσιν τῶν ἁλικῶν, ἐλαιώνων, καὶ σταφιδαμπελώνων, τὴν ἐκποίησιν αὐτῶν δηλονότι, ἢ τὴν δι' ἐπιστασίας καλλιέργειαν, διότι ἐκ τοῦ συστήματος τῶν πολυετῶν ἐνοικιάσεων οὐ μόνον τὸ δημόσιον δὲν ὠφελεῖται, ὡς καθυστερούντων τῶν ἐνοικιαστῶν τὰς δόσεις των, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ κτήματα ὁσημέραι καταστρέφονται ἕνεκα τῆς κακῆς καλλιέργειας των, ἀλλ' ἐν τούτοις οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐγίνετο· ἀφ' οὗ οἱ ἐνοικιασταὶ δὲν ἐκπληροῦν τὰς ὑποσχέσεις των, ἢ πρέπει νὰ καταδιωχθῶσι δικαστικῶς, ἢ αἱ ἐνοικιάσεις νὰ διαλυθῶσι, καὶ ἡ διάλυσις εἶναι νόμιμος, ἀφ' οὗ τὸ ἓν μέρος τῶν συμβαλλομένων παραβαίνει τοὺς ὅρους τοῦ συμβολαίου. Τοιοῦτον περὶ δυνατῆς διορθώσεως νομοσχέδιον, ὧν ἄλλο τε ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἶχον συντάξει, ἀλλὰ παραιτηθείς, δὲν ἐφθασα νὰ τὸ εἰσαγάγω.

Τὸ δυσανάλογον τοῦ ὡς εἰσπρακτέου σημειωμένου ποσοῦ πρὸς τὸ ἀληθῶς εἰσπραχθὲν καὶ ἐγὼ καθορῶν, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἐζήτησα πληροφορίας, καὶ ὡς φαίνεται, ὑπάρχει πραγματικὴ ἀδυναμία, καὶ ὄχι κακοβουλία ἐκ μέρους

τῶν ὀφειλετῶν· διότι τὸ δημόσιον, καὶ τοι αὐστηρότατα μέτρα μεταχειρισθὲν, καὶ τοὺς καρποὺς τῶν κτημάτων τούτων κατέσχε, οὐδὲν περισσότερον ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ, διότι τὸ κακὸν ἔχει, ὡς φαίνεται, ἀλλαχοῦ τὰς ῥίζας του. Ἡ διάλυσις τῶν συμβολαίων δὲν εἶναι πάντοτε δυνατὴ, καὶ διὰ τοῦτο, θελήσασα ἡ Κυβέρνησις νὰ διαλύσῃ πολλὰ τούτων, κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν δικαστηρίων· ἡ ἐκποίησις ἐπίσης δὲν εἶναι εὔκολος, διότι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μέτρου τούτου ἀπαντῶνται πολλαὶ δυσκολίαι, ὡς ἀπεδείχθη κατὰ τὴν ἐν τῇ βουλῇ συζήτησιν τοῦ περὶ καθυστερούντων νόμου· σπουδαῖον λοιπὸν ὄντος τοῦ ἀντικειμένου τούτου, τὸ ὑπουργεῖον θέλει συντόνως φροντίσει περὶ πάσης δυνατῆς διορθώσεως.

Ἡ διάλυσις τῶν συμβολαίων, ἀπήντησεν ἄλλος, δὲν εἶναι δύσκολος, διότι κατὰ τὸν νόμον πᾶν συμβόλαιον δύναται νὰ διαῤῥηχθῇ, ὅταν τις τῶν συμβαλλομένων δὲν ἐκπληροῖ τὰς ἐν αὐτῷ ὑποχρεώσεις του· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι αἱ καθυστερήσεις προέρχονται μᾶλλον ἀπὸ ἀδυναμίαν καὶ ἔνδειαν τῶν ὀφειλετῶν· ἀλλὰ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ ταχεῖα πρόνοια πρὸς εὕρεσιν καταλληλοτέρου τῆς διαθέτεως τῶν μέτρου ὑπὲρ τοῦ συμφέροντος τοῦ δημοσίου, καὶ ὑπὲρ τῶν ὀφειλετῶν ἀκόμη· διότι διὰ τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, αὐξανομένης τῆς ὀφειλῆς των, καὶ τὸ δημόσιον μᾶλλον ζημιοῦται, καὶ αὐτοὶ ἀφερεγγυώτεροι καθίστανται· ἂν δὲ τὸ δημόσιον, ἐξαιτησάμενον τὴν δικαστικὴν τινων συμβολαίων διάλυσιν, κατεδικάσθη, δὲν ἔπεται, ὅτι πάντοτε θέλει καταδικάζεσθαι, διότι ἴσως ἐκεῖνα ἐξεπληρώνοντο καθ' ὅλους αὐτῶν τοὺς ὅρους· παρατηρητέον ὅμως, ὅτι τὰ περὶ τῶν ἐλαιώνων συμβόλαια εὐκολώτερα διαλύονται, διότι, ἀδαπανωτέρας τῆς καλλιεργείας των οὔσης, αἱ πρὸς τοὺς ἐνοικιασταὶς ἀποζημιώσεις εἶναι μικρότεραι.

Παραδεχόμενος τὰς τοῦ προλαλήσαντος παρατηρήσεις, εἶπεν ἄλλος, παρατηρῶ, ὅτι, ὅταν τὸ δημόσιον θελήσῃ νὰ καταδιώξῃ τοὺς καθυστεροῦντας αὐστηρῶς, οὗτοι μόνοι των παραιτοῦνται τῆς ἐνοικιάσεως. Γίνεται ἀληθῶς κατάσχεσις ἐπὶ τοῦ 1|3 τῶν καρπῶν μόνον, διὰ νὰ μένωσι τοὐλάχιστον εἰς τὸν καλλιεργητὴν τὰ τῆς καλλιεργείας ἔξοδα, ἀλλ' αὕτη δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀποπλήρωσιν ὅλου τοῦ παρ' ἑκάστου καθυστερουμένου ποσοῦ· ἄνευ ταύτης ὅμως τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο μηδὲν νὰ εἰσπράξῃ. Δύνανται βεβαίως νὰ ἀπαντηθῶσι κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἄλλου μέτρου δυσκολίαι τινὲς, ἀλλ' ἡ καλὴ διάθεσις τὰ πάντα ἐξομαλύνει. Ὁ περὶ καθυστερούντων νόμος, τὸν ὁποῖον ἄλλο τε ὡς ὑπουργὸς τῶν

Οἰκονομικῶν εἰς τὴν βουλὴν εἶχον καθυποβάλει, δὲν δύναται νὰ ληρθῇ ὡς παράδειγμα τῶν δυσκολιῶν· διότι, ἐνῷ ἐπρόκειτο περὶ μόνων τῶν καθυστερούντων παλαιῶν χρεῶν, κατὰ τὴν συζήτησιν προσετίθεντο καὶ ἄλλα διαφόρου εἴδους, ὡς τὰ μοναστηριακὰ, καὶ οὕτω, ἐκλείοντος τοῦ ἀρχικοῦ σκοποῦ του, παρῃτήθην τῆς ἐπιψηφίσεώς του. Παρατηρητέον ἐπὶ τέλους, ὅτι πολλοὶ καθυστεροῦν ἕνεκα δυστροπίας, καὶ κακοβουλίας, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταδιωχθῶσιν αὐστηρῶς. Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἀπὸ ἀδυναμίαν δὲν πληρόνουν οἱ ἐνοικιασταὶ, ὡς εἶπεν ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, οὐδ' ἐφαρμόζετο τοῦτο ἐν γένει, διότι τὸ πλεῖστον μέρος δὲν πληρόνει ἀπὸ κακοβουλίαν μᾶλλον· ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις ὡς πρὸς τοῦτο ἔχει νόμον αὐστηρὸν καταδιώξεως, ὡς πρὸς δὲ τοὺς ζημιωθέντας δύνανται νὰ διαλύσῃ τὰ συμβόλαια, καθ' ὅσον οἱ τοιοῦτοι δὲν ἐφύλαξαν καὶ τοὺς ὅρους· ἔπειτα ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῶν πολιτῶν, χρεωστεῖ νὰ φροντίζῃ ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ κάμῃ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐκ προικοδοτήσεως ζημιωθέντας.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τό τε κεφάλαιον τοῦτο, καὶ τὰ ἑπόμενα Ε. ΣΓ. Ζ. Η. καὶ Θ. ὡς ἔχουσιν, καθὼς καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τῶν ἐσόδων, ὅπως ὑπὸ τῆς βουλῆς εὑρέθη, συνυπολογιζομένων εἰς δραχ. 20,670,285:41.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθά τινος, ὅτι, παραβαλλομένων τῶν ἐσόδων πρὸς ἅπαντα τὰ ἔξοδα, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὅσων διὰ δηλώσεων, καὶ ἰδιαιτέρων νόμων ἐζητήθησαν, καὶ ἐπεψηφίσθησαν, ὑπερέχουν τὰ ἔξοδα κατὰ δύο ἑκατομμύρια· πόθεν θέλουν πορισθῆ, καὶ ἀναπληρωθῆ; εἶναι ἄδηλον εἰς ἡμᾶς· ἀποδεικνύεται ὅμως ἐντεῦθεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον, προϋπολογίζον ἐν ἀγνοίᾳ, αὐξάνει μᾶλλον τὰ ἔξοδα, χωρὶς νὰ προνοῇ, πόθεν δύναται νὰ πορισθῇ αὐτά.

Μεταβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή του.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ 1. 2. 3. 4 καὶ 5. ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν, ἄνευ ἀντιῤῥήσεώς τινος.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 2, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 13 τοῦ ῥηθέντος.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἀνεγνώσθη τὸ 1 κεφάλαιον αὐτοῦ «χρέος Ἐξωτερικόν» ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι καὶ

κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐσημειώθη ἐπὶ τοῦ προκειμένου κεφαλαίου τὸ ἐκ δραχ. 1,278491 20 ποσὸν διὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ 1/3 τῆς ἐτησίου προκαταβολῆς τῶν τριῶν δυνάμεων, καὶ ἀγνοῶ, ἂν πραγματικῶς τὸ ποσὸν τοῦτο ἐτησίως πληρώνηται, ἢ ἁπλῶς μόνον σημειοῦται, καθὼς καὶ τὸ λοιπὸν Ἐξωτερικὸν χρέος ἐκ δραχ. 3 196 227: 98, ὡς καὶ ἡ προμήθεια αὐτοῦ ἐκ δραχ. 639,245: 60· διότι, καθόσον ἐνθυμοῦμαι, πρὸς μόνην τὴν Ἀγγλίαν ἐπληρώθη ἡ ἀναλογοῦσα μερὶς ἐπὶ μίαν καὶ μόνην ἑξαμηνίαν, καὶ εἰς οὐδεμίαν ἄλλην Δύναμιν.

Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἔχει ὅλην τὴν διαθεσιν νὰ πληρώσῃ τὸ Ἐξωτερικόν της χρέος, ὡς ἐκ τούτου σημειοῖ ἐπὶ ἑκάστου ἐτησίου Προϋπολογισμοῦ ἐξόδων τὸ ποσὸν τοῦτο.

Μὴ δυνηθεῖσα ἡ Κυβέρνησις, προσέθηκεν ἄλλος, νὰ πληρώσῃ τὸ χρεολύσιον καὶ τὸν τόκον τῶν πρὸς τὰς τρεῖς Δυνάμεις ὀφειλομένων, πολλῶν γενομένων ἀλλεπαλλήλων καὶ ἐντόνων αἰτήσεων περὶ τῆς ἀποτίσεως αὐτῶν, ἀνεφέρθη εἰς τὰς Δυνάμεις, ἐξαιτησαμένη νὰ πληρώνῃ ἐτησίως τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 1,278 491:20. Μολονότι δὲ αἱ Δυνάμεις δὲν ἀπήντησαν εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐξακολουθεῖ ὅμως αὕτη πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὡς ὑπεσχέθη, νὰ σημειοῖ καθ' ἕκαστον ἔτος τὸ 1/3 τῆς ἐτησίου προκαταβολῆς, χωρὶς νὰ πληρώσῃ οὐδέποτε αὐτό, ἐκτὸς μόνον τῆς πληρωμῆς μιᾶς μόνης ἑξαμηνίας εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ Α. Κεφ. ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφ. 2, ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ παρατηρήσεως, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 3, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἐπὶ τοῦ ὁλικοῦ τούτου ποσοῦ συμπεριλαμβάνονται, καὶ ὅσα εἰς χορηγήματα καὶ εἰς συντάξεις δίδονται· ὅτε δὲ κατὰ τὸ 1849 ἔτος ἐσυζητοῦντο τὰ ποσὰ ταῦτα ὑπὸ τῆς Γερουσίας, μέλος τι τῆς ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου πλειοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς διεκρυρίζετο διὰ τῆς ἐκθέσεώς του, ὅτι πολλὰ τῶν χορηγημάτων δίδονται ἄνευ ἐγκεκριμένου ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμου, καὶ ὅτι ἡ πληρωμὴ αὐτῶν εἶναι παράνομος· δυστυχῶς ὅμως τὸ μέλος τοῦτο τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους εἰς τὴν Γερουσίαν διατείνεται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθεσίν του, ὅτι διὰ τῆς κατ' ἔτος ἀνανεώσεως τῶν χορηγημάτων γίνεται ἡ πληρωμὴ αὐτῶν, καὶ ὄχι διὰ Νόμου.

Ἐπειδὴ ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἀντέταξεν ἄλλος; προέθετο νὰ μοὶ ἀποδώσῃ ἀντίφασιν, εἰς ὅσα ὡς μέλος τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 ἐπιτροπῆς εἶπον, καὶ εἰς ὅσα ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔπραξα, παρατηρῶ, ὅτι, μὴ παραδεξαμένης τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου, ὅσα ἡ ἐπιτροπὴ ἐξέθεσε, συνεμορφώθην ἄκων μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ σώματος· οὐδέποτε ὅμως καὶ ἐγὼ καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί μου προεθέμεθα νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων καὶ τῶν χορηγημάτων, ἀλλὰ μόνον γενικὸν περὶ αὐτῶν νὰ καθυποβάλωμεν Νόμον.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον κατὰ ταξιν καὶ κατὰ σειρὰν τὰ Κεφάλαια 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 καὶ 14· ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς χωρὶς τινος ἐνστάσεως·

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου 15, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν Τελωνείων δὲν δαπανῶνται, ὡς μὴ περιοδευόντων αὐτῶν, ἤθελεν εἶναι καλὸν νὰ μὴ σημειῶνται τοῦ λοιποῦ ταῦτα, καὶ ὡς πάντη περιττὰ, καὶ ὡς μηδέποτε γενόμενα· ἐκτὸς δὲ τούτου ἀγνοῶ, ἂν καὶ οἱ ἐπιθεωρηταὶ τῶν Τελωνείων ἦναι, ὅσοι ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑπηρεσίας, ἢ τινὲς μὲν ἐξ αὐτῶν περισεύουν, τινὲς δὲ δὲν εἶναι ἀναγκαῖοι, ὡς ἄλλην ἐχοντες ὑπηρεσίαν.

Ὑπάρχουσί τινες ἐπιθεωρηταὶ τῶν τελωνείων, παρετήρησεν ἄλλος, οἵτινες ἄλλα ἐπιφορτισμένοι χρέη, ὡς τὰ τοῦ Βουλευτοῦ, οὐδόλως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των παρευρίσκονται, οὐδ' ἐργάζονται· ὡς εἰς τούτου δὲ τὸ Ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις νὰ ἀποστείλῃ ἄλλους ὑπαλλήλους εἰς ἐπιθεώρησιν τῶν τελωνείων καὶ τῶν Ταμείων, καὶ περισσοτέρας ὑποστῇ δαπάνας· κρὶς ἀποφυγὴν λοιπὸν καταχρήσεων, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσιν οἱ ἀπολύτως ἀναγκαῖοι ἐπιθεωρηταὶ, διὰ νὰ ἐκπληρώσιν ἐπακριβῶς τὰ χρέη τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ 16, 17, 18, 19, 20 καὶ 21, ὡς παρεδέχθη ταῦτα καὶ ἡ Βουλή.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 22, εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ζημιούμενον τὸ δημόσιον ἐξ ὅλων τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα καλλιεργεῖ, ὡς δαπανῶν περισσότερα τῶν εἰσπραττομένων ἐσόδων,

ὀφείλει νὰ λάβῃ τοῦ λοιποῦ σύντονον φροντίδα περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων τούτων, τῶν ὁποίων εἰς τὴν αὐτὴν διαμενόντων κατάστασιν ἐπί τινα χρόνον ἀκόμη, ἐπαισθητὴ θέλει ἐπέλθει βλάβη καὶ ζημία.

Ἰδὼν ἐπληροφορήθην, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ κακὴ τῶν κτημάτων τούτων κατάστασις προῆλθεν ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν, καὶ ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ βελτιώσῃ αὐτά, καὶ νὰ τὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πρωτέραν των καλὴν κατάστασιν, ἠναγκάσθη νὰ δαπανήσῃ περισσότερα. ἀφ' ὅτου δὲ αὐτὴ παρέλαβε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν τὰ κτήματα, μεγάλην ἐπ' αὐτῶν ἔφερε βελτίωσιν, διὰ τὴν ὁποίαν, ἐὰν ἐκποιηθοῦν, περισσοτέρα θέλει προσφερθῆ τιμή.

Δὲν θεωρῶ ὀρθὰς, ἐπέφερεν ἄλλος, τὰς πληροφορίας τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, διότι τὰ δημόσια κτήματα, καίτοι πρὸ ὀκτὼ καὶ δέκα ἐτῶν ὄντα ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ Δημοσίου, οὐ μόνον δὲν ἐβελτιώθησαν, ἀλλὰ καὶ ἐπαισθητῶς ἐχειροτέρευσαν· ἐν ᾧ ἠδύνατο νὰ καλλιτερεύσῃ ἡ κατάστασις αὐτῶν διὰ τῆς ἐπὶ 2 καὶ 3 ἔτη μόνον καλῆς καλλιεργείας. Εἶναι ἀδύνατον, τὸ Δημόσιον καλλιεργοῦν τὰ κτήματα ταῦτα, νὰ ὠφελῆται ποτὲ ἐξ αὐτῶν, ἕνεκεν τῶν πολλῶν καταχρήσεων, αἵτινες γίνονται καὶ εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας, καὶ εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν προσερχομένων εἰσοδημάτων· τούτου ἕνεκα πρέπει ἢ νὰ ἐνοικιασθῶσι ταῦτα πωλυετῶς μὲ ἀποχρῶσαν ἀσφάλειαν, ἢ νὰ ἐκποιηθῶσι διὰ Νόμου· ὅταν δὲ διετέλουν Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων, καὶ ζημίας τοῦ Δημοσίου, παρέδωκα τὰ δημόσια ταῦτα κτήματα εἰς μειοδοσίαν ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειάν των, θεωρήσας, ὅτι καὶ ἡ δι' ἐπιστασίας καὶ ἡ διὰ μειοδοσίας καλλιέργεια ἐγίνετο ἡ αὐτὴ, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον, ὅτι τὰ διὰ τῆς μειοδοσίας ἔξοδα τῆς καλλιεργείας ἐξισοῦντο μὲ τὰ ἔσοδα, ἐν ᾧ τὰ διὰ τῆς ἐπιστασίας ἔξοδα ὑπερέβαινον τὰ ἔσοδα. Περαίνων ὅθεν τὴν παρατήρησίν μου, προτείνω νὰ δοθῶσι τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας τῶν κτημάτων αὐτῶν εἰς μειοδοσίαν, καὶ μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους νὰ ἐκποιηθῶσι διὰ Νόμου.

Τὸ εἰς Σῶτι, προσέθηκεν ἄλλος, κτῆμα τοῦ Δημοσίου ἐκ 400 περίπου στρεμμάτων σταφίδος συγκείμενον εἰς τόσον μεγίστην φθορὰν ἕνεκα τῆς κακίστης καλλιεργείας περιέπεσεν, ὥστε μετ' οὐ πολὺ δὲν εἶναι παντάπασι παράδοξον νὰ φθαρῇ ὁλοτελῶς· ὡς οἰκονομικὸς δὲ ὑπάλληλος κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Ἠλείας, ἐπισκεφθεὶς τὸ κτῆμα τοῦτο κατὰ τὸ ἔτος **1846**, τὸ εὗρον εἰς οἰκτρὰν

κατάστασιν, καὶ τοσοῦτον ἠμελημένον, ὥστε μόλις τὸ Δημόσιον 40 χιλιάδας λίτρας σταφίδος κατ' ἔτος ἀπελάμβανεν, ἐν ᾧ ἦδη ἐξ 70 μόνων στρεμμάτων τοῦ ἰδίου κτήματος, ἐνοικιασθέντων εἴς τινα Τετραμέλην ὀνομαζόμενον, εἰσπράττει τὸ Δημόσιον δραχμὰς ἓξ χιλιάδας ἀπὸ δέκατον. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ Δημόσια ταῦτα κτήματα, οὐ μόνον δὲν καλλιεργοῦνται καλῶς ἕνεκα τῶν γιγνομένων καταχρήσεων εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας των, ἀλλὰ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐξ αὐτῶν παραγομένων ἐτησίων εἰσοδημάτων κλέπτονται, προτείνω, συμφώνως μὲ τὰς παρατηρήσεις τῶν προαγορευσάντων, νὰ ἐκποιηθῶσι διὰ Νόμου.

Ἀφ' οὗ πολυετὴς πεῖρα ἀπέδειξεν, εἶπεν ἄλλος, ὅτι καὶ ἡ ἐνοικίασις καὶ πᾶσα καλλιέργεια τῶν κτημάτων τούτων καθίσταται ἐπιζήμιος εἰς τὸ Δημόσιον, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, φειδόμενος τῆς δημοσίας ταύτης περιουσίας, θέλει φροντίσει νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν τῶν κτημάτων.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ 23 καὶ 24 ὡς τὰ παρεδέχθη καὶ ἐπεψήφισε καὶ ἡ Βουλή.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου 25, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸ ἀρχικὸν τοῦτο ποσὸν τῆς πρὸς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, συνεκεφαλαιοῦτο μὲν κατ' ἀρχὰς εἰς δραχ. 292,324, ἠλαττώθη δὲ ἔπειτα εἰς δραχ. 97,778: 51/00, ἐκπεσθέντων τῶν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου **1849** πληρωθέντων εἰς τὴν Πρεσβείαν καὶ τοὺς Ὀθωμανούς· τὰ ὡς πληρωθέντα ὅμως σημειούμενα ποσὰ εἰς τὴν χήραν Εἰρήνην Βαλτινοῦ, εἰς τὴν Μαρίαν καὶ Γεώργιον Μωραΐτη καὶ εἰς τὸν Φερσαλινὸν πότε ἐπληρώθησαν ἐντὸς τοῦ ἔτους **1849** ἢ μετὰ ταῦτα; διότι ὁ τοῦ **1849** προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων οὐδεμίαν χορηγεῖ πίστωσιν ἐπὶ τῶν ποσῶν αὐτῶν· ἐὰν δὲ ἐπληρώθησαν, ἐπὶ τῇ βάσει τίνος Κεφαλαίου ἢ ἄρθρου ἐγένετο ἡ πληρωμὴ αὐτῶν ἐντὸς τοῦ **1849** ἔτους, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο πιστώσεως;

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δυνάμει συμβάσεως μετὰ τῆς Ὀθωμανικῆς Πόρτας, ὑπεχρεώθη νὰ πληρώσῃ ἱκανὴν χρηματικὴν πρὸς αὐτὴν ποσότητα, καὶ ὡς ἐκ τούτου μέχρι τοῦ **1848** ἐσημειοῦτο εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων ἡ ἐτησία δόσις τῆς πληρωμῆς τοῦ ποσοῦ τούτου. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ ἀγορασταὶ, ὑπήκοοι Ἕλληνες, κατέσχον παρὰ τῷ Δημοσίῳ διάφορα ποσὰ ἐκ τῆς ὀφει-

λομένης πρὸς τὴν Πόρταν ἀποζημιώσεως, χρεωστούμενα πρὸς αὐτοὺς ἀπό τινας Ὀθωμανούς, καὶ μεγάλη μεταξὺ τῶν διαφερομένων μερῶν ἐγένετο διένεξις, ἔπαυσε πλέον ἀπὸ τοῦ ἔτους **1849** νὰ σημειοῦται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τὸ ἐτήσιον τοῦτο ποσὸν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, μέχρι τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν διενέξεων. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξομαλύνθησαν αἱ διάφοροι τῶν διαφιλονεικούντων μερῶν ἀπαιτήσεις, ἤρχισε πάλιν νὰ σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐκ τοῦ ὁποίου, ὡς ἐπληροφορήθην, ἐπληρώθη ἓν μέρος εἴς τε τὴν χήραν Βαλτινοῦ καὶ εἴς τινας ἄλλους ἀπὸ ἓν Κεφάλαιον τῶν ἐξόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων τοῦ **1846** ἔτους.

Εἶναι παράνομος ἡ γενομένη πληρωμή, ἀντέτεινεν ἄλλος, διότι καὶ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1849** ἔτους οὐδεμία ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπῆρχε πίστωσις, καὶ διότι ἐγένετο χρῆσις ἐξόδων τινὸς Κεφαλαίου ἐπὶ ἄλλου· προτείνω λοιπὸν νὰ παύσῃ ἡ περαιτέρω συζήτησις, διὰ νὰ δώσῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὴν ἀπαιτουμένην πληροφορίαν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Οἱανδήποτε πληροφορίαν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός, καὶ ἂν δώσω εἰς τὴν Γερουσίαν, δὲν ἕπεται, ὅτι θέλει ἐμποδισθῇ ἡ πρόοδος τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι οὔτε ἐπὶ τοῦ παρόντος καιροῦ εἶναι καταλληλος ἡ συζήτησις, οὔτε ἡ Γερουσία δύναται πλέον, μετὰ τὴν ἀπόφασίν της, νὰ φέρῃ ἐλάττωσίν τινα· ὡς ἐπληροφορήθην ὅμως κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ἐπληρώθη τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ τὸ ἔτος **1849**, ὡς σημειωθὲν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1848**.

Ἐνταῦθα ἐσταμάτησεν ἡ συζήτησις, ὑποσχεθέντος τοῦ Κυρίου τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ νὰ φέρῃ τὰς ἀναγκαίας περὶ τοῦ ἀνωτέρω ποσοῦ πληροφορίας, καὶ οὕτως ἔλυσεν ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι τὴν αὔριον θέλει ἐξακολουθήσει ἡ Συζήτησις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Α. ΜΟΥΣΑΡΧΙΔΗΣ
ΑΘ. ΔΙΑΚΟΡΙΚΗΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Ἰ. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ἰουλίου 1850. Ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα ἥ τε συγχαρητήριος προσρώνησις τῆς Μεγάλης Πρεσβεύσεως πρὸς τὰς ΑΑ. ΜΜ. καὶ ἡ πρὸς ταύτην ἀντιρώνησις Αὐτῶν, ἔχουσαι, ὡς ἑπεται·

Αἱ μεγάλαι τῆς σεπτῆς ἡμῶν Βασιλίσσης ἀρεταὶ, καὶ ἡ ἔνθερμος πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀγάπη Αὐτῆς, παρεκίνησαν καὶ τὸν Μεγαλειότατον καὶ περιπόθητον ἡμῶν Βασιλέα, καὶ τὰς Βουλὰς νὰ προσφέρωσιν εἰς τὴν Μεγαλειότητά Της τρανώτατα δείγματα τῆς πληρεστάτης ἐμπιστοσύνης των, ἀνατιθέμενοι διὰ Νόμου εἰς τὴν μητρικὴν Αὐτῆς πρόνοιαν τὴν διεύθυνσιν τῆς Συνταγματικῆς Βασιλικῆς Ἐξουσίας, καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ Νόμος οὗτος διαγράφει.

Συνεπείᾳ ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας, ἐμφανίζεται ἤδη ἐνώπιον τῶν Ὑμετέρων Μεγαλειοτήτων μεγάλη Πρεσβευσις, ἵνα συγχαρῇ Αὐτὰς ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει, καὶ ἐκφράσῃ συγχρόνως τὰ διακαῆ αἰσθήματα καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῆς Γερουσίας.

Ἀντιρώνησις τοῦ Βασιλέως.

Κύριοι.

Ἡ πρόθυμος παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψήφισις τοῦ περὶ Ἀντιβασιλείας Νόμου μὲ εὐχαριστεῖ μεγάλως, ὡς δεῖγμα τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ Σώματος τούτου πρὸς Ἐμὲ καὶ τὴν Βασιλίσσαν τὴν ἀγαπητήν μου σύζυγον. Οὕτως ἡ Γερουσία ἐδικαίωσε πληρέστατα τὴν ἐμπιστοσύνην, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπεφόρτισα τὸ Ὑπουργεῖον, νὰ ὑποβάλῃ εἰς αὐτὴν τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἀντιφώνησις τῆς Βασιλίσσης.

Κύριοι.

Εὐχαριστῶ τὴν Γερουσίαν, διὰ τὸ ὁποῖον δίδει δεῖγμα τῆς εἰς Ἐμὲ ἐμπιστοσύνης της. Βεβαιῶ δὲ τὸ ἔντιμον τοῦτο Σῶμα, ὅτι θέλω καταβάλλει πᾶσαν ἐπιμέλειαν, ἵνα δικαιώσω τὰς προσδοκίας τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἔθνους. Αἰσθάνομαι τὸ μέγα βάρος τῶν ἀνατιθεμένων μοι καθηκόντων, ἀλλ' ἀναδέχομαι αὐτὰ, θαῤ-

ρούσα εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀποδεδειγμένην πίστιν τοῦ Ἔθνους.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα ἐκθέσεις τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπί τε τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Ἅγιον-Ἀνδρέαν τοῦ δήμου Λετρίνων, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1851**, ἔχουσαι ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν τοῦ δήμου Λετρίνων τῆς Ἠλείας Ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ μετὰ τοῦ συναπτομένου ψηφίσματος τοῦ Συμβουλίου τοῦ ῥηθέντος Δήμου, παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Δῆμος οὗτος ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου κοινωφελοῦς, τὸ ὁποῖον ἔρχεται νὰ συντρέξῃ καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς παραχωρήσεως χιλίων πεντακοσίων στρεμμάτων γῆς ἀκαλλιεργήτου καὶ εἰς βοσκὴν αἰγῶν χρησίμου σήμερον.

Διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης, ὄχι μόνον δὲν ζημιοῦται τὸ δημόσιον τὴν σημερινὴν ἀξίαν τῶν παραχωρουμένων τούτων γαιῶν πρὸς τὸν καταρτισμὸν ἑνὸς παρὰ τὸν νέον λιμένα συνοικισμοῦ, διότι ἀπολαμβάνει ἀλλοθεν τὴν ἀξίαν ταύτην, διὰ τῆς εἰς τὸν § 3 τοῦ ἄρθ. Γ'. τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιρυλαχθείσης ἐξαιρέσεως, καθ' ἣν τῶν οἰκοπέδων τῆς παραλίου γραμμῆς τὸ τίμημα θέλει χρησιμεύσει καὶ εἰς κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων δημοσίων καταστημάτων, ἀλλὰ διὰ τῆς ὑπάρξεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος λιμένος, θέλει ἀπολαύσει τὸ δημόσιον ἀσυγκρίτῳ λόγῳ μεγαλλιτέρας ἄλλας ὠφελείας, ὡς ἐκ τῆς ὑπερηυξημένης βεβαίας ἀξίας τῶν ἀπείρων ἄλλως παρακειμένων καὶ ἀχρήστων σήμερον ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ τῶν προϊόντων τῶν ἐκτεταμένων τῆς Ἠλείας καὶ Ὀλυμπίας Ἐθνικῶν Δασῶν· καὶ προσέτι θέλει ἔχει τὸ Δημόσιον καὶ ὅλα τὰ ἀναπτυχθησόμενα εἰς τὸν τόπον ὠφελήματα, κοινὸν μέρος κατὰ λόγον τῆς ὁποίας ἔχει μετοχῆς καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν ἐν γένει διὰ τῆς φορολογίας.

Ὡς πρὸς τὰς βάσεις τοῦ λοιποῦ ἡ Ἐπιτροπή Σας εὑρίσκειτο Νομοσχέδιον τοῦτο πολλὰ ὀρθὸν καὶ ἀναγκαιότατον, καὶ μηδὲν ἄλλο ἔχουσα νὰ προσθέσῃ, ἐπανέρχεται εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας παρατηρήσεις, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δήμου Λετρίνων ἀναλαμβανόμενον ἔργον εἶναι κοινωφελέστατον, καὶ συγχρόνως παραίτιον μεγάλων καὶ ψηλαφητῶν τοῦ δημοσίου ἀποκλειστικῶν ὠφελειῶν, καὶ ὅτι ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι

ἀναγκαιοτάτη, καὶ διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπή σας παραδεχθεῖσα τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ, ὅπως παρὰ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **26** Ἰουλίου **1850**.

Ἡ Ἐ π ι τ ρ ο π ή

Νικόλαος Ἰω. Μέξης	Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Δ. Καναλλόπουλος	Ἰ. Παξιμάδης
Γ. Καρακατσάνης	

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ **1851** ἔτους.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή, ἐφ' ὅσον τὸ κατεπεῖγον τοῦ χρόνου ἐπέτρεπε, τοὺς περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων Νόμους, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι ἀμφότεροι, ὡς καὶ οἱ φορολογικοὶ, ἐπεξείδονται ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων τῶν ψηφισθέντων Νόμων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, παραδέχεται αὐτοὺς, ὡς ἐπιψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστῶσα τὴν παραδοχήν των καὶ εἰς τὸ Σ. Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον προέθετο διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦτε προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν φορολογικῶν Νόμων τοῦ ἔτους **1851** νὰ ἐπιφέρῃ ἐγκαίρως τοῦ λοιποῦ τὴν ἐπιθυμητὴν τακτοποίησιν καὶ τάξιν τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ Ἐπιτροπὴ εὐχαρίστως παραδέχεται τὸ ἀξιέπαινον τοῦτο μέτρον, καθ' ὃ σύμφωνον μὲ τὰς ἀρχὰς τῶν Βουλῶν.

Νομίζει ὅμως χρέος της· ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν πρέπουσαν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὅλων ἐν γένει τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων παρατηρήσεων ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἐπὶ ἑκάστου Ὑπουργείου· καὶ ἰδίως ἐπὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ λογιστικοῦ τῶν Ὑπουργείων τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ὥστε τοῦ λοιποῦ ὁ εἰσαχθησόμενος προϋπολογισμὸς νὰ ἦναι σύμφωνος μὲ τὰς κατὰ καιροὺς εὐχὰς καὶ ἀπορρίσεις τῶν Βουλῶν.

Ἡ Ἐ π ι τ ρ ο π ή

Ν. Ἰω. Μέξης	Ἰω. Θεοτόκης
Ἀνασ. Μαυρομιχάλης	Γ. Παπαρηγόπουλος
Γ. Καρακατσάνης	

Θεωρηθείσης περιττῆς τῆς τυπώσεως αὐτῶν, τὸ μὲν πρῶτον ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ αὖριον, τὸ δὲ δεύτερον μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε.

Ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ἡ ἀμφιβολία τινῶν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν **104,245:49** δι' ἀποζημίωσιν εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν, περὶ ἧς ἐζητήθησαν πληροφορίαι, λύεται ἀρκούντως ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐν ᾗ γίνεται λόγος περὶ τούτου εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου **25** κεφαλαίου· ἑπομένως εἶναι περιττὴ πᾶσα ἄλλη ἐξήγησις.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν, ἐπέφερεν ἄλλος, εἰς τίνος ἔτους προϋπολογισμὸν εἶναι σημειωμένον τοιοῦτον ποσόν. Ἂν δέ, ὡς ἀναφέρει ἡ ἔκθεσις τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, περιείχετο ἐν πρώτοις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ **1845**, κλεισθείσης τῆς χρήσεως αὐτοῦ, πρέπει κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος νὰ γίνῃ ἐπαναλῆψις. Διὰ τοῦτο πάντοτε ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς περιέχονται ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων, τὰ ὁποῖα, ὡς ἐψηφισμένα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δὲν δύναταί τις ν' ἀρνηθῇ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως ἔχει ἄλλως· τοιοῦτον κεφάλαιον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ **1848** δὲν περιείχετο καθόλου, διὰ τοῦτο τίθενται ἐνταῦθα πρὸς νομιμοποίησιν· διότι ἂν ἦναι ἐγκεκριμένον τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ πληρωμένον, ἦτον περιττὸν νὰ ἐπαναληφθῇ πάλιν. Παρατηρητέον δὲ, ὅτι δὲν γίνεται ὁ λόγος περὶ τοῦ ὑπολειπομένου χρέους ἐκ δραχ. **104,245:49**, ἀλλὰ περὶ τῶν πληρωθέντων, χωρὶς νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Τούτου ἕνεκα πρέπει ἀκριβῶς νὰ ἐξετάσῃ περὶ τούτου τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, διότι ἡ πληρωμὴ αὕτη θεωρεῖται παράνομος· ἄλλοτε δὲ θέλει γίνει πάλιν λόγος περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Κατὰ τὸ ἔτος **1848**, εἶπεν ὁ αὐτὸς ὑπουργὸς, ἐψηφίσθη ποσὸν ἐκ δραχ. **157,000**, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δι' ἧς ἐδημοσιεύθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους ἐκείνου. Ἑπομένως, μὴ ὑπαρχούσης παρανομίας τινός, θεωρεῖται περιττὴ ἡ εἰς τὴν φροντίδα τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἀνάθεσις τούτου.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι οὐδὲν βλάπτει, ἂν προσκληθῇ ἡ περὶ τοῦτο προσοχὴ τοῦ ὑπουργείου, διὰ νὰ φέρῃ διόρθωσιν, ἂν ἀληθῶς ὑπάρχῃ παράβασίς τις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφάλ. **25**, καθὼς καὶ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, συνιστάμενον εἰς δραχ. **9,693,232:54**, ὅπως ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐψηφίσθη.

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. Ι. « Κεντρικὴ ὑπηρεσία » ἐπὶ τοῦ ἄρθρου **2** τοῦ κεφαλαίου τούτου, παρετήρησέ τις, περιέχεται ποσὸν ἐκ δραχ. **300** δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων κατεπειγουσῶν γραφικῶν ἐργασιῶν, ἐνῷ κατὰ τὸν ὀργανικὸν τῶν Ὑπουργείων Νόμον τοιαῦται χορηγήσεις ἀπαγορεύονται. Κατὰ τὸ **1848** ἔτος πολὺς περὶ τούτου ἐγένετο λόγος, καὶ κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ τότε Ὑπουργοῦ, δὲν περιείχετο τοιοῦτο ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἂν λοιπὸν ἡ δαπάνη ἐγένετο, ἐπειδὴ ἐλήφθη τὸ μέτρον νὰ μὴν ἐπενεχθῇ καμμία ἐλάττωσις, ἔχει καλῶς· ἂν ὅμως δὲν ἐγένετο, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ μὴ τὴν ἐνεργήσῃ· ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἔχῃ, τοῦ λοιποῦ τοιαύτη δαπάνη δὲν πρέπει νὰ γίνηται.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. ΙΙ. « κεντρικὴ ὑπηρεσία » Ὅταν καὶ τὰ εἰσοδήματά μας, παρετήρησέ τις, ἦσαν περισσότερα, καὶ τὰ ἔξοδα ὀλιγώτερα, δὲν εἴχομεν, ὡς σήμερον Πρεσβείας, ὡς μὴ ἀναγκαίας· τὸ πολὺ δὲ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει, μεθ' ἧς ἔχομεν σχέσιν ἄμεσον, δύναται νὰ ἦναι ἀναγκαία. Καὶ ἄλλοτε, ὅτε ἁπλῶς ἡ τῶν Πρεσβειῶν δαπάνη ἐσημειοῦτο μόνον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀντιτάξας, ἤδη ἔτι μᾶλλον δικαιοῦμαι πρὸς τοῦτο, ὅτε αὕτη εἶναι πραγματική. Ἡ ἀποστολὴ Πρέσβεων παρὰ ταῖς ἄλλαις Δυνάμεσιν ἐθεωρήθη, κατὰ τὸ Ὑπουργεῖον, ἀναγκαία, διὰ τὰς ἐπελθούσας τότε γνωστὰς περιστάσεις, μολονότι καὶ τότε ἤμην ἐναντίας γνώμης, καὶ ἐθεώρουν λυσιτελεστέραν τὴν ἀποστολὴν Πρεσβείας παρὰ τῇ Δυνάμει ἐκείνῃ, δι' ἧς εἰς τὰς περιστάσεις ἐκείνας περιεπέσαμεν· ἤδη ὅμως παρελθουσῶν τούτων, ἡ διάρκεια τῶν Πρεσβειῶν εἶναι περιττὴ, καὶ αἱ δαπάναι μάταιαι, καθόσον οὔτε τότε, οὔτε ἤδη εἶναι εἴς τι χρήσιμοι. Τὸ Ἔθνος μας εὐτυχῶς διὰ τὴν ἀρχαίαν ἡμῶν εὔκλειαν ἀπολαύει τῆς μεγάλης τῶν Κυβερνήσεων ὅλων συμπαθείας, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπέκτησε τὴν ἀνεξαρτησίαν του, καθ' ἣν ἐποχὴν ἄλλα ἔθνη ἐκρύττοντο ἀνάξια ταύτης. Ἡ συμπάθεια αὕτη ὑπάρχει ἀείποτε ἀκμαία·

ίσως καμμία των μεγάλων Δυνάμεων τρέφει ψυχρότητα τινα αλλά ταύτην βεβαίως έχει ουχί προς το Ελληνικόν Έθνος, αλλά προς την Κυβέρνησίν του, ένεκα του διατηρουμένου υπ' αυτής Κυβερνητικού συστήματος. Η ανάγκη των Πρεσβειών καθίσταται προσέτι περιττή, διότι, μη επορβαλλουσών το Έθνος ημών άλλα Κράτη, δεν έχει ανάγκην να καθορά εκ του σύνεγγυς τους σκοπούς είτε τας δυνάμεις, είτε τα μέσα αυτών, και ούτω να προπαρασκευάζηται προς πραγματοποίησιν των σχεδίων του. Ίσως άλλη Δύναμις ισχυρά επορβαλλουσα ημάς, όπως τινές ευχαριστούνται να λέγουν· και εν τούτοις παρά τη Δυνάμει ταύτη δεν έχομεν Πρέσβυν. Τούτων ένεκα φρονώ, ότι το Υπουργείον οφείλει να καταβάλλη μεγάλην προς πάντα προσοχήν· διότι, υπάρχοντος θηνεκώς του αυτού επιβλαβούς, κατ' εμέ, ρου των πραγμάτων, επισπεύδομεν την καταστροφήν των συμφερόντων της Πατρίδος μας.

Ευκολώτατα ηδυνάμην ν' αποδείξω την χρησιμότητα των Πρεσβειών, αντέταξεν ο Κ. επί των Εξωτερικών Υπουργός, αν υπήρχεν ο απαιτούμενος προς μακράς συζητήσεις χρόνος, και αν απαντες δεν εσκοπούμεν την όσον ένεστιν οικονομίαν αυτού· εν τούτοις διά βραχέων παρατηρώ τα εξής. Ενόσω από τα **1833—1842** είχομεν παρά ταις ξέναις Δυνάμεσι Πρεσβείας, άπαντα τα κατά καιρούς παρουσιασθέντα συμβάντα, και αντίθετα προς άλλα Κράτη συμφέροντα ημών, καθώς και πολλαί γεννηθείσαι διενέξεις έντικα κληροδοτημάτων, και πολλών άλλων προσφορών φιλομούσων και ευγενών ψυχών, ελάμβανον αίσιαν έκβασιν διά της συμπράξεως των Πρέσβεών μας· κατηργημένων δ' έκτοτε των Πρεσβειών ημών, άπαντα τα εκ τούτων ωφέλη μετετράπησαν, και τα συμφέροντά μας έλαμβανον πολλάκις εναντίαν της επιθυμίας μας και του δικαίου λύσιν. Η Οθωμανική τυραννίς Πύλη απέστειλε Πρέσβεις, όπου ημείς πρότερον είχομεν, και τούτο ήρκει να έμπέση τάπιν τινά επιβλαβή κατά των υποθέσεών μας, διότι οι αντιπρόσωποί της, ευνοήκως τα συμφέροντά της παριστάνοντες, εφροντίσθουν να πείθουν τας ξένας Αύλας, ότι ουδ' ικμάδα ζωής εν ημίν υπάρχει· αι επιβλαβείς αύται συνέπειαι, φρονώ, ότι δεόντως δικαιολογούν την δαπάνην των Πρεσβειών.

Επομένως εγένετο δεκτόν τό τε κεφάλ. τούτο, και άπαντα τα υπόλοιπα, III, IV, V και VI, καθώς και το όλικόν ποσόν των εξόδων του Υπουργείου τούτου, όπως εμερίσθη υπό της Βουλής συνιστάμενον εις δρ. 406,501.

Μεταβάσης μετά ταύτα της Γερουσίας εις την συζήτησιν των εξόδων του επί της Δικαιοσύνης Υπουργείου, ανεγνώσθησαν κατά σειράν τα κεφάλαια Α'—Θ', και εγένοντο άπαντα δεκτά, ως έχουσιν.

Αναγνωσθέντος του κεφαλαίου 10 « διάφορα έξοδα » εν τω άρθρω 3 του κεφαλαίου τούτου, παρατήρησέ τις, σημειούνται δρ. 13,900 δι' έξοδα επιτροπής προς παρασκευήν Νομοσχεδίων· φρονώ, ότι ή Κυβέρνησις άνευ Νόμου δεν δύναται να διορίζη επιτροπάς, και να δαπανά υπέρ αυτών· διότι ουδέν έξοδον δύναται να καταχωρηθή εν τω προϋπολογισμώ, μη νομιμοποιούμενον προηγουμένως διά Νόμου, καθότι άλλως επί τοιαύτη προφάσει ήθελε δαπανά κατά το δοκούν αυτή άνευ ευθύνης.

Είπόντος του Κ. επί της Δικαιοσύνης Υπουργού, ότι ή διαληφθείσα επιτροπή συνεστήθη δυνάμει του εδαφίου δ του άρθρ. 105 του Συντάγματος, και ότι επομένως δεν απαιτείται ιδιαίτερος Νόμος ως προς τας εις αυτήν αναγκαιούσας μικράς δαπάνας, αφού αύται καταχωρούνται εν τω προϋπολογισμώ, ή Επιτροπή, αντέταξεν άλλος, καλώς διωρίσθη δυνάμει του διαληφθέντος άρθρου, ή προς ταύτην όμως αναγκαιούσα δαπάνη πρέπει να ορισθή διά Νόμου, όστις δεν δύναται να αναπληρωθή διά του προϋπολογισμού, πιστώσεως άπλως τύπον έχοντος.

Επαναλαβόντος του αυτού Υπουργού, ότι δεν είναι δυνατόν, ούτε αναγκαίον να γίνη περί της δαπάνης ταύτης Νόμος, διά το προσωρινόν, και άλλην τής εκτάσεως αυτής, άπαντα τα έξοδα αντέταξεν άλλος, πρέπει να κανονίζωνται διά Νόμου· διότι, ούτω νομιμοποιουμένων, παύουσιν αι μακραί συζητήσεις· άλλως τε, όταν δυνάμει του προϋπολογισμού εμπορούμεν να δαπανώμεν, τότε πάντες οι τας δαπάνας κανονίζοντες Νόμοι ήθελον είσθαι περιττοί.

Ο προϋπολογισμός, είπεν άλλος, στηρίζεται ή επί προϋπαρχόντων Νόμων, ή επί εξόδων, τα όποια απαιτεί ή υπηρεσία ως είναι π. χ. τα των εισπράξεων και επιστασιών, αναβαινόντων εις εν εκατομμύριον, και μη κανονιζόντων υπό Νόμου, τα προκείμενα και πολλά άλλα όμοίας φύσεως. Επειδή δε και ταύτα και ο χρόνος της διαρκείας των είναι αόριστα, δεν είναι ανάγκη Νόμου, άλλ' αρκεί μόνον να ζητηθή περί αυτών πίστωσις.

Επειδή περί των εισπράξεων, αντέταξεν άλλος, υπάρχει Νόμος, περιλαμβάνονται εν αυτώ αναγκαίως και τα γενησόμενα έξοδα· ώστε πάντοτε πρέπει να προϋπάρχη Νόμος περί εκάστης δαπάνης.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφάλαιον τοῦτο, τὰ ἑπόμενα ΙΑ΄ καὶ ΙΒ, καθὼς καὶ τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, συνιστάμενον εἰς δρ. 1,208,611:95.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου κεφαλαίου « κεντρικὴ διοίκησις », ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ κεφαλαίου τούτου, παρετήρησέ τις, περιέχονται δρ. 500 διὰ συνδρομὰς ξένων ἐφημερίδων· τὸ ἔξοδον τοῦτο εἶναι περιττόν, διότι οἱ ὑπάλληλοι τούτου δύνανται ἄλλοθι νὰ ἀναγινώσκωσι τὰς τοιαύτας ἐφημερίδας, ὅταν θέλουν, καθόσον οὐδεμίαν αὐταὶ ἔχουσι σχέσιν μὲ τὴν ὑπηρεσίαν των.

Παρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο χρησιμεύει καὶ δι' ἀγορὰν βιβλίων, λίαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἀναγκαίων, ἐγένετο τὸ κεφάλαιον δεκτόν, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον Β΄.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου Γ΄ « Δημόσιος ἀσφάλεια » ἐν τούτῳ, παρετήρησέ τις, περιέχονται ἔξοδα ἔκτακτα πρὸς τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, τὰ ὁποῖα προβλέπονται διὰ νὰ χρησιμεύσουν πρὸς περιστολὴν τῶν στάσεων. Ἐπειδὴ ὅμως τοιαῦται δὲν ὑπάρχουν, πρέπει καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ ἐξαλειφθῇ.

Εἰπόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ἀναγκαιοῖ διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, ἤτοι διὰ βραβεῖα καὶ ἀποζημιώσεις τῶν κατὰ τῶν λῃστῶν ἀνθραγαθούντων, φονευόντων, ἢ δεικνυόντων τούτους, διὰ περιθάλψεις τῶν ἐκ τούτων παθόντων, καὶ δι' ἀποπομπὴν φαυλοβίων, τὸ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀφορῶν Διάταγμα, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, δὲν ἰσχύει, ὡς μὴ δημοσιευθέν, καὶ ἑπομένως ἡ δαπάνη αὕτη δὲν εἶναι νόμιμος, ἂν ἄλλος Νόμος δὲν συνταχθῇ.

Εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, δίδεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν λόγῳ ἐμπιστοσύνης ποσόν τι πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς πολιτείας δαπανώμενον, ἄνευ προϋπάρχοντος κανονιστικοῦ Νόμου· διότι ἡ Κυβέρνησις, ὀφείλουσα πάντοτε νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, πρέπει νὰ ἔχῃ ἄγρυπνον ὄμμα, καὶ μέσα ἀρκοῦντα διὰ νὰ προλαμβάνῃ καὶ καταπνίγῃ εἰς τὴν γένεσίν του, πᾶν κίνημα, δυνάμενον νὰ ταράξῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν.

Κατὰ τὴν ἐξήγησιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, τὰ ἔξοδα ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα μυστικά, καθ' ὅσον μάλιστα κατ' ἔτος ζητοῦνται, ὅπως ἄλλοτε ὑπῆρχον ἐν

Γαλλίᾳ, δι' ὧν ἡ Κυβέρνησις ἐμισθοδότει ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐφημεριδογράφους καὶ κατασκόπους, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐδίδετό ποτε ἀπολογισμός. Ἀλλ' ἂν τὰ ἔξοδα ταῦτα χρησιμεύουν διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, διὰ τί πάντοτε εἶναι τὰ αὐτά; εἶναι τάχα οἱ αὐτοὶ ἀείποτε λῃσταί; ἤ, καὶ τούτου ὑπάρχοντος, πῶς συμβαίνει νὰ ἐξοδεύηται τὸ αὐτὸ πάντοτε ποσόν; καὶ ἀληθῆ ἂν ὑπόθεσωμεν ταῦτα, πάλιν παρουσιάζεται ἡ ἔλλειψις Νόμου· ἐγὼ ὅμως φρονῶ, ὅτι οὔτε τοιαῦτα ἔξοδα δὲν πρέπει νὰ γίνωνται, οὐδὲ Νόμος τοιοῦτος νὰ ὑπάρξῃ· διότι τὰ τοιαῦτα μέτρα κλονίζουσι μᾶλλον τὴν πολιτείαν, ὅπως ἡ πεῖρα ἀπέδειξε, καὶ διὰ τοῦτο ἐγκατελείφθησαν ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη.

Τὰ ἔξοδα ταῦτα, εἶπεν ἄλλος, βεβαίως δὲν εἶναι μυστικά, ἀλλὰ δίδονται μόνον διὰ νὰ δαπανῶνται, ὅταν ἡ ἀσφάλεια τοῦ Κράτους ἀπαιτῇ· μὴ ὑπαρχούσης ὅμως τοιαύτης ἀνάγκης, δὲν πρέπει νὰ ἐξοδεύωνται. Τὸ περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας μνησθὲν Διάταγμα δὲν εἶναι διαρκές· ἐὰν θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτον, πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται καθ' ὅλας τὰς διατάξεις του.

Ἑπομένως ἐγένετο τὸ προκείμενον κεφάλ. δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφάλ. Δ΄. « δημόσιος ὑγεία » καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἔνθα εἶναι ἰατρὸς ὑγειονομείου, πρέπει νὰ διατελῇ ὡς τοιοῦτος καὶ ἐπὶ τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου πρὸς οἰκονομίαν τῶν ἐξόδων, καὶ ὅτι τὸ προσωπικὸν ἐπίσης τῶν ἐπὶ τούτων ὑπαλλήλων πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ὡς ὑπεράριθμον, καὶ παραδεξαμένου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ κεφ. τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. Ε. « δημόσιος οἰκονομία » καὶ παρατηρήσαντος ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἱπποφορβεῖον πρέπει νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου, διότι πολλαὶ καταχρήσεις καὶ καταπατήσεις γαιῶν ἤρχισαν νὰ γίνωνται ἐκ μέρους τῶν παρακειμένας γαίας ἐχόντων χωρικῶν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ κεφάλαιον τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον ΣΤ΄. « δημόσιοι οἰκοδομαί. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. Ζ΄. « ὁδοποιία » καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ταχείας εἰσαγωγῆς τοῦ περὶ ὁδοποιίας Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἡ ἐπὶ τούτῳ διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ ἐπεραίωσεν, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι τοῦτο εἶναι ἤδη συντεταγμένον, ἀλλὰ δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς διὰ τὴν προσέγγισιν τῆς λήξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι πρὸς διατήρησιν τῶν ὁδῶν εἶναι

ἀνάγκη μετὰ τὸ πέρας τῆς κατασκευῆς των νὰ τεθῶσι διόδια, διότι ἄλλως, ἀδυνάτου οὔσης τῆς συντηρήσεώς των, θέλουσιν ἀποβῆ μάταια τὰ πρὸς κατασκευήν των ἔξοδα τοῦ δημοσίου, ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφάλ. τοῦτο, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα Η΄, καὶ Θ΄, ὅπως ἔχουσι· ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, ὅπως ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφίσθη, συνιστάμενον ἐκ δραχ. 1,722,750:46.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, ἀνεγνώσθησαν τὰ κεφ. 1, 2 καὶ 3, καὶ ἐγένοντο δικτά, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. 4, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, διακοπείσης ἀπὸ τῆς ά Ἀπριλίου 1849 τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐν Μονάχῳ ἱερέως τῆς ἀνατολικῆς ἡμῶν ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ἥτις μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐδίδετο ἀπὸ τὸ ἀνακτορικὸν ταμεῖον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Βαυαρίας, ἀνέλαβεν ἤδη αὐτὴν ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις, διὰ νὰ ἐκκλησιάζωνται οἱ ἐκεῖσε παρεπιδημοῦντες σπουδασταὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἀντιταξάντος τινός, ὅτι καὶ ἐν Παρισίοις πρέπει νὰ ἐγκαθιδρυθῇ Ναὸς, ὡς περισσοτέρων ἐκεῖσε ἢ ἐν Μονάχῳ παρεπιδημούντων Ἑλλήνων σπουδαστῶν, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἀφοῦ ἀπαξ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας παρεχώρησεν εἰς Μόναχον οἰκοδομὴν μετασχηματισθεῖσαν εἰς Ναὸν περικαλλῆ διὰ νὰ ἐκκλησιάζωνται ἐν αὐτῷ κατὰ τὰ πάτρια ἡμῶν ἔθιμα καὶ δόγματα οἱ ἐν Μονάχῳ ἐκπαιδευόμενοι Ἕλληνες, εἶναι ἄτοπον πλέον καὶ νὰ διαλύσωμεν τὴν ἐκκλησίαν ταύτην, καὶ νὰ παύσωμεν μισθοδοτοῦντες τὸν ἱερέα.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ κεφ. 4, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντα τὰ κεφ. 6 καὶ 7 ἐγένοντο δεκτὰ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως, ὡς ἐνεκρίθησαν καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. 8, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, προθεμένη ἡ Κυβέρνησις νὰ συστήσῃ βοτανικὸν ἐπί τινος μέρους τοῦ δημοσίου κήπου τοῦ ὀνομαζομένου τοῦ Χασεκῆ, ἐσημειώσε καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ προκείμενον ἔξοδον, τὸ ὁποῖον, μὴ ὑπάρχοντος διδασκάλου, δὲν ἐδαπανήθη. διορισθέντος δὲ ἤδη διδασκάλου τῆς βοτανικῆς, ἐλπίζεται τοῦ

λοιποῦ ἡ χρῆσις τοῦ ποσοῦ τούτου πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ ἀναγκαίου βοτανικοῦ κήπου.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ κεφ. 8, ὡς ἐπεψηφίσθη καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντα τὰ κεφάλαια 9 καὶ 10, ἐγένοντο ἐπίσης δεκτά, ὡς τὰ παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλὴ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. 11, παρετήρησέ τις τῶν προλαλησάντων, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποτρόφων, δὲν διατηρεῖται ἡ ἀπαιτουμένη τάξις καὶ ἀκρίβεια, ὡς προτιμωμένων οὐχὶ τῶν πτωχῶν καὶ ἀπόρων ὀρφανῶν, τῶν ὑπὲρ πατρίδος πεσόντων καὶ τῶν θυσιασθέντων πολυτρόπως, καὶ τῶν προοδευόντων εἰς τὰ μαθήματα σπουδαστῶν, καὶ πολλὰς ὑποσχομένων ὠφελείας, ἀλλὰ τῶν διὰ πολλῶν συστάσεων καὶ μέσων συστηνομένων, ἀπαιτεῖται τοῦ λοιποῦ νὰ τηρῆται ἀκριβῶς τὸ περὶ τῶν ὑποτρόφων καταστατικὸν διὰ νὰ μὴ γίνωνται καὶ παράπονα, καὶ ζημία τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐλπίδος ὠφελείας ἐκλογὴν τινῶν ὑποτρόφων.

Ἐκτὸς τῆς παρατηρήσεως τοῦ προαγορεύσαντος, παρετήρησεν ἄλλος, τὴν ὁποίαν ὡς ὀρθὴν παραδέχομαι, καὶ συνιστῶ εἰς τὴν πρόνοιαν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιμελῆται ἡ Κυβέρνησις καὶ νὰ ἐπιτηρῇ καὶ τὴν διαγωγὴν τῶν ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ σπουδαζόντων ὑποτρόφων.

Ὡς Ὑπουργὸς τῆς δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως, εἶπέ τις τῶν προλαλησάντων, παρήγγειλα εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ ἐν Εὐρώπῃ Ἕλληνας Πρέσβεις, Προξένους καὶ προξενικοὺς Πράκτορας ν' ἀναφέρουν κατὰ τριμηνίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ὑποτρόφων.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφάλαιον 11, καὶ κατὰ τάξιν τὰ λοιπὰ 12, 13, 14, 15 καὶ 16, καὶ ἑπομένως καὶ τὸ ὅλον τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου, συμποσούμενον εἰς δραχ. 832,146:81/00. ὡς τὸ παρεδέχθη ἡ Βουλή.

Προτεθείσης ἑπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, παραβαλλομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν, τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου δοθείσῃ σημειώσει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ ψηφισθέντος περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νόμου, πρὸς τὸν σημειούμενον εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν, μεγίστη ὑπάρχει διαφορὰ, καὶ ἀντίφασις το-

ταύτη, ὥστε ἀγνοεῖ τις νὰ πιστεύσῃ, ἂν οἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἢ οἱ ἐν τῷ ψηφισθέντι Νόμῳ σημειούμενοι ἦναι οἱ πραγματικοὶ ὑπάρχοντες. Ὀφείλει ὅθεν ὁ Ὑπουργὸς, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸν ἐμφαίνοντα τὴν διαφορὰν ταύτην πίνακα, καὶ ἐξαχθέντα ἐκ τῆς παραβολῆς τῶν σημειουμένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν, μὲ τοὺς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ξηρᾶς ἐμπεριεχομένους κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου δοθεῖσαν σημείωσιν, πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐκείνου ἐπιτροπὴν, νὰ ἐπιφέρῃ τὴν προσήκουσαν θεραπείαν καὶ διόρθωσιν πρὸς ἀπορυγὴν πάσης τοῦ λοιποῦ ἀταξίας. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀνέγνω τὸν πίνακα τοῦτον, ἔχοντα οὕτως.

Παραβολὴ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ διὰ τὸ ἔτος **1850** πόσους δηλαδὴ ἐμπεριέχει ὁ εἰσαχθεὶς προϋπολογισμὸς, καὶ πόσους ὁ προσδιορισμὸς τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸν ἐπιψηφισθέντα νόμον τῆς **12** Ἀπριλίου **1850**.

Ὑποστράτηγοι καὶ Συνταγματάρχαι ὡς ὁ προϋπολογισμός.
- Ἐκτὸς τῶν ἐνεργείᾳ διατελούντων · 3
- » τῶν συντεξιαύχων · · · · 3
- » τῶν προικοδοτημ. φαλαγγιτ. 20
- καὶ τοῦ ἀντιστρατήγου · · · · · 1

27

- 2 ὑπασπ. τῆς Α. Μ. ὁ εἷς ὑποστράτ. καὶ ὁ ἄλλος συνταγματάρχης
- 1 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
- 1 ὑπουργὸς
- 1 εἰς τὰ Στρατοδικεῖα
- 1 εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὁ Γεν. Γραμμ.
- 34 εἰς τὴν Φάλαγγα.

Ὁ ἐπιψηφισθεὶς νόμος περιέχει μόνον · · · 41

40

Ἀντισυνταγματάρχαι
- Ἐκτὸς τῶν ἐν ἀργίᾳ 8
- » Συνταξιούχων 3
- προικοδοτ. φαλαγγας 15

26

- 3 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
- 1 εἰς τὰ Στρατοδικεῖα
- 1 εἰς τὸ Μηχανικὸν
- 2 εἰς τὸ Πεζικὸν γραμμῆς
- 1 εἰς τὴν μοῖραν λογχιστῶν
- 2 εἰς τὸ Στρατιωτ. Σχολεῖον
- 1 εἰς τὴν χωροφυλακὴν
- 4 εἰς τὴν ὁροφυλακὴν
- 21 εἰς τὴν φάλαγγα.

Ὁ ἐπιψηφ. νόμος περιέχει · 48

36

Ταγματάρχαι
- Ἐκτὸς τῶν ἐν ἀργίᾳ · · · · 20
- » Συνταξιούχων · · · · 7
- » προικοδ. φάλαγγος · · 2
- » φρουρὰ Μεγάρ. κ. Θηβῶν. 4

33

- 4 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
- 1 ὑπασπιστὴν τῆς Α. Μ.
- 3 εἰς τὰ Στρατοδικεῖα
- 1 εἰς τοῦ ἱματισμοῦ
- 1 εἰς τὴν Διεύθυνσιν ὁπλοστ.
- 2 εἰς τὸ πεζικ. τῆς γραμμῆς
- 2 ἀκροβολιστῶν
- 1 εἰς τὴν μοῖραν πυροβολικοῦ
- 3 εἰς τὴν χωροφυλακὴν
- 5 εἰς τὴν ὁροφυλακὴν
- 50 εἰς τὴν φάλαγγα

Ὁ ἐπιψηφ. νόμος περιέχει · 40

73

Ἐπιμεληταὶ καὶ Ὑπεπιμεληταὶ
- Ἐκτὸς τῶν ἐν ἀργίᾳ · · 1
- » καὶ Συνταξιούχων · 1

2

- 2 εἰς τὸ ὑπουργεῖον
- 1 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων

Ὁ ἐπιψ. νόμος δὲν περιέχει οὐδένα

3

Ἰατροὶ καὶ Ἰπιάτροὶ καὶ φαρμακοποιοὶ
- Ἐκτὸς τῶν ἐν ἀργίᾳ. · 3

- 3 εἰς τὸ ὑπουργεῖον
- 18 εἰς τὰ Στρατ. Νοσοκομεῖα
- 6 εἰς τὸ πεζικ. τῆς γραμμῆς
- 4 » ἀκροβολιστῶν
- 2 εἰς τὴν μοῖραν λογχιστῶν
- 2 » πυροβολικοῦ
- 1 εἰς τὸ Στρατιωτ. Σχολεῖον
- 9 εἰς τὴν ὁροφυλακὴν

Εἰς τὸν ἐπιψηφ. νόμον εἶνε · 44

51

Λοχαγοὶ
- Ἐκτὸς τῶν ἐν ἀργίᾳ · · · 40
- » διαθεσίμων · · 2
- Συνταξιούχων. · · · · · 12
- Προικοδοτημένων φαλαγγιτῶν 7
- Φρουρὰ Μεγάρων καὶ Θηβῶν 17

78

1 ὑπασπιστὴς τῆς Α. Μ.
6 εἰς τὸ ὑπουργεῖον ὁ εἰς εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
4 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
2 εἰς τὰ στρατοδικεῖα
4 εἰς τὸ μηχανικὸν
2 εἰς τὴν ἐπιτρ. τοῦ ἱματισμοῦ
4 εἰς τὴν διεύθυνσιν ὁπλοστασ.
16 εἰς τὸ πεζικ. τῆς γραμμῆς
10 ἀκροβολιστῶν
4 εἰς τὴν μοίραν πυροβολικοῦ
1 εἰς τὸν λόχον τεχνιτῶν
1 » ἀπομάχων
32 εἰς τὴν ὁροφυλακὴν
63 εἰς τὴν φάλαγγα

Ὁ ἐπιψηφ. νόμος περιέχει · 137

150

Ἄρχοι καὶ Ὑπάρχοι.
1 εἰς τὸ ὑπουργ. τῶν Στρατιωτ.
1 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
1 εἰς τὰ στρατοδικεῖα
9 εἰς τὴν μοίραν λογγιστῶν
2 εἰς τὸ Στρατιωτ. Σχολεῖον
1 ὑπασπιστὴς τῆς Α. Μ.

Ὁ ἐπιψηφισθεὶς νόμος τοὺς περιέχει ὑπὸ ἄλλο ὄνομα

Ἐπικαταλυματίαι καὶ καταλυματίαι — Ἐκτὸς τῶν ἐν ἀργίᾳ · 3

7 εἰς τὸ ὑπουργεῖον
3 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
1 εἰς τὸ μηχανικὸν
2 εἰς τὴν διεύθυνσιν ὁπλοστασ.
2 εἰς τὴν ἐπιτρ. τοῦ ἱματισμοῦ
2 εἰς τὰ Στρατ. Νοσοκομεῖα
2 εἰς τὸ πεζικὸν γραμμῆς
2 ἀκροβολιστῶν
1 εἰς τὴν μοίραν λογγιστῶν
1 » πυροβολικοῦ
1 εἰς τὸ Στρατ. Σχολεῖον
2 εἰς τὴν χωροφυλακὴν
11 εἰς τὴν ὁροφυλακὴν
1 εἰς τὴν φάλαγγα

Ὁ ἐπιψηφ. νόμος περιέχει · 30

38

Ὑπολογαχοὶ καὶ ἀνθυπολογαγοὶ
13 εἰς τὸ ὑπουργεῖον οἱ 10 εἰς τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν
7 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
1 εἰς τὰ στρατοδικεῖα
12 εἰς τὸ μηχανικὸν
8 εἰς τὴν διεύθυνσιν ὁπλοστασ.

36 εἰς τὸ πεζικ. τῆς γραμμῆς
20 » ἀκροβολιστῶν
15 εἰς τὴν μοίραν πυροβολικοῦ
7 εἰς τὸν λόχον τεχνιτῶν
4 εἰς τὸν λόχον ἀπομάχων
3 εἰς τὸ Στρατιωτ. Σχολεῖον
72 εἰς τὴν ὁροφυλακὴν
121 εἰς τὴν φάλαγγα

Ὁ ἐπιψηφ. νόμος περιέχει · 579

319

62 ἐν ἀργίᾳ
2 διαθέσιμοι
26 συνταξιοῦχοι
55 φρουρ. Μεγ. καὶ Θηβ.

145

464

Ἀνθυπασπισταὶ
7 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
4 εἰς τὸ μηχανικὸν
2 εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ἐσωτερ.
2 εἰς τὴν διεύθυνσιν ὁπλοστασ.
3 εἰς τὸ πεζικ. τῆς γραμμῆς
2 » ἀκροβολιστῶν
1 εἰς τὴν μοίραν λογγιστῶν
2 πυροβολικοῦ
1 εἰς τὸν λόχον ἀπομάχων
1 ἐν ἀργίᾳ
4 συνταξιοῦχοι

Ὁ ἐπιψηφ. νόμος περιέχει · 31

5

29

Λογισταὶ
2 εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων
4 εἰς τὸ μηχανικὸν
1 εἰς τὴν ἐπιτρ. ἱματισμοῦ
1 εἰς τὴν διεύθυνσιν ὁπλοστασ.
2 εἰς τὸ Στρατ. Νοσοκομεῖον
2 εἰς τὸ πεζικ. τῆς γραμμῆς
2 » ἀκροβολιστῶν
1 εἰς τὴν μοίραν πυροβολικοῦ
1 εἰς τὸν λόχον τεχνιτῶν
1 εἰς τὸν λόχον ἀπομάχων
1 εἰς τὸ Στρατ. Σχολεῖον
13 εἰς τὴν χωροφυλακὴν
4 εἰς τὴν φάλαγγα
8 εἰς τὴν ὁροφυλ. Σημαιοφόρ.
1 ἐν ἀργίᾳ
1 διαθέσιμος
1 συνταξιοῦχος

Ὁ ἐπιψηφ. νόμος περιέχει · 40

3

46

Ἐπιλοχίαι καὶ Λοχίαι

4	εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων	Ὁ ἐπιφῳ. νόμος περιέχει - 291
8	εἰς τὸ μηχανικὸν	
17	εἰς τὴν διεύθυνσιν ὁπλοστασ.	
48	εἰς τὸ πεζικὸν γραμμῆς	
24	» ἀκροβολιστῶν	
6	εἰς τὴν μοίραν λοχαγιστῶν	
9	» πυροβολικοῦ	
10	εἰς τὸν λόχον τεχνιτῶν	
70	» ἀποκάχων	
1	εἰς τὸ Στρατ. Σχολεῖον	
64	εἰς τὴν φρουρολακκὴν	
261		

Ἱερεῖς

4	εἰς τοὺς ἐπιτελεῖς φρουρίων	Ὁ ἐπιφῳ. νόμος περιέχει · 11
2	εἰς τὸ πεζικὸν τῆς γραμμῆς	
2	» ἀκροβολιστῶν	
4	εἰς τὴν φρουρολακκὴν	
1	ἐν ἀργίᾳ	
13		
1219		1232

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ Κεφαλαίου Ά. παρετήρησεν ὁ αὐτὸς Γερουσιαστής, ὅτι διὰ τοῦ κατὰ τὸ **1838** Β. Διατάγματος ὁ ἐπιθεωρητὴς τοῦ Μηχανικοῦ ἀπαιτεῖται νὰ διευθύνῃ συγχρόνως καὶ τμῆμά τι τοῦ Ὑπουργείου, ἐν ᾧ ἤδη ἄλλος εἶναι ὁ ἐπιθεωρητὴς τοῦ Μηχανικοῦ, καὶ ἄλλος Τμηματάρχης, δύω δηλαδὴ ἀντὶ ἑνὸς ὑπαρχόντων ὑπαλλήλων· ὁ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου ἐπίσης σημειούμενος χαρακτηρισμένος ὑπεπιμελητὴς οὐ μόνον δὲν εἶναι δίκαιον νὰ γίνῃ καὶ πραγματικῶς τοιοῦτος, ὡς σημειοῦται δι' ἰδιαιτέρας σημειώσεως ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπὸ στοιχ. ά, ἀλλὰ κατὰ τὸν Νόμον τοῦ **1846** δὲν πρέπει καὶ νὰ ὑπάρχῃ ὑπεπιμελητὴς, ὡς μὴ ἀναφερόμενος ἐν αὐτῷ.

Κατὰ τὸν ἀπὸ 3 Ἰουνίου **1846** Νόμον περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπουργείων, προσέθηκεν ἄλλος, ἀπαιτεῖται ὁ γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου νὰ λαμβάνῃ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ βαθμοῦ του, ὡς ἐν ἐνεργείᾳ διατελῶν· ὁ ὑπάρχων ὅμως ἤδη γενικὸς γραμματεύς, ἐκτὸς ὅτι, ὡς Συνταγματάρχης τῆς προικοδοτουμένης Φάλαγγος, δὲν ἔπρεπε νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ὡς προικοδοτηθείς, ἀλλὰ καὶ τούτου δοθέντος, μόνον τὸν ἐκ δραχμῶν **250** κατὰ μῆνα μισθὸν τοῦ Συνταγματάρχου τῆς ἐνεργοῦ Φάλαγγος ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ, καὶ ὄχι δραχ. **400** κατὰ μῆνα· Ὁ ὀργανικὸς τοῦ Ὑπουργείου τούτου Νόμος ἀπαιτεῖ, ὥστε ὁ γενικὸς γραμματεὺς νὰ ἦναι

ἐκ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ τοῦ Στρατοῦ ἱκανοτέρων ἀξιωματικῶν, καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν τῆς προικοδοτουμένης Φάλαγγος, οἵτινες μᾶλλον ὡς ἰδιῶται, ἢ ἀξιωματικοὶ πλέον θεωροῦνται. Ἐπειδὴ λοιπὸν ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ταύτης παρατηρήσεως ἀποδείχθη, ὅτι ὁ πλέον τῶν δραχ. 250 μισθὸς τοῦ ὑπάρχοντος γενικοῦ Γραμματέως Κ. Ἀασσάνη εἶναι παράνομος, ὡς καθ' ὑπέρβασιν δαπανώμενος, ὀφείλει ὁ Ὑπουργὸς νὰ φροντίσῃ τὴν εἰς τὸ μέλλον διόρθωσιν τῆς παρανομίας ταύτης. Ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐπίσης τοῦ Ὑπουργείου σημειοῦται εἰς καταλυμάτιας πρώτης τάξεως μὲ μηνιαῖον μισθὸν **160**, καὶ ὡς ἐμφαίνεται ἀπὸ τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις λαμβάνει οὗτος δραχ. 200 κατὰ μῆνα, διδομένων τῶν περιπλέον **40** δραχ. λόγῳ ἐπιμισθίου, ἐν ᾧ οὐδεὶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἀξιωματικὸς, ἐκτὸς τοῦ ὑπασπιστοῦ καὶ τῶν ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, λαμβάνει ἐπιμίσθιον· καθόσον δὲ πληροφορούμαι, αἱ περιπλέον αὗται **40** δραχμαὶ δίδονται ἐκ τῆς γενομένης αὐτοῦ ἀποκοπῆς μέρους ἐκ τοῦ ἐπιμισθίου τῶν ἐργαζομένων ὑπαξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἄλλα ἀκόμη παράνομα ἔξοδα ἐκτελοῦνται· διότι, ἐν ᾧ σημειοῦται, ὅτι λαμβάνουσι δηθενοῦτοι ἀνὰ 30 δραχ. ἐπιμίσθιον κατὰ μῆνα, δίδονται ὅμως πρὸς αὐτοὺς ἀνὰ 15 καὶ 20 δραχ. καὶ οὕτως ἐκκοπτομένων τῶν λοιπῶν, παρέχεται καὶ εἰς ἄλλους παράνομον ἐπιμίσθιον.

Ἐπειδὴ πρόκειται νὰ ἐπιχειρώμεν, εἴπεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, παρατηρήσεις τινὰς διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ μέλλον, ὡς ἐκ τούτου πρὸς ταῖς ἐκτεθείσαις προσθέτω καὶ τὰς ἑπομένας.

Ὁ Φρούραρχος τῶν Ἀθηνῶν, ὡς συνταγματάρχης, ἀπαιτεῖται νὰ λαμβάνῃ κατὰ μῆνα δραχ. **514**, ὅσας λαμβάνει δηλαδὴ καὶ ὁ ἐν ἐνεργείᾳ συνταγματάρχης τοῦ πεζικοῦ, καὶ οὐχὶ **574**, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, διότι δὲν διοικεῖ σῶμα, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ εἰς τὰ παρελθόντα ἔτη **514** δρ. ἐλάμβανε σύμφωνα μὲ τὸν ὀργανισμὸν ὁ ἐν Βονίτζῃ Φρούραρχος ἐπίσης δὲν πρέπει κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Φρουραρχείων νὰ ἦναι Ἔλαρχος ὡς σημειοῦται ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ, ἀλλὰ Λοχαγὸς τοῦ πεζικοῦ Β'. τάξεως· ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ Φρουραρχεῖον τοῦτο τῆς Βονίτζης, ὡς ἐγκαθιδρυθὲν διὰ Β. Διατάγματος μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ Συντάγματος, καὶ ὄχι διὰ Νόμου, εἶναι παρανόμως συστημένον, καὶ ὡς ἀναγκαῖον μάλιστα ἀπαιτεῖται νὰ διαλυθῇ, καθόσον ὁ Φρούραρχος οὗτος διαμένει εἰς Πειραιᾶ, καὶ δὲν μερίσκεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του· ἡ αὐτὴ παρατήρησις ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸν ὑπασπιστὴν τοῦ ἰδίου Φρουραρχείου τῆς Βονίτζης. Εἰς τὰ Στρατοδικεῖα, ἐν ᾧ πρέπει νὰ ὑπάρχουν μόνον εἰσαγγεῖς καὶ ἀντεισαγ-

γηται κατὰ τὸ καταστατικὸν περὶ αὐτῶν Διάταγμα, σημειοῦνται παρανόμως ἀκόμη Ταγματάρχαι, καὶ Ἀντισυνταγματάρχαι καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοί. Ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἱματισμοῦ ὡς περιττὴ, καὶ αἰτία πολλῶν καταχρήσεων, κατ' ἐμὲ, προτείνω νὰ διαλυθῇ, καὶ ἀντ' αὐτῆς νὰ διαταχθῇ, ὥστε οἱ λοχαγοὶ ἑκάστου σώματος καὶ ὁ Διοικητὴς αὐτοῦ νὰ συνιστῶσι ἰδίαν Ἐπιτροπὴν ἱματισμοῦ, φροντίζοντες περὶ τοῦ ὑλικοῦ καὶ τῶν ἀπαιτουμένων ἐνδυμάτων τοῦ ὑπὸ τὴν διοίκασίν των στρατιωτικοῦ σώματος, καὶ ἕκαστος λοχαγὸς ὑπ' εὐθύνην του νὰ λαμβάνῃ, ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὰ ἐνδύματα τῶν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν του στρατιωτῶν· διὰ τῆς καταστάσεως τοιαύτης τοιούτων Ἐπιτροπῶν ἱματισμοῦ νομίζω, ὅτι θέλουσι παύσει πλέοναι καταχρήσεις, καὶ οἱ Ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται δὲν ἀδικοῦνται, λαμβάνοντες κατωτέρας ποιότητος τζόχαν ἀπὸ τὸ δεῖγμα ἐκείνης τῆς ἐκτεθειμένης εἰς δημοπρασίαν.

Εἰς τὸ πεζικὸν τάγμα τῆς Γραμμῆς (ἀκροβολισταί), ἐκ τεσσάρων λόχων συγκείμενον, ὑπάρχει καταλυματίας Α. Τάξεως· εἰς τὸ πεζικὸν ἐπίσης Τάγμα τῆς Γραμμῆς, ἀκτὼ λόχους περιέχον, σημειοῦται καταλυματίας Α'. Τάξεως· εἰς τὴν Μοίραν τοῦ Πυροβολικοῦ καὶ τοῦ Ἱππικοῦ, ἐκ δύω Ὑλῶν συγκειμένων ὑπάρχει ἐπίσης καταλυματίας Α'. Τάξεως, ἐν ᾧ ἔπρεπε εἰς τε τοὺς ἀκροβολιστὰς, καὶ εἰς τὴν Μοίραν τῶν λογχιστῶν καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ, ὡς μικροτέρου ὑπάρχοντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στρατιωτῶν, νὰ ἦναι καταλυματίας Β'. Τάξεως, ὡς ὀλιγωτέρας ἔχων ἐργασίας· μόνον δὲ εἰς τὰ 2 Τάγματα τῆς Γραμμῆς, ὡς ἀπὸ ὀκτὼ λόχους συγκείμενα, πρέπει νὰ ἦναι πρώτης τάξεως καταλυματίας, ἕνεκα τῶν πολλῶν ἐργασιῶν.

Οἱ ἀπόμαχοι, καθόσον παρατηρῶ ἀπὸ τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς, ἀντὶ νὰ διαμένουν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν, προβιβάζονται κατ' ἔτος.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ Κεφ. Α, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθὲν τὸ Κεφ. 2, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς τὸ παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλή.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 3, ἀντὶ τῶν λεπτῶν 93, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, τὰ ὁποῖα δίδονται καθ' ἑκάστην δι' ἑκάστην ἐλαφρὰν νομὴν, συγκειμένην ἀπὸ 3 ὀκάδας κριθῆς καὶ 6 ὀκάδας ἀχύρων, μόλις 72 λεπτὰ πραγματικῶς δαπανῶνται, καταχρωμένων τῶν λοιπῶν· ὥστε καὶ ἡ ἐκ τῆς νομῆς τῶν Ἵππων ζημία τοῦ δημοσίου δὲν εἶναι ὀλίγη κατ' ἔτος. Ἐπειδὴ δὲν γίνεται ἐπιστροφὴ χρημάτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ὅσα ψηφίζονται ἀπὸ τὰς Βουλὰς, δαπανῶνται ἄνευ περισσεύματος, ἐνόμισα εὔλογον νὰ φέρω τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις, διὰ νὰ προκαλέσω τὴν ἀπαιτουμένην τοῦ Ὑπουργοῦ μέριμναν εἰς τὴν διόρθωσιν τοιούτων ἐλλείψεων καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῶν καταχρήσεων.

Καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν δι' ἀδείας ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, καθὼς καὶ δι' ἄλλας ἐλλείψεις ἀνδρῶν, γίνεται ἡ ἀκόλουθος παρατήρησις.

Α. Ὁ ὀργανικὸς ἀριθμὸς τῶν τεσσάρων ταγμάτων τῆς Γραμμῆς εἶναι 3000. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ περασθοῦν εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τρεῖς χιλιάδες καὶ ν' ἀφαιρεθοῦν οἱ ἐν ἀδείᾳ, ἐπεράσθησαν μόνον 2,550 ὡς πραγματικοὶ, οἱ δὲ 450 ἀφῃρέθησαν, λογιζόμενοι ἐν ἀδείᾳ ἢ ἐλλείποντες.

Ἐπεράσθη προσέτι ὠφέλεια ἀπὸ ἀδείας ἀξιωματικῶν, καὶ σημειοῦται εἰς τὸ 1 Ἄρθρον Κεφ. 1 εἰς δραχ. 20,000.

Β'. Διὰ τὴν χωροφυλακὴν ἀφαιροῦνται εἰς τὸ Κεφάλ. 19

Δι' ἀδείας Ἀξιωματικῶν δρ. . . .	3,500
Δι' ἀδείας Στρατιωτῶν κλ. » . . .	5,178
Διὰ τυχὸν ἐλλείποντας χωροφύλακας .	70,000

Γ'. Διὰ τὴν Ὁροφυλακὴν ἀφαιροῦνται εἰς τὸ Κεφ. 20

Δι' ἀδείας ἀξιωματικῶν κλ.	3,000
Δι' ἀδείας Στρατιωτῶν » . . .	38,400
Δι' ἐνδεχομένας ἐλλείψεις Στρατιωτῶν	10,000

Πρὸς τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον λαμβάνει ἀπὸ τὰ Ταμεῖα τοῦ δημοσίου Κεφάλαια μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν ἐξόδων ὥστε, ἐὰν παρουσιασθῶσι περισσεύματα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ταῦτα μένουν εἰς τὰ δημόσια ταμεῖα, διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δὲν κάμνει χρῆσιν τῶν ἐγκρινομένων εἰς αὐτὸ πιστώσεων διὰ Β. Διαταγμάτων, εἰμὴ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑπηρεσίας, τὸ δὲ ὑπόλοιπον, ἂν παρουσιασθῇ τοιοῦτον, ἀκυροῦται χωρὶς νὰ διατεθῇ.

Δὲν εἶναι βέβαιον, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἐκπίπτονται, ὅσα ποσὰ νέφερεν ὁ Ὑπουργὸς, διότι λαβάνεται ὁλόκληρον τὸ ἐτήσιον ψηφιζόμενον ποσὸν ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, χωρὶς οὐδεμιᾶς εἰς αὐτὸ ἐπιστροφῆς τῶν περισσευομένων, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλα μὲν δίδονται εἰς προκαταβολὰς χωρὶς ἀπόδοσιν, ἄλλα δὲ καταχρῶνται τῇδε κακεῖσε. Μυρίας ἀκόμη ἠδυνάμην νὰ φέρω τοιαύτας παρατηρήσεις περὶ τῶν γενομένων καταχρήσεων καὶ ἐλλείψεων εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ

παρασιωπῶ ταύτας, ἐπιφυλαττόμενος νὰ τὰς παραδώσω ἐγγράφως εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, διότι νομίζω, ὅτι περισσοτέρα ὠφέλεια θέλει προκύψει ἐγγράφως ἢ προφορικῶς ἐκθέτων πρὸς τὸν Ὑπουργὸν ταῦτα.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ Κεφ. Γ΄. ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 4, εἰς τὰ σανδάλια τῶν Στρατιωτῶν, παρετήρησεν ἄλλος, ἐν ᾧ δαπανῶνται δραχ. 4:35 δι' ἕκαστον ζεῦγος, σημειοῦνται ὅμως δραχ. 8:30· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ εἴδους τούτου τοῦ ἱματισμοῦ μεγάλη γίνεται κατάχρησις, δὲν ἐσημειώθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους τὸ κονδύλιον τῶν σανδαλίων κατ' ἰδίαν, ὡς καὶ εἰς τὰ παρελθόντα, ἀλλὰ συμπεριελήφθη εἰς τὸ γενικὸν μέρος τοῦ ἱματισμοῦ.

Εἶναι περιττὸν νομίζω, παρετήρησεν ἄλλος, νὰ προτείνωνται τοιαῦται παρατηρήσεις· διότι ὑπὸ τῆς πρό τινος καιροῦ διορισθείσης ἀπὸ τὸν Ὑπουργὸν πολυμελοῦς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν καταχρήσεων, ἐλπίζεται ἡ προσδοκωμένη θεραπεία καὶ διόρθωσις.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ Κεφ. 4. καὶ τὸ 5, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 6, ἐπειδὴ νομίζω, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι λαμβάνονται ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, ὅσα ποσὰ ψηφίζονται, ἐπιθυμῶ νὰ εἴπῃ ὁ Κ. Ὑπουργός, ἂν ἠγοράσθησαν ὅλοι οἱ ἵπποι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ὡς ἐσημειώθησαν εἰς τὸν Προϋπολογισμόν· διότι μόλις δέκα ἵπποι ἠγοράσθησαν ἀντὶ τῶν σημειουμένων 26 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1849, καὶ ἐντοσούτῳ ὅλον τὸ δι' αὐτοὺς σημειωθὲν ποσὸν ἐδαπανήθη.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1849 Ἐπιτροπὴ, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, τῆς ὁποίας ἀπετέλουν μέρος, ἐρωτήσασα τὸν γενικὸν τοῦ Ὑπουργείου Ἐπιμελητὴν Κ. Ῥίζον, ἂν δαπανᾶται ὅλον τὸ ψηφιζόμενον ἐτήσιον ποσὸν, ἢ μένῃ κατ' ἔτος καί τι περίσσευμα, ἔλαβε τὴν παράδοξον ἀπάντησιν, ὅτι ὅλον μέχρι λεπτοῦ καὶ ἄνευ οὐδενὸς περισσεύματος δαπανᾶται.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ Κεφ. 6 καὶ 7, ὡς ἐπεψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 8, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, καὶ ἐπὶ τῶν σανιδίων καὶ τῶν σιδηροπόδων τῶν κλινῶν μεγίστη κατ' ἔτος γίνεται κατάχρησις, διότι ἐπὶ ἑκάστου προϋπολογισμοῦ σημειοῦται ἱκανὴ χρηματικὴ ποσότης πρὸς ἀγορὰν αὐτῶν,

ἐν ᾧ εἶναι ἀδύνατον νὰ φθείρωνται κατ' ἔτος τὰ σανίδια, καὶ μάλιστα οἱ σιδηρόποδες τῶν κλινῶν, καθόσον εἰς πολλοὺς στρατῶνας ὑπάρχουσιν ἀκίνητοι κλῖναι.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ Κεφ. 8 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 καὶ 17 ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 18, ἐπέτρεψεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι εἰς τὸ ποσὸν τοῦ Κεφαλαίου τούτου συμπεριλαμβάνεται καὶ ὁ ἐκ δραχ. 130 κατὰ μῆνα μισθὸς τοῦ Εὐσταθίου Πέλλα, ἐν ᾧ οὗτος ὡς μετασχὼν τῆς ἀποστασίας ἐν Πάτραις, ἀπουδρὰς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, καὶ μέχρι ἀμνηστευθείς, δὲν λαμβάνει μισθόν.

Ἐγένετο ἑπομένως δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ὡς καὶ τὰ 19, 20 καὶ 21.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 22, παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ἐκ τοῦ Κεφαλ. τούτου, κατὰ πρῶτον ἤδη σημειωθέντος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, μόλις δραχ. πέντε χιλιάδες ἐδαπανήθησαν εἰς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ Φρουρίου Παλαμιδίου, καὶ εἰς τινας ἄλλας προπαρασκευάς, ἕνεκα τῶν κατὰ τὸν Ἰανουάριον ἐπελθουσῶν ἐκτάκτων καὶ δεινῶν περιστάσεων.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, συμποσούμενον εἰς δραχ. 4,883,836:07 ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἀνεγνώσθησαν κατὰ τάξιν τὰ Κεφάλαια 1, 2, 3, 4 καὶ 5, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ, χωρὶς τινος ἀναστάσεως, ὡς ἐπεψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. 6, παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν, ὅτι ὅὲν ἐσημειώθησαν κατὰ γραφικὸν λάθος αἱ δραχ. 960, ὡς ἀναφέρει ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀλλ' ἀντὶ τῶν ἓξ δακτύλων ἐσημειώθησαν ἐσφαλμένως τέσσαρες μόνον, καὶ ὡς ἐκ τούτου φαίνονται περιπλέον ὡς σημειούμεναι αἱ 960 δραχμαί.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως ἐγένετο δεκτὸν τὸ Κεφάλαιον 6 καὶ τὰ ἑπόμενα 7, 8, 9 καὶ 10, καθὼς καὶ τὸ ὅλον τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, συγκείμενον ἐκ δραχ. 1,574,784:58, ὡς ἐπεψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Μετὰ ταῦτα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν Νο-

μοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, περὶ κατασκευῆς τοῦ λιμένος εἰς ἅγιον Ἀνδρέαν τοῦ Δήμου Λετρίνων τῆς Ἐπαρχίας Πλείας, καὶ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν φορολογικῶν Νόμων τοῦ ἔτους 1851.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ
Σ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Ι. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ἰουλίου 1850, Ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων, 33 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγέλοντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, προύτέθη εἰς συζήτησιν 1 ὁ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1850 Νόμος, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν, ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἐπὶ τῆς συζητήσεως τούτε προκειμένου καὶ τοῦ μετ' αὐτοῦ συνεχομένου ὀγδόου ἄρθρου, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, πολλὰς εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερε παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐπιθυμητῆς καὶ ἀναγκαίας πραγματοποιήσεως τῶν ἄρθρων τούτων· δυστυχῶς ὅμως ὁ εἰρημένος Γερουσιαστὴς, ὡς Ὑπουργὸς, λησμονήσας ἴσως, ἢ εἰς μηδὲν λογισάμενος τὰς παρατηρήσεις μου, δὲν ἐφρόντισε καὶ δὲν ἐπραγματοποίησε τὰς διατάξεις τῶν εἰρημένων ἄρθρων.

Ἅμα ἀνέλαβον τὴν διεύθυσιν τῶν δύω Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐκκλησιαστικῶν, ἀντέταξεν ἄλλος, τὰ ὁποῖα μοὶ ἐνεπιστεύθη ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἐφρόντισα νὰ ἑτοιμασθῶσιν

οἱ ἀπολογισμοὶ καὶ τῶν δύω Ὑπουργείων, χωρὶς νὰ λησμονήσω ποσῶς τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰς ἀρχάς μου, τὰς ὁποίας πάντοτε ἐπρέσβευσα καὶ ὡς Ὑπουργὸς καὶ ὡς Γερουσιαστής.

Δὲν ἀρκεῖ μόνον νὰ ἑτοιμασθῶσιν, ἀντέτεινεν ἄλλος, οἱ ἀπολογισμοὶ ἑκάστου Ὑπουργείου, διότι ἡ προπαρασκευὴ αὐτῶν εἰς οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς τὰς Βουλάς· εἰς τὸ ἐξῆς ὅμως ἀπαιτεῖται ἡ πραγματικὴ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων τούτων, διὰ νὰ μὴ περιπίπτωμεν καθ' ἕκαστον ἔτος εἰς συζητήσεις ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀντικειμένων, περὶ τῶν ὁποίων πολλαὶ πολλάκις ἐγένοντο παρατηρήσεις.

Μὴ γενομένης ἄλλης ἐνστάσεως, ἐγένετο δεκτὸν, τὸ 7 ἄρθρον· ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 8, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 13 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμπεσουμένου τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων εἰς δραχ. 20,321,863: 41.

Προτεθείσης 2 τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1851, ἀ-έγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸν περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νόμον.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου, μοναδικὸν εἶναι φαινόμενον, εἶπε, εἰς τὰ χρονικὰ τῶν Συνταγματικῶν Ἐθνῶν, νὰ ψηφίσωμεν ἐντὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς στιγμῆς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων δύω ἐτῶν· ἐὰν δὲ οἱ ὑποστηρίζοντες τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους, προτείνουν πρὸς δικαιολόγησιν τὴν ἀνάγκην τῆς τακτοποιήσεως, καὶ τῆς εἰς τὸ ἐξῆς εἰσαγωγῆς τάξεως περὶ ἐγκαίρου συζητήσεως τῶν προϋπολογισμῶν, δὲν καταπατοῦμεν ὅμως τὸ Σύνταγμα, βεβαίνοντες εἰς τοιαύτην ἄτοπον τάξιν, καὶ ψηφίζοντες αὐθωρεὶ δύω Προϋπολογισμούς; τίνος ἕνεκα οἱ Ὑπουργοὶ δὲν καθυπέβαλον ἐγκαίρως τοὺς προϋπολογισμοὺς αὐτοὺς εἰς τὰς Βουλὰς, διὰ νὰ ἔχωσιν εὔλογον ἀφορμὴν τὴν τακτοποίησιν τῶν Προϋπολογισμῶν; ἡ βραδύτης αὕτη προῆλθεν ἔκτοτε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ οὐδέποτε ἀπὸ τὰς Βουλάς· διότι καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη πολὺ βραδέως εἰσήγοντο, καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς μόλις καθυπεβλήθη ὁ Προϋπολογισμὸς κατὰ τὸν Μάϊον, μηδενὸς ἐκτάκτου ἢ ἀνεξαρτήτου τῆς θελήσεως τῶν Ὑπουργῶν κωλύματος παρεμβληθέντος, μήτε τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου ἐμποδίσαντος τὴν εἰσαγωγήν του ποσῶς.

Μήπως δι' ἄλλου τρόπου δὲν ἦτον εὔκολον νὰ θεραπευθῇ

αταξία τῶν ζητουμένων πιστώσεων, καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Προϋπολογισμῶν; οἱ Ὑπουργοὶ ἠδύναντο, ἐὰν ἤθελον τὴν τάξιν αὐτὴν, νὰ συγκαλοῦν τὰς Βουλὰς κατὰ τὸν Ὀκτώμβριον ἢ τὸν Νοέμβριον, καὶ ἀμέσως νὰ καθυποβάλλουν τὸν Προϋπολογισμόν, διὰ νὰ ἐπιψηφίζηται μέχρι τέλους τοῦ Ἰανουαρίου.

Τὸ Σύνταγμα κατὰ τριετίαν ὁρίζει τὴν ἐκλογὴν τῶν Βουλευτῶν· ταύτης δὲ ἤδη παρελθούσης, αἱ ἐκλογαὶ δὲν γίνονται, παρατεινόμεναι, κύριος οἶδε, μέχρι τίνος χρόνου· ἡ βραδύτης ὅμως αὕτη τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἡ καταπάτησις τῆς Συνταγματικῆς ταύτης διατάξεως, μείζονα ἐπιφέρουσιν εὐθύνην εἰς τοὺς Ὑπουργούς.

Καθόσον δὲ νομίζω, καὶ πέπεισμαι, ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἀμέσου ἐπιψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 ἀφορᾷ τὴν ἄνευ μηδεμιᾶς ἐξελέγξεως αὔξησιν τῶν ἐξόδων· ἠκούσατε χθές, ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἑκάστου Ὑπουργείου, τὰς ἀναρμόδιον πραττομένας καταχρήσεις, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· μετὰ τὴν κατάδειξιν λοιπὸν τῶν καταχρήσεων τούτων, πείθεσθε, Κύριοι, νὰ ψηφίσητε τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1851, χωρὶς ἐξελέγξεως; τὸ κατ' ἐμὲ, φρονῶν, ὅτι ἡ αἰρνίδιος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τούτου ἐπιψήφισις χωρὶς μηδεμιᾶς παρατηρήσεως, καὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς στιγμῆς, καθ' ἣν εἰσηρέθη ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἶναι πρᾶξις ἀντισυνταγματική, ὡς ὁρισθεὶς εἰς τὴν τήρησιν τοῦ Συντάγματος, δὲν θέλω ποσῶς παραδεχθῆ καὶ ἐπιψηφίσει τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπομένου ἔτους 1851.

Μέχρι τοῦδε οἱ Προϋπολογισμοί, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐψηφίζοντο ἀπὸ τὰς Βουλὰς περὶ τὰ μέσα καὶ πολλάκις περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους, διὰ πιστώσεων δαπανωμένων πάντοτε τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· οὕτω δὲ οἱ Προϋπολογισμοὶ εἶναι κυρίως ἀπολογισμοί, ὡς μηδέποτε ἐγκαίρως συζητούμενοι, καὶ αἱ Βουλαὶ δὲν ἠδύναντο νὰ σταθμίσωσι τίνα τῶν ἐξόδων ἦσαν περιττὰ καὶ τίνα ἀναγκαῖα, διὰ νὰ τὰ παραδεχθῶσιν ἢ ἀφαιρέσωσι. Τοσοῦτον δὲ προφανὴς εἶναι ἡ βλάβη τοῦ ἐλαττωματικοῦ τούτου συστήματος, ὥστε δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη μακρᾶς ἀναπτύξεως.

Ὅλοι συνησθάνθησαν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐγκαίρου τοῦ Προϋπολογισμοῦ μᾶλλον ἢ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζητήσεως· ὁ Πρωθυπουργὸς μάλιστα τοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας Ἐρρίκος Δ' διεκρίθη

ὡς περίφημος Οἰκονομολόγος, ὡς κατορθώσας νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸν Προϋπολογισμὸν πρὸ τοῦ ἔτους.

Ποῖα εἶναι, Κύριοι, μεγαλητέρα Συνταγματικὴ παράβασις, ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 ἔτους, ἐντὸς τοῦ ἐνεστῶτος, ἢ ἡ δαπάνη τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἄνευ Προϋπολογισμοῦ; παράβασις κυρίως εἶναι, καὶ ἐναντίον τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν τῆς Οἰκονομικῆς διαχειρίσεως θεωρεῖται, καὶ μεγίστην ἐλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἐπικρατείας ἐπιφέρει, ἡ διὰ πιστώσεων μόνον καὶ οὐχὶ ἡ διὰ ἐγκεκριμένου Προϋπολογισμοῦ δαπάνη τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· ἀνὸ προαγορεύσας θεωρῶ ὡς παρανομίαν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 πρὸ τοῦ ἔτους, δὲν θέλει θεωρήσει μεγαλητέραν ἀσυγκρίτως λόγῳ παρανομίαν τὴν μέχρι τοῦδε γιγνομένην εἰσαγωγὴν τοῦ Προϋπολογισμοῦ περὶ τὰ μέσα καὶ περὶ τὰ τέλη μάλιστα τοῦ ἔτους;

Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τῆς λυπηρᾶς ταύτης καταστάσεως, τοῦ νὰ ψηφίζωνται ἀηλαὶ οἱ Προϋπολογισμοὶ μετὰ ἓξ μῆνας τοῦ ἔτους, εἰς τὴν ὁποίαν πολλὰ Κράτη περιέπεσαν, καὶ δι' ἣς καθίσταται τὸ Σύνταγμα γενικὸς περίγελως, ἀριθμὴ ὑφ' ἁπάντων τῶν Συνταγματικῶν Ἐθνῶν ὡς σωτήριον μέτρον, ἡ τακτικὴ τοῦ Προϋπολογισμοῦ εἰσαγωγὴ καὶ ἐπιψήφισις πρὸ τοῦ ἔτους.

Ἐν Γαλλίᾳ καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1830 πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως, καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος αἱ Βουλαὶ ἐπεψήφισαν δύω ἐτῶν Προϋπολογισμοὺς ἐντὸς ἑνὸς ἐνιαυτοῦ. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἐπίσης ἐντὸς μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς Βουλευτικῆς συνόδου δύω ἐτῶν Προϋπολογισμοὶ ἐψηφίσθησαν. Ἂν δέ τις πρὸς ἀντίκρουσιν φέρῃ ὡς ἐπιχείρημα, ὅτι τὰ Συντάγματα τῆς τε Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας δὲν ἔχουν τὰς αὐτὰς διατάξεις μὲ τὰς τοῦ ἡμετέρου, παρατηρῶ, ὅτι αἱ περὶ Προϋπολογισμῶν διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἡμῶν ταυτίζονται μὲ τὰς ἐκείνων· εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν ἐπίσης οὐ μόνον δὲν θεωρεῖται ὡς ἀντισυνταγματικὴ παράβασις ἡ ἔγκαιρος τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰσαγωγὴ καὶ ἐπιψήφισις, ἀλλ' οἱ ἔξαρχοι τῶν Ἐθνῶν τούτων νύξ ἀπέδειξαν τὴν τακτοποίησιν ταύτην ὡς σωτήριον καὶ κατάλληλον διὰ νὰ ἐξέλθουν ποτὲ ἀπὸ τὴν σκολιὰν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν πολλὰ Ἔθνη ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐβάδιζον. Περιττὸν, Κύριοι, εἰς τὴν περίνοιαν ἡμῶν, καὶ φρονῶν, ὅτι αἱ παρατηρήσεις μου αὗται, καίτοι συντομώτατοι, ἀρκοῦσι ν' ἀποικακρύνουν πᾶσαν περὶ παραβάσεως τοῦ Συντάγματος παρεισρύσασαν τυχὸν ἰδέαν, νομίζω περιττὸν νὰ ἐκτανθῶ περισσότερον.

Τὰ παρὰ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ τῆς ἤδη ληγούσης συνόδου διαστήματι πρὸς λύσιν παρουσιασθέντα ζητήματα, ἀντέταξεν ἄλλος, εἰ καὶ μὴ βεβαίως ἀντισυνταγματικά, διότι ἄλλως δὲν ἤθελον τὰ παρουσιάσει, παρέχουσι τοὐλαχιστον ὑπονοίας, καὶ ἀρρμὰς σφοδρῶν συζητήσεων καὶ εἰς τὰς βουλὰς, καὶ εἰς τὴν κοινὴν γνώμην. Δὲν εἶναι, λέγουν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ, ἀντισυνταγματικὸν νὰ ἐπιψηφίσωμεν δύο ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει προϋπολογισμούς· ἀλλ' ἂν οὕτως ἔχῃ, διὰ τί πολλοὶ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν διαζεύγνυσι οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ κατὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἀπεφάσιταν ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης νὰ ἐξακριβώσουν ζητήματα, τῶν ὁποίων ἡ λύσις αἰῶνας πολλοὺς τοὺς πολιτικοὺς νόας μεταιωρεῖ. Κατὰ τὸ ἄρθ. 53 τοῦ συντάγματος αἱ βουλαὶ ψηφίζουσι τὸν προϋπολογισμὸν, τοὐτέστιν ἕνα μόνον κατὰ τὸ γράμμα αὐτοῦ· τοιαύτης δὲ σαφοῦς καὶ περιοριστικῆς οὔσης τῆς διατάξεως ταύτης, οὐδεμία περὶ τῆς σημασίας της ὑπάρχει ἀμφιβολία, καὶ οὐδόλως ἐπιμένως δυνάμεθα νὰ τὴν παραμορφώσωμεν· διότι, ἂν ἐξηγῶμεν τὸ σύνταγμα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν περιστάσεων τῶν ἰδικῶν μας ἢ τῶν ξένων ἐμπνεύσεων, τότε ἐγγὺς εἶναι ἡ στιγμὴ τῆς καταστροφῆς του. Δύναταί τις ἴσως νὰ εἴπῃ, ὅτι τὸ αὐτὸ εἶναι νὰ ψηφίσωμεν ἕνα, ἢ δύο προϋπολογισμούς· ἡ ὑπόθεσις αὕτη καταδείκνυται ἡμαρτημένη καὶ ἀντισυνταγματικὴ ἐκ τῆς κατὰ τοὺς γεωμέτρας μεθόδου τῆς εἰς ἄτοπον ἀπαγωγῆς· τῷ ὄντι, γενομένης ἤδη παραδεκτῆς τῆς ἀρχῆς ταύτης, τί παράδοξον, νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὸ ὑπουργεῖον τὸ ἐλευσόμενον ἔτος τεσσάρων καὶ πέντε ἐτῶν προϋπολογισμούς; ὅταν καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία σχηματισθῶσιν, ὅπως τῷ ὑπουργείῳ δοκῇ συμφέρον· τὰ πάντα εἶναι πιθανά, καὶ δυνατά, καὶ δέκα καὶ τριάκοντα ἐτῶν προϋπολογισμοὺς δύνανται νὰ προψηφίσωσι. Τὸ ἄτοπον τοῦτο παρ' ἡμῖν μάλιστα εἶναι ἐπαισθητότερον καὶ ἐπιβλαβέστερον, διότι οὔτε σταθεροὺς καὶ ἀμεταβλήτους πόρους ἔχομεν, οὔτε τὰ ἔξοδά μας εἶναι ἅπαντα κανονισμένα, ἐφ' ᾧ ἔπρεπε, καὶ συνέφερε μᾶλλον νὰ ἐπιθεωρῶμεν κατὰ μῆνα, εἰ δυνατὸν, τοὺς προϋπολογισμούς μας. Ἂν δὲ τὸ ὑπουργεῖον ἐθεώρει ἀναγκαῖον νὰ ἐπιψηφισθῶσι καὶ οἱ δύο προϋπολογισμοὶ, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς συνταγματικὴν τάξιν, καὶ νὰ παύσωμεν τοῦ νὰ ζῶμεν πλέον διὰ πιστώσεων, ὤφειλε νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε.ε., διὰ νὰ ἔχωμεν τὸναπαιτούμενον χρόνον, καὶ μετὰ ἐπεξεργασίας ἀκριβοῦς νὰ ψηφίσωμεν καὶ τὸν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, καὶ διὰ νὰ μὴ κατεπειγώμεθα ἤδη ἐν μιᾷ στιγμῇ νὰ ψηφίζωμεν δύο προϋπολογισμοὺς ἄνευ

προμελέτης, καὶ ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης γνώσεως· ἄλλως τε, λῃγούσης ἤδη τῆς βουλευτικῆς ταύτης περιόδου, θέλουν ἐλθει ἄλλοι βουλευταὶ· ἀλλ' ἂν ἐκεῖνοι ἔχωσι παρὰ τῶν ἐντολοδοτῶν των ἐντολὴν, ἢ καὶ ἰδίαν πεποίθησιν νὰ βελτιώσουν τοὺς πόρους τοῦ Κράτους, νὰ ἐλαττώσουν τὰ ἔξοδα, καὶ νὰ περιζείλουν τὰς ἀπείρους τοῦ δημοσίου πλούτου καταχρήσεις, δὲν θέλουν βεβαίως, καθ' ὅσον ὑπ' οὐδενὸς νόμου κωλύονται, παραδεχθῆ τὸν ὑπ' ἄλλων ἀναρμοδίων προσώπων ἐψηφισθέντα τοῦ ἐπιόντος ἔτους προϋπολογισμὸν, ὡς μόνοι ἐκεῖνοι ὄντες δυνάμει τοῦ συντάγματος ἐπὶ τούτῳ ἁρμόδιοι· καὶ τότε ἅπασαι αἱ προσπάθειαι τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, ἅπασαι αἱ φιλονεικίαι ἡμῶν θέλουσιν ἀποβῆ ματαιαι.

Κοινὴ σχεδὸν ὑπάρχει γνώμη, ὅτι αἱ βουλαὶ ἐπεκτείνουσι τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἄλλων ἀναγκαίων νόμων, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ λαμβάνωσιν ἐπὶ πλείω χρόνον τὰς ἀποζημιώσεις των· τὴν γνώμην ταύτην ἐν μέρει παραδέχομαι· ἀλλὰ διὰ τοῦ προκειμένου μέτρου περιστέλλεται τὸ ἄτοπον τοῦτο; οὐδόλως· διότι αἱ βουλαὶ μέλλουσαι κατὰ τὴν ἐλευσομένην σύνοδον νὰ συζητήσωσι τόν τε προϋπολογισμὸν, τὰ φορολογικὰ, καὶ ἄλλα τοῦ ἔτους 1852 νομοσχέδια, δύνανται ἐπίσης, ὅταν ἐκ τοιούτων ἀρχῶν ὁρμῶνται, νὰ παρατείνουν, ἐφ' ὅσον θέλουν, τὰς ἐργασίας των, καὶ τότε ματαιοῦται ἡ ἐπιθυμία τοῦ λαοῦ περὶ τῆς ἐκ μέρους τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων οἰκονομίας.

Ἡ συνταγματικὴ τάξις, τὴν ὁποίαν καὶ αἱ βουλαὶ πολλάκις ἐπεκαλέσθησαν, καὶ ὁ λαὸς ἅπας ἐπιθυμεῖ, καὶ οἱ ὑπουργοὶ διὰ τῶν πρὸς τὰς βουλὰς ἐκθέσεών των συστήνουν, ἐπέρχεται ἄλλως, καὶ συνταγματικῶς, ὅταν κοινὴ, καὶ εἰλικρινὴς ὑπάρχῃ ἁπάντων ἡ θέλησις· τῷ ὄντι κατὰ τὸ Σύνταγμα αἱ βουλαὶ συνέρχονται τὴν 1 Νοεμβρ. Ἂν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις δὲν παρατείνῃ τὴν ἔναρξιν αὐτῶν δυνάμει τοῦ συνταγματικοῦ δικαιώματός της, ἂν ἀμέσως καθυποβάλῃ τὸν προϋπολογισμὸν, ἂν καὶ Αὐτὴ καὶ αἱ βουλαὶ θέλουν τὴν ἐπίσπευσιν τῆς συζητήσεώς του, ἐν τῷ διαστήματι τῶν δύο μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου, καθὼς καὶ τοῦ Ἰανουαρίου, δύνανται νὰ περαιώσουν τὴν συζήτησιν· ἔχουν μάλιστα ἀρκοῦσαν ἀπόδειξιν οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ, ὅτι ἡ Γερουσία ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ ἐπεψήφισε τὸν προϋπολογισμόν. Τὰ τὴν συνταγματικὴν τάξιν φέροντα, καὶ πᾶσαν ἀταξίαν, καὶ πρόσκομμα ἐκ τοῦ μέσου αἴροντα μέσα, δὲν εἶναι τὰ ἤδη ὑπὸ τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν ληφθέντα. Τὰ μόνα στοιχεῖα τῆς βελτιώσεως τῆς συνταγματικῆς πολιτείας εἶναι πρὸ πάντων δύο· ἡ ἐλευθέρα τῶν βουλευτῶν ἐκλογὴ, καὶ ἡ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀπεριόριστος τῶν

βουλῶν ἐμπιστοσύνη· ἄνευ δὲ τούτων οὐ μόνον διόρθωσίς τις ἐπὶ τὸ κρεῖττον οὐδεμία ἐπέρχεται, ἀλλὰ καὶ περίγελως εἰς ἅπαντας καθιστάμεθα. Ὅταν οἱ βουλευταὶ δὲν περιβάλλωνται μὲ τὴν ἐλευθέραν τῶν πολιτῶν ἔκφρασιν, ὅταν ἦναι προϊὸν τῆς παρανομίας, καὶ τῆς ἐκβιάσεως τῶν ψήφων τῶν ἐκλογέων, θέλουν θηρεύει πάντοτε τὰ ἴδια συμφέροντα· καὶ τότε καὶ ὁ χρόνος τῶν συνόδων παρατείνεται, καὶ τῶν νόμων ἡ συζήτησις γίνεται ἔρμαιον τῆς μειοδοσίας, καὶ πλείσται ἄλλαι παρανομίαι, καὶ καταχρήσεις εἰς ἐνέργειαν τίθενται· ὅταν ὅμως ἦναι ἀπαύγασμα, οὕτως εἰπεῖν, ἐλευθέρας ἐκλογῆς, καὶ πίστιν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἔχουν, συνεπείᾳ τῆς καλῆς τῶν πραγμάτων διευθύνσεως, τότε τὰ πάντα καὶ ταχέως καὶ κατ' εὐχὴν προβαίνουν. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει, ὅταν οἱ βουλευταὶ, παραβαίνοντες τὴν ἐντολήν των, καὶ τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων τὴν ἐνέργειαν παραγνωρίζοντες, ἴδια ἑαυτῶν συμφέροντα θηρεύουν, τότε ἡ ἀγαθὴ καὶ πατρικὴ Κυβέρνησις μὲ θαρραλέον καὶ καθαρὸν πρόσωπον διαλύουσα τούτους, προκαλεῖ νέαν ἐκλογήν, ἥτις βεβαίως θέλει φέρει καλλιτέρους βουλευτὰς, ἂν καὶ ἡ Κυβέρνησις τ' αὐτὸ ἐπιθυμοῦσα, ἀρίσῃ αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ μάλιστα συνδράμῃ· ἰδοὺ τὰ ἀληθῆ μέσα τὰ συντηροῦντα καὶ εὐοδοῦντα τὰ συνταγματικὰ Κράτη· καὶ ἂν ἄπας ὁ λαὸς καὶ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ ἀπὸ τοιαύτας ἀρχὰς δὲν ἐμπνέηται, οὐδὲν καλὸν ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν.

Μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ζητεῖται συγχρόνως καὶ ἡ ἐπιψήφισις τῶν φορολογικῶν νόμων. Ἐὰν, κατὰ τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς, ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐθεωρήθη ἀναγκαία διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς συνταγματικὴν τάξιν, ἡ τῶν φορολογικῶν νόμων δὲν δύναται νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν, διότι κατ' ἔτος ἐγκαίρως ταῦτα ἐπιψηφίζονται, καὶ διότι σταθερούς πόρους δὲν ἔχομεν διὰ νὰ γνωρίζωμεν ἐκ τῶν προτέρων τὰ ἔσοδά μας.

Τὰ μέτρα ταῦτα πολλὰς ὑπονοίας διήγειραν, ὅτι αἱ βουλαὶ δὲν θέλουν συνέλθει πλέον, ἢ τοὐλάχιστον κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος, καὶ αἱ ὑπόνοιαι αὗται δύνανται νὰ στηριχθῶσιν εἰς ἀληθῆ ὀπωσοῦν συμπεράσματα, διότι, τίς ἡ ἀνάγκη τῆς συγκλέσεως αὐτῶν, ἀφ' οὗ τὰ πάντα ἤδη προετοιμάσθησαν, καὶ εἰς τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς ἐδόθησαν, καὶ ἀφ' οὗ ἤδη ἐπεράτωσαν αὗται τὸ πρῶτιστον τῶν καθηκόντων των; θέλουν τὰς συγκαλέσει, λέγουν, διὰ νὰ συζητήσουν τοὺς διὰ τὸ ἔτος 1852 ἀναγκαίους νόμους· καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως, διότι κατὰ τὸ Σύνταγμα συνέρχονται αὐτοδικαίως τὴν 1 Νοεμβρ. τὸ μέτρον τοῦτο δὲν παραδέχομαι, διότι δὲν εἶναι οὔτε συμφέρον, οὔτε πολιτικὸν νὰ

ἔρχηται εἰς ῥῆξιν τὸ ἔθνος μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ αὐτομάτως ν' ἀποκτᾷ τὰ δικαιώματά του, καθότι ἡ τοιαύτη συνήθεια οὐδέποτε δὲν ἔχει ὠφέλιμα ἀποτελέσματα· ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ μέτρον ὡς καλὸν ἂν παραδεχθῶμεν, ἤδη, νέων ἐκλογῶν ἐνεργηθησομένων, καθίσταται δυσκατόρθωτον, ὅταν θελήσῃ ἡ ἐξουσία, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἐκλογικὸς νόμος παραχωρεῖ προέδρευον ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ἔθνος. Κατὰ τὰ ἄρθρα 16, 23 καὶ 24 τοῦ νόμου τούτου, ὁ Νομάρχης ὁρίζει τὴν ἡμέραν τῆς ἐναρξέως τῆς ψηφοφορίας, καὶ πέμπει εἰς ἑκάστην ἐφορευτικὴν τοῦ δήμου ἐπιτροπὴν τὴν κάλπην, καὶ ἐφορεύει διὰ τοῦ ἐπάρχου ἐπὶ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων· μὴ θελήσαντος αὐτοῦ νὰ ἐνεργήσῃ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων τούτων, ἐκλογὴ δὲν δύναται νὰ γίνῃ· ἢ ἂν ὁ λαὸς αὐθαρμήτως τὴν κάμῃ, τότε ἡ τάξις τῶν πραγμάτων μεταβάλλεται, καὶ ἔκρηξις πολιτικὴ δύναται νὰ ἐπέλθῃ μεγάλη, καὶ ἐντεῦθεν ἕκαστος πείθεται, ὅτι τοιαῦτα ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν δικαιώματα δὲν ἔπρεπε νὰ δοθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Αἱ ὑπόνοιαι αὗται κυκλοφοροῦν εἰς πολλῶν ἐπισήμων ἀνδρῶν κεφαλάς· καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν προκειμένων νομοσχεδίων νὰ τὰς αὐξήσωμεν· μάλιστα οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, ἀφοῦ ἤκουσαν αὐτάς, διαδιδομένας, ὠφελιμώτερον μᾶλλον δι' ἀντιθέτου νόμου νὰ τας ἐξαλείψωσι.

Πρὸς τούτοις καὶ ἄλλοτε εἶπον, καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω, ὅτι ἐπὶ μόνης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δύνανται ἡ βουλαὶ νὰ δείξουν, ἢ μὴ, τὴν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐμπιστοσύνην των, διότι οὐδενὸς ἄλλου νόμου ἡ ἔλλειψις, ὡς ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ, παρέχει εἰς αὐτὴν πλείονα ἀμηχανίαν· διὰ τοῦτο εἰς τὰ ἄλλα Κράτη ἀνυπομόνως περιμένουν αἱ βουλαὶ τὴν περίστασιν ταύτην, διὰ νὰ δείξουν, ὅτι παραδέχονται, ἢ οὔ, τὴν κυβερνητικὴν πορείαν τῶν ὑπουργῶν. Τούτου ἕνεκα καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐγνωμοδότησα νὰ μὴ γίνῃ, δεκτὸς, πρώτων διὰ νὰ δείξωμεν τὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν δυσαρέσκειάν μας, καὶ δεύτερον, διότι ἐγίνωσκόν τινας φανερῶς μὲν ὑπουργικοὺς, κρυφίως δὲ ἀνθυπουργικούς· ἀλλ' οἱ φιλησυχώτεροι τούτων, φρονοῦντες, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι δρυμὺ, καὶ δύναται νὰ φέρῃ κοινωνικὸν κλονισμὸν, δὲν μὲ συνέτρεξαν, διὰ νὰ ἐκφράσωμεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τὰ αἰσθήματά μας, καὶ νὰ τὴν ἀναγκάσωμεν νὰ βαδίσῃ ὁδὸν συνταγματικὴν, καὶ συμφέρουσαν· καὶ σήμερον δι' ἐμὲ τὰ αὐτὰ αἴτια ὑφίστανται· σέβωμαι τοὺς ΚΚ. ὑπουργοὺς ὡς ἰδιώτας, ὡς ἀγωνιστὰς, καὶ προμάχους τῆς παλιγγενεσίας τῆς πατρίδος μας, ἀλλὰ οὔτε τὴν

θίσιν των ἀποδέχομαι, οὔτε τὰς προτάσεις των νὰ ἐγκρίνω δύναμαι, καὶ διὰ τοῦτο ἐναντιοῦμαι κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Πέπεισμαι, ὅτι, καὶ ὅσοι τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, φοβούμενοι πέρυσι κοινωνικόν τινα κλονισμόν, δὲν μὲ συνέδραμον, ἤδη, ὅτε τοιοῦτος φόβος δὲν ὑπάρχει, ὡς προκειμένου περὶ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, θέλουν παραδεχθῆ τὴν γνώμην μου, καὶ ψηφίσουν κατὰ τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐπειδὴ, ἀντέταξεν ἄλλος, ὡς ὑπουργὸς εἶχον εἰσάξει τὰ προκείμενα νομοσχέδια εἰς τὴν βουλήν, ὀφείλω νὰ ἐκθέσω ἐν συνόψει τοὺς πείσαντάς με περὶ τῆς παραδοχῆς των λόγους, ἵνα μὴ ἡ σιωπή μου ἐγείρῃ ὑπόνοιαν μεταμελείας, καὶ ἐναντιώσεως κατὰ τῆς ἐπιψηφίσεως των. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἐξέθεσε, προλαλήσας, τοὺς προκαλέσαντας τὰ νομοσχέδια ταῦτα λόγους, τοὺς ὁποίους ἐν γένει παραδέχομαι, διότι ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἄλλως δὲν δυνάμεθα νὰ ἔλθωμεν εἰς συνταγματικὴν τάξιν, καὶ ἀπαλλαχθῶμεν τῶν πιστώσεων, εἰμὴ διὰ τοῦ προκειμένου μέτρου. Ἅπαντες γνωρίζετε, ὅτι πολλάκις ἐκ τοῦ βήματος τῆς Γερουσίας ὑψώθη φωνὴ κατὰ τῶν πιστώσεων, τὰς ὁποίας ἡ ἀνάγκη προὐκάλει· παραλείπων ν' ἀναφέρω τι περὶ τοῦ παρελθόντος, παρατηρῶ μόνον, ὅτι, πέπλον λήθης ἐπ' αὐτῶν ῥίψαντες, ὀφείλομεν νὰ σκεπτώμεθα πρὸς ῥύθμισιν τοῦ μέλλοντος μόνον, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην ἡ συζήτησις τῶν προκειμένων νομοσχεδίων εἶναι λίαν ἀναγκαία. Ἡ ἐλευσομένη βουλὴ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, μὴ εὐχαριστουμένη εἰς τὸν ψηφισθησόμενον ἤδη προϋπολογισμόν, ἀλλὰ προτιθεμένη νὰ φέρῃ, οἵας φρονεῖ ἀναγκαίας οἰκονομίας, θέλει ματαιώσει τὰς ἐργασίας μας· ἀλλ' ἂν ἔλθῃ βουλὴ, πλήρη ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν κυβέρνησιν ἔχουσα, καὶ εὐπειθῶς αὐτῇ προσφερομένη, τὰ ἀποτελέσματα δὲν θέλουν τάχα εἶσθαι ὀλιθριώτερα; διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη, καὶ ἡ ἀντίδρασις πρέπει νὰ ἔχουν ὅρια. Τὰ αἴτια τῆς βραδείας εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ε. ε. ἐλέχθησαν ἄλλοτε, καὶ ἤδη ὡς δεδικασμένα, εἶναι περιττὸν νὰ τὰ ἐπαναλάβωμεν. Ἐπίσης δὲν εἶναι κατακριτέον τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, διότι μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ε. ε. πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσαχθῇ ὁ τοῦ **1851**. Δὲν εἶναι δὲ οὔτε ἀντισυνταγματικὸν νὰ ψηφίσωμεν δύω προϋπολογισμοὺς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, καθὼς δὲν ἤθελεν εἶσθαι τοιοῦτον, ἂν αἱ βουλαὶ συνεκαλοῦντο ἐντὸς τοῦ ἔτους, καὶ ἐψήφιζον τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον. Ἡ Γερουσία πιθανὸν νὰ ἔχῃ

ἄλλην γνώμην, ἀλλ' ἐγὼ, καὶ ὡς ὑπουργὸς, καὶ ὡς Γερουσιαστὴς θεωρῶ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὠφέλιμον, καὶ συνταγματικὸν, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ὑποστηρίζω.

Μηδεμιᾶς ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου τούτου.

Ἀναγνωσθέντα ἐπομένως τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 13, ἔχον, ὅπως ὑπεδλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 25 τοῦ λήγοντος.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1851 νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχή του.

Ἀναγνωσθέντα ἐπομένως τὰ ἐν αὐτῷ ἄρθρα 1, 2, 3, καὶ 4, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, μηδεμιᾶς παρατηρήσεως γενομένης.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 12, ἔχον, ὅπως ὑπεδλήθη ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 25 τοῦ λήγοντος.

Προτεθείσης 3 τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν τοῦ Δήμου Λετρίνων τῆς Ἐπαρχίας Ἠλείας, ἀνέγνωσαν τὰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτὸ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα κατ' ἀριθμητικὴν τάξιν τὰ ἄρθρ. τοῦ Νομοσχ. ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, καὶ ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν, διὰ ψήφων 32 κατὰ 2, ἔχον, ὡς ὑπεδλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Προτείναντος τινὸς ἐπομένως, ἵνα συνέλθῃ ἡ Γερουσία σήμερον περὶ τὴν 8 ὥραν μ. μ. διὰ ν' ἀναγνωσθῶσι καὶ ἐγκριθῶσι τὰ Πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, διότι δυσκόλως κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν θέλει συμπληρωθῆ τὸ Σῶμα ἕνεκα τῆς λήξεως τῶν Βουλῶν, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς δύω Συντάκτας, τὸν πρωτοκολλητὴν, τοὺς τρεῖς Γραφεῖς, καὶ τοὺς κλητῆρας τῆς Γερουσίας, χάριν τῆς μετ' ἐπιμελείας καὶ ζήλου ἐκπληρώσεως τῆς ὑπηρεσίας των, ποσόν τι ἐκ δραχ. τριῶν χιλιάδων χάριν ἀποζημιώσεως, διανεμηθησόμενον εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς μισθοδοσίας του, ὡς ἔπραξε καὶ ἡ Βουλὴ, καὶ τῆς παρατηρήσεως ταύτης ὑπὸ πολλῶν μὲν ἐγκριθείσης, τινὸς

δὲ ἀντιτάξαντος, ὅτι ταιαύτη ἀποζημίωσις εἶναι ἀντισυνταγματική, καὶ ὅτι, ἂν ἤδη δοθῇ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτὴ, πρέπει νὰ δοθῶσι καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον 6 χιλ. δραχμαὶ, καὶ ὅτι ἄνευ νόμου δὲν δύνανται νὰ δοθῶσι, καθότι ὁ Κ. Κουτσομᾶς καὶ Δυκοῦργος ἂν καὶ ἐζήτησαν τοιαύτας ἀποζημιώσεις δὲν ἐδόθησαν ὅμως, διότι δὲν ἦτον νόμος, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ περιληφθῇ τὸ εἰρημένον ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῆς Γερουσίας, ἐπὶ τοῦ Β'. Κεφαλαίου περὶ μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ, καὶ διανεμηθῇ εἰς ἕκαστον ἀναλόγως τῆς μισθοδοσίας του.

Προτείναντος ὕστερον τινὸς τῶν Κ. Κ. Γραμματέων, ἵνα ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες θέλουσι διαμείνει ἐργαζόμενοι ἀπὸ τῆς λήξεως μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπομένης Συνόδου πρὸς περαίωσιν τῶν ὑπολειπομένων ἐργασιῶν, καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι ἀνατίθεται ὁ διορισμὸς εἰς τὸ Γραφεῖον, ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὴν παρατήρησιν ταύτην, ἀνέθηκεν εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Γραφείου τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀναγκαιούντος προσωπικοῦ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς γενησομένης Συνεδριάσεως σήμερον κατὰ τὴν 8 ὥραν μ. μ. τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΑΘ. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς Β. Χρηστακόπουλος.
Ἰ. Παξιμάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ἰουλίου 1850 ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Α. Μοναρχίδης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 9. ὥραν ΜΜ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προηγηθείσης σημερινῆς Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ πρακτικὰ ταῦτα αὐθωρεὶ, ἐγκρίνονται.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρων Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΟΝΑΡΧΙΔΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
ΑΘ. ΑΙΔΟΡΙΚΗΣ

Οἱ Γραμματεῖς Ἰ. Παξιμάδης.
Β. Χρηστακόπουλος.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΙΣ ΤΗΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Συνεδρίασις τῆς 19 Δεκεμβρίου 1849.

Ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων τῆς Γερουσίας 3

Συνεδρίασις τῆς 21 Δεκεμβρίου.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ νέου Πρωθυπουργοῦ Κ. Α. Γ. Κριεζῆ περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ νέου Ὑπουργείου 4

Λόγος περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ Κράτους καὶ περὶ τῆς Κυβερνητικῆς πορείας τοῦ νέου Ὑπουργείου 5

Ἐκλογὴ ὡς Ταμίου τῆς Γερουσίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου 7

Παρατηρήσεις τοῦ Κ. Ὑποκρυοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν συντάξεων καὶ χορηγημάτων 8

Συνεδρίασις τῆς 30 Δεκεμβρίου.

Κλήρωσις μεγάλης τριετηρίδος διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ νέου ἔτους 11

Ἀνάγνωσις ἀγγελίας τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς περὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν αὐτῆς . . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 7 Ἰανουαρίου 1850.

Πληροφορίαι, δοθεῖσαι ἐκ μέρους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν περὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως 12-16

Συνεδρίασις τῆς 8 Ἰανουαρίου.

Ἀνάγνωσις ἐκ μέρους τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν λαβουσῶν χώραν διακοινώσεων μεταξὺ αὐτοῦ, τοῦ Πρίγκηπος τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἐκείνου τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας, περὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως 16-21

Συνεδρίασις τῆς 11 Ἰανουαρίου.

Ἀνάγνωσις ἀγγελίας τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Χρυσογέλου ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν . . . 22

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης περὶ τοῦ μερίσματος τῆς β'. ἑξαμηνίας τοῦ 1849 ἔτους . . αὐτ.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ παύσεως τῆς προσωρινῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν τελωνιακῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ Ἐλεγτικοῦ Συνεδρίου. . . . . αὐτ.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἔτος 1850 23

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ 1850 24

Συνεδρίασις τῆς 23 Ἰανουαρίου.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τρικούπη, ἀναγγέλλοντος τὸν διορισμόν του ὡς ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου καὶ πληρεξουσίου Ὑπουργοῦ παρὰ τῇ Γαλλικῇ Δημοκρατίᾳ 26

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1850 . . . . . αὐτ.
Ὡσαύτως ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ 1850 . . . 27
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παύσεως τῆς προσωρινῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ πολιτικῶν τινων ὑπαλλήλων . . . . . αὐτ.
Κλήρωσις ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τῆς A. M. . . . . αὐτ.
Ἀπόφασις περὶ τῆς πληρωμῆς τῆς καθυστερούσης ἀποζημιώσεως τινῶν ἐκ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν 29

Συνεδρίασις τῆς 31 Ἰανουαρίου.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρου διὰ τὸ 1850 30
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου διὰ τὸ 1850 . . . . . αὐτ.
Κλήρωσις πρεσβεύσεως διὰ τὴν κατὰ τὴν 3 Φεβρουαρίου ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς ἐλεύσεως τῆς Βασιλίσσης 32

Συνεδρίασις τῆς 1 Φεβρουαρίου 1850.

Ἀνακοινώσεις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν περὶ τῶν Ἀγγλικῶν ἀπαιτήσεων, καὶ ἀνάγνωσις διαφόρων διπλωματικῶν ἐγγράφων περὶ τούτων διαπραγματευομένων 33

Συνεδρίασις τῆς 7 Φεβρουαρίου.

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Σ. Θεοχαροπούλου περὶ τοῦ διορισμοῦ του ὡς Νομάρχου Φθιώτιδος κλπ. 56
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον . . . . . αὐτ.
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ συντάξεων ἐν γένει 58
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργ. τῆς Δικαιοσύνης ἐκ δρ.40,000 59
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1850 ἔτος . . . . . αὐτ.
Παρατηρήσεις περὶ τῶν συντάξεων ἐν γένει καὶ ἀναβολὴ τῆς περὶ τούτων συζητήσεως εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν 61
Ἐρώτησις περὶ τοῦ ἄν τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Νόμου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων ἐφαρμόζεται γενικῶς, καὶ ἀναβολὴ τῆς ἀπαντήσεως εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν 64

Συνεδρίασις τῆς 10 Φεβρουαρίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἀπὸ 9/21 Φεβρουαρίου διακοινώσεως τοῦ Κ. Θουβενὶλ περὶ μεσολαβήσεως τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν Ἀγγλικῶν ἀπαιτήσεων 65
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους 68

Συνεδρίασις τῆς 13 Φεβρουαρίου.

Ἀνάγνωσις διαγγέλματος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ ἐπισπεύσεως τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπὸ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον

μείναντος ἐκκρεμοῦς Νομοσχεδίου περὶ χορηγίας δανείου 20,000 δραχ. εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν 70
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους . . . . . αὐτ.
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν ἐνεστῶσαν Σύνοδον 75
Ἀπόφασις κανονίζουσα τὸν μισθὸν τοῦ Μιχαὴλ Στραβολαίμου εἰς δρ. 30 κατὰ μῆνα ἐπὶ τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 15 Φεβρουαρίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Α'. Σύνοδον τῆς Β'. Περιόδου 76

Συνεδρίασις τῆς 21 Φεβρουαρίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου 80
Παραπομπὴ τῆς περὶ σταφίδος ἀναφορᾶς τινων Πατραίων εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπιτροπὴν 86
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 40,000 τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης . . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 24 Φεβρουαρίου.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1850 88
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς περὶ σταφίδος ἀναφορᾶς Πατρέων τινῶν 89
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτ. πιστώσεως ἐκ δρ. 40,000 τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης . . 90

Συνεδρίασις τῆς 27 Φεβρουαρίου.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων Σμύρνης τῆς Νάξου 91
Συζήτησις τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ 1850 ἔτος Νομοσχεδίου 92

Συνεδρίασις τῆς 28 Φεβρουαρίου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ 104

Συνεδρίασις τῆς 8 Μαρτίου.

Ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς τελευταίας Συνεδριάσεως . . 112
Εἰδοποίησις περὶ τῆς εἰς τὴν Γερουσίαν ἀποστολῆς τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῆς Ἱσπανίας, καὶ ἀπόφασις τοῦ ν' ἀπαντηλῶσιν εἰς αὐτὴν, πρὸς ἀμοιβὴν, τὰ Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 13 Μαρτίου.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων διὰ τὰ Κακουργιοδικεῖα τοῦ 1850 113
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1850 114
Εἰσαγωγὴ προβουλεύματος τῆς Βουλῆς περὶ προικοδοτήσεως τῶν Ἑλληνικῶν Οἰκογενειῶν 116

Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Ἀνδρ. Χ. Ἀναργύρου περὶ τοῦ διδομένου εἰς αὐτὸν ἑκατονταδράχμου χορηγήματος . . 129

Συνεδρίασις τῆς 21 Μαρτίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχεδίου 131
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκποιήσεως 20,000 μέχρι 30,000 κανταρίων Σμυρίδος τῆς Νάξου 132
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως μετὰ τὴν καταργησιν τῆς κανονικῆς κρατήσεως 133
Παραδοχὴ τῆς αἰτήσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Χ. Ἀναργύρου 134
Ἔγκρισις τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν Α'. Σύνοδον τῆς β'. Βουλευτικῆς Περιόδου . . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 22 Μαρτίου.

Περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὴν δ'. Σύνοδον τῆς ἐνεστώσης περιόδου 135
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1850 ἔτος 136
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτ. πιστώσεως μετὰ τὴν κατάργησιν τῆς κανονικῆς κρατήσεως . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 29 Μαρτίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων διὰ τὸ 1850 ἔτος 137
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως 30,000 κανταρίων Σμυρίδος τῆς Νάξου 138

Συνεδρίασις τῆς 11 Ἀπριλίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1850 ἔτος 141
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως καταλόγων τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων διὰ τὰ κακουργιοδικεῖα τοῦ 1850 . 146

Συνεδρίασις τῆς 13 Ἀπριλίου.

Πρότασις τοῦ πρώην Ταμίου Παπαλεξοπούλου περὶ ὑπερβάσεως ἄρχ. 350 πιάστρου ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς παρελθούσης Συνόδου 150

Συνεδρίασις τῆς 17 Ἀπριλίου.

Περὶ ἀναγνώσεως τῶν Πρακτικῶν τῆς 13 τῶν ἀφορώντων τὸ Ἀγγλοελληνικὸν ζήτημα ἐν μυστικῇ Συνεδριάσει. 151
Ἀνάγνωσις διακοινώσεως τοῦ Κ. Πρίαβεως τῆς Ἀγγλίας περὶ ἐπαναλήψεως τῶν μετ' αὐτοῦ σχέσεων τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως αὐτ.
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ 1850 ἔτος 159

Συνεδρίασις τῆς 2 Μαΐου.

Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου 162
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 97,702 33/100 διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκον. Ὑπουργείου τῆς χρήσεως τοῦ 1849 ἔτους . . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 15 Μαΐου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου

περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 97,702 33/100 165
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου . . 168

Συνεδρίασις τῆς 18 Μαΐου.

Ἔναρξις καὶ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου 169
Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν δρ. 97,702 33/100 173

Συνεδρίασις τῆς 19 Μαΐου.

Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ 177
Πρόσκλησις πρὸς τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἵνα παρουσιάσουν τὴν ἔκθεσίν των 181
Κλήρωσις ἐπιτροπῆς διὰ τὸν ἑπέτειον ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. 182

Συνεδρίασις τῆς 23 Μαΐου.

Παρατηρήσεις τοῦ Κ. Ν. Πουρπουλοῦ περὶ τῆς μετὰ τοῦ δημοσίου δίκης αὐτοῦ περί τινος κλιβάνου 183
Περὶ ἀποδιώσεως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λογοθέτου . . . αὐτ.
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου 184
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς αὐτ.
Ἐπερωτήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Καιελλοπούλου πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ὀλυμπίας παραδόσεων τοῦ Δημοτικοῦ, τοῦ περὶ ἀπογραφῆς καὶ τοῦ περὶ καθυστερούντων Νόμου 185
Κλήρωσις ἐπιτροπῆς πρὸς ὑποδοχὴν τῶν Α. Α. Μ. Μ. ἐπιστρεφουσῶν ἐκ τῆς εἰς τινας Νήσους περιοδείας των 187

Συνεδρίασις τῆς 2 Ἰουνίου.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῆς δ'. τετραμηνίας τοῦ ε. ε. 188
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1850 ἔτος 189
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς 190

Συνεδρίασις τῆς 5 Ἰουνίου.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τετραμήνου πιστώσεως διὰ τὴν δ'. τετραμηνίαν 193
Εἰσαγωγὴ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ 1849 ἐκ δρ. 423:50 197
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς προκρίτων τινῶν Ἀθηναίων περὶ παλαιῶν χρεῶν τῆς Κοινότητός των 198

Συνεδρίασις τῆς 6 Ἰουνίου.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου συνοδεύοντος τὴν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ρωσσίας Συνθήκην περὶ ἐμπορίου καὶ ναυτιλίας . . . 201
Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως περὶ παλαιῶν χρεῶν τῶν Κοινοτήτων 211

Συνεδρίασις τῆς 8 Ἰουνίου.

Ἀναβολὴ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν

ἐπὶ τῶν γενομένων αὐτῷ ἐπερωτήσεων ὑπὸ τοῦ Κ. Κανελλοπούλου τὴν 16 Ἰουνίου . . . . . αὐτ.
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ ἐξωρίσεως κλπ. Νόμου τῶν 23 Νοεμβρίου 1837 217
Πληροφορίαι ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν περὶ τῆς ἐκ τῆς ὁροφυλακῆς μεταθέσεως τοῦ Μ. Χουρμούζη 219

Συνεδρίασις τῆς 9 Ἰουνίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς περὶ ναυτιλίας καὶ ἐμπορίας συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας 221

Συνεδρίασις τῆς 10 Ἰουνίου.

Παράπονα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μαγγίνα περὶ ἀποδόσεως εἰς αὐτὸν τῆς συντάξεως τοῦ ἄρθρου τῆς Πατρίδος ἐκ μέρους τινὸς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Γερουσίας 222
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ σχεδίου τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας Συνθήκης ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας . . . . . αὐτ.

Συνεδρίασις τῆς 16 Ἰουνίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ περὶ τύπου Νόμου τῶν 1837 226
Ἔκθεσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῶν γενομένων ἐπερωτήσεων παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κανελλοπούλου . 232
Συζητήσεις περὶ παλαιῶν χρεῶν τῶν Κοινοτήτων, καὶ ἀπόφασις τοῦ νὰ ὑποβληθῶσι τὰ Πρακτικὰ ταύτης εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον 242

Συνεδρίασις τῆς 17 Ἰουνίου.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ τύπου Νόμου τοῦ 1837 247

Συνεδρίασις τῆς 23 Ἰουνίου.

Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων 275
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ὑπαλλήλου διὰ τὰς καλλιγραφίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν 276
Περὶ τῶν ἐπερωτήσεων τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Κανελλοπούλου 277

Συνεδρίασις τῆς 28 Ἰουνίου.

Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1850 . . 280
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δρ. 423:50 τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν . . . . . αὐτ.
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ παύσεως τῆς κρατήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων 281
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσθήκης ἑνὸς ὑπαλλήλου τῆς καλλιγραφίας παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ . 282

Συνεδρίασις τῆς 1 Ἰουλίου.

Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1850 ἔτος 283

Συνεδρίασις τῆς 3 Ἰουλίου.

Ἐπερωτήσεις τοῦ Κ. Ψύλλα περὶ τῆς ληστείας 291
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς, καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ . . . 293

Συνεδρίασις τῆς 5 Ἰουλίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς . . . 301
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως δρ. 423:50 τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου . 302
Πρότασις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κανελλοπούλου περὶ ἐμφανίσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἵνα ἀκούσῃ ὅσα αὐτὸς θέλει ἐκθέσει εἰς ἀπάντησιν τῶν παρὰ τοῦ δευτέρου δοθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τῶν ἀρχῶν Ὀλυμπίας 308

Συνεδρίασις τῆς 8 Ἰουλίου.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ περὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ δανείου 20,000 δραχ. εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν 309
Συζήτησις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς . αὐτ.
Παρατηρήσεις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κανελλοπούλου περὶ τῶν κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν παρανομιῶν τῶν Ἀρχῶν 310

Συνεδρίασις τῆς 13 Ἰουλίου.

Εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850 ἔτος 313
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 40,000 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ 1849 314

Συνεδρίασις τῆς 21 Ἰουλίου.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγίας δανείου 20,000 δρ. εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν 316
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850 . . . . . αὐτ.
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ εἰδικῆς πιστώσεως δρ. 130,000 πρὸς βοήθειαν τῶν παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου καταστραφέντων πλοίων 326

Συνεδρίασις τῆς 24 Ἰουλίου.

Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Π. Δηληγιάννη ὡς Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ προσωρινῶς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ Ἐκκλησιαστικῶν κλ. ἀντὶ τῶν παραιτηθέντων Κυρίων Λόντου καὶ Χρυσογέλου 328
Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν τοῦ Δήμου Λετρίνων τῆς Ἐπαρχίας Ἠλείας . . . . αὐτ.
Εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ Ἀντιβασιλείας Νομοσχεδίου καὶ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις αὐτοῦ αὐθημερόν 331
Κλήρωσις μεγάλης Πριοδεύσεως διὰ νὰ συγχαρῇ τὴν Βασίλισσαν 346
Συζήτησις καὶ ὑπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγίας δανείου 20,000 δραχμῶν. εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηνῶν . . . . . αὐτ.
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ εἰδικῆς πιστώσεως δραχ. 130,000 πρὸς βοήθειαν τῶν παρὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου καταστραφέντων πλοίων κλπ. 347

Συνεδρίασις τῆς 25 Ἰουλίου.

Εἰσαγωγὴ τῶν Νομοσχεδίων περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1851 348

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νόμου τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850 ἔτος 358
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν τοῦ 1850 363

Συνεδρίασις τῆς 26 Ἰουλίου.

Ἀνάγνωσις τῆς εὐχαριστηρίου προσφωνήσεως τῆς Μεγάλης Πρεσβειώσεως πρὸς τὰς Α.Α. Μ.Μ. καὶ τῆς ἀντιφωνήσεως Αὐτῶν 369
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν τῆς Ἠλείας . . 370
Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1851 ἐπιτροπῆς 371
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τοῦ 1850 372
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐξωτερικῶν 373
» » » τῆς Δικαιοσύνης 375
» » » τῶν Ἐσωτερικῶν 376
» » » τῶν Ἐκκλησιαστ. 378
» » » τῶν Στρατιωτ. 379
» » » τῶν Ναυτικῶν 389

Συνεδρίασις τῆς 27 Ἰουλίου.

Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1850 ἔτος Νόμου 390
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν εἰσόδων Νόμου διὰ τὸ 1851 ἔτος 391
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νόμου 399
Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς λιμένος εἰς Ἅγιον Ἀνδρέαν τῆς Ἠλείας . . . . . αὐτ.
Ἀπόφασις τοῦ νὰ συνέλθῃ ἡ Γερουσία περὶ τὴν 8 ὥραν μ. μ. σήμερον πρὸς ἀνάγνωσιν καὶ ἔγκρισιν τῶν Πρακτικῶν . . . . αὐτ.
Ἀπόφασις τοῦ νὰ διανεμηθῶσι χάριν ἀποζημιώσεως δρ. 3,000 πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας . . . . . αὐτ.
Ὁμοία, δι' ἧς ἀνετέθη εἰς τὸ Γραφεῖον ὁ διορισμὸς τοῦ ἀναγκαιούντος προσωπικοῦ μέχρι τῆς ἐναρξεως τῆς ἐπομένης Συνόδου 400
Συνεδρίασις κατὰ 8 Μ. Μ. ὥραν, καθ' ἣν ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν τὰ Πρακτικὰ τῆς ἀνωτέρω Συνεδριάσεως . . . . . αὐτ.